

Матеріали до 4-го видання Червоної книги України. Тваринний світ

Національна академія наук України
Інститут зоології ім. І. І. Шмальгаузена

**Матеріали до 4-го видання
Червоної книги України.
Тваринний світ**

ТОМ 2

КИЇВ, 2018

УДК: 502.743:592.599(477)

М 34

Матеріали до 4-го видання Червоної книги України. Тваринний світ / Серія: «Conservation Biology in Ukraine». – Вип. 7, Т. 2. – Київ, Інститут зоології ім. І. І. Шмальгаузена НАН України, 2018. – 454 с.

ISBN 978-966-02-8576-7 (заг.)

ISBN 978-966-02-8578-1 (Т. 2)

Редакційна колегія:

Акімов І. А., чл.-кор. НАН України, директор Інституту зоології ім. І. І. Шмальгаузена; **Харченко В. О.**, заступник директора Інституту зоології ім. І.І. Шмальгаузена, секретар Національної комісії з питань Червоної книги України; **Костюшин В. А.**, завідуючий Відділом моніторингу та охорони тваринного світу Інституту зоології ім. І. І. Шмальгаузена; **Василіук О. В.**, науковий співробітник Відділу моніторингу та охорони тваринного світу Інституту зоології ім. І. І. Шмальгаузена.

До збірника включені відомості про знахідки у 2009–2017 роках видів тварин, занесених до Червоної книги України, а також обґрунтування для внесення нових видів, або виведення їх з Червоної книги України. В публікації представлена інформація, зібрана понад як 170 фахівцями-зоологами. Загалом подано інформацію про 29 тисяч зустрічей червонокнижних видів тварин, зроблених у 15 тисячах локалітетах.

Збірник розрахований на професійних зоологів, природоохоронців, працівників установ природно-заповідного фонду.

Рукопис рекомендовано до друку Вченою радою Інституту зоології імені І. І. Шмальгаузена (протокол №6 від 14.08.2018 р.).

Збір та опрацювання матеріалу здійснено за сприяння Ukrainian Nature Conservation Group.

Макет: Н. Антонова.

Фото на обкл.: М. Богомаз.

ЗМІСТ

Передмова	7
Розділ 1. Знахідки видів (Л-Я)	
Лавренчук І. П. Знахідки тварин Червоної книги України під час туристичних походів	11
Ляшенко Є. К. Зустрічі видів комах, занесених до Червоної книги України, на території Карпатського біосферного заповідника	13
Марущак О. Ю., Некрасова О. Д., Осирко О. С. Випадки виявлення представників фауни занесених до Червоної книги України в період з 2010 по 2017 рік	19
Матрухан Т. І. Реєстрація птахів занесених до Червоної книги України в Запорізькій області	25
Мішта А. В. Реєстрації кажанів на північному сході України	27
Мішта А. В., Кузьменко Ю. В. Реєстрації мишівки лісової (<i>Sicista betulina</i> Pallas, 1779) у погадках хижих птахів на території Українського Полісся	28
Мішта А. В., Некрасова О. Д., Кобзар Л. І. Нові знахідки мишівки лісової, <i>Sicista betulina</i> Pallas, 1779.	29
Мішта А. В., Русін М. Ю., Гхазалі М. А. Нові знахідки кутори малої <i>Neomys anomalus</i> Cabrera, 1907 та білозубки білочеревої <i>Crociodura leucodon</i> Hermann, 1780.	30
Москаленко Ю. О. Реєстрації птахів Червоної книги України в межах Олешських пісків, дельти Дніпра та Дніпровського лиману протягом 2006-2017 рр.	31
Москаленко Ю. О., Плющ С. О. Матеріали спостережень видів птахів Червоної книги України на території аренних ділянок Чорноморського біосферного заповідника НАН України (2006-2017 рр.)	39
Москаленко Ю. О., Плющ С. О. Реєстрації птахів Червоної книги України на приморсько-степових ділянках Чорноморського біосферного заповідника протягом 2008-2017 рр.	49
Надточій Г. С. Зустрічі рідкісних птахів у Харківській, Сумській, Полтавській, Дніпропетровській областях у 2009-2017 роках	64
Назаренко В. Ю. Нові знахідки деяких видів комах Червоної книги України	69
Некрасова О. Д., Болотов М. Б. Знахідки тварин Червоної книги України в Полтавській та Харківській областях	70
Некрасова О. Д., Болотов М. Б., Куцоконь Ю. К. Випадки зустрічей рідкісних видів гідробіонтів, занесених до Червоної книги України	72
Некрасова О. Д., Куйбіда В. В. Комахи (Insecta) Червоної книги України Центрально-Українського біосферного природного ядра	73
Новак В. О., Новак В. В. Дані про птахів, занесених до Червоної книги України, що зареєстровані на Волино-Поділлі в 2009-2017 роках	75
Новак В. О., Новак В. В. Реєстрація тварин (крім птахів), занесених до Червоної книги України на території Поділля в 2009-2017 роках.	96
Новіцький Р. О. Моніторинг раритетних видів риб Дніпропетровської області	100
Панчук О. С., Давиденко І. В., Бондарчук Ю. М. Спостереження тварин, які занесені до Червоної книги України	110
Павелко А. В. Знахідки тварин Червоної книги України у областях Західної України (Львівська, Івано-Франківська, Чернівецька області)	116
Пилипюк К. І. Зустрічі птахів із «червонокнижного» списку у місті Чорноморську та деяких місцях Овідіопольського району Одеської області.	118

Плига А. В. Зустрічі видів Червоної книги України	121
Плющ С. О., Москаленко Ю. О. Реєстрації видів птахів Червоної книги України у негніздових скупченнях на акваторіях Чорноморського біосферного заповідника упродовж 2007–2017 рр.	133
Подобайло А. В. Риби національного природного парку «Пирятинський» занесені до Червоної книги України.	163
Покинъчерета В. В. Зустрічі земноводних, занесених до Червоної книги України, на території Карпатського біосферного заповідника	164
Полюшкевич І. М. Спостереження рідкісних пернатих в Коростишівському р-ні Житомирської області	174
Пономаренко О. Л., Банік М. В., Барабаш Р. І. Реєстрації птахів, занесених до Червоної книги України в період з 2009 по 2017 р. в Дніпропетровській області	177
Редінов К. О. Матеріали по поширенню рідкісних плазунів на півдні Очаківського району Миколаївської області	184
Редчук П. С. Сірий журавель на території України	191
Решетило О. С. Знахідки видів тварин Червоної книги України у областях Карпатського регіону	193
Рожко Р. А. Зустрічі окремих видів хребетних тварин, які занесені до списків Червоної книги України з окремих регіонів Полісся та Лісостепу України	194
Роман Є. Г. Знахідки тварин «Червоної книги» на Півдні України	195
Роман Є. Г. Щодо розповсюдження диких котятчих на території окремих регіонів України	208
Романь А. М., Талабішка Є. М. «Червонокнижні» види риб Українських Карпат	210
Руденко А. Г., Руденко В. П., Коваленко В. М., Коваленко Т. А. Про видовий склад, чисельність та місця зустрічей рідкісних видів птахів району Національного природного парку «Джарилгацький»	217
Русин М. Ю., Гхазали М. А. Мышовки Украины	230
Русин М. Ю., Рашевская А. В., Гхазали М. А. Современное распространение подольского слепыша <i>Spalax zemni</i> (Mammalia, Rodentia, Spalacidae)	232
Русин М. Ю., Мішта А. В., Гхазали М. А. Сучасне поширення звичайного хом'яка <i>Cricetus cricetus</i> (Mammalia, Rodentia, Cricetidae) в Україні	235
Савчук С. С. Реєстрації «червонокнижних» членистоногих та <i>Salamandra salamandra</i> у деяких західних, центральних і південних регіонах України	239
Селюніна З. В. Великий тушканчик або земляний заєць (<i>Allactaga major</i> Kerr, 1792 (= <i>jaculus</i> Pallas, 1778) В Херсонській області в 2007–2017 р.	240
Селюніна З. В. Ємуранчик звичайний або кандибка (<i>Stylodipus</i> (= <i>Scirtopoda</i>) <i>telum</i> , Lichtenstein, 1823) на Нижньодніпровських аренах в 2007–2017 р.	241
Селюніна З. В. Степова Мишівка (<i>Sicista subtilis</i> Pallas, 1773) в Чорноморському біосферному заповіднику в 2007–2017 р.	243
Селюніна З. В. Сучасне розповсюдження сліпака піщаного	244
Селюніна З. В., Ткаченко П. В., Бахтіарова Л. І. Зустрічі з морськими ссавцями в акваторіях Чорноморського біосферного заповідника в 2007–2017 рр.	246
Сідоровський С. А., Кришталь Є. Ю., Утевський С. Ю. «Червонокнижні» ракоподібні Харківської області	248
Сілантьєв С. О., Снігірьов С. М. «Червонокнижні» види риб р. Тиса	250

Скворчинський А. О. «Червонокнижні» види риб України в любительських ловах нахлистом	251
Скирпан М. В. Знахідки птахів Червоної книги України	253
Скляр О. Ю., Книш М. П., Дугіна О. М. Зустрічі видів тварин, занесених до Червоної книги України, у регіоні розташування Гетьманського національного природного парку (Сумська область)	258
Смірнов Н. А. Реєстрації «червонокнижних» членистоногих (Arthropoda: Crustacea, Myriapoda et Insecta) у деяких західних, центральних і південних регіонах України	270
Снігірьов С. М., Піцик В. З., Абакумов О. М., Куракін О. П. «Червонокнижні» види риб прибережних вод острову Зміїний	273
Снігірьов С. М., Фіногенов О. Л., Піцик В. З., Абакумов О. М. «Червонокнижні» види риб Нижнього Дністра	275
Станкевич-Волосянчук О. І. Реєстрації «червонокнижних» птахів (Aves), ссавців (Mammalia) та амфібій (Amphibia) у Закарпатті та на Одещині	276
Станкевич-Волосянчук О. І. Реєстрації «червонокнижних» круглоротих (Petromyzontida), променевих риб (Actinopterygii) та птахів (Aves) у Закарпатті	278
Статива А. І. Зустрічі видів тварин, включених до III видання Червоної книги України, на півночі Лівобережжя	282
Степанок М. А. Мухоловка (<i>Scutigera coleoptrata</i> (Linnaeus, 1758) – вид, що занесений до Червоної книги України	294
Степанок М. А., Губанов В. В. Знахідки представників фауни, занесених до Червоної книги України в пониззі Дністра.	295
Стефурак І. Л., Фокшей С. І., Держипільський Л. М. Рідкісні види тварин, що включені до ЧКУ на території НПП «Гуцульщина»	297
Сурядна Н. М., Микитинець Г. І., Мануїлова О. М. Кадастр реєстрацій деяких видів амфібій та рептилій півдня України, занесених до Червоної книги	303
Сучков С. І. До розповсюдження совкових (Lepidoptera, Noctuidae s. l.) Степової зони внесених в Червону книгу України	310
Сучков С. І. Нові знахідки комах (Insecta) Червоної книги України	313
Тимків І. П., Шидловський І. В., Назарук К. М., Затушевський А. Т. Знахідки комах Червоної книги України	322
Тімошенко В. А. Рідкісні види хребетних тварин Луганської області	326
Тімошенко В. А., Тімошенко В. В. Рідкісні види хребетних в НПП «Гомільшанські ліси» та околицях м. Змієва	328
Ткаченко П. В. Відомості про знахідки видів риб, занесених до Червоної книги України в районі Чорноморського біосферного заповідника НАН України (Тендрівська, Ягорлицька затоки та прилегла до них акваторія Чорного моря) у 2009–2017 рр.	329
Трускавецька І. Я. Комахи околиць Бучака Черкаської області, занесені до Червоної книги України	332
Тупіков А. Знахідки видів тварин у Харківській та Донецькій областях, з числа занесених до Червоної книги України.	334
Худий О. І. Поширення «червонокнижних» видів риб в басейнах Дністра, Пруту та Сірету в межах західного регіону України	339
Цвеліх О. М. Нові знахідки Кутори малої <i>Neomys anomalus</i> Sabrega в околицях Києва	347
Цвеліх О. М. Знахідки голуба-синяка <i>Columba oenas</i> L. в околицях Києва	348

Чаплигіна А. Б., Надточій Г. С., Литвиненко С. П., Євтушенко Г. О., Чован О. О., Руденко В. П., Руденко А. Г., Савинська Н. О. Зустрічі рідкісних птахів на острові Джарилгач у 2015-2017 роках	349
Черничко Й. І., Винокурова С. В. Знахідки «червонокніжних» видів птахів в басейні р. Домузла в травні 2017 року.	353
Чьочь А. В., Троценко С. М. Знахідки денних метеликів (Lepidoptera, Papilionoidea), включених до Червоної книги України	356
Шевцов А. О. Знахідки рідкісних видів птахів на території Кіровоградської області у 2009-2017 рр.	362
Шешурак П. Н., Вобленко А. С., Кавурка В. В., Берест З. Л., Назаров Н. В. Беспозвоночные, внесенные в Красную книгу Украины, встречающиеся на территории Черниговской области	367
Юзик Д. І. Зустрічі видів тварин у Харківській, Сумській, Миколаївській і Чернівецькій областях та Автономній Республіці Крим з 2010 по 2017 роки, включених до Червоної книги України	382
Юзик А. В., Скільський І. В. Нові знахідки тварин з Червоної книги України в Буковинських Карпатах і Передкарпатті	383
Юзик Д. І., Юзик А. В., Маковій І. В., Труфин Л. І., Рейкало М. Д., Добродійчук А. М., Рубаняк С. П., Рейкало В. Д., Слижук І. В., Юрнюк М. І., Андроненко П. В. Зустрічі видів тварин у НПП «Черемоський» (Путильський р-н, Чернівецька обл.) з 2013 по 2016 роки, включених до Червоної книги України	391
Юречко Р. Ю. Реєстрації «червонокніжних» видів тварин (Insecta ET Mammalia) на Північно-західному Поділлі	394
Яковлев М. Знахідки підорлика великого <i>Aquila clanga</i> в Придунайському регіоні України	395
Яковлев М. Знахідки яструба короткононогого <i>Accipiter brevipes</i> в Придунайському регіоні України	396
Яковлев М. Нові знахідки лелеки чорного <i>Ciconia nigra</i> в Придунайському регіоні України	397
Яковлев М. В., Гайдаш О. М. Колоніальні поселення баклана малого <i>Phalacrocorax pygmeus</i> в Придунайському регіоні України	399
ЯнішЄ. Ю., Яніш Ю. В. Зустрічі «червонокніжних» видів тварин.	401
Розділ 2. Пропозиції ревізії переліків Червоної книги України	
Балашов І. О. Наземні молюски та деякі інші безхребетні у Червоній книзі України: нові знахідки, пропозиції включення і виключення видів, загальні коментарі	407
Варга О. О. «Червонокніжні» їздці-іхневмоніди та стефаніди (Hymenoptera: Ichneumonidae ET Stephanidae) України – реінвентаризація	411
Василюк О. В. До структури видового нарису Червоної книги України. Перше повідомлення: аналіз міжнародної практики	415
Вітер С. Г. Обґрунтування включення низки нових видів до Червоної книги України	425
Снігірьов С., Силантьєв С. Перша знахідка молюсків <i>Aporrhais pespelecani</i> та <i>Turritella communis</i> в акваторії північного заходу Чорного моря: пропозиція про внесення до Червоної Книги України	433
Снігірьов С. М., Чащин О. К., Гулак Б. С. Висновок щодо сучасного охоронного статусу трав'яного краба <i>Carcinus aestuarii</i> Nordo 1847 та ксанто пореса <i>Xantho poressa</i> (Olivì, 1792) у північно-західній частині Чорного моря в межах кордонів України	435
Хоменко А. М., Утевський С. Ю. Рідкісні види п'явок (Hirudinida) України	437
Цвєлих О.М. Про необхідність внесення <i>Larus michahellis</i> J.F. NAUMANN, 1840 до Червоної книги України	441
Показчик установ природно-заповідного фонду	445
Алфавітний показчик латинських назв видів	446
Систематичний показчик латинських назв видів	450

ПЕРЕДМОВА

Ведення Червоної книги України (далі – ЧКУ) регламентується Законом України «Про Червону книгу України». Вона є основним механізмом в нашій країні щодо охорони рідкісних, зникаючих та таких, що потребують охорони, видів тваринного та рослинного світу. ЧКУ має передбачену законодавством систему відповідальності за порушення вимог охорони зазначених видів. Кабінетом Міністрів України затверджені такси для обрахування збитків, нанесених державі нанесенням шкоди популяціям або середовищам існування видів, що включені у ЧКУ. Також, згідно із законодавством, місця мешкання/ видів, занесених до ЧКУ мають оголошуватися територіями природно-заповідного фонду.

Червона книга України, згідно зі статтею 12 Закону, перевидається один раз на десять років. Про кожний вид тварин вона має містити відомості щодо їх сучасного поширення та чисельності і причини їх зміни, місць перебування, вжитих та необхідних заходів з охорони. Для можливості поновлення у ЧКУ інформації про види, які охороняються, має постійно вестися моніторинг стану «червонокнижних» видів.

Останнє (3-є) видання ЧКУ було опубліковане у 2009 році. Тому у 2019 році має бути видане наступне, 4-те, видання Червоної книги України. Нажаль в Україні відсутня державна система моніторингу видів ЧКУ. Польові дослідження щодо «червонокнижних» видів практично не фінансуються державою. Часткове фінансування цього напрямку є в об'єктах природно-заповідного фонду високого рангу – біосферних та природних заповідниках, національних та регіональних парках. Але вони складають лише декілька відсотків територій України, та не відіграють значної ролі для збереження багатьох «червонокнижних» видів, а нерідко, і взагалі не мають значення для їх збереження. В зв'язку з цим, дані щодо видів ЧКУ, які накопичувалися після її останнього видання, не є результатом систематичної та планомірної роботи на державному рівні. Вони збиралися фахівцями з різних наукових та природоохоронних установ, або в межах їх планових тем, здебільше не націлених суто на «червонокнижні» види, або, що найчастіше, попутно до основних їхніх наукових завдань. Завдяки цьому у великій кількості фахівців накопичилося чимало даних щодо знахідок видів ЧКУ, які не є опубліковані в наукових виданнях тому що останні, як правило намагаються друкувати лише аналітичні праці, а не первинну інформацію про знахідки. Таким чином, значний обсяг даних по «червонокнижних» видах, крім того, що він збирався не на

систематичній та планомірній основі, ще й залишається не оприлюдненим. Щоб закрити цю інформаційну прогалину, ще в 2008 році, перед 3-м виданням ЧКУ, ми запропонували ідею збірки «Знахідки тварин Червоної книги України», яка була підтримана керівництвом Інституту зоології ім. І. І. Шмальгаузена НАНУ, та її було видано. Для підготовки 4-го видання ЧКУ нами було запропоновано використати цей позитивний досвід збирання інформації щодо «червонокнижних» видів, що знову було підтримано.

Мета цієї збірки є оприлюднення даних щодо знахідок у 2009-2017 роках видів тварин, занесених до Червоної книги України, а також обґрунтування для внесення нових видів, або виведення їх з ЧКУ.

Переважає більшість матеріалів, включених до збірки є короткими повідомленнями із доданими відомостями про зустрічі видів тварин ЧКУ у визначеному табличному форматі, із зазначенням географічних координат таких знахідок та дат (або діапазонів дат). Декілька статей, що виділені у окремий розділ, містять позицію авторів щодо доповнення або ревізії переліків видів ЧКУ або підходів до її укладання та оформлення.

Загалом, понад як 170 авторів, що надали свої дані до збірки подали інформацію про 15 000 локалітетів, в яких було зроблено 29 000 знахідок видів ЧКУ. Статті мають різний обсяг. Максимальна кількість знахідок наданих одним автором складає 3200. Частина авторів звела всі свої дані в одній статті (в частині випадків статті мають до 8 авторів). В інших випадках автори навпаки – розділили свої матеріали на кілька окремих публікацій (за регіонами, групами, за відомостями, зібраними ними в рамках роботи в різних установах і організаціях). Переважає кількість відомостей, включених у збірку, публікуються вперше. В низці випадків, автори посилаються на власні публікації та інші перевірені ними джерела, де вперше було оприлюднено інформацію про ті чи інші зустрічі. Разом з тим, географічні координати зустрічей однаково вперше вказані лише в даній публікації. Упорядниками будь-який з таких підходів не обмежувався, оскільки це не суперечить задачам збірки. Виняток становлять окремі випадки, коли на прохання авторів координати були подані в узагальненому вигляді, що зроблено з метою забезпечити окремі місця мешкання (зокрема гнізда) рідкісних видів від браконьєрів, у випадках коли види становлять комерційний інтерес. Всі такі випадки мають відповідні примітки в тексті кожної з таких статей.

Слід підкреслити, що ця збірка містить майже в десять разів більше знахідок «червонокнижних» видів тварин, ніж попередня, видана у 2008 році. Це дає надію, що незважаючи на відсутність державної системи моніторингу видів тварин Червоної книги України, хоча б частково вдасться закрити «білі

плями» у даних щодо цих видів. Також сподіваємось на продовження цього видання у подальшому на більш регулярній основі – хоча б раз на 5 років, що дозволило б привернути ще більшу увагу дослідників до збору даних по видах тварин Червоної книги України.

Зав. відділом моніторингу та охорони тваринного світу
Інституту зоології ім. І. І. Шмальгауена

Костюшин В. А.

М.н.с. моніторингу та охорони тваринного світу
Інституту зоології ім. І. І. Шмальгауена

Василюк О. В.

Розділ 1.
Знахідки видів
(Л-Я)

ЗНАХІДКИ ТВАРИН ЧЕРВОНОЇ КНИГИ УКРАЇНИ ПІД ЧАС ТУРИСТИЧНИХ ПОХОДІВ

Матеріал зібраний автором протягом 2017 р., під час туристичних походів Лісами Новоград-Волинського району Житомирської обл, на полонині Боржава Закарпатська обл, та під час пішого походу через о. Джарил-

гач Херсонської обл. Фотоматеріали знахідок розміщені на українських та міжнародних орнітологічних сайтах. Фото та інформація по місцям зустрічей передана Новоград-Волинському та Городницькому лісгоспам.

Вид	Локалітет	Координати		Дата	Додаткова інформація	Автор(и) знахідки
		широта	довгота			
Житомирська область						
<i>Tetrastes bonasia</i> (Linnaeus, 1758)	Новоград-Волинський район, с. Тарашанка (пилиповецьке лісництво кв. 17)	50.642329	27.489080	05.04.2017 10.07.2017	2 особини http://www.uabirds.org/v2photo.php?s=049200253&l=ru&n=1	Лавренчук І.П.
<i>Circaetus gallicus</i> (Gmelin, 1788)	Новоград-Волинський район, автодорога біля с. Приход	50.957558	27.346493	30.09.2017	1 особина http://www.uabirds.org/v2photo.php?s=049200310&l=ru&n=1	Лавренчук І.П.
<i>Aquila pomarina</i> C. L. Brehm, 1831	Новоград-Волинський район північніше с. Красиліське	50.690317	27.388356	22.06.2017	1 особина http://www.uabirds.org/v2photo.php?s=049200243&l=ru&n=1	Лавренчук І.П.
<i>Ciconia nigra</i> (Linnaeus, 1758)	м.Новоград-Волинський	50.604317	27.616695	16.04.2017 18.04.2017	1 особина	Лавренчук І.П.
<i>Grus grus</i> (Linnaeus, 1758)	Новоград-Волинський район. В 1 км західніше Заказника Модрина (Городницький лісгосп)	50.751714	27.287133	07.05.2017	2 особини	Лавренчук І.П.
<i>Dendrocopos leucotos</i> (Bechstein, 1803)	Новоград-Волинський район, окол с. Тарашанка. Пилиповецьке лісництво 17 квартал	50.644995	27.489824	15.04.2017 09.08.2017	1 особина http://www.uabirds.org/v2photo.php?l=ru&s=049200147&n=1&t=348&saut=0&sor=desc&sortby=1&p=0#photo	Лавренчук І.П.
<i>Lanius excubitor</i> (Linnaeus, 1758)	Новоград-Волинський район, окол с. Тарашанка.	50.645704	27.498335	18.03.2017 23.11.2017	1 особина	Лавренчук І.П.
<i>Vipera nikolskii</i> Vedmederja	гідрологічний заказник Іванівський, Новоград-Волинський район	50.687553	27.652586	04.03.2017	1 особина	Лавренчук І.П.
Херсонська обл						
<i>Pelecanus onocrotalus</i> Linnaeus, 1758	Коса острова Джарилгач, в 3 км східніше Лазурного	46.063908	32.580815	30.08.2017	8 особин http://www.uabirds.org/v2photo.php?l=ru&s=049200269&n=1&t=15&saut=0&sor=desc&sortby=1&p=0#photo	Лавренчук І.П.
<i>Circus macrourus</i> (S. G. Gmelin, 1771)	Острів Джарилгач, неподалік будинку монаха	46.031168	32.763127	29.08.2017	2 особини http://www.uabirds.org/v2photo.php?s=049200267&l=ru&n=1	Лавренчук І.П.
<i>Phalacrocorax aristotelis</i> (Linnaeus, 1761)	Східна частина о. Джарилгач, неподалік маяків	46.019617	33.057675	22.08.2017	2 особини http://www.uabirds.org/v2photo.php?s=049200274&l=ru&n=1	Лавренчук І.П.

Вид	Локалітет	Координати		Дата	Додаткова інформація	Автор(и) знахідки
		широта	довгота			
<i>Platalea leucorodia</i> Linnaeus, 1758	о. Джарилгач неподалік від Лазурного	46.057040	32.631124	30.08.2017	1 особина	Лавренчук І.П.
<i>Numenius arquata</i> (Linnaeus, 1758)	о. Джарилгач неподалік від Лазурного	46.057593	32.628428	30.08.2017	1 особина	Лавренчук І.П.
Закарпатська обл						
<i>Strix uralensis</i> Pallas, 1771	Мижегірський район, с. Пилипець, окол водоспаду Шипіт	48.653897	23.261929	02.07.2017	1 особина	Лавренчук І.П.
<i>Regulus ignicapillus</i> (Temminck, 1820)	Мижегірський район, с. Пилипець, окол водоспаду Шипіт	48.653897	23.261929	04.07.2017	4 особини	Лавренчук І.П.

ЗУСТРІЧІ ВИДІВ КОМАХ, ЗАНЕСЕНИХ ДО ЧЕРВОНОЇ КНИГИ УКРАЇНИ, НА ТЕРИТОРІЇ КАРПАТСЬКОГО БІОСФЕРНОГО ЗАПОВІДНИКА

В роботі наводяться результати знахідок 28 рідкісних «червонокнижних» видів комах з території Закарпатської області за період з 2009 по 2017 роки. Переважна більшість досліджень рідкісних видів проводилась у природоохоронних науково-дослідних відділеннях (ПНДВ) Карпатського біосферного заповідника (КБЗ), як автором даної статті, так й інспекторами ПНДВ, а також сторонніми спеціалістами із різних науково-дослідних установ, університетів України, та ентомологами-ама-

тарами. Види комах, знахідки яких були зареєстровані всього один раз за весь період досліджень автора (35 років), причому до 2009 року, також включені у таблицю і відмічені позначкою (*) із поясненням у примітці. Дані, які надаються у роботі ґрунтуються на багаторічному досвіді автора по картуванню рідкісних видів комах у КБЗ. Автор даної статті висловлює щире подяку всім дослідникам, хто люб'язно надав свої власні дані про знахідки рідкісних видів комах, які наведені у таблиці.

Вид	Місце знахідки	Координати у десятигвинній системі		Дата знахідки	Додаткова інформація	Авторство знахідки
		широта	довгота			
<i>Lucanus cervus</i> L.	Угольське ПНДВ. Галявини, узлісся, вікна у листяному лісі, населені пункти	48.259954 48.236803	23.668129 23.667447	Щорічно з початку червня до середини серпня, кв.22;29	1-2 ос.	Немеш М.В.; Регуш Т.Г.; Юраш М.В.;
<i>Lucanus cervus</i> L.	Широколужанське ПНДВ. Галявини, узлісся, вікна у листяному лісі, населені пункти	48.297594	23.733182	Щорічно з початку червня до середини серпня, кв.32	1-2 ос.	Драгун В.Ю.; Маскаль І.В.; Олексій І.І.
<i>Lucanus cervus</i> L.	Кісвлянське ПНДВ. Узлісся, вікна у листяному лісі з участю дуба	47.936240	24.103635	Щорічно з початку червня до середини серпня, кв.18	1ос.	Мойсюк М.М.; Канарський Ю.В.; Покинйчереда В.В.
<i>Lucanus cervus</i> L.	Рахів-Берлибаське ПНДВ. Узлісся, вікна у листяному лісі з участю дуба	48.025166	24.166806	Щорічно з початку червня до липня, кв.3	1-5 ос.	Ляшенко Є.К.; Проць М.Д.; Покинйчереда В.В.
<i>Lucanus cervus</i> L.	Чорна Гора. Узлісся дубового лісу	48.139146 48.145397	23.082869 23.081597	Щорічно з початку червня до липня, кв.22;24	3 ос.	Ляшенко Є.К.
<i>Lucanus cervus</i> L.	Юліївська Гора. Узлісся дубового лісу	48.026996 48.022894	23.091595 23.079729	20.10.15, кв.59	1 ос.	Ляшенко Є.К.
<i>Rosalia alpina</i> L.	Угольське ПНДВ. Буковий ліс	48.245883 48.236803	23.683808 23.667447	Щорічно з середини червня до початку вересня, кв.21;29	1-3 ос.	Юраш М.В., Юраш В.В., Регуш Т.Г., Крічфалуший І.Ф.
<i>Rosalia alpina</i> L.	Широколужанське ПНДВ. Буковий ліс	48.333852 48.297594	23.746816 23.733182	Щорічно з липня до початку вересня, кв.19;32	1-3 ос.	Дем'янчук М.І.; Маскаль І.В.; Олексій І.І.
<i>Rosalia alpina</i> L.	Кісвлянське ПНДВ. Буковий ліс	47.936240	24.103635	Щорічно з кінця липня до вересня, кв.18	1-2 ос.	Мойсюк М.М., Ціцікан В.І.; Сас В.А.; Покинйчереда В.В.
<i>Rosalia alpina</i> L.	Трибушанське ПНДВ.	47.986738	24.153831	28.07.17, кв.10	1 ос.	Годованець Б.Й.
<i>Osmoderma barnabita</i> Motchulsky	Кісвлянське ПНДВ. Буковий ліс	48.074379	24.122867	23.06.12, кв.7	2 ос.	Митрюк П.О.

Вид	Місце знахідки	Координати у десятичній системі		Дата знахідки	Додаткова інформація	Авторство знахідки
		широта	довгота			
<i>Cordulegaster bidentata</i> Selys	Угольське ПНДВ. На галявинах та біля невеликих потічків	48.259954 48.236803	23.668129 23.667447	Щорічно з серпня до кінця вересня, кв.22;29	1-2 ос.	Регуш Т.Г.
<i>Cordulegaster bidentata</i> Selys	Широколужанське ПНДВ. Біля річки	48.305987 48.288570	23.758217 23.755941	20.08.09, кв.25;29	3 ос.	Гонтаренко А.В.
<i>Cordulegaster bidentata</i> Selys	Рахів-Берлибаське ПНДВ. На галявинах	48.025166	24.166806	Щорічно з серпня до кінця вересня, кв.3	1-3 ос.	Ляшенко Є.К.
<i>Calopteryx virgo</i> L.	Долина нарцисів. Біля невеликих водойм	48.175745 48.179637	23.356562 23.352614	Щорічно з травня до кінця липня, кв.1;2	до 10 ос.	Ляшенко Є.К.
<i>Calopteryx virgo</i> L.	Трибушанське ПНДВ. Біля невеликих водойм, ставків	47.932584	24.298333	Щорічно з червня до кінця липня, кв.9	до 5 ос.	Ляшенко Є.К.
<i>Calopteryx virgo</i> L.	Угольське ПНДВ. Біля невеликих водойм	48.259954	23.668129	Щорічно з початку червня до липня, кв.22	до 5 ос.	Регуш Т.Г.
<i>Anax imperator</i> Leach	Долина нарцисів. Біля невеликих водойм	48.175745 48.179637	23.356562 23.352614	18.07.10	2 ос.	Ляшенко Є.К.
<i>Aglia tau</i> L.	Угольське ПНДВ. Буковий ліс	48.268576	23.660630	Щорічно з кінця квітня до червня по всій території до субальпіки	до 30 ос.	Ляшенко Є.К.
<i>Aglia tau</i> L.	Широколужанське ПНДВ. Буковий ліс	48.305987	23.758217	Щорічно з кінця квітня до червня по всій території до субальпіки	до 30 ос.	Ляшенко Є.К.
<i>Aglia tau</i> L.	Трибушанське ПНДВ. Мішаний ліс	47.932584	24.298333	Щорічно з кінця квітня до червня по всій території до субальпіки	до 30 ос.	Ляшенко Є.К.
<i>Aglia tau</i> L.	Рахів-Берлибаське ПНДВ. Мішаний ліс	48.025166	24.166806	Щорічно з кінця квітня до червня по всій території до субальпіки	до 30 ос.	Ляшенко Є.К.
<i>Aglia tau</i> L.	Чорногірське ПНДВ. Мішаний ліс	48.112503	24.489903	Щорічно з кінця квітня до червня по всій території до зони смерекових лісів	до 10 ос.	Ляшенко Є.К.
<i>Aglia tau</i> L.	Мараморське ПНДВ. Мішаний ліс	47.953929	24.307358	Щорічно з кінця квітня до червня по всій території до зони смерекових лісів	до 10 ос.	Ляшенко Є.К.
<i>Aglia tau</i> L.	Кевелівське ПНДВ. Мішаний ліс	48.192796	24.233372	Щорічно з кінця квітня до червня по всій території до зони смерекових лісів	до 10 ос.	Ляшенко Є.К.
<i>Aglia tau</i> L.	Кісвлянське ПНДВ. Буковий ліс	47.936240	24.103635	Щорічно з кінця квітня до червня по всій території	до 30 ос.	Мойсюк М.М.; Ляшенко Є.К.; Гонтаренко А.В.
<i>Aglia tau</i> L.	Богдан-Петроське ПНДВ. Мішаний ліс	48.153245	24.443782	Щорічно з кінця квітня до червня по всій території до зони смерекових лісів	до 10 ос.	Ляшенко Є.К.

Вид	Місце знахідки	Координати у десятинній системі		Дата знахідки	Додаткова інформація	Авторство знахідки
		широта	довгота			
<i>Papilio machaon</i> L.	Долина нарцисів Різнотравні луки	48.175745 48.179637	23.356562 23.352614	Щорічно з кінця квітня до вересня по всій території	1-3 ос.	Ляшенко Є.К.
<i>Papilio machaon</i> L.	Угольське ПНДВ. Лісові галявини	48.268576	23.660630	Щорічно з кінця квітня до вересня по всій території	1-2 ос.	Регуш Т.Г.
<i>Papilio machaon</i> L.	Широколужанське ПНДВ. Лісові галявини	48.305987	23.758217	Щорічно з кінця квітня до вересня по всій території	1-2 ос.	Олексій І.І.
<i>Papilio machaon</i> L.	Трибушанське ПНДВ. Лісові галявини	47.932584	24.298333	Щорічно з кінця квітня до вересня по всій території	1-2 ос.	Ляшенко Є.К.
<i>Papilio machaon</i> L.	Рахів-Берлибаське ПНДВ. Лісові галявини	48.025166	24.166806	Щорічно з кінця квітня до вересня по всій території	1-2 ос.	Ляшенко Є.К.
<i>Papilio machaon</i> L.	Кевелівське ПНДВ. Високогірні луки	48.157975	24.300886	Щорічно у липні – серпні у субальпіці	1-2 ос.	Ляшенко Є.К.
<i>Papilio machaon</i> L.	Кісванське ПНДВ. Лісові галявини	47.936240	24.103635	Щорічно з кінця квітня до вересня по всій території	1-2 ос.	Ляшенко Є.К.; Мойсюк М.М.
<i>Papilio machaon</i> L.	Чорногірське ПНДВ. Високогірні луки	48.158046	24.484584	Щорічно у липні – серпні у субальпіці	1-2 ос.	Ляшенко Є.К.
<i>Papilio machaon</i> L.	Чорна Гора. Степові ділянки схилів, Лісові галявини	48.139146 48.145382	23.082869 23.085217	Щорічно з кінця квітня до вересня по всій території	1-5 ос.	Ляшенко Є.К.
<i>Papilio machaon</i> L.	Юліївська Гора. Степові ділянки схилів, Лісові галявини	48.028211 48.016712	23.078818 23.058299	Щорічно з кінця квітня до вересня по всій території	1-5 ос.	Ляшенко Є.К.
<i>Iphiclides podalirius</i> L.	Долина нарцисів. Різнотравні луки	48.175745 48.179637	23.356562 23.352614	Щорічно з травня до вересня, кв. 1;2	1-3 ос.	Ляшенко Є.К.; Геряк Ю.М.; Канарський Ю.В.
<i>Iphiclides podalirius</i> L.	Трибушанське ПНДВ. Різнотравні луки, лісові галявини	47.932584	24.298333	22.05.10, кв. 9	1 ос.	Ляшенко Є.К.
<i>Iphiclides podalirius</i> L.	Рахів-Берлибаське ПНДВ. Різнотравні луки, лісові галявини	48.025166	24.166806	Щорічно з травня до вересня, кв. 3	1-3 ос.	Ляшенко Є.К.
<i>Iphiclides podalirius</i> L.	Кісванське ПНДВ. Різнотравні луки, лісові галявини	47.936240 47.942621	24.103635 24.120848	Щорічно з травня до вересня, кв. 22;29	1-2 ос.	Мойсюк М.М.; Ляшенко Є.К.; Гонтаренко А.В.
<i>Iphiclides podalirius</i> L.	Чорна Гора. Степові ділянки схилів, Лісові галявини	48.139146 48.145382	23.082869 23.085217	Щорічно з кінця квітня до вересня по всій території	до 5 ос.	Ляшенко Є.К.
<i>Iphiclides podalirius</i> L.	Юліївська Гора. Степові ділянки схилів, Лісові галявини	48.028211 48.016712	23.078818 23.058299	Щорічно з кінця квітня до вересня по всій території	до 5 ос.	Ляшенко Є.К.
<i>Apatura iris</i> L.	Угольське ПНДВ. Лісові дороги, узлісся	48.268576	23.660630	Щорічно з початку липня до серпня по всій території	1-2 ос.	Ляшенко Є.К.; Регуш Т.Г.
<i>Apatura iris</i> L.	Широколужанське ПНДВ. Лісові дороги, узлісся	48.305987	23.758217	Щорічно з початку липня до серпня по всій території	1-2 ос.	Ляшенко Є.К.; Олексій І.І.
<i>Apatura iris</i> L.	Кісванське ПНДВ. Лісові дороги, узлісся	47.936240	24.103635	Щорічно з початку липня до серпня по всій території	1-5 ос.	Мойсюк М.М.; Канарський Ю.В.

Вид	Місце знахідки	Координати у десятинній системі		Дата знахідки	Додаткова інформація	Авторство знахідки
		широта	довгота			
<i>Apatura iris</i> L.	Рахів-Берлибаське ПНДВ. Лісові галявини, узлісся	48.025166	24.166806	Щорічно з початку липня до серпня по всій території	1-5 ос.	Ляшенко Є.К.; Покинйчереда В.В.
<i>Apatura iris</i> L.	Чорногірське ПНДВ. Лісові дороги, узлісся	48.088418	24.461378	Щорічно з початку липня до серпня по всій території до 1000 м в.н.р.м.	1-3 ос.	Ляшенко Є.К.
<i>Apatura iris</i> L.	Трибушанське ПНДВ. Лісові дороги, узлісся	47.932584	24.298333	Щорічно з початку липня до серпня по всій території	1-5 ос.	Ляшенко Є.К. Канарський Ю.В.
<i>Apatura iris</i> L.	Кевелівське ПНДВ. Лісові дороги, узлісся	48.168509	24.292646	Щорічно з початку липня до серпня по всій території до 1000 м в.н.р.м.	1-3 ос.	Геряк Ю.М.; Канарський Ю.В.
<i>Limenitis populi</i> L.	Кісвлянське ПНДВ. Лісові дороги, узлісся	47.942621	24.120848	Спорадично з червня до кінця липня, кв.17;18	1 ос.	Мойсюк М.М.
<i>Limenitis populi</i> L.	Рахів-Берлибаське ПНДВ. Лісові дороги, узлісся	48.025166	24.166806	Спорадично з червня до кінця липня, кв.3	1 ос.	Ляшенко Є.К.
<i>Hamearis lucina</i> L.	Угольське ПНДВ. Лісові галявини, узлісся	48.259500	23.623818	20.08.09, кв.27	1 ос.	Ляшенко Є.К.
<i>Erebia manto</i> Den.&Schiff.	Чорногірське ПНДВ. Високогірні луки	48.158046	24.484584	Щорічно з кінця липня до вересня, кв.2	до 50 ос.	Ляшенко Є.К.
<i>Parnassius mnemosyne</i> L.	Широколужанське ПНДВ. Лісові галявини, узлісся	48.305987	23758217	Щорічно з червня до липня, кв.25	1-5 ос.	Годованець Б.Й.
<i>Parnassius mnemosyne</i> L.	Кевелівське ПНДВ. Верхня межа лісу, околиці г. Менчул. Лісові галявини, узлісся	48.157975	24.300886	Щорічно з червня до липня, кв.9	1-5 ос.	Різун В.Б.
<i>Parnassius mnemosyne</i> L.	Трибушанське ПНДВ. Лісові галявини, узлісся	47.986738	24.153831	Щорічно з початку червня до липня, кв.12	1-5 ос.	Ляшенко Є.К.
<i>Parnassius mnemosyne</i> L.	Рахів-Берлибаське ПНДВ. Лісові галявини, узлісся	48.025166	24.166806	Щорічно з початку червня до липня, кв.3	до 15 ос.	Ляшенко Є.К.
<i>Parnassius mnemosyne</i> L.	Кісвлянське ПНДВ. Лісові галявини, узлісся	48.936240	24.103635	Щорічно з кінця травня до липня, кв.18	1-5 ос.	Ляшенко Є.К.
<i>Saturnia pyri</i> Den.&Schiff.	Долина нарцисів. Старі садові насадження	48.175745 48.179637	23.356562 23.352614	30.05.12, кв.1;2	1 ос.	Геряк Ю.М.
<i>Saturnia pyri</i> Den.&Schiff*.	с. Королево Виноградівський р-н.	48.154015	23.134184	20.05.83	2 ос.	Ляшенко Є.К.
<i>Saturnia pyri</i> Den.&Schiff.	с. Вари Берегівський р-н. Старі садові насадження	48.117843	22.702094	09.05.14	2 ос.	Андріанов О.В.
<i>Saturnia pyri</i> Den.&Schiff.	с. Мужиево Берегівський р-н. Старі садові насадження	48.181540	22.697228	09.05.14	3 ос.	Андріанов О.В.
<i>Saturnia pyri</i> Den.&Schiff.	с. Бене Берегівський р-н. Старі садові насадження	48.159355	22.763508	10.05.14	2 ос.	Андріанов О.В.
<i>Saturnia pyri</i> Den.&Schiff.	с. Квасове Берегівський р-н. Старі садові насадження	48.183235	22.775304	10.05.14	2 ос.	Андріанов О.В.
<i>Saturnia pyri</i> Den.&Schiff.	с. Великий Раковець Іршавський р-н. Старі садові насадження	48.265765	23.155391	27.05.12	3 ос.	Ажипа Є.В.
<i>Saturnia pyri</i> Den.&Schiff.	м. Іршава. Старі садові насадження	48.317600	23.043855	12.05.15	2 ос.	Ажипа Є.В.

Вид	Місце знахідки	Координати у десятичній системі		Дата знахідки	Додаткова інформація	Авторство знахідки
		широта	довгота			
<i>Eudia pavonia</i> L.*	Угольське ПНДВ. Лісові галявини	48.305987	23.758217	5.05.89, кв.25	1 ос.	Гузій А.І.; Ляшенко Є.К.
<i>Eudia pavonia</i> L.	Чорна Гора. Степові ділянки, лісові галявини	48.140860	23.082042	27.04.12	1 ос.	Геряк Ю.М.
<i>Endromis versicolora</i> L.	Угольське ПНДВ. Мішані ліси	48.297594	23.733182	Щорічно з кінця березня до травня по всій території	до 3 ос.	Ляшенко Є.К.
<i>Endromis versicolora</i> L.	Чорногірське ПНДВ. Мішані ліси	48.095689	24.460271	Щорічно з квітня до травня по всій території, крім високогір'я	1-2 ос.	Геряк Ю.М.
<i>Endromis versicolora</i> L.	Кісвлянське ПНДВ. Мішані ліси	48.936240	24.103635	Щорічно з кінця березня до травня по всій території	2 ос.	Геряк Ю.М.
<i>Endromis versicolora</i> L.	Рахів-Берлибаське ПНДВ. Мішані ліси	48.025166	24.166806	Щорічно з кінця березня до травня по всій території	1-3 ос.	Ляшенко Є.К.; Геряк Ю.М.
<i>Endromis versicolora</i> L.	Юліївська Гора. Листяний ліс, околиці с. Оклі Гедь	48.016295 48.015595	23.058245 23.059882	01.04.10	1 ос.	Геряк Ю.М.
<i>Acherontia atropos</i> L.	м. Рахів та Рахівський р-н. Від передгірської частини до високогір'я	48.042898	24.166768	Спорадичні залітні мігранти у вересні-жовтні	до 1-2 ос.	Ляшенко Є.К.; Шушман В.С.; Геряк Ю.М.; Канарський Ю.В.
<i>Marumba quercus</i> Den.&Schiff.	Юліївська Гора. Околиці с. Оклі Гедь, узлісся дубового лісу	48.016295 48.015595	23.058245 23.059882	15.06.10; 29.06.10	3 ос. 4 ос.	Геряк Ю.М.
<i>Marumba quercus</i> Den.&Schiff.	Юліївська Гора. Околиці с. Оклі Гедь, узлісся дубового лісу	48.016295 48.015595	23.058245 23.059882	13.06.14	3 ос.	Андріанов О.В.
<i>Marumba quercus</i> Den.&Schiff.	Юліївська Гора. Околиці с. Оклі Гедь, узлісся дубового лісу	48.016295 48.015595	23.058245 23.059882	27.06.15	5 ос.	Ажипа Є.В.
<i>Proserpinus proserpina</i> Pall.	Долина нарцисів. Зволожені луки	48.175745 48.179637	23.356562 23.352614	Спорадично з травня до червня, кв.2	1-5 ос.	Ляшенко Є.К.; Геряк Ю.М.
<i>Proserpinus proserpina</i> Pall.*	Чорна Гора. Зволожені луки	48.139146	23.082869	30.04.07, кв.24	1 ос.	Геряк Ю.М.
<i>Proserpinus proserpina</i> Pall.	Рахів-Берлибаське ПНДВ. Зволожені луки	48.025166	24.166806	Спорадично з травня-червня, кв.3	1-2 ос.	Ляшенко Є.К.
<i>Hemaris tityus</i> L.	Долина нарцисів. Різнотравні розріджені сухі луки	48.175745 48.179637	23.356562 23.352614	Щорічно з травня до серпня, кв.1;2	1-2 ос.	Ляшенко Є.К.
<i>Hemaris tityus</i> L.	Рахів-Берлибаське ПНДВ. Різнотравні розріджені сухі луки	48.025166	24.166806	Щорічно з травня до серпня, кв.3	до 5 ос.	Ляшенко Є.К.
<i>Hemaris tityus</i> L.*	Угольське ПНДВ. Різнотравні розріджені сухі луки та лісові галявини	48.243613	23.619046	01.07.89, кв.27	1 ос.	Ляшенко Є.К.
<i>Hemaris tityus</i> L.	Кісвлянське ПНДВ. Різнотравні розріджені сухі луки та лісові галявини	47.936240	24.103635	09.05.12, кв.17	до 3 ос.	Ляшенко Є.К.
<i>Pericallia matronula</i> L.*	Рахів-Берлибаське ПНДВ. Адміністративна будівля	48.025166	24.166806	01.07.90, кв.3	1 ос.	Ляшенко Є.К.
<i>Callimorpha dominula</i> L.	Рахів-Берлибаське ПНДВ. Лісові галявини	48.025166	24.166806	Щорічно з початку липня до серпня по всій території	1-3 ос.	Ляшенко Є.К.

Вид	Місце знахідки	Координати у десятигрішній системі		Дата знахідки	Додаткова інформація	Авторство знахідки
		широта	довгота			
<i>Callimorpha dominula</i> L.	Угольське ПНДВ. Лісові дороги, галявини	48.245883	23.683808	Щорічно з початку липня до серпня по всій території	1-3 ос.	Ляшенко Є.К.
<i>Callimorpha dominula</i> L.	Чорногірське ПНДВ. Уздовж берегів гірської річки, лісові дороги	48.095689	24.460271	Щорічно з початку липня до серпня по всій території, крім високогір'я	1-3 ос.	Ляшенко Є.К.
<i>Callimorpha dominula</i> L.	Рахів-Берлибаське ПНДВ. Галявини листяного лісу, лісові дороги	48.025166	24.166806	Щорічно з початку липня до серпня по всій території	1-2 ос.	Ляшенко Є.К.
<i>Catocala sponsa</i> L.	Рахів-Берлибаське ПНДВ, дубовий ліс	48.025166	24.166806	Щорічно з початку липня до серпня, кв.3	1-2 ос.	Ляшенко Є.К.
<i>Catocala sponsa</i> L.	Чорна Гора. Дубовий ліс	48.150112	23.083642	Щорічно з початку липня до серпня по всій території	1-5 ос.	Геряк Ю.М.
<i>Catocala sponsa</i> L.	Юліївська Гора. Дубовий ліс	48.022894	23.079729	Щорічно з початку липня до серпня по всій території	1-5 ос.	Геряк Ю.М.
<i>Catocala sponsa</i> L.	Кісвлянське ПНДВ. Листяний ліс	47.939511 47.936240	24.101399 24.103635	Щорічно з початку липня до серпня, кв.12; 18	1-2 ос.	Геряк Ю.М.
<i>Catocala fraxini</i> L.	Рахів-Берлибаське ПНДВ. Мішані ліси, узлісся	48.025166	24.166806	Щорічно з початку вересня до середини жовтня, кв.3	1-5 ос.	Ляшенко Є.К.
<i>Catocala fraxini</i> L.	Кісвлянське ПНДВ. Листяний ліс	47.939511 47.942621	24.101399 24.120848	Щорічно з початку вересня до середини жовтня, кв.12;16	до 5 ос.	Геряк Ю.М.; Канарський Ю.В.
<i>Euchalcia variabilis</i> Piller & Mitterpacher	Кісвлянське ПНДВ. Лісові галявини, узлісся	47.936240	24.103635	Щорічно з початку липня до серпня, кв.18	1-2 ос.	Геряк Ю.М.; Канарський Ю.В.
<i>Euchalcia variabilis</i> Piller & Mitterpacher	Кевелівське ПНДВ. Лісові галявини, узлісся	48.168509	24.292646	Щорічно з початку липня до серпня, кв.9	1-2 ос.	Геряк Ю.М.; Канарський Ю.В.
<i>Xylocopa valga</i> Gerstaecker	Рахів-Берлибаське ПНДВ. Старі дерев'яні покинуті будинки, сараї	48.025166	24.166806	Щорічно з початку травня до серпня, кв.3	1-2 ос.	Ляшенко Є.К.; Покин'ячереда В.В.
<i>Asilus crabroniformis</i> L.	Широколужанське ПНДВ. Лісова дорога	48.288570	23.755941	25.09.14	2 ос.	Гонтаренко А.В.

Примітка: * - Єдина знахідка у вказаному місцезнаходженні за весь час спостережень автора (35 років).

О. Ю. Марущак¹,
О. Д. Некрасова²,
О. С. Оскірко³

^{1,2} Інститут зоології імені І. І. Шмальгаузена НАН України

¹e-mail: vse_okei@bigmir.net;

²e-mail: oneks22@gmail.com

³ ННЦ «Інститут біології та медицини», КНУ ім. Тараса Шевченка

³e-mail: saha1236@mail.ru

ВИПАДКИ ВІЯВЛЕННЯ ПРЕДСТАВНИКІВ ФАУНИ ЗАНЕСЕНИХ ДО ЧЕРВОНОЇ КНИГИ УКРАЇНИ В ПЕРІОД З 2010 ПО 2017 РІК

Дана робота містить інформацію про випадки зустрічей авторами тварин, занесених до Червоної Книги України, протягом періоду з 2010 по 2017 рік. В роботі представлені головним чином поодинокі випадки зустрічей тварин як під час польових експедиційних виїздів, так і в позаробочий час на території 11 областей України: Закарпатської, Івано-Франківської, Волинської, Рівненської, Київської, Кіровоградської, Одеської, Миколаївської,

Херсонської, Черкаської та Донецької. В роботі наведено координати 100 точок зустрічей 8 видів птахів, 1 – багатоніжок, 4 – комах, 3 – плазунів та 3 видів амфібій. Актуальність роботи полягає у тому, що вона надає актуальні «сирі» дані про місця виявлення «червонокнижних» видів, що може бути використане при картуванні місць розповсюдження даних видів під час розробки у 2019 році нового видання Червоної Книги України.

Вид	Місце знахідки	Координати у десятковій системі		Дата знахідки	Додаткова інформація	Авторство знахідки
		широта	довгота			
Птахи						
<i>Himantopus himantopus</i> L.	Розвилка між селами Ялта, Білосарайська Коса та Азовське, Першотравневого р-ну, болото вздовж дороги. (Донецька обл.)	46.944409	37.291462	04.06.2017	2 особини	Марущак О. Ю., Ширяєва Д. В.
<i>Himantopus himantopus</i> L.	Ставки в ок. с. Мирне (Одеська обл.)	46.474585	30.338689	05.2017	1 особина	Некрасова О. Д.
<i>Grus grus</i> L.	Околиці с. Світязь, оз. Світязь, база відпочинку «Гарт». (Волинська обл.)	51.481999	23.805317	08.10.2017	Близько 150 особин на прольоті у вирії	Некрасова О. Д., Марущак О. Ю., Оскірко О. С.
<i>Grus grus</i> L.	Околиці с. Зуївці (р. Хорол) (Полтавська обл.)	50.205400	33.730263	06.2017	1 особина	Некрасова О. Д.
<i>Grus grus</i> L.	Поблизу с. Дубівка, Володимирецького р-ну. (Рівненська обл.)	51.393679	26.223673	11.09.2014	5 особин	Марущак О. Ю.
<i>Asio flammeus Pontoppidan</i>	Розвилка між селами Ялта, Білосарайська Коса та Азовське, Першотравневого р-ну, болото вздовж дороги. (Донецька обл.)	46.945978	37.290311	04.06.2017	1 особина	Марущак О. Ю.
<i>Ciconia nigra</i> (L.)	Село Дубівка, Володимирецького р-ну. (Рівненська обл.)	51.412472	26.224044	10.05.2013	1 особина	Марущак О. Ю.
<i>Ciconia nigra</i> (L.)	Околиці с. Побічі (Житомирська обл.)	51.423947	28.173730	06.2013	1 особина	Некрасова О. Д.
<i>Tadorna ferruginea</i> (P.)	Село Водяне, Еланецького р-ну, озеро. (Миколаївська обл.)	47.605011	31.946337	14.05.2017	1 самець, 1 самиця	Марущак О. Ю., Оскірко О. С.
<i>Picus viridis</i> (L.)	Озеро в с. Василів, Білоцерківського р-ну, стара вільха. (Київська обл.)	49.968912	30.472870	10.09.2017	1 особина	Марущак О. Ю.

Вид	Місце знахідки	Координати у десятковій системі		Дата знахідки	Додаткова інформація	Авторство знахідки
		широта	довгота			
<i>Picus viridis</i> (L.) (Жовна зелена)	НПП «Голосіївський» поблизу оз. Ді- дорівка (м. Київ)	50.376031	30.498978	10.07.2013	1 особина	Марущак О. Ю.
<i>Picus viridis</i> (L.)	Р. Дунай, гирло Бистре (Одеська обл.)	45.338054,	29.659121	08.2012	1 особина	Некрасова О. Д.
<i>Coracias garrulus</i> L.	Поля вздовж р. Дунай, поблизу кор- дону з Румунією. (Одеська обл.)	45.345764	28.332040	13.08.2017	4 особини	Некрасова О. Д., Оскирко О. С., Марущак О. Ю.
<i>Coracias garrulus</i> L.	Поблизу с. Броска, Ізмаїльського району, поле з криницею для худоби, вздовж дороги. (Одеська обл.)	45.382254	28.771870	10.08.2017	3 особини	Некрасова О. Д., Оскирко О. С., Марущак О. Ю.
<i>Coracias garrulus</i> L.	Біля с. Прогресівка в Березанському р-ні (Миколаївська обл.)	46.9017030	31.0830130	22.07.2014	2 особини	Некрасова О. Д.
<i>Coracias garrulus</i> L.	Біля с. Рибаківка, (Миколаївська обл.)	46.603629	31.348599	27.07.2014	2 особини	Некрасова О. Д.
<i>Coracias garrulus</i> L.	Біля с. Тузли, (Миколаївська обл.)	46.691156	31.406082	27.07.2014	2 особини	Некрасова О. Д.
<i>Haematopus ostralegus</i> L.	о. Джарилгач (Херсонська обл.)	46.055900	32.835876	10.09.2015	2 особини	Марущак О. Ю.
<i>Haematopus ostralegus</i> L.	Біля о. Собачий, Канівського р-ну (Черкаська обл.)	49.725821	31.567845	27.06.2013	2 особини	Марущак О. Ю.
Багатоніжки						
<i>Scutigera coleoptrata</i> (Linnaeus, 1758)	Біля с. Бурлача Балка (Одеська обл.)	46.326921	30.679893	2010-2017	2 особини	Некрасова О. Д.
<i>Scutigera coleoptrata</i> (Linnaeus, 1758)	Житловий будинок, вул. Теремнівська, 13, м. Київ, Голосіївський р-н. (м. Київ)	50.367836	30.450498	09.04.2012	3 особини	Марущак О. Ю.
<i>Scutigera coleoptrata</i> (Linnaeus, 1758)	ПЗ «Еланецький степ», Еланецький р-н. (Миколаївська обл.)	47.563604	32.022445	13.05.2017	1 особина	Марущак О. Ю.
<i>Scutigera coleoptrata</i> (Linnaeus, 1758)	с. Юрівка, Мангушський р-н., камінні насипи вздовж дороги. (Донецька обл.)	46.947029	37.172129	03.05.2017	1 особина	Марущак О. Ю.
<i>Scutigera coleoptrata</i> (Linnaeus, 1758)	м. Київ, Голосіївський р-н., житловий будинок. (м. Київ)	50.388189	30.494153	21- 27.04.2017	3 особини	Марущак О. Ю.
Комахи						
<i>Lucanus cervus</i> L.	Село Гвоздів, дубовий ліс. (Київська обл.)	50.258970	30.482323	22.06.2015	2 особини, самці	Марущак О. Ю.
<i>Lucanus cervus</i> L.	Балка «Долина нарцисів» біля с. Кошаро-Олександрівка. (Кіровоградська обл.)	48.184421	30.363220	30.07.2017	1 особина, самиця	Марущак О. Ю., Оскирко О. С.
<i>Lucanus cervus</i> L.	с. Василів, Білоцерківського р-ну, при- ватна садиба під горою. (Київська обл.)	49.971171	30.467804	27.05.2017	1 особина, самиця	Марущак О. Ю.
<i>Lucanus cervus</i> L.	Садиба Канівського Природного Заповідника (КПЗ), берег р. Дніпро. (Черкаська обл.)	49.724633	31.535758	14. 06.2014	2 особини, самці	Марущак О. Ю.
<i>Lucanus cervus</i> L.	КПЗ, кордон грабового лісу та при- ватних садиб. (Черкаська обл.)	49.724390	31.531277	16.06.2014	4 особини, самці	Марущак О. Ю.
<i>Lucanus cervus</i> L.	Садиба Рівненського Природного Заповідника (РПЗ), поблизу м. Сарни, Сарненського р-ну. (Рівненська обл.)	51.319542	26.675822	10.07.2014	1 особина, самець	Марущак О. Ю.

Вид	Місце знахідки	Координати у десятковій системі		Дата знахідки	Додаткова інформація	Авторство знахідки
		широта	довгота			
<i>Lucanus cervus</i> L.	Ульянівський р-н (Кировоградська обл.)	48.329541	30.254945	07.2015	1 особина, самець	Некрасова О. Д.
<i>Lucanus cervus</i> L.	Біля п. Маяки (Одеська обл.)	46.4112047	30.2561841	Влітку 2014	2 особини, самці	Некрасова О. Д.
<i>Papilio machaon</i> L.	Приватна садиба в с. Василів, Білоцерківського р-ну, город, грядка з морквою. (Київська обл.)	49.970639	30.468596	06.09.2011	8 особин гусені	Марущак О. Ю.
<i>Papilio machaon</i> L.	Приватна садиба в с. Василів, Білоцерківського р-ну, город, грядка з морквою. (Київська обл.)	49.971184	30.469082	27.08.2011	3 особини гусені	Марущак О. Ю.
<i>Papilio machaon</i> L.	Приватна садиба в с. Василів, Білоцерківського р-ну, клумба. (Київська обл.)	49.971127	30.471161	13.08.2012	1 особина імаго	Марущак О. Ю.
<i>Papilio machaon</i> L.	Приватна садиба в с. Василів, Білоцерківського р-ну, город, грядка з укропом. (Київська обл.)	49.969637	30.470495	19.09.2012	4 особини гусені	Марущак О. Ю.
<i>Papilio machaon</i> L.	Приватна садиба в с. Василів, Білоцерківського р-ну, город, грядка з укропом. (Київська обл.)	49.970669	30.468755	24.09.2017	1 особина гусені	Марущак О. Ю.
<i>Papilio machaon</i> L.	с. Гвоздів, Васильківського р-ну. (Київська обл.)	50.251147	30.487799	01.06.2011	1 особина імаго	Марущак О. Ю.
<i>Papilio machaon</i> L.	с. Гвоздів, Васильківського р-ну (Київська обл.)	50.253083	30.487224	09.07.2010	2 особини імаго	Марущак О. Ю.
<i>Papilio machaon</i> L.	с. Гвоздів, Васильківського р-ну. (Київська обл.)	50.252165	30.486990	09.06.2012	1 особина імаго	Марущак О. Ю.
<i>Papilio machaon</i> L.	с. Гвоздів, Васильківського р-ну. (Київська обл.)	50.252510	30.487369	29.06.2011	3 особини гусені	Марущак О. Ю.
<i>Papilio machaon</i> L.	м. Ірпінь. (Київська обл.)	50.524470	30.250226	23.05.2010	2 особини імаго	Марущак О. Ю.
<i>Papilio machaon</i> L.	Біля п. Маяки (Одеська обл.)	46.4112047	30.2561841	Влітку 2014	3 особини імаго	Некрасова О. Д.
<i>Papilio machaon</i> L.	С. Бурлача Балка (Одеська обл.)	46.3813338	30.6471637		2 особини імаго	Некрасова О. Д.
<i>Papilio machaon</i> L.	Совіньон, біля Одеси (Одеська обл.)	46.3286005	30.6825746	2014-2017	2 особини імаго	Некрасова О. Д.
<i>Papilio machaon</i> L.	п. Сухий лиман (Одеська обл.)	46.3939227	30.6263051	Влітку 2012	2 особини імаго	Некрасова О. Д.
<i>Iphiclides podalirius</i> L.	Біля п. Алтестово (Одеська обл.)	46.6363843	30.5457800	Влітку 2014	1 особина імаго	Некрасова О. Д.
<i>Iphiclides podalirius</i> L.	Державний ботанічний заказник «Дальницький ліс» (Одеська обл.)	46.3939227	30.6263051	Влітку 2014	1 особина імаго	Некрасова О. Д.
<i>Iphiclides podalirius</i> L.	Ставки в ок. с. Мирне (Одеська обл.)	46.474585	30.338689	05.2017	1 особина імаго	Некрасова О. Д.
<i>Iphiclides podalirius</i> L.	Біля п. Біляївка (Одеська обл.)	46.4578249	30.2256234	Влітку 2014	2 особини імаго	Некрасова О. Д.
<i>Iphiclides podalirius</i> L.	Біля п. Біляївка (Одеська обл.)	46.4742498	30.1999136	Влітку 2014	2 особини імаго	Некрасова О. Д.
<i>Iphiclides podalirius</i> L. (Подалірій)	Совіньон, біля Одеси (Одеська обл.)	46.3270883	30.6743285	2014-2017	5 особин імаго	Некрасова О. Д.
<i>Iphiclides podalirius</i> L.	Біля п. Маяки (Одеська обл.)	46.4041585	30.2532732	Влітку 2012	1 особина імаго	Некрасова О. Д.

Вид	Місце знахідки	Координати у десятковій системі		Дата знахідки	Додаткова інформація	Авторство знахідки
		широта	довгота			
<i>Iphiclides podalirius</i> L.	п. Таїрово (Одеська обл.)	46.3605155	30.6493463	2012-2017	2 особини імаго	Некрасова О. Д.
<i>Iphiclides podalirius</i> L.	п. Сухий лиман (Одеська обл.)	46.3939227	30.6263051	Влітку 2012	10 особини імаго	Некрасова О. Д.
<i>Iphiclides podalirius</i> L. (Подалірій)	Одеса (Одеська обл.)	46.498129	30.645890	Влітку 2013	2 особини імаго	Некрасова О. Д.
<i>Iphiclides podalirius</i> L.	с. Василів, Білоцерківського р-ну. (Київська обл.)	49.967698	30.480230	20.08.2011	2 особини імаго	Марущак О. Ю.
<i>Iphiclides podalirius</i> L.	м. Макарів. (Київська обл.)	50.452778	29.826882	22.05.2011	1 особина імаго	Марущак О. Ю.
<i>Iphiclides podalirius</i> L.	м. Київ, вул. Шолуденка. (м. Київ)	50.456515	30.479934	21.07.2017	1 особина	Марущак О. Ю.
<i>Iphiclides podalirius</i> L.	Біля с. Бурлача Балка (Одеська обл.)	46.3364964	30.6694772	Влітку 2014	10 особин імаго	Некрасова О. Д.
<i>Zerynthia polyxena</i> (Denis et Schiffermüller)	Надлиманське, Овидіопільський р-н (Одеська обл.)	46.382020,	30.318275	25.04.2013	3 особини імаго	Некрасова О. Д.
Рептилії						
<i>Dolichophis caspius</i> (Gmelin)	с. Білосарайська Коса, Першотравне- вого р-ну. (Донецька обл.)	46.890418	37.331419	17.05.2017	1 особина, зби- та на дорозі	Марущак О. Ю., Ширяєва Д. В.
<i>Dolichophis caspius</i> (Gmelin)	Розвилка між селами Ялта, Білоса- райська Коса та Азовське, Першотрав- невого р-ну, болото вздовж дороги. (Донецька обл.)	46.944143	37.291815	04.06.2017	1 самець, 1 самиця	Марущак О. Ю.
<i>Dolichophis caspius</i> (Gmelin)	Придорожній схил поблизу с. Мелекине, Першотравневого р-ну. (Донецька обл.)	46.958216	37.377444	03.06.2017	Скинута шкіра	Марущак О. Ю., Ширяєва Д. В.
<i>Dolichophis caspius</i> (Gmelin)	Дорога до с. Нагірне, Ренійського р-ну. (Одеська обл.)	45.401030	28.453399	11.08.2017	1 самиця, збита на дорозі	Некрасова О. Д., Марущак О. Ю., Оскірко О. С.
<i>Dolichophis caspius</i> (Gmelin)	Вознесенський р-н, перший острів на Пд. Від с. Бузьке, р. Південний Буг. (Миколаївська обл.)	47.741968	31.190752	07.08.2017	1 особина	Ширяєва Д. В.,
<i>Dolichophis caspius</i> (Gmelin)	Кордон лісу і заплавної річкової луки поблизу м. Болград, будівельні від- ходи. (Одеська обл.)	45.691535	28.593450	14.08.2017	1 самиця	Некрасова О. Д., Марущак О. Ю., Оскірко О. С.
<i>Lacerta viridis</i> (Laurenti)	Сухий лиман, на березі лиману. (Одеська обл.)	46.348608	30.640224	18.08.2017 2010-2017	3 самці, 5 самиць	Некрасова О. Д., Марущак О. Ю., Оскірко О. С. (Некрасова, 2012)
<i>Lacerta viridis</i> (Laurenti)	Сухий лиман, вздовж залізниці і при- ватних садиб. (Одеська обл.)	46.354515	30.646349	18.08.2017 2010-2017	8 самиць, 7 самців	Некрасова О. Д., Марущак О. Ю., Оскірко О. С.
<i>Lacerta viridis</i> (Laurenti)	Кордон лісу і заплавної річкової луки поблизу м. Болград. (Одеська обл.)	45.694643	28.586824	14.08.2017	16 особин	Некрасова О. Д., Марущак О. Ю., Оскірко О. С.
<i>Lacerta viridis</i> (Laurenti)	Схили на березі р. Південний Буг між с. Соломія та Бугове. (Кіровоградська обл.)	48.292300	29.903527	28.07.2017	1 особина, самець	(Войтенко та ін., 2017)

Вид	Місце знахідки	Координати у десятковій системі		Дата знахідки	Додаткова інформація	Авторство знахідки
		широта	довгота			
<i>Lacerta viridis</i> (Laurenti)	Берег р. Південний Буг нижче за течією після с. Казавчин. (Кіровоградська обл.)	48.255140	29.971086	28.07.2017	1 самець, 1 самиця	(Войтенко та ін., 2017)
<i>Lacerta viridis</i> (Laurenti)	Між м. Гайворон та с. Соломія, схили вздовж р. Південний Буг. (Кіровоградська обл.)	48.322977	29.875590	28.07.2017	1 самиця, 2 самці, 1 ювенільна	(Войтенко та ін., 2017)
<i>Lacerta viridis</i> (Laurenti)	КПЗ, урочище Мар`їна гора. (Черкаська обл.)	49.721150	31.522357	11.09.2017	3 самиці, 5 самців	Марущак О. Ю., Дубина А. Д.
<i>Lacerta viridis</i> (Laurenti)	Берег р. Дніпро, поблизу с. Пекарі, Канівського р-ну. (Черкаська обл.)	49.716800	31.546747	10.09.2017	43 ювенільні, 3 самці, 2 самиці	Марущак О. Ю., Дубина А. Д.
<i>Coronella austriaca</i> Laurenti	Село Гвоздів, Васильківського-р-ну, сосновий ліс, на узліссі. (Київська обл.)	50.254153	30.486124	03.06.2011	1 особина	Марущак О. Ю.
Амфібії						
<i>Salamandra salamandra</i> L.	Карпатський біосферний заповідник (КБЗ), за с. Мала Уголька, праліс. (Закарпатська обл.)	48.261604	23.630585	04.05.2015	112 дорослих особин, 1 ювенільна особина	Марущак О. Ю.
<i>Salamandra salamandra</i> L.	с. Бистрець, поблизу м. Верховина. (Івано-Франківська обл.)	48.127878	24.644907	04.07.2017	1 ювенільна особина	Оскірко О. С., Марущак О. Ю.
<i>Salamandra salamandra</i> L.	м. Яремче, на підйомі на г. Явірник. (Івано-Франківська обл.)	48.437238	24.533716	08.10.2017	2 особини (збиті на дорозі)	Оскірко О. С., Марущак О. Ю.
<i>Salamandra salamandra</i> L.	Біля м. Яремче. (Івано-Франківська обл.)	48.430634	24.545217	Восени 2012	1 особина	Некрасова О. Д.
<i>Salamandra salamandra</i> L.	Біля с. Микуличин. (Івано-Франківська обл.)	48.380018	24.534680	Восени 2015	1 особина	Некрасова О. Д.
<i>Salamandra salamandra</i> L.	Урочище Женець, поблизу вдсп. Гук. (Івано-Франківська обл.)	48.391276	24.500993	09.10.2017	4 дорослих особини	Оскірко О. С., Марущак О. Ю.
<i>Salamandra salamandra</i> L.	Підніжжя г. Гімба.	48.643653	23.301420	14.07.2013	1 особина	Марущак О. Ю.
<i>Salamandra salamandra</i> L.	Біля м. Свалява (Закарпатська обл.)	48.527084	22.98571	Восени 2014	1 особина	Некрасова О. Д.
<i>Salamandra salamandra</i> L.	Біля с. Голубине, Свалявський р-н (Закарпатська обл.)	48.572176	22.989154	Восени 2013	1 особина	Некрасова О. Д.
<i>Salamandra salamandra</i> L.	Біля с. Солочін, Свалявський р-н (Закарпатська обл.)	48.601929	22.981668	Восени 2013	1 особина	Некрасова О. Д.
<i>Bombina variegata</i> (L.)	Карпатський біосферний заповідник (КБЗ), за с. Мала Уголька, праліс. (Закарпатська обл.)	48.258969	23.628959	05.04.2015	65 особин	Марущак О. Ю., Муравинець О. А.
<i>Bombina variegata</i> (L.)	Між с. Бистрець та с. Красник, поблизу м. Верховина. (Івано-Франківська обл.)	48.125424	24.717345	05.07.2017	78 особин	Оскірко О. С., Марущак О. Ю.
<i>Bombina variegata</i> (L.)	Біля м. Яремче. (Івано-Франківська обл.)	48.430634	24.545217	Восени 2012	1 особина	Некрасова О. Д.
<i>Bombina variegata</i> (L.)	На Пд. – Зх. від м. Ворохта. (Івано-Франківська обл.)	48.270807	24.561994	02.07.2017	16 особин	Оскірко О. С., Марущак О. Ю.
<i>Bombina variegata</i> (L.)	На Пд. – Зх. від м. Ворохта. (Івано-Франківська обл.)	48.267852	24.559089	02.07.2017	21 особина	Оскірко О. С., Марущак О. Ю.
<i>Bombina variegata</i> (L.)	На Пд. – Зх. від м. Ворохта. (Івано-Франківська обл.)	48.267277	24.558220	02.07.2017	7 особин	Оскірко О. С., Марущак О. Ю.
<i>Bombina variegata</i> (L.)	На Пд. – Зх. від м. Ворохта. (Івано-Франківська обл.)	48.259632	24.552049	02.07.2017	13 особин	Оскірко О. С., Марущак О. Ю.
<i>Bombina variegata</i> (L.)	На Пд. – Зх. від м. Ворохта. (Івано-Франківська обл.)	48.265431	24.555064	02.07.2017	23 особин	Оскірко О. С., Марущак О. Ю.

Вид	Місце знахідки	Координати у десятковій системі		Дата знахідки	Додаткова інформація	Авторство знахідки
		широта	довгота			
<i>Bombina variegata</i> (L.)	Вздовж р. Теремля, село біля Теремляріцького водосховища. (Закарпатська обл.)	48.405448	23.679650	16.07.2013	5 особин	Марущак О. Ю.
<i>Bombina variegata</i> (L.)	с. Бистрець, поблизу м. Верховина. (Івано-Франківська обл.)	48.126102	24.654127	04.07.2017	1 самець, 1 самиця	Марущак О. Ю., Оскірко О. С.
<i>Lissotriton montandoni</i> (Boulenger)	На Пд. – Зх. від м. Ворохта. (Івано-Франківська обл.)	48.259656	24.551481	02.07.2017	13 особин	Марущак О. Ю., Оскірко О. С.
<i>Lissotriton montandoni</i> (Boulenger)	Урочище Женець, в гнилому стовбурі біля гірського потічка. (Івано-Франківська обл.)	48.388045	24.512578	24.08.2015	1 особина	Марущак О. Ю.
<i>Lissotriton montandoni</i> (Boulenger)	Урочище Женець, в заростях моху біля гірського потічка. (Івано-Франківська обл.)	48.378682	24.524104	23.08.2015	1 особина	Марущак О. Ю.
<i>Lissotriton montandoni</i> (Boulenger)	Карпатський біосферний заповідник (КБЗ), садиба у с. Мала Уголька. (Закарпатська обл.)	48.254901	23.623075	04.05.2015	1 особина	Марущак О.Ю., Муравинець О.А.

Публікація містить результати досліджень, проведених при грантовій підтримці Держаного фонду фундаментальних досліджень за конкурсним проектом (Ф 76/86-2017).

Література

1. *Войтенко В. С., Марущак О. Ю., Оскірко О. С., Дубина А. Д.* До вивчення герпетофауни проєктованого НПП «Нижньоподільський» Кіровоградської області : Матеріали конференції молодих дослідників-зоологів – 2017, 18-20 жовтня 2017 р., м. Київ, ІЗ НАН України. – Київ: 2017. – С. 5.
2. *Некрасова О.Д.* К изучению герпетофауны Сухого лимана (Украина) // Мат. VII Міжнар. конф. Праці Українського герпетологічного товариства №4. – 2013. – С. 109–117.
3. *Червона книга України. Тваринний світ / Ред. І. А. Акімов.* – К.: Глобалконсалтинг, 2009. – 624 с.

Т. І. Матрухан

к.б.н., ГО «Південноукраїнське орнітологічне товариство»,
E-mail: tmatrukhan@gmail.com

РЕЄСТРАЦІЯ ПТАХІВ ЗАНЕСЕНИХ ДО ЧЕРВОНОЇ КНИГИ УКРАЇНИ В ЗАПОРІЗЬКІЙ ОБЛАСТІ

Матеріал зібраний автором на стаціонарних ділянках під час експедицій, які проводились у 2009-2016 роках на півдні Запорізької області.

Вид	Місце знахідки	Координати у десятигнній системі		Дата знахідки	Додаткова інформація	Авторство знахідки
		широта	довгота			
<i>Haliaeetus albicilla</i> L.	околиці с. Радивонівка, лісосмуги біля р.Ташенак	46.669597	35.253869	22.01.2011	1 особина, juv	Матрухан Т.І.
<i>Himantopus himantopus</i> L.	Заплава р.Арабка, околиці с. Оленівка	46.941949	35.586960	13.06.2009	1 пара, гніздові	Матрухан Т.І.
		46.942213	35.587133	05.06.2010	2 пари, гніздові	
		46.942419	35.587669	28.05.2011	2 пари, гніздові	
		46.941784	35.586885	24.04.2012	7 особин	
		46.941930	35.587137	16.06.2012	4 пари, гніздові	
		46.941608	35.587395	26.05.2013	2 пари, гніздові	
		46.942040	35.587368	02.05.2014	2 особини, 1 juv	
<i>Himantopus himantopus</i> L.	Заплава р.Великий Утлюк, околиці с. Андріївка	46.541451	35.092966	01.05.2011	8 особин	Матрухан Т.І.
		46.545038	35.094425	09.05.2012	4 особини	
		46.528565	35.099317	09.05.2013	30 особин	
		46.527915	35.098953	14.06.2013	3 пари, гніздові	
<i>Himantopus himantopus</i> L.	Заплава р. Молочна, околиці с. Світлодолинське	47.079671	35.489718	27.04.2012	2 особини	Матрухан Т.І.
		47.079979	35.488618	16.06.2012	1 пара, гніздові	
		47.079890	35.488688	26.05.2013	1 пара, гніздові	
<i>Himantopus himantopus</i> L.	Заплава р.Молочна, околиці с. Прилуківка	47.051455	35.468786	20.06.2012	1 пара, гніздові	Матрухан Т.І.
<i>Himantopus himantopus</i> L.	Молочний лиман, пісочна коса, околиці с. Богатир	46.626739	35.288423	08.05.2016	2 особини	Матрухан Т.І.
		46.628905	35.290462	24.05.2016	1 пара, гніздові	
<i>Himantopus himantopus</i> L.	гирло р. Ташенак, Ташенакський під	46.66.0489	35.278231	27.05.2012	3 пари, гніздові	Матрухан Т.І.
		46.657868	35.279948	02.06.2013	2 пари, гніздові	
<i>Glareola pratincola</i> L.	Заплава р.Великий Утлюк, околиці с. Андріївка	46.526468	35.097751	14.06.2013	7 пар, гніздові	Матрухан Т.І.
<i>Ardeola ralloides</i> Sc.	Заплава р.Великий Утлюк, околиці с. Давидівка	46.509961	35.118608	05.2012	1 особина	Матрухан Т.І.
<i>Haematopus ostralegus</i> L.	Гирло р. Морлочна, пісочна коса	46.682707	35.286664	18.04.2009	1 особина	Матрухан Т.І.
<i>Haematopus ostralegus</i> L.	гирло р. Ташенак, Ташенакський під	46.657529	35.278338	02.06.2013	1 особина	Матрухан Т.І.
<i>Recurvirostra avosetta</i> L.	гирло р. Ташенак, Ташенакський під	46.654495	35.280677	02.06.2013	2 особини	Матрухан Т.І.
<i>Lanius excubitor</i> L.	Заплава р. Молочна, околиці с. Світлодолинське	47.076427	35.487164	11.10.2011	1 особина	Матрухан Т.І.
<i>Emberiza melanocephala</i> Sc.	Заплава р.Арабка, околиці с. Оленівка	46.941408	35.601810	13.06.2009	1 пара	Матрухан Т.І.

Вид	Місце знахідки	Координати у десятичній системі		Дата знахідки	Додаткова інформація	Авторство знахідки
		широта	довгота			
<i>Sterna albifrons</i> P.	Молочний лиман, піщана коса, околиці с. Богатир	46.627520	35.294453	08.05.2016	3 пари, гніздові	Матрухан Т.І.
<i>Coracias garrulus</i> L.	Околиці с. Строганівка, глиняні обриви узбережжя Азовського моря	46.625628	35.831176	9.07.2014	2 пари, гніздові	Матрухан Т.І.
<i>Coracias garrulus</i> L.	Околиці с. Терпіння, кар'єри	47.024508	35.441077	23.05.2015	1 пара, гніздові	Матрухан Т.І.

РЕЄСТРАЦІЇ КАЖАНІВ НА ПІВНІЧНОМУ СХОДІ УКРАЇНИ

Наводяться результати отримані в ході оригінальних досліджень автора у 2010–2017 рр. на території Чернігівської та Сумської областей України, а також ви-

падки реєстрації кажанів колегами надані автору для ідентифікації. Всі знахідки підтверджені фотографіями або колекційним матеріалом.

Вид	Місце знахідки	Координати		Дата знахідки	Додаткова інформація	Авторство знахідки
		широта	довгота			
Чернігівська область						
<i>Plecotus auritus</i>	с. Карповичі, Семенівський р-н	52.219	32.381	23.03.2015	1 ос. знайдена у погребі	Горовая Я., особ. повід.
<i>Plecotus auritus</i>	ок. с. Городище, заплава Десни	51.613	32.951	26.08.2015	1 ос. у дуплі старої верби	Власні дані
<i>Eptesicus serotinus</i>	с. Мезин, Коропський р-н	51.818	33.074	Літо 2010	4 ос. знайдені мертвими	Передано до колекції відділу моніторингу та охорони тваринного світу (det. Мішта А.)
<i>Myotis daubentonii</i>	ок. с. Рихли, Коропський р-н	51.67	32.88	03.08.2010	1 ос. знайдена у печері	Власні дані
Сумська область						
<i>Pipistrellus kuhlii</i>	с. Вирівка, Конотопський р-н	51.272	33.128	22.02.2015	1 ос. залетіла в помешкання	Панченко С., особ. повід.
<i>Nyctalus noctula</i>	ок. с. Очкине, Середина-Будський р-н	52.270	33.391	01.08.2017	1 ос. у кажанятнику	Власні дані
<i>Nyctalus noctula</i>	ок. с. Очкине, Середина-Будський р-н	52.267	33.391	01.08.2017	6 ос. у кажанятнику	Власні дані
<i>Nyctalus noctula</i>	ок. с. Очкине, Середина-Будський р-н	52.261	33.395	01.08.2017	3 ос. у кажанятнику	Власні дані
<i>Nyctalus noctula</i>	ок. с. Очкине, Середина-Будський р-н	52.261	33.400	01.08.2017	12 ос. у кажанятнику	Власні дані
<i>Nyctalus noctula</i>	ок. с. Очкине, Середина-Будський р-н	52.268	33.391	05.08.2016	12 ос. у кажанятнику	Власні дані
<i>Nyctalus noctula</i>	ок. с. Очкине, Середина-Будський р-н	52.267	33.391	05.08.2016	3 ос. у кажанятнику	Власні дані
<i>Nyctalus noctula</i>	ок. с. Очкине, Середина-Будський р-н	52.260	33.399	05.08.2016	2 ос. у кажанятнику	Власні дані
<i>Plecotus auritus</i>	ок. с. Очкине, Середина-Будський р-н	52.260	33.395	05.08.2016	6 ос. у кажанятнику	Власні дані
<i>Nyctalus noctula</i>	ок. с. Очкине, Середина-Будський р-н	52.268	33.390	23.07.2015	2 ос. у кажанятнику	Власні дані
<i>Nyctalus noctula</i>	ок. с. Очкине, Середина-Будський р-н	52.270	33.391	23.07.2015	1 ос. у кажанятнику	Власні дані
<i>Nyctalus noctula</i>	ок. с. Очкине, Середина-Будський р-н	52.269	33.391	23.07.2015	1 ос. у кажанятнику	Власні дані
<i>Plecotus auritus</i>	ок. с. Очкине, Середина-Будський р-н	52.262	33.395	23.07.2015	5 ос. у кажанятнику	Власні дані
<i>Nyctalus noctula</i>	ок. с. Очкине, Середина-Будський р-н	52.268	33.390	01.08.2014	1 ос. у кажанятнику	Власні дані
<i>Nyctalus noctula</i>	ок. с. Очкине, Середина-Будський р-н	52.270	33.391	01.08.2014	5 ос. у кажанятнику	Власні дані
<i>Nyctalus noctula</i>	ок. с. Очкине, Середина-Будський р-н	52.268	33.391	01.08.2014	1 ос. у кажанятнику	Власні дані
<i>Nyctalus noctula</i>	ок. с. Очкине, Середина-Будський р-н	52.269	33.391	01.08.2014	1 ос. у кажанятнику	Власні дані
<i>Plecotus auritus</i>	ок. с. Очкине, Середина-Будський р-н	52.260	33.399	01.08.2014	6 ос. у кажанятнику	Власні дані
<i>Nyctalus noctula</i>	ок. с. Очкине, Середина-Будський р-н	52.260	33.399	01.08.2014	1 ос. у кажанятнику	Власні дані
<i>Nyctalus noctula</i>	ок. с. Очкине, Середина-Будський р-н	52.268	33.391	09.08.2013	1 ос. у кажанятнику	Власні дані
<i>Nyctalus noctula</i>	ок. с. Очкине, Середина-Будський р-н	52.270	33.391	09.08.2013	4 ос. у кажанятнику	Власні дані
<i>Nyctalus noctula</i>	ок. с. Очкине, Середина-Будський р-н	52.267	33.391	23.07.2012	12 ос. у кажанятнику	Власні дані
<i>Plecotus auritus</i>	ок. с. Очкине, Середина-Будський р-н	52.269	33.389	23.07.2012	4 ос. у кажанятнику	Власні дані
<i>Nyctalus noctula</i>	ок. с. Очкине, Середина-Будський р-н	52.268	33.391	23.07.2012	4 ос. у кажанятнику	Власні дані
<i>Pipistrellus nathusii</i>	ок. с. Очкине, Середина-Будський р-н	52.262	33.393	27.07.2011	1 ос. залетіла в баню	Власні дані
<i>Pipistrellus pygmaeus</i>	ок. с. Очкине, Середина-Будський р-н	52.262	33.393	25.07.2015	2 ос. знайдені мертвими	Власні дані

А. В. Мішта,
Ю. В. Кузьменко

¹Інститут зоології ім. І. І. Шмальгаузена НАН України

РЕЄСТРАЦІЯ МИШІВКИ ЛІСОВОЇ (*SICISTA BETULINA PALLAS, 1779*) У ПОГАДКАХ ХИЖИХ ПТАХІВ НА ТЕРИТОРІЇ УКРАЇНСЬКОГО ПОЛІССЯ

У повідомленні перелічені пункти реєстрації мишівки лісової як об'єкта живлення сов на території Житомирської, Київської, Чернігівської та Сумської областей

України. Джерелом інформації послужили дані отримані в ході оригінальних досліджень Ю. Кузьменком у 1993–2016 рр фауни сов Полісся.

Місце знахідки	Координати		Дата знахідки	Додаткова інформація	Авторство знахідки
	широта	довгота			
ок. смт. Зноб-Новгородське, Середино-Будський р-н.	52.276	33.624	Весна 2002	6 ос. у погадках <i>Strix aluco</i>	Власні дані
НПП Деснянсько-Старогутський, Старогутське лісн., кв.58, Середино-Будський р-н.	52.347	33.691	03.11.2000	1 ос. у погадках <i>Strix aluco</i>	Власні дані
НПП Деснянсько-Старогутський, Старогутське лісн., кв.121, Середино-Будський р-н.	52.315	33.693	20.10.2000 08.05.2001 Жовтень 2001 Весна 2002 Літо 2002 12.06.2002	4 ос. у погадках <i>Strix aluco</i> 1 ос. у погадках <i>Strix aluco</i> 1 ос. у погадках <i>Strix aluco</i> 4 ос. у погадках <i>Strix aluco</i> 2 ос. у погадках <i>Strix aluco</i> 5 ос. у погадках <i>Strix aluco</i>	Власні дані
ок. с. Білоусівка, Середино-Будський р-н.	52.301	33.674	03.05.2002	1 ос. у погадках <i>Strix aluco</i>	Власні дані
ок. с. Очкине, Середино-Будський р-н.	52.246	33.384	11.04.2002	1 ос. у погадках <i>Strix aluco</i>	Власні дані
Сорокошицьке лісн., Остерський р-н.	51.208	30.681	01.04.1993 19.03.1994 01.04.1994 20.05.1995	6 ос. у гнізді <i>Strix aluco</i> 1 ос. у гнізді <i>Strix aluco</i> 5 ос. у гнізді <i>Strix aluco</i> 2 ос. у гнізді <i>Strix aluco</i>	Власні дані
ок. с. Вертіївка, Ніжинський р-н	51.181	31.805	Жовтень 2001	1 ос. у погадках <i>Strix aluco</i>	Власні дані
Чернинське лісн., Вишгородський р-н.	50.903	30.640	19.10.1993	2 ос. у погадках <i>Strix aluco</i>	Власні дані
ок. с. Отрохи, Козелецький р-н.	51.108	30.834	Червень 2011	28 ос. у погадках <i>Asio otus</i>	Власні дані
Селезівське лісн., Овручський р-н.	51.516	27.998	Весна-літо 2008	3 ос. у гнізді <i>Strix nebulosa</i>	Власні дані
Селезівське лісн., Овручський р-н.	51.516	28.016	Весна-літо 2008	7 ос. у гнізді <i>Aegolius funereus</i>	Власні дані

А. В. Мішта¹,
О. Д. Некрасова¹,
Л. І. Кобзар²

¹Інститут зоології ім. І. І. Шмальгаузена НАН України
²Поліський природний заповідник

НОВІ ЗНАХІДКИ МИШІВКИ ЛІСОВОЇ, *SICISTA BETULINA* PALLAS, 1779.

У повідомленні перелічені пункти реєстрації мишівки лісової на території Житомирської та Київської об-

ластей України. Джерелом інформації слугували дані, отримані в ході оригінальних досліджень авторів.

Місце знахідки	Координати		Дата знахідки	Додаткова інформація	Авторство знахідки
	широта	довгота			
Ок. с. Старі Безрадичі, Обухівський р-н	50.140	30.560	27.04.2011	1 ос. знайдена мертвою на березі р. Стугна	Власні дані
Ок. с. Студеники, Переяслав-Хмельницький р-н	50.163	31.575	01.05.2012	1 ос. (спостереження у природі)	Власні дані
Поліський природний заповідник, Селезівське лісн., Овруцький р-н	51.443	27.940	15.08.2014	1 ос. потрапила у ентомологічну пастку	Власні дані

А. В. Мішта,
М. Ю. Русін,
М. А. Гхазалі

Інститут зоології ім. І. І. Шмальгаузена НАН України

НОВІ ЗНАХІДКИ КУТОРИ МАЛОЇ *NEOMYS ANOMALUS* CABRERA, 1907 ТА БІЛОЗУБКИ БІЛОЧЕРЕВОЇ *CROCIDURA LEUCODON* HERMANN, 1780.

У повідомленні використані дані оригінальних досліджень проведених у різних регіонах України у 2009-2017 рр та дані опитування фахівців.

Місце знахідки	Координати		Дата знахідки	Додаткова інформація	Авторство знахідки
	широта	довгота			
<i>Neomys anomalus</i>					
Голосіївський національний природний парк, Святошинський р-н	50.279	30.552	03.10.2009	2 живих особини відловлено у вільшняку під час обліків за допомогою ловчих циліндрів	Мішта А. В.
Ок. м. Вилкове, Кілійський р-н	45.428	29.577	26.08.2009	2 ос. відловлено у плавнях під час обліків за допомогою ловчих циліндрів	Мішта А. В.
Ок. с. Очкине, Середина-Будський р-н	52.262	33.329	07.08.2007	1 ос. знайдена мертвою	Leg. Мішта А. В.
Між сс. Креничі та Гвоздів, Обухівський р-н	50.242	30.501	01.04.2014	1 ос. знайдена мертвою	Leg. Русін М., Гхазалі М.
Між сс. Креничі та Гвоздів, Обухівський р-н	50.246	30.503	01.04.2015	1 ос. знайдена мертвою	Leg. Русін М., Гхазалі М.
<i>Crocidura leucodon</i>					
Ок. м. Ряснопіль, Березівський р-н	47.104	31.195	17.09.2011	1 ос. знайдена мертвою	Leg. Гхазалі М.
Ок. с. Ташине, Березанський р-н	46.907	31.110	12.07.2011	1 ос. потрапила в ентомологічну пастку	Бобко Р., Кириченко М.
Ок. с. Бучаць, Канівський р-н	49.857	31.431	01.07.2012	1 ос. потрапила у ловчу канавку під час обліків	Мішта А.

Ю. О. Москаленко

Чорноморський біосферний заповідник НАН України,
вул. Лермонтова, 1, м. Гола Пристань, Херсонська обл., 75600 Україна
E-mail: strix@strix.ks.ua

РЕЄСТРАЦІЯ ПТАХІВ ЧЕРВОНОЇ КНИГИ УКРАЇНИ В МЕЖАХ ОЛЕШЬСЬКИХ ПІСКІВ, ДЕЛЬТИ ДНІПРА ТА ДНІПРОВСЬКОГО ЛИМАНУ ПРОТЯГОМ 2006–2017 РР.

Олешські (або Нижньодніпровські) піски складають з семи арен, що розташовані на лівобережжі пониззя Дніпра. З них п'ять (Каховська або Основ'янська, Козачолагерська, Олешківська, Збур'ївська та Іванівська) простягнулися приблизно на 150 км безпосередньо вздовж дельти Дніпра (від міста Нова Каховка) та Дніпровського лиману. Шостий масив – це півострів Кінбурнська коса, який розташований між Дніпровським лиманом і Ягорлицькою затокою. Сьома арена (Чалбаська або Виноградівська) – розміщена на південний схід від Олешківського масиву. Один від одного піщані масиви відокремлюються міжаренними супіщано-суглинковими зниженнями (Гордиенко, 1969). Загальна площа Нижньодніпровських пісків – 208,5 тис. га, в т. ч. 162 тис. га власне пісків та 46,5 тис. га – міжаренних проміжків (Правила закрєплення и облєсенія Нижнеднєпровских песков, 1949).

Матеріал до цього повідомлення був зібраний як в ході спеціальних досліджень орнітофауни Олешських пісків, що виконуються автором ще з 1999 р., так і попутно з орнітологічними дослідженнями у Чорноморському біосферному заповіднику. Таблиця 1 містить 154 записи щодо реєстрацій птахів Червоної книги України в межах власне Олешських пісків (без території аренних ділянок Чорноморського біосферного заповідника, які розглядаються в окремому повідомленні, що ввійшло до цього ж збірника¹). Ті реєстрації видів птахів Червоної книги, що стосуються Оджигольських озер, і не були опубліковані раніше у результатах синхронних обліків (Москаленко, Бучастий, 2010; Москаленко, Плющ, 2016; Москаленко та ін., 2014, 2010), теж винесли до цієї таблиці. Це було вмотивовано тим, що зазначені озера безпосередньо межують з Олешськими пісками, а саме з їх Іванівською та Збур'ївською аренами. Попутно з орнітологічними дослідженнями в межах Олешських пісків

зібрані порівняно невеликий (46 записів) обсяг даних щодо реєстрації птахів Червоної книги в дельті Дніпра та на Дніпровському лимані (див. табл. 2).

Протягом 2006–2017 рр. в межах означеної території зареєстрували 28 видів птахів Червоної книги України, у т. ч. 27 видів безпосередньо в межах Олешських пісків та 12 видів у дельті Дніпра і на Дніпровському лимані.

Знахідками нельотних пташенят чи гнізд протягом 2006–2017 рр. на суміжних до Чорноморського біосферного заповідника територіях Олешських пісків підтверджене гніздування 8 видів, у т. ч. гоголя *Bucephala clangula*, канюка степового *Buteo rufinus*, орлана-білохвоста *Haliaeetus albicilla*, пісочника морського *Charadrius alexandrinus*, кулика-довгонога *Himantopus himantopus*, чоботаря *Recurvirostra avosetta*, кулика-сороки *Haematopus ostralegus*, сиворакші *Coracias garrulus*. Крім того, 10.04.2008 р. спостерігали токові польоти кульона великого *Numenius arquata* на Козачолагерській арені на луках в урочищі Покуси. Ще раніше (27.06.2006 р.) в цій же місцевості нам трапилась одна особина цього виду, що демонструвала виражену гніздову поведінку, а саме відвід від гнізда (гніздо тоді знайти не вдалося). Пізніше гніздування кульона великого на Козачолагерській арені було підтверджене знахідками гнізд з кладками (Петрович, Рєдінов, 2011).

Найбільш цінними для гніздування птахів Червоної книги України залишаються дистальні арени Олешських пісків – Іванівська та Кінбурнський півострів. Як і раніше, в їх межах звичайними гніздовими видами є пісочник морський, кулик-довгоніг, чоботар та кулик-сорока. Тут, а також на Збур'ївській арені регулярно гніздиться орлан-білохвіст. На Іванівській арені, на ділянці піщаного степу, що простягнувся між Солонозерною та Івано-Рибальчанською ділянками Чорноморського біосферного заповідника, в опорах високовольтної лінії електропередачі гніздиться сиворакша. Цей вид, що в багатьох місцях Олешських пісків був звичайним гніздовим ще зо 2–3 десятиліття тому, наразі в гніздовий період в інших місцях Олешських пісків нам практично не траплявся.

1 На відміну від попереднього аналогічного зведення (Москаленко, 2008), в якому були разом представлені дані щодо трапляння птахів Червоної книги України на аренних ділянках Чорноморського біосферного заповідника, і на решті території Олешських пісків, цього разу дані щодо зазначених територій розмістили в окремих повідомленнях.

Серед інших особливо цікавою є знахідка гоголя на гніздуванні – пару цього виду з нельотними пташенятами спостерігали 20.06.2014 р. на одному з озер Кінбурнського півострова за декілька кілометрів на схід від с. Покровка.

Новим гніздовим видом Олешських пісків є канюк степовий. Останнім часом його реєстрації в регіоні Чорноморського біосферного заповідника помітно почастишали, а в 2017 р. на Іванівській арені в штучних соснових насадженнях на узліссі знайшли гніздо (гніздування з невідомих причин було невдалим).

Під час гніздового періоду частина видів птахів трапляється в межах Олешських пісків на транзитних перельотах з місць розмноження на островах Ягорлицької та Тендрівської заток до місць живлення на Дніпровському лимані та в дельті Дніпра. Особливо це характерно для пелікана рожевого *Pelecanus onocrotalus*, який здійснює досить віддалені кормові перельоти. За нашими даними цей вид у пошуках місць для поживи нерідко може залітати дельтою Дніпра аж до м. Голої Пристані й навіть трохи далі. Пелікани можуть скупчуватися для живлення також і на окремих сполучених з Ягорлицькою затокою або лиманом озерах Кінбурнського півострова. Інколи кормові скупчення пеліканів тут досягають сотень особин. Так, наприклад, на озері в урочищі «Бузове» 24.04.2008 ми спостерігали зграю пеліканів чисельністю близько 0,5 тис. особин.

Привертають до себе увагу реєстрації крячка каспійського *Hydroprogne caspia* у гніздовий період в дельті Дніпра біля м. Голої Пристані у 2016–2017 рр., що може свідчити про можливе гніздування цього виду десь неподалік в дельті.

Під час сезонних міграцій трапляються скопа *Pandion haliaetus*, лунь польовий *Circus cyaneus*, журавель сирій *Grus grus*, пісочник великий *Charadrius hiaticula*, кульон великий, голуб-синяк *Columba oenas*, сорокопуд червоноголовий *Lanius senator* тощо. Цікавим фактом було виявлення масової ночівлі баклана *Phalacrocorax pygmaeus* малого на озері Бобровому біля м. Голої Пристані у листопаді 2009 р. В ході обліку птахів цього виду під час підльоту до місця ночівлі 18.11.2009 р. нарахували понад 2,6 тис. особин баклана малого.

Найбільш звичними на зимівлі є орлан-білохвіст, лунь польовий та сорокопуд сирій *Lanius excubitor*. Взимку на незамерзлих ділянках водойм (Каховська ГЕС, скидні дренажні канали риборозплідних ставків на Іванівській та Збур'ївській аренах) трапляється баклан малий. Мартин каспійський в холодний період року за відсутності льодоставу часто тримається на Шабівському піщаному кар'єрі. Інколи його чисельність тут може бути досить значною. Наприклад, 14.12.2006 на кар'єрі нарахували дві сотні особин цього виду.

Таблиця 1. Реєстрація видів птахів Червоної книги України на території Олешських пісків

Вид	Місце знахідки	Координати		Дата	Додаткова інформація	Авторство знахідки
		Широта	Довгота			
<i>Pelecanus onocrotalus</i>	Іванівська арена	46,427	32,19	02.06.2017	1 ос.	Москаленко Ю. О.
<i>Pelecanus onocrotalus</i>	Кінбурнський півострів	46,494	31,738	20.06.2014	22 ос.	Москаленко Ю. О.
<i>Pelecanus onocrotalus</i>	Олешківська арена	46,538	32,604	20.08.2017	200 ос.	Плющ С. О.
<i>Pelecanus onocrotalus</i>	Олешківська арена	46,486	32,537	26.05.2017	25 ос.	Москаленко Ю. О.
<i>Pelecanus onocrotalus</i>	Іванівська арена	46,483	32,168	26.06.2017	+	Москаленко Ю. О.
<i>Pelecanus onocrotalus</i>	Кінбурнський півострів, урочище «Бузове»	46,483	32,01	24.04.2008	500 ос.	Москаленко Ю. О.
<i>Pelecanus onocrotalus</i>	Іванівська арена, Шабівський кар'єр	46,493	32,081	19.03.2013	3 ос.	Москаленко Ю. О.
<i>Pelecanus onocrotalus</i>	Іванівська арена, Шабівський кар'єр	46,493	32,081	04.04.2013	2 ос.	Москаленко Ю. О.
<i>Phalacrocorax pygmaeus</i>	Іванівська арена	46,486	32,063	16.01.2008	15 ос.	Москаленко Ю. О.
<i>Phalacrocorax pygmaeus</i>	Олешківська арена, Кардашинські болота	46,52	32,627	25.06.2008	14 ос.	Москаленко Ю. О.
<i>Phalacrocorax pygmaeus</i>	Збур'ївська арена, риборозплідні ставки	46,46	32,374	25.12.2012	1 ос.	Москаленко Ю. О.
<i>Phalacrocorax pygmaeus</i>	Збур'ївська арена, риборозплідні ставки	46,46	32,374	16.01.2008	30 ос.	Москаленко Ю. О.
<i>Ardeola ralloides</i>	Олешківська арена, Кардашинські болота	46,52	32,627	25.06.2008	2 ос.	Москаленко Ю. О.
<i>Plegadis falcinellus</i>	Кінбурнський півострів, озеро Голе	46,519	31,802	06.05.2011	1 ос.	Москаленко Ю. О.
<i>Tadorna ferruginea</i>	Іванівська арена	46,47	32,189	17.04.2008	2 ос.	Москаленко Ю. О.
<i>Anas strepera</i>	Кінбурнський півострів, Бієнкові плавні	46,54	31,708	19.06.2014	+	Москаленко Ю. О.

Вид	Місце знахідки	Координати		Дата	Додаткова інформація	Авторство знахідки
		Широта	Довгота			
<i>Anas strepera</i>	Кінбурнський півострів	46,495	31,737	07.05.2010	2 ос.	Москаленко Ю. О.
<i>Anas strepera</i>	Кінбурнський півострів, озера Солепрома	46,479	31,893	30.05.2012	1 ос.	Москаленко Ю. О.
<i>Anas strepera</i>	Іванівська арена, заказник «Хрестова Сага»	46,445	32,027	09.06.2017	6 ос.	Москаленко Ю. О.
<i>Netta rufina</i>	Кінбурнський півострів, Бієнкові плавні	46,54	31,708	06.05.2011	6 ос.	Москаленко Ю. О.
<i>Netta rufina</i>	Кінбурнський півострів, Бієнкові плавні	46,54	31,708	07.05.2013	4 ос.	Москаленко Ю. О.
<i>Netta rufina</i>	Кінбурнський півострів, озеро Голе	46,519	31,802	06.05.2011	20 ос.	Москаленко Ю. О.
<i>Bucephala clangula</i>	Кінбурнський півострів	46,494	31,738	20.06.2014	2 ос., гніздова пара з нельотними пташенятами	Москаленко Ю. О.
<i>Pandion haliaetus</i>	Кінбурнський півострів, урочище «Бузове»	46,483	32,01	25.04.2008	1 ос.	Москаленко Ю. О.
<i>Circus cyaneus</i>	Іванівська арена	46,481	32,17	10.10.2007	1 ос.	Москаленко Ю. О.
<i>Circus cyaneus</i>	Іванівська арена	46,486	32,1	30.11.2017	1 ос.	Москаленко Ю. О.
<i>Circus cyaneus</i>	Іванівська арена	46,483	32,134	30.11.2017	1 ос.	Москаленко Ю. О.
<i>Circus cyaneus</i>	Кінбурнський півострів, озера Солепрома	46,479	31,893	19.10.2017	4 ос.	Москаленко Ю. О.
<i>Circus cyaneus</i>	Збур'ївська арена	46,442	32,285	08.02.2008	1 ос.	Москаленко Ю. О.
<i>Circus cyaneus</i>	Збур'ївська арена, риборозплідні ставки	46,46	32,374	25.12.2012	1 ос.	Москаленко Ю. О.
<i>Circus cyaneus</i>	Риборозплідні ставки біля м. Гола Пристань	46,541	32,575	27.01.2009	1 ос.	Москаленко Ю. О.
<i>Circus cyaneus</i>	Іванівська арена	46,435	32,053	13.11.2013	2 ос.	Москаленко Ю. О.
<i>Circus cyaneus</i>	Іванівська арена	46,397	32,063	11.12.2013	4 ос.	Москаленко Ю. О.
<i>Circus cyaneus</i>	Збур'ївська арена	46,439	32,374	25.12.2012	1 ос.	Москаленко Ю. О.
<i>Buteo rufinus</i>	Іванівська арена	46,421	32,188	02.06.2017	2 ос., пара біля гнізда	Москаленко Ю. О.
<i>Buteo rufinus</i>	Іванівська арена	46,427	32,19	02.06.2017	1 ос.	Москаленко Ю. О.
<i>Buteo rufinus</i>	Іванівська арена	46,439	32,2	26.06.2017	2 ос.	Москаленко Ю. О.
<i>Buteo rufinus</i>	Оджигольські озера	46,42	32,225	29.05.2017	1 ос.	Леонтьев В.
<i>Buteo rufinus</i>	Іванівська арена	46,435	32,053	22.07.2016	1 ос.	Москаленко Ю. О.
<i>Aquila pomarina</i>	Кінбурнський півострів	46,495	31,737	13.06.2008	1 ос.	Москаленко Ю. О.
<i>Aquila pomarina</i>	Іванівська арена	46,435	32,053	08.11.2012	1 ос.	Москаленко Ю. О.
<i>Haliaeetus albicilla</i>	Збур'ївське лісництво, урочище Забарине	46,437	32,285	08.02.2008	2 ос.	Москаленко Ю. О.
<i>Haliaeetus albicilla</i>	Збур'ївське лісництво, урочище Забарине	46,43	32,34	07.03.2016	1 ос., насиджував на гнізді	Москаленко Ю. О.
<i>Haliaeetus albicilla</i>	Іванівська арена	46,47	32,101	12.06.2007	1 пара з двома пташенятами біля гнізда	Москаленко Ю. О.
<i>Haliaeetus albicilla</i>	Іванівська арена	46,472	32,172	14.04.2008	1 ос.	Москаленко Ю. О.
<i>Haliaeetus albicilla</i>	Іванівська арена	46,461	32,189	17.04.2008	1 пара, у гнізді 1 пташеня	Москаленко Ю. О.
<i>Haliaeetus albicilla</i>	Іванівська арена	46,461	32,189	06.06.2008	1 ос.	Москаленко Ю. О.
<i>Haliaeetus albicilla</i>	Кінбурнський півострів	46,541	31,736	07.05.2010	1 ос.	Москаленко Ю. О.
<i>Haliaeetus albicilla</i>	Козачолагерська арена	46,641	33,117	10.04.2008	2 ос.	Москаленко Ю. О.
<i>Haliaeetus albicilla</i>	Козачолагерська арена	46,583	33,012	29.04.2010	2 ос.	Москаленко Ю. О.

Вид	Місце знахідки	Координати		Дата	Додаткова інформація	Авторство знахідки
		Широта	Довгота			
<i>Haliaeetus albicilla</i>	Збур'ївська арена	46,447	32,288	08.02.2008	1 пара, спостереження шлюбні ігри	Москаленко Ю. О.
<i>Haliaeetus albicilla</i>	Олешківська арена	46,538	32,604	05.12.2017	2 ос.	Москаленко Ю. О.
<i>Haliaeetus albicilla</i>	Іванівська арена	46,397	32,063	22.02.2013	1 ос.	Москаленко Ю. О.
<i>Haliaeetus albicilla</i>	Іванівська арена, риборозплідні ставки	46,461	32,075	16.04.2008	1 ос.	Москаленко Ю. О.
<i>Haliaeetus albicilla</i>	Збур'ївська арена, риборозплідні ставки	46,46	32,374	22.03.2008	1 ос.	Москаленко Ю. О.
<i>Haliaeetus albicilla</i>	Збур'ївська арена, риборозплідні ставки	46,46	32,374	22.06.2008	1 ос.	Москаленко Ю. О.
<i>Haliaeetus albicilla</i>	Кінбурнський півострів	46,527	31,787	02.03.2016	1 ос.	Москаленко Ю. О.
<i>Haliaeetus albicilla</i>	Козачолагерська арена, с. Козачі Лагери	46,708	32,972	22.02.2011	1 ос.	Москаленко Ю. О.
<i>Haliaeetus albicilla</i>	Козачолагерська арена, с. Корсунка	46,763	33,2	22.02.2011	2 ос.	Москаленко Ю. О.
<i>Haliaeetus albicilla</i>	Іванівська арена	46,467	32,206	24.01.2013	1 ос.	Москаленко Ю. О.
<i>Haliaeetus albicilla</i>	Збур'ївська арена	46,456	32,317	02.08.2016	2 ос.	Москаленко Ю. О.
<i>Haliaeetus albicilla</i>	Іванівська арена	46,435	32,053	11.02.2007	1 ос.	Москаленко Ю. О.
<i>Haliaeetus albicilla</i>	Іванівська арена	46,435	32,053	13.11.2013	4 ос.	Москаленко Ю. О.
<i>Haliaeetus albicilla</i>	Кінбурнський півострів, урочище «Бузове»	46,483	32,01	29.02.2008	1 ос.	Москаленко Ю. О.
<i>Haliaeetus albicilla</i>	Кінбурнський півострів, урочище «Бузове»	46,483	32,01	02.12.2011	1 ос.	Москаленко Ю. О.
<i>Haliaeetus albicilla</i>	Кінбурнський півострів	46,475	32,017	24.04.2008	1 ос., біля гнізда	Москаленко Ю. О.
<i>Haliaeetus albicilla</i>	Іванівська арена, Шабівський кар'єр	46,493	32,081	08.02.2008	30 ос.	Селюніна З. В.
<i>Haliaeetus albicilla</i>	Іванівська арена, Шабівський кар'єр	46,493	32,081	29.02.2008	3 ос.	Москаленко Ю. О.
<i>Haliaeetus albicilla</i>	Іванівська арена, Шабівський кар'єр	46,493	32,081	18.02.2009	1 ос.	Москаленко Ю. О.
<i>Haliaeetus albicilla</i>	Іванівська арена, Шабівський кар'єр	46,493	32,081	05.01.2011	4 ос.	Москаленко Ю. О.
<i>Haliaeetus albicilla</i>	Іванівська арена, Шабівський кар'єр	46,493	32,081	02.12.2011	1 ос.	Москаленко Ю. О.
<i>Haliaeetus albicilla</i>	Іванівська арена, Шабівський кар'єр	46,493	32,081	19.03.2013	2 ос.	Москаленко Ю. О.
<i>Haliaeetus albicilla</i>	Іванівська арена, Шабівський кар'єр	46,493	32,081	02.03.2016	1 ос.	Москаленко Ю. О.
<i>Haliaeetus albicilla</i>	Іванівська арена, Шабівський кар'єр	46,493	32,081	23.02.2017	2 ос.	Москаленко Ю. О.
<i>Haliaeetus albicilla</i>	Іванівська арена, Шабівський кар'єр	46,493	32,081	30.11.2017	2 ос.	Москаленко Ю. О.
<i>Grus grus</i>	Збур'ївська арена, с. Нова Збур'ївка	46,46	32,45	09.03.2007	70 ос.	Москаленко Ю. О.
<i>Grus grus</i>	Кінбурнський півострів	46,47	31,07	20.03.2017	200 ос.	Ткаченко П. В.
<i>Charadrius hiaticula</i>	Оз. Соляне, (м. Гола Пристань)	46,526	32,533	08.09.2012	1 ос.	Москаленко Ю. О.
<i>Charadrius alexandrinus</i>	Оджигольські озера	46,42	32,225	17.04.2008	2 ос.	Москаленко Ю. О.
<i>Charadrius alexandrinus</i>	Кінбурнський півострів, озера Солепрома	46,479	31,893	30.05.2012	2 пари	Москаленко Ю. О.
<i>Charadrius alexandrinus</i>	Іванівська арена, заказник «Хрестова Сага»	46,445	32,027	11.06.2013	2 ос.	Москаленко Ю. О.
<i>Charadrius alexandrinus</i>	Іванівська арена, заказник «Хрестова Сага»	46,445	32,027	09.06.2017	1 пара	Москаленко Ю. О.
<i>Himantopus himantopus</i>	Оджигольські озера	46,42	32,225	17.04.2008	3 ос.	Москаленко Ю. О.
<i>Himantopus himantopus</i>	Оджигольські озера	46,42	32,225	29.05.2017	5 пар	Москаленко Ю. О.
<i>Himantopus himantopus</i>	Кінбурнський півострів	46,519	31,802	04.05.2017	1 пара	Москаленко Ю. О.
<i>Himantopus himantopus</i>	Кінбурнський півострів, урочище «Бузове»	46,483	32,01	24.04.2008	4 пари	Москаленко Ю. О.
<i>Himantopus himantopus</i>	Іванівська арена, ур. Суботине	46,474	32,129	16.04.2008	2 ос.	Москаленко Ю. О.
<i>Himantopus himantopus</i>	Іванівська арена, ур. Суботине	46,474	32,129	18.06.2009	4 пари	Москаленко Ю. О.

Вид	Місце знахідки	Координати		Дата	Додаткова інформація	Авторство знахідки
		Широта	Довгота			
<i>Himantopus himantopus</i>	Іванівська арена, ур. Суботине	46,474	32,129	01.06.2011	6 пар, відмічене 1 пташеня	Москаленко Ю. О.
<i>Himantopus himantopus</i>	Іванівська арена, ур. Суботине	46,474	32,129	01.06.2016	1 пара	Москаленко Ю. О.
<i>Himantopus himantopus</i>	Іванівська арена, ур. Суботине	46,474	32,129	03.05.2017	4 пари	Москаленко Ю. О.
<i>Himantopus himantopus</i>	Іванівська арена, ур. Суботине	46,474	32,129	30.05.2017	2 пари	Москаленко Ю. О.
<i>Himantopus himantopus</i>	Іванівська арена, заказник «Хрестова Сага»	46,445	32,027	05.05.2011	+	Москаленко Ю. О.
<i>Himantopus himantopus</i>	Іванівська арена, заказник «Хрестова Сага»	46,445	32,027	09.06.2017	7 пар	Москаленко Ю. О.
<i>Recurvirostra avosetta</i>	Кінбурнський півострів, озера Солепрома	46,479	31,893	30.05.2012	4 пари	Москаленко Ю. О.
<i>Recurvirostra avosetta</i>	Іванівська арена, ур. Суботине	46,474	32,129	18.06.2009	4 пари	Москаленко Ю. О.
<i>Recurvirostra avosetta</i>	Іванівська арена, ур. Суботине	46,474	32,129	01.06.2016	4 пари	Москаленко Ю. О.
<i>Recurvirostra avosetta</i>	Іванівська арена, заказник «Хрестова Сага»	46,445	32,027	09.06.2017	7 пар	Москаленко Ю. О.
<i>Haematopus ostralegus</i>	Кінбурнський півострів, озера Солепрома	46,479	31,893	30.05.2012	2 ос.	Москаленко Ю. О.
<i>Haematopus ostralegus</i>	Іванівська арена	46,423	32,039	11.06.2013	2 ос.	Москаленко Ю. О.
<i>Haematopus ostralegus</i>	Іванівська арена, заказник «Хрестова Сага»	46,445	32,027	11.06.2013	2 ос.	Москаленко Ю. О.
<i>Haematopus ostralegus</i>	Іванівська арена, заказник «Хрестова Сага»	46,445	32,027	07.07.2016	12 ос.	Москаленко Ю. О.
<i>Haematopus ostralegus</i>	Іванівська арена, заказник «Хрестова Сага»	46,445	32,027	22.07.2016	6 ос.	Москаленко Ю. О.
<i>Haematopus ostralegus</i>	Іванівська арена, заказник «Хрестова Сага»	46,445	32,027	09.06.2017	1 пара	Москаленко Ю. О.
<i>Numenius arquata</i>	Козачелазерська арена	46,641	33,117	10.04.2008	13 ос.	Москаленко Ю. О.
<i>Numenius arquata</i>	Козачелазерська арена	46,655	33,064	10.04.2008	2 ос., спостережали токові польоти	Москаленко Ю. О.
<i>Numenius arquata</i>	Кінбурнський півострів, озера Солепрома	46,479	31,893	30.05.2012	1 ос.	Москаленко Ю. О.
<i>Numenius arquata</i>	Іванівська арена, заказник «Хрестова Сага»	46,445	32,027	07.07.2016	1 ос.	Москаленко Ю. О.
<i>Numenius arquata</i>	Іванівська арена, заказник «Хрестова Сага»	46,445	32,027	22.07.2016	2 ос.	Москаленко Ю. О.
<i>Larus ichthyaetus</i>	Збур'ївська арена	46,435	32,324	22.06.2008	1 ос.	Москаленко Ю. О.
<i>Larus ichthyaetus</i>	Козачелазерська арена	46,649	33,133	10.04.2008	1 ос.	Москаленко Ю. О.
<i>Larus ichthyaetus</i>	Оз. Соляне, м. Гола Пристань, Херсонська обл.	46,526	32,533	08.09.2012	1 ос.	Москаленко Ю. О.
<i>Larus ichthyaetus</i>	Кінбурнський півострів, озера Солепрома	46,479	31,893	30.05.2012	3 ос.	Москаленко Ю. О.
<i>Larus ichthyaetus</i>	Іванівська арена, риборозплідні ставки	46,461	32,075	23.02.2017	2 ос.	Москаленко Ю. О.
<i>Larus ichthyaetus</i>	Збур'ївська арена	46,466	32,295	27.03.2017	1 ос.	Москаленко Ю. О.
<i>Larus ichthyaetus</i>	Іванівська арена	46,435	32,053	11.06.2013	1 ос.	Москаленко Ю. О.
<i>Larus ichthyaetus</i>	Кінбурнський півострів, урочище «Бузове»	46,483	32,01	24.04.2008	10 ос.	Москаленко Ю. О.
<i>Larus ichthyaetus</i>	Іванівська арена, Шабівський кар'єр	46,493	32,081	14.12.2006	200 ос.	Москаленко Ю. О.
<i>Larus ichthyaetus</i>	Іванівська арена, Шабівський кар'єр	46,493	32,081	18.02.2009	17 ос.	Москаленко Ю. О.
<i>Larus ichthyaetus</i>	Іванівська арена, Шабівський кар'єр	46,493	32,081	05.01.2011	5 ос.	Москаленко Ю. О.

Вид	Місце знахідки	Координати		Дата	Додаткова інформація	Авторство знахідки
		Широта	Довгота			
<i>Larus ichthyaetus</i>	Іванівська арена, Шабівський кар'єр	46,493	32,081	06.05.2011	1 ос.	Москаленко Ю. О.
<i>Larus ichthyaetus</i>	Іванівська арена, Шабівський кар'єр	46,493	32,081	02.12.2011	15 ос.	Москаленко Ю. О.
<i>Larus ichthyaetus</i>	Іванівська арена, Шабівський кар'єр	46,493	32,081	24.01.2013	4 ос.	Москаленко Ю. О.
<i>Larus ichthyaetus</i>	Іванівська арена, Шабівський кар'єр	46,493	32,081	19.03.2013	31 ос.	Москаленко Ю. О.
<i>Larus ichthyaetus</i>	Іванівська арена, Шабівський кар'єр	46,493	32,081	04.04.2013	35 ос.	Москаленко Ю. О.
<i>Larus ichthyaetus</i>	Іванівська арена, Шабівський кар'єр	46,493	32,081	11.11.2015	3 ос.	Москаленко Ю. О.
<i>Larus ichthyaetus</i>	Іванівська арена, Шабівський кар'єр	46,493	32,081	02.03.2016	1 ос.	Москаленко Ю. О.
<i>Larus ichthyaetus</i>	Іванівська арена, Шабівський кар'єр	46,493	32,081	23.02.2017	2 ос.	Москаленко Ю. О.
<i>Larus ichthyaetus</i>	Іванівська арена, Шабівський кар'єр	46,493	32,081	30.11.2017	9 ос.	Москаленко Ю. О.
<i>Hydroprogne caspia</i>	Оз. Соляне, м. Гола Пристань, Херсонська обл.	46,526	32,533	08.09.2012	2 ос.	Москаленко Ю. О.
<i>Sterna albifrons</i>	Кінбурнський півострів, озера Солепрома	46,479	31,893	30.05.2012	6 ос.	Москаленко Ю. О.
<i>Columba oenas</i>	Олешківська арена, Кардашинські болота	46,52	32,627	21.10.2008	20 ос.	Москаленко Ю. О.
<i>Coracias garrulus</i>	Збур'ївська арена, риборозплідні ставки	46,46	32,374	22.06.2008	1	Москаленко Ю. О.
<i>Coracias garrulus</i>	Іванівська арена	46,435	32,053	05.05.2016	1	Москаленко Ю. О.
<i>Coracias garrulus</i>	Іванівська арена	46,435	32,053	07.07.2016	1	Москаленко Ю. О.
<i>Coracias garrulus</i>	Іванівська арена	46,435	32,053	22.07.2016	4	Москаленко Ю. О.
<i>Coracias garrulus</i>	Іванівська арена	46,435	32,053	09.06.2017	10	Москаленко Ю. О.
<i>Lanius senator</i>	Кінбурнський півострів	46,541	31,736	07.05.2010	2 ос.	Москаленко Ю. О.
<i>Lanius excubitor</i>	Іванівська арена	46,488	32,115	22.12.2015	1 ос.	Москаленко Ю. О.
<i>Lanius excubitor</i>	Іванівська арена	46,474	32,257	30.11.2017	1 ос.	Москаленко Ю. О.
<i>Lanius excubitor</i>	Іванівська арена	46,478	32,195	30.11.2017	1 ос.	Москаленко Ю. О.
<i>Lanius excubitor</i>	Іванівська арена	46,486	32,1	30.11.2017	1 ос.	Москаленко Ю. О.
<i>Lanius excubitor</i>	Іванівська арена	46,488	32,069	30.11.2017	1 ос.	Москаленко Ю. О.
<i>Lanius excubitor</i>	Іванівська арена	46,46	32,358	30.11.2017	1 ос.	Москаленко Ю. О.
<i>Lanius excubitor</i>	Олешківська арена, Кардашинські болота	46,52	32,627	21.10.2008	1 ос.	Москаленко Ю. О.
<i>Lanius excubitor</i>	Кінбурнський півострів	46,499	31,866	15.11.2017	1 ос.	Москаленко Ю. О.
<i>Lanius excubitor</i>	Кінбурнський півострів, озеро Голе	46,519	31,802	15.11.2017	1 ос.	Москаленко Ю. О.
<i>Lanius excubitor</i>	Іванівська арена	46,397	32,063	22.02.2013	2 ос.	Москаленко Ю. О.
<i>Lanius excubitor</i>	Іванівська арена	46,397	32,063	01.12.2015	1 ос.	Москаленко Ю. О.
<i>Lanius excubitor</i>	Іванівська арена	46,397	32,063	17.10.2017	1 ос.	Москаленко Ю. О.
<i>Lanius excubitor</i>	Іванівська арена, риборозплідні ставки	46,461	32,075	23.02.2017	1 ос.	Москаленко Ю. О.
<i>Lanius excubitor</i>	Збур'ївська арена, риборозплідні ставки	46,46	32,374	25.12.2012	1 ос.	Москаленко Ю. О.
<i>Lanius excubitor</i>	Іванівська арена	46,467	32,206	12.11.2013	1 ос.	Москаленко Ю. О.
<i>Lanius excubitor</i>	Кінбурнський півострів	46,473	32,009	05.01.2011	1 ос.	Москаленко Ю. О.

Примітка: у таблицях 1 та 2 знаком «+» позначені випадки коли той чи інший вид був зареєстрований, однак з різних причин не вдалося підрахувати кількість особин.

Таблиця 2. Реєстрація видів птахів Червоної книги України в дельті Дніпра та Дніпровському лимані

Вид	Місце знахідки	Координати		Дата	Додаткова інформація	Авторство знахідки
		Широта	Довгота			
<i>Pelecanus onocrotalus</i>	м. Гола Пристань, Херсонська обл.	46,533	32,53	26.04.2017	80 ос.	Москаленко Ю. О.
<i>Phalacrocorax pygmaeus</i>	Дніпровський лиман	46,485	32,202	02.12.2011	1 ос.	Москаленко Ю. О.
<i>Phalacrocorax pygmaeus</i>	р. Інгулець біля с. Микільського	46,709	32,829	25.04.2015	1 ос.	Москаленко Ю. О.
<i>Phalacrocorax pygmaeus</i>	Каховська ГЕС	46,779	33,363	22.02.2011	125 ос.	Москаленко Ю. О.
<i>Phalacrocorax pygmaeus</i>	м. Гола Пристань, Херсонська обл.	46,537	32,535	09.11.2006	60 ос.	Москаленко Ю. О.
<i>Phalacrocorax pygmaeus</i>	м. Гола Пристань, Херсонська обл.	46,537	32,535	10.04.2009	5 ос.	Москаленко Ю. О.
<i>Phalacrocorax pygmaeus</i>	м. Гола Пристань, Херсонська обл.	46,537	32,535	15.11.2009	1558 ос., проліт до місця ночівлі на оз. Бобровому	Москаленко Ю. О.
<i>Phalacrocorax pygmaeus</i>	м. Гола Пристань, Херсонська обл.	46,537	32,535	18.11.2009	2644 ос., проліт до місця ночівлі на оз. Бобровому	Москаленко Ю. О.
<i>Phalacrocorax pygmaeus</i>	м. Гола Пристань, Херсонська обл.	46,537	32,535	23.11.2012	200 ос., проліт до місця ночівлі на оз. Бобровому	Москаленко Ю. О.
<i>Phalacrocorax pygmaeus</i>	м. Гола Пристань, Херсонська обл.	46,537	32,535	28.11.2016	120 ос.	Москаленко Ю. О.
<i>Phalacrocorax pygmaeus</i>	Узбережжя р. Дніпро біля с. Дніпряни	46,752	33,26	18.02.2010	2 ос.	Москаленко Ю. О.
<i>Plegadis falcinellus</i>	м. Гола Пристань, Херсонська обл.	46,525	32,553	09.07.2012	4 ос.	Москаленко Ю. О.
<i>Netta rufina</i>	Дніпровський лиман	46,545	31,722	07.05.2013	2 ос.	Москаленко Ю. О.
<i>Netta rufina</i>	Каховська ГЕС	46,779	33,363	27.01.2009	38 ос.	Москаленко Ю. О.
<i>Bucephala clangula</i>	р. Дніпра біля с. Корсунка	46,766	33,202	22.02.2011	190 ос.	Москаленко Ю. О.
<i>Bucephala clangula</i>	Дніпровський лиман	46,545	31,722	14.11.2013	4 ос.	Москаленко Ю. О.
<i>Bucephala clangula</i>	Каховська ГЕС	46,779	33,363	22.02.2011	30 ос.	Москаленко Ю. О.
<i>Bucephala clangula</i>	р. Дніпро біля с. Корсунка	46,766	33,202	18.02.2010	22 ос.	Москаленко Ю. О.
<i>Mergus serrator</i>	Дніпровський лиман	46,545	31,722	14.11.2013	7 ос.	Москаленко Ю. О.
<i>Mergus serrator</i>	Дніпровський лиман	46,545	31,722	18.11.2016	3 ос.	Москаленко Ю. О.
<i>Aquila pomarina</i>	м. Гола Пристань, Херсонська обл.	46,515	32,55	30.10.2006	1 ос.	Москаленко Ю. О.
<i>Haliaeetus albicilla</i>	Дельта Дніпра	46,494	32,141	30.11.2017	2 ос.	Москаленко Ю. О.
<i>Haliaeetus albicilla</i>	Каховська ГЕС	46,779	33,363	27.01.2009	2 ос.	Москаленко Ю. О.
<i>Haliaeetus albicilla</i>	Каховська ГЕС	46,779	33,363	22.02.2011	5 ос.	Москаленко Ю. О.
<i>Haliaeetus albicilla</i>	м. Гола Пристань, Херсонська обл.	46,533	32,53	10.02.2007	1 ос.	Москаленко Ю. О.
<i>Haliaeetus albicilla</i>	м. Гола Пристань, Херсонська обл.	46,533	32,53	01.10.2016	4 ос.	Москаленко Ю. О.
<i>Haliaeetus albicilla</i>	м. Гола Пристань, Херсонська обл.	46,533	32,53	04.10.2016	4 ос.	Москаленко Ю. О.
<i>Haliaeetus albicilla</i>	м. Гола Пристань, Херсонська обл.	46,537	32,535	17.11.2017	1 ос.	Москаленко Ю. О.
<i>Haliaeetus albicilla</i>	р. Дніпро біля с. Дніпряни	46,752	33,26	18.02.2010	1 ос.	Москаленко Ю. О.
<i>Haliaeetus albicilla</i>	р. Дніпро біля с. Корсунка	46,766	33,202	18.02.2010	1 ос.	Москаленко Ю. О.
<i>Grus grus</i>	м. Гола Пристань, Херсонська обл.	46,533	32,53	08.03.2007	35 ос.	Москаленко Ю. О.
<i>Grus grus</i>	м. Гола Пристань, Херсонська обл.	46,533	32,53	14.03.2008	20 ос.	Москаленко Ю. О.
<i>Grus grus</i>	м. Гола Пристань, Херсонська обл.	46,537	32,54	19.09.2014	24 ос.	Плющ С. О.
<i>Grus grus</i>	м. Гола Пристань, Херсонська обл.	46,537	32,54	09.03.2017	50 ос.	Ткаченко П. В.
<i>Grus grus</i>	м. Гола Пристань, Херсонська обл.	46,537	32,54	26.09.2017	15 ос.	Ткаченко П. В.
<i>Grus grus</i>	м. Гола Пристань, Херсонська обл.	46,537	32,54	27.09.2017	80 ос.	Плющ С. О.
<i>Larus ichthyaetus</i>	Затока Збурівський Кут	46,469	32,357	07.03.2016	3 ос.	Москаленко Ю. О.
<i>Larus ichthyaetus</i>	р. Інгулець біля с. Микільського	46,707	32,832	25.04.2015	1 ос.	Москаленко Ю. О.
<i>Larus ichthyaetus</i>	Каховська ГЕС	46,779	33,363	22.02.2011	1 ос.	Москаленко Ю. О.
<i>Larus ichthyaetus</i>	м. Гола Пристань, Херсонська обл.	46,537	32,535	12.02.2013	1 ос.	Москаленко Ю. О.
<i>Larus ichthyaetus</i>	м. Гола Пристань, Херсонська обл.	46,537	32,535	28.03.2016	1 ос.	Москаленко Ю. О.
<i>Hydroprogne caspia</i>	м. Гола Пристань, Херсонська обл.	46,537	32,54	14.06.2016	+	Москаленко Ю. О.

Вид	Місце знахідки	Координати		Дата	Додаткова інформація	Авторство знахідки
		Широта	Довгота			
<i>Hydroprogne caspia</i>	м. Гола Пристань, Херсонська обл.	46,537	32,54	18.07.2016	+	Москаленко Ю. О.
<i>Hydroprogne caspia</i>	м. Гола Пристань, Херсонська обл.	46,537	32,54	20.07.2016	+	Москаленко Ю. О.
<i>Hydroprogne caspia</i>	м. Гола Пристань, Херсонська обл.	46,537	32,54	05.07.2017	+	Москаленко Ю. О.
<i>Lanius excubitor</i>	р. Дніпро біля с. Корсунка	46,766	33,202	18.02.2010	1 ос.	Москаленко Ю. О.

Література

1. Гордиенко И. И. Олешские пески и биогеоценоотические связи в процессе их зарастания. – Киев : Наукова думка, 1969. – 242 с.
2. Москаленко Ю. А., Бучастый И. И. Учеты птиц на Одзигольских озерах // Бюллетень РОМ: Итоги регионального орнитологического мониторинга. Август 2009 г. – 2010. – № 5. – С. 14, 43–44.
3. Москаленко Ю. А., Плющ С. О. Учет птиц на Одзигольских озерах в 2015 г. // Бюллетень РОМ: Итоги регионального орнитологического мониторинга. Август 2015 г. – 2016. – № 10. – С. 15, 17.
4. Москаленко Ю. А., Плющ С. О., Петрович З. О., Рединов К. А. Учет птиц на Одзигольских озерах в 2012 г. // Бюллетень РОМ: Итоги регионального орнитологического мониторинга. Август 2012 г. – 2014. – № 8. – С. 15.
5. Москаленко Ю. А., Зацарный Г. Г., Костюшин В. А., Петрович З. О., Рединов К. А. Учеты птиц на Одзигольских озерах // Бюллетень РОМ: Итоги регионального орнитологического мониторинга. Октябрь 2010 г. – 2010. – № 6. – С. 10, 18–21.
6. Москаленко Ю. О. Коротка характеристика сучасного стану та матеріали спостережень на території Нижньодніпровських піщаних масивів птахів Червоної книги України // Знахідки тварин Червоної книги України. – Київ, 2008. – С. 223–237.
7. Петрович З. О., Рединов К. О. Гніздування великого кроншнепа (*Numenius arquata*) на Нижньодніпровській піщаній арені // Бранта: Сборник научных трудов орнитологической станции. – 2011. – Т. 14. – С. 149–151.
8. Правила закрепления и облесения Нижнеднепровских песков (1949). – Матеріали Херсонського державного обласного архіву. Ф. Р-3251. Оп. 1. Од. збер. 14.

Ю. О. Москаленко,
С. О. Плющ

Чорноморський біосферний заповідник НАН України,
вул. Лермонтова, 1, м. Гола Пристань, Херсонська обл., 75600 Україна
E-mail: strix@strix.ks.ua

МАТЕРІАЛИ СПОСТЕРЕЖЕНЬ ВИДІВ ПТАХІВ ЧЕРВОНОЇ КНИГИ УКРАЇНИ НА ТЕРИТОРІЇ АРЕННИХ ДІЛЯНОК ЧОРНОМОРЬСЬКОГО БІОСФЕРНОГО ЗАПОВІДНИКА НАН УКРАЇНИ (2006–2017 РР.)

Аренні ділянки Чорноморського біосферного заповідника (Івано-Рибальчанська, Солоноозерна та Волижин ліс) – це залишки унікального ландшафту інтразонального горбисто-піщаного лісостепу, який до господарського освоєння регіону займав всю територію Олешських пісків (Ткаченко, 1999). Загальна їх площа становить 5600 га, у т. ч.: Івано-Рибальчанська – 3104 га, Солоноозерна – 2293 га, Волижин ліс – 203 га.

Постійне спостереження за станом популяцій видів птахів Червоної книги України на цих ділянках є одним із напрямів моніторингу орнітокомплексів заповідника. До цього повідомлення включили інформацію щодо реєстрації птахів Червоної книги за період з другої половини 2006 р. і до кінця 2017 р. Вибір саме такої початкової точки для охопленого часового проміжку вмотивований тим, що попереднє аналогічне зведення стосувалося періоду, який закінчувався серединою серпня 2006 р. (Москаленко, 2008).

Протягом означених років на аренних ділянках Чорноморського біосферного заповідника зареєстрували перебування 39 видів птахів Червоної книги України. З них гніздилися 8 видів: нерозень *Anas strepera*, орлан-білохвіст *Haliaeetus albicilla*, пісочник морський *Charadrius alexandrinus*, кулик-довгоніг *Himantopus himantopus*, чоботар *Recurvirostra avosetta*, кулик-сорока *Haematopus ostralegus*, крячок малий *Sterna albifrons*

та совка *Otus scops*. Гніздування кожного із зазначених видів птахів на аренних ділянках протягом 2006–2017 рр. підтверджене знахідками виводків (нерозень) або гнізд з кладками чи пташенятами (решта видів). Варто також згадати, що у 2010 р. на Івано-Рибальчанській ділянці зареєстрували невдалу спробу гніздування орла-карлика *Hieraetus pennatus*, про що вже повідомляли раніше (Москаленко, 2013).

В наведеній нижче таблиці міститься 414 записів щодо реєстрації на аренних ділянках птахів Червоної книги України. Слід наголосити, що як і у попередньому аналогічному зведенні (Москаленко, 2008), з метою зменшення об'єму публікації до таблиці взагалі не винесли великий обсяг даних щодо реєстрації на аренних ділянках пелікана рожевого *Pelecanus onocrotalus*. Цей вид у чималій кількості щорічно гніздиться на острові Орлов у Тендрівській затоці й під час транзитних перельотів до місць живлення протягом теплого періоду року постійно трапляється на всіх ділянках заповідника. Не в повному обсязі представлені й дані щодо реєстрації орлана-білохвоста. Останній тримається на аренних ділянках заповідника цілорічно і реєструється майже кожного разу при їх відвідуванні. Тому з метою зменшення об'єму публікації до таблиці винесли лише дані, що стосуються реєстрації цього виду на гніздуванні на аренних ділянках.

Таблиця. Реєстрація видів птахів Червоної книги України на аренних ділянках Чорноморського біосферного заповідника

Вид	Місце знахідки (ділянка заповідника)	Широта	Довгота	Дата	Додаткова інформація	Авторство знахідки
<i>Platalea leucorodia</i>	Солоноозерна	46,458	31,948	22.08.2008	2 ос.	Москаленко Ю. О.
<i>Platalea leucorodia</i>	- // -	- // -	- // -	11.06.2011	2 ос.	Москаленко Ю. О.
<i>Plegadis falcinellus</i>	Волижин ліс	46,537	31,719	05.05.2011	20 ос.	Москаленко Ю. О., Плющ С. О.
<i>Plegadis falcinellus</i>	Солоноозерна	46,458	31,948	19.06.2016	4 ос.	Москаленко Ю. О.
<i>Rufibrenta ruficollis</i>	Івано-Рибальчанська	46,445	32,13	16.11.2010	12 ос., летіли у зграї гуски білолобої	Москаленко Ю. О.
<i>Anser erythropus</i>	Івано-Рибальчанська	46,445	32,13	11.11.2008	1 ос., летів у зграї гуски білолобої	Москаленко Ю. О.

Вид	Місце знахідки (ділянка заповідника)	Широта	Довгота	Дата	Додаткова інформація	Авторство знахідки
<i>Cygnus bewickii</i>	Волижин ліс	46,537	31,719	18.11.2016	1 ос., відпочивав на озері біля зграї лебедів-кликунів	Москаленко Ю. О.
<i>Tadorna ferruginea</i>	Івано-Рибальчанська	46,445	32,13	10.06.2013	16 ос., зграя летіла транзитом над ділянкою у східному напрямку	Москаленко Ю. О.
<i>Anas strepera</i>	Волижин ліс	46,537	31,719	07.05.2014	2 ос.	Плющ С. О.
<i>Anas strepera</i>	- // -	- // -	- // -	30.03.2016	+	Москаленко Ю. О.
<i>Anas strepera</i>	- // -	- // -	- // -	04.05.2017	4 ос.	Плющ С. О.
<i>Anas strepera</i>	Івано-Рибальчанська	46,445	32,13	01.06.2010	1 самка з виводком	Москаленко Ю. О.
<i>Anas strepera</i>	- // -	- // -	- // -	01.06.2016	2 ос.	Москаленко Ю. О.
<i>Anas strepera</i>	Солоноозерна	46,458	31,948	05.05.2007	2 ос.	Москаленко Ю. О.
<i>Anas strepera</i>	- // -	- // -	- // -	11.10.2007	100 ос.	Москаленко Ю. О.
<i>Anas strepera</i>	- // -	- // -	- // -	22.04.2008	9 ос.	Москаленко Ю. О.
<i>Anas strepera</i>	- // -	- // -	- // -	25.04.2008	2 ос.	Москаленко Ю. О.
<i>Anas strepera</i>	- // -	- // -	- // -	10.06.2008	19 ос.	Москаленко Ю. О.
<i>Anas strepera</i>	- // -	- // -	- // -	11.06.2008	1 самка з виводком	Москаленко Ю. О.
<i>Anas strepera</i>	- // -	- // -	- // -	09.06.2010	2 ос.	Москаленко Ю. О.
<i>Anas strepera</i>	- // -	- // -	- // -	29.05.2012	2 ос.	Москаленко Ю. О.
<i>Anas strepera</i>	- // -	- // -	- // -	30.05.2012	4 ос.	Москаленко Ю. О.
<i>Anas strepera</i>	- // -	- // -	- // -	20.11.2013	4 ос.	Плющ С. О.
<i>Anas strepera</i>	- // -	- // -	- // -	11.06.2015	2 ос.	Москаленко Ю. О.
<i>Anas strepera</i>	- // -	- // -	- // -	18.06.2016	1 ос.	Москаленко Ю. О.
<i>Anas strepera</i>	- // -	- // -	- // -	07.06.2017	4 ос.	Москаленко Ю. О.
<i>Anas strepera</i>	- // -	- // -	- // -	08.06.2017	1 ос.	Москаленко Ю. О.
<i>Bucephala clangula</i>	Солоноозерна	46,458	31,948	02.03.2016	2 ос.	Плющ С. О.
<i>Mergus serrator</i>	Волижин ліс	46,537	31,719	09.11.2012	30 ос.	Плющ С. О.
<i>Mergus serrator</i>	Солоноозерна	46,458	31,948	19.08.2006	4 ос.	Москаленко Ю. О.
<i>Mergus serrator</i>	- // -	- // -	- // -	22.08.2007	12 ос.	Москаленко Ю. О.
<i>Mergus serrator</i>	- // -	- // -	- // -	14.11.2007	5 ос.	Москаленко Ю. О.
<i>Mergus serrator</i>	- // -	- // -	- // -	25.04.2008	7 ос.	Москаленко Ю. О.
<i>Mergus serrator</i>	- // -	- // -	- // -	01.04.2009	2 ос.	Москаленко Ю. О.
<i>Mergus serrator</i>	- // -	- // -	- // -	31.03.2010	48 ос.	Москаленко Ю. О.
<i>Mergus serrator</i>	- // -	- // -	- // -	01.06.2012	1 ос.	Плющ С. О.
<i>Mergus serrator</i>	- // -	- // -	- // -	13.11.2013	4 ос.	Москаленко Ю. О.
<i>Mergus serrator</i>	- // -	- // -	- // -	27.03.2014	33 ос.	Москаленко Ю. О., Плющ С. О.
<i>Mergus serrator</i>	- // -	- // -	- // -	12.11.2014	30 ос.	Плющ С. О.
<i>Mergus serrator</i>	- // -	- // -	- // -	25.03.2015	66 ос.	Москаленко Ю. О., Плющ С. О.
<i>Mergus serrator</i>	- // -	- // -	- // -	11.11.2015	4 ос.	Плющ С. О.
<i>Mergus serrator</i>	- // -	- // -	- // -	02.03.2016	1 ос.	Плющ С. О.
<i>Mergus serrator</i>	- // -	- // -	- // -	30.03.2016	27 ос.	Москаленко Ю. О., Плющ С. О.
<i>Mergus serrator</i>	- // -	- // -	- // -	02.08.2017	3 ос.	Плющ С. О.
<i>Pandion haliaetus</i>	Волижин ліс	46,537	31,719	06.05.2015	1 ос.	Москаленко Ю. О.
<i>Pandion haliaetus</i>	Івано-Рибальчанська	46,445	32,13	13.11.2007	1 ос.	Москаленко Ю. О.
<i>Pandion haliaetus</i>	- // -	- // -	- // -	07.11.2012	1 ос.	Москаленко Ю. О.
<i>Milvus migrans</i>	Івано-Рибальчанська	46,445	32,13	08.06.2015	1 ос.	Москаленко Ю. О.
<i>Circus cyaneus</i>	Волижин ліс	46,537	31,719	12.11.2014	1 ос.	Москаленко Ю. О.

Вид	Місце знахідки (ділянка заповідника)	Широта	Довгота	Дата	Додаткова інформація	Авторство знахідки
<i>Circus cyaneus</i>	- // -	- // -	- // -	25.03.2015	2 ос.	Плющ С. О.
<i>Circus cyaneus</i>	- // -	- // -	- // -	12.11.2015	1 ос.	Москаленко Ю. О.
<i>Circus cyaneus</i>	Івано-Рибальчанська	46,445	32,13	14.11.2006	2 ос.	Москаленко Ю. О.
<i>Circus cyaneus</i>	- // -	- // -	- // -	27.03.2007	2 ос.	Москаленко Ю. О.
<i>Circus cyaneus</i>	- // -	- // -	- // -	13.11.2007	1 ос.	Москаленко Ю. О.
<i>Circus cyaneus</i>	- // -	- // -	- // -	25.12.2007	5 ос.	Москаленко Ю. О.
<i>Circus cyaneus</i>	- // -	- // -	- // -	16.01.2008	2 ос.	Москаленко Ю. О.
<i>Circus cyaneus</i>	- // -	- // -	- // -	29.02.2008	1 ос.	Москаленко Ю. О.
<i>Circus cyaneus</i>	- // -	- // -	- // -	25.03.2008	2 ос.	Москаленко Ю. О.
<i>Circus cyaneus</i>	- // -	- // -	- // -	18.04.2008	1 ос.	Москаленко Ю. О.
<i>Circus cyaneus</i>	- // -	- // -	- // -	11.11.2008	1 ос.	Москаленко Ю. О.
<i>Circus cyaneus</i>	- // -	- // -	- // -	31.03.2009	2 ос.	Москаленко Ю. О.
<i>Circus cyaneus</i>	- // -	- // -	- // -	11.11.2009	3 ос.	Москаленко Ю. О.
<i>Circus cyaneus</i>	- // -	- // -	- // -	16.11.2010	1 ос.	Москаленко Ю. О.
<i>Circus cyaneus</i>	- // -	- // -	- // -	28.03.2012	1 ос.	Москаленко Ю. О.
<i>Circus cyaneus</i>	- // -	- // -	- // -	24.01.2013	1 ос.	Москаленко Ю. О.
<i>Circus cyaneus</i>	- // -	- // -	- // -	02.04.2013	1 ос.	Москаленко Ю. О.
<i>Circus cyaneus</i>	- // -	- // -	- // -	26.03.2014	3 ос.	Москаленко Ю. О.
<i>Circus cyaneus</i>	- // -	- // -	- // -	10.11.2015	2 ос.	Москаленко Ю. О.
<i>Circus cyaneus</i>	- // -	- // -	- // -	10.12.2015	1 ос.	Москаленко Ю. О.
<i>Circus cyaneus</i>	- // -	- // -	- // -	09.02.2016	1 ос.	Москаленко Ю. О.
<i>Circus cyaneus</i>	- // -	- // -	- // -	16.11.2016	5 ос.	Москаленко Ю. О.
<i>Circus cyaneus</i>	- // -	- // -	- // -	27.03.2017	1 ос.	Москаленко Ю. О.
<i>Circus cyaneus</i>	- // -	- // -	- // -	15.11.2017	2 ос.	Москаленко Ю. О.
<i>Circus cyaneus</i>	Солоноозерна	46,458	31,948	11.10.2007	1 ос.	Москаленко Ю. О.
<i>Circus cyaneus</i>	- // -	- // -	- // -	29.02.2008	1 ос.	Москаленко Ю. О.
<i>Circus cyaneus</i>	- // -	- // -	- // -	26.03.2008	1 ос.	Москаленко Ю. О.
<i>Circus cyaneus</i>	- // -	- // -	- // -	12.11.2008	1 ос.	Москаленко Ю. О.
<i>Circus cyaneus</i>	- // -	- // -	- // -	18.02.2009	1 ос.	Москаленко Ю. О.
<i>Circus cyaneus</i>	- // -	- // -	- // -	01.04.2009	3 ос.	Москаленко Ю. О.
<i>Circus cyaneus</i>	- // -	- // -	- // -	12.11.2009	4 ос.	Москаленко Ю. О.
<i>Circus cyaneus</i>	- // -	- // -	- // -	09.11.2011	2 ос.	Москаленко Ю. О.
<i>Circus cyaneus</i>	- // -	- // -	- // -	02.12.2011	1 ос.	Москаленко Ю. О.
<i>Circus cyaneus</i>	- // -	- // -	- // -	30.08.2012	1 ос.	Плющ С. О.
<i>Circus cyaneus</i>	- // -	- // -	- // -	04.10.2012	2 ос.	Плющ С. О.
<i>Circus cyaneus</i>	- // -	- // -	- // -	08.11.2012	1 ос.	Плющ С. О.
<i>Circus cyaneus</i>	- // -	- // -	- // -	28.11.2012	1 ос.	Плющ С. О.
<i>Circus cyaneus</i>	- // -	- // -	- // -	18.12.2012	2 ос.	Плющ С. О.
<i>Circus cyaneus</i>	- // -	- // -	- // -	08.10.2013	2 ос.	Плющ С. О.
<i>Circus cyaneus</i>	- // -	- // -	- // -	23.10.2013	3 ос.	Плющ С. О.
<i>Circus cyaneus</i>	- // -	- // -	- // -	13.11.2013	3 ос.	Москаленко Ю. О.
<i>Circus cyaneus</i>	- // -	- // -	- // -	20.11.2013	5 ос.	Плющ С. О.
<i>Circus cyaneus</i>	- // -	- // -	- // -	27.03.2014	1 ос.	Москаленко Ю. О.
<i>Circus cyaneus</i>	- // -	- // -	- // -	10.09.2014	2 ос.	Плющ С. О.
<i>Circus cyaneus</i>	- // -	- // -	- // -	31.10.2014	4 ос.	Плющ С. О.
<i>Circus cyaneus</i>	- // -	- // -	- // -	12.11.2014	4 ос.	Плющ С. О.
<i>Circus cyaneus</i>	- // -	- // -	- // -	25.03.2015	4 ос.	Плющ С. О.
<i>Circus cyaneus</i>	- // -	- // -	- // -	11.11.2015	3 ос.	Москаленко Ю. О., Плющ С. О.

Вид	Місце знахідки (ділянка заповідника)	Широта	Довгота	Дата	Додаткова інформація	Авторство знахідки
<i>Circus cyaneus</i>	- // -	- // -	- // -	22.12.2015	1 ос.	Плющ С. О.
<i>Circus cyaneus</i>	- // -	- // -	- // -	17.11.2016	1 ос.	Плющ С. О.
<i>Circus cyaneus</i>	- // -	- // -	- // -	28.03.2017	2 ос.	Москаленко Ю. О.
<i>Buteo rufinus</i>	Волижин ліс	46,537	31,719	04.05.2017	1 ос.	Плющ С. О.
<i>Buteo rufinus</i>	Івано-Рибальчанська	46,445	32,13	03.05.2017	1 ос.	Плющ С. О.
<i>Buteo rufinus</i>	Солоноозерна	46,458	31,948	19.10.2017	1 ос.	Москаленко Ю. О.
<i>Circaetus gallicus</i>	Івано-Рибальчанська	46,445	32,13	14.06.2007	1 ос.	Москаленко Ю. О.
<i>Circaetus gallicus</i>				11.06.2013	1 ос.	Москаленко Ю. О.
<i>Hieraaetus pennatus</i>	Івано-Рибальчанська	46,445	32,13	02.06.2010	2 ос., спроба гніздування (невдала)	[Москаленко, 2013]
<i>Hieraaetus pennatus</i>	- // -	- // -	- // -	04.06.2011	1 ос.	Москаленко Ю. О.
<i>Hieraaetus pennatus</i>	- // -	- // -	- // -	05.06.2011	1 ос.	Москаленко Ю. О.
<i>Hieraaetus pennatus</i>	- // -	- // -	- // -	08.06.2015	1 ос.	Москаленко Ю. О.
<i>Hieraaetus pennatus</i>	Солоноозерна	46,458	31,948	11.06.2011	1 ос.	Москаленко Ю. О.
<i>Aquila pomarina</i>	Волижин ліс	46,537	31,719	06.05.2015	1 ос.	Москаленко Ю. О.
<i>Aquila pomarina</i>	Івано-Рибальчанська	46,445	32,13	04.05.2007	1 ос.	Москаленко Ю. О.
<i>Aquila pomarina</i>	- // -	- // -	- // -	13.06.2007	1 ос.	Москаленко Ю. О.
<i>Aquila pomarina</i>	- // -	- // -	- // -	06.06.2013	1 ос.	Москаленко Ю. О.
<i>Aquila pomarina</i>	- // -	- // -	- // -	08.06.2015	2 ос.	Москаленко Ю. О.
<i>Aquila pomarina</i>	- // -	- // -	- // -	09.06.2015	1 ос.	Москаленко Ю. О.
<i>Aquila pomarina</i>	- // -	- // -	- // -	10.11.2015	1 ос.	Москаленко Ю. О.
<i>Aquila pomarina</i>	- // -	- // -	- // -	01.06.2016	1 ос.	Москаленко Ю. О.
<i>Aquila pomarina</i>	- // -	- // -	- // -	02.06.2016	1 ос.	Москаленко Ю. О.
<i>Aquila pomarina</i>	- // -	- // -	- // -	03.06.2016	1 ос.	Москаленко Ю. О.
<i>Aquila chrysaetus</i>	Волижин ліс	46,537	31,719	03.04.2013	1 ос.	Ткаченко П. В.
<i>Aquila chrysaetus</i>	Івано-Рибальчанська	46,445	32,13	11.11.2008	1 ос.	Москаленко Ю. О.
<i>Aquila chrysaetus</i>	- // -	- // -	- // -	24.03.2015	1 ос.	Ткаченко П. В.
<i>Aquila chrysaetus</i>	Солоноозерна	46,458	31,948	31.03.2010	1 ос.	Ткаченко П. В.
<i>Aquila chrysaetus</i>	- // -	- // -	- // -	27.03.2014	1 ос.	Москаленко Ю. О.
<i>Haliaeetus albicilla</i>	Волижин ліс	46,537	31,719	05.05.2007	2 ос., гніздова пара біля гнізда	Москаленко Ю. О.
<i>Haliaeetus albicilla</i>	- // -	- // -	- // -	26.03.2008	2 ос., гніздова пара біля гнізда	Москаленко Ю. О.
<i>Haliaeetus albicilla</i>	- // -	- // -	- // -	08.05.2008	2 ос., гніздова пара біля гнізда	Москаленко Ю. О.
<i>Haliaeetus albicilla</i>	- // -	- // -	- // -	06.05.2009	2 ос., гніздова пара біля гнізда	Москаленко Ю. О.
<i>Haliaeetus albicilla</i>	- // -	- // -	- // -	06.05.2010	2 ос., гніздова пара біля гнізда	Москаленко Ю. О.
<i>Haliaeetus albicilla</i>	- // -	- // -	- // -	05.05.2011	2 ос., гніздова пара біля гнізда	Москаленко Ю. О.
<i>Haliaeetus albicilla</i>	- // -	- // -	- // -	05.05.2012	2 ос., гніздова пара біля гнізда	Москаленко Ю. О.
<i>Haliaeetus albicilla</i>	- // -	- // -	- // -	07.05.2014	2 ос., гніздова пара біля гнізда	Москаленко Ю. О., Плющ С. О.
<i>Haliaeetus albicilla</i>	Івано-Рибальчанська	46,445	32,13	05.05.2010	1 ос., насиджував на гнізді	Москаленко Ю. О.
<i>Haliaeetus albicilla</i>	- // -	- // -	- // -	16.03.2011	2 ос., гніздова пара біля гнізда	Москаленко Ю. О.
<i>Haliaeetus albicilla</i>	- // -	- // -	- // -	26.03.2014	2 ос., гніздова пара біля гнізда	Москаленко Ю. О.
<i>Haliaeetus albicilla</i>	- // -	- // -	- // -	06.05.2014	2 ос., гніздова пара біля гнізда	Москаленко Ю. О.
<i>Haliaeetus albicilla</i>	- // -	- // -	- // -	29.03.2016	2 ос., гніздова пара біля гнізда	Москаленко Ю. О.
<i>Haliaeetus albicilla</i>	- // -	- // -	- // -	04.05.2016	2 ос., гніздова пара біля гнізда	Москаленко Ю. О.
<i>Haliaeetus albicilla</i>	- // -	- // -	- // -	03.05.2017	2 ос., гніздова пара біля гнізда	Москаленко Ю. О.
<i>Falco cherrug</i>	Солоноозерна	46,458	31,948	11.06.2011	1 ос.	Москаленко Ю. О.
<i>Falco peregrinus</i>	Івано-Рибальчанська	46,445	32,13	05.05.2009	1 ос.	Москаленко Ю. О.
<i>Falco peregrinus</i>	- // -	- // -	- // -	11.11.2009	1 ос.	Москаленко Ю. О.
<i>Falco peregrinus</i>	Солоноозерна	46,458	31,948	22.08.2007	1 ос.	Москаленко Ю. О.

Вид	Місце знахідки (ділянка заповідника)	Широта	Довгота	Дата	Додаткова інформація	Авторство знахідки
<i>Falco peregrinus</i>	- // -	- // -	- // -	11.10.2007	1 ос.	Москаленко Ю. О.
<i>Falco peregrinus</i>	- // -	- // -	- // -	25.04.2008	1 ос.	Москаленко Ю. О.
<i>Grus grus</i>	Волижин ліс	46,537	31,719	30.03.2016	43 ос.	Москаленко Ю. О., Плющ С. О.
<i>Grus grus</i>	Івано-Рибальчанська	46,445	32,13	02.06.2010	1 ос.	Москаленко Ю. О.
<i>Grus grus</i>	Солоноозерна	46,458	31,948	10.10.2007	37 ос.	Москаленко Ю. О.
<i>Grus grus</i>	- // -	- // -	- // -	11.10.2007	22 ос.	Москаленко Ю. О.
<i>Grus grus</i>	- // -	- // -	- // -	10.03.2016	161 ос.	Селюніна З. В.
<i>Grus grus</i>	- // -	- // -	- // -	18.03.2016	40 ос.	Сидоренко П. І.
<i>Grus grus</i>	- // -	- // -	- // -	18.10.2016	125 ос.	Плющ С. О.
<i>Charadrius hiaticula</i>	Солоноозерна	46,458	31,948	08.10.2013	3 ос.	Плющ С. О.
<i>Charadrius alexandrinus</i>	Солоноозерна	46,458	31,948	22.04.2008	2 ос.	Москаленко Ю. О.
<i>Charadrius alexandrinus</i>	- // -	- // -	- // -	25.04.2008	1 ос.	Москаленко Ю. О.
<i>Charadrius alexandrinus</i>	- // -	- // -	- // -	10.06.2008	4 пари	Москаленко Ю. О.
<i>Charadrius alexandrinus</i>	- // -	- // -	- // -	11.06.2008	4 пари	Москаленко Ю. О.
<i>Charadrius alexandrinus</i>	- // -	- // -	- // -	22.08.2008	2	Москаленко Ю. О.
<i>Charadrius alexandrinus</i>	- // -	- // -	- // -	11.06.2011	5 ос.	Москаленко Ю. О.
<i>Charadrius alexandrinus</i>	- // -	- // -	- // -	04.05.2012	1 ос.	Москаленко Ю. О.
<i>Charadrius alexandrinus</i>	- // -	- // -	- // -	30.05.2012	1 пара	Москаленко Ю. О.
<i>Charadrius alexandrinus</i>	- // -	- // -	- // -	31.05.2012	1 пара, знайдене гніздо	Москаленко Ю. О.
<i>Charadrius alexandrinus</i>	- // -	- // -	- // -	01.06.2012	1 пара, знайдене гніздо	Москаленко Ю. О.
<i>Charadrius alexandrinus</i>	- // -	- // -	- // -	03.04.2013	+	Москаленко Ю. О.
<i>Charadrius alexandrinus</i>	- // -	- // -	- // -	12.06.2013	3 пари	Москаленко Ю. О.
<i>Charadrius alexandrinus</i>	- // -	- // -	- // -	13.06.2013	3 ос.	Москаленко Ю. О.
<i>Charadrius alexandrinus</i>	- // -	- // -	- // -	19.09.2013	1 ос.	Плющ С. О.
<i>Charadrius alexandrinus</i>	- // -	- // -	- // -	08.10.2013	21 ос.	Плющ С. О.
<i>Charadrius alexandrinus</i>	- // -	- // -	- // -	07.05.2014	1 пара	Москаленко Ю. О.
<i>Charadrius alexandrinus</i>	- // -	- // -	- // -	12.06.2014	2 пари	Москаленко Ю. О.
<i>Charadrius alexandrinus</i>	- // -	- // -	- // -	06.05.2015	1 ос.	Плющ С. О.
<i>Charadrius alexandrinus</i>	- // -	- // -	- // -	12.06.2015	3 ос.	Москаленко Ю. О.
<i>Charadrius alexandrinus</i>	- // -	- // -	- // -	11.11.2015	3 ос.	Плющ С. О.
<i>Charadrius alexandrinus</i>	- // -	- // -	- // -	06.06.2017	1 пара, знайдене гніздо	Москаленко Ю. О.
<i>Charadrius alexandrinus</i>	- // -	- // -	- // -	08.06.2017	1 ос.	Москаленко Ю. О.
<i>Charadrius alexandrinus</i>	- // -	- // -	- // -	02.08.2017	10 ос.	Плющ С. О.
<i>Himantopus himantopus</i>	Волижин ліс	46,537	31,719	08.05.2008	20 ос.	Москаленко Ю. О.
<i>Himantopus himantopus</i>	- // -	- // -	- // -	04.05.2012	4 ос.	Москаленко Ю. О.
<i>Himantopus himantopus</i>	- // -	- // -	- // -	07.05.2013	16 ос.	Москаленко Ю. О., Плющ С. О.
<i>Himantopus himantopus</i>	Івано-Рибальчанська	46,445	32,13	06.05.2008	2 ос.	Москаленко Ю. О.
<i>Himantopus himantopus</i>	- // -	- // -	- // -	04.06.2008	2 пари, знайдені гнізда	Москаленко Ю. О.
<i>Himantopus himantopus</i>	- // -	- // -	- // -	05.06.2008	2 пари, знайдені гнізда	Москаленко Ю. О.
<i>Himantopus himantopus</i>	- // -	- // -	- // -	18.06.2009	2 пари	Москаленко Ю. О.
<i>Himantopus himantopus</i>	- // -	- // -	- // -	23.07.2011	2 ос.	Москаленко Ю. О.
<i>Himantopus himantopus</i>	- // -	- // -	- // -	31.07.2011	9 ос.	Москаленко Ю. О.
<i>Himantopus himantopus</i>	- // -	- // -	- // -	06.06.2012	1 пара	Москаленко Ю. О.
<i>Himantopus himantopus</i>	- // -	- // -	- // -	06.06.2013	3 ос.	Москаленко Ю. О.
<i>Himantopus himantopus</i>	- // -	- // -	- // -	06.05.2014	1 ос.	Москаленко Ю. О.
<i>Himantopus himantopus</i>	Солоноозерна	46,458	31,948	22.04.2008	2 ос.	Москаленко Ю. О.
<i>Himantopus himantopus</i>	- // -	- // -	- // -	10.06.2008	11 пар	Москаленко Ю. О.

Вид	Місце знахідки (ділянка заповідника)	Широта	Довгота	Дата	Додаткова інформація	Авторство знахідки
<i>Himantopus himantopus</i>	- // -	- // -	- // -	11.06.2008	2 пари	Москаленко Ю. О.
<i>Himantopus himantopus</i>	- // -	- // -	- // -	11.06.2009	9 пар	Москаленко Ю. О.
<i>Himantopus himantopus</i>	- // -	- // -	- // -	12.06.2009	2 пари	Москаленко Ю. О.
<i>Himantopus himantopus</i>	- // -	- // -	- // -	11.06.2011	2 пари	Москаленко Ю. О.
<i>Himantopus himantopus</i>	- // -	- // -	- // -	30.05.2012	1 пари	Москаленко Ю. О.
<i>Himantopus himantopus</i>	- // -	- // -	- // -	31.05.2012	2 пари	Москаленко Ю. О.
<i>Himantopus himantopus</i>	- // -	- // -	- // -	11.06.2014	2 пари	Москаленко Ю. О.
<i>Himantopus himantopus</i>	- // -	- // -	- // -	13.06.2014	3 пари	Москаленко Ю. О.
<i>Himantopus himantopus</i>	- // -	- // -	- // -	12.06.2015	1 пара	Москаленко Ю. О.
<i>Himantopus himantopus</i>	- // -	- // -	- // -	06.06.2017	1 пара	Москаленко Ю. О.
<i>Himantopus himantopus</i>	- // -	- // -	- // -	07.06.2017	13 пар	Москаленко Ю. О.
<i>Himantopus himantopus</i>	- // -	- // -	- // -	08.06.2017	2 пари	Москаленко Ю. О.
<i>Recurvirostra avosetta</i>	Волижин ліс	46,537	31,719	07.05.2013	2 ос.	Москаленко Ю. О., Плющ С. О.
<i>Recurvirostra avosetta</i>	Солоноозерна	46,458	31,948	10.06.2008	2 пари	Москаленко Ю. О.
<i>Recurvirostra avosetta</i>	- // -	- // -	- // -	12.06.2009	1 ос.	Москаленко Ю. О.
<i>Recurvirostra avosetta</i>	- // -	- // -	- // -	30.05.2012	9 пар	Москаленко Ю. О.
<i>Recurvirostra avosetta</i>	- // -	- // -	- // -	31.05.2012	2 пари	Москаленко Ю. О.
<i>Recurvirostra avosetta</i>	- // -	- // -	- // -	01.06.2012	+	Москаленко Ю. О.
<i>Recurvirostra avosetta</i>	- // -	- // -	- // -	12.06.2013	1 ос.	Москаленко Ю. О.
<i>Recurvirostra avosetta</i>	- // -	- // -	- // -	11.06.2014	2 пари	Москаленко Ю. О.
<i>Recurvirostra avosetta</i>	- // -	- // -	- // -	07.06.2017	7 пар	Москаленко Ю. О.
<i>Haematopus ostralegus</i>	Солоноозерна	46,458	31,948	19.08.2006	1 ос.	Москаленко Ю. О.
<i>Haematopus ostralegus</i>	- // -	- // -	- // -	05.05.2007	1 пара	Москаленко Ю. О.
<i>Haematopus ostralegus</i>	- // -	- // -	- // -	22.08.2007	7 ос.	Москаленко Ю. О.
<i>Haematopus ostralegus</i>	- // -	- // -	- // -	26.03.2008	2 ос.	Москаленко Ю. О.
<i>Haematopus ostralegus</i>	- // -	- // -	- // -	24.04.2008	2 ос.	Москаленко Ю. О.
<i>Haematopus ostralegus</i>	- // -	- // -	- // -	25.04.2008	2 ос.	Москаленко Ю. О.
<i>Haematopus ostralegus</i>	- // -	- // -	- // -	07.05.2008	2 ос.	Москаленко Ю. О.
<i>Haematopus ostralegus</i>	- // -	- // -	- // -	11.06.2008	3 пари	Москаленко Ю. О.
<i>Haematopus ostralegus</i>	- // -	- // -	- // -	22.08.2008	7 ос.	Москаленко Ю. О.
<i>Haematopus ostralegus</i>	- // -	- // -	- // -	01.04.2009	2 ос.	Москаленко Ю. О.
<i>Haematopus ostralegus</i>	- // -	- // -	- // -	06.05.2009	2 ос.	Москаленко Ю. О.
<i>Haematopus ostralegus</i>	- // -	- // -	- // -	12.06.2009	2 пари	Москаленко Ю. О.
<i>Haematopus ostralegus</i>	- // -	- // -	- // -	10.06.2010	1 пара	Москаленко Ю. О.
<i>Haematopus ostralegus</i>	- // -	- // -	- // -	31.03.2011	2 ос.	Москаленко Ю. О.
<i>Haematopus ostralegus</i>	- // -	- // -	- // -	29.03.2012	1 ос.	Москаленко Ю. О.
<i>Haematopus ostralegus</i>	- // -	- // -	- // -	04.05.2012	2 ос.	Москаленко Ю. О.
<i>Haematopus ostralegus</i>	- // -	- // -	- // -	30.05.2012	1 пара	Москаленко Ю. О.
<i>Haematopus ostralegus</i>	- // -	- // -	- // -	31.05.2012	3 пари, у одній з пар знайдено гніздо	Москаленко Ю. О.
<i>Haematopus ostralegus</i>	- // -	- // -	- // -	03.04.2013	6 ос.	Москаленко Ю. О.
<i>Haematopus ostralegus</i>	- // -	- // -	- // -	07.05.2013	4 ос.	Москаленко Ю. О.
<i>Haematopus ostralegus</i>	- // -	- // -	- // -	13.06.2013	2 пари	Москаленко Ю. О.
<i>Haematopus ostralegus</i>	- // -	- // -	- // -	27.03.2014	2 ос.	Москаленко Ю. О.
<i>Haematopus ostralegus</i>	- // -	- // -	- // -	07.05.2014	4 ос.	Москаленко Ю. О.
<i>Haematopus ostralegus</i>	- // -	- // -	- // -	12.06.2014	3 пари	Москаленко Ю. О.
<i>Haematopus ostralegus</i>	- // -	- // -	- // -	14.08.2014	4 ос.	Плющ С. О.
<i>Haematopus ostralegus</i>	- // -	- // -	- // -	25.03.2015	2 ос.	Плющ С. О.

Вид	Місце знахідки (ділянка заповідника)	Широта	Довгота	Дата	Додаткова інформація	Авторство знахідки
<i>Haematopus ostralegus</i>	- // -	- // -	- // -	12.06.2015	1 пара	Москаленко Ю. О.
<i>Haematopus ostralegus</i>	- // -	- // -	- // -	18.06.2016	1 ос.	Москаленко Ю. О.
<i>Haematopus ostralegus</i>	- // -	- // -	- // -	19.06.2016	1 ос.	Москаленко Ю. О.
<i>Haematopus ostralegus</i>	- // -	- // -	- // -	03.08.2016	8 ос.	Плющ С. О.
<i>Haematopus ostralegus</i>	- // -	- // -	- // -	28.03.2017	2 ос.	Москаленко Ю. О.
<i>Haematopus ostralegus</i>	- // -	- // -	- // -	04.05.2017	4 ос.	Москаленко Ю. О.
<i>Haematopus ostralegus</i>	- // -	- // -	- // -	02.08.2017	3 ос.	Плющ С. О.
<i>Haematopus ostralegus</i>	- // -	- // -	- // -	05.09.2017	9 ос.	Плющ С. О.
<i>Tringa stagnatilis</i>	Солоноозерна	46,458	31,948	02.08.2017	2 ос.	Плющ С. О.
<i>Numenius arquata</i>	Солоноозерна	46,458	31,948	19.08.2006	3 ос.	Москаленко Ю. О.
<i>Numenius arquata</i>	- // -	- // -	- // -	26.06.2007	1 ос.	Москаленко Ю. О.
<i>Numenius arquata</i>	- // -	- // -	- // -	22.08.2007	2 ос.	Москаленко Ю. О.
<i>Numenius arquata</i>	- // -	- // -	- // -	11.10.2007	1 ос.	Москаленко Ю. О.
<i>Numenius arquata</i>	- // -	- // -	- // -	26.03.2008	2 ос.	Москаленко Ю. О.
<i>Numenius arquata</i>	- // -	- // -	- // -	24.04.2008	1 ос.	Москаленко Ю. О.
<i>Numenius arquata</i>	- // -	- // -	- // -	07.05.2008	2 ос.	Москаленко Ю. О.
<i>Numenius arquata</i>	- // -	- // -	- // -	11.06.2008	2 ос.	Москаленко Ю. О.
<i>Numenius arquata</i>	- // -	- // -	- // -	01.04.2009	2 ос.	Москаленко Ю. О.
<i>Numenius arquata</i>	- // -	- // -	- // -	12.06.2009	3 ос.	Москаленко Ю. О.
<i>Numenius arquata</i>	- // -	- // -	- // -	31.03.2010	1 ос.	Москаленко Ю. О.
<i>Numenius arquata</i>	- // -	- // -	- // -	10.06.2010	3 ос.	Москаленко Ю. О.
<i>Numenius arquata</i>	- // -	- // -	- // -	31.03.2011	1 ос.	Москаленко Ю. О.
<i>Numenius arquata</i>	- // -	- // -	- // -	29.03.2012	2 ос.	Москаленко Ю. О.
<i>Numenius arquata</i>	- // -	- // -	- // -	04.05.2012	1 ос.	Москаленко Ю. О.
<i>Numenius arquata</i>	- // -	- // -	- // -	13.06.2013	4 ос.	Москаленко Ю. О.
<i>Numenius arquata</i>	- // -	- // -	- // -	19.09.2013	50 ос.	Плющ С. О.
<i>Numenius arquata</i>	- // -	- // -	- // -	27.03.2014	22 ос.	Москаленко Ю. О., Плющ С. О.
<i>Numenius arquata</i>	- // -	- // -	- // -	12.06.2014	3 ос.	Москаленко Ю. О.
<i>Numenius arquata</i>	- // -	- // -	- // -	10.09.2014	80 ос.	Плющ С. О.
<i>Numenius arquata</i>	- // -	- // -	- // -	31.10.2014	7 ос.	Плющ С. О.
<i>Numenius arquata</i>	- // -	- // -	- // -	25.03.2015	4 ос.	Плющ С. О.
<i>Numenius arquata</i>	- // -	- // -	- // -	12.06.2015	3 ос.	Москаленко Ю. О.
<i>Numenius arquata</i>	- // -	- // -	- // -	15.09.2015	34 ос.	Плющ С. О.
<i>Numenius arquata</i>	- // -	- // -	- // -	11.11.2015	22 ос.	Плющ С. О.
<i>Numenius arquata</i>	- // -	- // -	- // -	02.03.2016	1 ос.	Плющ С. О.
<i>Numenius arquata</i>	- // -	- // -	- // -	19.06.2016	4 ос.	Москаленко Ю. О.
<i>Numenius arquata</i>	- // -	- // -	- // -	03.08.2016	22 ос.	Плющ С. О.
<i>Numenius arquata</i>	- // -	- // -	- // -	01.09.2016	37 ос.	Плющ С. О.
<i>Numenius arquata</i>	- // -	- // -	- // -	18.10.2016	4 ос.	Плющ С. О.
<i>Numenius arquata</i>	- // -	- // -	- // -	17.11.2016	59 ос.	Москаленко Ю. О., Плющ С. О.
<i>Numenius arquata</i>	- // -	- // -	- // -	28.03.2017	2 ос.	Москаленко Ю. О.
<i>Numenius arquata</i>	- // -	- // -	- // -	08.06.2017	12 ос.	Москаленко Ю. О.
<i>Numenius arquata</i>	- // -	- // -	- // -	02.08.2017	46 ос.	Плющ С. О.
<i>Numenius arquata</i>	- // -	- // -	- // -	05.09.2017	57 ос.	Плющ С. О.
<i>Numenius arquata</i>	- // -	- // -	- // -	19.10.2017	2 ос.	Плющ С. О.
<i>Numenius phaeopus</i>	Солоноозерна	46,458	31,948	07.05.2014	2 ос.	Москаленко Ю. О.
<i>Numenius phaeopus</i>	- // -	- // -	- // -	03.08.2016	3 ос.	Плющ С. О.

Вид	Місце знахідки (ділянка заповідника)	Широта	Довгота	Дата	Додаткова інформація	Авторство знахідки
<i>Larus ichthyaetus</i>	Волижин ліс	46,537	31,719	30.03.2012	3 ос.	Плющ С. О.
<i>Larus ichthyaetus</i>	- // -	- // -	- // -	04.05.2012	1 ос.	Москаленко Ю. О.
<i>Larus ichthyaetus</i>	- // -	- // -	- // -	07.05.2013	1 ос.	Москаленко Ю. О.
<i>Larus ichthyaetus</i>	- // -	- // -	- // -	26.06.2013	1 ос.	Москаленко Ю. О.
<i>Larus ichthyaetus</i>	- // -	- // -	- // -	23.06.2016	3 ос.	Москаленко Ю. О.
<i>Larus ichthyaetus</i>	- // -	- // -	- // -	04.05.2017	1 ос.	Москаленко Ю. О.
<i>Larus ichthyaetus</i>	Івано-Рибальчанська	46,445	32,13	02.06.2010	1 ос.	Москаленко Ю. О.
<i>Larus ichthyaetus</i>	- // -	- // -	- // -	01.06.2011	1 ос.	Москаленко Ю. О.
<i>Larus ichthyaetus</i>	- // -	- // -	- // -	28.03.2012	2 ос.	Москаленко Ю. О.
<i>Larus ichthyaetus</i>	- // -	- // -	- // -	04.06.2014	1 ос.	Москаленко Ю. О.
<i>Larus ichthyaetus</i>	- // -	- // -	- // -	24.03.2015	1 ос.	Москаленко Ю. О.
<i>Larus ichthyaetus</i>	- // -	- // -	- // -	05.05.2015	1 ос.	Москаленко Ю. О.
<i>Larus ichthyaetus</i>	- // -	- // -	- // -	01.06.2016	1 ос.	Москаленко Ю. О.
<i>Larus ichthyaetus</i>	- // -	- // -	- // -	31.05.2017	1 ос.	Москаленко Ю. О.
<i>Larus ichthyaetus</i>	- // -	- // -	- // -	01.06.2017	1 ос.	Москаленко Ю. О.
<i>Larus ichthyaetus</i>	Солоноозерна	46,458	31,948	06.05.2009	4 ос.	Москаленко Ю. О.
<i>Larus ichthyaetus</i>	- // -	- // -	- // -	08.06.2010	1 ос.	Москаленко Ю. О.
<i>Larus ichthyaetus</i>	- // -	- // -	- // -	09.06.2010	1 ос.	Москаленко Ю. О.
<i>Larus ichthyaetus</i>	- // -	- // -	- // -	10.06.2010	2 ос.	Москаленко Ю. О.
<i>Larus ichthyaetus</i>	- // -	- // -	- // -	16.03.2011	3 ос.	Москаленко Ю. О.
<i>Larus ichthyaetus</i>	- // -	- // -	- // -	12.06.2011	1 ос.	Москаленко Ю. О.
<i>Larus ichthyaetus</i>	- // -	- // -	- // -	30.05.2012	1 ос.	Москаленко Ю. О.
<i>Larus ichthyaetus</i>	- // -	- // -	- // -	03.04.2013	1 ос.	Москаленко Ю. О.
<i>Larus ichthyaetus</i>	- // -	- // -	- // -	12.06.2013	3 ос.	Москаленко Ю. О.
<i>Larus ichthyaetus</i>	- // -	- // -	- // -	13.06.2013	1 ос.	Москаленко Ю. О.
<i>Larus ichthyaetus</i>	- // -	- // -	- // -	27.03.2014	1 ос.	Москаленко Ю. О.
<i>Larus ichthyaetus</i>	- // -	- // -	- // -	12.06.2014	1 ос.	Москаленко Ю. О.
<i>Larus ichthyaetus</i>	- // -	- // -	- // -	12.06.2015	2 ос.	Москаленко Ю. О.
<i>Larus ichthyaetus</i>	- // -	- // -	- // -	05.05.2016	3 ос.	Москаленко Ю. О.
<i>Larus ichthyaetus</i>	- // -	- // -	- // -	18.06.2016	2 ос.	Москаленко Ю. О.
<i>Larus ichthyaetus</i>	- // -	- // -	- // -	19.06.2016	2 ос.	Москаленко Ю. О.
<i>Larus ichthyaetus</i>	- // -	- // -	- // -	01.09.2016	1 ос.	Плющ С. О.
<i>Larus ichthyaetus</i>	- // -	- // -	- // -	04.05.2017	1 ос.	Москаленко Ю. О.
<i>Larus ichthyaetus</i>	- // -	- // -	- // -	07.06.2017	2 ос.	Москаленко Ю. О.
<i>Larus ichthyaetus</i>	- // -	- // -	- // -	08.06.2017	1 ос.	Москаленко Ю. О.
<i>Hydroprogne caspia</i>	Солоноозерна	46,458	31,948	25.04.2008	1 ос.	Москаленко Ю. О.
<i>Hydroprogne caspia</i>	- // -	- // -	- // -	30.05.2012	1 ос.	Москаленко Ю. О.
<i>Hydroprogne caspia</i>	- // -	- // -	- // -	11.06.2014	3 ос.	Москаленко Ю. О.
<i>Hydroprogne caspia</i>	- // -	- // -	- // -	12.06.2014	2 ос.	Москаленко Ю. О.
<i>Hydroprogne caspia</i>	- // -	- // -	- // -	15.09.2015	4 ос.	Плющ С. О.
<i>Hydroprogne caspia</i>	- // -	- // -	- // -	18.06.2016	2 ос.	Москаленко Ю. О.
<i>Hydroprogne caspia</i>	- // -	- // -	- // -	03.08.2016	1 ос.	Плющ С. О.
<i>Hydroprogne caspia</i>	- // -	- // -	- // -	01.09.2016	6 ос.	Плющ С. О.
<i>Hydroprogne caspia</i>	- // -	- // -	- // -	07.06.2017	1 ос.	Москаленко Ю. О.
<i>Hydroprogne caspia</i>	- // -	- // -	- // -	08.06.2017	1 ос.	Москаленко Ю. О.
<i>Hydroprogne caspia</i>	- // -	- // -	- // -	02.08.2017	6 ос.	Плющ С. О.
<i>Hydroprogne caspia</i>	- // -	- // -	- // -	05.09.2017	6 ос.	Плющ С. О.
<i>Sterna albifrons</i>	Солоноозерна	46,458	31,948	19.08.2006	1 ос.	Москаленко Ю. О.

Вид	Місце знахідки (ділянка заповідника)	Широта	Довгота	Дата	Додаткова інформація	Авторство знахідки
<i>Sterna albifrons</i>	- // -	- // -	- // -	31.05.2012	13 ос., знайдено 4 гнізда з кладками	Москаленко Ю. О.
<i>Sterna albifrons</i>	- // -	- // -	- // -	07.05.2013	2 ос.	Москаленко Ю. О.
<i>Sterna albifrons</i>	- // -	- // -	- // -	12.06.2014	2 ос.	Москаленко Ю. О.
<i>Sterna albifrons</i>	- // -	- // -	- // -	08.06.2017	5 ос.	Москаленко Ю. О.
<i>Sterna albifrons</i>	- // -	- // -	- // -	02.08.2017	6 ос.	Плющ С. О.
<i>Columba oenas</i>	Івано-Рибальчанська	46,445	32,13	10.10.2007	1 ос.	Москаленко Ю. О.
<i>Otus scops</i>	Волижин ліс	46,537	31,719	07.05.2008	1 ос.	Москаленко Ю. О.
<i>Otus scops</i>	- // -	- // -	- // -	05.05.2016	1 ос.	Москаленко Ю. О.
<i>Otus scops</i>	Івано-Рибальчанська	46,445	32,13	04.05.2007	1 ос.	Москаленко Ю. О.
<i>Otus scops</i>	- // -	- // -	- // -	14.04.2008	1 ос.	Москаленко Ю. О.
<i>Otus scops</i>	- // -	- // -	- // -	06.05.2008	1 ос.	Москаленко Ю. О.
<i>Otus scops</i>	- // -	- // -	- // -	04.06.2008	1 пара, знайдене гніздо з пташенятами	Москаленко Ю. О.
<i>Otus scops</i>	- // -	- // -	- // -	05.05.2009	1 ос.	Москаленко Ю. О.
<i>Otus scops</i>	- // -	- // -	- // -	17.06.2009	1 ос.	Москаленко Ю. О.
<i>Otus scops</i>	- // -	- // -	- // -	03.06.2010	3 ос.	Москаленко Ю. О.
<i>Otus scops</i>	- // -	- // -	- // -	04.05.2011	1 ос.	Москаленко Ю. О.
<i>Otus scops</i>	- // -	- // -	- // -	22.07.2011	+	Москаленко Ю. О.
<i>Otus scops</i>	- // -	- // -	- // -	06.05.2013	1 ос.	Москаленко Ю. О.
<i>Otus scops</i>	- // -	- // -	- // -	03.06.2013	1 ос.	Москаленко Ю. О.
<i>Otus scops</i>	- // -	- // -	- // -	10.06.2013	1 ос.	Москаленко Ю. О.
<i>Otus scops</i>	- // -	- // -	- // -	06.05.2014	1 ос.	Москаленко Ю. О.
<i>Otus scops</i>	- // -	- // -	- // -	30.05.2014	1 ос.	Москаленко Ю. О.
<i>Otus scops</i>	- // -	- // -	- // -	05.05.2015	1 ос.	Москаленко Ю. О.
<i>Otus scops</i>	- // -	- // -	- // -	07.06.2015	3 ос.	Москаленко Ю. О.
<i>Otus scops</i>	- // -	- // -	- // -	01.06.2016	1 ос.	Москаленко Ю. О.
<i>Otus scops</i>	- // -	- // -	- // -	03.05.2017	1 ос.	Москаленко Ю. О.
<i>Otus scops</i>	- // -	- // -	- // -	29.05.2017	1 ос.	Москаленко Ю. О.
<i>Otus scops</i>	- // -	- // -	- // -	30.05.2017	2 ос.	Москаленко Ю. О.
<i>Otus scops</i>	Солоноозерна	46,458	31,948	19.08.2006	1 ос.	Москаленко Ю. О.
<i>Otus scops</i>	- // -	- // -	- // -	21.04.2008	1 ос.	Москаленко Ю. О.
<i>Otus scops</i>	- // -	- // -	- // -	11.06.2008	1 ос.	Москаленко Ю. О.
<i>Otus scops</i>	- // -	- // -	- // -	08.06.2010	1 ос.	Москаленко Ю. О.
<i>Otus scops</i>	- // -	- // -	- // -	28.05.2012	1 ос.	Москаленко Ю. О.
<i>Otus scops</i>	- // -	- // -	- // -	11.06.2013	1 ос.	Москаленко Ю. О.
<i>Otus scops</i>	- // -	- // -	- // -	11.06.2015	1 ос.	Москаленко Ю. О.
<i>Otus scops</i>	- // -	- // -	- // -	17.06.2016	1 ос.	Москаленко Ю. О.
<i>Otus scops</i>	- // -	- // -	- // -	07.06.2017	1 ос.	Москаленко Ю. О.
<i>Coracias garrulus</i>	Івано-Рибальчанська	46,445	32,13	15.08.2007	2 ос.	Москаленко Ю. О.
<i>Coracias garrulus</i>	- // -	- // -	- // -	17.08.2007	4 ос.	Москаленко Ю. О.
<i>Coracias garrulus</i>	- // -	- // -	- // -	22.08.2008	1 ос.	Москаленко Ю. О.
<i>Coracias garrulus</i>	Солоноозерна	46,458	31,948	05.05.2007	1 ос.	Москаленко Ю. О.
<i>Lanius senator</i>	Івано-Рибальчанська	46,445	32,13	16.04.2008	1 ос.	Москаленко Ю. О.
<i>Lanius excubitor</i>	Волижин ліс	46,537	31,719	08.11.2012	1 ос.	Москаленко Ю. О.
<i>Lanius excubitor</i>	- // -	- // -	- // -	16.11.2017	1 ос.	Москаленко Ю. О.
<i>Lanius excubitor</i>	Івано-Рибальчанська	46,445	32,13	23.10.2006	1 ос.	Москаленко Ю. О.
<i>Lanius excubitor</i>	- // -	- // -	- // -	25.10.2006	1 ос.	Москаленко Ю. О.
<i>Lanius excubitor</i>	- // -	- // -	- // -	26.10.2006	2 ос.	Москаленко Ю. О.

Вид	Місце знахідки (ділянка заповідника)	Широта	Довгота	Дата	Додаткова інформація	Авторство знахідки
<i>Lanius excubitor</i>	- // -	- // -	- // -	27.03.2007	2 ос.	Москаленко Ю. О.
<i>Lanius excubitor</i>	- // -	- // -	- // -	09.10.2007	1 ос.	Москаленко Ю. О.
<i>Lanius excubitor</i>	- // -	- // -	- // -	13.11.2007	1 ос.	Москаленко Ю. О.
<i>Lanius excubitor</i>	- // -	- // -	- // -	25.12.2007	4 ос.	Москаленко Ю. О.
<i>Lanius excubitor</i>	- // -	- // -	- // -	29.02.2008	1 ос.	Москаленко Ю. О.
<i>Lanius excubitor</i>	- // -	- // -	- // -	11.11.2008	1 ос.	Москаленко Ю. О.
<i>Lanius excubitor</i>	- // -	- // -	- // -	01.04.2009	1 ос.	Москаленко Ю. О.
<i>Lanius excubitor</i>	- // -	- // -	- // -	11.11.2009	1 ос.	Москаленко Ю. О.
<i>Lanius excubitor</i>	- // -	- // -	- // -	30.03.2011	1 ос.	Москаленко Ю. О.
<i>Lanius excubitor</i>	- // -	- // -	- // -	07.11.2012	1 ос.	Москаленко Ю. О.
<i>Lanius excubitor</i>	- // -	- // -	- // -	12.11.2013	2 ос.	Москаленко Ю. О.
<i>Lanius excubitor</i>	- // -	- // -	- // -	27.12.2013	2 ос.	Москаленко Ю. О.
<i>Lanius excubitor</i>	- // -	- // -	- // -	11.11.2014	3 ос.	Москаленко Ю. О.
<i>Lanius excubitor</i>	- // -	- // -	- // -	24.03.2015	1 ос.	Москаленко Ю. О.
<i>Lanius excubitor</i>	- // -	- // -	- // -	10.11.2015	4 ос.	Москаленко Ю. О., Плющ С. О.
<i>Lanius excubitor</i>	- // -	- // -	- // -	09.02.2016	3 ос.	Москаленко Ю. О.
<i>Lanius excubitor</i>	- // -	- // -	- // -	16.11.2016	1 ос.	Москаленко Ю. О.
<i>Lanius excubitor</i>	- // -	- // -	- // -	30.11.2017	1 ос.	Москаленко Ю. О.
<i>Lanius excubitor</i>	Солоноозерна	46,458	31,948	26.10.2006	1 ос.	Москаленко Ю. О.
<i>Lanius excubitor</i>	- // -	- // -	- // -	14.12.2006	1 ос.	Москаленко Ю. О.
<i>Lanius excubitor</i>	- // -	- // -	- // -	11.10.2007	1 ос.	Москаленко Ю. О.
<i>Lanius excubitor</i>	- // -	- // -	- // -	14.11.2007	1 ос.	Москаленко Ю. О.
<i>Lanius excubitor</i>	- // -	- // -	- // -	29.02.2008	1 ос.	Москаленко Ю. О.
<i>Lanius excubitor</i>	- // -	- // -	- // -	12.11.2008	2 ос.	Москаленко Ю. О.
<i>Lanius excubitor</i>	- // -	- // -	- // -	05.01.2011	1 ос.	Москаленко Ю. О.
<i>Lanius excubitor</i>	- // -	- // -	- // -	09.11.2011	1 ос.	Москаленко Ю. О.
<i>Lanius excubitor</i>	- // -	- // -	- // -	24.01.2013	4 ос.	Москаленко Ю. О.
<i>Lanius excubitor</i>	- // -	- // -	- // -	13.11.2013	1 ос.	Москаленко Ю. О.
<i>Lanius excubitor</i>	- // -	- // -	- // -	27.03.2014	1 ос.	Москаленко Ю. О.
<i>Lanius excubitor</i>	- // -	- // -	- // -	11.11.2015	1 ос.	Москаленко Ю. О.
<i>Lanius excubitor</i>	- // -	- // -	- // -	02.12.2015	2 ос.	Москаленко Ю. О.
<i>Lanius excubitor</i>	- // -	- // -	- // -	19.10.2017	2 ос.	Москаленко Ю. О.
<i>Lanius excubitor</i>	- // -	- // -	- // -	15.11.2017	3 ос.	Москаленко Ю. О.
<i>Sturnus roseus</i>	Солоноозерна	46,458	31,948	06.06.2013	1 ос.	Уманець О. Ю.

Примітка: у таблиці знаком „+“ позначені випадки коли той чи інший вид був зареєстрований, однак з тих чи інших причин не вдалося підрахувати кількість особин

Література

1. Москаленко Ю. О. Коротка характеристика сучасного стану та матеріали спостережень на території Нижньодніпровських піщаних масивів птахів Червоної книги України // Знахідки тварин Червоної книги України. – Київ, 2008. – С. 223–237.
2. Москаленко Ю. О. Про деякі останні зміни в орнітофауні Чорноморського біосферного заповідника // Птиці та оточуюча среда: Сб. научных работ / ред. И. Т. Русев, В. П. Стойловский, Д. А. Кивганов. – Одесса : Апрель, 2013. – С. 129–133.
3. Ткаченко В. С. Ці загадкові Олешські піски // Жива Україна. – 1999. – № 3–4. С. 15–16.

Ю. О. Москаленко,
С. О. Плющ

Чорноморський біосферний заповідник НАН України,
вул. Лермонтова, 1, м. Гола Пристань, Херсонська обл., 75600 Україна
E-mail: strix@strix.ks.ua

РЕЄСТРАЦІЇ ПТАХІВ ЧЕРВОНОЇ КНИГИ УКРАЇНИ НА ПРИМОРСЬКО-СТЕПОВИХ ДІЛЯНКАХ ЧОРНОМОРСЬКОГО БІОСФЕРНОГО ЗАПОВІДНИКА ПРОТЯГОМ 2008-2017 РР.

Приморсько-степові ділянки Чорноморського біосферного заповідника – Ягорлицький Кут та Потіївська являють собою зональний типчаково-полиновий спустелений приморський степ, де характерні для таких степів типчаково-полинові травостої чергуються з низинами, порослими рослинністю вологих місцевостей і великими ділянками приморських солончаків, укритих заростями сарсазану, солеросу та соднику (Уманець, Соломаха, 1998). Загальна їх площа становить 6604 га, у т. ч.: Ягорлицький Кут – 5540 га, Потіївська – 1064 га. Різноманітність ландшафту приморського степу забезпечує сприятливими умовами існування широкий набір птахів, серед яких значну частку складають види Червоної книги України (Яремченко, Руденко, 1999).

У повідомленні зведені дані, які були отримані авторами в ході орнітологічних досліджень на цих ділянках протягом 2008-2017 рр. Та їх частина, яка була зібрана в рамках періодичних серпневих та жовтневого синхронних обліків у рамках програми Регіонального орнітологічного моніторингу (РОМ), вже була опублікована раніше (Москаленко, Бучастый, 2010а, 2010б, Москаленко, Зацарный, 2010а, 2010б, Москаленко, Плющ, 2016а, 2016б, Москаленко та ін., 2014а, 2014б). Для уникнення дублювання інформації до таблиці ці дані не винесли. Аналогічно до таблиці не винесли результати середньозимових обліків протягом 2008-2017 рр., оскільки частина цих даних теж вже опублікована (Руденко та ін., 2011а, 2011б), а решта подана до друку і найближчим часом буде оприлюднена у черговому Булетені РОМ.

У поданій нижче таблиці містяться 558 записів щодо реєстрацій птахів Червоної книги України на приморсько-степових ділянках заповідника протягом 2008-2017 рр. За вказаний проміжок часу на означених ділянках трапилося 45 видів птахів цієї групи. З них знахідками нелютих пташенят або гнізд з кладками чи пташенятами підтверджене гніздування для 10 видів, а саме для черні червонодзьобої *Netta rufina*, пухівки *Somateria mollissima*, орлана-білохвоста *Haliaeetus*

albicilla, пісочника морського *Charadrius alexandrinus*, кулика-довгонога *Himantopus himantopus*, чоботаря *Recurvirostra avosetta*, кулика-сороки *Haematopus ostralegus*, дерихвоста лучного *Glareola pratincola*, крячка малого *Sterna albifrons*, сови болотяної *Asio flammeus*. Ще для двох видів – нерозня *Anas strepera* і лежня *Burhinus oediacnemus* – у 2008-2017 рр. вірогідних свідчень щодо розмноження на приморсько-степових ділянках отримати не вдалося, хоча у нас немає сумнівів що ці види тут гніздяться, як мінімум, час від часу.

Особливо цікавим є факт розмноження на ділянці «Ягорлицький Кут» орлана-білохвоста, оскільки цей вид загніздився у зовсім нетиповому для його гніздування ландшафті – абсолютно безлісому степу. Навесні 2016 р. на ділянці було виявлене гніздо, яке орлани збудували на невеличкій маслинці на висоті біля 2-х метрів. Втім, гніздування птахів того року з невідомих причин не вдалося. У 2017 р. розмноження виявилось успішним і орлани поставили на крило одне пташеня. Ми вважаємо факт гніздування орлана-білохвоста у такій нетиповій місцевості закономірним наслідком поступового збільшення чисельності цього виду у регіоні на гніздуванні, що спостерігається в останні півтора десятиліття.

Окремо виділяється група видів, які гніздяться на суміжних територіях, у т.ч. на островах Тендрівської і Ягорлицької заток, і трапляються на приморсько-степових ділянках під час живлення, відпочинку чи на транзитних перельотах до кормових угідь. Це такі як рожевий пелікан *Pelecanus onocrotalus*, косар *Platalea leucorodia*, мартин каспійський *Larus ichthyaetus*, крячки каспійський *Hydroprogne caspia* та малий *Sterna albifrons*.

Більшість же видів тут реєструються під час післягніздових кочівель та на сезонних міграціях, напр. баклан малий *Phalacrocorax pygmaeus*, чапля жовта *Ardeola ralloides*, косар, коровайка *Plegadis falcinellus*, скопа *Pandion haliaetus*, лунь польовий *Circus cyaneus*, журавель сірий *Grus grus*, пісочник великий *Charadrius hiaticula*, коловодник ставковий *Tringa stagnatilis*, кульон великий *Numenius arquata* та інші.

Постійно зимують на приморсько-степових ділянках орлан-білохвіст та лунь польовий. Також у холодний період року тут зрідка трапляються казарка червоновола *Rufibrenta ruficollis*, канюк степовий *Buteo rufinus*, балабан *Falco cherrug*, сапсан *Falco peregrinus* та кульон великий.

Окремо варто відзначити реєстрації савки *Oxyura leucocephala* та вів'янки чорноголової *Emberiza melanocephala* – наведені у таблиці факти трапляння цих видів є єдиними для охопленого проміжку часу не тільки для приморсько-степових ділянок, а й для заповідника та суміжних територій у цілому.

Таблиця. Реєстрація видів птахів Червоної книги України на приморсько-степових ділянках Чорноморського біосферного заповідника

Вид	Місце знахідки (ділянка заповідника)	Широта	Довгота	Дата	Додаткова інформація	Авторство знахідки
<i>Pelecanus onocrotalus</i>	Ягорлицький Кут	46,299	31,831	21.05.2008	23 ос.	Москаленко Ю. О.
<i>Pelecanus onocrotalus</i>	- // -	- // -	- // -	22.05.2008	7 ос.	Москаленко Ю. О.
<i>Pelecanus onocrotalus</i>	- // -	- // -	- // -	26.05.2010	16 ос.	Москаленко Ю. О.
<i>Pelecanus onocrotalus</i>	- // -	- // -	- // -	28.05.2010	39 ос.	Москаленко Ю. О.
<i>Pelecanus onocrotalus</i>	- // -	- // -	- // -	25.05.2011	29 ос.	Москаленко Ю. О.
<i>Pelecanus onocrotalus</i>	- // -	- // -	- // -	22.05.2012	29 ос.	Москаленко Ю. О.
<i>Pelecanus onocrotalus</i>	- // -	- // -	- // -	23.05.2012	25 ос.	Москаленко Ю. О.
<i>Pelecanus onocrotalus</i>	- // -	- // -	- // -	24.05.2012	27 ос.	Москаленко Ю. О.
<i>Pelecanus onocrotalus</i>	- // -	- // -	- // -	21.08.2012	22 ос.	Плющ С. О.
<i>Pelecanus onocrotalus</i>	- // -	- // -	- // -	21.05.2013	96 ос.	Москаленко Ю. О.
<i>Pelecanus onocrotalus</i>	- // -	- // -	- // -	22.05.2013	16 ос.	Москаленко Ю. О.
<i>Pelecanus onocrotalus</i>	- // -	- // -	- // -	23.05.2013	43 ос.	Москаленко Ю. О.
<i>Pelecanus onocrotalus</i>	- // -	- // -	- // -	08.08.2013	1 ос.	Плющ С. О.
<i>Pelecanus onocrotalus</i>	- // -	- // -	- // -	20.08.2013	13 ос.	Плющ С. О.
<i>Pelecanus onocrotalus</i>	- // -	- // -	- // -	20.05.2014	107 ос.	Москаленко Ю. О.
<i>Pelecanus onocrotalus</i>	- // -	- // -	- // -	29.05.2014	9 ос.	Москаленко Ю. О.
<i>Pelecanus onocrotalus</i>	- // -	- // -	- // -	05.08.2014	7 ос.	Плющ С. О.
<i>Pelecanus onocrotalus</i>	- // -	- // -	- // -	06.08.2014	8 ос.	Плющ С. О.
<i>Pelecanus onocrotalus</i>	- // -	- // -	- // -	27.05.2015	40 ос.	Москаленко Ю. О.
<i>Pelecanus onocrotalus</i>	- // -	- // -	- // -	18.05.2016	6 ос.	Москаленко Ю. О.
<i>Pelecanus onocrotalus</i>	- // -	- // -	- // -	19.05.2016	27 ос.	Москаленко Ю. О.
<i>Pelecanus onocrotalus</i>	- // -	- // -	- // -	16.08.2016	21 ос.	Плющ С. О.
<i>Pelecanus onocrotalus</i>	- // -	- // -	- // -	17.08.2016	60 ос.	Плющ С. О.
<i>Pelecanus onocrotalus</i>	- // -	- // -	- // -	22.05.2017	26 ос.	Москаленко Ю. О.
<i>Pelecanus onocrotalus</i>	- // -	- // -	- // -	23.05.2017	125 ос.	Москаленко Ю. О.
<i>Pelecanus onocrotalus</i>	- // -	- // -	- // -	24.05.2017	50 ос.	Москаленко Ю. О.
<i>Pelecanus onocrotalus</i>	- // -	- // -	- // -	14.09.2017	1 ос.	Плющ С. О.
<i>Pelecanus onocrotalus</i>	Потіївська	46,146	32,256	28.05.2013	+	Москаленко Ю. О.
<i>Pelecanus onocrotalus</i>	- // -	- // -	- // -	18.08.2015	61 ос.	Плющ С. О.
<i>Pelecanus onocrotalus</i>	- // -	- // -	- // -	05.08.2016	97 ос.	Плющ С. О.
<i>Pelecanus onocrotalus</i>	- // -	- // -	- // -	17.10.2016	3 ос.	Плющ С. О.
<i>Pelecanus onocrotalus</i>	- // -	- // -	- // -	30.05.2017	52 ос.	Плющ С. О.
<i>Pelecanus onocrotalus</i>	- // -	- // -	- // -	30.06.2017	150 ос.	Плющ С. О.
<i>Pelecanus onocrotalus</i>	- // -	- // -	- // -	20.07.2017	206 ос.	Плющ С. О.
<i>Pelecanus onocrotalus</i>	- // -	- // -	- // -	04.08.2017	31 ос.	Плющ С. О.
<i>Pelecanus onocrotalus</i>	- // -	- // -	- // -	23.08.2017	9 ос.	Плющ С. О.
<i>Pelecanus onocrotalus</i>	- // -	- // -	- // -	07.09.2017	5 ос.	Плющ С. О.
<i>Pelecanus onocrotalus</i>	- // -	- // -	- // -	08.09.2017	17 ос.	Плющ С. О.
<i>Pelecanus onocrotalus</i>	- // -	- // -	- // -	03.10.2017	7 ос.	Плющ С. О.

Вид	Місце знахідки (ділянка заповідника)	Широта	Довгота	Дата	Додаткова інформація	Авторство знахідки
<i>Phalacrocorax pygmaeus</i>	Потіївська	46,146	32,256	23.11.2016	100 ос.	Плющ С. О.
<i>Phalacrocorax pygmaeus</i>	- // -	- // -	- // -	20.07.2017	1 ос.	Плющ С. О.
<i>Phalacrocorax pygmaeus</i>	- // -	- // -	- // -	03.10.2017	3 ос.	Плющ С. О.
<i>Ardeola ralloides</i>	Потіївська	46,146	32,256	29.04.2013	1 ос.	Ткаченко П. В.
<i>Ardeola ralloides</i>	- // -	- // -	- // -	25.06.2016	1 ос.	Ткаченко П. В.
<i>Ardeola ralloides</i>	- // -	- // -	- // -	23.08.2017	11 ос.	Плющ С. О.
<i>Platalea leucorodia</i>	Ягорлицький Кут	46,299	31,831	22.05.2012	2 ос.	Плющ С. О.
<i>Platalea leucorodia</i>	- // -	- // -	- // -	22.05.2013	1 ос.	Москаленко Ю. О.
<i>Platalea leucorodia</i>	- // -	- // -	- // -	06.08.2014	5 ос.	Плющ С. О.
<i>Platalea leucorodia</i>	Потіївська	46,146	32,256	07.07.2010	23 ос.	Москаленко Ю. О.
<i>Platalea leucorodia</i>	- // -	- // -	- // -	12.05.2011	1 ос.	Москаленко Ю. О.
<i>Platalea leucorodia</i>	- // -	- // -	- // -	11.05.2012	3 ос.	Москаленко Ю. О.
<i>Platalea leucorodia</i>	- // -	- // -	- // -	16.05.2012	2 ос.	Москаленко Ю. О.
<i>Platalea leucorodia</i>	- // -	- // -	- // -	28.05.2013	2 ос.	Москаленко Ю. О.
<i>Platalea leucorodia</i>	- // -	- // -	- // -	29.05.2013	4 ос.	Москаленко Ю. О.
<i>Platalea leucorodia</i>	- // -	- // -	- // -	11.10.2013	4 ос.	Слудчик О. М.
<i>Platalea leucorodia</i>	- // -	- // -	- // -	18.08.2015	41 ос.	Плющ С. О.
<i>Platalea leucorodia</i>	- // -	- // -	- // -	30.09.2015	4 ос.	Плющ С. О.
<i>Platalea leucorodia</i>	- // -	- // -	- // -	05.08.2016	4 ос.	Плющ С. О.
<i>Platalea leucorodia</i>	- // -	- // -	- // -	14.09.2016	69 ос.	Плющ С. О.
<i>Platalea leucorodia</i>	- // -	- // -	- // -	17.10.2016	5 ос.	Плющ С. О.
<i>Platalea leucorodia</i>	- // -	- // -	- // -	25.04.2017	2 ос.	Плющ С. О.
<i>Platalea leucorodia</i>	- // -	- // -	- // -	30.05.2017	9 ос.	Плющ С. О.
<i>Platalea leucorodia</i>	- // -	- // -	- // -	30.06.2017	16 ос.	Плющ С. О.
<i>Platalea leucorodia</i>	- // -	- // -	- // -	20.07.2017	36 ос.	Плющ С. О.
<i>Platalea leucorodia</i>	- // -	- // -	- // -	04.08.2017	13 ос.	Плющ С. О.
<i>Platalea leucorodia</i>	- // -	- // -	- // -	23.08.2017	21 ос.	Плющ С. О.
<i>Platalea leucorodia</i>	- // -	- // -	- // -	07.09.2017	4 ос.	Плющ С. О.
<i>Platalea leucorodia</i>	- // -	- // -	- // -	08.09.2017	7 ос.	Плющ С. О.
<i>Platalea leucorodia</i>	- // -	- // -	- // -	03.10.2017	12 ос.	Плющ С. О.
<i>Plegadis falcinellus</i>	Ягорлицький Кут	46,299	31,831	17.08.2016	6 ос.	Леонов А. І.
<i>Plegadis falcinellus</i>	Потіївська	46,146	32,256	29.04.2013	2 ос.	Москаленко Ю. О.
<i>Plegadis falcinellus</i>	- // -	- // -	- // -	17.06.2014	+	Москаленко Ю. О.
<i>Plegadis falcinellus</i>	- // -	- // -	- // -	12.08.2014	12 ос.	Плющ С. О.
<i>Plegadis falcinellus</i>	- // -	- // -	- // -	19.08.2014	3 ос.	Плющ С. О.
<i>Plegadis falcinellus</i>	- // -	- // -	- // -	14.05.2015	4 ос.	Москаленко Ю. О.
<i>Plegadis falcinellus</i>	- // -	- // -	- // -	18.08.2015	167 ос.	Плющ С. О.
<i>Plegadis falcinellus</i>	- // -	- // -	- // -	04.08.2016	79 ос.	Плющ С. О.
<i>Plegadis falcinellus</i>	- // -	- // -	- // -	05.08.2016	330 ос.	Плющ С. О.
<i>Plegadis falcinellus</i>	- // -	- // -	- // -	30.06.2017	3 ос.	Плющ С. О.
<i>Plegadis falcinellus</i>	- // -	- // -	- // -	20.07.2017	37 ос.	Плющ С. О.
<i>Plegadis falcinellus</i>	- // -	- // -	- // -	04.08.2017	78 ос.	Плющ С. О.
<i>Plegadis falcinellus</i>	- // -	- // -	- // -	23.08.2017	54 ос.	Плющ С. О.
<i>Rufibrenta ruficollis</i>	Потіївська	46,146	32,256	14.12.2015	3 ос.	Яцкевич М. В.
<i>Tadorna ferruginea</i>	Потіївська	46,146	32,256	20.12.2012	2 ос.	Москаленко Ю. О., Плющ С. О.
<i>Tadorna ferruginea</i>	- // -	- // -	- // -	29.02.2016	2 ос.	Москаленко Ю. О., Плющ С. О.

Вид	Місце знахідки (ділянка заповідника)	Широта	Довгота	Дата	Додаткова інформація	Авторство знахідки
<i>Anas strepera</i>	Ягорлицький Кут	46,299	31,831	21.05.2008	2 ос.	Москаленко Ю. О.
<i>Anas strepera</i>	- // -	- // -	- // -	22.05.2008	21 ос.	Москаленко Ю. О.
<i>Anas strepera</i>	- // -	- // -	- // -	26.05.2010	4 ос.	Москаленко Ю. О.
<i>Anas strepera</i>	- // -	- // -	- // -	28.05.2010	4 ос.	Москаленко Ю. О.
<i>Anas strepera</i>	- // -	- // -	- // -	25.05.2011	1 ос.	Москаленко Ю. О.
<i>Anas strepera</i>	- // -	- // -	- // -	26.05.2011	4 ос.	Москаленко Ю. О.
<i>Anas strepera</i>	- // -	- // -	- // -	23.05.2012	5 ос.	Москаленко Ю. О.
<i>Anas strepera</i>	- // -	- // -	- // -	19.11.2012	10 ос.	Плющ С. О.
<i>Anas strepera</i>	- // -	- // -	- // -	21.05.2013	4 ос.	Москаленко Ю. О.
<i>Anas strepera</i>	- // -	- // -	- // -	22.05.2013	3 ос.	Москаленко Ю. О.
<i>Anas strepera</i>	- // -	- // -	- // -	28.11.2013	4 ос.	Плющ С. О.
<i>Anas strepera</i>	- // -	- // -	- // -	20.05.2014	2 ос.	Москаленко Ю. О.
<i>Anas strepera</i>	- // -	- // -	- // -	27.05.2015	5 ос.	Москаленко Ю. О.
<i>Anas strepera</i>	- // -	- // -	- // -	17.05.2016	5 ос.	Москаленко Ю. О.
<i>Anas strepera</i>	- // -	- // -	- // -	18.05.2016	2 ос.	Москаленко Ю. О.
<i>Anas strepera</i>	- // -	- // -	- // -	22.05.2017	3 ос.	Москаленко Ю. О.
<i>Anas strepera</i>	- // -	- // -	- // -	23.05.2017	8 ос.	Москаленко Ю. О.
<i>Anas strepera</i>	- // -	- // -	- // -	24.05.2017	4 ос.	Москаленко Ю. О.
<i>Anas strepera</i>	Потіївська	46,146	32,256	29.05.2013	14 ос.	Москаленко Ю. О.
<i>Anas strepera</i>	- // -	- // -	- // -	17.06.2014	+	Москаленко Ю. О.
<i>Anas strepera</i>	- // -	- // -	- // -	30.09.2015	4 ос.	Плющ С. О.
<i>Anas strepera</i>	- // -	- // -	- // -	14.09.2016	104 ос.	Плющ С. О.
<i>Anas strepera</i>	- // -	- // -	- // -	17.10.2016	77 ос.	Плющ С. О.
<i>Anas strepera</i>	- // -	- // -	- // -	23.11.2016	20 ос.	Плющ С. О.
<i>Anas strepera</i>	- // -	- // -	- // -	30.05.2017	5 ос.	Плющ С. О.
<i>Anas strepera</i>	- // -	- // -	- // -	30.06.2017	20 ос.	Плющ С. О.
<i>Anas strepera</i>	- // -	- // -	- // -	04.08.2017	8 ос.	Плющ С. О.
<i>Anas strepera</i>	- // -	- // -	- // -	23.08.2017	280 ос.	Плющ С. О.
<i>Anas strepera</i>	- // -	- // -	- // -	07.09.2017	410 ос.	Плющ С. О.
<i>Anas strepera</i>	- // -	- // -	- // -	08.09.2017	100 ос.	Плющ С. О.
<i>Anas strepera</i>	- // -	- // -	- // -	03.10.2017	507 ос.	Плющ С. О.
<i>Anas strepera</i>	- // -	- // -	- // -	18.10.2017	820 ос.	Плющ С. О.
<i>Anas strepera</i>	- // -	- // -	- // -	28.11.2017	800 ос.	Плющ С. О.
<i>Netta rufina</i>	Потіївська	46,146	32,256	18.08.2015	1 ос.	Плющ С. О.
<i>Netta rufina</i>	- // -	- // -	- // -	14.09.2016	55 ос.	Плющ С. О.
<i>Netta rufina</i>	- // -	- // -	- // -	30.06.2017	10 ос.	Плющ С. О.
<i>Netta rufina</i>	- // -	- // -	- // -	20.07.2017	10 ос.	Плющ С. О.
<i>Netta rufina</i>	- // -	- // -	- // -	04.08.2017	34 ос.	Плющ С. О.
<i>Netta rufina</i>	- // -	- // -	- // -	23.08.2017	6 ос. нельотних пташенят	Плющ С. О.
<i>Bucephala clangula</i>	Потіївська	46,146	32,256	03.10.2017	4 ос.	Плющ С. О.
<i>Somateria mollissima</i>	Ягорлицький Кут	46,299	31,831	22.05.2013	3 ос., у т. ч. 2 ос. самок піднятих з гнізд з кладками	Москаленко, 2013
<i>Somateria mollissima</i>	- // -	- // -	- // -	16.05.2016	+, знайдені залишки свіжої шкаралупи яєць пухівки, що свідчить про гніздування цього виду на ділянці у 2016 р.	Москаленко Ю. О.
<i>Oxyura leucocephala</i>	Потіївська	46,146	32,256	28.11.2017	1 ос., самка, годувалася на озері	Плющ С. О.
<i>Mergus serrator</i>	Ягорлицький Кут	46,299	31,831	17.12.2008	100 ос.	Москаленко Ю. О.
<i>Mergus serrator</i>	- // -	- // -	- // -	26.11.2013	7 ос.	Плющ С. О.

Вид	Місце знахідки (ділянка заповідника)	Широта	Довгота	Дата	Додаткова інформація	Авторство знахідки
<i>Mergus serrator</i>	- // -	- // -	- // -	06.08.2014	2 ос.	Плющ С. О.
<i>Mergus serrator</i>	- // -	- // -	- // -	14.09.2017	3 ос.	Плющ С. О.
<i>Mergus serrator</i>	Потіївська	46,146	32,256	23.11.2016	30 ос.	Плющ С. О.
<i>Pandion haliaetus</i>	Ягорлицький Кут	46,299	31,831	07.09.2011	1 ос.	Москаленко Ю. О.
<i>Pandion haliaetus</i>	Потіївська	46,146	32,256	12.08.2014	1 ос.	Плющ С. О.
<i>Pandion haliaetus</i>	- // -	- // -	- // -	10.09.2014	+	Москаленко Ю. О.
	- // -	- // -	- // -	29.10.2015	2 ос.	Москаленко Ю. О.
<i>Pandion haliaetus</i>	- // -	- // -	- // -	07.02.2016	3 ос.	Яцкевич М. В.
	- // -	- // -	- // -	14.09.2016	1 ос.	Плющ С. О.
<i>Pandion haliaetus</i>	- // -	- // -	- // -	07.09.2017	1 ос.	Плющ С. О.
	- // -	- // -	- // -	08.09.2017	1 ос.	Плющ С. О.
<i>Pandion haliaetus</i>	- // -	- // -	- // -	03.10.2017	4 ос.	Москаленко Ю. О.
	- // -	- // -	- // -	18.10.2017	1 ос.	Плющ С. О.
<i>Milvus migrans</i>	Потіївська	46,146	32,256	30.08.2017	2 ос.	Ткаченко П. В.
<i>Circus cyaneus</i>	Ягорлицький Кут	46,299	31,831	21.03.2008	2 ос.	Москаленко Ю. О.
<i>Circus cyaneus</i>	- // -	- // -	- // -	17.12.2008	8 ос.	Москаленко Ю. О.
<i>Circus cyaneus</i>	- // -	- // -	- // -	26.05.2010	1 ос.	Москаленко Ю. О.
<i>Circus cyaneus</i>	- // -	- // -	- // -	07.09.2011	1 ос.	Москаленко Ю. О.
<i>Circus cyaneus</i>	- // -	- // -	- // -	15.11.2011	1 ос.	Москаленко Ю. О., Плющ С. О.
<i>Circus cyaneus</i>	- // -	- // -	- // -	21.08.2012	3 ос.	Плющ С. О.
<i>Circus cyaneus</i>	- // -	- // -	- // -	22.08.2012	3 ос.	Плющ С. О.
<i>Circus cyaneus</i>	- // -	- // -	- // -	23.08.2012	4 ос.	Плющ С. О.
<i>Circus cyaneus</i>	- // -	- // -	- // -	27.08.2012	1 ос.	Плющ С. О.
<i>Circus cyaneus</i>	- // -	- // -	- // -	19.09.2012	7 ос.	Плющ С. О.
<i>Circus cyaneus</i>	- // -	- // -	- // -	22.10.2012	3 ос.	Плющ С. О.
<i>Circus cyaneus</i>	- // -	- // -	- // -	23.10.2012	10 ос.	Плющ С. О.
<i>Circus cyaneus</i>	- // -	- // -	- // -	19.11.2012	1 ос.	Плющ С. О.
<i>Circus cyaneus</i>	- // -	- // -	- // -	20.11.2012	2 ос.	Плющ С. О.
<i>Circus cyaneus</i>	- // -	- // -	- // -	21.11.2012	7 ос.	Плющ С. О.
<i>Circus cyaneus</i>	- // -	- // -	- // -	22.11.2012	2 ос.	Плющ С. О.
<i>Circus cyaneus</i>	- // -	- // -	- // -	20.12.2012	1 ос.	Москаленко Ю. О., Плющ С. О.
<i>Circus cyaneus</i>	- // -	- // -	- // -	22.02.2013	2 ос.	Москаленко Ю. О., Плющ С. О.
<i>Circus cyaneus</i>	- // -	- // -	- // -	21.03.2013	2 ос.	Москаленко Ю. О.
<i>Circus cyaneus</i>	- // -	- // -	- // -	20.08.2013	1 ос.	Плющ С. О.
<i>Circus cyaneus</i>	- // -	- // -	- // -	21.08.2013	1 ос.	Плющ С. О.
<i>Circus cyaneus</i>	- // -	- // -	- // -	22.08.2013	1 ос.	Плющ С. О.
<i>Circus cyaneus</i>	- // -	- // -	- // -	14.10.2013	2 ос.	Плющ С. О.
<i>Circus cyaneus</i>	- // -	- // -	- // -	15.10.2013	1 ос.	Плющ С. О.
<i>Circus cyaneus</i>	- // -	- // -	- // -	16.10.2013	3 ос.	Плющ С. О.
<i>Circus cyaneus</i>	- // -	- // -	- // -	17.10.2013	2 ос.	Плющ С. О.
<i>Circus cyaneus</i>	- // -	- // -	- // -	26.11.2013	12 ос.	Плющ С. О.
<i>Circus cyaneus</i>	- // -	- // -	- // -	27.11.2013	4 ос.	Плющ С. О.
<i>Circus cyaneus</i>	- // -	- // -	- // -	28.11.2013	5 ос.	Плющ С. О.
<i>Circus cyaneus</i>	- // -	- // -	- // -	11.12.2013	+, на ділянці трималося дуже багато (порядок – орієнтовно декілька десятків); облік не проводили	Москаленко Ю. О., Плющ С. О.

Вид	Місце знахідки (ділянка заповідника)	Широта	Довгота	Дата	Додаткова інформація	Авторство знахідки
<i>Circus cyaneus</i>	- // -	- // -	- // -	27.02.2014	30 ос.	Москаленко Ю. О., Плющ С. О.
<i>Circus cyaneus</i>	- // -	- // -	- // -	07.08.2014	2 ос.	Плющ С. О.
<i>Circus cyaneus</i>	- // -	- // -	- // -	16.09.2014	3 ос.	Плющ С. О.
<i>Circus cyaneus</i>	- // -	- // -	- // -	17.09.2014	1 ос.	Плющ С. О.
<i>Circus cyaneus</i>	- // -	- // -	- // -	21.10.2014	3 ос.	Плющ С. О.
<i>Circus cyaneus</i>	- // -	- // -	- // -	22.10.2014	1 ос.	Плющ С. О.
<i>Circus cyaneus</i>	- // -	- // -	- // -	25.11.2014	2 ос.	Москаленко Ю. О., Плющ С. О.
<i>Circus cyaneus</i>	- // -	- // -	- // -	24.12.2014	1 ос.	Москаленко Ю. О., Плющ С. О.
<i>Circus cyaneus</i>	- // -	- // -	- // -	01.12.2015	2 ос.	Москаленко Ю. О., Плющ С. О.
<i>Circus cyaneus</i>	- // -	- // -	- // -	23.12.2015	2 ос.	Москаленко Ю. О., Плющ С. О.
<i>Circus cyaneus</i>	- // -	- // -	- // -	01.03.2016	1 ос.	Москаленко Ю. О., Плющ С. О.
<i>Circus cyaneus</i>	- // -	- // -	- // -	07.09.2016	3 ос.	Плющ С. О.
<i>Circus cyaneus</i>	- // -	- // -	- // -	19.10.2016	1 ос.	Плющ С. О.
<i>Circus cyaneus</i>	- // -	- // -	- // -	24.11.2016	1 ос.	Москаленко Ю. О., Плющ С. О.
<i>Circus cyaneus</i>	- // -	- // -	- // -	21.12.2016	1 ос.	Москаленко Ю. О., Плющ С. О.
<i>Circus cyaneus</i>	- // -	- // -	- // -	16.08.2017	1 ос.	Плющ С. О.
<i>Circus cyaneus</i>	- // -	- // -	- // -	13.09.2017	2 ос.	Плющ С. О.
<i>Circus cyaneus</i>	- // -	- // -	- // -	14.09.2017	1 ос.	Плющ С. О.
<i>Circus cyaneus</i>	- // -	- // -	- // -	17.10.2017	4 ос.	Плющ С. О.
<i>Circus cyaneus</i>	Потіївська	46,146	32,256	17.12.2008	1 ос.	Москаленко Ю. О.
<i>Circus cyaneus</i>	- // -	- // -	- // -	20.12.2012	7 ос.	Москаленко Ю. О., Плющ С. О.
<i>Circus cyaneus</i>	- // -	- // -	- // -	04.01.2013	1 ос.	Плющ С. О.
<i>Circus cyaneus</i>	- // -	- // -	- // -	10.10.2013	2 ос.	Плющ С. О.
<i>Circus cyaneus</i>	- // -	- // -	- // -	22.11.2013	1 ос.	Плющ С. О.
<i>Circus cyaneus</i>	- // -	- // -	- // -	05.09.2014	3 ос.	Плющ С. О.
<i>Circus cyaneus</i>	- // -	- // -	- // -	28.10.2014	1 ос.	Плющ С. О.
<i>Circus cyaneus</i>	- // -	- // -	- // -	26.11.2014	2 ос.	Москаленко Ю. О., Плющ С. О.
<i>Circus cyaneus</i>	- // -	- // -	- // -	25.12.2014	1 ос.	Москаленко Ю. О., Плющ С. О.
<i>Circus cyaneus</i>	- // -	- // -	- // -	18.08.2015	2 ос.	Плющ С. О.
<i>Circus cyaneus</i>	- // -	- // -	- // -	29.10.2015	1 ос.	Москаленко Ю. О.
<i>Circus cyaneus</i>	- // -	- // -	- // -	29.02.2016	3 ос.	Москаленко Ю. О., Плющ С. О.
<i>Circus cyaneus</i>	- // -	- // -	- // -	14.09.2016	2 ос.	Плющ С. О.
<i>Circus cyaneus</i>	- // -	- // -	- // -	19.12.2016	7 ос.	Москаленко Ю. О., Плющ С. О.
<i>Circus cyaneus</i>	- // -	- // -	- // -	23.08.2017	2 ос.	Плющ С. О.
<i>Circus cyaneus</i>	- // -	- // -	- // -	07.09.2017	3 ос.	Плющ С. О.
<i>Circus cyaneus</i>	- // -	- // -	- // -	08.09.2017	2 ос.	Плющ С. О.
<i>Circus cyaneus</i>	- // -	- // -	- // -	28.11.2017	2 ос.	Плющ С. О.

Вид	Місце знахідки (ділянка заповідника)	Широта	Довгота	Дата	Додаткова інформація	Авторство знахідки
<i>Circus macrourus</i>	Ягорлицький Кут	46,299	31,831	19.09.2012	1 ос.	Плющ С. О.
<i>Circus pygargus</i>	Ягорлицький Кут	46,299	31,831	22.05.2013	1 ос., самець	Москаленко Ю. О.
<i>Circus pygargus</i>	- // -	- // -	- // -	05.08.2015	1 ос., самець	Плющ С. О.
<i>Circus pygargus</i>	- // -	- // -	- // -	06.08.2015	1 ос., самець	Плющ С. О.
<i>Circus pygargus</i>	- // -	- // -	- // -	07.08.2015	1 ос., самець	Плющ С. О.
<i>Circus pygargus</i>	Потіївська	46,146	32,256	18.08.2015	2 ос., самці	Плющ С. О.
<i>Buteo rufinus</i>	Ягорлицький Кут	46,299	31,831	20.12.2012	1 ос.	Москаленко Ю. О., Плющ С. О.
<i>Buteo rufinus</i>				27.05.2016	1 ос.	Москаленко Ю. О.
<i>Buteo rufinus</i>	Потіївська	46,146	32,256	30.05.2017	1 ос.	Плющ С. О.
<i>Circaetus gallicus</i>	Ягорлицький Кут	46,299	31,831	17.10.2017	2 ос.	Плющ С. О.
<i>Aquila pomarina</i>	Ягорлицький Кут	46,299	31,831	24.05.2013	1 ос.	Москаленко Ю. О.
<i>Aquila pomarina</i>	Потіївська	46,146	32,256	18.09.2015	1 ос.	Плющ С. О.
<i>Aquila pomarina</i>	- // -	- // -	- // -	03.10.2017	1 ос.	Москаленко Ю. О.
<i>Aquila pomarina</i>	- // -	- // -	- // -	03.10.2017	2 ос.	Плющ С. О.
<i>Haliaeetus albicilla</i>	Ягорлицький Кут	46,299	31,831	17.12.2008	11 ос.	Москаленко Ю. О.
<i>Haliaeetus albicilla</i>	- // -	- // -	- // -	07.09.2011	1 ос.	Москаленко Ю. О.
<i>Haliaeetus albicilla</i>	- // -	- // -	- // -	21.05.2012	1 ос.	Москаленко Ю. О.
<i>Haliaeetus albicilla</i>	- // -	- // -	- // -	20.12.2012	1 ос.	Москаленко Ю. О., Плющ С. О.
<i>Haliaeetus albicilla</i>	- // -	- // -	- // -	22.02.2013	1 ос.	Москаленко Ю. О., Плющ С. О.
<i>Haliaeetus albicilla</i>	- // -	- // -	- // -	15.04.2013	1 ос.	Москаленко Ю. О.
<i>Haliaeetus albicilla</i>	- // -	- // -	- // -	16.07.2013	2 ос.	Москаленко Ю. О.
<i>Haliaeetus albicilla</i>	- // -	- // -	- // -	26.11.2013	3 ос.	Плющ С. О.
<i>Haliaeetus albicilla</i>	- // -	- // -	- // -	27.11.2013	1 ос.	Плющ С. О.
<i>Haliaeetus albicilla</i>	- // -	- // -	- // -	28.11.2013	1 ос.	Плющ С. О.
<i>Haliaeetus albicilla</i>	- // -	- // -	- // -	11.12.2013	2 ос.	Москаленко Ю. О., Плющ С. О.
<i>Haliaeetus albicilla</i>	- // -	- // -	- // -	27.02.2014	5 ос.	Москаленко Ю. О., Плющ С. О.
<i>Haliaeetus albicilla</i>	- // -	- // -	- // -	20.05.2014	2 ос.	Москаленко Ю. О.
<i>Haliaeetus albicilla</i>	- // -	- // -	- // -	21.10.2014	1 ос.	Плющ С. О.
<i>Haliaeetus albicilla</i>	- // -	- // -	- // -	19.05.2015	1 ос.	Москаленко Ю. О.
<i>Haliaeetus albicilla</i>	- // -	- // -	- // -	23.12.2015	1 ос.	Москаленко Ю. О., Плющ С. О.
<i>Haliaeetus albicilla</i>	- // -	- // -	- // -	01.03.2016	1 ос.	Москаленко Ю. О., Плющ С. О.
<i>Haliaeetus albicilla</i>	- // -	- // -	- // -	16.05.2016	1 ос.	Москаленко Ю. О.
<i>Haliaeetus albicilla</i>	- // -	- // -	- // -	17.05.2016	1 ос.	Москаленко Ю. О.
<i>Haliaeetus albicilla</i>	- // -	- // -	- // -	18.05.2016	1 гніздо (гніздо порожнє)	Москаленко Ю. О.
<i>Haliaeetus albicilla</i>	- // -	- // -	- // -	16.08.2016	3 ос.	Плющ С. О.
<i>Haliaeetus albicilla</i>	- // -	- // -	- // -	19.10.2016	2 ос.	Плющ С. О.
<i>Haliaeetus albicilla</i>	- // -	- // -	- // -	24.11.2016	16 ос.	Москаленко Ю. О., Плющ С. О.
<i>Haliaeetus albicilla</i>	- // -	- // -	- // -	05.04.2017	2 ос., гніздова пара біля гнізда, у гнізді одне пташеня	Москаленко Ю. О.
<i>Haliaeetus albicilla</i>	- // -	- // -	- // -	23.05.2017	2 ос.	Москаленко Ю. О.
<i>Haliaeetus albicilla</i>	- // -	- // -	- // -	29.11.2017	3 ос.	Москаленко Ю. О.

Вид	Місце знахідки (ділянка заповідника)	Широта	Довгота	Дата	Додаткова інформація	Авторство знахідки
<i>Haliaeetus albicilla</i>	Потіївська	46,146	32,256	17.12.2008	1 ос.	Москаленко Ю. О.
<i>Haliaeetus albicilla</i>	- // -	- // -	- // -	07.12.2010	3 ос.	Москаленко Ю. О., Плющ С. О.
<i>Haliaeetus albicilla</i>	- // -	- // -	- // -	22.11.2013	1 ос.	Плющ С. О.
<i>Haliaeetus albicilla</i>	- // -	- // -	- // -	25.12.2014	1 ос.	Москаленко Ю. О., Плющ С. О.
<i>Haliaeetus albicilla</i>	- // -	- // -	- // -	18.08.2015	2 ос.	Плющ С. О.
<i>Haliaeetus albicilla</i>	- // -	- // -	- // -	29.10.2015	3 ос.	Москаленко Ю. О.
<i>Haliaeetus albicilla</i>	- // -	- // -	- // -	07.02.2016	40 ос.	Яцкевич М. В.
<i>Haliaeetus albicilla</i>	- // -	- // -	- // -	05.08.2016	1 ос.	Плющ С. О.
<i>Haliaeetus albicilla</i>	- // -	- // -	- // -	23.11.2016	4 ос.	Плющ С. О.
<i>Haliaeetus albicilla</i>	- // -	- // -	- // -	19.12.2016	3 ос.	Москаленко Ю. О., Плющ С. О.
<i>Haliaeetus albicilla</i>	- // -	- // -	- // -	25.04.2017	1 ос.	Плющ С. О.
<i>Haliaeetus albicilla</i>	- // -	- // -	- // -	30.06.2017	1 ос.	Плющ С. О.
<i>Haliaeetus albicilla</i>	- // -	- // -	- // -	03.10.2017	1 ос.	Москаленко Ю. О.
<i>Haliaeetus albicilla</i>	- // -	- // -	- // -	18.10.2017	1 ос.	Плющ С. О.
<i>Haliaeetus albicilla</i>	- // -	- // -	- // -	28.11.2017	1 ос.	Плющ С. О.
<i>Falco cherrug</i>	Ягорлицький Кут	46,299	31,831	25.11.2014	1 ос.	Москаленко Ю. О., Плющ С. О.
<i>Falco cherrug</i>	Потіївська	46,146	32,256	16.05.2012	1 ос.	Москаленко Ю. О.
<i>Falco peregrinus</i>	Ягорлицький Кут	46,299	31,831	25.11.2014	1 ос.	Москаленко Ю. О., Плющ С. О.
<i>Grus grus</i>	Ягорлицький Кут	46,299	31,831	26.05.2010	1 ос.	Москаленко Ю. О.
<i>Grus grus</i>	Потіївська	46,146	32,256	17.10.2016	110 ос.	Плющ С. О.
<i>Grus grus</i>	- // -	- // -	- // -	23.03.2017	12 ос.	Плющ С. О.
<i>Grus grus</i>	- // -	- // -	- // -	18.10.2017	30 ос.	Плющ С. О.
<i>Tetrax tetrax</i>	Ягорлицький Кут	46,299	31,831	13.03.2008	2 ос.	Дудар М. Г.
<i>Tetrax tetrax</i>	Потіївська	46,146	32,256	11.10.2013	1 ос.	Слудчик О. М.
<i>Tetrax tetrax</i>	- // -	- // -	- // -	28.10.2014	1 ос.	Плющ С. О.
<i>Burhinus oedicnemus</i>	Ягорлицький Кут	46,299	31,831	21.05.2008	+, сліди на солончаку	Москаленко Ю. О.
<i>Burhinus oedicnemus</i>	- // -	- // -	- // -	12.08.2008	+, сліди на солончаку	Москаленко Ю. О.
<i>Burhinus oedicnemus</i>	- // -	- // -	- // -	27.05.2010	1 ос.	Москаленко Ю. О.
<i>Burhinus oedicnemus</i>	- // -	- // -	- // -	21.11.2012	1 ос.	Плющ С. О.
<i>Charadrius hiaticula</i>	Потіївська	46,146	32,256	05.08.2016	2 ос.	Плющ С. О.
<i>Charadrius hiaticula</i>	- // -	- // -	- // -	14.09.2016	10 ос.	Плющ С. О.
<i>Charadrius alexandrinus</i>	Ягорлицький Кут	46,299	31,831	21.05.2008	5 пар	Москаленко Ю. О.
<i>Charadrius alexandrinus</i>	- // -	- // -	- // -	27.05.2010	1 пара	Москаленко Ю. О.
<i>Charadrius alexandrinus</i>	- // -	- // -	- // -	25.05.2011	10 пар	Москаленко Ю. О.
<i>Charadrius alexandrinus</i>	- // -	- // -	- // -	26.05.2011	5 пар	Москаленко Ю. О.
<i>Charadrius alexandrinus</i>	- // -	- // -	- // -	27.05.2011	2 пари	Москаленко Ю. О.
<i>Charadrius alexandrinus</i>	- // -	- // -	- // -	07.09.2011	2 ос.	Москаленко Ю. О.
<i>Charadrius alexandrinus</i>	- // -	- // -	- // -	22.05.2012	22 пари	Москаленко Ю. О.
<i>Charadrius alexandrinus</i>	- // -	- // -	- // -	23.05.2012	1 пара	Москаленко Ю. О.
<i>Charadrius alexandrinus</i>	- // -	- // -	- // -	24.05.2012	20 пар	Москаленко Ю. О.
<i>Charadrius alexandrinus</i>	- // -	- // -	- // -	13.06.2012	6 пар	Москаленко Ю. О.
<i>Charadrius alexandrinus</i>	- // -	- // -	- // -	21.05.2013	11 пар	Москаленко Ю. О.
<i>Charadrius alexandrinus</i>	- // -	- // -	- // -	28.05.2014	2 пари	Москаленко Ю. О.
<i>Charadrius alexandrinus</i>	- // -	- // -	- // -	29.05.2014	2 пари	Москаленко Ю. О.

Вид	Місце знахідки (ділянка заповідника)	Широта	Довгота	Дата	Додаткова інформація	Авторство знахідки
<i>Charadrius alexandrinus</i>	- // -	- // -	- // -	30.05.2014	1 пара	Москаленко Ю. О.
<i>Charadrius alexandrinus</i>	- // -	- // -	- // -	06.08.2014	4 ос.	Плющ С. О.
<i>Charadrius alexandrinus</i>	- // -	- // -	- // -	17.09.2014	10 ос.	Плющ С. О.
<i>Charadrius alexandrinus</i>	- // -	- // -	- // -	19.05.2015	3 пари	Москаленко Ю. О.
<i>Charadrius alexandrinus</i>	- // -	- // -	- // -	27.05.2015	3 пари	Москаленко Ю. О.
<i>Charadrius alexandrinus</i>	- // -	- // -	- // -	07.09.2015	4 ос.	Плющ С. О.
<i>Charadrius alexandrinus</i>	- // -	- // -	- // -	16.05.2016	1 пара	Москаленко Ю. О.
<i>Charadrius alexandrinus</i>	- // -	- // -	- // -	18.05.2016	3 пари	Москаленко Ю. О.
<i>Charadrius alexandrinus</i>	- // -	- // -	- // -	23.05.2017	1 пара	Москаленко Ю. О.
<i>Charadrius alexandrinus</i>	Потіївська	46,146	32,256	14.10.2009	2 ос.	Москаленко Ю. О.
<i>Charadrius alexandrinus</i>	- // -	- // -	- // -	17.06.2014	+	Москаленко Ю. О.
<i>Charadrius alexandrinus</i>	- // -	- // -	- // -	01.07.2015	4 ос.	Москаленко Ю. О.
<i>Charadrius alexandrinus</i>	- // -	- // -	- // -	23.03.2017	8 ос.	Москаленко Ю. О.
<i>Himantopus himantopus</i>	Ягорлицький Кут	46,299	31,831	21.05.2008	1 пара	Москаленко Ю. О.
<i>Himantopus himantopus</i>	- // -	- // -	- // -	26.05.2010	2 пари	Москаленко Ю. О.
<i>Himantopus himantopus</i>	- // -	- // -	- // -	28.05.2010	5 пар	Москаленко Ю. О.
<i>Himantopus himantopus</i>	- // -	- // -	- // -	25.05.2011	8 пар	Москаленко Ю. О.
<i>Himantopus himantopus</i>	- // -	- // -	- // -	26.05.2011	4 пари	Москаленко Ю. О.
<i>Himantopus himantopus</i>	- // -	- // -	- // -	27.05.2011	4 пари	Москаленко Ю. О.
<i>Himantopus himantopus</i>	- // -	- // -	- // -	24.05.2012	4 пари	Москаленко Ю. О.
<i>Himantopus himantopus</i>	- // -	- // -	- // -	22.05.2013	2 пари	Москаленко Ю. О.
<i>Himantopus himantopus</i>	- // -	- // -	- // -	20.05.2014	1 пара	Москаленко Ю. О.
<i>Himantopus himantopus</i>	- // -	- // -	- // -	27.05.2015	7 пар	Москаленко Ю. О.
<i>Himantopus himantopus</i>	Потіївська	46,146	32,256	27.04.2011	+	Москаленко Ю. О.
<i>Himantopus himantopus</i>	- // -	- // -	- // -	29.04.2013	2 ос.	Москаленко Ю. О.
<i>Himantopus himantopus</i>	- // -	- // -	- // -	28.05.2013	+	Москаленко Ю. О.
<i>Himantopus himantopus</i>	- // -	- // -	- // -	29.05.2013	2 пари	Москаленко Ю. О.
<i>Himantopus himantopus</i>	- // -	- // -	- // -	17.06.2014	+	Москаленко Ю. О.
<i>Himantopus himantopus</i>	- // -	- // -	- // -	27.06.2014	3 пари	Москаленко Ю. О.
<i>Himantopus himantopus</i>	- // -	- // -	- // -	28.10.2014	1 ос.	Плющ С. О.
<i>Himantopus himantopus</i>	- // -	- // -	- // -	18.08.2015	9 ос.	Плющ С. О.
<i>Himantopus himantopus</i>	- // -	- // -	- // -	18.09.2015	8 ос.	Плющ С. О.
<i>Himantopus himantopus</i>	- // -	- // -	- // -	05.08.2016	84 ос.	Плющ С. О.
<i>Himantopus himantopus</i>	- // -	- // -	- // -	25.04.2017	11 ос.	Плющ С. О.
<i>Himantopus himantopus</i>	- // -	- // -	- // -	30.05.2017	2 ос.	Плющ С. О.
<i>Himantopus himantopus</i>	- // -	- // -	- // -	30.06.2017	80 ос.	Плющ С. О.
<i>Himantopus himantopus</i>	- // -	- // -	- // -	20.07.2017	22 ос.	Плющ С. О.
<i>Himantopus himantopus</i>	- // -	- // -	- // -	04.08.2017	12 ос.	Плющ С. О.
<i>Himantopus himantopus</i>	- // -	- // -	- // -	23.08.2017	17 ос.	Плющ С. О.
<i>Recurvirostra avosetta</i>	Ягорлицький Кут	46,299	31,831	20.05.2008	1 пара	Москаленко Ю. О.
<i>Recurvirostra avosetta</i>	- // -	- // -	- // -	21.05.2008	6 пар	Москаленко Ю. О.
<i>Recurvirostra avosetta</i>	- // -	- // -	- // -	26.05.2010	5 пар	Москаленко Ю. О.
<i>Recurvirostra avosetta</i>	- // -	- // -	- // -	27.05.2010	+	Москаленко Ю. О.
<i>Recurvirostra avosetta</i>	- // -	- // -	- // -	28.05.2010	22 пари	Москаленко Ю. О.
<i>Recurvirostra avosetta</i>	- // -	- // -	- // -	25.05.2011	23 пари	Москаленко Ю. О.
<i>Recurvirostra avosetta</i>	- // -	- // -	- // -	26.05.2011	21 пара	Москаленко Ю. О.
<i>Recurvirostra avosetta</i>	- // -	- // -	- // -	27.05.2011	5 пар	Москаленко Ю. О.
<i>Recurvirostra avosetta</i>	- // -	- // -	- // -	24.05.2012	2 пари	Москаленко Ю. О.

Вид	Місце знахідки (ділянка заповідника)	Широта	Довгота	Дата	Додаткова інформація	Авторство знахідки
<i>Recurvirostra avosetta</i>	- // -	- // -	- // -	22.05.2013	2 пари	Москаленко Ю. О.
<i>Recurvirostra avosetta</i>	- // -	- // -	- // -	30.05.2014	1 пар	Москаленко Ю. О.
<i>Recurvirostra avosetta</i>	- // -	- // -	- // -	27.05.2015	4 пари	Москаленко Ю. О.
<i>Recurvirostra avosetta</i>	- // -	- // -	- // -	18.05.2016	19 пар	Москаленко Ю. О.
<i>Recurvirostra avosetta</i>	Потіївська	46,146	32,256	27.04.2011	+	Москаленко Ю. О.
<i>Recurvirostra avosetta</i>	- // -	- // -	- // -	28.05.2013	2 пари	Москаленко Ю. О.
<i>Recurvirostra avosetta</i>	- // -	- // -	- // -	29.05.2013	1 пара	Москаленко Ю. О.
<i>Recurvirostra avosetta</i>	- // -	- // -	- // -	17.06.2014	+	Москаленко Ю. О.
<i>Recurvirostra avosetta</i>	- // -	- // -	- // -	27.06.2014	4 ос.	Москаленко Ю. О.
<i>Recurvirostra avosetta</i>	- // -	- // -	- // -	12.08.2014	230 ос.	Плющ С. О.
<i>Recurvirostra avosetta</i>	- // -	- // -	- // -	14.05.2015	+	Москаленко Ю. О.
<i>Recurvirostra avosetta</i>	- // -	- // -	- // -	05.08.2016	50 ос.	Плющ С. О.
<i>Recurvirostra avosetta</i>	- // -	- // -	- // -	14.09.2016	5 ос.	Плющ С. О.
<i>Recurvirostra avosetta</i>	- // -	- // -	- // -	25.04.2017	7 ос.	Плющ С. О.
<i>Recurvirostra avosetta</i>	- // -	- // -	- // -	30.06.2017	5 ос.	Плющ С. О.
<i>Recurvirostra avosetta</i>	- // -	- // -	- // -	20.07.2017	13 ос.	Плющ С. О.
<i>Recurvirostra avosetta</i>	- // -	- // -	- // -	04.08.2017	7 ос.	Плющ С. О.
<i>Haematopus ostralegus</i>	Ягорлицький Кут	46,299	31,831	21.05.2008	2 пари	Москаленко Ю. О.
<i>Haematopus ostralegus</i>	- // -	- // -	- // -	14.07.2009	2 ос.	Москаленко Ю. О.
<i>Haematopus ostralegus</i>	- // -	- // -	- // -	28.05.2010	1 ос.	Москаленко Ю. О.
<i>Haematopus ostralegus</i>	- // -	- // -	- // -	25.05.2011	7 пар	Москаленко Ю. О.
<i>Haematopus ostralegus</i>	- // -	- // -	- // -	26.05.2011	3 пари	Москаленко Ю. О.
<i>Haematopus ostralegus</i>	- // -	- // -	- // -	27.05.2011	3 пари	Москаленко Ю. О.
<i>Haematopus ostralegus</i>	- // -	- // -	- // -	07.09.2011	1 ос.	Москаленко Ю. О.
<i>Haematopus ostralegus</i>	- // -	- // -	- // -	22.05.2012	4 пари	Москаленко Ю. О.
<i>Haematopus ostralegus</i>	- // -	- // -	- // -	23.05.2012	7 пар	Москаленко Ю. О.
<i>Haematopus ostralegus</i>	- // -	- // -	- // -	24.05.2012	2 пар	Москаленко Ю. О.
<i>Haematopus ostralegus</i>	- // -	- // -	- // -	13.06.2012	1 пар	Москаленко Ю. О.
<i>Haematopus ostralegus</i>	- // -	- // -	- // -	21.08.2012	2 ос.	Плющ С. О.
<i>Haematopus ostralegus</i>	- // -	- // -	- // -	21.05.2013	4 пари	Москаленко Ю. О.
<i>Haematopus ostralegus</i>	- // -	- // -	- // -	22.05.2013	1 пари	Москаленко Ю. О.
<i>Haematopus ostralegus</i>	- // -	- // -	- // -	23.05.2013	1 пара	Москаленко Ю. О.
<i>Haematopus ostralegus</i>	- // -	- // -	- // -	20.05.2014	1 пара	Москаленко Ю. О.
<i>Haematopus ostralegus</i>	- // -	- // -	- // -	29.05.2014	1 пара	Москаленко Ю. О.
<i>Haematopus ostralegus</i>	- // -	- // -	- // -	30.05.2014	5 пар	Москаленко Ю. О.
<i>Haematopus ostralegus</i>	- // -	- // -	- // -	05.08.2014	3 ос.	Плющ С. О.
<i>Haematopus ostralegus</i>	- // -	- // -	- // -	07.08.2014	2 ос.	Плющ С. О.
<i>Haematopus ostralegus</i>	- // -	- // -	- // -	19.05.2015	3 пари	Москаленко Ю. О.
<i>Haematopus ostralegus</i>	- // -	- // -	- // -	27.05.2015	1 пара	Москаленко Ю. О.
<i>Haematopus ostralegus</i>	- // -	- // -	- // -	07.09.2015	18 ос.	Плющ С. О.
<i>Haematopus ostralegus</i>	- // -	- // -	- // -	08.09.2015	6 ос.	Плющ С. О.
<i>Haematopus ostralegus</i>	- // -	- // -	- // -	16.05.2016	1 пара	Москаленко Ю. О.
<i>Haematopus ostralegus</i>	- // -	- // -	- // -	19.05.2016	1 пара	Москаленко Ю. О.
<i>Haematopus ostralegus</i>	- // -	- // -	- // -	16.08.2016	12 ос.	Плющ С. О.
<i>Haematopus ostralegus</i>	- // -	- // -	- // -	18.08.2016	21 ос.	Плющ С. О.
<i>Haematopus ostralegus</i>	- // -	- // -	- // -	23.05.2017	1 ос.	Москаленко Ю. О.
<i>Haematopus ostralegus</i>	- // -	- // -	- // -	24.05.2017	4 пари	Москаленко Ю. О.
<i>Haematopus ostralegus</i>	- // -	- // -	- // -	16.08.2017	15 ос.	Плющ С. О.

Вид	Місце знахідки (ділянка заповідника)	Широта	Довгота	Дата	Додаткова інформація	Авторство знахідки
<i>Haematopus ostralegus</i>	- // -	- // -	- // -	16.08.2017	1 ос.	Москаленко Ю. О.
<i>Haematopus ostralegus</i>	Потіївська	46,146	32,256	28.05.2013	1 пара	Москаленко Ю. О.
<i>Haematopus ostralegus</i>	- // -	- // -	- // -	12.08.2014	80 ос.	Плющ С. О.
<i>Haematopus ostralegus</i>	- // -	- // -	- // -	19.08.2014	80 ос.	Плющ С. О.
<i>Haematopus ostralegus</i>	- // -	- // -	- // -	18.09.2015	1 ос.	Плющ С. О.
<i>Tringa stagnatilis</i>	Ягорлицький Кут	46,299	31,831	08.09.2015	2 ос.	Плющ С. О.
<i>Tringa stagnatilis</i>	Потіївська	46,146	32,256	18.08.2015	10 ос.	Плющ С. О.
<i>Tringa stagnatilis</i>	- // -	- // -	- // -	05.08.2016	6 ос.	Плющ С. О.
<i>Tringa stagnatilis</i>	- // -	- // -	- // -	30.06.2017	40 ос.	Плющ С. О.
<i>Tringa stagnatilis</i>	- // -	- // -	- // -	04.08.2017	3 ос.	Плющ С. О.
<i>Tringa stagnatilis</i>	- // -	- // -	- // -	23.08.2017	2 ос.	Плющ С. О.
<i>Numenius arquata</i>	Ягорлицький Кут	46,299	31,831	22.05.2008	2 ос.	Москаленко Ю. О.
<i>Numenius arquata</i>	- // -	- // -	- // -	11.08.2008	4 ос.	Москаленко Ю. О.
<i>Numenius arquata</i>	- // -	- // -	- // -	12.08.2008	1 ос.	Москаленко Ю. О.
<i>Numenius arquata</i>	- // -	- // -	- // -	27.11.2008	1 ос.	Москаленко Ю. О.
<i>Numenius arquata</i>	- // -	- // -	- // -	14.07.2009	1 ос.	Москаленко Ю. О.
<i>Numenius arquata</i>	- // -	- // -	- // -	26.05.2011	5 ос.	Москаленко Ю. О.
<i>Numenius arquata</i>	- // -	- // -	- // -	27.05.2011	1 ос.	Москаленко Ю. О.
<i>Numenius arquata</i>	- // -	- // -	- // -	07.09.2011	59 ос.	Москаленко Ю. О.
<i>Numenius arquata</i>	- // -	- // -	- // -	22.05.2012	3 ос.	Москаленко Ю. О.
<i>Numenius arquata</i>	- // -	- // -	- // -	23.05.2012	3 ос.	Москаленко Ю. О.
<i>Numenius arquata</i>	- // -	- // -	- // -	24.05.2012	4 ос.	Москаленко Ю. О.
<i>Numenius arquata</i>	- // -	- // -	- // -	13.06.2012	1 ос.	Москаленко Ю. О.
<i>Numenius arquata</i>	- // -	- // -	- // -	21.08.2012	31 ос.	Плющ С. О.
<i>Numenius arquata</i>	- // -	- // -	- // -	15.09.2012	3 ос.	Москаленко Ю. О.
<i>Numenius arquata</i>	- // -	- // -	- // -	20.09.2012	12 ос.	Плющ С. О.
<i>Numenius arquata</i>	- // -	- // -	- // -	22.10.2012	33 ос.	Плющ С. О.
<i>Numenius arquata</i>	- // -	- // -	- // -	23.10.2012	7 ос.	Плющ С. О.
<i>Numenius arquata</i>	- // -	- // -	- // -	19.11.2012	7 ос.	Плющ С. О.
<i>Numenius arquata</i>	- // -	- // -	- // -	22.11.2012	32 ос.	Плющ С. О.
<i>Numenius arquata</i>	- // -	- // -	- // -	22.05.2013	6 ос.	Москаленко Ю. О.
<i>Numenius arquata</i>	- // -	- // -	- // -	23.05.2013	3 ос.	Москаленко Ю. О.
<i>Numenius arquata</i>	- // -	- // -	- // -	08.08.2013	12 ос.	Плющ С. О.
<i>Numenius arquata</i>	- // -	- // -	- // -	20.08.2013	8 ос.	Плющ С. О.
<i>Numenius arquata</i>	- // -	- // -	- // -	21.08.2013	2 ос.	Плющ С. О.
<i>Numenius arquata</i>	- // -	- // -	- // -	23.09.2013	3 ос.	Плющ С. О.
<i>Numenius arquata</i>	- // -	- // -	- // -	03.10.2013	50 ос.	Плющ С. О.
<i>Numenius arquata</i>	- // -	- // -	- // -	14.10.2013	14 ос.	Плющ С. О.
<i>Numenius arquata</i>	- // -	- // -	- // -	26.11.2013	38 ос.	Плющ С. О.
<i>Numenius arquata</i>	- // -	- // -	- // -	28.11.2013	4 ос.	Плющ С. О.
<i>Numenius arquata</i>	- // -	- // -	- // -	30.05.2014	2 ос.	Москаленко Ю. О.
<i>Numenius arquata</i>	- // -	- // -	- // -	05.08.2014	1 ос.	Плющ С. О.
<i>Numenius arquata</i>	- // -	- // -	- // -	06.08.2014	1 ос.	Плющ С. О.
<i>Numenius arquata</i>	- // -	- // -	- // -	16.09.2014	5 ос.	Плющ С. О.
<i>Numenius arquata</i>	- // -	- // -	- // -	17.09.2014	12 ос.	Плющ С. О.
<i>Numenius arquata</i>	- // -	- // -	- // -	21.10.2014	44 ос.	Плющ С. О.
<i>Numenius arquata</i>	- // -	- // -	- // -	19.05.2015	6 ос.	Москаленко Ю. О.
<i>Numenius arquata</i>	- // -	- // -	- // -	07.09.2015	8 ос.	Плющ С. О.

Вид	Місце знахідки (ділянка заповідника)	Широта	Довгота	Дата	Додаткова інформація	Авторство знахідки
<i>Numenius arquata</i>	- // -	- // -	- // -	08.09.2015	1 ос.	Плющ С. О.
<i>Numenius arquata</i>	- // -	- // -	- // -	10.09.2015	12 ос.	Плющ С. О.
<i>Numenius arquata</i>	- // -	- // -	- // -	05.04.2016	40 ос.	Москаленко Ю. О.
<i>Numenius arquata</i>	- // -	- // -	- // -	18.05.2016	1 ос.	Москаленко Ю. О.
<i>Numenius arquata</i>	- // -	- // -	- // -	16.08.2016	4 ос.	Плющ С. О.
<i>Numenius arquata</i>	- // -	- // -	- // -	17.08.2016	5 ос.	Плющ С. О.
<i>Numenius arquata</i>	- // -	- // -	- // -	18.08.2016	4 ос.	Плющ С. О.
<i>Numenius arquata</i>	- // -	- // -	- // -	22.05.2017	1 ос.	Москаленко Ю. О.
<i>Numenius arquata</i>	- // -	- // -	- // -	24.05.2017	5 ос.	Москаленко Ю. О.
<i>Numenius arquata</i>	- // -	- // -	- // -	16.08.2017	25 ос.	Москаленко Ю. О.
<i>Numenius arquata</i>	- // -	- // -	- // -	16.08.2017	2 ос.	Плющ С. О.
<i>Numenius arquata</i>	- // -	- // -	- // -	14.09.2017	4 ос.	Плющ С. О.
<i>Numenius arquata</i>	Потіївська	46,146	32,256	07.12.2010	6 ос.	Москаленко Ю. О., Плющ С. О.
<i>Numenius arquata</i>	- // -	- // -	- // -	22.11.2011	1 ос.	Москаленко Ю. О., Плющ С. О.
<i>Numenius arquata</i>	- // -	- // -	- // -	12.08.2014	40 ос.	Плющ С. О.
<i>Numenius arquata</i>	- // -	- // -	- // -	01.07.2015	2 ос.	Москаленко Ю. О.
<i>Numenius arquata</i>	- // -	- // -	- // -	05.08.2016	1 ос.	Плющ С. О.
<i>Numenius arquata</i>	- // -	- // -	- // -	14.09.2016	8 ос.	Плющ С. О.
<i>Numenius phaeopus</i>	Ягорлицький Кут	46,299	31,831	21.08.2012	3 ос.	Плющ С. О.
<i>Numenius phaeopus</i>	- // -	- // -	- // -	19.05.2015	1 ос.	Москаленко Ю. О.
<i>Glareola pratincola</i>	Ягорлицький Кут	46,299	31,831	21.05.2008	6 пар	Москаленко Ю. О.
<i>Glareola pratincola</i>	- // -	- // -	- // -	22.05.2008	1 пара	Москаленко Ю. О.
<i>Glareola pratincola</i>	- // -	- // -	- // -	26.05.2010	3 пари	Москаленко Ю. О.
<i>Glareola pratincola</i>	- // -	- // -	- // -	25.05.2011	15 пар	Москаленко Ю. О.
<i>Glareola pratincola</i>	- // -	- // -	- // -	26.05.2011	6 пар	Москаленко Ю. О.
<i>Glareola pratincola</i>	- // -	- // -	- // -	27.05.2011	5 пар	Москаленко Ю. О.
<i>Glareola pratincola</i>	- // -	- // -	- // -	21.05.2012	2 пари	Москаленко Ю. О.
<i>Glareola pratincola</i>	- // -	- // -	- // -	13.06.2012	14 пар	Москаленко Ю. О.
<i>Glareola pratincola</i>	- // -	- // -	- // -	21.05.2013	7 пар	Москаленко Ю. О.
<i>Glareola pratincola</i>	- // -	- // -	- // -	17.07.2013	4 ос.	Москаленко Ю. О.
<i>Glareola pratincola</i>	- // -	- // -	- // -	30.05.2014	1 пара	Москаленко Ю. О.
<i>Glareola pratincola</i>	- // -	- // -	- // -	27.05.2015	3 пари	Москаленко Ю. О.
<i>Glareola pratincola</i>	- // -	- // -	- // -	16.05.2016	1 ос.	Москаленко Ю. О.
<i>Glareola pratincola</i>	- // -	- // -	- // -	18.05.2016	1 ос.	Москаленко Ю. О.
<i>Glareola pratincola</i>	- // -	- // -	- // -	27.05.2016	2 ос.	Москаленко Ю. О.
<i>Glareola pratincola</i>	- // -	- // -	- // -	24.05.2017	2 ос.	Москаленко Ю. О.
<i>Glareola pratincola</i>	Потіївська	46,146	32,256	17.06.2014	+	Москаленко Ю. О.
<i>Glareola pratincola</i>	- // -	- // -	- // -	27.06.2014	20 ос.	Москаленко Ю. О.
<i>Glareola pratincola</i>	- // -	- // -	- // -	04.08.2017	200 ос.	Плющ С. О.
<i>Glareola pratincola</i>	- // -	- // -	- // -	23.08.2017	100 ос.	Плющ С. О.
<i>Larus ichthyaetus</i>	Ягорлицький Кут	46,299	31,831	22.05.2008	1 ос.	Москаленко Ю. О.
<i>Larus ichthyaetus</i>	- // -	- // -	- // -	26.05.2010	1 ос.	Москаленко Ю. О.
<i>Larus ichthyaetus</i>	- // -	- // -	- // -	21.05.2012	1 ос.	Москаленко Ю. О.
<i>Larus ichthyaetus</i>	- // -	- // -	- // -	21.05.2013	1 ос.	Москаленко Ю. О.
<i>Larus ichthyaetus</i>	- // -	- // -	- // -	23.05.2013	1 ос.	Москаленко Ю. О.
<i>Larus ichthyaetus</i>	- // -	- // -	- // -	20.05.2014	2 ос.	Москаленко Ю. О.

Вид	Місце знахідки (ділянка заповідника)	Широта	Довгота	Дата	Додаткова інформація	Авторство знахідки
<i>Larus ichthyaetus</i>	- // -	- // -	- // -	30.05.2014	1 ос.	Москаленко Ю. О.
<i>Larus ichthyaetus</i>	- // -	- // -	- // -	27.05.2015	5 ос.	Москаленко Ю. О.
<i>Larus ichthyaetus</i>	- // -	- // -	- // -	17.05.2016	8 ос.	Москаленко Ю. О.
<i>Larus ichthyaetus</i>	- // -	- // -	- // -	18.05.2016	1 ос.	Москаленко Ю. О.
<i>Larus ichthyaetus</i>	- // -	- // -	- // -	19.05.2016	3 ос.	Москаленко Ю. О.
<i>Larus ichthyaetus</i>	- // -	- // -	- // -	24.05.2017	1 ос.	Москаленко Ю. О.
<i>Larus ichthyaetus</i>	Потіївська	46,146	32,256	20.07.2017	2 ос.	Плющ С. О.
<i>Hydroprogne caspia</i>	Ягорлицький Кут	46,299	31,831	07.09.2011	1 ос.	Москаленко Ю. О.
<i>Hydroprogne caspia</i>	- // -	- // -	- // -	05.08.2014	2 ос.	Плющ С. О.
<i>Hydroprogne caspia</i>	- // -	- // -	- // -	16.09.2014	2 ос.	Плющ С. О.
<i>Hydroprogne caspia</i>	- // -	- // -	- // -	17.09.2014	9 ос.	Плющ С. О.
<i>Hydroprogne caspia</i>	- // -	- // -	- // -	08.09.2015	1 ос.	Плющ С. О.
<i>Hydroprogne caspia</i>	- // -	- // -	- // -	16.05.2016	1 ос.	Москаленко Ю. О.
<i>Hydroprogne caspia</i>	- // -	- // -	- // -	17.05.2016	1 ос.	Москаленко Ю. О.
<i>Hydroprogne caspia</i>	- // -	- // -	- // -	18.08.2016	1 ос.	Плющ С. О.
<i>Hydroprogne caspia</i>	- // -	- // -	- // -	23.05.2017	1 ос.	Москаленко Ю. О.
<i>Hydroprogne caspia</i>	Потіївська	46,146	32,256	14.10.2009	2 ос.	Москаленко Ю. О.
<i>Hydroprogne caspia</i>	- // -	- // -	- // -	17.06.2014	+	Москаленко Ю. О.
<i>Hydroprogne caspia</i>	- // -	- // -	- // -	18.09.2015	1 ос.	Плющ С. О.
<i>Hydroprogne caspia</i>	- // -	- // -	- // -	05.08.2016	2 ос.	Плющ С. О.
<i>Hydroprogne caspia</i>	- // -	- // -	- // -	14.09.2016	6 ос.	Плющ С. О.
<i>Hydroprogne caspia</i>	- // -	- // -	- // -	30.06.2017	7 ос.	Плющ С. О.
<i>Hydroprogne caspia</i>	- // -	- // -	- // -	04.08.2017	18 ос.	Плющ С. О.
<i>Sterna albifrons</i>	Ягорлицький Кут	46,299	31,831	26.05.2010	1 ос.	Москаленко Ю. О.
<i>Sterna albifrons</i>	- // -	- // -	- // -	28.05.2010	3 ос.	Москаленко Ю. О.
<i>Sterna albifrons</i>	- // -	- // -	- // -	25.05.2011	2 ос.	Москаленко Ю. О.
<i>Sterna albifrons</i>	- // -	- // -	- // -	27.05.2011	6 ос.	Москаленко Ю. О.
<i>Sterna albifrons</i>	- // -	- // -	- // -	07.09.2011	2 ос.	Москаленко Ю. О.
<i>Sterna albifrons</i>	- // -	- // -	- // -	22.05.2012	4 ос.	Москаленко Ю. О.
<i>Sterna albifrons</i>	- // -	- // -	- // -	23.05.2012	6 ос.	Москаленко Ю. О.
<i>Sterna albifrons</i>	- // -	- // -	- // -	21.05.2013	4 ос.	Москаленко Ю. О.
<i>Sterna albifrons</i>	- // -	- // -	- // -	22.05.2013	5 ос.	Москаленко Ю. О.
<i>Sterna albifrons</i>	- // -	- // -	- // -	20.05.2014	1 ос.	Москаленко Ю. О.
<i>Sterna albifrons</i>	- // -	- // -	- // -	29.05.2014	2 ос.	Москаленко Ю. О.
<i>Sterna albifrons</i>	- // -	- // -	- // -	30.05.2014	1 ос.	Москаленко Ю. О.
<i>Sterna albifrons</i>	- // -	- // -	- // -	19.05.2015	3 ос.	Москаленко Ю. О.
<i>Sterna albifrons</i>	- // -	- // -	- // -	27.05.2015	3 ос.	Москаленко Ю. О.
<i>Sterna albifrons</i>	- // -	- // -	- // -	24.05.2017	9 ос.	Москаленко Ю. О.
<i>Sterna albifrons</i>	- // -	- // -	- // -	17.06.2014	+	Москаленко Ю. О.
<i>Sterna albifrons</i>	- // -	- // -	- // -	14.05.2015	+	Москаленко Ю. О.
<i>Sterna albifrons</i>	- // -	- // -	- // -	01.07.2015	1 ос.	Москаленко Ю. О.
<i>Columba oenas</i>	Ягорлицький Кут	46,299	31,831	17.10.2017	86 ос.	Москаленко Ю. О.
<i>Asio flammeus</i>	Ягорлицький Кут	46,299	31,831	21.05.2008	3 ос.	Москаленко Ю. О.
<i>Asio flammeus</i>	- // -	- // -	- // -	22.05.2008	4 ос.	Москаленко Ю. О.
<i>Asio flammeus</i>	- // -	- // -	- // -	25.05.2011	2 ос.	Москаленко Ю. О.
<i>Asio flammeus</i>	- // -	- // -	- // -	23.05.2012	1 ос.	Москаленко Ю. О.
<i>Asio flammeus</i>	- // -	- // -	- // -	22.11.2012	3 ос.	Плющ С. О.
<i>Asio flammeus</i>	- // -	- // -	- // -	21.05.2013	3 ос.	Москаленко Ю. О.

Вид	Місце знахідки (ділянка заповідника)	Широта	Довгота	Дата	Додаткова інформація	Авторство знахідки
<i>Asio flammeus</i>	- // -	- // -	- // -	22.05.2013	3 ос.	Москаленко Ю. О.
<i>Asio flammeus</i>	- // -	- // -	- // -	23.05.2013	4 ос.	Москаленко Ю. О.
<i>Asio flammeus</i>	- // -	- // -	- // -	03.10.2013	1 ос.	Плющ С. О.
<i>Asio flammeus</i>	- // -	- // -	- // -	27.11.2013	2 ос.	Плющ С. О.
<i>Asio flammeus</i>	- // -	- // -	- // -	20.05.2014	7 ос.	Москаленко Ю. О.
<i>Asio flammeus</i>	- // -	- // -	- // -	30.05.2014	4 ос.	Москаленко Ю. О.
<i>Asio flammeus</i>	- // -	- // -	- // -	22.05.2017	3 ос.	Москаленко Ю. О.
<i>Asio flammeus</i>	- // -	- // -	- // -	23.05.2017	7 ос.	Москаленко Ю. О.
<i>Asio flammeus</i>	- // -	- // -	- // -	24.05.2017	10 ос.	Москаленко Ю. О.
<i>Asio flammeus</i>	- // -	- // -	- // -	12.06.2017	2 ос., гніздова пара біля гнізда з пташенятами	Ніточко М. І.
<i>Asio flammeus</i>	- // -	- // -	- // -	16.08.2017	1 ос.	Плющ С. О.
<i>Asio flammeus</i>	- // -	- // -	- // -	14.09.2017	2 ос.	Плющ С. О.
<i>Asio flammeus</i>	Потіївська	46,146	32,256	17.06.2014	+	Москаленко Ю. О.
<i>Asio flammeus</i>	- // -	- // -	- // -	23.03.2017	1 ос.	Москаленко Ю. О.
<i>Coracias garrulus</i>	Ягорлицький Кут	46,299	31,831	26.05.2010	1 ос.	Москаленко Ю. О.
<i>Coracias garrulus</i>	- // -	- // -	- // -	28.05.2014	2 ос.	Москаленко Ю. О.
<i>Coracias garrulus</i>	- // -	- // -	- // -	19.05.2015	1 ос.	Москаленко Ю. О.
<i>Coracias garrulus</i>	- // -	- // -	- // -	16.05.2016	1 ос.	Москаленко Ю. О.
<i>Coracias garrulus</i>	- // -	- // -	- // -	17.05.2016	7 ос.	Москаленко Ю. О.
<i>Lanius senator</i>	Ягорлицький Кут	46,299	31,831	19.05.2014	2 ос.	Москаленко Ю. О.
<i>Sturnus roseus</i>	Ягорлицький Кут	46,299	31,831	20.05.2008	5 ос.	Москаленко Ю. О.
<i>Sturnus roseus</i>	- // -	- // -	- // -	26.05.2010	1 ос.	Москаленко Ю. О.
<i>Sturnus roseus</i>	- // -	- // -	- // -	18.05.2017	20 ос.	Москаленко Ю. О.
<i>Sturnus roseus</i>	- // -	- // -	- // -	19.05.2017	10 ос.	Москаленко Ю. О.
<i>Emberiza melanocephala</i>	Ягорлицький Кут	46,299	31,831	27.05.2015	1 ос.	Москаленко Ю. О.

Примітки:

У таблиці знаком «+» позначені випадки коли той чи інший вид був зареєстрований, однак з різних причин не вдалося підрахувати кількість особин.

У наведених у таблиці даних часто можна бачити, коли наводяться реєстрації того чи іншого виду для суміжних чи близько розташованих дат. Такі окремі записи жодним чином не дублюють один одного, оскільки через значну площу ділянок заповідника автори обстежували окремі їх частини в різні дні.

Література:

1. Уманець О. Ю., Соломаха І. В. Синтаксономія рослинності Чорноморського біосферного заповідника. І. Урочище «Ягорлицький Кут» // Український фітоценологічний збірник. Серія А. Фітосоціологія. – 1998. – № 2 (11). – С. 109–127.
2. Москаленко Ю. А., Бучастий І. И. Учеты птиц на Потиевском участке ЧБЗ // Бюллетень РОМ: Итоги регионального орнитологического мониторинга. Август 2009 г. – 2010а. – № 5. – С. 14, 43–44.
3. Москаленко Ю. А., Бучастий І. И. Учеты птиц на Ягорлицком полуострове // Бюллетень РОМ: Итоги регионального орнитологического мониторинга. Август 2009 г. – 2010б. – № 5. – С. 13, 43–44.
4. Москаленко Ю. А., Зацарный Г. Г. Учеты птиц на восточной части Тендровского залива // Бюллетень РОМ: Итоги регионального орнитологического мониторинга. Октябрь 2010 г. – 2010а. – № 6. – С. 11–12, 18–21.
5. Москаленко Ю. А., Зацарный Г. Г. Учеты птиц на Ягорлицком заливе // Бюллетень РОМ: Итоги регионального орнитологического мониторинга. Октябрь 2010 г. – 2010б. – № 6. – С. 11, 18–21.
6. Москаленко Ю. А., Плющ С. О. Учет птиц в восточной части Тендровского залива в 2015 г. // Бюллетень РОМ: Итоги регионального орнитологического мониторинга. Август 2015 г. – 2016а. – № 10. – С. 16–17.
7. Москаленко Ю. А., Плющ С. О. Учет птиц на Ягорлицком заливе в 2015 г. // Бюллетень РОМ: Итоги регионального орнитологического мониторинга. Август 2015 г. – 2016б. – № 10. – С. 15–17.
8. Москаленко Ю. А., Плющ С. О., Петрович З. О., Рединов К. А. Учет птиц на восточной части Тендровского залива в 2012 г. // Бюллетень РОМ: Итоги регионального орнитологического мониторинга. Август 2012 г. – 2014а. – № 8. – С. 16.

9. Москаленко Ю. А., Плющ С. О., Петрович З. О., Рединов К. А. Учет птиц на Ягорлыцком заливе в 2012 г. // Бюллетень РОМ: Итоги регионального орнитологического мониторинга. Август 2012 г. – 2014б. – № 8. – С. 15–16.
10. Москаленко Ю. О. Про деякі останні зміни в орнітофауні Чорноморського біосферного заповідника // Птицы и окружающая среда: Сб. научных работ / ред. И. Т. Русев, В. П. Стойловский, Д. А. Кивганов. – Одесса : Апрель, 2013. – С. 129–133.
11. Руденко А. Г., Петрович З. О., Зацарный Г. Г., Москаленко Ю. А., Рединов К. А. Тендровско-Ягорлыцкие ВБУ в 2008 г. // Бюллетень РОМ: Итоги среднезимних учетов водно-болотных птиц 2005, 2007-2010 годов в Азово-Черноморском регионе Украины. – 2011а. – № 7. – С. 36, 42–44.
12. Руденко А. Г., Петрович З. О., Зацарный Г. Г., Москаленко Ю. А., Рединов К. А. Тендровско-Ягорлыцкие ВБУ в 2009 г. // Бюллетень РОМ: Итоги среднезимних учетов водно-болотных птиц 2005, 2007-2010 годов в Азово-Черноморском регионе Украины. – 2011б. – № 7. – С. 47–48, 53–55.
13. Яремченко О. А., Руденко А. Г. Рідкісні птахи приморських степових комплексів Чорноморського біосферного заповідника // Заповідна справа в Україні на межі тисячоліть (сучасний стан, проблеми і стратегія розвитку): матеріали всеукраїнської загальнотеоретичної та науково-практичної конференції, присвяченої виконанню державної Програми перспективного розвитку заповідної справи в Україні «Заповідники» (Канів, 11–14 жовтня 1999 р.). – Канів, 1999. – С. 178–180.

Г. С. Надточій

Український науково-дослідний інститут екологічних проблем (УКРНДІЕП)

ЗУСТРІЧІ РІДКІСНИХ ПТАХІВ У ХАРКІВСЬКІЙ, СУМСЬКІЙ, ПОЛТАВСЬКІЙ, ДНІПРОПЕТРОВСЬКІЙ ОБЛАСТЯХ У 2009–2017 РОКАХ

Вид	Місце знахідки	Координати у десятигнітній системі		Дата знахідки	Додаткова інформація	Авторство знахідки
		широта	довгота			
<i>Tadorna ferruginea</i> (Pall.)	Східна околиця сел. Печеніги, ставки Печенізького рибгоспу	49.870933	37.012562	05.10.2015	1 особина, самка	Надточій Г.С.
<i>Tadorna ferruginea</i> (Pall.)	Західна околиця с.Гайдари, ставки у балці діброви, колонія бабаків на схилах балки. НПП «Гомільшанські ліси»	49.627520	36.282804	30.04.2016 20.04.2017	4 особини, 2 самця, 2 самки 6 особин, 3 самця, 3 самки (розмноження)	Чаплигіна А.Б. Надточій Г.С.
<i>Anas strepera</i> L.	Східна околиця сел. Печеніги, ставки Печенізького рибгоспу	49.871223	36.994913	27.06.2016	4 особини	Банік М.В. Надточій Г.С.
<i>Pandion haliaetus</i> (L.)	Південна околиця с.Мохнач, заплава р.Сіверський Донець	49.710750	36.527662	26.08.2009	1 особина	Надточій Г.С.
<i>Pandion haliaetus</i> (L.)	Північна околиця с.Гупалівка, заплава р.Оріль	49.124268	34.705573	27.04.2011	1 особина	Надточій Г.С.
<i>Milvus migrans</i> (Bodd.)	Західна околиця с.Крейдянка, заплава р.Сіверський Донець	49.435240	36.767621	06.08.2009	1 особина	Надточій Г.С.
<i>Milvus migrans</i> (Bodd.)	Північна околиця с.Знам'янка, заплава р.Івани	49.778410	35.745391	13.08.2009	1 особина	Надточій Г.С.
<i>Milvus migrans</i> (Bodd.)	Південна околиця с.Мохнач, заплава р.Сіверський Донець	49.711792	36.528521	26.08.2009	1 особина	Надточій Г.С.
<i>Milvus migrans</i> (Bodd.)	Східна околиця с.Гайдари, нагірна діброва, заплава р.Сіверський Донець. НПП «Гомільшанські ліси»	49.629050	36.330006	21.06.2010 15.06.2014 20.06.2014 21.06.2015 14.06.2016	2 особини 1 особина 2 особини 1 особина 1 особина (розмноження)	Надточій Г.С.
<i>Milvus migrans</i> (Bodd.)	Західна околиця с.Гайдари, діброва, ставки. НПП «Гомільшанські ліси»	49.624168	36.286199	16.06.2010	1 особина (розмноження)	Надточій Г.С.
<i>Milvus migrans</i> (Bodd.)	Західна околиця с. Задонецьке, заплава р.Сіверський Донець, озера, тополеві, вербові ліси. НПП «Гомільшанські ліси»	49.644413	36.343342	13.06.2014 06.05.2015	1 особина 2 особини, самець, самка (розмноження)	Надточій Г.С.
<i>Milvus migrans</i> (Bodd.)	Західна околиця с. Задонецьке, заплава р.Сіверський Донець, вільшняки, тополівники, озера. НПП «Гомільшанські ліси»	49.647133	36.357633	13.06.2014	2 особини (розмноження)	Надточій Г.С.
<i>Milvus migrans</i> (Bodd.)	Північна околиця сел. Печеніги, нагірна діброва. Ландшафтний заказник місцевого значення «Печенізька лісова дача»	49.903678	36.949537	24.04.2012	1 особина	Надточій Г.С.

Вид	Місце знахідки	Координати у десятиградусній системі		Дата знахідки	Додаткова інформація	Авторство знахідки
		широта	довгота			
<i>Milvus migrans</i> (Bodd.)	Північна околиця с.Гупалівка, заплава р.Оріль	49.128061	34.719853	26.05.2011	1 особина (розмноження)	Надточій Г.С.
				22.07.2014	1 особина (розмноження)	Надточій Г.С.
<i>Milvus migrans</i> (Bodd.)	Північна околиця с.Мехедівка, заболочена балка з деревно-чагарниковою рослинністю	50.420273	33.022180	07.04.2015	1 особина	Надточій Г.С.
<i>Milvus migrans</i> (Bodd.)	Західна околиця с.Яхники, ставок у яружно-балковій системі з лісо-смугами	50.407925	33.110802	27.04.2016	1 особина (розмноження)	Надточій Г.С.
				19.04.2017	1 особина (розмноження)	Надточій Г.С.
<i>Milvus migrans</i> (Bodd.)	Західна околиця х.Мельники, заплава р.Сула. Андріяшівсько-Гудимівський гідрологічний заказник загальнодержавного значення	50.586889	33.344277	08.06.2017	1 особина (розмноження)	Надточій Г.С.
<i>Circus pygargus</i> (L.)	Східна околиця с.Бербениці, луки, заплава р.Сула Лохвиця	50.448899	33.022161	15.04.2014	1 особина, самець	Надточій Г.С.
<i>Circus pygargus</i> (L.)	Західна околиця с.Яхники, яружно-балкова система зі степовими схилами і заболоченим дном	50.417534	33.111494	19.05.2014	1 особина, самка (розмноження ?)	Надточій Г.С.
<i>Accipiter brevipes</i> (Sev.)	Північна околиця с.Яшники, заплава р.Сула, вільшняки. Середньосульський гідрологічний заказник загальнодержавного значення	50.431125	33.250860	15.04.2014	2 особини, самець (полював над луками), самка (сиділа на дереві) (гніздова територія, розмноження?)	Надточій Г.С.
<i>Buteo rufinus</i> (Cretzschm.)	Східна околиця с. Єфремівка, яружно-балкова система, байрачна діброва	49.458481	36.083468	22.07.2010	4 особини (2 дорослих, 2 молодих) (розмноження)	Надточій Г.С.
<i>Buteo rufinus</i> (Cretzschm.)	Північна околиця с. Нехвороща, яружно-балкова система з байрачними лісами	49.153759	34.692591	15.06.2011	1 особина	Надточій Г.С.
<i>Hieraaetus pennatus</i> Gm.	Західна околиця с.Зарічне, заболочені луки, сосновий ліс. Загально зоологічний заказник місцевого значення «Російський Орчик»	49.178559	35.025320	14.07.2009	1 особина	Надточій Г.С.
<i>Hieraaetus pennatus</i> Gm.	Східна околиця с. Чермушне, дубовий ліс	49.695579	36.443613	27.05.2010	1 особина (розмноження)	Надточій Г.С.
				02.05.2011	1 особина (розмноження)	Чаплигіна А.Б.
<i>Hieraaetus pennatus</i> Gm.	Південна околиця с.Шийчине, байрачний ліс, балка	50.184342	35.644497	05.08.2010	1 особина	Надточій Г.С.
<i>Hieraaetus pennatus</i> Gm.	Східна околиця сел. Печеніги, ставки Печенізького рибгоспу, лісосмуга	49.879979	37.010342	27.06.2016	1 особина	Банік М.В. Надточій Г.С.
<i>Hieraaetus pennatus</i> Gm.	Східна околиця с.Базилівщина, яружно-балкова система з байрачним лісом та лісосмугами. Ботанічний заказник місцевого значення «Дикунова балка»	49.462450	34.928516	15.06.2011	1 особина (розмноження)	Надточій Г.С.

Вид	Місце знахідки	Координати у десятиградусній системі		Дата знахідки	Додаткова інформація	Авторство знахідки
		широта	довгота			
<i>Aquila pomarina</i> C. L.Brehm	Північна околиця с.Тернова, байрачний ліс, вільшняки, поле, лісосмуги	49.835951	36.423094	25.05.2016	1 особина (міграція)	Надточій Г.С.
<i>Aquila pomarina</i> C. L.Brehm	Західна околиця с.Яхники, яружно-балкова система зі ставком, лісосмугамиПоряд з балкою великий масив байрачної діброви	50.417896	33.110039	27.04.2016 19.04.2017	2 особини (міграція) 1 особина (міграція)	Надточій Г.С. Надточій Г.С.
<i>Aquila pomarina</i> C. L.Brehm	Північна околиця с.Безсали, заплава р.Сува Лохвиця, великий масив діброви	50.386195	33.150032	28.04.2016	1 особина (міграція)	Надточій Г.С.
<i>Aquila pomarina</i> C. L.Brehm	Північна околиця с.Яхники, балка із заболоченим днищем, ставком, крутими степовими схилами, байрачна діброва	50.446062	33.168250	28.04.2016	1 особина (міграція)	Надточій Г.С.
<i>Aquila heliaca</i> Sav.	Західна околиця сел. Савинці, заплава р.Сіверський Донець, заплавна діброва. Ландшафтний заказник місцевого значення «Савинська лісова дача»	49.387418	36.952984	06.08.2009	1 особина, молодий птах	Надточій Г.С.
<i>Aquila heliaca</i> Sav.	Західна околиця сел. Савинці, сосновий ліс. Ландшафтний заказник місцевого значення «Савинська лісова дача»	49.401169	36.990250	06.08.2009	Гніздо з 2 пташенятами (розмноження)	Надточій Г.С.
<i>Aquila heliaca</i> Sav.	Західна околиця с. Задонецьке, заплава р.Сіверський Донець, кормові угіддя. НПП «Гомільшанські ліси»	49.642277	36.348588	13.06.2014	1 особина (розмноження, гніздиться у сосновому лісі)	Надточій Г.С.
<i>Aquila heliaca</i> Sav.	Південна околиця сел. Нехвороща, заплава р.Оріль, тополево-вербові ліси	49.125795	34.709854	05.05.2014	1 особина (міграція)	Надточій Г.С.
<i>Aquila heliaca</i> Sav.	Північна околиця с.Яшники, дубово-грабовий ліс. Лісовий заказник місцевого значення «Урочище Крупське»	50.443763	33.257185	21.05.2014	1 особина (розмноження ?)	Надточій Г.С.
<i>Haliaeetus albicilla</i> (L.)	Західна околиця сел. Савинці, заплава р.Сіверський Донець, заплавна діброва з озерами. Ландшафтний заказник місцевого значення «Савинська лісова дача»	49.388745	36.956975	06.08.2009	1 особина	Надточій Г.С.
<i>Haliaeetus albicilla</i> (L.)	Північна околиця сел. Безлюдівка, ставки-відстійники Безлюдівських очисних споруд	49.894364	36.263904	12.05.2012	1 особина	Надточій Г.С. Осадчук В.В. Надточій, Осадчук, 2013
<i>Haliaeetus albicilla</i> (L.)	Східна околиця с. П'ятицьке, нагірна діброва	49.948671	36.845847	24.04.2012	1 особина (розмноження, 1 пара)	Надточій Г.С.
<i>Haliaeetus albicilla</i> (L.)	Східна околиця сел. Печеніги, ставки Печенізького рибгоспу	49.870953	37.007429	02.10.2014	3 особини (молоді птахи)	Надточій Г.С.
<i>Haliaeetus albicilla</i> (L.)	Західна околиця с. Задонецьке, заплава р.Сіверський Донець. НПП «Гомільшанські ліси»	49.630628	36.335006	15.06.2014	1 особина	Надточій Г.С.
<i>Haliaeetus albicilla</i> (L.)	Західна околиця с. Задонецьке, заплава р.Сіверський Донець. НПП «Гомільшанські ліси»	49.626841	36.332828	12.07.2016	1 особина	Надточій Г.С.

Вид	Місце знахідки	Координати у десятичній системі		Дата знахідки	Додаткова інформація	Авторство знахідки
		широта	довгота			
<i>Grus grus</i> (L.)	Західна околиця сел. Савинці, заплава р.Сіверський Донець, чорновільховий ліс. Ландшафтний заказник місцевого значення «Савинська лісова дача»	49.398905	36.949679	06.08.2009	2 особини	Надточій Г.С.
<i>Grus grus</i> (L.)	Південна околиця с. Парасковія, заплава р.Берестова, чорновільхові ліси. Орнітологічний заказник місцевого значення «Чаплі»	49.504680	35.886070	13.08.2009	4 особини	Надточій Г.С.
<i>Grus grus</i> (L.)	Східна околиця с. Микола-Комишувата, заплава р.Комишуваха	49.637848	35.520582	12.08.2010	3 особини	Надточій Г.С.
<i>Grus grus</i> (L.)	Північна околиця с.Старий Мерчик	49.985071	35.780792	26.03.2016	24 особини (зграя) (міграція)	Надточій Г.С.
<i>Grus grus</i> (L.)	м.Харків	49.996221	36.237685	27.03.2016	5 особин (зграя) (міграція)	Надточій Г.С.
<i>Grus grus</i> (L.)	Північна околиця с.Тернова, вільшняки, болота	49.825874	36.429697	25.05.2016	3 особини (кружляли над болотним масивом)	Надточій Г.С.
<i>Grus grus</i> (L.)	Східна околиця с. Свиридівка, заплава р.Сула	50.475764	33.240214	15.04.2014	Парні крики (унісональний дует) 1 пара (розмноження)	Надточій Г.С.
<i>Grus grus</i> (L.)	Північна околиця с.Яшники, заплава р. Сула. Середньосульський гідрологічний заказник загальнодержавного значення	50.431405	33.256133	15.04.2014	18 особин (зграя) (міграція)	Надточій Г.С.
<i>Grus grus</i> (L.)	Північна околиця с.Андріяшівка, заплава р.Сула, купинно-осокове болото з вільшняками у понищі біля соснового лісу. Андріяшівсько-Гудимівський гідрологічний заказник загальнодержавного значення	50.580173	33.357107	31.05-09.06.2011 05.06-07.06.2012 27.05-30.05.2013	Парні крики (унісональні дуети) 2-3 пари (розмноження)	Надточій Г.С.
<i>Grus grus</i> (L.)	Північна околиця х. Мельники, заплава р. Сула, болота, вільшняки. Андріяшівсько-Гудимівський гідрологічний заказник загальнодержавного значення	50.588041	33.351541	01.06.2011 06.06.2012 07.06.2012 28.05.2013 29.05.2013	2 особини 1 особина 2 особини 2 особини 2 особини (розмноження)	Надточій Г.С.
<i>Grus grus</i> (L.)	Західна околиця х. Мельники, заплава р. Сула, болота, вільшняки. Андріяшівсько-Гудимівський гідрологічний заказник загальнодержавного значення	50.588245	33.343612	08.06.2017	2 особини, самець, самка (розмноження)	Надточій Г.С.
<i>Grus grus</i> (L.)	Північні околиці с. Гудими, с. Андріяшівка, болота, вільшняки у заплаві р.Сула. Андріяшівсько-Гудимівський гідрологічний заказник загальнодержавного значення	50.584400	33.318970	06.06.2012 07.06.2017 06.09.2017	5 особин 1 особина (розмноження) 8 особин (зграя) (міграційні скупчення)	Надточій Г.С.
<i>Grus grus</i> (L.)	Південно-західна околиця с. Сурмачівка, заплава р.Сула (луки, вільшняки)	50.626783	33.368905	01.06.2011 07.06.2017	1 особина (живиться на полі) 1 особина	Надточій Г.С.

Вид	Місце знахідки	Координати у десятичній системі		Дата знахідки	Додаткова інформація	Авторство знахідки
		широта	довгота			
<i>Grus grus</i> (L.)	Північно-західна околиця с. Перекопівка заплава р.Сула, вільхові ліси. Біловодський гідрологічний заказник загальнодержавного значення	50.610167	33.380052	01.06.2011 06.06.2012 28.05.2013	Парні крики (унісональні дуети) 2-3 пари (розмноження)	Надточій Г.С.
<i>Grus grus</i> (L.)	Західна околиця с.Гудими, ур. Горіле Озеро (купинно-осокове болото), поля зернових	50.553507	33.291983	03.08.2016	7 особин (міграційні скупчення)	Надточій Г.С.
<i>Haematopus ostralegus</i> (L.)	Східна околиця сел. Печеніги, Печенізьке водосховище, біля греблі	49.881721	36.988551	19.06.2013	3 особини	Надточій Г.С.
<i>Himantopus himantopus</i> (L.)	Північна околиця сел. Безлюдівка, ставки-відстійники Безлюдівських очисних споруд	49.894364	36.263904	29.04.2012 12.05.2012 17.05.2014	12-15 пар (розмноження) 21 особина (розмноження)	Надточій Г.С. Осадчук В.В. <i>Надточій, Осадчук, 2013</i> Надточій Г.С.
<i>Himantopus himantopus</i> (L.)	Північна околиця с.Гупалівка, оз. Козачий Лиман	49.116729	34.727637	05.05.2014 22.07.2014	4 особини 9 особин (міграційне скупчення)	Надточій Г.С.
<i>Tringa stagnatilis</i> (Bechst.)	Північна околиця с.Гупалівка, оз. Козачий Лиман	49.116852	34.727385	05.05.2014	1 особина (міграція)	Надточій Г.С.
<i>Asio flammeus</i> Pontop.	Східна околиця с. Нехвороща, заплава р. Оріль	49.146208	34.763426	26.05.2011	1 особина (розмноження)	Надточій Г.С.
<i>Asio flammeus</i> (Pontopp.)	Південна околиця с. Нехвороща, заплава р.Оріль	49.127715	34.708427	05.05.2014	1 особина (розмноження)	Надточій Г.С.
<i>Coracias garrulus</i> L.	Західна околиця с. Катеринівка, яружно-балкова система з байрачними лісами	49.995904	37.447188	09.07.2009	1 особина	Надточій Г.С.

Література

1. *Надточій А. С., Осадчук В. В.* Орнитокомплекс прудовотстойников Безлюдовских очистных сооружений // Птицы и окружающая среда. Сб. научн. работ под ред. Русева И. Т., Стойловского В.П., Корзюкова А.И., Кивганова Д.А. – Одеса: Апрель, 2013. – С. 134-137.

В. Ю. Назаренко

Інститут зоології імені І.І.Шмальгаузена НАН України

НОВІ ЗНАХІДКИ ДЕЯКИХ ВИДІВ КОМАХ ЧЕРВОНОЇ КНИГИ УКРАЇНИ

Під час польових досліджень, здійснених в Київській, Херсонській та Чернігівській областях після опублікування третього видання Червоної книги України (2009), було зафіксовано нові знахідки наступних охоронюваних видів комах: *Saga pedo* (Pallas, 1771)

(Orthoptera: Tettigoniidae), *Lucanus cervus* (Linnaeus, 1758) (Coleoptera: Lucanidae), *Aromia moschata* (Linnaeus, 1758) (Coleoptera: Cerambycidae), *Papilio machaon* Linnaeus, 1758 (Lepidoptera: Papilionidae), *Megascolia maculata* (Drury, 1773) (Hymenoptera: Scoliidae).

Вид	Місце знахідки	Координати у десятигратній системі		Дата знахідки	Додаткова інформація	Авторство знахідки
		широта	довгота			
<i>Saga pedo</i> (Pall.)	Херсонська обл., Голопристанський р-н, ок. с. Виноградне	46.4549484	32.1756506	14.07.2016	1 особина, самка	Назаренко В. Ю.
<i>Lucanus cervus</i> (L.)	Київська обл., м. Біла Церква, парк «Олександрія»	49.8063393	30.0587171	06.06.2011	8 особин, 3 самки, 5 самців	Назаренко В. Ю.
<i>Lucanus cervus</i> (L.)	м. Київ, урочище «Лиса Гора»	50.3926209	30.5545396	09.07.2014	1 особина, самка	Назаренко В. Ю.
<i>Lucanus cervus</i> (L.)	м. Київ, урочище «Лиса Гора»	50.3942488	30.5521148	09.07.2014	3 особини, самці	Назаренко В. Ю.
<i>Lucanus cervus</i> (L.)	м. Київ, урочище «Хутір Вільний» («Церківщина»), асфальтована дорога	50.3211964	30.5335164	08.06.2015	1 особина, самець з деформованим надкриллям	Назаренко В. Ю.
<i>Aromia moschata</i> (L.)	Чернігівська обл., ок. с. Радичів	51.7529914	33.0834389	13.08.2017	1 особина	Назаренко В. Ю.
<i>Papilio machaon</i> L.	Херсонська обл., ок. с. Залізний Порт	46.1325976	32.2267681	12.07.2016	1 особина, гусениця	Назаренко В. Ю.
<i>Megascolia maculata</i> (Drury)	м. Київ, урочище «Лиса Гора»	50.3945531	30.5564654	09.07.2014	1 особина	Петренко А. А., Назаренко В. Ю.

Література

1. Червона книга України. Тваринний світ / Ред. І. А. Акімов. – К. : Глобалконсалтинг, 2009. – 624 с.

О. Д. Некрасова¹,
М. Б. Болотов²

¹ Інститут зоології імені І. І. Шмальгаузена НАН України
e-mail: oneks22@gmail.com

² Істина всесвітня академія наук «ІВАН»

ЗНАХІДКИ ТВАРИН ЧЕРВОНОЇ КНИГИ УКРАЇНИ В ПОЛТАВСЬКІЙ ТА ХАРКІВСЬКІЙ ОБЛАСТЯХ

Матеріал було зібрано у 2010–2017 рр. в результаті польових досліджень проведених в заплавах річок – Сула-Удай, Псел-Хорол, Ворскла-Мерла.

В результаті досліджень нами було виявлено «червонокнижні» види комах (20 геокодованих точок

знахідок) – 4 види лускокрилих (Lepidoptera), 2 види твердокрилих (Coleoptera); а також 1 вид п'явок (кільчасті черви) та 1 вид птахів.

Вид	Місце знахідки	Координати у десятичній системі		Дата знахідки	Додаткова інформація
		широта	довгота		
Комахи Insecta					
Лускокрилі Lepidoptera					
Махаон <i>Papilio machaon</i> (Linnaeus, 1758)	Ок. с. Прокоповичі (Полтавська обл.)	50.1390290	33.6967890	3.05.2013	5 особин
Махаон <i>Papilio machaon</i> (Linnaeus, 1758)	Ок. с. Духове (Полтавська обл.)	50.1507993	32.7099142	13.06.2010	1 особина
Махаон <i>Papilio machaon</i> (Linnaeus, 1758)	Ок. с. Михайлівка (Полтавська обл.)	49.784196	34.604971	2015–2017	5 особин
Подалірій <i>Iphiclides podalirius</i> (Linnaeus, 1758)	Ок. с. Нижні Млини (Полтавська обл.)	49.5363295	34.5828802	05.05.2016	2 особини
Подалірій <i>Iphiclides podalirius</i> (Linnaeus, 1758)	Балико-Шучинка (Київська обл.)	49.9554730	31.1531890	19.06.2013	1 особина
Подалірій <i>Iphiclides podalirius</i> (Linnaeus, 1758)	С. Михайлівка (біля р. Ворска) (Полтавська обл.)	49.783770	34.617949	20.05.2016	1 особина
Поліксена <i>Zerynthia polyxena</i> ([Denis et Schiffermüller], 1775)	Ок. с. Прокоповичі (Полтавська обл.)	50.1390290	33.6967890	3.05.2013	5 особин
Поліксена <i>Zerynthia polyxena</i> ([Denis et Schiffermüller], 1775)	С. Михайлівка (Полтавська обл.)	49.785431	34.611270	20.05.2016	1 особина
Бражник прозерпіна <i>Proserpinus proserpina</i> (Pallas, 1772)	Ок. Миргорода (Полтавська обл.)	49.9863300	33.5978320	4.05.2014	1 особина

Вид	Місце знахідки	Координати у десятичній системі		Дата знахідки	Додаткова інформація
		широта	довгота		
Твердокрилі Coleoptera					
Жук-олень <i>Lucanus cervus cervus</i> (Linnaeus, 1758)	Центр м. Камишня (Полтавська обл.)	50.1868610	33.6819940	7.06.2013	1 особина
Жук-олень <i>Lucanus cervus cervus</i> (Linnaeus, 1758)	Ок. м. Камишня (Полтавська обл.)	50.1726880	33.6800530	9.06.2013	2 особини
Жук-олень <i>Lucanus cervus cervus</i> (Linnaeus, 1758)	Біля с. Сажка (Полтавська обл.)	50.1444840	33.7077030	8.06.2013	1 особина
Жук-олень <i>Lucanus cervus cervus</i> (Linnaeus, 1758)	Ок. с. Михайлівка (Полтавська обл.)	49.781008	34.602689	10.06.2016	1 особина
Жук-олень <i>Lucanus cervus cervus</i> (Linnaeus, 1758)	Ок. с. Ковалівка (Харківська обл.)	49.9389210	35.0067490	11.06.2013	1 особина
Жук-олень <i>Lucanus cervus cervus</i> (Linnaeus, 1758)	Ок. с. Ковалівка (Харківська обл.)	49.9474660	34.9511530	12.06.2013	1 особина
Жук-олень <i>Lucanus cervus cervus</i> (Linnaeus, 1758)	Ок. с. Березівка (Харківська обл.)	49.9368860	34.9145830	12.06.2013	1 особина
Жук-олень <i>Lucanus cervus cervus</i> (Linnaeus, 1758)	Ок. с. Городнє (Харківська обл.)	50.1259330	35.2095120	13.06.2013	1 особина
Жук-олень <i>Lucanus cervus cervus</i> (Linnaeus, 1758)	Ок. с. Чернецьина (оз. Вільшанка) (Харківська обл.)	50.1000893	35.1752504	10.06.2017	1 особина
Жук-олень <i>Lucanus cervus cervus</i> (Linnaeus, 1758)	Ок. с. Колонтаїв (Харківська обл.)	49.971429	34.919576	1.06.2016	2 особини
Вусач земляний хрестоносець <i>Dorcadion equestre</i> (Laxmann, 1770)	Ботанічний заказник місцевого значення «Шкуратівський» (Полтавська обл.)	50.2231310	32.6536240	17.05.2014	5 особин
Кільчасті черви Annelida					
П'явка медична <i>Hirudo medicinalis</i> Linnaeus, 1758	Ок. с. Чернецьина (оз. Вільшанка) (Харківська обл.)	50.0947129	35.1781235	10.06.2016	10 особин
Птахи Aves					
Лунь лучний <i>Circus pygargus</i> (Linnaeus, 1758)	Ок. с. Олексіївка (Полтавська обл.)	50.2125186	32.2217573	01.05.2016	1 особина (визн. Домашевський С.)

Таким чином було виявлено 22 геокодовані точки знахідок «червонокнижних» видів тварин.

Публікація містить результати досліджень, проведених при грантовій підтримці Держаного фонду

фундаментальних досліджень за конкурсним проектом (Ф 76/86-2017).

О. Д. Некрасова¹,
М. Б. Болотов²,
Ю. К. Куцоконь¹

¹ Інститут зоології імені І. І. Шмальгаузена НАН України
e-mail: oneks22@gmail.com

² Істина всесвітня академія наук «ІВАН»

ВИПАДКИ ЗУСТРІЧЕЙ РІДКІСНИХ ВИДІВ ГІДРОБІОНТІВ, ЗАНЕСЕНИХ ДО ЧЕРВОНОЇ КНИГИ УКРАЇНИ

В результаті спостережень, проведених у 2010–2017 роках в Одеській області нами були виявлені 3 види «червонокнижних» риб. Ці риби належать до осетрових (Acipenseridae), коропових (Cyprinidae) басейну Дунаю, а також мешканця Чорного моря (Syngnathidae), єдиного в Україні представника

р. Hippocampus – морського коника. За нашими даними всі три види трапляються в Одеській області дуже рідко, а останнім часом є зникаючими. З «червонокнижних» ракоподібних частіше зустрічається трав'яний краб, на сьогодні його часто виловлюють у гастрономічних та ін. цілях.

Вид	Місце знахідки	Координати у десятиградусній системі		Дата знахідки	Додаткова інформація
		широта	довгота		
Променепері риби Actinopterygii					
Осетроподібні Acipenseriformes					
Стерлядь прісноводна <i>Acipenser ruthenus</i> Linnaeus, 1758	Р. Дунай, ок. м. Кілія (Одеська обл.)	45.420749	29.200719	Влітку 2017	1 особина
Колючкоподібні Gasterosteiformes					
Морський коник довгорилий <i>Hippocampus guttulatus</i> Cuvier, 1829	Морський торговельний порт Чорноморськ, біля с. Бурлача Балка (Одеська обл.)	46.321391	30.679063	Влітку 2010 Влітку 2015	2 особини
Короподібні Cypriniformes					
Марена звичайна <i>Barbus barbus</i> (Linnaeus, 1758)	Р. Дунай, ок. м. Кілія (Одеська обл.)	45.420749	29.200719	Влітку 2017	2 особини
Ракоподібні Crustacea					
Трав'яний краб <i>Carcinus aestuarii</i> Nordo 1847	Морський торговельний порт Чорноморськ, біля с. Бурлача Балка (Одеська обл.)	46.321391	30.679063	2010–2017	10 особин
Трав'яний краб <i>Carcinus aestuarii</i> Nordo 1847	Совіньон біля Одеси (Одеська обл.)	46.329912	30.686108	2010–2017	10 особин
Трав'яний краб <i>Carcinus aestuarii</i> Nordo 1847	Біля Миколаївки (Одеська обл.)	45.854020	30.203588	2015	1 особина

Публікація містить результати досліджень, проведених при грантовій підтримці Держаного фонду фундаментальних досліджень за конкурсним проектом (Ф 76/86–2017).

О. Д. Некрасова¹,
В. В. Куйбіда²

¹ Інститут зоології імені І. І. Шмальгаузена НАН України
e-mail: oneks22@gmail.com

² Переяслав-Хмельницький державний педагогічний
університет імені Григорія Сковороди, Україна
E-mail: viktor_kuybida@ukr.net

КОМАХИ (INSECTA) ЧЕРВОНОЇ КНИГИ УКРАЇНИ ЦЕНТРАЛЬНО-УКРАЇНСЬКОГО БІОСФЕРНОГО ПРИРОДНОГО ЯДРА

Матеріал було зібрано у 2012–2017 рр. в результаті польових досліджень зі студентами природничого факультету ДВНЗ «Переяслав-Хмельницький державний педагогічний університет імені Григорія Сковороди». Територіальні межі дослідження охоплювали деякі населені пункти Переяслав-Хмельницького, Миронівського, Кагарлицького, Рокитнянського р-нів, ліво- і правобережжя Київської обл. та Канівського р-ну Черкаської обл., переважно Трахтемирівського п-ва.

У результаті досліджень нами було виявлено 5 видів лускокрилих (Lepidoptera), 1 вид твердокрилих (Coleoptera) та 1 вид прямокрилих (Orthoptera) (35 геокоданих точок знахідок). Данні щодо досліджень «червонокнижних» хребетних тварин наведено у інших публікаціях – «Распространение зеленой ящерицы *Lacerta viridis* (Laurenti, 1768) (Sauria: Lacertidae) в екокоридорі Дніпра (Україна)» (Некрасова і др., 2017).

Видовий склад комах Червоної книги України зазначених вище терен представлено у Табл. 1

Таблиця 1. Видовий склад комах (Insecta) Червоної книги України окремих регіонів Київської та Черкаської обл.

Вид	Місце знахідки	Координати у десятичній системі		Дата знахідки	Додаткова інформація
		широта	довгота		
Лускокрилі (Lepidoptera)					
Махаон <i>Papilio machaon</i> (Linnaeus, 1758)	с. Ходорів, околиці (Київська обл.)	49.9246350	31.2206170	Влітку, 2017	1 особина
Махаон <i>Papilio machaon</i> (Linnaeus, 1758)	с. Ходорів (Київська обл.)	49.9262010	31.2472970	19.06.2011 Навесні, 2012	1 особина
Махаон <i>Papilio machaon</i> (Linnaeus, 1758)	м. Переяслав-Хмельницький, Навчально-спортивна база «Переяслав» поряд з р. Дніпро	50.0356830	31.4102890	1.06.12	4 гусені
Махаон <i>Papilio machaon</i> (Linnaeus, 1758)	м. Переяслав-Хмельницький, біля р. Трубіж (Київська обл.)	50.0787800	31.4697130	Навесні, 2012	1 особина
Махаон <i>Papilio machaon</i> (Linnaeus, 1758)	м. Переяслав-Хмельницький, біля р. Трубіж (Київська обл.)	50.0692580	31.4733500	Навесні, 2012	1 особина
Махаон <i>Papilio machaon</i> (Linnaeus, 1758)	м. Переяслав-Хмельницький, Музей народної архітектури та побуту Середньої Наддніпрянщини, біля р. Трубіж (Київська обл.)	50.0692580	31.4733500	Навесні, 2012	2 особини
Махаон <i>Papilio machaon</i> (Linnaeus, 1758)	с. Бучак, рибстан біля бер. Дніпра Трахтемирівський п-ів (Черкаська обл.)	49.8771660	31.4304200	Червень-липень, 2012-2017	10 особин
Махаон <i>Papilio machaon</i> (Linnaeus, 1758)	ур. Рожена криниця, бер. Дніпра, Трахтемирівський п-ів (Київська обл.)	49.8823390	31.4255680	липень, 2013	1 особина
Махаон <i>Papilio machaon</i> (Linnaeus, 1758)	с. Пії, околиці (Київська обл.)	49.8605490	31.1175350	липень, 2012	1 особина
Махаон <i>Papilio machaon</i> (Linnaeus, 1758)	Зміїні о-ви, Канівський природний заповідник (Черкаська обл.)	49.8323570	31.5527350	9.05.2013	2 особини
Махаон <i>Papilio machaon</i> (Linnaeus, 1758)	Зміїні о-ви, Канівський природний заповідник (Черкаська обл.)	49.8607581	31.5400614	Травень, 2013	2 особини

Вид	Місце знахідки	Координати у десятичній системі		Дата знахідки	Додаткова інформація
		широта	довгота		
Махаон <i>Papilio machaon</i> (Linnaeus, 1758)	с. Дівички (Київська обл.)	50.0183390	31.1507640	13.06.2015	1 особина
Подалірій <i>Iphiclides podalirius</i> (Linnaeus, 1758)	с. Бучак, рибстан, бер. Дніпра (Черкаська обл.)	49.8771660	31.4304200	Червень-липень 2012-2017	5 особин
Подалірій <i>Iphiclides podalirius</i> (Linnaeus, 1758)	с. Ходорів (Київська обл.)	49.9304290	31.2439020	29.06.2013	1 особина
Подалірій <i>Iphiclides podalirius</i> (Linnaeus, 1758)	с. Балико-Щучинка (Київська обл.)	49.9554730	31.1531890	19.06.2013	1 особина
Сатурнія велика <i>Saturnia pyri</i> ([Denis & Schiffermüller], 1775)	с. Пії (Київська обл.)	49.8624300	31.1265090	2012	15 см, 1 особина
Бражник прозерпіна <i>Proserpinus proserpina</i> (Pallas, 1772)	с. Бучак, Трахтемирівський п-ів (Черкаська обл.)	49.8729340	31.4127140	липень, 2012	1 особина
Твердокрили (Coleoptera)					
Жук-олень <i>Lucanus cervus cervus</i> (Linnaeus, 1758)	м. Переяслав-Хмельницький, центр, поблизу р. Трубіж (Київська обл.)	50.0755020	31.4765040	01.06.2012	залишки
Жук-олень <i>Lucanus cervus cervus</i> (Linnaeus, 1758)	с. Григорівка, сад вздовж бер. Дніпра, Трахтемирівський п-ів (Черкаська обл.)	49.9092870	31.4076200	01.07.2012	5 особин
Жук-олень <i>Lucanus cervus cervus</i> (Linnaeus, 1758)	с. Ромашки, околиці (Київська обл.)	49.9160220	31.2620920	29.06.2013	1 особина
Жук-олень <i>Lucanus cervus cervus</i> (Linnaeus, 1758)	с. Бучак, рибстан, Трахтемирівський п-ів поблизу бер. Дніпра (Черкаська обл.)	49.8771660	31.4304200	Червень-липень, 2012-2017	10 особин
Жук-олень <i>Lucanus cervus cervus</i> (Linnaeus, 1758)	с. Бучак, дорога до с., Трахтемирівський п-ів (Черкаська обл.)	49.8484307	31.4363705	Червень-липень, 2015-2017	3 особини
Жук-олень <i>Lucanus cervus cervus</i> (Linnaeus, 1758)	с. Іваньків, околиці, Трахтемирівський п-ів (Черкаська обл.)	49.8793275	31.3984985	Червень-липень, 2014-2017	4 особини
Жук-олень <i>Lucanus cervus cervus</i> (Linnaeus, 1758)	с. Григорівка, околиці, Трахтемирівський п-ів, (Черкаська обл.)	49.9021075	31.4011103		
Жук-олень <i>Lucanus cervus cervus</i> (Linnaeus, 1758)	с. Трахтемирів, Трахтемирівський п-ів, (Черкаська обл.)	49.9828470	31.3389480	05. 2013	1 особина
Жук-олень <i>Lucanus cervus cervus</i> (Linnaeus, 1758)	ур. Зарубинці Трахтемирівський п-ів, (Черкаська обл.)	49.9862152	31.4183486	Липень, 2014	1 особина
Жук-олень <i>Lucanus cervus cervus</i> (Linnaeus, 1758)	Зміїні о-ви, Канівський природний заповідник (Черкаська обл.)	49.8587060	31.5459440	6.07.2013	2 особини
Прямокрилі (Orthoptera)					
Пилкохвіст український <i>Poecilimon ukrainicus</i> Bey-Bienko, 1951	с. Григорівка, Трахтемирівський п-ів, (Черкаська обл.)	49.918954	31.415093	30.06.2013	1 особина

Отже, місця мешкання «червонокнижних» видів комах знаходяться у слабоантропогенізованих біотопах, які розашовані переважно на Трахтемирівському п-ові.

Публікація містить результати досліджень, проведених при грантовій підтримці Держаного фонду фундаментальних досліджень за конкурсним проектом (Ф 76/86-2017).

Література

1. Некрасова О. Д., Куйбіда В. В., Осирко О. С., Дубина А. Д. Распространение зеленой ящерицы *Lacerta viridis* (Laurenti, 1768) (Sauria: Lacertidae) в экокореидоре Днепра (Украина) // Збірник праць Зоологічного музею. – 2017 (в друці).

В. О. Новак,
В. В. Новак

ДАНИ ПРО ПТАХІВ, ЗАНЕСЕНИХ ДО ЧЕРВОНОЇ КНИГИ УКРАЇНИ, ЩО ЗАРЕЄСТРОВАНІ НА ВОЛИНО-ПОДІЛЛІ В 2009–2017 РОКАХ

Рідкісні види птахів, відомості про яких наведені у таблиці, спостерігались переважно на території Хмельницької, Вінницької та Рівненської областей. Окремі спостереження стосуються території Тернопільської, Волинської, Чернівецької та Житомирської областей. Дослідження проводились, як за самостійним планом, так і в рамках деяких програм: Атлас гніздових видів Європи (І. Горбань, ЗУОТ), фенологічних спостережень за весняною та осінньою міграцією птахів (Г. Фесенко,

Інститут зоології ім. І.Шмальгаузена НАН України; В. Себряков, КНУ ім. Т. Шевченка; В. Грищенко, Канівський держаний заповідник), моніторинг популяції білого та чорного лелек в Україні (В. Грищенко, Канівський держаний заповідник), програма «Pagus» (Е. Преображенская, МОО), а також в рамках дисертаційних досліджень на тему «Формування сучасної орнітофауни сільських населених пунктів Подільського Побужжя» (науковий керівник к.б.н. А. М. Полуда).

Вид	Місце знахідки	Координати у десятиградусній системі		Дата знахідки	Додаткова інформація	Авторство знахідки
		широта	довгота			
<i>Ardeola ralloides</i>	Х.о., Летичівський р-н., смт.Меджибіж, група старих ялин у смт. в 200 м від ставка.	49.439074	27.402736	05.04.2010	1	Новак В.О., Новак В.В.
<i>Platalea leucorodia</i>	Х.о., Летичівський р-н., с.Гречинці, мілкий став.	49.483992	27.515721	30.07.2010	3 ос.	Бондар О.І.
<i>Platalea leucorodia</i>	Х.о., Летичівський р-н., с.Митківці, ставки, проліт Сх.	49.503869	27.322744	05.08.2012	1, 6 ос.	Новак В.О.
<i>Platalea leucorodia</i>	Х.о., Летичівський р-н., с.Ставниця, ставок, долина р.Бужок.	49.442528	27.413920	06.07.2014	1 ос.	Новак В.О.
<i>Platalea leucorodia</i>	Х.о., Хмельницький р-н., смт.Чорний Острів, став на р.Пд. Буг.	49.501429	26.754896	31.03.2015	1 ос.	Новак В.О., Новак В.В.
<i>Platalea leucorodia</i>	Х.о., Летичівський р-н., с.Волосівці, мілководний ставок.	49.545946	27.343844	11.06.2017	4 ос.	Новак В.О., Новак Л.М.
<i>Platalea leucorodia</i>	Там же.	49.545946	27.343844	12.08.2017	12 + 2ad 3sad	Новак В.О., Новак В.В., Новак Л.М.
<i>Platalea leucorodia</i>	- // -	49.545946	27.343844	16- 20.08.2017	3 ос.	Новак В.О., Новак В.В., Новак Л.М., Ільїнський С.В.
<i>Platalea leucorodia</i>	Х.о., Летичівський р-н., с.Западинці, ставок.	49.491460	27.483495	13.06.2017	1ос.	Бондар О.І.
<i>Ciconia nigra</i>	Х.о., Летичівський р-н., с.Голосків, проліт над лісом, ур.Жолобки.	49.362286	27.383556	28.03.2009	2 ос.	Данилків О.
<i>Ciconia nigra</i>	- // -, проліт на Пд. над долиною р.Пд. Буг.	49.387301	27.321181	23.08.2009	1 ос.	Новак В.О., Новак В.В., Новак Л.М.
<i>Ciconia nigra</i>	- // -, проліт Пн.	49.387301	27.321181	04.04.2010	1 ос.	Новак В.О., Новак В.В.
<i>Ciconia nigra</i>	- // -, розливи р.Пд. Буг	49.387301	27.321181	5.08.2010	1 sad	Данилків О.
<i>Ciconia nigra</i>	- // -, долина р.Пд. Буг (ночували).	49.387301	27.321181	27.03.2011	5 ос.	Новак В.О., Новак В.В.
<i>Ciconia nigra</i>	- // -, проліт Пн.	49.387301	27.321181	27.03.2011	1, 1, 1, 2 ос.	Новак В.О., Новак В.В.

Вид	Місце знахідки	Координати у десятинній системі		Дата знахідки	Додаткова інформація	Авторство знахідки
		широта	довгота			
<i>Ciconia nigra</i>	- // -	49.387301	27.321181	17.04.2011	1 ос.	Пожарський Д.
<i>Ciconia nigra</i>	- // -	49.387301	27.321181	24.03.2012	2 ос.	Новак В.О.
<i>Ciconia nigra</i>	- // -, проліт Зх.	49.387301	27.321181	25.03.2012	1 ос.	Новак В.О.
<i>Ciconia nigra</i>	- // -, проліт Пн.	49.387301	27.321181	01.04.2012	1 ос.	Новак В.О.
<i>Ciconia nigra</i>	- // -	49.387301	27.321181	02.04.2012	1 ос.	Новак В.О.
<i>Ciconia nigra</i>	- // -	49.387301	27.321181	04.04.2012	2 ос.	Новак В.О.
<i>Ciconia nigra</i>	- // -	49.387301	27.321181	23.03.2013	1 ос.	Григор'єв М.
<i>Ciconia nigra</i>	- // -	49.387301	27.321181	05.04.2013	1, 3 ос.	Новак В.О.
<i>Ciconia nigra</i>	- // -	49.387301	27.321181	07.04.2013	1 ос.	Новак В.О.
<i>Ciconia nigra</i>	- // -	49.387301	27.321181	12.04.2013	1 ос.	Карнаух В.
<i>Ciconia nigra</i>	- // -	49.387301	27.321181	14.04.2013	1 ос.	Новак В.О.
<i>Ciconia nigra</i>	- // -	49.387301	27.321181	16.04.2013	2 ос.	Новак В.О.
<i>Ciconia nigra</i>	- // -, проліт Пд.-Сх.	49.387301	27.321181	08.09.2013	2 ос.	Новак В.О.
<i>Ciconia nigra</i>	- // -, проліт Пд.	49.387301	27.321181	19.09.2013	6 ос.	Новак В.О.
<i>Ciconia nigra</i>	- // -	49.387301	27.321181	22.09.2013	2, 2, 2, 2, 4 ос.	Новак В.О.
<i>Ciconia nigra</i>	- // -, проліт Пн.	49.387301	27.321181	01.04.2015	1 ос.	Новак В.О.
<i>Ciconia nigra</i>	- // -, проліт Пн.	49.387301	27.321181	04.04.2015	1 ос.	Новак В.О.
<i>Ciconia nigra</i>	- // -, напіспущений став на р.Храбусна.	49.400788	27.379862	25.06.2017	6 ос.	Бордюк О.
<i>Ciconia nigra</i>	Х., Ізяславський р-н., с.Ченці, меліоративний канал.	50.012513	26.930427	08.04.2009	6 ос.	Васильчик М.
<i>Ciconia nigra</i>	Там само	50.012513	26.930427	05-06.2009	1 ос.	Безкоровай- ний І.
<i>Ciconia nigra</i>	Х., Ізяславський р-н., с.Ліщани, меліоративний канал.	49.986227	26.931747	07-13. 05 2009	1 ос.	Безкоровай- ний І., Лаврук О., Романюк О.
<i>Ciconia nigra</i>	- // -, долина р.Хомора, вільховий ліс.	49.984545	26.942731	09.05.2009	2 ос.	Колоднюк Л.В.
<i>Ciconia nigra</i>	- // -	49.984545	26.942731	05.08.2009	20 ос.	Колоднюк Л.В., Семенюк М.
<i>Ciconia nigra</i>	- // -	49.984545	26.942731	20.04.2010	6 ос.	Колоднюк Л.В.
<i>Ciconia nigra</i>	Х., Ізяславський р-н., с.Григорівка, болото в долині р.Хомора.	49.979298	26.965391	18.06.2009	1 ос.	Ярмошук М.
<i>Ciconia nigra</i>	Х., Ізяславський р-н., с.Бейзими, ставок за селом.	49.978363	26.943281	18.06.2009	1 ос.	Захарчук А.
<i>Ciconia nigra</i>	Х., Ізяславський р-н., с.Шевченкове, старий модриново-грабовий ліс.	49.999587	26.974912	04-07.2009	1 гн, пара	Колоднюк Л.В.
<i>Ciconia nigra</i>	Х.о., Хмельницький р-н., с.Масівці, ліс.	49.353639	27.220993	05-06.2009	1 ос.	Голоскевич М., Адамович Ю.
<i>Ciconia nigra</i>	Р.о., Заріченський р-н., с.Привітівка, долина р.Стир.	51.742753	26.037825	06-07.2009	3 ос.	Голоскевич М.
<i>Ciconia nigra</i>	Р.о., Млинівський р-н., с.Торговиця, заболочений гайок і лука в долині р.Стир.	50.559169	25.391489	02.08.2009	3 ос.	Новак М.М.
<i>Ciconia nigra</i>	Там само	50.559169	25.391489	20.08.2009	2 ос.	Новак М.М.
<i>Ciconia nigra</i>	Р.о., Млинівський р-н., с.Новоукраїнка, проліт на Пд.	50.601189	25.531173	13.08.2009	1 с.	Новак М.О.
<i>Ciconia nigra</i>	Х.о., Деражнянський р-н., с.Копачівка, ставок серед поля.	49.353472	27.324302	14.09.2009	6 ос.	Федоришин Б.
<i>Ciconia nigra</i>	- // -, проліт.	49.353472	27.324302	15.09.2013	1 ос.	Пожарський Д.
<i>Ciconia nigra</i>	Х.о., Летичівський р-н., с.Ярославка, придорожня л/с і поля	49.485192	27.329181	21.03.2010	1 ос.	Дозорець А.

Вид	Місце знахідки	Координати у десятичній системі		Дата знахідки	Додаткова інформація	Авторство знахідки
		широта	довгота			
<i>Ciconia nigra</i>	- // -, поле.	49.485192	27.329181	07.10.2015		Шіргал М.
<i>Ciconia nigra</i>	В.о., Любомильський р-н., с.Підгородно, луки-ліс.	51.220138	24.224685	15.08.2010	1 ос.	Новак В.О., Новак В.В., Новак Л.М.
<i>Ciconia nigra</i>	Х.о., Кам'янець-Подільський р-н., с.Вихватнівці, ур.Совиний Яр;	48.619004	26.965478	26- 29.04.2011	1 ос.	Новак В.О., Новак В.В., Матвеев М.Д., Тарасенко М.О. та ін..
<i>Ciconia nigra</i>	Х.о., Летичівський р-н., с.Рудня, долина р. Вовк;	49.369821	27.581870	06.09.2010	1 ос.	Новак В.О.
<i>Ciconia nigra</i>	Х.о., Летичівський р-н., с.Русанівці, проліт Зх.	49.424423	27.377329	25.03.2012	1, 1 ос.	Новак В.О.
<i>Ciconia nigra</i>	- // -	49.424423	27.377329	16.09.2017	3 ос.	Новак В.О.
<i>Ciconia nigra</i>	- // -, проліт Сх.	49.424423	27.377329	17.09.2017	1 ос.	Новак В.О., Бортник Б.
<i>Ciconia nigra</i>	Х.о., Летичівський р-н., с.Головченці, проліт Пд.	49.431149	27.465075	12.09.2012	1 ос.	Новак В.О., Новак Л.М.
<i>Ciconia nigra</i>	- // -	49.431149	27.465075	25.08.2017	1 ос.	Новак В.О., Русин М.
<i>Ciconia nigra</i>	Х.о., Летичівський р-н., с.Волосівці, проліт Пд.	49.546898	27.343146	15.09.2012	1 ос.	Новак В.О., Новак Л.М.
<i>Ciconia nigra</i>	- // -, став на узліссі.	49.560717	27.306875	20.06.2015	1 ос.	Федоришин Б.
<i>Ciconia nigra</i>	- // -, напівспущений став у селі.	49.546898	27.343146	08.05.2016	1 ос.	Новак В.О., Новак В.В., Новак Л.М.
<i>Ciconia nigra</i>	Х.о., Летичівський р-н., с.Требухівці, проліт Пд.	49.430376	27.402449	27.09.2012	1 ос.	Новак В.О., Новак Л.М.
<i>Ciconia nigra</i>	- // -, яра пшениця.	49.418212	27.402288	08.05.2016	1 ос.	Рудюк С., Рудюк Р.
<i>Ciconia nigra</i>	Х.о., Хмельницький р-н., с.Пирогівці, проліт Пн.	49.401819	27.248672	09.04.2013	1 ос.	Новак В.О.
<i>Ciconia nigra</i>	Х.о., Красилівський р-н., с.Кузьмин, над лісом.	49.699898	27.032992	19.04.2013	1 ос.	Новак В.О., Матвеев М.Д., Тарасенко М.В.
<i>Ciconia nigra</i>	Х.о., Летичівський р-н., с.Ставниця, ставок, долина р.Бужок.	49.442528	27.413920	06.07.2014	1 sad	Новак В.О.
<i>Ciconia nigra</i>	- // -, проліт Пд.	49.442528	27.413920	25.08.2017	1 ос.	Новак В.О., Русин М.
<i>Ciconia nigra</i>	м.Хмельницький, проліт Пн.	49.435813	27.009866	31.03.2015	2 ос.	Новак В.О.
<i>Ciconia nigra</i>	Х.о., Летичівський р-н, смт.Меджибіж, проліт Пн.	49.437174	27.400644	6.04.2015	2 ос.	Новак В.О.
<i>Ciconia nigra</i>	- // -, проліт Пд.	49.437174	27.400644	25.08.2017	1 ос.	Новак В.О., Русин М.
<i>Ciconia nigra</i>	Ч.о., Хотинський р-н, с.Санківці, проліт Пн.	48.369172	26.225772	11.04.2015	1 ос.	Голянтус Ф.М.
<i>Ciconia nigra</i>	Вінн.о., Тульчинський р-н, с.Левківці, проліт Пд-Зх.	48.743791	28.517886	26.09.2015	1 ос.	Новак В.О., Новак В.В.
<i>Ciconia nigra</i>	Х.о., Деражнянський р-н., с.Розсохи, поле-ліс.	49.342192	27.499646	26.06.2017	1 ос.	Васільев А.
<i>Ciconia nigra</i>	Х.о., Хмельницький р-н, с.Пархомівці, проліт Пд.	49.436132	27.254992	13.08.2017	1 ос.	Новак В.О.
<i>Anser erythropus</i>	29.03 – 10 ос. Х., Летичівський р-н., с.Голосків, долина р.Пд. Буг.	49.387301	27.321181	29.03.2010	10 ос.	Новак В.О.
<i>Anser erythropus</i>	- // -	49.387301	27.321181	07.04.2010	10 ос.	Новак В.О.

Вид	Місце знахідки	Координати у десятинній системі		Дата знахідки	Додаткова інформація	Авторство знахідки
		широта	довгота			
<i>Anser erythropus</i>	Ч.о., Хотинський р-н, с.Санківці, проліт.	48.369172	26.225772	29.03.2015	50 ос.	Голянтус Ф.М.
<i>Anser erythropus</i>	- // -	48.369172	26.225772	01.03.2016	2 ос.	Голянтус Ф.М.
<i>Anser erythropus</i>	Х.о., Хмельницький р-н, смт.Чорний Острів, проліт Пн-Сх.	49.501429	26.754896	31.03.2015	3 ос.	Новак В.О.
<i>Anas strepera</i>	Х.о., Летичівський р-н., смт.Меджибіж, вдсх. Нижні Анаставці;	49.464606	27.392599	03.10.2010	2, 14 ос.	Новак В.О.
<i>Anas strepera</i>	Х., Летичівський р-н., с.Головченці, р.Пд. Буг, верхів'я вдсх.	49.423917	27.477640	25.05.2011	♂	Новак В.О.
<i>Anas strepera</i>	- // -	49.423917	27.477640	10.08.2011	2 ос.	Новак В.О.
<i>Anas strepera</i>	Х.о., смт.Летичів, Щедрівське вдсх.;	49.397259	27.612523	17.12.2011	2 ос.	Новак В.О.
<i>Anas strepera</i>	Х.о., Летичівський р-н., с.Русанівці, проліт Пн.	49.406174	27.345233	02.04.2013	♂♀	Новак В.О.
<i>Anas strepera</i>	Х.о., Красилівський р-н., с.Кузьмин, водосховище.	49.695159	27.054165	19.04.2013	♂♀	Новак В.О., Матвеев М.Д., Тарасенко М.О.
<i>Anas strepera</i>	- // -	49.695159	27.054165	19.05.2013	1, 1, ♂♀	Новак В.О., Ільїнський С., Вітюк А.М.
<i>Anas strepera</i>	Х.о., Летичівський р-н., с.Ставниця, став.	49.442528	27.413920	11.08.2013	2 ос.	Новак В.О.
<i>Anas strepera</i>	- // -	49.442528	27.413920	04.05.2015	♂	Новак В.О.
<i>Anas strepera</i>	Х.о., Хмельницький р-н, с.Захарівці, став.	49.528757	26.719527	11.05.2015	♂	Новак В.О.
<i>Anas strepera</i>	Х.о., смт.Стара Синява, став в долині р.Іква.	49.591685	27.608590	11.10.2015	♀	Полюк О.
<i>Anas strepera</i>	Х.о., смт.Летичів, став на р.Вовк.	49.376850	27.600451	09.04.2016	♀	Новак В.О.
<i>Aythya nyroca</i>	Х.о., Старосинявський р-н., с.Нова Синявка, ставок на р.Іква.	49.558310	27.712200	12.08.2009	2 ос.	Матвеев М.Д., Дребет М., Козак М.
<i>Aythya nyroca</i>	Х.о., Летичівський р-н., с.Митківці, ставок в долині р.Бужок.	49.501168	27.323713	13.08.2009	♂	Новак В.О.
<i>Aythya nyroca</i>	- // -	49.501168	27.323713	10.08.2011	4 ос.	Новак В.О.
<i>Aythya nyroca</i>	- // -	49.501168	27.323713	05.08.2012	3 ос.	
<i>Aythya nyroca</i>	Х.о., Летичівський р-н, с.Ярославка, став.	49.499108	27.315815	05-09.08.2012	10 ос.	Новак В.О., Вітюк А.М., Ільїнський С.В.
<i>Aythya nyroca</i>	- // -	49.499108	27.315815	11.08.2013	1, 1 ос.	
<i>Aythya nyroca</i>	Х.о., Летичівський р-н., с.Русанівці, р.Пд. Буг.	49.406510	27.344921	31.03.2013	6♂ 1♀	
<i>Aythya nyroca</i>	Він.о., Літинський р-н., с.Микулинці, став.	49.252313	28.155354	08-09.07.2014	♂4sad, ♀5jv, ♀5sad	Новак В.О., Матвеев М.Д., Тарасенко М.В., Козак М.
<i>Aythya nyroca</i>	- // -	49.252313	28.155354	29.06.2017	♂♀, ♀5jv	Новак В.О., Ільїнський С.В., Доломісс Д., Самборський С.
<i>Aythya nyroca</i>	Х.о., Хмельницький р-н, смт.Чорний Острів, став.	49.501429	26.754896	23.08.2015	♂	Новак В.О., Новак В.В.
<i>Bucephala clangulla</i>	Х.о., смт.Летичів, Щедрівське водосховище.	49.397259	27.612523	01.11-05.12.2009	15-20 ос.	Новак В.О., Новак В.В.
<i>Bucephala clangulla</i>	Там само	49.397259	27.612523	08.04.2010	♂	Новак В.О.
<i>Bucephala clangulla</i>	- // -	49.397259	27.612523	25.03.2011	12♂ 3♀	Новак В.О.
<i>Bucephala clangulla</i>	- // -	49.397259	27.612523	10.11.2011	10 ос.	Новак В.О.
<i>Bucephala clangulla</i>	- // -	49.397259	27.612523	17.12.2011	15 ос.	Новак В.О.

Вид	Місце знахідки	Координати у десятиградусній системі		Дата знахідки	Додаткова інформація	Авторство знахідки
		широта	довгота			
<i>Bucephala clangula</i>	- // -	49.397259	27.612523	05.01.2012	6♂6♀	Новак В.О.
<i>Bucephala clangula</i>	- // -	49.397259	27.612523	29.03.2012	2 ос.	Новак В.О.
<i>Bucephala clangula</i>	- // -	49.397259	27.612523	02.11.2012	♂	Новак В.О.
<i>Bucephala clangula</i>	- // -	49.397259	27.612523	06.11.2012	3♂2♀	Новак В.О.
<i>Bucephala clangula</i>	- // -	49.397259	27.612523	19-24.11.2012	50 ос.	Новак В.О.
<i>Bucephala clangula</i>	- // -	49.397259	27.612523	02.12.2012	3♂, ♀	Новак В.О.
<i>Bucephala clangula</i>	- // -	49.397259	27.612523	31.10.2013	100 ос.	Новак В.О.
<i>Bucephala clangula</i>	- // -	49.397259	27.612523	21.11.2013	20 ос.	Новак В.О.
<i>Bucephala clangula</i>	- // -	49.397259	27.612523	05.11.2014	20 ос.	Новак В.О.
<i>Bucephala clangula</i>	- // -	49.397259	27.612523	31.10.2015	10 ос.	Новак В.О.
<i>Bucephala clangula</i>	- // -	49.397259	27.612523	05.12.2015	50 ос.	Новак В.О.
<i>Bucephala clangula</i>	- // -	49.397259	27.612523	20.12.2015	5♂1♀	Новак В.О.
<i>Bucephala clangula</i>	- // -	49.397259	27.612523	26.12.2015	4♂	Новак В.О.
<i>Bucephala clangula</i>	- // -	49.397259	27.612523	09.04.2016	♂	Новак В.О.
<i>Bucephala clangula</i>	- // -	49.397259	27.612523	11.12.2016	2♂	Новак В.О.
<i>Bucephala clangula</i>	Х.о., Летичівський р-н., с.Голосків, р.Пд. Буг;	49.397920	27.333924	02.03.2010	2♂♀	Новак В.О.
<i>Bucephala clangula</i>	- // -	49.397920	27.333924	22.03.2010	2♂1♀	Новак В.О.
<i>Bucephala clangula</i>	- // -	49.397920	27.333924	18.03.2013	♂	Данилків О.
<i>Bucephala clangula</i>	- // -	49.397920	27.333924	20.03.2013	♀2♂	Новак В.О.
<i>Bucephala clangula</i>	- // -	49.397920	27.333924	19.12.2013	5 (+1 мертвий)	Данилків О.
<i>Bucephala clangula</i>	Х.о., м.Нетішин, вдсх. АЕС	50.298967	26.561203	25.01.2012	40 ос.	Новак В.О., Вітюк А.М.
<i>Bucephala clangula</i>	Х.о., Летичівський р-н., с.Головченці, верхів'я Щедрівського вдсх.	49.424058	27.474395	20.03.2012	10 ос.	
<i>Bucephala clangula</i>	Там само.	49.424058	27.474395	28.03.2013	♂	
<i>Bucephala clangula</i>	Х.о., Летичівський р-н, смт.Меджибіж, став на р.Пд. Буг.	49.432108	27.406187	15.03.2015	♂♀	Новак В.О., Новак В.В.
<i>Mergus serrator</i>	Х.о., Летичівський р-н., с.Головченці, верхів'я Щедрівського вдсх;	49.424058	27.474395	20.03.2012	♂2♀	Новак В.О., Вітюк А.М.
<i>Pandion haliaetus</i>	Х.о., Летичівський р-н., с.Голосків, проліт Пд.	49.398806	27.338122	23.08.2009	1 ос.	Новак В.О., Новак В.В., Новак Л.М.
<i>Pandion haliaetus</i>	Там само	49.398806	27.338122	02.10.2010	1 ос.	Новак В.О.
<i>Pandion haliaetus</i>	- // -, проліт Пд-Зх	49.398806	27.338122	24.08.2012	1 ос.	Новак В.О.
<i>Pandion haliaetus</i>	- // -, проліт Пн.	49.398806	27.338122	05.04.2013	1 ос.	Новак В.О.
<i>Pandion haliaetus</i>	- // -	49.398806	27.338122	07.04.2013	1, 1 ос.	Новак В.О.
<i>Pandion haliaetus</i>	- // -, край вирубки в ур.Жолобки	49.361818	27.387196	14.04.2013	1 ос.	Новак В.О.
<i>Pandion haliaetus</i>	- // -, проліт Пн.	49.398806	27.338122	16.04.2013	1, 1, 1, 1 ос.	Новак В.О.
<i>Pandion haliaetus</i>	- // -, проліт Пд.	49.398806	27.338122	22.09.2013	1 ос.	Новак В.О.
<i>Pandion haliaetus</i>	- // -	49.398806	27.338122	23.09.2017	1 ос.	Новак В.О.
<i>Pandion haliaetus</i>	Х.о., Летичівський р-н., с.Волосівці, проліт Пд.	49.534082	27.331594	10.09.2011	1 ос.	Новак В.О.
<i>Pandion haliaetus</i>	Х.о., Хмельницький р-н., с.Пирогівці, проліт Пн.	49.397209	27.254081	09.04.2013	1 ос.	Новак В.О.
<i>Pandion haliaetus</i>	Х.о., Хмельницький р-н., с. Бахматівці, долина р.Зінчиця, став.	49.420564	27.221361	11.04.2013	1 ос.	птах з датчиком, сайт: birdmap.division5.ee

Вид	Місце знахідки	Координати у десятичній системі		Дата знахідки	Додаткова інформація	Авторство знахідки
		широта	довгота			
<i>Pandion haliaetus</i>	Х.о., м.Деражня, став на р.Вовк	49.273224	27.411902	29.09- 02.10.2013	1 ос.	Новак В.О.
<i>Milvus migrans</i>	Т.о., Збаражський р-н., с.Заруддя, проліт Пн.	49.793224	25.744168	18.04.2009	1 ос.	Новак В.О.
<i>Milvus migrans</i>	Х.о., Летичівський р-н., с.Волосівці, поле -акацієва л/с.	49.534082	27.331594	27.06.2009	1 ос.	Новак В.О., Новак В.В., Новак Л.М.
<i>Milvus migrans</i>	- // -, проліт Пн-Сх.	49.534082	27.331594	15.04.2011	1 ос.	Новак В.О.
<i>Milvus migrans</i>	- // -, поле.	49.534082	27.331594	15.07.2014	1 ос.	Новак В.О., Новак Л.М.
<i>Milvus migrans</i>	Х.о., Красилівський р-н., с.Чернелівка, поле-рілля.	49.661117	26.833714	10.08.2009	1 ос.	Новак В.О.
<i>Milvus migrans</i>	Х.о., Летичівський р-н., с.Голосків, проліт Пн.	49.395357	27.350926	16.04.2011	1 ос.	Новак В.О.
<i>Milvus migrans</i>	- // -	49.395357	27.350926	05.04.2012	1 ос.	Новак В.О.
<i>Milvus migrans</i>	- // -, ліс, ур.Жолобки.	49.361818	27.387196	14.04.2013	1 ос.	Новак В.О.
<i>Milvus migrans</i>	- // -, городи.	49.395357	27.350926	25.07.2013	1 ос.	Новак В.О.
<i>Milvus migrans</i>	- // -, поле в долині р.Храбусна.	49.394098	27.376601	25.08.2013	1 ос.	Новак В.О.
<i>Milvus migrans</i>	- // -, проліт Пд.	49.395357	27.350926	8.09.2013	2 ос.	Новак В.О.
<i>Milvus migrans</i>	- // -, поле в долині р.Храбусна.	49.394098	27.376601	13.09.2013	1 ос.	Новак В.О.
<i>Milvus migrans</i>	- // -, проліт Пд-Зх.	49.395357	27.350926	14.09.2013	1, 1, 1, 1 ос.	Новак В.О.
<i>Milvus migrans</i>	- // -, поле.	49.395357	27.350926	21- 22.09.2013	1 sad	Новак В.О.
<i>Milvus migrans</i>	- // -, проліт Пд.	49.395357	27.350926	05.10.2013	1 ос.	Новак В.О.
<i>Milvus migrans</i>	- // -, поле.	49.395357	27.350926	22.06.2014	1 ос.	Новак В.О.
<i>Milvus migrans</i>	- // -, поле в долині р.Храбусна.	49.394098	27.376601	30.07.2015	1 ос.	Новак В.О.
<i>Milvus migrans</i>	- // -, поле.	49.395357	27.350926	27.05.2017	1 ос.	Новак В.О.
<i>Milvus migrans</i>	- // -, поле в долині р.Храбусна.	49.394098	27.376601	14.08.2016	1 ос.	Новак В.О.
<i>Milvus migrans</i>	- // -	49.394098	27.376601	01.08.2017	1 ос.	Новак В.О.
<i>Milvus migrans</i>	Х.о., Летичівський р-н., с.Горбасів, стерня.	49.416077	27.541007	19.08.2011	2 ос.	Новак В.О., Вітюк А.М.
<i>Milvus migrans</i>	Вінн., Жмеринський р-н., с.Кармелюкове, ліс.	49.129833	27.941618	29.04.2012	2 ос.	Новак В.О., Новак В.В.
<i>Milvus migrans</i>	Х.о., Летичівський р-н., с.Подільське, поле.	49.393235	27.534145	29.05.2012	1 ос.	Новак Л.М.
<i>Milvus migrans</i>	Там само.	49.393235	27.534145	06.08.2015	1 ос.	Новак В.О.
<i>Milvus migrans</i>	Х.о., Летичівський р-н., с.Головченці, р. Пд. Буг, з-к «Башта»	49.428619	27.463658	09.04.2013	1 ос.	Новак В.О., Вітюк А.М.
<i>Milvus migrans</i>	Там само.	49.428619	27.463658	21.06.2013	1 ос.	Новак В.О., Ільїнський С.В., Доломіс Д.
<i>Milvus migrans</i>	- // -	49.428619	27.463658	03.05.2016	1-2 ос.	Новак В.О.
<i>Milvus migrans</i>	- // -	49.428619	27.463658	01.07.2016	1 ос.	Новак В.О., Ільїнський С.В., Доломіс Д.
<i>Milvus migrans</i>	Х.о., Деражнянський р-н., с.Шиїнці, поле- долина р.Рів.	49.141494	27.498326	08.07.2014	1 ос.	Новак В.О., Вітюк А.М.
<i>Milvus migrans</i>	Вінн.о., Літинський р-н, с.Івча, став.	49.409807	28.015599	09.07.2014	1 ос.	Новак В.О., Матвеев М.Д., Тарасенко М.О.
<i>Milvus migrans</i>	Там само.	49.409807	28.015599	20.06.2016	1 ос.	Новак В.О., Матвеев М.Д., Ільїнський С.В.

Вид	Місце знахідки	Координати у десятиградусній системі		Дата знахідки	Додаткова інформація	Авторство знахідки
		широта	довгота			
<i>Milvus migrans</i>	Вінн.о., Літинський р-н, с. Широка Гребля, долина р.Пд Буг.	49.521894	28.007759	09.07.2014	2 ос.	Новак В.О., Матвеев М.Д., Тарасенко М.О.
<i>Milvus migrans</i>	Там само.	49.521894	28.007759	20.06.2016	1 ос.	Новак В.О., Матвеев М.Д., Ільїнський С.В.
<i>Milvus migrans</i>	Х.о., Білогірський р-н, с.Вікнини, поле	50.099762	26.444596	01.07.2015	1 ос.	Кузьменко Ю.
<i>Milvus migrans</i>	Х.о., Летичівський р-н, с.Русанівці, долина р. Пд. Буг.	49.404248	27.341776	12-31.07.2015	1 ос.	Новак В.О.
<i>Milvus migrans</i>	Там само.	49.404248	27.341776	17.04-10.07.2016	1-2 ос.	Новак В.О.
<i>Milvus migrans</i>	Х.о., Летичівський р-н, с.Требухівці, долина р. Пд. Буг.	49.419567	27.393547	03.05-29.08.2016	1-2 ос.	Новак В.О.
<i>Milvus migrans</i>	Вінн.о., Літинський р-н, с.Лісне, долина р. Згарок.	49.454262	28.015353	20.06.2016	1 ос.	Новак В.О., Матвеев М.Д., Ільїнський С.В.
<i>Milvus migrans</i>	Вінн., Козятинський р-н, с.Бродецьке, поле.	49.747340	28.609864	21.06.2016	1 ос.	Новак В.О., Матвеев М.Д., Ільїнський С.В.
<i>Milvus migrans</i>	Х.о., Летичівський р-н, с.Ставниця, поле-ліс.	49.447478	27.460990	25.08.2017	1 ос.	Новак В.О., Русин М.
<i>Milvus milvus</i>	Х.о., Летичівський р-н., с.Русанівці, проліт Пн.	49.404248	27.341776	02.04.2013	1 ос.	Новак В.О.
<i>Milvus milvus</i>	Х.о., Летичівський р-н., с.Голосків, поле озимого ріпаку.	49.394098	27.376601	13.09.2013	4 ос.	Новак В.О.
<i>Milvus milvus</i>	Там само.	49.394098	27.376601	14.09.2013	1 ос.	Новак В.О.
<i>Buteo rufinus</i>	Х.о., Летичівський р-н., с.Голосків, проліт Пд.	49.395357	27.350926	22.09.2013	1 ос.	Новак В.О.
<i>Buteo rufinus</i>	- // -	49.395357	27.350926	07.09.2015	1 ос.	Новак В.О.
<i>Buteo rufinus</i>	Х.о., Летичівський р-н, с.Ставниця, поле-стерня.	49.454837	27.408795	16.08.2015	1 ос.	Новак В.О.
<i>Haliaeetus albicilla</i>	Х.о., Летичівський р-н., с.Русанівці, долина р.Пд. Буг.	49.404248	27.341776	18.11.2012	1 ad	Новак В.О.
<i>Haliaeetus albicilla</i>	Вінн.о., Літинський р-н, с.Микулинці, став на р.Згар, ліс.	49.244313	28.154202	09.07.2014	2 ос. 1 гн	Новак В.О., Матвеев М.Д., Тарасенко М.О.
<i>Haliaeetus albicilla</i>	- // -	49.244313	28.154202	29.06.2017	1 ad	Новак В.О., Ільїнський С.В., Доломісс Д., Самборський С.
<i>Haliaeetus albicilla</i>	Х.о., Летичівський р-н, с.Голосків, проліт Пд.	49.395357	27.350926	14.10.2016	1 ad	Новак В.О., Новак В.В.
<i>Haliaeetus albicilla</i>	Х.о., смт.Летичів, Щедрівське вдсх.	49.397259	27.612523	11.12.2016	1 ad	Новак В.О., Новак В.В.
<i>Circaetus gallicus</i>	Х.о., Летичівський р-н., с.Голосків, проліт Пд.-Сх.	49.395357	27.350926	06.09.2009	2 ос.	Новак В.О., Новак В.В.
<i>Circaetus gallicus</i>	- // - проліт Пн.	49.395357	27.350926	04.04.2010	1 ос.	Новак В.О.
<i>Circaetus gallicus</i>	- // - проліт Пн-Зх.	49.395357	27.350926	12.04.2010	1 ос.	Новак В.О.
<i>Circaetus gallicus</i>	- // - проліт Пн.	49.395357	27.350926	02.04.2013	1 ос.	Новак В.О.
<i>Circaetus gallicus</i>	- // -	49.395357	27.350926	05.04.2013	1, 1 ос.	Новак В.О.
<i>Circaetus gallicus</i>	- // - проліт Сх.	49.395357	27.350926	19.09.2013	1 ос.	Новак В.О.
<i>Circaetus gallicus</i>	- // - проліт Пд.	49.395357	27.350926	22.09.2013	2 ос.	Новак В.О.

Вид	Місце знахідки	Координати у десятиградусній системі		Дата знахідки	Додаткова інформація	Авторство знахідки
		широта	довгота			
<i>Circaetus gallicus</i>	- // - проліт Пн.	49.395357	27.350926	01.04.2015	1 ос.	Новак В.О.
<i>Circaetus gallicus</i>	- // - проліт Пд.	49.395357	27.350926	27.09.2015	1, 1 ос.	Новак В.О.
<i>Circaetus gallicus</i>	- // -	49.395357	27.350926	23.09.2017	1, 1 ос.	Новак В.О., Новак В.В.
<i>Circaetus gallicus</i>	Х.о., Білогірський р-н., с.Гурщина, проліт Пд.	50.164614	26.348484	07.04.2013	1 ос.	птах з датчиком, сайт: lto.org.pl
<i>Circaetus gallicus</i>	Х.о., Летичівський р-н., с.Митківці, верхів'я вдсх. Нижні Анастасівці	49.484886	27.360141	09.04.2013	1 ос.	птах з датчиком, сайт: lto.org.pl
<i>Circaetus gallicus</i>	Х.о., м.Деражня, проліт Пд.	49.272590	27.417764	29.09.2013	1 ос.	Новак В.О.
<i>Circaetus gallicus</i>	Х.о., Славутський р-н, с.Варварівка, колишній військовий полігон.	50.210600	26.917963	20.03.2015	1 ос.	Новак В.О., Матвеев М.Д., Тарасенко М.О.
<i>Hieraaetus pennatus</i>	Х.о., Летичівський р-н., с.Голосків, проліт Зх.	49.395357	27.350926	04.04.2010	1 ос.	Новак В.О.
<i>Hieraaetus pennatus</i>	- // -, проліт Пн.	49.395357	27.350926	06.04.2012	1 ос.	Новак В.О.
<i>Hieraaetus pennatus</i>	- // -, проліт Зх.	49.395357	27.350926	02.08.2013	1 ос.	Новак В.О.
<i>Hieraaetus pennatus</i>	- // -	49.395357	27.350926	24.08.2013	1 ос.	Новак В.О.
<i>Hieraaetus pennatus</i>	- // -, городи.	49.395357	27.350926	02.09.2013	2 ос.	Новак В.О.
<i>Hieraaetus pennatus</i>	- // -, алея беріз край села.	49.395357	27.350926	08.09.2013	1 ос.	Новак В.О.
<i>Hieraaetus pennatus</i>	- // -, проліт Пд.	49.395357	27.350926	14.09.2013	1 ос.	Новак В.О.
<i>Hieraaetus pennatus</i>	- // -	49.395357	27.350926	19.09.2013	1 ос.	Новак В.О.
<i>Hieraaetus pennatus</i>	- // -	49.395357	27.350926	22.09.2013	1 ос.	Новак В.О.
<i>Hieraaetus pennatus</i>	- // -	49.395357	27.350926	27.09.2015	1 ос.	Новак В.О.
<i>Hieraaetus pennatus</i>	- // -	49.395357	27.350926	08.10.2016	1 ос.	Новак В.О.
<i>Hieraaetus pennatus</i>	- // -	49.395357	27.350926	18.09.2017	1 ос.	Новак В.О.
<i>Hieraaetus pennatus</i>	Х.о., Летичівський р-н., с.Волосівці, проліт над полем.	49.534082	27.331594	09.04.2010	1 ос.	Новак В.О.
<i>Hieraaetus pennatus</i>	Х.о., Летичівський р-н., с.Русанівці, долина р.Пд. Буг.	49.404248	27.341776	07- 17.10.2011	1 ос.	Новак В.О.
<i>Hieraaetus pennatus</i>	Там само.	49.404248	27.341776	23.08.2013	3 ос.	Новак В.О.
<i>Hieraaetus pennatus</i>	- // -, проліт Пд.	49.404248	27.341776	20.09.2015	1 ос.	Новак В.О., Новак В.В.
<i>Aquila pomarina</i>	Х., Летичівський р-н., с.Голосків, проліт Пн.	49.394392	27.349927	30.04.2009	2 ос.	Федоришин Б.
<i>Aquila pomarina</i>	Там само, проліт Пд.	49.394392	27.349927	23.08.2009	1 ос.	Новак В.О., Новак В.В.
<i>Aquila pomarina</i>	- // -	49.394392	27.349927	06.09.2009	1, 1 ос.	Новак В.О., Новак В.В.
<i>Aquila pomarina</i>	- // -	49.394392	27.349927	19.09.2009	3 ос.	Новак В.О.
<i>Aquila pomarina</i>	- // -	49.394392	27.349927	20.09.2009	9 ос.	Новак В.О., Федоришин Б., Данилків О., Балан О., Мельник А., Пожарський Д.
<i>Aquila pomarina</i>	- // -, проліт Пн.	49.394392	27.349927	03.04.2010	2 ос.	Новак В.О.
<i>Aquila pomarina</i>	- // -	49.394392	27.349927	04.04.2010	1, 1, 1 ос.	Новак В.О.
<i>Aquila pomarina</i>	- // -, поле.	49.394392	27.349927	11.05.2010	1 ос.	Новак В.О.
<i>Aquila pomarina</i>	- // -	49.394392	27.349927	07.07.2010	1 ос.	Новак В.О.
<i>Aquila pomarina</i>	- // -	49.394392	27.349927	23.07.2010	1 ос.	Новак В.О.

Вид	Місце знахідки	Координати у десятигрібній системі		Дата знахідки	Додаткова інформація	Авторство знахідки
		широта	довгота			
<i>Aquila pomarina</i>	- // -, стерня.	49.394392	27.349927	11.08.2010	2 ос.	Новак В.О.
<i>Aquila pomarina</i>	- // -	49.394392	27.349927	21.08.2010	1 ос.	Новак В.О.
<i>Aquila pomarina</i>	- // -	49.394392	27.349927	28.08- 08.09.2010	1 sad	Новак В.О., Новак В.В.
<i>Aquila pomarina</i>	- // -, проліт Пд-Зх.	49.394392	27.349927	12.09.2010	1 ос.	Новак В.О.
<i>Aquila pomarina</i>	- // -, стерня.	49.394392	27.349927	16- 17.09.2010	1 ос.	Новак В.О.
<i>Aquila pomarina</i>	- // -	49.394392	27.349927	25.09.2010	1 ос.	Новак В.О.
<i>Aquila pomarina</i>	- // -, проліт Пд.	49.394392	27.349927	02.10.2010	1 ос.	Новак В.О.
<i>Aquila pomarina</i>	- // -, проліт Пн.	49.394392	27.349927	07.04.2011	1 ос.	Новак В.О.
<i>Aquila pomarina</i>	- // -	49.394392	27.349927	14.04.2011	10 ос.	Новак В.О.
<i>Aquila pomarina</i>	- // -	49.394392	27.349927	16.04.2011	1, 2, 6 ос.	Новак В.О.
<i>Aquila pomarina</i>	- // -	49.394392	27.349927	17.04.2011	1, 1 ос.	Новак В.О.
<i>Aquila pomarina</i>	- // -, городи.	49.394392	27.349927	20.04.2011	1 ос.	Новак В.О.
<i>Aquila pomarina</i>	- // -, долина р.Пд. Буг – ліс, ур.Жолобки.	49.364817	27.379301	10.05- 26.08.2011	1-2 ос.	Новак В.О., Новак В.В., Новак Л.М.
<i>Aquila pomarina</i>	- // -, проліт Пд і Пд-Зх.	49.394392	27.349927	23.09.2011	1, 1 ос.	Новак В.О.
<i>Aquila pomarina</i>	- // -, поле.	49.394392	27.349927	25.09.2011	2 ос.	Новак В.О.
<i>Aquila pomarina</i>	- // -, проліт Пн.	49.394392	27.349927	02.04.2012	1 ос.	Новак В.О.
<i>Aquila pomarina</i>	- // -	49.394392	27.349927	04.04.2012	1, 1, 1, 1 ос.	Новак В.О.
<i>Aquila pomarina</i>	- // -	49.394392	27.349927	05.04.2012	1 ос.	Новак В.О.
<i>Aquila pomarina</i>	- // -	49.394392	27.349927	06.04.2012	1, 1, 3 ос.	Новак В.О.
<i>Aquila pomarina</i>	- // -	49.394392	27.349927	16.04.2012	1, 2 ос.	Новак В.О.
<i>Aquila pomarina</i>	- // -, городи.	49.394392	27.349927	05.07.2012	1 ос.	Новак В.О., Новак В.В.
<i>Aquila pomarina</i>	- // -, проліт Сх.	49.394392	27.349927	25.07.2012	1 ос.	Новак В.О., Новак В.В.
<i>Aquila pomarina</i>	- // -, ліс, ур.Жолобки.	49.364817	27.379301	28.07.2012	1 ос.	Новак В.О., Новак В.В.
<i>Aquila pomarina</i>	- // -, проліт Пн.	49.394392	27.349927	02.04.2013	1, 1, 1, 1, 1, 2, 2, 2, 3, 3, 5, 6 ос.	Новак В.О., Новак В.В.
<i>Aquila pomarina</i>	- // -	49.394392	27.349927	05.04.2013	1, 1, 1, 2, 2, 3, 3, 4 ос.	Новак В.О.
<i>Aquila pomarina</i>	- // -	49.394392	27.349927	07.04.2013	1, 1, 2, 2, 2, 2, 3, 3, 4, 4 ос.	Новак В.О.
<i>Aquila pomarina</i>	- // -	49.394392	27.349927	08.04.2013	1 ос.	Новак В.О.
<i>Aquila pomarina</i>	- // -	49.394392	27.349927	13.04.2013	1 ос.	Новак В.О.
<i>Aquila pomarina</i>	- // -	49.394392	27.349927	14.04.2013	1 ос.	Новак В.О.
<i>Aquila pomarina</i>	- // -	49.394392	27.349927	16.04.2013	1, 2 ос.	Новак В.О.
<i>Aquila pomarina</i>	- // -, городи.	49.394392	27.349927	02.05.2013	1 ос.	Новак В.О.
<i>Aquila pomarina</i>	- // -, поле.	49.394392	27.349927	24.05.2013	1 ос.	Новак В.О.
<i>Aquila pomarina</i>	- // -, долина р.Пд. Буг.	49.394392	27.349927	21.06.2013	1 ос.	Новак В.О. Ільїнський С.В., Доломіс Д.
<i>Aquila pomarina</i>	- // -, проліт Пд.	49.394392	27.349927	25.08.2013	1, 1, 1, 2, 3 ос.	Новак В.О.
<i>Aquila pomarina</i>	- // -, ліс, ур.Жолобки.	49.364817	27.379301	25.08.2013	2 ос.	Новак В.О.
<i>Aquila pomarina</i>	- // -, поле.	49.394392	27.349927	07.09.2013	2 ос.	Новак В.О.

Вид	Місце знахідки	Координати у десятинній системі		Дата знахідки	Додаткова інформація	Авторство знахідки
		широта	довгота			
<i>Aquila pomarina</i>	- // -, долина р.Храбусна.	49.394392	27.349927	08.09.2013	1 ос.	Новак В.О.
<i>Aquila pomarina</i>	- // -, проліт Пд. і Сх.	49.394392	27.349927	08.09.2013	1, 1 ос.	Новак В.О.
<i>Aquila pomarina</i>	- // -, проліт Пд.	49.394392	27.349927	14.09.2013	3, 4 ос.	Новак В.О.
<i>Aquila pomarina</i>	- // -, долина р.Пд. Буг.	49.394392	27.349927	19.09.2013	1 ос.	Новак В.О.
<i>Aquila pomarina</i>	- // -, проліт Пд-Сх.	49.394392	27.349927	21.09.2013	1, 1, 3, 3 ос.	Новак В.О.
<i>Aquila pomarina</i>	- // -, проліт Пд.	49.394392	27.349927	22.09.2013	1, 1, 1, 1, 2, 2, 2, 2, 3, 5, 16, 18, 20, 30 ос.	Новак В.О., Новак Л.М.
<i>Aquila pomarina</i>	- // -, проліт Пд-Зх.	49.394392	27.349927	22.09.2013	2, 2, 3, 3, 4 ос.	Новак В.О., Новак Л.М.
<i>Aquila pomarina</i>	- // -, проліт Пд.	49.394392	27.349927	24.09.2013	2 ос.	Новак В.О.
<i>Aquila pomarina</i>	- // -	49.394392	27.349927	24.09.2013	2, 2 ос.	Новак В.О.
<i>Aquila pomarina</i>	- // -	49.394392	27.349927	30.09.2013	1, 1, 2 ос.	Новак В.О.
<i>Aquila pomarina</i>	- // -, проліт Пн.	49.394392	27.349927	29.03.2014	1, 1, 2, 4 ос.	Новак В.О.
<i>Aquila pomarina</i>	- // -, городи-долина р.Пд. Буг.	49.394392	27.349927	01.07.2014	1 ос.	Новак В.О.
<i>Aquila pomarina</i>	- // -, поля на Пд-Сх.	49.394392	27.349927	17.07- 25.07.2014	1 ос.	Новак В.О.
<i>Aquila pomarina</i>	--/ --, городи.	49.394392	27.349927	23.08.2014	1 ос.	Новак В.О.
<i>Aquila pomarina</i>	- // -, проліт Пн.	49.394392	27.349927	31.03.2015	1 ос.	Новак В.О.
<i>Aquila pomarina</i>	- // -, долина р.Пд. Буг – поле.	49.394392	27.349927	04.07.2015	1 ос.	Новак В.О.
<i>Aquila pomarina</i>	- // -, проліт Пд-Сх	49.394392	27.349927	07.09.2015	1 ос.	Новак В.О.
<i>Aquila pomarina</i>	- // -, проліт Пд.	49.394392	27.349927	09.09.2015	1 ос.	Новак В.О.
<i>Aquila pomarina</i>	- // -	49.394392	27.349927	15.09.2015	10 ос.	Новак В.О.
<i>Aquila pomarina</i>	- // -	49.394392	27.349927	20.09.2015	4 ос.	Новак В.О., Новак Л.М., Новак В.В.
<i>Aquila pomarina</i>	- // -	49.394392	27.349927	24.09.2015	2 ос.	Новак В.О.
<i>Aquila pomarina</i>	- // -, проліт Пд. і Пд-Сх.	49.394392	27.349927	27.09.2015	1, 1, 1, 3, 3 ос.	Новак В.О.
<i>Aquila pomarina</i>	- // -, проліт Пн.	49.394392	27.349927	04.04.2016	5 ос.	Новак В.О.
<i>Aquila pomarina</i>	- // -	49.394392	27.349927	16.04.2016	1 ос.	
<i>Aquila pomarina</i>	--/ --, городи.	49.394392	27.349927	19.07.2016	1 ос.	Новак В.О., Новак Л.М., Новак В.В.
<i>Aquila pomarina</i>	- // -, поле в долині р.Храбусна.	49.394318	27.376358	14.08.2016	1, 2 ос.	Новак В.О.
<i>Aquila pomarina</i>	- // -, проліт Сх.	49.394392	27.349927	21.08.2016	1 ос.	Новак В.О.
<i>Aquila pomarina</i>	--/ --, городи.	49.394392	27.349927	30.05.2017	1 ос.	Новак В.О.
<i>Aquila pomarina</i>	- // -	49.394392	27.349927	26.07.2017	5 ос.	Новак В.О., Новак Л.М., Новак В.В.
<i>Aquila pomarina</i>	- // -, поле в долині р.Храбусна.	49.394318	27.376358	01- 12.08.2016	1-2 ос.	Новак В.О.
<i>Aquila pomarina</i>	- // -, проліт Пд.	49.394392	27.349927	23.09.2017	1, 1, 1, 1, 1, 1, 2, 2, 2, 3, 3, 4, 4 ос.	Новак В.О., Новак Л.М., Новак В.В.
<i>Aquila pomarina</i>	- // -	49.394392	27.349927	27.09.2017	3, 5 ос.	
<i>Aquila pomarina</i>	Х., Летичівський р-н., с.Русанівці, поле.	49.416002	27.337922	10.05.2009	2 ос.	Новак В.О.
<i>Aquila pomarina</i>	Там само	49.416002	27.337922	23.08.2009	1 ос.	Новак В.О.

Вид	Місце знахідки	Координати у десятиградній системі		Дата знахідки	Додаткова інформація	Авторство знахідки
		широта	довгота			
<i>Aquila pomarina</i>	- // -, проліт Пд.	49.416002	27.337922	06.09.2009	1 ос.	Новак В.О.
<i>Aquila pomarina</i>	- // -, проліт Пн.	49.416002	27.337922	04.04.2010	2 ос.	Новак В.О.
<i>Aquila pomarina</i>	- // -, поле.	49.416002	27.337922	12.09.2010	2 ос.	Новак В.О.
<i>Aquila pomarina</i>	- // -, долина р.Пд. Буг та прилеглі поля.	49.416002	27.337922	26.09.2010	1, 1 ос.	Новак В.О.
<i>Aquila pomarina</i>	- // -, проліт Пн та Пн-Зх.	49.416002	27.337922	17.04.2011	1, 1, 1, 1, 2, 2, 3, 3 ос	Новак В.О.
<i>Aquila pomarina</i>	- // -, ліс.	49.416002	27.337922	12.04.2012	2 ос.	Новак В.О.
<i>Aquila pomarina</i>	- // -, поле.	49.416002	27.337922	25.08.2012	1 ос.	Новак В.О.
<i>Aquila pomarina</i>	- // -, долина р.Пд. Буг.	49.416002	27.337922	29.03.2013	1 ос.	Новак В.О.
<i>Aquila pomarina</i>	- // -, проліт Пн.	49.416002	27.337922	02.04.2013	1, 1, 1, 2 ос.	
<i>Aquila pomarina</i>	- // -, долина р.Храбусна.	49.411177	27.366169	02.08.2013	1 ос.	Новак В.О.
<i>Aquila pomarina</i>	- // -, поле.	49.416002	27.337922	09.08.2013	1 ос.	Новак В.О.
<i>Aquila pomarina</i>	- // -, поле.	49.416002	27.337922	01.05.2014	1 ос.	Новак В.О.
<i>Aquila pomarina</i>	- // -, проліт Пд.	49.416002	27.337922	14.09.2014	1 ос.	Новак В.О.
<i>Aquila pomarina</i>	- // -, ліс.	49.416002	27.337922	08.05.2015	1 ос.	Новак В.О.
<i>Aquila pomarina</i>	- // -, проліт Пн.	49.416002	27.337922	09.04.2017	1 ос.	Новак В.О.
<i>Aquila pomarina</i>	- // -, поле.	49.416002	27.337922	04.09.2016	2 ос.	Новак В.О.
<i>Aquila pomarina</i>	- // -	49.416002	27.337922	11.09.2016	19 ос.	Новак В.О.
<i>Aquila pomarina</i>	- // -	49.416002	27.337922	26- 27.07.2017	5 ос.	Новак В.О., Новак Л.М., Новак В.В.
<i>Aquila pomarina</i>	- // -	49.416002	27.337922	30.07- 01.08.2017	1 ос.	Новак В.О.
<i>Aquila pomarina</i>	- // -	49.416002	27.337922	06.08.2017	1 ос.	Новак В.О.
<i>Aquila pomarina</i>	- // -, проліт Пд.	49.416002	27.337922	24.08.2017	1 ос.	Новак В.О.
<i>Aquila pomarina</i>	- // -	49.416002	27.337922	16.09.2017	3 ос.	Новак В.О.
<i>Aquila pomarina</i>	Ро., Млинівський р-н., с.Новоукраїнка, поле.	50.605665	25.531532	01.08.2009	1 ос.	Новак В.О.
<i>Aquila pomarina</i>	Х.о., Летичівський р-н., с.Волосівці, ліс, ур. Смолова.	49.549705	27.296118	09.04.2010	1 ос.	Новак В.О.
<i>Aquila pomarina</i>	- // -, ліс «Карпівецький»	49.551984	27.389996	09.04.2010	1 ос.	Новак В.О.
<i>Aquila pomarina</i>	- // -, поле-ліс.	49.536985	27.307664	07.08.2011	2 ос.	Новак В.О.
<i>Aquila pomarina</i>	- // -, проліт Пд.	49.536985	27.307664	27.08.2011	1 ос.	Новак В.О.
<i>Aquila pomarina</i>	- // -, поле-ліс.	49.536985	27.307664	03.09.2011	1 ос.	Новак В.О.
<i>Aquila pomarina</i>	- // -, проліт Пн-Зх.	49.536985	27.307664	30.03.2012	1 ос.	Новак В.О.
<i>Aquila pomarina</i>	- // -, проліт Пд.	49.536985	27.307664	14.09.2012	2, 2 ос.	Новак В.О., Новак Л.М.
<i>Aquila pomarina</i>	- // -, поле-ліс.	49.536985	27.307664	15.07.2014	1 ос.	Новак В.О., Новак Л.М.
<i>Aquila pomarina</i>	- // -, проліт Пн-Зх.	49.536985	27.307664	19.04.2015	1 ос.	Новак В.О.
<i>Aquila pomarina</i>	- // -, поле-ліс.	49.536985	27.307664	20.06.2015	1 ос.	Федоришин Б.
<i>Aquila pomarina</i>	- // -	49.536985	27.307664	11.06.2017	1 ос.	Новак В.О., Новак Л.М.
<i>Aquila pomarina</i>	Х.о., Летичівський р-н., с.Требухівці, поле в долині р. Миколаївка.	49.417911	27.393380	07.08.2010	1 ос.	Новак В.О.
<i>Aquila pomarina</i>	- // -	49.417911	27.393380	27.07.2011	1 ос.	Новак В.О.
<i>Aquila pomarina</i>	- // -, долина р.Пд. Буг, з-к «Башта».	49.435985	27.422572	03.05.2016	1 ос.	Новак В.О.
<i>Aquila pomarina</i>	м.Хмельницький, проліт Пд..	49.403363	27.073469	03.09.2010	2 ос.	Новак В.О.
<i>Aquila pomarina</i>	Х.о., Хмельницький р-н., с.Прибузьке (Червона Зірка), поле-кружляли.	49.387646	27.156469	04.09.2010	2 ос.	Новак В.О.

Вид	Місце знахідки	Координати у десятичній системі		Дата знахідки	Додаткова інформація	Авторство знахідки
		широта	довгота			
<i>Aquila pomarina</i>	- // -, стерня.	49.387646	27.156469	06.09.2012	2 ос.	Новак В.О.
<i>Aquila pomarina</i>	Х.о., Летичівський р-н., с.Ставниця, проліт Пд.-Сх.	49.447478	27.460990	03.10.2010	1 ос.	Новак В.О.
<i>Aquila pomarina</i>	- // -, проліт Пн.	49.447478	27.460990	09.04.2013	1 ос.	Новак В.О.
<i>Aquila pomarina</i>	- // -, поле-ліс.	49.447478	27.460990	04.05.2015	1 ос.	Новак В.О.
<i>Aquila pomarina</i>	- // -	49.447478	27.460990	25.08.2017	3 ос.	Новак В.О., Русин М.
<i>Aquila pomarina</i>	Х.о., Кам'янець-Подільський р-н., с.Каштанівка, ур. Совиний Яр	48.622462	26.971749	27.04.2011	2 ос.	Новак В.О., Новак В.В. Матвійчук О., Пірхал А.
<i>Aquila pomarina</i>	Х.о., Волочиський р-н., с.Криштопівка, поле;	49.475711	26.490156	16.07.2011	1 ос.	Новак В.О.
<i>Aquila pomarina</i>	Х.о., Деражнянський р-н., с.Садове, поле.	49.224887	27.638965	29.04.2012	1 ос.	Новак В.О.
<i>Aquila pomarina</i>	Ч.о., Хотинський р-н, с.Санківці, проліт Пн	48.369172	26.225772	06.04.2013	6 ос.	Голянтус Ф.М.
<i>Aquila pomarina</i>	Х.о., Красилівський р-н., с.Кузьмин, ліс.	49.699898	27.032992	19.04.2013	1, 2 ос.	Новак В.О., Матвеев М.Д., Тарасенко М.О.
<i>Aquila pomarina</i>	Х.о., Старокостянтинівський р-н., с.Самчики, село-поле.	49.762574	27.382148	19.04.2013	1 ос.	Новак В.О., Матвеев М.Д., Тарасенко М.В., Волковський В.
<i>Aquila pomarina</i>	Х.о., Старосинявський р-н., с.Карпівці, ліс.	49.565693	27.399821	08.06.2013	1 ос.	Новак В.О.
<i>Aquila pomarina</i>	Х.о., м.Деражня, проліт Пд.-Сх.	49.275272	27.417371	29.09.2013	1, 10 ос.	Новак В.О.
<i>Aquila pomarina</i>	Х.о., Деражнянський р-н., с.Теперівка, проліт Пд.	49.298356	27.435508	29.09.2013	1 ос.	Новак В.О.
<i>Aquila pomarina</i>	Х.о., Деражнянський р-н., с.Копачівка, проліт Пд.	49.337109	27.385039	29.09.2013	1 ос.	Новак В.О.
<i>Aquila pomarina</i>	Вінн.о., Літинський р-н, с.Громадське, ліс.	49.367244	27.987766	08.07.2014		Новак В.О., Матвеев М.Д., Тарасенко М.О., Вітюк А.М.
<i>Aquila pomarina</i>	Х.о., Деражнянський р-н, с.Вовковинці, поле-ліс.	49.203736	27.701363	30.08.2014	1 ос.	Новак В.О.
<i>Aquila pomarina</i>	Х.о., м.Дунаївці, проліт Пд.	48.881059	26.817159	23.09.2014	3 ос.	Новак В.О.
<i>Aquila pomarina</i>	Вінн.о., Тульчинський р-н, с.Винокурня, проліт Пд.	48.767617	28.541431	29.09.2014	8 ос.	Новак В.О.
<i>Aquila pomarina</i>	Х.о., Летичівський р-н., смт.Меджибіж, проліт Пн.	49.440695	27.390412	06.04.2015	1 ос.	Новак В.О.
<i>Aquila pomarina</i>	Х.о., Хмельницький р-н, с.Захарівці, проліт Пд.	49.527435	26.741227	23.08.2015	1 ос.	Новак В.О.
<i>Aquila pomarina</i>	Вінн.о., Тульчинський р-н, смт.Шпиків, проліт Пд.	48.809366	28.563047	26.09.2015	3 ос.	
<i>Aquila pomarina</i>	Вінн.о., с.Чемериси Барські, проліт Пн.	49.063704	27.651285	02.04.2017	1 ос.	Новак В.О., Новак В.В.
<i>Aquila pomarina</i>	Х.о., Летичівський р-н., с.Головченці, ліс.	49.436229	27.490892	03.05.2016	1 ос.	Новак В.О.
<i>Aquila pomarina</i>	Х.о., Хмельницький р-н, с.Пархомівці, поле.	49.434247	27.260252	13.08.2017	2 ос.	Новак В.О.
<i>Aquila pomarina</i>	Х.о., Хмельницький р-н, с.Пирогівці, поле.	27.250009	27.250009	13.08.2017	2 ос.	Новак В.О.
<i>Aquila clanga</i>	Х.о., Летичівський р-н., с.Голосків, проліт Пн.	49.394392	27.349927	06.04.2012	1 ос.	Новак В.О.
<i>Aquila clanga</i>	- // -	49.394392	27.349927	05.04.2013	1, 1, 2 ос.	Новак В.О.
<i>Aquila clanga</i>	- // -, проліт Пд.	49.394392	27.349927	14.09.2013	1 ос.	Новак В.О.
<i>Aquila clanga</i>	- // -, проліт Пд.	49.394392	27.349927	24.09.2013	2, 1 ad 1 sad	Новак В.О.

Вид	Місце знахідки	Координати у десятиградусній системі		Дата знахідки	Додаткова інформація	Авторство знахідки
		широта	довгота			
<i>Aquila clanga</i>	Х, м. Старокостянтинів, проліт Пн.	49.761524	27.266143	23.03.2016	1 ос.	Новак В.О.
<i>Circus cyaneus</i>	Х.о., Летичівський р-н., с.Голосків, стерня.	49.394392	27.349927	22.02.2009	♀	Новак В.О.
<i>Circus cyaneus</i>	Там само	49.394392	27.349927	24.03.2009	♀	Новак В.О.
<i>Circus cyaneus</i>	- // -	49.394392	27.349927	20.09.2009	♀	Новак В.О., Федоришин Б., Данилків О., Балан О, Мельник А., Пожарський Д.
<i>Circus cyaneus</i>	- // -, долина р.Пд. Буг і прилеглі поля	49.398806	27.338122	01.01.2010	♂	Новак В.О.
<i>Circus cyaneus</i>	- // -	49.398806	27.338122	02.01.2010	2♂1♀	Новак В.О.
<i>Circus cyaneus</i>	- // -	49.398806	27.338122	17.01.2010	♂	Новак В.О.
<i>Circus cyaneus</i>	- // -, проліт Пд.	49.394392	27.349927	22.10.2010	♂, ♀	Новак В.О., Данилків О.
<i>Circus cyaneus</i>	- // -, проліт Пд-Сх.	49.394392	27.349927	10.11.2010	♀	Новак В.О.
<i>Circus cyaneus</i>	- // -, долина р.Пд. Буг.	49.394392	27.349927	06.12.2010	♂	Пожарський Д.
<i>Circus cyaneus</i>	- // -, неоране поле в долині р.Пд. Буг	49.394392	27.349927	25.02.2011	♂	Федоришин Б.
<i>Circus cyaneus</i>	- // -, х.Оренда, неоране поле.	49.369050	27.347913	27.03.2011	♀	Новак В.О.
<i>Circus cyaneus</i>	- // -, проліт Сх.	49.394392	27.349927	16.04.2011	♀	Новак В.О.
<i>Circus cyaneus</i>	- // -, рілля за трактором.	49.394392	27.349927	18.08.2011	♀	Новак В.О.
<i>Circus cyaneus</i>	- // -, городи у селі.	49.382580	27.349254	17.01.2012	♀	Новак В.О.
<i>Circus cyaneus</i>	- // -, долина р.Пд. Буг у селі.	49.388301	27.339478	17.01.2012	♀	Новак В.О.
<i>Circus cyaneus</i>	- // -, городи.	49.394392	27.349927	04.10.2012	♀	Новак В.О.
<i>Circus cyaneus</i>	- // -, проліт Пд.	49.394392	27.349927	07.10.2012	♀	Новак В.О.
<i>Circus cyaneus</i>	- // -	49.394392	27.349927	03.11.2012	♀	Новак В.О.
<i>Circus cyaneus</i>	- // -	49.394392	27.349927	06.11.2012	♂	Новак В.О.
<i>Circus cyaneus</i>	- // -, городи.	49.394392	27.349927	11.11-04.12.2012	♀	Новак В.О.
<i>Circus cyaneus</i>	- // -, долина р.Пд. Буг.	49.394392	27.349927	31.03.2013	♀	Новак В.О.
<i>Circus cyaneus</i>	- // -, проліт Пн.	49.394392	27.349927	05.04.2013	3♂	Новак В.О.
<i>Circus cyaneus</i>	- // -, проліт Пн-Зх.	49.394392	27.349927	07.04.2013	♀	Новак В.О.
<i>Circus cyaneus</i>	- // -, проліт Пд.	49.394392	27.349927	19.09.2013	♀	Новак В.О.
<i>Circus cyaneus</i>	- // -	49.394392	27.349927	22.09.2013	♀	Новак В.О.
<i>Circus cyaneus</i>	- // -, луки.	49.394392	27.349927	01.12.2013	♀	Новак В.О.
<i>Circus cyaneus</i>	- // -, проліт Пн.	49.394392	27.349927	25.03.2014	♀	Новак В.О.
<i>Circus cyaneus</i>	- // -, проліт Пд.	49.394392	27.349927	25.10.2014	♀	Новак В.О.
<i>Circus cyaneus</i>	- // -, поле.	49.394392	27.349927	22.01.2016	♂	Новак В.О.
<i>Circus cyaneus</i>	- // -, проліт.	49.394392	27.349927	09.10.2016	♀	Новак В.О.
<i>Circus cyaneus</i>	- // -, проліт Пд.	49.394392	27.349927	14.10.2016	♀	Новак В.О.
<i>Circus cyaneus</i>	- // -, проліт Пд.	49.394392	27.349927	26.11.2016	♀	Новак В.О.
<i>Circus cyaneus</i>	Х.о., Летичівський р-н., с.Шрубків, проліт на Сх.	49.484544	27.401098	09.03.2009	♂	Новак В.О.
<i>Circus cyaneus</i>	- // -, поле.	49.484544	27.401098	30.11.2012	♂♀	Новак В.О.
<i>Circus cyaneus</i>	Т.о., м.Кременець, проліт Пд.	50.072083	25.739726	18.10.2009	2♂	Новак В.О.
<i>Circus cyaneus</i>	Х., смт.Летичів, проліт Пд.	49.397259	27.612523	29.10.2009	♀	Новак В.О.
<i>Circus cyaneus</i>	Х.о., Летичівський р-н., с.Головченці, проліт Пд.	49.435561	27.473258	29.10.2009	♀	Новак В.О.
<i>Circus cyaneus</i>	Х.о., Летичівський р-н., с.Русанівці, долина р.Храбусна, поле.	49.408599	27.366912	16.11.2009	♂	Новак В.О.
<i>Circus cyaneus</i>	Там само	49.408599	27.366912	20.11.2009	♀	Новак В.О.
<i>Circus cyaneus</i>	- // -, проліт Пн.	49.404689	27.345652	22.03.2011	♀	Новак В.О.

Вид	Місце знахідки	Координати у десятичній системі		Дата знахідки	Додаткова інформація	Авторство знахідки
		широта	довгота			
<i>Circus cyaneus</i>	- // -	49.404689	27.345652	17.04.2011	♂	Новак В.О.
<i>Circus cyaneus</i>	- // -, проліт Пд.	49.404689	27.345652	29.10.2011	♀	Новак В.О.
<i>Circus cyaneus</i>	- // -, проліт Сх.	49.404689	27.345652	06.11.2011	2 ос.	Новак В.О.
<i>Circus cyaneus</i>	- // -, проліт Пн.	49.404689	27.345652	02.04.2013	♀	Новак В.О.
<i>Circus cyaneus</i>	- // -, поле.	49.404689	27.345652	07.04.2013	♀	Новак В.О.
<i>Circus cyaneus</i>	- // -	49.404689	27.345652	20.10.2013	♂	Новак В.О.
<i>Circus cyaneus</i>	- // -, долина р.Пд. Буг.	49.404689	27.345652	09.11.2013	♀	Новак В.О.
<i>Circus cyaneus</i>	- // -, проліт Пн.	49.404689	27.345652	07.04.2015	♀	Новак В.О.
<i>Circus cyaneus</i>	Х.о., Летичівський р-н., с. Волосівці, поле.	49.529919	27.340159	17.11.2009	♂	Федоришин Б.
<i>Circus cyaneus</i>	Ж.о., Черняхівський р-н., с. Вільськ, суха лука.	50.369580	28.540434	17.04.2010	♂	Новак В.О.
<i>Circus cyaneus</i>	Х.о., Хмельницький р-н., с.Пирогівці, городи за селом.	49.392522	27.277954	27.04.2010	♂	Новак В.О.
<i>Circus cyaneus</i>	Х.о., Краси́лівський р-н., с.Корчівка, полестерня.	49.798969	26.666343	14.08.2010	♀	Новак В.О.
<i>Circus cyaneus</i>	Р.о., Млинівський р-н., с.Надчиці, стерня.	50.598526	25.493348	16.08.2010	♀	Новак В.О.
<i>Circus cyaneus</i>	Х.о., смт.Летичів, проліт Пд.. долиною р. Вовк.	49.375423	27.598532	04.11.2010	♀	Новак В.О.
<i>Circus cyaneus</i>	Там само, поле на зх.	49.375423	27.598532	19.12.2010	♂	Новак В.О.
<i>Circus cyaneus</i>	- // -, проліт Пн.	49.375423	27.598532	29.03.2012	♂	Новак В.О.
<i>Circus cyaneus</i>	Х.о., Волочиський р-н., с. Купіль, поле зернових	49.594611	26.498595	14.07.2011	♀	Новак В.О.
<i>Circus cyaneus</i>	Х.о., Старокостянтинівський р-н., с. Капустин, поле	49.826113	27.160254	25.01.2012	♂	Новак В.О.
<i>Circus cyaneus</i>	Х.о., Летичівський р-н., с. Ставниця, полелуки, заказник «Башта».	49.436909	27.438270	24.11.2012	♂	Новак В.О., Вітюк А.М.
<i>Circus cyaneus</i>	- // -	49.436909	27.438270	25.08.2017	♀	Новак В.О.
<i>Circus cyaneus</i>	Х.о., Летичівський р-н., с. Чапля, стерня (ВН);	49.476267	27.560863	06.10.2013	♂	Новак В.О.
<i>Circus cyaneus</i>	Х.о., Шепетівський р-н, с. Савичі, проліт Пн.	50.205721	27.229439	22.03.2015	♀	Новак В.О., Тарасенко М.О.
<i>Circus cyaneus</i>	Ч.о., Хотинський р-н, с.Санківці, проліт Пн.	48.369172	26.225772	11.04.2015	♂	Голянтус Ф.М.
<i>Circus cyaneus</i>	Х.о., Летичівський р-н., с.Лисогірка, поле.	49.378772	27.393890	15.11.2015	♂	Новак В.О.
<i>Circus cyaneus</i>	Х.о., Летичівський р-н., с.Требухівці, городи.	49.426703	27.390418	12.03.2016	♀	Новак В.О.
<i>Circus cyaneus</i>	Х.о., м.Волочиськ, поле.	49.518435	26.208959	28.05.2016	♂	Новак В.О.
<i>Circus macrourus</i>	Х.о., Летичівський р-н., с.Голосків, проліт Пн.	49.394392	27.349927	05.04.2013	♂♀	Новак В.О.
<i>Circus macrourus</i>	Вінн.о., Барський р-н, с.Лука Барська, проліт Пн-Зх.	49.164181	27.801833	03.05.2015	♂	Новак В.О., Новак В.В.
<i>Circus pygargus</i>	В.о., Рожищенський р-н., с.Погіньки, поле.	51.117734	24.958425	08.08	♂	Новак В.О., Новак Л.М.
<i>Circus pygargus</i>	Х.о., Летичівський р-н., с.Русанівці, проліт Пд..	49.406544	27.346316	19.08.2009	♂	Новак В.О.
<i>Circus pygargus</i>	Там же.	49.406544	27.346316	24.09.2017	♀	Новак В.О.
<i>Circus pygargus</i>	- // -, проліт Пн.	49.406544	27.346316	23.04.2016	♂	Новак В.О.
<i>Circus pygargus</i>	Х.о., Кам'янець-Подільський р-н., с.Вихватнівці, ур.Совиний Яр.	48.647680	26.896828	27.04.2011	♂	Бокотей А.А., Новак В.О., Дзюбенко Н., Тарасенко М.В., Новак В.В.
<i>Circus pygargus</i>	Х.о., смт.Летичів, Щедрівське вдсх.	49.397259	27.612523	20.04.2012	♀	Новак В.О.
<i>Circus pygargus</i>	Х.о., Летичівський р-н., с.Голосків, проліт Пд.	49.394392	27.349927	14.09.2013	♂♀	Новак В.О.
<i>Falco cherrug</i>	Х.о., Летичівський р-н., с.Голосків, проліт Пд.	49.394392	27.349927	16.09.2012	1 ос.	Новак В.О.
<i>Falco cherrug</i>	Х.о., Летичівський р-н., с.Голосків, проліт Пд.	49.394392	27.349927	08.09.2013	1 ос.	Новак В.О.
<i>Grus grus</i>	Х.о., Летичівський р-н., с.Русанівці, проліт Пн-Зх.	49.406544	27.346316	30.03.2009	1 ос.	Новак В.О.
<i>Grus grus</i>	- // -, поле.	49.406544	27.346316	20.03.2013	1 ос.	Новак В.О.

Вид	Місце знахідки	Координати у десятиградусній системі		Дата знахідки	Додаткова інформація	Авторство знахідки
		широта	довгота			
<i>Grus grus</i>	- // -, долина р.Південний Буг.	49.406544	27.346316	10.03.2016	7 ос.	Алексеев І.В.
<i>Grus grus</i>	Х.о., Ізяславський р-н., с.Ліщани, проліт Пд.	49.986227	26.931747	23.09.2009	15, 15, 17 ос.	Юнь М.
<i>Grus grus</i>	Р.о., Млинівський р-н., с.Новоукраїнка, проліт Пд.	50.606332	25.528406	02.10.2009	38 ос.	Новак М.О.
<i>Grus grus</i>	- // -, проліт Пн.	50.606332	25.528406	24.03.2011	2, 2, 24 ос.	Новак М.О., Новак Н.М.
<i>Grus grus</i>	- // -, проліт Пн.	50.606332	25.528406	30.03.2011	6 ос.	Новак М.М.
<i>Grus grus</i>	- // -, проліт Пд.	50.606332	25.528406	07.10.2014	3, 10 ос.	Новак М.М.
<i>Grus grus</i>	- // -, проліт Пн.	50.606332	25.528406	05.05.2016	2 ос.	Новак М.О.
<i>Grus grus</i>	- // -, проліт Пд.	50.606332	25.528406	13.10.2016	19 ос.	Новак М.М., Новак З.Г.
<i>Grus grus</i>	Х.о., Летичівський р-н., с.Голосків, проліт Пд.	49.394392	27.349927	02.10.2009	10 ос.	Данилків О.
<i>Grus grus</i>	Там само	49.394392	27.349927	06.10.2009	8 ос.	Данилків О.
<i>Grus grus</i>	- // -	49.394392	27.349927	08.10.2009	30 ос.	Новак Л.М., Данилків О., Алексеев І., Гуменюк М.
<i>Grus grus</i>	- // -, долина р. Пд. Буг та рілля.	49.380382	27.330161	20.03.2010	1 ос.	Новак В.О.
<i>Grus grus</i>	- // -, проліт Пн-Сх.	49.394392	27.349927	27.03.2010	2 ос.	Новак В.О.
<i>Grus grus</i>	- // -, проліт Зх.	49.394392	27.349927	20.04.2010	9 ос.	Федоришин Б.
<i>Grus grus</i>	- // -	49.394392	27.349927	20.09.2010	8 ос.	Пожарський Д., Бондар М.
<i>Grus grus</i>	- // -, проліт Пд.	49.394392	27.349927	22.10.2012	1 ос.	Новак В.О.
<i>Grus grus</i>	- // -, кукурудзяна стерня.	49.394392	27.349927	16.03.2013	1 ос.	Новак В.О.
<i>Grus grus</i>	- // -, проліт Пд.	49.394392	27.349927	28.10.2013	15 ос.	Новак В.О.
<i>Grus grus</i>	- // -, проліт Пн.	49.394392	27.349927	07.09.2015	2 ос.	Новак В.О.
<i>Grus grus</i>	- // -	49.394392	27.349927	23.09.2015	3 ос.	Новак В.О.
<i>Grus grus</i>	- // -, проліт Пд.	49.394392	27.349927	14.10.2016	20 ос.	Новак В.О., Ліпай В.
<i>Grus grus</i>	Ж.о., Овруцький р-н., с.Селезівка, луки, сінокіс.	51.532414	28.123160	17.04.2010	1, 2, 2 ос.	Новак В.О., Очеретний Д., Гузій А., Тищенко В., Бондар В.
<i>Grus grus</i>	Ч.о., Хотинський р-н, с.Санківці, проліт.	48.369172	26.225772	06.04.2013	5 ос.	Голянтус Ф.М.
<i>Grus grus</i>	Х.о., Шепетівський р-н, с.Савичі, оз.Лісова Пісня.	50.207254	27.263107	21.03.2015	1 ос.	Новак В.О., Матвеев М.Д., Тарасенко М.О., Рабчевський Р.
<i>Grus grus</i>	Х.о., Шепетівський р-н, с. Травлин, луки.	50.176340	27.215949	21.03.2015	1, 2 ос.	Новак В.О., Матвеев М.Д., Тарасенко М.О., Рабчевський Р.
<i>Grus grus</i>	Ч.о., Сторожинецький р-н., с.Красноільськ, проліт Пн.	47.971283	25.579446	08.04.2017	15	Голянтус С.Ф.
<i>Grus grus</i>	Х.о., Летичівський р-н., смт.Меджибіж, долина р.Бужок.	49.447799	27.400150	12.03.2016	6 ос.	Новак В.О.
<i>Grus grus</i>	Х.о., Летичівський р-н., с.Майдан Вербецький, проліт Пн.	49.388393	27.783868	17.03.2016	14 ос.	Бондар О.І.
<i>Charadrius hiaticula</i>	Х.о., Летичівський р-н, смт.Меджибіж, спущений став.	49.446533	27.403283	14.05.2016	2 ос.	Новак В.О.

Вид	Місце знахідки	Координати у десятинній системі		Дата знахідки	Додаткова інформація	Авторство знахідки
		широта	довгота			
<i>Numenius arquata</i>	Х.о., Летичівський р-н., с.Русанівці, р.Пд. Буг, проліт Пн.	49.406544	27.346316	26.03.2011	1 ос.	Новак В.О.
<i>Numenius arquata</i>	- // -, долина р.Пд. Буг.	49.406544	27.346316	10.10.2014	1 ос.	Бондар М.
<i>Numenius arquata</i>	Х.о., Летичівський р-н., с.Голосків, р.Пд. Буг, стариця.	49.397386	27.334155	10.04.2012	2 ос.	Новак В.О.
<i>Numenius arquata</i>	- // -	49.397386	27.334155	19.08.2012	1 ос.	Новак В.О.
<i>Numenius arquata</i>	- // -, калужа серед ріллі.	49.372666	27.331704	16.04.2013	20 ос.	Новак В.О.
<i>Numenius arquata</i>	- // -, проліт Пн-Сх.	49.394596	27.352901	17.04.2013	3 ос.	Новак В.О.
<i>Numenius arquata</i>	- // -, проліт Пн.	49.394596	27.352901	18.04.2013	2 ос.	Новак В.О.
<i>Numenius arquata</i>	Х.о., смт.Стара Синява, став в долині р.Іква.	49.596979	27.584196	11.10.2015	1 с.	Полюк О.
<i>Numenius phaeopus</i>	Х.о., Летичівський р-н., с.Голосків, р.Пд. Буг, стариця.	49.397386	27.334155	10.04.2012	1 ос.	Новак В.О.
<i>Numenius phaeopus</i>	- // -	49.397386	27.334155	19.03.2013	1 ос.	Новак В.О.
<i>Hydroprogne caspia</i>	Х.о., смт.Летичів, р.Пд. Буг, острівець.	49.417341	27.640136	11.08.2013	2 ос.	Новак В.О., Вітюк А.М.
<i>Columba oenas</i>	Х.о., Летичівський р-н., с.Голосків, пришлахова л/с;	49.397507	27.364949	06.01.2010	1 ос.	Новак В.О.
<i>Columba oenas</i>	Там само	49.397507	27.364949	18.01.2010	1 ос.	Новак В.О.
<i>Columba oenas</i>	- // -, поле.	49.394596	27.352901	13.03.2011	5 ос.	Новак В.О.
<i>Columba oenas</i>	- // -, проліт Пн-Зх.	49.394596	27.352901	17.03.2012	1 ос.	Новак В.О.
<i>Columba oenas</i>	- // -, проліт Сх.	49.394596	27.352901	06.10.2012	1 ос.	Новак В.О.
<i>Columba oenas</i>	- // -, кукурудзяна стерня.	49.394596	27.352901	17.03.2013	1, 5 ос.	Новак В.О.
<i>Columba oenas</i>	- // -, проліт Пн.	49.394596	27.352901	20.03.2013	2 ос.	Новак В.О.
<i>Columba oenas</i>	- // -	49.394596	27.352901	7.04.2013	1, 1 ос.	Новак В.О.
<i>Columba oenas</i>	- // -, проліт Пд.	49.394596	27.352901	24.08.2013	1 ос.	Новак В.О., Новак В.В.
<i>Columba oenas</i>	- // -, проліт Пд-Сх.	49.394596	27.352901	22.09.2013	1 ос.	Новак В.О.
<i>Columba oenas</i>	- // -, проліт Пд-Зх.	49.394596	27.352901	20.10.2013	1 ос.	Новак В.О.
<i>Columba oenas</i>	Х.о., Летичівський р-н., с.Русанівці, поле-ЛЕП.	49.405095	27.345769	04.03.2010	3 ос.	Новак В.О.
<i>Columba oenas</i>	Там само	49.405095	27.345769	13.03.2010	2 ос.	Новак В.О.
<i>Columba oenas</i>	- // -, проліт Пн.	49.405095	27.345769	20.03.2010	1, 20 ос.	Новак В.О.
<i>Columba oenas</i>	- // -	49.405095	27.345769	21.03.2010	1 ос.	Новак В.О.
<i>Columba oenas</i>	Х.о., Летичівський р-н., с. Волосівці, проліт Пд.	49.531760	27.331859	10.09.2011	2 ос.	Новак В.О.
<i>Columba oenas</i>	Вінн.о., м.Бар, проліт Пн.	49.090079	27.701036	02.04.2017	2 ос.	Новак В.О., Новак В.В.
<i>Asio flammeus</i>	Х.о., Летичівський р-н., с.Голосків, стерня.	49.394392	27.349927	04.01.2010	1 ос.	Новак В.О.
<i>Asio flammeus</i>	- // -, долина р.Пд. Буг.	49.397386	27.334155	20.02- 04.03.2011	1 ос.	Федоришин Б.
<i>Asio flammeus</i>	Х.о., Летичівський р-н., с.Волосівці, біля струмків в долинах серед полів.	49.531760	27.331859	26.11.2011	2, 2 ос.	Полюк О.
<i>Asio flammeus</i>	Х.о., Летичівський р-н., с.Русанівці, долина р.Пд. Буг.	49.405095	27.345769	27- 30.02.2015	♂	Новак В.О., Алексєєв О.
<i>Strix nebulosa</i>	Ж.о., Овруцький р-н., с.Селезівка, болото-сосновий ліс.	51.527920	28.090578	17.04.2010	1 ос.	Новак В.О., Жила С., Весельський М. та інші
<i>Tyto alba</i>	м.Луцьк, територія заводу ЛуАЗ.	50.744106	25.362010	01- 20.03.2010	1 пара	Новак М.О.
<i>Coracias garrulus</i>	Ч, Хотинський р-н., с.Санківці, молоді садки.	48.369172	26.225772	22.05.2016	2 ос.	Новак В.О., Новак В.В.

Вид	Місце знахідки	Координати у десятичній системі		Дата знахідки	Додаткова інформація	Авторство знахідки
		широта	довгота			
<i>Coracias garrulus</i>	Х.о., Летичівський р-н., с.Голосків, поле-гречка.	49.394657	27.367565	30-31.07.2017	1 ос.	Новак В.О.
<i>Picus viridis</i>	Х.о., Шепетівський р-н, с.Савичі, ліс.	50.196687	27.213200	22.03.2015	1 ос.	Новак В.О., Матвеев М.Д.
<i>Lanius excubitor</i>	Х.о., Летичівський р-н., с.Голосків, ЛЕП-городи.	49.393769	27.346614	07.01-24.03.2009	1 ос.	Новак В.О., Новак В.В.
<i>Lanius excubitor</i>	Там само	49.393769	27.346614	27.09.2009	1 ос.	Новак В.О.
<i>Lanius excubitor</i>	- // -, городи і луки в долині р.Пд. Буг.	49.397386	27.334155	11.01.2009	1, 2 ос.	Новак В.О.
<i>Lanius excubitor</i>	- // -	49.397386	27.334155	25.10.2009	1 ос.	Новак В.О.
<i>Lanius excubitor</i>	- // -, городи східніше села.	49.389337	27.359216	27.02.2009	1 ос.	Новак В.О.
<i>Lanius excubitor</i>	- // -, сухий меліоративний канал з кущами на пд.-сх. від села.	49.372625	27.367595	25.10.2009	1 ос.	Новак В.О., Данилків О.
<i>Lanius excubitor</i>	- // -, долина р.Пд. Буг	49.397386	27.334155	01.01.2010	1 ос.	Новак В.О.
<i>Lanius excubitor</i>	- // -, сухий меліоративний канал з кущами на пд.-сх. від села.	49.372625	27.367595	08.01.2010	1 ос.	Новак В.О.
<i>Lanius excubitor</i>	- // -, меліоративний канал зарослий вербами на Пд. від села.	49.373967	27.348045	13.01.2010	1 ос.	Данилків О.
<i>Lanius excubitor</i>	- // -, вул.Перемоги	49.393769	27.346614	30.01.2010	1 ос.	Новак В.О., Новак В.В.
<i>Lanius excubitor</i>	- // -, городи.	49.393769	27.346614	04-10.03.2010	1 ос.	Новак В.О.
<i>Lanius excubitor</i>	- // -, сухий меліоративний канал з кущами на пд.-сх. від села.	49.372625	27.367595	06-10.03.2010	1 ос.	Данилків О.
<i>Lanius excubitor</i>	- // -, поле соняшника.	49.393769	27.346614	14.03.2010	1 ос.	Новак В.О., Данилків О., Федоришин Б., Фрізоргер А., Бондар М.
<i>Lanius excubitor</i>	- // -, городи.	49.393769	27.346614	05-23.10.2010	1 ос.	Новак В.О.
<i>Lanius excubitor</i>	- // -, долина р.Пд. Буг.	49.397386	27.334155	17.10.2010	1 ос.	Новак В.О.
<i>Lanius excubitor</i>	- // -	49.397386	27.334155	16.01.2011	1 ос.	Новак В.О.
<i>Lanius excubitor</i>	- // -, городи-поле на Зх. від села.	49.390238	27.315669	24.01.2011	1 ос.	Пожарський Д.
<i>Lanius excubitor</i>	- // -, меліоративний канал зарослий вербами на Пд. від села.	49.373967	27.348045	24.01.2011	1 ос.	Данилків О.
<i>Lanius excubitor</i>	- // -, у центрі села.	49.386574	27.344231	29.01.2011	1 ос.	Новак В.О.
<i>Lanius excubitor</i>	- // -, долина р.Пд.Буг.	49.397386	27.334155	03.03.2011	1 ос.	Федоришин Б., Данилків О., Бондар М.
<i>Lanius excubitor</i>	- // -, городи.	49.393769	27.346614	19.12.2011	1 ос.	Новак В.О.
<i>Lanius excubitor</i>	- // -, долина р.Пд.Буг.	49.397386	27.334155	24.12.2011	1 ос.	Новак В.О.
<i>Lanius excubitor</i>	- // -, сухий меліоративний канал з кущами на пд.-сх. від села.	49.372625	27.367595	25.12.2011	1 ос.	Новак В.О.
<i>Lanius excubitor</i>	- // -, городи східніше села.	49.389337	27.359216	01.01.2012	1 ос.	Новак В.О.
<i>Lanius excubitor</i>	- // -, городи на Пн. від села.	49.393769	27.346614	13.01.2012	1 ос.	Новак В.О.
<i>Lanius excubitor</i>	- // -, незамерзаючі джерела в долині р.Пд. Буг у центрі села.	49.386574	27.344231	02-12.02.2012	1 ос.	Новак В.О.
<i>Lanius excubitor</i>	- // -, луки в долині р.Пд. Буг	49.397386	27.334155	08-17.03.2012	1 ос.	Новак В.О.
<i>Lanius excubitor</i>	- // -, городи на Пн. від села.	49.393769	27.346614	17-18.03.2012	1 ос.	Новак В.О.

Вид	Місце знахідки	Координати у десятинній системі		Дата знахідки	Додаткова інформація	Авторство знахідки
		широта	довгота			
<i>Lanius excubitor</i>	- // -, городи на пд.-сх від села.	49.370777	27.363472	30.09.2012	1 ос.	Новак В.О., Григор'єв М.
<i>Lanius excubitor</i>	- // -, городи на Пн. від села.	49.393769	27.346614	06- 27.10.2012	1 ос.	Новак В.О.
<i>Lanius excubitor</i>	- // -	49.393769	27.346614	13.12.2012	1 ос.	Новак В.О.
<i>Lanius excubitor</i>	- // -, долина р.Пд. Буг.	49.390660	27.338330	17.12.2012	1 ос.	Новак В.О.
<i>Lanius excubitor</i>	- // -, польова л/с.	49.392329	27.374275	01.01.2013	1 ос.	Новак В.О.
<i>Lanius excubitor</i>	- // -, луки.	49.397386	27.334155	03- 24.03.2013	1 ос.	Новак В.О.
<i>Lanius excubitor</i>	- // -	49.397386	27.334155	19.09- 20.10.2013	1 ос.	Новак В.О.
<i>Lanius excubitor</i>	- // -, поле.	49.399599	27.357342	26.09.2013	1 ос.	Новак В.О.
<i>Lanius excubitor</i>	- // -, городи східніше села.	49.389337	27.359216	06.10.2013	1 ос.	Новак В.О.
<i>Lanius excubitor</i>	- // -, крайня вул. села.	49.376050	27.350436	27.10.2013	1 ос.	Новак В.О., Кисла Н.
<i>Lanius excubitor</i>	- // -, алея беріз край села.	49.393769	27.346614	29.10.2013	1 ос.	Новак В.О.
<i>Lanius excubitor</i>	- // -, городи на Пн. від села.	49.393769	27.346614	30.11- 01.12.2013	1 ос.	Новак В.О.
<i>Lanius excubitor</i>	- // -, проліт Пн.	49.393769	27.346614	22.03.2014	1 ос.	Новак В.О.
<i>Lanius excubitor</i>	- // -, городи на Пн. від села.	49.393769	27.346614	20.09.2014	1 ос.	Новак В.О.
<i>Lanius excubitor</i>	- // -	49.393769	27.346614	02- 15.01.2015	1 ос.	Новак В.О.
<i>Lanius excubitor</i>	- // -, меліоративний канал з кущами на зх. від села.	49.390238	27.315669	10.09.2015	1 ос.	Новак Л.М.
<i>Lanius excubitor</i>	- // -, городи на Пн. від села.	49.393769	27.346614	12.09- 30.10.2015	1 ос.	Новак В.О., Новак В.В., Новак Л.М.
<i>Lanius excubitor</i>	- // -, меліоративний канал з кущами на зх. від села.	49.390238	27.315669	07.01.2016	1, 1 ос.	Новак В.О.
<i>Lanius excubitor</i>	- // -, долина р.Пд. Буг.	49.395323	27.332177	07- 28.02.2016	1 ос.	Новак В.О.
<i>Lanius excubitor</i>	- // -, городи східніше села.	49.389337	27.359216	05.03.2016	1 ос.	Новак В.О.
<i>Lanius excubitor</i>	- // -, городи на Пн. від села.	49.393769	27.346614	08.03- 23.04.2016	1 ос.	Новак В.О., Новак В.В., Новак Л.М.
<i>Lanius excubitor</i>	- // -	49.393769	27.346614	19.08- 26.11.2016	1 ос.	Новак В.О., Новак В.В., Новак Л.М.
<i>Lanius excubitor</i>	- // -, долина р.Пд. Буг.	49.397386	27.334155	03.12.2016	1 ос.	Новак В.О.
<i>Lanius excubitor</i>	- // -	49.397386	27.334155	09.04.2017	2 ос.	Новак В.О.
<i>Lanius excubitor</i>	- // -, городи на Пн. від села.	49.393769	27.346614	04.07- 12.10.2017	1-2 ос.	Новак В.О.
<i>Lanius excubitor</i>	- // -, меліоративний канал з кущами на сх. від села.	49.372625	27.367595	07.10.2017	3 ос.	Новак В.О.
<i>Lanius excubitor</i>	Р.о., Рівненський р-н., с.Бронники, ЛЕП-поле.	50.709391	26.101952	08.01.2009	1 ос.	Новак В.О.
<i>Lanius excubitor</i>	Х.о., Летичівський р-н., с.Русанівці, долина р.Пд.Буг.	49.402114	27.344036	14.01- 03.03.2009	1 ос.	Новак В.О.
<i>Lanius excubitor</i>	Там само	49.402114	27.344036	20.11.2009	1 ос.	Новак В.О.
<i>Lanius excubitor</i>	- // -	49.402114	27.344036	01- 30.01.2010	1 ос.	Новак В.О., Новак В.В., Алексєєв І.

Вид	Місце знахідки	Координати у десятиградусній системі		Дата знахідки	Додаткова інформація	Авторство знахідки
		широта	довгота			
<i>Lanius excubitor</i>	- // -	49.402114	27.344036	09- 21.03.2010	1 ос.	Алексеев І., Бондар М., Пожарський Д.
<i>Lanius excubitor</i>	- // -	49.402114	27.344036	02- 31.10.2010	1 ос.	Новак В.О., Алексеев І.
<i>Lanius excubitor</i>	- // -	49.402114	27.344036	06.11- 25.12.2010	1-2 ос.	Новак В.О.
<i>Lanius excubitor</i>	- // -	49.402114	27.344036	01.01.2011	1, 1 ос.	Новак В.О.
<i>Lanius excubitor</i>	- // -, гранітний кар'єр.	49.404028	27.354467	16.01.2011	1 ос.	Новак В.О.
<i>Lanius excubitor</i>	- // -, долина р.Пд.Буг.	49.402114	27.344036	06- 12.03.2011	1 ос.	Новак В.О.
<i>Lanius excubitor</i>	- // -	49.402114	27.344036	03.09- 30.10.2011	1 ос.	Новак В.О.
<i>Lanius excubitor</i>	- // -, долина безіменної малої річки.	49.420140	27.344910	06.11.2011	1 ос.	Новак В.О.
<i>Lanius excubitor</i>	- // -, гранітний кар'єр.	49.404028	27.354467	07.01.2012	1 ос.	Новак В.О.
<i>Lanius excubitor</i>	- // -, долина р.Пд.Буг.	49.402114	27.344036	28.01.2012	1 ос.	Новак В.О.
<i>Lanius excubitor</i>	- // -	49.402114	27.344036	26.02.2012	1 ос.	Новак В.О.
<i>Lanius excubitor</i>	- // -	49.402114	27.344036	10.03.2012	1 ос.	Новак В.О.
<i>Lanius excubitor</i>	- // -	49.402114	27.344036	16.04.2012	1 ос.	Новак В.О.
<i>Lanius excubitor</i>	- // -	49.402114	27.344036	06.10- 18.11.2012	1 ос.	Новак В.О.
<i>Lanius excubitor</i>	- // -, гранітний кар'єр.	49.404028	27.354467	11.11.2012	1 ос.	Новак В.О.
<i>Lanius excubitor</i>	- // -, долина р.Пд.Буг.	49.402114	27.344036	28.12.2012	1 ос.	Новак В.О.
<i>Lanius excubitor</i>	- // -	49.402114	27.344036	20- 31.03.2013	1 ос.	Новак В.О.
<i>Lanius excubitor</i>	- // -, гранітний кар'єр.	49.404028	27.354467	28.03.2013	1 ос.	Новак В.О.
<i>Lanius excubitor</i>	- // -	49.404028	27.354467	09.11.2013	1 ос.	Новак В.О.
<i>Lanius excubitor</i>	- // -, долина р.Пд.Буг.	49.402114	27.344036	01.12.2013	1 ос.	Новак В.О.
<i>Lanius excubitor</i>	- // -	49.402114	27.344036	21.09- 30.11.2014	1 ос.	Новак В.О.
<i>Lanius excubitor</i>	- // -	49.402114	27.344036	07.02.2015	1 ос.	Новак В.О.
<i>Lanius excubitor</i>	- // -, верболози в долині серед поля.	49.420140	27.344910	23.01.2016	1 ос.	Новак В.О.
<i>Lanius excubitor</i>	- // -, долина р.Пд.Буг.	49.402114	27.344036	07.02- 2.05.2016	1 ос.	Новак В.О.
<i>Lanius excubitor</i>	- // -	49.402114	27.344036	18.09.2016	1 ос.	Новак В.О.
<i>Lanius excubitor</i>	- // -	49.402114	27.344036	25.12.2016	1 ос.	Новак В.О.
<i>Lanius excubitor</i>	- // -	49.402114	27.344036	06.08.2017	2 ос.	Новак В.О.
<i>Lanius excubitor</i>	- // -, заказник «Безодня».	49.423995	27.377669	17.09.2017	1 ос.	Новак В.О., Бортник Б.
<i>Lanius excubitor</i>	Х.о., Летичівський р-н., с.Волосівці, алея вікових лип вздовж польової дороги.	49.528336	27.360552	11.04.2009	1, 1 ос.	Новак В.О., Новак Л.М.
<i>Lanius excubitor</i>	Там само	49.528336	27.360552	10.04.2010	1 ос.	Новак В.О., Новак Л.М.
<i>Lanius excubitor</i>	- // -	49.528336	27.360552	24.08.2010	1 ос.	Новак В.О., Новак В.В.
<i>Lanius excubitor</i>	- // -, старий фруктовий сад.	49.536762	27.332183	30.03.2012	1 ос.	Новак В.О.
<i>Lanius excubitor</i>	- // -, поле.	49.528336	27.360552	30.11.2012	1 ос.	Новак В.О.
<i>Lanius excubitor</i>	- // -, алея вікових лип вздовж польової дороги.	49.528336	27.360552	08.06.2013	1 ос.	Новак В.О.
<i>Lanius excubitor</i>	- // -, польова л/с ур.Міська Дубина.	49.516044	27.377124	06.10.2013	1 ос.	Новак В.О.
<i>Lanius excubitor</i>	- // -	49.516044	27.377124	24.11.2013	1 ос.	Новак В.О.
<i>Lanius excubitor</i>	- // -	49.516044	27.377124	01.01.2016	1, 1 ос.	Новак В.О.

Вид	Місце знахідки	Координати у десятичній системі		Дата знахідки	Додаткова інформація	Авторство знахідки
		широта	довгота			
<i>Lanius excubitor</i>	- // -, алея вікових лип.	49.528336	27.360552	01.01.2016	1, 1 ос.	Новак В.О.
<i>Lanius excubitor</i>	В.о., Шацький р-н., с.Пульмо, куці на луках біля оз.Луки	51.535567	23.852012	09.08.2009	1 ос.	Новак В.О.
<i>Lanius excubitor</i>	Х.о., Хмельницький р-н., с.Масівці, долина р. Пд. Буг	49.375165	27.239824	28.02.2010	1 ос.	Голоскевич М.
<i>Lanius excubitor</i>	Х.о., Летичівський р-н., с.Головченці, долина р.Пд. Буг, зк-к «Башта».	49.430935	27.455556	03.10.2010	1 ос.	Новак В.О.
<i>Lanius excubitor</i>	- // -, луки, верхів'я Щедрівського вдсх.	49.427701	27.470100	20.03.2012	1 ос.	Новак В.О.
<i>Lanius excubitor</i>	- // -, поле.	49.419970	27.448076	22.10.2012	1 ос.	Новак В.О.
<i>Lanius excubitor</i>	- // -	49.419970	27.448076	19.11.2012	1 ос.	Новак В.О.
<i>Lanius excubitor</i>	- // -, садки.	49.415601	27.465811	09.01.2014	1 ос.	Новак В.О.
<i>Lanius excubitor</i>	- // -, поле-ЛЕП.	49.419970	27.448076	11.09.2016	1 ос.	Новак В.О.
<i>Lanius excubitor</i>	Х.о., Летичівський р-н., смт.Меджибіж, вдсх.Нижні Анаставці.	49.464470	27.395145	03.10.2010	1 ос.	Новак В.О.
<i>Lanius excubitor</i>	- // -, долина р.Пд. Буг, фортеця.	49.435439	27.413425	06.01.2015	1 ос.	Новак В.О.
<i>Lanius excubitor</i>	- // -	49.435439	27.413425	12.03.2016	2 ос.	Новак В.О.
<i>Lanius excubitor</i>	Х.о., Летичівський р-н., с.Ставниця, старий вапняковий кар'єр на березі р.Бужок.	49.457292	27.401010	03.10.2010	1 ос.	Новак В.О.
<i>Lanius excubitor</i>	- // -, дамба ставка.	49.445993	27.408071	08.01.2016	1 ос.	Новак В.О., Новак В.В.
<i>Lanius excubitor</i>	- // -	49.445993	27.408071	12.03.2016	1 ос.	Новак В.О.
<i>Lanius excubitor</i>	- // -, чагарники на неораному полі.	49.460041	27.415337	25.08.2017	1 ос.	Новак В.О., Русин М.
<i>Lanius excubitor</i>	Х.о., Шепетівський р-н., с.Вовківці, верби у л/с.	50.095069	27.016366	09.01.2011	1 ос.	Новак В.О.
<i>Lanius excubitor</i>	Х.о., Шепетівський р-н., с.Вишневе, долина р. Хомора.	49.977422	27.080129	09.01.2011	1 ос.	Новак В.О.
<i>Lanius excubitor</i>	Х.о., Летичівський р-н., с.Митківці, придорожня л/с на сх. від села.	49.497579	27.350597	10.08.2011	1 ос.	Новак В.О., Вітюк А.М.
<i>Lanius excubitor</i>	- // -, риборозплідні ставки.	49.495596	27.330563	25.01.2012	1 ос.	Новак В.О.
<i>Lanius excubitor</i>	- // -, алея вікових лип.	49.514187	27.333462	08.12.2012	1 ос.	Новак Л.М.
<i>Lanius excubitor</i>	- // -	49.514187	27.333462	11.08.2013	1 ос.	Новак В.О.
<i>Lanius excubitor</i>	Х.о., Деражнянський р-н., с.Шпиченці, польова лісосмуга (вікові липи).	49.327408	27.446205	19.08.2011	1, 1 ос.	Новак В.О., Вітюк А.М.
<i>Lanius excubitor</i>	Там само.	49.327408	27.446205	02.02.2013	1 ос.	Новак В.О., Новак Л.М.
<i>Lanius excubitor</i>	Х.о., Деражнянський р-н., с.Теперівка, ЛЕП над городами.	49.299683	27.429644	19.08.2011	1 ос.	Новак В.О., Вітюк А.М.
<i>Lanius excubitor</i>	Р.о., Острозький р-н., с.Вільбівне, долина р. Горинь	50.340850	26.565389	25.01.2012	1 ос.	Новак В.О.
<i>Lanius excubitor</i>	Х., Хмельницький р-н., с.Тиранівка, поле-ЛЕП.	49.495954	27.074912	25.01.2012	1 ос.	Новак В.О.
<i>Lanius excubitor</i>	Х.о., Летичівський р-н., с.Шрубків, поле.	49.483591	27.407274	25.01.2012	1 ос.	Новак В.О.
<i>Lanius excubitor</i>	- // -, польова лісосмуга (вікові липи).	49.483591	27.407274	6.10.2013	1 ос.	Новак В.О.
<i>Lanius excubitor</i>	- // -	49.483591	27.407274	01.01.2016	1 ос.	Новак В.О.
<i>Lanius excubitor</i>	Х.о., Летичівський р-н., с.Требухівці, долина р.Миколаївка.	49.417379	27.393201	29.01.2012	1 ос.	Новак В.О.
<i>Lanius excubitor</i>	- // -	49.417379	27.393201	31.12.2012	1 ос.	Новак В.О.
<i>Lanius excubitor</i>	- // -	49.417379	27.393201	24.02.2013	1 ос.	Новак В.О.
<i>Lanius excubitor</i>	- // -	49.417379	27.393201	13.03.2013	1 ос.	Новак В.О.
<i>Lanius excubitor</i>	Вінн.о., Барський р-н., с.Шершні, долина р. Рів.	49.075704	27.625513	21.10.2012	1 ос.	Новак В.О.
<i>Lanius excubitor</i>	Х.о., Ярмолинецький р-н., с.Антонівка, волога лука	49.294520	26.932186	30.03.2013	1 ос.	Новак В.О.

Вид	Місце знахідки	Координати у десятиградній системі		Дата знахідки	Додаткова інформація	Авторство знахідки
		широта	довгота			
<i>Lanius excubitor</i>	Х.о., Летичівський р-н., с.Сахни, поле з чагарниками.	49.315461	27.801912	16.04.2013	1 ос.	Новак В.О.
<i>Lanius excubitor</i>	Х.о., Летичівський р-н., с. Івонинці, схил до ставка.	49.464998	27.519148	06.10.2013	1 ос.	Новак В.О.
<i>Lanius excubitor</i>	Х.о., Старосинявський р-н., с.Дашківці, стерня	49.558548	27.533548	06.10.2013	1 ос.	Новак В.О.
<i>Lanius excubitor</i>	м.Хмельницький, долина р.Пд. Буг.	49.410779	27.071637	05.02.2014	1 ос.	Вараниця А.
<i>Lanius excubitor</i>	Вінн.о., м.Тиврів, поле-стерня, ЛЕП.	49.000529	28.505405	25.09.2014	1 ос.	Новак В.О.
<i>Lanius excubitor</i>	Х.о., Деражнянський р-н, с.Вовковинці, луки.	49.195868	27.688709	08.03.2015	1 ос.	Новак В.О.
<i>Lanius excubitor</i>	Х.о., Шепетівський р-н, с.Травлин, став.	50.178224	27.213333	21.03.2015	1, 1 ос.	Новак В.О., Матвеев М.Д., Тарасенко М.О., Рабчевський Р.
<i>Lanius excubitor</i>	Вінн.о., Барський р-н, с.Балки, городи.	49.062909	27.697967	03.10.2015	1 ос.	Новак В.О., Новак В.В.
<i>Lanius excubitor</i>	Вінн.о., м.Бар, городи.	49.084514	27.694710	10.01.2016	1 ос.	Новак В.О., Новак В.В.
<i>Lanius excubitor</i>	- // -	49.084514	27.694710	02.04.2017	1 ос.	Новак В.О., Новак В.В.
<i>Lanius excubitor</i>	Р.о. Млинівський р-н., с.Радів, ЛЕП-луки.	50.545910	25.851072	30.04.2017	1 ос.	Новак В.О.
<i>Lanius excubitor</i>	Р.о., Млинівський р-н., с.Брищі, ЛЕП-городи.	50.565056	25.566957	01.05.2017	1 ос.	Новак В.О.
<i>Lanius excubitor</i>	Х.о., Летичівський р-н., с.Лисогірка, ЛЕП в полі.	49.378503	27.398159	05.03.2016	1 ос.	Новак В.О.
<i>Lanius excubitor</i>	Там же.	49.378503	27.398159	18.12.2016	1 ос.	Новак В.О.
<i>Lanius excubitor</i>	- // -	49.378503	27.398159	01- 24.08.2017	1 ос.	Новак В.О.
<i>Lanius excubitor</i>	Ч.о., Хотинський р-н, с.Санківці, молоді садки.	48.369172	26.225772	22.05.2016	1 ос.	Новак В.О., Новак В.В.
<i>Lanius excubitor</i>	Х, Славутський р-н., с.Комарівка, трав'яниста обочина дороги.	50.305233	26.701336	22.06.2016	2 ос.	Новак В.О., Матвеев М.Д., Ільїнський С.В.
<i>Lanius excubitor</i>	Х.о., Ізяславський р-н., с.Мислятин, ЛЕП-поле	50.078461	26.735522	23.06.2016		Новак В.О., Матвеев М.Д., Ільїнський С.В.
<i>Lanius minor</i>	Вінн.о., Шаргородський р-н, с.Юліямпіль, польова л/с, ЛЕП.	48.741505	28.456241	24.06.2014	1 ос.	Новак В.О.
<i>Lanius minor</i>	Вінн.о., Літинський р-н, с.Бирків, долина р.Згар.	49.258995	28.070302	08.07.2014	1 ос.	Новак В.О., Матвеев М.Д., Тарасенко М.О.
<i>Lanius minor</i>	Х.о., Летичівський р-н, с.Русанівці, долина р.Пд. Буг.	49.401776	27.342281	14.07.2014	♂♀	Новак В.О.
<i>Lanius minor</i>	Х.о., Летичівський р-н, с.Митківці, липова алея вздовж дороги.	49.520526	27.342035	15.07.2014	1 ос.	Новак В.О.
<i>Lanius minor</i>	Вінн., смт.Літин, ЛЕП-поле.	49.340759	28.041233	07.06.2015	1 ос.	Новак В.О.
<i>Lanius minor</i>	Х.о., Летичівський р-н, с.Голосків, меліоративний канал, злущений ріпак.	49.377369	27.366163	02.08.2015	1 ос.	Новак В.О.
<i>Lanius minor</i>	Вінн.о., Літинський р-н., с.Микулинці, придорожня лісосмуга.	49.261412	28.137741	29.06.2017	1 ос.	Новак В.О., Ільїнський С.В., Доломісс Д., Самборський С.
<i>Lanius minor</i>	Ч, Хотинський р-н, с.Санківці, молоді садки.	48.369172	26.225772	22.05.2016	2 ос.	Новак В.О., Новак В.В.

В. О. Новак,
В. В. Новак

РЕЄСТРАЦІЯ ТВАРИН (КРИМ ПТАХІВ), ЗАНЕСЕНИХ ДО ЧЕРВОНОЇ КНИГИ УКРАЇНИ НА ТЕРИТОРІЇ ПОДІЛЛЯ В 2009–2017 РОКАХ.

Рідкісні види тварин, відомості про яких наведені у таблиці, спостерігались на території Поділля переважно в межах Хмельницької, рідше Вінницької та Тернопільської областей.

Вид	Місце знахідки	Координати у десятиградусній системі		Дата знахідки	Додаткова інформація	Авторство знахідки
		широта	довгота			
<i>Lucanus cervus</i> L.	Х.о., Новоушицький р-н., с.Слобідка, ліс.	48.744154	27.288409	20.07.2009	♂	Четвертак Р.
<i>Lucanus cervus</i> L.	Вінн.о., Шаргородський р-н., с.Юліямпіль, узлісся дубового гаю.	48.741505	28.456241	24.06.2014	♀	Новак В.О., Новак В.В.
<i>Iphidides podalirius</i> L.	Х.о., Летичівський р-н., с.Голосків, вулиця.	49.386574	27.344231	13.07.2012	1 ос.	Новак В.О., Новак Л.М.
<i>Iphidides podalirius</i> L.	Там само.	49.386574	27.344231	10.05.2013	2 ос.	Новак В.О., Новак Л.М.
<i>Iphidides podalirius</i> L.	- // -, автодром ПТУ.	49.386574	27.344231	21.07.2013	2 ос.	Новак В.О., Новак Л.М.
<i>Iphidides podalirius</i> L.	- // -, узлісся.	49.365392	27.372637	11.05.2014	1 ос.	Новак В.О.
<i>Iphidides podalirius</i> L.	- // -, шкільний парк.	49.386574	27.344231	26.04.2016	1 ос.	Новак В.О., Новак Л.М.
<i>Iphidides podalirius</i> L.	- // -	49.386574	27.344231	02-06.05.2016	1 ос.	Новак В.О., Новак Л.М.
<i>Iphidides podalirius</i> L.	- // -	49.386574	27.344231	14.07.2017	1 ос.	Новак В.О., Новак Л.М.
<i>Iphidides podalirius</i> L.	Х.о., Летичівський р-н., с.Волосівці, вулиця.	49.542711	27.329633	14.07.2012	1 ос.	Новак В.О., Новак Л.М.
<i>Iphidides podalirius</i> L.	- // -	49.542711	27.329633	15.07.2014	1 ос.	Новак В.О., Новак Л.М.
<i>Iphidides podalirius</i> L.	Х.о., Летичівський р-н., с.Русанівці, долина р.Південний Буг.	49.403015	27.341050	07.07.2013	2 ос.	Новак В.О., Новак В.В.
<i>Iphidides podalirius</i> L.	- // -	49.403015	27.341050	11.05.2016	2 ос.	Новак В.О., Новак В.В.
<i>Iphidides podalirius</i> L.	Вінн.о., м.Бар, берег ставка на р.Пів.	49.067677	27.669742	16.07.2014	1 ос.	Новак В.О., Новак В.В., Новак Л.М.
<i>Iphidides podalirius</i> L.	Х.о., Хмельницький р-н., с.Захарівці, вулиця.	49.527751	26.723485	10.07.2015	1 ос.	Новак В.О., Новак В.В.
<i>Iphidides podalirius</i> L.	Х.о., Летичівський р-н., смт. Меджибіж, долина р.Бужок.	49.436707	27.403187	01-10.07.2015	1 ос.	Новак В.О.
<i>Papilio machaon</i> L.	Х.о., Летичівський р-н., с.Голосків, город, кріп.	49.386574	27.344231	08.06.2010	1 гусінь	Новак В.О., Новак В.В.
<i>Papilio machaon</i> L.	- // -, обочина польової дорги.	49.386574	27.344231	08.07.2010	1 гусінь	Новак В.О., Новак В.В.
<i>Papilio machaon</i> L.	- // -, цвинтар.	49.387296	27.356116	11-12.05.2011	2 ос.	Новак В.О.
<i>Papilio machaon</i> L.	- // -, шкільний парк.	49.386574	27.344231	30.04.2012	2 ос.	Новак В.О.
<i>Papilio machaon</i> L.	- // -, город, багаторічні трави.	49.386574	27.344231	01.05.2012	2 ос.	Новак В.О.
<i>Papilio machaon</i> L.	- // -, вулиця.	49.386574	27.344231	04.05.2012	2 ос.	Новак В.О.
<i>Papilio machaon</i> L.	- // -, стадіон ПТУ.	49.386574	27.344231	04.05.2012	1 ос.	Новак В.О.
<i>Papilio machaon</i> L.	- // -, шкільний парк.	49.386574	27.344231	04.05.2012	1 ос.	Новак В.О.
<i>Papilio machaon</i> L.	- // -, долина р.Південний Буг.	49.397386	27.334155	06.05.2012	1 ос.	Федоришин Б.
<i>Papilio machaon</i> L.	- // -, вулиця.	49.386574	27.344231	13.07.2012	1 ос.	Новак В.О.

Вид	Місце знахідки	Координати у десятинній системі		Дата знахідки	Додат- кова інфор- мація	Авторство знахідки
		широта	довгота			
<i>Papilio machaon</i> L.	- // -, узлісся та меліоративний канал в полі.	49.372625	27.367595	28.04.2013	1, 1 ос.	Новак В.О.
<i>Papilio machaon</i> L.	- // -, вулиця.	49.386574	27.344231	05- 10.05.2013	1-2 ос.	Новак В.О.
<i>Papilio machaon</i> L.	- // -, город, багаторічні трави.	49.386574	27.344231	07.07.2013	1 ос.	Новак В.О., Новак В.В.
<i>Papilio machaon</i> L.	- // -	49.386574	27.344231	18.07.2013	1, 1 ос.	Новак В.О.
<i>Papilio machaon</i> L.	- // -, вулиця.	49.386574	27.344231	26.07.2013	1 ос.	Лисак Н.А.
<i>Papilio machaon</i> L.	- // -, узлісся.	49.372625	27.367595	11.05.2014	1 ос.	Новак В.О.
<i>Papilio machaon</i> L.	- // -, долина р.Південний Буг.	49.397386	27.334155	14.07.2015	1 ос.	Новак В.О.
<i>Papilio machaon</i> L.	- // -, город.	49.386574	27.344231	14.07.2015	1 ос.	Новак В.О., Новак В.В.
<i>Papilio machaon</i> L.	- // -, автодром ПТУ.	49.386574	27.344231	26.07.2015	1 ос.	Новак В.О.
<i>Papilio machaon</i> L.	Х.о., Летичівський р-н., с.Требухівці, вулиця.	49.431849	27.412267	30.04.2012	2 ос.	Новак В.О.
<i>Papilio machaon</i> L.	Х.о., смт.Летичів, парк.	49.382469	27.622496	09.07.2012	1 ос.	Новак В.О.
<i>Papilio machaon</i> L.	Х.о., м.Деражня, парк.	49.269353	27.422947	13.07.2012	1 ос.	Новак В.О.
<i>Papilio machaon</i> L.	Х.о., Летичівський р-н., с.Волосівці, город.	49.540766	27.334216	07.08.2011	1 ос.	Новак В.О., Новак Л.М.
<i>Papilio machaon</i> L.	- // -, цвинтар.	49.550701	27.329380	27.04.2014	1 ос.	Новак В.О., Новак Л.М.
<i>Papilio machaon</i> L.	Х.о., Летичівський р-н., с.Ставниця, дамба ставка.	49.445993	27.408071	04.05.2015	1, 1 ос.	Новак В.О.
<i>Papilio machaon</i> L.	Х.о., Летичівський р-н., с.Русанівці, долина р.Південний Буг.	49.403913	27.342371	13.07.2015	1 ос.	Новак В.О.
<i>Papilio machaon</i> L.	Х.о., Летичівський р-н., смт. Меджибіж, долина р.Бужок.	49.446533	27.403283	19.07.2015	1 ос.	Новак В.О.
<i>Catocala sponsa</i> L.	Х.о., Летичівський р-н., с.Голосків, стіна будинку.	49.386574	27.344231	01.10.2009	1 ос.	Новак В.О., Новак В.В.
<i>Catocala sponsa</i> L.		49.386574	27.344231	05.10.2009	1 ос.	Новак В.О., Кравчук О.
<i>Catocala sponsa</i> L.	- // -.	49.386574	27.344231	12.07.2010	1 ос.	Новак В.О.
<i>Catocala sponsa</i> L.	- // -.	49.386574	27.344231	16.08.2017	1 ос.	Новак В.О.
<i>Catocala sponsa</i> L.	- // -, шкільний парк.	49.386574	27.344231	23.09.2017	1 ос.	Новак В.О.
<i>Acherontia atropos</i> L.	Х.о., Летичівський р-н., с.Голосків, двір, бузок.	49.386574	27.344231	15.08.2009	1 гусінь	Босик О.
<i>Acherontia atropos</i> L.	- // -, город, картопля.	49.386574	27.344231	23.08.2009	1 гусінь	Новак В.О., Мартинишина Н.Б.
<i>Acherontia atropos</i> L.	- // -	49.386574	27.344231	29.08.2011	1 гусінь	Новак В.О., Новак Л.М.
<i>Saturnia pyri</i> Denis & Schifelmuller.	Х.о., Летичівський р-н., с.Голосків, вулиця.	49.380492	27.343636	08.05.2010	5 ос.	Новак В.О., Хорик В.
<i>Saturnia pyri</i> Denis & Schifelmuller.	- // -	49.386737	27.341998	17.05.2010	♂	Новак В.О., Годованець А.
<i>Saturnia pyri</i> Denis & Schifelmuller.	- // -	49.390647	27.341519	10- 13.05.2011	♂	Коваль Г.
<i>Saturnia pyri</i> Denis & Schifelmuller.	- // -	49.390647	27.341519	12.05.2011	2 ос.	Коваль Г.
<i>Saturnia pyri</i> Denis & Schifelmuller.	- // -	49.378499	27.337679	17.05.2012	1 ос.	Чучвера І.
<i>Saturnia pyri</i> Denis & Schifelmuller.	- // -, парк.	49.386574	27.344231	10.05.2014	♂	Новак В.О., Новак Л.М.
<i>Xylocopa valga</i> Gerstaecker	Х.о., Летичівський р-н., с.Голосків, вулиця.	49.390096	27.348405	10.05.2010	1 ос.	Новак В.О., Хорик В.

Вид	Місце знахідки	Координати у десятинній системі		Дата знахідки	Додат- кова інфор- мація	Авторство знахідки
		широта	довгота			
<i>Xylocopa valga</i> Gerstaecker	- // -, двір, сухий стовбур сливки.	49.392762	27.350724	22- 31.05.2011	1 ос.	Новак В.О., Новак В.В.
<i>Xylocopa valga</i> Gerstaecker	- // -	49.392762	27.350724	25.08.2011	1 ос.	Новак В.О., Новак В.В.
<i>Xylocopa valga</i> Gerstaecker	- // -	49.392762	27.350724	23.05.2012	1 ос.	Новак В.О., Новак Л.М.
<i>Xylocopa valga</i> Gerstaecker	- // -	49.392762	27.350724	28.04- 10.05.2013	1 ос.	Новак В.О., Новак В.В.
<i>Xylocopa valga</i> Gerstaecker	Х.о., Летичівський р-н., с.Волосівці, двір, дерев'яні конструкції хліва.	49.540766	27.334216	14.05.2011	1 ос.	Новак В.О., Новак Л.М.
<i>Xylocopa valga</i> Gerstaecker	- // -	49.540766	27.334216	07.08.2011	1 ос.	Новак В.О., Новак Л.М.
<i>Xylocopa valga</i> Gerstaecker	- // -	49.540766	27.334216	20.05.2012	2 ос.	Новак В.О., Новак Л.М.
<i>Xylocopa valga</i> Gerstaecker	- // -	49.540766	27.334216	27.04.2014	1, 1 ос.	Новак В.О., Новак Л.М.
<i>Xylocopa valga</i> Gerstaecker	Х.о., Летичівський р-н., смт. Меджибіж, долина р.Бужок.	49.446533	27.403283	15.08.2015	1 ос.	Новак В.О.
<i>Zamenis longissimus</i> Laurenti	Х.о., Хмельницький р-н., с.Пирогівці, город біля скверу у селі.	49.386893	27.253070	25.09.2012	1 ос.	Бондар О.І., Бондар Т.А.
<i>Barbastella</i> <i>barbastellus</i> Schreber	Х.о., Летичівський р-н., с.Голосків, автодром ПТУ-поле;	49.386574	27.344231	22.09.2011	6 ос.	Новак В.О., Новак Л.М.
<i>Barbastella</i> <i>barbastellus</i> Schreber	- // -	49.386574	27.344231	26- 28.09.2012	8 ос.	Новак В.О., Новак Л.М.
<i>Barbastella</i> <i>barbastellus</i> Schreber		49.386574	27.344231	04.10.2013	1 ос.	Новак В.О.
<i>Barbastella</i> <i>barbastellus</i> Schreber	- // -	49.386574	27.344231	26.08.2017	5 ос.	Новак В.О., Новак В.В.
<i>Barbastella</i> <i>barbastellus</i> Schreber	- // -	49.386574	27.344231	10- 17.09.2017	3 ос.	Новак В.О., Новак Л.М.
<i>Barbastella</i> <i>barbastellus</i> Schreber	Х.о., Хмельницький р-н., с.Іванівці, проліт Пд.	49.540992	26.316891	06.10.2013	1 ос.	Новак В.О.
<i>Barbastella</i> <i>barbastellus</i> Schreber	Х.о., Хмельницький р-н., с.Мар'янівка, придорожня лісосмуга.	49.488028	26.772211	01.04.2017	3 ос.	Новак В.О., Новак В.В.
<i>Cricetus cricetus</i> L.	Х.о., Летичівський р-н., с.Русанівці, долина р.Пд. Буг, бур'янистий схил.	49.403806	27.342352	14.06.2009	1 ос., 1 нора	Новак В.О.
<i>Cricetus cricetus</i> L.	- // -	49.403806	27.342352	18.07.2010	1 ос.	Новак В.О.
<i>Cricetus cricetus</i> L.	- // -	49.403806	27.342352	13.07.2015	1 ос.	Новак В.О.
<i>Cricetus cricetus</i> L.	Х.о., Летичівський р-н., с.Голосків, город.	49.394904	27.346688	20.09.2009	1 ос. (зловив кіт)	Новак В.О.
<i>Cricetus cricetus</i> L.	- // -, город, кукурудза.	49.394904	27.346688	22.09.2009	1 нора	Новак В.О.
<i>Cricetus cricetus</i> L.	- // -, город, багаторічні трави.	49.377098	27.356209	18.07.2010	1 ос (загинув під ко- саркою)	Новак В.О.
<i>Cricetus cricetus</i> L.	- // -	49.394904	27.346688	28.08.2011	1 ос. (зловив канюк)	Новак В.О.
<i>Cricetus cricetus</i> L.	- // - (сутінки, поводитьсь агресивно, не спав, хоча зима!!!)	49.388118	27.340806	01.01.2012	1 ос.	Гулько А.А.

Вид	Місце знахідки	Координати у десятинній системі		Дата знахідки	Додат- кова інфор- мація	Авторство знахідки
		широта	довгота			
<i>Cricetus cricetus</i> L.	- // -, госп. двір, біля погребя.	49.393034	27.349297	25.10.2014	1 нора	Новак В.О., Новак В.В.
<i>Cricetus cricetus</i> L.	- // -, обочина польової дороги.	49.395906	27.350608	14.08.2016	1 нора	Новак В.О., Новак В.В.
<i>Cricetus cricetus</i> L.	- // -, в 100 м від попередньої.	49.397523	27.348418	04.09.2016	1 нора	Новак В.О., Новак В.В.
<i>Cricetus cricetus</i> L.	- // -, город, люцерна.	49.394904	27.346688	15.10.2016	1 нора	Новак В.О.
<i>Cricetus cricetus</i> L.	- // -, город, стерня пшениці.	49.394904	27.346688	25.10.2016	1 нора	Новак В.О.
<i>Cricetus cricetus</i> L.	- // -, трав'яниста межа між городами.	49.394904	27.346688	25.10.2016	2 нори	Новак В.О.
<i>Cricetus cricetus</i> L.	- // -, госп. двір, біля погребя.	49.394904	27.346688	25.10.2016	1 нора	Новак В.О., Новак В.В.
<i>Cricetus cricetus</i> L.	- // -, чагарник край городу.	49.394904	27.346688	25.10.2016	1 ос., 1 нора	Новак В.О.
<i>Cricetus cricetus</i> L.	- // -, город, люцерна.	49.394904	27.346688	29.10.2016	7 нір	Новак В.О.
<i>Cricetus cricetus</i> L.	- // -, город, люцерна(інша ділянка).	49.394904	27.346688	29.10.2016	5 нір	Новак В.О.
<i>Cricetus cricetus</i> L.	- // -, город, багаторічні трави.	49.394904	27.346688	29.10.2016	5 нір	Новак В.О.
<i>Cricetus cricetus</i> L.	- // -, город, стерня пшениці.	49.394904	27.346688	29.10.2016	2 нори	Новак В.О.
<i>Cricetus cricetus</i> L.	- // -, госп. двір, поряд з зібраними гарбузами.	49.393034	27.349297	07.11.2016	3 нори	Новак В.О., Грушко О.В.
<i>Cricetus cricetus</i> L.	- // -, город, багаторічні трави.	49.394904	27.346688	10.11.2016	2 нори	Новак В.О., Грушко О.В.
<i>Cricetus cricetus</i> L.	- // -, город, стерня пшениці.	49.394904	27.346688	26.11.2016	1 нора	Грушко О.В.
<i>Cricetus cricetus</i> L.	- // -, город, трав'яниста ділянка біля кормового буряка.	49.394904	27.346688	26.11.2016	1 нора	Грушко О.В.
<i>Cricetus cricetus</i> L.	- // -, городи на пн. ок. села, люцерна, багаторічні трави, стерня.	49.395500	27.346078	10- 30.08.2017	11 нір	Новак В.О., Русін М.Ю., Гхазалі М.А.
<i>Cricetus cricetus</i> L.	- // -, кукурудза, трав'яниста межа	49.393642	27.348470	20.09.2017	3 нори	Новак В.О., Новак Л.М.
<i>Cricetus cricetus</i> L.	- // -, городи на сх. ок. села, конюшина, стерня.	49.383192	27.357517	25- 28.08.2017	7 нір, 2 ос.	Новак В.О., Русін М.Ю., Гхазалі М.А.
<i>Cricetus cricetus</i> L.	- // -, городи на пд.-сх. ок. села, люцерна, буряк, стерня.	49.376496	27.356842	25.08- 7.10.2017	17 нір	Новак В.О., Русін М.Ю., Гхазалі М.А.
<i>Cricetus cricetus</i> L.	- // -, обочина польової дороги (в 150 м від минулорічної).	49.400609	27.343897	15.07- 7.09.2017	1 нора	Новак В.О., Бортник Б., Григор'єв О
<i>Mustela erminea</i> L.	Х.о., Летичівський р-н., с.Голосків, цвинтар.	49.386574	27.344231	15.11.2009	1 ос.	Новак В.О., Грабчак В.
<i>Mustela erminea</i> L.	- // -, р.Південний Буг, біля моста.	49.386345	27.341609	21.11.2013	1 ос.	Новак В.О., Григор'єв М.
<i>Mustela putorius</i> L.	Х.о., Летичівський р-н., с.Голосків, двір.	49.386574	27.344231	15.05.2009	1 ос.	Новак В.О., Новак Л.М., Новак В.В.
<i>Mustela putorius</i> L.	Т.о., Гусятинський р-н., с.Кут-Товсте, двір.	49.266648	26.085142	15.01.2010	1 ос.	Слободян Н.І.
<i>Lutra lutra</i> L.	Х.о., Летичівський р-н., с.Голосків, р.Південний Буг у селі.	49.386345	27.341609	19.02.2012	1 ос.	Федоришин Б., Бондар М., Пожарський Д.
<i>Lutra lutra</i> L.	Х.о., Летичівський р-н., с.Русанівці, р.Південний Буг.	49.407374	27.349481	10- 29.01.2017	1 ос.	Новак В.О.

Р. О. Новіцький

Дніпровський державний аграрно-економічний університет, Україна
49600, м. Дніпро, вул. С. Єфремова, 25
E-mail: novitskyroman@gmail.com

МОНІТОРИНГ РАРИТЕТНИХ ВИДІВ РИБ ДНІПРОПЕТРОВСЬКОЇ ОБЛАСТІ

В 2007–2017 рр. проводили комплексні іхтіологічні дослідження на природних та штучних водоймах Дніпропетровської області, в тому числі на трьох дніпровських водосховищах, малих і середніх ріках, каналах, ставках, малих водосховищах. Представлені результати моніторингу рідкісних видів риб та круглоротих регіону.

Впродовж ХХ–ХХІ ст. води Дніпра з притоками у межах Катеринославської губернії (а потім – Дніпропетровської області) населяли не менш ніж 75 видів риб. Зарегулювання течії крупної ріки, створення водосховищ, підсилення техногенного впливу на природні та штучні водойми області призводили до стрімких змін якісного та кількісного складу іхтіофауни Дніпровського водосховища. Число видів риб та круглоротих, які мешкали спочатку у порожистому Дніпрі, а потім у водосховищі коливалось від 33 (Сыроватский, Гудимович, 1927) до 46 (Короткий, 1937). Число видів у Дніпрі в межах області постійно змінювалося. За 85-річний період існування водоймища зі складу іхтіофауни зникли 11 видів і зареєстрована поява 19 нових видів риб (саморозселенців та інтродуцентів) (Новіцький, Губанова, 2016).

Сучасний таксономічний склад круглоротих та риб Дніпропетровської області представлений 60 видами риб та круглоротих, які належать до 12 рядів, 17 родин і 49 родів (7 фауністичних комплексів).

Найбільш різноманітним рибним населенням характеризуються дніпровські водосховища, які розташовані в межах області, – Каховське, Дніпровське (Запорізьке) та Дніпродзержинське. Їх води населяють 53–56 видів риб, фауна річок-притоків Дніпра менш різноманітна – не більше 45 видів.

На жаль, водні екосистеми Дніпропетровської області постійно піддані негативному антропогенному впливу, який призводить до порушення міграційних та життєвих циклів риб, порушення гаметогенезу, загибелі ікри, молоді, плідників риб. Внаслідок потужного антропо-техногенного пресингу на екологічні системи Дніпропетровської області відбувається порушення генфонду природних популяцій риб та їх популяційної структури, погіршення кормової бази, різке скорочення кількості цінних промислових риб, випадання реофільних видів, зростання чисельності малоцінних та «сміт-

них» риб, спонтанне розселення і натуралізація небажаних, чужорідних видів (чебачка амурського, сонячного окуня та інших).

Найактуальнішою формою збереження різноманітності риб є створення мережі природно-заповідного фонду, особливо у місцях їх розмноження та нагулу, створення регіональних Червоних списків та Червоних книг. В 2011 році за рішенням Дніпропетровської облради була створена Червона книга Дніпропетровської області (2011), до якої внесено 32 види риб та круглоротих. Порівняно з минулим Червоним списком тварин і рослин області (рішення № 526/XXIII від 19.03.2003 р.) кількість охоронюваних видів риб збільшилася на 50 %.

Матеріал і методи досліджень. Матеріали, покладені в основу даної роботи, були зібрані під час досліджень у 2007–2017 рр. на Дніпровському водосховищі, рр. Самара, Орель, Кільчень, Вовча, Базавлук, Інгулець та інших малих ріках регіону, на ставках, озерах, магістральних каналах Дніпропетровської області. Іхтіологічний матеріал відбирався також із браконьєрських знарядь лову (верші, ятері), аналізували улови риба-лок-аматорів та підводних мисливців.

Обробку зібраного матеріалу проводили згідно стандартних методик іхтіологічних досліджень (Правдин, 1966; Методика збору..., 1998). Вивчався видовий склад іхтіофауни досліджуваних водойм, вік риб, індивідуальні характеристики кожної риби. Види риб, які занесені в Червону книгу України (2009), реєстрували, вимірювали, зважували на місці вилову і, за можливостю (якщо риба була живою та неушкодженою), випускали в водойму.

Результати та обговорення

На сьогодні у складі іхтіофауни Дніпропетровської області, у статусі «зниклих» (0) є 7 видів: Осетрові – шип *Acipenser nudiiventris*, осетер російський *Acipenser gueldenstaedtii*, севрюга *Acipenser stellatus*, білуга чорноморська *Huso huso*; Лососеві – лосось чорноморський *Salmo labrax*; Коропові – марена дніпровська *Barbus barbus borystenicus*, вирезуб причорноморський *Rutilus frisii*, які вже понад 50 років не зустрічаються у фауні області і поступово зникають із складу рибного насе-

лення водойм України. На території області вже понад 30 років не відзначаються знахідки голяна озерного *Eupallasella percnurus* (Pallas, 1814) та йоржа носаря *Gymnocephalus acerinus* (Guldenstadt, 1774), яких, на нашу думку, теж можна вважати зниклими зі складу іхтіофауни області видом (Біологічне різноманіття..., 2008; Новицький, 2011).

Раритетними видами риб і круглоротих Дніпропетровської області на сьогодні є (крім зниклих): мінога українська *Eudontomyzon mariae*, стерлядь *Acipenser ruthenus*, бистрянка російська *Alburnoides bipunctatus rossicus*, ялець звичайний *Leuciscus leuciscus*, карась звичайний *Carassius carassius*, минь звичайний *Lota lota*, судак волзький, або берш *Sander volgensis*, йорж-носар *Gymnocephalus acerinus*, перкарин *Percarina demidoffii*, бичок-пуголовочок Браунера *Benthophiloides brauneri*, бичок-пуголовочок зірчастий *Benthophilus stellatus* (Червона книга..., 2011).

В результаті іхтіологічних досліджень на акваторіях регіону за останні роки (2007–2017) визначені деякі питання розповсюдження раритетних видів Дніпропетровської області, їх поширення та чисельності на окремих біотопах регіону (табл. 1).

Наші дослідження на водоймах Придніпров'я виявили наступне. Деякі рідкісні та зникаючі види риб майже не потрапляють в промислові (ставні сітки, невід) або наукові (мальковий волочок, «тканка» тощо) знаряддя лову. Набагато частіше поїмка «червонокнижних» риб відбувається при використанні любительських знарядь (Новицький, 2013). Піймання деяких рідкісних риб регіону було можливе тільки певними різновидами та методами ловіння (нолючки *Gasterosteus aculeatus*, перкарини *Percarina demidoffii* та бичка-пуголовочки Браунера *Benthophiloides brauneri* – мальковим волочком

влітку; мінога *Eudontomyzon mariae* потрапляла тільки в браконьєрський ятір; минька *Lota lota* виловлюють місцеві рибалки ручним збором із нір (влітку) або спінінгом восени; стерлядь *Acipenser ruthenus* потрапляє на донну аматорську снасть; річкового вугра *Anguilla anguilla* за останні роки ловили тільки рибалки-аматори на поплавочну та донну снасть).

Значною проблемою сучасного ефективного моніторингу «червонокнижних» видів є відсутність централізованих глобальних фауністичних досліджень, які охоплювали б всі водойми і водотоки Дніпропетровської області (217 малих рік, понад 17 малих водосховищ, 1490 ставків, 40 озер і 3 великі дніпровські водосховища). На сьогодні моніторингові дослідження на водоймах області проводять не більше 5 науково-педагогічних і наукових працівників, що не дає змогу проводити наукову роботу ефективно і достовірно. В переважній більшості випадків нові види гідробіонтів реєструються рибалками-аматорами. Відлов (поїмка) багатьох рідкісних риб можливо проводити тільки певними знаряддями лову.

Для ефективного моніторингу представників іхтіофауни (в тому числі й раритетної) в різних водоймах регіону необхідно враховувати особливості біології риб і використовувати в комплексі всі можливі способи і методи ловіння. Безперечно, ці заходи повинні здійснюватися в межах природоохоронного законодавства.

Сучасний іхтіолог-дослідник повинен використовувати різні методи та способи отримання достовірної фауністичної інформації, в тому числі керуючись даними, які отримані від аналізу складу любительських уловів, аналізу промислу або браконьєрських уловів, опитування (анкетування) місцевого населення, застосовувати різноманітні підходи для визначення видового складу тієї чи іншої водойми.

Таблиця 1. Трапляння раритетних видів круглоротих і риб у водоймах Дніпропетровської області (2007–2017 рр.)

Вид	Місце знахідки	Координати		Дата знахідки	Додаткова інформація	Авторство знахідки
		широта	довгота			
1	2	3	4	5	6	7
<i>Eudontomyzon mariae</i> Berg, 1931	1) в нижній течії р. Самара (Самарська затока Дніпровського водосховища). 1 екз. потрапив у промислові знаряддя рибаків рибколгоспу «Червоний рибак»	48°32'18"	35°09'53"	1980	З 1980 р. до 2007 р. в Дніпропетровській області мінога українська вважалась зниклим видом (Новицький и др., 2005). За останні 30 років відзначені поїмки 2х екземплярів в області.	Рибаків рибколгоспу «Червоний рибак», Одинківська бригада
	2) в р. Оріль, вище сел. Царичанка, влітку 2007 р. за-реєстрована знахідка дорослої особини міноги у р. Оріль поблизу смт. Царичанка. Її із води підібрав місцевий житель і передав на кафедру зоології та екології ДНУ ім. О. Гончара.	48°56'43"	34°29'54"	26.08.2007	Личинкові стадії міноги (піс-корийки) можуть зустрічатися у верхів'ях р. Орель (поблизу населених пунктів Чернявщина, Орельна) та Вовча (вище с. Іскра).	<i>Біологічне різноманіття...</i> , 2008; Новицький, Мовчан, 2009

Вид	Місце знахідки	Координати		Дата знахідки	Додаткова інформація	Авторство знахідки
		широта	довгота			
1	2	3	4	5	6	7
<i>Acipenser ruthenus</i> Linnaeus, 1758	В Дніпропетровській області зустрічається на верхній та нижній ділянках Дніпровського водосховища (поблизу смт. Таромське, Карнаухівка, Обухівка, в межах м. Дніпро (ж/м Фрунзенський, акваторія поблизу Кайдакського мосту, район греблі Дніпродзержинської ГЕС, у природному заповіднику «Дніпровсько-Орельський» (руслена частина Дніпра і гирлова частина р. Орель). Відзначається на нижній ділянці водосховища (від греблі Дніпрогесу в Запоріжжі нагору за течією до сіл Привітне та Федорівка). В Дніпродзержинському водосховищі зустрічається одинично – по всій акваторії, у деяких ріках-притоках (р. Ворскла, старе річище р. Орель).	48°30'02"	34°58'36"	2007-2017	В 2014–2016 рр. на акваторії Дніпровського водосховища (ж/м «Парус», Фестивальна набережна м. Дніпра) відбувалися зариблення молоддю стерляді (200–500 шт). На сьогодні одиничні поїмки <i>A. ruthenus</i> відмічають щорічно в уловах рибалок-аматорів та промислових рибалок.	<i>Біологічне різноманіття...</i> , 2008; <i>Новіцький, 2015а, 2015в</i>
<i>Leuciscus leuciscus</i> (<i>Linnaeus, 1758</i>)	У Дніпропетровській області ялець мешкає у ріках-притоках Дніпра, русловій частині верхніх ділянок дніпровських водосховищ	48°30'02"	34°58'36"	2007–2017	Місцеперебування. У водоймах області тримається зграями біля дна на швидкій течії, поблизу перекатів. Розмноження. Статеву зрілість настає в 2–3-літньому віці при довжині 11–14 см. Нереститься в другій половині квітня. У самців під час нересту з'являється «перлинний» висип. Самка відкладає ікру однією порцією. Ікринки великі – діаметром 2 мм. Плодючість 2–15 тис. ікринок. Ікра відкладається на камені й гальку на перекатах. Живлення. Живиться в основному безхребетними – личинками комарів. Споживає планктон, водяних та літаючих комах. Улітку живиться нитчастими водоростями. Оцінка чисельності та причини її зміни. Вкрай нечисленний вид, у місцях мешкання не перевищує 0,03 екз./100 м ² . Чутливий до забруднення водного середовища, зарегулювання течії малих річок. Господарське значення. Непромисловий та нечисленний вид. Об'єкт аматорського рибальства.	<i>Біологічне різноманіття...</i> , 2008; <i>Червона книга...</i> , 2011

Вид	Місце знахідки	Координати		Дата знахідки	Додаткова інформація	Авторство знахідки
		широта	довгота			
1	2	3	4	5	6	7
<i>Alburnoides bipunctatus rossicus</i> Berg, 1924	Бистрянка російська має обмежене поширення, нечисленний вид. Зустрічається в середній течії р. Орель на території Царичанського району Дніпропетровської області.	48°47'42"	34°25'22"	2007-2017	У водоймах Дніпропетровської області мешкає бистрянка російська (підвид бистрянки звичайної <i>Alburnoides bipunctatus</i>), Точні дані про чисельність виду в водних екосистемах області відсутні. Чисельність її в р. Оріль завжди була невисокою (не перевищує 0,03 екз./100 м ²). Місцеперебування. Постійно мешкає на ділянках р. Оріль із швидкою течією. Тримається невеликими групами біля поверхні води. Основними причинами процесу подальшого зниження чисельності є зростаюче забруднення річки у зв'язку із забудовою водоохоронної зони та евтрофікацією. Господарське значення. Дрібна нечисленна непромислова риба. Промислового значення не має. Іноді трапляється в уловах рибалок-любителів	<i>Біологічне різноманіття...</i> , 2008; <i>Червона книга...</i> , 2011; <i>Новіцький, 2015a</i>
<i>Carassius carassius</i> (Linnaeus, 1758)	Поширення в водоймах Дніпропетровщини обмежене, є нечисленим видом плавневих систем верхніх ділянок водосховищ. Більше розповсюджений у притоках Дніпра. На окремих ділянках водойм (Самарська затока Дніпровського та верхня ділянка Каховського водосховища, заплави рік Самара Дніпровська (Петропавлівський район Дніпропетровської області) та Саксагань, Кільчень (в межах м. Дніпра)	48°45'34"	35°26'15"	2007-2017	В 2000-2009 рр. золотий карась був одним із провідних промислових видів (його частка в уловах сягала 40 %). На сьогодні одинично зустрічається в уловах рибалок-аматорів в плавнях Самари, Саксагані, Вовчої, Кільчені, Янчура та деяких інших рік. В невеликій кількості є в озерах природного заповідника «Дніпровсько-Орільський», в озерах Самарського лісу (Княгиня, Сорокособаче, Караванище)	<i>Біологічне різноманіття...</i> , 2008; <i>Червона книга...</i> , 2011
<i>Lota lota</i> (Linnaeus, 1758)	У Дніпропетровській області поширення миня обмежене, він є нечисленим видом. Трапляється на верхніх ділянках Дніпродзержинського та Дніпровського водосховищ та у ріках-притоках (Самара Дніпровська, Вовча, Базавлук, Інгулець та ін.), рідкісний вид Каховського водосховища.	48°45'34"	35°26'15"	2007-2017	Місцеперебування. Минь – холодолюбна риба, нереститься й нагулюється в холодну пору року. Він віддає перевагу холодним чистим водоймам із кам'янистим мулистим дном і джерельною водою. Улітку при температурі води вище +0-15 °С він стає млявим і ховається в рачачі нори, ями, під корчі, під стрімчасті береги, впадаючи у стан заціпеніння, дуже мало живиться. Розмноження. У водоймах Дніпропетровщини не досліджувалося. Відомо, що статевозрілим минь стає на 3-4-му році життя.	<i>Біологічне різноманіття...</i> , 2008; <i>Свириденко, Новіцький, 2011; Новіцький, 2011; Новіцький, 2015a</i>

Вид	Місце знахідки	Координати		Дата знахідки	Додаткова інформація	Авторство знахідки
		широта	довгота			
1	2	3	4	5	6	7
					<p>З настанням зимового похолодання плідники входять у малі ріки на нерест, нерестовища розташовуються в місцях упадання струмків, де є добра аерація, прозора вода й температура нижча, ніж у руслі ріки. Нерест відбувається звичайно відразу після льодоставу, при температурі води близько +0 °С (в грудні–лютому) на піщаному або гальковому ґрунті на глибинах 0,5-3,0 м. Ікра напівпелагічна, з жировою краплею, неклейка, діаметром 1 мм. При слабкому коливанні води ікра тримається в підвищеному стані на нерестовищах або осідає на дно й забивається під камені, а навесні зі збільшенням швидкості течії в ріках поступово зноситься вниз.</p> <p>Живлення. Минь – хижак із нуюховою й тактильною орієнтацією. Живиться переважно вночі. Молодь споживає безхребетних: у перший місяць життя – зоопланктон, потім личинок водних комах, гамарид та інших ракоподібних, ікру, личинок та молодь коропових риб. На 3–4 році переходить до суто хижого способу життя. Склад їжі залежить від кормової бази конкретної водойми. У водоймах Дніпропетровської області дорослий минь споживає плітку, бичків, гірчака, окуня, молодь головня.</p> <p>Оцінка чисельності та причини її зміни. Недостатнє дослідження виду не дає змоги вірогідно оцінити стан популяції миня у водоймах області. На окремих ділянках Самари Дніпровської (Павлоградський район) влітку в укриттях на дні (рачачі нори) на кожні 100 м акваторії нараховується 7-15 дорослих особин миня. Зниження чисельності миня в деяких малих річках обумовлене погіршенням умов існування (забруднення води, висока температура води влітку), периловом його під час збирання раків місцевим населенням.</p>	

Вид	Місце знахідки	Координати		Дата знахідки	Додаткова інформація	Авторство знахідки
		широта	довгота			
1	2	3	4	5	6	7
					<p>Господарське значення. Цінний промисловий вид, незважаючи на заборону лову – об'єкт аматорського рибальства в області. Функціональне значення. Важлива роль миня як виду-біомеліоратора, який споживає велику кількість смітних та малоцінних видів риб, що є навіть функціонально небезпечними для їхтіоценозів (гірчак).</p>	
<i>Sander volgensis</i> (Gmelin, 1789)	У дніпровських водосховищах області поширення обмежене, нечисленний вид. Зустрічається мозаїчно на всій акваторії Каховського, Дніпровського, Дніпродзержинського водосховищ, у великих притоках (Самара Дніпровська, гирло Мокрої Сури та Кільчені, Домоткані) до зони підпору. Відмічається в каналі «Дніпро-Донбас».	–	–	2007-2017	<p>У Дніпровському водосховищі берш утворює локальні популяції, морфотип яких на підвидовому рівні відрізняється від морфотипів донських та волзьких представників виду.</p> <p>Місцеперебування. У водосховищах області основні стації існування берша розташовані на ділянках із достатньою проточністю, багатим кисневим режимом, кам'янистим, піщаним і піщано-кам'янистим дном, перепадами глибин, до яких примикають обмілини, затоплені русла рік. Найбільшою чисельністю характеризуються локальні популяції берша із середньої (від м. Дніпропетровськ до с. Петрове-Свистунове) і нижньої (від с. Петрове-Свистунове до греблі Дніпрогес) глибоководних ділянок Дніпровського водосховища, середньої ділянки Дніпро-дзержинського водосховища поблизу м. Верхньодніпровськ.</p> <p>Розмноження. Статевої зрілості самці берша досягають у дворічному віці при довжині тіла близько 19,0 см, а самки – у трирічному віці при довжині тіла 24,0 см, причому 90,5 % самок-трирічок у цьому віці нерестяться. Основу нерестового стада (92,93 %) складають особини віком 3–5 років.</p> <p>У період розмноження берш може бути віднесений до кладофільної екологічної групи риб. Як нерестовий субстрат берш використовує кущі, гілки, затоплену рослинність.</p>	Новіцький, 2004; Біологічне різноманіття..., 2008; Новіцький, 2011

Вид	Місце знахідки	Координати		Дата знахідки	Додаткова інформація	Авторство знахідки
		широта	довгота			
1	2	3	4	5	6	7
					<p>На нижній ділянці Дніпровського водосховища берш нереститься на захищених прибережжях з нез'язаними або зв'язаними ґрунтами. Швидкість течії невелика – 0,3–0,35 м/с, глибина не перевищує 2,5 м. Масовий нерест берша в Дніпровському водосховищі розпочинається наприкінці третьої декади квітня при температурі води 8–10 °С. Берш будує гнізда, які після ікротання захищає. На мілководдях поблизу островів Таволжаний і Козлов окремі гнізда берша розташовувалися на нерестовищах судака звичайного, тому ці види можуть конкурувати між собою на місцях спільного нересту. Максимальні величини індивідуальної відносної плодючості характерні для 4-річних особин – 3094±157 ікринок/г, максимальна індивідуальна абсолютна плодючість відмічається для 5-річних особин – 245 тис. ікринок.</p> <p>Живлення. Головну роль у харчуванні берша Дніпровського водосховища відіграє риба. У спектрі живлення відмічено 9 видів риб. Безхребетні в харчуванні берша відіграють другорядну роль.</p> <p>Оцінка чисельності та причини її зміни. У зв'язку з тим, що молодь берша дотримується глибоководної зони, оцінити щорічний стан поповнення важко. З кінця 1990-х років чисельність виду у водоймах області різко зменшилась, промислові улови скоротилися в декілька разів. Причинами є: перелов берша промислом у 1987–1999 роки, коли вид не мав мінімальної промислової міри, та різке скорочення площі нерестовищ, їх забруднення та замулення.</p>	

Вид	Місце знахідки	Координати		Дата знахідки	Додаткова інформація	Авторство знахідки
		широта	довгота			
1	2	3	4	5	6	7
<i>Percarina demidoffii</i> Nordmann, 1840	В грудні 2016 р. вперше реєструється у складі іхтіофауни Дніпровського водосховища. На гребному каналі м. Дніпро (верхня ділянка водосховища) упіймані зимовою вудочкою рибалкою-аматором В. Єрмошиним 2 екз. Передані в іхтіологічну колекцію відділа зоології ННПМ НАН України (інвентарний № 10238).	48°25'19"	35°04'32"	30.12.2016	В Дніпропетровській області цей вид зустрічається в Каховському (Нікопольський, Апостолівський райони, с. Маріївка) та Зеленодольському водосховищах (Зеленодольськ), в каналі «Дніпро–Кривий Ріг» (поблизу с. Михайлівка). Живлення. Еврифлаг, хижак. До складу їжі молоді входять організми планктону (Copepoda), нектобентосу (мізиди), рідше організми бентосу (черв'яки, моллюски, личинки комах) і молодь риб (бички й тюлька). Оцінка чисельності та причини її зміни. Перкарина – вкрай нечисленний вид, кількість якого у Каховському та Зеленодольському водосховищах не перевищує 0,03 екз./100 м ² мілководь.	Новіцький, Губанова, 2016; Новицкий, Манило, 2017
	1 особина упіймана рибалкою-аматором в 10 км нижче м. Дніпро по течії Дніпровського водосховища – у гирлі р. Мокра Сура	48°19'33"	35°08'18"	15.02.2017		Новіцький, Губанова, 2016
<i>Benthophiloides brauneri</i> Beling et Ilijn, 1927	В Дніпровському водосховищі знайдений під час малькових іхтіологічних обловів влітку 2005 р. (колектор О. О. Христов)	48°29'33"	34°49'10"	17.07.2005	В області поширення його обмежене, украй нечисленний вид. Місцеперебування. Прибережжя дніпровських водосховищ із кам'янистим дном. Живлення. Бентофаг. Споживає ракоподібних безхребетних, личинки хірономід. Оцінка чисельності та причини її зміни. Украй нечисленний вид (відмічений тільки на двох ділянках Дніпровського водосховища), який натуралізується у водоймах Дніпропетровської області. Господарське значення. Промислового значення не має. Випадковий об'єкт аматорського рибальства.	Novitsky, Khristov, 2007; Новіцький, Христов, Бондарев, 2008; Біологічне різноманіття..., 2008; Червона книга..., 2011
<i>Benthophilus stellatus</i> (Sauvage, 1874)	Сучасне поширення виду у водоймах області вкрай обмежене, це – нечисленний вид. На акваторії Дніпровського водосховища зустрічається мозаїчно, в основному на середній та нижній ділянках.	–	–	2007–2017	У сучасний період зірчаста пуголовка реєструється у складі фауни риб всіх дніпровських водосховищ та їх приток. У фауні Дніпровського (Запорізького) водосховища та р. Самари Дніпровської з'являється впродовж 1940–1947 років, але далеко вгору проти течії Самари цей вид ніколи не піднімався. В 2005 році 1 особина <i>Benthophilus stellatus</i> знайдена за 60 км вище гирла Самари.	Новіцький, Білик, Мищенко, 2006; Біологічне різноманіття..., 2008; Червона книга..., 2011

Вид	Місце знахідки	Координати		Дата знахідки	Додаткова інформація	Авторство знахідки
		широта	довгота			
1	2	3	4	5	6	7
	У 2005 році 1 особина пуголовки була знайдена на середній ділянці Самари Дніпровської (правий берег ріки поблизу с. Андріївка Новомосковського району)	48°45'26"	35°27'15"	04.07.2005	Живлення. Живиться дрібними донними безхребетними (личинками хірономід, бокоплавів) і молюсками. Оцінка чисельності та причини її зміни. Нечисленний вид іхтіофауни Дніпропетровщини. У малькових облогах відмічається одинично. Факти вилову пуголовки поодинокі у зв'язку з особливою біологією виду (мешкання на великих глибинах, короткоцикловий вид із тривалістю життя не більше року).	С. Білик, А. Міщенко <i>Новіцький, Білик, Міщенко, 2006</i>

Список літератури

- Біологічне різноманіття України. Дніпропетровська область. Круглороті (Cyclostomata). Риби (Pisces) / В.Л. Булахов, Р.О. Новіцький, О.Є. Пахомов та ін. // Д.: ДНУ, 2008. – 304 с.
- Короткий Й. І. Іхтіофауна порожистої частини р. Дніпра та її зміни під впливом побудування греблі Дніпрельстану // Вісн. Дніпропетр. гідробіол. станції. –1937. –Т. II. –С. 133–141.
- Методика збору і обробки іхтіологічних та гідробіологічних матеріалів. – К.: Інститут рибного господарства, 1998. – 67 с.
- Новицкий П. А. К вопросу об эффективном мониторинге «краснокишечных» видов рыб в водоемах // Известия Музейного фонда им. А. А. Браунера. – 2013. – Т. X. – № 3–4. – С. 32–34.
- Новицкий П. А., Манило Л. Г. Первая находка перкарини черноморской *Percarina demidoffii* (Percidae, Perciformes) в Днепровском водохранилище (р. Днепр) // Сучасні проблеми теоретичної і практичної іхтіології: мат-ли X Міжнар. іхтіол. науково-практ. конф. (Київ, 19–21 вересня 2017 р.). – Херсон: ФОП Гринь Д.С., 2017. – С. 257–263.
- Новіцький Р. О. *Acipenser ruthenus* (Linnaeus, 1758) Стерлядь // Червона книга Дніпропетровської області (Тваринний світ). – Д.: ТОВ «Новий друк», 2011. – С. 255.
- Новіцький Р. О. *Benthophilus stellatus stellatus* (Sauvage, 1874) Бичок-пуголовка зірчастий // Червона книга Дніпропетровської області (Тваринний світ). – Д.: ТОВ «Новий друк», 2011. – С. 279.
- Новіцький Р. О. *Gymnocephalus acerinus* (Gueldenstaedt, 1774) Йорж-носар // Червона книга Дніпропетровської області (Тваринний світ). – Д.: ТОВ «Новий друк», 2011. – С. 278.
- Новіцький Р. О. *Lota lota* (Linnaeus, 1758) Минь звичайний // Червона книга Дніпропетровської області (Тваринний світ). – Д.: ТОВ «Новий друк», 2011. – С. 260.
- Новіцький Р. О. *Percarina demidoffii* Nordmann, 1840 Перкарини // Червона книга Дніпропетровської області (Тваринний світ). – Д.: ТОВ «Новий друк», 2011. – С. 282.
- Новіцький Р. О. *Sander volgensis* (Gmelin, 1789) Берш // Червона книга Дніпропетровської області (Тваринний світ). – Д.: ТОВ «Новий друк», 2011. – С. 281.
- Новіцький Р. О. До питання про сучасний стан раритетних видів круглоротих і риб Дніпропетровської області // Регіональні аспекти флористичних і фауністичних досліджень: мат-ли II Міжнар. науково-практ. конф. (24–25 квітня 2015 р., смт. Путила) / відп. ред. І. В. Скільський. – Чернівці: Друк Арт, 2015а. – С. 352–356.
- Новіцький Р. О. Про факти реєстрації стерляді *Acipenser ruthenus* (Linnaeus, 1758) в Дніпровському водосховищі в межах м. Дніпропетровськ // Зоосеносис–2015: Біорізноманіття та роль тварин в екосистемах: мат-ли VIII Міжнар. наук. конф. (м. Дніпропетровськ, 21–23 грудня 2015 р.). – Д.: РВВ ДНУ ім. О. Гончара, 2015б. – С. 131–132.
- Новіцький Р. О., Мовчан Ю. В. Знахідка міноги української *Eudontomyzon tariae* (Berg, 1931) (Petromyzontidae, Petromyzontiformes) в р. Оріль на території Дніпропетровської області // Вісник зоології, 2009, 43 (6). – С. 528.
- Новіцький Р. О., Христов О. О., Бондарев Д. Л. Бичок-пуголовка Браунера *Benthophiloides brauneri* Beling et Ijgin, 1927 (Gobiidae, Perciformes) – новий вид іхтіофауни Дніпровського (Запорізького) водосховища // Вісн. зоології, 2008, 42 (6). – С. 524.
- Новіцький Р. О., Білик С. В., Міщенко А. О. Перша знахідка пуголовки зірчастої *Benthophilus stellatus stellatus* на середній течії р. Самара в Дніпропетровській області // Вісник зоології, 2006, т. 40 (6). – С. 528.
- Новіцький Р. О. Берш *Stizostedion volgensis* (Gmelin, 1789) (Pisces, Percidae) Дніпровського водосховища // Автореф. дис. ...к.б.н., Київ, 2004. – 20 с.
- Правдин И. Ф. Руководство по изучению рыб (преимущественно пресноводных). – М.: Пищ. пром-сть, 1966. – 376 с.
- Свириденко С. Г., Новіцький Р. О. Морфоекологічна характеристика миня річкового (*Lota lota*) як представника Червоної книги України у водоймах Степового Придніпров'я // Біорізноманіття та роль тварин в екосистемах: матеріали VI Міжнарод. наук. конф. – Д.: Вид-во ДНУ, 2011. – С. 123–124.
- Сыроватский И. Я., Гудимович П. К. Рыболовство в районе Днепровских порогов // Труды Гос. ихтиол. опыт. ст., 1927. 3. Вып. 1. – С. 109–178.
- Червона книга Дніпропетровської області (Тваринний світ). – Д.: ТОВ «Новий друк», 2011. – 488 с.
- Червона книга України. Тваринний світ (за ред. І. А. Акімова). – К.: Глобалконсалтинг, 2009. – 600 с.

23. *Novitsky R.A., Khristov O.A.* Invasion of alien animal species in Dnirovs'ke reservoir: urgent problem //Биоразнообразие. Экология. Эволюция. Адаптація: мат-лы 3-й междунар. конф. молодых ученых. – Одесса, 15-18 мая 2007 г. – С. 257.

О. С. Панчук¹,
І. В. Давиденко²,
Ю. М. Бондарчук³

¹ Київський зоологічний парк, *siconia@ukr.net*

² Інститут зоології ім. І.І. Шмальгаузена НАН України,

i_davidenko@ukr.net

³ м. Житомир, *ardeco@ukr.net*

СПОСТЕРЕЖЕННЯ ТВАРИН, ЯКІ ЗАНЕСЕНІ ДО ЧЕРВОНОЇ КНИГИ УКРАЇНИ

Матеріал по тваринам, які занесені до Червоної книги України, було зібрано у АР Крим, Вінницькій, Волинській, Житомирській, Закарпатській, Запорізькій, Івано-Франківській, Київській, Львівській, Миколаївській, Полтавській, Одеській, Херсонській, Черкаській та Чернігівській областях протягом 2009–2017 р.р.

Вид	Місце знахідки	Координати у десятигнітній системі		Дата знахідки	Додаткова інформація	Авторство знахідки
		широта	довгота			
<i>Lucanus cervus</i>	м. Київ, Голосіївський парк ім. М. Рильського	46.625149	31.493283	14.06.2017	2 ос. (♂ + ♀)	Давиденко І.В.
<i>Lucanus cervus</i>	Черкаська обл., Жашківський р-н, дубова посадка на Пд від с. Сабадаш	49.127222	30.174100	25.06.2017	До 10 ос., ♂	Давиденко І.В., Панчук О.С.
<i>Aromia moschata</i>	Житомирська обл., Малинський р-н, окол. с. Українка	50.754322	29.376465	10.08.2014	1 ос., ♀	Давиденко І.В.
<i>Aromia moschata</i>	Житомирська обл., Романівський р-н, смт. Романів, Пн-Сх частина	50.161367	27.978329	21.06.2017	1 особина	Бондарчук Ю.М.
<i>Papilio machaon</i>	Рівненська обл., Березнівський р-н, смт. Соснове, берег р. Случ	50.829086	27.013805	10.07.2011	1 ос.	Бондарчук Ю.М.
<i>Papilio machaon</i>	Житомирська обл., Романівський р-н, смт. Романів, Пн околиця	50.173821	27.949423	18.07.2013	1 ос.	Бондарчук Ю.М.
<i>Papilio machaon</i>	Львівська обл., Сколівський р-н, г. Високий Верх біля смт. Славське	48.781144	23.483749	11.08.2014	1 ос.	Панчук О.С.
<i>Papilio machaon</i>	Київська обл., Києво-Святошинський р-н, ліс біля с. Бобриця	50.350795	30.213222	13.05.2015	1 ос.	Панчук О.С.
<i>Papilio machaon</i>	Івано-Франківська обл., Верховинський р-н, смт. Верховина	48.144251	24.845881	09.08.2015	4 ос.	Панчук О.С.
<i>Papilio machaon</i>	Закарпатська обл., Воловецький та Міжгірський р-ни, вздовж всього хребта Боржава	48.620406	23.287621	05-10.08.2017	До 15 ос.	Бондарчук Ю.М., Панчук О.С., Прокопенко П.М.
<i>Iphiclides podalirius</i>	Миколаївська обл., Зх окол. м. Очаків	46.625149	31.493283	17.08.2016	1 ос.	Давиденко І.В.
<i>Iphiclides podalirius</i>	Закарпатська обл., Воловецький та Міжгірський р-ни, вздовж всього хребта Боржава	48.620406	23.287621	05-10.08.2017	5 ос.	Бондарчук Ю.М., Панчук О.С., Прокопенко П.М.
<i>Apatura iris</i>	Київська обл., Києво-Святошинський р-н, ліс біля с. Плахтянка	50.533903	29.946570	15.06.2015	1 ос.	Панчук О.С.
<i>Xylocopa valga</i>	Житомирська обл., Романівський р-н, смт. Романів, Пн-Сх частина, садиба	50.161367	27.978329	травень-липень 2009-2017	1-2 ос., харчування (жасмин, мальви)	Бондарчук Ю.М.
<i>Bombus muscorum</i>	Житомирська обл., Пулинський р-н, с. Новий Завод, мішаний ліс на Пн-Сх	50.320714	28.300472	05.05.2012	1 особина	Бондарчук Ю.М.
<i>Salamandra salamandra</i>	Івано-Франківська обл., Верховинський р-н, смт. Верховина	48.155633	24.847952	30.04.2016	1 ос.	Панчук О.С.

Вид	Місце знахідки	Координати у десятичній системі		Дата знахідки	Додаткова інформація	Авторство знахідки
		широта	довгота			
<i>Salamandra salamandra</i>	Львівська обл., Сколівський р-н, с. Урич	49.189669	23.408560	22.10.2016	1 ос.	Панчук О.С.
<i>Bombina variegata</i>	Львівська обл., Сколівський р-н, г. Високий Верх біля смт. Славське	48.781144	23.483749	11.08.2014	10 ос. (в калюжах)	Панчук О.С.
<i>Bombina variegata</i>	Львівська обл., Сколівський р-н, схил г. Ільза біля смт. Славське	48.835071	23.438430	12.08.2014	Більше 10 ос. (в калюжах)	Панчук О.С.
<i>Bombina variegata</i>	Закарпатська обл., Міжгірський р-н, схил хребта Пішконя біля с. Синевир	48.524593	23.657347	16.08.2014	Більше 10 ос. (в калюжах)	Панчук О.С.
<i>Coronella austriaca</i>	Івано-Франківська обл., Надвірнянський р-н, с.Бистриця, схил г. Короткан	48.508756	24.183901	06.08.2016	1 ос.	Бондарчук Ю.М., Панчук О.С.
<i>Zamenis longissimus</i>	Закарпатська обл., Рахівський р-н, ліс біля с. Круглий.	47.966112	24.194110	30.07.2011	1 ос.	Годованець Б.Й., Давиденко І.В., Панчук О.С.
<i>Pelecanus onocrotalus</i>	Вінницька обл., Піщанський р-н, с. Студена	48.133054	28.843886	02.11.2014	2 ос. juv	Панчук О.С.
<i>Pelecanus onocrotalus</i>	Миколаївська обл., Березанський р-н, окол. с. Коблеве	46.625772	31.180055	25.07.2015	~400 ос., перелітали у 3х напрямку	Давиденко І.В.
<i>Pelecanus onocrotalus</i>	Одеська обл., Кілійський р-н, с. Приморське, море та оз. Сасик	45.535500	29.641919	28.07.2015 29.07.2015 30.07.2015	112 ос., ad 13 ос., ad + 2 ос., juv 9 ос.	Панчук О.С.
<i>Pelecanus onocrotalus</i>	Херсонська обл., Генічеський р-н, с. Щасливе	46.019928	34.837042	14.07.2017	40-50 ос.	Панчук О.С., Бондарчук Ю.М.
<i>Pelecanus crispus</i>	Одеська обл., Кілійський р-н, м. Вилково, Очанівське гирло р. Дунай	45.448058	29.721224	14.10.2012	3 ос.	Давиденко І.В., Панчук О.С.
<i>Phalacrocorax pygmaeus</i>	м. Херсон, лівий берег р. Дніпро, плавні	46.618903	32.619182	22.05.2009	5 ос.	Давиденко І.В.
<i>Platalea leucorodia</i>	Одеська обл., Кілійський р-н, с. Приморське, оз. Сасик	45.535500	29.641919	29.07.2015	6 ос.	Панчук О.С.
<i>Platalea leucorodia</i>	Херсонська обл., Новотроїцький р-н, ставок на 3х від с. Овер'янівка	46.222565	34.355111	19.07.2017	1 ос.	Панчук О.С., Бондарчук Ю.М.
<i>Platalea leucorodia</i>	Херсонська обл., Новотроїцький р-н, ставки біля с. Заозерне	46.239083	34.303499	19.07.2017	2 ос.	Панчук О.С., Бондарчук Ю.М.
<i>Plegadis falcinellus</i>	Одеська обл., Кілійський р-н, с. Приморське, плавні	45.514429	29.600002	27.07.2015	2 ос.	Панчук О.С.
<i>Plegadis falcinellus</i>	Одеська обл., Кілійський р-н, с. Приморське, оз. Сасик	45.535500	29.641919	29.07.2015	8 ос.	Панчук О.С.
<i>Plegadis falcinellus</i>	Херсонська обл., Генічеський р-н, оз. на 3х від с. Щасливе	46.044914	34.813576	15.07.2017	12 ос.	Панчук О.С.
<i>Ciconia nigra</i>	Чернігівська обл., Козелецький р-н, 234 квартал Чернігівського військового лісгоспу	51.184956	30.773713	12.04.2009	1 жиле гніздо	Давиденко І.В., Панчук О.С.
<i>Ciconia nigra</i>	Чернігівська обл., Козелецький р-н, ліс на Пд від смт. Десна	50.877919	30.766154	18.06.2009	4 ос.	Панчук О.С.
<i>Ciconia nigra</i>	Житомирська обл., Овруцький р-н, окол. с. Селезівка	51.503509	28.119913	18.04.2010	1 ос.	Давиденко І.В., Панчук О.С.
<i>Ciconia nigra</i>	Житомирська обл., Пулинський р-н, с. Новий Завод, мішаний ліс на Пн-Сх	50.313945	28.297843	11.05.2015	2 ос. ad на гнізді	Бондарчук Ю.М.
<i>Ciconia nigra</i>	Чернігівська обл., Козелецький р-н, окол. с. Отрохи,	51.090489	30.840713	07.07.2016	1 ос.	Давиденко І.В.

Вид	Місце знахідки	Координати у десятичній системі		Дата знахідки	Додаткова інформація	Авторство знахідки
		широта	довгота			
<i>Tadorna ferruginea</i>	Одеська обл., Кілійський р-н, с. Приморське, оз. Сасик	45.535500	29.641919	29.07.2015	4 ос.	Панчук О.С.
<i>Anas strepera</i>	Одеська обл., Кілійський р-н, с. Приморське, оз. Сасик	45.535500	29.641919	29.07.2015	4 ос.	Панчук О.С.
<i>Anas strepera</i>	Черкаська обл., Жашківський р-н, с. Острожани, ставок	49.103211	30.046569	25.06.2017	4 ос. (2♂ + 2♀)	Панчук О.С., Давиденко І.В.
<i>Anas strepera</i>	Черкаська обл., Жашківський р-н, с. Конела, ставок	49.068392	30.128888	25.06.2017	4 ос. (2♂ + 2♀)	Давиденко І.В., Панчук О.С.
<i>Netta rufina</i>	Херсонська обл., Генічеський р-н, оз. на Зх від с. Щасливцеве	46.044914	34.813576	15.07.2017	30 ос. (ad + juv)	Панчук О.С.
<i>Netta rufina</i>	Херсонська обл., Новотроїцький р-н, ставки біля с. Заозерне	46.229406	34.330587	19.07.2017	1 ос. ♀	Панчук О.С., Бондарчук Ю.М.
<i>Milvus migrans</i>	Чернігівська обл., Козелецький р-н, окол. с. Морівськ, р. Десна	51.071091	30.863747	07.07.2016	1 ос.	Давиденко І.В.
<i>Milvus migrans</i>	Миколаївська обл., м. Южноукраїнськ, Ташлицька ГАЕС	47.801289	31.181082	09.07.2017	1 ос.	Панчук О.С.
<i>Milvus migrans</i>	Миколаївська обл., Вознесенський р-н, с. Актове, р. Мертвовод	47.702002	31.443209	09.07.2017	1 ос.	Панчук О.С.
<i>Milvus migrans</i>	Миколаївська обл., Вознесенський р-н, с. Дорошівка, р. П. Буг	47.488631	31.442836	09.07.2017	1 ос.	Панчук О.С.
<i>Milvus migrans</i>	Херсонська обл., Новотроїцький р-н, поле біля с. Захарівка	46.278725	34.298829	19.07.2017	1 ос.	Панчук О.С.
<i>Circus cyaneus</i>	Чернігівська обл., Козелецький р-н, поле біля с. Короп'є	51.021018	30.815027	11.04.2009	1 ос., ♂	Давиденко І.В., Панчук О.С.
<i>Circus cyaneus</i>	Житомирська обл., Романівський р-н, с. Червоні Хатки, Пд околиця, поле	50.204298	28.019712	03.04.2011	1 ос., ♂, тривале вистежування здобичі	Бондарчук Ю.М.
<i>Circus cyaneus</i>	Полтавська обл., Пирятинський р-н, с. Високе, поля	50.240734	32.582392	23.05.2013	1 ос., ♀	Давиденко І.В.
<i>Circus cyaneus</i>	Чернігівська обл., Козелецький р-н, окол. с. Карпилівка	50.981069	30.801357	30.01.2015	1 ос., ♂	Давиденко І.В.
<i>Circus pygargus</i>	Чернігівська обл., Козелецький р-н, с. Отрохи, Бондарівське болото	51.102272	30.798323	10.04.2012	1 ос., ♂	Давиденко І.В.
<i>Circus pygargus</i>	Волинська обл., Шацький р-н, поля біля с. Хомичі	51.406000	23.873076	24.06.2012	4 ос. (2♂ + 2♀)	Панчук О.С.
<i>Circus pygargus</i>	Черкаська обл., Жашківський р-н, поле на Пд від с. Сабадаш	49.127222	30.174100	25.06.2017	1 ос., ♂	Давиденко І.В., Панчук О.С.
<i>Circus pygargus</i>	Херсонська обл., Генічеський р-н, поле на Зх від с. Щасливцеве	46.041995	34.815893	12.07.2017	1 ос. ♂	Панчук О.С.
<i>Circus pygargus</i>	Львівська обл., Миколаївський р-н, поле на Пд від с. Пісочна	49.432552	23.945952	12.08.2017	1 ос., ♂	Панчук О.С.
<i>Circus pygargus</i>	Львівська обл., Пустомитівський р-н, поле біля с. Зубра	49.765551	24.073199	12.08.2017	1 ос., ♂	Панчук О.С.
<i>Buteo rufinus</i>	Херсонська обл., Новотроїцький р-н, поле біля с. Захарівка	46.278725	34.298829	19.07.2017	2 ос.	Панчук О.С.
<i>Circaetus gallicus</i>	Чернігівська обл., Козелецький р-н, окол. с. Морівськ	51.084949	30.858233	07.07.2016	2 ос.	Давиденко І.В.
<i>Aquila pomarina</i>	Чернігівська обл., Козелецький р-н, окол. с. Морівськ	51.083999	30.856087	07.07.2016	1 ос.	Давиденко І.В.
<i>Haliaeetus albicilla</i>	Черкаська обл., Золотоніський р-н, с. Кедина Гора, вдсх.	49.578274	31.965825	27.06.2009	1 ос.	Давиденко І.В.

Вид	Місце знахідки	Координати у десятиградусній системі		Дата знахідки	Додаткова інформація	Авторство знахідки
		широта	довгота			
<i>Haliaeetus albicilla</i>	Черкаська обл., Чорнобаївський р-н, с. Іркліїв, вдсх.	49.471626	32.302764	22.07.2009	2 ос.	Давиденко І.В.
<i>Haliaeetus albicilla</i>	Херсонська обл., Каланчацький р-н, с. Ставки, Перекопська затока	46.149468	33.593566	04.01.2012	3 ос.	Давиденко І.В., Панчук О.С.
<i>Haliaeetus albicilla</i>	Одеська обл., Ренійський р-н, берег р. Дунай на Зх від с. Орлівка	45.323745	28.356394	06.03.2012	1 ос. ad в гнізді	Давиденко І.В., Панчук О.С.
<i>Haliaeetus albicilla</i>	Одеська обл., Ренійський р-н, берег р. Дунай на Зх від с. Орлівка	45.315753	28.372546	16.02.2015	1 ос. біля гнізда	Давиденко І.В., Русев І.Т., Серебряков В.В., Яненко В.О.
<i>Haliaeetus albicilla</i>	Одеська обл., Кілійський р-н, м. Вилкове, р. Дунай	45.388395	29.598478	27.07.2015	1 ос., ad	Панчук О.С.
<i>Haliaeetus albicilla</i>	Черкаська обл., Жашківський р-н, с. Острожани, ставок	49.110347	30.008203	25.06.2017	1 ос., ad	Давиденко І.В., Панчук О.С.
<i>Falco peregrinus</i>	Львівська обл., Сколівський р-н, г. Високий Верх біля смт. Славське	48.781144	23.483749	11.08.2014	2 ос. (пара)	Панчук О.С.
<i>Falco peregrinus</i>	АР Крим, Бахчисарайський р-н, с.Соколине, Великий Каньйон	44.525963	34.011664	11.05.2010	1 ос.	Давиденко І.В.
<i>Tetrastes bonasia</i>	Закарпатська обл., Міжгірський р-н, схил хребта Пішконя біля с. Синевир; ліс	48.524593	23.657347	16.08.2014	1 ос.	Панчук О.С.
<i>Tetrastes bonasia</i>	Івано-Франківська обл., Надвірнянський р-н, с.Бистриця, схил гори Короткан	48.508756	24.183901	06.08.2016	2 ос.	Панчук О.С., Бондарчук Ю.М.
<i>Grus grus</i>	Чернігівська обл., Козелецький р-н, ліс біля с. Отрохи	51.161181	30.806788	12.04.2009	1 ос.	Давиденко І.В., Панчук О.С.
<i>Grus grus</i>	Житомирська обл., Романівський р-н, с. Вила, болото на Пн-Зх	50.274071	28.150175	10.04.2016	2 ос., ймовірне гніздування	Бондарчук Ю.М.
<i>Charadrius alexandrinus</i>	Запорізька обл., Якимівський р-н, смт. Кирилівка, Молочний лиман	46.408433	35.388929	4.07.2011	2 ос. (1ad+1juv)	Давиденко І.В.
<i>Charadrius alexandrinus</i>	Миколаївська обл., Березанський р-н, окол. с. Коблеве	46.648143	31.179312	21.07.2015	2 ос.	Давиденко І.В.
<i>Himantopus himantopus</i>	Одеська обл., Кілійський р-н, с. Приморське, плавні	45.514429	29.600002	27.07.2015	3 ос.	Панчук О.С.
<i>Himantopus himantopus</i>	Одеська обл., Кілійський р-н, с. Приморське, оз. Сасик	45.535500	29.641919	29.07.2015	6 ос.	Панчук О.С.
<i>Himantopus himantopus</i>	Херсонська обл., Генічеський р-н, озера на Зх від с. Щасливцеве	46.041325	34.822417	12.07.2017	20 ос., ad + 3 ос., pull	Панчук О.С., Бондарчук Ю.М.
<i>Himantopus himantopus</i>	Херсонська обл., Генічеський р-н, оз. на Пд с. Щасливцеве	45.994816	34.851284	14.07.2017 15.07.2017	18 ос. (ad+juv) 30 ос. (ad+juv)	Панчук О.С., Бондарчук Ю.М.
<i>Himantopus himantopus</i>	Херсонська обл., Новотроїцький р-н, ставки біля с. Заозерне	46.247928	34.295997	19.07.2017	5 ос.	Панчук О.С., Бондарчук Ю.М.
<i>Himantopus himantopus</i>	Миколаївська обл. Очаківський р-н, с. Чорноморка	46.634886	31.492087	23.07.2017	3 ос. (1ad+2juv)	Давиденко І.В.
<i>Recurvirostra avosetta</i>	Запорізька обл., Якимівський р-н, смт. Кирилівка, Молочний лиман	46.408433	35.388929	30.06.2011 02.07.2011 04.07.2011	5 ос. 5 ос. 1 ос.	Давиденко І.В.
<i>Recurvirostra avosetta</i>	Херсонська обл., Новотроїцький р-н, ставок на Зх від с. Овер'янівка	46.222565	34.355111	19.07.2017	3 ос.	Панчук О.С.
<i>Haematopus ostralegus</i>	Черкаська обл., Золотоніський р-н, с. Панське, дамба вдсх.	49.505390	32.076278	27.06.2009	2 ос.	Давиденко І.В.
<i>Haematopus ostralegus</i>	Черкаська обл., Канівський р-н, відстійники біля с. Пекарі	49.687712	31.587309	12.06.2010	1 ос.	Давиденко І.В., Панчук О.С.

Вид	Місце знахідки	Координати у десятичній системі		Дата знахідки	Додаткова інформація	Авторство знахідки
		широта	довгота			
<i>Haematopus ostralegus</i>	Запорізька обл., Якимівський р-н, смт. Кирилівка, Молочний лиман	46.408433	35.388929	04.07.2011	2 ос.	Давиденко І.В.
<i>Haematopus ostralegus</i>	Миколаївська обл., Березанський р-н, окол. с. Коблеве	46.648143	31.179312	21.07.2015	6 ос.	Давиденко І.В.
<i>Haematopus ostralegus</i>	Одеська обл., Кілійський р-н, м. Вилкове, р. Дунай	45.388395	29.598478	27.07.2015	5 ос.	Панчук О.С.
<i>Haematopus ostralegus</i>	Одеська обл., Кілійський р-н, с. Приморське, оз. Сасик	45.535500	29.641919	29.07.2015	20 ос.	Панчук О.С.
<i>Haematopus ostralegus</i>	Чернігівська обл., Козелецький р-н, окол. с.Морівськ, р. Десна	51.071091	30.863747	07.07.2016	2 ос.	Давиденко І.В., Тищенко В.М.
<i>Haematopus ostralegus</i>	Херсонська обл., Генічеський р-н, оз. Сиваш біля с. Щасливцеве	45.958380	34.843999	14.07.2017 16.07.2017	8 ос. 9 ос.	Панчук О.С., Бондарчук Ю.М.
<i>Numenius arquata</i>	Запорізька обл., Якимівський р-н, смт. Кирилівка, Молочний лиман	46.408433	35.388929	30.06.2011 02.07.2011	1 ос. 3 ос.	Давиденко І.В.
<i>Numenius arquata</i>	Миколаївська обл., Березанський р-н, окол. с. Коблеве	46.648143	31.179312	21.07.2015	1 ос.	Давиденко І.В.
<i>Glareola pratincola</i>	Херсонська обл., Генічеський р-н, поле на Зх від с. Щасливцеве	46.041995	34.815893	12.07.2017 15.07.2017	приблизно 500 ос. (ad+juv) + гнізда з рештками яєць	Панчук О.С., Бондарчук Ю.М.
<i>Glareola pratincola</i>	Херсонська обл., Новотроїцький р-н, поле на Зх від с. Овер'янівка	46.222565	34.355111	19.07.2017	10 ос.	Панчук О.С., Бондарчук Ю.М.
<i>Larus ichthyaetus</i>	Одеська обл., Кілійський р-н, с. Приморське, оз. Сасик	45.535500	29.641919	29.07.2015	15 ос.	Панчук О.С.
<i>Larus ichthyaetus</i>	Херсонська обл., Новотроїцький р-н, оз. Сиваш біля с. Заозерне	46.220725	34.327075	19.07.2017	6 ос., ad + 2 ос., juv	Панчук О.С., Бондарчук Ю.М.
<i>Hydroprogne caspia</i>	Одеська обл., Кілійський р-н, с. Приморське, оз. Сасик та море	45.535500	29.641919	28.07.2015 29.07.2015 31.07.2015	4 ос. 10 ос. 1 ос.	Панчук О.С.
<i>Hydroprogne caspia</i>	Херсонська обл., Генічеський р-н, оз. Сиваш на Пд від с. Приозерне	46.006213	34.758855	16.07.2017	2 ос.	Панчук О.С., Бондарчук Ю.М.
<i>Hydroprogne caspia</i>	Херсонська обл., Новотроїцький р-н, оз. Сиваш біля с. Заозерне	46.220725	34.327075	19.07.2017	6 ос., ad	Панчук О.С., Бондарчук Ю.М.
<i>Sterna albifrons</i>	Миколаївська обл., Березанський р-н, окол. с. Коблеве	46.648143	31.179312	21.07.2015	8 ос.	Давиденко І.В.
<i>Sterna albifrons</i>	Херсонська обл., Генічеський р-н, озера на Пд с. Щасливцеве	45.994816	34.851284	14.07.2017	65 ос. ad + 17 гн. з яйцями (в 6 гн. по 1 яйцю, в 11 гн. по 2 яйця)	Панчук О.С., Бондарчук Ю.М.
<i>Sterna albifrons</i>	Херсонська обл., Генічеський р-н, оз. Сиваш біля с. Щасливцеве	46.006213	34.758855	14.07.2017 15.07.2017 16.07.2017	1 ос. 1 ос. 14 ос.	Панчук О.С., Бондарчук Ю.М.
<i>Columba oenas</i>	Житомирська обл., Овруцький р-н, окол. с. Селезівка	51.531409	28.120256	17.04.2010	5 ос.	Давиденко І.В., Панчук О.С.
<i>Glaucidium passerinum</i>	Львівська обл., Сколівський р-н, ліс на Пн-Зх від м. Сколе	49.047197	23.487130	23.10.2016	2 ос.	Панчук О.С.
<i>Coracias garrulus</i>	Запорізька обл., Якимівський р-н, окол. с.Охрімівка	46.534528	35.267784	05.07.2011	1 ос.	Давиденко І.В.
<i>Coracias garrulus</i>	АР Крим, Красноперекоський р-н, поля між м. Красноперекоськ та с. Перекоп	46.050313	33.712554	24.08.2012	10 ос.	Панчук О.С.

Вид	Місце знахідки	Координати у десятигрібній системі		Дата знахідки	Додаткова інформація	Авторство знахідки
		широта	довгота			
<i>Coracias garrulus</i>	Одеська обл., Татарбунарський р-н, поля між с.Борисівка та с. Нерушай	45.726026	29.597855	25.07.2015	6 ос.	Панчук О.С.
<i>Coracias garrulus</i>	Одеська обл., Кілійський р-н, поля між с. Десантне та с. Струмок	45.639701	29.502236	01.08.2015	6 ос.	Панчук О.С.
<i>Coracias garrulus</i>	Одеська обл., Білгород-Дністровський р-н, с. Красна Коса, поле	46.325939	30.066506	01.08.2015	1 ос.	Панчук О.С.
<i>Coracias garrulus</i>	Миколаївська обл. Очаківський р-н, окол. с. Чорноморка, берег Березанського лиману	46.650343	31.485542	16.08.2016 23.07.2017	2 ос. 4 ос.	Давиденко І.В.
<i>Coracias garrulus</i>	Херсонська обл., Генічеський р-н, поле на Пд від с. Приозерне	46.051094	34.767170	14.07.2017 16.07.2017	Більше 10 ос. (колонія у закинутому кар'єрі)	Панчук О.С., Бондарчук Ю.М.
<i>Coracias garrulus</i>	Херсонська обл., Олешківський р-н, поле на Пн-Зх від с. Нова Маячка	46.666856	33.165333	19.07.2017	1 ос.	Панчук О.С., Бондарчук Ю.М.
<i>Coracias garrulus</i>	Миколаївська обл. Зх окол. м. Очаків	46.625470	31.492667	19.07.2017	2 ос., гніздо у норі (вигодовування пташенят)	Давиденко І.В.
<i>Coracias garrulus</i>	Миколаївська обл. Очаківський р-н, с. Чорноморка	46.633551	31.492234	23.07.2017	1 ос.	Давиденко І.В.
<i>Lanius excubitor</i>	Волинська обл., Маневецький р-н, окол. с. Галузія	51.384476	25.608423	07.02.2009	1 ос.	Давиденко І.В., Тищенко В.М.
<i>Lanius excubitor</i>	Чернігівська обл., Козелецький р-н, болото біля с. Отрохи	51.100640	30.800608	12.04.2009	1 ос.	Давиденко І.В., Панчук О.С.
<i>Lanius excubitor</i>	Чернігівська обл., Козелецький р-н, с. Отрохи, Бондарівське болото	51.102177	30.799345	06.07.2016	1 ос.	Давиденко І.В., Тищенко В.М.
<i>Prunella collaris</i>	Івано-Франківська обл., Надвірнянський р-н, гори Велика та Мала Сивулі	48.546774	24.121300	06.08.2016	3 ос.	Панчук О.С.
<i>Emberiza melanocephala</i>	Одеська обл., Кілійський р-н, с. Приморське, поле	45.541339	29.620104	29.07.2015	1 ос., ♂	Панчук О.С.
<i>Mustela erminea</i>	Житомирська обл., Романівський р-н, с. Залужне, Зх окол., заказник «Собачий Зуб»	50.240154	27.948630	21.03.2015	1 ос., зимове вбрання	Бондарчук Ю.М.
<i>Lutra lutra</i>	Київська обл., Броварський р-н, р. Рать біля с. Літочки	50.771087	30.755519	27.03.2011	1 ос. (сліди)	Панчук О.С., Плига А.
<i>Lutra lutra</i>	Київська обл., Вишгородський р-н, р. Десна біля с. Пірнове	50.768264	30.717067	27.03.2011	1 ос. (сліди)	Панчук О.С., Плига А.
<i>Lutra lutra</i>	Київська обл., Вишгородський р-н, ставки на Пд від с. Сухолуччя	50.933673	30.406550	02.04.2015 11.09.2015	1 ос. (сліди) 1 ос. (сліди)	Панчук О.С.
<i>Phocoena phocoena</i>	Миколаївська обл. Очаківський р-н, окол. с. Чорноморка	46.625657	31.488926	26.07.2017	1 ос. (загибла)	Давиденко І.В.

ЗНАХІДКИ ТВАРИН ЧЕРВОНОЇ КНИГИ УКРАЇНИ У ОБЛАСТЯХ ЗАХІДНОЇ УКРАЇНИ (ЛЬВІВСЬКА, ІВАНО-ФРАНКІВСЬКА, ЧЕРНІВЕЦЬКА ОБЛАСТІ)

Матеріал щодо риб зібрано підчас практичної діяльності із захисту вільноплинних річок, а також практичної природоохоронної роботи.

Вид	Місце знахідки	Координати		Дата знахідки	Додаткова інформація	Авторство знахідки
		широта	довгота			
<i>Acipenser ruthenus</i> Linnaeus	Ділянка р. Дністер біля с. Незвисько Городенківського району Івано-Франківської області	48°47'2.85"	25°15'25.36"	Серпень 2017	1 особина, улов рибалок	Павелко А. В.
<i>Acipenser ruthenus</i> Linnaeus	Мілка затока на річці. Стрий біля с. Заріччя Жидачівського району Львівської області	49°24'33.85"	24°7'10.33"	Липень 2013	3 особини (молодь) у мілкій затоці	Павелко А. В.
<i>Acipenser ruthenus</i> Linnaeus	Р. Дністер вище м. Галич Івано-Франківської області	49°8'2.01"	24°42'42.31"	Травень 2014	1 особина, улов рибалок	Павелко А. В.
<i>Rutilus frisii</i>	Р. Дністер, с. Незвисько Городенківського району Івано-Франківської області	48°47'2.85"	25°15'25.36"	Квітень 2017	2 особини, улов браконьєрів	Павелко А. В.
<i>Rutilus frisii</i>	Гирло р. Стрий при впадінні у р. Дністер, Жидачівський район Львівської області	49°23'48.69"	24°12'38.75"	Травень 2015	5 особин на нересті	Павелко А. В.
<i>Rutilus frisii</i>	С. Крилос, р. Лімниця	49°7'52.62"	24°40'26.40"	Травень 2016	8 особин на нересті	Павелко А. В.
<i>Barbus waleckii</i> Rolik	Р. Стривігор	49°31'24.07"	23°2'3.67"	Червень 2015	2 молоді особини, улов рибалок	Павелко А. В.
<i>Hucho hucho</i> Linnaeus	Р. Чорний Черемош, с. Бистрець	48°7'10.26"	24°43'10.00"	Травень, 2012	1 особина, нерест	Павелко А. В.
<i>Hucho hucho</i> Linnaeus	С. Біла Ріка, Р. Білий Черемош	47°58'11.48"	24°51'17.39"	Квітень 2015	1 особина, ймовірно – нерест	Павелко А. В.
<i>Hucho hucho</i> Linnaeus	Р. Черемош с. Яблуниця	48°1'20.34"	24°54'42.40"	Квітень, 2015	1 особина, ймовірно, нерестова міграція	Павелко А. В.
<i>Hucho hucho</i> Linnaeus	Р. Черемош с. Устеріки	48°7'9.85"	24°59'29.93"	Травень 2015	1 особина, улов браконьєрів	Павелко А. В.
<i>Hucho hucho</i> Linnaeus	Р. Черемош, м. Вижниця	48°14'49.41"	25°10'49.31"	Травень 2010	3 особини, міграція	Павелко А. В.
<i>Lota lota</i>	Р. Стрипа	49°3'15.08"	25°24'16.03"	Листопад 2015	1 особина, улов рибалки	Павелко А. В.
<i>Zingel zingel</i>	М. Стрий, Залізничний міст через Р. Стрий	49°14'38.60"	23°51'23.31"	Вересень, 2014	5 особин, улов рибалок	Павелко А. В.
<i>Zingel zingel</i>	Р. Стрий, м. вище м. Жидачів	49°22'25.22"	24°7'54.39"	Вересень, 2016	1 особина, улов рибалки	Павелко А. В.
<i>Lissotriton montandoni</i>	Оз. Журавлине в бас. Р. Кам'янка, Сколівський район Львівської області	49°2'7.01"	23°34'19.01"	Щороку в травні – червні	Десятки особин щоразу. Спостереженні підчас відвідування урочища в озері.	

Вид	Місце знахідки	Координати		Дата знахідки	Додаткова інформація	Авторство знахідки
		широта	довгота			
<i>Lanius excubitor</i> Linnaeus	Околиці с. Підгородище Перемишлянського району Львівської області	49°41'32.38"	24°18'48.46"	Березень, 2017	1 особина, підчас виїзду на лісопору- шення	Павелко А. В.
<i>Tyto alba</i>	Монастир с. Крехів Жовківсько- го району Львівської області	50° 2'2.90"	23°47'52.47" Сх.	2011, 2012, 2013, 2014, 2015, 2016	1-2 особини, про- живають постійно	Павелко А. В.
<i>Cricetus cricetus</i>	Околиці м. Львова	49°52'46.21"	24° 2'54.74"	2009 – 2017, щороку	По 1-3 особини протягом сезону активної життєді- яльності	Павелко А. В.

ЗУСТРІЧІ ПТАХІВ ІЗ «ЧЕРВОНОКНИЖНОГО» СПИСКУ У МІСТІ ЧОРНОМОРСЬКУ ТА ДЕЯКИХ МІСЦЯХ ОВДІОПОЛЬСЬКОГО РАЙОНУ ОДЕСЬКОЇ ОБЛАСТІ

До вашої уваги пропонуються факти реєстрації птахів із 3-го видання Червоної книги України та уточнення щодо деяких з цих видів. Всі спостереження проводилися на території Одеської області – у місті Чорноморську, селах Барабой, Бурлача балка, садових товариствах «Чайка», «Альфа», «Ветеран», житловому масиві Совіньйон.

Пелікан рожевий для нашої місцевості – щовесняний мігруючий вид, який продовжує зустрічатись й до кінця червня. Далеко не всі зустрічі із цим птахом увійшли до таблиці. Те саме стосується й степового та польового лунів – у першому випадку це щовесняний мігрант, який пролітає регіоном з кінця березня до середини квітня, у другому – щорічний зимовий гість, що з'являється у листопаді та зникає десь наприкінці березня.

Сиворакша загалом трапляється відносно часто, найлегше її зустріти уздовж узбережжя, те багато урвищ, в яких вона може влаштувати нори.

Совку легше почути, ніж побачити, реєстрації на слух я до таблиці не вносив. Зазвичай її сумний окрик кожнапочути у квітні. У 2015 або 2016 роках впродовж декількох тижнів чутно було перегукування совок в одному з мікрорайонів Чорноморську, вже ближче до літа.

Стосовно водоплавних видів, усі з них зустрінуті мною цього року вперше.

Лелека чорний вперше відзначений у 2008 році, 23 червня цього року бачив пару птахів на гнізді по Київській трасі, приблизно на межі Вінницької та Київської областей, більш точно сказати неможливо, оскільки не було інтернету в дорозі.

Чапля жовта також уперше відзначена приблизно у той рік, що і чорний лелека, і трапляється на одному й тому ж відрізку ріки Барабой третій рік поспіль.

Бугая великого бачив лише один раз і дуже давно, десь на початку «нульових» років. До таблиці не заносив. У передмісті в приватному секторі одна особина була відловлена у 90-х роках колишнім співробітником міського екоцентру Світланною Соцерчак.

Журавлі сірі зустрічаються щороку восени під час міграції, летять вузькою смугою уздовж узбережжя.

Балобан, скоріш за все, щороку трапляється на міграції, проте визначити його вдалося лише цьогогоріч.

Те саме стосується й **білохвоста**, вочевидь це частий зимовий гість у регіоні.

Є припущення, що **канюк степовий** гніздує у районі, хоча підтвердження цьому немає.

Вид	Місце знахідки	Координати у десятиградусній системі		Дата знахідки	Додаткова інформація	Авторство знахідки
		широта	довгота			
<i>P.onocrotalus</i>	На північний захід від с.Барабой, СТ «Чайка»	46.297392	30.500263	02.04.10 19.04.14	Двічі по 9 ос.	Пилипюк К.І.
<i>P.onocrotalus</i>	м. Чорноморськ, пляж «Радужний»	46.285768	30.655777	15.04.11	7 особин;	Пилипюк К.І.
<i>P.onocrotalus</i>	ж/м Совіньйон	46.337327	30.689071	19.04.16	12 особин	Пилипюк К.І.
<i>P.onocrotalus</i>	Дорога М-27, північно-західні околиці села Бурлача балка.	46.353399	30.657766	21.06.17	6 особин	Пилипюк К.І.
<i>P.onocrotalus</i>	- // -	- // -	- // -	22.06.17	20 особин; 10 особин – мігруючі птахи.	Пилипюк К.І.
<i>P.pygmaeus</i>	Сухий лиман, на північний схід від паромної переправи Чорноморську.	46.351504	30.642650	17.02.17	1 особина, ймовірно, мігруюча.	Пилипюк К.І.
<i>A.ralloides</i>	Р. Барабой, на південь від с.Доброолександрівка	46.314249	30.501752	17.05.15	3 особини	Пилипюк К.І.
<i>A.ralloides</i>	- // -	46.309503	30.501294	21.09.15	1 молода ос.	Пилипюк К.І.
<i>A.ralloides</i>	- // -	- // -	- // -	30.04.17	особини;	Пилипюк К.І.
<i>A.ralloides</i>	- // -	- // -	- // -	01.05.16	1 ос. мігруючі	Пилипюк К.І.
<i>A.ralloides</i>	- // -	- // -	- // -	22.05.16	1 ос. мігруючі	Пилипюк К.І.

Вид	Місце знахідки	Координати у десятиградусній системі		Дата знахідки	Додаткова інформація	Авторство знахідки
		широта	довгота			
<i>P.falcinellus</i>	Р. Барабой, на південь від с. Доброолександрівка	46.317675	30.499371	18.04.15	2 особини	Пилипюк К.І.
<i>P.falcinellus</i>	- // -	- // -	- // -	02.05.15	5 особин Мігруючі.	Пилипюк К.І.
<i>C.nigra</i>	Р. Барабой, на південь від с. Доброолександрівка	46.307518	30.502934	21.09.13	2 зграї по 16 та 17 ос. Мігруючі.	Пилипюк К.І.
<i>A.strepera</i>	м. Чорноморськ, південний край пляжу «Центральний»	46.294307	30.663477	14.02.17	1 зимуюча особина	Пилипюк К.І.
<i>O.leucocephala</i>	Акваторія біля паромної переправи, м. Чорноморськ	46.348717	30.642053	22.01.17	1 особина, зимуюча.	Пилипюк К.І.
<i>M.serrator</i>	Акваторія яхт-клубу м. Чорноморськ	46.289193	30.662238	18.02.17	6 особин, мігруючі.	Пилипюк К.І.
<i>P.haliaetus</i>	На північний захід від с. Барабой, між СТ «Чайка» та «Альфа»	46.298264	30.499586	29.09.12	1 особина.	Пилипюк К.І.
<i>P.haliaetus</i>	Південні околиці с. Доброолександрівка, р. Барабой.	46.318379	30.500877	18-19.04.15	1 особина. Мігруючі птахи.	Пилипюк К.І.
<i>C.cyaneus</i>	СТ «Чайка»	46.297312	30.500270	09-10.01.17;	Зимуючий самець.	Пилипюк К.І.
<i>C.cyaneus</i>	На південний захід від ЗПС Одеського аеропорту.	46.405714	30.679672	12.11.17	Самиця або молода особина, приліт на зимівлю.	Пилипюк К.І.
<i>C.macrourus</i>	СТ «Чайка»	46.297312	30.500270	29.03.10		Пилипюк К.І.
<i>C.macrourus</i>	м. Чорноморськ, вул.Олександрійська	46.301334	30.648800	07.04.11	Мігруючі поодинокісамці.	Пилипюк К.І.
<i>C.macrourus</i>	Ж/м «Совіньон»	46.337327	30.689071	27.03.17		Пилипюк К.І.
<i>C.macrourus</i>	Західні околиці м. Чорноморськ	46.309789	30.638164	29.03.17		Пилипюк К.І.
<i>C.pygargus</i>	Неподалік від з.п.Житомирська Одеської залізниці (дослідне поле ОСГІ)	46.459362	30.653437	05.2013	Мігруючий самець.	Пилипюк К.І.
<i>C.pygargus</i>	Поле на північ від залізничного перегону Барабой-Овідіополь.	46.267565	30.497307	27.08.17	Молода особина.	Пилипюк К.І.
<i>B.rufinus</i>	Поле на захід від с. Барабой.	46.277202	30.496765	30.08.13		Пилипюк К.І.
<i>B.rufinus</i>	Південні околиці с.Доброолександрівка.	46.320727	30.493131	16.07.17	1 особина	Пилипюк К.І.
<i>B.rufinus</i>	На південний захід від СТ «Чайка».	46.301374	30.481869	16.09.17	1 молода особина.	Пилипюк К.І.
<i>B.rufinus</i>	На південний захід від ЗПС Одеського аеропорту.	46.405714	30.679672	02.11 та 12.11.17	1 особина, ймовірно, та сама. Мігруючий, можливо, гнізду-ючий вид.	Пилипюк К.І.
<i>F.cherrug</i>	На південний -захід від ЗПС Одеськогоаеропорту.	46.405714	30.679672	17.10.17 12.11.17	1 особина, мігруюча.	Пилипюк К.І.
<i>F.peregrinus</i>	м. Чорноморськ, вул. Олександрійська.	46.297358	30.647311	14.02.14	1 особина, мігруюча.	Пилипюк К.І.
<i>G.grus</i>	СТ «Ветеран», біля автошляху Т 1641.	46.260486	30.629532	26.10.09	8 особин.	Пилипюк К.І.
<i>G.grus</i>	Південні околиці с. Доброолександрівка.	46.320090	30.502928	08.05.15	1 особина.	Пилипюк К.І.
<i>G.grus</i>	Ж/м «Совіньон»	46.337327	30.689071	14.10.16	32 ос.у 3 зграях.	Пилипюк К.І.
<i>G.grus</i>	- // -	- // -	- // -	5.10.16	6 особин.	Пилипюк К.І.
<i>G.grus</i>	- // -	- // -	- // -	27.09.17	24 особини.	Пилипюк К.І.
<i>G.grus</i>	- // -	- // -	- // -	01.11.17	8 особин. мігруючі птахи.	Пилипюк К.І.
<i>H.himantopus</i>	Р. Барабой,південні околиці с. Доброолександрівка.	46.317765	30.499371	17.04.15	2 особини.	Пилипюк К.І.

Вид	Місце знахідки	Координати у десятигнній системі		Дата знахідки	Додаткова інформація	Авторство знахідки
		широта	довгота			
<i>H. himantopus</i>	- // -	- // -	- // -	17.05.15	5 особин. Мігруючі.	Пилипюк К.І.
<i>G. pratincola</i>	Р. Барабой, західний берег ставку рибгосподарства.	46.305492	30.506915	05.05.13	1 особина	Пилипюк К.І.
<i>H. caspia</i>	Р. Барабой, верхів'я рибгосподарського ставку	46.309977	30.499620	13.08.16	1 особина.	Пилипюк К.І.
<i>H. caspia</i>	СТ «Альфа», північнийзахідвід с.Барабой.	46.302931	40.498326	08.03.15	2 особини, ймовірно, мігруючі.	Пилипюк К.І.
<i>H. caspia</i>	Приватний сектор, північно-	46.3 09413	30.645140	10.02.17	2	Пилипюк К.І.
<i>H. caspia</i>	західні околиці м.Чорноморськ	46.3 52466	30.644413	12.02.17	особини, зимуючі.	Пилипюк К.І.
<i>H. caspia</i>	Сухий лиман, на північ від паромної переправи Чорноморську.	- // -	- // -	- // -	1 особина, зимуюча.	Пилипюк К.І.
<i>O. scops</i>	СТ «Чайка»	46.297308	30.498176	15.04.11	1 особина, мігруюча.	Пилипюк К.І.
<i>C. garrulus</i>	На північ від СТ «Альфа», біля автошляху на село Доброолександрівка.	46.306415	30.492490	05.05.13	1 особина.	Пилипюк К.І.
<i>C. garrulus</i>	Ж/м «Совіньон»	46.337327	30.689071	27.05.16	1 особина; гніздуючий вид.	Пилипюк К.І.

ЗУСТРІЧІ ВИДІВ ЧЕРВОНОЇ КНИГИ УКРАЇНИ

Точки, що лягли у основу поданої статті, були зібрані в рамках польових досліджень в ході виконання дисертаційної роботи під час аспірантури на кафедрі зоології ННЦ «Інститут біології» КНУ імені Тараса Шевченка протягом 2013–2015 років (зустрічі лісових видів у межах Київської та Житомирської областей), польових досліджень в ході виконання дипломної роботи магістра кафедри зоології вищезгаданого ВНЗ та досліджень, присвячених

створенню НПП «Подесіння» 2010–2012 років (зустрічі видів в заплаві р. Десна в межах Київської та Чернігівської областей), різноманітних туристичних виїздів та участі в експедиціях колег по всій території України в різний час, та волонтерських виїздів разом з волонтерами WWF в Україні (2016–2017 роки). Кілька точок надано самими волонтерами або знайомими (з фотопідтвердженням), про що вказано у авторстві.

Вид	Місце знахідки	Координати у десятиградусній системі		Дата знахідки	Додаткова інформація	Авторство знахідки
<i>Apatura iris</i>	Один з островів Дніпра навпроти с. Вишеньки	50.259095	30.680802	06.06.12	Одна особина	Плига А. В. (Разом з Н. Атамась)
	Околиці с. Поташня	50.706362	29.776626	Червень 2014	Пара особин на свіжій вирубці неподалік р. Таль	Плига А. В.
	Цезарівський заказник	50.485338	29.590187	13.06.14	Чотири особини, на насипі що прямує через ліс	Плига А. В.
	Околиці с. Комарівка	50.520646	29.557902	26.08.17	Одна особина на свіжій вирубці на місці старої діброви	Плига А. В. (разом з М. Ковальовим)
<i>Parnassius mnemosyne</i>	Околиці с. Великий Ліс	50.738315	29.901491	25.05.13	Дві особини на заростаючій вирубці	Плига А. В.
<i>Saturnia pyri</i>	С. Омелянів	50.764604	31.035276	23.05.15	Одна особина на горі в селі	Вікторія Кірічок
<i>Papilio machaon</i>	Околиці с. Субіч	48.590682	26.826716	11.07.09	З десять особин на горі зі скельними виступами над Дністровським водосховищем	Плига А. В. (Разом з Б. Налісніковським)
	Околиці с. Локнисте	51.505693	31.709165	08.07.10	Одна особина в заплаві Десни	Плига А. В.
	Околиці смт. Сосниця	51.498303	32.470761	12.07.10	Одна особина в заплаві Десни	Плига А. В.
	Околиці с. Донцівка	49.569116	39.240343	06.05.12	Численні зустрічі по сихилам балок на правому березі річки Кам'янка	Плига А. В. (Разом з О. Василюком та ін.)
	Голосіївський НПП	50.239912	30.608982	29.04.17	Численні зустрічі по всій піщаній суборі в районі Конча-Заспи	Плига А. В. (Разом з С. Вітром)
<i>Iphiclides podalirius</i>	Околиці с. Колодіївка	48.586053	26.966498	08.07.09	Одна особина в прибережній смузі лісу на Дністровському водосховищі	Плига А. В. (Разом з Б. Налісніковським)
	Околиці с. Субіч	48.590682	26.826716	11.07.09	З десять особин на горі зі скельними виступами над Дністровським водосховищем	Плига А. В. (Разом з Б. Налісніковським)
	Околиці с. Новокленове	44.987146	34.477092	19.07.09	Одна особина на дорозі, що прямує на Карабі-яйлу	Плига А. В. (Разом з Б. Налісніковським та ін.)
<i>Zerynthia polyxena</i>	Околиці с. Донцівка	49.572979	39.241340	06.05.2012	Одна особина на степовому схилі	Плига А. В. (разом з О. Василюком та ін.)
	Труханів острів	50.452608	30.567718	29.04.17	Одна особина на піщаній лузі	Плига А. (разом з С. Вітер)
<i>Bombus argillaceus</i>	Околиці с. Донцівка	49.572979	39.241340	05.05.12	Одна особина на степовому схилі	Плига А. В. (разом з О. Василюком та ін.)

Вид	Місце знахідки	Координати у десятигрітній системі		Дата знахідки	Додаткова інформація	Авторство знахідки
<i>Satanas gigas</i>	Кінбурнський півострів	46.515622	31.809096	15.07.09	Одна особина	Плига А. В. (разом з Д. Лабудзінський)
<i>Lucanus cervus</i>	Дзвінківський заказник	50.284741	30.112023	03.07.12	Літ кількох жуків ввечері у 80-ти річному дубовому рідколіссі у 302 кв	Плига А. В.
	Околиці Катюжанського заказника	50.835443	30.171747	25.06.14	Один самець	Плига А. В.
	Поліський заповідник	51.537812	28.102757	31.07.17	Один самець в дубовій рощі поблизу р. Болотниця	Плига А. В.
	с. Хотів	50.331098	30.476989	17.05.2017	Одна особина, самець	Лепявко Б. С.
<i>Cerambyx cerdo</i>	Околиці с. Будище	49.494627	31.844047	04.03.2017	Старі дуби мають сліди ходів жука	Плига А. В. (разом з П. Тестовим та ін.)
	Околиці смт. Ірдинь	49.356558	31.629021	05.03.2017	Старі дуби на узліссі мають сліди ходів жука	Плига А. В. (разом з П. Тестовим та ін.)
<i>Dorcadion equestre</i>	Околиці с. Донцівка	49.580005	39.241102	06.05.2012	Одна особина на степових схилах	Плига А. В. (разом з О. Василюк та ін.)
<i>Aromia moschata</i>	Околиці с. Макошине	51.465759	32.378646	11.07.10	Один жук у смузі старих верб над старицею Десни	Плига А. В.
<i>Saga pedo</i>	Околиці с. Скельки	47.449138	35.101863	18.09.11	Одна особина на степовому схилі	Плига А. В. (разом з Є. Яцюк та ін.)
<i>Eriphia verrucosa</i>	Околиці Алушти	44.627074	34.384907	Липень 2009	Між камінням у узбережній смузі	Плига А. В. (разом з А. Парфенюком та ін.)
	-//-	-//-	-//-	Серпень 2010	Між камінням у узбережній смузі	Плига А. В. (разом з А. Парфенюком та ін.)
<i>Lissotriton montandoni</i>	На підходах до гори Петрос	48.150385	24.395353	23.07.10	Один тритон в калюжі на маршруті від с. Кваси на гору Петрос (приблизна точка)	Плига А. В.
<i>Salamandra salamandra</i>	НПП Гуцульщина	48.322217	24.998237	26.09.15	Численні зустрічі (більше півсотні за день) на схилах в районі озер Лебедине та Мертве (умовна точка)	Плига А. (разом з Б. Фесянов)
<i>Lacerta viridis</i>	НПП Бузький Гард	47.969979	31.040147	02.07.15	Кілька зустрічей на степових схилах Бугу	Плига А.
	РЛП Трахтемирів	49.988531	31.418379	09.08.15	Самка в районі гори Батура	Плига А.
	НПП Голосіївський	50.252426	30.608078	29.04.17	Численні зустрічі в соснових суборах на пд. Голосіївського НПП	Плига А. (разом з С. Вітер)
	Околиці с. Нові Безрадиці	50.192289	30.632193	29.05.16	Деякі особини в соснових суборах південніше голосіївського НПП (умовна точка)	Плига А. (разом з М. Богомаз)
<i>Vipera renardi</i>	Околиці с. Геройське	46.477344	31.831389	10.08.10	Одна особина, в кількох стах метрах від берега Ягорлицької затоки між Геройським та Василівкою (приблизна точка)	Плига А. В. (разом з Парфенюком А.)
	Околиці с. Покровка	46.527130	31.570504	11.08.10	Одна особина, між пляжем та лиманним озером	Плига А. В. (разом з Парфенюком А.)
<i>Coronella austriaca</i>	Околиці с. Хотів	50.318013	30.423666	Вересень 2011	Одна особина, приблизна точка	Плига А. В. (разом з К. Полянською та ін.)
	Околиці с. Донцівка	49.580389	39.242607	06.05.12	Одна особина скраю села Донцівка, приблизна точка	Плига А. В. (разом з О. Василюком та ін.)
	Околиці Катюжанського заказника	50.830480	30.165059	02.06.14	На кварталній просіці серед молодих соснових культур, маленька особина	Плига А. В.

Вид	Місце знахідки	Координати у десятигнній системі		Дата знахідки	Додаткова інформація	Авторство знахідки	
<i>Coronella austriaca</i>	-//-	50.830480	30.165059	26.06.14	На кварталній просіці серед молодих соснових культур, велика особина	Плига А. В.	
	Околиці с. Великий ліс	50.742937	29.911369	11.06.14	Одна маленька особина на до-розі в с. Великий Ліс	Плига А. В.	
	Околиці с. Кодра	50.609153	29.554434	26.08.17	Одна маленька особина в мо-лодій сосновій монокультурі на краю села	Плига А. В. (разом з М. Ковальовим та ін.)	
	Околиці смт. Пісківка	50.649524	29.646994	27.08.17	Одна велика особина грілась на сонці на колоді обабіч просіки	Плига А. В. (разом з М. Ковальовим та ін.)	
	Околиці смт. Пісківка	50.667933	29.653088	27.08.17	Одна маленька особина переповзала кварталку	Плига А. В. (разом з М. Ковальовим та ін.)	
	Виселене смт. Чапаївка	51.421451	30.321770	Серпень 2017	Одна особина	Ілля Кротенко	
<i>Pelecanus onocratulus</i>	Околиці с. Геройське	46.503120	31.875684	15.07.09	Зграї в 2, потім в 8 пеліканів по-прямували в сторону Ягорлицької затоки	Плига А. В. (разом з Лабудзінським Д.)	
	Околиці с. Покровські Хутори	46.428897	31.711057	17.07.09	30 пеліканів відпочивало на краю Покровської коси	Плига А. В. (разом з Лабудзінським Д.)	
<i>Ciconia nigra</i>	Околиці с. Кримок	50.537986	29.392363	03.05.09	Підтверджена заселеність гнізда у старій діброві	Плига А. В. (разом з Панчуком О.)	
		50.596104	29.406602	03.05.09	Птах пролітав над ставом	Плига А. В.	
	Околиці с. Біла Криниця	50.658780	29.493110	28.05.09	Птах пролітав над заплавою р. Тетерів	Плига А. В.	
	Околиці с. Локнисте	51.507148	31.710303	08.07.10	Птах пролітав над заплавою р. Десна	Плига А. В.	
	Околиці с. Миколаївка	51.436103	31.780175	09.07.10	Пара птахів кружляла над заплавою р. Десна	Плига А. В.	
	Околиці с. Отрохи	51.105770	30.778307	24.03.12	Гніздо (умовна точка, координати у А.Сагайдака)	Плига А. В. (Разом з А. Сагайдак)	
	Околиці с. Отрохи	51.105296	30.807265	11.08.12	Пара птахів кружляла над лісом	Плига А. В. (разом з А. Сагайдак)	
	Околиці с. Кримок	50.571829	29.442026	10.05.13	Птах пролітав над старовіковою ділянкою лісу	Плига А. В.	
	Острів Любичів	50.740184	30.722154	20.08.13	Сім птахів трималось на стариці Десни	Плига А. В.	
	Катюжанський заказник	50.837145	30.178145	2.06.14	Знайдене гніздо у старовіковій діброві	Плига А. В.	
				26.06.14	Перевірене знайдене гніздо, в ньому троє великих пташенят	Плига А. В.	
	Околиці с. Хмільне	50.516439	29.971559	11.03.17	Гніздо було вказано Київським лісгоспом в кінці 2016 року у списку офіційних охоронних зон; в січні 2017 року була отримана відповідь що гніздо вже не існує; натомість існування гнізда (нове гніздо?) було підтверджено в березні – на дубі в старовіковій діброві	Омельчук О.	
				-//-	-//-	25.04.17	Гніздо має сліди посліду знизу, тобто використовується птахами
-//-				-//-	24.05.17	Жодних ознак заселеності немає	Плига А.

Вид	Місце знахідки	Координати у десятинній системі		Дата знахідки	Додаткова інформація	Авторство знахідки
<i>Ciconia nigra</i>	Околиці с. Ніжиловичі	50.507338	29.576718	26.04.17	Гніздо показане лісниками Ніжиловецького лісництва, заселене, на дубі у старовіковій діброві	Плига А.
	Околиці с. Хомівка	50.537351	29.480384	26.04.17	Гніздо показане лісниками Комарівського лісництва, на дубі в сосновому лісі	Плига А.
	Заказник «Урочище Мутвицьке»	50.522733	29.633533	06.10.13	Гніздо на старому дубі серед молодого листяного лісу на краю заказника «Урочище Мутвицьке»	Плига А. (Разом з М. Ковальов)
		-//-	-//-	26.04.17	Гніздо заселене.	Плига А.
	Околиці с. Раївка	50.470587	29.508849	19.05.17	Підтверджене гніздування у вказаній точці – гніздо в сосновому лісі на краю заказника «Раївка»	Знахідка – В.Крохмалюк
	Околиці с. Кримок	50.538096	29.392514	17.04.17	Гніздо знайдене в старій діброві, в кількох десятках метрів від гнізда, яке існувало тут близько 10-ти років тому	Плига А.
	НПП Цуманська Пуща	50.932123	25.936450	11.06.16	Птах планував над заплавою р. Кормин	Плига А. (Разом з О. Гнезділовою та ін.)
<i>Bucephala clangula</i>	Околиці с. Кримок	50.602897	29.409217	15.03.09	Близько 100 перелітних птахів відпочивало на ставу	Плига А. В.
	-//-	-//-	-//-	21.03.09	15 перелітних гоголів відпочивало на ставу	Плига А. В.
	-//-	-//-	-//-	28.03.09	Кілька десятків птахів на ставу	Плига А. В.
	-//-	50.608344	29.410504	21.03.09	20 перелітних гоголів відпочивало на ставу	Плига А. В.
	Околиці с. Страхолісся	51.052044	30.345568	25.04.09	Одна самка на озері в лісі	Плига А. В. (з Лабудзінським Д.)
	Околиці с. Жукин	50.797896	30.725153	27.03.11	Близько 100 перелітних птахів на Десні	Плига А. В.
	Околиці с. Сухолуччя	50.978005	30.442322	05.03.15	Близько 100 пролітних птахів на водах Київського вдих	Плига А. В.
<i>Aythya nyroca</i>	Заказник «Згарські озера»	49.247332	28.108620	06.06.09	45 птахів протягом дня, траплялися поодинці та парами	Плига А. В. (разом з Давиденко І. та Панчук О.)
	-//-	-//-	-//-	08.06.11	3 пари	Плига А. В. (разом з А. Пірхал)
	-//-	-//-	-//-	09.06.11	9 особин, поодинці і парами	Плига А. В. (разом з А. Пірхал)
<i>Anas strepera</i>	Заказник «Згарські озера»	49.247332	28.108620	06.06.09	Деякі птахів протягом дня	Плига А. В. (разом з Давиденко І. та Панчук О.)
		-//-	-//-	08.06.11	Близько 30-ти птахів протягом дня	Плига А. В. (разом з А. Пірхал)
		-//-	-//-	09.06.11	24 особини	Плига А. В. (разом з А. Пірхал)
<i>Tadorna feruginea</i>	Околиці с. Донцівка	49.568839	39.237085	05.05.12	Одна пара, що імовірно має гніздо в норі в балці	Плига А. В. (разом з О. Василюком та ін.)
		49.568839	39.237085	06.05.12	Одна пара, що імовірно має гніздо в норі в балці	Плига А. В. (разом з О. Василюком та ін.)
		49.568839	39.237085	07.05.12	11 огарів, що пролетіли повз балку	Плига А. В. (разом з О. Василюком та ін.)
<i>Somateria mollissima</i>	Околиці с. Покровські Хутори	46.453209	31.679231	17.07.09	Близько 80-ти птахів на Покровській косі	Плига А. В. (разом з Лабудзінським Д.)
	Кінець Кінбурнської коси	46.577685	31.513643	13.08.10	Близько 150-ти птахів зі сторони Дніпровсько-Бузького лиману	Плига А. В. (разом з Парфенюком А.)

Вид	Місце знахідки	Координати у десятигнній системі		Дата знахідки	Додаткова інформація	Авторство знахідки
<i>Pandion haliaetus</i>	Околиці с. Миколаївка	51.437280	31.760198	01.10.10	Один пролітний птах над заплавою Десни	Плига А. В.
	-//-	51.431072	31.783617	01.10.10	Полюючий на Десні птах	Плига А. В.
	-//-	51.408454	31.831817	02.10.10	Пролітний птах над заплавою Десни	Плига А. В.
	Околиці с. Дубчиці	51.880976	25.849856	Серпень 2011	Птах в польоті над заплавою Прип'яті	Плига А. В.
	НПП Пирятинський	50.334863	32.498904	21.05.16	Скопа пролетіла над заплавою р. Удай	Плига А. В. (Разом з В. Казаннік та ін.)
	НПП Слобожанський	50.101908	35.177124	09.04.17	Пара скоп трималась над великою бобровою запрудою, умовна точка – точні координати у Н. Брусенцової	Плига А. В. (разом з Н. Брусенцовою)
<i>Haliaeetus albicilla</i>	Околиці с. Кримок	50.604083	29.412173	15.03.09	Пара птахів сиділа на деревах узлісся	Плига А. В.
		-//-	-//-	21.03.09	Птах в польоті над узліссям	Плига А. В.
	Околиці с. Страхолісся	51.046905	30.357432	25.04.09	Один дорослий птах в польоті над водосховищем	Плига А. В. (разом з Д. Лабудзінським)
	Трахтемирів	49.973257	31.333545	15.06.09	Один молодий птах ширяв над долинами	Плига А. В. (разом з Д. Лабудзінським)
	Околиці Канівського заповідника	49.739849	31.530783	21.06.09	Молодий птах на Кривих озерах	Плига А. В. (разом з Д. Лабудзінським)
	Канівський заповідник	49.721985	31.562195	30.06.09	Дорослий птах над о.Шелестів	Плига А. В. (разом з Б. Фесяновим)
	Околиці с. Мамекине	52.111716	33.213762	14.07.10	Дорослий птах в пролітав за околицею села	Плига А. В.
	НПП Білоозерський	49.943148	31.568038	10.06.12	Сліди птаха і залишки риби на пляжі	Плига А. В. (разом з Н. Атамась)
	Околиці с. Лепляво	49.801434	31.530760	11.06.12	Дорослий птах пролетів над обвідним каналом	Плига А. В. (разом з Н. Атамась)
	О.Любичів	50.769891	30.726237	27.03.11	Знайдено велике гніздо, імовірно орлана, на той момент імовірно ще не зайняте (дорослий птах помічений неподалік)	Плига А. В. (разом з О. Панчук)
	-//-	-//-	-//-	Червень 2011	Знайдене в березні гніздо спалене разом із деревом під час пожежі	Плига А. В.
	-//-	50.811357	30.730124	Червень 2011	Знайдене нове, заселене гніздо орлана	Плига А. В.
	-//-	-//-	-//-	21.06.12	В гнізді орлана принаймні одне доросле пташеня	Плига А. В.
	О-ви Великі Кучугури			19.09.11	Знайдені два гнізда орлана, інфа про точки у В.Бусела	Бусел В.
	Дніпровсько-Тетерівське ДЛМГ	50.980446	30.356212	3.06.14	З дерев злетів молодий птах	Плига А. В.
	-//-	50.982643	30.444759	3.06.14	Пролітав молодий птах	Плига А. В.
	-//-	-//-	-//-	29.06.14	Полювання дорослого і молодого птахів біля мису водосховища	Плига А. В.
	-//-	-//-	-//-	30.06.14	Пролітав молодий птах	Плига А. В.
	-//-	50.962267	30.402916	4.03.15	Три орлани кружляли високо над лісом	Плига А. В.

Вид	Місце знахідки	Координати у десятичній системі		Дата знахідки	Додаткова інформація	Авторство знахідки
<i>Circaetus gallicus</i>	Околиці с. Острівськ	51.765414	25.822550	Серпень 2011	Птах злетів з дерева над просікою	Плига А. В.
	Околиці с. Селезівка	51.533557	28.056704	13.04.12	Птах пролітав над заплавою р. Жолобниця	Плига А. В. (разом з М.Богомаз та ін.)
	Околиці смт.Пісківка	50.651229	29.639252	27.08.17	Три птаха тримались у старовіковому сосново-дубовому лісі	Плига А. В.
<i>Milvus migrans</i>	Околиці заказника «Згарські озера»	49.250810	28.160303	12.04.09	Птах пролетів неподалік краю ставка	Плига А. В. (Разом з К.Сулімою та ін.)
	Околиці с. Миколаївка	51.436103	31.780175	09.07.10	Пара птахів літала над заплавою Десни	Плига А. В.
	-//-	51.419944	31.789714	09.07.10	Один птах літав над заплавою Десни	Плига А. В.
	Околиці с. Салтикова Дівиця	51.402891	31.835299	10.07.10	Один птах літав у лісі над старицею річки	Плига А. В.
	Околиці смт. Сосниця	51.459196	32.444425	12.07.10	Один птах літав над піщаними намівами на березі Десни	Плига А. В.
	-//-	51.503291	32.467332	12.07.10	Птах пролітав над заплавою неподалік Сосниці	Плига А. В.
	-//-	51.538473	32.509275	12.07.10	Птах пролетів над заплавою р. Убедь	Плига А. В.
	Околиці с. Ленків	52.089917	33.274171	14.07.10	Один птах пролетів над заплавленим лісом	Плига А. В.
	Околиці с. Миколаївка	51.436614	31.757902	01.10.10	Один птах, літаючий над берегом Десни	Плига А. В.
	Околиці с. Донцівка	49.569985	39.242445	05.05.12	Один птах, полює на ставу і в балці	Плига А. В. (разом з О.Василюк та ін.)
	-//-	-//-	-//-	06.05.12	Польоти пари птахів	Плига А. В. (разом з О.Василюк та ін.)
	Острів Любичів	50.805259	30.724152	21.06.12	Один птах над Десною	Плига А. В.
	-//-	50.795582	30.770374	Червень 2011	Дворазові зустрічі пари птахів неподалік старого лісу на березі протоки Любич	Плига А. В.
	-//-	50.739037	30.691744	21.05.12	Птах літав над заплавою Десни	Плига А. В.
	-//-	50.804640	30.724625	21.06.12	Птах злетів з дерева на краю заплавного лісу	Плига А. В.
	Заказник «Стайківські обрії»	50.081160	30.930549	08.06.12	Один птах літав над островами	Плига А. В. (разом з Н.Атамась)
	Околиці с. Сухолуччя	50.984861	30.435474	02.06.14	Птах літав над берегом водосховища	Плига А. В.
		-//-	-//-	03.06.14	Птах літав над берегом водосховища	Плига А. В.
	Один з о-вів навпроти Козина	50.259134	30.703271	18.06.14	Один птах літав над островами	Плига А. В. (разом з Б.Фесяновим)
	Околиці с. Раска	50.748775	29.579626	25.04.15	Птах регулярно траплявся на заплавному лузі Тетерева	Плига А. В. (разом з О.Чован та ін.)
	НПП Цуманська Пуща	50.935962	25.941780	11.06.16	Птах пролітав над заплавою р. Кормин	Плига А. В. (разом з О.Гнезділовою та ін.)
	Околиці с. Кримок	50.547179	29.391495	17.04.17	Птах тримався в лісі неподалік заплави р. Тетерів	Плига А. В.
	Гайворон	48.231924	30.176439	29.07.17	Птаха помічено над ставком над р. Синиця	Плига А. В.

Вид	Місце знахідки	Координати у десятичній системі		Дата знахідки	Додаткова інформація	Авторство знахідки
<i>Cyrcus pygargus</i>	НПП Подільські Товтри	48.663762	26.876441	26.04.11	Птах пролітав над колишнім лісництвом	Плига А. В. (разом з М. Тарасенко та ін.)
	Околиці с. Донцівка	49.560934	39.250256	08.05.12	Пара пролетіла в заплаві р. Кам'янка	Плига А. В. (разом з О. Василюк та ін.)
	Околиці с. Раска	50.748775	29.579626	24.05.14	Пара лунів пролетіла в заплаві р. Тетерів	Плига А. В. (разом з О. Василюк та ін.)
	Околиці с. Плесецьке	50.232359	30.116780	27.10.14	Самка полювала на полі на околиці села	Плига А. В.
<i>Cyrcus cianeus</i>	Околиці с. Донцівка	49.568839	39.237085	05.05.12	Самець, що полює на малих бабаків	Плига А. В. (разом з О. Василюк та ін.)
	-//-	-//-	-//-	06.05.12	Самець, що полює на малих бабаків	Плига А. В. (разом з О. Василюк та ін.)
<i>Aquila pomarina</i>	Околиці смт.Сосниця	51.476979	32.467976	12.07.10	Пара дорослих птахів кружляла над заплавою	Плига А. В.
	Околиці с. Локнисте	51.384826	31.857646	02.10.10	Пролітний птах над заплавою	Плига А. В.
	Околиці заказника «Згарські озера»	49.261201	28.066662	10.06.11	Птах літав над узліссям	Плига А. В. (разом з А. Пірхал)
	Заказник Жуків Хутір	50.485308	30.086923	14.07.12	Птах літав над лісом, траплявся в різних місцях над вирубками	Плига А. В. (разом з Г. Нужна)
	Околиці с. Плесецьке	50.259385	30.127454	28.05.14	Птах кружляв над полем	Плига А. В.
<i>Aquila chrysaetos</i>	Дніпровсько-Тетерівське ДЛМГ	50.981685	30.368177	04.03.15	Дорослий птах низько пролетів над лісом	Плига А. В.
<i>Hieraaetus pennatus</i>	Чорний ліс	48.769034	32.559783	12.04.15	Пара птахів кружляла над лісом	Плига А. В. (разом з О. Яроцьким)
<i>Aegipius monachus</i>	Карабі-яйла	44.906176	34.481571	20.07.09	Один птах в польоті над яйлою	Плига А. В. (разом з Д. Лабудзінським та ін.)
<i>Gyps fulvus</i>	Демерджи-Яйла	44.782004	34.407737	21.07.09	Один птах в польоті над яйлою	Плига А. В. (разом з Д. Лабудзінським та ін.)
<i>Tetrastes bonasia</i>	Околиці заказника «Гайдамацьке болото»	50.917664	29.797118	01.06.14	Самець перебіг просіку	Плига А. В.
<i>Lyrurus tetrrix</i>	РЛП Міжрічінський	51.112197	30.776206	24.03.12	Самиця трималась у вільшняку	Плига А. В. (разом з А.Сагайдак та ін.)
	Околиці Поліського заповідника	51.519429	28.003965	13-14.04.12	До десятка птахів (включно з самками) на токовищі на місці заростаючих полів	Плига А. В. (разом з М. Богомаз та ін.)
	РЛП Міжрічінський	51.146023	30.800760	21.04.13	Не менше трьох самців на токовищі на урочищі Бондарі	Плига А. В.
	Околиці с. Поташня	50.752215	29.763234	26.02.16	Побачена самиця тетерука і знайдений слід неподалік	Плига А. В. (разом з Б. Фесянов)
	Околиці заказника «Дідове озеро»	51.379847	28.023358	04.05.16	Чутно токування самців	Плига А. В.
<i>Tetrao urogallus</i>	Схили Говерли	48.186533	24.487322	02.01.12	Самець злетів з ялини на узліссі	Плига А. В. (разом з Богомазом М. та ін.)
	Околиці с. Рудня-Замисловецька	51.301087	27.970959	24.10.10	Птах злетів у сосновому лісі	Плига А. В. (разом з М. Богомаз)
	Рівненський ПЗ	51.486017	27.251780	15.05.16	Самець сидів на сосні в лісі на півдні болота Сира Погоня	Плига А. В.
<i>Grus grus</i>	Околиці с. Кримок			21.03.09	Пролітна згря більше 100 особин	Плига А. В.

Вид	Місце знахідки	Координати у десятинній системі		Дата знахідки	Додаткова інформація	Авторство знахідки
<i>Grus grus</i>	Околиці с. Миколаївка	51.436451	31.757879	01.10.10	Пролітна зграя більше 100 особин	Плига А. В.
	-//-	51.433028	31.784706	01.10.10	Пролітна зграя 65 особин	Плига А. В.
	Околиці с. Морочне	51.834073	25.910176	Серпень 2011	Крики пари журавлів зі сторони лук	Плига А. В.
	Поліський ПЗ	51.534809	28.062288	13.04.12	Два птахи трималися на відновленій ділянці р. Жолобниця	Плига А. В. (разом з М. Богомаз)
	Заказник Бурковиця	50.736372	29.775637	08.05.14	Крик пари журавлів ввечері із заболоченого лісу східніше 44 кварталу Мирчанського лісництва	Плига А. В.
	Катюжанський заказник	50.837459	30.203937	01.06.14	Крик пари журавлів ввечері східніше 43 кварталу Катюжанського лісництва (умовна точка)	Плига А. В.
		-//-	-//-	25.06.14	Крик пари журавлів ввечері східніше 43 кварталу Катюжанського лісництва (умовна точка)	Плига А. В.
		-//-	-//-	26.06.14	Крик пари журавлів зранку східніше 43 кварталу Катюжанського лісництва (умовна точка)	Плига А. В.
	Околиці Катюжанського заказника	50.830671	30.196562	26.06.14	Крик пари журавлів зранку південніше 43 кварталу Катюжанського лісництва (умовна точка)	Плига А. В.
	Річка Таль	50.740780	29.724682	22.03.15	Пара журавлів пролетіла зранку низько над лісом біля р. Таль	Плига А. В. (разом з О. Чованом та ін.)
	Баранівський заказник	50.281405	27.709782	18.05.15	Пару журавлів чутно ввечері зсередини Баранівського заказника (умовна точка)	Плига А. В.
		-//-	-//-	19.05.15	Пару журавлів чутно зранку зсередини Баранівського заказника (умовна точка)	Плига А. В.
	Околиці с. Чижівка	50.686092	27.607400	19.05.15	Пару журавлів чутно ввечері зі сторони Случа (умовна точка)	Плига А. В.
		-//-	-//-	24.06.15	Пару журавлів чутно зранку зі сторони Случа (умовна точка)	Плига А. В.
	РЛП Міжречинський	51.097871	30.797555	27.03.17	Пара журавлів трималась на зарослій луці	Плига А. В. (разом з М. Ковальов)
	Рівненський природний заповідник	51.513180	27.193219	14.- 15.05.16	Чотири пари журавлів чутно в різних місцях болота Сира Погоня (умовна точка)	Плига А. В.
	Дермансько-Острозький НПП	50.278123	26.311385	12.03.16	Пара птахів трималась на луці	Плига А. (разом з О. Головка та ін.)
	Околиці с. Пояски	51.247711	27.831976	26.03.16	Пара птахів літала над болотом	Плига А. В. (разом з Д. Ширяєва)
	Околиці заказника «Дідове озеро»	51.387567	28.029469	04.05.16	Крики двох пар птахів чутно в околицях озера (умовна точка)	Плига А. В.
	Околиці смт. Клевань	50.759997	26.046138	10.06.17	Пару птахів чутно зранку неподалік залізничного вокзалу (умовна точка)	Плига А. В.
НПП Цуманська Пуща	50.946233	25.967928	11.06.17	Знайдене гніздо на краю відкритого болота у вільховому лісі	Плига А. В. (разом з Г. Кузьо та ін.)	

Вид	Місце знахідки	Координати у десятигнній системі		Дата знахідки	Додаткова інформація	Авторство знахідки
<i>Haematopus ostralegus</i>	Околиці с. Страхолісся	51.067564	30.382230	24.04.09	Пара куликів трималась на піщаних намивах на березі водосховища	Плига А. В. (разом з Д. Лабудзінським)
	Канів	49.746627	31.502251	20.06.09	Пара птахів трималась на о-ві навпроти Канева	Плига А. В. (разом з Д. Лабудзінським)
	Околиці с. Пекарі	49.686756	31.588386	28.06.09	Чотири птахи тримались на очисних спорудах Канева	Плига А. В. (разом з Б. Фесяновим та ін.)
	Острів Любичів	50.750821	30.700299	21.05.12	Двічі кулик траплявся на Десні	Плига А. В.
	--/--	50.800513	30.725060	21.06.12	Два птахи пролетіли на Десні	Плига А. В.
	--/--	50.825639	30.765057	21.06.12	Щонайменше три птахи тримались на о-ві при з'єднанні Десни і Любеча; схоже на сталий на крило виводок.	Плига А. В.
	Околиці Конча-Заспи	50.287816	30.642155	05.06.12	Кілька птахів чутно з намивів на правому березі Дніпра	Плига А. В. (разом з Н. Атамась)
	Околиці м. Українка	50.133456	30.760324	07.06.12	Пара птахів в колонії крячків на хвилерізі	Плига А. В. (разом з Н. Атамась)
	Заказник Бориспільськї о-ви	50.052326	30.965504	19.06.14	Птах пролетів нижче початку дюн в заказнику	Плига А. В. (разом з Б. Фесяновим)
Околиці Канева	49.753252	31.485990	22.06.14	Чотири птахи пролетіли в районі шлюза	Плига А. В. (разом з Б. Фесяновим)	
<i>Himantopus himantopus</i>	Джарилгацький НПП	46.040058	32.936753	19.08.17	Кілька птахів трималися на лиманах острова Джарилгач	Плига А. В.
<i>Gallinago media</i>	Околиці с. Ленків	52.066842	33.280763	13.07.10	Один птах був піднятий на лузі	Плига А. В.
<i>Sterna albifrons</i>	Острів Любичів	50.741056	30.688232	20.05.12	Пролетіло кілька птахів	Плига А. В.
		50.772413	30.721826	21.05.12	Пролетіло кілька птахів	Плига А. В.
		50.825880	30.764961	21.05.12	21 птах (схоже на колонію на острові при з'єднанні Десни та Любеча)	Плига А. В.
		--/--	--/--	21.06.12	23 птахи тримались на острові	Плига А. В.
	Околиці заказника «Острів Козачий та Ольгин»	50.324456	30.617255	05.06.12	Деякі птахи тримались біля піщаних намивів	Плига А. В. (разом з Н. Атамась)
	Українка	50.135126	30.758869	07.06.12	Близько 10 малих крячків тримаються на хвилерізі	Плига А. В. (разом з Н. Атамась)
Околиці с. Плюти	50.206372	30.725906	18.06.14	Один малий крячок тримався на піщаних намивах	Плига А. В. (разом з Б. Фесяновим)	
<i>Columba oenas</i>	Околиці с. Кримок	50.583803	29.440471	06.05.14	Воркуючий самець у 4-5 виділах 19 кварталу Кримоцького лісництва, старовіковий дубово-сосновий ліс	Плига А. В.
		50.571967	29.442509	06.05.14	Помічений птах у польоті у старовіковому сосново-дубовому лісі в 25 кварталі Кримоцького лісництва	Плига А. В.
		50.566409	29.432946	07.06.14	Воркуючого голуба почуто з 25 кварталу Кримоцького л-ва зі сторони с. Кримок (умовна точка)	Плига А. В.

Вид	Місце знахідки	Координати у десятинній системі		Дата знахідки	Додаткова інформація	Авторство знахідки
<i>Columba oenas</i>	Заказник «Жуків Хутір»	50.482291	30.071510	17.05.14	Воркуючий самець почутий з правого берега р. Мокра, межа 16-17 квартал у Ірпінського л-ва, старовіковий сосново-дубовий ліс	Плига А. В.
		50.478406	30.084225	17.05.14	Воркуючий самець у 23 кварталі, лівий берег р. Мокра, старовіковий сосново-дубовий ліс	Плига А. В.
		-//-	-//-	15.06.14	Воркуючий самець у 23 кварталі, лівий берег р. Мокра, старовіковий сосново-дубовий ліс	Плига А. В.
	-//-	50.489139	30.088515	15.06.14	Самець подавав голос далеко східніше просіки між 10 та 11 кварталами зі сторони 11-го кварталу (умовна точка)	Плига А. В.
	Заказник «Бурковиця»	50.734794	29.756578	10.06.14	Один голуб пролетів над вирубкою на межі заказника	Плига А. В.
	Дзвінківський заказник	50.286694	30.128980	27.05.14	Воркування голуба в старовіковому сосновому лісі в 304 кварталі	Плига А. В.
		50.284442	30.113995	16.06.14	Воркування голуба в старовіковому сосновому лісі в 302 кварталі	Плига А. В.
		50.282472	30.129339	16.06.14	Воркування голуба в старовіковому сосновому лісі в 318 кварталі	Плига А. В.
		50.295164	30.115037	16.06.14	Воркування голуба доносилося з північної частини Дзвінківського заказника (умовна точка)	Плига А. В.
		50.287128	30.116840	26.02.15	Воркування голуба доносилося з західної частини Дзвінківського заказника (умовна точка)	Плига А. В.
	Околиці Катюжанського заказника	50.850643	30.182723	26.06.14	Воркування голуба чуто північніше 42 кварталу Катюжанського л-ва (умовна точка)	Плига А. В.
	Катюжанський заказник	50.842404	30.199296	21.02.15	Воркування голуба чуто зі східної частини Катюжанського заказника (умовна точка)	Плига А. В.
		50.840748	30.191437	21.02.15	Воркування голуба чуто з південної частини Катюжанського заказника (умовна точка)	Плига А. В.
	Баранівський заказник	50.271395	27.728862	13.06.15	Воркування голуба чуто в південній частині заказника (умовна точка)	Плига А. В.
		50.279946	27.725746	19.05.15	Воркування голуба чуто в північній частині заказника (умовна точка)	Плига А. В.
		-//-	-//-	13.06.15	Воркування голуба чуто в північній частині заказника (умовна точка)	Плига А. В.
		50.277619	27.732737	19.05.15	Воркування голуба чуто в східній частині заказника (умовна точка)	Плига А. В.

Вид	Місце знахідки	Координати у десятичній системі		Дата знахідки	Додаткова інформація	Авторство знахідки
<i>Columba oenas</i>	Околиці с. Малі Кошариця	50.251348	28.908833	17.05.15	Імовірно заселене дупло парою голубів	Плига А. В.
		-//-	-//-	18.05.15	Імовірно заселене дупло парою голубів	Плига А. В.
		50.253923	28.928414	18.05.15	Воркування голуба зі сторони 25 кварталу Коростишівського л-ва (умовна точка)	Плига А. В.
		50.252185	28.917662	18.05.15	Воркування голуба зі сторони пд.-сх 24 кварталу Коростишівського л-ва (умовна точка)	Плига А. В.
		50.263635	28.903931	18.05.15	Токування голуба зі сторони 4-5 кварталів (умовна точка)	Плига А. В.
		50.254748	28.914304	18.05.15	Голуб в польоті над вирубною	Плига А. В.
		-//-	-//-	15.06.15	Воркування голуба зі сторони центру 24 кварталу (умовна точка)	Плига А. В.
	Околиці с. Біла Криниця	50.616922	29.466440	09.03.15	Воркування самця і візуальна реєстрація пари у старовіковій суборі 86 кварталу Кодрянського л-ва	Плига А. В.
		50.617736	29.474268	09.03.15	Зайняте голубами дупло в старій сосні	Плига А. В.
		50.618852	29.481060	09.03.15	Зустріч пари птахів у 73 кварталі	Плига А. В.
		50.623290	29.478141	09.03.15	Воркування голуба зі сторони 59 кварталу (умовна точка)	Плига А. В.
	Околиці с. Пісківка	50.718919	29.592426	25.04.15	Воркування голуба чутно в старому сосновому лісі біля одного з мостів через Тетерів (умовна точка)	Плига А. В. (разом з О. Чован та ін.)
	Околиці с. Пенізевиці	50.749275	29.370983	14.05.15	Воркування голуба чутно в північній частині 13 кварталу Українського лісництва (умовна точка)	Плига А. В.
		50.742122	29.369497	09.06.15	Воркування голуба чутно в південній частині 13 кварталу Українського лісництва (умовна точка)	Плига А. В.
	Околиці с. Ігнатпіль	51.156424	28.784175	04.06.15	Воркування і візуальні спостереження голуба біля ЛЕП	Плига А. В.
	Поясківський заказник	51.313521	27.876868	27.05.15	Два токуючих самці в старому дубово-сосновому лісі заказника	Плига А. В.
<i>Glaucidium passerinum</i>	Околиці Цезарівського заказника	50.501899	29.582842	2.11.14	Почутий голос і побачений дорослий птах вдень на межі захищеного ялинника і грабово-дубового лісу; спроби знайти птаха і виманити на голос 7.11.14 не увінчалися успіхом	Плига А. В.
<i>Bubo bubo</i>	Гурби	50.239551	25.933410	Кінець квітня 2010	Знайдено перо птаха (умовна точка)	Плига А. В.
<i>Dendrocopos leucotos</i>	Околиці смт. Ємільчине	50.913237	27.850148	25.06.15	Один дятел тримався у середньовіковому дубово-осику-березовому лісі	Плига А. В.
<i>Picoides trydactylus</i>	Схили г. Петрос	48.169397	24.461328	23.07.10	Один дятел тримався у старому смерековому рідколіссі на сідловині між Петросом та Говерлюю	Плига А. В.

Вид	Місце знахідки	Координати у десятинній системі		Дата знахідки	Додаткова інформація	Авторство знахідки
<i>Lanius excubitor</i>	Околиці с. Страхолісся	51.068515	30.367748	24.04.09	Знайдено гніздо сірих сорокопудів, птахи тримались поруч	Плига А. В. (разом з Д. Лабудзінський)
		51.070542	30.349475	25.04.09	Ще одне знайдене гніздо сірих сорокопудів, птахи тримались поруч	Плига А. В. (разом з Д. Лабудзінський)
	Околиці смт. Сосниця	51.475223	32.449175	12.07.10	Виводок з 3-х сорокопудів тримався в заплаві Десни	Плига А. В.
	Околиці с. Волиця	50.681297	29.880349	24.05.13	Птах тримався в лісозмузі серед полів	Плига А. В.
	Околиці с. Великий Ліс	50.728577	29.890669	17.02.15	Птах тримався в діброві всередині лісового масиву	Плига А. В.
<i>Parus cyanus</i>	НПП Прип'ять-Стохід	51.867884	25.639257	15.06.16	Кілька птахів у прибережній смузі р. Прип'ять	Плига А. В. (разом з Р. Журавчак)
<i>Myotis myotis</i>	Дермансько-Острозький НПП	50.289310	26.275940	13.03.16	Кілька кажанів зимувало в печері в урочищі Пенкло (умовна точка. Точні координати в О. Головка)	Плига А. В. (разом з А. Гулько та ін.)
<i>Lynx lynx</i>	РЛП Міжрічинський	50.904717	30.711050	Січень 2011	Сліди рисі	Плига А. В. (разом з М. Богомаз)
		50.922817	30.648783	Січень 2011	Сліди рисі	Плига А. В. (разом з М. Богомаз)
		50.935733	30.650800	Січень 2011	Сліди рисі	Плига А. В. (разом з М. Богомаз)
	Околиці с. Залужжя	51.570009	26.705959	Зима 2015/16	Дві вбиті рисі, одна з них вбита при полюванні на зайця	Інфа від фотографа Володимира з Рівного (просив не розкривати прізвище)
		51.574034	26.775874	Зима 2015/16	Рись трапила в петлю	Інфа від фотографа Володимира з Рівного (просив не розкривати прізвище)
		51.565341	26.798231	Зима 2015/16	Самка рисі з малим загризла козулю (сліди)	Інфа від фотографа Володимира з Рівного (просив не розкривати прізвище)
		-/-	-/-	Зима 2016/17	В лісах біля с. Залужжя тримається 4 рисі, які мають бути застреленими по словам єгерів	Інфа від фотографа Володимира з Рівного (просив не розкривати прізвище)
<i>Ursus arctos</i>	НПП Синевир	48.612895	23.773679	07.08.11	Побачено свіжий слід ведмедя (приблизна точка)	Плига А. В. (разом з М. Богомаз)
<i>Bison bonasus</i>	Околиці НПП Цуманська Пуща	50.831673	25.621297	28-29.01.17	Проведений облік зубрів, побачено 2 стада в 9 (включно з 1 телям) та 8 (включно з 1 телям) зубрів, але є сумніви чи це дві різні зграї	Плига А. (разом з працівниками НПП та волонтерами)

С. О. Плющ,
Ю. О. Москаленко

Чорноморський біосферний заповідник НАН України,
вул. Лермонтова, 1, м. Гола Пристань, Херсонська обл., 75600 Україна
E-mail: Pliushch.S.O@nas.gov.ua

РЕЄСТРАЦІЯ ВИДІВ ПТАХІВ ЧЕРВОНОЇ КНИГИ УКРАЇНИ У НЕГНІЗДОВИХ СКУПЧЕННЯХ НА АКВАТОРІЯХ ЧОРНОМОРЬСЬКОГО БІОСФЕРНОГО ЗАПОВІДНИКА УПРОДОВЖ 2007–2017 РР.

Тендрівська та Ягорлицька затоки, розташовані у північно-західній частині Чорного моря, є водно-болотними угіддями міжнародного значення, передусім як місця гніздування, линяння, зупинки під час сезонних міграцій та зимівлі птахів водно-болотного комплексу, зокрема й рідкісних та вразливих видів (Руденко, Яремченко, 2000а, 2000б). Наразі вони практично повністю входять до складу Чорноморського біосферного заповідника.

Нижченаведена таблиця містить 1246 записів відносно реєстрації видів птахів, занесених до Червоної книги України, під час орнітологічних досліджень, проведених у межах Тендрівської та Ягорлицької заток впродовж 2007–2017 рр. З цієї таблиці виключено результати періодичних серпневих, жовтневих та середньозимових синхронних обліків, виконаних у рамках програми Регіонального орнітологічного моніторингу (РОМ), оскільки частина цих даних вже опублікована (Москаленко, Бучастый, 2010а, 2010б, 2010в, 2010г, 2010д, Москаленко, Зацарный, 2010а, 2010б, Москаленко, Плющ, 2016а, 2016б, Москаленко та ін., 2014а, 2014б; Руденко, Москаленко, 2011; Руденко та ін., 2011а, 2011б), решту ж їх подано до друку до чергового Бюлетеня РОМ.

За означений період у межах Тендрівської та Ягорлицької заток у складі негніздових скупчень зареєстровано перебування 29 видів птахів, занесених до Червоної книги України. Переважна більшість із них (27 видів) траплялася під час післягніздових кочівель та сезонних міграцій. Найвищою була частота реєстрації пелікана рожевого *Pelecanus onocrotalus*, креха середнього *Mergus serrator*, орлана-білохвоста *Haliaeetus albicilla* і кульона великого *Numenius arquata* – ці види спостерігалися щорічно й на більшості

облікових площ. Практично щороку, однак з помітно меншою частотою реєстрації траплялися косар *Platalea leucorodia*, коровайка *Plegadis falcinellus*, нерозень *Anas strepera*, гоголь *Bucephala clangula*, пухівка *Somateria mollissima*, скопа *Pandion haliaetus*, журавель сірий *Grus grus*, пісочники великий *Charadrius hiaticula* та морський *Charadrius alexandrinus*, кулик-довгоніг *Himantopus himantopus*, чоботар *Recurvirostra avosetta*, кулик-сорока *Haematopus ostralegus*, коловодник ставковий *Tringa stagnatilis*, мартин каспійський *Larus ichthyaeetus*, крячок каспійський *Hydroprogne caspia* і крячок малий *Sterna albifrons*. Для більшості з них, на відміну від попередньої групи видів, характерним було трапляння лише на конкретних ділянках Тендрівсько-Ягорлицьких ВБУ. Водночас найрідше реєструвалися такі види, як пелікан кучерявий *Pelecanus crispus*, лебідь малий *Cygnus bevicikii*, огар *Tadorna ferruginea*, сапсан *Falco peregrinus*, кульон середній *Numenius phaeopus* і дерихвіст лучний *Glareola pratincola*.

У зимовий період впродовж 2008–2017 рр. на Тендрівській та Ягорлицькій затоках встановлено перебування 9 видів птахів, включених до Червоної книги України. Серед них в означених угіддях щорічно зимували гоголь *Bucephala clangula*, пухівка *Somateria mollissima*, крех середній *Mergus serrator*, орлан-білохвіст *Haliaeetus albicilla* та кульон великий *Numenius arquata*. Окрім того, відмічені одиничні спостереження черні червонодзьобої *Netta rufina* й канюка степового *Buteo rufinus*. Особливої ж уваги заслуговують окремі випадки реєстрації взимку пісочника морського *Charadrius alexandrinus* (20.12.2012) та пелікана рожевого *Pelecanus onocrotalus* (25.12.2014) на узбережжі кутової (прикореневої) частини Тендрівської затоки.

Таблиця. Реєстрації видів птахів, занесених до Червоної книги України, у межах Тендрівської та Ягорлицької заток упродовж 2007–2017 рр.

Вид	Місце знахідки	Координати		Дата знахідки	Додаткова інформація	Авторство знахідки
		Широта	Довгота			
<i>Pelecanus crispus</i>	Тендрівська зат. в районі Потіївської ділянки ЧБЗ	46,174	32,238	05.08.2016	4 ос.	Плющ С. О.
<i>Pelecanus crispus</i>	- // -	46,174	32,238	30.06.2017	1 ос.	Москаленко Ю. О., Плющ С. О.
<i>Pelecanus crispus</i>	- // -	46,174	32,238	20.07.2017	1 ос.	Плющ С. О.
<i>Pelecanus crispus</i>	- // -	46,174	32,238	04.08.2017	2 ос.	Плющ С. О.
<i>Pelecanus crispus</i>	- // -	46,137	32,220	07.09.2017	2 ос.	Плющ С. О.
<i>Pelecanus crispus</i>	- // -	46,174	32,238	08.09.2017	4 ос.	Плющ С. О.
<i>Pelecanus onocrotalus</i>	Тендрівська зат. в районі Потіївської ділянки ЧБЗ	46,147	32,232	08.06.2011	100 ос.	Москаленко Ю. О.
<i>Pelecanus onocrotalus</i>	- // -	46,147	32,232	11.05.2012	30 ос.	Москаленко Ю. О.
<i>Pelecanus onocrotalus</i>	- // -	46,161	32,214	10.09.2012	2 ос.	Москаленко Ю. О., Плющ С. О.
<i>Pelecanus onocrotalus</i>	- // -	46,161	32,214	12.08.2013	164 ос.	Плющ С. О.
<i>Pelecanus onocrotalus</i>	- // -	46,161	32,214	26.08.2013	34 ос.	Плющ С. О.
<i>Pelecanus onocrotalus</i>	- // -	46,174	32,238	26.08.2013	4 ос.	Плющ С. О.
<i>Pelecanus onocrotalus</i>	- // -	46,180	32,228	26.08.2013	19 ос.	Плющ С. О.
<i>Pelecanus onocrotalus</i>	- // -	46,138	32,224	17.06.2014	+	Москаленко Ю. О.
<i>Pelecanus onocrotalus</i>	- // -	46,161	32,214	12.08.2014	6 ос.	Плющ С. О.
<i>Pelecanus onocrotalus</i>	- // -	46,139	32,219	19.08.2014	40 ос.	Плющ С. О.
<i>Pelecanus onocrotalus</i>	- // -	46,161	32,214	19.08.2014	30 ос.	Плющ С. О.
<i>Pelecanus onocrotalus</i>	- // -	46,180	32,228	19.08.2014	20 ос.	Плющ С. О.
<i>Pelecanus onocrotalus</i>	- // -	46,139	32,219	05.09.2014	35 ос.	Плющ С. О.
<i>Pelecanus onocrotalus</i>	- // -	46,183	32,239	25.12.2014	1 ос.	Москаленко Ю. О., Плющ С. О.
<i>Pelecanus onocrotalus</i>	- // -	46,138	32,224	14.05.2015	+	Москаленко Ю. О.
<i>Pelecanus onocrotalus</i>	- // -	46,139	32,219	18.08.2015	60 ос.	Плющ С. О.
<i>Pelecanus onocrotalus</i>	- // -	46,161	32,214	18.08.2015	71 ос.	Плющ С. О.
<i>Pelecanus onocrotalus</i>	- // -	46,180	32,228	18.08.2015	26 ос.	Плющ С. О.
<i>Pelecanus onocrotalus</i>	- // -	46,174	32,238	18.09.2015	1 ос.	Плющ С. О.
<i>Pelecanus onocrotalus</i>	- // -	46,161	32,214	05.08.2016	25 ос.	Плющ С. О.
<i>Pelecanus onocrotalus</i>	- // -	46,174	32,238	05.08.2016	110 ос.	Плющ С. О.
<i>Pelecanus onocrotalus</i>	- // -	46,180	32,228	05.08.2016	4 ос.	Плющ С. О.
<i>Pelecanus onocrotalus</i>	- // -	46,180	32,228	05.08.2016	13 ос.	Плющ С. О.
<i>Pelecanus onocrotalus</i>	- // -	46,146	32,191	25.04.2017	4 ос.	Плющ С. О.
<i>Pelecanus onocrotalus</i>	- // -	46,161	32,214	30.05.2017	250 ос.	Плющ С. О.
<i>Pelecanus onocrotalus</i>	- // -	46,180	32,228	30.05.2017	200 ос.	Плющ С. О.
<i>Pelecanus onocrotalus</i>	- // -	46,139	32,219	30.06.2017	20 ос.	Плющ С. О.
<i>Pelecanus onocrotalus</i>	- // -	46,161	32,214	30.06.2017	90 ос.	Плющ С. О.
<i>Pelecanus onocrotalus</i>	- // -	46,174	32,238	30.06.2017	30 ос.	Плющ С. О.
<i>Pelecanus onocrotalus</i>	- // -	46,180	32,228	30.06.2017	10 ос.	Плющ С. О.
<i>Pelecanus onocrotalus</i>	- // -	46,146	32,191	20.07.2017	31 ос.	Плющ С. О.
<i>Pelecanus onocrotalus</i>	- // -	46,174	32,238	20.07.2017	16 ос.	Плющ С. О.
<i>Pelecanus onocrotalus</i>	- // -	46,180	32,228	20.07.2017	20 ос.	Плющ С. О.
<i>Pelecanus onocrotalus</i>	- // -	46,146	32,191	04.08.2017	50 ос.	Плющ С. О.
<i>Pelecanus onocrotalus</i>	- // -	46,174	32,238	04.08.2017	60 ос.	Плющ С. О.
<i>Pelecanus onocrotalus</i>	- // -	46,178	32,208	04.08.2017	12 ос.	Плющ С. О.
<i>Pelecanus onocrotalus</i>	- // -	46,139	32,219	05.08.2017	14 ос.	Плющ С. О.
<i>Pelecanus onocrotalus</i>	- // -	46,139	32,219	23.08.2017	6 ос.	Плющ С. О.
<i>Pelecanus onocrotalus</i>	- // -	46,174	32,238	23.08.2017	1 ос.	Плющ С. О.

Вид	Місце знахідки	Координати		Дата знахідки	Додаткова інформація	Авторство знахідки
		Широта	Довгота			
<i>Pelecanus onocrotalus</i>	- // -	46,180	32,228	23.08.2017	60 ос.	Плющ С. О.
<i>Pelecanus onocrotalus</i>	- // -	46,139	32,219	07.09.2017	1 ос.	Плющ С. О.
<i>Pelecanus onocrotalus</i>	- // -	46,174	32,238	08.09.2017	16 ос.	Плющ С. О.
<i>Pelecanus onocrotalus</i>	Тендрівська затока, південні акваторії	46,211	31,875	12.05.2011	47 ос.	Москаленко Ю. О.
<i>Pelecanus onocrotalus</i>	- // -	46,212	31,934	08.06.2011	28 ос.	Москаленко Ю. О.
<i>Pelecanus onocrotalus</i>	Тендрівська зат. в районі ділянки ЧБЗ Ягорлицький Кут	46,281	31,912	24.05.2012	95 ос.	Москаленко Ю. О.
<i>Pelecanus onocrotalus</i>	- // -	46,256	31,773	20.08.2012	4 ос.	Плющ С. О.
<i>Pelecanus onocrotalus</i>	- // -	46,270	31,744	20.08.2012	70 ос.	Плющ С. О.
<i>Pelecanus onocrotalus</i>	- // -	46,291	31,758	20.08.2012	14 ос.	Плющ С. О.
<i>Pelecanus onocrotalus</i>	- // -	46,324	31,781	20.08.2012	5 ос.	Плющ С. О.
<i>Pelecanus onocrotalus</i>	- // -	46,282	31,897	21.08.2012	1 ос.	Плющ С. О.
<i>Pelecanus onocrotalus</i>	- // -	46,262	31,894	22.08.2012	5 ос.	Плющ С. О.
<i>Pelecanus onocrotalus</i>	- // -	46,267	31,827	22.08.2012	15 ос.	Плющ С. О.
<i>Pelecanus onocrotalus</i>	- // -	46,268	31,849	22.08.2012	4 ос.	Плющ С. О.
<i>Pelecanus onocrotalus</i>	- // -	46,272	31,830	22.08.2012	3 ос.	Плющ С. О.
<i>Pelecanus onocrotalus</i>	- // -	46,307	31,760	22.08.2012	6 ос.	Плющ С. О.
<i>Pelecanus onocrotalus</i>	- // -	46,265	31,814	27.08.2012	1 ос.	Плющ С. О.
<i>Pelecanus onocrotalus</i>	- // -	46,270	31,744	19.09.2012	90 ос.	Плющ С. О.
<i>Pelecanus onocrotalus</i>	- // -	46,291	31,743	19.09.2012	7 ос.	Плющ С. О.
<i>Pelecanus onocrotalus</i>	- // -	46,291	31,758	19.09.2012	6 ос.	Плющ С. О.
<i>Pelecanus onocrotalus</i>	- // -	46,264	31,859	20.09.2012	12 ос.	Плющ С. О.
<i>Pelecanus onocrotalus</i>	- // -	46,268	31,849	20.09.2012	1 ос.	Плющ С. О.
<i>Pelecanus onocrotalus</i>	- // -	46,291	31,743	23.10.2012	1 ос.	Плющ С. О.
<i>Pelecanus onocrotalus</i>	- // -	46,276	31,730	21.03.2013	1 ос.	Москаленко Ю. О.
<i>Pelecanus onocrotalus</i>	- // -	46,262	31,894	08.08.2013	12 ос.	Плющ С. О.
<i>Pelecanus onocrotalus</i>	- // -	46,267	31,835	08.08.2013	25 ос.	Плющ С. О.
<i>Pelecanus onocrotalus</i>	- // -	46,282	31,897	08.08.2013	8 ос.	Плющ С. О.
<i>Pelecanus onocrotalus</i>	- // -	46,262	31,799	09.08.2013	35 ос.	Плющ С. О.
<i>Pelecanus onocrotalus</i>	- // -	46,270	31,744	09.08.2013	40 ос.	Плющ С. О.
<i>Pelecanus onocrotalus</i>	- // -	46,280	31,743	09.08.2013	420 ос.	Плющ С. О.
<i>Pelecanus onocrotalus</i>	- // -	46,291	31,743	09.08.2013	14 ос.	Плющ С. О.
<i>Pelecanus onocrotalus</i>	- // -	46,291	31,758	09.08.2013	110 ос.	Плющ С. О.
<i>Pelecanus onocrotalus</i>	- // -	46,314	31,765	09.08.2013	12 ос.	Плющ С. О.
<i>Pelecanus onocrotalus</i>	- // -	46,322	31,776	09.08.2013	16 ос.	Плющ С. О.
<i>Pelecanus onocrotalus</i>	- // -	46,324	31,781	09.08.2013	35 ос.	Плющ С. О.
<i>Pelecanus onocrotalus</i>	- // -	46,262	31,894	20.08.2013	12 ос.	Плющ С. О.
<i>Pelecanus onocrotalus</i>	- // -	46,264	31,859	20.08.2013	6 ос.	Плющ С. О.
<i>Pelecanus onocrotalus</i>	- // -	46,282	31,897	20.08.2013	11 ос.	Плющ С. О.
<i>Pelecanus onocrotalus</i>	- // -	46,262	31,799	21.08.2013	56 ос.	Плющ С. О.
<i>Pelecanus onocrotalus</i>	- // -	46,270	31,744	21.08.2013	31 ос.	Плющ С. О.
<i>Pelecanus onocrotalus</i>	- // -	46,280	31,743	21.08.2013	19 ос.	Плющ С. О.
<i>Pelecanus onocrotalus</i>	- // -	46,291	31,743	21.08.2013	70 ос.	Плющ С. О.
<i>Pelecanus onocrotalus</i>	- // -	46,307	31,760	21.08.2013	6 ос.	Плющ С. О.
<i>Pelecanus onocrotalus</i>	- // -	46,314	31,765	21.08.2013	6 ос.	Плющ С. О.
<i>Pelecanus onocrotalus</i>	- // -	46,324	31,781	21.08.2013	3 ос.	Плющ С. О.
<i>Pelecanus onocrotalus</i>	- // -	46,324	31,780	23.08.2013	+, молоді ос.	Москаленко Ю. О.
<i>Pelecanus onocrotalus</i>	- // -	46,322	31,776	05.08.2014	24 ос.	Плющ С. О.

Вид	Місце знахідки	Координати		Дата знахідки	Додаткова інформація	Авторство знахідки
		Широта	Довгота			
<i>Pelecanus onocrotalus</i>	- // -	46,324	31,781	05.08.2014	4 ос.	Плющ С. О.
<i>Pelecanus onocrotalus</i>	- // -	46,262	31,894	06.08.2014	26 ос.	Плющ С. О.
<i>Pelecanus onocrotalus</i>	- // -	46,264	31,859	06.08.2014	4 ос.	Плющ С. О.
<i>Pelecanus onocrotalus</i>	- // -	46,267	31,835	06.08.2014	4 ос.	Плющ С. О.
<i>Pelecanus onocrotalus</i>	- // -	46,268	31,849	06.08.2014	6 ос.	Плющ С. О.
<i>Pelecanus onocrotalus</i>	- // -	46,282	31,897	06.08.2014	1 ос.	Плющ С. О.
<i>Pelecanus onocrotalus</i>	- // -	46,289	31,911	06.08.2014	9 ос.	Плющ С. О.
<i>Pelecanus onocrotalus</i>	- // -	46,256	31,773	07.08.2014	12 ос.	Плющ С. О.
<i>Pelecanus onocrotalus</i>	- // -	46,262	31,799	07.08.2014	22 ос.	Плющ С. О.
<i>Pelecanus onocrotalus</i>	- // -	46,270	31,744	07.08.2014	70 ос.	Плющ С. О.
<i>Pelecanus onocrotalus</i>	- // -	46,280	31,743	07.08.2014	52 ос.	Плющ С. О.
<i>Pelecanus onocrotalus</i>	- // -	46,291	31,743	07.08.2014	90 ос.	Плющ С. О.
<i>Pelecanus onocrotalus</i>	- // -	46,291	31,758	07.08.2014	15 ос.	Плющ С. О.
<i>Pelecanus onocrotalus</i>	- // -	46,314	31,765	07.08.2014	2 ос.	Плющ С. О.
<i>Pelecanus onocrotalus</i>	- // -	46,324	31,781	16.09.2014	14 ос.	Плющ С. О.
<i>Pelecanus onocrotalus</i>	- // -	46,270	31,744	18.09.2014	7 ос.	Плющ С. О.
<i>Pelecanus onocrotalus</i>	- // -	46,291	31,743	18.09.2014	130 ос.	Плющ С. О.
<i>Pelecanus onocrotalus</i>	- // -	46,307	31,760	18.09.2014	39 ос.	Плющ С. О.
<i>Pelecanus onocrotalus</i>	- // -	46,324	31,781	08.09.2015	13 ос.	Плющ С. О.
<i>Pelecanus onocrotalus</i>	- // -	46,291	31,743	10.09.2015	40 ос.	Плющ С. О.
<i>Pelecanus onocrotalus</i>	- // -	46,314	31,765	10.09.2015	5 ос.	Плющ С. О.
<i>Pelecanus onocrotalus</i>	- // -	46,256	31,773	17.08.2016	3 ос.	Плющ С. О.
<i>Pelecanus onocrotalus</i>	- // -	46,262	31,799	17.08.2016	3 ос.	Плющ С. О.
<i>Pelecanus onocrotalus</i>	- // -	46,270	31,744	17.08.2016	2 ос.	Плющ С. О.
<i>Pelecanus onocrotalus</i>	- // -	46,280	31,743	17.08.2016	1 ос.	Плющ С. О.
<i>Pelecanus onocrotalus</i>	- // -	46,291	31,743	17.08.2016	140 ос.	Плющ С. О.
<i>Pelecanus onocrotalus</i>	- // -	46,291	31,758	17.08.2016	57 ос.	Плющ С. О.
<i>Pelecanus onocrotalus</i>	- // -	46,307	31,760	17.08.2016	4 ос.	Плющ С. О.
<i>Pelecanus onocrotalus</i>	- // -	46,322	31,776	17.08.2016	1 ос.	Плющ С. О.
<i>Pelecanus onocrotalus</i>	- // -	46,322	31,776	17.08.2016	5 ос.	Плющ С. О.
<i>Pelecanus onocrotalus</i>	- // -	46,324	31,781	17.08.2016	3 ос.	Плющ С. О.
<i>Pelecanus onocrotalus</i>	- // -	46,324	31,781	17.08.2016	6 ос.	Плющ С. О.
<i>Pelecanus onocrotalus</i>	- // -	46,262	31,894	18.08.2016	12 ос.	Плющ С. О.
<i>Pelecanus onocrotalus</i>	- // -	46,264	31,859	18.08.2016	1 ос.	Плющ С. О.
<i>Pelecanus onocrotalus</i>	- // -	46,265	31,814	18.08.2016	5 ос.	Плющ С. О.
<i>Pelecanus onocrotalus</i>	- // -	46,267	31,835	18.08.2016	4 ос.	Плющ С. О.
<i>Pelecanus onocrotalus</i>	- // -	46,280	31,743	07.09.2016	1 ос.	Плющ С. О.
<i>Pelecanus onocrotalus</i>	- // -	46,280	31,743	07.09.2016	30 ос.	Плющ С. О.
<i>Pelecanus onocrotalus</i>	- // -	46,322	31,776	07.08.2017	13 ос.	Плющ С. О.
<i>Pelecanus onocrotalus</i>	- // -	46,324	31,781	07.08.2017	5 ос.	Плющ С. О.
<i>Pelecanus onocrotalus</i>	- // -	46,256	31,773	13.09.2017	5 ос.	Плющ С. О.
<i>Pelecanus onocrotalus</i>	- // -	46,256	31,773	13.09.2017	7 ос.	Плющ С. О.
<i>Pelecanus onocrotalus</i>	- // -	46,262	31,799	13.09.2017	6 ос.	Плющ С. О.
<i>Pelecanus onocrotalus</i>	- // -	46,267	31,827	13.09.2017	1 ос.	Плющ С. О.
<i>Pelecanus onocrotalus</i>	- // -	46,280	31,743	13.09.2017	21 ос.	Плющ С. О.
<i>Pelecanus onocrotalus</i>	- // -	46,322	31,776	13.09.2017	3 ос.	Плющ С. О.
<i>Pelecanus onocrotalus</i>	Ягорлицька зат. в районі ділянки ЧБЗ Ягорлицький Кут	46,329	31,795	23.08.2012	9 ос.	Плющ С. О.
<i>Pelecanus onocrotalus</i>	- // -	46,332	31,810	23.08.2012	3 ос.	Плющ С. О.

Вид	Місце знахідки	Координати		Дата знахідки	Додаткова інформація	Авторство знахідки
		Широта	Довгота			
<i>Pelecanus onocrotalus</i>	- // -	46,335	31,865	23.08.2012	2 ос.	Плющ С. О.
<i>Pelecanus onocrotalus</i>	- // -	46,336	31,824	23.08.2012	19 ос.	Плющ С. О.
<i>Pelecanus onocrotalus</i>	- // -	46,332	31,810	21.09.2012	19 ос.	Плющ С. О.
<i>Pelecanus onocrotalus</i>	- // -	46,332	31,810	07.08.2013	12 ос.	Плющ С. О.
<i>Pelecanus onocrotalus</i>	- // -	46,335	31,865	07.08.2013	73 ос.	Плющ С. О.
<i>Pelecanus onocrotalus</i>	- // -	46,332	31,810	22.08.2013	5 ос.	Плющ С. О.
<i>Pelecanus onocrotalus</i>	- // -	46,335	31,865	22.08.2013	12 ос.	Плющ С. О.
<i>Pelecanus onocrotalus</i>	- // -	46,329	31,795	23.09.2013	5 ос.	Плющ С. О.
<i>Pelecanus onocrotalus</i>	- // -	46,332	31,810	23.09.2013	1 ос.	Плющ С. О.
<i>Pelecanus onocrotalus</i>	- // -	46,335	31,865	05.08.2014	1 ос.	Плющ С. О.
<i>Pelecanus onocrotalus</i>	- // -	46,332	31,810	16.09.2014	1 ос.	Плющ С. О.
<i>Pelecanus onocrotalus</i>	- // -	46,335	31,865	16.09.2014	7 ос.	Плющ С. О.
<i>Pelecanus onocrotalus</i>	- // -	46,336	31,824	16.09.2014	43 ос.	Плющ С. О.
<i>Pelecanus onocrotalus</i>	- // -	46,335	31,865	08.09.2015	8 ос.	Плющ С. О.
<i>Pelecanus onocrotalus</i>	- // -	46,335	31,865	16.08.2016	9 ос.	Плющ С. О.
<i>Pelecanus onocrotalus</i>	- // -	46,335	31,865	07.09.2016	2 ос.	Плющ С. О.
<i>Pelecanus onocrotalus</i>	- // -	46,329	31,795	07.08.2017	3 ос.	Плющ С. О.
<i>Pelecanus onocrotalus</i>	- // -	46,336	31,824	07.08.2017	1 ос.	Плющ С. О.
<i>Pelecanus onocrotalus</i>	- // -	46,335	31,865	13.09.2017	3 ос.	Плющ С. О.
<i>Pelecanus onocrotalus</i>	Ягорлицька зат., Кефальні оз.	46,340	31,939	15.04.2013	+	Москаленко Ю. О.
<i>Pelecanus onocrotalus</i>	Ягорлицька зат. в районі с. Очаківського	46,367	31,993	28.04.2016	+	Москаленко Ю. О.
<i>Pelecanus onocrotalus</i>	Ягорлицька зат. в районі Солонозерної ділянки ЧБЗ	46,435	31,956	03.08.2012	4 ос.	Плющ С. О.
<i>Pelecanus onocrotalus</i>	- // -	46,438	31,974	03.08.2012	1 ос.	Плющ С. О.
<i>Pelecanus onocrotalus</i>	- // -	46,440	31,930	03.08.2012	3 ос.	Плющ С. О.
<i>Pelecanus onocrotalus</i>	- // -	46,444	31,986	03.08.2012	1 ос.	Плющ С. О.
<i>Pelecanus onocrotalus</i>	- // -	46,435	31,956	30.08.2012	10 ос.	Плющ С. О.
<i>Pelecanus onocrotalus</i>	- // -	46,438	31,974	30.08.2012	13 ос.	Плющ С. О.
<i>Pelecanus onocrotalus</i>	- // -	46,440	31,930	30.08.2012	36 ос.	Плющ С. О.
<i>Pelecanus onocrotalus</i>	- // -	46,435	31,956	05.08.2013	1 ос.	Плющ С. О.
<i>Pelecanus onocrotalus</i>	- // -	46,438	31,974	14.08.2014	4 ос.	Плющ С. О.
<i>Pelecanus onocrotalus</i>	- // -	46,440	31,930	14.08.2014	5 ос.	Плющ С. О.
<i>Pelecanus onocrotalus</i>	- // -	46,444	31,986	15.09.2015	5 ос.	Плющ С. О.
<i>Pelecanus onocrotalus</i>	- // -	46,444	31,986	22.07.2016	5 ос.	Москаленко Ю. О.
<i>Pelecanus onocrotalus</i>	- // -	46,438	31,974	03.08.2016	3 ос.	Плющ С. О.
<i>Pelecanus onocrotalus</i>	- // -	46,451	32,001	03.08.2016	9 ос.	Плющ С. О.
<i>Pelecanus onocrotalus</i>	- // -	46,453	31,898	03.08.2016	2 ос.	Плющ С. О.
<i>Pelecanus onocrotalus</i>	- // -	46,444	31,986	01.09.2016	4 ос.	Плющ С. О.
<i>Pelecanus onocrotalus</i>	- // -	46,440	31,930	02.08.2017	7 ос.	Плющ С. О.
<i>Platalea leucorodia</i>	Тендрівська зат. в районі Потіївської ділянки ЧБЗ	46,162	32,239	16.05.2012	1 ос.	Москаленко Ю. О.
<i>Platalea leucorodia</i>	- // -	46,137	32,223	10.09.2012	75 ос.	Москаленко Ю. О., Плющ С. О.
<i>Platalea leucorodia</i>	- // -	46,170	32,224	10.09.2012	8 ос.	Москаленко Ю. О., Плющ С. О.
<i>Platalea leucorodia</i>	- // -	46,137	32,223	24.09.2012	51 ос.	Плющ С. О.
<i>Platalea leucorodia</i>	- // -	46,137	32,223	08.10.2012	43 ос.	Плющ С. О.
<i>Platalea leucorodia</i>	- // -	46,162	32,239	29.04.2013	9 ос.	Москаленко Ю. О.
<i>Platalea leucorodia</i>	- // -	46,137	32,223	12.08.2013	3 ос.	Плющ С. О.
<i>Platalea leucorodia</i>	- // -	46,173	32,240	26.08.2013	11 ос.	Плющ С. О.

Вид	Місце знахідки	Координати		Дата знахідки	Додаткова інформація	Авторство знахідки
		Широта	Довгота			
<i>Platalea leucorodia</i>	- // -	46,137	32,223	17.09.2013	67 ос.	Плющ С. О.
<i>Platalea leucorodia</i>	- // -	46,173	32,240	17.09.2013	11 ос.	Плющ С. О.
<i>Platalea leucorodia</i>	- // -	46,147	32,232	17.06.2014	2 ос.	Москаленко Ю. О.
<i>Platalea leucorodia</i>	- // -	46,170	32,224	12.08.2014	1 ос.	Плющ С. О.
<i>Platalea leucorodia</i>	- // -	46,173	32,240	12.08.2014	4 ос.	Плющ С. О.
<i>Platalea leucorodia</i>	- // -	46,137	32,223	19.08.2014	17 ос.	Плющ С. О.
<i>Platalea leucorodia</i>	- // -	46,138	32,224	01.07.2015	30 ос.	Москаленко Ю. О.
<i>Platalea leucorodia</i>	- // -	46,137	32,223	18.09.2015	31 ос.	Плющ С. О.
<i>Platalea leucorodia</i>	- // -	46,170	32,224	18.09.2015	1 ос.	Плющ С. О.
<i>Platalea leucorodia</i>	- // -	46,137	32,223	30.09.2015	66 ос.	Плющ С. О.
<i>Platalea leucorodia</i>	- // -	46,148	32,237	14.09.2016	1 ос.	Плющ С. О.
<i>Platalea leucorodia</i>	- // -	46,170	32,224	14.09.2016	2 ос.	Плющ С. О.
<i>Platalea leucorodia</i>	- // -	46,173	32,240	14.09.2016	1 ос.	Плющ С. О.
<i>Platalea leucorodia</i>	- // -	46,170	32,224	25.04.2017	3 ос.	Плющ С. О.
<i>Platalea leucorodia</i>	- // -	46,173	32,240	25.04.2017	1 ос.	Плющ С. О.
<i>Platalea leucorodia</i>	- // -	46,137	32,223	20.07.2017	20 ос.	Плющ С. О.
<i>Platalea leucorodia</i>	- // -	46,170	32,224	20.07.2017	40 ос.	Плющ С. О.
<i>Platalea leucorodia</i>	- // -	46,137	32,223	05.08.2017	25 ос.	Плющ С. О.
<i>Platalea leucorodia</i>	- // -	46,148	32,237	05.08.2017	5 ос.	Плющ С. О.
<i>Platalea leucorodia</i>	- // -	46,137	32,223	23.08.2017	7 ос.	Плющ С. О.
<i>Platalea leucorodia</i>	- // -	46,137	32,223	07.09.2017	42 ос.	Плющ С. О.
<i>Platalea leucorodia</i>	- // -	46,173	32,240	08.09.2017	5 ос.	Плющ С. О.
<i>Platalea leucorodia</i>	- // -	46,136	32,225	03.10.2017	85 ос.	Москаленко Ю. О., Плющ С. О.
<i>Platalea leucorodia</i>	- // -	46,178	32,242	03.10.2017	1 ос.	Плющ С. О.
<i>Platalea leucorodia</i>	Тендрівська зат. в районі ділянки ЧБЗ Ягорлицький Кут	46,281	31,893	21.08.2012	3 ос.	Плющ С. О.
<i>Platalea leucorodia</i>	- // -	46,267	31,828	22.08.2012	84 ос.	Плющ С. О.
<i>Platalea leucorodia</i>	- // -	46,269	31,879	22.08.2012	3 ос.	Плющ С. О.
<i>Platalea leucorodia</i>	- // -	46,270	31,867	22.08.2012	2 ос.	Плющ С. О.
<i>Platalea leucorodia</i>	- // -	46,267	31,828	27.08.2012	82 ос.	Плющ С. О.
<i>Platalea leucorodia</i>	- // -	46,272	31,783	19.09.2012	1 ос.	Плющ С. О.
<i>Platalea leucorodia</i>	- // -	46,311	31,770	19.09.2012	1 ос.	Плющ С. О.
<i>Platalea leucorodia</i>	- // -	46,267	31,828	20.09.2012	60 ос.	Плющ С. О.
<i>Platalea leucorodia</i>	- // -	46,267	31,832	20.09.2012	10 ос.	Плющ С. О.
<i>Platalea leucorodia</i>	- // -	46,267	31,832	20.09.2012	50 ос.	Плющ С. О.
<i>Platalea leucorodia</i>	- // -	46,267	31,828	08.08.2013	47 ос.	Плющ С. О.
<i>Platalea leucorodia</i>	- // -	46,267	31,832	08.08.2013	60 ос.	Плющ С. О.
<i>Platalea leucorodia</i>	- // -	46,267	31,832	20.08.2013	119 ос.	Плющ С. О.
<i>Platalea leucorodia</i>	- // -	46,273	31,798	21.08.2013	10 ос.	Плющ С. О.
<i>Platalea leucorodia</i>	- // -	46,265	31,819	06.08.2014	15 ос.	Плющ С. О.
<i>Platalea leucorodia</i>	- // -	46,281	31,893	06.08.2014	3 ос.	Плющ С. О.
<i>Platalea leucorodia</i>	- // -	46,289	31,896	06.08.2014	16 ос.	Плющ С. О.
<i>Platalea leucorodia</i>	- // -	46,267	31,832	17.09.2014	16 ос.	Плющ С. О.
<i>Platalea leucorodia</i>	- // -	46,269	31,849	17.09.2014	30 ос.	Плющ С. О.
<i>Platalea leucorodia</i>	- // -	46,281	31,893	17.09.2014	20 ос.	Плющ С. О.
<i>Platalea leucorodia</i>	- // -	46,265	31,819	18.09.2014	73 ос.	Плющ С. О.
<i>Platalea leucorodia</i>	- // -	46,267	31,828	18.09.2014	17 ос.	Плющ С. О.
<i>Platalea leucorodia</i>	- // -	46,267	31,832	09.09.2015	1 ос.	Плющ С. О.
<i>Platalea leucorodia</i>	- // -	46,267	31,832	09.09.2015	52 ос.	Плющ С. О.
<i>Platalea leucorodia</i>	- // -	46,265	31,819	18.08.2016	65 ос.	Плющ С. О.

Вид	Місце знахідки	Координати		Дата знахідки	Додаткова інформація	Авторство знахідки
		Широта	Довгота			
<i>Platalea leucorodia</i>	- // -	46,267	31,832	18.08.2016	1 ос.	Плющ С. О.
<i>Platalea leucorodia</i>	- // -	46,281	31,893	18.08.2016	1 ос.	Плющ С. О.
<i>Platalea leucorodia</i>	- // -	46,265	31,819	16.08.2017	26 ос.	Плющ С. О.
<i>Platalea leucorodia</i>	- // -	46,267	31,828	16.08.2017	7 ос.	Плющ С. О.
<i>Platalea leucorodia</i>	- // -	46,265	31,819	13.09.2017	109 ос.	Плющ С. О.
<i>Platalea leucorodia</i>	- // -	46,267	31,828	13.09.2017	4 ос.	Плющ С. О.
<i>Platalea leucorodia</i>	Ягорлицька зат., Кефальні оз.	46,340	31,939	13.06.2012	6 ос.	Москаленко Ю. О.
<i>Platalea leucorodia</i>	- // -	46,340	31,939	27.08.2012	8 ос.	Москаленко Ю. О.
<i>Platalea leucorodia</i>	- // -	46,340	31,939	16.08.2017	9 ос.	Москаленко Ю. О.
<i>Platalea leucorodia</i>	Ягорлицька зат. в районі Солоноозерної ділянки ЧБЗ	46,439	31,958	05.08.2013	10 ос.	Плющ С. О.
<i>Platalea leucorodia</i>	- // -	46,439	31,958	11.09.2013	5 ос.	Плющ С. О.
<i>Plegadis falcinellus</i>	Тендрівська зат. в районі Потіївської ділянки ЧБЗ	46,168	32,240	26.08.2013	6 ос.	Плющ С. О.
<i>Plegadis falcinellus</i>	- // -	46,140	32,233	18.08.2015	2 ос.	Плющ С. О.
<i>Plegadis falcinellus</i>	- // -	46,168	32,240	18.08.2015	4 ос.	Плющ С. О.
<i>Plegadis falcinellus</i>	- // -	46,152	32,237	05.08.2016	16 ос.	Плющ С. О.
<i>Plegadis falcinellus</i>	- // -	46,168	32,240	05.08.2016	200 ос.	Плющ С. О.
<i>Plegadis falcinellus</i>	- // -	46,168	32,240	30.06.2017	5 ос.	Плющ С. О.
<i>Plegadis falcinellus</i>	- // -	46,168	32,240	30.06.2017	17 ос.	Москаленко Ю. О., Плющ С. О.
<i>Plegadis falcinellus</i>	- // -	46,168	32,240	20.07.2017	20 ос.	Плющ С. О.
<i>Plegadis falcinellus</i>	- // -	46,152	32,237	04.08.2017	13 ос.	Плющ С. О.
<i>Plegadis falcinellus</i>	- // -	46,168	32,240	04.08.2017	21 ос.	Плющ С. О.
<i>Plegadis falcinellus</i>	- // -	46,154	32,238	05.08.2017	2 ос.	Плющ С. О.
<i>Plegadis falcinellus</i>	- // -	46,168	32,240	08.09.2017	4 ос.	Плющ С. О.
<i>Plegadis falcinellus</i>	Ягорлицька зат. в районі Солоноозерної ділянки ЧБЗ	46,449	32,018	06.08.2013	6 ос.	Плющ С. О.
<i>Cygnus bewickii</i>	Ягорлицька зат. в районі ділянки ЧБЗ Ягорлицький Кут	46,334	31,858	24.11.2016	8 ос.; 5 дорослих ос., 3 молодих	Москаленко Ю. О., Плющ С. О.
<i>Tadorna ferruginea</i>	Ягорлицька зат., Кефальні оз.	46,340	31,939	13.06.2012	4 ос.	Москаленко Ю. О.
<i>Anas strepera</i>	Тендрівська зат. в районі Потіївської ділянки ЧБЗ	46,135	32,224	15.11.2012	60 ос.	Москаленко Ю. О., Плющ С. О.
<i>Anas strepera</i>	- // -	46,163	32,230	15.11.2012	120 ос.	Москаленко Ю. О., Плющ С. О.
<i>Anas strepera</i>	- // -	46,177	32,240	15.11.2012	235 ос.	Москаленко Ю. О., Плющ С. О.
<i>Anas strepera</i>	- // -	46,163	32,230	17.09.2013	4 ос.	Плющ С. О.
<i>Anas strepera</i>	- // -	46,177	32,240	30.09.2015	10 ос.	Плющ С. О.
<i>Anas strepera</i>	Тендрівська зат. в районі ділянки ЧБЗ Ягорлицький Кут	46,264	31,779	04.10.2007	80 ос.	Москаленко Ю. О.
<i>Anas strepera</i>	- // -	46,272	31,780	20.08.2012	2 ос.	Плющ С. О.
<i>Anas strepera</i>	- // -	46,287	31,773	20.08.2012	10 ос.	Плющ С. О.
<i>Anas strepera</i>	- // -	46,281	31,892	21.08.2012	28 ос.	Плющ С. О.
<i>Anas strepera</i>	- // -	46,272	31,780	19.09.2012	17 ос.	Плющ С. О.
<i>Anas strepera</i>	- // -	46,287	31,773	20.11.2012	8 ос.	Плющ С. О.
<i>Anas strepera</i>	- // -	46,293	31,773	20.11.2012	5 ос.	Плющ С. О.
<i>Anas strepera</i>	- // -	46,265	31,822	08.08.2013	87 ос.; дорослі та молоді ос.	Плющ С. О.
<i>Anas strepera</i>	- // -	46,267	31,784	09.08.2013	8 ос.	Плющ С. О.
<i>Anas strepera</i>	- // -	46,287	31,773	09.08.2013	3 ос.	Плющ С. О.

Вид	Місце знахідки	Координати		Дата знахідки	Додаткова інформація	Авторство знахідки
		Широта	Довгота			
<i>Anas strepera</i>	- // -	46,292	31,897	03.10.2013	4 ос.	Плющ С. О.
<i>Anas strepera</i>	- // -	46,310	31,769	28.11.2013	1 ос.	Плющ С. О.
<i>Anas strepera</i>	- // -	46,310	31,769	07.08.2014	6 ос.	Плющ С. О.
<i>Anas strepera</i>	- // -	46,286	31,769	16.05.2016	3 ос.	Москаленко Ю. О.
<i>Anas strepera</i>	- // -	46,287	31,773	07.09.2016	8 ос.	Плющ С. О.
<i>Anas strepera</i>	- // -	46,272	31,780	13.09.2017	5 ос.	Плющ С. О.
<i>Anas strepera</i>	- // -	46,287	31,773	29.11.2017	20 ос.	Москаленко Ю. О., Плющ С. О.
<i>Anas strepera</i>	Ягорлицька зат. в районі ділянки ЧБЗ Ягорлицький Кут	46,320	31,786	23.05.2013	2 ос.	Москаленко Ю. О.
<i>Anas strepera</i>	- // -	46,334	31,834	23.09.2013	1 ос.	Плющ С. О.
<i>Anas strepera</i>	- // -	46,334	31,859	08.09.2015	4 ос.	Плющ С. О.
<i>Anas strepera</i>	Ягорлицька зат. в районі Кінських о-вів	46,398	32,049	24.11.2016	4 ос.	Москаленко Ю. О., Плющ С. О.
<i>Anas strepera</i>	Ягорлицька зат. в районі Солоноозерної ділянки ЧБЗ	46,439	31,970	28.11.2012	12 ос.	Плющ С. О.
<i>Anas strepera</i>	- // -	46,439	31,958	28.11.2012	12 ос.	Плющ С. О.
<i>Anas strepera</i>	- // -	46,452	32,008	05.08.2013	3 ос.	Плющ С. О.
<i>Anas strepera</i>	- // -	46,439	31,958	11.09.2013	10 ос.	Плющ С. О.
<i>Anas strepera</i>	- // -	46,439	31,958	19.09.2013	4 ос.	Плющ С. О.
<i>Anas strepera</i>	- // -	46,443	31,986	23.10.2013	2 ос.	Плющ С. О.
<i>Anas strepera</i>	- // -	46,439	31,958	20.11.2013	9 ос.	Плющ С. О.
<i>Netta rufina</i>	Ягорлицька зат. в районі Кінських о-вів	46,396	32,048	22.02.2013	23 ос.	Москаленко Ю. О., Плющ С. О.
<i>Bucephala clangula</i>	Тендрівська зат. в районі Потівської ділянки ЧБЗ	46,165	32,220	22.11.2013	11 ос.	Плющ С. О.
<i>Bucephala clangula</i>	- // -	46,139	32,220	26.11.2014	1 ос.	Москаленко Ю. О., Плющ С. О.
<i>Bucephala clangula</i>	- // -	46,130	32,223	21.02.2017	2 ос.	Плющ С. О.
<i>Bucephala clangula</i>	Тендрівська зат. в районі с. Берегового	46,231	32,069	27.02.2014	10 ос.	Москаленко Ю. О., Плющ С. О.
<i>Bucephala clangula</i>	Тендрівська зат. в районі ділянки ЧБЗ Ягорлицький Кут	46,281	31,753	20.12.2012	200 ос.	Москаленко Ю. О., Плющ С. О.
<i>Bucephala clangula</i>	- // -	46,281	31,753	22.02.2013	10 ос.	Москаленко Ю. О., Плющ С. О.
<i>Bucephala clangula</i>	- // -	46,259	31,865	26.11.2013	20 ос.	Плющ С. О.
<i>Bucephala clangula</i>	- // -	46,264	31,892	26.11.2013	10 ос.	Плющ С. О.
<i>Bucephala clangula</i>	- // -	46,258	31,771	27.11.2013	70 ос.	Плющ С. О.
<i>Bucephala clangula</i>	- // -	46,264	31,834	27.11.2013	6 ос.	Плющ С. О.
<i>Bucephala clangula</i>	- // -	46,282	31,756	28.11.2013	50 ос.	Плющ С. О.
<i>Bucephala clangula</i>	- // -	46,281	31,753	27.02.2014	25 ос.	Москаленко Ю. О., Плющ С. О.
<i>Bucephala clangula</i>	- // -	46,325	31,773	27.02.2014	4 ос.	Москаленко Ю. О., Плющ С. О.
<i>Bucephala clangula</i>	- // -	46,261	31,799	01.03.2016	9 ос.	Москаленко Ю. О., Плющ С. О.
<i>Bucephala clangula</i>	Ягорлицька зат. в районі ділянки ЧБЗ Ягорлицький Кут	46,336	31,857	07.12.2010	7 ос.	Москаленко Ю. О., Плющ С. О.
<i>Bucephala clangula</i>	- // -	46,332	31,810	19.11.2012	20 ос.	Плющ С. О.
<i>Bucephala clangula</i>	- // -	46,336	31,857	27.02.2014	14 ос.	Москаленко Ю. О., Плющ С. О.
<i>Bucephala clangula</i>	- // -	46,336	31,857	21.10.2014	40 ос.	Плющ С. О.
<i>Bucephala clangula</i>	- // -	46,341	31,833	21.10.2014	50 ос.	Плющ С. О.
<i>Bucephala clangula</i>	Ягорлицька зат. в районі Солоноозерної ділянки ЧБЗ	46,434	31,974	28.11.2012	610 ос.	Плющ С. О.
<i>Bucephala clangula</i>	- // -	46,435	31,956	28.11.2012	280 ос.	Плющ С. О.
<i>Bucephala clangula</i>	- // -	46,436	31,931	28.11.2012	370 ос.	Плющ С. О.

Вид	Місце знахідки	Координати		Дата знахідки	Додаткова інформація	Авторство знахідки
		Широта	Довгота			
<i>Bucephala clangula</i>	- // -	46,447	31,907	28.11.2012	830 ос.	Плющ С. О.
<i>Bucephala clangula</i>	- // -	46,434	31,974	18.12.2012	23 ос.	Плющ С. О.
<i>Bucephala clangula</i>	- // -	46,435	31,956	18.12.2012	20 ос.	Плющ С. О.
<i>Bucephala clangula</i>	- // -	46,447	31,907	18.12.2012	12 ос.	Плющ С. О.
<i>Bucephala clangula</i>	- // -	46,434	31,974	20.11.2013	170 ос.	Плющ С. О.
<i>Bucephala clangula</i>	- // -	46,435	31,956	20.11.2013	70 ос.	Плющ С. О.
<i>Bucephala clangula</i>	- // -	46,446	32,005	20.11.2013	6 ос.	Плющ С. О.
<i>Bucephala clangula</i>	- // -	46,447	31,907	20.11.2013	200 ос.	Плющ С. О.
<i>Bucephala clangula</i>	- // -	46,436	31,931	12.11.2014	100 ос.	Плющ С. О.
<i>Bucephala clangula</i>	- // -	46,434	31,974	13.11.2014	300 ос.	Плющ С. О.
<i>Bucephala clangula</i>	- // -	46,435	31,956	13.11.2014	70 ос.	Плющ С. О.
<i>Bucephala clangula</i>	- // -	46,441	31,994	13.11.2014	90 ос.	Плющ С. О.
<i>Bucephala clangula</i>	- // -	46,434	31,974	02.12.2015	420 ос.	Плющ С. О.
<i>Bucephala clangula</i>	- // -	46,435	31,956	02.12.2015	40 ос.	Плющ С. О.
<i>Bucephala clangula</i>	- // -	46,436	31,931	02.12.2015	70 ос.	Плющ С. О.
<i>Bucephala clangula</i>	- // -	46,434	31,974	22.12.2015	760 ос.	Плющ С. О.
<i>Bucephala clangula</i>	- // -	46,435	31,956	22.12.2015	130 ос.	Плющ С. О.
<i>Bucephala clangula</i>	- // -	46,436	31,931	22.12.2015	980 ос.	Плющ С. О.
<i>Bucephala clangula</i>	- // -	46,441	31,994	22.12.2015	360 ос.	Плющ С. О.
<i>Bucephala clangula</i>	- // -	46,447	31,907	22.12.2015	560 ос.	Плющ С. О.
<i>Bucephala clangula</i>	- // -	46,434	31,974	02.03.2016	170 ос.	Плющ С. О.
<i>Bucephala clangula</i>	- // -	46,435	31,956	02.03.2016	140 ос.	Плющ С. О.
<i>Bucephala clangula</i>	- // -	46,436	31,931	02.03.2016	100 ос.	Плющ С. О.
<i>Bucephala clangula</i>	- // -	46,441	31,994	02.03.2016	20 ос.	Плющ С. О.
<i>Bucephala clangula</i>	- // -	46,447	31,907	02.03.2016	30 ос.	Плющ С. О.
<i>Bucephala clangula</i>	- // -	46,434	31,974	18.10.2016	120 ос.	Плющ С. О.
<i>Bucephala clangula</i>	- // -	46,434	31,974	17.11.2016	110 ос.	Плющ С. О.
<i>Bucephala clangula</i>	- // -	46,435	31,956	17.11.2016	400 ос.	Плющ С. О.
<i>Bucephala clangula</i>	- // -	46,436	31,931	17.11.2016	60 ос.	Плющ С. О.
<i>Bucephala clangula</i>	- // -	46,447	31,907	17.11.2016	50 ос.	Плющ С. О.
<i>Bucephala clangula</i>	- // -	46,434	31,974	23.02.2017	600 ос.	Плющ С. О.
<i>Bucephala clangula</i>	- // -	46,435	31,956	23.02.2017	800 ос.	Плющ С. О.
<i>Bucephala clangula</i>	- // -	46,436	31,931	23.02.2017	1200 ос.	Плющ С. О.
<i>Bucephala clangula</i>	- // -	46,441	31,994	23.02.2017	1300 ос.	Плющ С. О.
<i>Bucephala clangula</i>	- // -	46,447	31,907	23.02.2017	120 ос.	Плющ С. О.
<i>Bucephala clangula</i>	- // -	46,430	31,979	19.10.2017	30 ос.	Плющ С. О.
<i>Somateria mollissima</i>	Тендрівська зат. в районі Потіївської ділянки ЧБЗ	46,124	32,260	17.12.2008	20 ос.	Москаленко Ю. О.
<i>Somateria mollissima</i>	- // -	46,133	32,223	17.12.2008	2 ос.	Москаленко Ю. О.
<i>Somateria mollissima</i>	- // -	46,133	32,223	14.10.2009	20 ос.	Москаленко Ю. О.
<i>Somateria mollissima</i>	- // -	46,132	32,222	07.12.2010	1 ос.	Москаленко Ю. О., Плющ С. О.
<i>Somateria mollissima</i>	- // -	46,132	32,222	22.11.2011	2 ос.	Москаленко Ю. О., Плющ С. О.
<i>Somateria mollissima</i>	- // -	46,133	32,223	16.05.2012	10 ос.; 9 самців, 1 самка	Москаленко Ю. О.
<i>Somateria mollissima</i>	- // -	46,132	32,222	10.09.2012	29 ос.	Москаленко Ю. О., Плющ С. О.
<i>Somateria mollissima</i>	- // -	46,132	32,222	24.09.2012	36 ос.	Плющ С. О.
<i>Somateria mollissima</i>	- // -	46,132	32,222	08.10.2012	7 ос.	Плющ С. О.
<i>Somateria mollissima</i>	- // -	46,135	32,223	20.12.2012	9 ос.	Москаленко Ю. О., Плющ С. О.

Вид	Місце знахідки	Координати		Дата знахідки	Додаткова інформація	Авторство знахідки
		Широта	Довгота			
<i>Somateria mollissima</i>	- // -	46,135	32,223	22.02.2013	8 ос.	Москаленко Ю. О., Плющ С. О.
<i>Somateria mollissima</i>	- // -	46,133	32,223	28.05.2013	+	Москаленко Ю. О.
<i>Somateria mollissima</i>	- // -	46,132	32,222	12.08.2013	18 ос.	Плющ С. О.
<i>Somateria mollissima</i>	- // -	46,132	32,222	26.08.2013	3 ос.	Плющ С. О.
<i>Somateria mollissima</i>	- // -	46,132	32,222	17.09.2013	2 ос.	Плющ С. О.
<i>Somateria mollissima</i>	- // -	46,132	32,222	10.10.2013	7 ос.	Плющ С. О.
<i>Somateria mollissima</i>	- // -	46,132	32,222	25.10.2013	3 ос.	Плющ С. О.
<i>Somateria mollissima</i>	- // -	46,132	32,222	26.10.2013	3 ос.	Плющ С. О.
<i>Somateria mollissima</i>	- // -	46,132	32,222	22.11.2013	2 ос.	Плющ С. О.
<i>Somateria mollissima</i>	- // -	46,133	32,223	17.06.2014	+	Москаленко Ю. О.
<i>Somateria mollissima</i>	- // -	46,133	32,223	27.06.2014	7 ос.	Москаленко Ю. О.
<i>Somateria mollissima</i>	- // -	46,132	32,222	12.08.2014	12 ос.	Плющ С. О.
<i>Somateria mollissima</i>	- // -	46,132	32,222	19.08.2014	15 ос.	Плющ С. О.
<i>Somateria mollissima</i>	- // -	46,132	32,222	05.09.2014	12 ос.	Плющ С. О.
<i>Somateria mollissima</i>	- // -	46,134	32,224	05.09.2014	7 ос.	Плющ С. О.
<i>Somateria mollissima</i>	- // -	46,124	32,260	26.11.2014	1 ос.	Москаленко Ю. О., Плющ С. О.
<i>Somateria mollissima</i>	- // -	46,132	32,222	26.11.2014	1 ос.	Москаленко Ю. О., Плющ С. О.
<i>Somateria mollissima</i>	- // -	46,132	32,222	18.08.2015	11 ос.	Плющ С. О.
<i>Somateria mollissima</i>	- // -	46,132	32,222	18.09.2015	10 ос.	Плющ С. О.
<i>Somateria mollissima</i>	- // -	46,132	32,222	18.09.2015	11 ос.	Плющ С. О.
<i>Somateria mollissima</i>	- // -	46,132	32,222	30.09.2015	11 ос.	Плющ С. О.
<i>Somateria mollissima</i>	- // -	46,132	32,222	23.12.2015	2 ос.	Москаленко Ю. О., Плющ С. О.
<i>Somateria mollissima</i>	- // -	46,132	32,222	17.10.2016	1 ос.	Плющ С. О.
<i>Somateria mollissima</i>	- // -	46,134	32,224	17.10.2016	4 ос.	Плющ С. О.
<i>Somateria mollissima</i>	- // -	46,132	32,222	20.07.2017	6 ос.	Плющ С. О.
<i>Somateria mollissima</i>	- // -	46,132	32,222	05.08.2017	1 ос.	Плющ С. О.
<i>Somateria mollissima</i>	- // -	46,132	32,222	23.08.2017	4 ос.	Плющ С. О.
<i>Somateria mollissima</i>	- // -	46,132	32,222	23.08.2017	5 ос.	Плющ С. О.
<i>Somateria mollissima</i>	- // -	46,134	32,224	23.08.2017	5 ос.	Плющ С. О.
<i>Somateria mollissima</i>	- // -	46,132	32,222	07.09.2017	4 ос.	Плющ С. О.
<i>Somateria mollissima</i>	- // -	46,132	32,222	07.09.2017	16 ос.	Плющ С. О.
<i>Somateria mollissima</i>	- // -	46,133	32,223	03.10.2017	11 ос.	Москаленко Ю. О., Плющ С. О.
<i>Somateria mollissima</i>	- // -	46,133	32,223	18.10.2017	2 ос.	Плющ С. О.
<i>Somateria mollissima</i>	Тендрівська затока в районі о. Смаленого	46,204	31,971	24.04.2012	15 ос.; самці	Москаленко Ю. О.
<i>Somateria mollissima</i>	- // -	46,204	31,971	24.03.2014	10 ос.; самці	Москаленко Ю. О.
<i>Somateria mollissima</i>	- // -	46,204	31,971	11.03.2015	170 ос.	Москаленко Ю. О.
<i>Somateria mollissima</i>	Тендрівська затока, південні акваторії	46,211	31,875	27.04.2011	1 ос.	Москаленко Ю. О.
<i>Somateria mollissima</i>	- // -	46,211	31,875	12.05.2011	13 ос.	Москаленко Ю. О.
<i>Somateria mollissima</i>	- // -	46,212	31,934	08.06.2011	3 ос.	Москаленко Ю. О.
<i>Somateria mollissima</i>	Тендрівська зат. в районі ділянки ЧБЗ Ягорлицький Кут	46,304	31,750	12.05.2011	23 ос.	Москаленко Ю. О.
<i>Somateria mollissima</i>	- // -	46,276	31,727	11.05.2012	150 ос.; переважно самці	Москаленко Ю. О.
<i>Somateria mollissima</i>	- // -	46,276	31,727	21.03.2013	1 ос.	Москаленко Ю. О.
<i>Somateria mollissima</i>	- // -	46,276	31,727	15.04.2013	270 ос.	Москаленко Ю. О.
<i>Somateria mollissima</i>	- // -	46,298	31,748	09.08.2013	29 ос.	Плющ С. О.

Вид	Місце знахідки	Координати		Дата знахідки	Додаткова інформація	Авторство знахідки
		Широта	Довгота			
<i>Somateria mollissima</i>	- // -	46,298	31,748	17.08.2016	9 ос.	Плющ С. О.
<i>Somateria mollissima</i>	- // -	46,327	31,787	17.08.2016	1 ос.	Плющ С. О.
<i>Somateria mollissima</i>	Тендрівська зат., західна частина	46,317	31,681	27.04.2011	150 ос.	Москаленко Ю. О.
<i>Somateria mollissima</i>	Ягорлицька зат. в районі ділянки ЧБЗ Ягорлицький Кут	46,330	31,794	08.09.2015	3 ос.	Плющ С. О.
<i>Somateria mollissima</i>	- // -	46,330	31,794	16.08.2016	5 ос.	Плющ С. О.
<i>Somateria mollissima</i>	- // -	46,330	31,794	07.08.2017	1 ос.	Плющ С. О.
<i>Somateria mollissima</i>	- // -	46,330	31,794	07.08.2017	2 ос.	Плющ С. О.
<i>Somateria mollissima</i>	- // -	46,407	31,733	04.04.2013	460 ос.	Москаленко Ю. О., Плющ С. О.
<i>Somateria mollissima</i>	- // -	46,429	31,727	31.03.2011	750 ос.	Москаленко Ю. О.
<i>Somateria mollissima</i>	- // -	46,429	31,727	27.06.2012	320 ос.	Москаленко Ю. О.
<i>Somateria mollissima</i>	- // -	46,429	31,727	19.03.2013	300 ос.	Москаленко Ю. О.
<i>Somateria mollissima</i>	- // -	46,407	31,751	04.04.2013	241 ос.	Москаленко Ю. О., Плющ С. О.
<i>Somateria mollissima</i>	- // -	46,429	31,725	04.04.2013	870 ос.	Москаленко Ю. О., Плющ С. О.
<i>Somateria mollissima</i>	- // -	46,429	31,727	28.03.2014	200 ос.	Москаленко Ю. О.
<i>Somateria mollissima</i>	- // -	46,429	31,727	25.03.2015	700 ос.	Москаленко Ю. О.
<i>Somateria mollissima</i>	- // -	46,429	31,727	31.03.2016	400 ос.	Москаленко Ю. О.
<i>Somateria mollissima</i>	- // -	46,429	31,727	29.03.2017	800 ос.	Москаленко Ю. О.
<i>Mergus serrator</i>	Тендрівська зат. в районі Потіївської ділянки ЧБЗ	46,139	32,220	04.10.2007	5 ос.	Москаленко Ю. О.
<i>Mergus serrator</i>	- // -	46,138	32,219	22.11.2011	6 ос.	Москаленко Ю. О., Плющ С. О.
<i>Mergus serrator</i>	- // -	46,134	32,224	24.09.2012	1 ос.	Плющ С. О.
<i>Mergus serrator</i>	- // -	46,134	32,224	08.10.2012	1 ос.	Плющ С. О.
<i>Mergus serrator</i>	- // -	46,133	32,223	20.12.2012	6 ос.	Москаленко Ю. О., Плющ С. О.
<i>Mergus serrator</i>	- // -	46,159	32,206	25.10.2013	30 ос.	Плющ С. О.
<i>Mergus serrator</i>	- // -	46,134	32,224	22.11.2013	33 ос.	Плющ С. О.
<i>Mergus serrator</i>	- // -	46,178	32,234	22.11.2013	100 ос.	Плющ С. О.
<i>Mergus serrator</i>	- // -	46,162	32,239	20.03.2014	+	Москаленко Ю. О.
<i>Mergus serrator</i>	- // -	46,178	32,234	12.08.2014	20 ос.	Плющ С. О.
<i>Mergus serrator</i>	- // -	46,138	32,219	23.12.2015	30 ос.	Москаленко Ю. О., Плющ С. О.
<i>Mergus serrator</i>	- // -	46,164	32,212	23.12.2015	80 ос.	Москаленко Ю. О., Плющ С. О.
<i>Mergus serrator</i>	- // -	46,164	32,212	29.02.2016	160 ос.	Москаленко Ю. О., Плющ С. О.
<i>Mergus serrator</i>	- // -	46,159	32,206	23.03.2017	230 ос.	Плющ С. О.
<i>Mergus serrator</i>	- // -	46,159	32,206	25.04.2017	400 ос.	Плющ С. О.
<i>Mergus serrator</i>	- // -	46,132	32,223	20.07.2017	1 ос.	Плющ С. О.
<i>Mergus serrator</i>	- // -	46,134	32,224	05.08.2017	1 ос.	Плющ С. О.
<i>Mergus serrator</i>	- // -	46,134	32,224	23.08.2017	1 ос.	Плющ С. О.
<i>Mergus serrator</i>	- // -	46,132	32,223	07.09.2017	1 ос.	Плющ С. О.
<i>Mergus serrator</i>	- // -	46,133	32,223	18.10.2017	1 ос.	Плющ С. О.
<i>Mergus serrator</i>	Тендрівська затока в районі о. Смаленого	46,204	31,971	10.04.2013	20 ос.	Москаленко Ю. О.
<i>Mergus serrator</i>	Тендрівська зат. в районі с. Берегового	46,229	32,063	17.02.2015	30 ос.	Москаленко Ю. О.
<i>Mergus serrator</i>	Тендрівська зат. в районі ділянки ЧБЗ Ягорлицький Кут	46,282	31,747	07.12.2010	20 ос.	Москаленко Ю. О., Плющ С. О.
<i>Mergus serrator</i>	- // -	46,282	31,747	15.11.2011	20 ос.	Москаленко Ю. О., Плющ С. О.
<i>Mergus serrator</i>	- // -	46,263	31,860	22.10.2012	7 ос.	Плющ С. О.
<i>Mergus serrator</i>	- // -	46,264	31,835	22.10.2012	17 ос.	Плющ С. О.

Вид	Місце знахідки	Координати		Дата знахідки	Додаткова інформація	Авторство знахідки
		Широта	Довгота			
<i>Mergus serrator</i>	- // -	46,328	31,782	19.11.2012	230 ос.	Плющ С. О.
<i>Mergus serrator</i>	- // -	46,320	31,775	20.11.2012	17 ос.	Плющ С. О.
<i>Mergus serrator</i>	- // -	46,255	31,772	21.11.2012	200 ос.	Плющ С. О.
<i>Mergus serrator</i>	- // -	46,256	31,800	21.11.2012	1 ос.	Плющ С. О.
<i>Mergus serrator</i>	- // -	46,271	31,765	21.11.2012	40 ос.	Плющ С. О.
<i>Mergus serrator</i>	- // -	46,284	31,752	20.12.2012	400 ос.	Москаленко Ю. О., Плющ С. О.
<i>Mergus serrator</i>	- // -	46,284	31,752	22.02.2013	140 ос.	Москаленко Ю. О., Плющ С. О.
<i>Mergus serrator</i>	- // -	46,276	31,727	21.03.2013	7 ос.	Москаленко Ю. О.
<i>Mergus serrator</i>	- // -	46,299	31,748	21.08.2013	2 ос.	Плющ С. О.
<i>Mergus serrator</i>	- // -	46,307	31,760	21.08.2013	5 ос.	Плющ С. О.
<i>Mergus serrator</i>	- // -	46,320	31,775	21.08.2013	1 ос.	Плющ С. О.
<i>Mergus serrator</i>	- // -	46,261	31,894	14.10.2013	11 ос.	Плющ С. О.
<i>Mergus serrator</i>	- // -	46,263	31,860	14.10.2013	60 ос.	Плющ С. О.
<i>Mergus serrator</i>	- // -	46,256	31,800	15.10.2013	47 ос.	Плющ С. О.
<i>Mergus serrator</i>	- // -	46,262	31,829	15.10.2013	40 ос.	Плющ С. О.
<i>Mergus serrator</i>	- // -	46,264	31,835	15.10.2013	40 ос.	Плющ С. О.
<i>Mergus serrator</i>	- // -	46,267	31,840	15.10.2013	80 ос.	Плющ С. О.
<i>Mergus serrator</i>	- // -	46,280	31,752	15.10.2013	1 ос.	Плющ С. О.
<i>Mergus serrator</i>	- // -	46,293	31,767	15.10.2013	85 ос.	Плющ С. О.
<i>Mergus serrator</i>	- // -	46,299	31,748	16.10.2013	10 ос.	Плющ С. О.
<i>Mergus serrator</i>	- // -	46,320	31,775	16.10.2013	30 ос.	Плющ С. О.
<i>Mergus serrator</i>	- // -	46,328	31,782	16.10.2013	144 ос.	Плющ С. О.
<i>Mergus serrator</i>	- // -	46,261	31,894	26.11.2013	30 ос.	Плющ С. О.
<i>Mergus serrator</i>	- // -	46,292	31,908	26.11.2013	20 ос.	Плющ С. О.
<i>Mergus serrator</i>	- // -	46,255	31,772	27.11.2013	180 ос.	Плющ С. О.
<i>Mergus serrator</i>	- // -	46,267	31,840	27.11.2013	40 ос.	Плющ С. О.
<i>Mergus serrator</i>	- // -	46,271	31,765	27.11.2013	80 ос.	Плющ С. О.
<i>Mergus serrator</i>	- // -	46,280	31,752	28.11.2013	20 ос.	Плющ С. О.
<i>Mergus serrator</i>	- // -	46,293	31,767	28.11.2013	30 ос.	Плющ С. О.
<i>Mergus serrator</i>	- // -	46,323	31,775	11.12.2013	70 ос.	Москаленко Ю. О., Плющ С. О.
<i>Mergus serrator</i>	- // -	46,323	31,775	27.02.2014	10 ос.	Москаленко Ю. О., Плющ С. О.
<i>Mergus serrator</i>	- // -	46,265	31,820	06.08.2014	1 ос.	Плющ С. О.
<i>Mergus serrator</i>	- // -	46,299	31,748	07.08.2014	2 ос.	Плющ С. О.
<i>Mergus serrator</i>	- // -	46,328	31,782	21.10.2014	20 ос.	Плющ С. О.
<i>Mergus serrator</i>	- // -	46,299	31,748	22.10.2014	60 ос.	Плющ С. О.
<i>Mergus serrator</i>	- // -	46,255	31,772	25.11.2014	90 ос.	Москаленко Ю. О., Плющ С. О.
<i>Mergus serrator</i>	- // -	46,282	31,747	24.12.2014	50 ос.	Москаленко Ю. О., Плющ С. О.
<i>Mergus serrator</i>	- // -	46,282	31,747	17.02.2015	190 ос.	Плющ С. О.
<i>Mergus serrator</i>	- // -	46,323	31,775	17.02.2015	4 ос.	Плющ С. О.
<i>Mergus serrator</i>	- // -	46,292	31,908	07.09.2015	19 ос.	Плющ С. О.
<i>Mergus serrator</i>	- // -	46,258	31,769	01.12.2015	80 ос.	Москаленко Ю. О., Плющ С. О.
<i>Mergus serrator</i>	- // -	46,263	31,799	01.12.2015	20 ос.	Москаленко Ю. О., Плющ С. О.
<i>Mergus serrator</i>	- // -	46,270	31,754	01.12.2015	30 ос.	Москаленко Ю. О., Плющ С. О.
<i>Mergus serrator</i>	- // -	46,282	31,747	01.12.2015	120 ос.	Москаленко Ю. О., Плющ С. О.
<i>Mergus serrator</i>	- // -	46,323	31,775	01.12.2015	12 ос.	Москаленко Ю. О., Плющ С. О.
<i>Mergus serrator</i>	- // -	46,284	31,752	23.12.2015	74 ос.	Москаленко Ю. О., Плющ С. О.
<i>Mergus serrator</i>	- // -	46,320	31,777	23.12.2015	31 ос.	Москаленко Ю. О., Плющ С. О.
<i>Mergus serrator</i>	- // -	46,258	31,769	24.12.2015	1700 ос.	Плющ С. О.
<i>Mergus serrator</i>	- // -	46,263	31,799	24.12.2015	30 ос.	Плющ С. О.

Вид	Місце знахідки	Координати		Дата знахідки	Додаткова інформація	Авторство знахідки
		Широта	Довгота			
<i>Mergus serrator</i>	- // -	46,270	31,754	24.12.2015	90 ос.	Плющ С. О.
<i>Mergus serrator</i>	- // -	46,282	31,747	24.12.2015	74 ос.	Плющ С. О.
<i>Mergus serrator</i>	- // -	46,323	31,775	24.12.2015	31 ос.	Плющ С. О.
<i>Mergus serrator</i>	- // -	46,258	31,769	01.03.2016	700 ос.	Москаленко Ю. О., Плющ С. О.
<i>Mergus serrator</i>	- // -	46,263	31,799	01.03.2016	65 ос.	Москаленко Ю. О., Плющ С. О.
<i>Mergus serrator</i>	- // -	46,270	31,754	01.03.2016	100 ос.	Москаленко Ю. О., Плющ С. О.
<i>Mergus serrator</i>	- // -	46,282	31,747	01.03.2016	850 ос.	Москаленко Ю. О., Плющ С. О.
<i>Mergus serrator</i>	- // -	46,323	31,775	01.03.2016	54 ос.	Москаленко Ю. О., Плющ С. О.
<i>Mergus serrator</i>	- // -	46,272	31,827	18.08.2016	3 ос.; самиця з виводком	Плющ С. О.
<i>Mergus serrator</i>	- // -	46,255	31,772	24.11.2016	200 ос.	Москаленко Ю. О., Плющ С. О.
<i>Mergus serrator</i>	- // -	46,256	31,800	24.11.2016	60 ос.	Москаленко Ю. О., Плющ С. О.
<i>Mergus serrator</i>	- // -	46,271	31,765	24.11.2016	100 ос.	Москаленко Ю. О., Плющ С. О.
<i>Mergus serrator</i>	- // -	46,280	31,752	24.11.2016	280 ос.	Москаленко Ю. О., Плющ С. О.
<i>Mergus serrator</i>	- // -	46,320	31,775	24.11.2016	120 ос.	Москаленко Ю. О., Плющ С. О.
<i>Mergus serrator</i>	- // -	46,258	31,769	21.12.2016	7 ос.	Москаленко Ю. О., Плющ С. О.
<i>Mergus serrator</i>	- // -	46,265	31,820	13.09.2017	11 ос.	Плющ С. О.
<i>Mergus serrator</i>	- // -	46,259	31,798	17.10.2017	300 ос.	Плющ С. О.
<i>Mergus serrator</i>	- // -	46,280	31,752	29.11.2017	100 ос.	Москаленко Ю. О., Плющ С. О.
<i>Mergus serrator</i>	- // -	46,320	31,775	29.11.2017	40 ос.	Плющ С. О.
<i>Mergus serrator</i>	Ягорлицька зат. в районі ділянки ЧБЗ Ягорлицький Кут	46,337	31,858	07.12.2010	8 ос.	Москаленко Ю. О., Плющ С. О.
<i>Mergus serrator</i>	- // -	46,337	31,858	15.11.2011	230 ос.	Москаленко Ю. О., Плющ С. О.
<i>Mergus serrator</i>	- // -	46,338	31,858	21.09.2012	1 ос.	Плющ С. О.
<i>Mergus serrator</i>	- // -	46,334	31,810	23.10.2012	18 ос.	Плющ С. О.
<i>Mergus serrator</i>	- // -	46,337	31,824	23.10.2012	20 ос.	Плющ С. О.
<i>Mergus serrator</i>	- // -	46,337	31,824	23.10.2012	25 ос.	Плющ С. О.
<i>Mergus serrator</i>	- // -	46,338	31,858	23.10.2012	6 ос.	Плющ С. О.
<i>Mergus serrator</i>	- // -	46,329	31,795	19.11.2012	226 ос.	Плющ С. О.
<i>Mergus serrator</i>	- // -	46,334	31,810	19.11.2012	14 ос.	Плющ С. О.
<i>Mergus serrator</i>	- // -	46,337	31,824	19.11.2012	15 ос.	Плющ С. О.
<i>Mergus serrator</i>	- // -	46,338	31,858	19.11.2012	260 ос.	Плющ С. О.
<i>Mergus serrator</i>	- // -	46,335	31,858	20.12.2012	16 ос.	Москаленко Ю. О., Плющ С. О.
<i>Mergus serrator</i>	- // -	46,335	31,858	22.02.2013	40 ос.	Москаленко Ю. О., Плющ С. О.
<i>Mergus serrator</i>	- // -	46,329	31,795	16.10.2013	30 ос.	Плющ С. О.
<i>Mergus serrator</i>	- // -	46,334	31,810	16.10.2013	20 ос.	Плющ С. О.
<i>Mergus serrator</i>	- // -	46,337	31,824	17.10.2013	12 ос.	Плющ С. О.
<i>Mergus serrator</i>	- // -	46,337	31,824	17.10.2013	40 ос.	Плющ С. О.
<i>Mergus serrator</i>	- // -	46,338	31,858	17.10.2013	20 ос.	Плющ С. О.
<i>Mergus serrator</i>	- // -	46,338	31,858	29.10.2013	6 ос.	Плющ С. О.
<i>Mergus serrator</i>	- // -	46,334	31,810	28.11.2013	1 ос.	Плющ С. О.
<i>Mergus serrator</i>	- // -	46,337	31,858	11.12.2013	2 ос.	Москаленко Ю. О., Плющ С. О.
<i>Mergus serrator</i>	- // -	46,337	31,858	27.02.2014	10 ос.	Москаленко Ю. О., Плющ С. О.
<i>Mergus serrator</i>	- // -	46,329	31,795	21.10.2014	50 ос.	Плющ С. О.
<i>Mergus serrator</i>	- // -	46,334	31,810	21.10.2014	60 ос.	Плющ С. О.
<i>Mergus serrator</i>	- // -	46,337	31,824	21.10.2014	20 ос.	Плющ С. О.
<i>Mergus serrator</i>	- // -	46,337	31,824	21.10.2014	50 ос.	Плющ С. О.
<i>Mergus serrator</i>	- // -	46,338	31,858	21.10.2014	63 ос.	Плющ С. О.
<i>Mergus serrator</i>	- // -	46,337	31,858	17.02.2015	160 ос.	Плющ С. О.

Вид	Місце знахідки	Координати		Дата знахідки	Додаткова інформація	Авторство знахідки
		Широта	Довгота			
<i>Mergus serrator</i>	- // -	46,337	31,858	01.12.2015	11 ос.	Москаленко Ю. О., Плющ С. О.
<i>Mergus serrator</i>	- // -	46,335	31,858	23.12.2015	30 ос.	Москаленко Ю. О., Плющ С. О.
<i>Mergus serrator</i>	- // -	46,337	31,858	24.12.2015	30 ос.	Плющ С. О.
<i>Mergus serrator</i>	- // -	46,337	31,858	01.03.2016	30 ос.	Москаленко Ю. О., Плющ С. О.
<i>Mergus serrator</i>	- // -	46,338	31,858	24.11.2016	1240 ос.	Москаленко Ю. О., Плющ С. О.
<i>Mergus serrator</i>	- // -	46,337	31,858	21.12.2016	400 ос.	Москаленко Ю. О., Плющ С. О.
<i>Mergus serrator</i>	- // -	46,338	31,858	29.11.2017	200 ос.	Плющ С. О.
<i>Mergus serrator</i>	Ягорлицька зат. в районі с. Очаківського	46,367	31,993	22.02.2013	43 ос.	Москаленко Ю. О., Плющ С. О.
<i>Mergus serrator</i>	- // -	46,367	31,993	27.02.2014	1 ос.	Москаленко Ю. О., Плющ С. О.
<i>Mergus serrator</i>	- // -	46,367	31,993	01.03.2016	90 ос.	Москаленко Ю. О., Плющ С. О.
<i>Mergus serrator</i>	Ягорлицька зат. в районі Кінських о-вів	46,406	32,030	01.12.2015	2 ос.	Москаленко Ю. О., Плющ С. О.
<i>Mergus serrator</i>	- // -	46,406	32,030	01.03.2016	20 ос.	Москаленко Ю. О., Плющ С. О.
<i>Mergus serrator</i>	Ягорлицька зат. в районі Солонозерної ділянки ЧБЗ	46,430	31,954	31.10.2012	180 ос.	Плющ С. О.
<i>Mergus serrator</i>	- // -	46,431	31,975	31.10.2012	230 ос.	Плющ С. О.
<i>Mergus serrator</i>	- // -	46,435	31,931	31.10.2012	169 ос.	Плющ С. О.
<i>Mergus serrator</i>	- // -	46,439	31,997	31.10.2012	65 ос.	Плющ С. О.
<i>Mergus serrator</i>	- // -	46,447	31,907	31.10.2012	121 ос.	Плющ С. О.
<i>Mergus serrator</i>	- // -	46,430	31,954	18.12.2012	43 ос.	Плющ С. О.
<i>Mergus serrator</i>	- // -	46,431	31,975	18.12.2012	27 ос.	Плющ С. О.
<i>Mergus serrator</i>	- // -	46,435	31,931	18.12.2012	280 ос.	Плющ С. О.
<i>Mergus serrator</i>	- // -	46,439	31,997	18.12.2012	11 ос.	Плющ С. О.
<i>Mergus serrator</i>	- // -	46,447	31,907	18.12.2012	37 ос.	Плющ С. О.
<i>Mergus serrator</i>	- // -	46,430	31,954	23.10.2013	110 ос.	Плющ С. О.
<i>Mergus serrator</i>	- // -	46,431	31,975	23.10.2013	250 ос.	Плющ С. О.
<i>Mergus serrator</i>	- // -	46,435	31,931	23.10.2013	160 ос.	Плющ С. О.
<i>Mergus serrator</i>	- // -	46,439	31,997	23.10.2013	190 ос.	Плющ С. О.
<i>Mergus serrator</i>	- // -	46,441	32,012	23.10.2013	160 ос.	Плющ С. О.
<i>Mergus serrator</i>	- // -	46,447	31,907	23.10.2013	170 ос.	Плющ С. О.
<i>Mergus serrator</i>	- // -	46,439	31,997	20.11.2013	30 ос.	Плющ С. О.
<i>Mergus serrator</i>	- // -	46,441	32,012	20.11.2013	20 ос.	Плющ С. О.
<i>Mergus serrator</i>	- // -	46,431	31,975	31.10.2014	15 ос.	Плющ С. О.
<i>Mergus serrator</i>	- // -	46,435	31,931	12.11.2014	250 ос.	Плющ С. О.
<i>Mergus serrator</i>	- // -	46,447	31,907	12.11.2014	1800 ос.	Плющ С. О.
<i>Mergus serrator</i>	- // -	46,430	31,954	13.11.2014	60 ос.	Плющ С. О.
<i>Mergus serrator</i>	- // -	46,431	31,975	13.11.2014	200 ос.	Плющ С. О.
<i>Mergus serrator</i>	- // -	46,439	31,997	13.11.2014	230 ос.	Плющ С. О.
<i>Mergus serrator</i>	- // -	46,441	32,012	13.11.2014	220 ос.	Плющ С. О.
<i>Mergus serrator</i>	- // -	46,439	31,997	15.09.2015	2 ос.	Плющ С. О.
<i>Mergus serrator</i>	- // -	46,434	31,929	02.12.2015	30 ос.	Плющ С. О.
<i>Mergus serrator</i>	- // -	46,441	31,995	02.12.2015	200 ос.	Плющ С. О.
<i>Mergus serrator</i>	- // -	46,445	31,908	02.12.2015	300 ос.	Плющ С. О.
<i>Mergus serrator</i>	- // -	46,447	32,004	02.12.2015	110 ос.	Плющ С. О.
<i>Mergus serrator</i>	- // -	46,434	31,929	22.12.2015	50 ос.	Плющ С. О.
<i>Mergus serrator</i>	- // -	46,445	31,908	22.12.2015	3 ос.	Плющ С. О.
<i>Mergus serrator</i>	- // -	46,434	31,929	02.03.2016	300 ос.	Плющ С. О.
<i>Mergus serrator</i>	- // -	46,445	31,908	02.03.2016	1400 ос.	Плющ С. О.

Вид	Місце знахідки	Координати		Дата знахідки	Додаткова інформація	Авторство знахідки
		Широта	Довгота			
<i>Mergus serrator</i>	- // -	46,435	31,931	17.11.2016	770 ос.	Плющ С. О.
<i>Mergus serrator</i>	- // -	46,441	32,012	17.11.2016	12 ос.	Плющ С. О.
<i>Mergus serrator</i>	- // -	46,447	31,907	17.11.2016	700 ос.	Плющ С. О.
<i>Mergus serrator</i>	- // -	46,441	31,995	23.02.2017	200 ос.	Плющ С. О.
<i>Mergus serrator</i>	- // -	46,445	31,908	23.02.2017	7 ос.	Плющ С. О.
<i>Mergus serrator</i>	- // -	46,447	32,004	23.02.2017	9 ос.	Плющ С. О.
<i>Mergus serrator</i>	- // -	46,455	31,992	23.02.2017	2 ос.	Плющ С. О.
<i>Mergus serrator</i>	- // -	46,429	31,957	19.10.2017	80 ос.	Плющ С. О.
<i>Mergus serrator</i>	- // -	46,430	31,979	19.10.2017	200 ос.	Плющ С. О.
<i>Mergus serrator</i>	- // -	46,438	31,931	19.10.2017	400 ос.	Плющ С. О.
<i>Mergus serrator</i>	- // -	46,448	31,909	19.10.2017	60 ос.	Плющ С. О.
<i>Mergus serrator</i>	Ягорлицька зат. в районі о-вів Довгого та Круглого	46,421	31,736	04.04.2013	175 ос.	Москаленко Ю. О., Плющ С. О.
<i>Mergus serrator</i>	- // -	46,429	31,727	31.03.2016	4 ос.	Москаленко Ю. О.
<i>Mergus serrator</i>	- // -	46,429	31,727	29.03.2017	1 ос.	Москаленко Ю. О.
<i>Pandion haliaetus</i>	Тендрівська зат. в районі Потіївської ділянки ЧБЗ	46,181	32,239	17.09.2013	1 ос.	Плющ С. О.
<i>Pandion haliaetus</i>	- // -	46,136	32,219	09.10.2013	1 ос.	Слудчик О. М.
<i>Pandion haliaetus</i>	- // -	46,136	32,219	17.09.2014	2 ос.	Плющ С. О.
<i>Pandion haliaetus</i>	- // -	46,132	32,221	18.09.2015	1 ос.	Плющ С. О.
<i>Pandion haliaetus</i>	- // -	46,181	32,239	18.09.2015	5 ос.	Плющ С. О.
<i>Pandion haliaetus</i>	- // -	46,136	32,219	14.09.2016	1 ос.	Плющ С. О.
<i>Pandion haliaetus</i>	- // -	46,136	32,219	30.08.2017	1 ос.	Ткаченко П. В.
<i>Pandion haliaetus</i>	- // -	46,136	32,219	07.09.2017	1 ос.	Плющ С. О.
<i>Pandion haliaetus</i>	Тендрівська зат. в районі ділянки ЧБЗ Ягорлицький Кут	46,281	31,894	03.10.2013	1 ос.	Плющ С. О.
<i>Circus cyaneus</i>	Ягорлицька зат. в районі с. Очаківського	46,367	31,993	15.11.2011	1 ос.	Москаленко Ю. О., Плющ С. О.
<i>Circus cyaneus</i>	Ягорлицька зат. в районі Кінських о-вів	46,405	32,052	17.10.2017	1 ос.; самка	Плющ С. О.
<i>Buteo rufinus</i>	Тендрівська зат. в районі Потіївської ділянки ЧБЗ	46,166	32,234	20.12.2012	1 ос.	Москаленко Ю. О., Плющ С. О.
<i>Haliaeetus albicilla</i>	Тендрівська зат. в районі Потіївської ділянки ЧБЗ	46,138	32,219	17.12.2008	1 ос.	Москаленко Ю. О.
<i>Haliaeetus albicilla</i>	- // -	46,139	32,217	24.09.2012	1 ос.	Плющ С. О.
<i>Haliaeetus albicilla</i>	- // -	46,139	32,217	08.10.2012	2 ос.	Плющ С. О.
<i>Haliaeetus albicilla</i>	- // -	46,138	32,224	20.12.2012	1 ос.	Москаленко Ю. О., Плющ С. О.
<i>Haliaeetus albicilla</i>	- // -	46,176	32,242	20.12.2012	1 ос.	Москаленко Ю. О., Плющ С. О.
<i>Haliaeetus albicilla</i>	- // -	46,139	32,217	04.01.2013	1 ос.	Плющ С. О.
<i>Haliaeetus albicilla</i>	- // -	46,186	32,231	10.10.2013	1 ос.	Плющ С. О.
<i>Haliaeetus albicilla</i>	- // -	46,139	32,217	25.10.2013	1 ос.	Плющ С. О.
<i>Haliaeetus albicilla</i>	- // -	46,139	32,217	22.11.2013	1 ос.	Плющ С. О.
<i>Haliaeetus albicilla</i>	- // -	46,186	32,231	22.11.2013	3 ос.	Плющ С. О.
<i>Haliaeetus albicilla</i>	- // -	46,162	32,239	11.12.2013	6 ос.	Москаленко Ю. О., Плющ С. О.
<i>Haliaeetus albicilla</i>	- // -	46,176	32,242	11.12.2013	2 ос.	Москаленко Ю. О., Плющ С. О.
<i>Haliaeetus albicilla</i>	- // -	46,168	32,232	28.10.2014	1 ос.	Плющ С. О.
<i>Haliaeetus albicilla</i>	- // -	46,139	32,217	26.11.2014	2 ос.	Москаленко Ю. О., Плющ С. О.
<i>Haliaeetus albicilla</i>	- // -	46,168	32,232	26.11.2014	5 ос.	Москаленко Ю. О., Плющ С. О.
<i>Haliaeetus albicilla</i>	- // -	46,186	32,231	26.11.2014	1 ос.	Москаленко Ю. О., Плющ С. О.
<i>Haliaeetus albicilla</i>	- // -	46,141	32,215	17.02.2015	3 ос.	Плющ С. О.

Вид	Місце знахідки	Координати		Дата знахідки	Додаткова інформація	Авторство знахідки
		Широта	Довгота			
<i>Haliaeetus albicilla</i>	- // -	46,159	32,216	17.02.2015	3 ос.	Москаленко Ю. О.
<i>Haliaeetus albicilla</i>	- // -	46,177	32,226	03.12.2015	2 ос.	Плющ С. О.
<i>Haliaeetus albicilla</i>	- // -	46,141	32,215	23.12.2015	1 ос.	Москаленко Ю. О., Плющ С. О.
<i>Haliaeetus albicilla</i>	- // -	46,177	32,226	23.12.2015	4 ос.	Москаленко Ю. О., Плющ С. О.
<i>Haliaeetus albicilla</i>	- // -	46,177	32,226	29.02.2016	5 ос.	Москаленко Ю. О., Плющ С. О.
<i>Haliaeetus albicilla</i>	- // -	46,141	32,215	19.12.2016	19 ос.	Москаленко Ю. О., Плющ С. О.
<i>Haliaeetus albicilla</i>	- // -	46,159	32,216	19.12.2016	32 ос.	Москаленко Ю. О., Плющ С. О.
<i>Haliaeetus albicilla</i>	- // -	46,159	32,216	21.02.2017	2 ос.	Плющ С. О.
<i>Haliaeetus albicilla</i>	- // -	46,177	32,226	21.02.2017	2 ос.	Плющ С. О.
<i>Haliaeetus albicilla</i>	Тендрівська зат. в районі с. Берегового	46,235	32,073	11.12.2013	1 ос.	Москаленко Ю. О., Плющ С. О.
<i>Haliaeetus albicilla</i>	- // -	46,235	32,073	27.02.2014	1 ос.	Москаленко Ю. О., Плющ С. О.
<i>Haliaeetus albicilla</i>	Тендрівська зат. в районі с. Олександрівки	46,254	32,047	17.12.2008	1 ос.	Москаленко Ю. О.
<i>Haliaeetus albicilla</i>	Тендрівська зат. в районі ділянки ЧБЗ Ягорлицький Кут	46,323	31,775	04.10.2007	1 ос.	Москаленко Ю. О.
<i>Haliaeetus albicilla</i>	- // -	46,284	31,752	17.12.2008	1 ос.	Москаленко Ю. О.
<i>Haliaeetus albicilla</i>	- // -	46,282	31,751	07.12.2010	7 ос.	Москаленко Ю. О., Плющ С. О.
<i>Haliaeetus albicilla</i>	- // -	46,282	31,751	15.11.2011	1 ос.	Москаленко Ю. О., Плющ С. О.
<i>Haliaeetus albicilla</i>	- // -	46,322	31,773	15.11.2011	1 ос.	Москаленко Ю. О., Плющ С. О.
<i>Haliaeetus albicilla</i>	- // -	46,292	31,742	22.08.2012	1 ос.	Плющ С. О.
<i>Haliaeetus albicilla</i>	- // -	46,321	31,773	22.08.2012	2 ос.	Плющ С. О.
<i>Haliaeetus albicilla</i>	- // -	46,292	31,742	19.09.2012	3 ос.	Плющ С. О.
<i>Haliaeetus albicilla</i>	- // -	46,297	31,771	19.09.2012	1 ос.	Плющ С. О.
<i>Haliaeetus albicilla</i>	- // -	46,284	31,894	20.09.2012	1 ос.	Плющ С. О.
<i>Haliaeetus albicilla</i>	- // -	46,269	31,849	22.10.2012	1 ос.	Плющ С. О.
<i>Haliaeetus albicilla</i>	- // -	46,284	31,894	22.10.2012	1 ос.	Плющ С. О.
<i>Haliaeetus albicilla</i>	- // -	46,274	31,799	23.10.2012	1 ос.	Плющ С. О.
<i>Haliaeetus albicilla</i>	- // -	46,292	31,742	23.10.2012	3 ос.	Плющ С. О.
<i>Haliaeetus albicilla</i>	- // -	46,309	31,757	23.10.2012	1 ос.	Плющ С. О.
<i>Haliaeetus albicilla</i>	- // -	46,324	31,781	19.11.2012	2 ос.	Плющ С. О.
<i>Haliaeetus albicilla</i>	- // -	46,292	31,742	20.11.2012	9 ос.	Плющ С. О.
<i>Haliaeetus albicilla</i>	- // -	46,311	31,762	20.11.2012	6 ос.	Плющ С. О.
<i>Haliaeetus albicilla</i>	- // -	46,321	31,773	20.11.2012	1 ос.	Плющ С. О.
<i>Haliaeetus albicilla</i>	- // -	46,265	31,819	21.11.2012	3 ос.	Плющ С. О.
<i>Haliaeetus albicilla</i>	- // -	46,266	31,780	21.11.2012	2 ос.	Плющ С. О.
<i>Haliaeetus albicilla</i>	- // -	46,268	31,823	21.11.2012	1 ос.	Плющ С. О.
<i>Haliaeetus albicilla</i>	- // -	46,269	31,869	21.11.2012	1 ос.	Плющ С. О.
<i>Haliaeetus albicilla</i>	- // -	46,271	31,878	21.11.2012	1 ос.	Плющ С. О.
<i>Haliaeetus albicilla</i>	- // -	46,274	31,799	21.11.2012	3 ос.	Плющ С. О.
<i>Haliaeetus albicilla</i>	- // -	46,284	31,894	22.11.2012	1 ос.	Плющ С. О.
<i>Haliaeetus albicilla</i>	- // -	46,284	31,752	20.12.2012	15 ос.	Москаленко Ю. О., Плющ С. О.
<i>Haliaeetus albicilla</i>	- // -	46,284	31,752	22.02.2013	3 ос.	Москаленко Ю. О., Плющ С. О.
<i>Haliaeetus albicilla</i>	- // -	46,297	31,771	09.08.2013	1 ос.	Плющ С. О.
<i>Haliaeetus albicilla</i>	- // -	46,274	31,799	21.08.2013	1 ос.	Плющ С. О.
<i>Haliaeetus albicilla</i>	- // -	46,292	31,742	21.08.2013	1 ос.	Плющ С. О.
<i>Haliaeetus albicilla</i>	- // -	46,324	31,781	21.08.2013	1 ос.	Плющ С. О.
<i>Haliaeetus albicilla</i>	- // -	46,267	31,833	15.10.2013	1 ос.	Плющ С. О.
<i>Haliaeetus albicilla</i>	- // -	46,272	31,826	15.10.2013	1 ос.	Плющ С. О.

Вид	Місце знахідки	Координати		Дата знахідки	Додаткова інформація	Авторство знахідки
		Широта	Довгота			
<i>Haliaeetus albicilla</i>	- // -	46,297	31,771	15.10.2013	2 ос.	Плющ С. О.
<i>Haliaeetus albicilla</i>	- // -	46,274	31,799	27.11.2013	2 ос.	Плющ С. О.
<i>Haliaeetus albicilla</i>	- // -	46,283	31,776	28.11.2013	2 ос.	Плющ С. О.
<i>Haliaeetus albicilla</i>	- // -	46,292	31,742	28.11.2013	3 ос.	Плющ С. О.
<i>Haliaeetus albicilla</i>	- // -	46,309	31,757	28.11.2013	1 ос.	Плющ С. О.
<i>Haliaeetus albicilla</i>	- // -	46,284	31,752	11.12.2013	2 ос.	Москаленко Ю. О., Плющ С. О.
<i>Haliaeetus albicilla</i>	- // -	46,282	31,751	27.02.2014	1 ос.	Москаленко Ю. О., Плющ С. О.
<i>Haliaeetus albicilla</i>	- // -	46,284	31,894	17.09.2014	1 ос.	Плющ С. О.
<i>Haliaeetus albicilla</i>	- // -	46,292	31,742	22.10.2014	2 ос.	Плющ С. О.
<i>Haliaeetus albicilla</i>	- // -	46,321	31,773	22.10.2014	1 ос.	Плющ С. О.
<i>Haliaeetus albicilla</i>	- // -	46,272	31,783	25.11.2014	1 ос.	Москаленко Ю. О., Плющ С. О.
<i>Haliaeetus albicilla</i>	- // -	46,283	31,776	25.11.2014	9 ос.	Москаленко Ю. О., Плющ С. О.
<i>Haliaeetus albicilla</i>	- // -	46,321	31,773	25.11.2014	1 ос.	Москаленко Ю. О., Плющ С. О.
<i>Haliaeetus albicilla</i>	- // -	46,282	31,751	24.12.2014	1 ос.	Москаленко Ю. О., Плющ С. О.
<i>Haliaeetus albicilla</i>	- // -	46,282	31,751	17.02.2015	4 ос.	Плющ С. О.
<i>Haliaeetus albicilla</i>	- // -	46,322	31,773	17.02.2015	1 ос.	Плющ С. О.
<i>Haliaeetus albicilla</i>	- // -	46,292	31,742	10.09.2015	1 ос.	Плющ С. О.
<i>Haliaeetus albicilla</i>	- // -	46,265	31,794	01.12.2015	1 ос.	Москаленко Ю. О., Плющ С. О.
<i>Haliaeetus albicilla</i>	- // -	46,282	31,751	01.12.2015	3 ос.	Москаленко Ю. О., Плющ С. О.
<i>Haliaeetus albicilla</i>	- // -	46,321	31,773	07.09.2016	2 ос.	Плющ С. О.
<i>Haliaeetus albicilla</i>	- // -	46,283	31,776	24.11.2016	4 ос.	Москаленко Ю. О., Плющ С. О.
<i>Haliaeetus albicilla</i>	- // -	46,321	31,773	24.11.2016	1 ос.	Москаленко Ю. О., Плющ С. О.
<i>Haliaeetus albicilla</i>	- // -	46,282	31,751	21.12.2016	4 ос.	Москаленко Ю. О., Плющ С. О.
<i>Haliaeetus albicilla</i>	- // -	46,322	31,773	21.12.2016	1 ос.	Москаленко Ю. О., Плющ С. О.
<i>Haliaeetus albicilla</i>	- // -	46,274	31,799	13.09.2017	1 ос.	Плющ С. О.
<i>Haliaeetus albicilla</i>	- // -	46,297	31,771	13.09.2017	1 ос.	Плющ С. О.
<i>Haliaeetus albicilla</i>	- // -	46,273	31,736	17.10.2017	2 ос.	Плющ С. О.
<i>Haliaeetus albicilla</i>	- // -	46,273	31,736	29.11.2017	1 ос.	Плющ С. О.
<i>Haliaeetus albicilla</i>	Ягорлицька зат. в районі ділянки ЧБЗ Ягорлицький Кут	46,333	31,825	21.09.2012	1 ос.	Плющ С. О.
<i>Haliaeetus albicilla</i>	- // -	46,333	31,835	19.11.2012	3 ос.	Плющ С. О.
<i>Haliaeetus albicilla</i>	- // -	46,329	31,794	16.09.2014	1 ос.	Плющ С. О.
<i>Haliaeetus albicilla</i>	- // -	46,333	31,825	21.10.2014	1 ос.	Плющ С. О.
<i>Haliaeetus albicilla</i>	- // -	46,336	31,866	25.11.2014	1 ос.	Москаленко Ю. О., Плющ С. О.
<i>Haliaeetus albicilla</i>	- // -	46,336	31,859	21.12.2016	2 ос.	Москаленко Ю. О., Плющ С. О.
<i>Haliaeetus albicilla</i>	Ягорлицька зат. в районі с. Очаківського	46,367	31,993	15.11.2011	2 ос.	Москаленко Ю. О., Плющ С. О.
<i>Haliaeetus albicilla</i>	- // -	46,365	31,998	24.12.2014	1 ос.	Москаленко Ю. О., Плющ С. О.
<i>Haliaeetus albicilla</i>	- // -	46,365	31,998	17.02.2015	3 ос.	Плющ С. О.
<i>Haliaeetus albicilla</i>	- // -	46,367	31,993	23.12.2015	2 ос.	Москаленко Ю. О., Плющ С. О.
<i>Haliaeetus albicilla</i>	- // -	46,360	32,008	19.10.2016	1 ос.	Плющ С. О.
<i>Haliaeetus albicilla</i>	- // -	46,365	31,998	21.12.2016	40 ос.	Москаленко Ю. О., Плющ С. О.
<i>Haliaeetus albicilla</i>	Ягорлицька зат. в районі Кінських о-вів	46,399	32,031	20.12.2012	12 ос.	Москаленко Ю. О., Плющ С. О.
<i>Haliaeetus albicilla</i>	- // -	46,399	32,031	11.12.2013	1 ос.	Москаленко Ю. О., Плющ С. О.
<i>Haliaeetus albicilla</i>	- // -	46,399	32,047	25.11.2014	1 ос.	Москаленко Ю. О., Плющ С. О.
<i>Haliaeetus albicilla</i>	- // -	46,399	32,035	17.02.2015	3 ос.	Плющ С. О.
<i>Haliaeetus albicilla</i>	- // -	46,399	32,035	01.12.2015	3 ос.	Москаленко Ю. О., Плющ С. О.
<i>Haliaeetus albicilla</i>	- // -	46,399	32,047	19.10.2016	2 ос.	Плющ С. О.

Вид	Місце знахідки	Координати		Дата знахідки	Додаткова інформація	Авторство знахідки
		Широта	Довгота			
<i>Haliaeetus albicilla</i>	- // -	46,399	32,047	19.10.2016	3 ос.	Плющ С. О.
<i>Haliaeetus albicilla</i>	- // -	46,399	32,035	21.12.2016	2 ос.	Москаленко Ю. О., Плющ С. О.
<i>Haliaeetus albicilla</i>	Ягорлицька зат. в районі Солонозерної ділянки ЧБЗ	46,440	31,958	03.08.2012	1 ос.	Плющ С. О.
<i>Haliaeetus albicilla</i>	- // -	46,440	31,958	12.09.2012	1 ос.	Плющ С. О.
<i>Haliaeetus albicilla</i>	- // -	46,452	31,991	12.09.2012	1 ос.	Плющ С. О.
<i>Haliaeetus albicilla</i>	- // -	46,445	31,935	04.10.2012	3 ос.	Плющ С. О.
<i>Haliaeetus albicilla</i>	- // -	46,453	31,913	04.10.2012	2 ос.	Плющ С. О.
<i>Haliaeetus albicilla</i>	- // -	46,447	31,984	28.11.2012	2 ос.	Плющ С. О.
<i>Haliaeetus albicilla</i>	- // -	46,452	31,991	28.11.2012	4 ос.	Плющ С. О.
<i>Haliaeetus albicilla</i>	- // -	46,440	31,970	18.12.2012	2 ос.	Плющ С. О.
<i>Haliaeetus albicilla</i>	- // -	46,445	31,935	18.12.2012	4 ос.	Плющ С. О.
<i>Haliaeetus albicilla</i>	- // -	46,440	31,958	19.09.2013	2 ос.	Плющ С. О.
<i>Haliaeetus albicilla</i>	- // -	46,440	31,970	23.10.2013	1 ос.	Плющ С. О.
<i>Haliaeetus albicilla</i>	- // -	46,440	31,958	31.10.2014	1 ос.	Плющ С. О.
<i>Haliaeetus albicilla</i>	- // -	46,440	31,970	31.10.2014	2 ос.	Плющ С. О.
<i>Haliaeetus albicilla</i>	- // -	46,453	31,913	31.10.2014	1 ос.	Плющ С. О.
<i>Haliaeetus albicilla</i>	- // -	46,440	31,970	13.11.2014	1 ос.	Плющ С. О.
<i>Haliaeetus albicilla</i>	- // -	46,452	31,991	13.11.2014	1 ос.	Плющ С. О.
<i>Haliaeetus albicilla</i>	- // -	46,440	31,958	15.09.2015	1 ос.	Плющ С. О.
<i>Haliaeetus albicilla</i>	- // -	46,439	31,931	02.12.2015	3 ос.	Плющ С. О.
<i>Haliaeetus albicilla</i>	- // -	46,449	31,909	02.12.2015	1 ос.	Плющ С. О.
<i>Haliaeetus albicilla</i>	- // -	46,452	31,991	02.12.2015	1 ос.	Плющ С. О.
<i>Haliaeetus albicilla</i>	- // -	46,440	31,970	22.12.2015	2 ос.	Плющ С. О.
<i>Haliaeetus albicilla</i>	- // -	46,440	31,970	02.03.2016	1 ос.	Плющ С. О.
<i>Haliaeetus albicilla</i>	- // -	46,453	31,913	18.10.2016	1 ос.	Плющ С. О.
<i>Haliaeetus albicilla</i>	- // -	46,445	31,935	17.11.2016	4 ос.	Плющ С. О.
<i>Haliaeetus albicilla</i>	- // -	46,453	31,913	17.11.2016	3 ос.	Плющ С. О.
<i>Haliaeetus albicilla</i>	- // -	46,438	31,957	22.12.2016	2 ос.	Плющ С. О.
<i>Haliaeetus albicilla</i>	- // -	46,439	31,931	22.12.2016	2 ос.	Плющ С. О.
<i>Haliaeetus albicilla</i>	- // -	46,447	31,990	22.12.2016	1 ос.	Плющ С. О.
<i>Haliaeetus albicilla</i>	- // -	46,449	31,909	22.12.2016	2 ос.	Плющ С. О.
<i>Haliaeetus albicilla</i>	- // -	46,438	31,957	23.02.2017	1 ос.	Плющ С. О.
<i>Haliaeetus albicilla</i>	- // -	46,439	31,931	23.02.2017	9 ос.	Плющ С. О.
<i>Haliaeetus albicilla</i>	- // -	46,440	31,970	23.02.2017	3 ос.	Плющ С. О.
<i>Haliaeetus albicilla</i>	- // -	46,444	31,939	19.10.2017	3 ос.	Плющ С. О.
<i>Haliaeetus albicilla</i>	- // -	46,445	31,984	19.10.2017	1 ос.	Плющ С. О.
<i>Haliaeetus albicilla</i>	- // -	46,455	31,909	19.10.2017	2 ос.	Плющ С. О.
<i>Falco peregrinus</i>	Тендрівська зат. в районі Потіївської ділянки ЧБЗ	46,135	32,226	15.11.2012	1 ос.	Москаленко Ю. О., Плющ С. О.
<i>Falco peregrinus</i>	- // -	46,174	32,238	17.09.2013	1 ос.	Плющ С. О.
<i>Falco peregrinus</i>	- // -	46,164	32,232	30.09.2015	1 ос.	Плющ С. О.
<i>Falco peregrinus</i>	Тендрівська зат. в районі ділянки ЧБЗ Ягорлицький Кут	46,274	31,825	21.11.2012	1 ос.	Плющ С. О.
<i>Falco peregrinus</i>	- // -	46,324	31,786	16.10.2013	2 ос.	Плющ С. О.
<i>Grus grus</i>	Тендрівська зат. в районі Потіївської ділянки ЧБЗ	46,132	32,226	18.09.2014	8 ос.	Плющ С. О.
<i>Grus grus</i>	- // -	46,177	32,245	30.09.2015	11 ос.	Плющ С. О.
<i>Grus grus</i>	- // -	46,165	32,231	17.10.2016	43 ос.	Плющ С. О.

Вид	Місце знахідки	Координати		Дата знахідки	Додаткова інформація	Авторство знахідки
		Широта	Довгота			
<i>Grus grus</i>	Тендрівська зат. в районі ділянки ЧБЗ Ягорлицький Кут	46,267	31,871	22.10.2012	64 ос.	Плющ С. О.
<i>Grus grus</i>	- // -	46,282	31,887	03.10.2013	16 ос.	Плющ С. О.
<i>Grus grus</i>	- // -	46,288	31,776	24.11.2017	+	Леонов А. І.
<i>Charadrius hiaticula</i>	Тендрівська зат. в районі Потіївської ділянки ЧБЗ	46,162	32,239	16.05.2012	2 ос.	Москаленко Ю. О.
<i>Charadrius hiaticula</i>	- // -	46,138	32,224	10.09.2012	1 ос.	Москаленко Ю. О., Плющ С. О.
<i>Charadrius hiaticula</i>	- // -	46,135	32,225	12.08.2013	11 ос.	Плющ С. О.
<i>Charadrius hiaticula</i>	- // -	46,167	32,247	26.08.2013	3 ос.	Плющ С. О.
<i>Charadrius hiaticula</i>	- // -	46,167	32,247	05.08.2016	5 ос.	Плющ С. О.
<i>Charadrius hiaticula</i>	- // -	46,167	32,247	14.09.2016	5 ос.	Плющ С. О.
<i>Charadrius hiaticula</i>	- // -	46,135	32,225	07.09.2017	10 ос.	Плющ С. О.
<i>Charadrius hiaticula</i>	- // -	46,167	32,231	07.09.2017	4 ос.	Плющ С. О.
<i>Charadrius hiaticula</i>	Тендрівська зат. в районі ділянки ЧБЗ Ягорлицький Кут	46,270	31,848	14.10.2013	1 ос.	Плющ С. О.
<i>Charadrius hiaticula</i>	Ягорлицька зат. в районі Солонозерної ділянки ЧБЗ	46,444	31,977	12.09.2012	10 ос.	Плющ С. О.
<i>Charadrius hiaticula</i>	- // -	46,447	31,986	12.09.2012	26 ос.	Плющ С. О.
<i>Charadrius hiaticula</i>	- // -	46,444	31,977	13.09.2012	33 ос.	Плющ С. О.
<i>Charadrius hiaticula</i>	- // -	46,440	31,958	04.10.2012	2 ос.	Плющ С. О.
<i>Charadrius hiaticula</i>	- // -	46,440	31,958	05.09.2017	10 ос.	Плющ С. О.
<i>Charadrius hiaticula</i>	- // -	46,444	31,977	05.09.2017	4 ос.	Плющ С. О.
<i>Charadrius alexandrinus</i>	Тендрівська зат. в районі Потіївської ділянки ЧБЗ	46,138	32,224	10.09.2012	26 ос.	Москаленко Ю. О., Плющ С. О.
<i>Charadrius alexandrinus</i>	- // -	46,133	32,223	20.12.2012	1 ос.	Москаленко Ю. О., Плющ С. О.
<i>Charadrius alexandrinus</i>	- // -	46,135	32,226	12.08.2013	9 ос.	Плющ С. О.
<i>Charadrius alexandrinus</i>	- // -	46,135	32,226	17.09.2013	1 ос.	Плющ С. О.
<i>Charadrius alexandrinus</i>	- // -	46,133	32,225	10.10.2013	4 ос.	Плющ С. О.
<i>Charadrius alexandrinus</i>	- // -	46,135	32,226	12.08.2014	2 ос.	Плющ С. О.
<i>Charadrius alexandrinus</i>	- // -	46,133	32,225	18.08.2015	3 ос.	Плющ С. О.
<i>Charadrius alexandrinus</i>	- // -	46,133	32,225	20.07.2017	8 ос.	Плющ С. О.
<i>Charadrius alexandrinus</i>	- // -	46,133	32,225	05.08.2017	2 ос.; самиця з виводком	Плющ С. О.
<i>Charadrius alexandrinus</i>	- // -	46,133	32,225	23.08.2017	1 ос.	Плющ С. О.
<i>Charadrius alexandrinus</i>	- // -	46,135	32,226	07.09.2017	1 ос.	Плющ С. О.
<i>Charadrius alexandrinus</i>	- // -	46,177	32,243	08.09.2017	1 ос.	Плющ С. О.
<i>Charadrius alexandrinus</i>	Тендрівська зат. в районі ділянки ЧБЗ Ягорлицький Кут	46,271	31,850	08.08.2013	2 ос.	Плющ С. О.
<i>Charadrius alexandrinus</i>	- // -	46,283	31,776	21.08.2013	3 ос.	Плющ С. О.
<i>Charadrius alexandrinus</i>	Ягорлицька зат., Кефальні оз.	46,340	31,939	02.08.2013	10 ос.	Москаленко Ю. О.
<i>Charadrius alexandrinus</i>	Ягорлицька зат. в районі Солонозерної ділянки ЧБЗ	46,447	31,987	12.09.2012	4 ос.	Плющ С. О.
<i>Himantopus himantopus</i>	Тендрівська зат. в районі Потіївської ділянки ЧБЗ	46,162	32,239	20.03.2014	+	Москаленко Ю. О.
<i>Himantopus himantopus</i>	- // -	46,169	32,248	12.08.2014	3 ос.	Плющ С. О.
<i>Himantopus himantopus</i>	- // -	46,162	32,235	18.08.2015	12 ос.	Плющ С. О.
<i>Himantopus himantopus</i>	- // -	46,162	32,235	05.08.2016	7 ос.	Плющ С. О.
<i>Himantopus himantopus</i>	- // -	46,169	32,248	05.08.2016	10 ос.	Плющ С. О.
<i>Himantopus himantopus</i>	- // -	46,162	32,235	23.08.2017	1 ос.	Плющ С. О.
<i>Himantopus himantopus</i>	Тендрівська зат. в районі ділянки ЧБЗ Ягорлицький Кут	46,282	31,890	08.08.2013	2 ос.	Плющ С. О.

Вид	Місце знахідки	Координати		Дата знахідки	Додаткова інформація	Авторство знахідки
		Широта	Довгота			
<i>Himantopus himantopus</i>	Ягорлицька зат., Кефальні оз.	46,340	31,939	16.07.2013	+	Москаленко Ю. О.
<i>Recurvirostra avosetta</i>	Тендрівська зат. в районі Потіївської ділянки ЧБЗ	46,138	32,224	16.05.2012	2 ос.; гніздова пара	Москаленко Ю. О.
<i>Recurvirostra avosetta</i>	- // -	46,173	32,239	10.09.2012	8 ос.	Москаленко Ю. О., Плющ С. О.
<i>Recurvirostra avosetta</i>	- // -	46,162	32,239	29.04.2013	44 ос.	Москаленко Ю. О.
<i>Recurvirostra avosetta</i>	- // -	46,173	32,239	26.08.2013	5 ос.	Плющ С. О.
<i>Recurvirostra avosetta</i>	- // -	46,135	32,225	17.09.2013	13 ос.	Плющ С. О.
<i>Recurvirostra avosetta</i>	- // -	46,173	32,239	17.09.2013	15 ос.	Плющ С. О.
<i>Recurvirostra avosetta</i>	- // -	46,173	32,239	05.08.2016	23 ос.	Плющ С. О.
<i>Recurvirostra avosetta</i>	- // -	46,173	32,239	05.08.2016	30 ос.	Плющ С. О.
<i>Recurvirostra avosetta</i>	Ягорлицька зат., Кефальні оз.	46,340	31,939	27.08.2012	1 ос.	Москаленко Ю. О.
<i>Recurvirostra avosetta</i>	- // -	46,340	31,939	15.04.2013	+	Москаленко Ю. О.
<i>Haematopus ostralegus</i>	Тендрівська зат. в районі Потіївської ділянки ЧБЗ	46,138	32,224	16.05.2012	4 ос.; 2 гніздові пари	Москаленко Ю. О.
<i>Haematopus ostralegus</i>	- // -	46,135	32,225	10.09.2012	4 ос.	Москаленко Ю. О., Плющ С. О.
<i>Haematopus ostralegus</i>	- // -	46,135	32,225	24.09.2012	3 ос.	Плющ С. О.
<i>Haematopus ostralegus</i>	- // -	46,162	32,239	29.04.2013	2 ос.	Москаленко Ю. О.
<i>Haematopus ostralegus</i>	- // -	46,135	32,225	12.08.2014	2 ос.	Плющ С. О.
<i>Haematopus ostralegus</i>	- // -	46,167	32,231	12.08.2014	2 ос.	Плющ С. О.
<i>Haematopus ostralegus</i>	- // -	46,169	32,247	12.08.2014	2 ос.	Плющ С. О.
<i>Haematopus ostralegus</i>	- // -	46,167	32,231	19.08.2014	1 ос.	Плющ С. О.
<i>Haematopus ostralegus</i>	- // -	46,167	32,231	05.09.2014	2 ос.	Плющ С. О.
<i>Haematopus ostralegus</i>	- // -	46,135	32,226	29.02.2016	2 ос.	Москаленко Ю. О., Плющ С. О.
<i>Haematopus ostralegus</i>	- // -	46,138	32,219	23.03.2017	2 ос.	Москаленко Ю. О.
<i>Haematopus ostralegus</i>	- // -	46,135	32,225	30.05.2017	5 ос.	Плющ С. О.
<i>Haematopus ostralegus</i>	- // -	46,162	32,239	30.06.2017	6 ос.	Москаленко Ю. О., Плющ С. О.
<i>Haematopus ostralegus</i>	- // -	46,169	32,247	30.06.2017	3 ос.	Плющ С. О.
<i>Haematopus ostralegus</i>	- // -	46,169	32,247	20.07.2017	5 ос.	Плющ С. О.
<i>Haematopus ostralegus</i>	- // -	46,167	32,231	04.08.2017	2 ос.	Плющ С. О.
<i>Haematopus ostralegus</i>	- // -	46,169	32,247	04.08.2017	6 ос.	Плющ С. О.
<i>Haematopus ostralegus</i>	- // -	46,135	32,225	05.08.2017	1 ос.	Плющ С. О.
<i>Haematopus ostralegus</i>	- // -	46,149	32,238	05.08.2017	5 ос.	Плющ С. О.
<i>Haematopus ostralegus</i>	- // -	46,133	32,223	23.08.2017	1 ос.	Плющ С. О.
<i>Haematopus ostralegus</i>	- // -	46,135	32,225	23.08.2017	2 ос.	Плющ С. О.
<i>Haematopus ostralegus</i>	- // -	46,169	32,247	23.08.2017	15 ос.	Плющ С. О.
<i>Haematopus ostralegus</i>	Тендрівська зат. в районі с. Олександрівки	46,254	32,047	11.03.2015	2 ос.	Москаленко Ю. О.
<i>Haematopus ostralegus</i>	Тендрівська зат. в районі ділянки ЧБЗ Ягорлицький Кут	46,281	31,893	21.08.2012	8 ос.	Плющ С. О.
<i>Haematopus ostralegus</i>	- // -	46,271	31,825	08.08.2013	3 ос.	Плющ С. О.
<i>Haematopus ostralegus</i>	- // -	46,271	31,825	08.08.2013	13 ос.	Плющ С. О.
<i>Haematopus ostralegus</i>	- // -	46,286	31,894	08.08.2013	18 ос.	Плющ С. О.
<i>Haematopus ostralegus</i>	- // -	46,265	31,782	09.08.2013	3 ос.	Плющ С. О.
<i>Haematopus ostralegus</i>	- // -	46,270	31,782	09.08.2013	21 ос.	Плющ С. О.
<i>Haematopus ostralegus</i>	- // -	46,290	31,774	09.08.2013	2 ос.	Плющ С. О.
<i>Haematopus ostralegus</i>	- // -	46,309	31,758	09.08.2013	4 ос.	Плющ С. О.
<i>Haematopus ostralegus</i>	- // -	46,265	31,819	20.08.2013	3 ос.	Плющ С. О.
<i>Haematopus ostralegus</i>	- // -	46,268	31,875	20.08.2013	2 ос.	Плющ С. О.
<i>Haematopus ostralegus</i>	- // -	46,271	31,825	20.08.2013	3 ос.	Плющ С. О.

Вид	Місце знахідки	Координати		Дата знахідки	Додаткова інформація	Авторство знахідки
		Широта	Довгота			
<i>Haematopus ostralegus</i>	- // -	46,286	31,894	20.08.2013	6 ос.	Плющ С. О.
<i>Haematopus ostralegus</i>	- // -	46,309	31,758	21.08.2013	1 ос.	Плющ С. О.
<i>Haematopus ostralegus</i>	- // -	46,272	31,847	06.08.2014	10 ос.	Плющ С. О.
<i>Haematopus ostralegus</i>	- // -	46,281	31,893	06.08.2014	1 ос.	Плющ С. О.
<i>Haematopus ostralegus</i>	- // -	46,270	31,829	17.09.2014	1 ос.	Плющ С. О.
<i>Haematopus ostralegus</i>	- // -	46,281	31,893	17.09.2014	2 ос.	Плющ С. О.
<i>Haematopus ostralegus</i>	- // -	46,324	31,781	17.08.2016	1 ос.	Плющ С. О.
<i>Haematopus ostralegus</i>	Ягорлицька зат. в районі ділянки ЧБЗ Ягорлицький Кут	46,329	31,810	23.08.2012	2 ос.	Плющ С. О.
<i>Haematopus ostralegus</i>	- // -	46,329	31,810	23.10.2012	1 ос.	Плющ С. О.
<i>Haematopus ostralegus</i>	Ягорлицька зат., Кефальні оз.	46,340	31,939	27.08.2012	38 ос.	Москаленко Ю. О.
<i>Haematopus ostralegus</i>	- // -	46,340	31,939	15.04.2013	+	Москаленко Ю. О.
<i>Haematopus ostralegus</i>	- // -	46,340	31,939	02.08.2013	6 ос.	Москаленко Ю. О.
<i>Haematopus ostralegus</i>	- // -	46,340	31,939	18.05.2017	4 ос.; 2 гніздові пари	Москаленко Ю. О.
<i>Haematopus ostralegus</i>	- // -	46,340	31,939	16.08.2017	3 ос.	Москаленко Ю. О.
<i>Haematopus ostralegus</i>	Ягорлицька зат. в районі с. Очаківського	46,357	32,003	01.03.2016	2 ос.	Москаленко Ю. О., Плющ С. О.
<i>Haematopus ostralegus</i>	Ягорлицька зат. в районі Солонозерної ділянки ЧБЗ	46,454	31,994	30.08.2012	10 ос.	Плющ С. О.
<i>Haematopus ostralegus</i>	- // -	46,442	31,978	05.08.2013	5 ос.	Плющ С. О.
<i>Haematopus ostralegus</i>	- // -	46,450	32,018	06.08.2013	18 ос.	Плющ С. О.
<i>Haematopus ostralegus</i>	- // -	46,440	31,958	02.08.2017	4 ос.	Плющ С. О.
<i>Haematopus ostralegus</i>	- // -	46,442	31,978	02.08.2017	1 ос.	Плющ С. О.
<i>Haematopus ostralegus</i>	- // -	46,454	31,994	02.08.2017	3 ос.	Плющ С. О.
<i>Haematopus ostralegus</i>	Ягорлицька зат. в районі о-вів Довгого та Круглого	46,429	31,711	19.03.2013	5 ос.	Москаленко Ю. О.
<i>Tringa stagnatilis</i>	Тендрівська зат. в районі Потіївської ділянки ЧБЗ	46,169	32,247	26.08.2013	21 ос.	Плющ С. О.
<i>Tringa stagnatilis</i>	- // -	46,169	32,247	17.09.2013	3 ос.	Плющ С. О.
<i>Tringa stagnatilis</i>	- // -	46,151	32,238	18.08.2015	8 ос.	Плющ С. О.
<i>Tringa stagnatilis</i>	- // -	46,169	32,247	18.08.2015	4 ос.	Плющ С. О.
<i>Tringa stagnatilis</i>	- // -	46,151	32,238	05.08.2016	8 ос.	Плющ С. О.
<i>Tringa stagnatilis</i>	- // -	46,169	32,247	05.08.2016	117 ос.	Плющ С. О.
<i>Tringa stagnatilis</i>	- // -	46,151	32,238	20.07.2017	4 ос.	Плющ С. О.
<i>Tringa stagnatilis</i>	- // -	46,151	32,238	04.08.2017	1 ос.	Плющ С. О.
<i>Tringa stagnatilis</i>	- // -	46,169	32,247	04.08.2017	104 ос.	Плющ С. О.
<i>Tringa stagnatilis</i>	- // -	46,154	32,237	05.08.2017	14 ос.	Плющ С. О.
<i>Tringa stagnatilis</i>	- // -	46,154	32,237	07.09.2017	1 ос.	Плющ С. О.
<i>Tringa stagnatilis</i>	- // -	46,169	32,247	08.09.2017	5 ос.	Плющ С. О.
<i>Tringa stagnatilis</i>	Тендрівська зат. в районі ділянки ЧБЗ Ягорлицький Кут	46,313	31,780	05.08.2014	1 ос.	Плющ С. О.
<i>Tringa stagnatilis</i>	- // -	46,290	31,894	07.09.2015	1 ос.	Плющ С. О.
<i>Tringa stagnatilis</i>	Ягорлицька зат. в районі Солонозерної ділянки ЧБЗ	46,454	31,994	02.08.2017	5 ос.	Плющ С. О.
<i>Numenius arquata</i>	Тендрівська зат. в районі Потіївської ділянки ЧБЗ	46,138	32,219	17.12.2008	11 ос.	Москаленко Ю. О.
<i>Numenius arquata</i>	- // -	46,162	32,239	17.12.2008	140 ос.	Москаленко Ю. О.
<i>Numenius arquata</i>	- // -	46,135	32,225	07.12.2010	22 ос.	Москаленко Ю. О., Плющ С. О.
<i>Numenius arquata</i>	- // -	46,167	32,229	07.12.2010	28 ос.	Москаленко Ю. О., Плющ С. О.

Вид	Місце знахідки	Координати		Дата знахідки	Додаткова інформація	Авторство знахідки
		Широта	Довгота			
<i>Numenius arquata</i>	- // -	46,147	32,232	12.05.2011	1 ос.	Москаленко Ю. О.
<i>Numenius arquata</i>	- // -	46,135	32,225	22.11.2011	40 ос.	Москаленко Ю. О., Плющ С. О.
<i>Numenius arquata</i>	- // -	46,136	32,223	10.09.2012	64 ос.	Москаленко Ю. О., Плющ С. О.
<i>Numenius arquata</i>	- // -	46,136	32,223	24.09.2012	24 ос.	Плющ С. О.
<i>Numenius arquata</i>	- // -	46,167	32,229	24.09.2012	1 ос.	Плющ С. О.
<i>Numenius arquata</i>	- // -	46,136	32,223	08.10.2012	10 ос.	Плющ С. О.
<i>Numenius arquata</i>	- // -	46,136	32,223	15.11.2012	60 ос.	Москаленко Ю. О., Плющ С. О.
<i>Numenius arquata</i>	- // -	46,174	32,239	15.11.2012	11 ос.	Москаленко Ю. О., Плющ С. О.
<i>Numenius arquata</i>	- // -	46,135	32,225	22.02.2013	4 ос.	Москаленко Ю. О., Плющ С. О.
<i>Numenius arquata</i>	- // -	46,174	32,239	12.08.2013	26 ос.	Плющ С. О.
<i>Numenius arquata</i>	- // -	46,136	32,223	26.08.2013	33 ос.	Плющ С. О.
<i>Numenius arquata</i>	- // -	46,174	32,239	26.08.2013	1 ос.	Плющ С. О.
<i>Numenius arquata</i>	- // -	46,136	32,223	17.09.2013	39 ос.	Плющ С. О.
<i>Numenius arquata</i>	- // -	46,174	32,239	17.09.2013	5 ос.	Плющ С. О.
<i>Numenius arquata</i>	- // -	46,136	32,223	10.10.2013	37 ос.	Плющ С. О.
<i>Numenius arquata</i>	- // -	46,167	32,229	10.10.2013	8 ос.	Плющ С. О.
<i>Numenius arquata</i>	- // -	46,136	32,223	25.10.2013	10 ос.	Плющ С. О.
<i>Numenius arquata</i>	- // -	46,167	32,229	25.10.2013	2 ос.	Плющ С. О.
<i>Numenius arquata</i>	- // -	46,136	32,223	26.10.2013	7 ос.	Плющ С. О.
<i>Numenius arquata</i>	- // -	46,136	32,223	22.11.2013	21 ос.	Плющ С. О.
<i>Numenius arquata</i>	- // -	46,167	32,229	22.11.2013	6 ос.	Плющ С. О.
<i>Numenius arquata</i>	- // -	46,174	32,239	22.11.2013	20 ос.	Плющ С. О.
<i>Numenius arquata</i>	- // -	46,162	32,239	20.03.2014	4 ос.	Москаленко Ю. О.
<i>Numenius arquata</i>	- // -	46,136	32,223	19.08.2014	26 ос.	Плющ С. О.
<i>Numenius arquata</i>	- // -	46,167	32,229	05.09.2014	1 ос.	Плющ С. О.
<i>Numenius arquata</i>	- // -	46,136	32,223	28.10.2014	5 ос.	Плющ С. О.
<i>Numenius arquata</i>	- // -	46,167	32,229	28.10.2014	50 ос.	Плющ С. О.
<i>Numenius arquata</i>	- // -	46,174	32,239	28.10.2014	30 ос.	Плющ С. О.
<i>Numenius arquata</i>	- // -	46,167	32,229	26.11.2014	10 ос.	Москаленко Ю. О., Плющ С. О.
<i>Numenius arquata</i>	- // -	46,136	32,223	18.08.2015	26 ос.	Плющ С. О.
<i>Numenius arquata</i>	- // -	46,136	32,223	18.09.2015	4 ос.	Плющ С. О.
<i>Numenius arquata</i>	- // -	46,136	32,223	30.09.2015	30 ос.	Плющ С. О.
<i>Numenius arquata</i>	- // -	46,167	32,229	30.09.2015	1 ос.	Плющ С. О.
<i>Numenius arquata</i>	- // -	46,135	32,225	03.12.2015	11 ос.	Плющ С. О.
<i>Numenius arquata</i>	- // -	46,135	32,225	23.12.2015	31 ос.	Москаленко Ю. О., Плющ С. О.
<i>Numenius arquata</i>	- // -	46,167	32,229	23.12.2015	1 ос.	Москаленко Ю. О., Плющ С. О.
<i>Numenius arquata</i>	- // -	46,174	32,239	05.08.2016	1 ос.	Плющ С. О.
<i>Numenius arquata</i>	- // -	46,136	32,223	14.09.2016	30 ос.	Плющ С. О.
<i>Numenius arquata</i>	- // -	46,174	32,239	14.09.2016	1 ос.	Плющ С. О.
<i>Numenius arquata</i>	- // -	46,136	32,223	17.10.2016	2 ос.	Плющ С. О.
<i>Numenius arquata</i>	- // -	46,174	32,239	17.10.2016	1 ос.	Плющ С. О.
<i>Numenius arquata</i>	- // -	46,136	32,223	23.11.2016	33 ос.	Плющ С. О.
<i>Numenius arquata</i>	- // -	46,167	32,229	23.11.2016	29 ос.	Плющ С. О.
<i>Numenius arquata</i>	- // -	46,174	32,239	23.11.2016	10 ос.	Плющ С. О.
<i>Numenius arquata</i>	- // -	46,136	32,223	23.03.2017	2 ос.	Москаленко Ю. О., Плющ С. О.
<i>Numenius arquata</i>	- // -	46,167	32,229	23.03.2017	1 ос.	Москаленко Ю. О., Плющ С. О.
<i>Numenius arquata</i>	- // -	46,162	32,239	30.06.2017	25 ос.	Москаленко Ю. О.
<i>Numenius arquata</i>	- // -	46,167	32,229	04.08.2017	2 ос.	Плющ С. О.
<i>Numenius arquata</i>	- // -	46,136	32,223	05.08.2017	28 ос.	Плющ С. О.

Вид	Місце знахідки	Координати		Дата знахідки	Додаткова інформація	Авторство знахідки
		Широта	Довгота			
<i>Numenius arquata</i>	- // -	46,148	32,238	05.08.2017	1 ос.	Плющ С. О.
<i>Numenius arquata</i>	- // -	46,136	32,223	23.08.2017	12 ос.	Плющ С. О.
<i>Numenius arquata</i>	- // -	46,136	32,223	07.09.2017	10 ос.	Плющ С. О.
<i>Numenius arquata</i>	- // -	46,148	32,238	07.09.2017	2 ос.	Плющ С. О.
<i>Numenius arquata</i>	- // -	46,135	32,224	18.10.2017	20 ос.	Плющ С. О.
<i>Numenius arquata</i>	- // -	46,135	32,224	28.11.2017	20 ос.	Плющ С. О.
<i>Numenius arquata</i>	- // -	46,167	32,229	28.11.2017	40 ос.	Плющ С. О.
<i>Numenius arquata</i>	Тендрівська зат. в районі с. Берегового	46,242	32,079	20.12.2012	4 ос.	Москаленко Ю. О., Плющ С. О.
<i>Numenius arquata</i>	- // -	46,242	32,079	27.02.2014	3 ос.	Москаленко Ю. О., Плющ С. О.
<i>Numenius arquata</i>	Тендрівська зат. в районі ділянки ЧБЗ Ягорлицький Кут	46,283	31,776	15.11.2011	1 ос.	Москаленко Ю. О., Плющ С. О.
<i>Numenius arquata</i>	- // -	46,319	31,782	15.11.2011	1 ос.	Москаленко Ю. О., Плющ С. О.
<i>Numenius arquata</i>	- // -	46,265	31,781	20.08.2012	3 ос.	Плющ С. О.
<i>Numenius arquata</i>	- // -	46,283	31,776	20.08.2012	10 ос.	Плющ С. О.
<i>Numenius arquata</i>	- // -	46,281	31,893	21.08.2012	6 ос.	Плющ С. О.
<i>Numenius arquata</i>	- // -	46,268	31,876	22.08.2012	9 ос.	Плющ С. О.
<i>Numenius arquata</i>	- // -	46,269	31,869	22.08.2012	3 ос.	Плющ С. О.
<i>Numenius arquata</i>	- // -	46,269	31,849	22.08.2012	6 ос.	Плющ С. О.
<i>Numenius arquata</i>	- // -	46,272	31,824	22.08.2012	3 ос.	Плющ С. О.
<i>Numenius arquata</i>	- // -	46,265	31,781	19.09.2012	3 ос.	Плющ С. О.
<i>Numenius arquata</i>	- // -	46,270	31,781	19.09.2012	14 ос.	Плющ С. О.
<i>Numenius arquata</i>	- // -	46,283	31,776	19.09.2012	6 ос.	Плющ С. О.
<i>Numenius arquata</i>	- // -	46,311	31,770	19.09.2012	1 ос.	Плющ С. О.
<i>Numenius arquata</i>	- // -	46,266	31,821	20.09.2012	4 ос.	Плющ С. О.
<i>Numenius arquata</i>	- // -	46,267	31,833	20.09.2012	4 ос.	Плющ С. О.
<i>Numenius arquata</i>	- // -	46,268	31,876	20.09.2012	2 ос.	Плющ С. О.
<i>Numenius arquata</i>	- // -	46,269	31,849	20.09.2012	2 ос.	Плющ С. О.
<i>Numenius arquata</i>	- // -	46,272	31,824	20.09.2012	22 ос.	Плющ С. О.
<i>Numenius arquata</i>	- // -	46,275	31,827	20.09.2012	15 ос.	Плющ С. О.
<i>Numenius arquata</i>	- // -	46,281	31,893	20.09.2012	9 ос.	Плющ С. О.
<i>Numenius arquata</i>	- // -	46,267	31,833	22.10.2012	9 ос.	Плющ С. О.
<i>Numenius arquata</i>	- // -	46,268	31,876	22.10.2012	2 ос.	Плющ С. О.
<i>Numenius arquata</i>	- // -	46,269	31,869	22.10.2012	4 ос.	Плющ С. О.
<i>Numenius arquata</i>	- // -	46,269	31,849	22.10.2012	5 ос.	Плющ С. О.
<i>Numenius arquata</i>	- // -	46,272	31,824	22.10.2012	3 ос.	Плющ С. О.
<i>Numenius arquata</i>	- // -	46,275	31,827	22.10.2012	3 ос.	Плющ С. О.
<i>Numenius arquata</i>	- // -	46,281	31,893	22.10.2012	12 ос.	Плющ С. О.
<i>Numenius arquata</i>	- // -	46,265	31,781	23.10.2012	2 ос.	Плющ С. О.
<i>Numenius arquata</i>	- // -	46,266	31,821	23.10.2012	2 ос.	Плющ С. О.
<i>Numenius arquata</i>	- // -	46,299	31,759	23.10.2012	4 ос.	Плющ С. О.
<i>Numenius arquata</i>	- // -	46,313	31,780	23.10.2012	4 ос.	Плющ С. О.
<i>Numenius arquata</i>	- // -	46,323	31,787	19.11.2012	1 ос.	Плющ С. О.
<i>Numenius arquata</i>	- // -	46,275	31,793	20.11.2012	8 ос.	Плющ С. О.
<i>Numenius arquata</i>	- // -	46,283	31,776	20.11.2012	3 ос.	Плющ С. О.
<i>Numenius arquata</i>	- // -	46,297	31,768	20.11.2012	2 ос.	Плющ С. О.
<i>Numenius arquata</i>	- // -	46,311	31,770	20.11.2012	2 ос.	Плющ С. О.
<i>Numenius arquata</i>	- // -	46,313	31,780	20.11.2012	2 ос.	Плющ С. О.
<i>Numenius arquata</i>	- // -	46,266	31,821	21.11.2012	26 ос.	Плющ С. О.

Вид	Місце знахідки	Координати		Дата знахідки	Додаткова інформація	Авторство знахідки
		Широта	Довгота			
<i>Numenius arquata</i>	- // -	46,267	31,833	21.11.2012	6 ос.	Плющ С. О.
<i>Numenius arquata</i>	- // -	46,269	31,849	21.11.2012	10 ос.	Плющ С. О.
<i>Numenius arquata</i>	- // -	46,272	31,824	21.11.2012	18 ос.	Плющ С. О.
<i>Numenius arquata</i>	- // -	46,275	31,827	21.11.2012	21 ос.	Плющ С. О.
<i>Numenius arquata</i>	- // -	46,275	31,793	21.11.2012	2 ос.	Плющ С. О.
<i>Numenius arquata</i>	- // -	46,281	31,893	22.11.2012	6 ос.	Плющ С. О.
<i>Numenius arquata</i>	- // -	46,267	31,833	08.08.2013	3 ос.	Плющ С. О.
<i>Numenius arquata</i>	- // -	46,269	31,849	08.08.2013	2 ос.	Плющ С. О.
<i>Numenius arquata</i>	- // -	46,281	31,893	08.08.2013	4 ос.	Плющ С. О.
<i>Numenius arquata</i>	- // -	46,289	31,896	08.08.2013	1 ос.	Плющ С. О.
<i>Numenius arquata</i>	- // -	46,269	31,849	20.08.2013	5 ос.	Плющ С. О.
<i>Numenius arquata</i>	- // -	46,272	31,824	20.08.2013	4 ос.	Плющ С. О.
<i>Numenius arquata</i>	- // -	46,281	31,893	20.08.2013	3 ос.	Плющ С. О.
<i>Numenius arquata</i>	- // -	46,297	31,768	21.08.2013	1 ос.	Плющ С. О.
<i>Numenius arquata</i>	- // -	46,289	31,896	03.10.2013	5 ос.	Плющ С. О.
<i>Numenius arquata</i>	- // -	46,269	31,849	14.10.2013	1 ос.	Плющ С. О.
<i>Numenius arquata</i>	- // -	46,281	31,893	14.10.2013	5 ос.	Плющ С. О.
<i>Numenius arquata</i>	- // -	46,267	31,833	15.10.2013	6 ос.	Плющ С. О.
<i>Numenius arquata</i>	- // -	46,275	31,827	15.10.2013	3 ос.	Плющ С. О.
<i>Numenius arquata</i>	- // -	46,283	31,776	15.10.2013	1 ос.	Плющ С. О.
<i>Numenius arquata</i>	- // -	46,299	31,759	16.10.2013	4 ос.	Плющ С. О.
<i>Numenius arquata</i>	- // -	46,311	31,770	16.10.2013	4 ос.	Плющ С. О.
<i>Numenius arquata</i>	- // -	46,268	31,876	26.11.2013	2 ос.	Плющ С. О.
<i>Numenius arquata</i>	- // -	46,281	31,893	26.11.2013	3 ос.	Плющ С. О.
<i>Numenius arquata</i>	- // -	46,267	31,833	27.11.2013	10 ос.	Плющ С. О.
<i>Numenius arquata</i>	- // -	46,269	31,849	27.11.2013	4 ос.	Плющ С. О.
<i>Numenius arquata</i>	- // -	46,272	31,824	27.11.2013	3 ос.	Плющ С. О.
<i>Numenius arquata</i>	- // -	46,275	31,827	27.11.2013	12 ос.	Плющ С. О.
<i>Numenius arquata</i>	- // -	46,283	31,776	28.11.2013	2 ос.	Плющ С. О.
<i>Numenius arquata</i>	- // -	46,297	31,768	28.11.2013	2 ос.	Плющ С. О.
<i>Numenius arquata</i>	- // -	46,267	31,833	06.08.2014	3 ос.	Плющ С. О.
<i>Numenius arquata</i>	- // -	46,269	31,849	06.08.2014	3 ос.	Плющ С. О.
<i>Numenius arquata</i>	- // -	46,272	31,824	06.08.2014	3 ос.	Плющ С. О.
<i>Numenius arquata</i>	- // -	46,281	31,893	06.08.2014	8 ос.	Плющ С. О.
<i>Numenius arquata</i>	- // -	46,283	31,776	07.08.2014	1 ос.	Плющ С. О.
<i>Numenius arquata</i>	- // -	46,269	31,849	17.09.2014	2 ос.	Плющ С. О.
<i>Numenius arquata</i>	- // -	46,281	31,893	17.09.2014	5 ос.	Плющ С. О.
<i>Numenius arquata</i>	- // -	46,275	31,827	18.09.2014	3 ос.	Плющ С. О.
<i>Numenius arquata</i>	- // -	46,283	31,776	18.09.2014	2 ос.	Плющ С. О.
<i>Numenius arquata</i>	- // -	46,283	31,776	22.10.2014	3 ос.	Плющ С. О.
<i>Numenius arquata</i>	- // -	46,297	31,768	22.10.2014	4 ос.	Плющ С. О.
<i>Numenius arquata</i>	- // -	46,303	31,763	22.10.2014	4 ос.	Плющ С. О.
<i>Numenius arquata</i>	- // -	46,313	31,780	22.10.2014	3 ос.	Плющ С. О.
<i>Numenius arquata</i>	- // -	46,270	31,781	25.11.2014	3 ос.	Москаленко Ю. О., Плющ С. О.
<i>Numenius arquata</i>	- // -	46,281	31,893	07.09.2015	6 ос.	Плющ С. О.
<i>Numenius arquata</i>	- // -	46,266	31,821	09.09.2015	11 ос.	Плющ С. О.
<i>Numenius arquata</i>	- // -	46,267	31,833	09.09.2015	13 ос.	Плющ С. О.
<i>Numenius arquata</i>	- // -	46,269	31,849	09.09.2015	16 ос.	Плющ С. О.
<i>Numenius arquata</i>	- // -	46,272	31,824	09.09.2015	9 ос.	Плющ С. О.

Вид	Місце знахідки	Координати		Дата знахідки	Додаткова інформація	Авторство знахідки
		Широта	Довгота			
<i>Numenius arquata</i>	- // -	46,265	31,781	01.03.2016	4 ос.	Москаленко Ю. О., Плющ С. О.
<i>Numenius arquata</i>	- // -	46,319	31,782	01.03.2016	8 ос.	Москаленко Ю. О., Плющ С. О.
<i>Numenius arquata</i>	- // -	46,265	31,781	17.08.2016	2 ос.	Плющ С. О.
<i>Numenius arquata</i>	- // -	46,299	31,759	17.08.2016	1 ос.	Плющ С. О.
<i>Numenius arquata</i>	- // -	46,313	31,780	17.08.2016	5 ос.	Плющ С. О.
<i>Numenius arquata</i>	- // -	46,283	31,776	19.10.2016	2 ос.	Плющ С. О.
<i>Numenius arquata</i>	- // -	46,266	31,821	16.08.2017	1 ос.	Плющ С. О.
<i>Numenius arquata</i>	- // -	46,272	31,824	16.08.2017	1 ос.	Плющ С. О.
<i>Numenius arquata</i>	- // -	46,265	31,781	13.09.2017	1 ос.	Плющ С. О.
<i>Numenius arquata</i>	- // -	46,267	31,833	13.09.2017	10 ос.	Плющ С. О.
<i>Numenius arquata</i>	- // -	46,269	31,849	13.09.2017	3 ос.	Плющ С. О.
<i>Numenius arquata</i>	- // -	46,270	31,781	13.09.2017	1 ос.	Плющ С. О.
<i>Numenius arquata</i>	- // -	46,281	31,893	14.09.2017	5 ос.	Плющ С. О.
<i>Numenius arquata</i>	- // -	46,283	31,776	17.10.2017	2 ос.	Плющ С. О.
<i>Numenius arquata</i>	Ягорлицька зат. в районі ділянки ЧБЗ Ягорлицький Кут	46,330	31,813	23.08.2012	1 ос.	Плющ С. О.
<i>Numenius arquata</i>	- // -	46,330	31,813	21.09.2012	2 ос.	Плющ С. О.
<i>Numenius arquata</i>	- // -	46,330	31,813	23.10.2012	1 ос.	Плющ С. О.
<i>Numenius arquata</i>	- // -	46,333	31,825	23.10.2012	1 ос.	Плющ С. О.
<i>Numenius arquata</i>	- // -	46,325	31,794	19.11.2012	4 ос.	Плющ С. О.
<i>Numenius arquata</i>	- // -	46,330	31,813	19.11.2012	11 ос.	Плющ С. О.
<i>Numenius arquata</i>	- // -	46,333	31,862	16.08.2016	4 ос.	Плющ С. О.
<i>Numenius arquata</i>	- // -	46,333	31,862	07.08.2017	5 ос.	Плющ С. О.
<i>Numenius arquata</i>	Ягорлицька зат., Нефальні оз.	46,340	31,939	07.12.2010	3 ос.	Москаленко Ю. О., Плющ С. О.
<i>Numenius arquata</i>	- // -	46,340	31,939	15.11.2011	3 ос.	Москаленко Ю. О., Плющ С. О.
<i>Numenius arquata</i>	- // -	46,340	31,939	27.08.2012	6 ос.	Москаленко Ю. О.
<i>Numenius arquata</i>	- // -	46,340	31,939	29.11.2012	+	Москаленко Ю. О.
<i>Numenius arquata</i>	- // -	46,340	31,939	15.04.2013	+	Москаленко Ю. О.
<i>Numenius arquata</i>	- // -	46,340	31,939	16.07.2013	+	Москаленко Ю. О.
<i>Numenius arquata</i>	- // -	46,340	31,939	02.08.2013	5 ос.	Москаленко Ю. О.
<i>Numenius arquata</i>	- // -	46,340	31,939	11.12.2013	1 ос.	Москаленко Ю. О., Плющ С. О.
<i>Numenius arquata</i>	- // -	46,340	31,939	25.11.2014	3 ос.	Москаленко Ю. О., Плющ С. О.
<i>Numenius arquata</i>	- // -	46,340	31,939	01.12.2015	1 ос.	Москаленко Ю. О., Плющ С. О.
<i>Numenius arquata</i>	- // -	46,340	31,939	23.12.2015	1 ос.	Москаленко Ю. О., Плющ С. О.
<i>Numenius arquata</i>	- // -	46,340	31,939	24.12.2015	1 ос.	Плющ С. О.
<i>Numenius arquata</i>	- // -	46,340	31,939	05.10.2017	8 ос.	Москаленко Ю. О.
<i>Numenius arquata</i>	- // -	46,340	31,939	17.10.2017	4 ос.	Москаленко Ю. О.
<i>Numenius arquata</i>	Ягорлицька зат. в районі с. Очаківського	46,367	31,993	15.11.2011	4 ос.	Москаленко Ю. О., Плющ С. О.
<i>Numenius arquata</i>		46,357	32,003	19.10.2016	2 ос.	Плющ С. О.
<i>Numenius arquata</i>	Ягорлицька зат. в районі Кінських о-вів	46,394	32,060	06.08.2013	51 ос.	Плющ С. О.
<i>Numenius arquata</i>	- // -	46,399	32,047	27.02.2014	1 ос.	Москаленко Ю. О., Плющ С. О.
<i>Numenius arquata</i>	- // -	46,394	32,060	25.11.2014	2 ос.	Москаленко Ю. О., Плющ С. О.
<i>Numenius arquata</i>	- // -	46,399	32,031	23.12.2015	34 ос.	Москаленко Ю. О., Плющ С. О.
<i>Numenius arquata</i>	- // -	46,399	32,047	24.12.2015	34 ос.	Плющ С. О.
<i>Numenius arquata</i>	- // -	46,394	32,060	19.10.2016	59 ос.	Плющ С. О.
<i>Numenius arquata</i>	- // -	46,394	32,060	24.11.2016	39 ос.	Москаленко Ю. О., Плющ С. О.
<i>Numenius arquata</i>	- // -	46,393	32,058	17.10.2017	84 ос.	Плющ С. О.

Вид	Місце знахідки	Координати		Дата знахідки	Додаткова інформація	Авторство знахідки
		Широта	Довгота			
<i>Numenius arquata</i>	- // -	46,393	32,058	29.11.2017	83 ос.	Москаленко Ю. О., Плющ С. О.
<i>Numenius arquata</i>	Ягорлицька зат. в районі Солонозерної ділянки ЧБЗ	46,452	31,994	03.08.2012	2 ос.	Плющ С. О.
<i>Numenius arquata</i>	- // -	46,440	31,959	30.08.2012	22 ос.	Плющ С. О.
<i>Numenius arquata</i>	- // -	46,443	31,979	30.08.2012	1 ос.	Плющ С. О.
<i>Numenius arquata</i>	- // -	46,452	31,994	30.08.2012	1 ос.	Плющ С. О.
<i>Numenius arquata</i>	- // -	46,453	31,914	30.08.2012	2 ос.	Плющ С. О.
<i>Numenius arquata</i>	- // -	46,440	31,959	12.09.2012	9 ос.	Плющ С. О.
<i>Numenius arquata</i>	- // -	46,443	31,979	12.09.2012	1 ос.	Плющ С. О.
<i>Numenius arquata</i>	- // -	46,447	31,988	12.09.2012	7 ос.	Плющ С. О.
<i>Numenius arquata</i>	- // -	46,452	31,994	12.09.2012	1 ос.	Плющ С. О.
<i>Numenius arquata</i>	- // -	46,454	31,994	12.09.2012	2 ос.	Плющ С. О.
<i>Numenius arquata</i>	- // -	46,440	31,959	04.10.2012	74 ос.	Плющ С. О.
<i>Numenius arquata</i>	- // -	46,440	31,959	31.10.2012	3 ос.	Плющ С. О.
<i>Numenius arquata</i>	- // -	46,443	31,979	31.10.2012	10 ос.	Плющ С. О.
<i>Numenius arquata</i>	- // -	46,447	31,988	31.10.2012	1 ос.	Плющ С. О.
<i>Numenius arquata</i>	- // -	46,452	31,994	31.10.2012	1 ос.	Плющ С. О.
<i>Numenius arquata</i>	- // -	46,454	31,994	31.10.2012	40 ос.	Плющ С. О.
<i>Numenius arquata</i>	- // -	46,443	31,979	28.11.2012	1 ос.	Плющ С. О.
<i>Numenius arquata</i>	- // -	46,445	31,935	28.11.2012	1 ос.	Плющ С. О.
<i>Numenius arquata</i>	- // -	46,440	31,959	18.12.2012	3 ос.	Плющ С. О.
<i>Numenius arquata</i>	- // -	46,443	31,979	18.12.2012	3 ос.	Плющ С. О.
<i>Numenius arquata</i>	- // -	46,453	31,914	18.12.2012	4 ос.	Плющ С. О.
<i>Numenius arquata</i>	- // -	46,440	31,959	05.08.2013	2 ос.	Плющ С. О.
<i>Numenius arquata</i>	- // -	46,440	31,959	05.08.2013	15 ос.	Плющ С. О.
<i>Numenius arquata</i>	- // -	46,443	31,979	05.08.2013	14 ос.	Плющ С. О.
<i>Numenius arquata</i>	- // -	46,452	31,994	05.08.2013	2 ос.	Плющ С. О.
<i>Numenius arquata</i>	- // -	46,440	31,959	11.09.2013	28 ос.	Плющ С. О.
<i>Numenius arquata</i>	- // -	46,447	31,988	11.09.2013	4 ос.	Плющ С. О.
<i>Numenius arquata</i>	- // -	46,452	31,994	11.09.2013	3 ос.	Плющ С. О.
<i>Numenius arquata</i>	- // -	46,454	31,994	11.09.2013	26 ос.	Плющ С. О.
<i>Numenius arquata</i>	- // -	46,440	31,959	19.09.2013	18 ос.	Плющ С. О.
<i>Numenius arquata</i>	- // -	46,453	31,914	19.09.2013	3 ос.	Плющ С. О.
<i>Numenius arquata</i>	- // -	46,454	31,994	19.09.2013	27 ос.	Плющ С. О.
<i>Numenius arquata</i>	- // -	46,443	31,979	08.10.2013	9 ос.	Плющ С. О.
<i>Numenius arquata</i>	- // -	46,447	31,988	08.10.2013	43 ос.	Плющ С. О.
<i>Numenius arquata</i>	- // -	46,453	31,914	08.10.2013	2 ос.	Плющ С. О.
<i>Numenius arquata</i>	- // -	46,440	31,959	23.10.2013	13 ос.	Плющ С. О.
<i>Numenius arquata</i>	- // -	46,445	31,935	23.10.2013	1 ос.	Плющ С. О.
<i>Numenius arquata</i>	- // -	46,452	31,994	23.10.2013	10 ос.	Плющ С. О.
<i>Numenius arquata</i>	- // -	46,454	31,994	23.10.2013	2 ос.	Плющ С. О.
<i>Numenius arquata</i>	- // -	46,452	31,994	14.08.2014	3 ос.	Плющ С. О.
<i>Numenius arquata</i>	- // -	46,454	31,994	14.08.2014	3 ос.	Плющ С. О.
<i>Numenius arquata</i>	- // -	46,454	31,994	10.09.2014	33 ос.	Плющ С. О.
<i>Numenius arquata</i>	- // -	46,440	31,959	31.10.2014	8 ос.	Плющ С. О.
<i>Numenius arquata</i>	- // -	46,447	31,988	31.10.2014	3 ос.	Плющ С. О.
<i>Numenius arquata</i>	- // -	46,452	31,994	31.10.2014	13 ос.	Плющ С. О.
<i>Numenius arquata</i>	- // -	46,454	31,994	31.10.2014	2 ос.	Плющ С. О.
<i>Numenius arquata</i>	- // -	46,440	31,959	15.09.2015	43 ос.	Плющ С. О.

Вид	Місце знахідки	Координати		Дата знахідки	Додаткова інформація	Авторство знахідки
		Широта	Довгота			
<i>Numenius arquata</i>	- // -	46,440	31,958	02.12.2015	31 ос.	Плющ С. О.
<i>Numenius arquata</i>	- // -	46,443	31,979	02.12.2015	8 ос.	Плющ С. О.
<i>Numenius arquata</i>	- // -	46,447	31,989	02.12.2015	2 ос.	Плющ С. О.
<i>Numenius arquata</i>	- // -	46,440	31,958	22.12.2015	6 ос.	Плющ С. О.
<i>Numenius arquata</i>	- // -	46,451	31,993	22.12.2015	1 ос.	Плющ С. О.
<i>Numenius arquata</i>	- // -	46,445	31,935	02.03.2016	1 ос.	Плющ С. О.
<i>Numenius arquata</i>	- // -	46,452	31,994	03.08.2016	1 ос.	Плющ С. О.
<i>Numenius arquata</i>	- // -	46,453	31,914	03.08.2016	1 ос.	Плющ С. О.
<i>Numenius arquata</i>	- // -	46,454	31,994	03.08.2016	2 ос.	Плющ С. О.
<i>Numenius arquata</i>	- // -	46,440	31,959	01.09.2016	20 ос.	Плющ С. О.
<i>Numenius arquata</i>	- // -	46,452	31,994	01.09.2016	1 ос.	Плющ С. О.
<i>Numenius arquata</i>	- // -	46,454	31,994	01.09.2016	2 ос.	Плющ С. О.
<i>Numenius arquata</i>	- // -	46,440	31,959	18.10.2016	2 ос.	Плющ С. О.
<i>Numenius arquata</i>	- // -	46,452	31,994	18.10.2016	40 ос.	Плющ С. О.
<i>Numenius arquata</i>	- // -	46,454	31,994	18.10.2016	2 ос.	Плющ С. О.
<i>Numenius arquata</i>	- // -	46,440	31,959	17.11.2016	41 ос.	Плющ С. О.
<i>Numenius arquata</i>	- // -	46,447	31,988	17.11.2016	22 ос.	Плющ С. О.
<i>Numenius arquata</i>	- // -	46,451	31,993	23.02.2017	4 ос.	Плющ С. О.
<i>Numenius arquata</i>	- // -	46,440	31,959	02.08.2017	5 ос.	Плющ С. О.
<i>Numenius arquata</i>	- // -	46,452	31,994	02.08.2017	5 ос.	Плющ С. О.
<i>Numenius arquata</i>	- // -	46,454	31,994	02.08.2017	3 ос.	Плющ С. О.
<i>Numenius arquata</i>	- // -	46,440	31,959	05.09.2017	3 ос.	Плющ С. О.
<i>Numenius arquata</i>	- // -	46,440	31,959	05.09.2017	40 ос.	Плющ С. О.
<i>Numenius arquata</i>	- // -	46,443	31,979	05.09.2017	1 ос.	Плющ С. О.
<i>Numenius arquata</i>	- // -	46,452	31,994	05.09.2017	21 ос.	Плющ С. О.
<i>Numenius arquata</i>	- // -	46,454	31,994	05.09.2017	4 ос.	Плющ С. О.
<i>Numenius arquata</i>	- // -	46,439	31,957	19.10.2017	10 ос.	Плющ С. О.
<i>Numenius arquata</i>	- // -	46,442	31,978	19.10.2017	7 ос.	Плющ С. О.
<i>Numenius arquata</i>	- // -	46,444	31,982	19.10.2017	7 ос.	Плющ С. О.
<i>Numenius arquata</i>	- // -	46,453	31,996	19.10.2017	27 ос.	Плющ С. О.
<i>Numenius arquata</i>	- // -	46,454	31,994	19.10.2017	2 ос.	Плющ С. О.
<i>Numenius arquata</i>	Ягорлицька зат. в районі о-вів Довгого та Круглого	46,426	31,727	04.04.2013	4 ос.	Москаленко Ю. О., Плющ С. О.
<i>Numenius phaeopus</i>	Тендрівська зат. в районі ділянки ЧБЗ Ягорлицький Кут	46,282	31,890	06.08.2014	1 ос.	Плющ С. О.
<i>Glareola pratincola</i>	Тендрівська зат. в районі Потіївської ділянки ЧБЗ	46,162	32,239	29.04.2013	1 ос.	Москаленко Ю. О.
<i>Larus ichthyaetus</i>	Тендрівська зат. в районі Потіївської ділянки ЧБЗ	46,138	32,224	16.05.2012	2 ос.	Москаленко Ю. О.
<i>Larus ichthyaetus</i>	Тендрівська зат. в районі ділянки ЧБЗ Ягорлицький Кут	46,287	31,752	20.05.2014	1 ос.	Москаленко Ю. О.
<i>Larus ichthyaetus</i>	Ягорлицька зат. в районі ділянки ЧБЗ Ягорлицький Кут	46,335	31,858	01.03.2016	4 ос.	Москаленко Ю. О., Плющ С. О.
<i>Larus ichthyaetus</i>	Ягорлицька зат. в районі Кінських о-вів	46,399	32,048	27.02.2014	1 ос.	Москаленко Ю. О., Плющ С. О.
<i>Larus ichthyaetus</i>	- // -	46,399	32,048	01.03.2016	20 ос.	Москаленко Ю. О., Плющ С. О.
<i>Larus ichthyaetus</i>	- // -	46,394	32,060	24.11.2016	2 ос.	Москаленко Ю. О., Плющ С. О.
<i>Larus ichthyaetus</i>	Ягорлицька зат. в районі Солоноозерної ділянки ЧБЗ	46,453	31,997	15.09.2015	2 ос.	Плющ С. О.
<i>Larus ichthyaetus</i>	- // -	46,444	31,934	02.03.2016	1 ос.	Плющ С. О.

Вид	Місце знахідки	Координати		Дата знахідки	Додаткова інформація	Авторство знахідки
		Широта	Довгота			
<i>Larus ichthyaetus</i>	Ягорлицька зат. в районі о-вів Довгого та Круглого	46,429	31,711	19.03.2013	2 ос.	Москаленко Ю. О.
<i>Hydroprogne caspia</i>	Тендрівська зат. в районі Потіївської ділянки ЧБЗ	46,162	32,239	29.04.2013	6 ос.	Москаленко Ю. О.
<i>Hydroprogne caspia</i>	- // -	46,174	32,238	26.08.2013	10 ос.	Плющ С. О.
<i>Hydroprogne caspia</i>	- // -	46,135	32,225	17.09.2013	2 ос.	Плющ С. О.
<i>Hydroprogne caspia</i>	- // -	46,164	32,227	17.09.2013	2 ос.	Плющ С. О.
<i>Hydroprogne caspia</i>	- // -	46,174	32,238	17.09.2013	7 ос.	Плющ С. О.
<i>Hydroprogne caspia</i>	- // -	46,174	32,238	12.08.2014	18 ос.	Плющ С. О.
<i>Hydroprogne caspia</i>	- // -	46,135	32,225	19.08.2014	1 ос.	Плющ С. О.
<i>Hydroprogne caspia</i>	- // -	46,174	32,238	19.08.2014	3 ос.	Плющ С. О.
<i>Hydroprogne caspia</i>	- // -	46,164	32,227	18.08.2015	3 ос.	Плющ С. О.
<i>Hydroprogne caspia</i>	- // -	46,174	32,238	18.08.2015	28 ос.	Плющ С. О.
<i>Hydroprogne caspia</i>	- // -	46,174	32,238	18.09.2015	10 ос.	Плющ С. О.
<i>Hydroprogne caspia</i>	- // -	46,135	32,225	30.09.2015	5 ос.	Плющ С. О.
<i>Hydroprogne caspia</i>	- // -	46,174	32,238	30.09.2015	5 ос.	Плющ С. О.
<i>Hydroprogne caspia</i>	- // -	46,135	32,225	05.08.2016	1 ос.	Плющ С. О.
<i>Hydroprogne caspia</i>	- // -	46,174	32,238	05.08.2016	10 ос.	Плющ С. О.
<i>Hydroprogne caspia</i>	- // -	46,174	32,238	14.09.2016	31 ос.	Плющ С. О.
<i>Hydroprogne caspia</i>	- // -	46,174	32,238	25.04.2017	5 ос.	Плющ С. О.
<i>Hydroprogne caspia</i>	- // -	46,162	32,239	30.06.2017	15 ос.	Москаленко Ю. О.
<i>Hydroprogne caspia</i>	- // -	46,135	32,225	20.07.2017	2 ос.	Плющ С. О.
<i>Hydroprogne caspia</i>	- // -	46,174	32,238	20.07.2017	25 ос.	Плющ С. О.
<i>Hydroprogne caspia</i>	- // -	46,164	32,227	04.08.2017	2 ос.	Плющ С. О.
<i>Hydroprogne caspia</i>	- // -	46,174	32,238	04.08.2017	2 ос.	Плющ С. О.
<i>Hydroprogne caspia</i>	- // -	46,174	32,238	04.08.2017	42 ос.	Плющ С. О.
<i>Hydroprogne caspia</i>	- // -	46,133	32,223	23.08.2017	1 ос.	Плющ С. О.
<i>Hydroprogne caspia</i>	- // -	46,135	32,225	23.08.2017	2 ос.	Плющ С. О.
<i>Hydroprogne caspia</i>	- // -	46,174	32,238	23.08.2017	10 ос.	Плющ С. О.
<i>Hydroprogne caspia</i>	- // -	46,135	32,225	07.09.2017	2 ос.	Плющ С. О.
<i>Hydroprogne caspia</i>	- // -	46,138	32,224	03.10.2017	1 ос.	Москаленко Ю. О.
<i>Hydroprogne caspia</i>	Тендрівська затока, південні акваторії	46,211	31,875	27.04.2011	1 ос.	Москаленко Ю. О.
<i>Hydroprogne caspia</i>	Тендрівська зат. в районі ділянки ЧБЗ Ягорлицький Кут	46,269	31,823	08.08.2013	1 ос.	Плющ С. О.
<i>Hydroprogne caspia</i>	- // -	46,280	31,891	20.08.2013	2 ос.	Плющ С. О.
<i>Hydroprogne caspia</i>	- // -	46,288	31,896	06.08.2014	1 ос.	Плющ С. О.
<i>Hydroprogne caspia</i>	- // -	46,272	31,834	17.09.2014	1 ос.	Плющ С. О.
<i>Hydroprogne caspia</i>	- // -	46,280	31,891	17.09.2014	1 ос.	Плющ С. О.
<i>Hydroprogne caspia</i>	- // -	46,288	31,896	17.09.2014	2 ос.	Плющ С. О.
<i>Hydroprogne caspia</i>	- // -	46,273	31,827	18.09.2014	1 ос.	Плющ С. О.
<i>Hydroprogne caspia</i>	- // -	46,298	31,748	18.09.2014	13 ос.	Плющ С. О.
<i>Hydroprogne caspia</i>	- // -	46,280	31,891	18.08.2016	1 ос.	Плющ С. О.
<i>Hydroprogne caspia</i>	- // -	46,272	31,834	13.09.2017	1 ос.	Плющ С. О.
<i>Hydroprogne caspia</i>	Ягорлицька зат. в районі ділянки ЧБЗ Ягорлицький Кут	46,327	31,796	22.08.2013	2 ос.	Плющ С. О.
<i>Hydroprogne caspia</i>		46,331	31,811	16.09.2014	1 ос.	Плющ С. О.
<i>Hydroprogne caspia</i>	Ягорлицька зат. в районі Солоноозерної ділянки ЧБЗ	46,454	31,994	15.09.2015	5 ос.	Плющ С. О.
<i>Hydroprogne caspia</i>	- // -	46,439	31,959	03.08.2016	2 ос.	Плющ С. О.

Вид	Місце знахідки	Координати		Дата знахідки	Додаткова інформація	Авторство знахідки
		Широта	Довгота			
<i>Hydroprogne caspia</i>	- // -	46,439	31,969	03.08.2016	1 ос.	Плющ С. О.
<i>Hydroprogne caspia</i>	- // -	46,454	31,994	03.08.2016	3 ос.	Плющ С. О.
<i>Hydroprogne caspia</i>	- // -	46,451	31,994	02.08.2017	1 ос.	Плющ С. О.
<i>Hydroprogne caspia</i>	- // -	46,451	31,994	02.08.2017	1 ос.	Плющ С. О.
<i>Hydroprogne caspia</i>	- // -	46,444	31,934	05.09.2017	2 ос.	Плющ С. О.
<i>Hydroprogne caspia</i>	Ягорлицька зат. в районі о-вів Довгого та Круглого	46,409	31,738	27.06.2012	3 ос.	Москаленко Ю. О.
<i>Sterna albifrons</i>	Тендрівська зат. в районі Потіївської ділянки ЧБЗ	46,138	32,224	16.05.2012	+	Москаленко Ю. О.
<i>Sterna albifrons</i>	- // -	46,162	32,239	16.05.2012	1 ос.	Москаленко Ю. О.
<i>Sterna albifrons</i>	- // -	46,162	32,239	29.04.2013	2 ос.	Москаленко Ю. О.
<i>Sterna albifrons</i>	- // -	46,138	32,224	28.05.2013	+, гніздиться	Москаленко Ю. О.
<i>Sterna albifrons</i>	- // -	46,174	32,237	12.08.2013	17 ос.	Плющ С. О.
<i>Sterna albifrons</i>	- // -	46,133	32,223	18.08.2015	4 ос.	Плющ С. О.
<i>Sterna albifrons</i>	- // -	46,133	32,224	30.06.2017	2 ос.	Плющ С. О.
<i>Sterna albifrons</i>	- // -	46,162	32,239	30.06.2017	10 ос.	Москаленко Ю. О.
<i>Sterna albifrons</i>	Тендрівська зат. в районі ділянки ЧБЗ Ягорлицький Кут	46,281	31,892	21.08.2012	2 ос.	Плющ С. О.
<i>Sterna albifrons</i>		46,270	31,848	08.08.2013	1 ос.	Плющ С. О.
<i>Sterna albifrons</i>		46,317	31,782	21.08.2013	2 ос.	Плющ С. О.
<i>Sterna albifrons</i>	Ягорлицька зат., Кефальні оз.	46,340	31,939	27.08.2012	1 ос.	Москаленко Ю. О.
<i>Sterna albifrons</i>	- // -	46,340	31,939	02.08.2013	3 ос.	Москаленко Ю. О.
<i>Sterna albifrons</i>	- // -	46,340	31,939	28.04.2016	2 ос.	Москаленко Ю. О.
<i>Sterna albifrons</i>	Ягорлицька зат. в районі Солонозерної ділянки ЧБЗ	46,447	31,989	05.08.2013	1 ос.	Плющ С. О.
<i>Sterna albifrons</i>	- // -	46,451	31,994	05.08.2013	2 ос.	Плющ С. О.

Примітка: У таблиці знаком „+“ позначені випадки коли той чи інший вид був зареєстрований, однак з різних причин не вдалося підрахувати кількість особин.

Література

1. Москаленко Ю. А., Бучастый И. И. Учеты птиц на морском побережье вдоль Тендры // Бюллетень РОМ: Итоги регионального орнитологического мониторинга. Август 2009 г. – 2010а. – № 5. – С. 13–14, 43–44.
2. Москаленко Ю. А., Бучастый И. И. Учеты птиц на Потиевском участке ЧБЗ // Бюллетень РОМ: Итоги регионального орнитологического мониторинга. Август 2009 г. – 2010б. – № 5. – С. 14, 43–44.
3. Москаленко Ю. А., Бучастый И. И. Учеты птиц на северном берегу Тендровского залива // Бюллетень РОМ: Итоги регионального орнитологического мониторинга. Август 2009 г. – 2010в. – № 5. – С. 14, 43–44.
4. Москаленко Ю. А., Бучастый И. И. Учеты птиц на Ягорлицком заливе // Бюллетень РОМ: Итоги регионального орнитологического мониторинга. Август 2009 г. – 2010г. – № 5. – С. 13, 43–44.
5. Москаленко Ю. А., Бучастый И. И. Учеты птиц на Ягорлицком полуострове // Бюллетень РОМ: Итоги регионального орнитологического мониторинга. Август 2009 г. – 2010д. – № 5. – С. 13, 43–44.
6. Москаленко Ю. А., Зацарный Г. Г. Учеты птиц на восточной части Тендровского залива // Бюллетень РОМ: Итоги регионального орнитологического мониторинга. Октябрь 2010 г. – 2010а. – № 6. – С. 11–12, 18–21.
7. Москаленко Ю. А., Зацарный Г. Г. Учеты птиц на Ягорлицком заливе // Бюллетень РОМ: Итоги регионального орнитологического мониторинга. Октябрь 2010 г. – 2010б. – № 6. – С. 11, 18–21.
8. Москаленко Ю. А., Плющ С. О. Учет птиц в восточной части Тендровского залива в 2015 г. // Бюллетень РОМ: Итоги регионального орнитологического мониторинга. Август 2015 г. – 2016а. – № 10. – С. 16–17.
9. Москаленко Ю. А., Плющ С. О. Учет птиц на Ягорлицком заливе в 2015 г. // Бюллетень РОМ: Итоги регионального орнитологического мониторинга. Август 2015 г. – 2016б. – № 10. – С. 15–17.
10. Москаленко Ю. А., Плющ С. О., Петрович З. О., Рединов К. А. Учет птиц на восточной части Тендровского залива в 2012 г. // Бюллетень РОМ: Итоги регионального орнитологического мониторинга. Август 2012 г. – 2014а. – № 8. – С. 16.

11. Москаленко Ю. А., Плющ С. О., Петрович З. О., Рединов К. А. Учет птиц на Ягорлыцком заливе в 2012 г. // Бюллетень РОМ: Итоги регионального орнитологического мониторинга. Август 2012 г. – 2014б. – № 8. – С. 15–16.
12. Руденко А. Г., Москаленко Ю. А. Тендровско-Ягорлыцкие ВБУ в 2007 г. // Бюллетень РОМ: Итоги среднезимних учетов водно-болотных птиц 2005, 2007-2010 годов в Азово-Черноморском регионе Украины. – 2011. – № 7. – С. 24, 31–33.
13. Руденко А. Г., Петрович З. О., Зацарный Г. Г., Москаленко Ю. А., Рединов К. А. Тендровско-Ягорлыцкие ВБУ в 2008 г. // Бюллетень РОМ: Итоги среднезимних учетов водно-болотных птиц 2005, 2007-2010 годов в Азово-Черноморском регионе Украины. – 2011а. – № 7. – С. 36–37, 42–44.
14. Руденко А. Г., Петрович З. О., Зацарный Г. Г., Москаленко Ю. А., Рединов К. А. Тендровско-Ягорлыцкие ВБУ в 2009 г. // Бюллетень РОМ: Итоги среднезимних учетов водно-болотных птиц 2005, 2007-2010 годов в Азово-Черноморском регионе Украины. – 2011б. – № 7. – С. 47–48, 53–55.
15. Руденко А. Г., Яремченко О. А. Тендровский залив // Численность и размещение гнездящихся околотовных птиц в водно-болотных угодьях Азово-Черноморского региона Украины / ред. В. Д. Сиохин. – Мелитополь – Киев : Бранта, 2000а. – С. 127–144.
16. Руденко А. Г., Яремченко О. А. Ягорлыцкий залив // Численность и размещение гнездящихся околотовных птиц в водно-болотных угодьях Азово-Черноморского региона Украины / ред. В. Д. Сиохин. – Мелитополь – Киев : Бранта, 2000б. – С. 115–126.

А. В. Подобайло

РИБИ НАЦІОНАЛЬНОГО ПРИРОДНОГО ПАРКУ «ПИРЯТИНСЬКИЙ» ЗАНЕСЕНІ ДО ЧЕРВОНОЇ КНИГИ УКРАЇНИ.

Іхтіофауна р. Удай в межах НПП «Пирятинський» налічує 30 видів кісткових риб. З них занесені до Червоної книги України видання 2009 року: ялець зви-

чайний (*Leuciscus leuciscus*), карась золотий (*Carassius carassius*), минь річковий (*Lota lota*). Місця їх знахідок подані в таблиці.

№	Вид	Місце знахідки	X	Y	Рік, число екз.	Примітка
1	Ялець звичайний	р.Перевод, с.Сасинівка	50°18'48.88"	32°25'30.51"	2016, 1	Знайдений у браконьєрському знарядді лову
2	Карась золотий	р.Удай, с.Кейбалівка	50°19'7.15"	32°30'59.79"	2014, 1	Знайдений у браконьєрському знарядді лову
		р.Удай, с.Леляки	50°20'11.55"	32°29'46.89"	2017, 1	Контрольний лов
3	Минь річковий	р.Удай, с.Гурбинці	50°20'50.57"	32°28'57.83"	2009, 1	Труп

Ялець звичайний раніше не відмічався в р. Удай та її притоках. Поява цього виду, вірогідно пов'язана з ліквідацією службою державної охорони природно-заповідного фонду загат на річці Удай протягом перших років функціонування національного природного парку. Карась золотий до другої половини 20 сторіччя був звичайним видом на середній течії ріки Удай. Однак з появою карася

сріблястого, чисельність карася золотого постійно знижується. Минь річковий періодично у значній кількості (десятками екз.) добувався місцевим населенням в зимовий період вершами в р. Удай та Руда. Однак, на теперішній час, в зв'язку з обмеженням браконьєрського лову риби достовірної інформації про чисельність та сучасне поширення миня річкового немає.

В. В. Покиньчереда
Карпатський біосферний заповідник

ЗУСТРІЧІ ЗЕМНОВОДНИХ, ЗАНЕСЕНИХ ДО ЧЕРВОНОЇ КНИГИ УКРАЇНИ, НА ТЕРИТОРІЇ КАРПАТСЬКОГО БІОСФЕРНОГО ЗАПОВІДНИКА

Карпатський біосферний заповідник (КБЗ) – найбільший природоохоронний об'єкт на території Закарпаття. Він знаходиться на південному макросхилі Східних Карпат і включає 7 окремих масивів: Чорногірський, Мармароський, Угольсько-Широколужанський, Кузій-Свидовецький, Долина нарцисів, Юлівська гора та Чорна гора. В цілому територія КБЗ представляє повне ландшафтно-біотопічне різноманіття Східнокарпатського регіону.

Нижче подаємо дані про спостереження видів, занесених до Червоної книги України, які відмічалися на території Карпатського біосферного заповідника в період з 2009 по 2017 рр. Дані зібрані працівниками заповідника, оброблені та відображені автором в рукописних матеріалах Літопису природи за відповідні роки.

До Червоної книги України занесені саламандра плямиста, тритон карпатський, альпійський та дунайський, кумка гірська та жаба прудка.

Саламандра плямиста – вид, що масово відмічається в лісових масивах КБЗ. На окремих ділянках за сезон обліковують до 500 тварин, тому внесення до таблиці всіх спостережень за даний період втрачає сенс.

Тритони карпатський та альпійський – звичайні види для фауни КБЗ, хоча тритон альпійський трапляється значно рідше. Дуже часто ці два види обліковують в одних і тих же нерестових водоймах.

Кумка гірська – також вид, що трапляється на території КБЗ регулярно.

Тритон дунайський – надзвичайно рідкісний вид, що був зареєстрований в Долині нарцисів. За звітний період вид не реєструвався.

Жаба прудка – також рідкісний вид на території заповідника. У зв'язку зі специфікою проведення обліку земноводних в заповіднику, жаби прудка, трав'яна та гостроморда, як морфологічно близькі види, обліковуються як група бурих жаб. Достовірно за вказаний період відмічалася лише ікра жаби прудкої у водоймах.

Вид	Місце знахідки	Координати у десятиградусній системі		Дата знахідки	Додаткова інформація	Авторство знахідки
		широта	довгота			
<i>Salamandra salamandra</i> (Linnaeus, 1758)	Угольське природне науково-дослідне відділення (ПНДВ)	48.270864	23.664325	щороку з березня по листопад, інколи в зимові місяці (2009–2017 рр.)	загалом щороку обліковують по всій території ПНДВ більше 500 тварин	Юраш В. В., Данч Ф. М., Бочкор В. М., Регуш Т. Г., Немеш М. В., Мотря В. І., Химинець В. В., Лисько В. М., Дьордяй І.
<i>Salamandra salamandra</i> (Linnaeus, 1758)	Широколужанське ПНДВ	48.342561	23.735146	щороку з березня по листопад, інколи в зимові місяці (2009–2017 рр.)	загалом щороку обліковують по всій території ПНДВ більше 100 тварин	Поковба П. П., Драгун В. Ю., Дем'янчук М. І., Цірик І., Москаль І. В., Гендич В. І., Богдан В. В., Дем'янчук М. І.
<i>Salamandra salamandra</i> (Linnaeus, 1758)	Петрос-Говерляньське ПНДВ	48.226736	24.454838	щороку з березня по листопад, (2009–2017 рр.)	загалом щороку обліковують по всій території ПНДВ близько 50 тварин	Рибак Д. М., Васильчук І. І., Ключківський В. Ю., Ключківський Ю. Ю., Кувик І. А.

Вид	Місце знахідки	Координати у десятиній системі		Дата знахідки	Додаткова інформація	Авторство знахідки
		широта	довгота			
<i>Salamandra salamandra</i> (Linnaeus, 1758)	Кевелівське ПНДВ	48.193198	24.300383	щороку з березня по листопад, (2009-2017 рр.)	загалом щороку обліковують по всій території ПНДВ близько 50 тварин	Цуперяк В. В., Ковбаснюк В. С., Тимчук Ю. В., Підмалівський Е.В., Тулайдан Я. С., Поп'юк В. М., Мойсюк І. І., Андрашук В. В.
<i>Salamandra salamandra</i> (Linnaeus, 1758)	Чорногірське ПНДВ	48.117244	24.493331	щороку з березня по листопад, (2009-2017 рр.)	загалом щороку обліковують по всій території ПНДВ більше 50 тварин	Лендюк П. І., Козачок В. В., Ретізнник П. П., Папарига Я. М., Йосипчук В. В., Шорбан М. В., Червак Я. С.
<i>Salamandra salamandra</i> (Linnaeus, 1758)	Богдан-Петроцьке ПНДВ	48.125728	24.407937	щороку з березня по листопад, (2009-2017 рр.)	загалом щороку обліковують по всій території ПНДВ близько 100 тварин	Обрецький Ю. П., Сухан В. В., Білінкевич М. М., Мартиш М. І., Баранюк Б. М., Сухан В. В., Павлючок В. С., Богуняк Ю. М.
<i>Salamandra salamandra</i> (Linnaeus, 1758)	Марамароське ПНДВ	47.947345	24.352837	щороку з березня по листопад, (2009-2017 рр.)	загалом щороку обліковують по всій території ПНДВ більше 20 тварин	Костан М. В., Червак Ю. В., Шорбан П. М., Папарига П. І., Грицюк І. В., Червак В. І., Шемота М. В., Блох Ю. П., Сухан В. В., Дряшкаба О. Б.
<i>Salamandra salamandra</i> (Linnaeus, 1758)	Рахів-Берлибаське ПНДВ	48.025291	24.167197	щороку з березня по листопад, (2009-2017 рр.)	загалом щороку обліковують по всій території ПНДВ більше 20 тварин	Глушманюк А. Ю., Ворохта П. П., Годинко М. І., Томенюк В. Й., Брана М. М.
<i>Salamandra salamandra</i> (Linnaeus, 1758)	Трибушанське ПНДВ	47.969717	24.193680	щороку з березня по листопад, (2009-2017 рр.)	загалом щороку обліковують по всій території ПНДВ близько 40 тварин	Юркуц І. І., Антосяк В. В., Матчук В. І., Тодер С. В., Антосяк В. П.,
<i>Salamandra salamandra</i> (Linnaeus, 1758)	Кісвлянське ПНДВ	47.936240	24.103635	щороку з березня по листопад, (2009-2017 рр.)	загалом щороку обліковують по всій території ПНДВ більше 100 тварин	Олефір І. І., Брехлійчук Б. Б., Ціцікан В. І., Митрюк В. П., Костюк І. І., Федюк В. Ф.
<i>Lissotriton montandoni</i> (Boulenger, 1880)	Угольське ПНДВ кв.9, ур. Товстий, водойма	48.247888	23.658887	12.04.12	близько 40 осо- бин	Химинець В. В., Дьордйай І.
<i>Salamandra salamandra</i> (Linnaeus, 1758)	Угольське ПНДВ кв.9, ур. Товстий, водойма	48.247888	23.658887	05.04.16	близько 20 осо- бин	Химинець В. В., Лисько В. М.
<i>Salamandra salamandra</i> (Linnaeus, 1758)	Угольське ПНДВ кв. 10, постійна водойма	48.246031	23.672105	01.05.13	18 особин	Химинець В. В., Немеш П. В.

Вид	Місце знахідки	Координати у десятичній системі		Дата знахідки	Додаткова інформація	Авторство знахідки
		широта	довгота			
<i>Salamandra salamandra</i> (Linnaeus, 1758)	Угольське ПНДВ кв. 18, постійна водойма	48.250460	23.628009	05.04.16	близько 15 особин	Мотря В. І.
<i>Salamandra salamandra</i> (Linnaeus, 1758)	Угольське ПНДВ кв.22, ур. Кам'яне, постійна водойма	48.245866	23.674229	з березня по серпень щороку (2009-2017 рр.)	від 1 до 10 дорослих особин, личинки	Юраш В. В., Данч Ф. М., Бочкор В. М., Регуш Т. Г., Немеш М. В.
<i>Salamandra salamandra</i> (Linnaeus, 1758)	Угольське ПНДВ кв.25, водойма	48.259340	23.616996	з березня по серпень щороку (2009-2017 рр.)	від 5 до 50-100 дорослих особин, личинки	Дьордйя І. М., Химинець В. В., Пилипець І. С., Регуш Т. Г., Бенца В. І.
<i>Salamandra salamandra</i> (Linnaeus, 1758)	Угольське ПНДВ кв.27, водойма	48.258626	23.635965	щороку з березня по липень (2009-2017 рр.)	від кількох до 20 дорослих особин, личинки	Химинець В. В., Дьордйя І. М., Мотря В. І.
<i>Salamandra salamandra</i> (Linnaeus, 1758)	Угольське ПНДВ кв.28, постійна водойма	48.250282	23.636308	щороку з березня по липень (2009-2017 рр.)	від 6 до 15 дорослих особин	Пилипець І., Химинець В. В., Немеш П. В., Бенца В. І., Хименець В. В., Лисько В. М.
<i>Salamandra salamandra</i> (Linnaeus, 1758)	Широколужанське ПНДВ кв. 9, ур. С. Салаш	48.305661	23.728791	31.05.09	1 особина	Москаль І. В.
<i>Salamandra salamandra</i> (Linnaeus, 1758)	Широколужанське ПНДВ кв. 23	48.303149	23.719006	19.04.11	кілька особин	Маскаль І. В.
<i>Salamandra salamandra</i> (Linnaeus, 1758)	Широколужанське ПНДВ кв. 23	48.303149	23.719006	12.04.14	3 особини	Москаль І. В.
<i>Salamandra salamandra</i> (Linnaeus, 1758)	Широколужанське ПНДВ кв.29	48.302293	23.738318	08.04.10	1 особина	Поковба П. П.
<i>Salamandra salamandra</i> (Linnaeus, 1758)	Широколужанське ПНДВ кв.29	48.302293	23.738318	24.03.11	кілька особин	Поковба П. П.
<i>Salamandra salamandra</i> (Linnaeus, 1758)	Широколужанське ПНДВ кв.29, калюжа	48.302293	23.738318	30.05.16	12 особин (7 самок, 5 самців)	Попович Ю. М.
<i>Salamandra salamandra</i> (Linnaeus, 1758)	Широколужанське ПНДВ кв.31	48.288017	23.717890	23.04.09	2 особини	Гендич В. І.
<i>Salamandra salamandra</i> (Linnaeus, 1758)	Широколужанське ПНДВ кв.32, водойма	48.281278	23.744068	10.04.09	5 особин	Богдан В. В., Дем'янчук М. І.
<i>Salamandra salamandra</i> (Linnaeus, 1758)	Широколужанське ПНДВ кв.32, водойма	48.281278	23.744068	09.05.10	9 особин	Дем'янчук М. І.
<i>Salamandra salamandra</i> (Linnaeus, 1758)	Марамороське ПНДВ кв.4, ур. Маслокрут, водойма	47.961238	24.366849	з квітня по липень щороку (2009 – 2017 рр.)	1-10 дорослих особин, личинки	Костан М. В., Червак Ю. В., Шорбан П. М., Папарига П. І., Грицюк І. В., Червак В. І.
<i>Salamandra salamandra</i> (Linnaeus, 1758)	Марамороське ПНДВ кв.5, ур.Головач, невелика постійна водойма	47.955260	24.338439	з квітня по липень щороку (2009 – 2017 рр.)	щороку реєструється кілька особин, личинки	Червак Ю. С., Грицюк І. В., Довганіч В. Я., Костан М. В.
<i>Salamandra salamandra</i> (Linnaeus, 1758)	Марамороське ПНДВ кв.6	47.943532	24.334233	26.06.10	кілька особин	Червак Ю. С.
<i>Salamandra salamandra</i> (Linnaeus, 1758)	Марамороське ПНДВ кв. 6, пол. Кваснівчик	47.943532	24.334233	15.06.12	1 особина	Грицюк І. В.

Вид	Місце знахідки	Координати у десятигрібній системі		Дата знахідки	Додаткова інформація	Авторство знахідки
		широта	довгота			
<i>Salamandra salamandra</i> (Linnaeus, 1758)	Мараморське ПНДВ кв.9, ур. Головач	47.928351	24.366849	13.08.09	1 особина	Костан М. В.
<i>Salamandra salamandra</i> (Linnaeus, 1758)	Мараморське ПНДВ кв.10	47.943877	24.369853	07.05.09	5 особин	Шемота М. В.
<i>Salamandra salamandra</i> (Linnaeus, 1758)	Мараморське ПНДВ кв. 10, ур. Головач	47.943877	24.369853	18.05.12	2 особини	Блох Ю. П.
<i>Salamandra salamandra</i> (Linnaeus, 1758)	Мараморське ПНДВ кв. 10, ур. Головач	47.943877	24.369853	18.05.12	3 особини	Шемота І. В.
<i>Salamandra salamandra</i> (Linnaeus, 1758)	Мараморське ПНДВ кв. 17, ур. Гнилий міст	47.976179	24.360412	13.05.16	1 особина	Червак Ю. С.
<i>Salamandra salamandra</i> (Linnaeus, 1758)	Мараморське ПНДВ кв. 26	47.954857	24.307540	18.04.15	5 особин	Сухан В. В.
<i>Salamandra salamandra</i> (Linnaeus, 1758)	Мараморське ПНДВ кв. 26	47.954857	24.307540	06.04.16	6 особин	Червак Ю. С., Бочкор М. М.
<i>Salamandra salamandra</i> (Linnaeus, 1758)	Мараморське ПНДВ кв. 26	47.954857	24.307540	19.04.16	4 особини	Дряшкаба О. Б.
<i>Salamandra salamandra</i> (Linnaeus, 1758)	Кісвлянське ПНДВ кв. 1, ур. Лазиці	48.237543	24.177650	30.04.12	21 особина	Брехлійчук Б. Б.
<i>Salamandra salamandra</i> (Linnaeus, 1758)	Кісвлянське ПНДВ кв.1, ур. Буркут	48.134395	24.157951	06.05.12	25-30 особин	Олефір І. І.
<i>Salamandra salamandra</i> (Linnaeus, 1758)	Кісвлянське ПНДВ кв.2, ур. Лазиці	48.241430	24.190353	22.04.10	масова поява тварин у водо- ймах	Брехлійчук Б. Б.
<i>Salamandra salamandra</i> (Linnaeus, 1758)	Кісвлянське ПНДВ кв. 2, ур. Лазиці	48.241430	24.190353	06.03.12	18 особин	Копусяк О. Д.
<i>Salamandra salamandra</i> (Linnaeus, 1758)	Кісвлянське ПНДВ кв. 2, ур. Буркут	48.129926	24.175975	29.03.14	10 особин	Гиндюк В. І.
<i>Salamandra salamandra</i> (Linnaeus, 1758)	- // -	48.129926	24.175975	05.04.17	близько 100 особин	Костюк І. І.
<i>Salamandra salamandra</i> (Linnaeus, 1758)	Кісвлянське ПНДВ кв.3	48.215472	24.192413	22.04.10	масова поява тварин у водо- ймах	Брехлійчук Б. Б.
<i>Salamandra salamandra</i> (Linnaeus, 1758)	Кісвлянське ПНДВ кв.6	48.194192	24.192584	22.04.10	масова поява тварин у водо- ймах	Брехлійчук Б. Б.
<i>Salamandra salamandra</i> (Linnaeus, 1758)	Кісвлянське ПНДВ кв.7, водойма	48.183091	24.222282	24.04.10	масова поява тварин у водо- ймах	Митрюк П. О.
<i>Salamandra salamandra</i> (Linnaeus, 1758)	- // -	48.183091	24.222282	13.05.13	масова поява тварин у водо- ймах	Брехлійчук В.
<i>Salamandra salamandra</i> (Linnaeus, 1758)	Кісвлянське ПНДВ кв.10	48.164546	24.196876	17.04.10	кілька особин	Брехлійчук Б. Б.
<i>Salamandra salamandra</i> (Linnaeus, 1758)	- // -	48.164546	24.196876	24.04.10	масова поява тварин у водо- ймах	Митрюк П. О.
<i>Salamandra salamandra</i> (Linnaeus, 1758)	Кісвлянське ПНДВ кв.10, ур. Буркут	48.164546	24.196876	01.04.14	5 особин	Брехлійчук В.
<i>Salamandra salamandra</i> (Linnaeus, 1758)	Кісвлянське ПНДВ кв.11	48.153210	24.180396	24.04.10	масова поява тварин у водо- ймах	Митрюк П. О.
<i>Salamandra salamandra</i> (Linnaeus, 1758)	Кісвлянське кв.12, ур. Кузій	47.944011	24.102462	20.04.09	9 особин	Ціцікан В. І.

Вид	Місце знахідки	Координати у десятиградусній системі		Дата знахідки	Додаткова інформація	Авторство знахідки
		широта	довгота			
<i>Salamandra salamandra</i> (Linnaeus, 1758)	Кісвлянське ПНДВ кв.12, ур. Кузій	47.944011	24.102462	15.06.09	7 особин	Ціцікан В. І.
<i>Salamandra salamandra</i> (Linnaeus, 1758)	Кісвлянське кв.12, ур. Кузій	47.944011	24.102462	20.04.09	9 особин	Ціцікан В. І.
<i>Salamandra salamandra</i> (Linnaeus, 1758)	- // -	47.944011	24.102462	15.06.09	7 особин	Ціцікан В. І.
<i>Salamandra salamandra</i> (Linnaeus, 1758)	- // -	47.944011	24.102462	18.06.10	кілька тварин	Ціцікан В. І.
<i>Salamandra salamandra</i> (Linnaeus, 1758)	Кевелівське ПНДВ кв.1, ур. Драгобрат, гірське озеро	48.235081	24.246407	щороку з квітня по вересень (2009–2017 рр.)	кілька тварин постійно відмічаються у водоймі протягом сезону, личинки	Цуперяк В. В., Ковбаснюк В. С., Тимчук Ю. В.
<i>Salamandra salamandra</i> (Linnaeus, 1758)	Богдан-Петроське ПНДВ кв. 5, ур. Перемичка, невелика водойма	48.158702	24.444376	щороку з травня по липень (2009–2017 рр.)	від кількох до 30 дорослих особин, личинки	Обрецький Ю. П., Сухан В. В., Білінкевич М. М.
<i>Salamandra salamandra</i> (Linnaeus, 1758)	Богдан-Петроське ПНДВ кв. 8, ур. Рогнескул, постійна водойма	48.131241	24.396139	щороку з квітня по липень (2009–2017 рр.)	від 1 до 60 дорослих особин, личинки	Мартиш М. І., Баранюк Б. М., Білінкевич М. М., Обрецький Ю. П., Сухан В. В., Павлючок В. С.
<i>Salamandra salamandra</i> (Linnaeus, 1758)	Богдан-Петроське ПНДВ кв.13, ур. Лавка	48.122719	24.427799	24.04.10	7 особин	Обрецький Ю. П.
<i>Salamandra salamandra</i> (Linnaeus, 1758)	Богдан-Петроське ПНДВ кв. 14, постійна водойма	48.114096	24.415354	щороку з березня по липень (2009–2017 рр.)	від кількох до 30 дорослих особин, личинки та молоді тварини	Богуняк Ю. М., Обрецький Ю. П.
<i>Salamandra salamandra</i> (Linnaeus, 1758)	Богдан-Петроське ПНДВ с. Богдан	48.047622	24.362139	09.07.10	1 особина	Мартиш М. І., Баранюк Б. М.
<i>Salamandra salamandra</i> (Linnaeus, 1758)	Чорногірське ПНДВ кв.3, ур. Борта	48.145802	24.505107	10.08.17	1 особина	Сухан П. П.
<i>Salamandra salamandra</i> (Linnaeus, 1758)	Чорногірське ПНДВ кв.7, ур. Брецул	48.134233	24.489057	29.05.09	кілька особин	Сас В. В.
<i>Salamandra salamandra</i> (Linnaeus, 1758)	Чорногірське ПНДВ кв.7, ур. Брецул	48.134233	24.489057	19.06.09	кілька особин	Юаранюк В. М.
<i>Salamandra salamandra</i> (Linnaeus, 1758)	Чорногірське ПНДВ кв.7	48.134233	24.489057	12.05.10	1 особина	Годованець Б. Й.
<i>Salamandra salamandra</i> (Linnaeus, 1758)	Чорногірське ПНДВ кв.9, ур. Туркул	48.127330	24.522617	27.05.09	масово у водоймах	Йосипчук В. В.
<i>Salamandra salamandra</i> (Linnaeus, 1758)	Чорногірське ПНДВ, кв.9, ур. Нижнє Озірне, озеро	48.127330	24.522617	10.07.13	кілька дорослих особин і кілька личинок	Йосипчук В. В., Рибак М. М.
<i>Salamandra salamandra</i> (Linnaeus, 1758)	Чорногірське ПНДВ, кв.9, ур. Верхнє Озірне, озеро	48.127330	24.522617	16.05.13	кілька личинок	Йосипчук В. В.
<i>Salamandra salamandra</i> (Linnaeus, 1758)	Чорногірське ПНДВ, кв.9, ур. Верхнє Озірне, озеро	48.127330	24.522617	04.06.16	1 особина	Йосипчук В. В.
<i>Salamandra salamandra</i> (Linnaeus, 1758)	Чорногірське ПНДВ, кв.9, ур. Нижнє Озірне, озеро	48.127330	24.522617	29.05.13	велика кількість особин	Йосипчук В. В.
<i>Salamandra salamandra</i> (Linnaeus, 1758)	Чорногірське ПНДВ, кв.9, ур. Нижнє Озірне, озеро	48.127330	24.522617	04.06.16	1 особина	Йосипчук В. В.

Вид	Місце знахідки	Координати у десятичній системі		Дата знахідки	Додаткова інформація	Авторство знахідки
		широта	довгота			
<i>Salamandra salamandra</i> (Linnaeus, 1758)	Чорногірське ПНДВ, кв.9, ур. Нижнє Озірне, озеро	48.127330	24.522617	10.06.17	кілька особин	Йосипчук В. В.
<i>Salamandra salamandra</i> (Linnaeus, 1758)	Чорногірське ПНДВ кв.11	48.119423	24.456441	27.05.09	масово у водо- ймах	Ференц В. М.
<i>Salamandra salamandra</i> (Linnaeus, 1758)	Чорногірське ПНДВ кв.12	48.121142	24.479272	15.04.09	1 особина	Баранюк В. М.
<i>Salamandra salamandra</i> (Linnaeus, 1758)	Чорногірське ПНДВ кв. 13, ур. Білий , ставок	48.104294	24.455583	щороку з березня по липень (2009- 2017 рр.)	кілька дорослих особин, личинки	Йосипчук В. С., Ференц М. І., Баранюк В. М., Попенчук В. М.
<i>Salamandra salamandra</i> (Linnaeus, 1758)	Чорногірське ПНДВ кв. 13, ур. Білий	48.104294	24.455583	25.08.17	1 особина	Сухан П. П.
<i>Salamandra salamandra</i> (Linnaeus, 1758)	Чорногірське ПНДВ кв.15	48.107045	24.480302	12.04.10	кілька особин	Сухан П. В.
<i>Salamandra salamandra</i> (Linnaeus, 1758)	Чорногірське ПНДВ с. Усть-Говерла, калюжа	48.075800	24.450347	22.04.13	5 особин	Кушнір В. М.
<i>Salamandra salamandra</i> (Linnaeus, 1758)	Чорногірське ПНДВ с. Луги	48.064042	24.437044	29.04.15	1 особина	Кушнір В. М.
<i>Salamandra salamandra</i> (Linnaeus, 1758)	Трибушанське ПНДВ кв. 12	47.986738	24.153831	15.05.11	1 особина	Томенюк М. В.
<i>Salamandra salamandra</i> (Linnaeus, 1758)	Трибушанське ПНДВ, кв. 14, ур. Брадицел, водойма	47.970996	24.149025	16.05.11	кілька особин	Полянчук Б. Й.
<i>Salamandra salamandra</i> (Linnaeus, 1758)	Трибушанське ПНДВ, кв. 15, ур. Брадицел, водойма	47.966168	24.175117	10.06.11	кілька особин	Полянчук Б. Й.
<i>Salamandra salamandra</i> (Linnaeus, 1758)	Трибушанське ПНДВ кв.17	47.940531	24.138897	03.10.10	1 особина	Полянчук Б. Й., Антосяк В. В.
<i>Salamandra salamandra</i> (Linnaeus, 1758)	Трибушанське ПНДВ, кв. 17, водойма	47.940531	24.138897	03.06.11	кілька особина	Беднар В. П.
<i>Salamandra salamandra</i> (Linnaeus, 1758)	Трибушанське ПНДВ, кв. 17, водойма	47.940531	24.138897	06.08.16	кілька особин	Глеб Р. Ю.
<i>Salamandra salamandra</i> (Linnaeus, 1758)	Трибушанське ПНДВ, кв. 17	47.940531	24.138897	19.08.16	1 особина	Матчук В. І.
<i>Salamandra salamandra</i> (Linnaeus, 1758)	Трибушанське ПНДВ кв.18	47.929950	24.123962	18.06.10	1 особина	Беднар В. П.
<i>Salamandra salamandra</i> (Linnaeus, 1758)	Трибушанське ПНДВ кв. 18, водойма	47.929950	24.123962	18.05.11	кілька особин	Беднар В. П.
<i>Salamandra salamandra</i> (Linnaeus, 1758)	Трибушанське ПНДВ кв. 18	47.929950	24.123962	21.05.16	кілька особин	Антосяк В. В.
<i>Salamandra salamandra</i> (Linnaeus, 1758)	Рахів-Берлибаське ПНДВ кв.3, ур. Підділ, невелика водойма (болітце)	48.025166	24.166806	щороку з березня по червень (2009- 2017 рр.)	кілька дорослих (до 10 особин), личинки	Годованець Б. Й., Бойчук О. В., Попович Ю. М.
<i>Salamandra salamandra</i> (Linnaeus, 1758)	Рахів-Берлибаське ПНДВ кв.6, ур. Скотарки, криниця	47.980074	24.169624	05.08.13	1 особина	Зумр З. З
<i>Salamandra salamandra</i> (Linnaeus, 1758)	Петрос-Говерлянське ПНДВ, кв. 23, тимчасова водойма	48.289433	24.464295	04.05.16	12 особин	Рибак Д. М.
<i>Salamandra salamandra</i> (Linnaeus, 1758)	Петрос-Говерлянське ПНДВ,кв. 24, ур. Тиховець	48.283704	24.458131	13.06.13	3 особини	Васильчук І. І.
<i>Salamandra salamandra</i> (Linnaeus, 1758)	Петрос-Говерлянське ПНДВ, кв. 24, ур. Тиховець	48.283704	24.458131	15.05.15	близько 40 осо- бин	Рибак Д. М.
<i>Salamandra salamandra</i> (Linnaeus, 1758)	Петрос-Говерлянське ПНДВ, кв. 26	48.273536	24.441136	19.04.16	кілька особин	Васильчук І. С.

Вид	Місце знахідки	Координати у десятигрітній системі		Дата знахідки	Додаткова інформація	Авторство знахідки
		широта	довгота			
<i>Ichthyosaura alpestris</i> (Laurenti, 1768)	Кевелівське ПНДВ, кв. 1, ур. Драгобрат, гірське озеро	48.235081	24.246407	відмічається щороку (2009-2017) з квітня по вересень	кілька тварин	Цуперяк В. В., Ковбаснюк В. С., Тимчук Ю. В.
<i>Ichthyosaura alpestris</i> (Laurenti, 1768)	Чорногірське ПНДВ кв. 1	48.154554	24.473808	04.07.16	1 особина	Козачок В. В.
<i>Ichthyosaura alpestris</i> (Laurenti, 1768)	Чорногірське ПНДВ кв. 2	48.145048	24.488571	15.06.16	1 особина	Ретізнник П. П.
<i>Ichthyosaura alpestris</i> (Laurenti, 1768)	Чорногірське ПНДВ кв. 7	48.134233	24.489057	12.05.10	1 особина	Годованець Б. Й.
<i>Ichthyosaura alpestris</i> (Laurenti, 1768)	Чорногірське ПНДВ кв. 13	48.104294	24.455583	06.04.11	1 особина	Морочило І. Ю.
<i>Ichthyosaura alpestris</i> (Laurenti, 1768)	Чорногірське ПНДВ кв. 13, ур. Білий	48.104294	24.455583	06.04.11	1 особина	Баранюк В. М.
<i>Ichthyosaura alpestris</i> (Laurenti, 1768)	Богдан-Петроське ПНДВ кв. 14	48.114096	24.415354	11.05.11	кілька особин у водоймі	Богуняк Ю. М.
<i>Ichthyosaura alpestris</i> (Laurenti, 1768)	- // -	48.114096	24.415354	17.05.11	кілька особин у водоймі	Богуняк Ю. М.
<i>Ichthyosaura alpestris</i> (Laurenti, 1768)	- // -	48.114096	24.415354	12.06.11	кілька особин у водоймі	Богуняк Ю. М.
<i>Ichthyosaura alpestris</i> (Laurenti, 1768)	Угольське ПНДВ кв. 8	48.243809	23.639425	26.08.16	1 особина	Юраш В. В.
<i>Ichthyosaura alpestris</i> (Laurenti, 1768)	Угольське ПНДВ кв. 21	48.253068	23.683327	29.05.16	1 особина	Кубинець М. І.
<i>Ichthyosaura alpestris</i> (Laurenti, 1768)	Угольське ПНДВ кв. 22, ур. Кам'яне	48.245866	23.674229	01.04.11	1 особина	Юраш В. В., Кубинець М. І.
<i>Ichthyosaura alpestris</i> (Laurenti, 1768)	Угольське ПНДВ кв. 22, ур. Кам'яне	48.245866	23.674229	24.04.11	1 особина	Юраш В. В., Кубинець М. І.
<i>Ichthyosaura alpestris</i> (Laurenti, 1768)	Угольське ПНДВ кв. 22	48.245866	23.674229	16.04.12	1 особина	Юраш В. В.
<i>Ichthyosaura alpestris</i> (Laurenti, 1768)	- // -	48.245866	23.674229	08.08.15	1 особина	Юраш В. В.
<i>Ichthyosaura alpestris</i> (Laurenti, 1768)	- // -	48.245866	23.674229	13.08.15	1 особина	Кубинець М. І., Кричфалушій І. Ф.
<i>Ichthyosaura alpestris</i> (Laurenti, 1768)	- // -	48.245866	23.674229	08.08.15	1 особина	Юраш В. В.
<i>Ichthyosaura alpestris</i> (Laurenti, 1768)	- // -	48.245866	23.674229	13.08.15	1 особина	Кубинець М. І., Кричфалушій І. Ф.
<i>Ichthyosaura alpestris</i> (Laurenti, 1768)	- // -	48.245866	23.674229	08.03.16	кілька особин	Юраш В. В.
<i>Ichthyosaura alpestris</i> (Laurenti, 1768)	- // -	48.245866	23.674229	20.03.16	1 особина	Юраш В. В.
<i>Ichthyosaura alpestris</i> (Laurenti, 1768)	Угольське ПНДВ кв. 24	48.248567	23.692012	21.03.16	1 особина	Кубинець М. І.
<i>Ichthyosaura alpestris</i> (Laurenti, 1768)	Угольське ПНДВ кв. 25	48.259340	23.616996	11.04.12	кілька особин	Регуш Т. Г.
<i>Ichthyosaura alpestris</i> (Laurenti, 1768)	- // -	48.259340	23.616996	21.04.12	велика кількість тварин, масова поява	Регуш Т. Г.
<i>Ichthyosaura alpestris</i> (Laurenti, 1768)	Угольське ПНДВ кв. 28	48.250282	23.636308	07.05.12	15 особин	Дьордяй І. М., Бенц В. І.

Вид	Місце знахідки	Координати у десятинній системі		Дата знахідки	Додаткова інформація	Авторство знахідки
		широта	довгота			
<i>Ichthyosaura alpestris</i> (Laurenti, 1768)	Угольське ПНДВ кв. 29, ур. Кам'яне	48.247481	23.662315	14.05.15	1 особина	Юраш В. В.
<i>Ichthyosaura alpestris</i> (Laurenti, 1768)	- // -	48.247481	23.662315	10.06.15	1 особина	Кубинець М. І.
<i>Ichthyosaura alpestris</i> (Laurenti, 1768)	- // -	48.247481	23.662315	14.05.15	1 особина	Юраш В. В.
<i>Ichthyosaura alpestris</i> (Laurenti, 1768)	- // -	48.247481	23.662315	10.06.15	1 особина	Кубинець М. І.
<i>Ichthyosaura alpestris</i> (Laurenti, 1768)	- // -	48.247481	23.662315	28.03.16	1 особина	Крічфалушій І. Ф., Юраш В. В.
<i>Ichthyosaura alpestris</i> (Laurenti, 1768)	- // -	48.247481	23.662315	26.05.16	1 особина	Юраш В. В.
<i>Ichthyosaura alpestris</i> (Laurenti, 1768)	Трибушанське ПНДВ кв. 20, пол.. Лисичий	47.927764	24.317768	16.05.14	кілька особин	Полянчук Б. Й.
<i>Ichthyosaura alpestris</i> (Laurenti, 1768)	Трибушанське ПНДВ кв. 20	47.927764	24.317768	14.05.15	4 особини	Антосяк В. П.
<i>Ichthyosaura alpestris</i> (Laurenti, 1768)	Марамароське ПНДВ кв. 3, пол. Гропшора	47.968824	24.327796	28.05.14	кілька особин	Зінич В. Г.
<i>Ichthyosaura alpestris</i> (Laurenti, 1768)	Марамароське ПНДВ кв. 4, водойма	47.961238	24.366849	08.05.16	3 особини	Костан М. В.
<i>Ichthyosaura alpestris</i> (Laurenti, 1768)	Марамароське ПНДВ кв. 5, невеличке болітце	47.955260	24.338439	20.06.13	близько 60 осо- бин	Довганич В. Я.
<i>Ichthyosaura alpestris</i> (Laurenti, 1768)	Марамароське ПНДВ кв. 5, ур. Косівчик	47.955260	24.338439	12.06.16	1 особина	Бочкор М. В.
<i>Ichthyosaura alpestris</i> (Laurenti, 1768)	Марамароське ПНДВ кв. 8, ур. Головач	47.925648	24.349254	03.06.16	1 особина	Костан М. В.
<i>Ichthyosaura alpestris</i> (Laurenti, 1768)	Марамароське ПНДВ кв. 26, ур. Маслокрут	47.954857	24.307540	03.06.17	3 особини	Костан М. В.
<i>Ichthyosaura alpestris</i> (Laurenti, 1768)	Кісвянське ПНДВ кв. 9, ур. Лазиці, водойма	48.159707	24.163444	07.05.16	близько 100 особин	Митрюк П. О.
<i>Ichthyosaura alpestris</i> (Laurenti, 1768)	Кісвянське ПНДВ кв. 9, ур. Лазиці, водойма	48.159707	24.163444	28.04.17	кілька особин	Галясон М. Т.
<i>Ichthyosaura alpestris</i> (Laurenti, 1768)	- // -	48.159707	24.163444	07.05.17	кілька особин	Митрюк П. О.
<i>Ichthyosaura alpestris</i> (Laurenti, 1768)	Кісвянське ПНДВ кв. 10, ур. Лазиці	48.164546	24.196876	02.05.16	кілька особин	Федюк В. Ф.
<i>Ichthyosaura alpestris</i> (Laurenti, 1768)	Кісвянське ПНДВ, кв. 11, ур. Лазиці, водойма	48.153210	24.180396	18.04.16	кілька особин	Митрюк П. О.
<i>Ichthyosaura alpestris</i> (Laurenti, 1768)	Ширококолужанське ПНДВ кв. 7, ур. Щербан	48.344526	23.789130	21.06.16	1 особина	Драгун В. Ю., Джуган Ю. І.
<i>Bombina variegata</i> (Linnaeus, 1758)	Угольське ПНДВ кв. 1	48.306118	23.683901	18.06.15	4 особини	Химинець В. В., Мотря В. І., Лисько В. М.
<i>Bombina variegata</i> (Linnaeus, 1758)	Угольське ПНДВ кв. 11	48.272938	23.650985	09.05.10	масове відкла- дання ікри	Химинець В. В.
<i>Bombina variegata</i> (Linnaeus, 1758)	Угольське ПНДВ кв. 11, водойма	48.272938	23.650985	12.05.12	перша поява пуголовків	Химинець В. В.
<i>Bombina variegata</i> (Linnaeus, 1758)	Угольське ПНДВ, кв. 21, ур. Молочний Камінь, гірський струмок	48.253068	23.683327	12.07.13	4 особини	Регуш М. В.
<i>Bombina variegata</i> (Linnaeus, 1758)	Угольське ПНДВ кв. 22, водойма	48.245866	23.674229	щороку з березня по червень (2009- 2017 рр.)	від кількох до 30 особин дорослих, пуголовки	Химинець В. В., Регуш Т. Г., Немеш М. В.

Вид	Місце знахідки	Координати у десятиній системі		Дата знахідки	Додаткова інформація	Авторство знахідки
		широта	довгота			
<i>Bombina variegata</i> (Linnaeus, 1758)	Угольське ПНДВ кв. 24, ур. Киртиня	48.248567	23.692012	18.08.11	1 особина	Кубинець М. І.
<i>Bombina variegata</i> (Linnaeus, 1758)	Угольське ПНДВ кв. 25, постійна водойма	48.259340	23.616996	відмічається щороку (2009- 2017 рр.) з березня по вересень	від кількох до 60 дорослих особин, пуго- ловки	Химинець В. В., Пилипець І., Мотря В. І., Пилипець І. С.
<i>Bombina variegata</i> (Linnaeus, 1758)	Угольське ПНДВ кв. 26	48.251796	23.609314	26.07.13	кілька молодих особин	Бенца В. І.
<i>Bombina variegata</i> (Linnaeus, 1758)	Угольське ПНДВ кв. 27	48.258626	23.635965	відмічається щороку (2009- 2017 рр.) з березня по вересень	від кількох до 50 дорослих особин, пуго- ловки	Химинець В. В., Мотря В. І., Бенца В. І.
<i>Bombina variegata</i> (Linnaeus, 1758)	Угольське ПНДВ с. М. Угольна	48.200839	23.632096	04.04.09	кілька особин	Дьордй І. М.
<i>Bombina variegata</i> (Linnaeus, 1758)	- // -	48.200839	23.632096	03.04.10	кілька особин	Дьордй І. М.
<i>Bombina variegata</i> (Linnaeus, 1758)	- // -	48.200839	23.632096	13.06.11	пуголовки, поява задніх кінцівок	Пилипець І. С., Дьордй І. М.
<i>Bombina variegata</i> (Linnaeus, 1758)	Широколужанське ПНДВ кв. 24	48.324659	23.703507	13.04.15	6 особин	Маскаль І. В.
<i>Bombina variegata</i> (Linnaeus, 1758)	Широколужанське ПНДВ кв. 25	48.314899	23.749040	19.04.15	3 особини	Поковба П. П.
<i>Bombina variegata</i> (Linnaeus, 1758)	Широколужанське ПНДВ кв. 25, калюжа	48.314899	23.749040	01.06.16	16 особин	Попович Ю. М.
<i>Bombina variegata</i> (Linnaeus, 1758)	Широколужанське ПНДВ кв. 32	48.293689	23.755649	28.03.16	3 особини	Поковба П. П.
<i>Bombina variegata</i> (Linnaeus, 1758)	Широколужанське ПНДВ, кв. 32 маршрутний облік (3 км)	48.293689	23.755649	30.05.16	28 особин	Попович Ю. М.
<i>Bombina variegata</i> (Linnaeus, 1758)	Богдан-Петроське ПНДВ кв. 8, ур. Рогнескул	48.131241	24.396139	19.05.10	2 особини	Обрецький Ю. П.
<i>Bombina variegata</i> (Linnaeus, 1758)	Рахів-Берлибаське ПНДВ, межа кв. 1, канава вздовж залізничної колії	48.027624	24.193313	протягом те- плого періоду 2012 року	кілька особин	Глушманюк А. Ю.
<i>Bombina variegata</i> (Linnaeus, 1758)	Рахів-Берлибаське ПНДВ кв. 3, ур. Підділ	48.025166	24.166806	04.06.10	1 особина	Глушманюк А. Ю.
<i>Bombina variegata</i> (Linnaeus, 1758)	Рахів-Берлибаське ПНДВ кв. 5, ур. Соколів			10.08.17	1 особина	Годинко Ю. І.
<i>Bombina variegata</i> (Linnaeus, 1758)	Рахівський р-н, с. Кости- лівка (межа кв. 8 Рахів- Берлибаського ПНДВ)	47.990645	24.197261	07.04.16	9 особин	Попович Ю. М.
<i>Bombina variegata</i> (Linnaeus, 1758)	Марамароське ПНДВ кв. 1	47.974800	24.328569	08.08.11	кілька особин	Грицюк І. В.
<i>Bombina variegata</i> (Linnaeus, 1758)	- // -	47.974800	24.328569	09.07.12	кілька особин	Костан М. В.
<i>Bombina variegata</i> (Linnaeus, 1758)	- // -	47.974800	24.328569	11.07.12	кілька особин	Костан М. В.
<i>Bombina variegata</i> (Linnaeus, 1758)	Марамароське ПНДВ, кв. 2, ур. Радомир, водойма	47.967143	24.331251	10.06.12	кілька особин	Костан М. В.

Вид	Місце знахідки	Координати у десятичній системі		Дата знахідки	Додаткова інформація	Авторство знахідки
		широта	довгота			
<i>Bombina variegata</i> (Linnaeus, 1758)	Марамароське ПНДВ кв. 5, невеличке озеро	47.955260	24.338439	20.06.13	кілька особин	Довганич В. Я.
<i>Bombina variegata</i> (Linnaeus, 1758)	Марамароське ПНДВ кв. 10, ур. Головач	47.943877	24.369853	16.07.16	10 особин	Костан М. В.
<i>Bombina variegata</i> (Linnaeus, 1758)	Чорногірське ПНДВ кв. 13, ур. Білий	48.104294	24.455583	18.05.11	багато особин у водоймі	Йосипчук В.
<i>Bombina variegata</i> (Linnaeus, 1758)	Кісвянське ПНДВ кв. 13, ур. Кузій	47.961111	24.112804	03.07.11	1 особина	Ціцікан В. І.
<i>Bombina variegata</i> (Linnaeus, 1758)	Петрос-Говерлянське ПНДВ, ур. Козьмещик	48.267075	24.427413	19.04.12	кілька особин	Рибак Д. М.
<i>Bombina variegata</i> (Linnaeus, 1758)	Петрос-Говерлянське ПНДВ, кв. 25, ур. Гроп'янець	48.265018	24.403381	29.04.13	кілька особин	Рибак Д. М.
<i>Bombina variegata</i> (Linnaeus, 1758)	Кісвянське ПНДВ кв. 9, ур. Лазиці	48.159207	24.163741	09.07.16	кілька особин	Митрюк П. О
<i>Bombina variegata</i> (Linnaeus, 1758)	Трибушанське ПНДВ кв. 5	48.000596	24.163913	10.08.17	1 особина	Годинко Ю. І.
<i>Bombina variegata</i> (Linnaeus, 1758)	Трибушанське ПНДВ кв. 18	47.947387	24.256954	13.08.16	1 особина	Матчук В. І.
<i>Bombina variegata</i> (Linnaeus, 1758)	м. Рахів, Лиса гора	48.057793	24.166216	09.07.11	1 особина	Ляшенко Є. К.
<i>Bombina variegata</i> (Linnaeus, 1758)	Долина нарцисів (околиці м. Хуст), придорожні канави	48.178230	23.349959	12.05.17	велика кількість особин	Ляшенко Є. К.
<i>Rana dalmatina</i> Fitzinger in Bonaparte, 1839	Долина нарцисів (околиці м. Хуст)	48.179797	23.351075	14.03.16	10 грудочок ікри	Годованець Б. Й.
<i>Rana dalmatina</i> Fitzinger in Bonaparte, 1839	Трибушанське ПНДВ, ставки форелевого господарства	47.969717	24.193680	18.04.16	кілька грудочок ікри	Годованець Б. Й., Покин'ячерета В. В., Попович Ю. М.
<i>Rana dalmatina</i> Fitzinger in Bonaparte, 1839	Кісвянське ПНДВ кв. 18, водойма	47.936240	24.103635	25.04.16	кілька грудочок ікри	Годованець Б. Й., Попович Ю. М.

І. М. Полюшкевич

с.Більківці Коростишівський р-н Житомирська обл.

polyushkevichr@ukr.net

СПОСТЕРЕЖЕННЯ РІДКІСНИХ ПЕРНАТИХ В КОРОСТИШІВСЬКОМУ Р-НІ ЖИТОМИРСЬКОЇ ОБЛАСТІ

Приведений нижче у таблиці матеріал був зібраний в ході спостережень за рідкісними птахами в Коростишівському р-ні Житомирської обл. Спостереження були проведені в період з 2009 по 2017 роки. За вище згаданий період в межах Коростишівського р-ну були відмічені наступні пернаті: лелека чорний, казарка біло-

шока, гуска мала, нерозень, крех середній, скопа, лунь польовий, лунь степовий, лунь лучний, зміїїд, підорлик великий, підорлик малий, беркут, орлан-білохвіст, балабан, сапсан, журавель сірий, журавель степовий, голуб-синяк, сова біла, сова болотяна, сорокопуд сірий, шпак рожевий.

Вид	Місце знахідки	Координати		Дата знахідки	Додаткова інформація	Авторство знахідки
		широта	довгота			
<i>Ciconia nigra</i>	Західна околиця с. Козіївка р. Тетерів	30.358443	29.096005	03.04.15.	1 птах, міграція	Полюшкевич І. М.
<i>Ciconia nigra</i>	Західна околиця с. Козак, поле	50.340982	28.952491	26.06.15.	5 особин	Полюшкевич І. М.
<i>Ciconia nigra</i>	Південно-східна околиця с. Більківці, поле.	50.356242	29.000328	23.08.15.	4 особини, міграція	Полюшкевич І. М.
<i>Ciconia nigra</i>	м. Коростишів	50.305308	29.072587	11.09.15.	2 особини, міграція	Полюшкевич І. М.
<i>Ciconia nigra</i>	с. Більківці	50.372306	28.974527	20.09.15.	1 особина, міграція	Полюшкевич І. М.
<i>Ciconia nigra</i>	Південно-східна околиця с. Слобідка.Висихаюче болото.	50.432516	28.913198	20.09.15.	4 особини, 1 молодий мертвий, міграція	Павленко М.Г.
<i>Ciconia nigra</i>	с. Більківці	50.348096	28.98906	29.04.16.	міграція, 1 особина	Полюшкевич І. М.
<i>Ciconia nigra</i>	Південна околиця с. Більківці, болото.	50.350332	28.959462		міграція, 1 особина	Полюшкевич І. М.
<i>Ciconia nigra</i>	Ставок с.Студениця.	50.349508	28.925751	28.08.16.	міграція, 1 особина	Полюшкевич І. М.
<i>Ciconia nigra</i>	Північна околиця м. Коростишів. Ксьондзове болото.	50.343830	29.038585	09.09.16.	2 особини, міграція	Огородник В.О.
<i>Branta leucopsis</i>	Станція Стрижівка	50.327270	28.969916	19.04.13.	2 особини, міграція	Полюшкевич І. М.
<i>Anser erythropus</i>	Поблизу ст Козак, озимина, поле	50.325616	28.924341	10.11.12.	1 особина у зграї <i>Anser albifrons</i>	Полюшкевич І. М.
<i>Anser erythropus</i>	Західна околиця ст. Козак	50.432718	28.943552	22.03.15.	2 особини у зграї білолобих.Міграція	Полюшкевич І. М.
<i>Anas strepera</i>	Лісове болото поблизу х.Бобрин	50.401565	29.053535	28.09.13.	9 особин	Полюшкевич І. М.
<i>Mergus serrator</i>	Ставок в заплаві Р.Тетерів поблизу с. Стрижівка	50.293461	28.970632	27.10.12.	5 молодих	Полюшкевич І. М.
<i>Pandion haliaetus</i>	лісове озеро поблизу ст.Стрижівка	50.320460	28.979902	16.08.15.	1 особина, міграція	Полюшкевич І. М.
<i>Circus cyaneus</i>	с. Більківці	50.360447	28.964821	04.03.15.	2 самки, міграція	Полюшкевич І. М.
<i>Circus cyaneus</i>	поле між с.Більківці – м. Коростишів	50.360368	28.995161	05.03.15.	3 самці, 1 самка, міграція	Полюшкевич І. М.
<i>Circus cyaneus</i>	поле між с.Більківці – м. Коростишів	50.360368	28.995161	11.03.15.	1 самець, міграція	Полюшкевич І. М.
<i>Circus cyaneus</i>	Західна околиця с. Більківці,поле	50.556374	28.929396	08.06.15.	1 самець	Полюшкевич І. М.
<i>Circus cyaneus</i>	Південна околиця с. Більківці,суха долина	50.349276	28.990020	11.10.15.	1самка, 1самець, міграція	Полюшкевич І. М.

Вид	Місце знахідки	Координати		Дата знахідки	Додаткова інформація	Авторство знахідки
		широта	довгота			
<i>Circus cyaneus</i>	Поле між с.Більківці – м.Коростишів	50.346506	29.007003	29.10.15.	Молода самка, міграція	Полюшкевич І. М.
<i>Circus cyaneus</i>	Південна околиця с. Більківці, суха долина	50.349276	28.990020	13.11.15.	1 самка, міграція	Полюшкевич І. М.
<i>Circus cyaneus</i>	Піденна околиця с. Більківці, поле	50.351639	28.973015	01.04.16.	1 самець + самка, Міграція	Полюшкевич І. М.
<i>Circus cyaneus</i>	Околиці х. Червоний Ровець, поле	53.378786	28.906695	21.08.16.	1самка, 1 самець	Полюшкевич І. М.
<i>Circus cyaneus</i>	Поле між с. Більківці – м. Коростишів	50.346506	29.007003	25.10.16.	1самка, міграція	Полюшкевич І. М.
<i>Circus cyaneus</i>	с. Більківці	50.362117	28.967506	04.11.16.	1 самка, міграція	Полюшкевич І. М.
<i>Circus cyaneus</i>	Південно-східна околиця с. Більківці, поле	50.354008	28.995035	19.11.16.	1 самець, міграція	Полюшкевич І. М.
<i>Circus cyaneus</i>	Західна околиця с. Козак, поле	50.342021	28.945406	03.12.16.	1 самець, міграція	Полюшкевич І. М.
<i>Circus cyaneus</i>	Південно – західна околиця с. Слобідка, суха долина				1 самець, міграція	Полюшкевич І. М.
<i>Circus cyaneus</i>		50.420596	28.920668	04.12.16.		Полюшкевич І. М.
<i>Circus cyaneus</i>	с. Більківці	50.420596	28.920668	10.12.16.		Полюшкевич І. М.
<i>Circus cyaneus</i>		50.359094	28.990480	10.03.17.		Полюшкевич І. М.
<i>Circus cyaneus</i>	Південна околиця с. Гуменники. Кукурудзяне поле	50.360217	28.965996	16.03.17.	1 самець	Полюшкевич І. М.
<i>Circus cyaneus</i>	Північна околиця с. Колодязьки. Поле	50.377025	28.934207	23.06.17.		Полюшкевич І. М.
<i>Circus cyaneus</i>	Південно –західна околиця с. Більківці. Долина р. Свинолужка	50.316077	28.945119	08.08.17.	1 самець, міграція	Полюшкевич І. М.
<i>Circus cyaneus</i>	Південно –західна околиця с. Більківці. Долина р. Свинолужка	50.350583	28.940354	19.08.17.	1 самець, міграція	Полюшкевич І. М.
<i>Circus cyaneus</i>	Північно-західна околиця с. Більківці. Поле	50.350583	28.9403554	26.08.17.	1 самка міграція	Полюшкевич І. М.
<i>Circus cyaneus</i>	Північно-західна околиця с. Більківці. Поле	50.369735	28.930191	15.10.17.	1 самець, міграція	Полюшкевич І. М.
<i>Circus cyaneus</i>	х. Бобрин	50.354458	28.989758	17.11.17.		Полюшкевич І. М.
<i>Circus pygargus</i>	с. Більківці. Тамже	50.398100	29.080213	26.11.17.	1 самець, міграція	Полюшкевич І. М.
<i>Circus pygargus</i>	с. Більківці. Тамже	50.360217	28.965996	14.08.15.	1 самець, Міграція	Полюшкевич І. М.
<i>Circus pygargus</i>	Південна околиця с. Гуменники. Волога долина	50.360217	28.965996	07.09.15.	2 молоді, міграція	Полюшкевич І. М.
<i>Circus pygargus</i>	Поле між с. Більківці – м. Коростишів	50.377784	28.939637	20.09.15.	1 самець, міграція	Полюшкевич І. М.
<i>Circus pygargus</i>	Околиці х. Червоний Ровець. Поле	50.345450	29.007710	25.04.16.	2 самці, міграція	Полюшкевич І. М.
<i>Circus pygargus</i>	На північний-захід с. Козак. Пасовище	50.381931	28.904382	07.08.16.	4 самці, Міграція	Полюшкевич І. М.
<i>Circus pygargus</i>	Південна околиця с. Гуменники. Волога долина	50.347389	28.959760	13.08.16.	1самка, міграція	Полюшкевич І. М.
<i>Circus pygargus</i>	р. Свинолужка на південь від с. Більківці	50.377784	28.939637	04.09.16.	1 самець міграція	Полюшкевич І. М.
<i>Circus pygargus</i>	Поле біля х. Червоний Ровець	50.354455	28.959794		пара	Полюшкевич І. М.
<i>Circus pygargus</i>	Волога долина на південь від с. Гуменники	50.383979	28.903686	09.06.17.	1 самка	Полюшкевич І. М.
<i>Circus pygargus</i>	Поле між с. Більківці – м. Коростишів	50.382604	28.934203	23.06.17.	Молодий	Полюшкевич І. М.
<i>Circus macrourus</i>	Станція Стрижівка, поле.	50.324604	28.975820	30.03.09.	1 самець міграція	Полюшкевич І. М.
<i>Circaetus gallicus</i>	с. Єлізаветівка. Ліс	50.252302	29.157801	14.06.12.	пара	Полюшкевич І. М.
<i>Circaetus gallicus</i>	с. Теснівка. Ліс	50.391814	29.019270	15.05.15.	2 птахи міграція	Полюшкевич І. М.

Вид	Місце знахідки	Координати		Дата знахідки	Додаткова інформація	Авторство знахідки
		широта	довгота			
<i>Circaetus gallicus</i>	Околиці с.Гуменники.Поле	50.391848	28.946111	13.08.13.	1 птах міграція	Полюшкевич І. М.
<i>Circaetus gallicus</i>	Сх. Околиця с. Студениця. Поле	50.342821	28.926438	22.08.15.	1 птах міграція	Полюшкевич І. М.
<i>Circaetus gallicus</i>	с. Більківці	50.360217	28.965996	07.09.15.	1 птах міграція	Полюшкевич І. М.
<i>Aquila clanga</i>	с. Вільня. Поле	50.268846	29.271026	11.09.13.	1 птах міграція	Полюшкевич І. М.
<i>Aquila clanga</i>	с. Більківці, ставок	50.364196	28.984538	09.09.17.	1 птах міграція	Полюшкевич І. М.
<i>Aquila pomarina</i>	Західна окол. с. Більківці, долина р. Свинолужка.	50.352020	28.944039	26.05.09.	1 птах міграція	Полюшкевич І. М.
<i>Aquila pomarina</i>	На північний –захід від с. Більківці. Поле	50.365322	28.928458	31.05.09.	1 птах міграція	Полюшкевич І. М.
<i>Aquila pomarina</i>	Поле між с. Кмитів – Студениця	50.319330	28.889545	02.07.09.	1 птах	Полюшкевич І. М.
<i>Aquila pomarina</i>	Південна Околиця с. Козіївка. Ліс	50.350783	29.118562	29.06.13.	1 птах	Полюшкевич І. М.
<i>Aquila chrysaetos</i>	Окол. с. Торчин	50.501145	28.972684	15.09.12.	1 птах міграція	Полюшкевич І. М.
<i>Haliaeetus albicilla</i>	Ставок с. Більківці	50.374947	28.987464	18.11.17.	1 дорослий міграція	Полюшкевич І. М.
<i>Falco cherrug</i>	Окол. м. Коростишів	50.337881	29.038597	24.08.15.	1 птах міграція	Полюшкевич І. М.
<i>Falco peregrines</i>	м. Коростишів	50.316773	29.061965	01.11.17.	1 самка міграція	Полюшкевич І. М.
<i>Grus grus</i>	Окол. с. Більківці	50.349276	28.990020	07.03.17.	10 особ	Полюшкевич І. М.
<i>Grus grus</i>	-//-	-//-	-//-	14.03.17.	24 особ	Полюшкевич І. М.
<i>Grus grus</i>	-//-	-//-	-//-	22.03.17.	1 особ	Полюшкевич І. М.
<i>Grus grus</i>	-//-	-//-	-//-	01.04.17.	1 особ	Полюшкевич І. М.
<i>Grus grus</i>	-//-	-//-	-//-	19.08.17.	4 особ	Полюшкевич І. М.
<i>Grus grus</i>	-//-	-//-	-//-	16.10.17.	до 25 особ	Полюшкевич І. М.
<i>Grus grus</i>	-//-	-//-	-//-	27.10.17.	100-120 особ міграція	Полюшкевич І. М.
<i>Columba aenas</i>	Південно-західна окол. с. Більківці	50.351744	28.944989	04.03.17.	-//-	Полюшкевич І. М.
<i>Columba aenas</i>	-//-	-//-	-//-	26.03.17.	-//-	Полюшкевич І. М.
<i>Columba aenas</i>	-//-	-//-	-//-	17.09.17.	-//-	Полюшкевич І. М.
<i>Columba aenas</i>	-//-	-//-	-//-	23.09.17.	-//-	Полюшкевич І. М.
<i>Nyctea scandiaca</i>	Окол. с. Смиківка.Узлісся.	50.449118	28.974075	25.03.13.	1 птах	Полюшкевич І. М.
<i>Asio flammeus</i>	Західна окол. с. Більківці. Суха долина	50.360781	28.952155	25.11.12.	7 птахів	Полюшкевич І. М.
<i>Sturnus roseus</i>	с. Студениця. ЛЕП	50.331861	28.909174	02.07.09.	1 дорослий	Полюшкевич І. М.
<i>Lanius excubitor</i>	Південно-східна окол. с. Більківці. Лісосмуга.	50.363348	28.991714	04.04.17.	Будування гнізда	Полюшкевич І. М.
<i>Lanius excubitor</i>	Західна Окол. с. Більківці. Старий сад.	50.359041	28.952797	31.03.17.	Будування гнізда	Полюшкевич І. М.
<i>Lanius excubitor</i>	Польова дорога між с.Більківці – с. Старосільці	50.381032	28.961762	13.07.16.	виводок	Полюшкевич І. М.
<i>Lanius excubitor</i>	Насадження обліпихи на південь від с. Більківці	50.346140	28.973403	29.06.15.	виводок	Полюшкевич І. М.
<i>Anthropoides virgo</i>	На південний – східс.Слобідка. Вимок	50.427897	28.911853	27.03.10.	2 птахи з сірими журавлями	Полюшкевич І. М.

О. Л. Пономаренко,
М. В. Банік,
Р. І. Барабаш

РЕЄСТРАЦІЇ ПТАХІВ, ЗАНЕСЕНИХ ДО ЧЕРВОНОЇ КНИГИ УКРАЇНИ В ПЕРІОД З 2009 ПО 2017 Р. В ДНІПРОПЕТРОВСЬКІЙ ОБЛАСТІ

Вид	Місце знахідки	Координати у десятигнітній системі		Дата знахідки	Додаткова інформація	Авторство знахідки
		широта	довгота			
<i>Himantopus himantopus</i>	східна частина стариці р. Оріль, північна околиця пгт. Перещепине, Дніпропетровська обл.	49.030277	35.359965	01.05.2015	16 особин, з них 5 пар на гніздуванні	Банік, М.В., Пономаренко О. Л.
<i>Himantopus himantopus</i>	- // -	49.026045	35.353251	01.05.2015	14 особин, живлення біля імовірного місця гніздування	Банік, М.В., Пономаренко О. Л.
<i>Himantopus himantopus</i>	- // -	49.031525	35.348194	01.05.2015	6 особин, живлення біля імовірного місця гніздування	Банік, М.В., Пономаренко О. Л.
<i>Himantopus himantopus</i>	лиман на північний захід від с. Займанка, Харківська обл.	49.157580	35.197322	02.05.2015	2 особини, живлення, 7 особин в польоті	Банік, М.В., Пономаренко О. Л.
<i>Himantopus himantopus</i>	західна частина стариці р. Оріль, північна околиця пгт. Перещепине, Дніпропетровська обл.	49.035533	35.326503	01.05.2015	4 особини, живлення	Банік, М.В., Пономаренко О. Л.
<i>Himantopus himantopus</i>	с. Личкове, лиман на північній околиці між селами Личкове та Лиманівка	49.106259	35.196797	02.05.2015 30.04.2016	102 особин живляться практично по всій площі лиману на захід від мосту, 3 особини – на схід від мосту, до 15 пар з них на гніздуванні у 2016 році 81 особина на захід від мосту, не менше 3-4 пар на гніздах Загальна оцінка 20-25 пар на гніздуванні	Банік, М.В., Пономаренко О. Л., Атемасов А. А.
<i>Tadorna ferruginea</i>	с. Личкове, лиман на північній околиці між селами Личкове та Лиманівка	49.106259	35.196797	01.07.2016	3 дорослих особини відпочивають на мілководді, літування	Банік, М.В., Пономаренко О. Л., Барабаш Р. І.
<i>Aythya nyroca</i>	- // -	49.106259	35.196797	01.07.2016	6 дорослих особин на мілководді (одна чітка пара), живлення, імовірно неподалік є місце гніздування	Банік, М.В., Пономаренко О. Л., Барабаш Р. І.
<i>Himantopus himantopus</i>	с. Котовка. Малі озера біля північної околиці села.	49.138940	34.927920	03.05.2015	8 особин по парах, живляться (гніздування до 3 пар)	Банік, М.В., Пономаренко О. Л.
<i>Tadorna ferruginea</i>	с. Ковпаківка Ковпаківський лиман. Східна частина, за селом, напроти соснового лісу.	49.149667	35.056572	2.05.2016	2 особини (пара) пролітає над лісом, літування	Банік, М.В., Пономаренко О. Л., Атемасов А. А.
<i>Aythya nyroca</i>	с. Ковпаківка Ковпаківський лиман, східна частина, напроти соснового лісу	49.149667	35.056572	2.05.2015 2.05.2016	Пара птахів облітає гніздову ділянку в обох випадках (імовірно 1 пара гніздується)	Банік, М.В., Пономаренко О. Л., Атемасов А. А.

Вид	Місце знахідки	Координати у десятинній системі		Дата знахідки	Додаткова інформація	Авторство знахідки
		широта	довгота			
<i>Anas strepera</i>	с. Ковпаківка Ковпаківський лиман, східно-центральна частина, між сосновим лісом та селом	49.145570	35.048015	2.05.2016	2 особини (пара) на плесі, відпочиває, можливе гніздування	Банік, М.В., Пономаренко О. Л., Атемасов А. А.
<i>Netta rufina</i>	с. Ковпаківка Ковпаківський лиман, східно-центральна частина, між сосновим лісом та селом	49.145570	35.048015	2.05.2016	1 самець на плесі плаває, літування	Банік, М.В., Пономаренко О. Л., Атемасов А. А.
<i>Himantopus himantopus</i>	с. Чернеччина, Дн-ська обл., східно-центральна частина Козачого лиману	49.117641	34.748897	3.05.2015	3 особини, живлення біля імовірного місця гніздування	Банік, М.В., Пономаренко О. Л.
<i>Himantopus himantopus</i>	с. Чернеччина, Дн-ська обл., західна частина Козачого лиману	49.116884	34.730368	3.05.2016	5 особин по південно-західному узбережжі, живлення біля імовірного місця гніздування	Банік, М.В., Пономаренко О. Л., Атемасов А. А.
<i>Haliaeetus albicilla</i>	с. Чернеччина, Дн-ська обл., західна частина Козачого лиману	49.116884	34.730368	3.05.2016	1 особина пролітає поряд з лиманом	Банік, М.В., Пономаренко О. Л., Атемасов А. А.
<i>Anas strepera</i>	с. Чернеччина, Дн-ська обл., західна частина Козачого лиману	49.116884	34.730368	2.05.2016 3.05.2016	2 особини (пара) на плесі 2 самця і 1 самка у польоті над угіддями (політ трьох птахів, що є більш-меш надійним свідченням гніздування)	Банік, М.В., Пономаренко О. Л., Атемасов А. А.
<i>Himantopus himantopus</i>	Озеро біля с. Рудка.	48.883794	34.354307	30.04.2017, 1.05.2017 10.07.2017	17 особин 29 особин 32 особини мілководдя, живлення (на гніздуванні до 10 пар)	Банік, М.В., Пономаренко О. Л., Барабаш Р. І.
<i>Aythya nyroca</i>	с. Ревущине оз. Черепахове на південь від села	48.850188	34.306296	1.05.2017 12.07.2017	3 самця на плесі 1 самець на плесі, літування	Банік, М.В., Пономаренко О. Л., Барабаш Р. І.
<i>Anas strepera</i>	с. Ревущине оз. Черепахове на південь від села	48.850188	34.306296	1.05.2017	4 особини (дві пари) і окремо 1 самець на плесі, можливе гніздування	Банік, М.В., Пономаренко О. Л., Барабаш Р. І.
<i>Tadorna ferruginea</i>	с. Чернеччина, Козачий лиман, центральна частина	49.120090	34.738290	2.05.2016 3.05.2016	Пара облітає угіддя із криками Вранці чути крики огарів, потім бачили пару над озером, можливе гніздування	Банік, М.В., Пономаренко О. Л., Атемасов А. А.
<i>Tadorna ferruginea</i>	с. Ревущине, комплекс озер (озеро Черепахове) на південь від села	48.846000	34.314690	1.05.2017 12.07.2017	1 доросла особина над озером. Згодом у польоті – 3 особини. Ввечері – 4 особини над озером. 9 особин, найімовірніше, льотний выводок	Банік, М.В., Пономаренко О. Л., Барабаш Р. І.
<i>Netta rufina</i>	с. Чернеччина, озеро Мосічеве на північний схід від села	49.143623	34.808926	3.05.2016	2 особини (пара) живиться на плесі, пара в гніздовому біотопі	Банік, М.В., Пономаренко О. Л., Атемасов А. А.
<i>Milvus migrans</i>	Личкове (Лиманівка), біля північної околиці села. 2 особини над сосновим лісом.	49.110496	35.205591	2.05.2015	2 особини, біля імовірного місця гніздування	Банік, М.В., Пономаренко О. Л.

Вид	Місце знахідки	Координати у десятинній системі		Дата знахідки	Додаткова інформація	Авторство знахідки
		широта	довгота			
<i>Milvus migrans</i>	Поблизу с. Бузівки.	49.111512	35.123250	1.05.2016	1 особина, полювання	Банік, М.В., Пономаренко О. Л., Атемасов А. А.
<i>Milvus migrans</i>	с. Ковпаківка, Ковпаківський лиман.	49.145868	35.063754	2.05.2016	2 особини (1 пара) на гніздуванні, траплялися в різні роки саме тут	Банік, М.В., Пономаренко О. Л., Атемасов А. А.
<i>Milvus migrans</i>	с. Чернеччина. Козачий лиман.	49.118253	34.734769	3.07.2016	1 пара гніздування	Банік, М.В., Пономаренко О. Л., Барабаш Р. І.
<i>Milvus migrans</i>	с. Івано-Яризівка. водно-болотяні угіддя на південь від села	48.952964	34.553005	30.04.2017	1 особина, полювання	Банік, М.В., Пономаренко О. Л., Барабаш Р. І.
<i>Milvus migrans</i>	с. Ревущине. Оз. Черепахове	48.856121	34.314140	2.05.2017	1 особина, полювання	Банік, М.В., Пономаренко О. Л., Барабаш Р. І.
<i>Circaetus gallicus</i>	с. Івано-Яризівка. водно-болотяні угіддя на південь від села	48.952964	34.553005	30.04.2017	1 особина, міграція	Банік, М.В., Пономаренко О. Л., Барабаш Р. І.
<i>Pandion haliaetus</i>	Берег Дніпродзержинського водосховища, на південний захід від с. Радянське	48.762455	34.276763	12.07.2017	1 особина, літування	Банік, М.В., Пономаренко О. Л., Барабаш Р. І.
<i>Haliaeetus albicilla</i>	с. Ревущине. оз. Черепахове.	48.850180	34.313211	12.07.2017	1 особина, полювання	Банік, М.В., Пономаренко О. Л., Барабаш Р. І.
<i>Haliaeetus albicilla</i>	між селами Краснопілля та Усть-Липянка, сосновий ліс на південний схід від Жуковського лиману	49.175693	34.841673	3.07.2016	1 пара, місце гніздування	Банік, М. В., Пономаренко О. Л., Барабаш Р. І.
<i>Grus grus</i>	с. Чернеччина, Козачий лиман,	49.123881	34.739634	3.05.2016	1 особину в польоті бачили біля лиману	Банік, М. В., Пономаренко О. Л., Атемасов А. А.
<i>Circus pygargus</i>	с. Степанівка, ліс на північ від села	49.179772	34.954846	3.05.2015	1 самиця пролетіла над лісом	Банік, М. В., Пономаренко О. Л.
<i>Haematopus ostralegus</i>	берег Дніпродзержинського водосховища на південь від с. Радянське	48.761541	34.276532	12.07.2017	3 птаха літали з криками тривоги, місце гніздування як мінімум 1 пара	Банік, М. В., Пономаренко О. Л., Барабаш Р. І.
<i>Tringa stagnatilis</i>	лиман між селами Личкове та Лиманівка, західне плесо	49.107925	35.199574	2.05.2015	1 особина годується на плесі, міграція	Банік, М. В., Пономаренко О. Л.
<i>Sterna albifrons</i>	с. Ковпаківка, Ковпаківський лиман, на схід від села	49.143292	35.047556	2.07.2016	1 особина літає над плесом	Банік, М. В., Пономаренко О. Л., Барабаш Р. І.
<i>Sterna albifrons</i>	берег Дніпродзержинського водосховища між селами Радянське та Шульговка	48.743375	34.308503	2.05.2017	1 особина відпочиває біля місця імовірного гніздування	Банік, М. В., Пономаренко О. Л., Барабаш Р. І.
<i>Asio flammeus</i>	берег Займанського лиману біля с. Займанка	49.147378	35.214670	1.05.2015	1 особина, чути крик	Банік, М. В., Пономаренко О. Л.
<i>Otus scops</i>	с Чернеччина, лісосмуга на схід від села	49.117454	34.810967	3.05.2016	1 самець, чути крики всю ніч	Банік, М.В., Атемасов А. А.
<i>Columba oenas</i>	ділянка ЛЕП 35 кВ Л-607, опори 35, 20, 18, 16, 15, 10, 5 між селами Котовка та Степанівка	49.147030	34.970685	1.05.2016	гніздування, як мінімум 5-7 пар	Банік, М.В., Пономаренко О. Л., Атемасов А. А.

Вид	Місце знахідки	Координати у десятинній системі		Дата знахідки	Додаткова інформація	Авторство знахідки
		широта	довгота			
<i>Columba oenas</i>	траса з Нехворощі до Шедієво	49.149412	34.631639	4.07.2016	1 особина сидить на трасі	Банік, М. В., Пономаренко О. Л., Барабаш Р. І.
<i>Columba oenas</i>	траса на схід від с. Котовка	49.122367	34.978671	5.07.2016	9 особин (6 у зграї на трасі, 3 – надротах ЛЕП)	Банік, М. В., Пономаренко О. Л., Барабаш Р. І.
<i>Columba oenas</i>	ділянка ЛЕП 35 кВ Л-473, опора 47, 2 км на північ від села Сорочине	48.792703	34.421374	30.04.2017	1 пара, гніздування	Банік, М. В., Пономаренко О. Л., Барабаш Р. І.
<i>Columba oenas</i>	угіддя на південний схід від оз. Черепахове, с Ревущине	48.842989	34.334870	12.07.2017	4 особини, 1 годується на стерні, 3 летять	Банік, М. В., Пономаренко О. Л., Барабаш Р. І.
<i>Buteo rufinus</i>	лісовий масив на північ від С. Миколаївки	48.561305	34.733148	2009–2011	місце гніздування 1 пари	Пономаренко О. Л.
<i>Milvus migrans</i>	заплава р. Дніпро, природний заповідник «Дніпровсько-Орільський»	48.500238	34.757516	2010–2017	місце гніздування 1 пари	Пономаренко О. Л.
<i>Hieraaetus pennatus</i>	заплава р. Дніпро, природний заповідник «Дніпровсько-Орільський»	48.499185	34.775342	10.09.2009	1 особина, міграція	Пономаренко О. Л.
<i>Bucephala clangula</i>	русло р. Дніпро, природний заповідник «Дніпровсько-Орільський»	48.506642	34.855549	1.04.2009	17 особин, міграція	Пономаренко О. Л.
<i>Lanius excubitor</i>	берег нового русла р. Орель, природний заповідник «Дніпровсько-Орільський»	48.527004	34.845033	3.12.2009	1 особина, зимівля	Пономаренко О. Л.
<i>Lanius excubitor</i>	Обухівська заплава, природний заповідник «Дніпровсько-Орільський»	48.514543	34.856235	29.11.2011	1 особина, зимівля	Пономаренко О. Л.
<i>Lanius excubitor</i>	Миколаївський уступ, природний заповідник «Дніпровсько-Орільський»	48.516616	34.716795	3.11.2017	1 особина, зимівля	Пономаренко О. Л.
<i>Pelecanus crispus</i>	ухвістя острова Крячиний, природний заповідник «Дніпровсько-Орільський»	48.493120	34.819677	19.06.2011	1 особина, заліт	Бондарев Д. Л., Пономаренко О. Л.
<i>Pandion haliaetus</i>	берег р. Дніпро, 300 м нижче входу в оз. Сомівка,	48.496007	34.820589	3.04.2012	1 особина, міграція	Пономаренко О. Л.
<i>Circus cyaneus</i>	затока Засуха, Миколаївський уступ, природний заповідник «Дніпровсько-Орільський»	48.516310	34.714738	10.04.2012	1 самець, міграція	Пономаренко О. Л.
<i>Circus cyaneus</i>	озеро Литвинове, Таромський уступ, природний заповідник «Дніпровсько-Орільський»	48.495087	34.787687	5.10.2012	1 самець, міграція	Пономаренко О. Л.
<i>Circus cyaneus</i>	Друге Річище, Таромський уступ, природний заповідник «Дніпровсько-Орільський»	48.491745	34.790204	19.10.2012	1 самець, міграція	Пономаренко О. Л.
<i>Hieraaetus pennatus</i>	озеро Велика Хатка (Сокилка), Таромський уступ, природний заповідник «Дніпровсько-Орільський»	48.506622	34.759789	24.04.2012	1 особина, міграція	Пономаренко О. Л.

Вид	Місце знахідки	Координати у десятинній системі		Дата знахідки	Додаткова інформація	Авторство знахідки
		широта	довгота			
<i>Aquila heliaca</i>	озеро Мала Хатна (Сокилка), Таромський уступ, природний заповідник «Дніпровсько- Орільський»	48.513608	34.753604	3.04.2012	2 особини, міграція	Пономаренко О. Л.
<i>Grus grus</i>	Обухівська заплава, природний заповідник «Дніпровсько- Орільський»	48.514390	34.858064	7.03.2012	12 особин, міграція	Пономаренко О. Л.
<i>Grus grus</i>	Миколаївський уступ, природ- ний заповідник «Дніпровсько- Орільський»	48.521476	34.714267	26.10.2012	48 особин, міграція	Пономаренко О. Л.
<i>Tringa stagnatilis</i>	Третє Річище, Таромський уступ, природний заповідник «Дніпровсько-Орільський»	48.493414	34.781748	3.04.2012	3 особини, міграція	Пономаренко О. Л.
<i>Tringa stagnatilis</i>	Друге Річище, Таромський уступ, природний заповідник «Дніпровсько-Орільський»	48.492048	34.786320	17.04.2012	2 особини, міграція	Пономаренко О. Л.
<i>Tringa stagnatilis</i>	Сокильська канава, Таромський уступ, природний заповідник «Дніпровсько-Орільський»	48.504812	34.786531	24.04.2012	1 особина, міграція	Пономаренко О. Л.
<i>Sterna albifrons</i>	піщаний острівець біля північно- західного берега о. Кам'янистий	48.497831	34.835898	2009-2014	місце гніздування 1-3 пар (в різні роки)	Пономаренко О. Л.
<i>Lanius excubitor</i>	Сокильська канава, Таромський уступ, природний заповідник «Дніпровсько-Орільський»	48.503142	34.789962	7.12.2012	1 особина, зимівля	Пономаренко О. Л.
<i>Lanius excubitor</i>	Сокильська канава, Таромський уступ, природний заповідник «Дніпровсько-Орільський»	48.501776	34.793848	7.12.2012	1 особина, зимівля	Пономаренко О. Л.
<i>Haliaetus albicilla</i>	осокирник на південь від озера Оступ, Миколаївський уступ, природний заповідник «Дніпровсько-Орільський»	48.526927	34.697104	2009-2017	перше гніздо Микола- ївської пари орланів- білохвостів	Пономаренко О. Л.
<i>Haliaetus albicilla</i>	- // -	48.526428	34.697953	2009-2017	друге гніздо Миколаїв- ської пари орланів- білохвостів	Пономаренко О. Л.
<i>Haliaetus albicilla</i>	осокирник південніше оз. Друге Річище, Таромський уступ, при- родний заповідник «Дніпров- сько-Орільський»	48.490617	34.781541	2009-2014	гніздо Таромської пари орланів-білохвостів	Пономаренко О. Л.
<i>Haliaetus albicilla</i>	північний берег озера Калинове, Обухівська заплава, природний заповідник «Дніпровсько-Оріль- ський»	48.509856	34.843091	2011-2017	перше гніздо Калинів- ської пари орланів- білохвостів	Пономаренко О. Л.
<i>Haliaetus albicilla</i>	- // -	48.509226	34.844121	2015-2017	друге гніздо Калинів- ської пари орланів- білохвостів	Пономаренко О. Л.
<i>Haliaetus albicilla</i>	Обухівська заплава, східна частина, природний заповідник «Дніпровсько-Орільський»	48.512166	34.865880	2016-2017	перше гніздо Обухів- ської пари орланів- білохвостів	Пономаренко О. Л.
<i>Haliaetus albicilla</i>	Обухівська заплава, східна частина, природний заповідник «Дніпровсько-Орільський»	48.512260	34.868349	2016-2017	друге гніздо Обухівської пари орланів-білохвостів	Пономаренко О. Л.

Вид	Місце знахідки	Координати у десятинній системі		Дата знахідки	Додаткова інформація	Авторство знахідки
		широта	довгота			
<i>Bucephala clangula</i>	оз. Друге Річище, Таромський уступ, природний заповідник «Дніпровсько-Орільський»	48.492505	34.788376	10.04.2013	3 особи, міграція	Пономаренко О. Л.
<i>Bucephala clangula</i>	оз. Сомівка, Таромський уступ, природний заповідник «Дніпровсько-Орільський»	48.497676	34.805735	12.11.2013	1 особина, відпочинок на міграція	Пономаренко О. Л.
<i>Pandion haliaeetus</i>	Берег о. Кам'янистий, русло р. Дніпро, природний заповідник «Дніпровсько-Орільський»	48.495248	34.833614	22.03.2013	1 особина, міграція	Пономаренко О. Л.
<i>Circus cyaneus</i>	оз. Хомуці, Таромський уступ, природний заповідник «Дніпровсько-Орільський»	48.498733	34.783340	29.10.2013	1 особина, міграція	Пономаренко О. Л.
<i>Circus cyaneus</i>	оз. Литвинове, Таромський уступ, природний заповідник «Дніпровсько-Орільський»	48.501012	34.783566	29.10.2013	1 особина, міграція	Пономаренко О. Л.
<i>Circaetus gallicus</i>	- // -	48.499798	34.788823	11.09.2013	1 особина, міграція	Пономаренко О. Л.
<i>Aquila heliaca</i>	затока Засуха, Миколаївський уступ, природний заповідник «Дніпровсько-Орільський»	48.519047	34.716788	30.09.2013	1 особина, міграція	Пономаренко О. Л.
<i>Tringa stagnatilis</i>	оз. Перше Річище, Таромський уступ, природний заповідник «Дніпровсько-Орільський»	48.491899	34.796145	2.04.2013	2 особи, міграція	Пономаренко О. Л.
<i>Tringa stagnatilis</i>	оз. Литвинове, Таромський уступ, природний заповідник «Дніпровсько-Орільський»	48.499191	34.788824	10.04.2013	3 особи, міграція	Пономаренко О. Л.
<i>Tringa stagnatilis</i>	протока на оз. Жовтенке, Таромський уступ, природний заповідник «Дніпровсько-Орільський»	48.503136	34.776478	17.04.2013	4 особи, міграція	Пономаренко О. Л.
<i>Bucephala clangula</i>	оз. Горіхове, Таромський уступ, природний заповідник «Дніпровсько-Орільський»	48.497976	34.790425	19.10.2014	4 особи, міграція	Пономаренко О. Л.
<i>Circus cyaneus</i>	оз. Лопата, Таромський уступ, природний заповідник «Дніпровсько-Орільський»	48.490837	34.800487	31.10.2014	2 особи, міграція	Пономаренко О. Л.
<i>Circus cyaneus</i>	оз. Сомівка, Таромський уступ, природний заповідник «Дніпровсько-Орільський»	48.494790	34.811450	31.10.2014	1 особина, міграція	Пономаренко О. Л.
<i>Tringa stagnatilis</i>	оз. Друге Річище, Таромський уступ, природний заповідник «Дніпровсько-Орільський»	48.492201	34.788148	13.04.2014	4 особи, міграція	Пономаренко О. Л.
<i>Anas strepera</i>	оз. Сомівка, Таромський уступ, природний заповідник «Дніпровсько-Орільський»	48.497676	34.805050	23.04.2015	2 особи, пара (самець та самиця), затримка на міграції	Пономаренко О. Л.
<i>Aythya nyroca</i>	оз. Сомівка, Таромський уступ, природний заповідник «Дніпровсько-Орільський»	48.496006	34.810535	15.10.2015	5 особин, міграція	Пономаренко О. Л.
<i>Bucephala clangula</i>	- // -	48.497979	34.802993	23.04.2015	2 особи, пара (самець та самиця), затримка на міграції	Пономаренко О. Л.
<i>Pandion haliaeetus</i>	- // -	48.493574	34.810766	4.03.2015	1 особина, міграція	Пономаренко О. Л.

Вид	Місце знахідки	Координати у десятинній системі		Дата знахідки	Додаткова інформація	Авторство знахідки
		широта	довгота			
<i>Aquila heliaca</i>	- / -	48.499798	34.786767	22.11.2015	1 особина, міграція	Пономаренко О. Л.
<i>Anas strepera</i>	оз. Вербове, Обухівська заплава, природний заповідник «Дніпровсько-Орільський»	48.516365	34.858978	8.04.2016	4 особини (2 пари: 2 самця та 2 самиці), відпочинок на міграції	Пономаренко О. Л.
<i>Aythya nyroca</i>	оз. Солоне, природний заповідник «Дніпровсько-Орільський»	48.500262	34.827670	25.03.2016	1 самиця, міграція	Пономаренко О. Л.
<i>Bucephala clangula</i>	русло р. Дніпро, вище стаціонару Береза-8, природний заповідник «Дніпровсько-Орільський»	48.498713	34.748378	11.11.2016	6 особин, міграція	Пономаренко О. Л.
<i>Circus cyaneus</i>	оз. Сомівка, Таромський уступ, природний заповідник «Дніпровсько-Орільський»	48.499802	34.800249	4.11.2016	1 особина, міграція	Пономаренко О. Л.
<i>Aquila heliaca</i>	оз. Друге Річище, Таромський уступ, природний заповідник «Дніпровсько-Орільський»	48.492806	34.782663	25.03.2016	1 особина, міграція	Пономаренко О. Л.
<i>Haematopus ostralegus</i>	берег р. Дніпро, квартал 61, природний заповідник «Дніпровсько-Орільський»	48.524636	34.687279	2015-2017	місце гніздування 1 пари	Пономаренко О. Л.
<i>Haematopus ostralegus</i>	протока в оз. Оступ, квартал 1, природний заповідник «Дніпровсько-Орільський»	48.530118	34.696408	2014-2016	місце гніздування 1 пари	Пономаренко О. Л.
<i>Haematopus ostralegus</i>	берег р. Дніпро, квартал 5, природний заповідник «Дніпровсько-Орільський»	48.504327	34.737854	2009-2014	місце гніздування 1 пари	Пономаренко О. Л.
<i>Haematopus ostralegus</i>	берег р. Дніпро напроти с. Таромського, квартал 42, природний заповідник «Дніпровсько-Орільський»	48.485214	34.798209	2009-2012	місце гніздування 1 пари	Пономаренко О. Л.
<i>Haematopus ostralegus</i>	о. Крячиний, квартал 45, природний заповідник «Дніпровсько-Орільський»	48.489928	34.814882	2009-2017	місце гніздування 1 пари	Пономаренко О. Л.
<i>Haematopus ostralegus</i>	о. Кам'янистий, квартал 45, природний заповідник «Дніпровсько-Орільський»	48.498135	34.836812	2009-2013	місце гніздування 1 пари	Пономаренко О. Л.
<i>Haematopus ostralegus</i>	о. Костіловський, квартал 45, природний заповідник «Дніпровсько-Орільський»	48.503148	34.846865	2012-2017	місце гніздування 1 пари	Пономаренко О. Л.
<i>Haematopus ostralegus</i>	берег р. Дніпро, поряд з Обухівською заплавою, квартал 55, природний заповідник «Дніпровсько-Орільський»	48.514385	34.874978	2009-2012	місце гніздування 1 пари	Пономаренко О. Л.

К. О. Редінов

Регіональний ландшафтний парк «Кінбурнська коса», м. Очаків
Національний природний парк «Білобережжя Святослава», м. Очаків

МАТЕРІАЛИ ПО ПОШИРЕННЮ РІДКІСНИХ ПЛАЗУНІВ НА ПІВДНІ ОЧАКІВСЬКОГО РАЙОНУ МИКОЛАЇВСЬКОЇ ОБЛАСТІ

На півдні Очаківського району Миколаївської області розташовані: Кінбурнський півострів та материкове узбережжя Дніпро-Бузького лиману і Чорного моря між Бузьким та Березанським лиманами (приморська смуга). Вся територія Кінбурнського півострову має заповідний статус. Тут розташовані: Чорноморський біосферний заповідник НАН України (ділянка Волижин ліс), національний природний парк «Білобережжя Святослава» та регіональний ландшафтний парк «Кінбурнська коса». Узбережжя моря та Дніпро-Бузького лиману заповідного статусу не мають.

Дані про рідкісних плазунів зібрані нами у 2010–2017 рр. під час орнітологічних досліджень або випадково. Більшість даних про знахідки каспійського полоза (*Hierophis caspius* (Gmelin, 1789)) стосуються загиблих особин, яких ми спеціально обліковували на ділянці дороги довжиною 1,6 км між м. Очаків та с. Чорноморка (Редінов, 2010) та знаходили в інших місцях. Також нами наведені окремі спостереження працівників служби держохорони РЛП «Кінбурнська коса» та НПП «Білобережжя Святослава».

Результати та їх обговорення

На Кінбурнському півострові мешкає 4 види плазунів внесених до Червоної книги України (2009): полоз

каспійський, полоз сарматський (*Elaphe sauromates* (Pallas, 1814)), мідянка звичайна (*Coronella austriaca* (Laurenti, 1768)) та гадюка степова східна (*Vipera ursinii renardi* (Christoph, 1861)) (Тарашук, 2003; Редінов, 2010; Селюніна, 2008 та ін.), що підтверджується і спостереженнями 2010–2017 рр.

На півострові, за нашими спостереженнями, протягом аналізованого періоду чисельність полоза каспійського зросла, а сарматського – зменшилась. Також, в останні роки за усним повідомленням співробітника НПП «Білобережжя Святослава» О.Є. Маркауцана частіше почала реєструватись мідянка звичайна (район Волижиного лісу та с. Василівка), яку ми не спостерігали взагалі. Гадюка степова зустрічається частіше ніж інші види рідкісних змій, динаміку її чисельності нами не прослідковано.

На материковій частині (приморська смуга) з рідкісних рептилій зустрічається лише каспійський полоз, чисельність якого, судячи з наявних даних, є високою.

В таблиці наведено дані про знахідки усіх видів рідкісних змій, за виключенням мідянки, яку ми особисто не спостерігали. По степовій гадюці наведено лише спостереження за 2010–2011 рр., які найкраще презентують її поширення та фенологію активності. Дані про знахідки полозів наведено за 2010–2017 рр.

Табл. Кадастр знахідок рідкісних плазунів на півдні Очаківського району Миколаївської області у 2010–2017 рр.

Вид	Місце знахідки	Координати у десятичній системі		Дата знахідки	Додаткова інформація*	Авторство знахідки
		широта	довгота			
<i>Hierophis caspius</i>	Ок. с. Покровське, приморський степ	46.516703	31.620287	24.04.2010	1 особина, довжина біля 90 см	Редінов, 2010
<i>Hierophis caspius</i>	Між м. Очаків та с. Чорноморка	46.628871	31.514655	09.05.2010	1 особина, довжина біля 80 см	Редінов К.О.
<i>Hierophis caspius</i>	Між м. Очаків та с. Чорноморка	46.628871	31.514655	26.05.2010	1 особина, довжина біля 80 см	Редінов К.О.
<i>Hierophis caspius</i>	Між м. Очаків та с. Чорноморка	46.628871	31.514655	15.06.2010	1 особина, довжина біля 70 см	Редінов К.О.
<i>Hierophis caspius</i>	с. Чорноморка, б/в Жемчужина	46.628130	31.470307	17.06.2010	1 особина, довжина біля 70 см	Редінов К.О.
<i>Hierophis caspius</i>	Між м. Очаків та с. Чорноморка	46.628871	31.514655	20.06.2010	1 особина, довжина біля 100 см	Редінов К.О.

Вид	Місце знахідки	Координати у десятичній системі		Дата знахідки	Додаткова інформація*	Авторство знахідки
		широта	довгота			
<i>Hierophis caspius</i>	с. Покровка, поблизу південно-східного берегу оз. Лопушне	46.476338	31.675887	26.07.2010	1 особина, довжина 100-120 см	Редінов, 2010
<i>Hierophis caspius</i>	с. Покровка, Поблизу північно-східного берегу оз. Лопушне	46.478423	31.677185	19.08.2010	1 особина, довжина 50-60 см	Редінов К.О.
<i>Hierophis caspius</i>	В'їзд в м.Очаків	46.627552	31.527126	01.09.2010	1 особина, довжина біля 70 см	Редінов К.О.
<i>Hierophis caspius</i>	В'їзд в м.Очаків	46.627552	31.527126	10.09.2010	1 особина, довжина біля 50 см	Редінов К.О.
<i>Hierophis caspius</i>	с. Чорноморка, б/в Жемчужина	46.628130	31.470307	17.09.2010	1 особина, довжина біля 140 см	Редінов К.О.
<i>Hierophis caspius</i>	с. Чорноморка, б/в Жемчужина	46.628130	31.470307	23.10.2010	1 особина, довжина біля 70 см	Редінов К.О.
<i>Hierophis caspius</i>	Між м. Очаків та. с. Чорноморка	46.628871	31.514655	20.04.2011	1 особина**, довжиною біля 70 см	Редінов К.О.
<i>Hierophis caspius</i>	с. Покровка, ок. ур. Ковалівська сага	46.483101	31.668125	Травень-червень 2010	1 особина, довжиною біля 100 см трималась біля вагончика-гуртожитку	Редінов, 2010
<i>Hierophis caspius</i>	Ок. с. Покровське, Кінбурнська стрілка	46.557957	31.528334	12.05.2011	1 особина	Гаркуша В.Г.
<i>Hierophis caspius</i>	с. Покровка, ур. Передерейівське	46.486608	31.709272	15.05.2011	1 особина, довжина біля 100 см	Каптур О.А.
<i>Hierophis caspius</i>	Між м. Очаків та. с. Чорноморка	46.628871	31.514655	16.05.2011	1 особина**, довжиною біля 100 см	Редінов К.О.
<i>Hierophis caspius</i>	Між м. Очаків та. с. Чорноморка	46.628871	31.514655	02.06.2011	1 особина**, довжиною біля 100 см	Редінов К.О.
<i>Hierophis caspius</i>	Ок. с. Покровське, Кінбурнська стрілка	46.546130	31.546174	03.06.2011	1 особина	Гаркуша В.Г.
<i>Hierophis caspius</i>	с. Покровка, ур. Передерейівське	46.487686	31.712240	05.06.2011	1 особина, довжина біля 100 см	Каптур О.А.
<i>Hierophis caspius</i>	Між м. Очаків та. с. Чорноморка	46.628871	31.514655	05.06.2011	1 особина**, довжиною біля 100 см	Редінов К.О.
<i>Hierophis caspius</i>	Між м. Очаків та. с. Чорноморка	46.628871	31.514655	06.06.2011	1 особина**, довжиною біля 100 см	Редінов К.О.
<i>Hierophis caspius</i>	Між м. Очаків та. с. Чорноморка	46.628871	31.514655	16.06.2011	1 особина**, довжиною біля 100 см	Редінов К.О.
<i>Hierophis caspius</i>	Ок. с. Покровське, Кінбурнська стрілка	46.536520	31.576055	19.06.2011	1 особина	Гаркуша В.Г.
<i>Hierophis caspius</i>	Між м. Очаків та. с. Чорноморка	46.628871	31.514655	24.06.2011	1 особина**, довжиною біля 120 см	Редінов К.О.
<i>Hierophis caspius</i>	Між м. Очаків та. с. Чорноморка	46.628871	31.514655	01.07.2011	1 особина**, довжиною біля 110 см	Редінов К.О.
<i>Hierophis caspius</i>	Між м. Очаків та. с. Чорноморка	46.628871	31.514655	04.07.2011	1 особина**, довжиною біля 100 см	Редінов К.О.
<i>Hierophis caspius</i>	Між м. Очаків та. с. Чорноморка	46.628871	31.514655	13.07.2011	1 особина**, довжиною біля 120 см	Редінов К.О.
<i>Hierophis caspius</i>	с. Покровка, садиба біля оз. Лопушне	46.480618	31.671741	14.07.2011	1 особина, довжина біля 140 см	Петрович З.О. Редінов К.О.
<i>Hierophis caspius</i>	Між м. Очаків та. с. Чорноморка	46.628871	31.514655	17.07.2011	1 особина**, довжиною біля 90 см	Редінов К.О.
<i>Hierophis caspius</i>	Між м. Очаків та. с. Чорноморка	46.628871	31.514655	18.07.2011	1 особина**, довжиною біля 70 см	Редінов К.О.

Вид	Місце знахідки	Координати у десятинній системі		Дата знахідки	Додаткова інформація*	Авторство знахідки
		широта	довгота			
<i>Hierophis caspius</i>	с. Покровка, ур. Передереївське	46.486608	31.709272	21.08.2011	1 особина, довжина біля 120 см	Каптур О.А.
<i>Hierophis caspius</i>	Між м. Очаків та. с. Чорноморка	46.628871	31.514655	31.08.2011	1 особина**, довжиною біля 100 см	Редінов К.О.
<i>Hierophis caspius</i>	В'їзд в м.Очаків	46.627552	31.527126	06.09.2011	1 особина**, довжиною біля 60 см	Редінов К.О.
<i>Hierophis caspius</i>	Між м. Очаків та. с. Чорноморка	46.627584	31.503614	28.09.2011	1 особина*, довжиною біля 50 см	Редінов К.О.
<i>Hierophis caspius</i>	Ок. с. Покровське, Кінбурнська стрілка	46.563757	31.522419	16.10.2011	1 особина, довжина біля 50 см	Гайдаш О.М. Редінов К.О.
<i>Hierophis caspius</i>	Між м. Очаків та. с. Чорноморка	46.627584	31.503614	20.04.2012	1 особина**, довжиною біля 70 см	Редінов К.О.
<i>Hierophis caspius</i>	Між м. Очаків та. с. Чорноморка	46.628871	31.514655	27.04.2012	2 особини**, довжиною біля 80 та 110 см	Редінов К.О.
<i>Hierophis caspius</i>	Між м. Очаків та. с. Чорноморка	46.628871	31.514655	10.05.2012	1 особина**, довжиною біля 100 см	Редінов К.О.
<i>Hierophis caspius</i>	Між м. Очаків та. с. Чорноморка	46.628871	31.514655	19.06.2012	1 особина**, довжиною понад 100 см	Редінов К.О.
<i>Hierophis caspius</i>	Між м. Очаків та. с. Чорноморка	46.628871	31.514655	21.06.2012	1 особина**, довжиною біля 100 см	Редінов К.О.
<i>Hierophis caspius</i>	Балка Аджигол, ок. с. Солончаки	46.639412	31.788343	05.07.2012	1 особина**, довжиною біля 150 см	Редінов К.О.
<i>Hierophis caspius</i>	Між м. Очаків та. с. Чорноморка	46.628871	31.514655	06.08.2012	1 особина**, довжиною біля 160 см	Редінов К.О.
<i>Hierophis caspius</i>	Між м. Очаків та. с. Чорноморка	46.628871	31.514655	27.08.2012	1 особина**, довжиною біля 90 см	Редінов К.О.
<i>Hierophis caspius</i>	м. Очаків, біля кладовища	46.623100	31.531794	04.09.2012	1 особина**, довжиною біля 60 см	Редінов К.О.
<i>Hierophis caspius</i>	Між м. Очаків та. с. Чорноморка	46.627584	31.503614	17.10.2012	1 особина**, довжиною біля 80 см	Редінов К.О.
<i>Hierophis caspius</i>	Між м. Очаків та. с. Чорноморка	46.627584	31.503614	16.05.2013	1 особина**, довжиною біля 130 см	Редінов К.О.
<i>Hierophis caspius</i>	Між м. Очаків та. с. Чорноморка	46.627584	31.503614	19.05.2013	1 особина**, довжиною біля 100 см	Редінов К.О.
<i>Hierophis caspius</i>	Між м. Очаків та. с. Чорноморка	46.628871	31.514655	24.05.2013	1 особина**, довжиною біля 140 см	Редінов К.О.
<i>Hierophis caspius</i>	Між м. Очаків та. с. Чорноморка	46.628871	31.514655	10.06.2013	1 особина**, довжиною біля 70 см	Редінов К.О.
<i>Hierophis caspius</i>	Між м. Очаків та. с. Чорноморка	46.628871	31.514655	23.07.2013	1 особина**, довжиною біля 100 см	Редінов К.О.
<i>Hierophis caspius</i>	Між м. Очаків та. с. Чорноморка	46.628871	31.514655	24.07.2013	1 особина**, довжиною біля 150 см	Редінов К.О.
<i>Hierophis caspius</i>	Між м. Очаків та. с. Чорноморка	46.628871	31.514655	30.07.2013	1 особина**, довжиною біля 100 см	Редінов К.О.
<i>Hierophis caspius</i>	Між м. Очаків та. с. Чорноморка	46.628871	31.514655	27.08.2013	1 особина**, довжиною біля 100 см	Редінов К.О.
<i>Hierophis caspius</i>	Між м. Очаків та. с. Чорноморка	46.628871	31.514655	28.08.2013	1 особина**, довжиною біля 90 см	Редінов К.О.
<i>Hierophis caspius</i>	Між м. Очаків та. с. Чорноморка	46.627584	31.503614	05.09.2013	1 особина**, довжиною біля 90 см	Редінов К.О.
<i>Hierophis caspius</i>	Між м. Очаків та. с. Чорноморка	46.628871	31.514655	10.09.2013	1 особина**, довжиною біля 110 см	Редінов К.О.

Вид	Місце знахідки	Координати у десятинній системі		Дата знахідки	Додаткова інформація*	Авторство знахідки
		широта	довгота			
<i>Hierophis caspius</i>	Між м. Очаків та. с. Чорноморка	46.628871	31.514655	22.04.2014	1 особина**, довжиною біля 110 см	Редінов К.О.
<i>Hierophis caspius</i>	Між м. Очаків та. с. Чорноморка	46.624488	31.514593	25.05.2014	1 особина**, довжиною біля 110 см	Редінов К.О.
<i>Hierophis caspius</i>	Між м. Очаків та. с. Чорноморка	46.627584	31.503614	27.05.2014	1 особина**, довжиною біля 100 см	Редінов К.О.
<i>Hierophis caspius</i>	Між м. Очаків та. с. Чорноморка	46.628871	31.514655	29.05.2014	1 особина**, довжиною біля 90 см	Редінов К.О.
<i>Hierophis caspius</i>	Ок. с. Чорноморка, Чорноморська коса	46.626402	31.423631	06.06.2014	1 особина, довжиною біля 150 см	Редінов К.О.
<i>Hierophis caspius</i>	с. Покровка, Орхіде поле	46.628871	31.514655	24.04.2015	1 особина, довжиною біля 110 см	Редінов К.О.
<i>Hierophis caspius</i>	Між м. Очаків та. с. Чорноморка	46.628871	31.514655	28.04.2015	1 особина**, довжиною біля 140 см	Редінов К.О.
<i>Hierophis caspius</i>	Між м. Очаків та. с. Чорноморка	46.628871	31.514655	17.06.2015	1 особина**, довжиною біля 90 см	Редінов К.О.
<i>Hierophis caspius</i>	Між м. Очаків та. с. Чорноморка	46.628871	31.514655	22.07.2015	1 особина**, довжиною біля 150 см	Редінов К.О.
<i>Hierophis caspius</i>	Між м. Очаків та. с. Чорноморка	46.628871	31.514655	05.08.2015	1 особина**, довжиною біля 110 см	Редінов К.О.
<i>Hierophis caspius</i>	Між м. Очаків та. с. Чорноморка	46.628871	31.514655	23.08.2015	1 особина**, довжиною біля 100 см	Редінов К.О.
<i>Hierophis caspius</i>	Між м. Очаків та. с. Чорноморка	46.628871	31.514655	27.05.2016	1 особина**, довжиною біля 80 см	Редінов К.О.
<i>Hierophis caspius</i>	Між м. Очаків та. с. Чорноморка	46.628871	31.514655	27.05.2016	1 особина**, довжиною біля 90 см	Редінов К.О.
<i>Hierophis caspius</i>	Між м. Очаків та. с. Чорноморка	46.628871	31.514655	06.08.2016	1 особина**, довжиною біля 70 см	Редінов К.О.
<i>Hierophis caspius</i>	Між м. Очаків та. с. Чорноморка	46.628871	31.514655	09.08.2016	1 особина**, довжиною біля 80 см	Редінов К.О.
<i>Hierophis caspius</i>	Між м. Очаків та. с. Чорноморка	46.625265	31.510084	13.08.2016	1 особина**, довжиною біля 100 см	Редінов К.О.
<i>Hierophis caspius</i>	м. Очаків, район автовокзалу	46.620559	31.547582	24.08.2016	1 особина**, довжиною біля 120 см	Редінов К.О. Панченко П.С.
<i>Hierophis caspius</i>	Між м. Очаків та. с. Чорноморка	46.628871	31.514655	30.05.2017	1 особина**, довжиною біля 110 см	Редінов К.О.
<i>Hierophis caspius</i>	с. Чорноморка, вул. Чорноморська, 187	46.627584	31.503614	28.06.2017	1 особина**, довжиною біля 90 см	Редінов К.О.
<i>Hierophis caspius</i>	Між м. Очаків та. с. Чорноморка	46.628871	31.514655	05.07.2017	1 особина**, довжиною біля 70 см	Редінов К.О.
<i>Hierophis caspius</i>	В'їзд в м.Очаків	46.627552	31.527126	21.07.2017	1 особина**, довжиною біля 90 см	Редінов К.О.
<i>Hierophis caspius</i>	с. Чорноморка, вул. Чорноморська, 187	46.637210	31.494574	05.08.2017	1 особина**, довжиною біля 100 см	Редінов К.О.
<i>Hierophis caspius</i>	с. Чорноморка, б/в Жемчужина	46.628130	31.470307	06.08.2017	1 особина**, довжиною біля 100 см	Редінов К.О.
<i>Elaphe sauromates</i>	с.Покровка, біля ур. Ковалівська сага	46.480611	31.673999	02.04.2010	1 особина, довжина біля 50 см	Редінов К.О.
<i>Elaphe sauromates</i>	с. Покровка, ур. Передереївське	46.487686	31.712240	15.05.2011	1 особина, довжина біля 100 см	Каптур О.А.
<i>Elaphe sauromates</i>	с. Покровка, ок. ур. Ковалівська сага	46.478757	31.661329	14.07.2011	1 особина, довжина біля 70 см	Петрович З.О. Редінов К.О.

Вид	Місце знахідки	Координати у десятичній системі		Дата знахідки	Додаткова інформація*	Авторство знахідки
		широта	довгота			
<i>Elaphe sauromates</i>	с. Покровка, прибережна смуга Ягорлицької затоки (кордон)	46.471182	31.700036	26.08.2011	1 особина, довжина біля 130 см	Каптур О.А.
<i>Elaphe sauromates</i>	с. Покровка, прибережна смуга Ягорлицької затоки (кордон)	46.471182	31.700036	28.08.2011	1 особина, довжина біля 100 см	Каптур О.А.
<i>Elaphe sauromates</i>	Ок. с. Покровське, Кінбурнська стрілка	46.563757	31.522419	26.10.2011	1 особина, довжина біля 100 см	Гайдаш О.М. Редінов К.О.
<i>Elaphe sauromates</i>	с.Покровка, ок. ур. Ковалівська сага	46.478658	31.661429	25.10.2013	1 особина, довжина біля 100 см	Петрович З.О. Редінов К.О.
<i>Vipera ursinii renardi</i>	Ок. с. Василівка	46.526632	31.789707	22.02.2010	1 особина	Наукові співр. та інстектори
<i>Vipera ursinii renardi</i>	с. Покровка, ур. Передріївське	46.487110	31.710329	29.03.2010	1 особина, довжина біля 20 см	Наукові співр. та інстектори
<i>Vipera ursinii renardi</i>	Ок. с. Василівка	46.525726	31.781286	30.03.2010	2 особини	Наукові співр. та інстектори
<i>Vipera ursinii renardi</i>	с. Покровка, ур. Передріївське	46.487170	31.712923	03.04.2010	1 особина	Наукові співр. та інстектори
<i>Vipera ursinii renardi</i>	с. Покровка, Орхідне поле	46.475650	31.667428	05.04.2010	1 особина	Наукові співр. та інстектори
<i>Vipera ursinii renardi</i>	с. Покровка, ур. Морозівське	46.484663	31.692071	06.04.2010	2 особини	Наукові співр. та інстектори
<i>Vipera ursinii renardi</i>	с. Покровка Орхідне поле	46.473735	31.660817	09.04.2010	1 особина, довжина біля 20 см	Наукові співр. та інстектори
<i>Vipera ursinii renardi</i>	Північна ок. с. Покровське	46.533667	31.587256	10.04.2010	1 особина	Наукові співр. та інстектори
<i>Vipera ursinii renardi</i>	с. Покровка, Орхідне поле	46.473735	31.660817	12.04.2010	1 особина	Наукові співр. та інстектори
<i>Vipera ursinii renardi</i>	Ок. с. Покровське, на північ від кордону Зелений	46.515911	31.593844	15.04.2010	1 особина	Наукові співр. та інстектори
<i>Vipera ursinii renardi</i>	с. Покровка, Орхідне поле	46.475395	31.663477	20.04.2010	2 особини	Наукові співр. та інстектори
<i>Vipera ursinii renardi</i>	с. Покровка, Орхідне поле	46.475170	31.664795	01.05.2010	1 особина	Наукові співр. та інстектори
<i>Vipera ursinii renardi</i>	с. Покровка, Орхідне поле	46.475661	31.666279	08.05.2010	1 особина	Наукові співр. та інстектори
<i>Vipera ursinii renardi</i>	Ок. с. Покровське, Кінбурнська стрілка	46.544326	31.551993	08.05.2010	1 особина	Наукові співр. та інстектори
<i>Vipera ursinii renardi</i>	с. Покровка, кладовище	46.486485	31.692524	11.05.2010	1 особина	Наукові співр. та інстектори
<i>Vipera ursinii renardi</i>	с. Покровка, Орхідне поле	46.475661	31.666279	23.05.2010	1 особина	Наукові співр. та інстектори
<i>Vipera ursinii renardi</i>	с. Покровка, Ур. Передріївське	46.487170	31.712923	28.05.2010	2 особина	Наукові співр. та інстектори
<i>Vipera ursinii renardi</i>	с. Покровка, кладовище	46.486485	31.692524	07.06.2010	1 особина	Наукові співр. та інстектори
<i>Vipera ursinii renardi</i>	с. Покровка, Ковалівська кучугура	46.486676	31.671306	08.06.2010	1 особина	Наукові співр. та інстектори
<i>Vipera ursinii renardi</i>	Ок. с. Покровське, Кінбурнська стрілка	46.545269	31.543768	12.06.2010	1 особина	Наукові співр. та інстектори
<i>Vipera ursinii renardi</i>	Ок. с. Покровське, Кінбурнська стрілка	46.552532	31.535689	13.06.2010	1 особина	Наукові співр. та інстектори
<i>Vipera ursinii renardi</i>	Ок. с. Покровське, Кінбурнська стрілка	46.545269	31.543768	22.06.2010	1 особина	Наукові співр. та інстектори

Вид	Місце знахідки	Координати у десятинній системі		Дата знахідки	Додаткова інформація*	Авторство знахідки
		широта	довгота			
<i>Vipera ursinii renardi</i>	с. Покровка, Орхідне поле	46.474769	31.662898	26.06.2010	1 особина	Наукові співр. та інстектори
<i>Vipera ursinii renardi</i>	Ок. с. Покровське, Кінбурнська стрілка	46.554283	31.531988	26.06.2010	2 особина	Наукові співр. та інстектори
<i>Vipera ursinii renardi</i>	Ок. с. Покровка, берег оз. Черепашине	46.471588	31.692960	28.06.2010	1 особина	Наукові співр. та інстектори
<i>Vipera ursinii renardi</i>	Ок. с. Покровка, Передріївські кучугури	46.490717	31.710352	29.06.2010	1 особина	Наукові співр. та інстектори
<i>Vipera ursinii renardi</i>	Ок. с. Покровка, Кінбурнська стрілка	46.545704	31.546678	29.06.2010	2 особина	Наукові співр. та інстектори
<i>Vipera ursinii renardi</i>	с. Покровка, Орхідне поле	46.474769	31.662898	08.07.2010	1 особина	Наукові співр. та інстектори
<i>Vipera ursinii renardi</i>	с. Покровка, Орхідне поле	46.475394	31.664213	15.07.2010	1 особина	Наукові співр. та інстектори
<i>Vipera ursinii renardi</i>	с. Покровка, Ковалівська сага	46.485940	31.674636	19.07.2010	1 особина	Наукові співр. та інстектори
<i>Vipera ursinii renardi</i>	с. Покровка, Ковалівська сага	46.485940	31.674636	29.07.2010	1 особина	Наукові співр. та інстектори
<i>Vipera ursinii renardi</i>	с. Покровка, Кінбурнська стрілка	46.545704	31.546678	03.08.2010	1 особина	Наукові співр. та інстектори
<i>Vipera ursinii renardi</i>	с. Покровка, ур. Передріївське	46.485366	31.711227	06.08.2010	1 особина	Наукові співр. та інстектори
<i>Vipera ursinii renardi</i>	Північно-західна ок. с. Покровка	46.482262	31.679379	07.08.2010	1 особина	Наукові співр. та інстектори
<i>Vipera ursinii renardi</i>	Ок. с. Покровське, Кінбурнська стрілка	46.558481	31.528411	09.08.2010	2 особини	Наукові співр. та інстектори
<i>Vipera ursinii renardi</i>	Ок. с. Покровське, ур. Зелені кучугури	46.515080	31.595251	10.08.2010	1 особина	Наукові співр. та інстектори
<i>Vipera ursinii renardi</i>	Ок. с. Покровське, Кінбурнська стрілка	46.557754	31.528888	26.08.2010	1 особина	Наукові співр. та інстектори
<i>Vipera ursinii renardi</i>	Ок. с. Покровське, Кінбурнська стрілка	46.558481	31.528411	07.10.2010	1 особина	Наукові співр. та інстектори
<i>Vipera ursinii renardi</i>	с. Покровка, ок. Ковалівської саги	46.482262	31.679379	12.10.2010	1 особина	Наукові співр. та інстектори
<i>Vipera ursinii renardi</i>	Ок.с. Покровка, ліс	46.490668	31.659168	14.10.2010	2 особини	Наукові співр. та інстектори
<i>Vipera ursinii renardi</i>	Ок. с. Покровка, к-н Осетинський	46.446301	31.689433	17.10.2010	2 особини	Наукові співр. та інстектори
<i>Vipera ursinii renardi</i>	Ок. с. Покровське, ур. Зелені кучугури	46.515080	31.595251	03.11.2010	1 особина	Наукові співр. та інстектори
<i>Vipera ursinii renardi</i>	с. Покровка, ок. оз. Церковне	46.480760	31.700344	15.04.2011	1 особина, довжи- ною біля 20 см	Наукові співр. та інстектори
<i>Vipera ursinii renardi</i>	Ок. с. Покровське, Кінбурнська стрілка	46.553901	31.534785	17.04.2011	1 особина	Наукові співр. та інстектори
<i>Vipera ursinii renardi</i>	с. Покровка, ок. оз. Шкільне	46.479958	31.690222	21.04.2011	1 особина	Наукові співр. та інстектори
<i>Vipera ursinii renardi</i>	с. Покровка, Орхідне поле	46.476201	31.662338	22.04.2011	1 особина	Наукові співр. та інстектори
<i>Vipera ursinii renardi</i>	с. Покровка, Орхідне поле	46.475395	31.663477	28.04.2011	2 особини, довжи- ною 25-30 см	Наукові співр. та інстектори
<i>Vipera ursinii renardi</i>	с. Покровське, ок. оз. Римбівське	46.532610	31.572817	28.04.2011	1 особина	Наукові співр. та інстектори

Вид	Місце знахідки	Координати у десятигрішній системі		Дата знахідки	Додаткова інформація*	Авторство знахідки
		широта	довгота			
<i>Vipera ursinii renardi</i>	Ок. с. Покровське Кінбурнська стрілка	46.553901	31.534785	03.05.2011	1 особина	Наукові співр. та інстектори
<i>Vipera ursinii renardi</i>	с. Покровка, ок. ур. Ковалівська сага	46.484735	31.668369	13.05.2011	1 особина, довжиною біля 25 см	Наукові співр. та інстектори
<i>Vipera ursinii renardi</i>	с. Покровка, Орхідне поле	46.476235	31.664064	19.05.2011	2 особини, довжиною 20-30 см	Наукові співр. та інстектори
<i>Vipera ursinii renardi</i>	Ок. с. Покровське, Кінбурнська стрілка	46.537696	31.569724	21.05.2011	1 особина	Наукові співр. та інстектори
<i>Vipera ursinii renardi</i>	Ок. с. Покровське, Кінбурнська стрілка	46.551200	31.536732	25.05.2011	1 особина	Наукові співр. та інстектори
<i>Vipera ursinii renardi</i>	Ок. с. Покровське, Кінбурнська стрілка	46.540928	31.557401	07.06.2011	1 особина	Наукові співр. та інстектори
<i>Vipera ursinii renardi</i>	Ок. с. Покровське, к-н Зелений	46.515515	31.592514	09.07.2011	1 особина	Наукові співр. та інстектори
<i>Vipera ursinii renardi</i>	Східна ок. с. Покровське	46.540068	31.554905	23.07.2011	2 особини	Наукові співр. та інстектори
<i>Vipera ursinii renardi</i>	Ок. с. Покровське, Кінбурнська стрілка	46.540068	31.554905	04.08.2011	1 особина	Наукові співр. та інстектори
<i>Vipera ursinii renardi</i>	с. Покровка, ок. оз. Черепашино	46.470526	31.681185	10.08.2011	1 особина, довжиною біля 30 см	Наукові співр. та інстектори
<i>Vipera ursinii renardi</i>	Ок. с. Покровське, Кінбурнська стрілка	46.540068	31.554905	15.08.2011	1 особина	Наукові співр. та інстектори
<i>Vipera ursinii renardi</i>	Ок. с. Покровське, берег оз. Римбівське	46.531206	31.559167	05.09.2011	1 особина, довжиною біля 30 см	Наукові співр. та інстектори
<i>Vipera ursinii renardi</i>	Ок. с. Покровка, берег оз. Черепашино	46.469479	31.695733	20.09.2011	1 особина, довжиною біля 15 см	Наукові співр. та інстектори
<i>Vipera ursinii renardi</i>	Ок. с. Покровське, Кінбурнська стрілка	46.563912	31.522382	16.10.2011	1 особина, довжиною біля 50 см	Гайдаш О.М. Редінов К.О.
<i>Vipera ursinii renardi</i>	Ок. с. Покровське, Кінбурнська стрілка	46.563912	31.522382	20.10.2011	3 особини, довжиною біля 20, 40, 50 см	Гайдаш О.М. Редінов К.О.
<i>Vipera ursinii renardi</i>	Ок. с. Покровське, Кінбурнська стрілка	46.563912	31.522382	20.10.2011	3 особини, довжиною 15-30 см, 45 см	Гайдаш О.М. Редінов К.О.

Примітка: * довжину тварин визначено глазомірно; ** полоз загинув протягом цієї чи минулої доби на автошляху.

Дані таблиці та наші попередні дослідження (Редінов, 2010) свідчать про те, що у приморській (курортній зоні) існує суттєва елімінація каспійського полоза, шля-

хом загинув тварин на автошляхах. Лише біля м. Очаків у весняно-осінній період 2008–2017 рр. зафіксовано загибель понад 100 особин полозів!

Література

1. Редінов К. О. Нові знахідки жовточеревого полоза (*Hierophis caspius*) на півдні Миколаївської області // Проблеми вивчення й охорони тваринного світу у природних і антропогенних екосистемах. Матеріали Міжнародної наукової конференції, присвяченої 50-річчю з часу опублікування регіонального зведення «Животный мир Советской Буковины» (м. Чернівці, 13 листопада 2009 р.). – Чернівці: ДрукАрт, 2010. – С. 182-184.
2. Селюніна З. В. Плазуни Чорноморського біосферного заповідника в 1999-2005 рр. // Знахідки тварин Червоної книги України. – Київ. – 2008. – С. 306-315.
3. Тарашук С. В. Герпетофауна регіонального ландшафтного парку (РЛП) «Кінбурнська коса» у контексті міжнародної охорони і співробітництва // Розбудова екологічної мережі Українського Причорномор'я: стан та перспективи. Матер. наук.-практ. конф. – Миколаїв: МДУ, 2003 а. – С. 72–75.

П. С. Редчук
Українська робоча група по журавлям

СІРИЙ ЖУРАВЕЛЬ НА ТЕРИТОРІЇ УКРАЇНИ

Незважаючи на те, що сірий журавль *Grus grus* L. відноситься до категорії найменш вразливих видів у Міжнародному Червоному списку ("Least Concern" on the IUCN Red List of Threatened Species), в Україні його збереження є невідкладним завданням. У цьому списку не враховуються окремі гніздові популяції, для яких ситуація може бути іншою, ніж для виду в цілому. В Україні проходить південна межа ареалу гніздування сірого журавля. В умовах глобального потепління втрата і деградація місць гніздування на цій території іде швидкими темпами. Зменшення кількості весняних опадів та посуха у літні місяці призводить до часткового або повного висихання водно-болотних угідь, які птахи традиційно використовували під час сезону

розмноження, а також протягом міграцій. Крім того, надмірне турбування людиною, браконьєрство та зіткнення з лініями електропередач є проблемами, які мають великий вплив на поширення виду в Україні. Водно-болотні угіддя були знищені або зазнали значних змін у результаті дренажних робіт, побудування дамб та інших форм розвитку на території ареалу гніздування, а також вздовж міграційних шляхів сірого журавля. Незважаючи на те, що птахи адаптувалися до людських поселень у багатьох районах, постійні зміни в землекористуванні також мають негативні наслідки. Тому в Україні вкрай необхідно проводити моніторинг популяції сірого журавля та проводити заходи з його охорони.

Місце знахідки	Широта	Довгота	Дата знахідки	Додаткова інформація	Авторство знахідки
Волинська, Маневичі, Черемський ПЗ	51.511157	25.547082	12-07-13	територ. пара	Ремінський О. А.
Житомирська, Поліський ПЗ	51.50494	28.07631	04-05-12	територ. пара	Редчук П.
Київська, Поліський, Максимовичи	51.195600	29.617800	30-03-10	територ. пара	Домашевський С.
Київська, Бородянський, Мирча, р. Таль	50.738400	29.721500	09-05-10	територ. пара	Домашевський С.
Київська, Іванківський, Ковалівка	51.106288	29.975848	10-05-10	територ. пара	Домашевський С.
Київська, Поліський, Луб'янна	51.322020	29.754022	09-06-10	територ. пара	Домашевський С.
Київська, Вишгородський, Нижня Дубечня, оз. Волове	50.691291	30.599735	12-06-10	територ. пара	Домашевський С.
Київська, Вишгородський, Сувид	50.857051	30.746584	24-05-10	територ. пара	Домашевський С.
Київська, Іванківський, Новосілки, зона відчуження ЧАЕС	51.242122	30.129205	26-05-12	територ. пара	Домашевський С.
Київська, Іванківський, Новосілки, зона	51.195952	30.089537	27-05-12	територ. пара	Домашевський С.
Київська, Бориспільський, Любарці, ур. Журавлине	50.239785	31.222903	01-05-12	територ. пара	Фесенко Г.В.
Київська, Бородянський, болото на пд. від заказника «Бурковиця»	50.728552	29.777569	08-05-14	територ. пара	Плига А.
Київська, Вишгородський, Катюжанське л-ва Димерського ЛГ	50.837066	30.196482	01-06-14	територ. пара	Плига А.
Київська, Вишгородський, Авдієвонівське л-ва Дніпровсько-Тетерівського ДЛМГ	50.9789	30.349183	03-06-14	територ. пара	Плига А.
Київська, Макарівський, Нежиловичи, заказник «Цезарівський»	50.503259	29.599654	18-05-13	територ. пара	Плига А.
Полтавська, Диканський, Михайлівка, заплава р. Ворскла	49.8121854	34.6243177	02-07-13	територ. пара	Редчук П.
Полтавська, Котелевський, Матвіївка, заплава р. Ворскла	49.8096924	34.6530114	02-07-13	територ. пара та пташеня	Редчук П.
Рівненська, Сарненський, Карасин	51.469764	26.931430	15-05-12	територ. пара	Домашевський С.

Місце знахідки	Широта	Довгота	Дата знахідки	Додаткова інформація	Авторство знахідки
Рівненська, Сарненський, Карасин	51.409381	26.935127	15-05-12	територ. пара	Домашевський С.
Рівненська, Сарненський, оз.Сомине	51.386170	26.858544	15-05-12	територ. пара	Домашевський С.
Рівненська, Дубровицький	51.64845	27.13333	16-05-12	територ. пара	Домашевський С.
Рівненська, Дубровицький, ур. Лещиця, ставок Венера	51.687475	27.044687	17-05-12	територ. пара	Домашевський С.
Рівненська, Дубровицький, ставок Марс	51.656350	27.135055	18-05-12	територ. пара	Домашевський С.
Харківська, Слобожанський, НПП	50.080341	35.235299	01-07-12	територ. пара	Біатов А.
Харківська, Руднево, Ізюмська Лука	49.2389433	36.9850867	22-06-13	територ. пара та пташеня	Редчук П., Біатов А.
- // -	49.2342083	36.9819550	22-06-13	територ. пара	Редчук П., Біатов А.
- // -	49.2258618	37.0069518	23-06-13	територ. пара	Редчук П., Біатов А.
- // -	49.2309950	36.9901000	22-06-13	територ. пара	Редчук П., Біатов А.
- // -	49.1825733	37.0274583	23-06-13	територ. пара	Редчук П., Біатов А.
- // -	49.1884583	37.0298067	24-06-13	територ. пара	Редчук П., Біатов А.
- // -	49.1881300	37.0316133	25-06-13	територ. пара	Редчук П., Біатов А.
Харківська, Слобожанський НПП	50.063728	35.279755	17-07-13	територ. пара	Біатов А.
- // -	50.05958	35.195775	31-07-13	територ. пара	Біатов А.
- // -	50.05941	35.19085	02-08-13	територ. пара	Біатов А.
- // -	50.07437	35.275339	01-08-13	територ. пара	Біатов А.
Чернігівська, Щорський, Ельне, р.Снов	52.029303	32.012966	30-06-09	територ. пара	Домашевський С.
Чернігівська, Щорський, Хреновки	52.072649	31.857325	30-06-09	територ. пара	Домашевський С.
Чернігівська, Щорський, Сальне	52.007589	32.163124	30-06-09	територ. пара	Домашевський С.
Чернігівська, Щорський, Гута Студенецька	52.014748	32.165232	06-07-09	територ. пара	Домашевський С.
Чернігівська, Щорський, Безугловщина	51.985450	31.891359	06-07-09	територ. пара	Домашевський С.
Чернігівська, Щорський, Гірськ	52.025946	31.863182	07-07-09	територ. пара	Домашевський С.
Чернігівська, Козелецький, Отрохи, Бондарівське болото	51.142748	30.770693	15-05-10	пташеня	Домашевський С.
- // -	51.151762	30.761100	25-03-12	5 пар	Домашевський С.
- // -	51.158705	30.749015	30-03-08	3 пари	Домашевський С.
Чернігівська, Козелецький, Отрохи, Міжрічинський РЛП	51.1015	30.8032	28-04-13	територ. територ. пара	Редчук П., Чован О.
- // -	51.2167	30.753	26-07-13	територ. територ. пара	Сагайдак А., Полянська К.

О. С. Решетило

Львівський національний університет імені Івана Франка

Інститут екології Карпат НАН України

reshetylo@yahoo.com

ЗНАХІДКИ ВИДІВ ТВАРИН ЧЕРВОНОЇ КНИГИ УКРАЇНИ У ОБЛАСТЯХ КАРПАТСЬКОГО РЕГІОНУ

Матеріал зібрано і задокументовано в рамках виконання завдань за індивідуальним грантовим проектом «Смертність амфібій на дорогах Львівщини», відомчими фундаментальними базовими темами відділу популяційної екології Інституту екології Карпат НАН України «Механізми самовідновлення популяцій рідкісних, ендемічних

і реліктових видів високогірних екосистем та фактори загрози за умов антропопресії» [1] і «Зміна структури популяцій рідкісних і ендемічних видів високогір'я Українських Карпат та проблеми їхнього збереження», а також під час пізнавальної туристичної мандрівки екологічними стежками Карпатського біосферного заповідника.

Вид	Місце знахідки	Координати у десятигрібній системі		Дата знахідки	Додаткова інформація	Авторство знахідки
Львівська область						
<i>Iphiclides podalirius</i>	Околиці с. В'язова	50.096307	24.012779	15.05.2017	1 мертва особина на узбіччі дороги	Решетило О.С., Царик І.Й.
Закарпатська область						
<i>Salamandra salamandra</i>	Угольський масив КБЗ, буковий праліс	48.263275	23.640631	16.05.2013	1 особина	Решетило О.С.
Івано-Франківська область						
<i>Bombina variegata</i>	Полонина Пожижевська	48.156459	24.538847	20.08.2014	1 особина у калюжі	Решетило О.С., Царик І.Й.
<i>Lissotriton montandoni</i>	Полонина Пожижевська	48.155572	24.537357	29.04.2011	2 особини у калюжі	Решетило О.С.
<i>Mesotriton alpestris</i>	Полонина Пожижевська	48.155572	24.537357	29.04.2011	1 особина у калюжі, самець	Решетило О.С.

Література

1. Решетило О. Механізми самовідновлення популяцій земноводних у високогір'ї Українських Карпат // Вісн. Львів. ун-ту. Сер. біол. 2013. Вип. 62. С. 152-159.

Р. А. Рожко,
Інститут зоології ім. І.І. Шмальгаузена НАН України

ЗУСТРІЧІ ОКРЕМИХ ВИДІВ ХРЕБЕТНИХ ТВАРИН, ЯКІ ЗАНЕСЕНІ ДО СПИСКІВ ЧЕВОНОЇ КНИГИ УКРАЇНИ З ОКРЕМИХ РЕГІОНІВ ПОЛІССЯ ТА ЛІСОСТЕПУ УКРАЇНИ

Наводяться дані щодо розповсюдження окремих видів риб, птахів та ссавців, занесених до списків Червоної книги України (2009), більшість з яких спостерігались в природі за період 2012–2017 рр. у різних регіонах Полісся та Лісостепу України. Виключення становлять

лише знахідки двох загиблих особин хохулі *Desmana moschata*, які були показані автору після вилучення з риболовної сітки. Хом'як звичайний *Cricetus cricetus* (мертва тварина стандартного забарвлення) був виявлений Г. Г. Гаврисем у межах дачного кооперативу.

Вид	Місце знахідки	Координати у десятиградусній системі		Дата знахідки	Додаткова інформація	Авторство знахідки
		широта	довгота			
<i>Eupallasella percnurus</i>	Житомирська обл., Коростенський р-н, околиці с. Лівівщина	50.826968	28.546237	25.05.2017	1 особина	Рожко Р.А.
<i>Ciconia nigra</i>	Житомирська область, Пулинський р-н, с. Зелена. Поляна, ліс	50.598633	28.135526	20.07.2017	1 особина	Рожко Р.А.
<i>Ciconia nigra</i>	Житомирська область, Коростенський р-н, с. Ушомир, ліс	50.861827	28.440227	12.06.2017	1 особина	Рожко Р.А.
<i>Lyrurus tetrix</i>	Житомирська область, Пулинський р-н, с. Ужівка	50.618362	28.206682	07.12.2016	1 особина	Рожко Р.А.
<i>Lyrurus tetrix</i>	Житомирська область, Коростенський р-н, с. Вишневе, ліс	50.778706	28.444317	17.04.2017	1 особина	Рожко Р.А.
<i>Tetrastes bonasia</i>	Житомирська область, Пулинський р-н, с. Зелена Поляна, ліс	50.592497	28.111086	17.12.2016 05.11.2017 15.11.2017	2 особини 2 особини 2 особини	Рожко Р.А.
<i>Tetrastes bonasia</i>	Житомирська область, Коростенський р-н, с. Ушомир, ліс	50.821388	28.457951	05.05.2013 10.09.2013 06.09.2014 17.09.2014 17.04.2015 24.05.2016 30.10.2016 13.09.2017	1 особина 1 особина 1 особина 1 особина 1 особина 1 особина 1 особина 1 особина	Рожко Р.А.
<i>Haematopus ostralegus</i>	Черкаська область, Чорнобаївський р-н, с. Чехівка, берег вдсх.	49.501462	32.190887	11.04.2012	1 особина	Рожко Р.А.
<i>Bubo bubo</i>	Житомирська область, Коростенський р-н, с. Ушомир, ліс	50.832624	28.437261	18.04.2017	1 особина	Рожко Р.А.
<i>Strix nebulosa</i>	Житомирська область, Пулинський р-н, с. Зелена Поляна, ліс	50.590883	28.108254	10.11.2017 17.12.2016	1 особина 1 особина	Рожко Р.А.
<i>Desmana moschata</i>	Сумська область, Буринський р-н, с. Піски, заплава р. Сейм	51.239295	34.099736	13.05.2017	2 особини	Рожко Р.А.
<i>Cricetus cricetus</i>	Черкаська обл., Чорнобаївський р-н, смт Чорнобай	49.662204	32.401691	12.10.2014	1 особина, нори у сільгоспугіддях	Рожко Р.А.
<i>Cricetus cricetus</i>	Київська область, Бориспільський р-н, с. Сулимівка	50.399846	31.182430	18.06.2016	1 особина, самець	Гаврись Г.Г.

Є. Г. Роман,

Національний природний парк «Олешківські піски»

ЗНАХІДКИ ТВАРИН «ЧЕРВОНОЇ КНИГИ» НА ПІВДНІ УКРАЇНИ

Стаття є результатом спостережень, які велися у період 2009–2017 рр. В основному, ці спостереження були виконані в процесі цілеспрямованих польових досліджень, але в деяких випадках це також були випадкові епізоди (наприклад, спостереження на вулицях населених пунктів та у приміщеннях).

Застосовувались 2 групи методів: 1) для наземних тварин – спостереження, фото- та відеофіксація на маршрутах та під час точкового обліку; 2) для гідрообіонтів – облік на водних та підводних маршрутах (з застосуванням комплектів №№ 1 або 2 – маска, трубка, ласта; маска, акваланг, ласта) або відлов за допомогою гідробіологічного обладнання – тралу або сітки-тралу. На підводних маршрутах також застосовувалася фото-відеокамера (вмонтована у маску), після відлову тварини визначалися. У деяких випадках були використані повідомлення кореспондентів та респондентів, вони названі у таблиці, яку наведено далі.

Більша частина інформації отримана на території Національного природного парку (НПП) «Олешківські піски», в меншій мірі – у плавнях Нижнього Дніпра та у Джарилгацькій затоці (де знаходиться, відповідно НПП «Нижньодніпровський» та «Джарилгацькій»), у акваторіях навколо Кінбурнського піострова (НПП «Білобережжя Святослава»).

Аналізуючи отриману інформацію, автор прийшов до певних висновків щодо стану популяцій деяких видів та бажаних змін у статусі цих видів; ці узагальнення наведено далі.

При цьому необхідно зазначити одне, досить специфічну обставину, пов'язану і з опублікуванням даної роботи і з особливостями видання «Червоної книги» 2009 р.

Справа у тому, що узагальнення, висновки та міркування даного повідомлення будуть дуже подібними до тих, які вже були опубліковані: у 2008 р. (Роман, Маркауцан, Підгайний, 2008) у збірнику, який було підготовлено саме для випуску нового видання «Червоної книги». У т. ч., були висловлені аргументи щодо виключення деяких видів з «Червоної книги». А саме, пропонувався виключити трав'яного краба, морського крота, мухоловку звичайну (скутигеру), сколію-гіганта та борсука. Але виключений був один лише борсук. І, як вдалося встановити, та публікація була до цього абсолютно не причетна – бо вона, не зважаючи на те, що була опу-

блікована у такому спеціалізованому збірнику та містила інформацію щодо 53 видів, не була використана при підготованні видання Червоної книги 2009 р.: наведені дані – жодним з авторів повидових нарисів (!...).

Бажано, щоб слова автора не були витлумачені неналежним чином: справа значно серйозніша, ніж якісь проблеми чи амбіції одного чи декількох дослідників: аналогічна ситуація мала місце щодо дуже багатьох робіт, опублікованих у тому збірнику 2008 р.: наведені дані автори статей у «Червоній книзі» використовували у тому випадку, якщо то були їх статті – вони посилалися на власні наукові праці. **Наслідком є те, що при виданні «Червоної книги України» 2009 р. не був використаний великий (якщо не сказати – величезний) масив даних.**

Чи вплинуло це негативним чином на якість підготовлених нарисів є питанням риторичним. Цілком зрозумілим є те, що, якщо вже не були використані дані про спостереження (іноді – унікальні) то міркування щодо зміни статусу видів тим більш не були враховані.

Дуже б хотілося б, що б цей досвід був використаний належним чином і цього разу усі дані, надані дослідниками України (і отримані в результаті нелегкої праці, іноді, навіть – з певним ризиком для життя, під час виконання польових досліджень на вкритих кригою водоймах, під водою або за інших обставин) були використані при підготованні нового видання Червоної книги України.

Коментарі що до стану популяцій окремих видів.

Аптечна п'явка *Hirudo verbana* Carena, 1820. Ще досить недавно вид була одним з звичайних мешканців озер Чалбаської арени, зараз аптечна п'явка у даних акваторіях є рідкісною. Причинами є, насамперед, деградація аквально-територіальних комплексів Олешшя внаслідок дії кліматичних чинників і, як результат, зменшення водності. Також негативну роль могли зіграти зменшення у регіоні чисельності диких та свійських тварин (водоплавних птахів, козуль, кабанів, великої рогатої худоби) в результаті деградації сільського господарства та браконьєрства: кров'ю цих тварин аптечні п'явки живляться і тому стан популяцій цього паразита залежить від чисельності даних видів. Вид заслуговує повної охорони, потрібні його моніторинг та дослідження.

Морський кріт *Upogebia pusilla* Petagna, 1792. є звичайним, фоновим мешканцем мілководних морських акваторій Джарилгацької та Ягорлицької заток; жодної з тенденцій зниження його чисельності не було відмічено. За деякими даними (В. Г. Дядичко, особ. повідомлення) така ситуація має місце і в акваторіях Одеської області. А тому слід врахувати цю інформацію при підготованні нового видання Червоної книги її, можливо, виключити цей вид з даного документу.

Трав'яний краб *Carcinus aestuarii* Nordo, 1847 є також звичайним і досить числним видом даних акваторій. В той же час цей морський мешканець є об'єктом відлову: в основному, випадкового (ловиться в ставні снасті) або цілеспрямованого – виловлюється з використанням підводного спорядження (комплекту № 1 або, в меншій мірі, комплекту № 2). На продовольчих ринках Херсонської, Миколаївської та Одеської областей трав'яний краб належить до другорядних морепродуктів, які є об'єктами продажу. Так, влітку на ринку м Гола Пристань трав'яними крабами торгують майже щодня, восени та весною – не менш як 1 раз у тиждень, взимку – 1 раз у 2-3 тижні.

В цілому ситуація є такою: стан популяції цього виду є стабільним, він не належить до малочисельних, а статус занесеного до Червоної книги жодним чином не обмежує його вилов. До чинників, які впливають на добування даного виду належать погодні умови, та ймовірно, коливання спросу та цін. Думкою автора даної статті є наступне: доцільним є виключення даного виду з Червоної книги як звичайного, виду.

Мухоловка звичайна *Scutigera coleoptrata* Linnaeus, 1758. Вже на початку 2000-х рр. ця багатоніжка активно освоювала населені пункти Херсонської та Миколаївської областей (Роман, Маркауцан, Підгайний, 2008), за повідомленнями респондентів, у жилих будівлях Харківа скутигера з'явилася не пізніше 1999-2000 рр. у Одесі та Львові – не пізніше 2000-х рр. Таким чином, мухоловка звичайна, яка була внесена вже у 2 видання Червоної книги не менш як 10 років (з 2008 р.) заселила більшу частину території саме тої держави, у Червоній книзі якої вона знаходиться.

В цілому ситуація є парадоксальною. Якщо щодо внесення цього виду у видання 1994 р. можна ще обговорювати, якими були на те причини, то те, що синантропний вид, який заселив усю Україну знову знаходиться в науковому виданні, яке в одночас є основним державним документом, що визначає статус та заходи збереження рідкісних та зникаючих видів, девальвує і саму ідею Червоної книги і українську зоологічну науку взагалі. Можна бути впевненим, що щомісяця сотні тисяч (або мільйони) громадян України вчиняють серйозне правопорушення природоохоронного законодавства, жбурляючи різними предметами у «червонокнижний» вид у власних оселях (!).

Тому необхідно визначитися: щодо дій по відношенню до даного виду – бо залишати усе «так як є» не можна. Можливо, якщо аборигенна популяція в Криму дійсно є рідкісною, необхідно спеціально визначити це і чітко відділити її (у нарисі) від синантропних популяцій. А якщо ж ситуація змінилася (або з самого початку була невірно оцінена, що також не виключено) і аборигенна популяція є сталою – тоді мухоловка звичайна повинна бути виключена з Червоної книги України.

Сколія гігантська *Megascolia maculata* Drury, 1773. Вид є звичайним (хоча, можливо, і нечисленим) мешканцем населених пунктів, влітку сукупчення цих великих ос в певних місцях Херсону викликають щось подібне до легкої паніки: у ЗМІ звертаються щонайменш десятки читачів з приводу дати розяснення з приводу «шершнів», які з'явилися там і там, заважують, лякають і є небезпечними...

Знову ж таки, викликає питання щодо доцільності включення даного виду у Червону книгу України.

Осетер російський *Acipenser gueldenstaedtii* Brandt et Ratzeburg. На даний час усі аборигенні види осетрових України знаходяться у Червоній книзі, що однак, не вирішило проблем збереження даних видів. Не є виключенням і осетер російський, якого було внесено у видання Червоної книги 2009 р. Треба пригадати, що внесення цього виду а інших видів осетрових було предметом запеклих дискусій: прибічники наводили в якості аргумента вразливий стан популяції осетрових, противники – те, що «червонокнижний» статус вкрай ускладнить розведення цих риб у природі внаслідок причин юридичного характеру. На жаль, треба відзначити, що правими виявилися саме останні: у останні декілька років 2015 р. Дніпровський осетровий завод практично припинив розведення та випуск у природні водойми білуги та осетра і повністю переключився на прісноводну стерлядь.

Морський коник *Hippocampus guttulatus* Cuvier, 1829 є рідкісним видом акваторій України, однак в останні часи з'явилися відомості щодо деякого збільшення його чисельності. Так, за даними респондентів у останні роки, було декілька спостережень морського коника у морській прибережній акваторії поблизу с. Лазурне, у 2016 р. виявлено помешкання у Джарилгацькій затоці (дані наведено у таблиці).

Тритон дунайський *Triturus dobrogicus* Kiritzescu, 1903. Вид ще недавно заселяв водойми Олешківських пісків: у прісних озерах Буркут зустрічався до 2010-х рр. Висихання водойм призвело до деградації та зникнення цих популяцій: дослідження на Кінбурнській та Чалбаській аренах, які були проведені відповідно, у 2006-2007 та 2012-2014 рр. були безрезультатними. У плавнях Дніпра цей вид мешкає, але інформація щодо динаміки чисельності відсутня.

Гадюка степова *Vipera renardi* Christoph, 1861 є звичайним мешканцем Олешківських пісків, але в останні 5 років відмічено суттєве зменшення чисельності цієї рептилії. Таке зменшення відмічене як автором на Козачолагерській та Чалбаській аренах, так і на Кінбурнській (Геройській) арені Олешківських пісків інешими дослідниками (О. Є. Маркауцан, 2017, особ. повідомл.). Причини таких змін на даний час невідомі; враховуючи цю ситуацію треба докласти зусиль для дослідження даного виду плазунів.

Сліпак піщаний *Spalax arenarius* Reshetnik, 1939. Мешкає у Нижньодніпровських (Олешківських) пісках, населяє задернені піски: ділянки піщаного степу та лучні піщані біотопи. Звичайний вид Козачолагерської та Чалбаської арен.

Горностай *Mustela erminea* Linnaeus, 1758. Саме в останні роки, на жаль, в Нижньодніпровському регіоні сталося скорочення чисельності даного виду, яке відмічене та підтвержене в результаті цілеспрямованих пошуків. Насамперед, необхідно відмітити те, що горностай зник з урочища Буркути, де був нечисельним, але, в цілому (враховуючи особливості умов – невелику площу плавнеподібних біотопів) звичайним мешканцем. Якщо у лютому 2012 р. сліди цієї тварини були зареєстровані під час пршого ж польового виходу «по білотропу», то вже починаючи з зими 2012–2013 рр. всі спроби виявити цей вид на території НПП та суміжних біотопах (в урочищах Буркути та Чалбаські Луки) були марними. В цілому такі зміни співпадають із кліматичними та гідрологічними явищами: високими літніми температурами та висиханням водойм. Так, в урочищі Буркутах в 2013 та 2014 рр. водойми висихали майже повністю, в подальшому зниження рівня води мало місце в даному урочищі і у Чалбаських Луках. Окрім того, помітним стало зменшення чисельності горностая в плавнях Нижнього Дніпра, така тенденція спостергалася вже з 1990-х рр. А у січні та лютому 2017 р. під час польових досліджень по білотропу в плавнях Нижнього Дніпра біло знайдено усього 1 слід горностая у таких біотопах та на тих територіях, де у попередні роки слід було очікувати насліди щонайменш як 4 – 5 особин. Таким чином, цей вид потребує цілеспрямованих досліджень і, можливо, розробки спеціальних заходів охорони.

Видра *Lutra lutra* Linnaeus, 1758 є звичайним мешканцем дельти та переддельтової частини Нижнього Дніпра, заселила деякі рибоводні підприємства. На даний час стан популяції цього хижака є стабільним.

Пояснення щодо географічних назв. Олешківські або Нижньодніпровські піски (також Олешшя) складаються з 7 ділянок (арен), в роботі наведено назви 3-х з них Козачолагерської, Чалбаської та Кінбурнської (Геройської), при цьому після назви арени слова Олешківські піски (або Олешшя) не завжди наводяться. Біотопи Олешшя є дуже різноманітними, а тому описати їх повно і кратко є непростим завданням. У даній роботі, у т. ч. наведено такі позначення: піщаний степ та за-тостаючі піски – типи біотопів, відповідно зімкнутого та розімкнутого травостою, розвіяні піски – місцевість, де рослинність відсутня.

Плавні Нижнього Дніпра складаються з пониззів (переддельтової частини) та дельти представлених декількома типами біотопів – водоймами, очеретяними, чагарниковими заростями, лісовими смугами та масивами та, в деякій мірі, луками. В різних частинах плавнів співвідношення цих біотопів різне. В цілому закономірність є такою: у напрямку зверху вниз (по течії) лісистість плавнів зменшується: якщо у переддельтві частині лісові біотопи є прирусловими смугами і масивами, то у дельті присутні практично тільки узбережні деревно- чагарникові зарості та смуги.

Подяки. Автор висловлює щирю подяку за надану інформацію: провідному інженеру з рекреації НПП «Білобережжя Святослава» О. Є. Маркауцану, інспектору природоохоронного науково-дослідного відділення «Буркути» НПП «Олешківські піски» м С. Теленику, науковому співробітнику Інституту морської біології НАН України, к.б.н. В. Г. Дядичко, директору Новокаховського рибоводного заводу частикових риб І. М. Дикухі, головному рибоводу цього ж підприємства (у 2010–2015 рр.) В. В. Клімову, головному спеціалісту відділу формування і розвитку екомережі та територій природно-заповідного фонду Міністерства екології та природних ресурсів України А. м Драпалюк.

Табл. 1. Дані про зустрічі рідкісних видів

Вид	Місце знахідки	Координати у десятиградусній системі		Дата знахідки	Додаткова інформація	Авторство знахідки
<i>Hirudo verbana</i> Carena, 1820	Чалбаська арена, оз. Солоне	46.409845	32.854670	15.06.2016	1 особина	Є. Г. Роман
<i>Upogebia pusilla</i> Petagna, 1792	Джарилгацька затока на відстані до 200 м від о. Джарилгач (урочище «Пиндики»)	46.045185	32.894725	25.05.2013	1 особина спостерігалася візуально, ознаки присутності (нори) – до 1-2 на 1м ²	Є. Г. Роман

Вид	Місце знахідки	Координати у десятинній системі		Дата знахідки	Додаткова інформація	Авторство знахідки
<i>Upogebia pusilla</i> Petagna, 1792	Джарилгацька затока на відстані до 200 м від о. Джарилгач (урочище «Пиндики»)	46.045185	32.894725	21.07.2014	До 2-3-х нір на 1 м2	Є. Г. Роман
<i>Carcinus aestuarii</i> Nordo, 1847	Ягорлицька затока поблизу бувшого мідійно-вустричного господарства	46.446995	31.696582	23.06.2013	До 20 особин, у ставній сітці (ятері), виставлений для відлову риб – прилов	Є. Г. Роман
<i>Scutigera coleoptrata</i> Linnaeus, 1758	М. Гола Пристань, вул.Покришева, 50	46.533555	32.524711	2009-2017 рр.	особини різного розміру регулярні спостереження не менш як 1 раз у 2 місяця	Є. Г. Роман
<i>Scutigera coleoptrata</i> Linnaeus, 1758	Жила споруда Новокаховського рибоводного заводу частикових риб (далі також НКРЗ)	46.654808	33.162211	02.10.2013	1 особина	Є. Г. Роман
<i>Scutigera coleoptrata</i> Linnaeus, 1758	Жилий комплекс НКРЗ	46.661979	33.162233	25.10.2013	1 особина	Є. Г. Роман
<i>Scutigera coleoptrata</i> Linnaeus, 1758	Жила споруда НКРЗ	46.654808	33.162211	08.08.2014	1 особина	Є. Г. Роман
<i>Scutigera coleoptrata</i> Linnaeus, 1758	М. Херсон, вул. 40 років Жовтня, 136 а, місце розташування адміністрації НПП «Олешківські піски» (на даний час – місце розташування адміністрації НПП «Нижньодніпровський»)	46.666440	32.657729	2012-2016 рр.	Регулярні зустрічі: щонайменш 20 спостережень	Є. Г. Роман; також інші працівники НПП «Олешківські піски»
<i>Scutigera coleoptrata</i> Linnaeus, 1758	М. Олешки, провулок Ракитний, 8 (тепершня будівля адміністрації НПП «Олешківські піски»)	46.622637	32.735395	Березень-жовтень 2017 р.	Щонайменш 5 спостережень	Є. Г. Роман
<i>Saga pedo</i> Pallas, 1771	Степова ділянка біля схилу Шилової Балки (Бериславський район) впритул до с. Отрадокам'янка	46.811655	33.319823	17.07.2017	1 особина (імаго)	Є. Г. Роман
<i>Megascolia maculata</i> Drury, 1773	М. Херсон, вул Університетська (40 років Жовтня), навпроти №№ 136-138	46.666313	32.656879	Червень 2013 та червень 2015 рр.	Кожного року близько 20 ♂ літували в радіусі до 5-7 м	Є. Г. Роман
<i>Megascolia maculata</i> Drury, 177	М. Олешки (пров. Ракитний), узбіччя дороги, низький травостій	46.622845	32.735759	01-03.07.2017	До 15-20 ♂, літували в радіусі до 5-7 м	Є. Г. Роман
<i>Satanas gigas</i> Eversmann, 1855	Південно-західна частина Козачелазерської ари, ділянка розвіяного піску	46.553006	32.988926	30.06.2013	1 особина	Є. Г. Роман
<i>Acipenser gueldenstaedtii</i> Brandt et Ratzeburg, 1833	Чорне море, приблизно 200-250 м від с. Залізний Порт	46.109757	32.286014	Червень 2015 р.	В результаті прилову були відловлені 2 особини розміром приблизно 30-35 см.	Місцеві мешканці (прізвища не повідомили)
<i>Syngnathus variegatus</i> Pallas, 1814	Джарилгацька затока, 50 м на південь від о. Джарилгач (коса Глибока)	46.045178	32.939282	01.11.2013	1 особина	Є. Г. Роман
<i>Hippocampus guttulatus</i> Cuvier, 1829	Джарилгацька затока приблизно 2 км на північ від о. Джарилгач	46.067458	32.917690	26.09.2016	3 особини, глибина приблизно 7 м	Є. Г. Роман
<i>Triturus dobrogicus</i> Kiritzescu, 1903	Дельта Дніпра, антропогенно змінена заплавна частина поблизу с. Солонці.	46.578089	32.650681	Жовтень 2010	2 ♂, спостерігалися у різні дні	Є. Г. Роман
<i>Dolichophis caspius</i> Gmelin, 1789	Чалбаська арена, між с. Буркути та Виноградово; піщана дорога у соосновому масиві,	46.388712	32.849870	09.06.2017	1 особина довжиною приблизно 1,7 м	Є. Г. Роман

Вид	Місце знахідки	Координати у десятигдинній системі		Дата знахідки	Додаткова інформація	Авторство знахідки
<i>Vipera renardi</i> Christoph, 1861	Кінбурнський півострів, 2 км на північ від с. Василівка, піщаний степ	46.517787	31.788966	19.09.2013	1 особина, візуальне спостереження	Є. Г. Роман
<i>Vipera renardi</i> Christoph, 1861	Чалбаська арена, західна частина, піщаний степ, ділянка розвіяного піску	46.577149	33.006916	15.10.2014	Характерний слід на піску	Є. Г. Роман
<i>Pelecanus onocrotalus</i> Linnaeus, 1758	Озеро Соляне	46.525025	32.533743	18.04.2010	1 особина (у польоті над озером)	Є. Г. Роман
<i>Pelecanus onocrotalus</i> Linnaeus, 1758	Чалбаська арена, урочище Буркути, 1 км на схід від с. Буркути	46.408225	32.820328	27.07.2012	10 особин (у польоті над територією та озерами)	Є. Г. Роман
<i>Pelecanus onocrotalus</i> Linnaeus, 1758	Кінбурнський піострів, озеро на захід від с. Геройське	46.494499	31.780795	14.05.2017	17 особин; тимчасове перебування (міграція?)	Є. Г. Роман
<i>Phalacrocorax pygmaeus</i> Pallas, 1773	Дельта Дніпра, протока Збур'ївська канава, перша третина (від с. Стара Збур'ївка), промоїна (незамерзла ділянка)	46.491488	32.432318	07.02.2010	6 особин	Є. Г. Роман
<i>Phalacrocorax pygmaeus</i> Pallas, 1773	Дельта Дніпра, протока Збур'ївська канава біля з'єднання з р. Голопристанська Конка	46.502701	32.437269	08.02.2010	3 особини (у польоті)	Є. Г. Роман
<i>Plegadis falcinellus</i> Linnaeus, 1766	Озеро Соляне, південна частина	46.525025	32.533743	03.05.2013	1 особина	Є. Г. Роман
<i>Ciconia nigra</i> Linnaeus, 1758	Чалбаська арена, біля с. Буркути, лука	46.405903	32.803756	17.08.2012	1 особина, міграція	Є. Г. Роман
<i>Anser erythropus</i> Linnaeus, 1758	Узбережжя оз. Біле (Білозерський р-н),	46.611526	32.449505	08.11.2014	Проліт, 30 особин	Є. Г. Роман
<i>Aythya nyroca</i> Guldenstadt, 1770	Оз. Солоне, південна частина.	46.526207	32.532492	21.10.2011	Туман, велика відстань, до 450 особин (група з 450 качок, більшість була надійно ідентифікована, інші – ні)	Є. Г. Роман
<i>Bucephala clangula</i> Linnaeus, 1758	Дельта Дніпра, р. Голопристанська Конка, ділянка водойми, не вкрита кригою	46.538237	32.536494	23.01.2010	1 ♀ (t = -22 – -23 °C)	Є. Г. Роман
<i>Somateria mollissima</i> Linnaeus, 1758	Узбережні акваторії біля Кінбурнського півострова	46.529158, 31.563942 – 46.579803, 31.510421		13.09.2016	Перебували у воді та перелітали на відстані до 0.5 км, на маршруті довжиною приблизно 6,5-7 км відмічені до 85 особин	Є. Г. Роман
<i>Pandion haliaetus</i> Linnaeus, 1758	НКРЗ, південний край, висохле дерево на березі спущеного ставка	46.634825	33.149669	07.04.2016	1 особина на	Є. Г. Роман
<i>Pandion haliaetus</i> Linnaeus, 1758	НКРЗ, північна частина, стави з рибою	46.657709	33.156975	08.04.2016	1 особина зі здобиччю (рибою), за якою ганялися 3 жовноногих мартини та 1 ворона сіра; скопа кинула рибу	Є. Г. Роман

Вид	Місце знахідки	Координати у десятинній системі		Дата знахідки	Додаткова інформація	Авторство знахідки
<i>Circus pygargus</i> Linnaeus, 1758	Чалбаська арена Олешківський пісків, приблизно 2 км на схід від с. Бурути, лука серед лісостепу	46.408355	32.820375	08.05.2014	1 ♂	Є. Г. Роман
<i>Circus pygargus</i> Linnaeus, 1758	Чалбаська арена Олешківський пісків, лука серед лісостепу	46.410977	32.822837	10.07.2014	1 ♂	Є. Г. Роман
<i>Circus pygargus</i> Linnaeus, 1758	Приблизно 200 м на південь від НКРЗ піщаний степ	46.632810	33.151745	08.04	1 ♂, поряд птах з ознаками ♀	Є. Г. Роман
<i>Circus cyaneus</i> Linnaeus, 1766	Околиці м. Гола Пристань, узбережжя р. Чайка	46.540442	32.552740	27.01.2010	1 ♂, зимівля	Є. Г. Роман
<i>Circus cyaneus</i> Linnaeus, 1766	Херсонський рибоводний завод (біля м. Гола Пристань)	46.516830	32.595063	18.02.2010	1 ♂, зимівля	Є. Г. Роман
<i>Circus cyaneus</i> Linnaeus, 1766	Шилова Балка (Бериславський р-н), на південь від однойменної автобусної зупинки	46.812947	33.322199	16.12.2010	1 ♂, зимівля	Є. Г. Роман
<i>Circus cyaneus</i> Linnaeus, 1766	Чалбаська арена, на північ-схід від с. Бурути, степово-лучний біотоп	46.420109	32.812027	07.02.2012	♂, зимівля	Є. Г. Роман
<i>Circus cyaneus</i> Linnaeus, 1766	Чалбаська арена, на північ-схід від с. Бурути, степово-лучний біотоп	46.409359	32.806651	17.02.2012	♂, зимівля	Є. Г. Роман
<i>Circus cyaneus</i> Linnaeus, 1766	Чалбаська арена, дорога с. Бурути – с. Малі Копані, степово-лучний біотоп	46.412470	32.798663	17.02.2012	♂, зимівля	Є. Г. Роман
<i>Circus cyaneus</i> Linnaeus, 1766	Деревно-чагарникові зарості біля південно-східної частини оз. Соляне	46.525119	32.537732	17.02.2012	♂, зимівля	Є. Г. Роман
<i>Circus cyaneus</i> Linnaeus, 1766	Чалбаська арена, урочище Чалбаські Луки, лучний біотоп	46.388722	32.851075	17.01.2013	♂, зимівля	Є. Г. Роман
<i>Circus cyaneus</i> Linnaeus, 1766	Чалбаська арена, на північ-схід від с. Бурути, степово-лучний біотоп	46.420109	32.812027	08.02.2013	♂, зимівля	Є. Г. Роман
<i>Circus cyaneus</i> Linnaeus, 1766	Чалбаська арена Олешківських пісків, урочище Чалбаські Луки, лучний біотоп	46.388722	32.851075	04.02.2014	♂, зимівля	Є. Г. Роман
<i>Circus cyaneus</i> Linnaeus, 1766	Дельта Дніпра, суходол біля поєднання рр. Голопристанська Конка та Солониха	46.520425	32.475539	06.02.2014	♂, зимівля	Є. Г. Роман
<i>Circus cyaneus</i> Linnaeus, 1766	Чалбаська арена Олешківських пісків, біля солоноватих (гідрокарбонатних) озер, лісостеп, лука	46.404929	32.820879	14.02.2014	♂, зимівля	Є. Г. Роман
<i>Circus cyaneus</i> Linnaeus, 1766	Чалбаська арена Олешківських пісків, біля оз. Довге (на північ), лісостеп, лука	46.408321	32.814887	14.02.2014	♂, зимівля	Є. Г. Роман
<i>Circus cyaneus</i> Linnaeus, 1766	Чалбаська арена Олешківських пісків, дорога с. Бурути – с. Малі Копані, лісостеп	46.401907	32.790200	29.11.2014	♂, зимівля	Є. Г. Роман
<i>Circus cyaneus</i> Linnaeus, 1766	Чалбаська арена Олешківських пісків, на південь-схід-південь від місця відпочинку «Дуби», лісостеп	46.393509	32.810273	09.11.2015	♂, зимівля	Є. Г. Роман
<i>Circus cyaneus</i> Linnaeus, 1766	Чалбаська арена Олешківських пісків, 300 м на схід від с. Бурути, лісостеповий ландшафт	46.406185	32.804195	01.02.2016	♀ з пошкодженням крилом	Є. Г. Роман

Вид	Місце знахідки	Координати у десятигрібній системі		Дата знахідки	Додаткова інформація	Авторство знахідки
<i>Circus cyaneus</i> Linnaeus, 1766	Чалбаська арена Олешківських пісків, 150 м на пвдень від с. Буркути, лісостеп	46.399895	32.799920	22.02.2016	♂, зимівля	Є. Г. Роман
<i>Circus cyaneus</i> Linnaeus, 1766	Чалбаська арена Олешківських пісків, на північ- схід-північ від с. Буркути поблизу оз. «Бараняче», лука серед лісостепу	46.408673	32.821608	22.02.2016	♂, зимівля	Є. Г. Роман
<i>Circus cyaneus</i> Linnaeus, 1766	Чалбаська арена – на південь-схід від с. Буркути, біля 6 кв. Буркутського лісництва, ліслісостеповий антропогенний ландшафт	46.391539	32.814143	09.03.2016	♂, зимівля	Є. Г. Роман
<i>Circus cyaneus</i> Linnaeus, 1766	Чалбаська арена – на південь-захід-південь від с. Буркути, 13 кв. Буркутського лісництва, піщаний-степ та лісові насадження	46.391665	32.795078	21.12.2016	♂, зимівля	Є. Г. Роман
<i>Circus cyaneus</i> Linnaeus, 1766	Південно-західна частина Козачолагерської ари на схід від с. Раденськ, розвіяні та заростаючі піски з листяними гайками	46.555995	32.985831	13.01.2017	♂, зимівля	Є. Г. Роман
<i>Circus cyaneus</i> Linnaeus, 1766	Чалбаська арена, 3,5 км на схід-південь схід від с. Буркути, біля оз. Солоне, лука, поблизу прісна водойма та штучний ліс.	46.410021	32.854161	29.09.2017	♂, зимівля (?)	Є. Г. Роман
<i>Haliaeetus albicilla</i> Linnaeus, 1758	Лісові масиви та чагарники на північ від НКРЗ	46.665765	33.126736	13.08.2010	1 особина у польоті	Є. Г. Роман
<i>Haliaeetus albicilla</i> Linnaeus, 1758	Чалбаська арена, приблизно 0,6 км на схід-північ-схід від с. Буркути. Урочище Буркути – деревно-чагарникові та очеретяні зарості, прісні водойми, луки	46.408560	46.408560	10.02.2012	1 особина у польоті: снігово-біле надхвостя, світле опірнення ший та голови – ознаки особини віком 5-6 років	Є. Г. Роман
<i>Haliaeetus albicilla</i> Linnaeus, 1758	Чалбаська арена, приблизно 1,5 км на південь-схід від с. Буркути, масив сосни	46.392261	32.814430	10.02.2012	1 особина у польоті: за забарвленням вік 1-2 роки	Є. Г. Роман
<i>Haliaeetus albicilla</i> Linnaeus, 1758	НКРЗ, північний край, далі (на північ) – деревно-чагарниковий масив	46.659173	33.129187	07.03.2012	1 особина, біла надхвістя, світле опірнення голови	Є. Г. Роман
<i>Haliaeetus albicilla</i> Linnaeus, 1758	Чалбаська арена, 3 км на схід від с. Буркути, озеро Солоне	46.409975	32.854417	07.12.2013	1 особина	Є. Г. Роман
<i>Haliaeetus albicilla</i> Linnaeus, 1758	НКРЗ, північна частина, нагульні стави (більш як 100 га площиною)	46.650567	33.138236	21.11.2015	1 особина	Є. Г. Роман
<i>Haliaeetus albicilla</i> Linnaeus, 1758	НКРЗ, східна частина, стави по 20 га	46.652783	33.160848	25.02.2016	1 особина без білого кольору на надхвісті	Є. Г. Роман
<i>Haliaeetus albicilla</i> Linnaeus, 1758	НКРЗ, нагульні стави ближче до центра заводу	46.649487	33.134879	25.02.2016	1 особина без білого кольору на надхвісті	Є. Г. Роман
<i>Haliaeetus albicilla</i> Linnaeus, 1758	НКРЗ, нагульні стави ближче до центра заводу	46.657562	33.113888	25.02.2016	1 особина з білим кольором на надхвісті	Є. Г. Роман
<i>Haliaeetus albicilla</i> Linnaeus, 1758	НКРЗ, напіввисохлий (спущений) ставок, у південно-східній частині. поодинокі дерево	46.637591	33.155725	26.02.2016	1 особина	Є. Г. Роман
<i>Haliaeetus albicilla</i> Linnaeus, 1758	Чалбаська арена, 4 км на схід-північ- схід від с. Буркути, узбережжя оз. Солоне.	46.409836	32.855084	29.09.2017	1 особина	Є. Г. Роман

Вид	Місце знахідки	Координати у десятинній системі		Дата знахідки	Додаткова інформація	Авторство знахідки
<i>Falco peregrinus</i> Tunstall, 1771	Чалбаська арена, урочище Чалбаські Луки	46.406324	32.861835	08.01.2014	1 особина, ймовірно, зимівля; Птах був ретельно описаний	М. С. Теленик
<i>Grus grus</i> Linnaeus, 1758	Козачолагерська арена Олешківських пісків, центральна частина приблизно у 9,7 км на схід-північ-схід від с. Раденськ, бугристі піски	46.583457	33.074648	21.02.2013	17 особин, проліт (міграція)	Є. Г. Роман
<i>Grus grus</i> Linnaeus, 1758	Виноградівська арена Олешківських пісків, 2 км на південь-схід-південь від с. Буркути, листяні гаї, водойми та соснові насадження	46.393324	32.808482	14.03.2013	Проліт (весняна міграція), реєстрація та облік на слух. З 20.00 до 22.50 –12 зграй (груп), чисельністю щонайменш по 10–12 особин у кожній.	Є. Г. Роман
<i>Grus grus</i> Linnaeus, 1758	НКРЗ, висохлі (спущені) стави	46.653140	33.160650	31.03.2013	Проліт (весняна міграція), 11 особин	Є. Г. Роман
<i>Grus grus</i> Linnaeus, 1758	НКРЗ, висохлі (спущені) стави	46.639469	33.153784	25.10.2013	Проліт (осіння міграція), приблизно 10 особин	В. В. Клімов
<i>Grus grus</i> Linnaeus, 1758	Чалбаська арена, біля с. Буркути (700 м на схід)	46.406596	32.810935	09.03.2016	Проліт (весняна міграція), 21 особина	Є. Г. Роман
<i>Otis tarda</i> Linnaeus, 1758	АР Крим, приблизно 12 км на північ від Природного заповідника «Мис Опук»	45.187900	36.171269	19.09.2013	3 або 4 особини	Є. Г. Роман, А. М. Драпалюк
<i>Burhinus oedicnemus</i> Linnaeus, 1758	Козачолагерська арена, західно-південна частина, ділянка розвіяних пісків	46.557872	33.002489	27.06.2017	Сліди на піску 1 особини	Є. Г. Роман
<i>Himantopus himantopus</i> Linnaeus, 1758	Озеро Соляне, південно-західна частина, частково ізольовані акваторії – «плеси»	46.523560	32.531961	15.04.2010	6 особин	Є. Г. Роман
<i>Himantopus himantopus</i> Linnaeus, 1758	Озеро Соляне, південно-західна частина, частково ізольовані акваторії – «плеси»	46.526369	32.536977	15.04.2010	13-14 особин	Є. Г. Роман
<i>Himantopus himantopus</i> Linnaeus, 1758	Озеро Соляне, південно-західна частина, частково ізольовані акваторії – «плеси»	46.526369	32.536977	18.04.2010	5 особин	Є. Г. Роман
<i>Himantopus himantopus</i> Linnaeus, 1758	Озеро Соляне, східна частина	46.525205	32.529988	07.04.2013	4 особини	Є. Г. Роман
<i>Himantopus himantopus</i> Linnaeus, 1758	Новокаховський рибзавод, ставок у північній частині	46.658130	33.155996	01.05.2013	5 особин	Є. Г. Роман
<i>Himantopus himantopus</i> Linnaeus, 1758	Озеро Соляне, східна частина, канал санаторія	46.527747	32.537114	03.05.2013	6 особин	Є. Г. Роман
<i>Himantopus himantopus</i> Linnaeus, 1758	Новокаховський рибзавод, ставок у північній частині	46.658130	33.155996	31.07.2013	6 особин	Є. Г. Роман
<i>Himantopus himantopus</i> Linnaeus, 1758	Озеро Соляне, східна частина	46.526880	32.527946	23.04.2014	2 особини	Є. Г. Роман
<i>Recurvirostra avosetta</i> Linnaeus, 1758	Озеро Соляне, південно-західна частина, частково ізольовані акваторії – «плеси»	46.526369	32.536977	18.04.2010	3 особини	Є. Г. Роман

Вид	Місце знахідки	Координати у десятинній системі		Дата знахідки	Додаткова інформація	Авторство знахідки
<i>Recurvirostra avosetta</i> Linnaeus, 1758	Озеро Соляне, східна частина, канал санаторія	46.527747	32.537114	03.05.2013	1 особина	Є. Г. Роман
<i>Recurvirostra avosetta</i> Linnaeus, 1758	Озеро Соляне, південно-східний плес	46.525312	32.536275	04.08.2017	1 особина	Є. Г. Роман
<i>Haematopus ostralegus</i> Linnaeus, 1758	Озеро Соляне, західна частина акваторії	46.527245	32.528617	29.07.2011	5 особин	Є. Г. Роман
<i>Haematopus ostralegus</i> Linnaeus, 1758	Новокаховський рибзавод, північно-східна частина, ставок малої площі	46.658130	33.155996	01.05.2013	1 особина	Є. Г. Роман
<i>Numenius arquata</i> Linnaeus, 1758	Північно-східна ділянка Козачо-лагерської арени Олешківських пісків, піщаний степ, поряд – комплекс риборозплідних ставів	46.650584,	33.107039	30.03.2013	2 особини: можливо було гніздування	Є. Г. Роман
<i>Larus ichthyaetus</i> Pallas, 1773	Озеро Соляне, північно західна частина акваторії	46.526465	32.528029	26.09.2013	Щонайменш 23 особини, змішане угруповання (з іншими видами – у т.ч. мартином жовтоногим)	Є. Г. Роман
<i>Larus ichthyaetus</i> Pallas, 1773	Новокаховський рибоводний завод, нагульний (площею більш як 100 га) ставок з залишками води – була скинута	46.652853	33.128062	21.11.2015	2 особини, поряд – мартини жовтоногі (понад 30 особин), міграція	Є. Г. Роман
<i>Hydroprogne caspia</i> Pallas, 1770	Озеро Соляне, північне узбережжя	46.529390	32.533995	04.08.2017	1 особина	Є. Г. Роман
<i>Asio flammeus</i> Pontoppidan, 1763	Чалбаська арена, ур. Чалбаські Луки: лука поряд з масивом сосни	46.398323	32.852579	26.12.2914	19 особин, зимівля	Є. Г. Роман
<i>Coracias garrulus</i> Linnaeus, 1758	Біля с. Білозерка, агроландшафт у 1 км від озера Біле	46.601859	32.468726	06.07.2014	1 особина	Є. Г. Роман
<i>Lanius excubitor</i> Linnaeus, 1758	Дельта Дніпра, о. Білогрудів, біля опори ЛЕП на березі р. Голо-пристанська Конка, волога лука, чагарникові та очеретяні зарості	46.541849	32.534075	17.01.2010	1 особина, зимівля	Є. Г. Роман
<i>Lanius excubitor</i> Linnaeus, 1758	Північно-східна ділянка Козачо-лагерської арени Олешківських пісків, піщаний степ, поряд – комплекс риборозплідних ставів	46.644360	33.116791	25.10.2013	1 особина, зимівля	Є. Г. Роман
<i>Lanius excubitor</i> Linnaeus, 1758	Західна ділянка Козачолагерської арени Олешківських пісків.	46.568821	32.992900	08.02.2014	1 особина, зимівля	Є. Г. Роман
<i>Emberiza melanocephala</i> Scopoli, 1769	Чалбаська арена, приблизно 1 км від с. Буркути	46.407102	32.820280	Червень 2015 р.	1 особина	Є. Г. Роман
<i>Crocidura leucodon</i> Hermann, 1780	Чалбаська арена, 4,2 км на схід-північ-схід від с. Раденськ	46.571607	33.003177	15.10.2014	1 особина, знайдена загиблою	Є. Г. Роман
<i>Spalax arenarius</i> Reshetnik, 1939	Центральна частина Чалбаської арени? 3, 4 км на південь-схід-південь від с. Буркути	46.372174	32.819684	09.03.2016	Викид з нори, межа піщаного степу та масиву сосни.	Є. Г. Роман
<i>Scirtopoda telum</i> Lichtenstein, 1823	Північна частина Козачолагерської арени (від НКРЗ до с. Пролетарка); заростаючи піски, піщаний степ	Маршрут з координатами 46.646210, 33.119392 – 46.625705, 32.980899		14.08.2010	11 жилих нор та сліди на маршруті довжиною 16 км	Є. Г. Роман

Вид	Місце знахідки	Координати у десятинній системі		Дата знахідки	Додаткова інформація	Авторство знахідки
<i>Scirtopoda telum</i> Lichtenstein, 1823	Західна частина Козачолагерської арени Олешківських пісків (маршрут між вежами сс. Пролетарка та Раденське), заростаючі піски	Маршрут з координатами приблизно 46.625323, 32.982401 – 46.567168, 32.976184		05.04.2012	Довжина маршруту приблизно 15 км, відмічені 38 нір, з них 30 з ознаками присутності (сліди)	Є.Г. Роман
<i>Scirtopoda telum</i> Lichtenstein, 1823	Північна частина Козачолагерської арени, 8 км на пвдень-схід-південь від с. Козачі Лагері.	46.661947	33.014953	18.04.2012	3 нори на відрізу приблизно 100 м	Є. Г. Роман
<i>Scirtopoda telum</i> Lichtenstein, 1823	Північно-східна частина Козачолагерської арени, заростаючі піски	46.635407	33.137771	30.04.2013	4 нори, 1 з ознаками присутності	Є. Г. Роман
<i>Scirtopoda telum</i> Lichtenstein, 1823	Західна частина Козачолагерської арени Олешківських пісків, заростаючі піски з вкрапленнями гайків	Маршрут з координатами приблизно 46.578435, 32.979430 – 46.576905, 33.026159		16.05.2014	Довжина маршруту приблизно 15 км, відмічені 4 жилих нори	Є.Г. Роман
<i>Scirtopoda telum</i> Lichtenstein, 1823	Чалбаська арена, 2 км на захід від с. Буркути заростаючі піски	Маршрут з координатами приблизно 46.404293, 32.771525 – 46.411031, 32.784204		09.05.2016	Довжина маршруту приблизно 1, 5 км, відмічені 3 жилих нори	Є.Г. Роман
<i>Scirtopoda telum</i> Lichtenstein, 1823	Чалбаська арена, менше 1 км на захід від с. Буркути, піщаний степ з ділянками заростаючих пісків	46.402033	32.791686	30.10.2015	1нора з ознаками присутності серед 7	Є. Г. Роман
<i>Scirtopoda telum</i> Lichtenstein, 1823	Чалбаська арена, на північ від с. Буркути, заростаючі піски	46.405364	32.794311	22.07.2016	2 жилих нори, ділянка заростаючих пісків серед піщаного степу	Є. Г. Роман
<i>Sicista subtilis</i> Pallas, 1773	Козачолагерська арена Олешківських пісків, західна частина, заростаючі піски	Відрізок маршруту з координатами приблизно 46.613345, 32.983362 – 46.595068, 32.987734		05.04.2012	На маршруті довжиною 2,5 км спостерегалась 3 особини, 1 сфотографована	Є. Г. Роман
<i>Mustela erminea</i> Linnaeus, 1758	Дельта Дніпра, оз. Боброве (південна частина)	46.544747	32.552728	27.01.2010	2 насліди у різних місцях на сніговому покриві льоду водойми	Є. Г.. Роман
<i>Mustela erminea</i> Linnaeus, 1758	Дельта Дніпра, оз Боброве біля т.з. Кардашинського гирла	46.544075	32.556247	27.01.2010		
<i>Mustela erminea</i> Linnaeus, 1758	Дельта Дніпра, р. Солониha біля її початку (з'єднання з р. Гопристанська Конка).	46.521137	32.475888	06.02.2010	Загальна довжина маршруту (у цей день) 10,2 км, сліди	Є.Г. Роман
<i>Mustela erminea</i> Linnaeus, 1758	Дельта Дніпра, р. Солониha, «Круті коліна»	46.527578	32.438546	06.02.2010	на сніговому покриві льоду річки, 2 особини	Є. Г. Роман
<i>Mustela erminea</i> Linnaeus, 1758	Дельта Дніпра, протока Збур'ївська канава	46.485473	32.428005	08.02.2010	Сліди на сніговому покриві льоду річки, 1 особина	Є. Г. Роман
<i>Mustela erminea</i> Linnaeus, 1758	Дельта Дніпра, о. Білогрудів, стариця Бакай (інакше – Бакаєць)	46.539775	32.529655	30.01.2011	Сліди на сніговому покриві, льоду водойми, 1 особина	Є. Г. Роман
<i>Mustela erminea</i> Linnaeus, 1758	Дельта Дніпра, о. Білогрудів, стариця Бакай (інакше – Бакаєць)	46.539775	32.529655	02.02.2012	Сліди на сніговому покриві, льоду водойми, 1 особина	Є. Г. Роман
<i>Mustela erminea</i> Linnaeus, 1758	Чалбаська арена, урочище Буркути на схід та пвдень –схід від с. Буркути, прісні водойми серед лук, очеретяних та деревно-чагарникових заростей	46.406700	32.813684	10.02.2012	Сліди на сніговому покриві льоду водойми, 1-2 особини .	Є. Г. Роман
		46.404188	32.808915	10.02.2012		
		46.402579	32.814553	10.02.2012		

Вид	Місце знахідки	Координати у десятиградусній системі		Дата знахідки	Додаткова інформація	Авторство знахідки
<i>Mustela erminea</i> Linnaeus, 1758	Дельта Дніпра, р. Голпристанська Конка навпроти рятувальної станції	46.537552	32.533801	18.02.2012	Сліди на сніговому покриві льоду водойми, 2 слідових доріжки (насліда) на маршруті довжиною приблизно 3,5 км	Є. Г. Роман
<i>Mustela erminea</i> Linnaeus, 1758	Дельта Дніпра, р. Голопристанська Конка, гирло Калинової канави	46.533238	32.496888	18.02.2012		
<i>Mustela erminea</i> Linnaeus, 1758	Дельта Дніпра, р. Голопристанська Конка, 150 м до першої протоки у оз. Ратьково	46.541895	32.512650	18.02.2012		Є. Г. Роман
<i>Mustela erminea</i> Linnaeus, 1758	Дельта Дніпра, р. Голопристанська Конка навпроти затону (м. Гола Пристань)	46.541760	32.517183	06.02.2014	Сліди на сніговому покриві льоду річки, 1 особина	Є. Г. Роман
<i>Mustela erminea</i> Linnaeus, 1758	Дельта Дніпра, р. Голопристанська Конка біля оз. Ратькове	46.538756	32.504759	06.02.2014	Сліди на сніговому покриві льоду річки, 1 особина	Є. Г. Роман
<i>Mustela erminea</i> Linnaeus, 1758	Дельта Дніпра, р. Голопристанська Конка, біля гирла Калинової канави	46.532996	32.497093	06.02.2014	Сліди на сніговому покриві льоду річки, 1 особина	Є. Г. Роман
<i>Mustela erminea</i> Linnaeus, 1758	Дельта Дніпра, р. Солониха приблизно від її початку до середини	46.521063, 46.524278	32.474729 – 32.445477	06.02.2014	Сліди на сніговому покриві льоду річки, маршрут довжиною приблизно 2,5 км (наведено координати початку та кінця) 4 сліда на досить значній відстані один від одного	Є. Г. Роман
<i>Mustela erminea</i> Linnaeus, 1758	Дельта р. Дніпро, р. Цюрупинська (Олешківська) Конка, узбережні зарості біля пляжу (спорткомплекса)	46.633266	32.745402	01.02.2017	Сліди на сніговому покриві льоду водойми та на березі	Є. Г. Роман
<i>Lutra lutra</i> Linnaeus, 1758	Дельта Дніпра, р. Голопристанська Конка у місці її з'єднання з р. Чайка	46.539055	32.538996	25.01.2010	Слід 1 особини на сніговому покриві льоду водойми	Є. Г. Роман
<i>Lutra lutra</i> Linnaeus, 1758	Дельта Дніпра, р. Чайка протока у оз. Боброве	46.541493	32.553167	27.01.2010	На маршруті довжиною 2,5 км – насліди на сніговому покриві льоду водойми	Є. Г. Роман
<i>Lutra lutra</i> Linnaeus, 1758	Дельта Дніпра, р. Чайка неподалік від т.з Кардашинського гирла	46.545400	32.564481	27.01.2010		
<i>Lutra lutra</i> Linnaeus, 1758	Дельта Дніпра, р. Чайка біля з'єднання з р. Конка	46.538703	32.539852	30.01.2010	На маршруті довжиною 3,5 км 3 насліди на сніговому покриві льоду водойм	Є. Г. Роман
<i>Lutra lutra</i> Linnaeus, 1758	Дельта Дніпра, оз. Боброве, приблизно у центральній частині	46.545983	32.552678	30.01.2010		
<i>Lutra lutra</i> Linnaeus, 1758	Дельта Дніпра, р. Чайка біля гирла у оз. Боброве	46.544762	32.563852	30.01.2010		
<i>Lutra lutra</i> Linnaeus, 1758	Дельта Дніпра, р. Голопристанська Конка, 500 м вниз від рятувальної станції	46.540131	32.523506	06.02.2010		Є. Г. Роман
<i>Lutra lutra</i> Linnaeus, 1758	Дельта Дніпра, р. Солониха від «Крутих колін» до «Золотого Ріжка»	46.526023, 46.525392	32.440545 – 32.421678	06.02.2010	На ділянці маршрута довжиною 4,7 км 5 переходів; сліди на сніговому покриві льоду річки	Є. Г. Роман
<i>Lutra lutra</i> Linnaeus, 1758	Дельта Дніпра, протока Збур'ївська канави, за протокою наліво (на захід)	46.494975	32.431910	07.02.2010	Сліди на сніговому покриві льоду річки, 1 особина	Є. Г. Роман

Вид	Місце знахідки	Координати у десятинній системі		Дата знахідки	Додаткова інформація	Авторство знахідки
<i>Lutra lutra</i> Linnaeus, 1758	Дельта Дніпра, протока Збур'ївська канава від початку до вихіду на р. Голопристанська Конка	Маршрут з координатами 46.485473, 32.428005 – 46.502701, 32.437269		8.02.2010	Сліди на сніговому покриві льоду річки, 4 переходи, та сліди уздовж протоки, 1-2 особини	Є. Г. Роман
<i>Lutra lutra</i> Linnaeus, 1758	Херсонський рибоводний завод (біля м. Гола Пристань)	46.516830	32.595063	18.02.2010	Сліди 2-3-х особин	Є. Г. Роман
<i>Lutra lutra</i> Linnaeus, 1758	Херсонський рибоводний завод (біля м. Гола Пристань)	46.516830	32.595063	25.01.2011	Сліди 2-3-х особин	Є. Г. Роман
<i>Lutra lutra</i> Linnaeus, 1758	Дельта Дніпра (Білозерський район), оз. Дідове, східна частина	46.558003	46.558003	1.03.2011	Сліди на сніговому покриві льоду водойми, 12 особини	Є. Г. Роман
<i>Lutra lutra</i> Linnaeus, 1758	Дельта Дніпра, оз. Дідове, біля гирла р. Рвач	46.554974	32.344127	1.03.2011		
<i>Lutra lutra</i> Linnaeus, 1758	Шилова Балка (Бериславський район), біля дамби. Антропогенно змінені акваторіальні комплекси: стави, на берегах – деревно-чагарникові та очеретяні зарості	46.809486	33.321106	12.10.2011	2 дорослі та 1 молода особина	Охорона ставів
<i>Lutra lutra</i> Linnaeus, 1758	Шилова Балка (Бериславський район), Антропогенно змінені акваторіальні комплекси: стави, на берегах – деревно-чагарникові та очеретяні зарості	46.818976, 33.334404 – 46.793101, 33.299294		2011 – 2017 рр.	Зустрічаються декілька особин, весною (у т.ч. уберезні) чути звуки бійок самців	Охорона ставів, також І. М. Дикуха – за даними охорони
<i>Lutra lutra</i> Linnaeus, 1758	Дельта Дніпра, р. Чайка	46.538784	32.540249	19.02.2012	На маршруті довжиною 2-4 км – сліди у 2-х місцях	Є. Г. Роман
<i>Lutra lutra</i> Linnaeus, 1758	Дельта Дніпра, р. Чайка	46.545444	32.564512	19.02.2012		
<i>Lutra lutra</i> Linnaeus, 1758	Пониззя Дніпра (переддельтова частина плавнів), плавні неподалік с. Кринки, берег протоки між рр. Кринка та Конка,	46.743082	33.091363	11.03.2012	Кормові залишки та екскременти, 1-2 особини	Є. Г. Роман
<i>Lutra lutra</i> Linnaeus, 1758	Дельта Дніпра, р. Голопристанська Конка біля м Гола Пристань	46.539085	32.541028	02.02.2014	Сліди на сніговому покриву льоду річки, 1 особина	Є. Г. Роман
<i>Lutra lutra</i> Linnaeus, 1758	Дельта Дніпра, р Голопристанська Конка біля гирла Калинової канави	46.532996	32.497093	06.02.2014	Сліди на сніговому покриві льоду річки, 1 особина	Є. Г. Роман
<i>Lutra lutra</i> Linnaeus, 1758	Дельта Дніпра, р. Солониha приблизно у 1,3 км від з'єднання з р. Голопристанська Конка	46.524175	32.458705	06.02.2014	Сліди на сніговому покриві льоду річки, 1 особина	Є. Г. Роман
<i>Lutra lutra</i> Linnaeus, 1758	Дельта Дніпра, о. Білогрудів, східно-північна околиця с. Білогрудово	46.551175	32.532933	04.01.2015	Екскременти на дев'яному містку	Є. Г. Роман
<i>Lutra lutra</i> Linnaeus, 1758	Дельта р. Дніпро, р. Голопристанська Конка біля о-ва Білогрудів	46.538989	32.529280	25.01.2017	Сліди та екскременти на сніговому покриві льоду водойми	Є. Г. Роман
<i>Lutra lutra</i> Linnaeus, 1758	Дельта р. Дніпро, р. Голопристанська Конка за 500 м від гирла р. (рукава 2-го порядку) Солониhi	46.523876	32.481295	25.01.2017	Сліди на сніговому покриві льоду водойми	Є. Г. Роман
<i>Phocoena phocoena</i> Linnaeus, 1758	О. Джарилнач, узбережжя Чорного моря біля маяка	46.012415	33.057332	23.06.2016	Мертва тварина, загинула більше 1 тижня тому назад, вже сильно розкладалася	Є. Г. Роман

Вид	Місце знахідки	Координати у десятичній системі		Дата знахідки	Додаткова інформація	Авторство знахідки
<i>Phocoena phocoena</i> Linnaeus, 1758	Морська акваторія, приблизно 400 м від узбережжя Кінбурнського півострова	46.530888	31.553176	13.09.2016	2 особини, рухались уздовж берега, поступово віддаляючись	Є. Г. Роман
<i>Delphinus delphis</i> Linnaeus, 1758	Джарилгацька затока; приблизно 4 км на південь-захід південь від м. Скадовськ	46.078407	32.902509	13.06.2013	3 особини, які швидко рухалися, вистрибуючі з води	Є. Г. Роман
<i>Delphinus delphis</i> Linnaeus, 1758	Морська акваторія, приблизно 400 м від узбережжя Кінбурнського півострова	46.529158	31.563942	13.09.2016	2 особини, рухались уздовж берега, поступово віддаляючись	Є. Г. Роман

Література

1. Роман Є. Г., Маркауцан О. Є., Підгайний М. М. Знахідки рідкісних видів фауни на Півдні України. / Знахідки тварин Червоної книги України. К., Національна Академія наук України, Інститут зоології ім. І. І. Шмальгаузена. 2008, 418 с.

ЩОДО РОЗПОВСЮДЖЕННЯ ДИКИХ КОТЯЧИХ НА ТЕРИТОРІЇ ОКРЕМИХ РЕГІОНІВ УКРАЇНИ

Більша частина видів диких котячих є рідкісними та зникаючими у всьому світі; не є виключенням і Україна. Тому усі відомості про тварин даної групи мають неабиякий інтерес і заслуговують уваги. Цим хижакам присвячена і дана публікація, яка є результатом узагальнення інформації, отриманої від респондентів.

Рись *Lynx lynx* Linnaeus, 1758. За повідомленням місцевих мешканців, на півночі Одеської області у Кодимському районі рись зустрічалася в лісових масивах територій, які межують з Вінницькою областю до кінця 1950-х рр. Координати цієї території (приблизні) – 48.0819, 29.2195.

Кіт лісовий *Felis sylvestris* Schreber, 1777. Регулярно реєструється в мисливських угіддях мисливського господарства «Кармелюківське», яке розташоване на півночі Одеської області, в Балтському районі. Такі зустрічі траплялися, щонайменш, у період останніх 5-7 років. Тварин спостерігають в лісових масивах; також існують дані про випадки незаконного полювання лісових котів місцевими мешканцями. Координати цієї території (орієнтовні) – 47.9719585, 29.6778556

Дикі котячі невстановленого виду. У липні 2016 р. військовослужбовці однієї з бригад ЗСУ, знаходячись у зоні військового конфлікту на Сході України на території, вкритій деревно-чагарниковими заростями у північно-східній частині Словоаносербського району Луганської області під час виконання службових обов'язків в нічний час неодноразово чули звуки, які можна описати як «урчання», східне з таким свійських котів, але помітно більш басовите (низького тембру). Ці звуки чули щонайменш 4 військовослужбовця, а один з них бачив тварин у тепловізор. За його описом, тварини явно належали до групи котячих, але були помітно більше свійських котів; хвости були добре помітні (не здавалися короткими). Слід пригадати, що на позиціях українських військових постійно живуть свійські тварини (насамперед – коти та собаки), а тому їх вокалізація та зовнішній облік добре знайомі військовослужбовцям. У т. ч., що важливо, бійці неодноразово спостерігали тварин у тепловізори (у т.ч. військовий, який бачив незвичайних хижаків) і робили це цілеспрямовано: щоб виявити можливу небезпеку.

Обговорення

Щодо інформації про помешкання рисі на півночі Одеської області: зрозуміло, що перевірити достовірність цих даних тепер важко, інформація є такою, що суперечить загальноприйнятим поглядам на ареал цього звіра, який в Україні, за думкою відомих авторів, вже у 19 ст. (Мігулін, 1961) і, тим більш, у 20 ст. (Гептнер, Слудський, 1972) був обмежений Карпатами та Поліссям. Все ж не можна виключити якщо не постійного помешкання, то хоча б появи цього хижака у лісових масивах регіону, до якого примикають і Кодри Молдавії і лісові масиви Поділля. Імпульс до розселення виражений у цього виду у багатьох регіонах (Матюшкин, 2003), а при настанні певних умов реколонізація може бути успішною, у т. ч. на межах ареалу (Блузма, 2003).

Сучасне помешкання лісового kota в цьому ж регіоні (на півночі Одеської області) не викликає сумніву: особливо, якщо врахувати експансію цього виду у генеральному напрямку на схід, відмічену для багатьох регіонів України (Zagorodnuk et al., 2014). Фактично, у межах території цієї експансії знаходиться і дане мисливське господарство. Щодо четвертого епізоду, то тут, насамперед, актуальною є попередня (орієнтовна) ідентифікація тварин. Насамперед, потрібно відмітити, що кількість спостерігачів та деякі обставини особливого характеру (один з військовослужбовців має певний досвід знаходження у природі та спостереження за дикими тваринами) дозволив повністю виключити версію навмисної дезінформації чи грубої помилки: **військовослужбовці дійсно чули та спостерігали якихось диких котячих.**

Виходячи з опису та регіону, де були виконані спостереження, (мається на увазі весь комплекс даних – візуальне спостереження у тепловізор та почуті звуки) цей епізод може бути пояснений появою у даній місцевості: 1) рисі; 2) комишового kota (хауса) *Felis chaus* Schreber, 1777; 2) лісового kota. Такі версії висунуті, у т.ч., тому що даний регіон знаходиться приблизно на однаковій відстані від крайніх виявлених меж сучасних ареалів цих видів.

Так, згідно даним (текстовому матеріалу та картам) Червоних книг України (Шквиря., Шевченко, Потіш, 2009; Шквиря, Шевченко, 2009) на даний час рись відмічена на відстані близько 530 км. (Полісся) від названої

території Сходу України, лісовий кіт – приблизно 650 км. (Поділля); далі всього, згідно з даними В. Г. Гептнера, А. А. Слудського (1972) та В. Е. Присяжнюка та А.В Белоусова (2000) знаходяться території помешкання хауса – на відстані 780–790 км. на сході Кавказського регіону (обчислення виконано з використанням ресурсу Google Maps). У той же час, виходячи з отриманої інформації, є думка, що одна з ознак, названа спостерігачем, виключає і рись і хауса. Цією ознакою є наявність довгих хвостів певної величини: в обох тварин вони спостерігалися досить чітко і було впевнено визначено таким чином: «вони були великі». Великим важко назвати хвіст хауса і тим більш рисі, в якійсь мірі «великим» (довгим, помітним) можна назвати хвіст лісового kota.

Комплекс описаних ознак (низькотемброва вокалізація, більші, ніж у свійських котів розміри, добре помітний хвіст) дозволяють зробити попередній висновок, що тваринами могли бути 2 особи кота лісового. Знову ж таки, варто пригадати про міграції дикого

kota в Україні, про можливість яких ще недавно навіть не згадували, а у теперішній час вони стали реальністю. (Zagorodniuk et al., 2014); відстань до крайньої східної точки реєстрації (у Черкаській області) до даної території на Сході України порівняно невелика – близько 490 км. Зрозуміло, що таке визначення ні в якому разі не є і не може бути 100 % надійним і в подальшому необхідно ретельно фіксувати і аналізувати усі відомості про тварин (насамперед – рідкісних), відмічених у незвичайних місцях. У т.ч., підвищену увагу приділяти диким котям: як рідкісним, цікавим та особливо цінним представникам фауни України.

Подяки. Автор висловлює щире подяку за надану інформацію: голові Херсонської гарнізонної організації Південної регіональної організації Товариства військових мисливців та рибалок ЗСУ В. В. Кущенко; учаснику війни за незалежність, державний суверенітет та територіальну цілісність України з травня 2014 р., мол. лейтенанту ЗСУ І. Є. Роману.

Література

1. *Блузма П.* Литва. В кн.: Рысь. Региональные особенности экологии, использования и охраны. Отв. Ред.. Е.Н. Матюшкин, М. А. Вайсфельд. М., наука, 2003, сс.105-116
2. *Гептнер В.Г., Слудский А.А.* Млекопитающие Советского Союза. В трех томах. Том второй. (Часть вторая). Хищные. Гиены и кошки. М., 1972.
3. *Сокур І. Т.* Історичні зміни та використання фауни ссавців України. Вид. АН Української РСР. Київ, 1961, 36. ст.. / Електронна бібліотека Теріологічної школи, Підготував Ігор Загороднюк.// www.terioshkola.org.ua/ua/library.htm
4. *Матюшкин Е. Н.* Литва. В кн.: Рысь. Региональные особенности экологии, использования и охраны. Отв. Ред.. Е.Н. Матюшкин, М. А. Вайсфельд. М., наука, 2003, сс. 473-496
5. *Присяжнюк В.Е., Белоусова А.В.* Кавказский камышовый кот. Красная книга Российской Федерации, 2000,
6. *Шквиря М. Г., Шевченко Л.С., Потіш Л.А.* Кіт лісовий *Felis sylvestris* Schreber, 1777 /Червона Книга України. Тваринний світ. Київ.: Глобалконсалтинг, 2009. С. 545.
7. *Шквиря М. Г., Шевченко Л. С.* Рысь *Lynx lynx* Linnaeus, 1758. /Червона Книга України. Тваринний світ. Київ.: Глобалконсалтинг, 2009. С. 546.
8. *Zagorodniuk Igor, Gavriyuk Maxim, Mykhailo Drebet, Skilsky Igor, Andrusenko Andriy, Pirkhal Andriy.* / Wildcat *Felis sylvestris* Schreber, 1777 in Ukraine: modern state of the populations and eastwards expansion of species. Біологічні Студії / *Studia Biologica* 2014, Т. 8/№3–4, С. 233–254

А. М. Романь,
Є. М. Талабішка

Національний науково-природничий музей НАН України

«ЧЕРВОНОКНИЖНІ» ВИДИ РИБ УКРАЇНСЬКИХ КАРПАТ

В статті представлені раніше не опубліковані дані щодо знахідок видів риб, занесених до Червоної книги України (2009).

Всі матеріали були зібрані в результаті співпраці із органами Закарпатдержрибохорони в процесі проведення контрольних ловів на водоймах Закарпатської області (2008–2010 рр.). Частина матеріалів (конфісковані у бракон'єрів) були передані відповідними органа-

ми Держрибохорони на постійне зберігання до Національного Науково-Природничого музею. На водоймах Львівської, Івано-Франківської, Чернівецької, а також Закарпатської областей дані були зібрані в процесі виконання нами дисертаційної роботи (дозвільний документ №ГР 03). Зазначені види риб, занесені до ЧКУ, потрапили до сіток у вигляді прилову. В подальшому вони були випущені назад у водойму.

Вид	Місце знахідки	Координати у десятигнітній системі		Дата знахідки	Додаткова інформація	Авторство знахідки
		широта	довгота			
<i>Barbus barbus</i> (Linnaeus, 1758)	р. Дністер в окол. м. Самбір	49.505147	23.219942	08.08.2010	2 дорослі особини	Романь А.М., Талабішка Є.М.
<i>Barbus barbus</i> (Linnaeus, 1758)	р. Дністер в окол. с. Тершів	49.401600	22.977634	18.08.2009	1 доросла особина	Романь А.М., Забитівський Ю.М.
<i>Barbus barbus</i> (Linnaeus, 1758)	р. Латориця в окол. с. Драчино	48.552251	22.934834	24–25.07.2010	1 доросла особина	Талабішка Є.М., Талабішка М.М.
<i>Barbus barbus</i> (Linnaeus, 1758)	р. Латориця в окол. с. Кольчино	48.458668	22.766747	27–28.08.2010	1 доросла особина	Талабішка Є.М.
<i>Barbus barbus</i> (Linnaeus, 1758)	р. Латориця в окол. с. Пасєка	48.535389	22.899391	12.08.2009	2 дорослі особини	Талабішка Є.М.
<i>Barbus barbus</i> (Linnaeus, 1758)	р. Латориця в окол. с. Карпати	48.521920	22.878054	13–14.06.2010	3 дорослі особини	Талабішка Є.М.
<i>Barbus barbus</i> (Linnaeus, 1758)	р. Латориця в окол. с. Старе Давидково	48.451547	22.634291	20–21.08.2010	3 дорослі особини	Талабішка Є.М.
<i>Barbus barbus</i> (Linnaeus, 1758)	р. Прут в окол. с. Берегомет	48.353933	25.679614	04-05.07.2009	1 доросла особина	Романь А.М., Талабішка Є.М.
<i>Barbus barbus</i> (Linnaeus, 1758)	р. Прут в окол. с. Воскресінці	48.504082	25.053727	22-23.09.2009	31 доросла особина	Романь А.М., Талабішка Є.М.
<i>Barbus barbus</i> (Linnaeus, 1758)	р. Прут в окол. с. Зелений Гай	48.667869	25.651953	01–03.07.2011	5 дорослих особин	Талабішка Є.М.
<i>Barbus barbus</i> (Linnaeus, 1758)	р. Прут в окол. с. Мамаївці	48.339704	25.803359	05-06.07.2009	1 доросла особина	Романь А.М., Талабішка Є.М.
<i>Barbus barbus</i> (Linnaeus, 1758)	р. Прут в окол. м. Матіївці	48.492341	25.157109	23-24.09.2009	8 дорослих особин	Романь А.М., Талабішка Є.М.
<i>Barbus barbus</i> (Linnaeus, 1758)	р. Прут в окол. м. Снятин	48.435859	25.574343	03-04.07.2009	2 дорослі особини	Романь А.М., Талабішка Є.М.
<i>Barbus barbus</i> (Linnaeus, 1758)	р. Прут в окол. м. Чернівці	48.273413	26.016479	07-09.07.2009	8 цьоголіток	Романь А.М., Талабішка Є.М.
<i>Barbus barbus</i> (Linnaeus, 1758)	р. Ріка в окол. с. Березово	48.308799	23.489974	26.08.2009	1 доросла особина	Талабішка Є.М., Романь А.М.
<i>Barbus barbus</i> (Linnaeus, 1758)	р. Сірет в окол. с. Карапчів	48.080252	25.828792	05-06.08.2010	1 доросла особина	Романь А.М., Талабішка Є.М.

Вид	Місце знахідки	Координати у десятигрішній системі		Дата знахідки	Додаткова інформація	Авторство знахідки
		широта	довгота			
<i>Barbus barbus</i> (Linnaeus, 1758)	р. Сірет в окол. с. Нова Жадова	48.218718	25.548525	03– 04.08.2010	2 дорослі особини	Романь А.М., Талабішка Є.М.
<i>Barbus barbus</i> (Linnaeus, 1758)	р. Сірет в окол. м. Сторожинець	48.168372	25.670982	04– 05.08.2010	10 дорослих особин	Романь А.М., Талабішка Є.М.
<i>Barbus barbus</i> (Linnaeus, 1758)	р. Терєбля в окол. с. Буштино	48.048789	23.447415	05– 06.05.2010	2 дорослі особини	Талабішка Є.М., Маркович М.П.
<i>Barbus barbus</i> (Linnaeus, 1758)	р. Терєсва в окол. с. Добрянське	48.053762	23.716513	24– 25.08.2009	4 дорослі особини	Талабішка Є.М., Романь А.М.
<i>Barbus barbus</i> (Linnaeus, 1758)	гирло р. Терєсва в окол. с. Терєсва	48.004816	23.676797	20.06.2008	12 дорослих особин	Великопольський І.І. Романь А.М.
<i>Barbus barbus</i> (Linnaeus, 1758)	р. Терєсва в окол. с. Терєсва	48.018351	23.689530	23– 24.08.2009	2 дорослі особини	Талабішка Є.М., Романь А.М.
<i>Barbus barbus</i> (Linnaeus, 1758)	р. Тиса в окол. с. Велятино	48.126115	23.340828	18– 19.08.2009	7 дорослих особин	Талабішка Є.М.
<i>Barbus barbus</i> (Linnaeus, 1758)	р. Тиса в окол. с. Дротинці	48.091686	22.989399	10– 14.06.2008	6 дорослих особин	Великопольський І.І. Романь А.М.
<i>Barbus barbus</i> (Linnaeus, 1758)	р. Тиса в окол. с. Модьорош	48.088658	23.389884	06.2009	6 дорослих особин	Великопольський І.І.
<i>Barbus barbus</i> (Linnaeus, 1758)	р. Тиса в окол. с. Тисобикень	48.076256	22.888967	01– 02.05.2010	9 дорослих особин	Талабішка Є.М.
<i>Barbus barbus</i> (Linnaeus, 1758)	р. Тиса в окол. с. Яблунівка	48.024823	23.522286	06.2009	14 дорослих особин	Великопольський І.І.
<i>Barbus barbus</i> (Linnaeus, 1758)	р. Тур'я в окол. м. Перечин	48.724738	22.445990	29.07.2009	4 дорослі особини	Талабішка Є.М.
<i>Barbus barbus</i> (Linnaeus, 1758)	р. Черемош в окол. с. Вашківці	48.397101	25.516989	12– 14.08.2010	17 дорослих особин	Талабішка Є.М., Романь А.М.
<i>Barbus barbus</i> (Linnaeus, 1758)	р. Черемош в окол. с. Завалля	48.380607	25.586617	02– 03.07.2009	4 дорослі особини	Романь А.М., Талабішка Є.М.
<i>Barbus barbus</i> (Linnaeus, 1758)	р. Черемош в окол. с. Іспас	48.300453	25.236550	11.08.2010	10 дорослих особин	Талабішка Є.М., Романь А.М.
<i>Barbus barbus</i> (Linnaeus, 1758)	р. Уж в окол. с. Сторожниця	48.612386	22.239182	23– 24.08.2010	2 дорослі особини	Талабішка Є.М., Маркович М.П.
<i>Barbus barbus</i> (Linnaeus, 1758)	р. Уж в окол. с. Ворочєво–м. Перечин	48.726543	22.448490	30.07.2009	1 доросла особина	Талабішка Є.М.
<i>Barbus petenyi</i> Heckel, 1852	р. Боржава в окол. с. Білки	48.293889	23.140992	28.08.2010	1 доросла особина	Талабішка Є.М.
<i>Barbus petenyi</i> Heckel, 1852	р. Боржава в окол. с. Приборжавське	48.342141	23.232279	14.08.2009	16 дорослих особин	Талабішка Є.М.
<i>Barbus petenyi</i> Heckel, 1852	р. Дністер в окол. с. Кружики	49.535867	23.266039	19.08.2009	1 доросла особина	Романь А.М., Забитівський Ю.М.
<i>Barbus petenyi</i> Heckel, 1852	р. Дністер в окол. м. Самбір	49.505147	23.219942	08.08.2010	1 доросла особина	Романь А.М., Талабішка Є.М.
<i>Barbus petenyi</i> Heckel, 1852	р. Дністер в окол. с. Тершів	49.401600	22.977634	18.08.2009	10 дорослих особин	Романь А.М., Забитівський Ю.М.
<i>Barbus petenyi</i> Heckel, 1852	р. Іршава в окол. с. Лоза	48.295807	23.029497	28– 29.08.2010	1 доросла особина	Талабішка Є.М.
<i>Barbus petenyi</i> Heckel, 1852	р. Латориця в окол. с. Ганьковиця	48.639139	23.054124	02– 03.07.2010	2 дорослі особини	Талабішка Є.М., Талабішка М.М.
<i>Barbus petenyi</i> Heckel, 1852	р. Латориця в окол. с. Драчино	48.552251	22.934834	24– 25.07.2010	1 доросла особина	Талабішка Є.М., Талабішка М.М.
<i>Barbus petenyi</i> Heckel, 1852	р. Латориця в окол. с. Кольчино	48.458668	22.766747	17– 18.06.2010	9 дорослих особин	Талабішка Є.М.

Вид	Місце знахідки	Координати у десятичній системі		Дата знахідки	Додаткова інформація	Авторство знахідки
		широта	довгота			
<i>Barbus petenyi</i> Heckel, 1852	р. Латориця в окол. с. Неліпино	48.565565	23.027599	19–20.08.2009	8 дорослих особин	Талабішка Є.М., Романь А.М.
<i>Barbus petenyi</i> Heckel, 1852	р. Латориця в окол. с. Пасєка	48.535389	22.899391	12.08.2009 05.2010	1 доросла особина 8 дорослих особин	Талабішка Є.М.
<i>Barbus petenyi</i> Heckel, 1852	р. Латориця в окол. с. Старе Давидково	48.451547	22.634291	20–21.08.2010	1 доросла особина	Талабішка Є.М.
<i>Barbus petenyi</i> Heckel, 1852	р. Люта в окол. с. Дубриничі	48.818161	22.492833	01.06.2011	6 дорослих особин	Талабішка Є.М., Паньков А.В.
<i>Barbus petenyi</i> Heckel, 1852	р. Ріка в окол. с. Березово	48.308799	23.489974	26–27.08.2009	6 дорослих особин	Талабішка Є.М., Романь А.М.
<i>Barbus petenyi</i> Heckel, 1852	р. Сірет в окол. с. Берегомет	48.107511	25.292346	02-03.08.2010	17 дорослих особин	Романь А.М., Талабішка Є.М.
<i>Barbus petenyi</i> Heckel, 1852	р. Сірет в окол. с. Карапчів	48.080252	25.828792	05-06.08.2010	19 дорослих особин	Романь А.М., Талабішка Є.М.
<i>Barbus petenyi</i> Heckel, 1852	р. Сірет в окол. с. Нова Жадова	48.218718	25.548525	03-04.08.2010	8 дорослих особин	Романь А.М., Талабішка Є.М.
<i>Barbus petenyi</i> Heckel, 1852	р. Сірет в окол. м. Сторожинець	48.168372	25.670982	04-05.08.2010	23 дорослі особини	Романь А.М., Талабішка Є.М.
<i>Barbus petenyi</i> Heckel, 1852	р. Терєбля в окол. с. Буштино	48.048789	23.447415	05–06.05.2010	1 доросла особина	Талабішка Є.М., Маркович М.П.
<i>Barbus petenyi</i> Heckel, 1852	р. Терєсва в окол. с. Добрянське	48.059121	23.720139	24–25.08.2009	16 дорослих особин	Талабішка Є.М., Романь А.М.
<i>Barbus petenyi</i> Heckel, 1852	р. Терєсва в окол. с. Терєсва	48.018351	23.689530	23–24.08.2009	18 дорослих особин	Талабішка Є.М., Романь А.М.
<i>Barbus petenyi</i> Heckel, 1852	гирло р. Терєсва в окол. с. Терново-Терєсва	48.004816	23.676797	19.06.2008	22 дорослих особини	Великопольський І.І. Романь А.М.
<i>Barbus petenyi</i> Heckel, 1852	гирло р. Терєсва в окол. с. Терєсва	48.018351	23.689530	19.06.2008	1 доросла особина	Великопольський І.І. Романь А.М.
<i>Barbus petenyi</i> Heckel, 1852	р. Тиса в окол. с. Велятино	48.126115	23.340828	18–19.08.2009	7 дорослих особин	Талабішка Є.М.
<i>Barbus petenyi</i> Heckel, 1852	р. Тиса в окол. с. Вишково	48.061815	23.437498	06.08.2009	1 доросла особина	Великопольський І.І.
<i>Barbus petenyi</i> Heckel, 1852	р. Тиса в окол. с. Дротинці	48.091686	22.989399	10–14.06.2008	6 дорослих особин	Великопольський І.І. Романь А.М.
<i>Barbus petenyi</i> Heckel, 1852	р. Тиса в окол. с. Тисобикень	48.076256	22.888967	01–02.05.2010	8 дорослих особин	Талабішка Є.М.
<i>Barbus petenyi</i> Heckel, 1852	р. Тиса в окол. с. Яблунівка	48.024823	23.522286	06.2009	1 доросла особина	Великопольський І.І.
<i>Barbus petenyi</i> Heckel, 1852	гирло р. Тур'я в окол. м. Перечин	48.734851	22.498519	29.07.2009	5 дорослих особин	Талабішка Є.М.
<i>Barbus petenyi</i> Heckel, 1852	р. Тур'я в окол. с. Сімер	48.728408	22.535026	29.07.2009	3 дорослі особини	Талабішка Є.М.
<i>Barbus petenyi</i> Heckel, 1852	р. Черемеш в окол. с. Завалля	48.380607	25.586617	02-03.07.2009	1 доросла особина	Романь А.М., Талабішка Є.М.
<i>Barbus petenyi</i> Heckel, 1852	р. Убля в окол. с. Малий Березний	48.882516	22.417703	05-06.07.2010 29–30.07.2010	1 доросла особина 13 дор. особин	Талабішка Є.М., Романь А.М.
<i>Barbus petenyi</i> Heckel, 1852	р. Улічка в окол. м. Великий Березний	48.918971	22.456922	11.06.2009	6 дорослих особин	Талабішка Є.М., Маркович М.П.
<i>Barbus petenyi</i> Heckel, 1852	р. Уж в окол. с. Ворочєво–м. Перечин	48.726543	22.448490	30.07.2009	1 доросла особина	Талабішка Є.М.

Вид	Місце знахідки	Координати у десятиградусній системі		Дата знахідки	Додаткова інформація	Авторство знахідки
		широта	довгота			
<i>Barbus petenyi</i> Heckel, 1852	р. Уж в окол. с. Малий Березний	48.862270	22.451242	05–06.07.2010	2 дорослі особини	Талабішка Є.М.
<i>Barbus petenyi</i> Heckel, 1852	р. Уж в окол. с. Мирча	48.830020	22.472812	24–25.08.2010	1 доросла особина	Талабішка Є.М.
<i>Barbus petenyi</i> Heckel, 1852	р. Уж в окол. с. Сторожниця	48.612386	22.239182	23–24.08.2010	2 дорослі особини	Талабішка Є.М., Маркович М.П.
<i>Barbus waleckii</i> Rolik, 1970	р. Боржава в окол. с. Приборжавське	48.342141	23.232279	14.08.2009	1 доросла особина	Талабішка Є.М.
<i>Barbus waleckii</i> Rolik, 1970	р. Дністер в окол. м. Самбір	49.505147	23.219942	08.08.2010	4 дорослі особини	Романь А.М., Талабішка Є.М.
<i>Barbus waleckii</i> Rolik, 1970	р. Сірет в окол. с. Карапчів	48.080252	25.828792	05–06.08.2010	2 дорослі особини	Романь А.М., Талабішка Є.М.
<i>Barbus waleckii</i> Rolik, 1970	р. Тиса в окол. с. Мадьорош	48.088658	23.389884	06.2009	1 доросла особина	Великопольський І.І.
<i>Barbus waleckii</i> Rolik, 1970	р. Убля в окол. с. Малий Березний	48.882516	22.417703	29–30.07.2010	1 доросла особина	Талабішка Є.М., Романь А.М.
<i>Eudontomyzon danfordi</i> Regan, 1911	р. Тересва в окол. с. Тересва	48.018351	23.689530	23–24.08.2009	1 доросла особина	Талабішка Є.М., Романь А.М.
<i>Eudontomyzon danfordi</i> Regan, 1911	р. Тиса в окол. с. Тисобикень	48.076256	22.888967	01–02.05.2010	1 доросла особина	Талабішка Є.М.
<i>Eudontomyzon danfordi</i> Regan, 1911	р. Вича в окол. м. Свалява	48.560176	23.028135	05.04.2005 20.08.2005 23.05.2007	5 личинок 6 дорослих особин 15 доросл. особин	Талабішка Є.М.
<i>Eudontomyzon danfordi</i> Regan, 1911	р. Латориця в окол. м. Свалява	48.557968	23.009349	10.02.2007	1 доросла особина	Талабішка Є.М.
<i>Eudontomyzon danfordi</i> Regan, 1911	р. Люта в окол. с. Дубриничі	48.818161	22.492833	01.06.2011	2 дорослі особини	Талабішка Є.М., Паньков А.В.
<i>Eudontomyzon danfordi</i> Regan, 1911	р. Стрий в окол. с. Бориня	49.063384	23.039242	05.06.2011	4 личинки	Талабішка Є.М., Паньков А.В.
<i>Eudontomyzon danfordi</i> Regan, 1911	р. Черемош в окол. с. Вашківці	48.397101	25.516989	12–14.08.2010	2 дорослі особини	Талабішка Є.М., Романь А.М.
<i>Gobio uranoscopus</i> (Agassiz, 1828)	р. Латориця в окол. с. Кольчино	48.458668	22.766747	17–18.06.2010 27–28.08.2010	1 доросла особина 2 дорослих особини	Талабішка Є.М.
<i>Gobio uranoscopus</i> (Agassiz, 1828)	р. Ріка в окол. с. Березово	48.308799	23.489974	26.08.2009	1 доросла особина	Талабішка Є.М., Романь А.М.
<i>Gobio uranoscopus</i> (Agassiz, 1828)	р. Ріка в окол. с. Горінчово	48.273691	23.414778	27.08.2010	2 дорослих особини	Талабішка Є.М.
<i>Gobio uranoscopus</i> (Agassiz, 1828)	р. Тереля в окол. с. Буштино	48.048789	23.447415	05–06.05.2010	18 дорослих особин	Талабішка Є.М., Маркович М.П.
<i>Gobio uranoscopus</i> (Agassiz, 1828)	р. Тересва в окол. с. Біловарці	48.027083	23.700315	26.08.2010	12 дорослих особин	Талабішка Є.М., Романь А.М.
<i>Gobio uranoscopus</i> (Agassiz, 1828)	р. Тересва в окол. с. Добрянське	48.059121	23.720139	24–25.08.2009	6 дорослих особин	Талабішка Є.М., Романь А.М.
<i>Gobio uranoscopus</i> (Agassiz, 1828)	р. Тересва в окол. с. Тересва	48.018351	23.689530	23–24.08.2009	12 дорослих особин	Талабішка Є.М., Романь А.М.
<i>Gobio uranoscopus</i> (Agassiz, 1828)	р. Тиса в окол. с. Дротинці	48.091686	22.989399	10–14.06.2008	2 дорослі особини	Великопольський І.І., Романь А.М.
<i>Gobio uranoscopus</i> (Agassiz, 1828)	р. Уж в окол. с. Ворочеве	48.722209	22.442719	31.07.2009	1 доросла особина	Талабішка Є.М.

Вид	Місце знахідки	Координати у десятигрібній системі		Дата знахідки	Додаткова інформація	Авторство знахідки
		широта	довгота			
<i>Gobio uranoscopus</i> (Agassiz, 1828)	р. Уж в окол. с. Кам'яниця	48.687664	22.415296	05.07.2010	1 доросла особина	Талабішка Є.М., Маркович М.П.
<i>Gobio uranoscopus</i> (Agassiz, 1828)	р. Уж в окол. с. Мирча	48.830020	22.472812	24–25.08.2010	20 дорослих особини	Талабішка Є.М.
<i>Gymnocephalus baloni</i> Holcik & Hensel, 1974	р. Латориця в окол. с. Малі Гаївці	48.468183	22.309430	10.2010	2 дорослі особини	Талабішка Є.М., Талабішка М.М.
<i>Gymnocephalus baloni</i> Holcik & Hensel, 1974	р. Латориця в окол. с. Соломоново	48.451712	22.157870	12–13.06.2011	4 дорослих особини	Талабішка Є.М.
<i>Gymnocephalus baloni</i> Holcik & Hensel, 1974	р. Уж в окол. с. Сторожниця	48.612386	22.239182	23–24.08.2010	11 дорослих особин	Талабішка Є.М., Маркович М.П.
<i>Gymnocephalus schraetser</i> (Linnaeus, 1758)	р. Тиса в окол. с. Вишково	48.061815	23.437498	06.08.2009	1 доросла особина	Великопольський І.І., Талабішка Є.М.
<i>Gymnocephalus schraetser</i> (Linnaeus, 1758)	р. Тиса в окол. с. Тисобикень	48.076256	22.888967	01–02.05.2010	1 доросла особина	Талабішка Є.М.
<i>Leuciscus leuciscus</i> (Linnaeus, 1758)	р. Дністер в окол. с. Києвець	49.436430	24.040872	09.07.2011	1 доросла особина	Талабішка Є.М.
<i>Leuciscus leuciscus</i> (Linnaeus, 1758)	р. Прут в окол. с. Матіївці	48.492341	25.157109	23–24.09.2009	2 дорослі особини	Романь А.М., Талабішка Є.М.
<i>Leuciscus leuciscus</i> (Linnaeus, 1758)	р. Тересва в окол. с. Тересва	48.018351	23.689530	23–24.08.2009	1 доросла особина	Талабішка Є.М., Романь А.М.
<i>Leuciscus leuciscus</i> (Linnaeus, 1758)	р. Тиса в окол. с. Виноградово	48.118367	23.081966	10.06.2008	1 доросла особина	Великопольський І.І., Романь А.М.
<i>Leuciscus leuciscus</i> (Linnaeus, 1758)	р. Черемosh в окол. с. Завалля	48.380607	25.586617	02–03.07.2009	3 дорослі особини	Романь А.М., Талабішка Є.М.
<i>Lota lota</i> (Linnaeus, 1758)	р. Латориця в окол. с. Пасека	48.535389	22.899391	04.2010	1 доросла особина	Талабішка Є.М.
<i>Romanogobio kesslerii</i> (Dybowski, 1862)	р. Боржава в окол. с. Білки	48.293889	23.140992	28.08.2010	6 дорослих особин	Талабішка Є.М.
<i>Romanogobio kesslerii</i> (Dybowski, 1862)	р. Дністер в окол. с. Києвець	49.436430	24.040872	08–09.07.2011	1 доросла особина	Талабішка Є.М.
<i>Romanogobio kesslerii</i> (Dybowski, 1862)	р. Дністер в окол. м. Самбір	49.505147	23.219942	08.08.2010	7 дорослих особин	Талабішка Є.М., Романь А.М.
<i>Romanogobio kesslerii</i> (Dybowski, 1862)	р. Латориця в окол. с. Драчино	48.552549	22.935263	08.04.2010	7 дорослих особин	Талабішка Є.М.
<i>Romanogobio kesslerii</i> (Dybowski, 1862)	р. Латориця в окол. м. Карпати	48.521920	22.878054	13–14.06.2010	2 дорослі особини	Талабішка Є.М.
<i>Romanogobio kesslerii</i> (Dybowski, 1862)	р. Латориця в окол. м. Кольчино	48.458668	22.766747	17–18.06.2010	1 доросла особина	Талабішка Є.М.
<i>Romanogobio kesslerii</i> (Dybowski, 1862)	р. Латориця в окол. м. Пасека	48.535389	22.899391	12.08.2009 04.2010	1 доросла особина 5 дорослих особин	Талабішка Є.М.
<i>Romanogobio kesslerii</i> (Dybowski, 1862)	р. Латориця в окол. м. Старе Давидново	48.451547	22.634291	20–21.08.2010	1 доросла особина	Талабішка Є.М.
<i>Romanogobio kesslerii</i> (Dybowski, 1862)	р. Латориця в окол. м. Сусково	48.535591	22.920972	15.05.2010	2 дорослі особини	Талабішка Є.М.
<i>Romanogobio kesslerii</i> (Dybowski, 1862)	р. Прут в окол. м. Зелений Гай	48.224327	26.204132	01–03.07.2011	16 дорослих особин	Талабішка Є.М.
<i>Romanogobio kesslerii</i> (Dybowski, 1862)	р. Тересва в окол. с. Тересва	48.018351	23.689530	23–24.08.2009	1 доросла особина	Талабішка Є.М., Романь А.М.
<i>Romanogobio kesslerii</i> (Dybowski, 1862)	р. Тиса в окол. с. Велятино	48.126115	23.340828	18–19.08.2009	1 доросла особина	Талабішка Є.М.
<i>Romanogobio kesslerii</i> (Dybowski, 1862)	р. Тиса в окол. м. Дротинці	48.091686	22.989399	10–14.06.2008	6 дорослих особин	Великопольський І.І., Романь А.М.

Вид	Місце знахідки	Координати у десятигрішній системі		Дата знахідки	Додаткова інформація	Авторство знахідки
		широта	довгота			
<i>Romanogobio kesslerii</i> (Dybowski, 1862)	р. Тиса в окол. с. Тисобикень	48.076256	22.888967	01– 02.05.2010	10 дорослих особин	Талабішка Є.М.
<i>Romanogobio kesslerii</i> (Dybowski, 1862)	р. Тур'я в окол. м. Перечин	48.724738	22.445990	29.07.2009	5 дорослих особин	Талабішка Є.М.
<i>Romanogobio kesslerii</i> (Dybowski, 1862)	р. Убля в окол. с. Малий Березний	48.882516	22.417703	29– 30.07.2010	2 дорослі особини	Талабішка Є.М., Романь А.М.
<i>Romanogobio kesslerii</i> (Dybowski, 1862)	р. Улічка в окол. с. Великий Березний	48.918971	22.456922	11.06.2009	10 дорослих особин	Талабішка Є.М., Маркович М.
<i>Romanogobio kesslerii</i> (Dybowski, 1862)	р. Уж в окол. м. Ворочєво	48.722209	22.442719	30.07.2009	15 дорослих особин	Талабішка Є.М.
<i>Romanogobio kesslerii</i> (Dybowski, 1862)	р. Уж в окол. м. Мирча	48.830020	22.472812	24– 25.08.2010	3 дорослі особини	Талабішка Є.М.
<i>Romanogobio kesslerii</i> (Dybowski, 1862)	р. Черемш в окол. с. Вашківці	48.397101	25.516989	12– 14.08.2010	1 доросла особина	Талабішка Є.М., Романь А.М.
<i>Romanogobio kesslerii</i> (Dybowski, 1862)	р. Черемш в окол. с. Іспас	48.300453	25.236550	11.08.2010	15 дорослих особин	Талабішка Є.М., Романь А.М.
<i>Telestes souffia</i> (Risso, 1827)	р. Латориця в окол. м. Нєліпино	48.565565	23.027599	19– 20.08.2009	1 доросла особина	Талабішка Є.М., Романь А.М.
<i>Telestes souffia</i> (Risso, 1827)	р. Латориця в окол. м. Свалява – с. Пасєка	48.542478	22.932348	05.2010	2 дорослі особини	Талабішка Є.М., Романь А.М.
<i>Telestes souffia</i> (Risso, 1827)	р. Ріка в окол. с. Березово	48.308799	23.489974	26– 27.08.2009	6 дорослих особин	Талабішка Є.М., Романь А.М.
<i>Telestes souffia</i> (Risso, 1827)	р. Терєсва в окол. с. Терєсва	48.018351	23.689530	23– 24.08.2009	5 дорослих особин	Талабішка Є.М., Романь А.М.
<i>Telestes souffia</i> (Risso, 1827)	р. Терєсва в окол. с. Терново–Терєсва	48.004816	23.676797	19.06.2008	1 доросла особина	Вєликопольський І.Й. Романь А.М.
<i>Telestes souffia</i> (Risso, 1827)	р. Тиса в окол. с. Вєлятино	48.126115	23.340828	18– 19.08.2009	1 доросла особина	Талабішка Є.М.
<i>Thymallus thymallus</i> (Linnaeus, 1758)	р. Ріка в окол. с. Березово	48.308799	23.489974	26– 27.08.2009	1 доросла особина	Талабішка Є.М., Романь А.М.
<i>Thymallus thymallus</i> (Linnaeus, 1758)	р. Терєсва в окол. с. Добрянське	48.059121	23.720139	24– 25.08.2009	1 доросла особина	Талабішка Є.М., Романь А.М.
<i>Thymallus thymallus</i> (Linnaeus, 1758)	р. Терєсва в окол. с. Терєсва	48.018351	23.689530	23– 24.08.2009	1 доросла особина	Талабішка Є.М., Романь А.М.
<i>Thymallus thymallus</i> (Linnaeus, 1758)	р. Улічка в окол. с. Великий Березний	48.918971	22.456922	11.06.2009	2 дорослі особини	Талабішка Є.М., Маркович М.
<i>Zingel streber</i> (Siebold, 1863)	р. Латориця в окол. с. Кольчино	48.458668	22.766747	17– 18.06.2010 27– 28.08.2010	1 доросла особина 2 дорослі особини	Талабішка Є.М.
<i>Zingel streber</i> (Siebold, 1863)	р. Прут в окол. с. Воскрєсінці	48.504082	25.053727	22– 23.09.2009	5 дорослих особин	Романь А.М., Талабішка Є.М.
<i>Zingel streber</i> (Siebold, 1863)	р. Прут в окол. с. Матівці	48.492341	25.157109	23– 24.09.2009	4 дорослі особини	Романь А.М., Талабішка Є.М.
<i>Zingel streber</i> (Siebold, 1863)	р. Ріка в окол. с. Березово	48.308799	23.489974	27.08.2009	1 доросла особина	Талабішка Є.М., Романь А.М.
<i>Zingel streber</i> (Siebold, 1863)	р. Терєсва в окол. с. Терєсва	48.018351	23.689530	23– 24.08.2009	4 дорослі особини	Талабішка Є.М., Романь А.М.
<i>Zingel streber</i> (Siebold, 1863)	р. Черемш в окол. с. Вашківці	48.397101	25.516989	12– 14.08.2010	25 дорослих особин	Романь А.М., Талабішка Є.М.
<i>Zingel streber</i> (Siebold, 1863)	р. Черемш в окол. с. Завалля	48.380607	25.586617	02– 03.07.2009	2 дорослі особини	Романь А.М., Талабішка Є.М.

Вид	Місце знахідки	Координати у десятинній системі		Дата знахідки	Додаткова інформація	Авторство знахідки
		широта	довгота			
<i>Zingel streber</i> (Siebold, 1863)	р. Черемош в окол. с. Іспас	48.300453	25.236550	11.08.2010	8 дорослих особин	Романь А.М., Талабішка Є.М.
<i>Zingel zingel</i> (Linnaeus, 1766)	р. Тересва в окол. с. Тересва	48.018351	23.689530	20.06.2008	1 доросла особина	Великопольський І.Й. Романь А.М.
<i>Zingel zingel</i> (Linnaeus, 1766)	р. Тиса в окол. с. Дротинці	48.091686	22.989399	10– 14.06.2008	2 дорослі особини	Великопольський І.Й. Романь А.М.
<i>Zingel zingel</i> (Linnaeus, 1766)	р. Тиса в окол. с. Тисобикень	48.076256	22.888967	01– 02.05.2010	3 дорослих особини	Талабішка Є.М.

А. Г. Руденко,
В. П. Руденко,
В. М. Коваленко,
Т. А. Коваленко

Національний природний парк «Джарилгацький»
Вул. Володарського, 3, м. Скадовськ, Херсонська область
Antonia-luis@ukr.net, dgarilgath@ukr.net

ПРО ВИДОВИЙ СКЛАД, ЧИСЕЛЬНІСТЬ ТА МІСЦЯ ЗУСТРІЧЕЙ РІДКІСНИХ ВИДІВ ПТАХІВ РАЙОНУ НАЦІОНАЛЬНОГО ПРИРОДНОГО ПАРКУ «ДЖАРИЛГАЦЬКИЙ»

Національний природний парк «Джарилгацький» (далі Парк, створений у 2009р.), зважаючи на широке різноманіття типів природних середовищ, що включають морську мілководну затоку з материковим узбережжям, острів Джарилгач з розвиненою системою кіс, внутрішніми озерами і острівками алювіального походження, пісковими, степовими, деревними та лучними біотопами, грає особливу роль у збереженні рідкісних видів птахів. За анованими списками птахів Джарилгацької затоки, о. Джарилгач та прилеглих районів, що опубліковані раніше (Ардамацкая, Руденко, 1996; Ардамацкая, 2000) та попереднім аналізом сучасного стану рідкісної орнітофауни (Руденко, 2013; Руденко, Коваленко, 2016), повідомлялось про наявність від 34 до 60–69 видів рідкісних птахів, занесених в Червону Книгу України (2009).

У 2012 році була розроблена система постійного стеження за рідкісними видами птахів, для виконання Парком програми «Літопис Природи». Реалізація цієї програми проводилась через розробку постійних орнітологічних маршрутів і полігонів, на яких ведуться дослідження. Збір матеріалу проводиться майже цілодобово, за винятком зимового періоду, коли на о. Джарилгач спостереження скорочуються.

За період 2012–2017 років, на території Парку та деяких прилеглих територіях, авторами та іншими дослідниками (Панченко, 2015; Руденко, Чаплыгина, Надточий и др., 2016) достовірно відмічено 37 рідкісних видів птахів. Повна база даних, а саме видовий склад, чисельність, число зустрічей та розподіл по території Парку, відображено у Таблиці 1. В ній представлені тільки види, що занесені в Червону книгу України. Види, що мають інший природоохоронний статус, в даній роботі нами не розглядалися. При написанні роботи використовувались українські наукові назви птахів, запропоновані Г. В. Фесенком, А. А. Бокотеєм (2007).

За новітніми даними найбільшим числом рідкісних видів представлені ряди Сивкоподібні (Charadriiformes) – 13 видів та Гусеподібні (Anseriformes) – 7 видів. Також зареєстровано 3 види Pelecaniformes (з них новий

вид – чубатий баклан (*Phalacrocorax aristotelis* L.), по 4 види – Лелекоподібні (Ciconiiformes), та Соколоподібні (Falconiiformes), 2 види Журавлеподібні (Gruiformes), по 1 виду – Совоподібні (Strigiformes) та Сиворакшеподібні (Coraciiformes), 2 види – Горобцеподібні (Passeriformes).

Авторам зрозуміло, що, скоріше всього, цей список буде надалі поповнюватись, тому що в основному приділялась увага інвентаризації птахів водно-болотного комплексу, недостатньо отримано даних по хижим птахам та птахам деревно-чагарникового комплексу. Короткий анований список рідкісних видів, що відмічено за указаний період, представлено нижче.

Пелікан рожевий (*Pelecanus onocrotalus* L.). На Джарилгацькій затоці перебуває з квітня (10–12 квітня) по кінець жовтня (найпізніша зустріч – 26.10.2017р.). Чисельність коливається від 200 до 600 особин. У 2013 і 2015 роках робив невдалі спроби гніздування на Каржинських островах та о. Джарилгач.

Пелікан кучерявий (*Pelecanus crispus* Bruch). Рідкісний вид. Нерегулярно залітає. За період спостережень відмічався один раз.

Баклан чубатий (*Phalacrocorax aristotelis* L.). Вперше спостерігався в Херсонській області біля с. Лазурне Світлавою Ровінською (08.08.2017р.) та на о. Джарилгач Іван Лавренчук (29.08.2017р.). Статус цього виду ми визначаємо як нерегулярно залітний. Ближчі місця гніздування – Кримський півострів.

Чапля жовта (*Ardeola ralloides* Scopoli). Мігрує. Чисельність невелика.

Косар (*Platalea leucorodia* L.) Вид, що мігрує та перебуває влітку. Загальна чисельність під час міграції збільшується. З 2013р. по 2017р. влітку регулярно помічається на о. Джарилгач, у зграях 8–11 особин. Гніздування не підтвержено.

Коровайка (*Plegadis falcinellus* L.). Мігрує. Загальна чисельність зграй збільшується. Під час міграції відпочиває на о. Джарилгач.

Лелека чорний (*Ciconia nigra* L.). Нерегулярно залітає. За час спостережень відмічався один раз в жовтні.

Казарка червоноголова (*Rufibrenta ruficollis* Pall.). Рідкісний вид. Зустрічається на зимівлі та під час міграцій. Чисельність зменшується. Тримається в зграях лебедів-кликунів (*Cygnus cygnus* L.) на полях та гуски білолобої (*Anser albifrons* Scopoli).

Лебідь малий (*Cygnus bewickii* Yarrell). Рідкісний вид. Мігрує та зимує. Чисельність на Джарилгацький затоці під час зимівлі незначна. Тримається в зграях лебедя-кликуну.

Огар (*Tadorna ferruginea* Pall.). Мігрує. Чисельність незначна. Зустрічається на о. Джарилгач у травні.

Нерозень (*Anas strepera* L.). Вид відмічений на гніздуванні на Каржинських островах та о. Джарилгач. Чисельність пар зменшується. Пролітає, зимує у м'які зими.

Гоголь (*Bucephala clangula* L.). Вид спостерігається у Джарилгацький та Каркінитський затоках під час міграцій і зимівлі. Чисельність зменшується.

Пухівка (*Somateria mollissima* L.). Зустрічається на затоках і островах у всі сезони року. Чисельність збільшується, особливо самців у літній період. В липні відмічалися статевонезрілі особини, але гнізд не знаходили.

Крех середній (*Mergus serrator* L.). Як і пухівка тримається на затоках і островах у всі сезони року. Чисельність значно зменшилась. Незважаючи на те, що птахи перебувають на о. Джарилгач влітку, гнізд не знайдено.

Лунь польовий (*Circus cyaneus* L.). Звичайний, але малочисельний вид під час міграцій та зимівлі.

Лунь степовий (*Circus macrourus* S.G.Gmel.). Рідкісний вид. За період спостережень відмічався двічі. Останній раз, наприкінці літа 2017р. Іваном Лавренчуком (Ivan Lavrenchuk).

Лунь лучний (*Circus pygargus* L.). Мігрує. Зустрічається на о. Джарилгач з середини серпня. До сьогодні взимку не спостерігався.

Орлан-білохвіст (*Haliaeetus albicilla* L.). Звичайний під час міграцій та зимівлі. Взимку чисельність коливається від 3 до 6 особин. У суворі зими чисельність збільшується до 18-20 особин.

Журавель сірий (*Grus grus* L.). Звичайний, багато чисельний вид під час міграцій, хоча останнім часом чисельність його зменшується. Весною зграї зустрічаються з 15 березня по 8 квітня. Восени – з 20-х чисел вересня по кінець жовтня. Максимальна чисельність зграй – 90-120 особин.

Журавель степовий (*Anthropoides virgo* L.). Рідкісний мігруючий вид. Спостерігався у квітні та вересні на о. Джарилгач та на рисових полях поблизу м. Скадовськ.

Лежень (*Burhinus oedipnemos* L.). Рідкісний мігруючий вид. За останні п'ять років спостерігався один раз на о. Джарилгач.

Пісочник великий (*Charadrius hiaticula* L.). Звичайний пролітний вид, нечисленний.

Пісочник морський (*Charadrius alexandrinus* L.). Мігрує і гніздиться. Чисельність гніздових пар на о. Джарилгач зменшилась від 45 (1990-ті роки) до 20 пар.

Кулик-довгоніг (*Himantopus himantopus* L.). Звичайний, але нечисленний вид, що мігрує та гніздиться. Гнізда знаходили в прибережній зоні на східних околицях м. Скадовськ, на Каржинський косі та на озерах о. Джарилгач. Загальна чисельність гніздових пар – 10-12.

Чоботар (*Recurvirostra avosetta* L.). Звичайний пролітний та гніздовий птах. Гніздиться як на о. Джарилгач, так і на прибережних озерах Джарилгацької затоки. Загальна чисельність гніздових пар біля 20.

Кулик-сорока (*Haematopus ostralegus* L.). Звичайний мігруючий та гніздовий птах. Гнізда знайдено як на материковій частині Парку, біля прибережних озер Джарилгацької затоки, так і на островах Каржинських і Джарилгач. Обліковано від 10 до 20 гніздових пар. Загальна чисельність пар зменшується.

Коловодник ставковий (*Tringa stagnatilis* Bechstein). Рідкісний пролітний вид. Відмічався у травні 2017р. на рисових полях.

Кульон великий (*Numenius arquata* L.). Мігрує та зимує на узбережжі Джарилгацької затоки. Чисельність зменшується. Зустрічається на о. Джарилгач (Коси Глибока та Дурілова) у гніздовий період, веде себе обережно. Гнізд не знаходили.

Кульон середній (*Numenius phaeopus* L.). Нечисленний пролітний вид.

Дерихвіст лучний (*Glareola pratincola* L.). Нечисленний пролітний вид. Зустрічався на узбережжі Джарилгацької затоки та на о. Джарилгач в травні та липні. Гніздування не помічено.

Мартин каспійський (*Larus ichthyaetus* Pall.). Рідкісний, нерегулярно залітний вид. Відмічався двічі (2012 та 2013 роки) у червні та жовтні. Тримався у зграях інших видів мартинів.

Крячок каспійський (*Hydroprogne caspia* Pall.). Мігрує та зустрічається під час гніздового сезону на Каржинський косі та на острові Джарилгач. Спостерігалось парування, шлюбні ігри. Гнізд не знайдено. Можливо гнізда розорюються пернатими та м'ясоїдними хижакми, щільність яких на острові висока.

Крячок малий (*Sterna albifrons* Pall.). Звичайний мігруючий та гніздовий птах. Чисельність гніздових пар різко зменшується. Гнізда гинуть під час штормів та від хижацтва. Гніздування дуже не стабільне. У різні роки обліковано від 12 до 20 гнізд.

Сова болотяна (*Asio flammeus* Pont.). Вид втратив статус гніздового. Зустрічався тільки під час зимівлі на узбережжі Джарилгацької затоки.

Сиворакша (*Coracias garrulus* L.). Зустрічається під час міграцій. Чисельність незначна.

Сорокопуд червоноголовий (*Lanius senator* L.). Пролітний вид о. Джарилгач. Чисельність незначна

Сорокопуд сірий (*Lanius excubitor* L.). Рідкісний пролітний і зимуючий вид.

Таблиця 1. Видовий склад, чисельність та місця зустрічей рідкісних видів птахів району Національного природного парку «Джарилгацький» у 2010-2017 роках

Вид	Місце знахідки	Координати у десятигрібній системі		Дата знахідки	Додаткова інформація	Авторство знахідки
		широта	довгота			
<i>Pelecanus onocrotalus</i> L.	Коса о. Джарилгач	Не відомо	Не відомо	15.05.2010 та 16.05.2010	70 особин, сезонні скупчення	(Панченко, 2015)
	Каржинські острови та Каржинська затока	46.121932	33.028670	24.05.2013	400 особин, спроба гніздування	(Руденко, Роман, 2013)
		46.121932	33.028670	12.05.2017	30 особин	Шешина Н.В.
	Джарилгацька затока біля с. Лазурне	46.077091	32.566174	03.06.2013	600 особин. Кормові скупчення.	Бабой І.О.
	О. Джарилгач, ур. «Пиндики»	46.047643	32.882011	29.07.2013	250 особин, постійні літні скупчення	Руденко А.Г., Семенюк С.К.
		46.047643	32.882011	25.06.2015	300 особин, спроба гніздування	Руденко А.Г., Коваленко В.М.
		46.047643	32.882011	18.05.2016	360 особин, постійні літні скупчення	Руденко А.Г., Руденко В.П.
		46.047643	32.882011	06.05.2017	30 особин. Кормові скупчення.	Бабой І.О.
		46.047643	32.882011	07.06.2017	121 особина, постійні літні скупчення	Руденко А.Г., Руденко В.П.
		46.034417	32.820807	13.07.2017	38 особин, постійні літні скупчення	Руденко А.Г., Руденко В.П.
	Джарилгацька затока біля с. Лазурне	46.077091	32.566174	04.06.2013	600 особин, кормові скупчення	(Руденко, Коваленко, 2016)
		46.077091	32.566174	30.06.2017	380 особин, кормові скупчення	Коваленко В.М. Руденко В.П.
		46.09.7014	32.603561	26.10.2017	1 особина, політ з заходу на схід	Руденко А.Г., Руденко В.П. та Коваленко Т.А.
	Внутрішні озера східної частини о. Джарилгач, поблизу коси Глибока	46.112326	33.047724	29.07.2013	40 особин, відпочинок	Руденко А.Г. Семенюк С.К.
		46.030611	32.958024	18.05.2016	46 особин, відпочинок	Руденко В.П.
46.017780		33.044981	11.05.2017	6 особин, на озері в районі кордону	Чаплігіна А.Б., Надточий Г.С., Руденко В.П.	
<i>Pelecanus crispus</i> Bruch.	Каланчакська затока, біля півострова Карадай	46.121932	33.179371	26.07.2013	2 особини, кормилися на затоці поряд з лебедями-шипунами	Руденко А.Г., Шульга С.М.
<i>Phalacrocorax aristotelis</i> L.	с. Лазурне, Скадовський район, Херсонська обл..	46.072789	32.536904	08.08.2017	Перша реєстрація виду. Нерегулярний заліт. 1 статевонезріла особина, біля моря (подробиці не відомі)	Ровінська С.
	Коса о. Джарилгач	Невідомо	Невідомо	29.08.2017	Нерегулярний заліт. 2 статевонезрілі особини, відпочинок на березі Каркінітської затоки	Lavrenchuk Ivan
<i>Ardeola ralloides</i> Scopoli	Каржинські острови	46.113446	32.042586	24.05.2013	Міграція. 1 особина, на острові	Руденко А.Г.

Вид	Місце знахідки	Координати у десятигрібній системі		Дата знахідки	Додаткова інформація	Авторство знахідки
		широта	довгота			
<i>Platalea leucorodia</i> L.	Коса о. Джарилгач	Невідом	Невідомо	15.05.2010	Міграція. 6 особин, відпочинок на косі	(Панченко, 2015)
		46.066431	32.546433	04.06.2013	Літнє перебування. 8 особин, харчування на мілководді затоки біля коси	Руденко А.Г.
		46.066431	32.546433	15.06.2013	Літнє перебування. 11 особин, відпочивали на косі	(Руденко, Коваленко, 2016)
	о. Джарилгач, Коса Дурилова	46.041510	32.821574	13.07.2017	8 особин, відпочинок на острові	Руденко А.Г., Руденко В.П.
<i>Plegadis falcinellus</i> L.	О. Джарилгач, озера біля кордону	46.024258	33.031384	24.04.2013	Міграція. 8 особин, відпочинок на озері	Служба держохорони Парку
	О. Джарилгач, озера біля кордону	46.024258	33.031384	20.05.2013	Міграція. 5 особин, відпочинок на озері	Служба держохорони Парку
	О. Джарилгач, озера	Невідомо	Невідомо	08.05.2016	Міграція. Згряя біля 10 особин, відпочинок на озері	Чаплігіна А.Б., Надточий Г.С.
<i>Ciconia nigra</i> L.	Рисові чеки поблизу м. Скадовськ	46.13.4997	32.854229	3.10.2013	1 особина, політ з заходу на схід. Нерегулярно залітає	(Руденко, Коваленко, 2016)
<i>Rufibrenta ruficollis</i> Pall.	Біля с. Красне Скадовського району	46.129168	32.748096	20.01.2009	Зимівля. 10 особин, у зграї гуски білолобої	Руденко А.Г. та співробітники ЧБЗ
	Поля біля с. Красне Скадовського району	46.132903	32.793146	26.10.2012	Зимівля. 31 особин у зграї з 500 особин гуски білолобої	Руденко А.Г.
	Поля біля с. Лиманське	46.110641	32.666696	23.11.2012	Зимівля. 3 особини у зграї з 60 особин лебедя кликуна	Руденко А.Г.
	Поля між с. Новоросійське і с. Лазурне Скадовського району	46.104647	32.609235	02.11.2014	Зимівля. 2 особини у зграї 58 особин гуски сірої	Служба держохорони Парку
<i>Cygnus bewickii</i> Yarrell	Джарилгацька затока біля с. Лазурне	46.081713	32.584534	27.12.2013	Зимівля. 2 особини в зграї з 15 лебедів кликунів. Харчування на затоці	Руденко А.Г. Коваленко В.М.
	Джарилгацька затока, ур. Турецька бухта	46.114940	32.850197	20.11.2014	Міграція. 3 особини у зграї кликунів	Коваленко В.М.
<i>Tadorna ferruginea</i> Pall.	О. Джарилгач, район кордону лісомисливського господарства	46.018202	33.039214	14.05.2013	2 особини (пара) на озері біля кордону	Єгері ДЛМГ «Скадовське»
<i>Anas strepera</i> L.	Каржинські острови	46.112588	33.040386	13.06.2013	Гніздування. 1 особина самиці на гнізді з 5 яєць	Руденко А.Г.
	Джарилгацька затока біля с. Красне Скадовського району	46.114943	32.784303	17.01.15	Зимівля. 15 особин, разом з крижнями	Коваленко В.М.
	Джарилгацька затока, біля с. Лазурне	46.071732	32.568359	31.01.15	Зимівля. 14 особин, у зграї з кряквами	Коваленко В.М.
	Джарилгацька затока, порт Скадовськ	46.104252	32.911219	26.02.2015	Зимівля. 9 особин у зграї з іншими качками (крижень, свиць)	Коваленко В.М.

Вид	Місце знахідки	Координати у десятигрішній системі		Дата знахідки	Додаткова інформація	Авторство знахідки
		широта	довгота			
<i>Anas strepera</i> L.	О. Джарилгач, Коса Мілка	46.054318	32.869474	23.06.2015	Гніздування. 4 особини на озері	Руденко А.Г., Коваленко В.М.
	О. Джарилгач, Коса Глибока	46.032289	32.956300	02.08.2015	Гніздування. 4 особини на озері	Коваленко В.М.
	Узбережжя Джарилгацької затоки, коса Свиняча	46.115760	32.866601	01.10.15	Міграція. 31 особина у зграї крижнів	Руденко А.Г., Коваленко В.М., Руденко В.П.
	О. Джарилгач, Урочище «Пиндики»	46.049542	32.877596	03.06.2017	Гніздування. 5 особин у зграї крижня на озері	Руденко А.Г., Руденко В.П.
	Узбережжя Джарилгацької затоки біля с. Лазурне	46.071732	32.568359	26.10.2017	Міграція. 1 самець у зграї крижнів	Руденко А.Г., Руденко В.П., Коваленко Т.А.
<i>Bucephala clangula</i> L.	Каркінітська затока біля коси о. Джарилгач у с. Лазурне	46.064780	32.540951	26.10.2012	Міграція. 12 (7 самців, 5 самиць) особин у коси Джарилгач. Харчування	Руденко А.Г.
	О. Джарилгач біля ур. Маяки, Какітінська затока	46.014393	33.082562	12.11.2013	Міграція та зимівля. 34 особини. Переважають самці.	Руденко А.Г., Шульга С.М., Роман Є. Г.
<i>Somateria mollissima</i> L.	О. Джарилгач, коса	Невідомо	Невідомо	15.05.2010	2 особини, відпочинок на косі	(Панченко, 2015)
	Каржинські острови	46.113446	32.042586	24.05.2013	7 особин самиць. Біля островів на затоці	Руденко А.Г.
	О. Джарилгач, біля ур. Маяки, Какітінська затока	46.011695	33.071880	20.04.2015	2 самиці на березі моря	Служба держохорони Парку
	О. Джарилгач, Коса, узбережжя Какітінської затоки поблизу с. Лазурне	46.066801	32.551390	07.12.2015	Зимівля. 4 особини (2 самця і 2 самиці)	Служба держохорони Парку
	Каркінітська затока біля ур. Маяки	46.013550	33.085475	02.07.2016	10 особин, на воді (6 юв самців та 2 ad самиці)	Шешина Н.В.
	Узбережжя Каркінітської затоки біля кордону	46.008492	33.038621	11.05.2017	2 самця, відпочинок на березі	Чаплигіна А.Б., Надточий Г.С., Руденко В.П., ін..
	Узбережжя Каркінітської затоки, навпроти Коси Глибока	46.014056	32.942729	13.05.2017	22 самці, відпочинок на березі	Чаплигіна А.Б., Надточий Г.С., Руденко В.П., ін..
	Узбережжя Каркінітської затоки біля кордону	46.008492	33.038621	14.05.2017	27 самців, відпочинок на березі	Чаплигіна А.Б., Надточий Г.С., Руденко В.П., ін..
	Узбережжя Каркінітської затоки, навпроти Коси Глибока	46.014056	32.942729	03.06.2017	24 особини, самці, відпочинок на березі	Руденко А.Г., Руденко В.П.
	Коса о. Джарилгач	Невідомо	Невідомо	29.08.2017	Біля 10 особин різної статі та віку. Відпочинок на березі	Lavrenchuk Ivan
<i>Mergus serrator</i> L.	Каржинські острови	46.113680	33.042748	13.06.2013	2 особини самиць. Біля острову, можливо гніздування	Руденко А.Г.
	Джарилгацька затока біля коси Глибока	46.057638	32.933630	02.11.2014	2 самця у зграї качок	Служба держохорони Парку

Вид	Місце знахідки	Координати у десятигрібній системі		Дата знахідки	Додаткова інформація	Авторство знахідки
		широта	довгота			
<i>Mergus serrator</i> L.	Джарилгацька затока біля коси Глибока	46.044497	32.930717	18.05.2016	Можливе гніздування. 4 особини самиці, політ в сторону острова	Руденко А.Г., Коваленко В.М., Руденко В.П.
	О. Джарилгач, Коса Мілка	46.051236	32.876823	26.09.2016	2 особини, політ над затокою	Руденко А.Г., Руденко В.П.
	Карнінітська затока поблизу коси Глибока	46.008492	33.038621	03.06.2017	1 особина, самиця, відпочинок на березі, поблизу пухівок	Руденко В.П.
	О. Джарилгач, коса біля Лазурного	46.067745	32.545690	20.01.2017	Зимівля. 7 особин, в морі біля коси	Руденко А.Г., Руденко В.П., Коваленко Т.А.
<i>Circus cyaneus</i> L.	Біля с. Красне, Скадовського району	46.110347	32.731836	20.01.2009	Зимівля. 1 особина самиці	Руденко А.Г.
	Біля с. Лазурне, Скадовського району	46.081752	32.543006	15.01.2010	Зимівля. 1 особина самця	Руденко А.Г.
	Поля біля м. Скадовськ	46.140201	32.908622	17.01.2013	Зимівля 2 особини	Руденко А.Г.
	Поля біля м. Скадовськ	46.131077	32.909541	26.12.2013	Зимівля. 1 особина, самець	Руденко А.Г.
	Рисові чеки поблизу м. Скадовськ	46.134472	32.852585	23.02.2014	Зимівля 2 особини	Коваленко В.М.
	Біля с. Красне, Скадовського району	46.128884	32.782157	26.02.2015	Зимівля. 4 особини (3 самця і 1 самка)	Коваленко В.М.
	О. Джарилгач, район кордону ДП ДЛМГ «Скадовське»	46.018398	33.014530	13.08.2015	Міграція. 3 статево незріла особина	Літвіненко С.П. (Руденко і др., 2016)
	Біля с. Красне, Скадовського району	46.113026	32.732169	18.02.2016	Зимівля. 1 особина самця	Руденко В.П.
	Біля с. Красне, Скадовського району	46.108922	32.703590	30.01.2017	Зимівля. 1 особина, самиця	Руденко А.Г., Руденко В.П. Колаленко Т.А.
	Дитячі табори біля м. Скадовськ	46.116360	32.874667	30.01.2017	Зимівля. 1 особина, самиця	Руденко А.Г., Руденко В.П. Колаленко Т.А.
	Біля с. Лиманське	46.109923	32.674652	30.01.2017	Зимівля. 1 особина, самець	Руденко А.Г., Руденко В.П. Колаленко Т.А.
	Урочище «Мар'їна роща» біля м. Скадовськ	46.117545	32.881880	20.02.2017	Зимівля. Мертва самиця -1 особина.	Руденко В.П. Гусарчук О. В.
	Біля с. Красне, Скадовського району	46.114693	32.739046	29.09.2017	Міграція. 2 статево- незрілі особини	Руденко В.П. Колаленко Т.А. Гусарчук О.В.
Дитячі табори біля м. Скадовськ	46.113977	32.820620	26.10.2017	Міграція. 2 самця	Руденко А.Г., Руденко В.П. Колаленко Т.А.	
<i>Circus macrourus</i> Gmel.	Узбережжя Джарилгацької затоки біля с. Красне	46.110317	32.727155	17.01.2014	Зимівля. 1 особина, самець	Руденко А.Г.
	О. Джарилгач, коса	Невідомо	Невідомо	29.08.2017	Міграція. 1 статево незріла особина	Lavrenchuk Ivan
<i>Circus pygargus</i> L.	О. Джарилгач, район кордону ДП ДЛМГ «Скадовське»	46.009508	33.017957	14.08.2015	Міграція. 5 особин статево незрілих птахів	(Руденко і др., 2016)
				та 15.08.2015		

Вид	Місце знахідки	Координати у десятигрішній системі		Дата знахідки	Додаткова інформація	Авторство знахідки
		широта	довгота			
<i>Circus pygargus</i> L.	Урочище «Мар'їна роца» біля м. Скадовськ	46.117545	32.881880	13.02.2017	Зимівля. 1 мертва статево незріла особина	Гусарчук О.В. Руденко В.П. Руденко А.Г.
	Урочище «Мар'їна роца» біля м. Скадовськ	46.117545	32.881880	08.09.2017	Міграція, 1 особина, самець	Гусарчук О.В. Руденко В.П. Коваленко Т.А.
	Урочище «Вітряки», біля с. Роворосійське	46.107779	32.655870	26.10.2017	Міграція. 1 особина, самець	Руденко А.Г., Руденко В.П. Коваленко Т.А.
<i>Haliaeetus albicilla</i> L.	Джарилгацька затока біля с. Красне, Скадовського району	46.114693	32.739046	20.01.2009	Зимівля, 1 особина самця	Руденко А.Г.
	Джарилгацька затока	46.114693	32.739046	15.01.2010	Зимівля. 4 особини	Руденко А.Г.
	Узбережжя між с. Красне та с. Лазурне	46.105515	32.688635	17.01.2013	Зимівля, 1 особина	Руденко А.Г.
	Дитячі табори біля м. Скадовськ	46.111076	32.820443	26.12.2013	Зимівля, 1 особина	Руденко А.Г.
	Джарилгацька затока	46.104795	32.943742	17.01.2014	Зимівля, 1 особина	Коваленко В.М.
		46.109240	32.892413	25.01.2014	Зимівля, 4 особини	Коваленко В.М.
		46.109570	32.965931	08.02.2014	Зимівля, 6 особини	(Руденко, Коваленко, 2016)
		46.117731	32.800572	27.02.2014	Зимівля, 1 особина	Коваленко В.М.
		46.104257	32.677160	10.10.2014	Міграція, 1 особина	Коваленко В.М.,
		46.104257	32.677160	28.10.2014	Міграція, 1 особина	Коваленко В.М.,
	Джарилгацька затока і материкові ділянки	46.103691	32.982147	02.11.2014	Міграція, 4 особини	Коваленко В.М.,
		46.098029	32.682468	26.02.2015	Зимівля, 3 особини	Коваленко В.М. Руденко А.Г.
		С. Лазурне та коса о. Джарилгач	46.073676	32.591829	18.02.2016	Зимівля, 3 особини
	Джарилгацька затока: узбережжя: від с. Тарасовка до с. Лазурного Скадовського району:	46.063624	33.000693	30.01.2017	Зимівля. 18 особин (5 дорослих і 13 молодих)	Руденко А.Г., Руденко В.П., Коваленко В.М. Шешина Н.В.
		46.063517	32.595548		01 особина	
46.063474		32.592525	3 особини			
46.063840		32.584103	1 особина			
46.064146		32.580649	2 особини			
46.063762		32.573056	1 особина			
46.063411		32.571817	1 особина			
46.062851		32.565521	1 особина			
46.062677		32.564613	2 особини			
46.063963		32.494228	1 особина			
46.070168		32.470512	2 особини			
46.063049		32.433413	1 особина			
46.064334	32.431655	1 особина				
<i>Grus grus</i> L.	Урочище Вітряки, біля с. Новоросійськ, Скадовського району	46.109420	32.644823	26.10.2012	Міграція. 2 зграї (із 121 особини і 14 особин)	Руденко А.Г.
	О. Джарилгач, Коса, західна частина	46.059228	32.623559	01.10.2015	Міграція, зграя в 120 особин	Служба держохорони Парку
	С. Красне, Скадовського району	46.113770	32.734781	01.10.2015	Міграція. Зграя з 37 особин	Руденко А.Г., Руденко В.П.
	Біля с. Лиманське, Скадовського району	46.109494	32.672480	07.10.2015	Міграція. Зграя з 48 особин	Руденко А.Г., Руденко В.П.

Вид	Місце знахідки	Координати у десятигрішній системі		Дата знахідки	Додаткова інформація	Авторство знахідки
		широта	довгота			
<i>Grus grus</i> L.	М. Скадовськ	46.110905	32.903952	15.03.2015	Міграція. Зграя з 60 особин	Служба держохорони Парку (Руденко, Коваленко, 2016)
	О. Джарилгач, озера біля кордону лісників	46.018773	33.020233	08.04.2015	Відпочинок біля озера, зграя з 30 особин	Служба держохорони Парку (Руденко, Коваленко, 2016)
	М. Скадовськ	46.110905	32.903952	23.03.2016	Міграція, 2 зграї 14 і 50 особин	Служба держохорони Парку
	М. Скадовськ	46.110905	32.903952	19.10.2016	Міграція, зграя з 56 особин	Служба держохорони Парку
	Біля с. Красне, Скадовського району	46.119898	32.733660	27.03.2017	Міграція, зграя з 90 особин	Служба держохорони Парку
	Дитячі табори біля м Скадовськ.	46.111268	32.826628	29.09.2017	Міграція, зграя з 52 особин	Руденко В.П., Коваленко Т.А.
<i>Anthropoides virgo</i> L.	О. Джарилгач, озера біля кордону лісників	46.018773	33.020233	08.04.2015	Міграція, зграя з 7 особин, відпочинок біля озера	Служба держохорони Парку, Коваленко В.М.
	Рисові чеки біля м. Скадовськ	46.142879	32.007008	13.09.2017	4 особини на полі	Войтенко Т.А.
<i>Burhinus oedicnemus</i> L.	Біля озера в урочищі Маяки	46.016822	33.050516	17.08.2015	1 особина	(Руденко, Чаплигіна та ін., 2016)
<i>Charadrius hiaticula</i> L.	О. Джарилгач, район мисливських хатинок, берег моря	46.007814	33.018226	3 12.08.2015 по 21.08.2015	1 особина	Надточий Г.С. (Руденко, Чаплигіна та ін., 2016)
<i>Charadrius alexandrinus</i> L.	Західна частина о. Джарилгач	Невідомо	Невідомо	16.05.2010	Гніздування. 7 особин (3 пари і 1 самець),	(Панченко, 2015)
	Східна частина о. Джарилгач	Невідомо	Невідомо	17.05.2010	Гніздування. 7 особин (3 пари і 1 пташеня)	(Панченко, 2015)
	Каржинська коса	46.111942	33.026179	24.05.2013	На озері, 2 особини	Руденко А.Г., Роман Є.Г., Шешина Н.В.
	Коса о. Джарилгач біля с. Лазурне	46.066509	32.547728	04.06.2013	Гніздування. 4 особини (2 пари, 1 гніздо з 4 яйцями)	Руденко А.Г.
	О. Джарилгач, район мисливських хатинок, берег моря	46.008621	33.017359	3 12.08.2015 по 21.08.2015	Гніздування, початок міграції. 5 особин	(Руденко, Чаплигіна та ін., 2016)
	О. Джарилгач, озера біля коси Глибока	46.026434	32.927719	03.06.2017	Гніздування. 5 особин (3 гніздові пари)	Руденко А.Г., Руденко В.П.
	О. Джарилгач, озера на косі Мілка	46.040958	32.897454	30.06.2017	Гніздування. 4 особини	Руденко А.Г., Руденко В.П.
<i>Himantopus himantopus</i> L.	Каржинська коса	46.112755	33.02924	24.05.2013	Гніздування. 2 особини	Руденко А.Г., Роман Є.Г., Шешина Н.В.
	О. Джарилгач, озера біля урочища Маяки	46.019280	33.051423	16.06.2014	Гніздування. 5 особин, на озері	Шешина Н.В.
	Східні околиці м. Скадовськ	46.109685	32.949764	Червень, 2015	Гніздування, 14 особин	(Руденко, Коваленко, 2016)
	О. Джарилгач, озера біля урочища Маяки	46.019280	33.051423	09.08.2016	Гніздування. 4 особини (2 молодих птаха)	Руденко В.П.

Вид	Місце знахідки	Координати у десятичній системі		Дата знахідки	Додаткова інформація	Авторство знахідки
		широта	довгота			
<i>Himantopus himantopus</i> L.	Узбережжя Джарилгацької затоки, урочище Вітряки	46.105659	32.661408	14.05.2017	Пара (2 особини) на озері	Руденко В.П., Коваленко Т.А.
	О. Джарилгач, озера біля Маяків	46.016355	33.049528	06.05.2017	Пара (2 особини) на озері	Чаплігіна А.Б., Руденко В.П.
<i>Recurvirostra avosetta</i> L.	О. Джарилгач, західна частина	Невідомо	Невідомо	16.05.2010	6 особин	(Панченко, 2015)
	Східні околиці м. Скадовськ, Каржинська коса	46.109685	32.949764	27.05.2013	Гніздування. 8 особин	(Руденко, Коваленко, 2016)
	На озерах біля с. Красне, Скадовського району	46.115733	32.789262	26.05.2014	3 особини. Харчування на озері	Служба держохорони Парку
	Біля с. Лазурне, кінцева частина коси о. Джарилгач	46.068958	32.546948	01.10.2014	Міграція. 2 особини.	Служба держохорони Парку
	О. Джарилгач, озера біля урочища Маяки	46.019280	33.051423	15.06.2015	Гніздування. 5 особин (4 дорослі особини і 1 нельотне пташеня)	Шешина Н.В.
	О. Джарилгач, озера біля урочища Маяки	46.019280	33.051423	07.08.2016	3 статевонезрілі особини	Руденко В.П.
	О. Джарилгач, озера біля урочища Маяки	46.017484	33.046783	08.08.2016	8 особин (5 дорослі і 3 молоді птахи)	Руденко В.П.
	На озерах біля с. Красне, Скадовського району	46.115733	32.789262	06.05.2017	Гніздування. 3 особини	Руденко В.П., Коваленко Т.А.
	Західна конечність о. Джарилгач	46.068958	32.546948	06.05.2017	3 особини. Відпочинок на косі.	Руденко В.П., Коваленко Т.А.
	О. Джарилгач, озера біля мисливських будиночків	46.009994	33.023188	11.05.2017	Гніздування. 3 особини	Чаплігіна А.Б., Надточий Г.С., Руденко В.П.
	О. Джарилгач, озера на косі Глибока	46.034381	32.754074	14.05.2017	Гніздування. 9 особин	Чаплігіна А.Б., Надточий Г.С., Руденко В.П.
	О. Джарилгач, озера на косі Глибока і в бухті	46.024659	33.023722	16.05.2017	Гніздування. 12 особин.	Чаплігіна А.Б., Надточий Г.С., Руденко В.П.
	О. Джарилгач, озера на косі Глибока	46.034381	32.924915	06.06.2017	Харчування на озерах. 2 особини	Руденко А.Г., Руденко В.П.
<i>Haematopus ostralegus</i> L.	О. Джарилгач, коса	Невідомо	Невідомо	15.05.2010	Міграція та гніздування. 52 особини	(Панченко, 2015)
	О. Джарилгач, західна частина	Невідомо	Невідомо	16.05.2010	Гніздування, 7 особин	(Панченко, 2015)
	О. Джарилгач, східна частина	Невідомо	Невідомо	17.05.2010	Гніздування, 11 особин	(Панченко, 2015)
	Каржинська коса	46.112065	33.028866	24.05.2013	Гніздування. 2 особини, 2 хибних гнізда	Руденко А.Г.
	О. Джарилгач, кінцева частина коси біля с. Лазурне	46.068958	32.546948	04.06.2013	Гніздування. 2 особини	Руденко А.Г.
	Каржинські острови	46.113102	33.036655	13.06.2013	Гніздування 1 пари на косі більшого острова. Гніздо з 4 яйцями	Руденко А.Г.
	О. Джарилгач, озера біля кордону лісників	46.025087	33.015326	26.05.2014	Гніздування, відпочинок 7 особин	Служба держохорони Парку
	О. Джарилгач, озера на косі Глибока	46.039925	32.942628	10.07.2014	Гніздування. 5 особин (1 особина статевонезріла)	Служба держохорони Парку
	Джарилгацька затока біля с. Красне, Скадовського району	46.118069	32.787446	10.10.2014	Міграція, 5 особин	Служба держохорони Парку

Вид	Місце знахідки	Координати у десятичній системі		Дата знахідки	Додаткова інформація	Авторство знахідки
		широта	довгота			
<i>Haematopus ostralegus</i> L.	О. Джарилгач, озера біля урочища Маяків	46.019280	33.051423	10.05.2015	Гніздування, 4 особини	Служба держохорони Парку
	О. Джарилгач, озера на косі Глибока	46.039925	32.942628	19.06.2015	Гніздування, 8 особин	Служба держохорони Парку
	О. Джарилгач, урочище Пиндики	46.039155	32.889665	23.06.2015	Гніздування, 15 особин	(Руденко, Коваленко, 2016)
	О. Джарилгач, узбережжя Карнінітської затоки	46.011827	32.934108	12.08.2015 – 21.08.2015	Початок міграції, 3 особини	(Руденко та ін., 2016)
	О. Джарилгач, озера на косі Глибока	46.039925	32.942628	18.05.2016	Гніздування, 3 особини	Руденко А.Г., Руденко В.П.
	О. Джарилгач, озера на косі Мілка	46.039155	32.889665	18.05.2016	3 особини (пара та 1 пташеня)	Руденко А.Г., Руденко В.П.
	О. Джарилгач, озера в урочищі Маяки	46.013718	33.074142	09.08.2016	4 особини, відпочинок та харчування	Руденко В.П.
	Узбережжя Джарилгацької затоки біля дитячих таборів	46.118500	32.869238	06.05.2017	Гніздування, 6 особин, знайдено 1 гніздо з 3 яйцями	Руденко А.Г., Руденко В.П., Коваленко В.М., Коваленко Т.А.
	Узбережжя Джарилгацької затоки урочище Вітряки	46.105659	32.661408	06.05.2017	Відпочинок на березі, 1 особина	Руденко А.Г., Руденко В.П., Коваленко В.М., Коваленко Т.А.
	Кінцева частина коси о. Джарилгач, біля с. Лазурне	46.068958	32.546948	06.05.2017	Гніздування, 2 особини	Руденко А.Г., Руденко В.П., Коваленко В.М., Коваленко Т.А.
	Каржинські острови	46.112602	33.036774	06.05.2017	Гніздування, 1 пара, птахи на гнізді	Руденко А.Г., Руденко В.П., Коваленко В.М., Коваленко Т.А.
	О. Джарилгач: біля хатинок мисливців, озера на косі Глибока та озера біля Маяків	46.009638	33.023222	8.05.– 16.05.2017	Гніздування, 33 собини	Чаплигіна А.Б., Надточий Г.С., Руденко В.П. та ін..
		46.039925	32.942628			
		46.014742	33.044835			
	О. Джарилгач, озера на косі Глибока	46.034062	32.913875	06.06.2017	Гніздування, 6 особин	Руденко А.Г., Руденко В.П.
О. Джарилгач, озера урочища Пиндики	46.044678	32.888564	07.06.2017	Гніздування, 10 особин	Руденко А.Г., Руденко В.П.	
О. Джарилгач, озера урочища Пиндики	46.039795	32.889941	30.06.2017	Гніздування, 8 особин	Руденко В.П.	
О. Джарилгач, Коси Мілка та Дурілова	46.041510	32.821574	13.07.2017	Гніздування, 9 особин	Руденко А.Г., Руденко В.П.	
<i>Tringa stagnatilis</i> Bechstein	Рисові чеки біля м. Скадовськ	46.140977	32.833234	06.05.2017	Міграція, 4 особини	Руденко А.Г., Руденко В.П., Коваленко В.М., Коваленко Т.А.
<i>Numenius arquata</i> L.	Узбережжя Джарилгацької затоки, між селами Красне та Лазурне, Скадовського району	46.1125388	32.735699	20.01.2009	Зимівля, 6 особин	Руденко А.Г.
	Західна частина о. Джарилгач	Невідомо	Невідомо	16.05.2010	Міграція, 17 особин	(Панченко, 2015)

Вид	Місце знахідки	Координати у десятигрібній системі		Дата знахідки	Додаткова інформація	Авторство знахідки
		широта	довгота			
<i>Numenius arquata</i> L.	С. Красне, узбережжя Джарилгацької затоки	46.109551	32.720846	26.10.2012	Міграція, 1 особина	Руденко А.Г.
	С. Красне, узбережжя Джарилгацької затоки	46.109551	32.720846	26.12.2013	Зимівля, 4 особини	Руденко А.Г., Коваленко В.М.
	С. Красне, узбережжя Джарилгацької затоки	46.109551	32.720846	25.01.2014	Зимівля, 4 особини	Руденко А.Г., Коваленко В.М.
	Узбережжя Джарилгацької затоки біля с. Лазурне	46.080077	32.544791	02.11.2014	Міграція, 2 особини	Коваленко В.М.
	О. Джарилгач, Озера коси Глибока	46.030815	32.756346	18.05.2016	Можливо гніздування, 2 особини	Руденко А.Г., Руденко В.П.
	О. Джарилгач, озера коси Глибока	46.033226	32.325868	12.05.2017	Міграція, 1 особина	Руденко В.П.
	О. Джарилгач, озера коси Глибока	46.033226	32.325868	06.06.2017	Можливо гніздування, 2 особини	Руденко А.Г., Руденко В.П.
	О. Джарилгач, коса Дурілова	46.041510	32.821574	13.07.2017	Літнє перебування на острові, 1 особина	Руденко А.Г., Руденко В.П.
	Коса о. Джарилгач біля с. Лазурне	46.066250	32.547139	29.09.2017	Міграція, 12 особин	Руденко В.П., Коваленко Т.А.
	Коса о. Джарилгач біля с. Лазурне	46.066250	32.547139	26.10.2017	Міграція, 2 особини	Руденко А.Г., Руденко В.П., Коваленко Т.А.
<i>Numenius phaeopus</i> L.	Західна частина о. Джарилгач	Невідомо	Невідомо	16.05.2010	Міграція, 3 особини	(Панченко, 2015)
	С. Красне, узбережжя Джарилгацької затоки	46.109551	32.720846	26.10.2012	Міграція, 2 особини	Руденко А.Г.
	О. Джарилгач, озера на косі Глибока	46.039925	32.942628	16.05.2017	Міграція, 1 особина	Чаплігіна А.Б., Надточій Г.С., Руденко В.П. та ін.
<i>Glareola pratincola</i> L.	Каржинська коса	46.117022	33.025107	24.05.2013	Міграція, 24 особини	(Руденко, Коваленко, 2016)
	Карадайська коса	46.131220	33.208787	26.07.2013	Перебування влітку, 2 особини	Руденко А.Г., Шульга С.М.
	Узбережжя Джарилгацької затоки біля с. Красне	46.109551	32.720846	06.05.2017	Міграція, 4 особини	Руденко А.Г., Руденко В.П., Коваленко В.М., Коваленко Т.А.
	О. Джарилгач, озера на косі Глибока	46.039925	32.942628	16.05.2017	Міграція, 4 особини	Чаплігіна А.Б., Надточій Г.С., Руденко В.П. та ін.
<i>Larus ichthyaetus</i> Pall.	О. Джарилгач, коса біля с. Лазурне	46.066078	32.546575	26.10.2012	Міграція, 1 особина у клубі серед інших мартинів	Руденко А.Г.
	О. Джарилгач, коса біля с. Лазурне	46.066078	32.546575	04.06.2013	Літнє перебування, 1 особина	Руденко А.Г.
<i>Hydroprogne caspia</i> Pall.	О. Джарилгач, коса біля с. Лазурне	46.066078	32.546575	15.05.2010	Міграція, 1 особина	(Панченко, 2015)
	Коса Каржинська	46.111899	33.027879	24.05.2013	Спарювання, 9 особин у скупченні з іншими крячками	Руденко А.Г., Роман Є.Г.

Вид	Місце знахідки	Координати у десятигрішній системі		Дата знахідки	Додаткова інформація	Авторство знахідки
		широта	довгота			
<i>Hydroprogne caspia</i> Pall.	Кінцевий мис о. Джарилгач	46.016414	33.079404	27.06.2013	Можливо втрачені гнізда, 8 особин, разом з іншими видами крячків	Руденко А.Г.
	О. Джарилгач, коса біля с. Лазурне	46.066078	32.546575	04.06.2013	Можливе гніздування, в клубі з іншими видами крячків, 10 особин	(Руденко та ін., 2017).
	О. Джарилгач, коса біля с. Лазурне	46.066078	32.546575	06.05.2017	Міграція, 4 особини у скупченні з рябодзьобим крячком	Руденко А.Г., Руденко В.П., Коваленко В.М., Коваленко Т.А.
	О. Джарилгач, озера біля урочища Маяки	46.014931	33.043226	11.05.2017	Міграція, 2 особини	Чаплігіна А.Б., Надточій Г.С., Руденко В.П.
	О. Джарилгач, коса Дурілова	46.041510	32.821574	13.07.2017	Літнє перебування, 4 особини	Руденко А.Г., Руденко В.П.
<i>Sterna albifrons</i> Pall.	Коса Каржинська	46.111899	33.027879	24.05.2013	У скупченні інших видів крячків, 2 особини	Руденко А.Г., Роман Є.Г.
	Коса о. Джарилгач біля с. Лазурне	46.066078	32.546575	04.06.2013	Гніздування. 12 гнізд, 6 з них без яєць	(Руденко та ін., 2017)
	Кінцевий мис о. Джарилгач	46.016414	33.079404	27.06.2013	Гніздування. 10 особин, 5 пустих гнізд	(Руденко, та ін., 2017)
	Узбережжя Джарилгацької затоки, коса Свиняча	46.116422	32.786962	06.05.2017	2 особини, шлюбна поведінка	Руденко А.Г., Руденко В.П., Коваленко В.М., Коваленко Т.А.
	О. Джарилгач, озера біля урочища Маяки	46.014931	33.043226	11.05.2017	5 особин в скупченні інших видів крячків	Чаплігіна А.Б., Надточій Г.С., Руденко В.П. та ін..
<i>Asio flammeus</i> Pont.	Дитячі табори біля м. Скадовськ, на березі затоки	46.112966	32.819838	26.12.2013	Зимівля, 1 особина	Руденко А.Г., Коваленко В.М.
	Узбережжя Джарилгацької затоки біля с. Красне	46.109604	32.729056	25.01.2014	Зимівля, 1 особина, на березі затоки	Руденко А.Г., Коваленко В.М.
<i>Coracias garrulus</i> L.	О. Джарилгач, коса	Невідомо	Невідомо	15.05.2010	Міграція, 6 особин	(Панченко, 2015)
	О. Джарилгач, лісові насадження біля мисливських будиночків	46.010131	33.017556	17.08.2015	Міграція, 1 особина	(Руденко та ін., 2016)
	О. Джарилгач, біля мисливських будиночків	46.010841	33.017545	13.05.2017	Міграція, 1 особина	Чаплігіна А.Б., Надточій Г.С., Руденко В.П. та ін..
<i>Lanius senator</i> L.	О. Джарилгач, центральна частина коси	Невідомо	Невідомо	15.05.2010	Міграція, 1 особина самця	(Панченко, 2015)
	О. Джарилгач, центральна частина	Невідомо	Невідомо	16.05.2010	Міграція, 1 особина самця	(Панченко, 2015)
<i>Lanius excubitor</i> L.	О. Джарилгач, район кордону лісників	46.019193	33.014887	14.12.2012	Зимівля, 1 особина	Єгері ДЛМГ «Скадовське»

Література

1. Ардамацкая Т. Б., Руденко А. Г. Позвоночные животные Черноморского биосферного заповедника. Аннотированный список птиц // Вестн. зоолог. – 1996, отд. вып., №1. – С.19-38.
2. Ардамацкая Т. Б. Краткая характеристика орнитофауны о. Джарылгач // Биоразнообразие Джарылгача: современное состояние и пути сохранения. – Вестн. зоологии. – 2000. – С.74-83; 186-197.
3. Панченко П. С. К орнитофауне острова Джарилгач (Херсонская область): Птихи Азово-Черноморского региона: Материали 34 наради Азово-Черноморської орнітологічної робочої групи 16-18 жовтня 2015р. – Одеса: Одеса, 2015. – С. 42-57.
4. Руденко А. Г. Історія вивчення та результати інвентаризації видового різноманіття орнітофауни району Національного природного Парку «Джарилгацький». Інвентаризація біорізноманіття в межах природно-заповідного фонду// Збірник наукових праць ГНБС, Ялта, 2013, т.135. – С. 145- 154.
5. Руденко А. Г., Роман Е. Г. Про необхідність збереження островів та масового гніздування птахів у затоках Північного Причорномор'я: Птицы и окружающая среда, Сб. научн. работ /Под редакцией Русева И.Т., Стойловского В.П., Корзюкова А.И., Кивганова Д.А. – Одеса:Апрель, 2013. – С.167-171.
6. Руденко А. Г., Коваленко В. М., Руденко В. П. Результати інвентаризації гніздової групи колоніальних птахів на острові Джарилгач та необхідні заходи для їх охорони і збільшення чисельності: Регіональні аспекти флористичних і фауністичних досліджень: Мат-ли IV міжнар. наук.-практ. конф. (28-29 квіт. 2017р., смт путила, Чернівецька обл., Україна) /наук. Ред.. І.В. Скільський, А.В. Юзик; М-во екології та природ. ресурсів України, Нац. природ. Парк «Черемоський» та ін. – Чернівці: Друк Арт, 2017. – С. 202-205.
7. Руденко В. П., Коваленко В. М. Нові відомості з інвентаризації рідкісних видів птахів, що зимують, мігрують та кочують у Національному природному парку «Джарилгацький»// "Troglodytes". Праці західноукраїнського орнітологічного товариства. – Львів, 2016, вип.7. – С. 103-111.
8. Фесенко Г. В., Бокотей А. А. Анотований список українських наукових назв птахів фауни України (з характеристикою статусу видів). – Київ-Львів, 2007. – 112 С.
9. Червона Книга України. Тваринний світ. Розділ Птахи. – Київ: «Глобалконсалтинг», 2009. – С. 398-484.

М. Ю. Русин,
М. А. Гхазали

Институт зоології ім. І.І. Шмальгаузена НАН України
ellobius.talpnus@gmail.com

МЫШОВКИ УКРАИНЫ

Таксономия мышовок, обитающих на территории Украины, была существенно пересмотрена в последнее время (Cserkesz et al., 2016). Было показано, что степные мышовки, обитающие на большей части территории Украины, следует отнести к отдельному виду, а т.н. темные мышовки (север Луганской области) должны быть переведены в статус подвида в составе широкоареальной степной мышовки. Таким образом, в фауне Украины насчитывается 4 вида. Номенклатура этих форм была приведена в соответствии с Кодексом зоологической номенклатуры (Rusin et al., 2016).

Семейство Sminthidae
Род *Sicista* Griffith, 1827
Sicista betulina (Pallas, 1779) лесная мышовка
Sicista strandi Formozov, 1931 мышовка Штранда
Sicista subtilis severtzovi Ognev, 1935 степная мышовка Северцова*
Sicista lorigera (Nordmann, 1839) степная мышовка Нордманна

* – Название «темная мышовка» к степной мышовке Северцова является малоприменимым, т.к. к этой форме относятся как темноокрашенные особи из Белгородской области, так и светлоокрашенные формы из Луганской и Ростовской областей.

Место находки	Координаты		Дата	Дополнительная информация	Авторство находки
	Широта	Долгота			
<i>Sicista strandi</i>					
Луганская обл., Свердловский р-н, окр. с. Провалье, Луганский природный заповедник, Провальская степь, Калиновский участок	48.138	39.820	2005-2009	Ежегодно регистрировались 1-3 особи, карагана	М. Русин
Луганская область, Меловской р-н, Луганский природный заповедник, Стрельцовская степь	49.293	40.073	29-31 мая 2013	6 особей, карагана	М. Русин, Т. Черкес
<i>Sicista subtilis severtzovi</i>					
Луганская обл., Славяносербский р-н, окр. с. Кряковка, Луганский природный заповедник, Трехизбенская степь	48.774	38.947	2012	1 особь, видео, псаммофитная степь	В. Тимошенко, устное сообщение
Луганская обл., Славяносербский р-н, окр. с. Трехизбенка, Луганский природный заповедник, Трехизбенская степь	48.793	38.956	1-2 июня 2013	4 особи, псаммофитная степь	М. Русин, Т. Черкес
<i>Sicista lorigera</i>					
Кировоградская обл., Компанеевский р-н, окр. с. Сасовка	48.286	32.311	09.04.2008	1 особь, степной склон балки; фото этой особи были использованы и для <i>S. subtilis</i> , и для <i>S. severtzovi</i> в Красной книге Украины (2009)	А. Зиненко, устное сообщение
Одесская обл., Тарутинский р-н, Тарутинская степь	46.2926	29.3718	21.04.2015	1 особь, степь	М. Русин, М. Гхазали, Т. Черкес
Днепропетровская обл., Петриковский р-н, ур. Николаевские пески	48.524	34.754	01.05.2015	1 особь, псаммофитная степь	М. Русин, М. Гхазали, Т. Черкес
Херсонская область, Цюрупинский р-н, окр. с. Новая Маячка	46.6025	33.1512	10.10.2016	1 особь, псаммофитная степь	М. Русин, В. Бусел
Херсонская обл., Цюрупинский р-н, окр. с. Саги	46.60	32.84	Май 2015	1-2 особи, псаммофитная степь на месте сгоревшей сосны	Т. Черкес, устное сообщение
Херсонская обл., Голопристанский р-н, Черноморский заповедник, Соленоозерный участок	46.455	32.011	Май 2017, июль 2017	40 регистраций, в том числе 5 повторных отловов	М. Русин, М. Гхазали, В. Бусел, Н. Недялков

Отдельно необходимо отметить опубликованные ложные координаты степной мышовки. В работе Т. Черкеса и соавторов (2015) указана одна особь, названная «Херсон» с координатами 48°29' N 32°33' E (фактически окрестности Кропивницкого). На самом деле данная

особь была найдена на Соленоозерном участке Черноморского заповедника в 2008 г.

Данная работа была выполнена при частичной поддержке фонда Rufford (15510-1 и 20669-2), а также проектов ДФФД (Ф61-105/2015 и Ф76/86-2017).

Литература

1. Cserkész T., Aczél-Fridrich Z., Hegyeli Z., Sugár S., Czabán D., Horváth O., Sramkó G. Rediscovery of the Hungarian birch mouse (*Sicista subtilis trizona*) in Transylvania (Romania) with molecular characterisation of its phylogenetic affinities // *Mammalia*. – 2015. – 79, 2. – Pp. 215-224.
2. Cserkész T., Rusin M., Sramkó G. An integrative systematic revision of the European southern birch mice (Rodentia: Sminthidae, *Sicista subtilis* group) // *Mammal Review*. – 2016 – Vol. 46, Is. 2. – Pp. 114-130. DOI: 10.1111/mam.12058
3. Rusin M., Ghazali M., Semeniknina M. Notes on the nomenclature of *Sicista* Griffith, 1827 (Rodentia, Sminthidae) // *Bionomina*. – 2016. – Vol. 10, Is. 1. – Pp. 55-60. DOI: 10.11646/bionomina.10.1

М. Ю. Русин,
А. В. Рашевская,
М. А. Гхазали

Институт зоологи им. И.И. Шмальгаузена НАН Украины
Криворожский государственный педагогический университет
ellobius.talpnus@gmail.com

СОВРЕМЕННОЕ РАСПРОСТРАНЕНИЕ ПОДОЛЬСКОГО СЛЕПЫША *SPALAX ZEMNI* (MAMMALIA, RODENTIA, SPALACIDAE)

Нами собраны данные по современному распространению подольского слепыша в Украине. Большая часть находок авторская, собраны преимущественно визуальные наблюдения характерных выбросов, а также единичные наблюдения

живых особей. Также включены несколько достоверных находок респондентов, подтвержденные фотографией животных или надежным описанием. Не заслуживающие доверия сообщения в таблицу не включались.

Вид	Место находки	Координаты		Дата находки	Дополнительная информация	Авторство находки
<i>Spalax zemni</i>	Днепропетровская обл., Апостоловский р-н	47.669783	33.852094	16.04.2013	выбросы	Рашевская А.В., Русин М.Ю.
<i>Spalax zemni</i>	Днепропетровская обл., Апостоловский р-н	47.705757	33.810159	16.04.2013	выбросы	Рашевская А.В., Русин М.Ю.
<i>Spalax zemni</i>	Днепропетровская обл., Апостоловский р-н	47.72516	33.870584	16.04.2013	выбросы	Рашевская А.В., Русин М.Ю.
<i>Spalax zemni</i>	Днепропетровская обл., Апостоловский р-н	47.648493	33.914011	16.04.2013	выбросы	Рашевская А.В., Русин М.Ю.
<i>Spalax zemni</i>	Днепропетровская обл., Апостоловский р-н	47.636169	33.917663	16.04.2013	выбросы	Рашевская А.В., Русин М.Ю.
<i>Spalax zemni</i>	Днепропетровская обл., Апостоловский р-н	47.631455	33.938177	16.04.2013	выбросы	Рашевская А.В., Русин М.Ю.
<i>Spalax zemni</i>	Днепропетровская обл., Апостоловский р-н	47.610162	33.938882	16.04.2013	выбросы	Рашевская А.В., Русин М.Ю.
<i>Spalax zemni</i>	Днепропетровская обл., Апостоловский р-н	47.607616	33.89528	16.04.2013	выбросы	Рашевская А.В., Русин М.Ю.
<i>Spalax zemni</i>	Днепропетровская обл., Апостоловский р-н	47.587242	33.947465	16.04.2013	выбросы	Рашевская А.В., Русин М.Ю.
<i>Spalax zemni</i>	Днепропетровская обл., Апостоловский р-н	47.641253	33.917169	16.04.2013	выбросы	Рашевская А.В., Русин М.Ю.
<i>Spalax zemni</i>	Днепропетровская обл., Апостоловский р-н	47.59487	33.913374	16.04.2013	выбросы	Рашевская А.В., Русин М.Ю.
<i>Spalax zemni</i>	Днепропетровская обл., Апостоловский р-н	47.601713	34.00583	17.04.2013	выбросы	Рашевская А.В., Русин М.Ю.
<i>Spalax zemni</i>	Днепропетровская обл., Апостоловский р-н	47.586023	34.046064	18.04.2013	выбросы	Рашевская А.В., Русин М.Ю.
<i>Spalax zemni</i>	Днепропетровская обл., Апостоловский р-н	47.557635	33.893419	18.04.2013	выбросы	Рашевская А.В., Русин М.Ю.
<i>Spalax zemni</i>	Днепропетровская обл., Апостоловский р-н	47.593702	34.017227	16.04.2016	выбросы	Русин М.Ю., Гхазали М.А.
<i>Spalax zemni</i>	Днепропетровская обл., Апостоловский р-н	47.576374	33.986182	16.04.2016	выбросы	Русин М.Ю., Гхазали М.А.
<i>Spalax zemni</i>	Днепропетровская обл., Апостоловский р-н	47.564259	33.953866	16.04.2016	выбросы	Русин М.Ю., Гхазали М.А.
<i>Spalax zemni</i>	Днепропетровская обл., Днепропетровский р-н	48.3	35.13	Июль 2016	1 особь	Дроздовская А.
<i>Spalax zemni</i>	Днепропетровская обл., Криворожский р-н	47.887361	33.183444	21.05.2009	2 самки, 1 самец	Hadid Y. et al., 2012
<i>Spalax zemni</i>	Днепропетровская обл., Криворожский р-н	47.892593	33.197672	01.05.2014	выбросы	Рашевская А.В.
<i>Spalax zemni</i>	Днепропетровская обл., Криворожский р-н	47.887698	33.185195	01.05.2014	выбросы	Рашевская А.В.
<i>Spalax zemni</i>	Днепропетровская обл., Криворожский р-н	47.925388	33.08437	20.03.2015	выбросы	Рашевская А.В.
<i>Spalax zemni</i>	Днепропетровская обл., Криничанский р-н	48.347760	34.058392	13.04.2016	выбросы	Русин М.Ю., Гхазали М.А.
<i>Spalax zemni</i>	Днепропетровская обл., Криничанский р-н	48.347870	34.102619	13.04.2016	выбросы	Русин М.Ю., Гхазали М.А.
<i>Spalax zemni</i>	Днепропетровская обл., Криничанский р-н	48.302124	34.412955	13.04.2016	выбросы	Русин М.Ю., Гхазали М.А.
<i>Spalax zemni</i>	Днепропетровская обл., Криничанский р-н	48.326764	34.459724	13.04.2016	выбросы	Русин М.Ю., Гхазали М.А.
<i>Spalax zemni</i>	Днепропетровская обл., Криничанский р-н	48.359130	34.572992	13.04.2016	выбросы	Русин М.Ю., Гхазали М.А.

Вид	Место находки	Координаты		Дата находки	Дополнительная информация	Авторство находки
<i>Spalax zemni</i>	Днепропетровская обл., Никопольский р-н	47.602002	34.22075	17.04.2013	выбросы	Рашевская А.В., Русин М.Ю.
<i>Spalax zemni</i>	Днепропетровская обл., Никопольский р-н	47.602002	34.22075	16.04.2016	выбросы	Русин М.Ю., Гжазали М.А.
<i>Spalax zemni</i>	Днепропетровская обл., Пятихатский р-н	48.346850	33.893153	13.04.2016	выбросы	Русин М.Ю., Гжазали М.А.
<i>Spalax zemni</i>	Днепропетровская обл., Пятихатский р-н	48.346068	33.927983	13.04.2016	выбросы	Русин М.Ю., Гжазали М.А.
<i>Spalax zemni</i>	Днепропетровская обл., Пятихатский р-н	48.346970	33.989160	13.04.2016	выбросы	Русин М.Ю., Гжазали М.А.
<i>Spalax zemni</i>	Днепропетровская обл., Широковский р-н	47.879214	33.104267	12.10.2013	выбросы	Рашевская А.В.
<i>Spalax zemni</i>	Днепропетровская обл., Широковский р-н	47.878705	33.11659	01.05.2014	выбросы	Рашевская А.В.
<i>Spalax zemni</i>	Запорожская обл., Запорожский р-н	47.991577	34.981190	13.04.2016	выбросы	Русин М.Ю., Гжазали М.А.
<i>Spalax zemni</i>	Запорожская обл., Запорожский р-н	47.962082	34.973776	13.04.2016	выбросы	Русин М.Ю., Гжазали М.А.
<i>Spalax zemni</i>	Запорожская обл., Запорожский р-н	47.890279	34.980967	13.04.2016	выбросы	Русин М.Ю., Гжазали М.А.
<i>Spalax zemni</i>	Запорожская обл., Запорожский р-н	47.906477	34.952059	14.04.2016	выбросы	Русин М.Ю., Гжазали М.А.
<i>Spalax zemni</i>	Запорожская обл., Запорожский р-н	47.775349	35.109019	15.04.2016	выбросы	Русин М.Ю., Гжазали М.А.
<i>Spalax zemni</i>	Запорожская обл., Запорожский р-н	47.725834	35.121214	15.04.2016	выбросы	Русин М.Ю., Гжазали М.А.
<i>Spalax zemni</i>	Киевская обл., Бородянский р-н	50.701912	29.657870	15.07.2015	1 особь, фото ФБ	Valerij Kost
<i>Spalax zemni</i>	Кировоградская обл., Александрийский р-н	48.668930	33.188408	13.04.2016	выбросы	Русин М.Ю., Гжазали М.А.
<i>Spalax zemni</i>	Кировоградская обл., Александрийский р-н	48.627441	33.336330	13.04.2016	выбросы	Русин М.Ю., Гжазали М.А.
<i>Spalax zemni</i>	Кировоградская обл., Александрийский р-н	48.610643	33.374339	13.04.2016	выбросы	Русин М.Ю., Гжазали М.А.
<i>Spalax zemni</i>	Кировоградская обл., Долинский р-н	48.151294	33.031647	03.05.2014	выбросы	Рашевская А.В.
<i>Spalax zemni</i>	Кировоградская обл., Долинский р-н	48.14463	32.934533	03.05.2014	выбросы	Рашевская А.В.
<i>Spalax zemni</i>	Кировоградская обл., Долинский р-н	48.21265	32.951617	03.05.2014	выбросы	Рашевская А.В.
<i>Spalax zemni</i>	Кировоградская обл., Долинский р-н	48.267229	32.869941	03.05.2014	выбросы	Рашевская А.В.
<i>Spalax zemni</i>	Кировоградская обл., Компанеевский р-н	48.293978	32.224805	02.05.2014	выбросы	Рашевская А.В.
<i>Spalax zemni</i>	Кировоградская обл., Компанеевский р-н	48.268524	32.284079	03.05.2014	выбросы	Рашевская А.В.
<i>Spalax zemni</i>	Кировоградская обл., Новгородковский р-н	48.219126	31.776138	02.05.2014	выбросы	Рашевская А.В.
<i>Spalax zemni</i>	Кировоградская обл., Новгородковский р-н	48.205496	31.924448	02.05.2014	выбросы	Рашевская А.В.
<i>Spalax zemni</i>	Кировоградская обл., Новгородковский р-н	48.314631	32.811955	03.05.2014	выбросы	Рашевская А.В.
<i>Spalax zemni</i>	Миколаївська обл., Новобузький р-н	47.765507	32.652521	01.05.2014	выбросы	Рашевская А.В.
<i>Spalax zemni</i>	Николаевская обл., Баштанский р-н	47.508649	32.480522	24.07.2016	выбросы	Русин М.Ю., Гжазали М.А.
<i>Spalax zemni</i>	Николаевская обл., Баштанский р-н	47.247457	32.331444	24.07.2016	выбросы	Русин М.Ю., Гжазали М.А.
<i>Spalax zemni</i>	Николаевская обл., Березнеговатский р-н	47.430957	32.752171	01.05.2014	выбросы	Рашевская А.В.
<i>Spalax zemni</i>	Николаевская обл., Березнеговатский р-н	47.461827	32.807833	01.05.2014	выбросы	Рашевская А.В.
<i>Spalax zemni</i>	Николаевская обл., г. Николаев	46.907437	32.104938	22.07.2016	выбросы	Русин М.Ю., Гжазали М.А.
<i>Spalax zemni</i>	Николаевская обл., г. Николаев	46.905058	32.098534	22.07.2016	выбросы	Русин М.Ю., Гжазали М.А.
<i>Spalax zemni</i>	Николаевская обл., г. Николаев	46.951601	32.097577	26.05.2017	1 самка	Русин М.Ю., Гжазали М.А.
<i>Spalax zemni</i>	Николаевская обл., г. Николаев	46.93458	32.11068	28.05.2017	1 самец	Русин М.Ю., Гжазали М.А.
<i>Spalax zemni</i>	Николаевская обл., г. Николаев	46.944748	32.128274	28.05.2017	выбросы	Русин М.Ю., Гжазали М.А.
<i>Spalax zemni</i>	Николаевская обл., г. Николаев	46.900494	32.090570	28.07.2017	выбросы	Русин М.Ю., Гжазали М.А.
<i>Spalax zemni</i>	Николаевская обл., Еланецкий р-н	47.751861	32.209222	01.05.2014	выбросы	Рашевская А.В.
<i>Spalax zemni</i>	Николаевская обл., Еланецкий р-н	47.596796	31.928465	02.05.2014	выбросы	Рашевская А.В.
<i>Spalax zemni</i>	Николаевская обл., Еланецкий р-н	47.604246	31.944832	02.05.2014	выбросы	Рашевская А.В.
<i>Spalax zemni</i>	Николаевская обл., Жовтневый р-н	46.992691	32.382011	12.10.2013	выбросы	Рашевская А.В.
<i>Spalax zemni</i>	Николаевская обл., Жовтневый р-н	46.973524	32.312944	12.10.2013	выбросы	Рашевская А.В.
<i>Spalax zemni</i>	Николаевская обл., Жовтневый р-н	46.925645	32.095454	22.07.2016	выбросы	Русин М.Ю., Гжазали М.А.
<i>Spalax zemni</i>	Николаевская обл., Жовтневый р-н	46.924076	32.098128	22.07.2016	выбросы	Русин М.Ю., Гжазали М.А.
<i>Spalax zemni</i>	Николаевская обл., Жовтневый р-н	47.009953	32.151217	24.07.2016	выбросы	Русин М.Ю., Гжазали М.А.
<i>Spalax zemni</i>	Николаевская обл., Жовтневый р-н	46.901860	32.104200	29.07.2017	выбросы	Русин М.Ю., Гжазали М.А.

Вид	Место находки	Координаты		Дата находки	Дополнительная информация	Авторство находки
<i>Spalax zemni</i>	Николаевская обл., Жовтневый р-н	46.923036	32.102865	29.07.2017	выбросы	Русин М.Ю., Гхазали М.А.
<i>Spalax zemni</i>	Николаевская обл., Жовтневый р-н	46.922283	32.101880	29.07.2017	выбросы	Русин М.Ю., Гхазали М.А.
<i>Spalax zemni</i>	Николаевская обл., Жовтневый р-н	46.922247	32.102443	30.07.2017	1 самец	Русин М.Ю., Гхазали М.А.
<i>Spalax zemni</i>	Николаевская обл., Казанковский р-н	47.606176	32.86495	12.10.2013	выбросы	Рашевская А.В.
<i>Spalax zemni</i>	Николаевская обл., Казанковский р-н	47.573727	32.87793	12.10.2013	выбросы	Рашевская А.В.
<i>Spalax zemni</i>	Николаевская обл., Казанковский р-н	47.58484	32.86409	12.10.2013	выбросы	Рашевская А.В.
<i>Spalax zemni</i>	Николаевская обл., Казанковский р-н	47.511726	32.886811	12.10.2013	выбросы	Рашевская А.В.
<i>Spalax zemni</i>	Николаевская обл., Казанковский р-н	47.8652	33.03988	01.05.2014	выбросы	Рашевская А.В.
<i>Spalax zemni</i>	Николаевская обл., Казанковский р-н	47.848114	32.991883	01.05.2014	выбросы	Рашевская А.В.
<i>Spalax zemni</i>	Николаевская обл., Казанковский р-н	47.79485	32.743271	01.05.2014	выбросы	Рашевская А.В.
<i>Spalax zemni</i>	Николаевская обл., Казанковский р-н	47.793767	32.739338	01.05.2014	выбросы	Рашевская А.В.
<i>Spalax zemni</i>	Николаевская обл., Новобугский р-н	47.726657	32.559056	01.05.2014	выбросы	Рашевская А.В.
<i>Spalax zemni</i>	Николаевская обл., Новобугский р-н	47.695033	32.283983	01.05.2014	выбросы	Рашевская А.В.
<i>Spalax zemni</i>	Николаевская обл., Новобугский р-н	47.689424	32.22625	01.05.2014	выбросы	Рашевская А.В.
<i>Spalax zemni</i>	Николаевская обл., Новобугский р-н	47.563087	32.438130	24.07.2016	выбросы	Русин М.Ю., Гхазали М.А.
<i>Spalax zemni</i>	Николаевская обл., Новобугский р-н	47.566991	32.442921	24.07.2016	выбросы	Русин М.Ю., Гхазали М.А.
<i>Spalax zemni</i>	Николаевская обл., Новобугский р-н	47.555695	32.461565	24.07.2016	выбросы	Русин М.Ю., Гхазали М.А.
<i>Spalax zemni</i>	Николаевская обл., Новобугский р-н	47.533829	32.491226	24.07.2016	выбросы	Русин М.Ю., Гхазали М.А.
<i>Spalax zemni</i>	Николаевская обл., Смигиревский р-н	47.107117	32.813023	12.10.2013	выбросы	Рашевская А.В.
<i>Spalax zemni</i>	Николаевская обл., Смигиревский р-н	47.097817	32.729779	12.10.2013	выбросы	Рашевская А.В.
<i>Spalax zemni</i>	Херсонская обл., Белозерский р-н	46.7485	32.4349	26.08.2012	выбросы	Рашевская А.В.
<i>Spalax zemni</i>	Херсонская обл., Бериславский р-н	46.911609	33.312983	26.08.2013	выбросы	Рашевская А.В.
<i>Spalax zemni</i>	Херсонская обл., Нововоронцовский р-н	47.422215	33.869335	17.04.2016	выбросы	Русин М.Ю., Гхазали М.А.
<i>Spalax zemni</i>	Херсонская обл., Нововоронцовский р-н	47.412392	33.873194	17.04.2016	выбросы	Русин М.Ю., Гхазали М.А.
<i>Spalax zemni</i>	Херсонская обл., Нововоронцовский р-н	47.382209	33.879190	17.04.2016	выбросы	Русин М.Ю., Гхазали М.А.
<i>Spalax zemni</i>	Херсонская обл., Великоалександровский р-н	47.23275	33.22155	19.04.2013	выбросы	Рашевская А.В.

Данная работа была выполнена при частичной поддержке фонда Rufford (15510-1 и 20669-2), MBZ (170515299), а также проектов ДФФД (Ф61-105/2015 и Ф76/86-2017).

Литература

1. Hadid Y., Németh A., Snir S., Pavlíček T., Csorba G., Kázmér M., Major Á., Mezhzherin S., Rusin M., Coşkun Y., Nevo E. Is evolution of blind mole rats determined by climate oscillations? // PLoS ONE. – 2012. – Volume 7, Issue 1. – 7 pp

М. Ю. Русін,
А. В. Мішта,
М. А. Гхазалі

Інститут зоології ім. І.І. Шмальгаузена НАН України
ellobius.talpnus@gmail.com

СУЧАСНЕ ПОШИРЕННЯ ЗВИЧАЙНОГО ХОМ'ЯКА *CRICETUS CRICETUS* (MAMMALIA, RODENTIA, CRICETIDAE) В УКРАЇНІ

Було зібрано дані щодо зустрічей хом'яка (*Cricetus cricetus*) в Україні з кінця 1990-х по 2017 р. У роботу включені як авторські знахідки, так і повідомлення колег, а також дані з літератури. Недостовірні дані, де рес-

понденти не змогли надати фото, підтвердити наявність у погадках фактичним матеріалом (черепами, тушками, тощо), або надійно описати вид та точно вказати дату і координати, не враховувались.

Місце знахідки	Координати		Дата знахідки	Додаткова інформація	Авторство знахідки
	широта	довгота			
Вінницька область					
С. Павлівка, Погребищенський р-н	49.46	29.36	28.04.1999	1 ос.	Дані Вінницької обл. СЕС (leg. Трикоз Г. А.)
Ок. с. Лука Мелешківська, Вінницький р-н	49.17	28.49	18.05.2003	1 ос.	Дані Вінницької обл. СЕС (leg. Пірнал А. Б.)
Ок. с. Тютки, Вінницький р-н	49.17	28.45	27.05.2003	1 ос.	Дані Вінницької обл. СЕС (leg. Трикоз Г. А.)
Житомирська область					
Ок. с. Кмитів, Коростишівський р-н	50.29	28.88	16.01.2017	1 ос. розкопали на глибині 1,5 м під час ремонту телефонної лінії	Репортаж ТСН від 23.01.2017
Закарпатська область					
Ок. м. Берегове	48.18	22.63	01.07.2004	1 ос.	Башта А.-Т., особ. повід.
Ок. с. Коритняни, Ужгородський р-н	48.55	22.29	2016-2017	Ловили на городі	Ф. Куртяк, особ. повід.
Івано-Франківська область					
Дністровський каньон, Городенківський р-н	48.7	25.5	Травень 2009	Рештки в погадках <i>Vubo bubo</i> , фото	<i>Дребет, Червоний, 2010</i>
Ок. с. Межигірці, Галицький р-н	49.1	24.8	08.09.2006	Рештки в погадках <i>Vubo bubo</i>	<i>Бучко, Черемних, 2008</i>
Ок. м. Рожнятів	48.928	24.168	13.07.2010	1 ос., поле	Башта А.-Т., особ. повід.
Ок. с. Кинашів, Галицький р-н	49.21738	24.76358	2013	1 ос.	<i>Korbut et al., 2013</i>
С. Нижня Липиця, Рогатинський р-н	49.319	24.793	2013	нори	<i>Korbut et al., 2013</i>
С. Джурків, Коломийський р-н	48.62382	25.20332	15.09.2015	Жилі нори	М. Русін, М. Гхазалі
С. Волосів, Надвірнянський р-н	48.736	24.671	2014	Бачили на городі	О. Лашкова, особ. повід.
С. Бишів, Галицький р-н	49.1435	24.873	28.08.2009	1 ос., меланіст	М. Русін, А. Банашек
С. Медуха, Галицький р-н	49.1472	24.7921	27.08.2009	Кілька нір на пшениці	М. Русін, А. Банашек
С. Межигірці, Галицький р-н	49.1142	24.7804	29.08.2009	2 ос.	А. Банашек
Київська область					
Ок. с. Малоповелецьке, Фастівський р-н	49.922	29.773	15.05.2003	1 ос. у гнізді <i>Buteo rufinus</i>	Домашевський С., особ. повід.
Ок. с. Веселинівка, Баришівський р-н	50.241	31.289	Літо 2002	3 ос., мертві	Некрасова О., особ. повід.
Ок. с. Малі Дмитровичі, Обухівський р-н	50.2136	30.5049	2016	1 ос., меланіст	М. Русін, М. Гхазалі

Місце знахідки	Координати		Дата знахідки	Додаткова інформація	Авторство знахідки
	широта	довгота			
Ок. с. Паришків, Баришівський р-н	50.39431	31.3889	20-22.08.2009	Більше 20 нір на полі, 6 ос.	М. Русін, А. Банашек
Ок. с. Лукаші, Баришівський р-н	50.466	31.4	Серпень 2009	Кілька нір на полі пшениці	М. Русін, А. Банашек
Ок. м. Березань	50.30737	31.5741	24.08.2009	10 нір, 1 ос.	М. Русін, А. Банашек
Ок. с. Великополовецьке, Білоцерківський р-н	49.84969	29.92086	Серпень 2012	Більше 30 нір, в тому числі жили	М. Русін, А. Банашек
Ок. с. Дворківщина, Яготинський р-н	50.26649	31.88356	24-26.08.2009	50 нір, 12 ос., з них 1 меланіст, люцерна	М. Русін, А. Банашек
АР Крим					
М. Сімферополь, ботсад	44.94233	34.13198	Серпень 2012	7 жилих нір	М. Русін, А. Банашек
М. Сімферополь, парк Гагаріна	44.96425	34.10206	Серпень 2012	Більше 20 жилих нір	М. Русін, А. Банашек
М. Сімферополь, вул. Севастопольська	44.928938	34.086162	Серпень 2012	17 жилих нір	М. Русін, А. Банашек
Львівська область					
Ок. с. Сокольники Пустомитівський р-н	49.776	23.965	29.07.2007	1 ос. знайдена мертвою на полі	Башта А.-Т., особ. повід.
С. Бишків, Жовківський р-н	50.179	23.857	01.08.2009	1 ос.	Башта А.-Т., особ. повід.
С. Ралівка, Самбірський р-н	49.50	23.24	2005	Близько 20 ос. у картоплях	Ю. Геряк, особ. повід.
С. Стрільковичі, Самбірський р-н	49.49	23.13	2000-2010	Зустрічається на городах та збиті на дорогах	Ю. Геряк, особ. повід.
С. Чуква, Самбірський р-н	49.46	23.17	2000-2010	Зустрічається на городах та збиті на дорогах	Ю. Геряк, особ. повід.
С. Блажів, Самбірський р-н	49.42	23.15	2000-2010	Зустрічається на городах та збиті на дорогах	Ю. Геряк, особ. повід.
С. Краковець, Яворівський р-н	49.94	23.15	2006	1 ос., музей	<i>Каталог, 2010</i>
С. Оброшине, Пустомитівський р-н	49.78	23.86	2003	1 ос., музей	<i>Каталог, 2010</i>
С. Бережниця, Жидачівський р-н	49.20	23.91	2005	1 ос., музей	<i>Каталог, 2010</i>
С. Ставчани, Пустомитівський р-н	49.76315	23.81228	2013	1 ос.	<i>Korbut et al., 2013</i>
Ок. с. Велика Калинка, Городоцький р-н	49.76457	23.74283	2013	5 ос.	<i>Korbut et al., 2013</i>
С. Керниця, Городоцький р-н	49.7756	23.70338	2013	1 ос.	<i>Korbut et al., 2013</i>
С. Мавковичі, Городоцький р-н	49.75911	23.68912	2013	4 ос.	<i>Korbut et al., 2013</i>
М. Самбір	49.49680	23.24638	2013	1 ос.	<i>Korbut et al., 2013</i>
С. Бисковичі, Самбірський р-н	49.53864	23.15888	2013	4 ос.	<i>Korbut et al., 2013</i>
Ок. с. Ваневичі, Самбірський р-н	49.4835	23.11371	2013	7 ос.	<i>Korbut et al., 2013</i>
Ок. с. Морозовичі, Самбірський р-н	49.47581	23.0978	2013	9 ос.	<i>Korbut et al., 2013</i>
Ок. с. Копачівка, Рожищенський р-н	50.89359	25.21997	2013	8 ос.	<i>Korbut et al., 2013</i>
Миколаївська область					
М. Миколаїв	46.9102	32.07711	28.07.2017	2 ос.	М. Русін, М. Гхазалі
С. Миколаївське, Жовтневий р-н	46.9227	32.10346	29.07.2017	1 ос.	М. Русін, М. Гхазалі
М. Миколаїв	46.9004	32.09268	26.08.2016	1 ос.	Р. Алексєєв, особ. повід.
М. Миколаїв	46.9087	32.0822	4.10.2014	1 ос.	Р. Алексєєв, особ. повід.
Одеська область					
НПП Тузлівські лимани, Татарбунарський р-н	45.852175	29.988975	21.09.2017	1 ос., фото	Р. Лупашко, особ. повід.
С. Малодолинське, Овідіопольський р-н	46.354	30.624	2012	1 ос.	М. Цуркан, особ. повід.
М. Татарбунари	45.824094	29.601061	2017	3 зустрічі з хом'яком протягом року біля кафе «Тихая Поляна»	В. Татаров, особ. повід.

Місце знахідки	Координати		Дата знахідки	Додаткова інформація	Авторство знахідки
	широта	довгота			
Ок. с. Нерушай, Татарбунарський р-н	45.6779	29.55751	2016-2017	Загіблі хом'яки біля пасіки	Л. Федоренко, особ. повід.
Ок. с. Нерушай, Татарбунарський р-н	45.652	29.494	2-3.08.2017	3 ос.	М. Русін, М. Гхазалі
Полтавська область					
Ок. с. Ганжи, Решетилівський р-н	49.50	34.10	1998-1999	Відловлено 9 ос., 4 з яких були меланістами	<i>Шевченко, 2000</i>
Сумська область					
М. Конотоп	51.2533	33.0753	2009	Кілька нір на пшениці	М. Русін
Тернопільська область					
С. Заліщики, Заліщицький р-н	48.663	25.725	27.02.2017	1 ос. меланіст вбита кішкою	О. Вікирчак, фото у ФБ
С. Гримайлів, Гусятинський р-н	49.32642	26.02722	2013	5 ос.	<i>Korbut et al., 2013</i>
С. Вікно, Гусятинський р-н	49.33117	26.05517	2013	нори	<i>Korbut et al., 2013</i>
С. Буцики, Гусятинський р-н	49.32	26.03	27.09.2014; 26.08.2016	26 та 44 нори на городах та полях	<i>Капелюх, 2016</i>
Харківська область					
М. Харків, поле за ж-м Салтівка	50.031	36.375	21.09.2014	1 ос., молода, знято відео на городах	Є. Булгаков, відео у youtube
М. Харків, поле за ж-м Горизонт	49.919219	36.452793	2016	1 мертва особина на полі	Гончаренко Л.А., особ. повід.
Хмельницька область					
С. Маків, Дунаєвецький р-н	48.78583	26.71508	2013	8 ос.	<i>Korbut et al., 2013</i>
Ок. с. Репинці, Кам'янець-Подільський р-н	48.74328	26.45124	2013	2 ос.	<i>Korbut et al., 2013</i>
С. Голосків, Летичівський р-н	49.3853	27.3586	2017	3 ос.	М. Русін, М. Гхазалі, В. Новак
Чернівецька область					
Печера «Буковинка», с. Стальнівці	48.303	26.547	04.01.2005	1 ос.	Варгович Р., особ. повід.
Ок. м. Герца, Герцаївський р-н	48.146	26.263	20.07.2001	1 ос. поле засіяне люцерною	<i>Волуца та Волуца, 2010</i>
Ок. с. Хряцька, Герцаївський р-н	48.154	26.171	15.05.2007	1 ос.	<i>Волуца та Волуца, 2010</i>
Ок. с. Остриця, Герцаївський р-н	48.277	26.067	02.05.2009; 08.05.2009	2 ос. на шосе переїхав автомобіль	<i>Волуца та Волуца, 2010</i>
Ок. с. Куликівка, Герцаївський р-н	48.095	26.173	10.05.2009	1 ос. поїдала горох на городі	<i>Волуца та Волуца, 2010</i>
Ок. м. Герца	48.147	26.262	15.05.2009	1 ос.	<i>Волуца та Волуца, 2010</i>
РЛП «Мальованка», ок. с. Заволока, Сторожинецький р-н	48.25	25.89	02.05.2009	1 ос., стерня конюшини	Скільський І., Титов О., особ. повід.
С. Шипинці, Кіцманський р-н	48.37	25.73	2010	1 ос.	І. Скільський, особ. повід.
С. Кливодин, Кіцманський р-н	48.47	25.76	2010	1 ос.	І. Скільський, особ. повід.
Ок. с. Бояни, Новоселицький р-н	48.27309	26.09711	2013	1 ос.	<i>Korbut et al., 2013</i>
С. Остриця, Герцаївський р-н	48.24895	26.04611	2013	21 ос.	<i>Korbut et al., 2013</i>
С. Молодія, Глибоцький р-н	48.23657	26.0427	2017	1 ос.	М. Русін, М. Гхазалі
Чернігівська область					
Ок. с. Кладьківка, Куликівський р-н	51.329	31.938	12.08.2015	1 ос. на городі	Коцержинська І., особ. повід.
С. Кладьківка, Куликівський р-н	51.329	31.938	1998	1 ос.	Ю. Кузьменко, особ. повід.
С. Кладьківка, Куликівський р-н	51.329	31.938	2.05.2015	1 ос.	С. Кокодій, особ. повід.
Ок. м. Ніжина	51.045	31.946	01.05.2010	1 ос. поле засіяне житом	Кузьменко Ю., особ. повід.
М. Ніжин	50.96	31.89	2009	Кілька нір на пшениці	М. Русін

Місце знахідки	Координати		Дата знахідки	Додаткова інформація	Авторство знахідки
	широта	довгота			
М. Ніжин	50.9574	31.8459	Серпень 2012	Жилі нори	М. Русін, А. Банашек
М. Ніжин	50.947	31.954	Серпень 2012	Жилі нори	М. Русін, А. Банашек
С. Киселівка, Репкінський р-н	51.5428	31.4385	06.07.2016	1 ос. знято відео на картопляному полі	О. Бойко, відео у youtube
С. Ковчин, Куликівський р-н	51.4477	31.65208	Травень 2015	Більше 20 нір, 6 ос.	М. Русін, М. Гхазалі, Т. Кузьменко
С. Ковчин, Куликівський р-н	51.445	31.674	02.05.2014	1 ос.	Кузьменко Ю., особ. повід.
Між с. Плаське (Носівський р-н) і с. Колесніки (Ніжниський р-н)	51.073	31.707	1999	1 ос.	Кузьменко Ю., особ. повід.
Між с. Яблунове і Ніжином	51.09	31.89	Травень 1999	2 ос., збиті на дорозі	Кузьменко Ю., особ. повід.
Ок. с. Вознесенське, Чернігівський р-н	51.532	31.423	02.05.2007	1 ос.	Федун О., особ. повід.
Ок. с. Мітченки, Бахмацький р-н	51.2751	32.9594	Серпень 2012	Жилі нори	М. Русін, А. Банашек
Черкаська область					
Ок. с. Красенівка, Чорнобаївський р-н	49.808	32.403	06.07.2012	1 ос. посеред поля	А. Мішта

Дана робота виконана за підтримки фонду Rufford (15510-1 та 20669-2) і ДФФД (Ф61-105/2015 та Ф76/86-2017).

Джерела інформації:

1. *Korbut Z., Rusin M. Y., Banaszek A.* The distribution of the common hamster (*Cricetus cricetus*) in western Ukraine // *Zoologica Poloniae.* – 2013. – V. 58. – №. 3-4. – Pp. 99-112.
2. *Бучко В. В., Черемних Н. М.* Трофічні зв'язки пугача (*Bubo bubo* (L.)) у Галицькому національному природному парку // Новітні дослідження соколоподібних та сов. Матеріали III Міжнародної наукової конференції «Хижі птахи України» (м. Кривий Ріг, 24–25 жовтня 2008 р.). – Кривий Ріг, 2008. – С. 39-44.
3. *Волуца А. Д., Волуца О. Д.* Знахідки тварин з Червоної Книги України на Герцаївщині (Чернівецька область) // Проблеми вивчення й охорони тваринного світу у природних і антропогенних екосистемах. Матеріали Міжнародної наукової конференції, присвяченої 50-річчю з часу опублікування регіонального зведення «Животный мир Советской Буковины» (м. Чернівці, 13 листопада 2009 р.) / Ред. І. В. Скільський, Н. А. Смірнов. – Чернівці: ДрукАрт, 2010. – С. 205-207.
4. *Дребет М., Червоний М.* Раціон живлення пугача (*Bubo bubo* L.) у межах верхньої течії р. Дністер // Тези доповідей Конференції молодих дослідників-зоологів – 2010 (м. Київ, Інститут зоології НАН України, 20–21.04.2010 р.). – Київ, 2010. – Зоологічний кур'єр, № 4. – С. 16-17.
5. *Капелюх Я. І.* До питання вивченості чисельності хом'яка звичайного (*Cricetus cricetus* (L.)) в околицях природного заповідника «Медобори» // Регіональні аспекти флористичних і фауністичних досліджень : матеріали третьої міжнар. наук.-практ. конф. / наук. ред. І. В. Скільський, А. В. Юзик. – Чернівці: Друк Арт, 2016. – С. 315-318.
6. *Шевченко С. Н.* Новые данные о распространении меланизма у хомяка обыкновенного (*Cricetus cricetus*) в Левобережной Украине // *Вестник зоологии.* – 2000. – Том 34, №№ 4-5. – С. 46.
7. Каталог колекцій ссавців Зоологічного музею Львівського національного університету імені Івана Франка / уклад. : Затушевський А. Т., Шидловський І. В., Закала О. С. та ін. – Львів : Видавничий центр ЛНУ імені Івана Франка, 2010. – 442 с.

С. С. Савчук

м.Новоград-Волинський, вул. Рибалко, 13, кв.166, 11709;

E-mail: darcksider@gmail.com

РЕЄСТРАЦІЇ «ЧЕРВОНОКНИЖНИХ» ЧЛЕНИСТОНОГИХ ТА *SALAMANDRA SALAMANDRA* У ДЕЯКИХ ЗАХІДНИХ, ЦЕНТРАЛЬНИХ І ПІВДЕННИХ РЕГІОНАХ УКРАЇНИ

Представлені відомості про реєстрації комах, земноводних та плазунів включених до третього видання Червоної книги України (2009), на територіях трьох адміністративних областей України: Житомирської, Закарпатської та Херсонської областей України.

Викладена інформація стосується 5 представників членистоногих: *Carabus menetriesi*, *Scarabaeus sacer*, *Scutigera coleoptrata*, *Bolivaria brachyptera*, *Graphoderes bilineatus*. А також *Salamandra salamandra*.

Вид	Локалітет	Координати		Дата	Додаткова інформація	Автор(и) знахідки
		широта	довгота			
<i>Carabus menetriesi</i>	поблизу заказника «Модрини», Городницьке лісництво	N50°45.421'	E27°16.346'	08.05.2017	1 ос. (можу стверджувати на 100 % він дуже запав в пам'ять)	Савчук С.С.
<i>Scarabaeus sacer</i>	острів Джарилгач	N46°00.999'	E32°54.087'	24.08.2017	1 ос. жива, та 2 мертвих	Савчук С.С.
<i>Scutigera coleoptrata</i>	острів Джарилгач	N46°00.620'	E33°01.480'	22.08.2017	1 ос.	Савчук С.С.
<i>Bolivaria brachyptera</i>	острів Джарилгач	N46°00.999'	E32°54.087'	24.08.2017	4-5 ос.	Савчук С.С.
<i>Graphoderes bilineatus</i>	заболочені ліси біля с. Ужачин	N50°39.930'	E27°47.265'	15.05.2017	1 ос. (стверджувати на 100% не можу)	Савчук С.С.
<i>Salamandra salamandra</i>	Закарпаття, поблизу с.Подобовець	N48°39.256'	E23°15.929'	15.10.2017	1 ос	Савчук С.С.

Література

1. Червона книга України. Тваринний світ / Ред. І. А. Акімов. – К. : Глобалконсалтинг, 2009. – 624 с.

З. В. Селюніна

Чорноморський біосферний заповідник НАН України,
Херсонська область, 75600 м. Гола Пристань, вул. Лермонтова, 1
scirtopoda@gmail.com

ВЕЛИКИЙ ТУШКАНЧИК АБО ЗЕМЛЯНИЙ ЗАЄЦЬ (*ALLACTAGA MAJOR* KERR, 1792 (= *JACULUS PALLAS*, 1778) В ХЕРСОНСЬКІЙ ОБЛАСТІ В 2007-2017 Р.

В 2007-2017 роках був відмічений на Ягорлицькому півострові, в охоронній зоні Потіївської ділянки ЧБЗ, поблизу с. Іванівка, на курганах регіону, в неораному приморському степу вздовж чорноморського узбережжя Херсонської області, схилам ярів на правому березі

Дніпра. Надає перевагу степам з помірним пасовищним навантаженням. Щільність населення в біотопах мешкання дуже низька – 0.1–0.2 ос./га. В останні роки чисельність в регіоні скорочується через заростання степів та відновлення зрошувального землеробства.

Таблиця. Координати точок знахідок великого тушканчика (*Allactaga major*) в Херсонській області.

№	Місце знахідки	Координати у десятигдинній системі		Дата знахідки	Додаткова інформація	Авторство знахідки
		широта	довгота			
1.	Півострів Ягорлицький Кут	46,31306	31,84989	2007		Літопис природи ЧБЗ
2.	Північні квартали охоронної зони Потіївської ділянки	46,18750	32,24083	2007	Поблизу с. Новочорно-мор'є	Літопис природи ЧБЗ
3.	Околиця с. Іванівка Голопристанського р-ну	46,38098	32,07768	2007-2010		Літопис природи ЧБЗ
4.	Півострів Ад в 5 км до сходу від с. Першокопчанівка Каланчакського р-ну	46,20890	33,70756	4/06/2008 11/6/2009 1/6/2010		Літопис природи ЧБЗ
5.	Півострів Карадай в 4 км до півдня від с. Раздольне Каланчакського р-ну	46,11382	33,20504	5/06/2008 11/6/2009 1/6/2010		Літопис природи ЧБЗ
6.	Поблизу оз. Кучкуєм в 3,5 км до північного заходу від с. Нововолодимирівка Голопристанського р-ну	46,25646	32,34342	6/06/2008	Неорані ділянки в сільгоспугіддях	
7.	Поблизу оз. Прокоф'євського в 1 км до північно-заходу від с. Більшовик Голопристанського р-ну	46,10860	32,39320	6/06/2008		
8.	Урочище Шпиндіар, в 8 км до півночі від с. Червоний Чабан Каланчакського р-ну	46,24697	33,56760	11/6/2009		
9.	Півострів Тарханкут	45,47546	32,60210	Травень 2009	Тарханкутський НПП	Уманець О.Ю.
10.	Півострів Ягорлицький Кут	46,31853	31,86010	20/3/2010	Заповідна ділянка ЧБЗ	Літопис природи ЧБЗ
11.	2 км до заходу від с. Нововолодимирівка Голопристанського р-ну	46,15867	32,28459	21/3/2010	Пасовище	Літопис природи ЧБЗ
12.	2 км до північний схід від с. Раденськ Цюрупинського р-ну	46,55778	32,95830	Липень 2013	Межа Козачелагерської арени	Гаврилюк С.
13.	2 км до заходу від с. Нововолодимирівка Голопристанського р-ну	46,15867	32,28459	Вересень 2014		Літопис природи ЧБЗ
14.	1 км до північного заходу від с. Очаківське Голопристанського р-ну	46,35041	31,99292	Січень 2015	нора	Літопис природи ЧБЗ
15.	Півострів Ягорлицький Кут, 1,5 км до заходу від с. Очаківське Голопристанського р-ну	46,32972	31,96397	Червень 2016	Пасовище	Літопис природи ЧБЗ
16.	1 км до півночі від с. Михайлівка Нововоронцовського р-ну	47,32480	33,95914	Липень 2016	Схили балки	Мудрак Т.

З. В. Селюніна

Чорноморський біосферний заповідник НАН України,
Херсонська область, 75600 м. Гола Пристань, вул. Лермонтова, 1
scirtopoda@gmail.com

ЄМУРАНЧИК ЗВИЧАЙНИЙ АБО КАНДИБКА (*STYLODIPUS (=SCIRTOPODA) TELUM*, LICHTENSTEIN, 1823) НА НИЖНЬОДНІПРОВСЬКИХ АРЕНАХ В 2007–2017 Р.

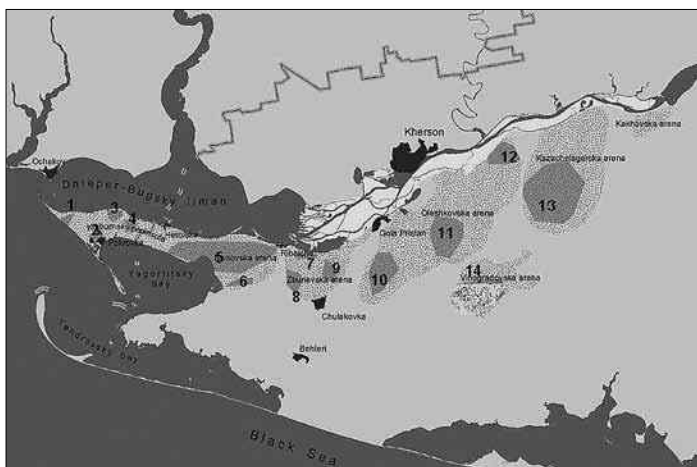

Рисунок 1. Місця мешкання ємуранчика на Нижньодніпровських аренах.

Ізольовану західну частину ареалу виду займає валідний підвид *S. telum falz-feini* Brauner, 1913 (Реймов, Селюніна, Реймов, 1996; Шенброт, 1991). Ємуранчик Фальц-Фейна – ендемік Нижньодніпровських пісків (Гизенко, 1983; Селюніна, 1995, 2003, 2013). Через масове заліснення Нижньодніпровських арен ареал має мозаїчну структуру (Селюніна, Уманец, Москаленко, 2002) (рис. 1).

Таблиця 1. Координати центрів розповсюдження *S. telum falz-feini* на аренах Нижнього Дніпра (згідно рисунка).

№	Місце знахідки	Координати у десятичній системі		Дата знахідки	Додаткова інформація
		широта	довгота		
1.	Північний край Кінбурнського півострову поблизу хут. Римби (Очаківський р-н, Миколаївської області)	46,52764	31.61606	Мешкають постійно	Ендемік Нижньодніпровських арен. Мешкає лише в відкритих біотопах. Зимосплячний вид
2.	Південний край Кінбурнського півострову поблизу с. Покровка та урочища Ковалівка (Очаківський р-н, Миколаївської області)	46,48704	31,69373		
3.	Ділянка «Волижин ліс» Чорноморського біосферного заповідника	46.53826	31,72332		
4.	Кінбурнський півострів, околиці с. Василівка (Очаківський р-н, Миколаївської обл.)	46,52062	31,78874		
5.	Солоноозерна та Івано-Рибальчанська ділянки Чорноморського БЗ, територія між ними Голопристанський р-н, Херсонської обл.), ур. Піротянські кучугури	46,44806	32,03534		
6.	Поблизу с. Іванівка (Голопристанський р-н, Херсонської обл.)	46,40297	32,12835		
7.	Поблизу с. Рибальче (Голопристанський р-н, Херсонської обл.)	46,47025	32,21586		
8.	Західна частина Збур'ївської ари	46,40702	32,26977		
9.	Східна частина Збур'ївської ари	46,41519	32,38353		
10.	Північні околиці с. Гладківка (Голопристанський р-н, Херсонської обл.)	46,41519	32,63950		
11.	К півночі від с. Малі Копані (Голопристанський р-н, Херсонської обл.)	46,46636	32,74992		
12.	Урочище Саги (Цюрупинського р-ну Херсонської області)	46,55490	32,83195		
13.	Козача арена (між селами Козачі Лагери, Н. Маячка, Раденськ)	46,60374	33,055907		
14.	В 10 км до сходу від с. Віноградове, ур. Буркути)	46,34338	32,82594		

Література

1. Гизенко А. И. Экология емуранчика на Украине/ Вест. Зоологии – 1983. – № 1. – С. 53-57.
2. Реймов Р., Селюнина З., Реймов А. Морфологические особенности *Allactaga jaculus* и *Scirtopoda telum* в разных частях их ареала// Вестник Каракалпакского отделения АН РУз. Нукус. – № 1(143). – 1996. – С. 48-55
3. Селюнина З. В. Тушканчиковые грызуны (Dipodidea) региона Черноморского заповедника// Заповідна справа в Україні. – Т.1. – Чернівці. – 1995. – С. 23-28
4. Селюнина З. В., Уманец О. Ю., Москаленко Ю. А. Влияние облесения Нижнеднепровских песков на естественное биоразнообразие// Лісівництво і агролісомеліорація: Зб. наук. пр. – Вип. 103. – Харків: «Майдан». – 2002. – С. 104-105.
5. Селюнина З. В. Териофауна Казачелагерной арены//Биоразнообразии и роль зооценоза в естественных и антропогенных экосистемах. Матер. II Междунар. науч. конф. 20-31.10.2003, Днепропетровск. Днп-к, ДНУ, 2003, с. 252-255.
6. Селюнина З. В. Емуранчик *Stylodipus telum falz-feini* в Украине. – LAP LAMBERT Academic Publishing. – 2013. – 72 с.
7. Шенброт Г.И. Ревизия подвидовой систематики обыкновенного емуранчика *Stylodipus telum* (Rodentia, Dipodidae)// Зоол. журнал. – 1991. – т.70. – Вып. 6. – с. 118-127.

З. В. Селюніна

Чорноморський біосферний заповідник НАН України,
Херсонська область, 75600 м. Гола Пристань, вул. Лермонтова, 1
scirtopoda@gmail.com

СТЕПОВА МИШІВКА (*SICISTA SUBTILIS* PALLAS, 1773) В ЧОРНОМОРЬСЬКОМУ БІОСФЕРНОМУ ЗАПОВІДНИКУ В 2007-2017 Р.

Таблиця. Координати точок знахідок степової мишівки (*Sicista subtilis* Pallas, 1773) на ділянках Чорноморського біосферного заповідника.

№	Місце знахідки	Координати у десятигнінній системі		Дата знахідки	Додаткова інформація	Авторство знахідки
		широта	довгота			
1.	Ділянка Чорноморського біосферного заповідника «Ягорлицький Кут» на пів-ві Ягорлицький Кут	46,33291	31,85019	Червень 2004	Приморський степ	Літопис природи ЧБЗ
2.	Урочище «Колективка» на Івано-Рибальчанській ділянці ЧБЗ	46,451196	32,16351	14.06.2007	Луговина в піщано-му лісостепу	Літопис природи ЧБЗ
3.	Урочище «Колективка» на Івано-Рибальчанській ділянці ЧБЗ	46,451196	32,16351	05.09.2007	Луговина в піщано-му лісостепу	Літопис природи ЧБЗ
4.	Урочище «Лозовая» на Івано-Рибальчанській ділянці ЧБЗ	46,45777	32,15132	20.08.2008	Луговина в піщано-му лісостепу	Літопис природи ЧБЗ
5.	Івано-Рибальчанська ділянка ЧБЗ, піщаний степ	46,45506	32,16800	06.06.2008	Степове різотрав'є	Літопис природи ЧБЗ
6.	8 квартал Солонозерної ділянки ЧБЗ	46,455578	31,98673	16.08.2009		Русіна Л.Ю.
7.	7 квартал Солонозерної ділянки ЧБЗ, оз. Червоно-Солоне	46,46040	31,98400	19.07.2009 10.08.2009	Очеретяні та чагарникові зарості	Літопис природи ЧБЗ
8.	32 квартал Івано-Рибальчанської ділянки ЧБЗ	46,45076	32,16990	10.06.2009		Літопис природи ЧБЗ
9.	33 квартал Івано-Рибальчанської ділянки ЧБЗ	46,45076	32,16990	10.06.2011		Літопис природи ЧБЗ
10.	33 квартал Івано-Рибальчанської ділянки ЧБЗ	46,45434	32,16027	16.06.2015	Луговина	Літопис природи ЧБЗ
11.	33 квартал Івано-Рибальчанської ділянки ЧБЗ	46,45394	32,15951	12.06.2016	Гаявина в гайку	Літопис природи ЧБЗ
12.	33 квартал Івано-Рибальчанської ділянки ЧБЗ	46,45394	32,15951	Червень 2017		

З. В. Селюніна

Чорноморський біосферний заповідник НАН України,
Херсонська область, 75600 м. Гола Пристань, вул. Лермонтова, 1
scirtopoda@gmail.com

СУЧАСНЕ РОЗПОВСЮДЖЕННЯ СЛІПАКА ПІЩАНОГО

Сліпак піщаний *Spalax arenarius* Reshetnik, 1939 або *S. zemni arenarius* (Межерін, Лашкова, 2013), ряд Гризуни Rodentia, Родина Сліпакові Spalacidae Gray, 1821. Місцева назва – зеньське щеня.

Ендемік Нижньодніпровських арен, фігурант Червоної книги України усіх видань.

В теперішній час розповсюдження піщаного сліпака обмежено відкритими ділянками Нижньодніпровських арен, лісостеповими ділянками Чорноморського біо-

сферного заповідника. На аренах сліпаки використовують усі біотопи аж до пляжів та берегів лиману та озер, надають перевагу луговинам із кореневищними та цибулевим рослинами.

Динаміка чисельності піщаного сліпака не має вираженого циклічного характеру (Селюніна, 1990). Зміни щільності населення пов'язано зазвичай з перерозподілом особин за біотопами в залежності від погодних умов та, відповідно, до стану рослинності.

Таблиця 1. Координати ключових точок розповсюдження *Spalax arenarius* на аренах Нижнього Дніпра
Table 1. Coordinates of key points of distribution *Spalax arenarius* in arenas Lower Dnipro

№	Місце знахідки	Координати у десятигрібній системі		Дата знахідки	Додаткова інформація
		широта	довгота		
1	Північно-західний край Кінбурнського півострова (Регіонально-ландшафтний парк «Кінбурнська коса»)	31,59778	46,52528	До теперішнього часу	Мешкає постійно
2	Урочище Куцурубські озера (Регіонально-ландшафтний парк «Кінбурнська коса»), Покровська сільська рада Очаківського р-ну Миколаївської обл..	31,69139	46,53028		
3	Південно-західний край Кінбурнського півострова, околиці с. Покровка Очаківського р-ну Миколаївської області (Регіонально-ландшафтний парк «Кінбурнська коса»)	31,6875	46,52028		
4	Ділянка Волижин ліс Чорноморського біосферного заповідника, в 4 км до заходу с. Василівка Очаківського р-ну Миколаївської обл.	31,72291	46,54029		
5	Урочище Юрківка, в 3 км до півдня від с. Геройська Голопристанського р-ну Херсонської обл.	31,99472	46,49472		
6	Солоноозерна ділянка Чорноморського біосферного заповідника, в 7 км до південного заходу від с. Геройська Голопристанського р-ну Херсонської обл.	31,96167	46,45056		
7	Між Шабівський піщаним кар'єром та хутором Бузово (Голопристанський р-н, Херсонської обл.)	32,05829	46,47669		
8	Урочище Піротянські кучугури, між кордонами Рибальчеського лісництва Піроте та Вербка (Голопристанський р-н, Херсонської обл..)	31,10979	46,49388		
9	Івано-Рибальчанська ділянка Чорноморського біосферного заповідника, в 5 км до південного заходу від с. Рибальче Голопристанського р-ну Херсонської обл.	32,13611	46,43694		
10	Околиці озера Аджиголь, в 5 км до заходу від с. Садово Голопристанського р-ну Херсонської обл.	32,25500	46,41694		
11	Між селами Забаріно та Стара Збур'ївка Голопристанського р-ну Херсонської обл.	32,29306	46,45667		
12	В 7 км північніше с. Чулаківка Голопристанського р-ну Херсонської обл.	32,52417	46,41333		
13	В 4 км до сходу від с. Нова Збур'ївка Голопристанського р-ну Херсонської обл.	32,52417	46,44167		
14	В 8 км до південного сходу від м. Гола Пристань Херсонської обл.	32,62056	46,49389		
15	В 2 км північніше с. Гладківка Голопристанського р-ну Херсонської обл.	32,64556	46,44500		
16	В 7 км до південного сходу від м. Цюрупинська Херсонської обл.	32,76639	46,58306		
17	В 20 км до півдня від м. Цюрупинська	32,81444	46,53389		
18	В 10 км до сходу від м. Цюрупинська	32,84972	46,63833		
19	Урочище Буркути, 5 км до заходу від с. Виноградово Цюрупинського р-ну Херсонської обл.	32,84528	46,37472		
20	Козачелажерна арена, в 5 км до сходу від с. Раденськ Цюрупинського р-ну Херсонської обл.	32,99194	46,56056		

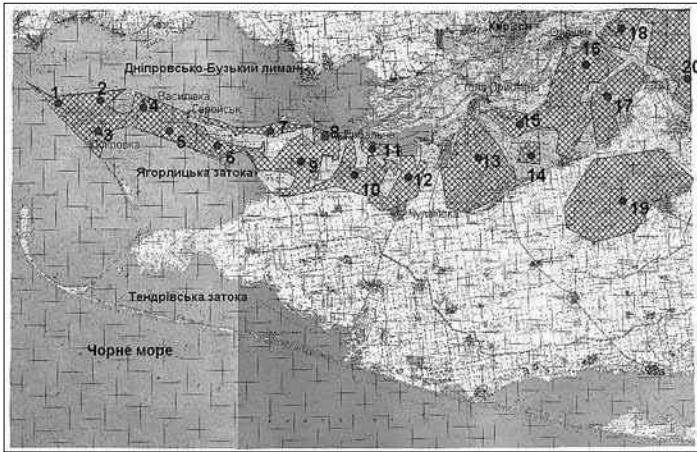

Рисунок 1. Ключові точки розповсюдження сліпака піщаного на Нижньодніпровських аренах (згідно таблиці)

Література

1. *Абеленцев В.И.* Полезные звери Черноморского заповедника и их охрана// Тез. докл. науч. конф., посв. 40-летию Черноморского госзаповедника АН УССР. – Киев. – 1967. – С. 1-5
2. *Берестенников Д.С.* Млекопитающие Черноморского заповедника// «Вестник зоологии». – № 2. – 1977. – С. 12-17.
3. *Браунер А.А.* Систематические и зоогеографические заметки о тушканчике, сером суслике, байбаке и кроте// Записки крымского общества естествоиспытателей природы. – 1913. – 3. – С. 60-70.
4. *Браунер А.А.* По приморским и песчаным заповедникам Украины// «Український мисливець та рибалка». – 1929. – № 10. – С. 10-26.
5. *Гизенко А.И.* О численности песчаного слепыша и емуранчика на Украине// «Вестник зоологии». – № 1. – 1985. – С. 84-85.
6. *Зубко Я.П.* Фауна ссавців Нижнього Дніпра// Наукові записки Харківського державного педагогічного інституту. – Харків: Видання ХДПІ. – Т. 4. – 1940. – С. 49-87.
7. *Межжерін С.В., Лашкова О.І.* Ссавці України (довідник-визначник) – Київ – Наукова Думка. – 2013. – С.177-182.
8. *Пачоский И.К.* Объяснительный каталог естественно-исторического музея Херсонского губернского земства. – Херсон. – 1906.
9. *Пачоский И.К.* По пескам Днепровского уезда// Изв. Гос. степ. заповедника «Аскания-Нова». – Херсон. – 1. – 1922.
10. *Пачоский И.К.* По пескам Днепровского уезда// Изв. Гос. степ. заповедника «Аскания-Нова». – Херсон. – 2. – 1923 г.
11. *Решетник, Е. Г.* До систематики і географічного поширення сліпаків (Spalacidae) в УРСР // Збірник праць зоологічного музею АН УРСР. – Київ. – 1939. – Вип. 23. – С. 3–21.
12. *Решетник, Е. Г.* Матеріали до вивчення систематики, географічного поширення та екології сліпаків (Spalacinae) УРСР // Збірник праць Зоологічного музею. – Київ. – 1941. – Вип. 24. – С. 23–95.
13. *Селюнина З.В.* Слепыш песчаный в Черноморском заповеднике// Грызуни: Тез. VII Всесоюз. сов. – Ч. 2. – Свердловск. – 1988. – С. 47-48.
14. *Селюнина З.В.* Динамика численности песчаного слепыша и емуранчика в Черноморском заповеднике и на Украине// Экология мелких млекопитающих в заповедниках Украины. – Киев. – 1990. – С. 30 -36.
15. *Селюнина З.В.* Видовое разнообразие, распределение по участкам, динамика численности млекопитающих Черноморского заповедника// Видовое разнообразие млекопитающих в некоторых экосистемах Украины. – Киев. – 1992. – С. 34-51.
16. *Селюнина З.В.* Млекопитающие. Позвоночные животные Черноморского биосферного заповедника (Анот. списки видов) // Вестник зоологии. – Отд.в. №1.-1996.-С.39-43.
17. *Селюнина З.В., Уманец О.Ю., Москаленко Ю.А.* Лісівництво і агролісомеліорація: 36. наук. пр. – Вип. 103. – Харків: «Майдан». – 2002. – С. 104-105.
18. *Селюнина З.В.* Сезонные изменения роющей активности песчаного слепыша// Роль природно-заповідних територій у підтриманні біорізноміття: матеріали .конф., присвяч. 80-літтю Канівського заповідника. – Канів. – 2003. – С. 271-272.
19. *Селюнина З.В.* Ссавці регіону Чорноморського біосферного заповідника, що занесені до Червоної книги України (станом на 2004 рік)// Науковий вісник Ужгородського університету. Серія Біологія – Вип.. 17 (2005), – Ужгород, – 2005, – с. 86-88.
20. *Селюнина З.В.* Сучасна чисельність сліпака піщаного *Spalax arenarius* Reshetnik// Знахідки тварин Червоної книги України. – Київ: – 2008. – С. . 338-340.
21. *Селюнина З.В.* Результаты мониторинга териофауны Черноморского биосферного заповедника в 2000 – 2012 гг.// Природничий альманах. – Херсон: ООО ХГТ. – Вип 18. – 2012. – С. 147-167.

З. В. Селюніна,
П. В. Ткаченко,
Л. І. Бахтіарова

Чорноморський біосферний заповідник НАН України,
м. Гола Пристань

ЗУСТРІЧІ З МОРСЬКИМИ ССАВЦЯМИ В АКВАТОРІЯХ ЧОРНОМОРСЬКОГО БІОСФЕРНОГО ЗАПОВІДНИКА В 2007–2017 РР.

До акваторій Чорноморського біосферного заповідника (ЧБЗ) належать Тендрівська затока (затока розділена на західну та східну частини баром, що тягнеться від м. Білих Кучугур на північному березі о. Тендри до Ягорлицького півострова), Ягорлицька затока (35 000 га), прибережна смуга Чорного моря вздовж о. Тендри.

В акваторіях ЧБЗ поширені три види китоподібних: дельфін звичайний, або білобочка, *Delphinus delphis* Barabasz-Nikiforov, афаліна чорноморська, *Tursiops truncatus* Barabasz-Nikiforov, азовка, або морська свиня, *Phocoena phocoena* Abel. Усі види занесені до Червоної книги України.

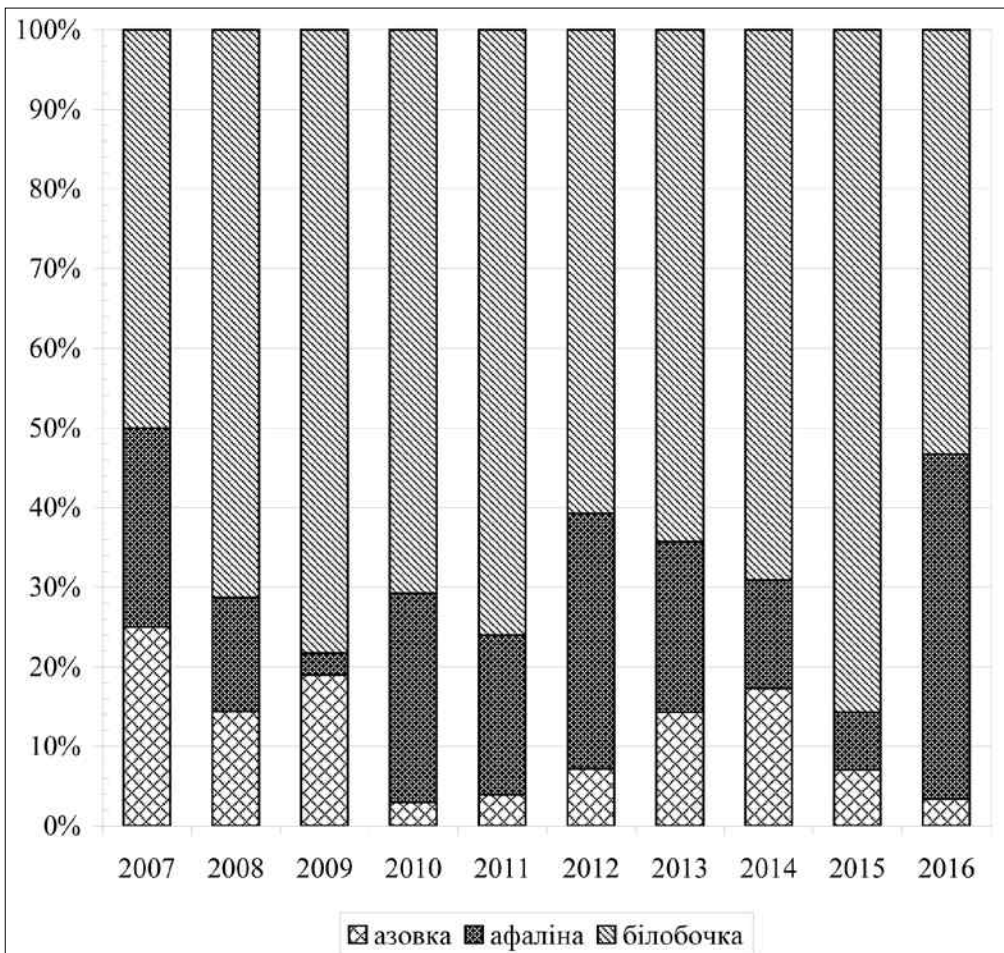

Рисунок 1. Відсоток зустрічей дельфінів в акваторіях Чорноморського біосферного заповідника за видами в 2007–2016 рр.

Таблиця. Пункти реєстрації дельфінів в акваторіях ЧБЗ.

№	Місце знахідки	Координати у десятиградусній системі		Дата знахідки	Додаткова інформація	Авторство знахідки
		широта	довгота			
Ягорлицька затока						
1.	біля Кінських о-вів, в 3 км до заходу від с. Іванівка	46,40398	32,05145	Червень-серпень щорічно	<i>Phocoena phocoena</i>	Літопис природи ЧБЗ Звіти за темою «Моніторингу стану природних комплексів ЧБЗ»
2.	Ділянка ЧБЗ Ягорлицький Кут, кордон «Вільний Порт», східна частина бару Загреба.	46,33555	31,85696	Квітень-жовтень щорічно	Всі види	
3.	Ділянка ЧБЗ Ягорлицький Кут, кордон «Ягорлицький Кут», бар Загреба.	46,29137	31,73491	Квітень-жовтень щорічно	Всі види	
4.	О-ви Довгий+Круглий	46,42530	31,72332	Жовтень 2012	<i>Tursiops truncatus</i>	
Тендрівська затока						
5.	Мис Білі Кучугури о-ву Тендра..	46,25391	31,67596	Травень-вересень щорічно	Всі види	Літопис природи ЧБЗ Звіти за темою «Моніторингу стану природних комплексів»
6.	Тендрівська затока між о.Смалений та о.Тендра.	46,17774	32,04456	Травень-вересень щорічно	Всі види	
7.	Східна частина Тендрівської затоки між мисом Потіївська Стрілка та о-вом Тендра	46,16170	32,19748	Червень-серпень щорічно	Всі види	
8.	Західна частина Тендрівської затоки	46,30999	31,64188	Квітень-жовтень щорічно	Всі види	
Морське узбережжя						
9.	Потіївська ділянка ЧБЗ, кордон «Морський», в 4 км від західної околиці с. Залізний Порт	46,13190	32,22541	Квітень-жовтень щорічно	Всі види	- « - »
10.	Кордон «Тендра» ЧБЗ	46,23381	31,64079			
11.	Тендрівській Маяк	46,322753	31,511035			

Примітка: Всі акваторії ЧБЗ розташовані в Голопристанському районі Херсонська обл..

Література

1. Селюніна З. В., Ткаченко П. В. Сезонные перемещения дельфинов в акваториях Черноморского биосферного заповедника // Природничий альманах. Серія: Біологічні науки. – Херсон: Персей, 2004. – Вип. 4. – С. 126–130.
2. Селюніна З. В. Ссавці регіону Чорноморського біосферного заповідника, що занесені до Червоної книги України (станом на 2004 рік) // Наук. вісник Ужгород. ун-ту. Серія: Біологія. – 2005. – Вип. 17. – С. 86–88.
3. Bahtiarova L. About the reasons of death of sea mammals in waters Black Sea Biosphere reserve // 20th Annual Conference of the European Cetacean Society, 2–7 April, 2006, Gdynia, Poland. – Gdynia, - 2006. – P. 219.
4. Selyunina Z. V., Tkachenko P. V. Seasonal moving of dolphins in water areas of region of the black sea biosphere reserve (BSBR) // 20th Annual Conference of the European Cetacean Society, 2–7 April, 2006, Gdynia, Poland. – Gdynia, - 2006. – P. 154.

С. А. Сідоровський,
Є. Ю. Кришталь,
С. Ю. Утевський

Кафедра зоології та екології тварин,
Харківський національний університет імені В. Н. Каразіна,
serge.sidorovsky@karazin.ua

«ЧЕРВОНОКНИЖНІ» РАКОПОДІБНІ ХАРКІВСЬКОЇ ОБЛАСТІ

На території Харківської області з 2009 р. по 2017 р. знаходили 5 видів ракоподібних, занесених до Червоної книги України: *Hemidiaptomus rylovi* Charin, 1929; *Branchipus schaefferi* (Fischer, 1834); *Tanyastix stagnalis* Linnaeus, 1758; *Drepanosurus birostratus* (Fischer, 1851) та *Gmelina pusilla* (Sars, 1896).

Матеріал для цієї роботи отримали під час експедиційних виїздів авторів до тимчасових та постійних водойм Харківської області у 2009–2017 рр. Ракоподібних збирали за допомогою гідробіологічного сачка або планктонної мережі, фіксували в 76 % етанолі або 4 % формаліні. Класифікацію наведено за Мартіном і Дейвісом (Martin, Davis, 2001). Під час нашого дослідження на території Харківської області було виявлено нові оселища рідкісних «червонокнижних» ракоподібних, деякі з яких є єдиними відомими місцями перебування цих видів на території України (Сидоровський, 2013; Сидоровський, Кришталь, 2017).

Нижче наводиться список рідкісних ракоподібних.

Ряд Calanoida Sars, 1903

Hemidiaptomus rylovi Charin, 1929. На території України реєструвався в заплаві р. Самара (поблизу м. Дніпропетровськ та м. Новомосковськ). У Харківській області з 2009 р. кожен рік реєструється на території урочища «Горіла долина», околиці сел. Слобожанське, Зміївський р-н.

Ряд Anostraca G.O. Sars, 1867

Branchipus schaefferi (Fischer, 1834). На території України реєструвався у Бахчисарайському р-ні, АР Крим. У Харківській області знайдено 6 липня 2016 р. у тимчасовій водоймі в околицях с. Гайдари, Зміївський р-н.

Tanyastix stagnalis Linnaeus, 1758. На території України реєструвався у Степовій зоні та Криму. У Харківській області з 2009 року кожен рік реєструється на території урочища «Горіла долина».

Drepanosurus birostratus (Fischer, 1851). Ендемік Лісостепової і Степової зон. У Харківській області виявлено 2 нові місця перебування виду, де він реєструється

кожен рік: урочище «Горіла долина» з 2009 р. і околиці сел. Дворічне, Дворічанський р-н з 2016 р.

Ряд Amphipoda Latreille, 1816

Gmelina pusilla (Sars, 1896). На території України живе в Каховському водосховищі, водоймах Інгулецької зрошувальної системи, каналах Дніпро-Кривий Ріг, Сіверський Донець-Донбас, а також у Північно-Кримському каналі. У Харківській області виявлено 15 особин 19 липня 2011 р. і 11 особин – 1 липня 2012 р. в р. Сіверський Донець поблизу с. Гайдари; 15 особин – 24 липня 2011 р. в Печенізькому водосховище; 5 особин – 1 вересня 2011 р. і 9 особин – 19 травня 2012 р. у р. Оскіл біля с. Кам'янка (Сидоровський, 2014; Сидоровський, Кришталь, 2017).

Ряд Diplostraca

Syzicus tetracerus (Krynicky, 1830). Поширений у тимчасових водоймах Євразії та Північної Америки від тундри до степової зони. На території України виявлений тільки в Харківській області, де трапляється біля сел. Слобожанське, Зміївський р-н, на території урочища «Горіла Долина», на третій терасі головного русла Сіверського Дінця. Останнім часом скорочує свою чисельність від близько 50–100 до 1–2 особин на 1 м². Рекомендуємо занести *S. tetracerus* до Червоної книги України і надати йому природоохоронний статус «вразливий». *Syzicus tetracerus* був описаний з околиць Харкова відомим зоологом, професором І. А. Криницьким, який на той час очолював Натуральний кабінет (Зоологічний музей) у Харківському університеті. Таким чином, місце перебування цього виду в Харківській області потребує особливої уваги і захисту як типовий локалітет.

Дослідження виконано в рамках науково-дослідної роботи «Біологічні виклики та загрози, зумовлені міграціями і інвазіями: популяційно-генетичний підхід», номер держреєстрації 0117U004836, за фінансової підтримки Міністерством освіти і науки України.

Табл. 1 Знахідки «червонокнижних» ракоподібних у Харківській області.

Вид	Місце знаходження	Координати у десятинній системі		Дата знахідки	Додаткова інформація	Автор знахідки
		Широта	Довгота			
<i>H. rylovi</i>	урочище «Горіла долина»	49.615137	36.531598	квітень 2009-2017 рр.	З 2009 трапляється щорічно в квітні	Сідоровський С.А.
<i>B. schaefferi</i>	НПП «Гомільшанські ліси»	49.623971	36.302958	06.07.2016	10 особин	Сідоровський С.А. Кришталь Є.Ю.
<i>T. stagnalis</i>	урочище «Горіла долина»	49.615137	36.531598	квітень 2009-2017 рр.	З 2009 трапляється щорічно в квітні	Сідоровський С.А.
<i>D. birostratus</i>	Урочище «Горіла долина»	49.615137	36.531598	квітень 2009-2017 рр.	З 2009 трапляється щорічно, в великій кількості.	Сідоровський С.А. Кришталь Є.Ю. Тупиков А.И.
	околиці сел. Дворічне	49.862132	37.728824	10.04.2016 квітень 2016	З 2016 трапляється щорічно в квітні, в великій кількості.	
<i>G. pusilla</i>	р. Сіверський Донець, околиці с. Гайдари	49.622349	36.329681	19.07.2011	15 особин	Сідоровський С.А.
				01.07.2013	11 особин	Утевський С.Ю.
				1.07.2017	11 особин	
	р. Оскіл, околиці с. Кам'янка,	49.968502	37.844587	1.09.2011	5 особин	Сідоровський С.А.
		49.971883	37.837399	19.05.2012	9 особин	Зіненко А.І.
Печенізьке водосховище	49.949346	36.953464	25.07.2011	15 особин	Сідоровський С.А. Утевський С.Ю.	

Література

1. Червона книга України. Тваринний світ// за ред. І. А. Акимова. – К.: Глобалконсалтинг, 2009. – 624с.
2. Шкорбатюв Ю. Л. Очерк фауны жаброногих ракообразных временных водоемов // Труды НИИ ХГУ имени А. М. Горького. – 1950. – Т.1. – С. 241–249.
3. Сидоровский С. А. Фауна Anostraca, Notostraca и Copchostraca Харьковской области // Вісник Дніпропетровського університету. Біологія. Екологія. – 2012. – Т.2, №20. – С. 76–79
4. Сидоровский С. А. Фауна ракообразных (Crustacea) и колероваток (Rotifera) НПП «Гомольшанские леса»// Вестник Харьковского национального университета имени В. Н. Каразина, серия «Биология». – 2012. – Вып.16, – С. 109–113
5. Сидоровский С.А., Новая находка пресноводных жаброногов *Tanytastix stagnalis* и *Drepanosurus birostratus* (Branchiopoda, Anostraca) в Харьковской области (Украина) // Вестник зоологии. – 2012 Т. 46, № 1. С. 82.
6. Сидоровский С. А. Calanoida (Copepoda) Харьковской области// Биологический вестник Мелитопольского государственного педагогического университета имени Богдана Хмельницкого. – 2013. – Т.1, №7. – С. 106–112
7. Сидоровский С. А. Каталог ракообразных (Arthropoda: Crustacea) Харьковской области, Украина // Амурский зоологический журнал. – 2014. – Т.6, №3. – С. 247–252.
8. Сидоровский С. А. Фауна ракообразных (Crustacea) НПП «Двуречанский», Харьковская область// Вестник Харьковского национального университета имени В.Н.Каразина, серия «Биология». – 2014. – Вып. 19, – С. 41-45 – 200.
9. Сидоровский С. А., Кришталь Е. Ю. Редкие виды ракообразных природно-заповедных территорий Харьковской области// Вестник Харьковского национального университета имени В.Н.Каразина, серия «Биология». – 2017. – Вып. 28, – С. 196 – 200.
10. Martin J.W., Davis G.E. An updated classification of the recent Crustacea // Natural History Museum of Los Angeles County, Contributions in Science. – 2001. – No. 39. – P. 1–124.

С. О. Сілантьєв¹,
С. М. Снігірьов²

¹ CCBS, University of Edinburgh, 49 Little France Crescent, Edinburgh EH16 4SB, UK.

² Одеський центр Південного науково-дослідного інституту морського рибного господарства та океанографії
вул. Мечникова 132, м. Одеса, 65028, Україна,
E-mail: jugniro@meta.ua; snigirev@te.net.ua;

«ЧЕРВОНОКНИЖНІ» ВИДИ РИБ Р. ТИСА

Вид	Місце знахідки	Координати у десятигнітній системі		Дата знахідки	Додаткова інформація	Авторство знахідки
		широта	довгота			
<i>Barbus barbus</i> (Linnaeus, 1758)	р. Тиса	47,97428	24,20107	02.08.10	5 особин, статевонезрілі, нагул молоді	Сілантьєв С.О. Снігірьов С.М.
<i>Barbus barbus</i> (Linnaeus, 1758)	р. Тиса	47,97435	24,20102	06.08.10	8 особин, статевонезрілі, нагул молоді	Сілантьєв С.О. Снігірьов С.М.

«ЧЕРВОНОКНИЖНІ» ВИДИ РИБ УКРАЇНИ В ЛЮБИТЕЛЬСЬКИХ ЛОВАХ НАХЛИСТОМ

Під час численних поїздок Україною з метою любительського лову нахлистом, було зібрано дані стосовно поширення видів риб з «Червоної книги України» (2009). Всі риби були випущені назад до водойм, деякі сфотографовані. Виявлено, що певні види риб є над-

звичайно рідкісними, зокрема лосось дунайський або головатиця, який за останні роки трапився лише одного разу. З іншого боку, деякі види фіксуються досить часто: бистрянна російська та ялець звичайний в басейні Дніпра, харіус європейський в карпатському регіоні.

Вид	Місце знахідки	Координати		Дата знахідки	Додаткова інформація	Авторство знахідки
		широта	довгота			
<i>Alburnoides rossicus</i>	р. Здвиг, с. Любидва, Іванківський р-н	50.999594	30.063048	25.06.2017	3 особини 9–10 см	Скворчинський А.О.
<i>Alburnoides rossicus</i>	р. Ірша, с. Українка, Малинський р-н	50.757500	29.367119	05.06.2015	11 особин 9–10 см	Скворчинський А.О.
<i>Alburnoides rossicus</i>	р. Таль, с. Рудня-Тальська, Іванківський р-н	50.845926	29.972927	25.06.2017	2 особини 9 см, є фото	Скворчинський А.О.
<i>Alburnoides rossicus</i>	р. Стасьова, с. Українка, Малинський р-н	50.777275	29.349013	15.09.2017	2 особини 9–10 см	Скворчинський А.О.
<i>Hucho hucho</i>	р. Тиса, м. Хуст	48.169350	23.275436	13.09.2017	1 особина, 90 см, є фото	Скворчинський А.О.
<i>Hucho hucho</i>	р. Чорний Черемош, м. Верховина	48.153983	24.808932	08.12.2017	2 особини: 35 та 50 см, є фото	Скворчинський А.О.
<i>Leuciscus leuciscus</i>	р. Ірша, с. Новоселиця, Малинський р-н	50.757583	29.445234	08.11.2014	5 особин 15–20 см, є фото	Скворчинський А.О.
<i>Leuciscus leuciscus</i>	р. Ірша, с. Українка, Малинський р-н	50.757500	29.367119	20.07.2014	6 особин 15–20 см, є фото	Скворчинський А.О.
<i>Leuciscus leuciscus</i>	р. Ірша, с. Українка, Малинський р-н	50.757500	29.367119	09.08.2014	21 особина 15–23 см, є фото	Скворчинський А.О.
<i>Leuciscus leuciscus</i>	р. Ірша, с. Білий Берег, Малинський р-н	50.761049	29.483154	15.09.2014	4 особини 14–17 см, є фото	Скворчинський А.О.
<i>Leuciscus leuciscus</i>	р. Ірша, с. Українка, Малинський р-н	50.757500	29.367119	05.06.2015	23 особини 15–21 см, є фото	Скворчинський А.О.
<i>Leuciscus leuciscus</i>	р. Ірша, с. Українка, Малинський р-н	50.757500	29.367119	30.07.2016	6 особин 15–20 см, є фото	Скворчинський А.О.
<i>Leuciscus leuciscus</i>	р. Ірша, с. Українка, Малинський р-н	50.757500	29.367119	09.08.2016	11 особин 15–21 см, є фото	Скворчинський А.О.
<i>Leuciscus leuciscus</i>	р. Десна (Рать), с. Соболювка, Броварський р-н	50.742957	30.745427	14.08.2016	3 особини 17–20 см, є фото	Скворчинський А.О.
<i>Leuciscus leuciscus</i>	р. Таль, с. Рудня-Тальська, Іванківський р-н	50.845926	29.972927	25.06.2017	1 особина 15 см	Скворчинський А.О.
<i>Leuciscus leuciscus</i>	р. Здвиг, с. Любидва, Іванківський р-н	50.999594	30.063048	25.06.2017	5 особин 15–20 см	Скворчинський А.О.
<i>Leuciscus leuciscus</i>	р. Ірша, с. Стасьова, Малинський р-н	50.775414	29.532696	15.09.2017	5 особин 15–20 см, є фото	Скворчинський А.О.
<i>Thymallus thymallus</i>	р. Ріка, м. Хуст	48.200595	23.291297	19.03.2014	1 особина, 30 см, є фото	Скворчинський А.О.
<i>Thymallus thymallus</i>	р. Опір, с. Дубина, Сколівський р-н	49.056722	23.548165	21.06.2014	7 особин, 15–25 см, є фото	Скворчинський А.О.
<i>Thymallus thymallus</i>	р. Ріка, с. Березово, Хустський р-н	48.301980	23.486456	13.09.2014	2 особини, 21–23 см	Скворчинський А.О.

Вид	Місце знахідки	Координати		Дата знахідки	Додаткова інформація	Авторство знахідки
		широта	довгота			
<i>Thymallus thymallus</i>	р. Опір, с Гребенів, Сколівський р-н	48.976133	23.474569	11.10.2014	22 особини, 21-30 см, є фото	Скворчинський А.О.
<i>Thymallus thymallus</i>	р. Стрий, с Тишівниця, Сколівський р-н	49.097854	23.618977	12.10.2014	8 особин, 21-25 см, є фото	Скворчинський А.О.
<i>Thymallus thymallus</i>	р. Свіча, ур. Людвиківка, Долинський р-н	48.937813	23.908565	7.06.2015	14 особини, 22-30 см, є фото	Скворчинський А.О.
<i>Thymallus thymallus</i>	р. Свіча, ур. Людвиківка, Долинський р-н	48.937813	23.908565	27.07.2016	5 особин, 22-32 см, є фото	Скворчинський А.О.
<i>Thymallus thymallus</i>	р. Зелениця, с. Черник, Надвірнянський р-н	48.504454	24.390159	9.07.2017	16 особин, 22-23 см, є фото	Скворчинський А.О.
<i>Thymallus thymallus</i>	р. Орява, с. Коростів, Сколівський р-н	49.007430	23.432151	9.07.2017	7 особин, 20-23 см, є фото	Скворчинський А.О.
<i>Thymallus thymallus</i>	р. Вича, с. Вовчий, Свалявський р-н	48.595162	23.082062	22.08.2017	6 особина, 20-25 см, є фото	Скворчинський А.О.
<i>Thymallus thymallus</i>	р. Турія, с. Порошково, Перечинський р-н	48.674375	22.752437	23.08.2017	3 особини, 22-33 см, є фото	Скворчинський А.О.
<i>Thymallus thymallus</i>	р. Бистриця, с. Зелена, Надвірнянський р-н	48.535798	24.355806	25.08.2017	5 особин, 22-23 см, є фото	Скворчинський А.О.
<i>Thymallus thymallus</i>	р. Зелениця, с. Черник, Надвірнянський р-н	48.504454	24.390159	26.08.2017	6 особин, 18-27 см, є фото	Скворчинський А.О.
<i>Thymallus thymallus</i>	р. Опір, с. Дубина, Сколівський р-н	49.056722	23.548165	5.10.2017	3 особини, 17-22 см, є фото	Скворчинський А.О.
<i>Thymallus thymallus</i>	р. Рожанка, с. Н. Рожанка, Сколівський р-н	48.817415	23.510671	4.10.2017	6 особин, 17-25 см, є фото	Скворчинський А.О.

Крім видів, занесених до «Червоної книги України» (2009), хотілося б відмітити знахідки струмкової форелі. Нами відмічено, що останнім часом цей вид траплявся значно рідше, ніж в попередні роки.

Така тенденція спостерігається багатьма рибалками-любителями зі стажем. Можливо, варто занести струмкову форель до нового видання «Червоної книги України».

Вид	Місце знахідки	Координати		Дата знахідки	Додаткова інформація	Авторство знахідки
		широта	довгота			
<i>Salmo trutta m. fario</i>	р. Опір, с Дубина, Сколівський р-н	49.056722	23.548165	21.06.2014	1 особина, 20 см, є фото	Скворчинський А.О.
<i>Salmo trutta m. fario</i>	р. Опір, с Гребенів, Сколівський р-н	48.976133	23.474569	11.10.2014	3 особини, 17-25 см, є фото	Скворчинський А.О.
<i>Salmo trutta m. fario</i>	р. Свіча, ур. Людвиківка, Долинський р-н	48.937813	23.908565	7.06.2015	4 особини, 20-22 см, є фото	Скворчинський А.О.
<i>Salmo trutta m. fario</i>	р. Свіча, ур. Людвиківка, Долинський р-н	48.937813	23.908565	27.07.2016	12 особин, 15-22 см, є фото	Скворчинський А.О.
<i>Salmo trutta m. fario</i>	р. Вар, м. Хуст	48.205755	23.288392	18.03.2017	1 особина, 22 см, є фото, відео	Скворчинський А.О.
<i>Salmo trutta m. fario</i>	р. Свіча, ур. Людвиківка, Долинський р-н	48.937813	23.908565	18.06.2017	24 особини, 15-22 см, є фото, відео	Скворчинський А.О.
<i>Salmo trutta m. fario</i>	р. Зелениця, с. Черник, Надвірнянський р-н	48.504454	24.390159	9.07.2017	2 особини, 15-17 см	Скворчинський А.О.
<i>Salmo trutta m. fario</i>	р. Вича, с. Вовчий, Свалявський р-н	48.595162	23.082062	22.08.2017	1 особина, 34 см, є фото	Скворчинський А.О.
<i>Salmo trutta m. fario</i>	р. Бистриця, с. Зелена, Надвірнянський р-н	48.535798	24.355806	25.08.2017	2 особини, 22-25 см, є фото	Скворчинський А.О.
<i>Salmo trutta m. fario</i>	р. Зелениця, с. Черник, Надвірнянський р-н	48.504454	24.390159	26.08.2017	3 особини, 15-25 см, є фото	Скворчинський А.О.

М. В. Скирпан
Природний заповідник «Розточчя»

ЗНАХІДКИ ПТАХІВ ЧЕРВОНОЇ КНИГИ УКРАЇНИ

Матеріали зібрані автором подання під час експедиційних виїздів на територію ПЗ «Розточчя» та прилеглих територій (Львівська область, Яворівський р-н, території смт. Івано-Франкове, с. Лелехівка, с. Верещиця, с. Ставки та їхніх околиць).

Вид	Місце знахідки	Координати у десятигнітній системі		Дата знахідки	Додаткова інформація	Авторство знахідки
		Широта	Довгота			
Platalea leucorodia						
<i>Platalea leucorodia</i>	Околиці смт. Івано-Франкове	49.9340	23.7137	08.06.2015	2 особини	Скирпан М.В.
				06.06.2016	2 особини	
				11.06.2016	2 особини	
Ciconia nigra						
<i>Ciconia nigra</i>	Околиці с. Лелехівка	49.9455	23.6905	25.09.2009	3 особини	Скирпан М.В.
				03.09.2011	2 особини	
				08.06.2012	1 особина	
				16.09.2012	9 особин	
				30.07.2014	1 особина	
				19.09.2014	1 особина	
				05.10.2014	1 особина	
				09.05.2015	1 особина, гніздування	
				30.05.2015	3 особини	
				06.06.2016	1 особина, гніздування	
				18.06.2017	3 особини	
<i>Ciconia nigra</i>	Околиці смт. Івано-Франкове	49.9340	23.7137	18.09.2010	3 особини	Скирпан М.В.
				23.09.2012	1 особина	
				08.06.2015	4 особини	
				09.06.2015	2 особини, гніздування	
				06.06.2016	2 особини, гніздування	
				11.06.2016	3 особини	
<i>Ciconia nigra</i>	Околиці смт. Івано-Франкове	49.9354	23.7145	08.07.2013	1 особина	Скирпан М.В.
Cygnus cygnus						
<i>Cygnus cygnus</i>	Околиці смт. Івано-Франкове	49.9296	23.7348	17.03.2015	1 особина, дорослий	Скирпан М.В.
Anas strepera						
<i>Anas strepera</i>	Околиці смт. Івано-Франкове	49.9354	23.7145	29.03.2017	2 особини, самець та самка	Скирпан М.В.
Netta rufina						
<i>Netta rufina</i>	Околиці смт. Івано-Франкове	49.9354	23.7145	25.03.2016	2 особини, самець та самка	Скирпан М.В.
Aythya nyroca						
<i>Aythya nyroca</i>	Околиці с. Лелехівка	49.9455	23.6905	29.03.2017	1 самець	Скирпан М.В.
				05.04.2017	2 самці, 1 самка	
Bucephala clangula						
<i>Bucephala clangula</i>	Околиці смт. Івано-Франкове	49.9340	23.7137	25.03.2016	2 особини, самець та самка	Скирпан М.В.
<i>Bucephala clangula</i>	Околиці смт. Івано-Франкове	49.9354	23.7145	18.03.2017	2 особини, самець та самка	Скирпан М.В.

Вид	Місце знахідки	Координати у десятинній системі		Дата знахідки	Додаткова інформація	Авторство знахідки
		Широта	Довгота			
Pandion haliaetus						
<i>Pandion haliaetus</i>	Околиці с. Лелехівка	49.9455	23.6905	25.09.2009	3 особини	Скирпан М.В.
				18.09.2010	1 особина	
				02.10.2011	1 особина	
				16.09.2012	2 особини	
				26.08.2012	2 особини	
				22.09.2013	1 особина	
				11.04.2013	1 особина	
				19.09.2014	3 особини	
				19.09.2015	1 особина	
06.04.2016	1 особина					
<i>Pandion haliaetus</i>	Околиці с. Верещиця	49.5917	23.3754	22.04.2011	1 особина	Скирпан М.В.
				24.07.2012	1 особина	
<i>Pandion haliaetus</i>	Околиці смт. Івано-Франкове	49.9354	23.7145	15.11.2011	1 особина	Скирпан М.В.
				24.09.2011	1 особина	
				01.10.2011	1 особина	
				01.09.2012	1 особина	
				23.09.2012	1 особина	
				08.04.2014	1 особина	
06.05.2017	1 особина					
Milvus migrans						
<i>Milvus migrans</i>	Околиці смт. Івано-Франкове	49.9340	23.7137	04.06.2010	1 особина	Скирпан М.В.
				09.06.2015	1 особина, гніздування	
				11.06.2016	1 особина, гніздування	
				06.07.2017	1 особина, гніздування	
<i>Milvus migrans</i>	Околиці с. Лелехівка	49.9455	23.6905	15.04.2009	1 особина	Скирпан М.В.
				01.05.2013	1 особина	
				23.05.2015	1 особина	
				06.04.2016	1 особина	
				05.04.2017	1 особина	
06.05.2017	1 особина, гніздування					
<i>Milvus migrans</i>	Околиці смт. Івано-Франкове	49.9354	23.7145	18.06.2012	1 особина, гніздування	Скирпан М.В.
				26.04.2013	1 особина	
				10.07.2013	1 особина, гніздування	
				13.05.2014	1 особина	
				30.07.2014	1 особина	
				29.05.2015	1 особина	
				05.06.2016	1 особина, гніздування	
06.06.2016	1 особина, гніздування					
Circus cyaneus						
<i>Circus cyaneus</i>	Околиці с. Лелехівка	49.9455	23.6905	05.10.2014	1 особина	Скирпан М.В.
<i>Circus cyaneus</i>	Околиці смт. Івано-Франкове	49.9340	23.7137	28.03.2013	1 особина	Скирпан М.В.
				25.03.2016	1 особина	
<i>Circus cyaneus</i>	Околиці с. Ставки	49.9490	23.7564	29.10.2011	2 особини: самець та самка	Скирпан М.В.
<i>Circus cyaneus</i>	Околиці смт. Івано-Франкове	49.9354	23.7145	17.03.2011	1 самець	Скирпан М.В.
				16.04.2011	1 самка	
				20.10.2012	2 особина	
				13.10.2016	1 особина	

Вид	Місце знахідки	Координати у десятичній системі		Дата знахідки	Додаткова інформація	Авторство знахідки
		Широта	Довгота			
Circus pygargus						
<i>Circus pygargus</i>	Околиці с. Лелехівка	49.9455	23.6905	22.04.2011	1 молода особина	Скирпан М.В.
<i>Circus pygargus</i>	Околиці с. Верещиця	49.5917	23.3754	22.04.2011	2 особини	Скирпан М.В.
<i>Circus pygargus</i>	Околиці смт. Івано-Франкове	49.9354	23.7145	16.09.2012	1 особина	Скирпан М.В.
				13.05.2014	1 самка	
Circaetus gallicus						
<i>Circaetus gallicus</i>	Околиці с. Верещиця	49.5917	23.3754	24.07.2012	1 особина	Скирпан М.В.
Aquila clanga						
<i>Aquila clanga</i>	Околиці смт. Івано-Франкове	49.9354	23.7145	20.10.2012	1 особина	Скирпан М.В.
Aquila pomarina						
<i>Aquila pomarina</i>	Околиці с. Верещиця	49.5917	23.3754	22.04.2011	3 особини	Скирпан М.В.
				28.07.2012	2 особини	
				29.07.2012	2 особини	
				09.06.2015	1 особина, гніздування	
<i>Aquila pomarina</i>	Околиці с. Лелехівка	49.9455	23.6905	23.06.2012	1 особина	Скирпан М.В.
				26.08.2012	2 дорослих, 1 молодий	
				11.04.2013	1 особина	
				09.05.2015	1 особина	
				06.06.2016	1 особина, гніздування	
				06.05.2017	2 особини	
<i>Aquila pomarina</i>	Околиці смт. Івано-Франкове	49.9340	23.7137	23.09.2012	2 особини	Скирпан М.В.
<i>Aquila pomarina</i>	Околиці с. Ставки	49.9490	23.7564	17.04.2012	1 особина	Скирпан М.В.
<i>Aquila pomarina</i>	Околиці смт. Івано-Франкове	49.9354	23.7145	28.06.2009	1 особина, гніздування	Скирпан М.В.
				16.04.2011	1 особина	
				18.06.2012	1 особина, гніздування	
				01.09.2012	1 особина	
				19.04.2013	3 особини	
				08.07.2013	1 особина	
				20.06.2017	2 особини, гніздування	
				16.07.2017	1 особина	
Haliaeetus albicilla						
<i>Haliaeetus albicilla</i>	Околиці с. Верещиця	49.5917	23.3754	22.04.2011	1 дорослий	Скирпан М.В.
				29.07.2012	1 дорослий	
<i>Haliaeetus albicilla</i>	Околиці с. Лелехівка	49.9455	23.6905	25.09.2009	1 дорослий, 2 молоді	Скирпан М.В.
				09.11.2013	1 дорослий	
				01.05.2013	1 дорослий	
				09.05.2015	1 дорослий	
				06.05.2017	1 дорослий	
<i>Haliaeetus albicilla</i>	Околиці смт. Івано-Франкове	49.9340	23.7137	28.03.2013	1 дорослий	Скирпан М.В.
				25.03.2016	3 молодих	
				06.06.2016	1 дорослий, гніздування	
<i>Haliaeetus albicilla</i>	Околиці смт. Івано-Франкове	49.9354	23.7145	03.11.2009	1 молодий	Скирпан М.В.
				03.11.2009	1 дорослий	
				26.12.2009	1 дорослий	
				01.02.2010	1 дорослий	
				22.04.2010	1 особина, гніздування	
				18.09.2010	2 особини	
				02.01.2011	1 дорослий	

Вид	Місце знахідки	Координати у десятичній системі		Дата знахідки	Додаткова інформація	Авторство знахідки
		Широта	Довгота			
<i>Haliaeetus albicilla</i>	Околиці смт. Івано-Франкове	49.9354	23.7145	25.02.2012	1 молодий	Скирпан М.В.
				03.03.2012	1 дорослий	
				06.10.2012	2 молодих	
				23.09.2012	2 молодих	
				19.04.2013	1 дорослий, гніздування	
				22.09.2013	1 дорослий	
				23.03.2014	1 дорослий	
				20.05.2014	1 дорослий	
				13.03.2016	1 дорослий	
				05.06.2016	1 дорослий	
				26.03.2017	3 молодих	
09.06.2017	1 дорослий					
10.11.2017	1 дорослий					
Gyps fulvus						
<i>Gyps fulvus</i>	Околиці смт. Івано-Франкове	49.9340	23.7479	15.04.2009	2 особини	Скирпан М.В.
Falco peregrinus						
<i>Falco peregrinus</i>	Околиці с. Лелехівка	49.9455	23.6905	06.04.2016	1 доросла особина	Скирпан М.В.
Grus grus						
<i>Grus grus</i>	Околиці с. Верещиця	49.5917	23.3754	23.09.2010	126 особин	Скирпан М.В.
<i>Grus grus</i>	Околиці с. Лелехівка	49.9455	23.6905	25.09.2009	85 особин	Скирпан М.В.
				22.09.2010	83 особини	
				25.05.2015	3 особини	
<i>Grus grus</i>	Околиці смт. Івано-Франкове	49.9340	23.7137	25.03.2016	1 особина	Скирпан М.В.
<i>Grus grus</i>	Околиці с. Ставки	49.9490	23.7564	24.09.2011	12 особин	Скирпан М.В.
<i>Grus grus</i>	Околиці смт. Івано-Франкове	49.9354	23.7145	04.06.2010	2 особини	Скирпан М.В.
				06.10.2012	19 особин	
				18.05.2013	2 особини	
				27.04.2013	1 особина	
Numenius arquata						
<i>Numenius arquata</i>	Околиці смт. Івано-Франкове	49.9354	23.7145	03.10.2012	2 особини	Скирпан М.В.
Columba oenas						
<i>Columba oenas</i>	Околиці смт. Івано-Франкове	49.9340	23.7137	19.09.2015	1 особина, гніздування	Скирпан М.В.
				27.03.2016	1 особина, гніздування	
Glaucidium passerinum						
<i>Glaucidium passerinum</i>	Околиці с. Верещиця	49.5917	23.3754	19.04.2015	1 самець	Скирпан М.В.
Strix uralensis						
<i>Strix uralensis</i>	Околиці смт. Івано-Франкове	49.9340	23.7479	23.02.2013	1 особина	Скирпан М.В.
				09.02.2014	1 особина	
<i>Strix uralensis</i>	Околиці смт. Івано-Франкове	49.9299	23.7755	24.04.2014	2 самці	Скирпан М.В.
<i>Strix uralensis</i>	Околиці с. Верещиця	49.5917	23.3754	08.04.2014	2 особини	Скирпан М.В.
				18.04.2014	1 самець, 1 самка, гніздування	
<i>Strix uralensis</i>	Околиці с. Лелехівка	49.9667	23.6786	08.04.2014	1 особина	Скирпан М.В.
				17.06.2017	1 особина	
Picus viridis						
<i>Picus viridis</i>	Околиці с. Ставки	49.9490	23.7564	15.02.2016	1 особина	Скирпан М.В.
<i>Picus viridis</i>	Околиці с. Верещиця	49.5917	23.3754	22.04.2011	1 особина, гніздування	Скирпан М.В.
				03.10.2012	1 особина	

Вид	Місце знахідки	Координати у десятинній системі		Дата знахідки	Додаткова інформація	Авторство знахідки
		Широта	Довгота			
Dendrocopos leucotos						
<i>Dendrocopos leucotos</i>	Околиці с. Верещиця	49.5917	23.3754	23.09.2010	1 особина	Скирпан М.В.
<i>Dendrocopos leucotos</i>	Околиці смт. Івано-Франкове	49.9340	23.7479	09.04.2014	2 особини (пара: самець і самка), гніздування	Скирпан М.В.
				17.11.2017	1 самка	
Lanius excubitor						
<i>Lanius excubitor</i>	Околиці смт. Івано-Франкове	49.9354	23.7145	17.02.2013	1 особина	Скирпан М.В.
				07.03.2016	1 особина	
				06.11.2017	1 особина	
				17.11.2017	1 особина	
Regulus ignicapilus						
<i>Regulus ignicapilus</i>	Околиці с. Верещиця	49.5917	23.3754	10.04.2015	1 дорослий самець	Скирпан М.В.
				09.05.2015	1 дорослий самець	
<i>Regulus ignicapilus</i>	Околиці смт. Івано-Франкове	49.9354	23.7145	06.04.2016	2 особини	Скирпан М.В.
				11.06.2016	1 самець	

О. Ю. Скляр,
М. П. Книш,
О. М. Дугіна

Гетьманський національний природний парк,
вул. Миру, 6, м. Тростянець, Сумська область, 42600
oleh.sklyar@gmail.com, getmanski_nnp@ukr.net

ЗУСТРІЧІ ВИДІВ ТВАРИН, ЗАНЕСЕНИХ ДО ЧЕРВОНОЇ КНИГИ УКРАЇНИ, У РЕГІОНІ РОЗТАШУВАННЯ ГЕТЬМАНСЬКОГО НАЦІОНАЛЬНОГО ПРИРОДНОГО ПАРКУ (СУМСЬКА ОБЛАСТЬ)

Підсумовано результати пошуку рідкісних видів тварин у регіоні розташування Гетьманського національного природного парку. Парк розташований на території Великописарівського, Тростянецького та Охтирського районів

Сумської області, простягається долиною р. Ворскла на 122 км та займає площу 23 360,1 га. З них понад 50 % займають землі, вкриті лісовою рослинністю, більше 20 % – луки, 22 % – болота, менше 5 % – водойми.

Вид	Місце знахідки	Координати у десятигнітній системі		Дата знахідки	Додаткова інформація	Авторство знахідки					
		широта	довгота								
<i>Hirudo medicinalis</i> Linnaeus, 1758	Між с. Кам'янка та с. Бакирівка, р. Ворскла	50.386	35.049	06.2010	3 особини	Недоцюк О.А.					
<i>Lucanus cervus cervus</i> (Linnaeus, 1758)	с. Кам'янка	50.413	35.061	21.05.2011	1 особина	Линник І.О.					
				01.06.2011	Масовий літ	Линник І.О.					
	Південна околиця с. Кам'янка, світла діброва, Тростянецьке лісництво, кв.35	50.389	35.063	08.06.2011	Група з 5 самців та 2 самок	Книш М.П.					
				Між с. Пожня та с. Станичне, біля діброви смт Велика Писарівка	50.503	35.359	29.05.2014	1 особина, самець	Скляр О.Ю.		
							50.425	35.482	19.05.2015	1 особина, самець	Скляр О.Ю.
									22.06.2015	1 особина, самець	Скляр О.Ю.
									29.05.2016	1 особина, самка	Скляр О.Ю.
									03.06.2016	1 особина, самець	Скляр О.Ю.
									15.06.2016	1 особина, самець	Скляр О.Ю.
									15.06.2016	1 особина, самець	Скляр О.Ю.
									17.06.2016	1 особина, самець	Скляр О.Ю.
									19.06.2016	1 особина, самка	Скляр О.Ю.
									21.06.2016	1 особина, самець	Скляр О.Ю.
									23.06.2016	1 особина, самець	Скляр О.Ю.
									28.06.2016	1 особина, самець	Скляр О.Ю.
									21.05.2017	1 особина, самець	Скляр О.Ю.
									29.05.2017	1 особина, самка	Скляр О.Ю.
									30.05.2017	1 особина, самець	Скляр О.Ю.
									09.06.2017	1 особина, самець	Скляр О.Ю.
									29.06.2017	1 особина, самець	Скляр О.Ю.
02.07.2017	Група з 17 самців та 1 самки	Скляр О.Ю.									
07.07.2017	1 особина, самець	Скляр О.Ю.									
16.07.2017	1 особина, самка	Скляр О.Ю.									
Між смт Велика Писарівка та с. Ямне	50.397	35.431	15.06.2015	1 особина, самець	Скляр О.Ю.						
			28.05.2016	1 особина, самець	Скляр О.Ю.						

Вид	Місце знахідки	Координати у десятичній системі		Дата знахідки	Додаткова інформація	Авторство знахідки	
		широта	довгота				
<i>Lucanus cervus cervus</i> (Linnaeus, 1758)	Південно-західна околиця с. Олександрівка	50.444	35.524	21.06.2015	1 особина, самець	Скляр О.Ю.	
	с. Лугівка	50.451	35.477	11.06.2017	1 особина, самець	Скляр О.Ю.	
<i>Cucujus cinnabarinus</i> (Scopoli, 1763)	Околиця с. Кам'янка, осокове зниження з чорнолозом на ділянці субору, Тростянецьке лісництво, кв.38	50.398	35.072	24.05.2011	1 особина	Книш М.П.	
<i>Papilio machaon</i> (Linnaeus, 1758)	Околиця с. Кам'янка, галявина	50.412	35.053	18.05.2011	1 особина	Книш М.П.	
				20.06.2011	3 особини	Книш М.П.	
				17.08.2011	3 особини	Книш М.П.	
		Околиця с. Кам'янка, субір, Тростянецьке лісництво, кв.38	50.398	35.072	24.05.2011	3 особини	Книш М.П.
		Околиця с. Білка, галявина	50.523	34.913	25.05.2011	1 особина	Книш М.П.
		Околиця с. Климентове, урочище Литовський бір, субір	50.387	34.938	12.07.2011	4 особини	Книш М.П.
		Околиця смт Кириківка, лісосмуги	50.358	35.107	10.08.2011	3 особини	Книш М.П.
		Околиця с. Боромля	50.613	35.018	11.08.2011	6 особин	Книш М.П.
		Північна околиця с. Олександрівка, урочище Кургани, остепнений схил	50.463	35.534	16.08.2011	6 особин	Книш М.П.
		м. Тростянець	50.472	34.957	17.08.2011	1 особина	Книш М.П.
		смт Велика Писарівка	50.425	35.482	10.06.2016	Гусениця	Скляр О.Ю.
		Між смт Велика Писарівка та с. Олександрівка	50.435	35.517	18.08.2017	1 особина	Скляр О.Ю.
		Між смт Велика Писарівка та с. Ямне	50.397	35.431	02.08.2017	1 особина	Скляр О.Ю.
<i>Iphiclydes podalirius</i> (Linnaeus, 1758)	Околиця с. Кам'янецьке	50.417	35.103	12.05.2011	3 особини	Книш М.П.	
	м. Тростянець	50.472	34.957	17.05.2011	2 особини	Книш М.П.	
	Околиця с. Кам'янка, галявина субору	50.395	35.059	18.05.2011	1 особина	Книш М.П.	
	м. Тростянець, парк	50.472	34.957	11.07.2011	2 особини	Книш М.П.	
	Околиця с. Климентове, урочище Литовський бір, субір	50.387	34.938	12.07.2011	1 особина	Книш М.П.	
	с. Зарічне, урочище Кукуєве городище, остепнений схил	50.405	34.963	20.07.2011	1 особина	Книш М.П.	
	смт Велика Писарівка	50.425	35.487	04.05.2016	1 особина	Скляр О.Ю.	
				05.05.2016	1 особина	Скляр О.Ю.	
				12.05.2016	1 особина	Скляр О.Ю.	
				13.05.2016	1 особина	Скляр О.Ю.	
				01.05.2017	1 особина	Скляр О.Ю.	
				03.05.2017	1 особина	Скляр О.Ю.	
				05.05.2017	2 особини	Скляр О.Ю.	
				06.05.2017	2 особини	Скляр О.Ю.	
				09.05.2017	1 особина	Скляр О.Ю.	
				11.05.2017	2 особини	Скляр О.Ю.	
				15.05.2017	2 особини	Скляр О.Ю.	
				16.05.2017	2 особини	Скляр О.Ю.	
				20.05.2017	1 особина	Скляр О.Ю.	
				11.07.2017	2 особини	Скляр О.Ю.	
14.07.2017	1 особина	Скляр О.Ю.					
17.07.2017	1 особина	Скляр О.Ю.					
24-26.07.2017	2 особини	Скляр О.Ю.					
27.07.2017	3 особини	Скляр О.Ю.					
28.07-10.08.2017	1-2 особини	Скляр О.Ю.					

Вид	Місце знахідки	Координати у десятичній системі		Дата знахідки	Додаткова інформація	Авторство знахідки
		широта	довгота			
<i>Zerynthia polyxena</i> (Denis et Schiffermüller, 1775)	Околиця с. Кам'янецьке на трав'яній бровці першої надзапальної тераси	50.413	35.118	12.05.2011	11 особин	Книш М.П.
	Околиця с. Кам'янка, заплава р. Ворскла	50.400	35.053	18.05.2011	1 особина	Книш М.П.
	Околиця с. Куземин, заплавної луг	50.123	34.680	09.05.2009	1 особина, самець	Гугля Ю.О.
<i>Parnassius mnemosyne</i> (Linnaeus, 1758)	Околиця с. Куземин, старий березняк	50.138	34.699	28.05.2011	1 особина, самець	Гугля Ю.О.
<i>Hamearis lucina</i> (Linnaeus, 1758)	Околиця с. Куземин, заплавної луг	50.123	34.680	10.05.2009	2 особини, самець та самка	Гугля Ю.О.
	Околиця с. Куземин, луг на схилі пагорба	50.142	34.673	11.05.2009	2 особини, самець та самка	Гугля Ю.О.
<i>Megascolia maculata</i> (Drury, 1773)	м. Тростянець	50.472	34.957	20.06.2011	1 особина	Книш М.П.
	Північна околиця с. Зарічне, узбіччя польової дороги	50.408	34.968	12.07.2013	1 особина, самка	Дугіна О.М.
<i>Melitturga clavicornis</i> (Latreille, 1806)	Східна околиця с. Боромля, поле конюшини	50.619	35.014	12.07.2013	1 особина, самець, на <i>Trifolium pretense</i> L.	Дугіна О.М.
	Західна околиця с. Зарічне, урочище Кукуєве городище, остепнений схил	50.408	34.968	29.06.2012	1 особина, самка, на <i>Lamium maculatum</i> (L.) L.	Дугіна О.М.
	Східна околиця с. Боромля, остепнена балка	50.620	35.016	25.07.2015	2 особини, самці, на <i>Onobrychis viciifolia</i> Scop.	Дугіна О.М.
	Західна околиця с. Бугрувате, поле еспарцету	50.197	34.946	25.07.2015	2 особини, самці, на <i>Onobrychis arenaria</i>	Дугіна О.М.
<i>Xylocopa (Xylocopa) valga</i> Gerstaecker, 1872	Околиця с. Зарічне, урочище Кукуєве городище, остепнений схил	50.405	34.963	26.04.2011	1 особина	Книш М.П.
				20.07.2011	1 особина	Книш М.П.
	Околиця с. Кам'янецьке	50.417	35.103	12.05.2011	1 особина	Книш М.П.
	Околиця с. Білка	50.513	34.925	25.05.2011	1 особина	Книш М.П.
	Околиця м. Тростянець	50.451	34.955	07.06.2011	1 особина	Книш М.П.
	Околиця с. Кам'янка, світла діброва	50.400	35.053	03.05.2014	1 особина, самець, на <i>Chamaecytisus ruthenicus</i> (Fisch. ex Woloszcz.) Klásková.	Дугіна О.М.
	Околиця с. Зарічне, узлісся кленово-липово-дубового лісу	50.404	34.955	02.05.2016	1 особина, самка	Дугіна О.М.
	Околиця с. Кам'янка, сосняк	50.423	35.054	21.05.2017	1 особина, самець на впадій сосні	Дугіна О.М.
	Околиця с. Кам'янка, піщаний яр смт Велика Писарівка	50.417	35.055	21.05.2017	1 особина, самець	Дугіна О.М.
<i>Bombus (Bombus) muscorum</i> (Linnaeus, 1758)	Околиця с. Кам'янка, лука	50.400	35.053	12.05.2011	1 особина, самка	Книш М.П.
	Околиця с. Кам'янка, субір, Тростянецьке лісництво, кв.38	50.392	35.079	24.05.2011	2 особини, самки	Книш М.П.
	Околиця с. Білка, узлісся соснового бору	50.530	34.919	24.05.2011	1 особина, самка	Дугіна О.М.
	м. Тростянець, лука	50.458	34.965	06.07.2011	1 особина, робоча	Книш М.П.
	Південна околиця с. Кам'янка, діброва паркового типу, Тростянецьке лісництво, кв.35	50.389	35.063	02.05.2016	1 особина, самка	Дугіна О.М.
	Околиця с. Кам'янка	50.412	35.053	21.05.2017	1 особина, самка	Дугіна О.М.

Вид	Місце знахідки	Координати у десятичній системі		Дата знахідки	Додаткова інформація	Авторство знахідки
		широта	довгота			
<i>Bombus (Megabombus) argillaceus</i> Smith, 1854	Південна околиця с. Кам'янка, Тростянецьке лісництво, кв.35	50.393	35.062	18.05.2011	1 особина, самка-засновниця	Дугіна О.М.
<i>Leuciscus leuciscus</i> (Linnaeus, 1758)	смт Велика Писарівка	50.436	35.467	09.2011	2 особини	Обідець М.П. (Книш М.П., Скляр О.Ю., 2015)
<i>Lota lota</i> (Linnaeus, 1758)	Околиця смт Кириківка, р. Ворскла	50.374	35.096	14.05.2014	1 особина	Книш М.П., Скляр О.Ю., 2015
	Між с. Вільне та с. Ямне, р. Ворскла	50.423	35.396	05.2016	1 особина	Мовчан Р.М.
<i>Coronella austriaca</i> Laurenti, 1768	Околиця с Куземин	50.142	34.673	08.08.2013	3 особини, цюголітки	Книш М.П., Скляр О.Ю., 2015
	Околиця с Кам'янка	50.393	35.062	12.08.2013	1 особина, цюголіток	Книш М.П., Скляр О.Ю., 2015
				09.04.2014	1 особина, доросла	
<i>Vipera nikolskii</i> Vedmederja, Grubant et Rudaveva, 1986	Околиця м. Тростянець, нагірна діброва біля ставка, Нескучанське лісництво	50.445	34.918	01.08.2011	1 особина	Крамаренко А.Г. (Книш М.П., Скляр О.Ю., 2015)
	Околиця с. Климентове, субір, урочище Литовський бір	50.387	34.938	08.10.2011	1 особина	Панченко С.М. (Книш М.П., Скляр О.Ю., 2015)
	Околиця с. Кам'янка, субір біля озера, Тростянецьке лісництво, кв.33	50.408	35.046	09.10.2011	7 особин	Линник І.О. (Книш М.П., Скляр О.Ю., 2015)
	смт Велика Писарівка	50.412	35.458	03.08.2012	1 особина	Книш М.П., Скляр О.Ю., 2015
	с. Журавне	50.248	34.756	07.05.2013	1 особина	Книш М.П., Скляр О.Ю., 2015
	Околиця с Зарічне	50.403	34.978	09.08.2013	1 особина, молода	Книш М.П., Скляр О.Ю., 2015
<i>Ciconia nigra</i> (Linnaeus, 1758)	Околиця смт Кириківка, заплава р. Ворскла	50.363	35.127	04.2016	Міграція, 2 особини	Скляр О.Ю., Книш М.П., 2016
	Околиця с. Попівка, заплава р. Ворсклиця	50.484	35.420	21.07.2016	Міграція, 1 особина	Скляр О.Ю., Книш М.П., 2016
	смт Велика Писарівка	50.429	35.488	20.08.2016	Міграція, 1 особина	Скляр О.Ю., Книш М.П., 2016
				29.03.2017	Міграція, 1 особина	Скляр О.Ю.
<i>Tadorna ferruginea</i> (Pallas, 1764)	Південна околиця с. Іздецьке	50.469	35.407	05.04.2015	Міграція, 1 особина, самець	Скляр О.Ю., Книш М.П., 2016
	смт Велика Писарівка	50.429	35.488	09.03.2016	Міграція, 1 особина, самець	Скляр О.Ю., Книш М.П., 2016
	Між смт Велика Писарівка та с. Олександрівка, заплава р. Ворскла	50.435	35.517	29.03.2016	Міграція, 2 особини, пара	Скляр О.Ю., Книш М.П., 2016
				04.03.2017	Міграція, 2 особини, пара	Скляр О.Ю.
<i>Anas strepera</i> Linnaeus, 1758	Південна околиця с. Вільне, заплава р. Ворскла	50.411	35.376	18.04.2015	Міграція, 2 особини, пара	Скляр О.Ю., Книш М.П., 2016
	Між с. Рябина та с. Яблучне, заплава р. Рябинка	50.319	35.225	05.08.2016	Міграція, 1 особина	Скляр О.Ю., Книш М.П., 2016
<i>Aythya nyroca</i> (Guldenstadt, 1770)	Південна околиця с. Зарічне, урочище Лиман	50.407	34.995	10-12.01.2016	Зимівля, 3 особини	Книш М.П., Скляр О.Ю., 2015

Вид	Місце знахідки	Координати у десятичній системі		Дата знахідки	Додаткова інформація	Авторство знахідки
		широта	довгота			
<i>Pandion haliaetus</i> (Linnaeus, 1758)	Околиця м. Тростянець, ставки-відстійники	50.490	34.947	04.04.2012	Міграція, 1 особина	Скляр О.Ю., Книш М.П., 2016
	Між смт Велика Писарівка та с. Розсоші, рибогосподарський став	50.362	35.497	08.09.2014	Міграція, 1 особина	Скляр О.Ю., Книш М.П., 2016
	Між смт Велика Писарівка та с. Ямне, заплава р. Ворскла	50.397	35.431	06.04.2016	Міграція, 1 особина	Скляр О.Ю., Книш М.П., 2016
	смт Велика Писарівка	50.429	35.488	22.09.2017	Міграція, 3 особини	Скляр О.Ю.
<i>Milvus migrans</i> (Boddaert, 1783)	смт Велика Писарівка	50.429	35.488	12.05.2015	2 особини	Скляр О.Ю., Книш М.П., 2016
				23.07.2015	1 особина	
				30.03.2016	1 особина	
				03.04.2016	1 особина	
				03.05.2016	1 особина	
				07.05.2016	1 особина	
				08.05.2016	1 особина	
				14.07.2016	1 особина	
				17.08.2016	1 особина	
				25.07.2017	1 особина	Скляр О.Ю.
				02.09.2017	2 особини	Скляр О.Ю.
	Південна околиця с. Яблучне, заплава р. Рябинка	50.294	35.275	05.08.2016	1 особина	Скляр О.Ю., Книш М.П., 2016
Північна околиця с. Рябина, заплава р. Ворскла	50.365	35.225	29.05.2017	1 особина	Скляр О.Ю.	
Між смт Велика Писарівка та с. Ямне	50.397	35.431	02.08.2017	1 особина	Скляр О.Ю.	
<i>Circus cyaneus</i> (Linnaeus, 1766)	Східна околиця смт Велика Писарівка	50.4309	35.5299	10.03.2014	Міграція, 1 особина, самець	Скляр О.Ю., Книш М.П., 2016
				26.02.2017	2 особини, самці	Скляр О.Ю.
				28.02.2017	1 особина, самець	Скляр О.Ю.
	Південна околиця с. Вільне, заплава р. Ворскла	50.4111	35.3765	05.11.2014	Міграція, 1 особина, самець	Скляр О.Ю.
	Між смт Велика Писарівка та с. Ямне, заплава р. Ворскла	50.3978	35.4312	03.04.2015	Міграція, 1 особина, самка	Скляр О.Ю., Книш М.П., 2016
				16.11.2015	Міграція, 1 особина, самець	Скляр О.Ю., Книш М.П., 2016
				26.11.2015	Міграція, 1 особина, самець	Скляр О.Ю., Книш М.П., 2016
				15.01.2016	Зимівля, 1 особина, самець	Скляр О.Ю., Книш М.П., 2016
				06.04.2016	Міграція, 1 особина, самка	Скляр О.Ю., Книш М.П., 2016
				16.04.2016	Міграція, 1 особина, самка	Скляр О.Ю., Книш М.П., 2016
	Південна околиця с. Олександрівка	50.4441	35.5244	09.04.2015	Міграція, 1 особина, самець	Скляр О.Ю., Книш М.П., 2016
				02.04.2016	Міграція, 1 особина, самець	Скляр О.Ю., Книш М.П., 2016
				04.03.2017	1 особина, самець	Скляр О.Ю., Книш М.П., 2016
Між смт Велика Писарівка та с. Розсоші, біля рибогосподарського ставу	50.3629	35.4971	11.04.2015	Міграція, 1 особина, самка	Скляр О.Ю., Книш М.П., 2016	

Вид	Місце знахідки	Координати у десятигнітній системі		Дата знахідки	Додаткова інформація	Авторство знахідки	
		широта	довгота				
<i>Circus cyaneus</i> (Linnaeus, 1766)	Між с. Попівка та с. Стрілецька Пушкарка	50.4685	35.4395	28.10.2015	Міграція, 1 особина, самець	Скляр О.Ю., Книш М.П., 2016	
	Північно-східна околиця смт Велика Писарівка, заплава р. Ворскла	50.4347	35.5063	27.11.2015	Міграція, 1 особина, самка, або молодий птах	Скляр О.Ю., Книш М.П., 2016	
	смт Велика Писарівка		50.429	35.488	11.01.2017	Зимівля, 1 особина, самець	Скляр О.Ю.
					26.01.2017	Зимівля, 1 особина, самець	Скляр О.Ю.
					21.10.2017	Міграція, 2 особини, самки, чи молоді птахи	Скляр О.Ю.
22.10.2017					Міграція, 2 особини, самки, чи молоді птахи	Скляр О.Ю.	
<i>Circus macrourus</i> (S.G. Gmelin, 1771)	Між смт Велика Писарівка та с. Олександрівка, заплава р. Ворскла	50.435	35.517	09.04.2015	Міграція, 1 особина, самець	Книш М.П., Скляр О.Ю., 2015	
	смт Велика Писарівка	50.425	35.482	13.08.2017	Міграція, 1 особина, молодий птах	Скляр О.Ю.	
<i>Circus pygargus</i> (Linnaeus, 1758)	Між смт Велика Писарівка та с. Ямне, заплава р. Ворскла	50.397	35.431	24.04.2014	Міграція, 1 особина, самка	Скляр О.Ю., Книш М.П., 2016	
				08.05.2014	2 особини, пара	Скляр О.Ю.	
				26.05.2014	2 особини, пара	Скляр О.Ю.	
				10.08.2014	1 особина, молодий птах	Книш М.П., Скляр О.Ю., 2015	
				01.05.2015	2 особини, пара	Скляр О.Ю.	
				28.05.2016	1 особина, самець	Скляр О.Ю.	
				09.08.2016	1 особина, молодий птах	Скляр О.Ю.	
				24.08.2016	1 особина, самка	Скляр О.Ю.	
				30.04.2017	2 особини, пара	Скляр О.Ю.	
				11.05.2017	1 особина, самка	Скляр О.Ю.	
	27.07.2017	1 особина, самець	Скляр О.Ю.				
	Південно-західна околиця с. Попівка, заплава р. Ворсклиця	50.482	35.447	06.05.2014	1 особина, самець	Скляр О.Ю.	
	Південно-західна околиця с. Олександрівка	50.444	35.524	09.05.2014	1 особина, самець	Скляр О.Ю.	
				09.06.2014	1 особина, самець	Скляр О.Ю., Книш М.П., 2016	
	Північна околиця с. Рябина, урочище Юхимівка	50.383	35.238	29.05.2017	1 особина, самець	Скляр О.Ю.	
Північно-західна околиця с. Олександрівка смт Велика Писарівка	50.455	35.508	15.06.2017	1 особина, самець	Скляр О.Ю.		
			50.425	35.482	14.07.2017	1 особина, самець	Скляр О.Ю.
			<i>Buteo rufinus</i> (Cretzschmar, 1827)	Північна околиця с. Станичне, над сосновим лісом	50.502	35.372	29.05.2014
Південна околиця с. Вільне, заплава р. Ворскла	50.4111	35.3765		12.03.2016	1 особина	Скляр О.Ю., Книш М.П., 2016	
Західна околиця с. Славгород, над діворою	50.583	35.319		27.06.2016	1 особина	Скляр О.Ю., Книш М.П., 2016	
Північно-західна околиця с. Олександрівка	50.455	35.508		15.06.2017	Ймовірне гніздування, 2 особини	Скляр О.Ю.	

Вид	Місце знахідки	Координати у десятичній системі		Дата знахідки	Додаткова інформація	Авторство знахідки
		широта	довгота			
<i>Circaetus gallicus</i> (Gmelin, 1788)	смт Велика Писарівка	50.429	35.488	15.08.2017	1 особина	Скляр О.Ю.
<i>Hieraaetus pennatus</i> (Gmelin, 1788)	смт Велика Писарівка	50.429	35.488	10.05.2014	1 особина, світла морфа	Скляр О.Ю., Книш М.П., 2016
				11.05.2015	1 особина, світла морфа	Скляр О.Ю., Книш М.П., 2016
				18.05.2017	1 особина, темна морфа	Скляр О.Ю.
				13.06.2017	1 особина, світла морфа	Скляр О.Ю.
				14.06.2017	1 особина, світла морфа	Скляр О.Ю.
				18.06.2017	1 особина, темна морфа	Скляр О.Ю.
				28.06.2017	1 особина, темна морфа	Скляр О.Ю.
				10.07.2017	1 особина, світла морфа	Скляр О.Ю.
				18.07.2017	1 особина, світла морфа	Скляр О.Ю.
				24.07.2017	1 особина, світла морфа	Скляр О.Ю.
				02.09.2017	1 особина, світла морфа	Скляр О.Ю.
				04.09.2017	1 особина, темна морфа	Скляр О.Ю.
	07.09.2017	1 особина, темна морфа	Скляр О.Ю.			
	Між с Попівка та с. Лугівка	50.466	35.457	27.05.2014	1 особина, світла морфа	Скляр О.Ю., Книш М.П., 2016
Південна околиця с. Олександрівка	50.439	35.544	26.06.2015	1 особина, темна морфа	Скляр О.Ю., Книш М.П., 2016	
Східна околиця с. Риботень, заплава р. Ворскла	50.275	34.791	16.05.2016	1 особина, темна морфа	Скляр О.Ю., Книш М.П., 2016	
Північно-західна околиця с. Олександрівка	50.455	35.508	11.03.2017	1 особина, темна морфа	Скляр О.Ю.	
<i>Aquila pomarina</i> C.L. Brehm, 1831	Між смт Кириківка та с. Кам'янка, заплава р. Ворскла	50.387	35.087	28.05.2014	Можливе гніздування, 1 особина	Скляр О.Ю., Книш М.П., 2016
	Східна околиця смт Велика Писарівка, заплава р. Ворскла	50.434	35.506	05.04.2015	Міграція, 1 особина	Скляр О.Ю., Книш М.П., 2016
	смт Велика Писарівка	50.429	35.488	10.05.2015	1 особина	Скляр О.Ю., Книш М.П., 2016
				11.05.2015	1 особина	Книш М.П., 2016
				17.09.2017	Міграція, 1 особина	Скляр О.Ю.
				25.09.2017	Міграція, 2 особини	Скляр О.Ю.
	28.09.2017	Міграція, 1 особина	Скляр О.Ю.			
Між смт Велика Писарівка та с. Ямне, заплава р. Ворскла	50.397	35.431	06.04.2016	Міграція, 1 особина	Скляр О.Ю., Книш М.П., 2016	
			07.04.2016	Міграція, 1 особина		

Вид	Місце знахідки	Координати у десятичній системі		Дата знахідки	Додаткова інформація	Авторство знахідки
		широта	довгота			
<i>Aquila pomarina</i> C.L. Brehm, 1831	Між с. Журавне та с. Михайленкове, заплава р. Ворскла	50.255	34.785	16.05.2016	Можливе гніздування, 1 особина	Скляр О.Ю., Книш М.П., 2016
<i>Aquila chrysaetos</i> (Linnaeus, 1758)	Між смт Велика Писарівка та с. Олександрівка, заплава р. Ворскла	50.435	35.517	01.04.2016	Міграція, 1 особина	Скляр О.Ю., Книш М.П., 2016
<i>Haliaeetus albicilla</i> (Linnaeus, 1758)	Околиця с. Спірне	50.365	35.342	26.03.2013	2 особини	Скляр О.Ю., Книш М.П., 2016
	Околиця с. Мащанка, біля ставків	50.424	34.809	літо 2014	1 особина	Скляр О.Ю., Книш М.П., 2016
	с. Кам'янка	50.413	35.061	01.2015	Зимівля, 1 особина	Скляр О.Ю., Книш М.П., 2016
	Східна околиця смт Велика Писарівка, заплава р. Ворскла	50.434	35.506	19.02.2015	2 особини	Скляр О.Ю., Книш М.П., 2016
	Між смт Велика Писарівка та с. Розсоші	50.362	35.497	11.04.2015	1 особина	Скляр О.Ю., Книш М.П., 2016
	Північна околиця с. Олександрівка, урочище Ровня	50.462	35.514	01.2016	1 особина	Скляр О.Ю., Книш М.П., 2016
	смт Велика Писарівка	50.429	35.488	12.09.2016	Міграція, 1 особина	Скляр О.Ю., Книш М.П., 2016
				02.09.2017	Міграція, 1 особина	Скляр О.Ю.
				30.09.2017	Міграція, 1 особина	Скляр О.Ю.
Північно-східна околиця с. Ямне, заплава р. Ворскла	50.418	35.408	22.03.2017	Міграція, 1 особина	Скляр О.Ю.	
<i>Grus grus</i> (Linnaeus, 1758)	Між с. Климентове та с. Литовка, урочище Велике Озеро	50.375	34.975	13.04.2011	2 особини, пара	Кварта О.С.
				19.05.2011	Гніздування, 3 пташеняти	Кварта О.С.
	Околиця с. Кам'янка, урочище Перекоп, заплава р. Ворскла	50.386	35.056	21.06.2011	1 особина	Книш М.П.
				02.05.2014	Сезонні скупчення, більше 200 особин	Скляр О.Ю., Книш М.П., 2016
				07.03.2016	2 особини	Скляр О.Ю.
				02.06.2016	2 особини	
	Між с. Лугівка та с. Стрілецька Пушкарка	50.445	35.441	28.04.2014	1 особина	Скляр О.Ю.
				06.05.2015	2 особини	Скляр О.Ю.
				14.05.2015	2 особини	Скляр О.Ю.
				27.06.2015	2 особини	Скляр О.Ю.
				06.08.2015	2 особини	Скляр О.Ю.
				28.03.2016	2 особини	Скляр О.Ю.
				08.03.2017	крик	Скляр О.Ю.
	Південно-західна околиця с. Попівка, заплава р. Ворсклиця	50.482	35.447	27.05.2014	3 особини	Скляр О.Ю.
	Південно-західна околиця с. Олександрівка	50.444	35.524	09.06.2014	1 особина	Скляр О.Ю.
14.07.2014				1 особина	Скляр О.Ю.	
смт Велика Писарівка	50.429	35.488	04.08.2014	Міграція, 10 особин, на південь	Скляр О.Ю.	
			17.03.2015	Міграція, крик, на північ	Скляр О.Ю.	
			21.03.2015	Міграція, крик, південь	Скляр О.Ю.	

Вид	Місце знахідки	Координати у десятичній системі		Дата знахідки	Додаткова інформація	Авторство знахідки
		широта	довгота			
<i>Grus grus</i> (Linnaeus, 1758)	смт Велика Писарівка	50.429	35.488	02.04.2015	Міграція, 15 особин, на північний схід	Скляр О.Ю.
				06.04.2015	Міграція, 9 особин, на північний захід	Скляр О.Ю.
				07.04.2015	Міграція, 12 особин, на північний схід	Скляр О.Ю.
				02.05.2015	3 особини, на схід	Скляр О.Ю.
				31.05.2015	8 особин, на захід	Скляр О.Ю.
				24.07.2015	2 особини, на захід	Скляр О.Ю.
				23.08.2015	1 особини, на північний схід	Скляр О.Ю.
				24.08.2015	5 особин, на південний захід	Скляр О.Ю.
				01.09.2015	4 особини, на південний схід	Скляр О.Ю.
				08.09.2015	1 особина, на схід	Скляр О.Ю.
				28.09.2015	Міграція, 12 особини, на південний захід	Скляр О.Ю.
				01.10.2015	Міграція, 45 особин, на південний захід	Скляр О.Ю.
				09.03.2016	10 особин, на захід	Скляр О.Ю.
				14.03.2016	25 особин, на північний схід	Мовчан Р.М.
				30.03.2016	11 особин, на північний схід	Скляр О.Ю.
					2 особини, на північ	Скляр О.Ю.
				01.05.2016	Крики	Скляр О.Ю.
				03.05.2016	2 особини, на північний схід	Скляр О.Ю.
				14.05.2016	2 особини, на північний схід	Скляр О.Ю.
				15.05.2016	2 особини, на захід	Скляр О.Ю.
					6 особин, на схід	Скляр О.Ю.
				14.08.2016	4 особини, на південний захід	Скляр О.Ю.
				28.03.2017	2 особини	Скляр О.Ю.
				29.03.2017	16 особин, на захід	Скляр О.Ю.
				01.04.2017	5 особин, на захід	Скляр О.Ю.
				02.04.2017	24 особини, з них 10 полетіли на схід і 14 на північ	Скляр О.Ю.

Вид	Місце знахідки	Координати у десятичній системі		Дата знахідки	Додаткова інформація	Авторство знахідки
		широта	довгота			
<i>Grus grus</i> (Linnaeus, 1758)	смт Велика Писарівка	50.429	35.488	08.04.2017	Крики	Скляр О.Ю.
				12.04.2017	2 особи, на південь	Скляр О.Ю.
				17.04.2017	1 особина, на захід	Скляр О.Ю.
				10.05.2017	1 особина, на схід	Скляр О.Ю.
				19.06.2017	крики	Скляр О.Ю.
				24.06.2017	1 особина, на північний схід	Скляр О.Ю.
				03.07.2017	3 особи, на північний схід	Скляр О.Ю.
				14.10.2017	4 особи, на південний схід	Скляр О.Ю.
	Між смт Велика Писарівка та с. Ямне, заплава р. Ворскла	50.397	35.431	03.04.2015	63 особи	Скляр О.Ю.
				07.08.2015	3 особи	Скляр О.Ю.
				07.04.2016	2 особи	Скляр О.Ю.
				19.06.2016	2 особи	Скляр О.Ю.
				24.08.2016	4 особи	Скляр О.Ю.
				01.04.2017	крик	Скляр О.Ю.
				05.04.2017	3 особи, на схід	Скляр О.Ю.
				10.04.2017	3 особи	Скляр О.Ю.
	23.04.2017	1 особина	Скляр О.Ю.			
	Між смт Велика Писарівка та с. Олександрівка	50.435	35.517	05.04.2015	2 особи	Скляр О.Ю.
					4 особи, на північний схід	
				10.04.2015	4 особи	Скляр О.Ю.
				09.03.2016	12 особин	Мовчан Р.М.
				27.03.2016	2 особи	Скляр О.Ю.
				29.03.2016	1 особина	Скляр О.Ю.
				01.04.2016	17 особин, на північний схід	Скляр О.Ю.
					2 особи	
				03.04.2016	3 особи, на північний схід	Скляр О.Ю.
					3 особи	
					5 особин, на схід	
8 особин, на схід						
06.05.2016				4 особи, на північ	Скляр О.Ю.	
15.05.2016				6 особи	Скляр О.Ю.	
02.03.2017				крик	Скляр О.Ю.	
14.03.2017				4 особи	Скляр О.Ю.	
25.03.2017				18 особин	Скляр О.Ю.	
07.04.2017				2 особи	Скляр О.Ю.	
17.04.2017	3 особи	Скляр О.Ю.				
06.06.2017	2 особи	Скляр О.Ю.				
Південна околиця с. Вільне, заплава р. Ворскла	50.411	35.376	08.08.2015	1 особина	Скляр О.Ю.	
			30.03.2016	7 особин	Скляр О.Ю.	

Вид	Місце знахідки	Координати у десятигрішній системі		Дата знахідки	Додаткова інформація	Авторство знахідки
		широта	довгота			
<i>Grus grus</i> (Linnaeus, 1758)	Між смт Велика Писарівка та с. Ямне, Великописарівське лісництво, кв.45	50.408	35.426	02.03.2016	1 особина, на північний схід	Скляр О.Ю., Книш М.П., 2016
				22.03.2017	2 особини	Скляр О.Ю.
	Околиця с. Кам'янка, заплава р. Ворскла	50.400	35.053	07.03.2016	8 особин, на північний схід	Скляр О.Ю.
	Околиця залізничної платформи Ворскла, заплава р. Ворскла	50.384	35.070	07.03.2016	4 особини	Скляр О.Ю.
				02.08.2016	3 особини	Скляр О.Ю.
	Між с. Ямне та с. Сидорова Яруга, заплава р. Ворскла	50.388	35.355	16.03.2016	17 особин	Мовчан Р.М.
				02.08.2017	7 особин	Мовчан Р.М.
	Північна околиця с. Рябина, заплава р. Ворскла	50.372	35.222	05.04.2016	2 особини	Скляр О.Ю.
				29.05.2017	2 особини	Скляр О.Ю.
	Північна околиця с. Пилівка, заплава р. Ворскла	50.238	34.784	16.05.2016	2 особини	Скляр О.Ю.
Між с. Михайленкове та с. Журавне, заплава р. Ворскла	50.255	34.785	16.05.2016	2 особини	Скляр О.Ю.	
Південно-західна околиця с. Рябина заплава р. Рябинка	50.329	35.213	05.08.2016	4 особини, на схід	Скляр О.Ю.	
<i>Numenius arquata</i> (Linnaeus, 1758)	Південно-західна околиця с. Олександрівка, заплава р. Ворскла	50.444	35.524	09.04.2015	Міграція, 1 особина	Книш М.П., Скляр О.Ю., 2015
<i>Columba oenas</i> Linnaeus, 1758	Між смт Велика Писарівка та с. Розсоші	50.362	35.497	Взимку 2013/2014	Зимівля, 12 особин	Скоморохін І.М. (Скляр О.Ю., Книш М.П., 2016)
	Між смт Велика Писарівка та с. Олександрівка	50.438	35.529	10.06.2014	5 особин	Скляр О.Ю., Книш М.П., 2016
				04.03.2017	Міграція, 1 особина	Скляр О.Ю.
	Між смт Велика Писарівка та с. Ямне, заплава р. Ворскла	50.397	35.431	09.03.2015	Міграція, 5 особин	Скляр О.Ю., Книш М.П., 2016
				02.03.2015	Міграція, 2 особини	Скляр О.Ю., Книш М.П., 2016
	Біля с. Кам'янка, заплава р. Ворскла	50.384	35.070	07.03.2015	Міграція, 16 особин	Скляр О.Ю., Книш М.П., 2016
Між с. Спірне та с. Копійки	50.363	35.373	07.03.2015	Міграція, 8 особин	Скоморохін І.М. (Скляр О.Ю., Книш М.П., 2016)	
<i>Asio flammeus</i> (Pontoppidan, 1763)	Околиця с. Кам'янка, урочище Перекоп, заплава р. Ворскла	50.386	35.056	04.12.2015	1 особина	Скляр О.Ю., Книш М.П., 2016
	Східна околиця с. Матвіївка	50.228	35.429	26.06.2016	1 особина	Скляр О.Ю., Книш М.П., 2016
	Південно-західна околиця с. Олександрівка	50.444	35.524	02.03.2017	1 особина	Скляр О.Ю.
<i>Lanius excubitor</i> Linnaeus, 1758	Південна околиця м. Тростянець, заплава р. Боромля	50.428	34.977	12.10.2010	Міграція, 1 особина	Книш М.П.
	Південна околиця с. Ямне	50.3882	35.3752	10.11.2014	1 особина	Скляр О.Ю.
	Між смт Велика Писарівка та с. Ямне, заплава р. Ворскла	50.397	35.431	10.11.2014	1 особина	Скляр О.Ю.
	Південна околиця с. Вільне, заплава р. Ворскла	50.4109	35.3751	10.03.2015	1 особина	Скляр О.Ю.

Вид	Місце знахідки	Координати у десятигдинній системі		Дата знахідки	Додаткова інформація	Авторство знахідки
		широта	довгота			
<i>Lanius excubitor</i> Linnaeus, 1758	Східна околиця смт Велика Писарівка, заплава р. Ворскла	50.4347	35.5063	18.10.2015	1 особина	Скляр О.Ю.
				20.12.2015	1 особина	Скляр О.Ю.
				31.12.2015	1 особина	Скляр О.Ю.
				04.01.2016	1 особина	Скляр О.Ю.
				12.01.2016	1 особина	Скляр О.Ю.
				02.02.2016	1 особина	Скляр О.Ю.
				05.02.2016	1 особина	Скляр О.Ю.
				28.02.2016	1 особина	Скляр О.Ю.
				08.03.2016	1 особина	Скляр О.Ю.
				03.04.2016	1 особина	Скляр О.Ю.
	03.11.2016	1 особина	Скляр О.Ю.			
	Околиця с. Кам'янка, урочище Перекоп, заплава р. Ворскла,	50.386	35.056	07.03.2016	1 особина	Скляр О.Ю.
<i>Nyctalus noctula</i> (Schreber, 1774)	Південно-західна околиця с. Олександрівка	50.444	35.524	02.09.2014	1 особина	Скляр О.Ю.
	Між смт Велика Писарівка та с. Ямне	50.397	35.431	07.04.2016	1 особина	Скляр О.Ю.
	смт Велика Писарівка	50.425	35.482	28.05.2016	2 особини	Скляр О.Ю.
				09.07.2016	5 особин	Скляр О.Ю.
				29.05.2017	2 особини	Скляр О.Ю.
<i>Spermophilus suslicus</i> (Gueldenstaedt, 1770)	Західна околиця с. Братениця, остепнена балка	50.335	35.632	06.2016	колонія	Обідець М.П.
				06.2017		
<i>Mustela erminea</i> (Linnaeus, 1758)	Південна околиця с. Вільне, заплава р. Ворскла	50.408	35.368	05.09.2014	1 особина	Книш М.П., Скляр О.Ю., 2015
	Північно-західна околиця с. Добрянське	50.390	35.249	02.2012	1 особина	Мовчан Р.М.
<i>Lutra lutra</i> Linnaeus, 1758	Околиця м. Тростянець, ставки-відстійники	50.490	34.947	18.04.2012	1 особина	Книш М.П.
	с. Сидорова Яруга	50.384	35.311	01.2013	1 особина	Мовчан Р.М.
	Між с. Лукашівка та с. Дмитрівка, ставки-відстійники	50.431	35.557	04.2016	1 особина	Скоморохін І.М.
	Південно-західна околиця с. Лугівка	50.436	35.436	04.2016	1 особина	Скоморохін І.М.
	Західна околиця с. Тарасівка, заплава р. Ворсклиця	50.473	35.323	06.2017	1 особина	Скоморохін І.М.

Література

1. Книш М.П., Скляр О.Ю. Спостереження «червонокнижних» видів хребетних тварин у зоні діяльності Гетьманського НПП у 2010-2015 рр. // Актуальні проблеми дослідження довкілля: Зб. наук. праць (за матеріалами 6 Міжнарод. наук. конфер., присвяч. 150-річчю з дня народження академіка Г.М. Висоцького, 20-23 травня 2015 р., м. Суми). – Т. 1. – Суми: СумДПУ імені А.С. Макаренка, 2015. – С. 59-63.
2. Скляр О.Ю., Книш М.П. Нові дані по рідкісних та маловивчених видах птахів Гетьманського національного природного парку та його околиць (Сумська область) // Беркут. – 2016. – Т. 25, вип. 1. – С. 15-24.

Н. А. Смірнов

Чернівецький обласний краєзнавчий музей,
вул. О. Кобилянської, 28, Чернівці, 58002;

E-mail: nazarsm@ukr.net

РЕЄСТРАЦІЇ «ЧЕРВОНОКНИЖНИХ» ЧЛЕНИСТОНОГИХ (ARTHROPODA: CRUSTACEA, MYRIAPODA ET INSECTA) У ДЕЯКИХ ЗАХІДНИХ, ЦЕНТРАЛЬНИХ І ПІВДЕННИХ РЕГІОНАХ УКРАЇНИ

Представлені нові, раніше не опубліковані відомості про реєстрації десятиногих раків, багатоніжок і комах, включених до третього видання Червоної книги України (2009), на територіях шести адміністративних областей України: Вінницької (м. Ямпіль, села Біла, Буша, Гальжбіївка, Пороги, Слобода-Бушанська Ямпільського р-ну; с. Жеребилівка Могилів-Подільського р-ну; с. Наддністрянське Мурованокуріловецького р-ну; с. Комаргород Томашпільського р-ну), Закарпатської (смт Кольчино та смт Чинадійово, села Нижній Коропець і Шенборн Мукачівського р-ну; с. Вовчий Свалявського р-ну), Івано-Франківської (м. Галич Галицького р-ну; с. Великий Рожин Косівського р-ну); Львівської (м. Кам'янка-Бузька Кам'яно-Бузького р-ну; с. Мостиська Другі Мостиського р-ну; с. Вузлове Радехівського р-ну), Одеської (смт Затока

і с. Кароліно-Бугаз Овідіопольського р-ну) та Хмельницької (села Каштанівка, Колодіївка та Яруга Кам'янець-Подільського р-ну) областей України.

Викладена інформація стосується 12 представників трьох класів безхребетних: Crustacea (Decapoda: *Carcinus aestuarii* Nordo, 1874), *Xantho poressa* (Oliv, 1792)); Myriapoda (Chilopoda: *Scutigera coleoptrata* (Linnaeus, 1758)) та Insecta (Odonata: *Ophiogomphus cecilia* (Fourcroy, 1785); Coleoptera: *Lucanus cervus* (Linnaeus, 1758); Lepidoptera: *Zerynthia polyxena* (Denis & Schiffermüller, 1775), *Iphiclides podalirius* (Linnaeus, 1758), *Papilio machaon* (Linnaeus, 1758), *Hamearis lucina* (Linnaeus, 1758); Hymenoptera: *Megascolia maculata* (Drury, 1773), *Xylocopa iris* (Christ, 1791), *Xylocopa valga* Gerstaecker, 1872).

Вид	Локалітет	Координати		Дата	Додаткова інформація	Автор(и) знахідки
		широта	довгота			
<i>Carcinus aestuarii</i> Nordo	смт Затока, Чорне море	46.1293	30.5212	19.06.2017; 23.06.2017	1 самець; 2 ос.	Смірнов Н.А.
<i>Xantho poressa</i> (Oliv)	смт Затока, Чорне море	46.1293	30.5212	20.06.2017	1 самка	Смірнов Н.А.
<i>Scutigera coleoptrata</i> (L.)	м. Ямпіль, приватні помешкання	48.234	28.270	29.07.2008; 01.09.2008	по 1 ос.	Смірнов Н.А.
<i>Ophiogomphus cecilia</i> (Fourcroy)	ок. с. Великий Рожин, берег р. Прут	48.2235	25.1049	02.08.2012	1 самець	Смірнов Н.А.
<i>Lucanus cervus</i> (L.)	м. Ямпіль, масиви індивідуальної забудови	48.2345	28.2703	20.06.2016; 23.07.2017	масовий літ; 1 самець (загинув на дорозі)	Смірнов Н.А.
<i>Lucanus cervus</i> (L.)	окол. с. Комаргород, узбіччя траси	48.539	28.594	21.06.2016	1 самець	Смірнов Н.А.
<i>Zerynthia polyxena</i> (Den. & Schiff.)	с. Пороги, луки на березі р. Дністер	48.2354	28.3169	24.05.2015	1 ос.	Смірнов Н.А., Смірнов Д.А.
<i>Zerynthia polyxena</i> (Den. & Schiff.)	західніше с. Колодіївка, узбіччя дороги і берег р. Дністер	48.608	26.960	28.04.2016	4 ос.	Смірнов Н.А., Тарасенко М.О.
<i>Iphiclides podalirius</i> (L.)	південніше с. Яруга, пасовище на березі р. Дністер	48.582	26.752	09.07.2004	1 ос.	Смірнов Н.А., Беженар Р.В., Маланюк Т.Б.
<i>Iphiclides podalirius</i> (L.)	с. Слобода-Бушанська, пасовище на березі р. Мурафа	48.3449	28.0866	18.07.2009	1 ос.	Смірнов Н.А.
<i>Iphiclides podalirius</i> (L.)	с. Наддністрянське, узбіччя дороги	48.653	27.433	19.07.2009	2 ос.	Смірнов Н.А.

Вид	Локалітет	Координати		Дата	Додаткова інформація	Автор(и) знахідки
		широта	довгота			
<i>Iphiclides podalirius</i> (L.)	сmt Кольчино, луки біля залізничної станції	48.466	22.771	10.05.2013	1 ос.	Смірнов Н.А.
<i>Iphiclides podalirius</i> (L.)	сmt Чинадійово, луки біля залізничної станції	48.492	22.849	10.05.2013	1 ос.	Смірнов Н.А.
<i>Iphiclides podalirius</i> (L.)	с. Нижній Коропець, узбіччя автотраси	48.369	22.661	10.05.2013	2 ос.	Смірнов Н.А.
<i>Iphiclides podalirius</i> (L.)	с. Шенборн, узбіччя дороги	48.383	22.702	11.05.2013	3 ос.	Смірнов Н.А.
<i>Iphiclides podalirius</i> (L.)	с. Каштанівка, луки й узбіччя дороги	48.630	26.965	27.04.2016	5 ос.	Смірнов Н.А., Тарасенко М.О.
<i>Iphiclides podalirius</i> (L.)	західніше с. Колодіївка, узбіччя дороги і берег р. Дністер	48.608	26.960	28.04.2016; 29.04.2016	понад 10 ос.; 1 ос.	Смірнов Н.А.
<i>Iphiclides podalirius</i> (L.)	західніше с. Жеребилівка, узбіччя дороги	48.5880	27.5836	20.07.2017	1 ос.	Смірнов Н.А.
<i>Iphiclides podalirius</i> (L.)	північніше с. Біла, ботанічний заказник «Білянський ліс», узлісся	48.2684	28.1957	22.07.2017	5 ос.	Смірнов Н.А.
<i>Iphiclides podalirius</i> (L.)	пн. окр. с. Гальжбіївка, біля гідрологічної пам'ятки природи «Гальжбіївські джерела», луки	48.2714	28.2153	22.07.2017	1 ос.	Смірнов Н.А.
<i>Papilio machaon</i> (L.)	с. Мостиська Другі, луки	49.816	23.048	12.05.2012	1 ос.	Смірнов Н.А.
<i>Papilio machaon</i> (L.)	м. Кам'янка-Бузька, луки біля залізничної станції	50.098	24.358	09.05.2013	1 ос.	Смірнов Н.А.
<i>Papilio machaon</i> (L.)	с. Вузлове, поле біля залізничної зупинки	50.229	24.564	09.05.2013	1 ос.	Смірнов Н.А.
<i>Papilio machaon</i> (L.)	с. Шенборн, узбіччя дороги	48.385	22.705	11.05.2013	1 ос.	Смірнов Н.А.
<i>Papilio machaon</i> (L.)	с. Вовчий, луки біля залізничної станції	48.605	23.083	11.05.2013	1 ос.	Смірнов Н.А.
<i>Papilio machaon</i> (L.)	пд. окр. м. Галич, луки	49.100	24.752	21.08.2013	1 гусінь	Смірнов Н.А.
<i>Papilio machaon</i> (L.)	м. Ямпіль, польова дорога	48.2303	28.2721	20.06.2016	1 ос.	Смірнов Н.А.
<i>Papilio machaon</i> (L.)	сmt Затока, пляж	46.1297	30.5210	19.06.2017	2 ос.	Смірнов Н.А.
<i>Papilio machaon</i> (L.)	зуп. «Морська», сmt Затока, пляж	46.1170	30.5063	22.06.2017	2 ос.	Смірнов Н.А.
<i>Papilio machaon</i> (L.)	с. Кароліно-Бугаз, городи	46.1450	30.5171	23.06.2017	1 ос.	Смірнов Н.А.
<i>Hamearis lucina</i> (L.)	північніше с. Біла, ботанічний заказник «Білянський ліс», узлісся	48.2770	28.1915	23.06.2017	1 ос.	Смірнов Н.А.
<i>Megascolia maculata</i> (Drury)	м. Ямпіль, берег р. Дністер	48.2297	28.2728	16.06.2016	1 самка	Смірнов Н.А.
<i>Megascolia maculata</i> (Drury)	станція «Студентська», с. Кароліно-Бугаз, забудова	46.160	30.554	16.06.2017	1 самка	Смірнов Н.А.
<i>Megascolia maculata</i> (Drury)	ок. станції «Кароліно-Бугаз», с. Кароліно-Бугаз, узбіччя залізниці	46.1390	30.5233	19.06.2017; 20.06.2017; 21.06.2017; 23.06.2017	6 самців, 1 самка; 3 самці; 6 самців, 1 самка; 3 самці, 2 самки	Смірнов Н.А.
<i>Megascolia maculata</i> (Drury)	зуп. «Морська», сmt Затока, пляж	46.1170	30.5063	22.06.2017	1 самка	Смірнов Н.А.
<i>Xylocopa iris</i> (Christ)	ок. станції «Кароліно-Бугаз», с. Кароліно-Бугаз, узбіччя залізниці	46.1398	30.5242	21.06.2017	1 ос.	Смірнов Н.А.
<i>Xylocopa valga</i> Gerstaecker	с. Буша, узбіччя дороги	48.336	28.115	18.07.2009	1 ос.	Смірнов Н.А.
<i>Xylocopa valga</i> Gerstaecker	с. Слобода-Бушанська, пасовище на березі р. Мурафа	48.3449	28.0866	18.07.2009	1 ос.	Смірнов Н.А.

Вид	Локалітет	Координати		Дата	Додаткова інформація	Автор(и) знахідки
		широта	довгота			
<i>Xylocopa valga</i> Gerstaecker	м. Ямпіль, індивідуальна забудова	48.2373	28.2666	20.07.2008; 21.07.2008; 20.07.2011; 27.05.2015; 21.06.2016	1 ос.; 1 ос.; 1 ос.; понад 10 ос.; 1 ос.	Смірнов Н.А.
<i>Xylocopa valga</i> Gerstaecker	західніше с. Колодіївка, узбіччя дороги і берег р. Дністер	48.605	26.956	28.04.2016	2 ос.	Смірнов Н.А.
<i>Xylocopa valga</i> Gerstaecker	західніше с. Жеребилівка, узбіччя дороги	48.5880	27.5836	20.07.2017	1 ос.	Смірнов Н.А.
<i>Xylocopa valga</i> Gerstaecker	північніше с. Біла, ботанічний заказник «Білянський ліс», луки	48.2671	28.1972	22.07.2017	1 ос.	Смірнов Н.А.

Література

1. Червона книга України. Тваринний світ / Ред. І. А. Акімов. – К. : Глобалконсалтинг, 2009. – 624 с.

С. М. Снігірьов^{1,2},
В. З. Піцик¹,
О. М. Абакумов¹,
О. П. Куракін³

¹ Одеський національний університет імені І.І. Мечникова
вул. Дворянська, 2, м. Одеса, 65082, Україна,
E-mail: alex.n.abakumov@gmail.com,
v.z.pitsyk@gmail.com, snigirev@te.net.ua;

² Одеський центр Південного науково-дослідного інституту
морського рибного господарства та океанографії
вул. Мечникова 132, м. Одеса, 65028, Україна,
E-mail: jugniro@meta.ua; snigirev@te.net.ua;

³ Інститут морської біології НАНУ
вул. Пушкінська, 37, м. Одеса, 65011, Україна,
E-mail: diogenes@ukr.net.

«ЧЕРВОНОКНИЖНІ» ВИДИ РИБ ПРИБЕРЕЖНИХ ВОД ОСТРОВУ ЗМІЙНИЙ

Вид	Місце знахідки	Координати у десятинній системі		Дата знахідки	Додаткова інформація	Авторство знахідки
		широта	довгота			
<i>Salmo labrax</i> Pallas, 1814	Прибережні води о. Зміїний	45,25512	30,2078	16.06.2016	1 екз. (ювен.) у зняряддях лову (зяброві сітки) випу- щений в живому вигляді	Піцик В.З. Абакумов О.М.
<i>Arnoglossus kessleri</i> Schmidt, 1915	Прибережні води о. Зміїний	45,254394 45,248719	30,209839 30,20352	протягом 2012 р. та протягом серпня 2015 та 2016 рр.	Візуальні спостереження 1-3 екз. на 10 м ²	Куракін О.П. Снігірьов С.М. (Абакумов та ін., 2015)
<i>Acipenser gueldenstaedtii</i> Brandt & Ratzeburg, 1833	Прибережні води о. Зміїний	45,258401	30,205561	грудень 2013 р.	1 екз. (ювен.) у зняряддях лову (зяброві сітки) випу- щений в живому вигляді	Піцик В.З. Абакумов О.М. (Абакумов та ін., 2015)
<i>Callionymus risso</i> Lesueur, 1814	Прибережні води о. Зміїний	45,258401	30,205561	2011-2012 рр.	одиночні знахідки підчас візуальних спостережень	Снігірьов С.М. Куракін О.П.
<i>Chromis chromis</i> (L., 1758)	Прибережні води о. Зміїний	навколо острова		протягом 2010-2014 рр. (серпень-вересень)	одиночні знахідки (ювен. особини) підчас візуаль- них спостережень	Снігірьов С.М. Куракін О.П. (Снигирев, 2011) (Snigirov, 2012)
<i>Diplecogaster bimaculatus</i> (Bonnaterre, 1788)	Прибережні води о. Зміїний	навколо острова		протягом 2010-2017 рр. (серпень-вересень)	одиночні знахідки підчас візуальних спостережень	Снігірьов С.М. Куракін О.П.
<i>Gobius paganellus</i> L., 1758	Прибережні води о. Зміїний	навколо острова		протягом 2010-2017 рр. (серпень-вересень)	одиночні знахідки підчас візуальних спостережень	Снігірьов С.М. Куракін О.П.
<i>Hippocampus hippocampus</i> (L., 1758)	Прибережні води о. Зміїний	навколо острова		протягом 2010-2017 рр. (серпень-вересень)	одиночні знахідки підчас візуальних спостережень	Снігірьов С.М. Куракін О.П.
<i>Lepadogaster candollii</i> Risso, 1810	Прибережні води о. Зміїний	навколо острова		протягом 2010-2017 рр. (серпень-вересень)	одиночні знахідки підчас візуальних спостережень	Снігірьов С.М. Куракін О.П.

Вид	Місце знахідки	Координати у десятинній системі		Дата знахідки	Додаткова інформація	Авторство знахідки
		широта	довгота			
<i>Syngnathus tenuirostris</i> Rathke, 1837	Прибережні води о. Зміїний	навколо острова		протягом 2014–2015 рр. (серпень–вересень)	одиночні знахідки підчас візуальних спостережень	Снігірьов С.М.
<i>Chelidonichthys lucernus</i> L., 1758	Прибережні води о. Зміїний	45,258401	30,205561	грудень 2013 р.	1 екз. (ювен.) у зняряддях лову (зяброві сітки) випу- щений в живому вигляді	Піцик В.З. Абакумов О.М.

Література

1. Абакумов А. Н., Піцик В. З., Куракин А. П., Снігірев С. М. Новые виды рыб прибрежных вод о. Змеиный, обнаруженные в 2012–2014 гг. // Наукові записки Тернопільського національного педагогічного університету імені Володимира Гнатюка. Серія: Біологія. Спеціальний випуск: Гідроекологія. – 2015. – № 3–4 (64). – С.22–25. – ISSN 2078–2357.
2. Снігірев С.М. Донная ихтиофауна прибрежных вод острова Змеиный: Дис. на соискание науч. степени канд. биол. наук, спец. 03.00.10 – «Ихтиология» / Инт. Гидроб. НАНУ, Киев, 2011. – 208 с.
3. Snigirov S. The fish community in Zmiinyi Island waters: structure and determinants / S. Snigirov, O. Goncharov, S. Sylantyev // Marine Biodiversity (DOI 10.1007/s12526-012-0109-4), 2012. – Vol. 42, № 2. – P. 225–239.

С. М. Снігірьов^{1,2},
О. Л. Фіногенов¹,
В. З. Піцик²,
О. М. Абакумов²

¹ Одеський центр Південного науково-дослідного інституту морського рибного господарства та океанографії
вул. Мечникова 132, м. Одеса, 65028, Україна,
E-mail: jugniro@meta.ua; snigirev@te.net.ua;

² Одеський національний університет імені І.І. Мечникова
вул. Дворянська, 2, м. Одеса, 65082, Україна,
E-mail: alex.n.abakumov@gmail.com,
v.z.pitsyk@gmail.com, snigirev@te.net.ua;

«ЧЕРВОНОКНИЖНІ» ВИДИ РИБ НИЖНЬОГО ДНІСТРА

Вид	Місце знахідки	Координати у десятичній системі		Дата знахідки	Додаткова інформація	Авторство знахідки
		широта	довгота			
<i>Acipenser stellatus</i> Pallas, 1771	Дністровський лиман	46,233333	30,350833	01.07.2014	3 особини, статевонезрілі, 49–56 см, міграція і нагул молоді	Снігірьов С.М. Фіногенов О.Л.
<i>Percarina demidoffi</i> Nordmann, 1840	Дністровський лиман	північна частина Дністровського лиману район с. Молога, с. Сухолуж'є, м. Овідіопіль		осінній період 2013–2016 рр.	одиночні знахідки (особини 7,5–8,8 см) підчас промислових робіт в уловах закладного неводу	Снігірьов С.М. Фіногенов О.Л.
<i>Umbra krameri</i> Walbaum, 1792	р. Дністер, район с. Маяки	46,435850	30,170700	літній період 2009–2017 рр.	одиночні знахідки (особини 4,1–7,3 см)	Снігірьов С.М. Піцик В.З. Абакумов О.М. (Снигірев и др., 2010)

Література

1. Снигірев С.М., Мединец В.И., Абакумов А.Н., Каракаш С.Ф. Исследования умбры *Umbra krameri* Walbaum, 1792 в бассейне Нижнего Днестра в 2006–2010 гг. // Тезисы докладов Международной научно-практической конференции «Эколого-экономические проблемы Днестра» (7–8 октября 2010 г.). – Одесса 2010. – С. 32.

О. І. Станкевич-Волосянчук

ГО «Екосфера», вул. Капушанська, 82а, Ужгород, 88000,

e-mail: ostantkiewicz@yahoo.de

РЕЕСТРАЦІЇ «ЧЕРВОНОКНИЖНИХ» ПТАХІВ (AVES), ССАВЦІВ (МАММАЛІА) ТА АМФІБІЙ (АМФІВІА) У ЗАКАРПАТТІ ТА НА ОДЕЩИНІ

Представлені нові відомості про реєстрацію птахів, ссавців та амфібій, включених до третього видання Червоної книги України (2009), на території двох областей України: Закарпатської (м. Ужгород, села Невицьке, Оріховиця, Руські Гевці Ужгородського р-ну, м. Виноградів, села Гудя, Холмовець, Форголань, Питейрфолво, Тисобикень, Фертешолмаш Виноградівського р-ну, м. Мукачево, с. Збини Воловецького р-ну) та Одеської (с. Курортне Білгород-Дністровський р-н). Деякі з цих даних вже публікувались нами протягом 2015–2017 років [1–3].

Викладена інформація стосується 12 видів тварин, які належать до трьох класів хребетних: Amphibia

(Anura: *Bombina variegata* (Linnaeus 1758)); Aves (Ciconiiformes: *Ciconia nigra* (Linnaeus 1758), *Ardeola ralloides* (Scopoli, 1769)); (Anseriformes: *Aythya nyroca* (Gueldenstadt, 1770)); (Falconiformes: *Circus pygargus* (Linnaeus 1758), *Aquila pomarina* (Brehm, 1831), *Aquila chrysaetos* (Linnaeus 1758)); (Strigiformes: *Bubo bubo* (Linnaeus 1758)); (Coraciiformes: *Coracias garrulus* (Linnaeus 1758)); (Piciformes: *Dendrocopos leucotos* (Bechstein, 1802)); (Passeriformes: *Lanius excubitor* (Linnaeus 1758)); Mammalia (Feliformia: *Felis sylvestris* (Schreber, 1775)).

Вид	Місце знахідки	Координати у десятигнній системі		Дата знахідки	Додаткова інформація	Авторство знахідки
		широта	довгота			
<i>Ardeola ralloides</i>	водосховище «Сальва», північна околиця м. Виноградів	48.179889	23.024049	25.05.2014 05.06.2014	3 особи 2 особи	Станкевич-Волосянчук О. І.
<i>Ciconia nigra</i>	долина р. Ботар (в руслі річки та на полях біля річки)	48.053593	22.900951	23.04.2015	1 особина	Станкевич-Волосянчук О. І.
		48.049405	22.922494	08.05.2015	1 особина	
		48.044069	22.963510	11.05.2015	1 особина	
	р. Латориця, м. Мукачево	48.444571	22.696544	15.06.2016	1 особина	Станкевич-Волосянчук О. І.
		48.436359	22.683133	23.06.2016	1 особина	
	р. Уж, східна околиця с. Невицьке	48.675744	22.400109	02.05.2016	1 особина	Станкевич-Волосянчук О. І.
р. Уж, м. Ужгород		48.624498	22.263742	12-19.08.2016	1-2 особи	Станкевич-Волосянчук О. І.
		48.623149	22.292185	13-23.07.2017 12-13.08.2017	1 особина 1 особина	
		48.603737	22.340165	17.06.2016 23.06.2017	1 особина 1 особина	
<i>Aythya nyroca</i>	водосховище «Сальва», північна околиця м. Виноградів	48.179889	23.024049	25.05.2014 05.06.2014 07.05.2015	2 особи, самки з виводками по 5-6 пташенят	Станкевич-Волосянчук О. І.
<i>Circus pygargus</i>	долина р. Ботар	48.053593	22.900951	05.06.2014 08.05.2015	2 особи 1 особина	Станкевич-Волосянчук О. І.
				48.049405	22.922494	
<i>Aquila pomarina</i>	агроценози долина р. Ботар			12.06.2014 19.06.2014	3 особи 2 особи	Станкевич-Волосянчук О. І.
<i>Aquila chrysaetos</i>	східні околиці м. Ужгорода – над агроценозом мікрорайону «Горяни»	48.603737	22.340165	14.06.2016	2 особи: молодий птах та дорослий птах;	Станкевич-Волосянчук О. І.
				21.06.2016	1 особина, молодий птах	
				24.06.2016	1 особина, дорослий птах	

Вид	Місце знахідки	Координати у десятиградусній системі		Дата знахідки	Додаткова інформація	Авторство знахідки
		широта	довгота			
<i>Bubo bubo</i>	заплавний дубовий ліс в долині річки Тур (прикордонна зона)	47.959914	22.919472	18.09.2015	1 особина	Станкевич-Волосянчук О. І.
<i>Coracias garrulus</i>	на південно-східному кінці Будацького лиману на крутому обриві глиняного берега на околиці с. Курортне	45.950798	30.296305	31.06.2013	1 особина	Станкевич-Волосянчук О. І.
<i>Dendrocopos leucotos</i>	південно-західна околиця с. Оріховиця, дубово-грабовий ліс біля Оноківського ставу	48.653460	22.368289	09.06.2016	1 особина, біля дупла з пташенятами	Станкевич-Волосянчук О. І.
	південно-західна околиця с. Збини на дереві над р. Жденіївка	48.788628	22.951595	12.02.2017	1 особина	
<i>Lanius excubitor</i>	долина р. Ботар (одинокі фруктові дерева, аргоценози)	48.049405	22.922494	19.06.2014	3 особини	Станкевич-Волосянчук О. І.
		48.044069	22.963510	15.04.2015	1 особина	
		48.065314	23.084703	16.04.2015	3 особини	
			11.05.2015	2 особини		
	чагарники з південного краю Гудянського ставу	48.105764	23.145845	08.10.2015	1 особина	
				12.05.2015	1 особина	Станкевич-Волосянчук О. І.
<i>Felis sylvestris</i>	агроценоз між дубовим заплавним лісом «урочище «Переш») та штучною водоймою на місці піщаного кар'єру	48.475968	22.257039		1 особина	Станкевич-Волосянчук О. І.
<i>Bombina (Bombina) variegata</i>	калюжі обабіч ґрунтової дороги на узліссі букового лісу біля відпочинкового комплексу «Скалка»	48.701112	22.436428	15.04.2014	6 особин та ікра	Станкевич-Волосянчук О. І.
				05.04.2015	5 особин та ікра	

Література

1. Станкевич-Волосянчук О.І. Раритетні види птахів у долині річки Ботар на Затисянщині // Регіональні аспекти флористичних і фауністичних досліджень. – Чернівці: Друк Арт, 2015. – С. 455-457.
2. Станкевич-Волосянчук О.І. Особливості орнітокомплексів долини р. Ботар на Затисянщині у гніздовий період // Troglodytes. Праці ЗУОТ. – 2016. – Вип. 7.– С. 86-94
3. Станкевич-Волосянчук О.І. Птахи охоронних категорій у межиріччі транскордонних річок Тиси та Туру та заходи з їх охорони // Регіональні аспекти флористичних і фауністичних досліджень. – Чернівці: Друк Арт, 2017. – С. 185-187.

О. І. Станкевич-Волосянчук

ГО «Екосфера», вул. Капушанська, 82а, Ужгород, 88000,

e-mail: ostankiewicz@yahoo.de

РЕЄСТРАЦІЇ «ЧЕРВОНОКНИЖНИХ» КРУГЛОРОТИХ (PETROMYZONTIDA), ПРОМЕНЕВИХ РИБ (ACTINOPTERZGII) ТА ПТАХІВ (AVES) У ЗАКАРПАТТІ

Представлені нові відомості про реєстрацію круглоротих, променевириб та птахів, включених до третього видання Червоної книги України (2009), на території Закарпатської області: (м. Ужгород, м. Берегово, м. Чоп, села Вінкове, Кінлодь, Соловка, Есень Ужгородського р-ну; м. Перечин, с. Черногорова, Букивцovo, Люта, Тур'я Поляна, с. Тур'я Пасіка Перечинського р-ну; м. Іршава, села Брід, Дешковиця, Загаття, Климовиця, Смоловолиця, Локіть Іршавського р-ну; м. Хуст, села Липча, Горінчово, Березово, Нижній Бистрий Хустського р-ну; смт. Міжгір'я та село Верхній Бистрий Міжгірського р-ну; м. Тячів, села Теремля, Нересниця, Красна, Лопухів, Усть Чорна, Руська Мокра, Німецька Мокра Тячівського р-ну., м. Рахів, смт. В.Бичків, смт. Кобилецька Поляна, смт. Косівська Поляна, села Костилівка, Богдан, Чорна Тиса Рахівського р-ну). Деякі з цих даних, які стосуються іхтіофауни Закарпаття, вже публікувались різними авторами у 2009 році та протягом 2011–2013 років [1–6], а деякі подані зі слів кваліфікованих

рибалок. Дані, які стосуються птахів, подані зі слів колег орнітологів-аматорів.

Викладена інформація стосується 18 видів тварин, які належать до трьох класів хребетних: Petromyzontida (Petromyzontiformes: *Eudontomyzon danfordi* (Regan 1911)), Actinopterygii (Acipenseriformes: *Acipenser ruthenus* (Linnaeus 1758); Cypriniformes: *Carassius carassius* (Linnaeus 1758), *Leuciscus leuciscus* (Linnaeus 1758), *Telestes soufa* (Risso 1827), *Barbus petenyi* (Heckel 1852), *Barbus barbus* (Linnaeus 1758); Esociformes: *Umbra krameri* (Walbaum 1792); Salmoniformes: *Hucho hucho* (Linnaeus 1758), *Thymallus thymallus* (Linnaeus 1758); Gadiformes: *Lota lota* (Linnaeus 1758); Perciformes: *Gymnocephalus schraetser* (Linnaeus 1758), *Zingel zingel* (Linnaeus 1758), *Zingel streber* (Siebold, 1863); Aves (Ciconiiformes: *Platalea leucorodia* (Linnaeus 1758), (Strigiformes: *Bubo bubo* (Linnaeus 1758), *Glaucidium passerinum* (Linnaeus 1758), *Strix uralensis* (Pallas 1771)).

Вид	Місце знахідки	Координати у десятигнній системі		Дата знахідки	Додаткова інформація	Авторство знахідки
		широта	довгота			
<i>Platalea leucorodia</i>	водосховище «Сальва», північна околиця м. Виноградів	48.179889	23.024049	10.05.2014	2 особини	Глеба В.
<i>Bubo bubo</i>	скелясті береги озера на місці кам'яного кар'єру у м. Ужгороді, район «Радванка»	48.613232	22.325437	14.05.2012 20.07.2012 15.06.2013 23.08.2014	гніздова пара	Покритюк Л.
	скелястий обрив на кам'яному кар'єрі у м. Берегово			15.04.2011 17.06.2012 23.06.2013	гніздова пара	
<i>Glaucidium passerinum</i>	на сільському будинку у с. Підвиноградово	48.138206	22.967451	16.06.2016	1 особина	Глеба В.
<i>Strix uralensis</i>	палісадник (сквер) обласної клінічної лікарні	48.619649	22.289624	10.01.2012	10 особин	Покритюк Л.
<i>Eudontomyzon danfordi</i>	р. Уж з притоками від витоків до м. Перечин					Цебрик Б.
	р. Латориця з притоками від витоків до м. Сваліява					Куртяк Ф. та ін. [5]
	р. Іршава з притоками від витоків до місця впадіння у р. Боржава					Устич В. І. [6]
	р. Ріка з притоками від витоків до впадіння у р. Тису					Цебрик Б., Скворчинський А.

Вид	Місце знахідки	Координати у десятичній системі		Дата знахідки	Додаткова інформація	Авторство знахідки
		широта	довгота			
<i>Eudontomyzon danfordi</i>	р. Тересва з притоками від витоків до впадіння у р. Тису					Великопольський І. та ін. [1]
	р. Шопурка з притоками від витоків до впадіння у р. Тису					Афанасьєв С. та ін. *
	р. Кісва з притоками від витоків до впадіння у р. Тису					Цебрик Б.
	р. Чорна Тиса з притоками до впадіння у р. Тису					Ополонський О.
	р. Біла Тиса з притоками до впадіння у р. Тису					Ополонський О.
<i>Acipenser ruthenus</i>	р. Латориця біля м. Чоп (територія РЛП «Притисянський»)					Куртяк Ф. та ін. [5]
<i>Carassius carassius</i>	р. Латориця з притоками від витоків до м. Свалява					Куртяк Ф. та ін. [5]
<i>Leuciscus leuciscus</i>	р. Латориця з притоками від витоків до м. Свалява					Куртяк Ф. та ін. [5]
	р. Шопурка з притоками від витоків до впадіння у р. Тису					Афанасьєв С. та ін. *
	р. Тересва з притоками від витоків до впадіння у р. Тису					Великопольський та ін. [1]
	р. Ріка разом з притоками від витоків до впадіння у р. Тиса					Цебрик Б., Скворчинський А.
	р. Кісва разом з притоками від витоків до впадіння у р. Тиса					Цебрик Б.
<i>Telestes souffa</i>	р. Латориця з притоками від витоків до м. Свалява					Куртяк Ф. та ін. [5]
	р. Шопурка з притоками від витоків до впадіння у р. Тису					Афанасьєв С. та ін. *
	р. Тересва з притоками від витоків до впадіння у р. Тису					Великопольський та ін. [1]
	р. Ріка разом з притоками від витоків до впадіння у р. Тиса					Мрук А.
	р. Кісва разом з притоками від витоків до впадіння у р. Тиса					Цебрик Б.
<i>Barbus barbus</i>	р. Шопурка з притоками від витоків до впадіння у р. Тису					Афанасьєв С. та ін. *
	р. Іршава з притоками від витоків до впадіння у р. Боржаву					Устич В. [6]
	р. Тересва з притоками від витоків до впадіння у р. Тису					Великопольський та ін. [1]
	р. Кісва разом з притоками від витоків до впадіння у р. Тиса					Цебрик Б.
	р. Ріка разом з притоками від витоків до впадіння у р. Тиса					Мрук А.
<i>Barbus petenyi</i>	р. Шопурка з притоками від витоків до впадіння у р. Тису					Афанасьєв С. та ін. *
	р. Тересва з притоками від витоків до впадіння у р. Тису					Великопольський та ін. [1]
	р. Іршава з притоками від витоків до впадіння у р. Боржаву					Устич В. [6]
	р. Кісва разом з притоками від витоків до впадіння у р. Тиса					Цебрик Б.
	р. Ріка разом з притоками від витоків до впадіння у р. Тиса					Мрук А.

Вид	Місце знахідки	Координати у десятигрішній системі		Дата знахідки	Додаткова інформація	Авторство знахідки
		широта	довгота			
<i>Umbra krameri</i>	р. Латориця біля м. Чоп, де річка тісно пов'язана з системою каналів Берегиської транскордонної польдерної системи					Куртяк Ф. та ін., [5]
	р. Ботар – притока Тиси, каналізована річка разом з системою каналів транскордонної Батарської польдерної системи					Афанасьєв С. та ін.
<i>Hucho hucho</i>	р. Ріка з притоками до впадіння у р. Тису					Цебрик Б., Скворчинський А.
	р. Тересва з притоками до впадіння у р. Тису					Великопольський І. та ін. [1] Кражан та ін. [2]
	р. Шопурка з притоками до впадіння у р. Тису					Афанасьєв С. та ін.*
	р. Кісва з притоками до впадіння у р. Тису					Цебрик Б.
	р. Тиса від витоків до м. Тячів					Цебрик Б.
<i>Thymallus thymallus</i>	р. Уж з притоками (Тур'я, Лютянка) до м. Перечин					Кружиліна та ін. [4]
	р. Латориця з притоками до м. Свалява					Куртяк Ф. та ін. [5]
	р. Боржава з притоками від витоків до місця впадіння у р. Тису					Устич В. [6]
	р. Ріка з притоками від витоків до впадіння у р. Тису					Цебрик Б., Скворчинський А.
	р. Тересва з притоками від витоків до впадіння у р. Тису					Кружиліна та ін. [4]
	р. Шопурка з притоками від витоків до впадіння у р. Тису					Афанасьєв С. та ін.*
	р. Кісва з притоками від витоків до впадіння у р. Тису					Цебрик Б.
	р. Чорна Тиса з притоками від витоків до впадіння у р. Тису					Цебрик Б.
	р. Біла Тиса з притоками від витоків до впадіння у р. Тису					Цебрик Б.
	р. Тербля і притока р. Чорна					Кружиліна та ін. [4]
<i>Lota lota</i>	р. Латориця з притоками до м. Свалява					Куртяк Ф. та ін. [5]
	р. Тересва з притоками від витоків до впадіння у р. Тису					Великопольський І. та ін. [1]
	р. Іршава з притоками від витоків до впадіння у р. Боржаву					Устич В. [6]
	р. Тиса від В. Бичкова до м. Тячів					Цебрик Б.
<i>Gymnocephalus schraetser</i>	р. Латориця з притоками до м. Свалява					Куртяк Ф. та ін. [5]
	р. Тересва з притоками від витоків до впадіння у р. Тису					Великопольський І. та ін. [1]
	р. Ріка з притоками від витоків до впадіння у р. Тиса					Мрук А.
<i>Zingel zingel</i>	р. Латориця з притоками до м. Свалява					Куртяк Ф. та ін. [5]
	р. Тересва з притоками від витоків до впадіння у р. Тису					Великопольський І. та ін. [1]
	р. Іршава з притоками від витоків до впадіння у р. Боржаву					Устич В. [6]
	р. Ріка разом з притоками від витоків до впадіння у р. Тиса					Мрук А.

Вид	Місце знахідки	Координати у десятигдинній системі		Дата знахідки	Додаткова інформація	Авторство знахідки
		широта	довгота			
<i>Zingel streber</i>	р. Латориця з притоками до м. Свалява					Куртяк Ф. та ін. [5]
	р. Тересва з притоками від витоків до впадіння у р. Тису					Великопольський І. та ін. [1]
	р. Іршава з притоками від витоків до впадіння у р. Боржаву					Устич В. [6]
	р. Ріка разом з притоками від витоків до впадіння у р. Тиса					Мрук А.

* Позначено посилання на звіт, зроблений групою д.б.н. Афанасьєва С. з Інституту гідробіології НАН України, за результатами досліджень водної фауни р. Шопурка у 2016 році. Дослідження виконувались на замовлення забудовника каскаду МГЕС. Група науковців, яка робила дослідження, не знайшла причин заборони будівництва каскаду МГЕС із 10 одиниць потужністю від 1 до 5 МВт, не зважаючи на те, що на р. Шопурка знайдено 7 «червонокнижних» видів круглоротих і риб, зокрема нерестилища *Hucho hucho* L. Тому не знаю, чи варто буде включати цю річку у якості середовища існування ряду «червонокнижних» видів, адже, якщо ці МГЕС будуть споруджені, то місця цим видам у річці не буде.

Література

1. *Великопольський І. Й., Потіш Л. А.* Матеріали до вивчення фауни риб іхтіологічного заказника «Усть Чорна» (р. Тересва, Закарпатська область) // Функціонування заповідних територій в сучасних умовах України. Матеріали міжнародної науково-практичної конференції присвяченої 20-ти річчю створення НПП «Синевир»: Синевир, 1-3 жовтня 2009 р. – Ужгород, 2009. – С.22-23.
2. *Кражан С. А., Мрук А. І., Коба С. А., Хандожівська Г. І.* Особливості живлення дунайського лосося (*Hucho hucho* L.) в осінній період у р. Тересва, басейн Тиси // Сучасні проблеми теоретичної і практичної іхтіології. Матеріали V Міжнародної науково-практичної конференції, присвяченої пам'яті І. Д. Шнаревича: Чернівці, 13-16 вересня 2012 року. – Чернівці, 2012. – С. 118-120.
3. *Кружиліна С. А., Діденко О. В., Великопольський І. Й., Мрук А. І.* Живлення європейського харіуса (*Thymalus*
4. *Кружиліна С. В., Діденко О. В., Великопольський І. Й., Мрук А. І.* Живлення і трофічні взаємовідносини європейського харіуса та струмкової форелі у річках Закарпатського регіону // Гидробиологический журнал. – 2013. – Т. 49, № 2. – С. 67-77.
5. *Куртяк Ф., Талабішко Є., Стегун В., Великопольський І.* Іхтіофауна басейну річки Латориця у межах України // Вісник Львівського університету. – Серія біологічна. – Вип. 20. – 2009. – С. 85-94.
6. *Устич В. І.* Іхтіофауна р. Іршава та стратегія її відновлення. – Автореф. дисер. к.б.н. – Київ, 2011. – 18 с.

А. І. Статива

ДПТНЗ «Синівський професійний аграрний ліцей»,
с. Підставки, Сумська обл.,
astat70@ukr.net

ЗУСТРІЧІ ВИДІВ ТВАРИН, ВКЛЮЧЕНИХ ДО III ВИДАННЯ ЧЕРВОНОЇ КНИГИ УКРАЇНИ, НА ПІВНОЧІ ЛІВОБЕРЕЖЖЯ

Матеріалом для публікації послужили дані про зустрічі рідкісних видів хребетних та деяких рідкісних видів безхребетних тварин, зібрані протягом 2009–2017 років переважно у південній частині Сумської області. Окремі відомості стосуються також Полтавської і Харківської областей.

Фіксувалися дані, зібрані як у ході польових екскурсій, так і в результаті випадкових зустрічей та спостережень.

Узагальнені матеріали представлені у таблиці 1.

Таблиця 1. Зустрічі видів тварин, включених до III видання Червоної книги України, на півночі Лівобережжя у 2009–2017 роках

Вид	Місце знахідки	Координати у десятигнній системі		Дата знахідки	Додаткова інформація	Авторство знахідки
		широта	довгота			
<i>Lucanus cervus</i> L.	1,5 км на північний захід від с. Галаївець, остепнена балка, с/г угіддя	50.555541	33.903038	10.07.2011	Рештки кількох особин, здобутих <i>Buteo buteo</i>	Статива А.І.
	С. Підставки, деревні насадження, верби	50.524356	34.064774	02.06.2010 16.06.2010 08.06.2014 03.07.2017	1 особина 3 особини 5 особин 3 особини	Статива А.І.
	С. Синівка, деревні насадження, дуб	50.538412	34.095791	20.05.2013 03.06.2016	4 особини 3 особини	Статива А.І.
<i>Dorcadion equestre</i> Laxmann	Північна околиця с. Підставки, узбіччя дороги	50.531057	34.067413	30.05.2009 05.06.2011 24.05.2014	1 особина 1 особина 1 особина	Статива А.І.
	1 км на північ від с. Галаївець, узбіччя дороги	50.548042	33.930159	14.05.2011	1 особина	Статива А.І.
<i>Papilio machaon</i> L.	С. Синівка, сільська забудова	50.538231	34.094342	27.04.2011 04.05.2011 05.05.2011	1 особина 1 особина 2 особини	Статива А.І.
	3 км на північ від с. Синівка, с/г угіддя	50.585789	34.097679	19.08.2011 02.07.2011	1 особина 1 особина	Статива А.І.
	3 км на схід від с. Підставки, остепнена балка	50.508457	34.103022	25.09.2010 19.08.2011	1 особина 12 особин	Статива А.І.
	2 км на захід від с. Бакути, с/г угіддя	50.518493	34.174090	03.07.2010	1 особина	Статива А.І.
	С. Підставки, сільська забудова	50.517971	34.061244	01.05.2011 07.05.2011 09.05.2011 13.05.2011 15.05.2011 21.05.2011 01.07.2011 13.07.2011 16.07.2011	2 особини 1 особина 5 особин 1 особина 1 особина 2 особини 1 особина 1 особина 1 особина	Статива А.І.

Вид	Місце знахідки	Координати у десятинній системі		Дата знахідки	Додаткова інформація	Авторство знахідки	
		широта	довгота				
<i>Papilio machaon</i> L.	С. Підставки, сільська забудова	50.517971	34.061244	18.07.2011 12.08.2011 15.08.2011 16.08.2011 17.08.2011 25.08.2011	1 особина 1 особина 1 особина 1 особина 3 особини 2 особини	Статива А.І.	
	1 км на північний захід від с. Мельники, балка, с/г угіддя	50.556062	33.965232	14.05.2011	1 особина	Статива А.І.	
	Південна околиця смт Липова Долина, заплавна лука	50.553690	33.785041	02.05.2011	1 особина	Статива А.І.	
	Північна околиця с. Потопиха, остепенений схил	50.552129	34.201170	03.05.2011	1 особина	Статива А.І.	
	Західна околиця с. Синівка, с/г угіддя	50.538336	34.082916	23.06.2011	1 особина	Статива А.І.	
	Південна околиця с. Синівка, заплавна лука	50.526197	34.083925	09.08.2011	1 особина	Статива А.І.	
	1,5 км на північ від с. Підставки, остепенена балка, узлісся	50.542059	34.065772	23.06.2011 24.06.2011 13.07.2011 14.07.2011 08.08.2011 09.08.2011 14.08.2011 17.08.2011 22.08.2011 27.08.2011 28.08.2011 15.07.2017	1 особина 1 особина 1 особина 1 особина 1 особина 1 особина 1 особина 3 особини 1 особина 2 особини 1 особина 1 особина	Статива А.І.	
	Південна околиця с. Підставки, заплавна лука	50.516170	34.065600	09.07.2011	1 особина	Статива А.І.	
	С. Довжик, сільська забудова	50.489522	34.106745	14.07.2011	1 особина	Статива А.І.	
	М. Гадяч, міська забудова	50.375715	33.981646	13.08.2011	1 особина	Статива А.І.	
	С. Красна Лука, сільська забудова	50.426452	33.990544	13.08.2011	1 особина	Статива А.І.	
	Північна околиця с. Олександрів-на, с/г угіддя	50.637672	34.259191	18.08.2017	1 особина	Статива А.І.	
	<i>Iphiclides podalirius</i> L.	3 км на північ від с. Синівка	50.583733	34.112076	28.06.2010	1 особина	Статива А.І.
		С. Підставки	50.524415	34.065304	17.08.2010 28.08.2011	3 особини 2 особини	Статива А.І.
1,5 км на північ від с. Підставки, с/г угіддя, узлісся		50.541689	34.066087	09.05.2011	19 особин протягом дня	Статива А.І.	
<i>Acherontia atropos</i> L.	Північна околиця с. Синівка	50.546127	34.097030	17.10.2009	1 особина	Статива А.І.	
<i>Saturnia pyri</i> Denis & Schiffermüller	С. Синівка	50.538412	34.095791	20.05.2013	1 особина	Статива А.І.	
<i>Asilus crabroniformes</i> L.	С. Підставки	50.527034	34.063738	18.08.2011	1 особина	Статива А.І.	
				22.08.2011	1 особина		
				18.09.2011	1 особина		
				16.08.2013	1 особина		
<i>Alburnoides rossicus</i> Berg	р. Грунь біля східної околиці с. Підставки	50.525192	34.070793	15.05.2009	3 особини добуті рибалками	Статива А.І.	

Вид	Місце знахідки	Координати у десятигнітній системі		Дата знахідки	Додаткова інформація	Авторство знахідки	
		широта	довгота				
<i>Coronella austriaca</i> Laurenti	1 км на північ від с. Підставки, шосейна дорога	50.535343	34.071228	18.05.2010 01.07.2010 14.10.2014	1 особина 1 особина 1 особина Усі загинули під ко- лесами автомобілів	Статива А.І.	
	Північна околиця с. Підставки, занедбаний сад	50.529161	34.065493	06.07.2013	1 особина	Статива А.І.	
	Північна околиця с. Синівка, шосейна дорога	50.542780	34.089451	13.05.2012	1 особина. Загинула під коле- сами автомобіля	Статива А.І.	
<i>Vipera nikolskii</i> Vedmederja, Grubant et Rudaeva	1 км на північний схід від с. Климентове, узлісся	50.391716	34.935589	21.05.2015	1 особина	Статива А.І., група учасників наукової конфе- ренції	
<i>Ciconia nigra</i> L.	0,5 км на захід від с. Синівка	50.540544	34.074538	27.03.2010	1 особина. Міграція	Статива А.І.	
	3 км на північ від с. Великі Будища	50.493998	34.130210	01.07.2012	1 особина	Статива А.І.	
	4 км на північ від с. Подільки, узлісся	50.588760	34.156624	09.05.2013 29.03.2014	1 особина. Прилітав за кормом 1 особина. Міграція	Статива А.І.	
	с. Підставки, став	50.525234	34.055183	03.07.2011	1 особина. Прилітав за кормом	Статива А.І.	
	1 км на північ від с. Підставки	50.533725	34.069506	28.04.2017	1 особина. Міграція	Статива А.І.	
<i>Pandion haliaetus</i> L.	3 км на південний схід від с. Суха Грунь	50.570638	33.895881	17.04.2011	1 особина. Міграція	Статива А.І.	
	2 км на схід від с. Підставки, став	50.510601	34.090813	11.09.2010 02.09.2011 08.08.2012 15.08.2012 08.09.2012 10.09.2012	1 особина. Полюва- ла на ставу 1 особина 1 особина 1 особина 1 особина 1 особина	Статива А.І.	
	1,5 км на північ від с. Підставки	50.542773	34.065611	27.06.2012 07.09.2013	1 особина 1 особина	Статива А.І.	
	Північна околиця с. Вакалівщина	51.038728	34.930902	18.04.2015	1 особина. Полюва- ла на ставу	Статива А.І.	
	<i>Milvus migrans</i> Boddaert	1,5 км на північ від с. Підставки, с/г угіддя	50.537386	34.069043	30.06.2009	1 особина	Статива А.І.
					21.08.2009	1 особина. Міграція	
02.06.2010					1 особина		
20.06.2010					1 особина		
13.09.2010					1 особина. Міграція		
13.08.2014					1 особина		
25.08.2014					1 особина. Міграція		
07.09.2014					1 особина. Міграція		
04.09.2017	1 особина. Міграція						
<i>Milvus migrans</i> Boddaert	С. Синівка , сільська забудова	50.538129	34.095940	16.07.2009 06.04.2012 09.05.2014	1 особина 1 особина. Міграція 1 особина	Статива А.І.	
	Східна околиця с. Могриця, остепніні схили долини р. Псел	51.024740	35.132555	06.07.2015	1 особина	Статива А.І.	
	1 км на північ від с. Колядинець , с/г угіддя	50.609230	34.028708	20.06.2010 29.08.2012 21.05.2017	1 особина 1 особина 1 особина	Статива А.І.	

Вид	Місце знахідки	Координати у десятинній системі		Дата знахідки	Додаткова інформація	Авторство знахідки				
		широта	довгота							
<i>Milvus migrans</i> Boddaert	С. Підставки, сільська забудова	50.524465	34.065117	06.04.2012	1 особина	Статива А.І.				
				08.09.2012	1 особина					
				01.04.2013	1 особина					
				11.08.2013	1 особина					
				08.09.2014	1 особина					
				16.04.2016	1 особина					
				17.09.2016	1 особина					
				09.04.2017	1 особина					
					Усі мігранти					
	4 км на північ від с. Синівка, с/г угіддя, остепнена балка	50.586654	34.111063	14.04.2012	1 особина. Міграція	Статива А.І.				
				27.04.2014	1 особина. Міграція					
	1,5 км на південь від с. Беєве	50.627433	33.995298	14.07.2012	1 особина	Статива А.І.				
	2 км на схід від с. Підставки, с/г угіддя, остепнена балка	50.510562	34.090619	19.08.2012	1 особина.	Статива А.І.				
				08.09.2012	2 особини					
				11.05.2014	1 особина					
				30.08.2014	1 особина					
					Усі мігранти					
<i>Circus cyaneus</i> L.	1,5 км на північ від с. Підставки, с/г угіддя	50.537386	34.069043	14.02.2009	1 особина	Статива А.І.				
				22.11.2009	6 особин. Міграція					
				23.11.2009	1 особина. Міграція					
				05.12.2009	5 особин					
				27.03.2010	1 особина. Міграція					
				03.10.2010	3 особини. Міграція					
				23.10.2010	1 особина. Міграція					
				09.10.2012	3 особини. Міграція					
				20.01.2012	1 особина					
				07.04.2013	2 особини. Міграція					
				04.09.2014	2 особини. Міграція					
				17.10.2014	1 особина. Міграція					
				31.03.2017	1 особина. Міграція					
				20.10.2017	1 особина. Міграція					
				Західна околиця с. Синівка, с/г угіддя	50.538043		34.081744	23.02.2009	1 особина. Зимівля	Статива А.І.
								31.10.2009	2 особини. Міграція	
								20.11.2009	1 особина. Міграція	
08.12.2009	1 особина. Зимівля									
07.04.2012	1 особина. Міграція									
01.05.2013	1 особина. Міграція									
02.04.2015	1 особина. Міграція									
С. Підставки	50.524465	34.065117	24.10.2009	1 особина. Міграція	Статива А.І.					
			02.11.2009	1 особина. Міграція						
			03.11.2009	1 особина. Міграція						
			05.11.2009	1 особина. Міграція						
			04.04.2010	1 особина. Міграція						
			22.09.2010	1 особина. Міграція						
			16.10.2011	3 особини. Міграція						
			31.03.2012	1 особина. Міграція						
			09.10.2012	1 особина. Міграція						
			20.10.2013	1 особина. Міграція						
			02.04.2015	1 особина. Міграція						
			11.10.2015	1 особина. Міграція						
			08.02.2016	1 особина. Зимівля						
			06.04.2016	1 особина. Міграція						
12.10.2016	1 особина. Міграція									
16.10.2017	4 особини. Міграція									

Вид	Місце знахідки	Координати у десятичній системі		Дата знахідки	Додаткова інформація	Авторство знахідки		
		широта	довгота					
<i>Circus cyaneus</i> L.	2 км на схід від с. Підставки, с/г угіддя, остепнена балка	50.510562	34.090619	08.03.2009 17.10.2009 01.11.2009 07.11.2009 14.11.2009 15.10.2011	1 особина 1 особина 4 особини 1 особина 4 особини 1 особина Усі мігранти	Статива А.І.		
	4 км на північ від с. Підставки	50.562380	34.053291	27.03.2010 13.10.2010	1 особина. Міграція 1 особина. Міграція		Статива А.І.	
	1 км на захід від с. Вакалівщина	51.025988	34.915101	11.10.2015	1 особина. Міграція		Статива А.І.	
	0,5 км на північний захід від с. Галаївець	50.545860	33.915978	11.10.2016	2 особини. Міграція		Статива А.І.	
<i>Circus pygargus</i> L.	С. Підставки	50.524465	34.065117	21.08.2009 11.04.2010 06.08.2010 01.09.2010 07.09.2010 02.05.2012 19.08.2012 29.04.2013 08.09.2013 27.04.2014 30.08.2014 17.04.2015 23.04.2016 23.04.2017	1 особина 1 особина 1 особина 1 особина 1 особина 1 особина 1 особина 1 особина 1 особина 1 особина 1 особина 1 особина 1 особина 1 особина Усі мігранти	Статива А.І.		
	Північна околиця с. Русанівка, балка зі струмком	50.528316	33.736832	08.06.2014	2 особини. Гніздування		Статива А.І.	
	1,5 км на північ від с. Підставки, с/г угіддя	50.537386	34.069043	25.08.2010 18.08.2011 09.08.2012 25.08.2014	1 особина 1 особина 1 особина 1 особина Усі мігранти		Статива А.І.	
	5 км на схід від с. Подільки, остепнена балка, с/г угіддя	50.575725	34.228573	03.05.2011 12.04.2013	1 особина. Міграція 1 особина. Міграція			
	2 км на схід від с. Підставки, с/г угіддя, остепнена балка зі ставом	50.510562	34.090619	13.08.2011 19.08.2012 30.08.2014	1 особина. Міграція 1 особина. Міграція 1 особина. Міграція		Статива А.І.	
	Південна околиця с. Беєве, остепнена балка, с/г угіддя	50.638322	33.985291	03.05.2013	1 особина. Міграція			
	Східна околиця с. Вакалівщина, с/г угіддя	51.026163	34.934209	23.04.2016	1 особина. Міграція		Статива А.І.	
	3 км на південний схід від с. Суха Грунь	50.568532	33.897765	23.04.2017	1 особина. Міграція		Статива А.І.	
	<i>Buteo rufinus</i> Cretzschmar	1,5 км на південь від с. Великий Ліс, с/г угіддя, лісосмуга	50.548207	34.025496	22.05.2010		2 особини	Статива А.І. Статива А.І., Книш М.П. Гніздування степового ка- нюка в Сумській області // Бер- кут. – 2010. – 19, вип. 1-2. – С. 113-115.
					02.07.2010		2 ad+2juv	
					27.03.2011		2 особини	
					14.05.2011		1 особина Гніздування у 2010 році	

Вид	Місце знахідки	Координати у десятинній системі		Дата знахідки	Додаткова інформація	Авторство знахідки
		широта	довгота			
<i>Buteo rufinus</i> Cretzschmar	3 км на південь від с. Московське, остепнена балка з ділянками лісу	50.571063	33.902227	17.04.2011 14.05.2011 21.04.2013 09.06.2014 16.05.2015 02.07.2015 10.04.2016 23.04.2017	1 особина 1 особина 2 особини 2 ad+2juv 2 особини 2 ad+1juv 2 особини 2 особини Гніздування у 2013- 2017 роках	Статива А.І.
	2 км на північ від с. Потопиха, остепнена балка, с/г угіддя	50.566893	34.213578	03.05.2011 02.07.2011 28.03.2012 20.05.2012 23.06.2012 12.04.2013 15.06.2013 06.07.2013 27.04.2014 09.05.2014 21.06.2014 09.03.2015 14.06.2015 17.04.2016 12.03.2017 07.05.2017	2 особини 2 ad+1juv 2 особини 1 особиина 2ad+2juv 1 особина 2 ad+1juv 2 ad+1juv 1 особина 2 особини 2ad+2juv 1 особина 2 особини 2 особини 2 особини Гніздування у 2011- 2017 роках	Статива А.І.
	4 км на захід від с. Гірки, остепнена балка, с/г угіддя. лісосмуга	50.578020	34.270645	03.05.2011 02.07.2011 20.05.2012 23.06.2012 27.04.2014 21.06.2014 14.06.2015	2 особини 2ad+1juv 2 особини 2 ad+3juv 2 особини 2ad+1juv 2 особини Гніздування у 2011- 1015 роках	Статива А.І.
	5 км на північ від с. Синівка, остепнена балка, с/г угіддя	50.593000	34.111869	28.06.2010 02.07.2011 11.05.2013 26.06.2013 06.07.2013 27.04.2014 21.06.2014 09.03.2015 14.06.2015 04.06.2016 07.07.2017	2 ad+1 juv 1 особина 1 особина 2 особини 1 особина 1 особина 2 ad+3 juv 2 особини 2 ad+2 juv 2 особини 2 ad+2 juv Гніздування у 2010- 2011, 2013-2017 роках	Статива А.І.
1,5 км на північний захід від с. Русанівка, балка зі струмком, с/г угіддя	50.529131	33.706813	08.06.2014	2 ad+1 juv Гніздування	Статива А.І.	

Вид	Місце знахідки	Координати у десятичній системі		Дата знахідки	Додаткова інформація	Авторство знахідки
		широта	довгота			
<i>Buteo rufinus</i> Cretzschmar	6 км на захід від с. Підставки, с/г угіддя, група дерев	50.534294	33.965635	16.06.2011 01.07.2011 16.07.2011 30.06.2014 23.05.2015 07.08.2017	1 особина 1 особина ad+juv 2 ad+1 juv 2 особи 1 особина Гніздування у 2011, 2014-2015 роках	Статива А.І.
	2 км на північ від с. Колядинець, остепнена балка з ділянками лісу, узлісся	50.620888	34.011779	14.07.2012 11.05.2013 15.06.2013 14.06.2015 21.05.2017	2ad+2juv 2 особи 2 ad+1 juv 2 особи 2 ad+1 juv Гніздування у 2012- 2013, 2015-2017 роках	Статива А.І.
	4 км на північ від с. Потопиха, остепнена балка, с/г угіддя. лісосмуга	50.585587	34.236559	12.05.2013 15.06.2013 27.04.2014 21.06.2014	2 особи 2 особи 2 особи 2 ad+2 juv Гніздування у 2013- 2014 роках	Статива А.І.
	3 км на північ від с. Підставки, остепнена балка з ділянками лісу, с/г угіддя	50.555789	34.057570	19.03.2011 27.03.2011 28.03.2012 27.06.2012 28.06.2012 07.04.2013 08.09.2013 04.04.2015	2 особи. Міграція 3 особи. Токування 2 особи 1 особина 2 ad+2 juv 2 особи 2 особи 2 особи Гніздування у 2012- 2014 роках	Статива А.І.
	2 км на північ від с. Кам'яне, остепнена балка, с/г угіддя	50.492484	34.283455	02.05.2014 12.04.2015	2 особи 2 особи Гніздування у 2014- 2015 роках	Статива А.І.
	2 км на південний схід від с. Синівка, остепнена балка з ділянками лісу	50.523932	34.145450	12.04.2015	2 особи Гніздування	Статива А.І.
	4 км на північний схід від с. Колядинець, остепнена балка, с/г угіддя	50.615101	34.090593	11.05.2013 15.06.2013 26.06.2013 06.07.2013 27.04.2014 21.06.2014 14.06.2015 04.06.2016 07.07.2017	2 особи 2 особи 2 ad+2 juv 2 ad+2 juv 2 особи 2 ad+1 juv 2 ad+1 juv 2 особи 1 ad+2 juv Гніздування у 2013- 2017 роках	Статива А.І.
	3 км на північ від с. Великі Будища, с/г угіддя	50.497288	34.135547	03.07.2010 01.07.2012	1 особина 1 особина	Статива А.І.

Вид	Місце знахідки	Координати у десятигнітній системі		Дата знахідки	Додаткова інформація	Авторство знахідки
		широта	довгота			
<i>Buteo rufinus</i> Cretzschmar	С. Підставки	50.524465	34.065117	28.08.2010 27.03.2011 01.04.2012 07.04.2013	4 особини 1 особина 1 особина 1 особина	Статива А.І.
	1 км на захід від с. Мельники, остепнена балка, с/г угіддя	50.555945	33.964733	14.05.2011	2 особини	Статива А.І.
	0,5 км на захід від с. Синівка, с/г угіддя	50.539869	34.079768	18.07.2011 07.04.2013 22.03.2014 07.07.2017 10.07.2017	1 особина 1 особина 1 особина 2 ad+1 juv 2 ad+2juv	Статива А.І.
	2 км на схід від с. Підставки, с/г угіддя, остепнена балка зі ставом	50.510562	34.090619	31.03.2012 19.08.2012 11.05.2014	1 особина 1 особина 1 особина	Статива А.І.
	1 км на схід від с. Червлене, долина річки Псел	50.584006	34.375454	10.09.2012 23.09.2013	1 особина. Міграція 2 особини. Міграція	Статива А.І.
	0,5 км на північ від с. Гречанівка, остепнена балка, с/г угіддя	50.520091	33.910209	22.03.2014	1 особина. Міграція	Статива А.І.
	<i>Circetus gallicus</i> Gmelin	1,5 км на північ від с. Підставки	50.537386	34.069043	24.08.2010	1 особина. Міграція
<i>Hieraetus pennatus</i> Gmelin	Східна околиця с. Могриця, остепнені схили долини р. Псел	51.024740	35.132555	07.07.2015	1 особина	Статива А.І. Книш М.П.
	С. Підставки	50.524465	34.065117	15.08.2009 01.09.2015	1 особина. Міграція 1 особина. Міграція	Статива А.І.
<i>Aquila pomarina</i> C.L. Brehm	2 км на схід від с. Красна Лука	50.426734	34.023210	11.08.2013	1 особина	Статива А.І.
	С. Підставки	50.524465	34.065117	17.05.2012 23.09.2012 25.08.2013 25.09.2013 25.08.2014 10.09.2016 24.09.2017	1 особина. Міграція 1 особина. Міграція 1 особина. Міграція 1 особина. Міграція 1 особина. Міграція 1 особина. Міграція 8 особин. Міграція	Статива А.І.
	8 км на схід від с. Подільки	50.557920	34.255881	2.04.2017	1 особина. Міграція	Статива А.І.
	1 км на північ від с. Підставки	50.538197	34.067214	25.08.2014	2 особини. Міграція	Статива А.І.
<i>Aquila chrysaetos</i> L.	2 км на схід від с. Підставки	50.510562	34.090619	16.10.2009	1 особина. Міграція	Статива А.І.
<i>Haliaeetus albicilla</i> L.	2 км на схід від с. Підставки	50.510562	34.090619	01.11.2009 15.10.2011 31.03.2012 02.08.2013	1 особина. Міграція 1 особина. Міграція 1 особина. Міграція 1 особина. Міграція	Статива А.І.
	2 км на захід від с. Андріївка, став- охододжувач ТЕС	49.544800	36.554791	03.12.2011	1 особина. Зимівля	Статива А.І., група учасників наукової кон- ференції
	3 км на північ від с. Подільки	50.589590	34.137842	15.03.2014 21.06.2014	1 особина. Міграція	Статива А.І.
	С. Підставки	50.524465	34.065117	24.11.2012 06.04.2013 15.03.2014 21.02.2015	1 особина. Міграція 1 особина. Міграція 1 особина. Міграція 1 особина. Міграція	Статива А.І.
	1 км на північ від с. Підставки	50.538197	34.067214	09.03.2015	1 особина. Міграція	Статива А.І.
	<i>Falco peregrinus</i> Tunstall	М. Суми	50.919970	34.806168	11.04.2014	1 особина.

Вид	Місце знахідки	Координати у десятичній системі		Дата знахідки	Додаткова інформація	Авторство знахідки
		широта	довгота			
<i>Grus grus</i> L.	1 км на схід від с. Підставки, заплавна лука	50.517313	34.077594	11.03.2009	2 особи	Статива А.І.
				09.08.2009	2 ad+1 juv	
				11.09.2010	Близько 100 особин. Міграція	
				18.03.2012	2 особи	
				06.03.2013	2 особи	
				28.02.2014	1 особина	
				09.03.2015	2 особи	
				10.03.2016	2 особи	
				04.03.2017	2 особи	
				24.03.2017	10 особин. Міграція Постійно гніздиться 1 пара	
С. Підставки		50.524465	34.065117	06.04.2009	7 особин. Міграція	Статива А.І.
				12.04.2009	31 особина. Міграція	
				26.04.2009	45 особин. Міграція	
				27.09.2009	68 особин. Міграція	
				03.04.2010	23 особи. Міграція	
				04.04.2010	55 особин. Міграція	
				14.03.2011	2 особи	
				24.03.2011	45 особин. Міграція	
				20.09.2011	1 особина	
				29.03.2012	30 особин. Міграція	
				11.04.2012	43 особи. Міграція	
				16.04.2012	7 особин. Міграція	
				22.04.2012	40 особин. Міграція	
				12.04.2013	Близько 100 особин. Міграція	
				22.03.2014	17 особин. Міграція	
				16.09.2014	3 особи	
				09.09.2015	2 особи	
				02.10.2016	3 особи	
				10.03.2017	13 особин. Міграція	
18.08.2017	1 особина					
09.10.2017	20 особин. Міграція					
14.10.2017	Близько 70 особин. Міграція					
С. Синівка		50.538129	34.095940	17.10.2009	38 особин. Міграція	Статива А.І.
				25.03.2010	1 особина	
				04.10.2012	49 особин. Міграція	
				09.10.2012	2 особи	
				08.09.2013	1 особина	
				20.03.2014	Близько 70 особин. Міграція	
21.03.2014	Близько 50 особин. Міграція					
1 км на північ від с. Підставки, остепнена балка, с/г угіддя		50.538197	34.067214	27.03.2010	3 особи	Статива А.І.
				03.10.2010	8 особин. Міграція	
				02.04.2011	55 особин. Міграція	
				22.04.2011	50 особин. Міграція	
				20.03.2012	1 особина	
				07.04.2013	64 особи. Міграція	
				30.07.2013	9 особин. Міграція	

Вид	Місце знахідки	Координати у десятигрішній системі		Дата знахідки	Додаткова інформація	Авторство знахідки
		широта	довгота			
<i>Grus grus</i> L.	2 км на схід від с. Підставки	50.510562	34.090619	15.08.2012 19.08.2012	1 особина 1 особина	Статива А.І.
	С. Берестівка	50.653125	33.833567	04.05.2013	27 особин. Міграція	Статива А.І.
	2 км на північ від с. Подільки, заплавна лука	50.569505	34.155592	15.03.2014 09.03.2015	2 особини 2 особини Гніздиться 1 пара	Статива А.І.
	1 км на північ від с. Гречанівка	50.520492	33.911394	22.03.2014	Близько 500 особин протягом 4 годин. Міграція	Статива А.І.
	1 км на схід від с. Курган	50.606964	34.396198	13.09.2014	2 ad+2juv	Статива А.І.
	1 км на південній захід від с. Ваналівщина	51.018931	34.918532	15.10.2016	5 особин. Міграція	Статива А.І.
	3 км на захід від с. Пристайлове	50.540810	34.269566	02.04.2017	Близько 100 особин. Міграція	Статива А.І.
	1 км на захід від с. Перекопівка, узлісся	50.618122	33.387737	03.06.2017	1 особина	Статива А.І.
<i>Otis tarda</i> L.	3 км на північний захід від с. Підставки, с/г угіддя	50.547217	34.024185	07.07.2011	1ad+1juv. Гніздування	Статива А.І. Статива А.І., Кныш Н.П. Наблюдения дрофы и сизоворонки на юге Сумской области в 2010-2012 гг. : Птицы бассейна Северского Донца. – Харьков, 2014. – С. 240-241.
<i>Columba oenas</i> L.	2 км на схід від с. Підставки, с/г угіддя	50.510562	34.090619	24.03.2012 26.03.2016	3 особини. Міграція 2 особини. Міграція	Статива А.І.
	1 км на північ від с. Підставки, остепнена балка	50.538197	34.067214	07.04.2012 30.03.2013 15.03.2014 14.03.2015 17.03.2015 19.03.2015 26.03.2016 03.03.2017 10.07.2017	1 особина. Токування 1 особина. Токування 1 особина. Токування 1 особина. Токування 2 особини. Токування 2 особини. Токування 1 особина. Токування 1 особина. Токування 2 особини. Гніздування	Статива А.І.
	2 км на південь від с. Бееве, с/г угіддя	50.632672	33.984434	21.07.2009	9 особин. Кочівлі	Статива А.І.
	1 км на південь від с. Панасівка, с/г угіддя	50.599662	33.824317	30.03.2013	4 особини	Статива А.І.
	С. Підставки	50.524465	34.065117	01.04.2013 22.09.2017	1 особина. Міграція 1 особина. Міграція	Статива А.І.
	3 км на північ від с. Подільки, узлісся	50.589590	34.137842	15.03.2014	1 особина. Міграція	Статива А.І.

Вид	Місце знахідки	Координати у десятинній системі		Дата знахідки	Додаткова інформація	Авторство знахідки
		широта	довгота			
<i>Coracias garrulus</i> L.	2 км на північ від с. Підставки, с/г угіддя	50.548307	34.063978	09.08.2012	1 особина. Кочівлі	Статива А.І. Статива А.І., Кныш Н.П. Наблюдения дрофы и сизоворонки на юге Сумской области в 2010-2012 гг. : Птицы бассейна Северского Донца. – Харьков, 2014. – С. 240-241.
<i>Lanius excubitor</i> L.	1 км на північ від с. Підставки, остепнена балка	50.538197	34.067214	09.01.2009	1 особина	Статива А.І.
				12.01.2009	1 особина	
				03.02.2009	1 особина	
				25.02.2009	1 особина	
				27.02.2009	1 особина	
				20.10.2009	1 особина	
				25.10.2009	1 особина	
				22.11.2009	2 особини	
				06.12.2009	1 особина	
				29.03.2010	1 особина	
				04.04.2010	1 особина	
				13.10.2010	1 особина	
				25.12.2010	1 особина	
				27.03.2011	1 особина	
				31.03.2011	1 особина	
				02.04.2011	1 особина	
				10.10.2011	1 особина	
				12.03.2012	1 особина	
				09.10.2012	1 особина	
				24.11.2012	1 особина	
				07.03.2013	1 особина	
				07.04.2013	1 особина	
				13.10.2013	1 особина	
				02.01.2014	1 особина	
				08.03.2014	1 особина	
				13.04.2014	1 особина	
				04.10.2014	1 особина	
				17.10.2014	1 особина	
				03.04.2015	1 особина	
				04.04.2015	1 особина	
				29.09.2015	1 особина	
				19.09.2016	1 особина	
				03.11.2017	1 особина	
					Щороку зимує	
	0,5 км на захід від с. Синівка, с/г угіддя	50.539869	34.079768	21.10.2009	1 особина	Статива А.І.
				01.04.2010	1 особина	
	2 км на схід від с. Підставки, с/г угіддя, балка зі ставом	50.510562	34.090619	01.11.2009	1 особина	Статива А.І.
				14.11.2009	3 особини	
				15.10.2011	2 особина	
				04.04.2015	1 особина	
				29.03.2016	1 особина	
					Щороку зимує	

Вид	Місце знахідки	Координати у десятинній системі		Дата знахідки	Додаткова інформація	Авторство знахідки
		широта	довгота			
<i>Lanius excubitor</i> L.	С. Синівка, сільська забудова	50.538129	34.095940	22.12.2009	1 особина	Статива А.І.
	1,5 км на північ від с. Підставки, с/г угіддя	50.537386	34.069043	13.10.2010	1 особина	Статива А.І.
	С. Підставки	50.524465	34.065117	15.01.2011 29.01.2011 24.11.2012 07.04.2013	1 особина 1 особина 1 особина 1 особина	Статива А.І.
	1 км на північ від с. Гречанівка	50.520492	33.911394	22.03.2014	1 особина	Статива А.І.
<i>Myotis daubentonii</i> Kuhl	С. Підставки, став	50.523660	34.057929	12.04.2010 06.07.2015	3 особини 1 особина	Статива А.І.
<i>Pipistrellus kuhlii</i> Kuhl	С. Синівка	50.537527	34.097225	14.11.2011	1 особина спіймана у приміщенні школи	Статива А.І.
<i>Eptesicus serotinus</i>	С. Синівка	50.537957	34.095970	19.11.2015	1 особина спіймана у приміщенні аграр- ного ліцею. Колонія у порожнинах стін аграрного ліцею	Статива А.І.
<i>Cricetus cricetus</i> L.	1,5 км на північний захід від с. Галаївець, остепнена балка, с/г угіддя	50.555541	33.903038	10.07.2011	Рештки 2-х особин у поїдях <i>Buteo buteo</i>	Статива А.І.

М. А. Степанок

Нижньодністровський національний природний парк

МУХОЛОВКА (*SCUTIGERA COLEOPTRATA* (LINNAEUS, 1758) – ВИД, ЩО ЗАНЕСЕНИЙ ДО ЧЕРВОНОЇ КНИГИ УКРАЇНИ

На протязі багатьох років, мав можливість спостерігати цього представника членистоногих як в своїй оселі, так і в нежитлових суміжних приміщеннях. Мухоловка (*Scutigera coleoptrata* (Linnaeus, 1758), виходячи в сутінках на полювання, сидячи під стелею, або в затишному

куточку чекає на здобич. Дуже рідко, при включенні освітлення залишається на місці. Зазвичай, як блискавка зникає в тільки їй відому схованку. Розгледіти що промайнуло майже неможливо. Мабуть тому і вкрай скупі відомості про географію реєстрації цього виду.

Вид	Місце знахідки	Координати у десятигнітній системі	Дата знахідки	Додаткова інформація	Авторство знахідки
<i>Scutigera coleoptrata</i> (Linnaeus, 1758)	Міські будівлі. Підсобні приміщення	46° 28' пн. ш.; 30° 44' сх. д	1970-2017 рр.	Реєстрація окремих особин. Постійне мешкання	Степанок М.А.

Література:

1. Червона книга України. Тваринний світ. / Ред. І.А. Акімов – К.: Глобалконсалтинг, 2009, –624 с.

М. А. Степанок,
В. В. Губанов

Нижньодністровський національний природний парк

ЗНАХІДКИ ПРЕДСТАВНИКІВ ФАУНИ, ЗАНЕСЕНИХ ДО ЧЕРВОНОЇ КНИГИ УКРАЇНИ В ПОНИЗЗІ ДНІСТРА.

Створений у 2008 році з метою збереження, відтворення і раціонального використання типових та унікальних природних комплексів пониззя ріки Дністер Нижньодністровський національний природний парк (Далі – Парк) в своїх межах займає значну частину водно-болотних угідь міжнародного значення – «Межиріччя Дністра і Турунчука» та «Північна частина Дністровського лиману». Завдяки унікальним природним умовам водно-болотні угіддя характеризується надзвичайно високим різноманіттям фауни.

Під час польових досліджень як в межах Парку так і на суміжних територіях за період 2008–2017 рр., співробітниками наукового відділу зареєстровано ряд «Червонокнижних» представників фауни які не знайшли відображення на мапі України як такі, що зустрічаються сезонно, або мешкають постійно на цих територіях.

Нижче приводяться знахідки представників фауни, занесених до Червоної книги України в пониззі Дністра.

Вид	Місце знахідки	Координати у десятигнітній системі	Дата знахідки	Додаткова інформація	Авторство знахідки
<i>Anax imperator</i> Leach, 1815	Водно-болотні угіддя «Межиріччя Дністра і Турунчука» та «Північна частина Дністровського лиману»	Широта центру ВБУ «Межиріччя Дністра і Турунчука» – 46°26' пн. ш.; Довгота центру – 30°06' сх. д., Широта центру ВБУ «Північна частина Дністровського лиману» – 46°22' пн. ш.; Довгота центру ВБУ – 30°12' сх. д.,	2004 – 2017, червень–серпень.	Масово	Дятлова Е.С. Стрекози низов'єв р. Дністр в кн. Причорноморський екологічний бюлетень №3-4 (вересень–грудень) Одеса, 2005. с. 204.-210
<i>Benthophiloides brauneri</i> Beling et Iljin, 1927	ВБУ «Північна частина Дністровського лиману» р. Дністер, протока Глибокий Турунчук	46°23' 30°15'	Червень 2016	Впіймано рибалкою-любителем одну особину на глибині 8 метрів	Губанов В.В.
<i>Lucanus cervus cervus</i> (Linnaeus, 1758)	Водно-болотні угіддя «Межиріччя Дністра і Турунчука» та «Північна частина Дністровського лиману»	- // -	2012 -2016	Поодинокі знахідки. Самці	Степанок М.А.
<i>Pelecanus onocrotalus</i> Linnaeus, 1758	- // -	- // -	2010-2017	До 2 тис особин. на літуванні	Пацьора А.О. Степанок М.А.
<i>Pelecanus crispus</i> Bruch, 1832	- // -	- // -	2012	2 особини. На літуванні	Пацьора А.О.
<i>Rufibrenta ruficollis</i> (Pallas, 1769)	- // -	- // -	2008; 2011-2014.	Окремі особини під час прольоту в зграях білолобої гуски.	Пацьора А.О.
<i>Tadorna ferruginea</i> (Pallas, 1764)	- // -	- // -	квітень 2013	Одна реєстрація	Пацьора А.О.

Вид	Місце знахідки	Координати у десятинній системі	Дата знахідки	Додаткова інформація	Авторство знахідки
<i>Anas strepera</i> Linnaeus, 1758	- // -	- // -	2013 2014	8 пар на гніздуванні На гніздуванні до 20 пар	Пацьора А.О.
<i>Pandion haliaetus</i> (Linnaeus, 1758)	Водно-болотні угіддя «Межиріччя Дністра і Турунчука» та «Північна частина Дністровського лиману»	- // -	Вересень 2011 Квітень 2014	На прольоті 1 осо- бина 1 особина	Пацьора А.О.
<i>Milvus migrans</i> (Boddaert, 1783)	Водно-болотне угіддя «Межиріччя Дністра і Турунчука»	- // -	2 особи вересень 2013	Червень можливо гніздування	Пацьора А.О.
<i>Circus cyaneus</i> (Linnaeus, 1766)	Водно-болотні угіддя «Межиріччя Дністра і Турунчука» та «Північна частина Дністровського лиману»	- // -	2011-2014	На прольоті, в зимовий період по всій території	Пацьора А.О.
<i>Grus grus</i> (Linnaeus, 1758)	- // -	- // -	2013 р.	На прольоті, 20 особин	Пацьора А.О.
<i>Recurvirostra avosetta</i> Linnaeus, 1758	Водно-болотне угіддя «Північна частина Дністровського лиману»	46°22' 30°12'	травень 2012; 2014	На прольоті	Пацьора А.О. Степанок М.А
<i>Haematopus ostralegus</i> (Linnaeus, 1758)	Водно-болотні угіддя «Межиріччя Дністра і Турунчука» та «Північна частина Дністровського лиману»	- // -	2012; 2013	Реєстрація подино- них особин квітень	Пацьора А.О.
<i>Lanius excubitor</i> Linnaeus, 1758	- // -	- // -	2012 – 2013	Реєстрація подино- них особин взимку	Пацьора А.О.
<i>Sturnus roseus</i> (Linnaeus, 1758)	- // -	- // -	2013; 2014 рр.	На прольоті	Пацьора А.О.
<i>Felis sylvestris</i> Schreber, 1777	- // -	-// -	2011-2017	Постійне мешкання.	Роженко М.В.

Література

1. Световидов А. Н. – Рыбы Черного моря. М. – Л., 1964. – 554 с.
2. Літопис природи, книги 1-8. Розділ тваринний світ. Нижньодністровський національний природний парк.
3. Червона книга України. Тваринний світ. /Ред. І.А. Акімов – К.: Глобалконсалтинг, 2009, –624 с

І. Л. Стефурак,
С. І. Фокшей,
Л. М. Держипільський,
Національний природний парк «Гуцульщина»
вул. Дружби, 84, м. Косів, Івано-Франківська обл., 78601
gutsulpark1@ukr.net

РІДКІСНІ ВИДИ ТВАРИН, ЩО ВКЛЮЧЕНІ ДО ЧКУ НА ТЕРИТОРІЇ НПП «ГУЦУЛЬЩИНА»

На території Національного природного парку «Гуцульщина» станом на 01.01.2017 року зареєстровано 2261 вид тварин. З них 106 видів включені до Червоної книги України (ЧКУ) та 109 видів до Червоної книги Українських Карпат. Серед рідкісних таксонів ЧКУ 1 вид належить до класу Hirudinea, 1 – Malacostraca, 1 – Diplopoda, 1 – Collembola, 31 – Insecta, 1 – Petromyzontida, 8 – Actinopterygii, 5 – Amphibia, 3 –

Reptilia, 30 – Aves, 24 – Mammalia (1, 2). В таблиці подані тварини, включені до ЧКУ, що траплялися на території НПП «Гуцульщина» впродовж 2009–2017 рр (табл.). Крім того, такі види як: *Salamandra salamandra* (Linnaeus, 1758), *Bombina variegata* (Linnaeus, 1758) та *Picus viridis* Linnaeus, 1758 на території НПП «Гуцульщина» є звичайними і трапляються дуже часто, тому не відмічені в таблиці.

Місця зустрічей на території НПП «Гуцульщина» впродовж 2009– 017 рр. видів тварин, що включені до ЧКУ

Вид	Місце знахідки	Координати у десятигнітній системі		Дата знахідки	Додаткова інформація	Автор знахідки
		широта	довгота			
<i>Ursus arctos</i> Linnaeus, 1758 – Ведмідь бурий	Шешорське природоохоронне науково-дослідне відділення (ПНДВ), ур. Тарниця	48.355370	24.893581	15.11.2009	Ведмедиця з ведмежам	Михайлюк І.В.
	Ок. с. Річка	48.279141	24.971897	27.09.2011	1 ос.	Копчук І.М.
<i>Felis sylvestris</i> Schreber, 1775 – Кіт лісовий	Косівське ПНДВ, кв. 3	48.342078	25.047345	25.07.2017	1 ос. перебігав дорогу	Погрібний О. М.
	ДП Кутське лісове господарство, Космацьке л-во, кв. 26, вид. 28	48.279217	24.748915	13.06.2014	1 ос.	Лісник
<i>Lynx lynx</i> (Linnaeus, 1758) – Рись	ДП Кутське лісове господарство, Космацьке л-во, кв. 26, вид. 28	48.279217	24.748915	13.06. 2014	Сліди	Лісник Космацького лісництва.
<i>Mustela erminea</i> Linnaeus, 1758 – Горностай	Старокутське ПНДВ, Діброва	48.300255	25.170429	04.01.2010	1 ос.	Стефурак І.Л.
	Ок. с. Соколівка	48.306707	25.022473	29.12.2010 27.01.2011	Сліди на снігу Сліди	Стефурак І.Л.
	Шешорське ПНДВ, ур. Довгий ґрунь	48.324099	25.016135	23.01.2011	Сліди на снігу	Стефурак І.Л.
	ДП «Кутське лісове господарство», Косівське л-во, кв. 20, ур. Три кіпці	48.312500	25.010811	20.02.2011, 27.11.2013	Сліди на снігу 1 ос (Фото)	Стефурак І.Л.
<i>Lutra lutra</i> Linnaeus, 1758 – Видра річкова	Старокутське ПНДВ, кв. 15-18, р. Волійця і ставки	48.313008	25.183315	20.02.2010	1 ос на полюванні	Фенчук І.
	М. Косів, р. Рибниця (Гук)	48.310506	25.074716	Липень 2009	1 ос	Фокшей Д.Л
<i>Rhinolophus hipposideros</i> (Bechstein, 1800) – Підковоніс малий	Шешорське ПНДВ, Печера Довбуша	48.327976	24.934191	14.03.2013	2 ос.	Стефурак І.Л.
	с. Соколівка, прис. Верхній мокрий	48.306707	25.022473	11.11.2017	1 ос.	Стефурак І.Л.

Вид	Місце знахідки	Координати у десятинній системі		Дата знахідки	Додаткова інформація	Автор знахідки
		широта	довгота			
<i>Barbastella barbastellus</i> – Широковох звичайний	с. Люча, старовіковий ліс	48.387707	24.915800	06.10. – 10.07.2015	Голос 1 ос.	Петричук Ю.В., Башта А-Т.
	с. Космач, праліс	48.265827	24.780307	30.06. – 04.07.2015	Голос 3 ос.	Петричук Ю.В., Башта А-Т.
<i>Eptesicus nilssonii</i> – Пергач північний	с. Люча, старовіковий ліс	48.387707	24.915800	06.10.– 10.07.2015	Голос 1 ос.	Петричук Ю.В., Башта А-Т.
	с. Космач, праліс	48.265827	24.780307	30.06. – 04.07.2015	Голос 10 ос.	Петричук Ю.В., Башта А-Т.
<i>Myotis alcaethoe</i> – Нічниця Алкатоя	с. Космач, праліс	48.265827	24.780307	30.06. – 04.07.2015	Голос 7 ос.	Петричук Ю.В., Башта А-Т.
<i>Myotis bechsteinii</i> – Нічниця довговуха	с. Космач, праліс	48.265827	24.780307	30.06. – 04.07.2015	Голос 11 ос.	Петричук Ю.В., Башта А-Т.
	с. Бабин, біля річка	48.273553	25.053256	13.07. – 17.07.2015	Голос 2 ос.	Петричук Ю.В., Башта А-Т.
<i>Myotis brandtii/mystacinus</i> – Нічниця Брандта	с. Люча, старовіковий ліс	48.387707	24.915800	06.10. – 10.07.2015	Голос 2 ос.	Петричук Ю.В., Башта А-Т.
	с. Космач, праліс	48.265827	24.780307	30.06. – 04.07.2015	Голос 50 ос.	Петричук Ю.В., Башта А-Т.
	с. Бабин, біля річки	48.273553	25.053256	06.10. – 10.07.2015	Голос 3 ос.	Петричук Ю.В., Башта А-Т.
<i>Myotis dasycneme</i> – Нічниця ставкова	с. Космач, праліс	48.265827	24.780307	30.06. – 04.07.2015	Голос 1 ос.	Петричук Ю.В., Башта А-Т.
<i>Myotis daubentonii</i> – Нічниця водяна	с. Космач, праліс	48.265827	24.780307	30.06. – 04.07.2015	Голос 18 ос.	Петричук Ю.В., Башта А-Т.
<i>Myotis emarginatus</i> – Нічниця триколірна	с. Космач, праліс	48.265827	24.780307	30.06. – 04.07.2015	Голос 3 ос.	Петричук Ю.В., Башта А-Т.
<i>Myotis myotis</i> (Borkhausen, 1797) – Нічниця велика	с. Космач, праліс	48.265827	24.780307	30.06. – 04.07.2015	Голос 3 ос.	Петричук Ю.В., Башта А-Т.
	с. Бабин, біля річки	48.273553	25.053256	13.07. – 17.07.2015	Голос 2 ос.	Петричук Ю.В., Башта А-Т.
	Шешорське ПНДВ, Печера Довбуша	48.327976	24.934191	14.03.2013	1 ос.	Стефурак І.Л.
<i>Pipistrellus pipistrellus</i> – Нетопир карлик	с. Люча, старовіковий ліс	48.387707	24.915800	06.10. – 10.07.2015	Голос 1 ос.	Петричук Ю.В., Башта А-Т.
	Космач, праліс	48.265827	24.780307	30.06. – 04.07.2015	Голос 1 ос.	Петричук Ю.В., Башта А-Т.
<i>Aquila pomarina</i> С. L. Brehm, 1831 – Підорлик малий	Старокутське ПНДВ, біля розсадника	48.313330	25.206722	01.04.2009, 01.07.2011	1 ос, розмноження 1 ос.	Стефурак І.Л.
	Старокутське ПНДВ, Діброва біля контора	48.294354	25.168154	17.08.2009	1 ос.	Стефурак І.Л.
<i>Ciconia nigra</i> (Linnaeus, 1758) – Лелека чорний	Косівське ПНДВ, Буковий ліс	48.340048	25.044967	02.05.2009	1 ос	Стефурак І.Л.
	с. Соколівка, прис. Мокрый	48.308801	25.032100	08.06.2009 29.06.2009 29.05.2011 03.05.2011 17.08.2011 10.08.2012 07.04.2015	1 ос	Стефурак І.Л.
	Шешорське ПНДВ, ставок біля контори	48.339110	24.999983	02.04.2010 17.05.2010	1 ос	Михайлюк І.В. Стефурак І.Л.
	с. Соколівка, ур. Ясінник	48.309675	25.034066	26.07.2010	1 ос.	Петричук К.М.

Вид	Місце знахідки	Координати у десятичній системі		Дата знахідки	Додаткова інформація	Автор знахідки
		широта	довгота			
<i>Ciconia nigra</i> (Linnaeus, 1758) – Лелека чорний	ДП «Кутське лісове господарство Косівське л-во, хр. Керничний	48.302162	25.022620	04.04.2010 05.04.2010 23.05.2014	1 ос. 2 ос.	Стефурак І.Л.
	Старокутське ПНДВ, біля ставка	48.296311	25.168663	07.04.2010 27.04.2011	1 ос.	Стефурак І.Л.
	ок.с. Город	48.306602	25.040282	28.05.2011	1 ос.	Пророчук М.М.
	с. Соколівка, р. Рибниця	48.298725	25.006448	03.04.2013	1 ос.	Самокіщук І.В.
	Шешорське ПНДВ, ур. Петричила	48.315216	24.924342	15.06.2013	Пару чорних лелек спостерігали впродовж місяця.	Савчук Г.В.
	с. Хімчин	48.373951	25.141994	10.06.2017	1 ос.	Гостюк З.В.
<i>Columba oenas</i> Linnaeus, 1758 – Голуб синяк	Косівське ПНДВ, ур. Голий ґрунь	48.318119	25.014913	22.05.2009 12.04.2015	Пара на гніздовій ділянці	Стефурак І.Л.
	Косівське ПНДВ, ур. Ясінник	48.292228	25.032614	22.05.2009 07.03.2015	1 ос голос	Стефурак І.Л.
	Шешорське ПНДВ, ур. Під Конем	48.320521	25.002546	31.03.2011	Пара на гніздовій ділянці	Стефурак І.Л.
	Шешорське ПНДВ, хр. Керничний	48.314968	25.006350	31.03.2011 14.03.2013 30.03.2016	Голос	Стефурак І.Л.
	Косівське ПНДВ, хр. Каменистий	48.313335	25.046178	24.05.2011	Голос	Стефурак І.Л.
	ДП «Кутське лісове господарство, Косівське л-во, кв. 20	48.318315	25.052037	14.03.2014 11.03.2015	Голос	Стефурак І.Л.
	Косівське ПНДВ, ур. Кічирна	48.307225	25.038835	14.03.2014	голос	Стефурак І.Л.
	с. Соколівка, прис. Мокрий	48.308801	25.032100	14.03.2017	20 ос. на перельоті	Стефурак І.Л.
<i>Lanius excubitor</i> Linnaeus, 1758 – Сорокопуд сірий	с. Смодна, біля лабораторно-просвітницького центру	48.305787	25.107620	21.09.2009	1 ос.	Стефурак І.Л.
	Старокутське ПНДВ, узлісся діброви	48.314162	25.177037	04.01.2010	1 ос	Стефурак І.Л.
	с. Смодна, біля аеропорту	48.307814	25.142456	07.04.2010 24.04.2012 07.05.2012 01.11.2013 11.09.2015 09.11.2015 21.12.2015 23.12.2015	1 ос. 1 ос. 1 ос. 1 ос. 1 ос. 1 ос. 1 ос.	Стефурак І.Л.
	с. Соколівка, прис. Нижній Мокрий	48.300778	25.031424	25.05.2017	1 ос.	Стефурак І.Л.
	с. Соколівка, пр. Верхній Мокрий	48.305297	25.025365	18.10.2009 07.10.2010 26.10.2012 28.10.2012 24.09.2013 14.10.2017 16.10.2017	20 ос. на перельоті 48 ос на перельоті Переліт Нічний переліт Кілька груп близько 500 ос. 24 ос.	Стефурак І.Л.

Вид	Місце знахідки	Координати у десятинній системі		Дата знахідки	Додаткова інформація	Автор знахідки
		широта	довгота			
<i>Strix uralensis</i> Pallas, 1771 – Сова довгохвоста	Старокутське ПНДВ, діброва	48.294354	25.168154	25.05.2010 07.05.2012	1 ос.	Стефурак І.Л.
	ДП «Кутське лісове господарство, Косівське л-во, хр. Керничний	48.304587	25.021193	14.08.2010	1 ос.	Стефурак І.Л.
				14.12.2010	Голос вечером	
				13.03.2011	Голос вечером.	
				12.02.2013	Голос вечером	
				18.08.2013	1 ос вдень	
				13.03.2013	Голос вечером	
	05.01.2014	Голос вечером				
12.02.2014	Голос вечером					
08.02.2014	Голос вечером					
05.09.2016	Голос вечером					
Шешорське ПНДВ, ур. Три кіпці	48.319983	25.011788	04.12.2010	Голос вечером	Стефурак І.Л.	
			05.12.2010	1 ос вдень		
			23.01.2011	Голос вечером		
			31.03.2011	1 ос вдень		
			14.11.2013	1 ос вдень		
			15.12.2014	Голос вечером		
			05.01.2014	1 ос вдень		
			12.02.2014	Голос вечером.		
06.02.2016	Голос вечером					
10.03.2017	Голос вечером					
02.04.2017	1 ос вдень					
Шешорське ПНДВ, ур. Довгий грунь	48.315898	25.009392	09.01.2011	Голос вечером	Стефурак І.Л.	
			20.02.2011	Голос вечером		
Старокутське ПНДВ, вище адмін. корпусу	48.293476	25.169023	23.11.2011	1 ос. вдень	Стефурак І.Л.	
Ок. с. Соколівка РП «Райагроліс», ялиновий ліс	48.299307	25.001642	08.02.2014	Голос вечером	Стефурак І.Л.	
			03.11.2014	1 ос. Вдень		
			22.09.2015	1 ос. Вдень		
			28.09.2016	Голос вечером		
23.11.2017	1 ос. вдень					
ДП «Кутське лісове господарство, Косівське л-во, ур. Студена вода	48.301967	25.021029	01.02.2016	Голос вечером	Стефурак І.Л.	
<i>Picoides tridactylus</i> (Linnaeus, 1758) – Дятел трипалий	ДП «Кутське лісове господарство, Космацьке л-во, ур. Грегіт	48.262934	24.774878	31.08.2010	1 ос.	Стефурак І.Л.
	Косівське ПНДВ, ліс біля кафе «Світанок»	48.337147	25.050084	16.01.2013	1 ос.	Стефурак І.Л.
	ДП «Кутське лісове господарство, Косівське л-во, кв. 20	48.316906	25.055364	02.04.2017	1 ос.	Стефурак І.Л.
<i>Tetraster bonasia</i> (Linnaeus, 1758) – Орябок	Ок. с. Соколівка, РП «Райагроліс»	48.307409	25.022702	26.07.2011 13.06.2013	1 ос.	Стефурак І.Л.
	ДП «Кутське лісове господарство, Косівське л-во, кв.20	48.315094	25.055771	20.01.2014	4 ос (1 самець 3 самки)	Стефурак І.Л.
<i>Tetrao urogallus</i> (Linnaeus, 1758) Глушець	ДП «Кутське лісове господарство, Космацьке л-во, г. Лисина Космацька	48.298567	24.736684	Березень- квітень 2016	21 ос. токовища	Лавріщев Г.
<i>Dendrocopos leucotos</i> (Bechstein, 1803) – Дятел білоспинний	С. Соколівка, прис. Верхній Мокрый	48.305925	25.024762	05.02.2010	1 ос	Стефурак І.Л.
				22.11.2010	1 ос	
				16.03.2011	2 ос (пара)	
				13.12.2011	1 ос.	
				25.11.2016	1 ос	

Вид	Місце знахідки	Координати у десятичній системі		Дата знахідки	Додаткова інформація	Автор знахідки
		широта	довгота			
<i>Dendrocopos leucotos</i> (Bechstein, 1803) – Дятел білоспинний	ДП «Кутське лісове господарство, Косівське л-во, кв.20	48.316165	25.054883	04.04.2010 05.04.2010	Пара самець	Стефурак І.Л.
	Шешорське ПНДВ, ур. Довгий ґрунь	48.324099	25.016135	09.01.2011 08.11.2012	1 ос.	Стефурак І.Л.
	Косівське ПНДВ, ліс біля кафе «Світанок»	48.337147	25.050084	16.01.2013	1 ос	Стефурак І.Л.
	Шешорське ПНДВ, хр. Керничний	48.304587	25.021193	01.12.2013	3 ос.	Стефурак І.Л.
	Ок. с. Соколівка, РП «Райагроліс»	48.306067	25.022206	26.10.2017	1 ос.	Стефурак І.Л.
<i>Picus viridis</i> Linnaeus, 1758 – Жовна зелена	с. Соколівка, прис. Верхній Мокрий	48.305925	25.024762	06.04.2010	Пара Виводок (6 ос.) 2 молоді ос. 3 ос. 1 ос 1 ос 2 ос 1 ос. 1 ос. Голос Виводок Голос 1 ос. 2 ос. 3 ос. 2 ос. 1 ос. Голос 3 ос. Голос 2 ос. 2 ос. Голос 1 ос. 2 ос. 1 ос. 1 ос. 1 ос. 3 молоді ос. 1 ос.	Стефурак І.Л.
				09.06.2010		
				26.07.2010		
				28.07.2010		
				02.08.2010		
				30.09.2010		
				26.11.2010		
				21.12.2010		
				29.12.2010		
				15.02.2011		
				28.05.2011		
				27.09.2011		
				13.12.2011		
				12.08.2012		
				12.02.2014		
01.11.2014						
09.11.2014						
15.02.2015						
15.03.2015						
20.12.2015						
27.01.2016						
13.03.2016						
20.11.2016						
25.11.2016.						
05.01.2017						
31.05.2017						
05.11.2017						
	М. Косів, садиба Сенітович	48.308428	25.081563	13.11.2017	1 ос., в дуплі	Фокшей С.І.
	ДП Кутське лісове господарство, Косівське л-во,	48.312166	25.013917	18.05.2014 12.04.2015 01.06.2015	Гніздо в буко- вому лісі Пара	Стефурак І.Л.
<i>Circus cyaneus</i> (Linnaeus, 1766) – Лунь польовий	Ок. с. Соколівка	48.294082	25.026772	12.12.2010 03.12.2012	1 ос. 1 ос.	
	Косівське ПНДВ, біля маєтку Святого Миколая	48.342546	25.045513	22.12.2009	1 ос.	
<i>Triturus montadoni</i> (Boulenger, 1880) – Тритон карпатський	Косівське ПНДВ, ур. Три кіпці	48.320837	25.012792	04.04.2010	Дорослі ос. і ікра в калюжі	Стефурак І.Л.
<i>Salamandra salamandra</i> (Linnaeus, 1758) – Саламандра плямиста	Ок. с. Соколівка	48.304577	25.024910	19.10.2012	1 ос. 1 ос. 3 ос. 1 ос. 1 ос.	Стефурак І.Л.
				23.10.2012		
				15.10.2014		
				23.10.2014		
				28.03.2015		

Вид	Місце знахідки	Координати у десятинній системі		Дата знахідки	Додаткова інформація	Автор знахідки
		широта	довгота			
<i>Salamandra salamandra</i> (Linnaeus, 1758) – Саламандра плямиста	Старокутське ПНДВ, ур. Михалкова, вздовж потоку Кремениця	48.295975	25.076660	07.10.2014.	68 ос. вздовж потоку Кремениця	Фокшей
	Шешорське ПНДВ, кв. 9, вид. 3 кв.4, вид. 15	48.374337 48.324065	24.896114 24.953302	21.10.2014 25.10.2014	1 ос. 1 ос.	Грекул П.П. Грекул П.П.
	Шешорське ПНДВ, кв.15, вид. 31	48.316095	25.017075	15.04.2014	1 ос.	Якібчук В.
<i>Rana dalmatina</i> (Fitzinger in Bonaparte, 1839) – Жаба прудка	Ок. с. Соколівка	48.304577	25.024910	19.10.2012	1 ос.	Стефурак І.Л.
<i>Bombina variegata</i> (Linnaeus, 1758) – Кумка жовточерева	ДП «Кутське лісове господарство», Космацьке л-во, пол. Прелуки	48.252892	24.769786	Сепрень 2014	1 ос.	Держипільський
<i>Lacerta viridis</i> Laurenti, 1768 – Ящірка зелена	Старокутське ПНДВ, с. Волиця, біля сірководневого джерела	48.285509	25.105054	Червень 2012 р.	1 ос.	Фокшей С.І.
<i>Coronella austriaca</i> (Laurenti, 1768) – Мідянка звичайна	Шешорське ПНДВ, ур. Лебедин, на луці	48.356012	24.944237	Липень 2011	1 ос.	Савчук Г.В.
<i>Elaphe longissima</i> (Laurenti, 1768) – Полоз лісовий	ДП Кутське лісове господарство, Кутське л-во, г. Овид	48.253502	25.156618	Серпень 2009	1 ос.	Погрібний О.О.
<i>Hirudo medicinalis</i> Linnaeus, 1758 – П'явка медична	Ур. Голиця, криничка біля адмін. Корпусу НПП «Гуцульщина»	48.302609	25.088250	Липень 2016	1 ос.	Фокшей С.І.
<i>Iphicliodes podalirius</i> (Linnaeus, 1758) – Подалірій	ДП Кутське лісове господарство, Кутське л-во, г.Овид, кв. 25	48.258272	25.153474	Липень 2014	1 ос.	Фокшей С.І.
	г. Грегит	48.259197	24.779104	Липень 2010	1 ос.	Держипільський Л.М.
	Хр. Сокольський	48.261289	25.017777	Червень 2016	1 ос.	Держипільський Л.М.
<i>Papilio machaon</i> Linnaeus, 1758 – Махаон	с. Соколівка, прис. Верхній мокрий	48.305285	25.024954	04.05.2017	1 ос.	Стефурак І.Л.
<i>Lucanus cervus</i> (Linnaeus, 1758) – Жук олень	Старокутське ПНДВ, ур. «Дубина» (Кобацька)	48.306320	25.177259	червень 2015	1 ос.	Погрібний О.О.
	ДП Кутське лісове господарство, Кутське л-во, г.Овид, кв. 25	48.257829	25.162077	Червень 2017	3 ос.	Погрібний О.О.

Література

1. Геряк Ю. М., Стефурак І. Л., Стефурак Ю. П. Тваринний світ // Національний природний парк «Гуцульщина», від. ред. В.В. Пророчук, Ю.П. Стефурак, В.П. Брусак, Л.М. Держипільський. – Львів: НВФ «Карти і Атласи», 2013, с. 145–159.
2. Стефурак Ю. П., Держипільський Л. М., Фокшей С. І., Пасайлюк М. В., Стефурак І. В. Основні результати досліджень за темою Літопис природи . Тваринний світ // Літопис природи НПП «Гуцульщина». – Косів, 2016. – Том 14. – С. 149-150.

Н. М. Сурядна¹,
Г. І. Микитинець²,
О. М. Мануїлова³

¹Мелітопольський інститут екології та соціальних технологій
університету «Україна», м. Мелітополь,

²Приазовський національний природний парк, м. Мелітополь

³Відділ зоології Національного науково-природничого музею НАН України, м. Київ

КАДАСТР РЕЄСТРАЦІЙ ДЕЯКИХ ВИДІВ АМФІБІЙ ТА РЕПТИЛІЙ ПІВДНЯ УКРАЇНИ, ЗАНЕСЕНИХ ДО ЧЕРВОНОЇ КНИГИ

В роботі наводяться відомості про знахідки деяких видів амфібій та рептилій півдня України, занесених до Червоної книги. Опис знахідок базується на особистих дослідженнях авторів, повідомленнях колег, літературних даних та матеріалів фондової колекції Відділу зоології Національного науково-природничого музею НАН України (м. Київ) (далі ННПМ НАНУ). В матеріалах представлені дані про 2-а види амфібій:

(*Triturus carelinii* (Strauch, 1870); *Triturus dobrogicus* (Kiritzescu, 1903); та 9-ть видів рептилій: (*Mediodactylus kotschy danilewskii* (Steindachner, 1870); *Pseudopus apodus* (Pallas, 1775); *Lacerta viridis* (Laurenti, 1768); *Coronella austriaca* (Laurenti, 1768); *Hierophis caspius* (Gmelin, 1779); *Elaphe dione* (Pallas, 1773); *Elaphe sauromares* (Pallas, 1814); *Zamenis longissimus* (Laurenti, 1768); *Vipera renardi* (Christohp, 1861) (табл.).

Таблиця. Місця знахідок амфібій і рептилій півдня України, занесених до Червоної книги.

Вид	Місце знахідки	Координати у десятиградусній системі		Дата знахідки	Додаткова інформація	Авторство знахідки
		широта	довгота			
Земноводні (Amphibia) (Gray, 1825)						
<i>T. carelinii</i>	окол. с. Верхньосадове (=Дуванкой), Севастопольська міськрада, Нахімовський р-н, Крим.	44.670773	33.693492	23.05.2010	1 особина	Микитинець Г.І., Микитинець В.С. (Сурядна, Писанець, 2010; Писанець, 2012; Писанець, Кукушкін, 2016)
<i>T. carelinii</i>	вдсх. Егіз-Оба на південний захід від м. Бахчисарай, Бахчисарайський р-н, Крим.	44.728258	33.83268	2012		Турбанов І.С. (Писанець, 2012; Писанець, Кукушкін, 2016)
<i>T. carelinii</i>	бетонний колодязь в урочищі «Три дуби», 3 км на захід від села Фронтове (=Отар-Кой), Севастопольська міськрада, Нахімовський р-н, Крим.	44.651271	33.710270	2012–2013	3–4 особини	Микитинець Г.І., Микитинець В.С. (Писанець, Кукушкін, 2016)
<i>T. carelinii</i>	бетонні колодязі на залишених дачних ділянках, 3 км на південний захід від залізничної станції «Верхньосадова», окол. с. Верхньосадове, (=Дуванкой), Севастопольська міськрада, Нахімовський р-н, Крим.	44.670773	33.693492	01.04.2013	5 особин (2 самця, 3 самиці)	Микитинець Г.І., Микитинець В.С. (Писанець, Кукушкін, 2016)
				2007–2013	10–15 особин	
<i>T. carelinii</i>	окол. с. Резервне (=Кучук-Муском'я), Севастопольська міськрада, Балаклавський р-н, Крим.	44.466	33.553	17.05.2013	4 особини	Писанець Є.М., Мануїлова О.М., Кукушкін О.В. (Писанець, Кукушкін, 2016)

Вид	Місце знахідки	Координати у десятиградусній системі		Дата знахідки	Додаткова інформація	Авторство знахідки
		широта	довгота			
<i>T. carelinii</i>	озеро біля джерела Кара-Агач-Чокрак в долині джерела Деймень-Дере 3 км на південний схід від с. Орлине (=Байдари), між г. Кучук-Сінор та г. Чху-Баїр, Севастопольська міськрада, Балаклавський р-н, Крим.	44.431980	33.779196	травень, 2012		Іванов А.В. Кукушкін О.В. (Писанець, 2012; Писанець, Кукушкін, 2016)
<i>T. carelinii</i>	між с. Оползневе (=Кікінейз) та смт Голуба Затока (=Лімена), землі мисливського господарства «Артеміда», озеро в 1,5 км на південний схід від г. Біюк-Ісар, Ялтинська міськрада, Крим.	44.418	33.951	17.06.2013	3-4 особини	Кукушкін О.В. (Писанець, Кукушкін, 2016)
<i>T. carelinii</i>	вдсп. Мердвен-Тубю, південна околиця с. Рідне (=Уппа-Кой), Севастопольська міськрада, Балаклавський р-н, Крим.	44.548399	33.739995	04.05.2014		Кукушкін О.В. (Писанець, Кукушкін, 2016)
<i>T. carelinii</i>	басейн р. Бодрак, окол. с. Прохладне (=Мангуш), Бахчисарайський р-н, Крим.	44.759700	34.032451	25.07.2013		Кукушкін О.В. (Писанець, Кукушкін, 2016)
<i>T. carelinii</i>	Великий ставок у верхів'ї яру Мендер 1 км на північ-північний захід від с. Прохладне (=Мангуш), Бахчисарайський р-н, Крим.	44.773056	33.987778	17-20.07.2014 26-27.07.2015	2 юв. 4 дорослих, кілька тис. личинок	Ратніков В.Ю. (Писанець, Кукушкін, 2016)
<i>T. dobrogicus</i>	м. Вилкове, Кілійський р-н, Одеська обл.	45.413 45.399390	29.497 29.612953	24.04.2010 осінь, 2010	2 особини 25 особин (9 самців, 16 самиць)	Матвеев А.С. (Писанець, 2012)
				16.10.2013	4 особини (1 самець, 3 самиці)	Микитинець Г.І.
<i>T. dobrogicus</i>	о. Кубану, Кілійський р-н, Одеська обл.	45.276944	29.712500	25.09.2011	15 особин	Матвеев А.С. (Сурядна, Микитинець, 2012)
<i>T. dobrogicus</i>	о. Єрмаків, Соломонів рукав, Кілійський р-н, Одеська обл.	45.413	29.446	13.10.2010	50 особин	Іванов І.І. (Писанець, 2012)
<i>T. dobrogicus</i>	р. Дунай, берег річки до дамби, Ренійський р-н, Одеська обл.	45.427	28.056	22.09.2010.	5 особин	Матвеев А.С. (Кармишев, Матвеев, 2010; Писанець, 2012)
<i>T. dobrogicus</i>	пониззя Дніпра, окол. с. Праві Солонці, Олешківський р-н, Херсонська обл.	46.566667	32.658056	23.03.2017 06.05.2017	4 самця 1 самиця	Сурядна Н.М. Микитинець Г.І.
Плазуни (Reptilia) Laurenti, 1768						
<i>P. apodus</i>	окол. с. Золоте, Ленінський р-н, Крим.	45.467517 45.393	36.161530 35.778	08-09.05.2013 10.05.2013	23 особини 1 особина	Кармишев Ю.В., Яригін О.М., Микитинець Г.І., Козлов С.М. Писанець Є.М., Мануїлова О.М., Кукушкін О.В.
<i>P. apodus</i>	урочище Великий Вал поблизу мису Тархан, окол. с. Бондаренкове, Ленінський р-н, Крим.	45.451302 45.399	36.474763 36.460	08.05.2013 11.05.2013	1 особина 1 особина	Кармишев Ю.В., Яригін О.М., Микитинець Г.І., Козлов С.М. Писанець Є.М., Мануїлова О.М., Кукушкін О.В.

Вид	Місце знахідки	Координати у десятигратній системі		Дата знахідки	Додаткова інформація	Авторство знахідки
		широта	довгота			
<i>M. k. danilewskii</i>	джерело Гяур-Чешме, південний схил г. Малий Карадаг, Карадагський з-к, Феодосійська міськрада, Крим.	44.928	35.190	06.11.2011	1 особина	Кукушкін О. В. ННПМ НАНУ
<i>M. k. danilewskii</i>	узбережжя між Кузьмічевим каменем та скелею Левінсон Лессінга, Карадагський з-к, Феодосійська міськрада, Крим.	44.927	35.216	05.11.2011	1 особина	Кукушкін О. В. ННПМ НАНУ
<i>M. k. danilewskii</i>	плато г. Кефало-Врісі, форт «Північна Балаклава», м. Балаклава, Севастопольська міськрада	44.535	33.402	24.04.2011	1 особина	Кукушкін О. В. ННПМ НАНУ
<i>M. k. danilewskii</i>	урочище Мікро-Яло, 2,5 км на південний схід до м. Балаклава, Севастопольська міськрада, Крим.	44.535	33.402	08.11.2012	2 особини	Кукушкін О.В. ННПМ НАНУ
<i>L. viridis</i>	РЛП Гранітно-Степове Побужжя, окол. с. Куріпчине, Первомайський р-н Миколаївська обл.	47.994	30.897	06-07.06.2010	5 особин	Доценко І. Б. ННПМ НАНУ
		48.028	30.945	06.06.2010	1 особина	
		47.997437	31.007783	29.05.2010	5-6 особин	Писанець Є.М. Кармишев Ю.В. Сурядна Н.М. Микитинець Г.І.
<i>L. viridis</i>	о. Хортиця, м. Запоріжжя, Запорізька обл.	47.791830	35.142293	23.09.2010	2-3 особини	Сурядна Н.М.
				12.05.2014	4-5 особин	Микитинець Г.І. Бусел В.А.
		47.796111	35.121878	21.05.2015	2-3 особини	Сурядна Н.М. Микитинець Г.І.
	47.796111	35.121878	9.04.2016	2 особини	Микитинець Г.І. Микитинець В.С	
<i>C. austriaca</i>	Урочище Тавельчук, галявина біля лісу, окол. с. Краснолісся, Сімферопольський р-н, Крим.	44.52057	34.12.227	23.08.2009	1-на ювенільна особина	Кармишев Ю.В.
<i>C. austriaca</i>	Керченський п-в, Причорномор'я, окол. с. Батальне, Ленінський р-н, Крим	45.181	35.567	13.05.2013	1 особина	Писанець Є.М., Мануїлова О.М., Кукушкін О.В.
<i>Z. longissimus</i>	РЛП Гранітно-Степове Побужжя, окол. с. Куріпчине, Первомайський р-н, Миколаївська обл.	47.992066	31.020636	29.05.2010	1 особина	Писанець Є.М. Кармишев Ю.В. Сурядна Н.М. Микитинець Г.І.
<i>E. sauromates</i>	окол. с. Бондаренкове, Ленінський р-н, Крим	45.441472	36.483582	08.05.2013	1 особина	Кармишев Ю.В., Яригін О.М. Микитинець Г.І. Козлов С.М.
<i>E. sauromates</i>	о. Хортиця, м. Запоріжжя, Запорізька обл.	47.806126	35.133136	14.05.2014	1 особина	Сурядна Н.М. Микитинець Г.І. Бусел В.А.
<i>E. sauromates</i>	окол. с. Атманай, Якимівський р-н, Запорізька обл.	46.370850	35.172454	кінець квітня	1 особина	Кармишев Ю.В. Козлов С.М. (Микитинець, 2017; Літопис..., 2011, 2012, 2015; Кармишев, 2015; Сурядна і др., 2017)
				початок травня, 2014	1 особина	
<i>E. sauromates</i>	Арабатська стрілка, база відпочинку «Валок», Генічеський р-н, Херсонська область.	45.768611	34.968333	08-09.07.2017	2 особини	Козлов С.М., Сурядна Н.М. Сурядний В.А.
		45.769444	34.968333			
<i>H. caspius</i>	Сопка Джая-Телес, Керченський п-в, окол. с. Вулканівка, Ленінський р-н, Крим.	45.134	35.894	10.10.2009	1 особина	Кукушкін О. В. ЦНПМ НАНУ

Вид	Місце знахідки	Координати у десятиградусній системі		Дата знахідки	Додаткова інформація	Авторство знахідки
		широта	довгота			
<i>H. caspius</i>	окол. с. Бондаренкове, Ленінський р-н, Крим.	45.421791	36.534995	07.05.2013	1 особина	Кармишев Ю.В. Яригін О.М. Микитинець Г.І. Козлов С.М.
<i>H. caspius</i>	окол. с. Золоте, Ленінський р-н, Крим.	45.451903	36.111556	08.05.2013	1 особина	Кармишев Ю.В. Яригін О.М. Микитинець Г.І. Козлов С.М.
<i>H. caspius</i>	окол. с. Золоте, м. Чагани, Ленінський р-н, Крим.	45.393	35.778	10.05.2013	1 особина	Писанець Є.М., Мануїлова О.М., Кукушкін О.В.
<i>H. caspius</i>	Арабатська стрілка, окол. с. Соляне, Ленінський р-н, Крим.	45.300556	35.470278	10.05.2013	1 особина	Кармишев Ю.В. Яригін О.М. Микитинець Г.І. Козлов С.М.
<i>H. caspius</i>	Керченське Приазов'я, на пісках біля моря, 9,5 км на північний схід від с. Кам'янське, Ленінський р-н, Крим.	45.252	35.451	11.05.2013	1 особина	Писанець Є.М., Мануїлова О.М., Кукушкін О.В.
<i>H. caspius</i>	Керченський п-в, Причорномор'я, окол. с. Батальне, Ленінський р-н, Крим.	45.181	35.567	13.05.2013	1 особина	Писанець Є.М., Мануїлова О.М., Кукушкін О.В.
<i>H. caspius</i>	південна околиця с. Стрелкове, піщана дорога, Арабатська стрілка, Генічеський р-н, Херсонська обл.	45.878611	34.894167	09.07.2017	1 особина	Сурядна Н.М. Сурядний В.А.
<i>H. caspius</i>	верхів'я Молочного лиману, окол. с. Мирне, Якимівський р-н, Запорізька обл., біля мисливської хати.	46.683333	35.285000	04.06.2011	1 особина	Кармишев Ю.В. (<i>Літопис...</i> , 2011; <i>Сурядная и др.</i> , 2017)
		46.705393	35.288349	21.05.2013	1 особина	Микитинець Г.І. (<i>Літопис...</i> , 2013; <i>Микитинець</i> , 2017; <i>Сурядная и др.</i> , 2017)
				12.07.2014	1 особина	Кармишев Ю.В. (<i>Літопис...</i> , 2014; <i>Кармишев, Волканова</i> , 2014; <i>Кармишев</i> , 2015)
				17.04.2015	1 особина	Сучков, С.І. (<i>Літопис...</i> , 2015; <i>Кармишев</i> , 2015)
<i>V. renardi</i>	станція Вузлове (107-ий км), Феодосійська міськрада, Крим.	45.124	35.387	17.10.2010	1 особина	Ройтберг Є.С., Кукушкін О.В. ННПМ НАНУ
<i>V. renardi</i>	урочище Солонці, окол. с. Насипне, 5 км південніше с. Бойове, Феодосійська міськрада, Крим.	45.036	35.191	28.04.2013	1 особина	Писанець Є.М., Мануїлова О.М., Кукушкін О.В.
<i>V. renardi</i>	окол. ст. Солоне озеро, Джанкойський р-н, Крим.	45.923	33.903	07.05.2013	1 особина	Писанець Є.М., Мануїлова О.М., Кукушкін О.В.
<i>V. renardi</i>	окол. с. Яснополянське, Джанкойський р-н, Крим.	45.984722	34.356389	07.05.2013	5 особин	Кармишев Ю.В., Яригін О.М., Микитинець Г.І., Козлов С.М.
<i>V. renardi</i>	Керченський п-в, Причорномор'я, окол. с. Батальне, Ленінський р-н, Крим.	45.179	35.563	12-13.05.2013	2 особини	Писанець Є.М., Мануїлова О.М., Кукушкін О.В.
<i>V. renardi</i>	окол. с. Мордвинівка, Мелітопольський р-н, Запорізька обл.	46.687666	35.342081	24.05.2011	1 особина	Микитинець Г.І., Микитинець В.С. Кармишев Ю.В. (<i>Літопис...</i> , 2011; <i>Кармишев</i> , 2014; <i>Микитинець</i> , 2017; <i>Сурядная и др.</i> , 2017).
		46.684444	35.303056	20.06.2012	1-2 ос./100 м	
<i>V. renardi</i>	окол. с. Садове, Мелітопольський р-н, Запорізька обл.	46.756111	35.284444	10.06.2010	1 особина	Кармишев Ю.В., Микитинець Г.І.
		46.781051	35.334183	12.05.2013	2 особини	(<i>Літопис...</i> , 2013; <i>Микитинець</i> , 2017)

Вид	Місце знахідки	Координати у десятичній системі		Дата знахідки	Додаткова інформація	Авторство знахідки
		широта	довгота			
<i>V. renardi</i>	Окол. с. Косих, Якимівський р-н, Запорізька обл.	46.449628	35.271988	12.10.2013	1 особина	Дядічева О.А. Микитинець Г.І. (Літопис..., 2013)
<i>V. renardi</i>	Верхів'я Утлюцького лиману, с. Давидівка, Якимівський р-н, Запорізька обл.	46.507459	35.179804	12.10.2013	1 особина	Дядічева О.А. Микитинець Г.І. (Літопис..., 2013; Микитинець, 2017; Сурядная и др., 2017)
				19.05.2017	1 особина	
<i>V. renardi</i>	Окол. с. Атманай, Якимівський р-н, Запорізька обл.	46.370850	35.172454	кінець квітня початок травня, 2014.	1 особина	Кармишев Ю.В. Козлов С.М. (Кармишев, 2015)
				кінець квітня початок травня, 2015	1 особина	
<i>V. renardi</i>	Верхів'я Утлюцького лиману, узбережжя заливу Сивашик, окол. с. Нове, Якимівський р-н, Запорізька обл.	46.397627	35.109864	15.04.2014	8 особин	Микитинець Г.І. Микитинець Г.І. (Літопис..., 2014, 2015; Микитинець, 2017)
				24.04.2015	2 особини	
<i>V. renardi</i>	Верхів'я Молочного лиману окол. с. Мирне, Якимівський р-н, Запорізька обл., південіше мисливської хати.	46.703041	35.287281	24.03.2015	1 особина	Микитинець Г.І. (Літопис..., 2015; Микитинець, 2017)
<i>V. renardi</i>	Правий берег Молочного лиману, окол. с. Богатир, Якимівський р-н, Запорізька обл.	46.624364	35.296503	28.05.2012	3 особини	Кармишев Ю.В. (Кармишев, 2014)
				28.04.2017	1 доросла особина	Берн О. Г.
				11.07.2017	2 цього-річки	Микитинець Г.І.
<i>V. renardi</i>	Старобердянське лісництво, окол. с. Соснівка, Мелітопольський р-н, Запорізька обл.	45.928611	34.475278	5.09.2012	1 особина	Кармишев Ю.В. (Кармишев, 2012 а; 2012 б; 2015)
<i>V. renardi</i>	Долина р. Молочної, окол. м. Мелітополь, Запорізька обл.,	46.853611	35.243611	10.05.2012	2 особини на 1000 м	Кармишев Ю.В. (Кармишев, 2012 б; 2015)
<i>V. renardi</i>	Вул. Оратовського, м. Мелітополь, Запорізька обл.	46.810320	35.387022	25.05.2017	1 особина	Микитинець Г.І.
<i>V. renardi</i>	Вул. Крилова, м. Мелітополь, Запорізька обл.	46.811650	35.371081	21.06.2017	1 особина	Сурядна Н.М. Микитинець Г.І.
<i>V. renardi</i>	10 км на південь від м. Запоріжжя, зліва від траси Мелітополь-Запоріжжя, Запорізька обл.	47.783333	35.208333	06.05.2012	1 особина	Кармишев Ю.В. (Кармишев, 2012 а; 2012 б; 2015)
<i>V. renardi</i>	Коса Обитічна, окол. с. Новий Біт, Приморський р-н, Запорізька обл.	46.627500	36.256944	15.06.2009	1-2 особини на 1000 м	Кармишев Ю.В. (Кармишев, 2015)
<i>V. renardi</i>	Лісосмуги та балки вздовж траси Василівка-Запоріжжя Василівський р-н, Запорізька обл.	47.509167	35.371389	10.06.2011	1 особина	Кармишев Ю.В. (Кармишев, 2012 а; 2015)
<i>V. renardi</i>	Олешківські піски, окол. с. Пролетарка, Олешківський р-н, Херсонська обл.	46.653333	32.989167	26.04.2012	1 особина	Кармишев Ю.В.
<i>V. renardi</i>	Національний історико-археологічний з-к «Кам'яна могила» окол. смт Мирне, Мелітопольський р-н, Запорізька обл.	46.950408	35.469321	07.04.2009	1 особина	Сурядна Н.М. Антоненко І.П.
				10.04.2015	1 особина	Алексєєва С. О.

Вид	Місце знахідки	Координати у десятигрібній системі		Дата знахідки	Додаткова інформація	Авторство знахідки
		широта	довгота			
<i>V. renardi</i>	Старобердянське лісництво, окол. с. Новопилипівка, Мелітопольський р-н, Запорізька обл.)	46.948409	35.482313	07.04.2009	1 особина	Сурядна Н.М. Антоненко І.П.
<i>V. renardi</i>	с. Терпіння, Мелітопольський р-н, Запорізька обл.	46.966830	35.408885	квітень, 2014; кінець квітня, 2015, травень, 2017	1 особина 1 особина 1 особина	Козлов С.М.
<i>V. renardi</i>	окол. с. Троїцьке, Мелітопольський р-н, Запорізька обл.	47.062705	35.443605	кінець квітня, 2016	1 особина	Козлов С.М.

Література.

1. *Кармышев Ю.В., Матвеев А.С.* Земноводные и пресмыкающиеся Нижнего Днестра // Известия Музейного Фонда им. А.А. Браунера. Ресурсы позвоночных юго-восточной Европы. Сохранение и использование в условиях современной трансформации природной среды и общественных отношений // Мат. Междунар. совещ. 14–17 сентября 2010 года. – Одесса, ОГУ. – 2010, том VII. – С.24–27.
2. *Кармышев Ю.В.* Ядовитые животные Запорожской области // Мій рідний край Мелітопольщина Матеріали Міжнародної наукової конференції, присвяченої 100-річчю М.О. Алексеєва. – Мелітополь, МДПУ. – 2012 а. – С. 141–143.
3. *Кармышев Ю.В.* Предварительный обзор герпетофауны Мелітопольщины // Мій рідний край Мелітопольщина. Матеріали Міжнародної наукової конференції, присвяченої 100-річчю М.О. Алексеєва. – Мелітополь, МДПУ, 2012 б. – С. 143–145.
4. *Кармышев Ю.В.* Современное состояние фауны пресмыкающихся побережья Молочного лимна // Питання біодікації та екології. – Запоріжжя: ЗНУ, 2014. – Вип. 19, № 1. – С. 199–210.
5. *Кармышев Ю.В., Волканова А.В.* Распространение редких пресмыкающихся на юге Украины // Materialy X Międzynarodowej naukowo-praktycznej konferencji «Naukowa przestrzen Europy – 2014» Volume 29 Nauk biologicznych Przemysl Nauka i studia 2014 ZOOLOGIA. – С. 49–51.
6. *Кармышев Ю.В.* О состоянии фауны земноводных и пресмыкающихся на юге Запорожской области // Алексеєвські краєзнавчі читання: Матеріали регіональної науково-практичної конференції присвяченої 100-річчю від народження А.А. Хижняка / Відп. ред. В.П. Воронка. – Мелітополь: Мелітопольський державний педагогічний університет імені Богдана Хмельницького, 2015. – С. 136–138.
7. Літопис природи Приазовського національного природного парку (2011 рік). Том. I. / За загальною редакцією Барабохи Н.М. // Барабоха Н.М., Барабоха О.П., Брен О.Г., Вовк О.А., Голод Г.В., Демченко В.О., Дядічева О.А., Сучков С.І., Ярова Т.А., Яровий С.О., Антоновський О.Г., Микитинець Г.І. Приазовський національний природний парк. – Мелітополь. – 2012. – 761 с. – Бібліогр.: 296 назв. – Укр. – Деп. в ДНТБ України 06.03.2013. № 3 – Ук 2013.
8. Літопис природи Приазовського національного природного парку (2012 рік). Т. II. / За заг. ред. Барабохи Н.М./Н.М. Барабоха, О.П. Барабоха, О.Г. Брен, О.А. Вовк, Г.В. Голод, В.О. Демченко, О.А. Дядічева, С.І. Сучков, Т.А. Ярова, С.О. Яровий, О.Г. Антоновський, Г.І. Микитинець. Приазовський національний природний парк. – Мелітополь. – 2013. – 482 с. – Бібліогр.: 150 назв. – Укр. – Деп. в ДНТБ України 24.09.2013. № 42 – Ук 2013.
9. Літопис природи Приазовського національного природного парку (2013 рік). Т. III. / За загальною редакцією Барабохи Н.М. // О.Г. Антоновський, Н.М. Барабоха, О.Г. Брен, О.А. Вовк, Г.В. Золотова, В.О. Демченко, О.А. Дядічева, Г.І. Микитинець; С.І. Сучков, Т.А. Ярова, С.О. Яровий, О.П. Барабоха, М.Ю. Ткаченко. Приазовський національний природний парк. – Мелітополь, 2014. – 433 с. – Бібліогр.: 89 назв. – Укр. – Деп. в ДНТБ України 05.01.2015. № 1 – Ук 2015.
10. Літопис природи Приазовського національного природного парку (2014 рік). Т. IV. / За заг. ред. Барабохи Н.М. // О.Г. Антоновський, Н.М. Барабоха, О.Г. Брен, О.А. Вовк, Г.В. Золотова, В.О. Демченко, О.А. Дядічева, Г.І. Микитинець, С.І. Сучков, Т.А. Ярова, С.О. Яровий, О.П. Барабоха, М.Ю.Ткаченко. Приазовський національний природний парк. – Мелітополь – 2015. – 372 с. – Бібліогр.: 44 назв. – Укр. – Деп. в ДНТБ України 26.06.2015. № 8 – Ук 2015.
11. Літопис природи Приазовського національного природного парку (2015 рік). Том.V. У 2 частинах. / За загальною редакцією Барабохи Н.М. // О.Г. Антоновський, Н.М. Барабоха, О.П. Барабоха, О.Г. Брен, О.А. Вовк, Г.В. Золотова, В.О. Демченко, О.А. Дядічева, Г.І. Микитинець, С.І. Сучков, В.В. Ткаченко, М.Ю. Ткаченко, Т.А. Ярова, С.О. Яровий. Приазовський національний природний парк. – Мелітополь. – 2016. – 632 с. – Укр. – Деп. в ДНТБ України 22.06.2016, № 7 – Ук 2016.
12. *Микитинець Г.І.* Амфібії та рептилії Приазовського НПП, розповсюдження, біотопи та проблеми охорони // Екологія – філософія існування людства: зб. наук. праць учасників IV Міжнародної науково-практичної конференції (Мелітополь, 17 травня 2017 р.) / за заг. ред. М.М. Радевої. – Мелітополь: ТОВ «Колор Принт», 2017. – С. 121–126.
13. *Писанець Є.* Земноводні Східної Європи. Частина I. Ряд Хвостаті. – Київ: Зоологічний музей ННПМ НАН України, 2012. – 205 с.
14. *Писанець Є. М., Кукушкін О. В.* Земноводні Криму. – Київ: ННПМ НАНУ, 2016. – 320 с.

15. *Сурядна Н. М., Писанець Е. М.* Земноводні (Amphibia: Caudata, Anura). Каталог колекцій. – Мелітополь, ТОВ «Видавничий будинок ММД», 2010. – Вип. 1. – 92 с.
16. *Сурядна Н.М., Микитинець Г.І.* Нові знахідки та надходження земноводних до фондів колекцій Мелітопольського педуніверситету ім. Б. Хмельницького // Сучасні аспекти природничої музеології: Матеріали II Міжнародної науково-практичної конференції, 11–13 вересня 2012 р., Київ–Канів. – К.: 2012. – С. 105–107.
17. *Сурядная Н.Н., Микитинец Г.И., Кармышев Ю.В., Мануилова О.Н.* Пути минимизации влияния антропогенных

факторов на батрахогерпетофауну степных Национальных природных парков Украины // Актуальные проблемы зоологической науки в Беларуси: Сборник статей XI Зоологической Международной научно-практической конференции, приуроченной к десятилетию основания ГНПО «НПЦ НАН Беларуси по биоресурсам» Беларусь. (Минск, 1–3 ноября, 2017 года) / редкол.: О.И. Бородин и [др.]. – Минск: 2017, Издатель А.Н. Вараксин. – С. 382–387.

С. І. Сучков

Таврійський державний агротехнологічний університет,
Приазовський національний природний парк
serhii.suchkov@gmail.com

ДО РОЗПОВСЮДЖЕННЯ СОВКОВИХ (LEPIDOPTERA, NOSTUIDAE S. L.) СТЕПОВОЇ ЗОНИ ВНЕСЕНИХ В ЧЕРВОНУ КНИГУ УКРАЇНИ

Систематичні наукові дослідження з географічного розповсюдження рідкісних представників ентомофауни, що мають охоронний статус, уточнюють ареали цих видів та показують їх пульсацію. Вона обумовлена комплексним впливом абіотичних, біотичних та антропогенних чинників. Отримані в результаті таких досліджень дані, дозволяють обґрунтовано та своєчасно розробляти та впроваджувати необхідні природоохоронні заходи. Особливо актуально це для ентомокомплексів Степової зони України, де інтенсивна господарська діяльність призвела до майже повної трансформації біоценозів. На кінець ХХ ст. в деяких районах рівень антропогенної освоєності сягнув 90 %, і природні біотопи наразі представлені лише збіднілими залишками на схилах балок та древніх ярів.

Група родин Noctuidae s.l., до складу якої входять Nolidae, Erebiidae і власне Noctuidae – одна з найбагатших таксономічних груп комах Степової України. За даними деяких авторів на згаданій території вона налічує у своєму складі 545 видів (Махіна, Ключко, 2012) і їх перелік постійно доповнюється. В третє видання

Червоної книги України (2009) внесено 9 представників Noctuidae s.l., що мешкають у степовій зоні (Махіна, Ключко, 2012). Не дивлячись на вихід в останній час крупних фауністичних робіт з розповсюдження совкових на цій території (Геряк та ін., 2012), ареали деяких видів, що мають охоронний статус все ще потребують уточнення.

В дану публікацію увійшли особисті дані автора щодо 3-х видів совкових внесених в третє видання Червоної книги України (2009). Серед них, один – стрічкарка малинова *Catocala sponsa* (Linnaeus, 1767), відноситься до родини Erebiidae, а два – каптурниця срібляста *Cucullia argentina* (Fabricius, 1767) та совка сокиркова *Periphanes delphinii* (Linnaeus, 1758) до родини Noctuidae. Представлений матеріал збирався із застосуванням стандартних ентомологічних методик (Фасулати, 1971), в 1999–2017 рр. на території Одеської, Херсонської, Запорізької областей та АР Крим (рис.). Оскільки ці дані ніколи не публікувалися, ми взяли на себе сміливість відступити від вимог щодо цієї збірки та надати весь наявний матеріал (табл.).

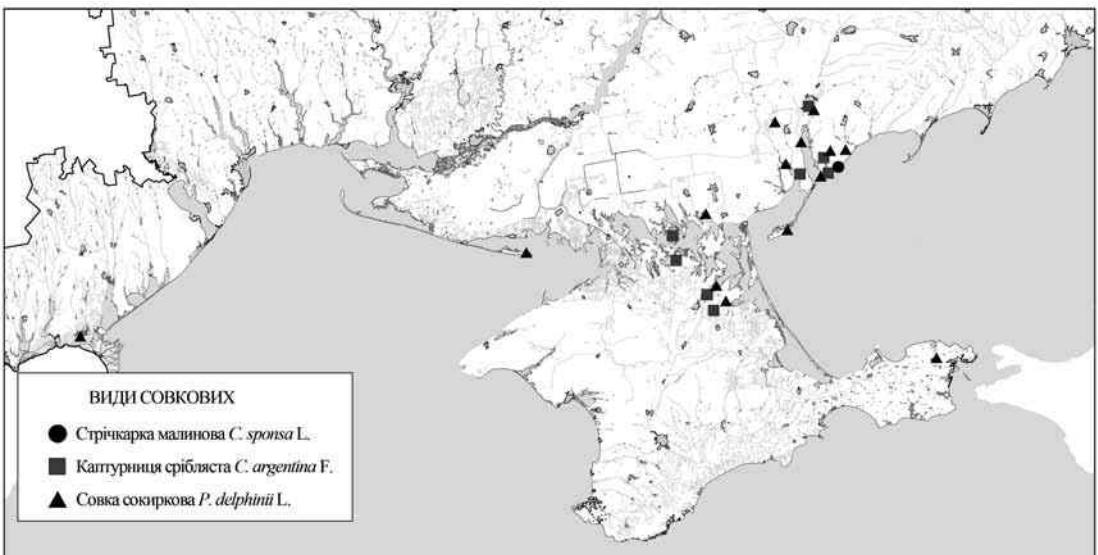

Рис. Розповсюдження виявлених видів совкових (Noctuidae s.l.) Степової зони України

Таблиця. Локалітети та чисельність виявлених видів совкових (Noctuidae s.l.) Степової зони України

Вид	Місце знахідки	Координати у десятичній системі		Дата знахідки	Додаткова інформація	Авторство знахідки
		широта	довгота			
<i>Catocala sponsa</i> (Linnaeus, 1767)	Запорізька обл., Приазовський р-н, окол. с. Степанівка Перша, коса Пересип, НПП «Приазовський»	46.453978	35.493940	17.07.2011	1 особина	Сучков С.І.
<i>Cucullia argentina</i> (Fabricius, 1787)	АР Крим, Джанкойський р-н, окол. с. Стальне, гирло р. Стальна	45.720579	34.569014	18.05.2009 19.05.2009	2 особини 2 особини	Сучков С.І.
<i>Cucullia argentina</i> (Fabricius, 1787)	АР Крим, Джанкойський р-н, в 3 км північніше с. Мітюрине, гирло р. Победна	45.780737	34.514602	21.05.2009	2 особини	Сучков С.І.
<i>Cucullia argentina</i> (Fabricius, 1787)	АР Крим, Джанкойський р-н, кошара «Басурман»	45.975108	34.241401	22.05.2009 6.08.2009	5 особин 1 особина	Сучков С.І.
<i>Cucullia argentina</i> (Fabricius, 1787)	Херсонська обл., Новотроїцький р-н, о. Чурюк, Центральний Сиваш, НПП «Азово-Сиваський»	46.114511	34.216102	9.08.2008	1 особина	Сучков С.І.
<i>Cucullia argentina</i> (Fabricius, 1787)	Запорізька обл., Мелітопольський р-н, м. Мелітополь	46.834038	35.358318	1.08.2000	1 особина	Козлов С.М.
<i>Cucullia argentina</i> (Fabricius, 1787)	Запорізька обл., Приазовський р-н, окол. с. Олександрівка, коса Пересип, НПП «Приазовський»	46.514870	35.474252	1.06.2006	1 особина	Сучков С.І.
<i>Cucullia argentina</i> (Fabricius, 1787)	Запорізька обл., Приазовський р-н, окол. с. Степанівка Перша, коса Пересип, НПП «Приазовський»	46.453978	35.493940	16.06.2011 21.05.2012 17.07.2013	1 особина 1 особина 1 особина	Сучков С.І.
<i>Cucullia argentina</i> (Fabricius, 1787)	Запорізька обл., Якимівський р-н, окол. с. Косих, верхів'я Утлюцького лимана (відстійник), НПП «Приазовський»	46.446447	35.263812	7.06.2013	1 особина	Сучков С.І.
<i>Periphanes delphinii</i> (Linnaeus, 1758)	АР Крим, Ленінський р-н, окол. с. Багерове	45.384711	36.317771	4.06.2003	1 особина	Сучков С.І.
<i>Periphanes delphinii</i> (Linnaeus, 1758)	АР Крим, Джанкойський р-н, окол. с. Стальне, гирло р. Стальна	45.720579	34.569014	25.05.2006 18.05.2009	2 особини 3 особини	Сучков С.І.
<i>Periphanes delphinii</i> (Linnaeus, 1758)	АР Крим, Джанкойський р-н, в 3 км північніше с. Мітюрине, гирло р. Победна	45.780737	34.514602	21.05.2009	1 особина	Сучков С.І.
<i>Periphanes delphinii</i> (Linnaeus, 1758)	Херсонська обл., Новотроїцький р-н, окол. с. Новомихайлівка, Центральний Сиваш	46.236652	34.489082	9.06.2006	2 особини	Сучков С.І.
<i>Periphanes delphinii</i> (Linnaeus, 1758)	Херсонська обл., Генічеський р-н, о. Бірючий, НПП «Азово-Сиваський»	46.135239	35.147527	3.08.2010	6 особин	Сучков С.І.
<i>Periphanes delphinii</i> (Linnaeus, 1758)	Херсонська обл., Скадовський р-н, о. Джарилгач, коса Синя, НПП «Джарилгачський»	46.027226	33.026818	7.06.2014	1 особина	Сучков С.І.
<i>Periphanes delphinii</i> (Linnaeus, 1758)	Одеська обл., Кілійський р-н, Стенцівсько-Жебріянські плавні, 3 км на зх. с. Ліски, нас. ст. «Дружба-3»	45.498649	29.439030	28.06.2000	1 особина	Сучков С.І.
<i>Periphanes delphinii</i> (Linnaeus, 1758)	Запорізька обл., Мелітопольський р-н, м. Мелітополь	46.834038	35.358318	10.07.1999	1 особина	Сучков С.І.
<i>Periphanes delphinii</i> (Linnaeus, 1758)	Запорізька обл., Мелітопольський р-н, окол. с. Полянівка	46.745367	35.069608	17.06.2016 23.07.2016	2 особини 7 особин	Сучков С.І.
<i>Periphanes delphinii</i> (Linnaeus, 1758)	Запорізька обл., Якимівський р-н, окол. с. Богатир, Алтагирське л-во (бір)	46.628634	35.279956	8.07.2000 17.07.2000 18.07.2000 19.07.2000 22.07.2000 24.07.2000 27.07.2000 3.06.2006	59 особин 1 особина 1 особина 1 особина 1 особина 4 особини 2 особини 3 особини	Сучков С.І. Сучков С.І. Сучков С.І. Сучков С.І. Сучков С.І. Сучков С.І. Сучков С.І. Сучков С.І.

Вид	Місце знахідки	Координати у десятигрішній системі		Дата знахідки	Додаткова інформація	Авторство знахідки
		широта	довгота			
<i>Periphanes delphinii</i> (Linnaeus, 1758)	Запорізька обл., Якимівський р-н, окол. с. Давидівка, гирло р. Малий Утлюг, НПП «Приазовський»	46.509148	35.148632	29.05.2014	1 особина	Сучков С.І.
<i>Periphanes delphinii</i> (Linnaeus, 1758)	Запорізька обл., Приазовський р-н, окол. с. Чкалове, НПП «Приазовський»	46.562997	35.632574	3.06.2017 10.07.2017	3 особини 1 особина	Сучков С.І.
<i>Periphanes delphinii</i> (Linnaeus, 1758)	Запорізька обл., Приазовський р-н, окол. с. Олександрівка, коса Пересип, НПП «Приазовський»	46.514870	35.474252	1.06.2006	7 особин	Сучков С.І.
<i>Periphanes delphinii</i> (Linnaeus, 1758)	Запорізька обл., Приазовський р-н, окол. с. Степанівка Перша, коса Пересип, НПП «Приазовський»	46.453978	35.493940	2.06.2006 29.05.2011 15.06.2011 29.06.2011 17.07.2011 21.05.2012 24.05.2016	1 особина 1 особина 5 особин 2 особини 1 особина 1 особина 4 особини	Сучков С.І.

На завершення треба ще раз наголосити, що в степовій біоті півдня України відбулися дуже значні трансформації, що обумовлені господарською діяльністю людини та кліматичними змінами. Відповідно, найбільшого негативного впливу зазнали типово степові види совкових, які характеризуються незначною екологічною пластичністю, а також пов'язані з обмеженими за площею специфічними біотопами. Саме на такі види необхідно звертати увагу при відборі претендентів для внесення до четвертого видання Червоної книги України.

Література

1. Геряк Ю. М., Дем'яненко С. О., Жаков О. В., Ковальов І. В., Козлов С. М., Коновалов С. В., Мушинський В. Г., Северов І. Г. Нові, маловідомі та рідкісні види Noctuoidea (Insecta, Lepidoptera) степової зони України // Наук. вісник Ужгородського держ. ун-ту. Серія Біологія. – 2012. – Вип. 32. – С. 65-87.
2. Махіна В. О., Ключко З. Ф. Нові знахідки маловідомих видів совок (Lepidoptera, Noctuidae) степової зони // Збір. праць зоол. музею ННПМ НАНУ. – 2012. – № 43. – С. 27-34.
3. Фасулати К. К. Полевое изучение наземных беспозвоночных. – М.: Высш. школа, 1971. – 424 с.
4. Червона книга України. Тваринний світ / За ред. І.А. Акімова. – К.: Глобалконсалтинг, 2009. – 600 с.

Фахівцям треба докласти максимальних зусиль, щоб уникнути ситуації, коли, цілком «благополучні» види отримують охоронний статус, а дійсно унікальні представники степової біоти з низькою екологічною валентністю залишаються поза увагою. Зазвичай угруповання таких видів мають тенденцію до скорочення чисельності. Проведені нами созологічні дослідження не є завершеними і в майбутньому будуть продовжені, оскільки кожна знахідка нового локалітету рідкісних видів комах допомагає їх вивченню та збереженню.

С. І. Сучков

Таврійський державний агротехнологічний університет,
Приазовський національний природний парк
serhii.suchkov@gmail.com

НОВІ ЗНАХІДКИ КОМАХ (INSECTA) ЧЕРВОНОЇ КНИГИ УКРАЇНИ

Ентомологічні дослідження на території сучасної України розпочалися з середини XIX століття. Не дивлячись на це, багато питань щодо розповсюдження рідкісних та маловідомих представників ентомофауни, досі залишаються відкритими. Саме тому українська ентомологія, наразі, перебуває у стані своєрідного «фауністичного буму». Цьому, в першу чергу посприяли зростання доступності інформаційних джерел за допомогою мережі Інтернет, яка пов'язала багато фахівців та аматорів, можливість придбання польових електростанцій та іншого обладнання тощо. Серед значного масиву сучасних фауністичних даних по всім, без виключення, систематичним групам, особливої уваги заслуговують види, які мають охоронний статус. Можливо, нові знахідки не будуть прямо сприяти збереженню їх угруповань, але таким чином наукова громадськість може зменшити ризики впливу на найбільш вразливі компоненти біоти.

Матеріал для представленої роботи було зібрано в 1987–2017 рр. на території 16 регіонів сучасної України (Волинська, Чернігівська, Сумська, Рівненська, Чернівецька, Вінницька, Житомирська, Київська, Полтавська, Кропивницька, Харківська, Одеська, Миколаївська, Херсонська та Запорізька області, а також АР Крим). Для відлову комах використовувалися стандартні ентомологічні методики (Фасулати, 1971). Аналіз наявного наукового матеріалу дозволив представити дані щодо розповсюдження та чисельності 67 рідкісних видів, які відносяться до 10 рядів (Ephemeroptera, Odonata, Mantoptera, Orthoptera, Coleoptera, Neuroptera, Mecoptera, Lepidoptera, Hymenoptera, Diptera). Це складає 29,6 % соціологічного складу ентомофауни України. Оскільки інформація про зазначені знахідки ніколи не публікувалися, ми взяли на себе сміливість дещо відступити від часових рамок у вимогах до цієї збірки та надати весь наявний масив даних (табл.)

Таблиця. Локалітети та чисельність виявлених видів комах

Вид	Місце знахідки	Координати у десятигрібній системі		Дата знахідки	Додаткова інформація	Авторство знахідки
		широта	довгота			
<i>Palingenia longicauda</i> (Olivier, 1791)	Одеська обл., Ізмаїльський р-н, о-в Татару	45.350773	29.007901	04.06.2015	10 особин	Сучков С.І.
<i>Calopteryx splendens taurica</i> Selys, 1853	АР Крим, Бахчисарайський р-н, окол. с. Предуцельне	44.707961	33.866130	24.07.2003	1♂	Турбанов І.С.
<i>Calopteryx virgo</i> (Linnaeus, 1758)	Сумська обл., Серединобудський р-н, окол. с. Стара Гута, НПП «Деснянсько-Старогутський»	52.303886	33.793227	15.06.2012	1♂	Сучков С.І.
<i>Calopteryx virgo</i> (Linnaeus, 1758)	Рівненська обл., Здолбунівський р-н, Мостівське л-во (кв. № 63), НПП «Дермансько-Острозький»	50.297381	26.187708	20.07.2012	1♀	Сучков С.І.
<i>Calopteryx virgo</i> (Linnaeus, 1758)	Рівненська обл., Здолбунівський р-н, ур. Вільхава, НПП «Дермансько-Острозький»	50.276944	26.152500	24.05.2013	1♂	Сучков С.І.
<i>Erythromma lindenii</i> (Selys, 1840)	Одеська обл., Білгород-Дністровський р-н, Дністровський лиман, берег між озерами Сафрон і Бабка, НПП «Нижньодністровський»	46.258740	30.180255	20.06.2007	4 особини	Сучков С.І.
<i>Anax imperator</i> Leach, 1815	Запорізька обл., Мелітопольський р-н, окол. с. Мордвинівка, НПП «Приазовський»	46.753321	35.367121	31.05.2005	1 особина	Сучков С.І.

Вид	Місце знахідки	Координати у десятиградній системі		Дата знахідки	Додаткова інформація	Авторство знахідки
		широта	довгота			
<i>Anax imperator</i> Leach, 1815	Запорізька обл., Приазовський р-н, окол. с. Степанівка Перша, коса Пересип, НПП «Приазовський»	46.453978	35.493940	24.05.2016	1 особина	Сучков С.І.
<i>Anax imperator</i> Leach, 1815	Запорізька обл., Приазовський р-н, окол. с. Чкалове, НПП «Приазовський»	46.562997	35.632574	08.08.2016	3 особини	Сучков С.І.
<i>Anax imperator</i> Leach, 1815	Запорізька обл., Бердянський р-н, окол. с. Дмитрівка, балка Лисяча, НПП «Приазовський»	46.755555	36.525277	18.08.2016	2 особини	Сучков С.І.
<i>Anax imperator</i> Leach, 1815	Запорізька обл., Приморський р-н, коса Обитічна (оголовок)	46.514117	36.162720	14.08.2017	2 особини	Сучков С.І.
<i>Sympetrum pedemontanum</i> (Allioni, 1776)	АР Крим, Роздольненський р-н, окол. с. Камишне (канал)	45.790691	33.671241	13.07.2005	7 особин	Сучков С.І.
<i>Empusa fasciata</i> Brullé, 1836	АР Крим, м. Севастополь	44.614193	33.546833	24.06.2004	1♂	Турбанов І.С.
<i>Empusa pennicornis</i> (Pallas, 1773)	АР Крим, Джанкойський р-н, в 3 км північніше с. Мітюрине, гирло р. Побєдна	45.790148	34.502604	16.05.2013	1♂	Сучков С.І.
<i>Empusa pennicornis</i> (Pallas, 1773)	Херсонська обл., Генічеський р-н, о-в Бірючий (кордон «Перебійня»), НПП «Азово-Сиваський»	46.241369	35.253396	08.07.2008	2♂	Сучков С.І.
<i>Empusa pennicornis</i> (Pallas, 1773)	Херсонська обл., Скадовський р-н, о-в Джарилгач (кордон), НПП «Джарилгацький»	46.019089	33.014503	06.06.2014	1♂	Сучков С.І.
<i>Empusa pennicornis</i> (Pallas, 1773)	Запорізька обл., Якимівський р-н, окол. с. Косих, верхів'я Утлюцького лимана (відстійник), НПП «Приазовський»	46.446447	35.263812	07.06.2013	1♂	Сучков С.І.
<i>Iris polystictica</i> (Fischer-Waldheim, 1846)	АР Крим, Джанкойський р-н, кошара «Басурман»	45.975108	34.241401	06.08.2009	1♂	Сучков С.І.
<i>Iris polystictica</i> (Fischer-Waldheim, 1846)	Херсонська обл., Новотроїцький р-н, о-в Чурюк, Центральний Сиваш, НПП «Азово-Сиваський»	46.114511	34.216102	09.08.2008	1♂	Сучков С.І.
<i>Iris polystictica</i> (Fischer-Waldheim, 1846)	Херсонська обл., Генічеський р-н, о-в Бірючий (кордон «Ворота»), НПП «Азово-Сиваський»	46.182319	35.208828	25.09.2010	1♀	Сучков С.І.
<i>Iris polystictica</i> (Fischer-Waldheim, 1846)	Запорізька обл., Якимівський р-н, окол. с. Богатир, Алтагирське л-во	46.628634	35.279956	06.08.2000	1♂	Сучков С.І.
<i>Iris polystictica</i> (Fischer-Waldheim, 1846)	Запорізька обл., Приазовський р-н, окол. с. Степанівка Перша, коса Пересип, НПП «Приазовський»	46.453978	35.493940	15.08.2011 01.09.2011 28.07.2012 17.08.2012 15.08.2013 30.07.2016	2♂ 1♂ 4♂ 1♂ 1♀ 2♂	Сучков С.І.
<i>Iris polystictica</i> (Fischer-Waldheim, 1846)	Запорізька обл., Приазовський р-н, окол. с. Чкалове, НПП «Приазовський»	46.562997	35.632574	08.08.2016 07.08.2017	1♂ 2♂	Сучков С.І.
<i>Iris polystictica</i> (Fischer-Waldheim, 1846)	Запорізька обл., Мелітопольський р-н, окол. с. Полянівка	46.745367	35.069608	11.08.2017	3♂	Сучков С.І.
<i>Iris polystictica</i> (Fischer-Waldheim, 1846)	Запорізька обл., Приморський р-н, коса Обитічна (оголовок)	46.514117	36.162720	14.08.2017	32♂	Сучков С.І.
<i>Iris polystictica</i> (Fischer-Waldheim, 1846)	Запорізька обл., Бердянський р-н, коса Бердянська (коренева частина), НПП «Приазовський»	46.777059	36.872640	18.07.2017	1♂	Сучков С.І.

Вид	Місце знахідки	Координати у десятигрішній системі		Дата знахідки	Додаткова інформація	Авторство знахідки
		широта	довгота			
<i>Bolivaria brachyptera</i> (Pallas, 1773)	АР Крим, м. Севастополь, окол. бухта Козача	44.576551	33.408407	28.07.2003	1 особина	Турбанов І.С.
<i>Bolivaria brachyptera</i> (Pallas, 1773)	АР Крим, мис Тарханкут, Чорноморська ВЕС	45.501250	32.706633	08.07.2005	1 особина	Сучков С.І.
<i>Bolivaria brachyptera</i> (Pallas, 1773)	АР Крим, Джанкойський р-н, кошара «Басурман»	45.975108	34.241401	06.08.2009	1 особина	Сучков С.І.
<i>Saga pedo</i> (Pallas, 1771)	Запорізька обл., Якимівський р-н, окол. с. Богатир, Алтагирське л-во	46.628634	35.279956	07.06.2000 05.07.2000	1 особина 1 особина	Кармишев Ю.В.
<i>Anadrymadusa retowskii</i> (Adelung, 1907)	АР Крим, Бахчисарайський р-н, плато г. Качі-Кальон (край скелі)	44.696716	33.885866	01.12.2005	1♀	Турбанов І.С.
<i>Haploembia solieri</i> (Rambur, 1842)	АР Крим, м. Севастополь, Балаклава	44.603954	33.604908	13.05.2001	1 особина	Турбанов І.С.
<i>Calosoma sycophanta</i> (Linnaeus, 1758)	Запорізька обл., Якимівський р-н, окол. с. Богатир, Алтагирське л-во	46.628634	35.279956	02.06.1997	1 особина	Сучков С.І.
<i>Carabus (Procerus) scabrosus tauricus</i> (Bonelli, 1811)	АР Крим, хр. Чатир-Даг	44.736389	34.284444	11.06.1989	1 особина	Кармишев Ю.В.
<i>Carabus (Procerus) scabrosus tauricus</i> (Bonelli, 1811)	АР Крим, м. Севастополь	44.614193	33.546833	07.06.1998	1 особина	Кармишев Ю.В.
<i>Carabus (Procerus) scabrosus tauricus</i> (Bonelli, 1811)	АР Крим, Бахчисарайський р-н, окол. с. Червоний Мак	44.650581	33.796099	08.09.1999	1 особина	Кармишев Ю.В.
<i>Carabus (Pachystus) hungaricus</i> (Fabricius, 1792)	АР Крим, Ленінський р-н, окол. с. Багерове	45.384711	36.317771	06.07.2001	1 особина	Сучков С.І.
<i>Carabus (Pachystus) hungaricus</i> (Fabricius, 1792)	АР Крим, мис Тарханкут, півн. с. Оленівка, балка Тернова	45.385108	32.535785	09.07.2008	2 особини	Сучков С.І.
<i>Emus hirtus</i> (Linnaeus, 1758)	АР Крим, Бахчисарайський р-н, окол. с. Машине	44.696532	33.917390	24.04.2001	1 особина	Турбанов І.С.
<i>Emus hirtus</i> (Linnaeus, 1758)	Запорізька обл., Якимівський р-н, окол. с. Атманай, зак. «Сивашик», НПП «Приазовський»	46.379466	35.190127	05.05.2007	1 особина	Сучков С.І.
<i>Lucanus cervus cervus</i> (Linnaeus, 1758)	АР Крим, м. Інкерман, ст. Мекензієві Гори (кордон №3)	44.597391	33.628577	08.07.2003	6♂	Сучков С.І.
<i>Lucanus cervus cervus</i> (Linnaeus, 1758)	Херсонська обл., Скадовський р-н, окол. с. Лазурне (лісовий масив), НПП «Джарилгацький»	46.072023	32.514047	05.06.2014	2♂	Сучков С.І.
<i>Lucanus cervus cervus</i> (Linnaeus, 1758)	Миколаївська обл., Єланецький р-н, на під.-сх. с. Водяне, зап-к «Єланецький Степ»	47.597560	31.943794	01.07.2011	3♀	Сучков С.І.
<i>Lucanus cervus cervus</i> (Linnaeus, 1758)	Одеська обл., Березівський р-н, с. Ставкове	47.180905	30.635939	09.06.2017 18.06.2017	4♂ 1♂	Кінда В.В.
<i>Lucanus cervus cervus</i> (Linnaeus, 1758)	Вінницька обл., Чечельницький р-н, ур. Вишеньки, НПП «Кармелюкове Поділля»	48.179732	29.332935	20.06.2016 21.06.2016	1♂ 2♂	Сучков С.І.
<i>Lucanus cervus cervus</i> (Linnaeus, 1758)	Вінницька обл., Чечельницький р-н, окол. с. Бритавка, НПП «Кармелюкове Поділля»	48.172281	29.179445	22.06.2016	2♀, 3♂	Сучков С.І.
<i>Lucanus cervus cervus</i> (Linnaeus, 1758)	Чернівецька обл., Кельменецький р-н, окол. с. Бернове, р. Дністер, НПП «Хотинський»	48.488623	26.646372	16.07.2012	1♀	Сучков С.І.

Вид	Місце знахідки	Координати у десятиградусній системі		Дата знахідки	Додаткова інформація	Авторство знахідки
		широта	довгота			
<i>Lucanus cervus cervus</i> (Linnaeus, 1758)	Харківська обл., м. Харків	36.230383	36.230383	31.05.2017	1♂	Волох Д. А.
<i>Dorcadion equestre</i> (Laxmann, 1770)	Запорізька обл., Розівський р-н, УДСПЗ «Кам'яні Могили»	47.334816	37.106225	06.06.1996	1 особина	Гетманчук В.В.
<i>Dorcadion equestre</i> (Laxmann, 1770)	Запорізька обл., Токмацький р-н, окол. м. Молочанськ, балка Кошарна	47.209058	35.595874	14.05.2006	10 особин	Сучков С.І.
<i>Aromia moschata</i> (Linnaeus, 1758)	Запорізька обл., Чернігівський р-н, окол. с. Верхній Токмак, з-к «Скелі»	47.197177	36.369776	25.06.2017	2♂	Сучков С.І.
<i>Leucomigus candidatus</i> (Pallas, 1771)	Запорізька обл., Приморський р-н, коса Обитічна	46.632554	36.261409	03.07.2002	1 особина	Сучков С.І.
<i>Brachycerus sinuatus</i> (Olivier, 1807)	Запорізька обл., Мелітопольський р-н, окол. с. Троїцьке, балка Троїцька	47.068837	35.418511	04.05.2016	10 особин	Сучков С.І.
<i>Lixus canescens</i> (Fischer-Waldheim, 1835)	Запорізька обл., Приазовський р-н, окол. с. Степанівка Перша, коса Пересип, НПП «Приазовський»	46.453978	35.493940	29.05.2005 30.05.2010 03.05.2017	1 особина 1 особина 1 особина	Сучков С.І.
<i>Libelloides macaronius</i> (Scopoli, 1763)	АР Крим, Ленінський р-н, окол. с. Багерове	45.384711	36.317771	04.06.2003 05.06.2003	4 особини 1 особина	Сучков С.І.
<i>Libelloides macaronius</i> (Scopoli, 1763)	АР Крим, Бахчисарайський р-н, окол. с. Машине	44.696532	33.917390	09.07.2003	1 особина	Сучков С.І.
<i>Libelloides macaronius</i> (Scopoli, 1763)	АР Крим, Красноперекопський р-н, окол. с. Красноармійське, Центральний Сиваш, озак-к Айгул	45.994319	34.046248	09.06.2006	1 особина	Сучков С.І.
<i>Libelloides macaronius</i> (Scopoli, 1763)	Херсонська обл., Скадовський р-н, о-в Джарилгач, між косами Глибона та Синя, НПП «Джарилгацький»	46.021667	33.047401	07.06.2014	2 особини	Сучков С.І.
<i>Libelloides macaronius</i> (Scopoli, 1763)	Запорізька обл., Мелітопольський р-н, окол. с. Мордвинівка, НПП «Приазовський»	46.753321	35.367121	08.06.2009	2 особини	Сучков С.І.
<i>Libelloides macaronius</i> (Scopoli, 1763)	Запорізька обл., Мелітопольський р-н, окол. с. Полянівка	46.745367	35.069608	17.06.2016	1 особина	Сучков С.І.
<i>Libelloides macaronius</i> (Scopoli, 1763)	Запорізька обл., Якимівський р-н, пд. с. Тимофіївка, гирло р. Молочна, НПП «Приазовський»	46.725366	35.310199	06.06.2013	1 особина	Сучков С.І.
<i>Libelloides macaronius</i> (Scopoli, 1763)	Запорізька обл., Якимівський р-н, окол. с. Шелюги, НПП «Приазовський»	46.551928	35.248204	07.06.2013	1 особина	Сучков С.І.
<i>Libelloides macaronius</i> (Scopoli, 1763)	Запорізька обл., Приазовський р-н, півн. с. Гирсівка, НПП «Приазовський»	46.639664	35.381552	08.06.2009	2 особини	Сучков С.І.
<i>Libelloides macaronius</i> (Scopoli, 1763)	Запорізька обл., Приазовський р-н, окол. с. Степанівка Перша, коса Пересип, НПП «Приазовський»	46.453978	35.493940	15.06.2011 11.06.2012 20.06.2017	1 особина 2 особини 1 особина	Сучков С.І.
<i>Acanthaclis occitanica</i> (Villers, 1789)	Херсонська обл., Генічеський р-н, о-в Бірючий (кордон «Перебійня»), НПП «Азово-Сиваський»	46.241369	35.253396	08.07.2008 07.07.2011	3 особини 5 особин	Сучков С.І.
<i>Acanthaclis occitanica</i> (Villers, 1789)	Запорізька обл., Мелітопольський р-н, окол. с. Семенівка	46.893954	35.423980	12.07.2015	1 особина	Іванов С.В.
<i>Acanthaclis occitanica</i> (Villers, 1789)	Запорізька обл., Приазовський р-н, окол. с. Степанівка Перша, коса Пересип, НПП «Приазовський»	46.453978	35.493940	30.07.2016	1 особина	Сучков С.І.
<i>Acanthaclis occitanica</i> (Villers, 1789)	Запорізька обл., Приморський р-н, коса Обитічна (оголовок)	46.514117	36.162720	14.08.2017	18 особин	Сучков С.І.
<i>Mantispa styriaca</i> (Poda, 1761)	АР Крим, м. Севастополь, мис Фіолент	44.497961	33.489956	03.06.2003	1 особина	Турбанов І.С.

Вид	Місце знахідки	Координати у десятигрібній системі		Дата знахідки	Додаткова інформація	Авторство знахідки
		широта	довгота			
<i>Mantispa styriaca</i> (Poda, 1761)	Запорізька обл., Приазовський р-н, окол. с. Чкалове, НПП «Приазовський»	46.562997	35.632574	07.08.2017	1 особина	Сучков С.І.
<i>Boreus westwoodi</i> Hagen, 1866	Запорізька обл., Василівський р-н, окол. с. Маячка, балка Маячанська, НПП «Великий Луг»	47.426805	35.073249	15.11.2006	3 особини	Бусел В.А.
<i>Papilio machaon</i> (Linnaeus, 1758)	АР Крим, Бахчисарайський р-н, окол. с. Машине	44.696532	33.917390	10.07.2003	1 особина	Сучков С.І.
<i>Papilio machaon</i> (Linnaeus, 1758)	АР Крим, Джанкойський р-н, окол. с. Єрмакове, Східний Сиваш	48.860020	34.479266	08.09.2005	1 особина	Сучков С.І.
<i>Papilio machaon</i> (Linnaeus, 1758)	АР Крим, Джанкойський р-н, окол. с. Чайкино	45.816949	34.592374	20.04.2007	1 особина	Сучков С.І.
<i>Papilio machaon</i> (Linnaeus, 1758)	Херсонська обл., Голопристанський р-н, окол. с. Нова Збур'ївка	46.475205	32.419652	05.05.2015	1 особина	Попенко В.М.
<i>Papilio machaon</i> (Linnaeus, 1758)	Запорізька обл., Мелітопольський р-н, м. Мелітополь	46.834038	35.358318	11.07.1998	1 особина	Сучков С.І.
<i>Papilio machaon</i> (Linnaeus, 1758)	Запорізька обл., Мелітопольський р-н, окол. с. Мордвинівка, НПП «Приазовський»	46.753321	35.367121	07.05.2014	1 особина	Сучков С.І.
<i>Papilio machaon</i> (Linnaeus, 1758)	Запорізька обл., Приазовський р-н, окол. с. Степанівка Перша, коса Пересип, НПП «Приазовський»	46.453978	35.493940	14.06.2013	1 особина	Сучков С.І.
<i>Papilio machaon</i> (Linnaeus, 1758)	Запорізька обл., Приазовський р-н, окол. с. Ботієве, гирло р. Корсак, НПП «Приазовський»	46.666772	35.839721	17.09.2017	1 особина	Сучков С.І.
<i>Papilio machaon</i> (Linnaeus, 1758)	Житомирська обл., Народицький р-н, окол. с. Розсохівське, зап-к «Древлянський»	51.128747	29.001165	18.08.2015	1 особина	Сучков С.І.
<i>Iphiclides podalirius</i> (Linnaeus, 1758)	Запорізька обл., о-в Хортиця	47.825270	35.087198	12.07.1999	1 особина	Сучков С.І.
<i>Iphiclides podalirius</i> (Linnaeus, 1758)	Запорізька обл., Токмацький р-н, окол. м. Молочанськ, балка Кошарна	47.209058	35.595874	14.05.2006	1 особина	Сучков С.І.
<i>Zerynthia polyxena</i> ([Denis et Schiffermuller], 1775)	АР Крим, Бахчисарайський р-н, хр. Качі-Кальон	44.695824	33.884798	10.05.2001	1♂	Сучков С.І.
<i>Zerynthia polyxena</i> ([Denis et Schiffermuller], 1775)	Запорізька обл., окол. м. Запоріжжя	47.827420	35.270165	06.05.1998	2♂	Бусел В.А.
<i>Zerynthia polyxena</i> ([Denis et Schiffermuller], 1775)	Запорізька обл., Мелітопольський р-н, окол. с. Троїцьке, балка Троїцька	47.068837	35.418511	04.05.2016	1♀	Сучков С.І.
<i>Parnassius mnemosyne</i> (Linnaeus, 1758)	Запорізька обл., Вільнянський р-н, балка Бальчанська	47.963091	35.429714	26.05.2007	1♀, 1♂	Козлов С.М.
<i>Parnassius mnemosyne</i> (Linnaeus, 1758)	Рівненська обл., Здолбунівський р-н, ур. Вільхава, НПП «Дермансько-Острозький»	50.276944	26.152500	24.05.2013	1♀, 5♂	Сучков С.І.
<i>Zegris eupheme</i> (Esper, 1805)	АР Крим, Джанкойський р-н, окол. с. Стальне, гирло р. Стальна	45.720579	34.569014	18.05.2009	1♂	Сучков С.І.
<i>Zegris eupheme</i> (Esper, 1805)	Херсонська обл., Генічеський р-н, о-в Куок-Тук	46.108403	34.440448	15.05.1992	3♂	Кармишев Ю.В.
<i>Euchloe ausonia</i> (Hübner, [1804])	АР Крим, Джанкойський р-н, окол. с. Чайкино	45.816949	34.592374	20.04.2007	4 особини	Сучков С.І.
<i>Euchloe ausonia</i> (Hübner, [1804])	АР Крим, Джанкойський р-н, окол. с. Стальне, гирло р. Стальна	45.720579	34.569014	20.04.2007	5 особин	Сучков С.І.

Вид	Місце знахідки	Координати у десятичній системі		Дата знахідки	Додаткова інформація	Авторство знахідки
		широта	довгота			
<i>Euchloe ausonia</i> (Hübner, 1804)	Запорізька обл., Мелітопольський р-н, окол. с. Мордвинівка, р. Молочна, НПП «Приазовський»	46.753321	35.367121	23.04.2000	2 особини	Сучков С.І.
<i>Euchloe ausonia</i> (Hübner, 1804)	Запорізька обл., Якимівський р-н, окол. с. Солоне, НПП «Приазовський»	46.447140	35.108663	15.04.2014	1 особина	Сучков С.І.
<i>Euchloe ausonia</i> (Hübner, 1804)	Запорізька обл., Якимівський р-н, окол. с. Давидівка, верхів'я Утлюцького лимана, НПП «Приазовський»	46.509148	35.148632	25.04.2012 19.04.2006	1 особина 1 особина	Сучков С.І.
<i>Libythea celtis</i> (Laicharting in Fuessly, 1782)	АР Крим, Бахчисарайський р-н, окол. с. Машине	44.696532	33.917390	01.05.2000	1 особина	Турбанов І.С.
<i>Libythea celtis</i> (Laicharting in Fuessly, 1782)	АР Крим, Бахчисарайський р-н, окол. с. Предуцельне, р. Кача	44.707961	33.866130	01.05.2001	1 особина	Ареф'єв С.В.
<i>Limenitis populi</i> (Linnaeus, 1758)	Київська обл., Бородянський р-н, окол. с. Нова Буда, ж/д ст. Спартак (лісова дорога)	50.674665	29.738552	16.06.1991	1 особина	Уточкін
<i>Apatura iris</i> (Linnaeus, 1758)	Житомирська обл., Лугинський р-н, смт Лугини	51.088184	28.413704	19.06.2003	1 особина	Бовсуновський Н.
<i>Hipparchia stalinus</i> (Hufnagel, 1766)	АР Крим, м. Севастополь, бухта Козача	44.576551	33.408407	13.08.2000 15.07.2004	1 особина 2 особини	Турбанов І.С.
<i>Hipparchia stalinus</i> (Hufnagel, 1766)	АР Крим, Бахчисарайський р-н, окол. с. Предуцельне	44.707961	33.866130	29.07.2003	1 особина	Турбанов І.С.
<i>Pseudochazara euxina</i> (Kusnezov, 1909)	АР Крим, г. Ай-Петрі	44.448426	34.055600	30.07.1992	1 особина	Жаков О.В.
<i>Esperarge climene</i> (Esper, 1783)	Запорізька обл., Вільнянський р-н, балка Бальчанська	47.963091	35.429714	26.06.1999 17.06.2006	1 особина 1 особина	Жаков О.В. Сучков С.І.
<i>Neolycaena rhymnus</i> (Eversmann, 1832)	Запорізька обл., Чернігівський р-н, окол. с. Верхній Токмак, зак-к «Скелі»	47.197177	36.369776	25.06.2017	3 особини	Сучков С.І.
<i>Pseudophilotes bavius</i> (Eversmann, 1832)	АР Крим, Ленінський р-н, окол. с. Багерове	45.384711	36.317771	04.05.2001	1 особина	Сучков С.І.
<i>Pseudophilotes bavius</i> (Eversmann, 1832)	Запорізька обл., Якимівський р-н, окол. с. Кирилівка, НПП «Приазовський»	46.369484	35.349505	03.06.2006	2 особини	Сучков С.І.
<i>Pseudophilotes bavius</i> (Eversmann, 1832)	Запорізька обл., Якимівський р-н, окол. с. Давидівка, верхів'я Утлюцького лимана, НПП «Приазовський»	46.509148	35.148632	25.04.2012	1 особина	Сучков С.І.
<i>Acherontia atropos</i> (Linnaeus, 1758)	АР Крим, Джанкойський р-н, окол. с. Солоне Озеро	45.886378	34.451540	02.10.2007	1 особина (гусень)	Сучков С.І.
<i>Acherontia atropos</i> (Linnaeus, 1758)	Херсонська обл., Генічеський р-н, о-в Бірючий, НПП «Азово-Сиваський»	46.134551	35.112274	03.08.2010	1♂	Сучков С.І.
<i>Acherontia atropos</i> (Linnaeus, 1758)	Запорізька обл., Мелітопольський р-н, с. Терпіння, НПП «Приазовський»	46.993601	35.423965	4.09.2003	1♂	Козлов С.М.
<i>Acherontia atropos</i> (Linnaeus, 1758)	Запорізька обл., Якимівський р-н, окол. с. Богатир, Алтагирське л-во	46.628634	35.279956	25.05.1997	1♀	
<i>Acherontia atropos</i> (Linnaeus, 1758)	Запорізька обл., Приазовський р-н, окол. с. Ігоревка, НПП «Приазовський»	46.565466	35.684992	08.10.2015	5 особин (гусені)	Резнікова С.
<i>Acherontia atropos</i> (Linnaeus, 1758)	Кіровоградська обл., Олександрійський р-н, с. Морозівка	48.721046	32.916116	23.08.2006	1♂	Шевцов А.А.
<i>Marumba quercus</i> (Denis & Schiffermüller, 1775)	Миколаївська обл., Еланецький р-н, на півд.-сх. с. Водяне, зап-к «Еланецький Стел»	47.597560	31.943794	01.07.2012	1♀, 2♂	Сучков С.І.

Вид	Місце знахідки	Координати у десятигрішній системі		Дата знахідки	Додаткова інформація	Авторство знахідки
		широта	довгота			
<i>Marumba quercus</i> (Denis & Schiffermüller, 1775)	Запорізька обл., Вільнянський р-н, балка Бальчанська	47.963091	35.429714	17.06.2006	1♂	Сучков С.І.
<i>Marumba quercus</i> (Denis & Schiffermüller, 1775)	Запорізька обл., Якимівський р-н, окол. с. Богатир, Алтагирське л-во	46.628634	35.279956	21.06.2012 30.07.2014	1♂ 1♂	Сучков С.І.
<i>Marumba quercus</i> (Denis & Schiffermüller, 1775)	Вінницька обл., Чечельницький р-н, окол. с. Любомирка, НПП «Кармелюкове Поділля»	48.135034	29.513393	26.06.2016	1♂	Сучков С.І.
<i>Hemaris croatica</i> (Esper, 1779)	АР Крим, м. Севастополь («Горбатий міст»)	44.609113	33.498841	13.06.2003	1♂	Турбанов І.С.
<i>Sphingonaepiopsis gorgoniades</i> (Hubner, 1819)	АР Крим, м. Севастополь, бухта Козача	44.576551	33.408407	22.07.2003	1 особина	Турбанов І.С.
<i>Saturnia pyri</i> (Denis & Schiffermüller, 1775)	АР Крим, Джанкойський р-н, с. Митюріно, гирло р. Побєдна	45.780897	34.506752	20.05.2009	1♂	Сучков С.І.
<i>Saturnia pyri</i> (Denis & Schiffermüller, 1775)	Херсонська обл., Генічеський р-н, о-в Бірючий, с. Садки НПП «Азово-Сиваський»	46.132534	35.037271	20.05.2006	1♂	Демченко В.В.
<i>Saturnia pyri</i> (Denis & Schiffermüller, 1775)	Одеська обл., Ізмаїльський р-н, о-в Татари	45.350773	29.007901	04.05.2005	1♀	Подорожний С.М.
<i>Saturnia pyri</i> (Denis & Schiffermüller, 1775)	Запорізька обл., Приазовський р-н, окол. с. Степанівка Перша, коса Пересип, НПП «Приазовський»	46.453978	35.493940	09.06.2009	1♂	Сучков С.І.
<i>Saturnia pyri</i> (Denis & Schiffermüller, 1775)	Чернігівська обл., Ніжинський р-н, окол. с. Переходівка, РЛП «Ніжинський»	51.200499	31.545020	23.05.2015	1♂	Сучков С.І.
<i>Aglaia tau</i> (Linnaeus, 1758)	Житомирська обл., Житомирський р-н., окол. с. Дениші	50.209093	28.403424	05.05.1992	1♂	Таланцев О.В.
<i>Catocala sponsa</i> (Linnaeus, 1767)	АР Крим, Бахчисарайський р-н, окол. с. Баштанівка	44.688617	33.894950	15.07.2003	1 особина	Кармишев Ю.В.
<i>Catocala fraxini</i> (Linnaeus, 1758)	Волинська обл., Любешівський р-н, оз. Любязь, НПП «Прип'ять-Стохід»	51.781269	25.243478	27.08.2011	1 особина	Сучков С.І.
<i>Zygaena laeta</i> (Hübner, 1790)	Запорізька обл., Токмацький р-н, с. Садове	47.296803	35.674385	21.07.2000	1 особина	Івко С.
<i>Callimorpha dominula</i> (Linnaeus, 1758)	Полтавська обл., Котелевський р-н, окол. с. Велика Рублівка	49.892735	34.829477	13.06.2012	6 особин	Сучков С.І.
<i>Megarhyssa perlata</i> (Christ, 1791)	Одеська обл., Ізмаїльський р-н, о-в Татари	45.350773	29.007901	04.06.2015	1♀	Демченко В.В.
<i>Megascolia maculata</i> (Drury, 1773)	Запорізька обл., Мелітопольський р-н, м. Мелітополь	46.834038	35.358318	24.05.1999 22.06.1999	1♂ 1♀	Сучков С.І.
<i>Megascolia maculata</i> (Drury, 1773)	Запорізька обл., Якимівський р-н, окол. с. Шелюги, НПП «Приазовський»	46.551928	35.248204	07.06.2013	1♀	Сучков С.І.
<i>Megascolia maculata</i> (Drury, 1773)	Запорізька обл., Приазовський р-н, окол. с. Охримівка, коса, НПП «Приазовський»	46.502352	35.306924	30.05.2014	1♀, 1♂	Сучков С.І.
<i>Megascolia maculata</i> (Drury, 1773)	Запорізька обл., Якимівський р-н, окол. с. Радивонівка, Радивонівське л-во, гирло р. Тащєнак	46.647413	35.274178	13.06.2014	1♀	Сучков С.І.
<i>Megascolia maculata</i> (Drury, 1773)	Запорізька обл., Чернігівський р-н, окол. с. Верхній Токмак, зак-н «Скелі»	47.197177	36.369776	25.06.2017	1♂	Сучков С.І.
<i>Cryptocheilus rubellus</i> (Eversmann 1846)	Херсонська обл., Генічеський р-н, о-в Куюк-Тук	46.108079	34.441986	10.08.1999	1♂	Гетманчук В.В.

Вид	Місце знахідки	Координати у десятиградусній системі		Дата знахідки	Додаткова інформація	Авторство знахідки
		широта	довгота			
<i>Cryptocheilus rubellus</i> (Eversmann 1846)	Запорізька обл., Приазовський р-н, окол. с. Новокостянтинівка, гирло р. Домузла, НПП «Приазовський»	46.596150	35.684512	31.07.2015	1♀	Сучков С.І.
<i>Anoplius samariensis</i> (Pallas, 1771)	Запорізька обл., Веселівський р-н, смт. Веселе	47.007486	34.897025	22.08.1999	1♀	Колесніков А.
<i>Anoplius samariensis</i> (Pallas, 1771)	Херсонська обл., Іванівський р-н, с. Благодатне	46.623858	34.417940	09.07.2017	1♂	Сучков С.І.
<i>Cerceris tuberculata</i> (Villers, 1787)	Херсонська обл., Генічеський р-н, о-в Бірючий, НПП «Азово-Сиваський»	46.087300	34.997130	07.07.2011	1♀	Сучков С.І.
<i>Sphex flavipennis</i> Fabricius, 1793	Херсонська обл., Генічеський р-н, о-в Куяк-Тук	46.108079	34.441986	10.08.1999	1♀	Гетманчук В.В.
<i>Sphex flavipennis</i> Fabricius, 1793	АР Крим, Центральний Сиваш	46.036145	34.352799	06-11.08.2009	1♀	Сучков С.І.
<i>Sphex flavipennis</i> Fabricius, 1793	Запорізька обл., Якимівський р-н, окол. с. Давидівка, гирло р. Малий Утлюг, НПП «Приазовський»	46.509148	35.148632	22.07.2015	1♀	Сучков С.І.
<i>Larra anathema</i> (Rossi, 1790)	Запорізька обл., Мелітопольський р-н, м. Мелітополь	46.834038	35.358318	28.06.1999	1 особина	Сучков С.І.
<i>Larra anathema</i> (Rossi, 1790)	Запорізька обл., Якимівський р-н, окол. с. Богатир, Алтагирське л-во	46.628634	35.279956	14.07.2000 19.08.2000	1 особина 1 особина	Сучков С.І.
<i>Larra anathema</i> (Rossi, 1790)	Запорізька обл., Приазовський р-н, окол. с. Степанівка Перша, коса Пересип, НПП «Приазовський»	46.453978	35.493940	24.07.2000 04.08.2000 25.06.2012	6 особин 3 особини 1 особина	Сучков С.І.
<i>Larra anathema</i> (Rossi, 1790)	Запорізька обл., Якимівський р-н, пд. с. Тимофіївка, гирло р. Молочна, НПП «Приазовський»	46.725366	35.310199	17.07.2014	1 особина	Сучков С.І.
<i>Stizus bipunctatus</i> (F. Smith, 1856)	Херсонська обл., Генічеський р-н, о-в Куяк-Тук	46.108079	34.441986	10.08.1999	1 особина	Гетманчук В.В.
<i>Stizus fasciatus</i> (Fabricius, 1781)	Запорізька обл., Бердянський р-н, коса Бердянська (коренева частина), гирло р. Берда, НПП «Приазовський»	46.820272	36.883503	19.07.2017	1 особина	Сучков С.І.
<i>Xylocopa (Xylocopa) valga</i> Gerstaecker, 1872	Запорізька обл., Мелітопольський р-н, м. Мелітополь	46.834038	35.358318	18.04.2000	1♀	Сучков С.І.
<i>Xylocopa (Xylocopa) valga</i> Gerstaecker, 1872	Запорізька обл., Якимівський р-н, окол. с. Радивонівка, Радивонівське л-во, гирло р. Ташенак	46.647413	35.274178	04.06.2006	1♀	Сучков С.І.
<i>Xylocopa (Xylocopa) valga</i> Gerstaecker, 1872	Вінницька обл., Крижопільський р-н, с. Ольшанка	48.259897	28.644453	10.08.2014	1♂	Антоновський О.Г.
<i>Xylocopa (Xylocopa) violacea</i> (Linnaeus, 1758)	Одеська обл., Ізмаїльський р-н, о-в Малий Татару	45.347344	28.99000	24.04.2015	1♂	Сучков С.І.
<i>Bombus (Bombus) muscorum</i> (Linnaeus, 1758)	Запорізька обл., Якимівський р-н, окол. с. Богатир, Алтагирське л-во	46.628634	35.279956	04.06.1999	1 особина	Сучков С.І.
<i>Bombus (Subterraneobombus) fragrans</i> (Pallas, 1771)	АР Крим, Ленінський р-н, окол. с. Багерове	45.384711	36.317771	25.05.2001	1♀	Сучков С.І.
<i>Bombus (Subterraneobombus) fragrans</i> (Pallas, 1771)	Херсонська обл., Генічеський р-н, о-в Куяк-Тук	46.108079	34.441986	10.08.1999	1♂	Гетманчук В.В.
<i>Bombus (Subterraneobombus) fragrans</i> (Pallas, 1771)	Запорізька обл., Приазовський р-н, окол. с. Степанівка Перша, коса Пересип, НПП «Приазовський»	46.453978	35.493940	08.06.2000 14.07.2000	1♀ 1♀	Сучков С.І.

Вид	Місце знахідки	Координати у десятиградусній системі		Дата знахідки	Додаткова інформація	Авторство знахідки
		широта	довгота			
<i>Bombus (Megabombus) argillaceus</i> Smith, 1854	АР Крим, Ленінський р-н, окол. с. Багерове	45.384711	36.317771	04.05.2001	1 особина	Сучков С.І.
<i>Bombus (Megabombus) argillaceus</i> Smith, 1854	Запорізька обл., Якимівський р-н, окол. с. Богатир, Алтагирське л-во	46.628634	35.279956	03.06.1999	1 особина	Сучков С.І.
<i>Bombus (Megabombus) argillaceus</i> Smith, 1854	Запорізька обл., Приазовський р-н, окол. с. Гирсівка, НПП «Приазовський»	46.639664	35.381552	01.06.2006	2 особини	Сучков С.І.
<i>Bombus (Megabombus) argillaceus</i> Smith, 1854	Запорізька обл., Приазовський р-н, окол. с. Степанівка Перша, коса Пересип, НПП «Приазовський»	46.453978	35.493940	05.07.2000	1 особина	Сучков С.І.
<i>Bombus (Thoracobombus) zonatus</i> Smith, 1854	АР Крим, Ленінський р-н, окол. с. Багерове	45.384711	36.317771	04.05.2001 05.05.2001 06.05.2001 08.05.2001	1 особина 1 особина 1 особина 2 особини	Сучков С.І.
<i>Bombus (Thoracobombus) zonatus</i> Smith, 1854	Одеська обл., Білгород-Дністровський р-н, осетрова ферма	46.429901	30.171559	20.05.2007	1 особина	Сучков С.І.
<i>Bombus (Thoracobombus) zonatus</i> Smith, 1854	Запорізька обл., Якимівський р-н, окол. с. Шелюги, НПП «Приазовський»	46.551928	35.248204	30.05.2005	2 особини	Сучков С.І.
<i>Bombus (Thoracobombus) zonatus</i> Smith, 1854	Запорізька обл., Приазовський р-н, окол. с. Строганівка, гирло р. Корсак, НПП «Приазовський»	46.676140	35.863028	7.06.2012	1 особина	Сучков С.І.
<i>Satanas gigas</i> (Eversmann, 1855)	Запорізька обл., Приазовський р-н, окол. с. Степанівка Перша, коса Пересип, НПП «Приазовський»	46.453978	35.493940	06.1988 15.07.2007 17.07.2011 17.07.2013 12.07.2017	1 особина 5 особин 1 особина 2 особини 1 особина	Кармишев Ю.В., Сучков С.І.
<i>Pelecocera latifrons</i> Loew, 1856	Запорізька обл., Якимівський р-н, окол. с. Ленінське, НПП «Приазовський»	46.718629	35.263621	24.03.2015	1 особина	Сучков С.І.

Особливої уваги заслуговують знахідки: *Megarhyssa perlata* (Ichneumonidae; Hymenoptera) – вперше наводиться для Одеської області; *Anoplius samariensis* (Pompilidae; Hymenoptera) – вперше наводиться для Херсонської області; *Empusa pennicornis* (Empusidae; Mantoptera), *Cryptocheilus rubellus* (Pompilidae; Hymenoptera) та *Pelecocera latifrons* (Syrphidae; Diptera) – вперше наводяться для Запорізької області.

Автор вважає прийнятним обов'язком висловити подяку всім хто сприяв створенню цієї публікації. За допомогу у збиранні польового матеріалу ми дуже вдячні: О. Г. Ан-

Література

1. Красная книга СССР: Редкие и находящиеся под угрозой исчезновения виды животных и растений. Т 1. Изд. 2-е, переработка и доп. – М.: Лес. промышленность, 1984. – 398 с.
2. Фасулати К. К. Полевое изучение наземных беспозвоночных. – М.: Высш. школа, 1971. – 424 с.

тоновському, С. В. Ареф'єву, В. А. Буслу, Д. А. Волоху, В. В. Демченку, д.б.н. В. О. Демченку, А. В. Жакову, Г. В. Золотовій, С. Івку, В. В. Кінді, С. М. Козлову, к.б.н. С. М. Подорожному, к.б.н. В. М. Попенку, С. Резніковій, І. С. Турбанову, А. А. Шевцову. Особлива подяка на жаль нині покійним В. В. Гетманчуку та к.б.н. Ю. В. Кармишеву. За допомогу у визначенні наукового матеріалу щира подяка: к.б.н. О. С. Вобленку, к.б.н. С. В. Воловнику, к.б.н. О. С. Дятловій, к.б.н. В. В. Кавурці, к.б.н. Г. В. Попову, д.б.н. В. Г. Радченку, к.б.н. В. Г. Толканиці, к.б.н. П. М. Шешураку. Окрема дяка д.б.н. А. М. Волоху за наукове редагування статті.

3. Червона книга України. Тваринний світ. – К.: Укр. енциклопедія, 1994. – 457 с.
4. Червона книга України. Тваринний світ / За ред. І.А. Акімова. – К.: Глобалконсалтинг, 2009. – 600 с.

І. П. Тимків^{1,2},
І. В. Шидловський^{1,2},
К. М. Назарук¹,
А. Т. Затушевський^{1,2}

¹ кафедра зоології ЛНУ ім. І. Франка

² Зоологічний музей ЛНУ ім. І. Франка

ЗНАХІДКИ КОМАХ ЧЕРВОНОЇ КНИГИ УКРАЇНИ

Частина даних – візуальні спостереження авторів подання, здійснених протягом експедиційних виїздів, інша частина – матеріали з ентомологічних колекцій Зоологічного музею ЛНУ ім. І. Франка (позначені в колонці «додаткова інформація» зірочкою – *), зібрані працівниками музею, кафедри зоології та студентами під час експедицій та навчальних студентських практик.

Вид	Місце знахідки	Координати у десятигнітній системі		Дата знахідки	Додаткова інформація	Авторство знахідки
		широта	довгота			
<i>Bombus muscorum</i> (Linnaeus, 1758)	Львівська область, Яворівський р-н, смт. Івано-Франкове, ПЗ Розточчя, ур. Заливки	49.936213	23.753268	05.06.2016	1 особина, самка*	Тимків І.П.
<i>Bombus argillaceus</i> (Scopoli, 1763)	Закарпатська обл., Виноградівський р-н, смт. Вилोक	48.0653	22.4955	15.06.2011	1 робоча особина*	Мікола Н.О.
<i>Xylocopa valga</i> (Gerstaecker, 1872)	м. Львів, узбіччя траси Київ-Чоп (недалеко від стадіону «Арена-Львів»)	49.767539	24.037440	20.08.2017	1 особина, самка*	Тимків І.П.
<i>Megascolia maculata</i> (Drury, 1773)	Дніпропетровська обл., Магдалинівський р-н, с. Топчино	48.5705	34.4836	06.07.2015	3 особини*	
<i>Parnassius mnemosyne</i> (Linnaeus, 1758)	Закарпатська обл., Рахівський р-н, Чорногора, полонина Шумнеска	48.1585	24.3679	06.07.2017	1 особина*	Денека М.
<i>Parnassius mnemosyne</i> (Linnaeus, 1758)	Закарпатська обл., Рахівський р-н, Чорногора, полонина Шумнеска	48.1585	24.3679	22.06.2012	1 особина*	
<i>Parnassius mnemosyne</i> (Linnaeus, 1758)	Закарпатська обл., Рахівський р-н, с. Кваси, урочище Кевелів	48.1792	24.3493	2012	1 особина*	
<i>Parnassius mnemosyne</i> (Linnaeus, 1758)	Закарпатська обл., Рахівський р-н, с. Кваси	48.0919	24.1650	24.07.2012	1 особина*	Гайбонюк І.
<i>Parnassius mnemosyne</i> (Linnaeus, 1758)	м. Львів, РЛП «Знесіння»	49.5047	24.0345	11.07.2012	1 особина*	Николин В.
<i>Parnassius mnemosyne</i> (Linnaeus, 1758)	Закарпатська обл., Рахівський р-н			19.07.2010	1 особина*	Яворницька І.В.
<i>Papilio machaon</i> Linnaeus, 1758	м. Львів, Сихівський міст	49.8082	24.0466	17.07.2011	1 особина*	Шалай Я. Р.
<i>Papilio machaon</i> Linnaeus, 1758	Вінницька обл., м. Могилів-Подільський	48.2718	27.4829	2009	1 особина*	Каспарова С.
<i>Papilio machaon</i> Linnaeus, 1758	Львівська обл., Радехівський р-н, с. Поздимир	50.2104	24.1909	Липень 2014	1 особина*	Шевчук О.
<i>Papilio machaon</i> Linnaeus, 1758	м. Львів, РЛП «Знесіння»	49.5047	24.0345	06.07.2012	1 особина*	Досяк Т.
<i>Papilio machaon</i> Linnaeus, 1758	м. Дніпро, урочище Тунельна Балка	48.4153	35.0369	2015	1 особина*	
<i>Papilio machaon</i> Linnaeus, 1758	Львівська обл., Жовківський р-н, с. Пили, узбіччя дороги	50.1096	23.8742	Серпень 2010	1 особина	Затушевський А.Т.

Вид	Місце знахідки	Координати у десятигнній системі		Дата знахідки	Додаткова інформація	Авторство знахідки
		широта	довгота			
<i>Papilio machaon</i> Linnaeus, 1758	Волинська обл., Любешівський р-н, с. Сваловичі	51.5205	25.3804	14.05.2011	1 особина	Шидловський І.В.
<i>Papilio machaon</i> Linnaeus, 1758	Волинська обл., Шацький р-н, с. Гаївка, біля оз. Перемут	51.5543	23.8859	17.06.2011	1 особина	Шидловський І.В.
<i>Papilio machaon</i> Linnaeus, 1758	Волинська обл., Любешівський р-н, с. Хоцунь	51.5053	25.3120	04.05.2012	4 особини	Шидловський І.В.
<i>Papilio machaon</i> Linnaeus, 1758	Волинська обл., Любешівський р-н, с. Люб'язь, берег р. Прип'ять	51.849653	25.464832	05.05.2012	4 особини	Шидловський І.В.
<i>Papilio machaon</i> Linnaeus, 1758	Волинська обл., Любешівський р-н, с. Підкормілля	51.4820	25.3012	05.05.2012	1 особина	Шидловський І.В.
<i>Papilio machaon</i> Linnaeus, 1758	Волинська обл., Шацький р-н, с. Гаївка	51.3328	23.5441	19.06.2012	1 особина	Шидловський І.В.
<i>Papilio machaon</i> Linnaeus, 1758	м. Львів- Рясна	49.877795	23.954353	08.07.2012	1 особина	Шидловський І.В.
<i>Papilio machaon</i> Linnaeus, 1758	Рівненська обл., Дубровицький р-н, с. Колки	51.3522	26.3717	13.05.2010	2 особини	Шидловський І.В.
<i>Papilio machaon</i> Linnaeus, 1758	Рівненська обл., Дубровицький р-н, с. Узлісся	51.3108	26.4015	15.05.2010	1 особина	Шидловський І.В.
<i>Papilio machaon</i> Linnaeus, 1758	Рівненська обл., Дубровицький р-н, с. Колки	51.3522	26.3717	11.05.2010	2 особини	Шидловський І.В.
<i>Papilio machaon</i> Linnaeus, 1758	Рівненська обл., Рокитнівський р-н, с. Більськ	51.2706	27.1449	21.05.2011	2 особини	Шидловський І.В.
<i>Iphiclides podalirius</i> (Linnaeus, 1758)	Львівська обл., м. Старий Самбір	49.2628	23.0029	2017	1 особина	Дикий І.В.
<i>Iphiclides podalirius</i> (Linnaeus, 1758)	м. Львів, парк «Погулянка»	49.4924	24.0400	18.07.2014	1 особина*	Попілуєв Д.
<i>Iphiclides podalirius</i> (Linnaeus, 1758)	м. Львів, парк «Високий Замок»	49.5053	24.0221	2016	1 особина*	
<i>Iphiclides podalirius</i> (Linnaeus, 1758)	Львівська обл., м. Перемишляни	49.4014	24.3336	2016	1 особина*	
<i>Iphiclides podalirius</i> (Linnaeus, 1758)	Дніпропетровська обл., Магдалинівський р-н, с. Топчино	48.5705	34.4836	2015	1 особина*	
<i>Iphiclides podalirius</i> (Linnaeus, 1758)	м. Одеса, Французький бульвар, берег моря	46.4384	30.7698	10.08.2015	3 особин	Дикий І.В.
<i>Iphiclides podalirius</i> (Linnaeus, 1758)	м. Одеса, Французький бульвар, берег моря	46.4384	30.7698	12.08.2017	5 особин	Дикий І.В.
<i>Iphiclides podalirius</i> (Linnaeus, 1758)	Одеська обл., Овідіопольський р-н, с. Кароліно-Бугаз	46.0902	30.3003	18.08.2017	2 особини	Шидловський І.В.
<i>Iphiclides podalirius</i> (Linnaeus, 1758)	Харківська обл., с. Мартове, берег печенізького водосх.	49.9358	36.9503	01.06.2016	5 особин	Дикий І.В.
<i>Apatura iris</i> (Linnaeus, 1758)	Волинська обл., Шацький р-н, с. Гаївка, біля оз. Перемут	51.5543	23.8859	18.06.2010	1 особина	Шидловський І.В.
<i>Limenitis populi</i> (Linnaeus, 1758)	Волинська обл., Шацький р-н, с. Затишся	51.3450	23.5127	16.06.2010	1 особина	Шидловський І.В.
<i>Saturnia pyri</i> (Denis & Schiff., 1775)	Івано-Франківська обл., Калуський р-н, с. Підмихайля	48.5949	24.2419	02.05.2014	1 особина*	Тимків І.П.
<i>Catocala fraxini</i> (Linnaeus, 1758)	м. Львів, вул. Пасічна	49.8284	24.0685	30.08.2016	1 особина*	Пограничний М.
<i>Callimorpha dominula</i> (Linnaeus, 1758)	Львівська обл., Жидачівський р-н,	49.1842	24.0724	27.06.2011	1 особина*	Винниківська Л.В.
<i>Endromis versicolora</i> (Linnaeus, 1758)	Волинська обл., м. Турійськ	51.0518	24.3128	05.04.2016	1 особина*	Войтко П.Л.

Вид	Місце знахідки	Координати у десятиградусній системі		Дата знахідки	Додаткова інформація	Авторство знахідки
		широта	довгота			
<i>Anax imperator</i> Leach, 1815	м. Львів, РЛП «Знесіння»	49.5047	24.0345	13.07.2016	2 особи*	
<i>Anax imperator</i> Leach, 1815	м. Львів, Снопківський парк	49.4914	24.0238	04.07.2016	1 особина*	
<i>Anax imperator</i> Leach, 1815	м. Львів, РЛП «Знесіння»	49.5047	24.0345	05.07.2016	1 особина*	Міхєєва Г.
<i>Anax imperator</i> Leach, 1815	м. Львів, РЛП «Знесіння»	49.5047	24.0345	13.07.2016	1 особина*	Фігель У.
<i>Calopteryx virgo</i> (Linnaeus, 1758)	Львівська обл., Кам'янка-Бузький р-н, с.Убині	49.5533	24.2539	21.07.2014	1 особина*	Гарасимів М.
<i>Calopteryx virgo</i> (Linnaeus, 1758)	Львівська обл., Жовківський р-н, с. Добросин, берег р. Біла	50.1367	23.8483	Серпень 2010-2017	Щороку спостерігали по кілька особин	Затушевський А.Т.
<i>Calopteryx virgo</i> (Linnaeus, 1758)	Хмельницька обл., Кам'янець-Подільський р-н, між с. Суржинці та с. Дерев'яне	48.6929	26.7991	07.07.2010	1 особина	Шидловський І.В.
<i>Saga pedo</i> (Pallas, 1771)	Одеська обл., Овідіопольський р-н, с. Кароліно-Бугаз	46.0902	30.3003	21.08.2017	1 особина	Шидловський І.В.
<i>Aromia moschata</i> (Linnaeus, 1758)	м. Львів, РЛП «Знесіння»	49.5047	24.0345	08.07.2013	1 особина*	Третяк З.
<i>Aromia moschata</i> (Linnaeus, 1758)	м. Львів	49.4948	24.0051	Липень 2010	1 особина*	Суворова О.
<i>Aromia moschata</i> (Linnaeus, 1758)	Львівська обл., м. Пустомити, парк	49.4314	23.5420	24.06.2012	1 особина*	Сич Г.
<i>Aromia moschata</i> (Linnaeus, 1758)	Львівська обл., Мостиський р-н, с. Берегове	49.4803	23.1711	22.06.2010	1 особина*	Яворницька І.В.
<i>Aromia moschata</i> (Linnaeus, 1758)	Волинська обл., м. Ковель	51.1309	24.4116	10.07.2016	1 особина*	
<i>Lucanus cervus</i> (Linnaeus, 1758)	Закарпатська обл., Виноградівський р-н, смт. Вилок	48.0653	22.4955	15.06.2011	1 особина, самець*	Мікола Н.О.
<i>Lucanus cervus</i> (Linnaeus, 1758)	м. Київ, Голосіївський ліс	50.2201	30.3030	Липень 2010	1 особина, самець*	Парнікоза І.Ю.
<i>Lucanus cervus</i> (Linnaeus, 1758)	м. Київ, Голосіївський ліс	50.2201	30.3030	Липень 2010	1 особина, самка*	Парнікоза І.Ю.
<i>Lucanus cervus</i> (Linnaeus, 1758)	Харківська обл.			Липень 2011	1 особина, самець*	Горбань М.Р.
<i>Lucanus cervus</i> (Linnaeus, 1758)	Харківська обл.			Червень 2010	3 особи, самці*	Горбань М.Р.
<i>Lucanus cervus</i> (Linnaeus, 1758)	Вінницька обл., м. Могилів-Подільський	48.2718	27.4829	2009	1 особина, самець*	Каспарова С.
<i>Lucanus cervus</i> (Linnaeus, 1758)	Львівська обл., Радехівський р-н, с. Стоянів	50.2247	24.3946	Червень 2011	1 особина, самець*	Таргинець О.
<i>Lucanus cervus</i> (Linnaeus, 1758)	м. Львів	49.4948	24.0051	24.06.2010	1 особина, самка*	Яворницька І.В.
<i>Lucanus cervus</i> (Linnaeus, 1758)	Закарпатська обл., Мукачівський р-н, смт. Чинадійово	48.3007	22.5030	Червень 2011	1 особина, самка*	Забава Ю.В.
<i>Lucanus cervus</i> (Linnaeus, 1758)	Львівська обл., Жовківський р-н, В'язівське лісництво	50.0946	24.0440	Червень 2011	1 особина, самка*	Горбань М.Р.
<i>Lucanus cervus</i> (Linnaeus, 1758)	Львівська обл., околиці м. Жовква	50.0318	23.5836	2010	1 особина, самка*	Горбань М.Р.
<i>Lucanus cervus</i> (Linnaeus, 1758)	м. Київ, ботанічний сад ім. акад. О.Фоміна	50.2635	30.3014	12.07.2011	1 особина, самка*	Затушевський А. Т.

Вид	Місце знахідки	Координати у десятинній системі		Дата знахідки	Додаткова інформація	Авторство знахідки
		широта	довгота			
<i>Lucanus cervus</i> (Linnaeus, 1758)	Тернопільська обл., Борщівський р-н, с. Озеряни	48.5330	25.5647	20.07.2014	1 особина, самка*	
<i>Lucanus cervus</i> (Linnaeus, 1758)	Закарпатська обл., Рахівський р-н, с. Кваси	48.0919	24.1650	19.07.2017	1 особина, самка*	
<i>Lucanus cervus</i> (Linnaeus, 1758)	Полтавська обл., Машівський р-н, с. Новий Тагамлик	49.2636	34.4213	Серпень 2017	1 особина, самець	Дикий І.В.
<i>Lucanus cervus</i> (Linnaeus, 1758)	Харківська обл., Зміївський р-н, с. Гайдари, нац. Парк Гомільшанські ліси	49.3500	36.2000	Липень 2016	10 особин, самці, самки	Дикий І.В.

В. А. Тімошенко

Національний природний парк «Гомільшанські ліси» (Україна)

Вул. Адміністративна, 25, м. Зміїв, Зміївський район, Харківська область, 63404

e-mail: timoshenkov@ua.fm

РІДКІСНІ ВИДИ ХРЕБЕТНИХ ТВАРИН ЛУГАНСЬКОЇ ОБЛАСТІ

Таблиця 1. Зустрічі видів хребетних тварин, які занесені до Червоної книги України, у Луганській області.

Вид	Місце знахідки	Координати у десятиградусній системі		Дата знахідки	Додаткова інформація	Авторство знахідки
		широта	довгота			
Точки зареєстровані під час експедицій в Антрацит та Лутугіно						
<i>Circus pygargus</i> (Linnaeus, 1758)	В районі с. Іллірія, степові ділянки, висота над рівнем моря 242 м	48.413883	38.95225	15.05.2013	1 ♀	Тімошенко В.А.
<i>Circus pygargus</i> (Linnaeus, 1758)	Височина 316 біля с. Нікітовка та балки Скелювата, висота над рівнем моря 313 м	48.353067	38.854517	23.05.2013	1 ♂	Тімошенко В.А.
<i>Circus pygargus</i> (Linnaeus, 1758)	Мигдальник західніше балки Горіхової, висота над рівнем моря 140 м	47.996333	39.128617	19.06.2013	1 ♀	Тімошенко В.А.
<i>Emberiza melanocephala</i> Scopoli, 1769	Північніше с. Іллірія, висота над рівнем моря 200 м	48.425667	38.989283	15.05.2013	1 ♂ співає	Тімошенко В.А.
<i>Somateria mollissima</i> (Linnaeus, 1758)	Височина 181, штучний став в балці північніше с. Іллірія, висота над рівнем моря 200 м	48.45445	38.9841	15.05.2013	1 ♀	Тімошенко В.А.
<i>Grus grus</i> (Linnaeus, 1758)	Став північніше с. Дьякове	47.97075	39.12155	19.06.2013	1	Тімошенко В.А.
<i>Otus scops</i> (Linnaeus, 1758)	Водотік з прудом та кам'яною бабою на гряді. На південний схід від траси Дьяково – Нижній нагольчик не доїзжаючи Нижнього Нагольчика	47.9938	39.087467	19.06.2013	Пара з виводком	Тімошенко В.А.
<i>Hierophis caspius</i> (Gmelin, 1789)	Південніше с. Іллірія, висота над рівнем моря 238 м	48.374233	38.989183	15.05.2013	1, до 1 м завдовжки	Тімошенко В.А.
<i>Hierophis caspius</i> (Gmelin, 1789)	По дорозі до м. Перевальськ, з півдня.	48.417853	38.795662	23.05.2013	1 ♂. Задавлений на дорозі	Тімошенко В.А.
<i>Hierophis caspius</i> (Gmelin, 1789)	Гора південніше с. Горіхове з мигдалем та вишнею степовою, висота над рівнем моря 191 м висота над рівнем моря 238 м	48.035033	39.157767	20.06.2013	Візуальна зустріч	Глотов С.
<i>Elaphe dione</i> (Pall., 1773)	Зустрінутий між точками: N 48° 25.586' E 39° 00.083' h = 231м та N 48° 24.997' E 39° 59.933' h = 201м Кам'янисте плато північніше Іллірії	48.423674	38.999575	23.05.2013	1 живий	Тімошенко В.А.
Точки зареєстровані під час досліджень в заповіднику «Трьохізбенський степ» (теріологічні об'єкти)						
<i>Sicista severtzovi</i> (Ognev, 1935)	Ловча лінія (конуси) №2 – степова ділянка	48.780933	38.9209	26.04.2012	1 конус 3	Тімошенко В.А.
<i>Sicista severtzovi</i> (Ognev, 1935)	Ловча лінія (конуси) №2 – степова ділянка	48.780933	38.9209	01.10.2012	1 ♂ конус 3	Тімошенко В.А.
<i>Ellobius talpinus</i> (Pallas, 1770)	Ловча лінія (конуси) №1 – топольове рідколісся	48.773433	38.919983	19.09-28.10.2011 25.09.2011	1 ♂ конус 1	Тімошенко В.А.

Вид	Місце знахідки	Координати у десятигнній системі		Дата знахідки	Додаткова інформація	Авторство знахідки
		широта	довгота			
<i>Ellobius talpinus</i> (Pallas, 1770)	- // -	48.773433	38.919983	23.04-12.05.2012 01.05.2012	1 ♂ конус 2	Тімошенков В.А.
<i>Ellobius talpinus</i> (Pallas, 1770)	Ловча лінія (конуси) №2 – степова ділянка	48.780933	38.9209	23.04-12.05.2012 01.05.2012	1 конус 3	Тімошенков В.А.
Точки зареєстровані під час досліджень в заповіднику «Трьохізбенський степ» (орнітологічні об'єкти – огар)						
<i>Casarca ferruginea</i> (Pallas, 1764)	Штучна водойма «Юпанки» - «Трьохізбенський степ»	48.783044	38.971555	19.05.2011	Пара (самець та самка)	Тімошенков В.А.
<i>Casarca ferruginea</i> (Pallas, 1764)	Штучна водойма «Юпанки» - «Трьохізбенський степ»	48.783044	38.971555	30.05.2012	2 пари (900)	Тімошенков В.А.
<i>Casarca ferruginea</i> (Pallas, 1764)	Торфяне озеро Кобозево «Трьохізбенський степ»	48.794137	38.977862	15.05.2012	пара	Тімошенков В.А.
<i>Casarca ferruginea</i> (Pallas, 1764)	Штучна водойма «Кожум'якіне» - «Трьохізбенський степ»	48.808299	38.907158	28.05.2012	Пара (обоє кричать різними голосами)	Тімошенков В.А.
<i>Casarca ferruginea</i> (Pallas, 1764)	- // -	48.808299	38.907158	15.03.2013	Політ одної утки	Тімошенков В.А.
<i>Casarca ferruginea</i> (Pallas, 1764)	Штучна водойма «Бондареве» - «Трьохізбенський степ»	48.802324	38.928269	11.04.2013	Перша зустріч, один	Тімошенков В.А.
<i>Casarca ferruginea</i> (Pallas, 1764)	- // -	48.802324	38.928269	29.04.2013	3 (♂ кричить, улетіли)	Тімошенков В.А.
<i>Casarca ferruginea</i> (Pallas, 1764)	Над селищем Калаус (між Трьохізбенкою та Кряківкою)	48.772501	38.918536	1.04.2012	1 огар 15 ²⁰	Тімошенков В.А.

Література

1. Андрієнко Т., Попович С., Парчук Г. та ін. Програма літопису природи для заповідників та національних природних парків : Метод. посіб. / Під ред. Т. Л. Андрієнко. – Київ : Академперіодика, 2002. – 103 с.
2. Тімошенков В. А., Тімошенкова В. В. Організація стаціонарних досліджень на території відділення Луганського природного заповідника «Трьохізбенський степ» // Регіональні аспекти флористичних і фауністичних досліджень : матеріали Третьої міжнар. наук.-практ. конф. / М-во екології та природ. ресурсів України, Нац. природ. парк «Черемоський» та ін. – Чернівці, 2016 – С.154–157.
3. Червона книга України. Тваринний світ / За ред. І. А. Акімова. – Київ : Глобалконсалтинг, 2009. – 600 с.

В. А. Тімошенко,
В. В. Тімошенкова

Національний природний парк «Гомільшанські ліси» (Україна)
Вул. Адміністративна, 25, м. Зміїв, Зміївський район, Харківська область, 63404
e-mail: timoshenkov@ua.fm, timvalentine@ukr.net

РІДКІСНІ ВИДИ ХРЕБЕТНИХ В НПП «ГОМІЛЬШАНСЬКІ ЛІСИ» ТА ОКОЛИЦЯХ М. ЗМІЄВА

Таблиця 1. Зустрічі видів хребетних тварин, які занесені до Червоної книги України, в НПП «Гомільшанські ліси» та околицях міста Зміїв.

Вид	Місце знахідки	Координати у десятиградусній системі		Дата знахідки	Додаткова інформація	Авторство знахідки
		широта	довгота			
<i>Coronella austriaca</i> Laurenti, 1768	Озеро Перегон	49.585940	36.368952	26.05.2016	1 жива	Тімошенкова В.В.
<i>Coronella austriaca</i> Laurenti, 1768	Околиця с. Гайдари. На виїзді від бази ROST	49.619958	36.314906	03.10.2016	1 juv мертва на асфальті	Тімошенко В.А.
<i>Coronella austriaca</i> Laurenti, 1768	Біля Гайдар. На повороті дороги – пересічення дороги з газогоном (На узліссі)	49.6752417	36.3264022	05.08.2017	1 juv мертва	Тімошенко В.А.
<i>Coronella austriaca</i> Laurenti, 1768	Околиці Зміїва	49.6752417	36.3264022	06.08.2017	1 жива на дорозі	Тімошенко В.А.
<i>Coronella austriaca</i> Laurenti, 1768	С. Коропове.	49.589784	36.347180	20.10.2017	1 розчавлена	Тімошенко В.А.
<i>Vipera nikolskii</i> Vedmederja, Grubant et Rudaeva, 1986	Околиця с. Гайдари. Дорога Зміїв - Гайдари.	49.633743	36.314052	19.05.2015	1 ad розчавлена на асфальті	Тімошенкова В.В.
<i>Vipera nikolskii</i> Vedmederja, Grubant et Rudaeva, 1986	Околиця с. Гайдари. Дорога Зміїв - Гайдари. (на тому ж місці, що і вперше)	49.633743	36.314052	24.08.2015	1 juv розчавлена на асфальті	Тімошенко В.А.,
<i>Vipera nikolskii</i> Vedmederja, Grubant et Rudaeva, 1986	Луг біля Білого озера, с. Задінецьке	49.619810	36.338986		1 ad жива	Тімошенко В.А.
<i>Otus scops</i> Linnaeus, 1758	Околиці Змієва. Біля виїзду на трасу з боку Гайдарів (не доїзжаючи мікрорайона).	49.678220,	36.325952	20.07.2017	1 на дротах електrolinії	Тімошенко В.А.
<i>Otus scops</i> Linnaeus, 1758	Околиці Змієва. Біля виїзду на трасу з боку Гайдарів (не доїзжаючи мікрорайона).	49.678220,	36.325952	23.07.2017	2 на дротах електrolinії	Тімошенко В.А.
<i>Circus cyaneus</i> Linnaeus, 1766	Зміїв – Гайдари (поле).	49.641001	36.302138	27.07.2017	1♀	Тімошенко В.А.

Література

1. Андрієнко Т., Попович С., Парчук Г. та ін. Програма літопису природи для заповідників та національних природних парків : Метод. посіб. / Під ред. Т. Л. Андрієнко. – Київ : Академперіодика, 2002. – 103 с.
2. Банников А. Г., Даревский И. С., Ищенко В. Г. и др. Определитель земноводных и пресмыкающихся фауны СССР // Учеб. пособие для студ. в биол. спец. пед. ин-тов. – Москва : Просвещение, 1977. – 416 с.
3. Марисова І.В., Талпош В.С. Птахи України. Польовий визначник // Київ: Головне видавництво видавничого об'єднання «Вища школа», 1984. – 184 с.
4. Червона книга України. Тваринний світ / За ред. І. А. Акімова. – Київ : Глобалконсалтинг, 2009. – 600 с.

П. В. Ткаченко
 Чорноморський біосферний заповідник НАН України,
 м. Гола Пристань, Херсонська область, Україна, 75600, bsbr-priemn@ukr.net

ВІДОМОСТІ ПРО ЗНАХІДКИ ВИДІВ РИБ, ЗАНЕСЕНИХ ДО ЧЕРВОНОЇ КНИГИ УКРАЇНИ В РАЙОНІ ЧОРНОМОРЬСЬКОГО БІОСФЕРНОГО ЗАПОВІДНИКА НАН УКРАЇНИ (ТЕНДРІВСЬКА, ЯГОРЛИЦЬКА ЗАТОКИ ТА ПРИЛЕГЛА ДО НИХ АКВАТОРІЯ ЧОРНОГО МОРЯ) У 2009–2017 РР.

Вид	Місце знахідки	Координати у десятигрішній системі		Дата знахідки	Додаткова інформація	Авторство знахідки
		широта	довгота			
Осетер російський <i>Acipenser gueldenstaedtii</i> Brandt et Ratzeburg	Тендрівська та Ягорлицька затоки (ТЗ та ЯЗ) та прилегле до них Чорне море (ЧМ)	46.57803* 46.45051 46.12248 45.98013	31.50961* 32.01637 31.39802 32.48141	Щороку, протягом року	Міграція та сезонні скупчення, від десятків до кількох сотень особин за рік	Ткаченко П.В., 2012, 2017.
Севрюга звичайна <i>Acipenser stellatus</i> Pallas	ТЗ, ЯЗ та ЧМ	46.57803* 46.45051 46.12248 45.98013	31.50961* 32.01637 31.39802 32.48141	Щороку, протягом року	Міграція та сезонні скупчення, від десятків до кількох сотень особин за рік	Ткаченко П.В., 2012, 2017.
Білуга звичайна <i>Huso huso</i> (Linnaeus)	ТЗ, ЯЗ та ЧМ	46.57803* 46.45051 46.12248 45.98013	31.50961* 32.01637 31.39802 32.48141	Щороку, протягом року	Міграція та сезонні скупчення, від десятків до кількох сотень особин за рік	Ткаченко П.В., 2012, 2017.
Лосось чорноморський <i>Salmo labrax</i> Pallas	ТЗ, ЯЗ та ЧМ	46.57803* 46.45051 46.12248 45.98013	31.50961* 32.01637 31.39802 32.48141	Щороку, протягом року	Міграція та сезонні скупчення, від поодиноких до кількох десятків особин за рік	Ткаченко П.В., 2012; Ткаченко П.В.
Морський чорт європейський <i>Lophius piscatorius</i> Linnaeus	Чорне море, в 15 км на південь від о. Тендра	46.02715	31.78546	Грудень 2016 року	Міграція, 2 особини.	Ткаченко П.В., 2017; ** Знахідка під питанням
Морська голка товсторила <i>Syngnathus variegatus</i> Pallas	ТЗ, західний берег п-ова Білі Кучугури	46.25038	31.66517	14.08.2015	Міграція, 5 особин, самці	Ткаченко П.В., 2016.
Морська голка товсторила <i>Syngnathus variegatus</i> Pallas	ЧМ біля Смаленської перемоїни на о. Тендра	46.17101	32.03961	20-25.05.2016	Міграція, 2 особини	Ткаченко П.В., 2016
Морська голка товсторила <i>Syngnathus variegatus</i> Pallas	ТЗ, західний берег п-ова Білі Кучугури	46.25038	31.66517	18.08.2016	Міграція, 2 особини, самці	Ткаченко П.В., 2017.
Морська голка товсторила <i>Syngnathus variegatus</i> Pallas	ТЗ, біля оголовка о. Тендра	46.30134	31.53764	25.08.2017	Міграція, 2 особини	Ткаченко П.В., 2017.
Морська голка тонкоріла <i>Syngnathus tenuirostris</i> Rathke	ЧМ біля Кінбурна	46.52439	31.56624	07.05.2009	Міграція, 2 особини, самці	Ткаченко П.В., 2012, 2016
Морська голка тонкоріла <i>Syngnathus tenuirostris</i> Rathke	ЧМ біля Кінбурна	46.52439	31.56624	06.06.2009	Міграція, 2 особини, самці	Ткаченко П.В., 2012, 2016
Морська голка тонкоріла <i>Syngnathus tenuirostris</i> Rathke	ТЗ біля Австрійського знака	46.21774	31.75250	22.11.2015	Міграція, 1 особина, самець	Ткаченко П.В., 2016
Морська голка тонкоріла <i>Syngnathus tenuirostris</i> Rathke	ЧМ біля с. Лазурне	46.07408	32.49024	Серпень 2015	Міграція, кілька особин	Ткаченко П.В., 2016

Вид	Місце знахідки	Координати у десятичній системі		Дата знахідки	Додаткова інформація	Авторство знахідки
		широта	довгота			
Морська голка тонкорила <i>Syngnathus tenuirostris</i> Rathke	ЧМ біля Кінбурна	46.51204	31.59306	28.04.2016	Міграція, 2 особини	Ткаченко П.В., 2016
Морська голка тонкорила <i>Syngnathus tenuirostris</i> Rathke	ЧМ біля нової Смальської перемоїни на о. Тендра	46.16206	32.08678	29.04.2016 15.05.2016	Міграція, по 1 особині	Ткаченко П.В., 2016
Морська голка тонкорила <i>Syngnathus tenuirostris</i> Rathke	ТЗ, біля оголовка о. Тендра	46.29039	31.54369	25.08.2017	Міграція, кілька особин	Ткаченко П.В., 2017.
Морський коник довгорилий <i>Hippocampus guttulatus</i> Cuvier	ТЗ, ЯЗ та ЧМ	46.57803* 46.45051 46.12248 45.98013	31.50961* 32.01637 31.39802 32.48141	Щороку, протягом теплого сезону з березня по листопад	Розмноження, міграція та сезонні скупчення, від десятків-сотень особин за рік в одні роки до кількох тисяч особин за день в інші роки.	Ткаченко П.В., 2016, 2017.
Тригла жовта <i>Chelidonichthys lucernus</i> (Linnaeus)	ТЗ, ЯЗ та ЧМ	46.57803* 46.45051 46.12248 45.98013	31.50961* 32.01637 31.39802 32.48141	Щороку, протягом теплого сезону з березня по листопад	Міграція, по 1-3 особини на рік	Ткаченко П.В., 2012; Ткаченко П.В.
Судак морський, буговець <i>Sander marinus</i> Cuvier	Південно-західна частина Дніпровсько-Бузького лиману	46.53966* 46.51634 46.61362 46.65469 46.64349	31.57808* 31.87452 32.04975 31.90653 31.60592	Щороку, протягом теплого сезону з березня по листопад	Сезонні скупчення від десятків до кількох сотень особин за рік	Ткаченко П.В., 2015; Романь А.М., Афанасьєв С.А., Ткаченко П.В., 2017.
Горбань темний <i>Sciaena umbra</i> Linnaeus	ЧМ біля Смальської перемоїни на о. Тендра	46.17101	32.03961	24.06.2011	Міграція, 2 особини	Ткаченко П.В., 2011.
Горбань темний <i>Sciaena umbra</i> Linnaeus	ЧМ біля Кінбурна	46.47789	31.64810	02-05.07.2014	Міграція, 2 рази по 1 особині	Ткаченко П.В.
Горбань темний <i>Sciaena umbra</i> Linnaeus	ЧМ біля Потіївської ділянки ЧБЗ	46.13010	32.22946	11.09.2014	Міграція, 1 особина	Ткаченко П.В.
Горбань світлий <i>Umbrina cirrosa</i> Linnaeus	ЯЗ, південно-східне узбережжя	46.35311	31.98642	22.10.2008	Міграція, 1 особина	Ткаченко П.В., 2011, 2012.
Горбань світлий <i>Umbrina cirrosa</i> Linnaeus	ЯЗ, південне узбережжя	46.33397	31.86493	05.09.2010	Міграція, 1 особина	Ткаченко П.В., 2011, 2012.
Горбань світлий <i>Umbrina cirrosa</i> Linnaeus	ЧМ біля Кінбурна	46.48269	31.64121	24.09.2014	Міграція, 2 особини	Ткаченко П.В., 2017.
Піскарка сіра <i>Callionymus risso</i> Lesueur	ЧМ біля Кінбурна	46.45731	31.67147	20.06.2013	Міграція, 2 особини	Куракін О.П., Ткаченко П.В.
Бичок-пуголовочок Браунера <i>Bentophyloides brauneri</i> Beling et Iljin	Східна (кутова) частина ТЗ	46.13980	32.23161	20.05.1983	Сезонні скупчення 3 особини	Про знахідку стало відомо тільки зараз по ревізії Манило Л.Г., 2014

* – взагалі по усім акваторіям району між всіма вказаними по даному виду координатами;

** – дана знахідка під питанням, оскільки отримані тільки усні дані від достатньо кваліфікованих свідків, але не підтверджені зборами.

Публікації, в яких вказано про дані знахідки:

1. Манило Л. Г. Рыбы семейства бычковые (Perciformes, Gobiidae) морских и солоноватых вод Украины. – Киев: «Наукова думка», 2014. – 244 с.
2. Ткаченко П. В. Горбыли Sciaenidae в Тендровском и Ягорлыцком заливах и прилегающих к ним акваториях Черного моря // Тезисы междунар. ихтиол. науч. – практич. конференци «Современные проблемы теоретической и практической ихтиологии» – Одесса: «Феникс». – 2011. – С. 224 – 227.
3. Ткаченко П.В. Динамика состояния популяций редких видов рыб Тендровского и Ягорлыцкого заливов и смежных акваторий Черного моря с 2006 по 2011 годы // «Природничий альманах»- Херсон: ПАО «Херсонська міська друкарня». – 2012. – Вып. 18. – С. 194-198.
4. Ткаченко П.В. О встречаемости морского судака *Sander marinus* (Cuvier, 1828) в районе Черноморского биосферного заповедника и юго-западной части Днепровско-Бугского лимана в последние 20 лет // Наукові записки Тернопільського національного педагогічного університету. Серія: Біологія. – 2015. – Спецвипуск: гідроекологія, вип. № 3-4 (64). – С. 637 – 639.
5. Ткаченко П.В. *Syngnathus variegatus* Pallas, 1814 и другие пучкожаберные Syngnathidae (Bonaparte, 1831) (Syngnathiformes) в районе Черноморского биосферного заповедника НАН Украины // Тези ІХ міжнар. іхтіол. наук. – практич. конференції «Сучасні проблеми теоретичної і практичної іхтіології» – м. Одеса, ТЕС. – 2016. – С. 256 – 259.
6. Романь А.М., Афанасьев С.А., Ткаченко П.В. Новая находка морского судака *Sander marinus* (Cuvier, 1828) (Pisces, Percidae) с краткими замечаниями по морфологии симпатрических представителей рода. // Гидробиологический журнал, 2017. – Т.. – №5. – С..
7. Ткаченко П.В. Изменения в ихтиофауне Тендровского, Ягорлыцкого заливов и прилегающей к ним акватории Черного моря в последние годы // Матеріали Х міжнар. іхтіол. наук. – практич. конференції «Сучасні проблеми теоретичної і практичної іхтіології», Київ, 19-21 вересня 2017 р. – Херсон: Видавець ФОП Гринь Д.С. – 2017. – С. 326 – 331.

І. Я. Трускавецька, к.і.н., доцент
ДВНЗ «Переяслав-Хмельницький ДПУ імені Григорія Сковороди»,
кафедра біології та методики навчання

КОМАХИ ОКОЛИЦЬ БУЧАКА ЧЕРКАСЬКОЇ ОБЛАСТІ, ЗАНЕСЕНІ ДО ЧЕРВОНОЇ КНИГИ УКРАЇНИ

Бучак – одне з небагатьох сіл, що розкинулося посеред лісів на узгір'ях Дніпра, на правому березі нижньої акваторії Канівського водосховища за двадцять кілометрів від м. Канева Черкаської області України.

На першому курсі студенти Переяслав-Хмельницького державного педагогічного університету імені Григорія Сковороди спеціальностей «Географія» та «Біологія» проходять влітку комплексну навчально-польову практику згідно стандартів та навчальних планів МОНУ для вищих навчальних закладів. Практика проходить в районі Канівських дислокацій в одному з найбільш цінних у науковому відношенні Бучацько-Трахтемирівському відрізку Дніпровського узбережжя. Це надзвичайно своєрідна за геологічною будовою територія на Правобережжі Дніпра між селами Трахтемирів, Ковалі і Конча. Район дислокацій приурочений до схилу Українського щита в бік

Дніпровсько-Донецької западини В. О. Петрашенко (2005, с.2-6).

Проведені нами спостереження впродовж 2016-2017 рр. на досліджуваній території, а саме з: 15.06. по 11.07. 2016 р. та з 28.06 по 15.07.2017 р. з вивчення ентомокомплексів є спробою встановити видовий склад комах досліджуваної території приділяючи особливу увагу охоронюваним видам, як найбільш вразливим компонентам біоти.

Маршрут екскурсії проходив через узлісся, лісові галявини, ділянки з підлісом, з загиблими і зрубаними деревами, сухостоєм і пеньками.

Аналіз результатів наших спостережень показав, що у складі видової структури ентомофауни в біотопах зазначеної території (ліси, луки, поле, лісові галявини) є види комах що занесено до Червоної книги України.

Результати подано в таблиці.

Вид	Місце знахідки	Координати у десятиградусній системі		Дата знахідки	Додаткова інформація	Авторство знахідки
		широта	довгота			
<i>Lucanus cervus cervus</i>	с. Бучак на березі Канівського водосховища, мішаний ліс	49.86626	31.43017	28.06., 30.06, 02.07. 05.07.2016	7 особин самці, 3 особини самки	Трускавецька І.Я.
				30.06., 03.07. 05.07. 09.07.2017	5 особин самці, 4 особини самки	
<i>Papilio machaon</i>	с. Бучак на березі Канівського водосховища, лісова галявина, луки			29.06.2016	3 особини	
				8.07.2017	2 особини	
<i>Plebeius pylaon</i>	с. Бучак на березі Канівського водосховища, лісові галявини			24.06., 25.06.2016	8 особин самці, 6 особин самки	
				22.07. 23.07.2017	10 особин самці, 9 особин самки	
<i>Erebia manto</i>	с. Бучак на березі Канівського водосховища, лісові галявини			11.07.2016	3 особини	
				10.07. 12.07.2017	4 особини	
<i>Saga pedo</i>	с. Бучак на березі Канівського водосховища, ділянки з густим різнотрав'ям			10.07. 2016	1 особина	
				09.07. 2017	1 особина	
<i>Anax imperator</i>	с. Бучак на березі Канівського водосховища, на березі озера Бучак			28.06., 29.06., 01.07., 04.07.2016	12 особин	
				23.06., 25.06., 27.06., 03.07., 05.07., 09.07.2017	16 особин	

Список літератури

1. *Єрмоленко В. М., Ключко З. Ф.* Визначник комах. – Київ: Ра-
дянська школа, 1971. – 182 с.
2. *Некрутенко Ю., Чиколовець В.* Денні метелики України. –
Київ: Видавництво Раєвського, 2005. – 232 с.
3. *Петрашенко В. О.* Історичний ландшафт Бучацько-Трах-
темирівської ділянки Канівського Подніпров'я / В. О. Пе-
трашенко // Екологічний вісник. – травень-червень,
2005. – С. 2-6.
4. Червона книга України. Тваринний світ / ред. І. А. Акімова.
Київ: Глобалконсалтинг, 2009. – 600 с.

А. Тупіков
НПП «Дворічанський»
смт Дворічна
e-mail: a.i.tupikov@gmail.com

ЗНАХІДКИ ВИДІВ ТВАРИН У ХАРКІВСЬКІЙ ТА ДОНЕЦЬКІЙ ОБЛАСТЯХ, З ЧИСЛА ЗАНЕСЕНИХ ДО ЧЕРВОНОЇ КНИГИ УКРАЇНИ.

Дана публікація містить в собі короткі відомості щодо зустрічей видів тварин включених до третього видання Червоної книги України. Наведені дані були зібрані протягом польових сезонів починаючи з 2003 по 2017 р. Не всі відомості є авторськими. В деяких випадках до таблиці включено фотографічно підтвержені дані інших респондентів.

Координати місць знахідок визначались різними методами. Власні дані щодо зустрічей видів в більшос-

ті збирались за допомогою ручного GPS-навігатора та мають географічну похибку місцезнаходження до 10 м. Щодо інших респондентів – визначення відбувалось за допомогою онлайн-сервісу GoogleMaps або QGIS та може містити похибку у географічному розташуванні до 500 м.

Більша частина даних публікується вперше. Дані з території Дворічанського району Харківської області наведені у відповідних томах Літопису природи національного природного парку «Дворічанський».

Вид	X	Y	Дата (діапазон дат)	Додаткова інформація	Автор
<i>Hirudo medicinalis</i>	37.710400	49.851975	2014–2017	Наведені дані опубліковані у відповідних томах Літопису природи НПП «Дворічанський».	Тупіков А.
<i>Drepanosaurus birostratus</i>	37.710496	49.852114	2015–2017	Наведені дані опубліковані у відповідних томах Літопису природи НПП «Дворічанський».	Новіков. О., Тупіков А.
<i>Drepanosaurus birostratus</i>	37.727070	49.866827	2017		Терехова В., Тупіков А.
<i>Scutigera coleoptrata</i>	37.555130	49.045983	2004		Тупіков А.
<i>Scutigera coleoptrata</i>	37.521495	48.730134	2013		Тупіков А.
<i>Scutigera coleoptrata</i>	37.560950	48.727431	2010		Тупіков А.
<i>Scutigera coleoptrata</i>	36.318258	49.628088	2013		Тупіков А.
<i>Empusa pennicornis</i>	38.912926	47.964677	2011		Тупіков А.
<i>Saga pedo</i>	37.747568	49.896960	2016	Наведені дані опубліковані у відповідних томах Літопису природи НПП «Дворічанський».	Тупіков А.
<i>Saga pedo</i>	37.685994	48.745116	2016		Тупіков А.
<i>Saga pedo</i>	37.711915	48.738338	2014		Тупіков А.
<i>Saga pedo</i>	37.646405	48.767947	2015		Тупіков А.
<i>Calosoma sycophanta</i>	37.552139	49.056472	2003		Тупіков А.
<i>Carabus stscheglowi</i>	37.692494	48.803299	2011		Височин, М., Тупіков А.
<i>Osmoderma eremita</i>	37.531475	49.026441	2003		Тупіков А.
<i>Lucanus cervus</i>	37.605933	48.730900	2010		Тупіков А.
<i>Lucanus cervus</i>	37.590484	48.727829	2005		Тупіков А.
<i>Lucanus cervus</i>	37.560905	48.727390	2009		Тупіков А.
<i>Lucanus cervus</i>	37.541915	48.677131	2011		Тупіков А.
<i>Lucanus cervus</i>	37.485652	48.663102	2011		Тупіков А.
<i>Lucanus cervus</i>	37.467156	48.652642	2011		Тупіков А.
<i>Lucanus cervus</i>	37.446814	48.636195	2011		Тупіков А.
<i>Lucanus cervus</i>	37.569670	48.703587	2013		Тупіков А.

Вид	X	Y	Дата (діапазон дат)	Додаткова інформація	Автор
<i>Lucanus cervus</i>	37.696456	48.800529	2011		Тупіков А.
<i>Lucanus cervus</i>	37.552647	49.046502	2017		Тупіков А.
<i>Lucanus cervus</i>	37.525825	49.027821	2005-2017		Тупіков А.
<i>Lucanus cervus</i>	37.403430	49.009133	2017		Тупіков А.
<i>Lucanus cervus</i>	37.545651	48.963847	2016		Тупіков А.
<i>Lucanus cervus</i>	37.761601	48.930927	2015		Тупіков А.
<i>Lucanus cervus</i>	36.753164	48.708226	2011		Тупіков А.
<i>Lucanus cervus</i>	37.351309	48.995096	2013		Тупіков А.
<i>Lucanus cervus</i>	37.421870	48.995038	2013		Тупіков А.
<i>Lucanus cervus</i>	37.884971	48.878606	2017		Тупіков А.
<i>Lucanus cervus</i>	37.645789	49.809285	2012-2017		Тупіков А.
<i>Lucanus cervus</i>	37.672955	49.837387	2012-2017		Тупіков А.
<i>Lucanus cervus</i>	37.682621	49.844922	2012-2017		Тупіков А.
<i>Lucanus cervus</i>	37.683119	49.848967	2012-2017		Тупіков А.
<i>Lucanus cervus</i>	37.707269	49.855867	2012-2017		Тупіков А.
<i>Lucanus cervus</i>	37.731195	49.873785	2012-2017		Тупіков А.
<i>Lucanus cervus</i>	37.717054	49.894676	2012-2017		Тупіков А.
<i>Lucanus cervus</i>	37.767866	49.944524	2012-2017		Тупіков А.
<i>Lucanus cervus</i>	37.581184	49.950157	2016		Тупіков А.
<i>Lucanus cervus</i>	37.653239	50.018343	2016		Тупіков А.
<i>Lucanus cervus</i>	37.607153	49.832091	2017		Тупіков А.
<i>Lucanus cervus</i>	35.513656	49.403969	2017		Тупіков А.
<i>Lucanus cervus</i>	37.561601	49.382239	2017		Тупіков А.
<i>Dorcadion equestre</i>	37.685326	48.746122	2005-2017		Тупіков А.
<i>Dorcadion equestre</i>	37.675370	48.665379	2005-2017		Тупіков А.
<i>Dorcadion equestre</i>	37.486864	48.665166	2005-2017		Тупіков А.
<i>Dorcadion equestre</i>	37.567783	49.023241	2012		Тупіков А.
<i>Dorcadion equestre</i>	36.351159	49.661730	2016		Тупіков А.
<i>Dorcadion equestre</i>	36.593044	50.084342	2015		Тупіков А.
<i>Dorcadion equestre</i>	37.662993	49.810596	2016		Тупіков А.
<i>Mantispa aphavexelte</i>	37.796722	49.944067	2016		Величко Г.І.
<i>Papilio machaon</i>	37.679857	48.441598	2015		Тупіков А.
<i>Papilio machaon</i>	37.484592	48.666462	2012-2016		Тупіков А.
<i>Papilio machaon</i>	37.687874	48.660234	2011-2017		Тупіков А.
<i>Papilio machaon</i>	37.687782	48.744262	2008-2017		Тупіков А.
<i>Papilio machaon</i>	37.717823	48.738375	2015		Тупіков А.
<i>Papilio machaon</i>	37.679886	48.756712	2011-2014, 2016		Тупіков А.
<i>Papilio machaon</i>	37.620663	48.771761	2015		Тупіков А.
<i>Papilio machaon</i>	37.665466	48.793139	2011		Тупіков А.
<i>Papilio machaon</i>	37.544445	48.804560	2015		Тупіков А.
<i>Papilio machaon</i>	37.893089	48.875061	2017		Тупіков А.
<i>Papilio machaon</i>	37.547706	48.902996	2015		Тупіков А.
<i>Papilio machaon</i>	37.666668	49.027021	2014		Тупіков А.
<i>Papilio machaon</i>	37.520241	49.026852	2015		Тупіков А.
<i>Papilio machaon</i>	37.423939	49.026684	2010		Тупіков А.
<i>Papilio machaon</i>	37.403898	49.118307	2004-2012		Тупіков А.
<i>Papilio machaon</i>	37.406601	49.110526	2011		Тупіков А.

Вид	X	Y	Дата (діапазон дат)	Додаткова інформація	Автор
<i>Papilio machaon</i>	37.639546	49.240564	2015		Тупіков А.
<i>Papilio machaon</i>	37.128166	49.303958	2017		Тупіков А.
<i>Papilio machaon</i>	37.541260	48.675090	2011		Тупіков А.
<i>Papilio machaon</i>	37.796649	49.787744	2017		Тупіков А.
<i>Papilio machaon</i>	37.518558	49.921440	2016		Тупіков А.
<i>Papilio machaon</i>	37.309174	49.923788	2016		Тупіков А.
<i>Papilio machaon</i>	37.180203	49.992767	2015		Тупіков А.
<i>Iphiclides podalirius</i>	37.704588	48.665084	2014		Тупіков А.
<i>Iphiclides podalirius</i>	37.651116	48.713755	2015		Тупіков А.
<i>Iphiclides podalirius</i>	37.755229	48.746422	2015		Тупіков А.
<i>Iphiclides podalirius</i>	37.688313	48.755910	2013		Тупіков А.
<i>Iphiclides podalirius</i>	37.510086	48.674730	2015		Тупіков А.
<i>Iphiclides podalirius</i>	37.487856	48.651430	2016		Тупіков А.
<i>Iphiclides podalirius</i>	37.408073	49.007317	2017		Тупіков А.
<i>Iphiclides podalirius</i>	37.406485	49.123164	2016		Тупіков А.
<i>Iphiclides podalirius</i>	37.634996	49.252691	2015		Тупіков А.
<i>Iphiclides podalirius</i>	37.709712	49.523910	2016		Тупіков А.
<i>Zerynthia polyxena</i>	37.657828	48.764748	2017		Тупіков А.
<i>Zerynthia polyxena</i>	37.717223	48.737924	2015		Тупіков А.
<i>Zerynthia polyxena</i>	37.775502	48.717033	2015		Тупіков А.
<i>Parnassius mnemosyne</i>	37.516122	49.029443	2015		Тупіков А.
<i>Neolycaena rhymnus</i>	37.630963	48.771650	2016		Тупіков А.
<i>Neolycaena rhymnus</i>	37.693276	48.665304	2016		Тупіков А.
<i>Neolycaena rhymnus</i>	37.631135	49.780282	2017		Тупіков А.
<i>Catocala fraxini</i>	37.673707	49.823326	2015		Тупіков А.
<i>Megarhyssa perlata</i>	37.688285	48.743964	2014		Тупіков А.
<i>Xylocopa valga</i>	36.324503	49.627187	2015		Тупіков А.
<i>Xylocopa valga</i>	36.296351	49.618263	2016		Тупіков А.
<i>Xylocopa valga</i>	37.728457	49.874536	2014-2017		Тупіков А.
<i>Xylocopa valga</i>	37.676100	49.829045	2017		Тупіков А.
<i>Xylocopa valga</i>	37.550482	49.075099	2016		Тупіков А.
<i>Xylocopa valga</i>	37.642815	48.765492	2017		Тупіков А.
<i>Xylocopa valga</i>	37.469501	48.653151	2014		Тупіков А.
<i>Megascolia maculata</i>	37.679950	48.758898	2016		Тупіков А.
<i>Megascolia maculata</i>	37.549804	49.071849	2014		Тупіков А.
<i>Megascolia maculata</i>	37.716230	49.852159	2013-2017		Тупіков А.
<i>Megascolia maculata</i>	36.327014	49.626256	2015		Тупіков А.
<i>Eudontomyzon mariae</i>	37.404310	49.118413	2011		Тупіков А.
<i>Eudontomyzon mariae</i>	37.756516	48.921047	2008		Тупіков А.
<i>Coronella austriaca</i>	37.647768	48.765963	2008-2017		Тупіков А.
<i>Coronella austriaca</i>	37.684160	48.746271	2008-2017		Тупіков А.
<i>Coronella austriaca</i>	37.672219	48.669765	2008-2017		Тупіков А.
<i>Coronella austriaca</i>	37.698998	48.767844	2016		Тупіков А.
<i>Coronella austriaca</i>	37.540040	48.907946	2014		Тупіков А.
<i>Coronella austriaca</i>	37.528367	49.025150	2014		Тупіков А.
<i>Coronella austriaca</i>	37.461762	49.093204	2015		Тупіков А.
<i>Coronella austriaca</i>	37.405457	49.112534	2016		Тупіков А.
<i>Coronella austriaca</i>	37.730755	49.879371	2016		Тупіков А.

Вид	X	Y	Дата (діапазон дат)	Додаткова інформація	Автор
<i>Coronella austriaca</i>	36.284875	50.088151	2016		Тупіков А.
<i>Coronella austriaca</i>	36.572150	50.076255	2016		Тупіков А.
<i>Coronella austriaca</i>	36.328323	49.626496	2016		Тупіков А.
<i>Elaphe dione</i>	Тупіков, А. И., Зиненко, А. И. «Распространение узорчатого полоза <i>Elaphe dione</i> (Reptilia, Colubridae) в Украине: исторический аспект и современное состояние.» Вісник Дніпропетровського Університету. Біологія, Екологія, т. 23, вып. 2, 2015, с. 91–99.				Тупіков А.
<i>Vipera nikolskii</i>	36.312601	49.616153	2016		Тупіков А.
<i>Vipera nikolskii</i>	36.328995	49.624855	2016		Тупіков А.
<i>Vipera nikolskii</i>	37.463333	49.033273	2016		Тупіков А.
<i>Vipera nikolskii</i>	37.527534	49.025395	2016		Тупіков А.
<i>Vipera nikolskii</i>	37.542469	48.982039	2014		Тупіков А.
<i>Vipera nikolskii</i>	37.359628	48.996859	2011		Тупіков А.
<i>Vipera renardi</i>	Тупіков, А. И., Зиненко, А. И. «Распространение степной гадюки <i>Vipera renardi</i> (Reptilia, Viperidae) в Харьковской области.» Вісник Дніпропетровського Університету. Біологія, Екологія, т. 23, вып. 2, 2015, с. 172–176				Тупіков А.
<i>Tadorna ferruginea</i>	37.687592	48.437618	2011		Тупіков А.
<i>Tadorna ferruginea</i>	37.746300	48.744181	2011		Тупіков А.
<i>Tadorna ferruginea</i>	37.609658	49.282913	2015		Тупіков А.
<i>Tadorna ferruginea</i>	37.815995	49.778926	2017		Тупіков А.
<i>Tadorna ferruginea</i>	37.753252	49.912701	2016	Наведені дані опубліковані у відповідних томах Літопису природи НПП «Дворічанський».	Тупіков А.
<i>Pandion haliaetus</i>	37.782607	49.938450	2012	Опубліковано у Віснику Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна. Серія Біологія. – 2014. – №1097	Тупіков А.
<i>Milvus migrans</i>	37.796683	49.943974	2017	Наведені дані опубліковані у відповідних томах Літопису природи НПП «Дворічанський».	Тупіков А.
<i>Milvus migrans</i>	37.730958	49.873748	2017		Тупіков А.
<i>Milvus migrans</i>	37.664525	49.809540	2016		Тупіков А.
<i>Milvus migrans</i>	37.611126	49.286629	2015		Тупіков А.
<i>Milvus migrans</i>	37.405540	49.112299	2011		Тупіков А.
<i>Milvus migrans</i>	37.519180	49.023506	2011		Тупіков А.
<i>Milvus migrans</i>	37.666208	49.018947	2011		Тупіков А.
<i>Milvus migrans</i>	37.690498	48.744859	2017		Тупіков А.
<i>Buteo rufinus</i>	35.996672	49.668589	16.04.2014	Пара поруч із гніздом	Тупіков А.
<i>Hieraaetus pennatus</i>	37.666937	50.012099	2015		Тупіков А.
<i>Hieraaetus pennatus</i>	37.706248	49.891928	2017		Тупіков А.
<i>Hieraaetus pennatus</i>	37.730795	49.873677	2017		Тупіков А.
<i>Hieraaetus pennatus</i>	37.659813	49.809524	2016		Тупіков А.
<i>Hieraaetus pennatus</i>	37.709673	48.738163	2014		Тупіков А.
<i>Haliaeetus albicilla</i>	37.810910	49.960635	2017		Тупіков А.
<i>Haliaeetus albicilla</i>	37.784034	49.954022	2017		Тупіков А.
<i>Haliaeetus albicilla</i>	37.672025	49.807956	2015		Тупіков А.
<i>Haliaeetus albicilla</i>	37.557653	49.430195	2017		Тупіков А.
<i>Haliaeetus albicilla</i>	37.409081	49.100300	2011		Тупіков А.
<i>Haliaeetus albicilla</i>	37.756180	48.889850	2010		Тупіков А.
<i>Haliaeetus albicilla</i>	36.766895	48.733452	2007		Тупіков А.
<i>Grus grus</i>	37.663372	49.802047	2015–2016		Тупіков А.
<i>Grus grus</i>	37.842619	49.968401	2017		Тупіков А.
<i>Himantopus himantopus</i>	37.644887	48.869946	2008–2017		Тупіков А.

Вид	X	Y	Дата (діапазон дат)	Додаткова інформація	Автор
<i>Haematopus ostralegus</i>	37.693896	48.440955	2011		Тупіков А.
<i>Bubo bubo</i>	37.671441	48.670349	2012-2014, 2016, 2017.		Дорохов О., Тупіков А.
<i>Coracias garrulus</i>	37.686869	48.660698	2011		Тупіков А.
<i>Coracias garrulus</i>	37.887187	48.872769	2017		Тупіков А.
<i>Lanius excubitor</i>	37.852189	49.967000	2015		Тупіков А.
<i>Lanius excubitor</i>	37.698835	49.845104	2016,2017		Тупіков А.
<i>Lanius excubitor</i>	37.668280	49.810476	2014,2016		Тупіков А.
<i>Nyctalus noctula</i>	37.687850	49.841718	2016		Тупіков А.
<i>Nyctalus noctula</i>	37.554243	49.045886	2007		Тупіков А.
<i>Nyctalus noctula</i>	37.405778	49.110443	2011		Тупіков А.
<i>Pipistrellus kuhlii</i>	37.588977	48.728451	2015		Тупіков А.
<i>Pipistrellus kuhlii</i>	37.717100	49.848870	2012-2017		Тупіков А.
<i>Pipistrellus kuhlii</i>	37.682607	49.849817	2016		Тупіков А.
<i>Pipistrellus kuhlii</i>	37.660920	49.631539	2015		Тупіков А.
<i>Eptesicus serotinus</i>	37.606358	49.721233	2016		Тупіков А.
<i>Spermophilus suslicus</i>	37.683476	48.745358	2000		Тупіков А.
<i>Eliomys quercinus</i>	37.788791	49.937860	2013		Тупіков А.
<i>Eliomys quercinus</i>	37.750875	49.927225	2017		Тупіков А.
<i>Cricetulus migratorius</i>	37.698186	48.735417	2011		Тупіков А.
<i>Cricetulus migratorius</i>	37.625874	48.719677	2003, 2008, 2013		Тупіков А.
<i>Vormela peregusna</i>	37.594846	48.714609	2011		Височин М.
<i>Vormela peregusna</i>	37.297929	49.177190	2016		Тупіков А.
<i>Lutra lutra</i>	37.698592	49.846729	2014		Тупіков А.
<i>Lutra lutra</i>	37.669871	49.807452	2015		Тупіков А.

О. І. Худий

Чернівецький національний університет імені Юрія Федьковича,
вул. Коцюбинського, 2, м. Чернівці, 58002, Україна,
o.khudyi@chnu.edu.ua

ПОШИРЕННЯ «ЧЕРВОНОКНИЖНИХ» ВИДІВ РИБ В БАСЕЙНАХ ДНІСТРА, ПРУТУ ТА СІРЕТУ В МЕЖАХ ЗАХІДНОГО РЕГІОНУ УКРАЇНИ

Раритетна складова в іхтіофауні басейнів Дністра, Пруту та Сірету в межах західного регіону України складає більше 50 % від загальної кількості зареєстрованих тут видів. Найбільша кількість видів охороняється Бернською конвенцією (Худий, Худа, 2016), приблизно чверть видового різноманіття іхтіофауни регіону представлена видами, які занесені до третього видання Червоної книги України (Червона ..., 2009). Так, з часу опублікування першого видання Червоної книги України (1980 рік) до 2017р. включно у досліджуваних водоймах зареєстровано 1 вид міноги та 18 видів риб з різним природоохоронним статусом. За результатами досліджень, проведених різними авторами в період

2009–2017 рр. (Рідкісні ..., 2013; Talabishka, 2014; Романь, 2015; Khudyi, 2016; Худий, Ткебучава, 2017), підтверджено існування в зазначеному регіоні переважної більшості видів, окрім умбри звичайної (*Umbra krameri* Walbaum, 1792) та йоржа смугастого (*Gymnocephalus schraester* (Linnaeus)), які реєструвались наприкінці ХХ століття (Скільський та ін., 2007).

Аналіз результатів власних спостережень, повідомлень рибалок-аматорів, місцевого населення, а також інформації, наявної у звітах органів рибоохорони дозволив скласти реєстр знахідок представників «червонокнижної» іхтіофауни в басейнах Дністра, Пруту та Сірету в межах західного регіону України (таблиця).

Таблиця. Реєстр знахідок занесених до третього видання Червоної книги України видів риб в басейнах Дністра, Пруту та Сірету в межах західного регіону України

Вид	Місце знахідки	Координати у десятиградусній системі		Дата знахідки	Додаткова інформація	Авторство знахідки
		широта	довгота			
1	2	3	4	5	6	7
<i>Eudontomyzon mariae</i> (Berg)	р. Прут акваторія с. Біла Кіцманського р-ну Чернівецької обл.	48.324915	25.880607	липень 2010	2 особини, піско-рийки	Овелько А.
<i>Eudontomyzon mariae</i> (Berg)	р. Прут акваторія м. Чернівці	48.279513	26.007356	липень 2010	3 особини, піско-рийки	Овелько А.
<i>Acipenser ruthenus</i> L.	Дністровське в-ще, нижче по течії с. Макарівка Кельменецького р-ну Чернівецької обл.	48.567526	26.750815	28.01.2017	1 особина масою близько 100г	Крисько І.С.
<i>Acipenser ruthenus</i> L.	Дністер, акваторія м. Галич	49.127477	24.728996	10.11.2014	1 особина	Худий О.І.
<i>Acipenser ruthenus</i> L.	Дністер, акваторія с. Берем'яни Буцацького р-ну Тернопільської обл.	48.872155	25.433054	грудень 2013	1 особина	(Худий, 2014)
<i>Acipenser ruthenus</i> L.	- // -	48.872155	25.433054	листопад 2014	1 особина	Худий О.І.
<i>Acipenser ruthenus</i> L.	Дністер, вище за течією с. Устечко Заліщицького р-ну Тернопільської обл., біля залишків старого моста	48.780782	25.580532	листопад 2012	1 особина, маса-2 кг	Тернопільрибоохорона, усне повідомлення
<i>Acipenser ruthenus</i> L.	Дністер, акваторія с. Печорна Заліщицького р-ну Тернопільської обл.	48.665684	25.674434	15.12.2013	1 особина, TL~50см	(Худий, 2014)
<i>Acipenser ruthenus</i> L.	Дністер, акваторія м. Заліщики	48.635351	25.744179	листопад 2014	1 особина масою близько 1кг	Худий О.І.
<i>Acipenser ruthenus</i> L.	Дністер, акваторія с. Василів Заставнівського р-ну Чернівецької обл.	48.605333	25.847370	друга половина серпня 2013	1 особина	(Худий, 2014)

Вид	Місце знахідки	Координати у десятичній системі		Дата знахідки	Додаткова інформація	Авторство знахідки
		широта	довгота			
1	2	3	4	5	6	7
<i>Acipenser ruthenus</i> L.	Дністер, акваторія с. Дорошівці Заставнівського р-ну Чернівецької обл., поромна переправа	48.588943	25.899133	03.09.2013	зариблено 1120 цьоголіток, отриманих від плідників, вилучених з природи	(Kolman, Chudy, Terteryan, 2013; Худий і др., 2013)
<i>Acipenser ruthenus</i> L.	Дністер, вище с. Брідок Заставнівського р-ну Чернівецької обл., біля острова	48.607063	25.954690	30.03.2013	1 особини, самка	Худий О.І.
<i>Acipenser ruthenus</i> L.	Дністер, акваторія с. Самушин Заставнівського р-ну Чернівецької обл., паромна переправа	48.605082	26.064387	30.03.2013	2 особини, самець і самка	Худий О.І.
<i>Acipenser ruthenus</i> L.	верхів'я Дністровського водосховища, акваторія с. Гордівці Хотинського р-ну Чернівецької обл.	48.512750	26.333423	жовтень 2010	1 особина	(Худий, 2014)
<i>Acipenser ruthenus</i> L.	Дністровське в-ще, акваторія с. Анадоли Хотинського р-ну Чернівецької обл.	48.480563	26.537185	03.10.2013	1 особина 37 г	Худий О.І.
<i>Acipenser ruthenus</i> L.	- // -	48.480563	26.537185	10.10.2013	1 особина 32 г	Худий О.І.
<i>Acipenser ruthenus</i> L.	- // -	48.480563	26.537185	05.09.2014	1 особина	Худий О.І.
<i>Acipenser ruthenus</i> L.	- // -	48.480563	26.537185	01.10.2016	зариблено 2800 цьоголіток, отриманих від плідників, вилучених з природи	(Доманчук та ін., 2017)
<i>Acipenser ruthenus</i> L.	- // -	48.480563	26.537185	01.09.2017	1 особина	Худий О.І.
<i>Acipenser ruthenus</i> L.	Дністровське в-ще, акваторія між селами Анадоли Хотинського р-ну і Бернове Кельменецького р-ну Чернівецької обл.	48.506723	26.630569	липень 2014	повідомлення про близько 20 нестатевозрілих особин протягом липня місяця 2014 р.	(Худий, 2014)
<i>Acipenser ruthenus</i> L.	Дністровське в-ще, акваторія с. Мошанець Кельменецького р-ну Чернівецької обл.	48.484862	26.685682	18.11.2014	1 особина масою 126г	Худий О.І.
<i>Acipenser ruthenus</i> L.	Дністровське в-ще, акваторія с. Дністрівка Кельменецького р-ну Чернівецької обл.	48.573236	26.926694	05.03.2013	1 особина масою 120 г	(Худий, 2014)
<i>Acipenser ruthenus</i> L.	Дністровське в-ще, акваторія с. Комарів Кельменецького р-ну Чернівецької обл.	48.573236	26.926694	жовтень-листопад 2014	5 особин масою приблизно 200г	Худий О.І.
<i>Acipenser ruthenus</i> L.	- // -	48.573236	26.926694	листопад 2016	20 особин цьоголіток	Худий О.І.
<i>Acipenser ruthenus</i> L.	Дністровське в-ще, акваторія с. Непоротове Сокирянського р-ну Чернівецької обл.	48.573236	26.926694	перша половина грудня 2013	2 особини масою близько 1 кг кожна	(Худий, 2014)
<i>Leuciscus leuciscus</i> (L.)	р. Бистриця (басейн Дністра) біля смт Єзупіль (біля мосту)	49.038706	24.794269	01.07.2017	2 особини	Івано-Франківський рибоохоронний патруль
<i>Leuciscus leuciscus</i> (L.)	Дністровське в-ще, акваторія с. Макарівка Кельменецького р-ну Чернівецької обл.	48.574880	26.748154	15.06.2012	1 особина SL 8,9см	Худий О.І.

Вид	Місце знахідки	Координати у десятичній системі		Дата знахідки	Додаткова інформація	Авторство знахідки
		широта	довгота			
1	2	3	4	5	6	7
<i>Rutilus frisii</i> (Nordmann)	річка Гнила Липа (басейн Дністра) нижче с. Межигірці Галицького р-ну Івано-Франківської обл.	49.126543	24.755949	16.11.2017	2 особини	Івано-Франків- ський рибоохо- ронний патруль
<i>Rutilus frisii</i> (Nordmann)	річка Бистриця Солотвинська (ба- сейн Дністра) м. Івано-Франківськ	48.941527	24.711504	19.04.2017	1 особина масою 1,5кг	Івано-Франківсь- крибоохорона
<i>Rutilus frisii</i> (Nordmann)	- // -	48.941527	24.711504	20.04.2017	1 особина масою 1,5кг	Івано-Франківсь- крибоохорона
<i>Rutilus frisii</i> (Nordmann)	Дністер, акваторія с. Нижнів Тлумацького р-ну Івано-Фран- ківської обл.	48.961054	25.096649	01.09.2015	5 особин	Івано-Франківсь- крибоохорона
<i>Rutilus frisii</i> (Nordmann)	Дністер, акваторія с. Незвисько Городенківського р-ну Івано- Франківської обл.	48.783274	25.256023	24.05.2017	6 особин	Івано-Франків- ський рибоохо- ронний патруль
<i>Rutilus frisii</i> (Nordmann)	Дністер, акваторія с. Дорошівці Заставнівського р-ну Чернівецької обл., вище паромної переправи	48.593188	25.888800	15.03.2013	1 особина	Худий О.І.
<i>Rutilus frisii</i> (Nordmann)	Дністер, вище с. Брідок Застав- нівського р-ну Чернівецької обл., біля острова	48.607063	25.954690	30.03.2013	3 особини	Худий О.І.
<i>Rutilus frisii</i> (Nordmann)	Дністер в акваторії с. Вільхівці (Вільховець) Борщівського р-ну Тернопільської обл.	48.557989	26.145216	06.10.2012	7 особин	Тернопільрибоо- хорона
<i>Rutilus frisii</i> (Nordmann)	- // -	48.557989	26.145216	10.06.2013	1 особина	Об'єщин А.М.
<i>Rutilus frisii</i> (Nordmann)	Дністровське в-ще, акваторія с. Пригородок Хотинського р-ну Чернівецької обл.	48.536632	26.402773	19.10.2013	6 особин, TL 24,0-29,0 см	(Худий, Ткебучава, 2017)
<i>Rutilus frisii</i> (Nordmann)	Дністровське в-ще, акваторія с. Атаки Хотинського р-ну Черні- вецької обл.	48.546336	26.476417	26.05.2013	2 особини, TL 38,0-39,0 см, маса 825 г	(Худий, Ткебучава, 2017)
<i>Rutilus frisii</i> (Nordmann)	Дністровське в-ще, акваторія м. Хотин	48.519332	26.502295	26.04.2017	5 особин, TL 32,0-36,8 см	(Худий, Ткебучава, 2017)
<i>Rutilus frisii</i> (Nordmann)	Дністровське в-ще, акваторія с. Анадоли Хотинського р-ну Чернівецької обл.	48.480563	26.537185	02.05.2009	2 особини, SL 37-49,0 см	Худий О.І.
<i>Rutilus frisii</i> (Nordmann)	- // -	48.480563	26.537185	09.05.2009	1 особина, SL 45,0 см	Худий О.І.
<i>Rutilus frisii</i> (Nordmann)	- // -	48.480563	26.537185	17.07.2009	2 особини, SL 25,0-26,0 см	Худий О.І.
<i>Rutilus frisii</i> (Nordmann)	- // -	48.480563	26.537185	02.06.2013	1 особина, TL 33,0 см	(Худий, Ткебучава, 2017)
<i>Rutilus frisii</i> (Nordmann)	- // -	48.480563	26.537185	05.11.2014	1 особина	Худий О.І.
<i>Rutilus frisii</i> (Nordmann)	- // -	48.480563	26.537185	20.10.2015	3 особини, TL 50,0-53,5 см	Худий О.І.
<i>Rutilus frisii</i> (Nordmann)	- // -	48.480563	26.537185	25.12.2015	1 особина, TL 56,5 см	Худий О.І.
<i>Rutilus frisii</i> (Nordmann)	Дністровське в-ще, акваторія с. Бернове Кельменецького р-ну Чернівецької обл.	48.492391	26.650138	22.10.2013	1 особина, TL 34,0 см	(Худий, Ткебучава, 2017)
<i>Rutilus frisii</i> (Nordmann)	- // -	48.492391	26.650138	09.04.2014	1 особина, TL 29,0 см	(Худий, Ткебучава, 2017)

Вид	Місце знахідки	Координати у десятинній системі		Дата знахідки	Додаткова інформація	Авторство знахідки
		широта	довгота			
1	2	3	4	5	6	7
<i>Rutilus frisii</i> (Nordmann)	- // –	48.492391	26.650138	05.05.2017	1 особина масою 770г	(Худий, Ткебучава, 2017)
<i>Rutilus frisii</i> (Nordmann)	Дністровське в-ще, акваторія с. Мошанець Кельменецького р-ну Чернівецької обл.	48.484862	26.685682	03.11.2017	4 особини TL 32-63 см	Чернівецький рибоохоронний патруль
<i>Rutilus frisii</i> (Nordmann)	Дністровське в-ще, акваторія с. Коновка Кельменецького р-ну Чернівецької обл.	48.503792	26.712032	15.05.2013	1 особина масою 800г	(Худий, Ткебучава, 2017)
<i>Rutilus frisii</i> (Nordmann)	- // –	48.503792	26.712032	17.06.2014	34 особини	(Худий, Ткебучава, 2017)
<i>Rutilus frisii</i> (Nordmann)	- // –	48.503792	26.712032	01.05.2017	1 особина масою 280г	(Худий, Ткебучава, 2017)
<i>Rutilus frisii</i> (Nordmann)	Дністровське в-ще, акваторія с. Вороновиця Кельменецького р-ну Чернівецької обл.	48.555672	26.625270	23.11.2013	4 особини, TL 27,0-31,0 см	(Худий, Ткебучава, 2017)
<i>Rutilus frisii</i> (Nordmann)	Дністровське в-ще, акваторія с. Макарівка Кельменецького р-ну Чернівецької обл.	48.574880	26.748154	26.06.2011	2 особини TL 25,5-26,5 см	Худий О.І.
<i>Rutilus frisii</i> (Nordmann)	- // –	48.574880	26.748154	15.06.2012	1 особина TL 41см	Худий О.І.
<i>Rutilus frisii</i> (Nordmann)	- // –	48.574880	26.748154	24.05.2015	5 особин	Чернівцірибоо- хорона
<i>Rutilus frisii</i> (Nordmann)	- // –	48.574880	26.748154	24.09.2017	3 особини, TL 33,0-47,0 см	Чернівецький рибоохоронний патруль
<i>Rutilus frisii</i> (Nordmann)	Дністровське в-ще, акваторія с. Грушівці Кельменецького р-ну Чернівецької обл.	48.562601	26.834238	28.09.2013	2 особини TL 27,0-32,0 см	(Худий, Ткебучава, 2017)
<i>Rutilus frisii</i> (Nordmann)	- // –	48.562601	26.834238	04.10.2014	1 особина	Чернівцірибоо- хорона
<i>Rutilus frisii</i> (Nordmann)	Дністровське в-ще, акваторія с. Дністрівка Кельменецького р-ну Чернівецької обл.	48.573236	26.926694	06.11.2015	2 особини TL 54,0-54,5 см	Худий О.І.
<i>Rutilus frisii</i> (Nordmann)	Дністровське в-ще, акваторія с. Вітрянка Сокирянського р-ну Чернівецької обл.	48.563850	27.240277	05.01.2016	2 особини, TL 47,5-50,0 см	Худий О.І.
<i>Rutilus frisii</i> (Nordmann)	Дністровське в-ще, акваторія с. Пижівка Новоушівського р-ну Хмельницької обл.	48.585297	27.164131	12.09.2017	1 особина, TL 46 см	Чернівецький рибоохоронний патруль
<i>Rutilus frisii</i> (Nordmann)	Дністровське в-ще, акваторія с. Непоротове Сокирянського р-ну Чернівецької обл.	48.573236	26.926694	29.03.2010	3 особини	Чернівцірибоо- хорона
<i>Rutilus frisii</i> (Nordmann)	- // –	48.573236	26.926694	03.04.2013	3 особини	Чернівцірибоо- хорона
<i>Rutilus frisii</i> (Nordmann)	- // –	48.573236	26.926694	10.08.2013	8 особин	Чернівцірибоо- хорона
<i>Rutilus frisii</i> (Nordmann)	- // –	48.573236	26.926694	04.05.2017	1 особина TL 56 см	(Худий, Ткебучава, 2017)
<i>Rutilus frisii</i> (Nordmann)	Дністровське в-ще, акваторія с. Березівка Новоушівського р-ну Хмельницької обл.	48.626679	27.249869	23.06.2017	1 особина масою 150г	Чернівецький рибоохоронний патруль

Вид	Місце знахідки	Координати у десятинній системі		Дата знахідки	Додаткова інформація	Авторство знахідки
		широта	довгота			
1	2	3	4	5	6	7
<i>Alburnoides rossicus</i> Berg	р. Бистриця Надвірнянська (басейн Дністра) між с. Зелена і с. Пасічна, Надвірнянського р-ну Івано-Франківської області	48.561158	24.406390	05.08.2016	1 особина TL 14 см	Кузюк Д.Ю.
<i>Barbus barbus</i> (L.)	р. Луква (басейн Дністра) акваторія м. Галич	49.119713	24.718176	31.03.2017	1 особина	Івано-Франківськрибоохорона
<i>Barbus barbus</i> (L.)	р. Бистриця Надвірнянська (басейн Дністра) акваторія с. Чукалівка Тисменицького р-ну Івано-Франківської області	48.865187	24.703067	07.08.2013	1 особина	Івано-Франківськрибоохорона
<i>Barbus barbus</i> (L.)	р. Бистриця Надвірнянська (басейн Дністра) акваторія м. Івано-Франківськ	48.931097	24.758540	23.09.2017	3 особини	Івано-Франківський рибоохоронний патруль
<i>Barbus barbus</i> (L.)	Дністер, акваторія с. Нижнів Тлумацького р-ну Івано-Франківської обл.	48.961054	25.096649	01.09.2015	84 особини	Івано-Франківськрибоохорона
<i>Barbus barbus</i> (L.)	Дністер, акваторія м. Єзупіль	49.046695	24.806248	05.08.2017	2 особини	Івано-Франківський рибоохоронний патруль
<i>Barbus barbus</i> (L.)	Дністер, акваторія с. Губин Бучацького р-ну Тернопільської обл.	48.844538	25.420149	22.06.2014	1 особина	Об'єщик А.М.
<i>Barbus barbus</i> (L.)	Дністер, акваторія с. Хмелева Заліщицького р-ну Тернопільської обл.	48.856232	25.469971	04.09.2013	2 особини	Тернопільрибоохорона
<i>Barbus barbus</i> (L.)	Дністер, акваторія м. Заліщики	48.635351	25.744179	17.11.2014	2 особини	Худий О.І.
<i>Barbus barbus</i> (L.)	- // -	48.635351	25.744179	12.01.2017	12 особин	ГО «Скеля»
<i>Barbus barbus</i> (L.)	Дністер, акваторія с. Добрівляни Заліщицького р-ну Тернопільської обл.	48.666464	25.760642	06.12.2013	64 особини	Тернопільрибоохорона
<i>Barbus barbus</i> (L.)	Дністер в акваторії с. Вільхівці (Вільховець) Борщівського р-ну Тернопільської обл.	48.557989	26.145216	06.10.2012	1 особина	Тернопільрибоохорона
<i>Barbus barbus</i> (L.)	Дністровське в-ще, акваторія с. Макарівка Кельменецького р-ну Чернівецької обл.	48.585398	26.733526	01.11.2010	1 особина, цюголітка	Худий О.І.
<i>Barbus barbus</i> (L.)	річка Черемош, акваторія с. Розтоки Косівського р-ну Івано-Франківської обл.	48.181053	25.120787	04.10.2017	7 особин масою 55-125г	Худий О.І.
<i>Barbus barbus</i> (L.)	річка Черемош, акваторія с. Залуччя Долишнє Снятинського р-ну Івано-Франківської обл.	48.399743	25.514215	14.05.2009	2 особини	Бійовський С.
<i>Barbus barbus</i> (L.)	річка Прут в акваторії с. Перерив Коломийського р-ну Івано-Франківської обл.	48.496989	25.128971	20.08.2017	6 особин	Івано-Франківський рибоохоронний патруль
<i>Barbus barbus</i> (L.)	річка Прут в акваторії с. Хлібичин Коломийського р-ну Івано-Франківської обл.	48.463215	25.261554	01.10.2017	4 особини	Івано-Франківський рибоохоронний патруль
<i>Barbus barbus</i> (L.)	річка Прут в акваторії с. Сематівці Коломийського р-ну Івано-Франківської обл.	48.475760	25.213264	04.01.2014	кілька особин серед загального браконьєрського улову 40 кг	Івано-Франківськрибоохорона

Вид	Місце знахідки	Координати у десятинній системі		Дата знахідки	Додаткова інформація	Авторство знахідки
		широта	довгота			
1	2	3	4	5	6	7
<i>Barbus barbus</i> (L.)	річка Прут в акваторії с. Рудники Снятинського р-ну Івано-Франківської обл.	48.454087	25.360985	11.10.2017	1 особина	Івано-Франківський рибоохоронний патруль
<i>Barbus barbus</i> (L.)	річка Прут в акваторії с. Прутівка Снятинського р-ну Івано-Франківської обл.	48.455678	25.473937	29.10.2017	8 особин	Івано-Франківський рибоохоронний патруль
<i>Barbus barbus</i> (L.)	річка Прут в акваторії м. Снятин	48.443133	25.553185	01.10.2013	10 особин загальною масою 700 г	Івано-Франківський рибоохорона
<i>Barbus barbus</i> (L.)	- // -	48.443133	25.553185	18.02.2017	1 особина	Івано-Франківський рибоохорона
<i>Barbus barbus</i> (L.)	річка Прут в акваторії м. Снятин	48.443133	25.553185	28.10.2017	3 особини загальною масою 450 г	Івано-Франківський рибоохоронний патруль
<i>Barbus barbus</i> (L.)	річка Прут в акваторії с. Глиниця Кіцманського р-ну Чернівецької обл.	48.340554	25.710031	21.10.2017	1 особини	Худий О.І.
<i>Barbus barbus</i> (L.)	річка Прут в акваторії с. Ревне Кіцманського р-ну Чернівецької обл.	48.339087	25.796300	18.01.2014	2 особини TL 28 і 31 см	Бачинський М.О., Бідний А.А., Гуйтор І.М.
<i>Barbus barbus</i> (L.)	річка Прут в акваторії с. Стрілецький Кут Кіцманського р-ну Чернівецької обл.	48.335622	25.839714	21.10.2017	3 особини	Крисько І.С.
<i>Barbus barbus</i> (L.)	річка Прут в акваторії м. Чернівці, мікрорайон Ленківці	48.325599	25.878866	12.02.2015	1 особина TL 50 см	Кузьминський А.Б., Панівський І.В.
<i>Barbus barbus</i> (L.)	річка Прут в акваторії м. Чернівці, мікрорайон Ленківці	48.325599	25.878866	25.02.2015	1 особина TL 30 см	Кузьминський А.Б., Беженар Р.В.
<i>Barbus barbus</i> (L.)	річка Прут в акваторії м. Чернівці	48.292147	25.992616	13.02.2015	1 особина TL 41 см	Гуйтор І.М.
<i>Barbus barbus</i> (L.)	- // -	48.292147	25.992616	12.10.2015	1 особина TL 25 см	Штим М.С.
<i>Barbus barbus</i> (L.)	- // -	48.292147	25.992616	01.10.2013	2 особини TL 27 і 32 см	Гуйтор І.М., Штим М.С.
<i>Barbus barbus</i> (L.)	- // -	48.292147	25.992616	09.10.2013	1 особина TL 33 см	Штим М.С.
<i>Barbus barbus</i> (L.)	річка Прут нижче м. Чернівці біля с. Магала Новоселицького р-ну Чернівецької обл.	48.270419	26.043863	02.03.2015	1 особина TL 31 см	Кузьминський А.Б., Беженар Р.В.
<i>Barbus barbus</i> (L.)	річка Совиця, ліва притока р. Прут, акваторія с. Мамаївці Кіцманського р-ну Чернівецької обл.	48.339003	25.850030	17.05.2014	1 особина TL 22,5 см	Бойчук С.І., Кузьминський А.Б.
<i>Barbus barbus</i> (L.)	річка Сірет, акваторія с. Черепківці Глибоцького р-ну Чернівецької обл., неподалік залізничного моста	48.013892	25.959678	05.03.2011	1 особина	Худий О.І.
<i>Barbus petenyi</i> Heckel	річка Сірет, акваторія смт Берегомет Вишницького р-ну Чернівецької обл.	48.123556	25.298354	03.10.2017	7 особин TL 8,5-11,5 см	Худий О.І.
<i>Hucho hucho</i> L.	річка Чорний Черемosh нижче с. Дземброня Верховинського р-ну Івано-Франківської обл.	48.115623	24.715140	20.09.2017	2 особини масою близько 300г і 1 кг	Овелько А.
<i>Hucho hucho</i> L.	річка Чорний Черемosh нижче с. Криворівня Верховинського р-ну Івано-Франківської обл.	48.171390	24.903527	серпень 2016	3 особини по 150г	Овелько А.

Вид	Місце знахідки	Координати у десятичній системі		Дата знахідки	Додаткова інформація	Авторство знахідки
		широта	довгота			
1	2	3	4	5	6	7
<i>Thymallus thymallus</i> (L.)	р. Бистриця Надвірнянська (басейн Дністра) акваторія с. Зелена Надвірнянського р-ну Івано-Франківської області	48.526290	24.336334	02.06.2013	3 особини	Івано-Франківсь-крибоохорона
<i>Thymallus thymallus</i> (L.)	р. Бистриця Надвірнянська (басейн Дністра) акваторія с. Пасічна Надвірнянського р-ну Івано-Франківської області	48.564330	24.407841	06.10.2013	6 особин	Івано-Франківсь-крибоохорона
<i>Thymallus thymallus</i> (L.)	р. Бистриця Надвірнянська (басейн Дністра) акваторія с. Чукалівка Тисменецького р-ну Івано-Франківської області	48.865187	24.703067	07.08.2013	1 особина	Івано-Франківсь-крибоохорона
<i>Zingel zingel</i> (L.)	Дністер, акваторія м. Єзупіль	49.046695	24.806248	05.08.2017	2 особини	Івано-Франківський рибоохоронний патруль
<i>Zingel zingel</i> (L.)	Дністер, акваторія с. Губин Бу-чацького р-ну Тернопільської обл.	48.844538	25.420149	16.11.2014	2 особини масою 165г і 317г	Тернопільрибоохорона
<i>Zingel zingel</i> (L.)	Дністер, акваторія м. Заліщики	48.635351	25.744179	17.11.2014	2 особини масою 188г і 226г	Худий О.І.
<i>Zingel zingel</i> (L.)	Дністровське в-ще, акваторія с. Анадоли Хотинського р-ну Чернівецької обл.	48.480563	26.537185	березень 2016	2 особини	Усні повідомлення місцевих жителів
<i>Zingel streber</i> (Siebold)	річка Черемош, акваторія с. Кобакі Косівського р-ну Івано-Франківської обл.	48.325565	25.260046	02.05.2010	1 особина	Лукань О.
<i>Zingel streber</i> (Siebold)	річка Черемош, акваторія с. Залуччя Долишнє Снятинського р-ну Івано-Франківської обл.	48.399743	25.514215	05.02.2009	6 особини	Бійовський С.
<i>Zingel streber</i> (Siebold)	- // -	48.399743	25.514215	03.04.2009	23 особини	Бійовський С.
<i>Zingel streber</i> (Siebold)	- // -	48.399743	25.514215	07.03.2010	3 особини	Бійовський С.
<i>Zingel streber</i> (Siebold)	- // -	48.399743	25.514215	17.04.2010	1 особина	Бійовський С.
<i>Zingel streber</i> (Siebold)	- // -	48.399743	25.514215	12.05.2010	3 особини	Бійовський С.
<i>Zingel streber</i> (Siebold)	річка Прут вище за течією м. Снятин	48.448485	25.518682	20.03.2010	5 особин	Бійовський С.
<i>Zingel streber</i> (Siebold)	річка Прут в акваторії с. Горбова Герцаївського р-ну Чернівецької обл.	48.239507	26.149379	вересень 2009	22 особини	(Худий і др., 2009)
<i>Gymnocephalus acerina</i> (Gmelin)	Дністер, акваторія м. Єзупіль	49.046695	24.806248	05.08.2017	1 особина	Івано-Франківський рибоохоронний патруль
<i>Gymnocephalus acerina</i> (Gmelin)	Дністер, акваторія с. Самушин Заставнівського р-ну Чернівецької обл., паромна переправа	48.605082	26.064387	30.03.2013	1 особина	Худий О.І.
<i>Gymnocephalus acerina</i> (Gmelin)	Дністер, акваторія с. Баламутівка Заставнівського р-ну Чернівецької обл., паромна переправа	48.548656	26.085777	27.07.2013	1 особина	Штим М.С.

Слід зауважити, що починаючи з 2010-х років у Дністровському водосховищі періодично реєструються нестатевозрілі особини *Acipenser gueldenstaedtii* Brandt & Ratzeburg, які проникли у водойму з розташованих на ній садкових ліній. Унаслідок цього з'являлись численні повідомлення від місцевого населення про потрапляння у знаряддя лову стерляді, за яку приймали молодь осетра. Проте, аналіз отриманих фотографій та результати безпосередніх спостережень дозволили розібратись у ситуації, що склалася.

У наведеному реєстрі не представлено поширення таких «червонокнижних» видів як *Lota lota* (L.), *Carassius carassius* (L.), *Romanogobio uranoscopus* (Agassiz), *Romanogobio kesslerii* (Dybowski), *Barbus waleckii* Rolik. Проте, їх присутність у регіоні описана в низці наукових публікацій (Рідкісні ..., 2013; Talabishka, 2014; Романь, 2015).

Складність для пересічних рибалок та, навіть працівників органів рибоохорони, коректної ідентифікації представників родів *Romanogobio*, *Carassius*, *Barbus*

приводить до випадіння достатньо великих масивів даних. Так, наприклад протоколов рибоохоронних органів часто згадується просто «марена». Одним із шляхів виходу із ситуації, що склалася, може бути запровадження практики передачі вилучених у рибалок «червонокнижних» риб для зберігання в фондових зоологічних колекціях вищих навчальних закладів або наукових установ. Так, у зоологічних колекціях Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича акумулюються надходження «червонокнижних» видів риб не лише з Чернівецької, а й з прилеглих областей, що істотно підвищує якість роботи по реєстрації зустрічей раритетних видів.

Робота виконана за фінансової підтримки Міністерства освіти і науки України в рамках проекту «Оцінка сучасного стану та розробка аквакультурних методів підтримки біологічного різноманіття реофільних корошових риб річок Білорусі та України» (Договір М/ 168 -2017 від 08 вересня 2017 р.).

Література

1. Доманчук А.Г., Коржик В.П., Худий О.І. Відтворення аборигенних видів риб у Дністрі: перші кроки // Регіональні аспекти флористичних і фауністичних досліджень: матеріали Четвертої міжнародної науково-практичної конференції (сmt Путила, Чернівецька обл., Україна, 28-29 квітня 2017 р.). – Чернівці : Друк Арт, 2017. – С. 7-14.
2. Рідкісні та зникаючі види тварин Львівської області / ред. А.-Т.В. Башта, Ю.В.Канарський, М.П.Козловський. – Львів: Ліга-Прес, 2013. – 224 с.
3. Романь А. М. Представники роду *Barbus* у фауні України: поширення, мінливість, систематика : автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. техн. наук : спец. 03.00.10 «Іхтіологія» / Романь Анатолій Михайлович. – К., 2015. – 26 с.
4. Скільський І.В., Хлус Л.М., Череватов В.Ф., Смирнов Н.А., Чередарик М.І., Худий О.І., Мелещук Л.І. Червона книга Буковини. Тваринний світ. – Чернівці: ДрукАрт, 2007. – Т.2, ч. 1. – 260 с.
5. Худий О.І. Реєстр знахідок осетрових у басейні Дністра // Сучасні проблеми теоретичної та практичної іхтіології: Матеріали VII Міжнародної іхтіологічної науково-практичної конференції (Мелітополь-Бердянськ, 10-13 вересня 2014 р.). – Херсон: Видавець Гринь Д.С., 2014. – С. 256-266.
6. Худий О.І., Ткебучава І.Б. Вирезуб причорноморський *Rutilus frisii* (Nordmann, 1840) у зоологічних колекціях Природничого музею Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича // Сучасні проблеми теоретичної і практичної іхтіології: матеріали X Міжнародної іхтіологічної науково-практичної конференції, (Київ, 19-21 вересня 2017 р.). – Херсон: Видавець ФОП Гринь Д.С., 2017. – С. 359-363.
7. Худий А.И., Кольман Р., Худая Л.В., Марченко М.М., Тертерян Л.А., Здановски Б., Тертерян Л.Л., Прусинска М. Днестровская стерлядь: опыт выращивания в рециркуляционных системах // Сучасні проблеми теоретичної та практичної іхтіології: матеріали VI Міжнародної іхтіологічної науково-практичної конференції (Тернопіль, 9-12 жовтня 2013 р.). – Тернопіль: Вектор, 2013. – С. 297-300.
8. Худый А.И., Корчак Л.Н., Беженар Р.В., Смирнов Д.А. Размерно-весовая характеристика чопы малого *Zingel streber* (Siebold) из реки Прут // Экология, эволюция и систематика животных: Материалы Всероссийской научно-практической конференции с международным участием (Рязань, 17-19 ноября 2009 г.). – Рязань: НП «Голос губернии», 2009. – С. 292-293.
9. Червона книга України. Тваринний світ/ за ред. І.А. Акімова – К.: Глобалконсалтинг, 2009.– 600 с.
10. Kolman R., Chudy O., Terteryan L. Zarybienie narybkiem sterlata gornego Dniestru // Komunikaty rybackie. – 2013. – № 5. – S. 15-16.
11. Talabishka Ye. Osteological characterization of four species of the genera *Gobio* and *Romanogobio* with some remarks to the status of the former subgenus *Rheogobio* // Fisheries Science of Ukraine. – 2014. – № 2. – P. 79-102.

О. М. Цвелих

Інститут зоології НАН України, Київ 01601, Україна.

E-mail: TSV@izan.kiev.ua

НОВІ ЗНАХІДКИ КУТОРИ МАЛОЇ *NEOMYS ANOMALUS* CABRERA В ОКОЛИЦЯХ КИЄВА

Знахідки Кутори малої зроблені у 2017 році при виконанні спеціальних робіт по вивченню фауни дрібних ссавців на території Національного природного парку «Голосіївський» у Святошинському районі міста Києва. Відлови тварин проводилися пластиковими циліндрами, що вкопувалися в землю у місцях очікуваного перебування та пересування певних видів дрібних ссавців. Видова належність кутор визначалась за ступенем розвиненості кілю з видовженого волосся на нижньому боці хвоста і за довжиною задньої ступні. Всього було відловлено п'ять особин *Neomys anomalus*. Тварини були відловлені в прибережних біотопах на лівому березі р. Любка у двох місцях – у кварталі №1 (Романівське болото) та кварталі №9 Святошинського лісництва. Точні дані про ці знахідки наведені у таблиці.

Необхідно також повернути до наукового обігу справжні дані про ще одну знахідку *Neomys anomalus* в межах Києва, які були радикально спотворені при їх публікації. Мова йде про екземпляр *Neomys anomalus*, який був відловлений В. І. Вакаренко та О. М. Цвелихом неподалік

від Національного музею народної архітектури та побуту України в с. Пирогово (м. Київ) і переданий нами до колекції зоологічного музею Центрального Національного природничого музею НАН України. Згодом, при публікації каталогу колекцій музею, відповідальна за колекцію ссавців чомусь не знайшла с. Пирогово у межах Києва, а, натомість, розшукала с. Пироговичі, Іванківського р-ну, Київської обл. і самочинно виправила оригінальні дані про місцезнаходження зразка – саме ця сфальсифікована інформація і була опублікована (Шевченко, Золотухина, 2005). На жаль, після мого звернення, ця особа відмовилася виправити свою помилку, тому каталог колекцій Національного природничого музею і досі містить сфальсифіковані дані. В таблиці наведено справжні дані про місце знахідки, а також її координати та інформацію про біотоп. У вересні 2017 р., я знову відвідав це місцезнаходження і дійшов висновку, що ні біотоп, де була знайдена тварина, ні навколишній ландшафт наразі суттєво не змінилися – потенційно *Neomys anomalus* може мешкати тут і дотепер.

Вид	Місце знахідки	Координати у десятигрібній системі		Дата знахідки	Додаткова інформація	Авторство знахідки
		широта	довгота			
<i>Neomys anomalus</i> Cabrera	Київ, Святошинський р-н. Лівий берег р. Любка, Зарості осоки на березі	50.498140	30.300592	7.07.2017	1 особина, самець	Цвелих О.М.
<i>Neomys anomalus</i> Cabrera	Київ, Святошинський р-н. Лівий берег р. Любка, Зарості осоки на березі	50.498140	30.300592	10.07.2017	1 особина, самець	Цвелих О.М.
<i>Neomys anomalus</i> Cabrera	Київ, Святошинський р-н. Романівське болото. Лівий берег р. Любка, Листяний ліс	50.501537	30.271827	10.07.2017	3 особини, з них – 2 самці і 1 самиця	Цвелих О.М.
<i>Neomys anomalus</i> Cabrera	Київ, Голосіївський р-н. 800 м на ППС від центрального входу у Національний музей народної архітектури та побуту України в с. Пирогово (450 м від вул. Академіка Заболотного). Болотиста трав'яниста галявина на дні залісної балки.	50.346642	30.508386	10.03.1988	1 особина, самець	Вакаренко В.І., Цвелих О.М.

Література

1. Шевченко Л. С., Золотухина С. И. Каталог колекцій Зоологічного музею ННПМ НАН України. Млекопитаючі. Вип. 2. Насекомоядні (Insectivora), Рукокрылія

(Chiroptera), Зайцеобразні (Lagomorpha), Грызуны (Rodentia). – Київ: Зоомузей ННПМ НАН України. – 2005. – 238 с.

О. М. Цвелих

Інститут зоології НАН України, Київ 01601, Україна.

E-mail: TSV@izan.kiev.ua

ЗНАХІДКИ ГОЛУБА-СИНЯКА *COLUMBA OENAS* L. В ОКОЛИЦЯХ КИЄВА

Голуб-синяк обліковувався при виконанні спеціальних робіт по вивченню фауни птахів на території Національного природного парку «Голосіївський» у Святошинському районі міста Києва. За місцями постійного токування, у травні 2017 р., зареєстровано чотири гніздові ділянки цих голубів: дві з них – біля західних меж 77 та 91 кварталів Святошинського лісництва, одна біля східного краю кварталу 88 і ще одна у південній частині

кварталу 66 – на території дитячого оздоровчого табору «Світанок». У липні в цьому ж лісництві за місцями токування зареєстровано ще дві гніздові ділянки голуба-синяка – у кварталах 14 та 67. Раніше – у травні-червні, токування голубів-синяків на цих ділянках не спостерігалось. Поява цих птахів на нових ділянках пов'язана з повторним циклом гніздування. Повні дані про всі ці знахідки наведено у таблиці.

Вид	Місце знахідки	Координати у десятигнітній системі		Дата знахідки	Додаткова інформація	Авторство знахідки
		широта	довгота			
<i>Columba oenas</i> L.	Київ, Святошинський р-н. Лісове насадження на території дитячого оздоровчого табору «Світанок» (південно-західна сторона)	50.462683	30.278931	12.05.2017	1 особина, токуючий самець	Цвелих О.М.
<i>Columba oenas</i> L.	Київ, Святошинський р-н. Лісове насадження на території дитячого оздоровчого табору «Світанок» (піврічна сторона)	50.465638	30.281180	15.05.2017	1 особина, токуючий самець	Цвелих О.М.
<i>Columba oenas</i> L.	Київ, Святошинський р-н. Листяний ліс	50.457309	30.322091	15.05.2017	1 особина, токуючий самець	Цвелих О.М.
<i>Columba oenas</i> L.	Київ, Святошинський р-н. Мішаний ліс	50.4555545	30.248426	22.05.2017	1 особина, токуючий самець	Цвелих О.М.
<i>Columba oenas</i> L.	Київ, Святошинський р-н. Мішаний ліс	50.453186	30.249566	22.05.2017	1 особина, токуючий самець	Цвелих О.М.
<i>Columba oenas</i> L.	Київ, Святошинський р-н. Сосновий ліс	50.492420	30.286170	18.07.2017	1 особина, токуючий самець	Цвелих О.М.
<i>Columba oenas</i> L.	Київ, Святошинський р-н. Сосновий ліс	50.466728	30.291383	24.07.2017	1 особина, токуючий самець	Цвелих О.М.

А. Б. Чаплигіна¹,
Г. С. Надточій²,
С. П. Литвиненко³,
Г. О. Євтушенко³,
О. О. Чован⁴,
В. П. Руденко⁵,
А. Г. Руденко⁵,
Н. О. Савинська¹

¹ Харківський національний педагогічний університет імені Г.С. Сковороди

² Український науково-дослідний інститут екологічних проблем (УКРНДІЕП)

³ Луганський національний університет імені Тараса Шевченка (м. Старобільськ)

⁴ Українське товариство охорони птахів

⁵ Національний природний парк «Джарилгацький»

ЗУСТРІЧІ РІДКІСНИХ ПТАХІВ НА ОСТРОВІ ДЖАРИЛГАЧ У 2015-2017 РОКАХ

Наведені дані про місця зустрічей рідкісних видів птахів на о. Джарилгач під час проведення трьох експедицій:
12.08-21.08.2015, 03.05-09.05.2016, 10.05-17.05.2017.

Вид	Місце знахідки	Координати у десятичній системі		Дата знахідки	Додаткова інформація	Авторство знахідки
		широта	довгота			
<i>Pelecanus onocrotalus</i> L.	о. Джарилгач	46.011358	33.021409	11.05.2017	6 особин (згряя) (міграція)	Чаплигіна А.Б. Литвиненко С.П. Євтушенко Г.О. Надточій Г.С. Чован О.О. Руденко В.П.
<i>Plegadis falcinellus</i> (L.)	о. Джарилгач	46.024635	33.000660	08.05.2016	15 особин (згряя) (міграція)	Надточій Г.С. Литвиненко С.П. Євтушенко Г.О.
<i>Tadorna ferruginea</i> (Pall.)	о. Джарилгач	46.019528	33.016276	08.05.2016	1 особина	Надточій Г.С.
<i>Somateria mollissima</i> (L.)	о. Джарилгач, море	46.008012	33.013501	06.05.2016	7 особин, самці (на воді)	Чован О.О.
<i>Somateria mollissima</i> (L.)	о. Джарилгач, море	46.010602	32.934614	07.05.2016	22 особини (на воді)	Чован О.О.
<i>Somateria mollissima</i> (L.)	о. Джарилгач, море	46.008051	33.012136	11.05.2017	3 особини, 2 самця, 1 самка (на воді)	Надточій Г.С.
<i>Somateria mollissima</i> (L.)	о. Джарилгач, море	46.009866	32.987707	13.05.2017	22 особини, самці (на воді)	Надточій Г.С. Євтушенко Г.О. Литвиненко С.П. Чаплигіна А.Б. Руденко В.П. Чован О.О.
<i>Somateria mollissima</i> (L.)	о. Джарилгач, піщаний берег моря	46.009672	32.990539	13.05.2017	3 особини, самці	Надточій Г.С. Євтушенко Г.О. Литвиненко С.П. Чаплигіна А.Б. Руденко В.П. Чован О.О.

Вид	Місце знахідки	Координати у десятинній системі		Дата знахідки	Додаткова інформація	Авторство знахідки
		широта	довгота			
<i>Somateria mollissima</i> (L.)	о. Джарилгач, море	46.010715	32.975207	15.05.2017	27 особин, самці (на воді)	Чаплигіна А.Б.
<i>Circus cyaneus</i> (L.)	о. Джарилгач	46.010297	33.018933	15.08.2015	1 особина, самка (міграція)	Литвиненко С.П. <i>Руденко і др., 2016</i>
<i>Circus cyaneus</i> (L.)	о. Джарилгач	46.009507	33.015543	17.08.2015	2 особини, самки (міграція)	Литвиненко С.П. <i>Руденко і др., 2016</i>
<i>Circus pygargus</i> (L.)	о. Джарилгач	46.010432	33.015468	13.08.2015	6 особин, самки (міграція)	Литвиненко С.П. <i>Руденко і др., 2016</i>
<i>Circus pygargus</i> (L.)	о. Джарилгач	46.011095	33.016809	15.08.2015	1 особина, самець (міграція)	Литвиненко С.П.
<i>Circus pygargus</i> (L.)	о. Джарилгач	46.019786	33.015414	21.08.2015	1 особина, самець (міграція)	Надточій Г.С. <i>Руденко і др., 2016</i>
<i>Circus pygargus</i> (L.)	о. Джарилгач	46.011024	33.017250	10.05.2016	1 особина, самка (міграція)	Надточій Г.С. Литвиненко С.П. Чован О.О.
<i>Aquila heliaca</i> Sav.	о. Джарилгач	46.021630	32.998886	15.05.2017	1 особина (міграція)	Чаплигіна А.Б.
<i>Haliaeetus albicilla</i> (L.)	о. Джарилгач, внутрішні солоні озера, смуги мас- линки вузьколистої	46.019032	33.045377	09.05.2016	1 особина (сидів на дереві біля озера) (міграція)	Надточій Г.С.
<i>Falco peregrinus</i> Tunst.	о. Джарилгач	46.011120	33.038867	05.05.2016	1 особина (міграція)	Чован О.О.
<i>Falco peregrinus</i> Tunst.	о. Джарилгач, внутрішні солоні озера	46.014611	33.046141	05.05.2016	1 особина (міграція) (на озері спіймав <i>Tringa ochropus</i>)	Литвиненко С.П.
<i>Falco peregrinus</i> Tunst.	о. Джарилгач	46.008672	33.001397	14.05.2017	1 особина (міграція) (атакував на морі <i>Calidris alpina</i>)	Литвиненко С.П.
<i>Falco peregrinus</i> Tunst.	Джарилгацька затока, летів в напрямку від о. Джарилгач до м. Ска- довськ	46.076307	32.927894	17.05.2017	1 особина (міграція)	Литвиненко С.П. Чаплигіна А.Б. Надточій Г.С. Євтушенко Г.О. Руденко В.П. Чован О.О.
<i>Falco cherrug</i> Gray	о. Джарилгач	46.013140	33.041061	05.05.2016	1 особина (міграція)	Литвиненко С.П.
<i>Grus grus</i> (L.)	о. Джарилгач	46.010656 46.019917	33.016873 32.981318	13.05.2017	2 особини, 1 особина (міграція)	Надточій Г.С. Чаплигіна А.Б. Литвиненко С.П. Євтушенко Г.О. Чован О.О. Руденко В.П.
<i>Burhinus oedicnemus</i> (L.)	о. Джарилгач	46.024006	33.018687	17.08.2015	1 особина (міграція)	Руденко А.Г. Руденко В.П. <i>Руденко і др., 2016</i>
<i>Haematopus ostralegus</i> (L.)	о. Джарилгач	46.024066	33.019631	17.08.2015	2 особини (міграція)	Руденко А.Г. Руденко В.П. <i>Руденко і др., 2016</i>
<i>Haematopus ostralegus</i> (L.)	о. Джарилгач	46.025176	33.019545	21.08.2015	1 особина (міграція)	Литвиненко С.П. <i>Руденко і др., 2016</i>
<i>Haematopus ostralegus</i> (L.)	о. Джарилгач, піщаний берег	46.008463	33.014564	04.05.2016 05.05.2016 09.05.2016	2 особини, самець, самка (розмноження)	Литвиненко С.П. Надточій Г.С. Чаплигіна А.Б. Савинська Н.А.
<i>Haematopus ostralegus</i> (L.)	о. Джарилгач, внутрішні солоні озера	46.017059	33.038610	05.05.2016	3 особини	Надточій Г.С. Чаплигіна А.Б.

Вид	Місце знахідки	Координати у десятичній системі		Дата знахідки	Додаткова інформація	Авторство знахідки
		широта	довгота			
<i>Haematopus ostralegus</i> (L.)	о. Джарилгач, піщаний берег	46.013441 46.012703 46.012428	32.957134 32.949978 32.947489	07.05.2016	6 особин (3 пари) (розмноження)	Надточій Г.С. Чаплигіна А.Б. Литвиненко С.П. Євтушенко Г.О. Савинська Н.А Чован О.О.
<i>Haematopus ostralegus</i> (L.)	о. Джарилгач, піщаний берег	46.009545	33.006683	11.05.2017	2 особини, самець, самка (розмноження)	Надточій Г.С.
<i>Haematopus ostralegus</i> (L.)	о. Джарилгач, піщаний берег	46.008703	33.005436	12.05.2017	1 особина	Литвиненко С.П.
<i>Haematopus ostralegus</i> (L.)	о. Джарилгач, піщаний берег	46.009672	32.990539	13.05.2017	3 особини	Надточій Г.С. Євтушенко Г.О. Чаплигіна А.Б. Литвиненко С.П. Руденко В.П. Чован О.О.
<i>Haematopus ostralegus</i> (L.)	о. Джарилгач, внутрішні солоні озера	46.020293 46.019235 46.019526	33.047959 33.048823 33.050904	14.05.2017	3 особини 1 особина 3 особини	Надточій Г.С. Чаплигіна А.Б.
<i>Haematopus ostralegus</i> (L.)	о. Джарилгач, прибережне озеро	46.025366	33.015666	14.05.2017	2 особини (пара)	Литвиненко С.П. Євтушенко Г.О.
<i>Haematopus ostralegus</i> (L.)	о. Джарилгач, піщаний берег	46.013466	32.955709	15.05.2017	14 особин	Чаплигіна А.Б.
<i>Charadrius hiaticula</i> L.	о. Джарилгач, внутрішні солоні озера	46.024639	33.021873	13.08.2015	1 особина (міграція)	Литвиненко С.П. Євтушенко Г.О. <i>Руденко і др., 2016</i>
<i>Charadrius hiaticula</i> L.	о. Джарилгач, внутрішні солоні озера	46.025041	33.014116	08.05.2016	1 особина (міграція)	Надточій Г.С.
<i>Charadrius alexandrinus</i> (L.)	о. Джарилгач, піщаний берег моря	46.008469	33.016742	13.08.2015	3 особини (міграція)	Надточій Г.С <i>Руденко і др., 2016</i>
<i>Charadrius alexandrinus</i> (L.)	о. Джарилгач, піщаний берег моря	46.011858	32.934479	14.08.2015	2 особини (міграція)	Надточій Г.С <i>Руденко і др., 2016</i>
<i>Charadrius alexandrinus</i> (L.)	о. Джарилгач, внутрішні солоні озера	46.015746	33.043799	05.05.2016	1 особина	Литвиненко С.П. Євтушенко Г.О.
<i>Himantopus himantopus</i> (L.)	о. Джарилгач, внутрішні солоні озера	46.016761	33.036786	05.05.2016	2 особини	Надточій Г.С. Чаплигіна А.Б.
<i>Himantopus himantopus</i> (L.)	о. Джарилгач, внутрішні солоні озера	46.017363	33.038295	06.05.2016	3 особини	Надточій Г.С. Литвиненко С.П. Євтушенко Г.О.
<i>Himantopus himantopus</i> (L.)	о. Джарилгач, внутрішні солоні озера	46.022876	33.043164	14.05.2017	1 особина	Надточій Г.С. Чаплигіна А.Б.
<i>Recurvirostra avosetta</i> L.	о. Джарилгач, внутрішні солоні озера	46.017148	33.037988	05.05.2016	5 особин	Надточій Г.С. Чаплигіна А.Б.
<i>Recurvirostra avosetta</i> L.	о. Джарилгач, внутрішні солоні озера	46.016402	33.035436	09.05.2016	1 особина	Надточій Г.С.
<i>Recurvirostra avosetta</i> L.	о. Джарилгач, внутрішні солоні озера	46.024553	33.034048	11.05.2017	1 особина	Надточій Г.С.
<i>Recurvirostra avosetta</i> L.	о. Джарилгач, внутрішні солоні озера	46.028698 46.019343 46.018188 46.017450	32.905293 33.050834 33.053366 33.055694	14.05.2017	2 особини 2 особини 2 особини 5 особин	Надточій Г.С. Чаплигіна А.Б.

Вид	Місце знахідки	Координати у десятигній системі		Дата знахідки	Додаткова інформація	Авторство знахідки
		широта	довгота			
<i>Recurvirostra avosetta</i> L.	о. Джарилгач, внутрішні мілководні со- лоні озера, солерос	46.028698	32.905293	16.05.2017	14 особин	Чаплиціна А.Б. Надточій Г.С. Литвиненко С.П. Руденко В.П.
<i>Tringa stagnatilis</i> (Bechst.)	о. Джарилгач, внутрішні солоні озера	46.026048	33.012021	06.05.2016	1 особина (міграція)	Надточій Г.С.
<i>Numenius arquata</i> (L.)	о. Джарилгач, внутрішні солоні озера	46.014790	33.042536	05.05.2016	2 особини (міграція)	Литвиненко С.П.
<i>Numenius arquata</i> (L.)	о. Джарилгач, прибережні озера	46.025275	33.013748	06.05.2016	3 особини (міграція)	Литвиненко С.П. Надточій Г.С.
<i>Numenius arquata</i> (L.)	о. Джарилгач, прибережні озера	46.031432	32.953087	08.05.2016	1 особина (міграція)	Надточій Г.С.
<i>Numenius arquata</i> (L.)	о. Джарилгач, внутрішні солоні озера	46.024260	33.034136	11.05.2017	1 особина (міграція)	Надточій Г.С. Чаплиціна А.Б.
<i>Numenius arquata</i> (L.)	о. Джарилгач, внутрішні солоні озера	46.033474	32.889082	16.05.2017	2 особини (міграція)	Литвиненко С.П. Надточій Г.С.
<i>Numenius phaeopus</i> (L.)	о. Джарилгач, заболочене пониззя з со- леросом	46.025409	32.970725	08.05.2016	8 особин (згряя, живились) (міграція)	Надточій Г.С. Литвиненко С.П. Євтушенко Г.О.
<i>Numenius phaeopus</i> (L.)	о. Джарилгач, внутрішні солоні озера	46.034174	32.915361	16.05.2017	2 особини	Литвиненко С.П.
<i>Glareola pratincola</i> (L.)	о. Джарилгач, внутрішні мілководні солоні озера	46.033951	32.911820	16.05.2017	5 особин	Надточій Г.С. Литвиненко С.П. Чаплиціна А.Б. Руденко В.П.
<i>Hydroprogne caspia</i> (Pall.)	о. Джарилгач	46.020562	33.012546	11.05.2017	2 особини	Литвиненко С.П.
<i>Sterna albifrons</i> Pall.	о. Джарилгач, прибережне озеро, піща- на мілина	46.038538	32.941081	08.05.2016	2 особини, самець, самка (пара) (розмноження)	Надточій Г.С. Литвиненко С.П. Євтушенко Г.О. Чаплиціна А.Б. Чован О.О. Савинська Н.А
<i>Sterna albifrons</i> Pall.	о. Джарилгач, внутрішнє мілководне солоне озеро, піщана мілина	46.019902	33.050981	11.05.2017	2 особини, самець, самка (пара) (розмноження)	Надточій Г.С. Чаплиціна А.Б.
<i>Coracias garrulus</i> L.	о. Джарилгач	46.008833	33.018827	18.08.2015	1 особина (міграція)	Надточій Г.С. <i>Руденко і др., 2016</i>
<i>Coracias garrulus</i> L.	о. Джарилгач	46.009934	33.009445	13.05.2017	1 особина (міграція)	Надточій Г.С.
<i>Coracias garrulus</i> L.	о. Джарилгач	46.019579	33.014724	15.05.2017	1 особина (міграція)	Литвиненко С.П.
<i>Emberiza melanocephala</i> Scop.	о. Джарилгач	46.010897	33.017336	10.05.2016	1 особина, самець (міграція)	Надточій Г.С. Чаплиціна А.Б. Литвиненко С.П. Євтушенко Г.О. Чован О.О. Савинська Н.О.
<i>Emberiza melanocephala</i> Scop.	о. Джарилгач, дерев- но-чагарникова смуга маслини вузьколистій	46.020903	33.046842	14.05.2017	2 особини, самець, самка (міграція)	Чаплиціна А.Б. Надточій Г.С.

Перелік літератури

1. Руденко А. Г., Чаплиціна А. Б., Надточій А. С., Руденко В. П., Литвиненко С. П., Євтушенко Г. А. Результаты инвентаризации мигрирующих птиц на острове Джарилгач в августе 2015 года // Бранта: Сборник научных трудов Азово-Черноморской орнитологической станции. – 2016. – Вып. 19. – С. 99-111.

Й. І. Черничко,
С. В. Винокурова

ЗНАХІДКИ «ЧЕРВОНОКНИЖНИХ» ВИДІВ ПТАХІВ В БАСЕЙНІ Р. ДОМУЗЛА В ТРАВНІ 2017 РОКУ.

26-27 травня 2017 року було проведено обстеження території басейну ріки Домузла (Північно-Західне Приазов'я, Запорізька область). Обстеження було проведено з використанням позашляхового автомобіля. Обліки птахів проводили методом їх абсолютного підрахунку з оглядових точок, з використанням 12-кратних

біноклів та 60-кратних телескопів. Координати зустрічі усіх птахів реєструвалися за допомогою GPS.

Під час обстеження було виявлено 15 видів птахів, які внесені до Червоної книги України (2009), загальною чисельністю 888 особин. Більш детальні дані щодо «червонокнижних» птахів наведено у таблиці.

Вид	Місце знахідки	Координати у десятиградусній системі		Дата знахідки	Додаткова інформація	Авторство знахідки
		широта	довгота			
<i>Himantopus himantopus</i>	смт. Приазовье, русло р. Домузла	46,7524	35,6459	26.05.2017	1 особина	Черничко Й.І., Винокурова С.В., Подорожний С.М.
<i>Circus pygargus</i>	на північ від смт. Приазовье	46,7879	35,6655	26.05.2017	1 пара та 1 самка, гніздування	Черничко Й.І., Винокурова С.В., Подорожний С.М.
<i>Circus pygargus</i>	на північ від смт. Приазовье	46,7918	35,6743	26.05.2017	1 пара, гніздування	Черничко Й.І., Винокурова С.В., Подорожний С.М.
<i>Buteo rufinus</i>	на північ від смт. Приазовье	46,7677	35,6791	26.05.2017	1 особина	Черничко Й.І., Винокурова С.В., Подорожний С.М.
<i>Himantopus himantopus</i>	Південна околиця смт. Приазовье, р. Домузла	46,7122	35,6275	26.05.2017	1 особина	Черничко Й.І., Винокурова С.В., Подорожний С.М.
<i>Himantopus himantopus</i>	Південна околиця смт. Приазовье, р. Домузла	46,711	35,6323	26.05.2017	1 особина	Черничко Й.І., Винокурова С.В., Подорожний С.М.
<i>Himantopus himantopus</i>	на південь від смт. Приазовье, р. Домузла	46,7013	35,6398	26.05.2017	8 особин	Черничко Й.І., Винокурова С.В., Подорожний С.М.
<i>Himantopus himantopus</i>	на південь від смт. Приазовье, р. Домузла	46,696	35,6387	26.05.2017	2 пари, гніздування	Черничко Й.І., Винокурова С.В., Подорожний С.М.
<i>Himantopus himantopus</i>	Біля с. Гамівка, р. Домузла	46,6874	35,6435	26.05.2017	9 особин	Черничко Й.І., Винокурова С.В., Подорожний С.М.
<i>Himantopus himantopus</i>	Біля с. Гамівка, р. Домузла	46,6759	35,6398	26.05.2017	10 особин	Черничко Й.І., Винокурова С.В., Подорожний С.М.
<i>Anas strepera</i>	На південь від с. Білорічасньке, р. Домузла	46,643	35,6397	26.05.2017	1 особина	Черничко Й.І., Винокурова С.В., Подорожний С.М.
<i>Glareola pratincola</i>	В південно-західному напрямку від с. Шевченка	46,634	35,661	26.05.2017	4 особини	Черничко Й.І., Винокурова С.В., Подорожний С.М.
<i>Grus grus</i>	На південь від с. Білорічасньке, р. Домузла	46,6294	35,6486	27.05.2017	2 особини	Черничко Й.І., Винокурова С.В., Подорожний С.М.
<i>Glareola pratincola</i>	В південно-західному напрямку від с. Шевченка	46,6333	35,6624	27.05.2017	70 особин	Черничко Й.І., Винокурова С.В., Подорожний С.М.
<i>Himantopus himantopus</i>	В південно-західному напрямку від с. Шевченка	46,643	35,6678	27.05.2017	10 особин	Черничко Й.І., Винокурова С.В., Подорожний С.М.
<i>Himantopus himantopus</i>	Біля с. Шевченка	46,656	35,6838	27.05.2017	2 особини	Черничко Й.І., Винокурова С.В., Подорожний С.М.
<i>Sturnus roseus</i>	На південь від с. Приморський посад	46,5895	35,7262	27.05.2017	3 особини	Черничко Й.І., Винокурова С.В., Подорожний С.М.

Вид	Місце знахідки	Координати у десятичній системі		Дата знахідки	Додаткова інформація	Авторство знахідки
		широта	довгота			
<i>Charadrius alexandrinus</i>	В південно-західному напрямку від с. Приморский посад	46,5875	35,721	27.05.2017	1 особина	Черничко Й.І., Винокурова С.В., Подорожний С.М.
<i>Sterna albifrons</i>	В південно-західному напрямку від с. Приморский посад	46,5875	35,7204	27.05.2017	11 особин	Черничко Й.І., Винокурова С.В., Подорожний С.М.
<i>Himantopus himantopus</i>	В південно-західному напрямку від с. Приморский посад	46,5852	35,7205	27.05.2017	1 особина	Черничко Й.І., Винокурова С.В., Подорожний С.М.
<i>Recurvirostra avosetta</i>	На північ від с.Новокоптянтинівка	46,6085	35,6814	27.05.2017	200 пар, гніздування	Черничко Й.І., Винокурова С.В., Подорожний С.М.
<i>Charadrius alexandrinus</i>	На північ від с.Новокоптянтинівка	46,6086	35,6817	27.05.2017	5 пар, гніздування	Черничко Й.І., Винокурова С.В., Подорожний С.М.
<i>Himantopus himantopus</i>	На північ від с.Новокоптянтинівка	46,6093	35,6768	27.05.2017	3 особини	Черничко Й.І., Винокурова С.В., Подорожний С.М.
<i>Recurvirostra avosetta</i>	На північ від с.Новокоптянтинівка	46,6098	35,672	27.05.2017	20 особин	Черничко Й.І., Винокурова С.В., Подорожний С.М.
<i>Recurvirostra avosetta</i>	На схід від с.Новокоптянтинівка	46,6028	35,6868	27.05.2017	50 особин	Черничко Й.І., Винокурова С.В., Подорожний С.М.
<i>Tadorna ferruginea</i>	В південно-західному напрямку від с. Приморский посад	46,5961	35,7109	27.05.2017	2 особина	Черничко Й.І., Винокурова С.В., Подорожний С.М.
<i>Himantopus himantopus</i>	В південно-західному напрямку від с. Приморский посад	46,5931	35,7107	27.05.2017	10 особин	Черничко Й.І., Винокурова С.В., Подорожний С.М.
<i>Sterna albifrons</i>	В південно-західному напрямку від с. Приморский посад	46,5955	35,7105	27.05.2017	7 особин	Черничко Й.І., Винокурова С.В., Подорожний С.М.
<i>Recurvirostra avosetta</i>	В південно-західному напрямку від с. Приморский посад	46,5939	35,7123	27.05.2017	12 особин	Черничко Й.І., Винокурова С.В., Подорожний С.М.
<i>Charadrius alexandrinus</i>	В південно-західному напрямку від с. Приморский посад	46,5943	35,7113	27.05.2017	1 особина	Черничко Й.І., Винокурова С.В., Подорожний С.М.
<i>Sterna albifrons</i>	В південно-західному напрямку від с. Приморский посад	46,5902	35,7117	27.05.2017	1 особина	Черничко Й.І., Винокурова С.В., Подорожний С.М.
<i>Himantopus himantopus</i>	В південно-західному напрямку від с. Приморский посад	46,5908	35,7111	27.05.2017	1 особина	Черничко Й.І., Винокурова С.В., Подорожний С.М.
<i>Himantopus himantopus</i>	В південно-західному напрямку від с. Приморский посад	46,5865	35,7157	27.05.2017	2 особини	Черничко Й.І., Винокурова С.В., Подорожний С.М.
<i>Haematopus ostralegus</i>	В південно-західному напрямку від с. Приморский посад	46,588	35,7164	27.05.2017	1 особина	Черничко Й.І., Винокурова С.В., Подорожний С.М.
<i>Recurvirostra avosetta</i>	В південно-західному напрямку від с. Приморский посад	46,5853	35,7171	27.05.2017	45 пар, гніздування	Черничко Й.І., Винокурова С.В., Подорожний С.М.
<i>Himantopus himantopus</i>	На схід від с. Новокоптянтинівка	46,6006	35,6962	27.05.2017	2 особини	Черничко Й.І., Винокурова С.В., Подорожний С.М.
<i>Recurvirostra avosetta</i>	На схід від с.Новокоптянтинівка	46,6017	35,6973	27.05.2017	90 особин	Черничко Й.І., Винокурова С.В., Подорожний С.М.
<i>Emberiza (Granativora) melanocephala</i>	На схід від с.Новокоптянтинівка	46,5988	35,695	27.05.2017	1 особина	Черничко Й.І., Винокурова С.В., Подорожний С.М.
<i>Recurvirostra avosetta</i>	На північ від с.Новокоптянтинівка	46,6125	35,6676	27.05.2017	6 особин	Черничко Й.І., Винокурова С.В., Подорожний С.М.
<i>Himantopus himantopus</i>	На північ від с.Новокоптянтинівка	46,613	35,665	27.05.2017	1 особина	Черничко Й.І., Винокурова С.В., Подорожний С.М.
<i>Sterna albifrons</i>	На північ від с.Новокоптянтинівка	46,6172	35,6579	27.05.2017	10 особин	Черничко Й.І., Винокурова С.В., Подорожний С.М.
<i>Coracias garrulus</i>	На північ від с.Новокоптянтинівка	46,6141	35,6568	27.05.2017	14 особин	Черничко Й.І., Винокурова С.В., Подорожний С.М.

Вид	Місце знахідки	Координати у десятичній системі		Дата знахідки	Додаткова інформація	Авторство знахідки
		широта	довгота			
<i>Haematopus ostralegus</i>	На північ від с.Новоконстантинівка	46,6192	35,6573	27.05.2017	1 особина	Черничко Й.І., Винокурова С.В., Подорожний С.М.
<i>Himantopus himantopus</i>	На південь від с.Георгіївка, р. Ачкорак	46,6188	35,6252	27.05.2017	3 особини	Черничко Й.І., Винокурова С.В., Подорожний С.М.
<i>Ardeola ralloides</i>	На північ від с.Георгіївка, р. Ачкорак	46,6388	35,5892	27.05.2017	2 особини	Черничко Й.І., Винокурова С.В., Подорожний С.М.
<i>Himantopus himantopus</i>	На північ від с.Георгіївка, р. Ачкорак	46,6417	35,5868	27.05.2017	2 особини	Черничко Й.І., Винокурова С.В., Подорожний С.М.
<i>Himantopus himantopus</i>	На північ від с.Георгіївка, р. Ачкорак	46,6423	35,5838	27.05.2017	2 особини	Черничко Й.І., Винокурова С.В., Подорожний С.М.

А. В. Чьочь¹,
С. М. Троценко²

^{1,2}Українське ентомологічне товариство
E-mail: arturchoch@gmail.com, serhiy.trotsenko@gmail.com

ЗНАХІДКИ ДЕННИХ МЕТЕЛИКІВ (LEPIDOPTERA, PAPILIONOIDEA), ВКЛЮЧЕНИХ ДО ЧЕРВОНОЇ КНИГИ УКРАЇНИ

Знахідки денних метеликів (Lepidoptera, Papilionoidea), включених до Червоної книги України. Чьочь А. В., Троценко С. М. – У роботі наведено відомості про знахідки 25 видів денних метеликів, включених до третього видання Червоної книги України, у 2009–2017 роках. Для кожного виду зазначено місця та дати знахідок, а також відомості про чисельність.

Ключові слова: Lepidoptera, Papilionoidea, Червона книга України.

Records of butterflies (Lepidoptera, Papilionoidea) included in the Red Book of Ukraine. Choch, A. V., Trotsenko, S. M. – Records of 25 butterfly species included into the Red Book of Ukraine (3rd edition) are presented. The records are based on observations between 2009 and 2017. Localities, dates and abundance are documented for each species.

Keywords: Lepidoptera, Papilionoidea, protected species, Red Book of Ukraine.

Вступ

До третього видання Червоної книги України (ЧКУ) включено 27 видів денних метеликів (Papilionoidea). Для кожного з них наводяться, зокрема, карта поширення в Україні, оцінка чисельності та інформація про час льоту імаго, що базуються на даних, зібраних до 2008 року включно. Метою дослідження є виявлення нових місцезнаходжень денних метеликів ЧКУ та з'ясування наявності денних метеликів ЧКУ у відомих місцезнаходженнях після 2009 року.

Матеріал та методи

Матеріалом для даної роботи є спостереження авторів у Автономній Республіці Крим, Донецькій, Житомирській, Запорізькій, Івано-Франківській, Київській, Луганській, Львівській, Одеській, Рівненській, Тернопільській, Харківській, Херсонській, Хмельницькій, Черкаській, Чернігівській областях та у місті Києві у 2009–2017 роках. Імаго Papilionoidea спостерігали у денний час та у деяких випадках фотографували. Визначення проводили автори. Дані спостережень вносили до польових щоденників. Реєстрували кількість екземплярів або відносну чисельність за такою шкалою: звичайний (1–10 екземплярів на годину обліку), численний

(10–100 екземплярів на годину обліку), масовий (понад 100 екземплярів на годину обліку).

Номенклатура у даній роботі відповідає ЧКУ з двома винятками. По-перше, враховуючи ревізію секції *Polyommatus* (Talavera, 2012), *Plebeius pylaon* (Fisher von Waldheim, 1832) наводиться як *Kretania pylaon* (Fisher von Waldheim, 1832). По-друге, *Polyommatus boisduvalii* (Herrich-Schafer, [1843]) розглядається як підвид *Polyommatus eros* (Ochsenheimer, 1808) (Водолажский та ін., 2009).

Результати та обговорення

У Таблиці 1 подано відомості про знахідки 25 із 27 видів Papilionoidea, включених до ЧКУ. Виявлено нові місцезнаходження, у більшості випадків у межах відомих ареалів, та підтверджено наявність видів ЧКУ у відомих локалітетах. Цікавою є знахідка *Triphysa phryne* (Pallas, 1771) у Олешківських пісках. *Papilio machaon* Linnaeus, 1758 виявлено у 27 з понад 60 досліджених точок по всій території України. *Iphiclides podalirius* (Linnaeus, 1758) зареєстровано у 12 точках, причому знахідки у Львові та неподалік Києва можуть свідчити про розширення ареалу цього виду на північ. Базуючись на власних спостереженнях та даних літератури, автори вважають, що *P. machaon* та *I. podalirius* є поза загрозою та мають бути виключені із ЧКУ.

Дати знахідок загалом відповідають наведеним у ЧКУ даним про час льоту та кількість поколінь. Інтерес становить виявлення *Pseudophilotes bavius* (Eversmann, 1832) у Одеській області на початку жовтня 2015 року. Виліт часткового другого покоління восени може бути пов'язаний із масовою появою цього виду навесні того ж року.

Подяки

Автори щиро вдячні за цінну інформацію, спільні польові виїзди та сприяння у проведенні досліджень Роману Ботману, Юрію Будашкіну, Ростиславу Герасимову, Юрію Геряку, Сергію Глозову, Юрію Голобіну, Юрію Канарському, Євгену Каролінському, Дмитру та Олександрі Ковальчукам, Назару Назарову, Геннадію Паламарчуку, Ігорю Плющу, Володимирі Савчуку, Василю Сергієнчу, Сергію Цикалу, Павлу Шешураку, Morten Schneider Mølgaard та Arne Lykke Viborg.

Список літератури

1. Д. И. Водолажский, М. Вимерс, Б. В. Страдомский. Сравнительный анализ последовательностей митохондриальной и ядерной ДНК голубянок подрода *Polyommatus* (s. str.) Latreille, 1804 (Lepidoptera: Lycaenidae: *Polyommatus*) // Кавказский энтомологический бюллетень. – 2009. – 5(1). – С. 115–120.
2. Червона книга України. Тваринний світ. / за ред. І. А. Акімова. – К.: Глобалконсалтінг. – 2009. – 600 с.
3. G. Talavera, V. A. Lukhtanov, N. E. Pierce, R. Vila. Establishing criteria for higher-level classification using molecular data: the systematics of *Polyommatus* blue butterflies (Lepidoptera, Lycaenidae) // Cladistics. – 2013. – 29. – 166–192.

Таблиця 1

Вид	Місце знахідки	Координати		Дата знахідки	Додаткова інформація	Автори знахідки
		широта	довгота			
<i>Papilio tachaon</i> Linnaeus, 1758	АР Крим, Феодосійська міська рада, Щебетівка	44.91	35.14	03.05.2009	До 5 екз.	Троценко С. М., Чьочь А. В.
	Чернігівська обл., Носівський р-н, Сулак	50.97	31.76	09.05.2009	1 екз.	Чьочь А. В.
	Чернігівська обл., Куликівський р-н, Будище	51.26	31.79	11.05.2009	2 екз.	Чьочь А. В.
				28.06.2009	1 екз.	Чьочь А. В.
	Чернігівська обл., Носівський р-н, Козари	50.93	31.39	30.05.2009	1 екз.	Троценко С. М., Чьочь А. В.
				12.07.2009	2 екз.	Чьочь А. В.
	Черкаська обл., Черкаський р-н, Софіївка	49.59	31.50	06.06.2009	1 екз.	Троценко С. М.
				20.06.2009	1 екз.	Троценко С. М.
	АР Крим, Феодосійська міська рада, Краснокам'янка, гора Сандик-Кая	44.93	35.09	01.07.2009	До 5 екз.	Троценко С. М., Чьочь А. В.
	АР Крим, Судацька міська рада, Грушівка, гора Бор-Кая	45.05	34.95	03.07.2009	2 екз.	Троценко С. М., Цикал С. В., Чьочь А. В.
	АР Крим, Ялтинська міська рада, гора Ай-Петрі	44.48	34.07	05.07.2009	1 екз.	Троценко С. М., Чьочь А. В.
	АР Крим, Бахчисарайський р-н, Машине	44.70	33.92	07.07.2009	2 екз.	Троценко С. М., Чьочь А. В.
	Львівська обл., Золочівський р-н, Стінка, Лиса Гора	49.79	24.72	18.07.2009	3 екз.	Чьочь А. В.
	Донецька обл., Слов'янський р-н, Біленьке	48.77	37.63	15.08.2009	2 екз.	Ковальчук Д. О. Чьочь А. В.
	Херсонська обл., Генічеський р-н, Попівка	46.11	34.47	08.05.2010	4 екз.	Ботман Р. В., Чьочь А. В.
	Луганська обл., Свердловський р-н, Провалля	48.14	39.82	28.06.2010	2 екз.	Чьочь А. В.
				22.05.2011– 26.05.2011	До 5 екз.	Герасимов Р. П. Троценко С. М.
	Київська обл., Бородянський р-н, Галинка	50.70	29.80	03.07.2010	До 5 екз.	Герасимов Р. П. Чьочь А. В.
	Київська обл., Бородянський р-н, Поташня	50.69	29.73	24.07.2010	1 екз.	Троценко С. М.
				20.07.2011	1 екз.	Троценко С. М.
30.07.2011				До 5 екз.	Троценко С. М.	
Чернігівська обл., Ріпкинський р-н, Ловинь, болото Замглай	51.89	31.14	12.06.2011	1 екз.	Троценко С. М., Чьочь А. В.	
			08.07.2011– 10.07.2011	До 5 екз.	Троценко С. М., Цикал С. В.	
Київська обл., Броварський р-н, Заворичі	50.68	31.09	03.07.2011	До 5 екз.	Троценко С. М.	
Київська обл., Бородянський р-н, Пісківка	50.69	29.68	24.08.2011	1 екз.	Троценко С. М.	
АР Крим, Феодосія, гора Паша-Тепе	45.04	35.35	01.05.2012	До 5 екз.	Троценко С. М., Герасимов Р. П.	
АР Крим, Феодосійська міська рада, Курортне	44.91	35.16	30.04.2012	1 екз.	Троценко С. М., Герасимов Р. П.	

Вид	Місце знахідки	Координати		Дата знахідки	Додаткова інформація	Автори знахідки
		широта	довгота			
<i>Papilio machaon</i> Linnaeus, 1758	Київська обл., Обухівський р-н, Малі Дмитровичі	50.21	30.52	09.05.2013	1 екз.	Троценко С. М.
	Черкаська обл., Черкаський р-н, Дубіївка	49.35	31.80	23.06.2013	1 екз.	Троценко С. М.
	Одеська обл., Іванівський р-н, Руська Слобідка	46.81	30.60	10.05.2015	1 екз.	Троценко С. М., Цикал С. В., Герасимов Р. П.
	Івано-Франківська обл., Верховинський р-н, Бистрець	48.12	24.67	06.08.2016	До 5 екз.	Чьочь А. В.
	Київська обл., Кагарлицький р-н, Тулинці	49.80	31.18	25.06.2017	1 екз.	Чьочь А. В.
	Київ, болото Любка	50.50	30.28	16.07.2016	1 екз.	Троценко С. М., Чьочь А. В.
	Львів, Замкова гора	49.84	24.03	09.09.2017	1 екз.	Троценко С. М.
<i>Iphiclides podalirius</i> (Linnaeus, 1758)	АР Крим, Феодосійська міська рада, Щебетівка	44.91	35.14	03.05.2009	Звичайний	Троценко С. М., Чьочь А. В.
				02.07.2009	2 екз.	Троценко С. М., Чьочь А. В.
				02.05.2012	До 5 екз.	Троценко С. М., Герасимов Р. П.
	АР Крим, Судацька міська рада, Грушівка, гора Бор-Кая	45.05	34.95	03.07.2009	Звичайний	Троценко С. М., Цикал С. В., Чьочь А. В.
	АР Крим, Ялтинська міська рада, гора Ай-Петрі	44.48	34.07	04.07.2009	1 екз.	Троценко С. М., Чьочь А. В.
	АР Крим, Бахчисарайський р-н, Машине	44.70	33.92	07.07.2009	1 екз.	Троценко С. М., Чьочь А. В.
	Луганська обл., Свердловський р-н, Черемшине	48.16	39.86	27.05.2010	1 екз.	Геряк Ю. М., Цикал С. В., Чьочь А. В.
	Луганська обл., Свердловський р-н, Провалля	48.14	39.82	28.06.2010	До 5 екз.	Чьочь А. В.
	Тернопільська обл., Заліщицький р-н, Бедриківці	48.68	25.79	27.04.2014	Звичайний	Троценко С. М., Чьочь А. В.
	Київська обл., Обухівський р-н, Щербанівка	50.09	30.76	04.05.2015	1 екз.	Троценко С. М., Герасимов Р. П.
	Одеська обл., Іванівський р-н, Руська Слобідка	46.81	30.60	10.05.2015	До 5 екз.	Троценко С. М., Цикал С. В., Герасимов Р. П.
	Львів, Замкова гора	49.84	24.03	06.05.2017	1 екз.	Троценко С. М.
	Запорізька обл., Запорізький р-н, Нижня Хортиця	47.77	35.08	07.05.2017	До 5 екз.	Чьочь А. В.
	Київська обл., Кагарлицький р-н, Тулинці	49.80	31.18	22.07.2017	1 екз.	Чьочь А. В.
<i>Zerynthia polyxena</i> ([Denis et Schiffermüller], 1775)	Донецька обл., Новоазовський р-н, Пищевик	47.25	37.76	23.05.2009	1 екз.	Ботман Р. В., Чьочь А. В.
	Луганська обл., Свердловський р-н, Провалля	48.14	39.82	27.05.2010	1 екз.	Чьочь А. В.
	Київська обл., Обухівський р-н, Трипілля	50.10	30.76	30.04.2011	Звичайний	Троценко С. М., Герасимов Р. П.
				10.05.2015	Звичайний	Троценко С. М., Цикал С. В., Герасимов Р. П.
				01.05.2016	Звичайний	Троценко С. М., Цикал С. В.
	01.04.2017	1 екз.	Троценко С. М., Цикал С. В.			
Запорізька обл., Запорізький р-н, Нижня Хортиця	47.77	35.08	07.05.2017	Масовий	Чьочь А. В.	

Вид	Місце знахідки	Координати		Дата знахідки	Додаткова інформація	Автори знахідки
		широта	довгота			
<i>Parnassius mnemosyne</i> (Linnaeus, 1758)	Луганська обл., Свердловський р-н, Провалля	48.14	39.82	27.05.2010	Численний	Геряк Ю. М., Цикал С. В., Чьочь А. В.
				24.05.2011–26.05.2011	Численний	Троценко С. М., Чьочь А. В.
	Київська обл., Бородянський р-н, Поташня	50.69	29.73	03.06.2012	Звичайний	Троценко С. М.
	Житомирська обл., Житомирський р-н, Рудня-Городище	50.14	28.38	28.05.2017	Звичайний	Троценко С. М., Цикал С. В., Чьочь А. В.
<i>Zegris eupheme</i> (Esper, 1805)	Херсонська обл., Генічеський р-н, Попівка	46.11	34.47	07.05.2010–08.05.2010	Звичайний	Ботман Р. В., Чьочь А. В.
<i>Euchloe ausonia</i> (Hübner, [1804])	АР Крим, Феодосійська міська рада, Щебетівка	44.91	35.14	03.05.2009	3 екз.	Троценко С. М., Чьочь А. В.
	АР Крим, Феодосійська міська рада, Щебетівка	44.95	35.14	04.05.2009	1 екз.	Савчук В. В., Троценко С. М., Чьочь А. В.
	Херсонська обл., Генічеський р-н, Попівка	46.11	34.47	07.05.2010	Звичайний	Ботман Р. В., Чьочь А. В.
	АР Крим, мис Казантип	45.45	35.84	01.05.2011	1 екз.	Чьочь А. В.
	АР Крим, Феодосія, гора Паша-Тепе	45.04	35.35	03.05.2011	1 екз.	Чьочь А. В.
	Одеська обл., Іванівський р-н, Северинівка	46.83	30.56	30.04.2016	1 екз.	Троценко С. М., Сергієнко В.М.
<i>Colias palaeno</i> (Linnaeus, 1761)	Житомирська обл., Овруцький р-н, Селезівка	51.53	28.09	12.06.2010	До 5 екз.	Троценко С. М., Назаров Н. В.
	Рівненська обл., Рокитнянський р-н, Більськ	51.50	27.27	08.06.2013–09.06.2013	Звичайний	Троценко С. М., Герасимов Р. П.
	Житомирська обл., Овруцький р-н, Сирниця	51.45	28.15	05.06.2016	До 5 екз.	Троценко С. М., Цикал С. В.
<i>Libythea celtis</i> (Laicharting in Fuessler, 1782)	АР Крим, Феодосійська міська рада, Щебетівка	44.91	35.14	03.05.2009	2 екз.	Троценко С. М., Чьочь А. В.
<i>Hamearis lucina</i> (Linnaeus, 1758)	Київська обл., Обухівський р-н, Трипілля	50.10	30.76	30.04.2011	2 екз.	Троценко С. М., Герасимов Р. П.
	Тернопільська обл., Заліщицький р-н, Бедриківці	48.68	25.79	27.04.2014	Звичайний	Троценко С. М., Чьочь А. В.
<i>Limenitis populi</i> (Linnaeus, 1758)	Житомирська обл., Овруцький р-н, Городець	51.36	28.22	04.06.2016	Звичайний	Троценко С. М., Цикал С. В.
	Львівська обл., Стрийський р-н, Білецький ліс	49.41	23.94	04.06.2016	2 екз.	Чьочь А. В.
	Івано-Франківська обл., Надвірнянський р-н, потік Довжинець	48.40	24.33	07.07.2017	1 екз.	Чьочь А. В.
<i>Apatura iris</i> (Linnaeus, 1758)	Івано-Франківська обл., Верховинський р-н, Бистрець	48.12	24.67	06.08.2016	1 екз.	Чьочь А. В.
<i>Pseudochazara euxina</i> (Kusnezov, 1909)	АР Крим, Ялтинська міська рада, гора Ай-Петрі	44.48	34.07	04.07.2009–05.07.2009	Звичайний	Троценко С. М., Чьочь А. В.
<i>Kirinia climene</i> (Esper, 1783)	Луганська обл., Свердловський р-н, Провалля	48.14	39.82	26.06.2010	Звичайний	Троценко С. М., Чьочь А. В.
<i>Erebia manto</i> ([Denis & Schiffermüller], 1775)	Івано-Франківська обл., хр. Чорногора, полонина Пожижевська	48.15	24.53	01.08.2009	Звичайний	Чьочь А. В.
				29.07.2017	До 5 екз.	Троценко С. М., Чьочь А. В.

Вид	Місце знахідки	Координати		Дата знахідки	Додаткова інформація	Автори знахідки
		широта	довгота			
<i>Proterobia afra</i> (Fabricius, 1787)	АР Крим, Феодосійська міська рада, Курортне	44.91	35.16	14.04.2009	Звичайний	Троценко С. М., Герасимов Р. П.
				03.05.2009	Звичайний	Троценко С. М., Чьочь А. В.
				30.04.2012	Звичайний	Троценко С. М., Герасимов Р. П.
	АР Крим, Феодосія, гора Паша-Тепе	45.04	35.35	03.05.2011	1 екз.	Ковальчук О. Ф. Чьочь А. В.
	АР Крим, Феодосійська міська рада, Нанікове, хр. Узун-Сирт	45.01	32.24	01.05.2013	Звичайний	Троценко С. М., Герасимов Р. П.
<i>Triphysa phryne</i> (Pallas, 1771)	Херсонська обл., Генічеський р-н, острів Куюк-Тук	46.11	34.44	07.05.2010–08.05.2010	Численний	Ботман Р. В., Чьочь А. В.
	Херсонська обл., Олешківський р-н, Челбурда, Олешківські піски	46.62	33.00	30.04.2017	2 екз.	Троценко С. М., Цикал С. В., Герасимов Р. П.
<i>Coenonympha hero</i> (Linnaeus, 1761)	Чернігівська обл., Ріпкинський р-н, Ловинь, болото Замглай	51.89	31.14	12.06.2011	1 екз.	Троценко С. М., Чьочь А. В.
	Житомирська обл., Коростенський р-н, Плещівка	51.06	28.62	23.05.2014	Звичайний	Троценко С. М., Цикал С. В., Герасимов Р. П., Сергієнко В. М.
	Львівська обл., Стрийський р-н, Білецький ліс	49.41	23.94	04.06.2016	До 5 екз.	Чьочь А. В.
	Житомирська обл., Житомирський р-н, Рудня-Городище	50.14	28.39	24.05.2014	Звичайний	Троценко С. М., Цикал С. В.
28.05.2017				До 10 екз.	Троценко С. М., Цикал С. В., Чьочь А. В.	
<i>Hipparchia statilinus</i> (Hufnagel, 1766)	Київська обл., Бородянський р-н, Бондарня	50.70	29.78	06.08.2011	Звичайний	Троценко С. М., Герасимов Р. П.
	Київська обл., Бородянський р-н, Поташня	50.69	29.73	03.08.2015	1 екз.	Троценко С. М., Герасимов Р. П.
<i>Tomares nogelii</i> (Herrich-Schäfer, 1851)	Запорізька обл., Запорізький р-н, Нижня Хортиця	47.77	35.08	07.05.2017	1 екз.	Чьочь А. В.
<i>Tomares callimachus</i> (Eversmann, 1848)	АР Крим, Феодосійська міська рада, Щебетівка	44.91	35.14	03.05.2009	1 екз.	Троценко С. М., Чьочь А. В.
	АР Крим, Феодосія, гора Паша-Тепе	45.04	35.35	03.05.2011	Звичайний	Ковальчук О. Ф. Чьочь А. В.
				01.05.2012	Звичайний	Троценко С. М., Герасимов Р. П.
	АР Крим, Судак	44.84	34.94	28.05.2011	1 екз.	Чьочь А. В.
	АР Крим, Феодосійська міська рада, Нанікове, хр. Узун-Сирт	45.01	32.24	01.05.2013	До 5 екз.	Троценко С. М., Герасимов Р. П.
<i>Neolycaena rhyrnus</i> (Eversmann, 1832)	Луганська обл., Свердловський р-н, Провалля	48.14	39.82	26.05.2010	Масовий	Геряк Ю. М., Цикал С. В., Чьочь А. В.
	Харківська обл., Дворічанський р-н, Новомлинськ	49.90	37.74	19.05.2012	Звичайний	Троценко С. М., Каролінський Є. О.
				28.05.2016–29.05.2016	Звичайний	Троценко С. М., Каролінський Є. О.

Вид	Місце знахідки	Координати		Дата знахідки	Додаткова інформація	Автори знахідки
		широта	довгота			
<i>Pseudophilotes bavius</i> (Eversmann, 1832)	Одеська обл., Іванівський р-н, Щорсове	46.84	30.43	09.05.2015	До 5 екз.	Троценко С. М., Цикал С. В., Герасимов Р. П.
	Одеська обл., Іванівський р-н, Руська Слобідка	46.81	30.60	10.05.2015	Масовий	Троценко С. М., Цикал С. В., Герасимов Р. П.
				03.10.2015	2 екз.	Троценко С. М., Цикал С. В.
				01.05.2016	Звичайний	Троценко С. М., Сергієнко В. М.
Одеська обл., Іванівський р-н, Северинівка	46.83	30.56	30.04.2016	Звичайний	Троценко С. М., Сергієнко В. М.	
<i>Kretania pylaon</i> (Fischer von Waldheim, 1832)	АР Крим, Феодосія, гора Паша-Тепе	45.04	35.35	30.04.2008	4 гусениці останнього віку	Троценко С. М., Чьочь А. В.
	Хмельницька обл., Кам'янець-Подільський р-н, Демшин	48.61	26.79	27.05.2009	5 екз.	Паламарчук Г., Чьочь А. В.
	Луганська обл., Свердловський р-н, Провалля	48.14	39.82	27.05.2010	1 екз.	Чьочь А. В.
				22.05.2011– 26.05.2011	До 10 екз.	Троценко С. М., Герасимов Р. П., Чьочь А. В.
	АР Крим, Судак	44.84	34.94	28.05.2011	2 екз.	Чьочь А. В.
АР Крим, Судацька міська рада, Сонячна Долина	44.89	35.13	11.05.2012	До 5 екз.	Чьочь А. В.	
			22.05.2012	1 екз.	Троценко С. М., Герасимов Р. П.	
<i>Agriades pyrenaicus</i> (Boisduval, 1840)	Харківська обл., Дворічанський р-н, Новомлинськ	49.90	37.74	19.05.2012	Звичайний	Троценко С. М., Каролінський Є. О.
				28.05.2016– 29.05.2016	Звичайний	Троценко С. М., Каролінський Є. О.
<i>Polyommatus eros</i> (Ochsenheimer, 1808)	Харківська обл., Печенізький р-н, Кицівка, псамофітний степ	49.85	36.82	09.06.2013	5 екз.	Каролінський Є. О., Чьочь А. В.
				07.06.2014	Звичайний	Каролінський Є. О., Троценко С. М.

А. О. Шевцов

Кіровоградське відділення Товариства охорони птахів України, м. Олександрія

ЗНАХІДКИ РІДКІСНИХ ВИДІВ ПТАХІВ НА ТЕРИТОРІЇ КІРОВОГРАДСЬКОЇ ОБЛАСТІ У 2009–2017 РР.

У 2009–2017 рр. детальним обстеженням були охоплені практично всі адміністративні райони Кіровоградської області. Результати досліджень представлені у таблиці.

Вид	Місце знахідки	Координати у десятийній системі		Дата знахідки	Додаткова інформація	Авторство знахідки
		широта	довгота			
<i>Ardeola ralloides</i> (Scop.).	Риборозплідні ставки в с. Деревівка Онуфріївського р-ну	48.903574	33.765031	03.07.2014 р.	1 ad	Шевцов, Балацький, 2015
<i>Ciconia nigra</i> (L.).	Над полем достиглої пшениці біля с. Ясинуватка Олександрійського р-ну	48.735941	32.894745	07.07.2009 р.	2 ad	Шевцов А.О.
<i>Ciconia nigra</i> (L.).	Відвали Морозівського вугільного розрізу Олександрійського р-ну.	48.720768	32.933884	22- 30.08.2009 р	Пролітна сім'я (2ad і 3 iuv)	Шевцов А.О.
<i>Ciconia nigra</i> (L.).	Біля заболоченого ставу в ок. с. За- харівка Світловодського р-ну	48.843266	33.274117	Початок літа 2013 р.	1ad	Шевцов А.О.
<i>Tadorna ferruginea</i> (Pall.).	Ок. с. Радісне над р. Чорний Ташлик Новоукраїнського р-ну	48.317707	31.744233	21.07.2016 р.	Пара	Шевцов А.О., Балацький Л.Ю.
<i>Bucephala clangula</i> (L.).	Русло р. Інгулець, м. Олександрія	48.645513	33.102112	30.12.2012 р.	На зимівлі, 2 і 3 ос.	Шевцов А.О.
<i>Bucephala clangula</i> (L.).	- // -	48.645513	33.102112	13.01.2013 р.	На зимівлі, 6 ос.	Шевцов А.О.
<i>Bucephala clangula</i> (L.).	- // -	48.645513	33.102112	15.12.2013 р.	На зимівлі, 1 ♀	Шевцов А.О.
<i>Bucephala clangula</i> (L.).	- // -	48.645513	33.102112	02.02.2014 р.	На зимівлі, 6 ос. (2♂ і 4♀)	Шевцов А.О.
<i>Pandion haliaetus</i> (L.).	с. Куколівка, Олександрійський р-н	48.645513	33.292484	10.04.2013 р.	1 мігруючий птах	Шевцов А.О.
<i>Pandion haliaetus</i> (L.).	- // -	48.645513	33.292484	02.10.2013 р.	1 мігруючий птах	Шевцов А.О.
<i>Pandion haliaetus</i> (L.).	с. Вербівка, Новоукраїнського р-ну	48.494568	31.395760	15.04.2017 р.	1 птах низько по- лював над ставом на р. Сухий Ташлик	Балацький Л.Ю.
<i>Pandion haliaetus</i> (L.).	1,5 км на зх. від с. Липняжки, До- бровеличківського р-ну	48.446995	31.078187	16.04.2017 р.	Птах низько по- лював над ставом на р. Сухий Ташлик	Балацький Л.Ю.
<i>Milvus migrans</i> (Bodd.).	Ок. с. Сухий Ташлик, Вільшанський р-н	48.233849	30.680661	12.06.2009 р.	1ad	Шевцов А.О.
<i>Milvus migrans</i> (Bodd.).	Ок. с. Васине, Знамянський р-н	48.576635	32.703477	12.06.2009 р.	1ad	Шевцов А.О.
<i>Milvus migrans</i> (Bodd.).	Ок. с. Веселе Олександрійський р-н	48.687688	32.932982	12.06.2012 р.	1ad	Шевцов А.О.
<i>Milvus migrans</i> (Bodd.).	Ок. смт. Нова Прага Олександрій- ського р-ну	48.589808	32.927323	28.04.2013 р.	1ad	Шевцов А.О.

Вид	Місце знахідки	Координати у десятинній системі		Дата знахідки	Додаткова інформація	Авторство знахідки
		широта	довгота			
<i>Milvus migrans</i> (Bodd.)	с. Куколівка Олександрійський р-н	48.645513	33.292484	30.04.2013 р.	1ad	Шевцов А.О.
<i>Milvus migrans</i> (Bodd.)	Ок. смт. Димитрове Олександрійський р-н	48.594122	32.972985	09.06.2013 р.	1ad	Шевцов А.О.
<i>Milvus migrans</i> (Bodd.)	Пн. ок. с. Аджамка Кіровоградський р-н	48.576624	32.683475	06.08.2013 р.	1ad	Шевцов А.О.
<i>Milvus migrans</i> (Bodd.)	Ок. с. Радісне над р. Чорний Ташлик Новоукраїнський р-ну	48.317707	31.744233	21.07.2016 р.	1ad	Шевцов А.О.
<i>Milvus migrans</i> (Bodd.)	Дендропарк «Веселі Боковеньки», Долинський р-н	48.208559	32.855091	06.04.2017р.	1ad	Шевцов А.О.
<i>Circus cyaneus</i> (L.)	с. Куколівка Олександрійський р-н	48.645513	33.292484	11.12.2010 р.	1ad	Шевцов А.О.
<i>Circus cyaneus</i> (L.)	- // -	48.645513	33.292484	08.01.2013 р.	1♀ полювала над вулицями села	Шевцов А.О.
<i>Circus cyaneus</i> (L.)	с. Ульянівка Олександрійський р-н	48.845278	32.588501	26.03.2011 р.	1♂ad ширяв біля села над ріллею	Шевцов А.О.
<i>Circus cyaneus</i> (L.)	с. Куколівка, Олександрійський р-н	48.645513	33.292484	11.11.2015 р.	1♂ad мігруючий птах	Шевцов А.О.
<i>Circus pygargus</i> (L.)	Ок. смт. Нова Прага Олександрійського р-ну	48.589808	32.927323	28.04.2013 р.	1ad	Шевцов А.О.
<i>Circus pygargus</i> (L.)	с. Чорноліска Знам'янський р-н	48.814225	32.592449	10.05.2013 р.	1ad	Шевцов А.О.
<i>Circus pygargus</i> (L.)	Долина р. Інгулець, м. Олександрія	48.645513	33.102112	25.01.2014 р.	1♀ полювала над луками у долині р. Інгулець	Шевцов А.О.
<i>Circus pygargus</i> (L.)	Ок. с. Бандурівка Олександрійський р-н	48.751237	32.956162	2009-2017 рр.	Кожного року гніздиться 1-2 пари	Шевцов, 2016
<i>Buteo rufinus</i> (Cretz.)	Ок. смт. Пантаївка, Олександрійський р-н	48.687234	32.903843	07.07.2009 р.	1ad	Шевцов А.О.
<i>Buteo rufinus</i> (Cretz.)	Пн. ок. с. Андріївка, Олександрійський р-н	48.655267	33.192749	05.05.2010 р.	1ad	Шевцов А.О.
<i>Buteo rufinus</i> (Cretz.)	Ок. м. Олександрія	48.645513	33.102112	16.01.2011 р.	1ad вперше на зимівлі	Шевцов, 2012
<i>Buteo rufinus</i> (Cretz.)	с. Чорноліска Знам'янський р-н	48.814225	32.592449	10.05.2013 р.	1ad	Шевцов А.О.
<i>Buteo rufinus</i> (Cretz.)	Ок. с. Чорноліска, 71 кв. Чутянського лісу Знам'янський р-н	48.814225	32.592449	10.05.2013 р.	2 ad у різних місцях	Шевцов А.О.
<i>Buteo rufinus</i> (Cretz.)	Ок. смт. Нова Прага Олександрійського р-ну	48.589808	32.927323	19.07.2013 р.	1ad	Шевцов А.О.
<i>Buteo rufinus</i> (Cretz.)	Між сс. Андріївка і Рожеве Олександрійський р-н	48.655267	33.192749	30.06.2014 р.	1ad	Шевцов А.О.
<i>Buteo rufinus</i> (Cretz.)	Ок. с. Дівоче Поле Олександрійський р-н	48.746936	33.411408	05.07.2014 р.	1ad	Шевцов А.О.
<i>Buteo rufinus</i> (Cretz.)	Пн.-зх. ок. с. Лікарівка Олександрійський р-н	48.810509	33.163529	23.07.2014 р.	1ad	Шевцов А.О.
<i>Buteo rufinus</i> (Cretz.)	Пн. ок. с. Костянтинівка Олександрійський р-н	48.886871	33.036156	15.08.2014 р.	Пара	Шевцов А.О.
<i>Buteo rufinus</i> (Cretz.)	Ок. с. Долина Знам'янський р-н	48.745577	32.765275	04.07.2015 р.	Пара птахів біля байрачного лісу	Шевцов, Балацький, 2015
<i>Buteo rufinus</i> (Cretz.)	Ковалева балка між сс. Куколівка і Андріївка Олександрійського р-ну	48.633603	33.255062	28.06.2016 р.	1ad	Шевцов А.О.

Вид	Місце знахідки	Координати у десятигнітній системі		Дата знахідки	Додаткова інформація	Авторство знахідки
		широта	довгота			
<i>Buteo rufinus</i> (Cretz.)	Ок с. Пахарівка, ур. Олексіївка Олександрійський р-н	48.704570	33.258839	07.05.2017 р.	1ad	Шевцов А.О.
<i>Buteo rufinus</i> (Cretz.)	Ок. с. Мартоноша Новомиргород- ський р-н	48.744898	31.795388	18.07.2017 р.	1ad	Шевцов А.О.
<i>Hieraaetus pennatus</i> (Gm.).	Пн.-сх. ок. с. Андріївка, Олександрій- ський р-н	48.655267	33.192749	30.06.2014 р.	1ad темна морфа	Шевцов А.О.
<i>Hieraaetus pennatus</i> (Gm.).	Ок. с. Іванівка Новоархангельський р-н	48.772284	31.243325	19.07.2017 р.	1ad темна морфа	Шевцов А.О.
<i>Aquila pomarina</i> C. L. Brehm	Долина р. Інгулець, м. Олександрія	48.645513	33.102112	29.07.2016 р.	1 птах полювала над луками у до- лині р. Інгулець	Шевцов А.О.
<i>Aquila pomarina</i> C. L. Brehm	Долина р. Сухий Тясмин біля с. Омельгород Олександрівський р-н	48.923576	32.276684	21.03.2015 р.	У різних місцях 3 поодинокі птахи	Шевцов А.О.
<i>Aquila heliaca</i> Savig.	Ст. Водяне, Знамянський р-н	48.744884	32.560349	22.05.2010 р.	1ad	Шевцов А.О.
<i>Aquila heliaca</i> Savig.	с. Куколівка Олександрійський р-н	48.645513	33.292484	01.09.2010 р.	1ad ширяв над селом	Шевцов А.О.
<i>Aquila heliaca</i> Savig.	с. Ульянівка Олександрійський р-н	48.845278	32.588501	21.01.2011 р.	1ad ширяв біля села	Шевцов, 2012
<i>Aquila heliaca</i> Savig.	Ок. с. Морозівка Олександрійський р-н	48.709328	32.907448	12.11.2011 р.	1ad ширяв над від- валами Морозів- ського вугільного розрізу	Шевцов А.О.
<i>Aquila heliaca</i> Savig.	с. Куколівка Олександрійський р-н	48.645513	33.292484	24.10.2013 р.	Пара ad ширяла над селом	Шевцов А.О.
<i>Aquila heliaca</i> Savig.	с. Жеванівка Новоархангельський р-н	48.740370	31.064797	19.07.2017 р.	1ad	Шевцов А.О.
<i>Aquila chrysaetos</i> (L.).	м. Олександрія	48.645513	33.102112	27.03.2010 р.	1 sad під час міграції	Шевцов А.О.
<i>Aquila chrysaetos</i> (L.).	Берег р. Інгулець, м. Олександрія	48.645513	33.102112	22.01.2011 р.	1ad на зимівлі	Шевцов, 2012
<i>Haliaeetus albicilla</i> (L.).	м. Світловодськ, нижче греблі Кре- менчуцької ГЕС	49.078152	33.257465	07.01.2014 р.	На зимівлі, 5 ос. (2 ad і 3 юв)	Шевцов А.О.
<i>Haliaeetus albicilla</i> (L.).	с. Куколівка, Олександрійський р-н	48.645513	33.292484	12.02.2010 р.	1sad на зимівлі	Шевцов А.О.
<i>Haliaeetus albicilla</i> (L.).	- // -	48.645513	33.292484	11.10.2010 р.	1 sad ширяв над селом	Шевцов А.О.
<i>Haliaeetus albicilla</i> (L.).	- // -	48.645513	33.292484	14.03.2013 р.	1 sad ширяв над селом	Шевцов А.О.
<i>Haliaeetus albicilla</i> (L.).	с. Сургани Олександрійський р-н	48.682021	33.230858	01.04.2013 р.	1 ad ширяв над селом	Шевцов А.О.
<i>Haliaeetus albicilla</i> (L.).	смт. Приютівка Олександрійський р-н	48.722933	33.069115	24.02.2015 р.	1 sad ширяв над центром селища	Шевцов А.О.
<i>Haliaeetus albicilla</i> (L.).	У вершині риборозплідного ставу в с. Долина Знамянський р-н	48.736295	32.746735	04.07.2015 р.	1 ad сидів на верхівці верби	Шевцов, Балацький, 2015
<i>Haliaeetus albicilla</i> (L.).	м. Олександрія	48.645513	33.102112	15.08.2015 р.	1 sad ширяв над центром міста	Шевцов А.О.
<i>Falco peregrinus</i> Tuns.	м. Світловодськ	49.062745	33.237553	07.01.2014 р.	На зимівлі, 1ad	Шевцов А.О.
<i>Falco peregrinus</i> Tuns.	Над центром с. Куколівка Олексан- дрійський р-н	48.645513	33.292484	14.12.2015 р.	На зимівлі, 1ad	Шевцов А.О.

Вид	Місце знахідки	Координати у десятиградусній системі		Дата знахідки	Додаткова інформація	Авторство знахідки
		широта	довгота			
<i>Himantopus himantopus</i> (L.)	с. Морозівка Олександрійський р-н	48.709328	32.907448	05.08.2009 р.	Одна особина на мілководді ставу	Шевцов А.О.
<i>Haematopus ostralegus</i> (L.)	Узбережжя Кременчуцького водосховища біля с. Нагірне Світловодський р-н	49.084013	33.125764	06.07.2015 р.	Одна особина	Шевцов, Балацький, 2015
<i>Columba oenas</i> L.	Сх. сторона с. Іванківці Знамянський р-н	48.878292	32.898827	4.07.2015 р.	На асфальтованій дорозі розсипаним зерном пшениці живився один дорослий птах	Шевцов, Балацький, 2015
<i>Columba oenas</i> L.	2,5 км. на пн. від смт. Олександрійське (кол. Димитрове), Олександрійський р-ну	48.594122	32.972985	28.04.2016 р.	1 токуюча пара у глибині байрачного лісу	Шевцов А.О.
<i>Columba oenas</i> L.	Янівський ліс, місце з'єднання Олександрійського, Світловодського і Знамянського районів	48.809378	32.917367	22.05.2016 р.	3 токуючі пари у різних місцях	Шевцов А.О.
<i>Columba oenas</i> L.	У долині р. Суха Кам'янка між сс. Куколівка і Соніне	48.655513	33.292484	29.03.2017 р.	Пара птахів демонструвала токові польоти, сідала то на дерева, то на дроти високовольтної ЛЕП.	Шевцов А.О.
<i>Otus scops</i> (L.)	У глибокому яру, що поріс деревочагарниковою рослинністю біля с. Василівка Онуфріївського р-ну	48.817277	33.262959	2.07.2014 р.	Виводок із 3 слаболітаючих пташенят	Шевцов, Балацький, 2015
<i>Otus scops</i> (L.)	с. Рожеве Олександрійського р-ну	48.655267	33.192749	25.07.2015 р.	Одна молода особина	Шевцов А.О.
<i>Coracias garrulus</i> L.	Обрив Костянтинівського вугільного розрізу, ок. с. Березівка Олександрійського р-ну	48.767985	33.124734	15.05.2009 р.	Одна особина	Шевцов А.О.
<i>Coracias garrulus</i> L.	- // -	48.767985	33.124734	23.07.2014 р.	3 пн.-сх. сторони розрізу, біля залізниці, над с/г полем літала 1ad	Шевцов А.О.
<i>Coracias garrulus</i> L.	Ок. с. Куколівка Олександрійського р-ну	48.645513	33.292484	03.06.2011 р.	3 особини демонстрували шлюбну поведінку	Шевцов А.О.
<i>Coracias garrulus</i> L.	Семенівсько-Головківський вугільний розріз ок. с. Головківка Олександрійського р-ну	48.597301	33.052970	19.07.2013 р.	4 гніздові пари	Шевцов А.О.
<i>Coracias garrulus</i> L.	Ок. смт. Нова Прага Олександрійського р-ну	48.589808	32.927323	19.07.2013 р.	Дві дорослі особини у різних місцях	Шевцов А.О.
<i>Coracias garrulus</i> L.	Ок. с. Новоселівка Морозівський вугільний розріз Олександрійського р-ну	48.687688	32.942982	19.07.2013 р.	Дві дорослі особини у різних місцях	Шевцов А.О.
<i>Coracias garrulus</i> L.	Ок. с. Деревівка Онуфріївського р-ну	48.903574	33.765031	02.07.2014 р.	Дві дорослі особини у різних місцях	Шевцов, Балацький, 2015
<i>Coracias garrulus</i> L.	Ковалева балка між сс. Куколівка і Андріївка Олександрійського р-ну	48.633603	33.255062	20.07.2015 р.	Одна доросла особина	Шевцов А.О.
<i>Coracias garrulus</i> L.	Пн. ок. с. Бандурівка. Відроги балки Ведмежий яр Олександрійського р-ну	48.751237	32.956162	22.05.2016 р.	Пара у яру у верхині балки	Шевцов А.О.

Вид	Місце знахідки	Координати у десятинній системі		Дата знахідки	Додаткова інформація	Авторство знахідки
		широта	довгота			
<i>Coracias garrulus</i> L.	Вершина цілинної балки на пн.-сх. від с. Рожеве Олександрійського р-ну	48.655267	33.192749	09.07.2016 р.	Знайдене гніздо у пустоті залізобетонного високовольтного стовпа ЛЕП, що розташований серед агроландшафтів	Шевцов А.О.
<i>Coracias garrulus</i> L.	с. Мала Березівка Олександрійського р-ну	48.708875	33.164597	09.07.2016 р.	Знайдене гніздо посеред села у глиняному обриві серед колонії бджолоїдок	Шевцов А.О.
<i>Coracias garrulus</i> L.	Зх. сторона с. Олександрівка Олександрійського р-ну	48.704570	33.258839	29.07.2017 р.	1 доросла ос. вилетіла із придорожньої лісосмуги	Шевцов А.О.
<i>Lanius excubitor</i> L.	Ок. смт. Пантаївка Олександрійського р-ну	48.687234	32.903843	07.12.2014 р.	Одна особина	Шевцов А.О.

Література

1. Шевцов А. А. Зимние учеты соколообразных в Кировоградской области // Хищные птицы в динамической среде третьего тысячелетия: состояние и перспективы. – Труды VI Междунар. конф. по соколообразным и совам Северной Евразии, г.Кривой Рог, 27-30 сентября 2012 г. – Кривой Рог: Издатель ФЛ-П Чернявский Д. А., 2012. – С. 508-511.
2. Шевцов А. О. Сучасний стан орнітофауни ландшафтного заказника «Бандурівські плавні» // Матеріали II Регіональної науково-практичної конференції «Екологічні проблеми сучасності та шляхи їх вирішення» (Кіровоград, 21 квітня 2016 р.)/ Кіровоград: КОД, 2016. – С. 22-27.
3. Шевцов А. О., Балацький Л. Ю. Нові дані по рідкісних та малочисельних видах птахів Східної Кіровоградщини // Авіфауна України. – Вип. 6. – 2015. – С. 43-48.

П. Н. Шешурак¹,
А. С. Вобленко¹,
В. В. Кавурка²,
З. Л. Берест³,
Н. В. Назаров⁴

¹Нежинский государственный университет имени Николая Гоголя,
16602, Украина, г. Нежин, ул. Крапивянского, 2,
e-mail: sheshurak@mail.ru

²Институт зоологии им. И.И. Шмальгаузена НАН Украины,
01030, Украина, г. Киев, ул. Б. Хмельницкого, 15,
e-mail: tortrix1984@gmail.com

³Национальный природный парк Голосеевский,
03035, Украина, г. Киев, ул. Генерала Родимцева, 6-А,
e-mail: anarete@i.ua

⁴Мезинский национальный природный парк,
16212, Украина, Черниговская обл., Коропский р-н, с. Деснянское,
e-mail: bembidium@gmail.com

БЕСПОЗВОНОЧНЫЕ, ВНЕСЁННЫЕ В КРАСНУЮ КНИГУ УКРАИНЫ, ВСТРЕЧАЮЩИЕСЯ НА ТЕРРИТОРИИ ЧЕРНИГОВСКОЙ ОБЛАСТИ

Введение. С каждым годом влияние хозяйственной деятельности человека на флору и фауну возрастает, и с каждым десятилетием все больше видов исчезают с лица Земли. Поэтому назрела необходимость составить списки таких видов и принять меры относительно их охраны.

В 2009 г. вышло третье издание Красной книги Украины, в которое внесены 542 вида животных: 2 вида гидроидных полипов, 2 вида круглых червей, 9 видов кольчатых червей, 31 вид ракообразных, 2 вида паукообразных, 3 вида многоножек, 2 вида коллембол, 226 видов насекомых, 2 вида круглоротых, 69 видов рыб, 8 видов земноводных, 11 видов пресмыкающихся, 87 видов птиц и 68 видов млекопитающих.

Черниговская область не избежала общих тенденций по сокращению видового разнообразия растений и животных.

Животным, внесённым в Красную книгу Украины, и встречающимся в Черниговской области, посвящено большое количество публикаций (Шешурак, Падалко, 1996[1997]; Ключко и др., 1997, 2001; Плющ, Шешурак, 1997; Костюк и др., 1998; Шешурак, 1999, 2000, 2001, 2003, 2004, 2005, 2012; Шешурак, Шевченко, 2000, 2010; Шешурак, Матющенко, 2001; Шешурак, Матющенко, Мехеда, 2001; Шешурак, Садовнича, 2001[2002]; Шешурак, Кучерява, Шевченко, 2002; Шешурак, Берест, 2004; Вовк, Шешурак, Назаров, 2004, 2005 (2006), 2007(2008), 2013; Кавурка, Шешурак, 2004; Шешурак, Плющ, Кавурка, 2004; Шешурак, Павлюк, 2007(2008); Шешурак и др., 2007(2008); Шешурак, Вобленко, 2010; Дядичко, Шешурак, 2010; Пинчук, Шешу-

рак, 2011, 1011а; Шешурак и др., 2011; Sheshurak, 2015). К счастью, на территории Черниговщины ещё обитает или периодически появляется 81 вид беспозвоночных животных, занесённых в Красную книгу Украины. Многие виды, выявленные на Черниговщине, на картосхемах Красной книги Украины для территории области не указаны или указаны недостаточно. В связи с этим в данную статью включена не только информация о находках «краснокнижных» видов в Черниговской области после выхода третьего издания Красной книги Украины, но и более старых находках, не отображённых на её страницах.

Материалы и методы. Материалом для данного сообщения послужили наблюдения авторов на территории Черниговской области, а также данные, полученные при обработке материалов, хранящихся в Зоологическом музее Нежинского государственного университета имени Николая Гоголя, Черниговского национального педагогического университета имени Т. Г. Шевченка (частично), фондовых коллекций Института зоологии имени И.И. Шмальгаузена НАН Украины (частично), литературных данных относительно Черниговской области. Используются также этикетированные фотографии учёных зоологов.

Результаты и обсуждение. В результате наблюдений и обработки литературных данных, в Черниговской области выявлено 81 вид беспозвоночных животных, внесённых в Красную книгу Украины, в том числе, 1 вид найден на её территории после 2009 года, для 22 видов подтверждено обитание на её территории.

Нижче приводим список беспозвоночных животных, внесённых в Красную книгу Украины, выявленных в Черниговской области:

класс Nematoda Rudolphi, 1808 – Нематоды (Нематоди),
отряд Chromadorida Filipjev, 1929 – Хромадорида
(Хромадорида),

семейство Chromadoridae Filipjev, 1917 – Хромадорида-
вые (Хромадорида),

1. *Chromadorina bioculata* (Schultze, 1857) – хромадо-
рина двуглазая (хромадорина двоока);

класс Hirudinea Lamarck, 1818 – Пиявки (П'явки),
отряд Arhynchobdellida Blanchard, 1894 – Бесхоботные
пиявки (Безхоботні п'явки),
семейство Hirudinidae Whitman, 1886 – Гирудиниды
(Гірудініди),

2. *Hirudo medicinalis* Linnaeus, 1758 – пиявка меди-
цинская (п'явка медична),

3. *Hirudo verbana* Carena, 1820 – пиявка аптечная
(п'явка аптечна), семейство Erpobdellidae Blanchard,
1894 – Глоточные пиявки (Глоткові п'явки),

4. *Fadejewobdella quinqueannulata* (Lukin, 1929) –
псевдотрохета пятикольчатая (псевдотрохета
п'ятикільчата);

класс Crustacea Brünnich, 1772 – Ракообразные (Рако-
подібні),

отряд Anostraca Sars, 1867 – Голые жаброноги (Голі
жаброноги),

семейство Branchipodidae Milne-Edwards, 1840 – Бран-
хиоподиды (Бранхіоподиди),

5. *Branchipus schaefferi* Fischer, 1834 – бранхипус
Шаффера (бранхипус Шаффера),

6. *Tanyastix stagnalis* (Linnaeus, 1758) – танимастик
прудовой (танимастик ставковий);

класс Chilopoda – Губоногие (Губоногі),

отряд Scutigerozoa – Скутигеры (Скутигери),
семейство Scutigeridae – Скутигеровые (Скутигерові),

7. *Scutigera coleoptrata* (Linnaeus, 1758) – мухоловка
обыкновенная (мухоловка звичайна);

класс Insecta Linnaeus, 1758 – Насекомые (Комахи),

отряд Odonata Fabricius, 1792 – Стрекозы (Бабки),
семейство Calopterygidae Sélys, 1850 – Красотки
(Красуні),

8. *Calopteryx virgo* (Linnaeus, 1758) – красотка девуш-
ка (красуня-діва),

семейство Gomphidae Rambur, 1842 – Дедки (Дідки),

9. *Ophiogomphus cecilia* (Fourcroy, 1785) – дедка
рогатый (дідок рогатий),

семейство Aeschnidae Rambur, 1842 – Коромысла
(Коромисла),

10. *Anax imperator* Leach, 1815 – дозорец-повелитель
(дозорець-імператор),

семейство Cordulegasteridae Calvert, 1893 – Кордулега-
стериды (Кордулегастериди),

11. *Cordulegaster boltonii* (Donovan, 1807) – кордулега-
стер кольчатый (кордулегастер кільчастий),

семейство Libellulidae Rambur, 1842 – Настоящие стре-
козы (Бабки справжні),

12. *Sympetrum pedemontanum* (Allioni, 1766) – стрекоза
перевязанная (бабка перев'язана),

отряд Homoptera Leach, 1815 – Равнокрылые хоботные
(Рівнокриллі хоботні),

семейство Marganodidae – Червецы гигантские (Чер-
веці гігантські),

13. *Porphyrophora polonica* (Linnaeus, 1758) – кошениль
польская (кошениль польська),

отряд Coleoptera Linnaeus, 1758 – Жесткокрылые, или
Жуки (Твердокрили, або Жуки),

семейство Carabidae Latreille, 1802 – Жужелицы (Жу-
желиці, або Туруни),

14. *Calosoma sycophanta* (Linnaeus, 1758) – красотел
пахучий (красотіл пахучий),

15. *Carabus menetriesi* Hummel, 1827 – Жужелица
Менетрие (турун Менетріє),

семейство Dytiscidae Leach, 1815 – Плавунцы (Плавунці),

16. *Graphoderes bilineatus* (DeGeer, 1774) – поводень
двухполосый (плавунець дволінійний),

17. *Dytiscus latissimus* Linnaeus, 1758 – плавунец ши-
рокий (плавунець широкий),

семейство Staphylinidae Latreille, 1802 – Стафілініди
Стафилины (Стафилиниди),

18. *Emus hirtus* (Linnaeus, 1758) – стафилин волосатый
(стафілін волохатий),

семейство Lucanidae Latreille, 1806 – Рогачи (Рогачі),

19. *Lucanus cervus* Linnaeus, 1758 – жук-олень (жук-олень),
семейство Bolboceratidae Mulsant, 1842 – Больбоцератиды
(Больбоцератиди),

20. *Bolbelasmus unicornis* (Schrank, 1789) – больбелязм
однорогий (больбелязм однорогий),

семейство Scarabaeidae Latreille, 1802 – Пластинчатоу-
сые (Пластинчастовусі),

21. *Osmoderma barnabita* (Motschulsky, 1845) – отшель-
ник пахучий (жук-самітник),

семейство Elateridae Leach, 1815 – Щелкуны (Ковалики),

22. *Neopristilophus depressus* (Germar, 1822) – щелкун
уплощенный (ковалик сплющенный),

семейство Cucujidae Latreille, 1802 – Плоскотелки (Пло-
скотілки),

23. *Cucujus cinnaberinus* (Scopoli, 1763) – плоскотелка
красная (плоскотілка червона),

- семейство Cerambycidae Latreille, 1802 – Дровосеки, или Усачи (Вусачі),
24. *Cerambyx cerdo* Linnaeus, 1758 – усач большой дубовый (вусач великий дубовий),
25. *Purpuricenus kaehleri* (Linnaeus, 1758) – усач-краснокрыл Келера (вусач-червонокрыл Келера),
26. *Aromia moschata* (Linnaeus, 1758) – усач мускусный (вусач мускусний),
27. *Dorcadion equestre* (Lachmann, 1770) – усач земляной крестоносец (вусач земляний хрестоносець),
- отряд Neuroptera Linnaeus, 1758 – Сетчатокрылые (Сітчастокрилі),
- семейство Mantispidae Leach, 1815 – Мantisпы (Мантиспи),
28. *Mantispa styriaca* (Poda, 1761) – мантиспа хищная (мантиспа хижа, або штирійська),
- отряд Mecoptera Hyatt & Arms, 1891 – Скорпионовые мухи, или Скорпионницы (Скорпіонові мухи, або Скорпіонниці),
- семейство Boreidae – Ледничники (Льодовичники),
29. *Boreus westwoodi* Hagen, 1866 – ледничник Вествуда (льодовичник Вествуда),
- отряд Lepidoptera Linnaeus, 1758 – Чешуекрылые, или Бабочки (Лускокрилі, або Метелики),
- семейство Zygaenidae Latreille, 1809 – Пестрянки (Пістрянки),
30. *Zygaena laeta* (Hübner, 1790) – пестрянка весёлая (пістрянка весела),
- семейство Papilionidae Latreille, 1802 – Парусники, или Кавалеры (Косатцеві),
31. *Papilio machaon* Linnaeus, 1758 – махаон (махаон),
32. *Iphiclides podalirius* (Linnaeus, 1758) – подалирий (подалірій),
33. *Zerynthia polyxena* (Denis & Schiffermüller, 1775) – поликсена (поліксена),
34. *Parnassius mnemosyne* (Linnaeus, 1758) – мнемозина (мнемозина),
- семейство Satyridae Boisduval, 1833 – Бархатницы, или Сатириды (Бархатки, або Сатири),
35. *Hipparchia statilinus* (Hufnagel, 1766) – сатир железный (сатир залізний),
36. *Coenonympha hero* (Linnaeus, 1761) – сенница Геро (сінниця Геро),
- семейство Nymphalidae Swainson, 1827 – Нимфалиды (Німфаліди),
37. *Apatura iris* (Linnaeus, 1758) – переливница большая (райдужниця велика),
38. *Limenitis populi* (Linnaeus, 1758) – ленточник тополёвый (стрічкарка тополева),
39. *Nymphalis vaualbum* ([Denis & Schiffermüller], 1775) – многоцветница фау-белое (сонцевик фау-біле),
- семейство Riodinidae Grote, 1895 – Риодиниды (Риодиніди),
40. *Hamearis lucina* (Linnaeus, 1758) – люцина (люцина), семейство Lycaenidae Leach, 1815 – Голубянки (Синявці),
41. *Polyommatus boisduvalli* (Herrich-Schaffer, 1843) – голубянка Буадюваля, или эрос (синявец Буадюваля, або синявец ероїдес),
- семейство Saturniidae Boisduval, [1837] 1834 – Сатурнии, или Павлиноглазки (Сатурнії),
42. *Saturnia pyri* (Denis et Schiffermüller, 1775) – павлиноглазка грушевая (сатурния велика),
43. *Eudia pavonia* (Linnaeus, 1758) – павлиноглазка малая (сатурния мала),
44. *Agria tau* (Linnaeus, 1758) – павлиноглазка рыжая (сатурния руда),
- семейство Sphingidae Samouelle, 1819 – Бражники (Бражники),
45. *Acherontia atropos* (Linnaeus, 1758) – бражник мёртвая голова (бражник мертва голова),
46. *Marumba quercus* ([Denis & Schiffermüller], 1775) – бражник дубовый (бражник дубовий),
47. *Hemaris tityus* (Linnaeus, 1758) – шмелевидка скабиозовая (бражник скабиозовий),
48. *Proserpinus proserpina* (Pallas, 1772) – бражник Прозерпина (бражник Прозерпина),
- семейство Lemoniidae Dyar, 1896 – Шелкопряды осенние, или жёлтые (Шовкопряди-лемоніїди),
49. *Lemonia taraxaci* ([Denis & Schiffermüller], 1775) – шелкопряд одуванчиковый (шовкопряд кульбабовий),
- семейство Endromidae Boisduval, 1828 – Шелкопряды берёзовые (Шовкопряди березові),
50. *Endromis versicolora* (Linnaeus, 1758) – шелкопряд берёзовый (ендроміс березовий),
- семейство Noctuidae Latreille, 1802 – Совки, или Ночницы (Совки),
51. *Catocala sponsa* (Linnaeus, 1767) – лента орденская малиновая (стрічкарка орденська малинова),
52. *Catocala fraxini* (Linnaeus, 1758) – лента орденская голубая (стрічкарка блакитна),
53. *Cucullia magnifica* (Freyer, 1840) – капюшонница великолепная (каптурниця пишна),
54. *Cucullia argentea* (Hufnagel, 1766) – капюшонница серебряная (каптурниця срібна),
55. *Periphanes delphinii* (Linnaeus, 1758) – совка шпорниковая (совка сокиркова),
56. *Staurophora celsia* (Linnaeus, 1758) – совка роскошная (совка розкішна),
- семейство Arctiidae Leach, 1815 – Медведицы (Ведмедиці),
57. *Callimorpha dominula* (Linnaeus, 1758) – медведица-госпожа (ведмедиця-хозяйка),
58. *Pericallia matronula* (Linnaeus, 1758) – ведмедица велика (медведица хозяйка),
- отряд Hymenoptera Linnaeus, 1758 – Перепончатокрылые (Перетинчастокрилі),
- семейство Blasticotomidae Thomson, 1871 – Бластикотомиды (Бластикотоміди),

59. *Blasticotoma fliceti* Klug, 1934 – бластикотома папоротниковая (бластикотома папоротева), семейство Pamphiliidae Cameron, 1830 – Паутинные пильщики (Павутинні пильщики),
60. *Caenolyda reticulata* (Linnaeus, 1767) – ценолида сетчатая (ценоліда сітчаста), семейство Ichneumonidae Latreille, 1802 – Наездники-ихневмониды (Їздці-іхневмоніди),
61. *Megarhyssa superba* (Schrank, 1781) – мегарисса рогохвостая (мегарисса рогохвостова),
62. *Megarhyssa perlata* (Christ, 1791) – мегарисса перлата (мегарисса перлата), семейство Ibalidae – Сжатобрюхие орехотворки (Стисночеревні горіхотворки),
63. *Ibalia rufipes* Cresson, 1879 – орехотворка гигантская (горіхотворка велетенська), семейство Sarigidae – Сапигиевые (Сапігієві оси),
64. *Polochrum repandum* Spinola, 1805 – сапига-полохрум (сапіга-полохрум), семейство Scoliidae Latreille, 1802 – Сколии (Сколії),
65. *Megascolia maculata* Drury, 1773 – сколия-гигант (сколія-гігант), семейство Pompilidae Latreille, 1804 – Дорожные осы (Дорожні оси),
66. *Anoplius samariensis* (Pallas, 1771) – аноплий самарский (аноплий самарський), семейство Sphecidae Latreille, 1802 – Роющие осы (Риючі оси сфециди),
67. *Sphex funerarius* Gussakovskij, 1934 – сфекс рыжеватый (сфекс рудуватий), семейство Crabronidae Latreille, 1802 – Песочные осы, или Краброниды (Риючі оси краброніди),
68. *Larra anacheta* (Rossi, 1790) – лярра анафемская (лярра анафемська), семейство Vespidae – Складчатокрылые осы (Складчатокрылі оси),
69. *Discoelius zonalis* (Panzer, 1801) – дисцелия зональная (дисцелія зональна), семейство Andrenidae Latreille, 1802 – Андрениды (Андреніди),
70. *Melitturga clavicornis* (Latreille, 1806) – мелитурга булавоусая (мелітурга булавоуса), семейство Apidae Latreille, 1802 – Настоящие пчелиные (Справжні бджоли),
71. *Xylocopa iris* (Christ, 1791) – пчела-плотник ирис (ксилокопа ірис, або бджола-тесляр ірис),
72. *Xylocopa violacea* (Linnaeus, 1758) – пчела-плотник фиолетовая (ксилокопа фіолетова, або бджола-тесляр фіолетовий),
73. *Xylocopa valga* Gerstaecker, 1872 – пчела-плотник обыкновенный (ксилокопа звичайна, або бджола-тесляр звичайний),
74. *Bombus laesus* Morawitz, 1875 – шмель лезус (джміль лезус),
75. *Bombus muscorum* (Fabricius, 1775) – шмель моховой (джміль моховий),
76. *Bombus argillaceus* (Scopoli, 1763) – шмель глинистый (джміль глинистий),
77. *Bombus ruderus* (Fabricius, 1775) – шмель красноватый (джміль червонуватий),
78. *Bombus pomorum* (Panzer, 1805) – шмель плодовой (джміль яскравий),
79. *Bombus fragrans* (Pallas, 1771) – шмель степной (джміль пахучий),
- отряд Diptera Linnaeus, 1758 – Двукрылые (Двокрылі), семейство Asilidae Latreille, 1802 – Ктыри (Ктирі),
80. *Satanas gigas* Eversmann, 1855 – ктирь гигантский (ктир велетенський),
81. *Asilus crabroniformis* (Linnaeus, 1758) – ктирь шершневидный (ктир шершнеподібний).

В таблицу включены также данные о находках 42 видов, не отмеченных в Красной книге Украины для территории Черниговщины, или отмеченных недостаточно.

Вид	Место находки	Координаты в десятичной системе		Дата находки	Доп. информация	Авторство находки
		широта	долгота			
<i>Hirudo medicinalis</i> Linnaeus, 1758	Сосницкий р-н, с. Авдеевка	51.774200	32.811400	20.07.2003		Кавурка В.В.
	Сосницкий р-н, с. Хлопяники	51.744444	32.714722	22.07.2003		Хрокало Л.А.
	Нежинский р-н, окр. с. Кукшин, мелиоративный канал	51.171111	31.652500	28.05.2014		Шешурак П.Н.
	Нежинский р-н, окр. с. Хвылевка, пруд	50.976000	31.912500	09.04.2015		Вобленко А.С.
<i>Hirudo verbana</i> Carena, 1820	Нежинский р-н, окр. с. Вертиевка, пруд	51.164167	31.845833	15.09.2016		Шешурак П.Н.
	Ичнянский р-н, окр. с. Хаенки, пруд	50.842402	32.276028	21.05.2014		Шешурак П.Н.
<i>Scutigera coleoptrata</i> (Linnaeus, 1758)	г. Нежин, погреб	51.042778	31.873611	02-03.11.2014		Примак
	пгт Сребное	50.660781	32.923064	21.05.2016		Шульга Я.

Вид	Место находки	Координаты в десятичной системе		Дата находки	Доп. ин- формация	Авторство находки
		широта	долгота			
<i>Calopteryx virgo</i> (Linnaeus, 1758)	Репкинский р-н, с. Грибова Рудня	51.949444	31.098056	03.07.1990		Шевченко В.Л.
	Городнянский р-н, окр. с. Тупичев, смешанный лес	51.775922	31.437764	24.07.1994		Шешурак П.Н.
	Сновский (Щорский) р-н, окр. с. Млынок, обочина дороги	51.995000	31.995000	04.07.1995		Шешурак П.Н.
	окр. г. Новгород-Северский	52.008611	33.273611	28.06.1989		Шешурак П.Н.
	Сосницкий р-н, с. Хлопяники	51.744444	32.714722	28.07.2003		Шешурак П.Н.
<i>Ophiogomphus cecilia</i> (Fourcroy, 1785)	Черниговский р-н, окр. пгт Седнев	51.643333	31.568889	1997		Петренко О.Н.
<i>Anax imperator</i> Leach, 1815	Репкинский р-н, окр. с. Ловынь, опушка смешанного леса – лесные поляны	51.894444	31.190000	12.07.2006	♀	Шешурак П.Н. (Бабич и др., 2010)
	Городнянский р-н, окр. с. Тупичев	51.775922	31.437764	07.2006	♀	Фурс О.С. (Бабич и др., 2010)
	Сновский (Щорский) р-н, окр. с. Загребельная Слобода, смешанный лес	51.929167	31.896111	14.07.1994	♂	Шешурак П.Н. (Бабич и др., 2010)
	Корюковский р-н, окр. хут. Гутище	51.742222	32.612222	8.07.2003	♂	
	Семёновский р-н, окр. с. Радомка	51.937778	32.561111	2006	♂	Ницук И.А. (Бабич и др., 2010)
	Новгород-Северский р-н, окр. с. Пушкари, долина р. Десна, опушка леса	52.200556	33.291667	27.07.1993	♂, ♀	Шешурак П.Н. (Бабич и др., 2010)
	г. Чернигов	51.491111	31.298611	14.07.1997		Бектемирова З. (Бабич и др., 2010)
	Менский р-н, окр. с. Остаповка, опушка лиственного леса	51.420833	32.338889	16.05.2012	♂	Шешурак П.Н.
	Сосницкий р-н, окр. с. Бутовка	51.435278	32.472778	22.07.1987	♂	Шешурак П.Н. (Бабич и др., 2010)
	Коропский р-н, окр. с. Оболонье, долина р. Десна	51.627500	32.941111	20.07.1993	♂	Шешурак П.Н. (Бабич и др., 2010; Шешурак, Назаров, 2011; Назаров, Шешурак, 2014а)
	Куликовский р-н, окр. с. Хибаловка	51.342500	31.852222	28.05.2013	♂	Линник Н.
	Борзнянский р-н, окр. с. Ядугы	51.320000	32.320000	06.1992	♂	Падалко Т.В. (Шешурак, Хроало, 2004; Шешурак, 2005а; Бабич и др., 2010)
	Борзнянский р-н, окр. с. Ядугы	51.320000	32.320000	07.06.2002	♂	Шешурак П.Н. (Шешурак, Хроало, 2004; Шешурак, 2005а; Бабич и др., 2010)
	Борзнянский р-н, окр. с. Ядугы, лесная дорога	51.320000	32.320000	27.06.2005	♂	Кавурка В.В. (Бабич и др., 2010)
	Борзнянский р-н, окр. с. Ядугы	51.320000	32.320000	01- 10.06.2013	♂, ♀	Вобленко А.С.
	Бахмачский р-н, окр. с. Стрельники, лес	51.016667	32.566667	12.06.1986	♂	Шешурак П.Н. (Бабич и др., 2010)
Козелецкий р-н, окр. с. Острохи, смешанный лес	51.105833	30.822222	01.06.2008	1♂		
Бобрывицкий р-н, окр. с. Ракитное	50.566667	31.350000	08.07.1993	♂		
Носовский р-н, окр. с. Дослидное	50.937778	31.695556	05.09.1992	♂		

Вид	Место находки	Координаты в десятичной системе		Дата находки	Доп. ин- формация	Авторство находки
		широта	долгота			
<i>Anax imperator</i> Leach, 1815	г. Нежин, около Педагогического ин-та, агробиостанция НГПИ	51.042778	31.873611	10.09.1992	♂	Шешурак П.Н. (Бабич и др., 2010)
	г. Нежин, около Педагогического ун-та, Графский парк	51.042778	31.873611	02.06.2002	♂	
	окр. г. Нежин, возле старого карьера кирпичного завода	51.042778	31.873611	06.07.2015	3♂	Кавурка В.В.
	Нежинский р-н, окр. с. Кукшин, урочище Середовщина, опушка листового леса	51.171111	31.652500	15.05.2014	♀	Вобленко А.С.
	окр. г. Ичня	50.856111	32.377222	23.07.2000	♂	Драган Л.В.
	Ичнянский р-н, дендропарк «Тростянец»	50.789722	32.816389			Сметанин А.Н. (Бабич и др., 2010)
	г. Прилуки	50.600000	32.400000	1996		Зубко Н. (Бабич и др., 2010)
	Сребнянский р-н, с. Горобиевка, карьер	50.570000	32.875278	17.07.1993		Шешурак П.Н. (Бабич и др., 2010)
Сребнянский р-н, окр. с. Гурбинцы, луг	50.611944	32.836389	17.07.1993			
<i>Cordulegaster boltoni</i> (Donovan, 1807)	Сосницкий р-н, с. Хлопяники	51.744444	32.714722	14.09.2017	1 особь, мигрант	Кавурка В.Н.
<i>Sympetrum pedemontanum</i> (Allioni, 1776)	Щорский р-н, окр. с. Елино, обочина дороги	52.020278	31.975556	12.07.1995		Шешурак П.Н.
	Коропский р-н, окр. с. Великий Лес	51.697778	33.038889	06.08.1994		Падалко Т.В. (Шешурак, 2010; Шешурак, Назаров, 2011; Назаров, Шешурак, 2014а)
	Коропский р-н, окр. с. Иваньков	51.719167	32.975556	16.07.1994		
	окр. г. Нежин, урочище Ветхое	51.042778	31.873611	29.07.1987		Шешурак П.Н.
	Ичнянский р-н, дендропарк «Тростянец»	50.789722	32.816389			Сметанин А.Н.
<i>Emus hirtus</i> (Linnaeus, 1758)	Коропский р-н, окр. с. Деснянское (Свердловка), долина р. Десна, пастбище	51.811415	33.072118	04.08.2016	1 особь	Назаров Н.В.
	Сосницкий р-н, окр. с. Хлопяники, пастбище	51.744444	32.714722	10.06.2011	3♂, 2♀	Кавурка В.В.
<i>Osmoderma barnabita</i> (Motschulsky, 1845)	Коропский р-н, окр. с. Рыхлы, заказник «Рыхлёвская дача», широколиственный лес	51.680278	32.878333	20- 25.06.2005	2♀	Павлюк В.Н.
<i>Lucanus cervus</i> Linnaeus, 1758	Борзнянский р-н, с. Кинашевка	51.266667	32.400000	2010		Трухан О.В.
	Сосницкий р-н, с. Хлопяники	51.744444	32.714722	20.06.1994, 10.07.1994, 26.06.1997, 15.07.1997, 17.06.1998, 25.05.2000, 10.06.2000, 11.07.2001, 05.07.2005, 24.07.2008	5♂, 5♀	Кавурка В.В.
	окр. г. Нежин	51.042778	31.873611	05.2010		
	Ичнянский р-н, с. Щуровка	50.741456	32.573105	12.05.2016	♂	Гальченко О.А.
	Корюковский р-н, пгт Холмы	51.877500	32.606667	10.07.2003	♂	Нагорна Н.Н.
	Менский р-н, с. Дягова	51.505278	32.065833	10.05.2010		Васюта Д.Ю.
	Коропский р-н, окр. с. Деснянское (Свердловка), долина р. Десна, Мезинский НПП	51.811415	33.072118	08.06.2011 11.06.2011	2♂	Кавурка В.В., Назаров Н.В.

Вид	Место находки	Координаты в десятичной системе		Дата находки	Доп. ин- формация	Авторство находки
		широта	долгота			
<i>Lucanus cervus</i> Linnaeus, 1758	Коропский р-н, окр. с. Мезин, долина р. Десна, Мезинский НПП	51.824149	33.072011	2010	♂	Терещенко В.А.
	Борзнянский р-н, с. Прохоры	51.160000	32.190000	05.2012		Пирковская Е.С.
	Борзнянский р-н, с. Ховмы	51.043333	32.240000	06.05.2012		Руденко Я.
	Борзнянский р-н, с. Шаповаловка	51.270000	32.570000	26.04.2014, 21.05.2014		Яценко В.С.
	Борзнянский р-н, с. Ядуть	51.320000	32.320000	01- 05.06.2012		Вобленко А.С.
	Бахмачский р-н, пгт Дмитровка	50.935278	32.948333	20.05.2014		Мискун А.А.
	Бобровицкий р-н, с. Новая Басань	50.567222	31.501944	07.06.2012		Павленко Т.М.
	Нежинский р-н, с. Малая Кошелёвка	51.140556	31.975278	13.06.2016		Снижко А.М.
	Нежинский р-н, с. Дуболуговка	51.262864	32.038972	06.2016	♀	Назаров Н.В.
	Талалаевский р-н, с. Чернецкое	50.763333	33.015000	28.06.2010		Билокур Н.О.
	Прилукский р-н, с. Заудайка	50.707778	32.230833	08.06.2011		Стариенко О.А.
Варвинский р-н, с. Озеряны	50.400000	33.066667	12.05.2016		Холод О.А.	
<i>Graphoderus bilineatus</i> (De Geer, 1774)	Ичнянский р-н, окр. с. Хаенки	50.842402	32.276028	26.04.2013	♀	Шешурак П.Н.
<i>Dytiscus latissimus</i> Linnaeus, 1758	Репкинский р-н, окр. с. Ловынь, пруд	51.894444	31.190000	13.07.2006		Шешурак П.Н.
	Коропский р-н, окр. с. Разлёт, озеро	51.706944	33.138056	22.07.2001		Шешурак П.Н. (Шешурак, Назаров, 2011; Назаров, Шешурак, 2014а)
	Борзнянский р-н, окр. с. Ядуть	51.320000	32.320000	24.04.2004		Шешурак П.Н.
	окр. г. Нежин	51.042778	31.873611	09.09.2004		Колепестин С.О.
	пгт Сребное	50.660781	32.923064	15.07.2000		Рыженко Л.В.
<i>Cucujus cinnaberinus</i> (Scopoli, 1763)	Репкинский р-н, окр. с. Ловынь, под корой сосны	51.894444	31.190000	12.07.2006		Шешурак П.Н.
	Коропский р-н, окр. с. Деснянское (Свердловка), левый берег р. Десна, на коре ивы	51.811415	33.072118	14.05.2015	1 особь	Назаров Н.В.
	Коропский р-н, окр. с. Деснянское (Свердловка), левый берег р. Десна, смешанный лес, под корой сосны	51.811415	33.072118	05.04.2016	1 особь	Назаров Н.В.
	Борзнянский р-н, окр. с. Ядуть, под корой дуба	51.320000	32.320000	01.05.2000		Шешурак П.Н.
<i>Aromia moschata</i> (Linnaeus, 1758)	г. Чернигов	51.491111	31.298611	11.07.2011, 21.06.2012		Андрийчук О.В., Васюта Д.Ю. (Назаров, Шешурак, 2014)
	Сосницкий р-н, окр. с. Хлопяники	51.744444	32.714722	20.06.1997, 05.07.1999, 11.07.1999, 15.06.2001	♂, 3♀	Кавурка В.В.
	Корюковский р-н, окр. х. Гутище, опушка смешанного леса	51.742222	32.612222	20.07.2004, 04.07.2005, 05.07.2005	3♂, ♀	Кавурка В.В., Назаров Н.В.
	Менский р-н, с. Дягова	51.505278	32.065833	11.07.2011, 22.07.2011		Васюта Д.Ю. (Назаров, Шешурак, 2014)
	Коропский р-н, окр. с. Деснянское (Свердловка), левый берег р. Десна	51.811415	33.072118	24.07.2012	♂, 2♀	Назаров Н.В.

Вид	Место находки	Координаты в десятичной системе		Дата находки	Доп. ин- формация	Авторство находки
		широта	долгота			
<i>Aromia moschata</i> (Linnaeus, 1758)	Коропский р-н, окр. с. Радичев, берег р. Десна	51.763193	33.077098	16.08.2017	♂	Назаров Н.В.
	Куликовский р-н, с. Хибаловка	51.342500	31.852222	25.06.2012		Сидоренко С. (Назаров, Шешурак, 2014)
	Борзнянский р-н, с. Галайбино	51.383333	32.566667	12.07.2011		Пинчук Е.С. (Назаров, Шешурак, 2014)
	Носовский р-н, с. Володькова Девица (Червонные Партизаны), опушка широколиственного леса	50.943611	31.789444	24.06.2011	♂	Кавурка В.В.
	Нежинский р-н, с. Кукшин	51.171111	31.652500	22.06.2014		Вобленко А.С.
	Ичнянский р-н, с. Дорогинка	50.940218	32.131423	04.07.2011		Байдашников А.А.
	Ичнянский р-н, с. Хаенки	50.842402	32.276028	21.05.2014		Шешурак П.Н.
	Прилукский р-н, с. Заудайка	50.707778	32.230833	16.05.2011		Стариенко О.А. (Назаров, Шешурак, 2014)
	Сребнянский р-н, с. Сокиринцы	50.698611	32.791667	2014		Сидоренко В.В.
<i>Dorcadion equestre</i> (Laxmann, 1770)	г. Сновск (Щорс)	51.820278	31.950833	16.05.2011		Плющ А.Л.
<i>Mantispa styriaca</i> (Poda, 1761)	Репкинский р-н, окр. с. Ловынь	51.894444	31.190000	12.07.2006		Шешурак П.Н.
<i>Papilio machaon</i> Linnaeus, 1758	г. Нежин	51.042778	31.873611	23.04.2015		Шешурак П.Н.
	Сосницкий р-н, окр. с. Хлопяники	51.744444	32.714722	13.07.1999, 16.07.2000	2♀	Кавурка В.В.
	Ичнянский р-н, с. Дорогинка	50.940218	32.131423	03.07.2010, 21.05.2011, 10.05.2015, 12.09.2016		Байдашников А.А.
<i>Iphiclides podalirius</i> (Linnaeus, 1758)	Сосницкий р-н, с. Хлопяники, опушка смешанного леса	51.744444	32.714722	26.07.2016	♀	Кавурка В.В.
	г. Нежин	51.042778	31.873611	15.08.2012		Шешурак П.Н.
	Ичнянский р-н, окр. с. Лучковка	50.792778	32.275556	06.05.2015		Вобленко А.С.
	Ичнянский р-н, окр. с. Хаенки	50.842402	32.276028	21.05.2014		Шешурак П.Н.
<i>Parnassius mnemosyne</i> (Linnaeus, 1758)	Коропский р-н, окр. х. Смелое, опушка смешанного леса	51.762222	33.018369	25.05.2015	5 особей	Назаров Н.В.
	Коропский р-н, окр. с. Оболонье, смешанный лес, поляна	51.627500	32.941111	23.05.2005	♂	Назаров Н.В.
	Ичнянский р-н, окр. с. Буды	50.742491	32.286646	18.05.2010		Вобленко А.С.
	Ичнянский р-н, окр. с. Червоное	50.796096	32.253626	15.05.2010		Шешурак П.Н.
<i>Hamearis lucina</i> (Linnaeus, 1758)	Ичнянский р-н, окр. с. Червоное	50.796096	32.253626	08.05.2010, 15.05.2010		Вобленко А.С., Шешурак П.Н.
<i>Saturnia pyri</i> ([Denis & Schiffermüller], 1775)	Коропский р-н, окр. с. Оболонье	51.627500	32.941111	16.05.2013		Шешурак П.Н. (Назаров, Шешурак, 2014a)
	г. Нежин	51.042778	31.873611	15.05.2012		Шешурак П.Н.
	Нежинский р-н, с. Вертиевка	51.164167	31.845833	14.05.2014		Лисицкая Е.В.
<i>Acherontia atropos</i> (Linnaeus, 1758)	Сосницкий р-н, с. Киреевка, огород	51.605000	32.578333	26.08.2006	1 особь	
	Носовский р-н, с. Володькова Девица (Червонные Партизаны)	50.943611	31.789444	Осень 2010		Рудюк О.Ю.

Вид	Место находки	Координаты в десятичной системе		Дата находки	Доп. ин- формация	Авторство находки
		широта	долгота			
<i>Hemaris tityus</i> (Linnaeus, 1758)	Коропский р-н, окр. с. Деснянское (Свердловка)	51.811415	33.072118	30.06.2015	1 особь	Назаров Н.В.
<i>Catocala fraxini</i> (Linnaeus, 1758)	Коропский р-н, окр. с. Деснянское (Свердловка), долина р. Десна, на свет	51.811415	33.072118	04.08.2016	1 особь	Кавурка В.В.
	Сосницкий р-н, с. Хлопяники, на свет	51.744444	32.714722	03.10.2016	1 особь	Кавурка В.В.
<i>Cucullia argentea</i> (Hufnagel, 1766)	Новгород-Северский р-н, окр. с. Буда- Воробъёвская, на свет	52.249722	33.055278	30.07.2016	1 особь	Кавурка В.В.
	Сосницкий р-н, с. Хлопяники, на свет	51.744444	32.714722	27.07.2016	1 особь	Кавурка В.В.
<i>Callimorpha dominula</i> (Linnaeus, 1758)	Сосницкий р-н, с. Хлопяники, на свет	51.744444	32.714722	25.06.2010	2♂	Кавурка В.В.
<i>Caenolyda reticulata</i> (Linnaeus, 1767)	Борзнянский р-н, окр. с. Ядугы	51.320000	32.320000	06.06.1992		Каневец В.М.
	Нежинский р-н, окр. с. Хвылевка, опушка смешанного леса	50.979167	31.885000	23.06.1994		Шешурак П.Н.
<i>Megarhyssa perlata</i> (Christ, 1791)	Корюковский р-н, окр. с. Рейментаровка	51.779444	32.561667	17.07.2003		Павлюк В.Н.
	Коропский р-н, окр. х. Гута, опушка леса	51.621111	32.849167	14.07.2001		Шешурак П.Н. (Назаров, Шешурак, 2014а)
	Борзнянский р-н, окр. с. Ядугы	51.320000	32.320000	04.08.1989		Шешурак П.Н.
	Нежинский р-н, окр. с. Вертиевка	51.164167	31.845833	14.05.2014		Лисицкая Е.В.
<i>Megascolia maculata</i> (Drury, 1773)	Семёновский р-н, с. Радомка	51.937778	32.561111	2006		Ницук И.А. (Шешурак, Кавурка, 2013)
	Черниговский р-н, с. Мажуговка	51.398333	31.094167	07.05.2003	♂	
	Коропский р-н, окр. с. Оболонье	51.627500	32.941111	2006		Гавриленко С.В. (Шешурак, Назаров, 2011; Шешурак, Кавурка, 2013; Назаров, Шешурак, 2014а)
	Борзнянский р-н, с. Шаповаловка	51.270000	32.570000	27.05.2014		Яценко В.С.
	Козелецкий р-н, окр. с. Коропье	51.030278	30.831944	15.06.2008		Шевченко А.А. (Шешурак, Кавурка, 2013)
	Носовский р-н, с. Володькова Девица (Червонные Партизаны)	50.943611	31.789444	24.06.2011		Шешурак П.Н. (Шешурак, Кавурка, 2013)
	г. Нежин	51.042778	31.873611	07.06.2009		Павлюк А.В. (Шешурак, Кавурка, 2013)
	г. Нежин	51.042778	31.873611	28.06.2013		Кавурка В.В.
	Нежинский р-н, окр. с. Круты	51.059167	32.105556	26.05.2005		Домашенко Ю.И. (Шешурак, Кавурка, 2013)
	Ичнянский р-н, окр. с. Ольшана	50.735278	32.448333	09.08.2009		Бутенко А. (Шешурак, Кавурка, 2013)
Талалаевский р-н, окр. с. Лавирново	50.732222	33.189444	14.06.2000		Желиба Н.Н. (Шешурак, Кавурка, 2013)	

Вид	Место находки	Координаты в десятичной системе		Дата находки	Доп. ин- формация	Авторство находки
		широта	долгота			
<i>Megascolia maculata</i> (Drury, 1773)	г. Прилуки	50.600000	32.400000	13.05.2008		Андрусенко О.А. (Шешурак, Кавурка, 2013)
	Прилукский р-н, окр. с. Переволочная	50.636667	32.661944	2002		Конах Е.В. (Шешурак, Кавурка, 2013)
	Прилукский р-н, окр. с. Полова	50.678889	32.399722	14.06.2002		Мартинчук М.А. (Шешурак, Кавурка, 2013)
	Сребнянский р-н, окр. с. Харитоновка	50.640833	32.999722	05.2009		Яцун Р.П. (Шешурак, Кавурка, 2013)
	Варвинский р-н, окр. с. Макушиха	50.500833	33.009167	2009		Клименко Т.В. (Шешурак, Кавурка, 2013)
<i>Anoplius samariensis</i> (Pallas, 1771)	окр. пгт Репки	51.799444	31.099444	1995		Ковшун О.В.
	Бобровицкий р-н, окр. с. Ракитное	50.566667	31.350000	12.07.1993		Шешурак П.Н.
	Носовский р-н, с. Володькова Девица (Червонные Партизаны)	50.943611	31.789444	28.07.1994		Шешурак П.Н.
	Нежинский р-н, окр. с. Галица	50.751111	32.024722	11.09.2000		Мусийченко Л.П.
	Сребнянский р-н, окр. с. Гурбинцы	50.611944	32.836389	14.07.1999		Шешурак П.Н.
<i>Larra anathema</i> (Rossi, 1790)	Корюковский р-н, окр. х. Гутище	51.742222	32.612222	28.07.2003		Шешурак П.Н. (Кавурка, Шешурак, 2004; Шешурак, Вобленко, Кавурка, 2004; Бабич и др., 2010; Шешурак, Назаров, 2011; Шешурак, Назаров, Вобленко, 2013; Назаров, Шешурак, 2014а)
	Корюковский р-н, окр. х. Жукля	51.814167	32.660278	22.07.2003		Шешурак П.Н.
	Сосницкий р-н, окр. с. Хлопяники	51.744444	32.714722	20.07.2003		Шешурак П.Н.
	Коропский р-н, окр. х. Гута, опушка леса	51.621111	32.849167	18.07.2003		Шешурак П.Н.
	г. Нежин, около университета, агро- биостанция НГУ	51.042778	31.873611	14.07.2008		Шешурак П.Н.
<i>Discoelius zonalis</i> (Panzer, 1801)	Бобровицкий р-н, окр. с. Ярославка	50.766667	31.350000	10.08.1997		Шешурак П.Н.
<i>Xylocopa iris</i> (Christ, 1791)	Коропский р-н, окр. х. Гута	51.621111	32.849167	11.07.2001		Шешурак П.Н. (Шешурак, 2012)
	Коропский р-н, окр. с. Рыхлы	51.680278	32.878333	12.07.2005		Шешурак П.Н. (Шешурак, 2012)
<i>Xylocopa violacea</i> (Linnaeus, 1758)	Нежинский р-н, окр. с. Кукшин	51.171111	31.652500	2.06.1998		Шешурак П.Н. (Шешурак, 2012)
<i>Xylocopa valga</i> Gerstaecker, 1872	пгт Репки	51.799444	31.099444	17.05.2014		Вороняя Я.Н.
	г. Чернигов	51.491111	31.298611	2010		Харченко М. (Шешурак, 2012)

Вид	Место находки	Координаты в десятичной системе		Дата находки	Доп. ин- формация	Авторство находки
		широта	долгота			
<i>Xylocopa valga</i> Gerstaecker, 1872	Сосницкий р-н, с. Хлопяники	51.744444	32.714722	20.06.1998, 12.07.1998, 07.06.1999, 22.06.1999, 05.07.1999, 01.07.2003, 14.08.2004	2♂, 5♀	Кавурка В.В.
	Коропский р-н, с. Атюша	51.421389	33.001389	27.05.2012		Олефиренко Н.
	Коропский р-н, с. Ивановов	51.719167	32.975556	06.05.2012		Кошарна Д. (Шешурак, 2012)
	Коропский р-н, окр. х. Гута	51.621111	32.849167	27.04.2013		Шешурак П.Н.
	Коропский р-н, окр. с. Деснянское (Свердловка), долина р. Десна	51.811415	33.072118	22.07.2015	♀, погибшая	Назаров Н.В.
	Борзнянский р-н, окр. с. Красностав	51.016667	32.100000	17.04.2012		Дмитренко Ю.В. (Шешурак, 2012)
	Борзнянский р-н, окр. с. Ховмы	51.043333	32.240000	11.05.2012		Руденко Я. (Шешурак, 2012)
	Борзнянский р-н, окр. с. Шаповаловка	51.270000	32.570000	10.05.2014		Яценко В.С.
	Борзнянский р-н, окр. с. Ядугы	51.320000	32.320000	04.06.2014 07.06.2014		Вобленко А.С.
	Бахмацкий р-н, г. Батурин	51.333333	32.883333	25.05.2014		Домашенко Л.Н.
	Бахмацкий р-н, окр. пгт Дмитровка	50.935278	32.948333	19.05.2014		Мискун А.А.
	г. Бобровица	50.733333	31.383333	20.04.2012		Ярошенко О.О. (Шешурак, 2012)
	г. Нежин	51.042778	31.873611	04.07.2012		Шешурак П.Н. (Шешурак, 2012)
	Нежинский р-н, окр. с. Вертиевка, урочище Барамыки	51.164167	31.845833	19.04.2014		Шешурак П.Н.
	Нежинский р-н, окр. с. Вертиевка	51.164167	31.845833	20.04.2014		Лисицкая Е.В.
	Нежинский р-н, окр. с. Кукшин, урочище Середовщина	51.171111	31.652500	28.05.2014		Шешурак П.Н.
	Нежинский р-н, окр. с. Хомино	51.211667	31.776667	17.04.2014		Шешурак П.Н.
	Ичнянский р-н, окр. с. Коршаки, Ичнян- ский национальный природный парк	50.795278	32.212778	21.05.2014		Шешурак П.Н.
	Ичнянский р-н, окр. с. Хаенки, Ичнян- ский национальный природный парк	50.842402	32.276028	21.05.2014		Шешурак П.Н.
	Ичнянский р-н, дендропарк «Тростянец»	50.789722	32.816389	24.04.2014		Шешурак П.Н.
Прилуцкий р-н, окр. пгт Линовица	50.470000	32.400000	04.2014		Вергулес М.В.	
Прилуцкий р-н, окр. пгт Малая Девица	50.700000	32.160000	2014		Смирнова С.С.	
окр. пгт Сребное	50.660781	32.923064	19.05.2014		Гайдай Я.	
<i>Bombus laesus</i> Morawitz, 1875	Прилуцкий р-н, с. Переволочная	50.636667	32.661944	2002		Конах Е.В.
<i>Bombus muscorum</i> (Fabricius, 1775)	окр. пгт Репки, лес	51.799444	31.099444	2005		Коцубенко М.
	Городнянский р-н, окр. с. Тупичев	51.775922	31.437764	24.07.1994		Шешурак П.Н.
	Сновский (Щорский) р-н, окр. с. Елино	52.020278	31.975556	11.07.1995		Шешурак П.Н.
	Корюковский р-н, окр. х. Гутище	51.742222	32.612222	08.07.2003		Шешурак П.Н.
	Новгород-Северский р-н, окр. с. Пуш- кари, долина р. Десна	52.200556	33.291667	27.07.1993		Шешурак П.Н.
	Новгород-Северский р-н, окр. с. Узруй, долина р. Смячка, смешанный лес	52.118611	33.073056	28.07.1999		Шешурак П.Н.

Вид	Место находки	Координаты в десятичной системе		Дата находки	Доп. ин- формация	Авторство находки
		широта	долгота			
<i>Bombus muscorum</i> (Fabricius, 1775)	Черниговский р-н, окр. пгт Седнев, долина р. Снов, луг	51.643333	31.568889	30.06.1992		Шешурак П.Н.
	Менский р-н, окр. с. Городище, луг	51.591389	31.978056	27.07.1993		Шешурак П.Н.
	Сосницкий р-н, окр. с. Козлянич, долина р. Убедь	51.725278	32.568056	12.07.2003		Шешурак П.Н.
	Сосницкий р-н, окр. с. Хлопяники	51.744444	32.714722	07.08.1999, 14.08.2003, 17.08.2004	3 особи	Кавурка В.В.
	Коропский р-н, окр. с. Оболонье, долина р. Десна	51.627500	32.941111	21.07.1993		Шешурак П.Н. (Шешурак, Назаров, 2011); Назаров, Шешурак, 2014)
	Коропский р-н, окр. с. Разлёт, долина р. Десна, луг	51.706944	33.138056	23.07.2001	На <i>Centaurea jacea</i> L.	Назаров Н.В.
	Куликовский р-н, окр. с. Хибаловка, долина р. Десна, влажный луг	51.342500	31.852222	11.08.2004		Назаров Н.В.
	Борзнянский р-н, окр. с. Берёзовка	51.380278	32.125833	02.06.1996		Шешурак П.Н.
	Борзнянский р-н, окр. с. Ядуты, смешанный лес	51.320000	32.320000	29.05.1994		Шешурак П.Н. (Шешурак, 2005а)
	окр. г. Батурин	51.333333	32.883333	1996		Безродная Ю.В.
	Козелецкий р-н, окр. с. Соколовка долина р. Десна, РЛП «Межреченский»	51.157500	30.905556	02.06.2008		Шешурак П.Н.
	г. Бобровица	50.733333	31.383333	02.08.1999		Лебедь В.Б.
	г. Носовка	50.930000	31.580000	20.05.2001		Баклан В.Н.
	г. Нежин	51.042778	31.873611	21.08.1990		Шешурак П.Н.
	Ичнянский р-н, окр. с. Круничполе	50.958785	32.395096	07.08.2000		Трохименко С.А.
	Талалаевский р-н, окр. с. Чернецкое	50.763333	33.015000	28.06.2010		Билокур Н.О.
	г. Прилуки	50.600000	32.400000	30.05.2007	♀	Шешурак П.Н.
Прилуцкий р-н, с. Переволочная	50.636667	32.661944	2002		Конах Е.В.	
Сребнянский р-н, окр. с. Сокиринцы, опушка лиственного леса в овраге	50.698611	32.791667	10.07.1999		Шешурак П.Н.	
<i>Bombus argillaceus</i> (Scopoli, 1763)	окр. г. Прилуки, обочина дороги	50.600000	32.400000	19.06.1997		Шешурак П.Н.
	Прилуцкий р-н, окр. с. Белошапки, луг	50.381944	32.213056	27.05.1993		Шешурак П.Н.
	Прилуцкий р-н, с. Переволочная	50.636667	32.661944	2002		Конах Е.В.
	Сребнянский р-н, окр. с. Сокиринцы, опушка байрачного леса	50.698611	32.791667	10.07.1999		Шешурак П.Н.
<i>Bombus ruderatus</i> (Fabricius, 1775)	Репкинский р-н, окр. с. Ловынь, опушка смешанного леса – лесные поляны	51.894444	31.190000	12.07.2006		Шешурак П.Н.
	Сновский (Щорский) р-н, окр. с. Елино, обочина дороги	52.020278	31.975556	21.07.1995		Шешурак П.Н.
	окр. г. Новгород-Северский, левый берег р. Десна	52.008611	33.273611	28.06.1989		Шешурак П.Н.
	Коропский р-н, окр. с. Оболонье, долина р. Десна	51.627500	32.941111	17.05.2011		Шешурак П.Н. (Назаров, Шешурак, 2014)
	окр. пгт Козелец	50.916389	31.114722	1998		Отрошко Л.Г.
	Бобровицкий р-н, окр. с. Марковцы	50.716667	31.233333	6.06.1998		Шешурак П.Н.
	Ичнянский р-н, с. Вишнёвка	50.963391	32.288625	09.2007		Кузьменко Ю.А.
	Сребнянский р-н, окр. х. Артёменков	50.700000	32.864167	16.07.1993		Шешурак П.Н.
<i>Bombus potorum</i> (Panzer, 1805)	Сновский (Щорский) р-н, окр. с. Загребельная Слобода, обочина дороги	51.929167	31.896111	15.07.1994		Шешурак П.Н.

Вид	Место находки	Координаты в десятичной системе		Дата находки	Доп. ин- формация	Авторство находки
		широта	долгота			
<i>Bombus pomorum</i> (Panzer, 1805)	Черниговский р-н, окр. пгт Седнев	51.643333	31.568889	1997		Петренко О.Н.
	пгт Куликовка	51.374722	31.643611	1999		Иваненко С.В.
	Ичнянский р-н, окр. с. Гужовка	50.893847	32.458635	07.2006		Коломиец М.В.
	Талалаевский р-н, окр. с. Украинское	50.839167	50.839167	1996		Кобзиста Л.В.
<i>Asilus crabroniformis</i> Linnaeus, 1758	Городнянский р-н, окр. с. Хотивля	51.959102	31.508547	Лето 1992		Миронец Г.Н.
	Новгород-Северский р-н, окр. с. Пуш- кари, долина р. Десна	52.200556	33.291667	15.08.1984	♂	Вобленко А.С.
	Черниговский р-на, окр. пгт Седнев, долина р. Снов, смешанный лес	51.643333	31.568889	22.07.1991		Шешурак П.Н.
	окр. пгт Сосница, долина р. Убедь, смешанный лес	51.531111	32.499722	14.06.1916 15.06.1916 21.06.1916		Штакельберг А.А. (Штакельбергъ, 1922)
	Сосницкий р-н, с. Хлопяники, пастбище	51.744444	32.714722	19.08.2003, 21.08.2003, 17.08.2006	2♂, 2♀	Кавурка В.В.
	Коропский р-н, окр. с. Деснянское (Свердловка) [Псаровка], долина р. Десна	51.811415	33.072118	25.07.1916		Штакельберг А.А. (Штакельбергъ, 1922; Шешурак, Назаров, 2011; Назаров, Шешурак, 2014)
	Коропский р-н, окр. с. Оболонье, долина р. Десна, лиственный лес	51.627500	32.941111	21.07.1993		Шешурак П.Н. (Шешурак, Назаров, 2011; Назаров, Шешурак, 2014)
	Бобровицкий р-н, окр. с. Ярославка, опушка леса	50.660278	31.303611	10.08.1997		Шешурак П.Н.

Выводы. В Черниговской области Украины выявлен 81 вид беспозвоночных животных, внесённых в Красную книгу Украины: класс Нематоды – 1 вид, класс Пиявки – 3 вида, класс Ракообразные – 2 вида, класс Губоногие – 1 вид, класс Насекомые – 74 вида (отряд Стрекозы – 5 видов, отряд Равнокрылые хоботные – 1 вид, отряд Жесткокрылые, или Жуки – 14 видов, отряд Сетчатокры-

лые – 1 вид, отряд Скорпионозные мухи, или Скорпионницы – 1 вид, отряд Чешуекрылые, или Бабочки – 29 видов, отряд Перепончатокрылые – 21 вид, отряд Двукрылые – 2 вида). Из них лишь *Anax imperator* Leach, 1815, *Lucanus cervus* Linnaeus, 1758, *Aromia moschata* (Linnaeus, 1758), *Papilio machaon* Linnaeus, 1758, *Xylocopa valga* Gerstaecker, 1872 в области обычные, остальные – редкие.

Использованные источники:

1. Бабич И.С., Кожуховский Н.И., Росколий В.Г., Надточий Р.А., Павлюк А.В., Фурс О.С., Шешурак П.Н. Картографирование насекомых, хранящихся в фондах кафедры биологии Нежинского государственного университета имени Николая Гоголя // Матеріали V Всеукраїнської студентської наукової конференції «Сучасні проблеми природничих наук» (Ніжин, 21–22 квітня 2010 р.). – Ніжин: Наука-сервіс, 2010. – С. 37–38.
2. Вовк Д.В., Шешурак П.Н., Назаров Н.В. К изучению энтомофауны долины Десны. Пластинчатоусые жуки (Coleoptera, Scarabaeoidea) биостационара «Лесное озеро» и его окрестностей (Черниговская обл., Украина) // Природничі науки на межі століть (до 70-річчя природ-
- ничо-географічного факультету НДПУ). Матеріали науково-практичної конференції (23–25 березня 2004 р., м. Ніжин). – Ніжин, 2004. – С. 17–19.
3. Вовк Д.В., Шешурак П.Н., Назаров Н.В. К изучению пластинчатоусых жуков (Coleoptera: Scarabaeoidea) Черниговской области Украины // Известия Харьковского энтомологического общества. – 2005 (2006). – Том XIII, вып. 1-2. – С. 35–42.
4. Вовк Д.В., Шешурак П.Н., Назаров Н.В. Сроки лёта пластинчатоусых жуков (Coleoptera: Scarabaeoidea) на Черниговщине (Украина) // Известия Харьковского энтомологического общества. – 2007 (2008). – Том XV, вып. 1-2. – С. 85–90.

5. *Вовк Д.В., Шешурак П.Н., Назаров Н.В.* Пластинчатоусые жуки (Coleoptera: Scarabaeoidea) Ичнянского национального природного парка (Черниговская область, Украина) // *Український ентомологічний журнал*. – 2013. – № 2. – С. 29–31.
6. *Дядичко В.Г., Шешурак П.Н.* Видовой состав и некоторые экологические особенности водных жуков подотряда Aderphaga (Coleoptera) Черниговской области (Украина) // *Известия Харьковского энтомологического общества*. – 2010. – Том XVIII, вып. 2. – С. 10–18.
7. *Кавурка В.В., Шешурак П.Н.* Требующие охраны беспозвоночные Сосницкого р-на Черниговской области [Украина] // *Матеріали Всеукраїнської студентської науково-практичної конференції «Проблеми відтворення та охорони біорізноманіття України» (до 115 річниці М.І. Гавриленка)*. – Полтава: АСМІ, 2004. – С. 171–173.
8. *Ключко З.Ф., Плющ И.Г., Шешурак П.Н.* Аннотированный каталог совков (Lepidoptera, Noctuidae) фауны Украины. – К.: Институт зоологии НАН Украины, 2001. – 884 с.
9. *Ключко З.Ф., Шешурак П.Н., Плющ И.Г., Миршавно А.А.* Разноусые чешуекрылые (Lepidoptera, Rhopalocera) Черниговской области Украины. Часть 1. Совки (Noctuidae). – К.: ООО «Международное финансовое агенство», 1997. – 192 с.
10. *Костюк И.Ю., Шешурак П.Н., Плющ И.Г., Галкина Е.М.* Разноусые чешуекрылые (Lepidoptera, Heterocera) Черниговской области Украины. Часть 3. Пяденицы (Geometridae). – Нежин: ООО «Наука-сервис», 1998. – 160 с.
11. *Назаров Н.В., Шешурак П.Н.* Усач мускусный (Aromia moschata (Linnaeus, 1758)) (Coleoptera: Cerambycidae) в Черниговской области (Украина) // *Матеріали ІХ Всеукраїнської студентської наукової конференції «Сучасні проблеми природничих наук» (Ніжин, 23–24 квітня 2014 р.)*. – Ніжин: Наука-сервіс, 2014. – С. 34–35.
12. *Назаров Н.В., Шешурак П.Н.* Насекомые из Красной книги Украины, встречающиеся на территории Мезинского НПП и в его ближайших окрестностях (Черниговская область, Украина) // *Збірник наукових праць викладачів природничо-географічного факультету*. – Вип. 5. – Ніжин: НДУ ім. М. Гоголя, 2014. – С. 89–104.
13. *Пинчук Е.С., Шешурак П.Н.* Видовой состав и географическая представленность бабочек семейства Arctiidae Leach, 1815 (Lepidoptera) в фондах кафедры биологии Нежинского государственного университета имени Николая Гоголя // *Матеріали VI Всеукраїнської студентської наукової конференції «Сучасні проблеми природничих наук» (Ніжин, 5–6 квітня 2011 р.)*. – Ніжин: Наука-сервіс, 2011. – С. 41–42.
14. *Пинчук Е.С., Шешурак П.Н.* Бабочки-медведицы (Lepidoptera: Arctiidae) из охраняемых территорий Украины, хранящиеся в фондах кафедры биологии Нежинского государственного университета имени Николая Гоголя (Черниговская область, Украина) // *Актуальні проблеми дослідження довкілля. Збірник наукових праць за матеріалами ІV Всеукраїнської наукової конференції з міжнародною участю для молодих учених (19–21 травня 2011 р., м. Суми)*. – Суми: Вінниченко М.Д., 2011а. – С. 129–132.
15. *Плющ И.Г., Шешурак П.Н.* Разноусые чешуекрылые (Lepidoptera, Rhopalocera) Черниговской области Украины. Часть 2. – Киев: ООО «Международное финансовое агенство», 1997. – 126 с.
16. *Шешурак П.Н.* О распространении пчёл-плотников Хулосора (Hymenoptera, Anthophoridae) на Черниговщине // *Вестник зоологии*. – 1999. – Т. 33, № 4–5. – С. 34.
17. *Шешурак П.Н.* К подготовке новых изданий Красных книг Украины и Республики Беларусь // *Проблемы экологии и экологического образования Полесья в постчернобыльский период. Материалы Международной научно-практической конференции*. – Мозырь: Белый ветер, 2000. – С. 290–293.
18. *Шешурак П.Н.* Эколого-фаунистический обзор жуков-рогачей Lucanidae Latreille, 1806 (Insecta: Coleoptera) Черниговской области Украины // *Сучасні екологічні проблеми Українського Полісся та суміжних територій (до 15-річчя аварії на ЧАЕС). Матеріали міжнародної наукової конференції (Ніжин, 18–20 вересня 2001 р.)*. – Ніжин, 2001. – С. 130–133.
19. *Шешурак П.Н.* Требующие охраны насекомые биостационара «Лесное озеро» (Черниговская обл., Украина) // *VI з'їзд Українського ентомологічного товариства (8–11 вересня 2003 р., м. Біла Церква). Тези доповідей*. – Ніжин, 2003. – С. 146–147.
20. *Шешурак П.Н.* Редкие насекомые планируемого Мезинского природного национального парка и его окрестностей (Черниговская область, Украина) // *Динамика биологического разнообразия фауны, проблемы и перспективы устойчивого использования и охраны животного мира Беларуси: Тезисы докладов IX зоологической научной конференции (г. Минск, 2004 г.)*. – Минск: ООО «Мэджик Бук», 2004. – С. 78–79.
21. *Шешурак П.Н.* Об охране насекомых на Черниговщине // *Рідкісні та зникаючі види комах і концепції Червоної книги України. Збірник наукових праць (за матеріалами конференції, Київ, 29–31 березня 2004 р.)*. – Київ, 2005. – С. 134–145.
22. *Шешурак П.Н.* Требующие охраны насекомые биостационара «Лесное озеро» и его окрестностей (Черниговская обл., Украина) // *Рідкісні та зникаючі види комах і концепції Червоної книги України. Збірник наукових праць (за матеріалами конференції, Київ, 29–31 березня 2004 р.)*. – Київ, 2005а. – С. 146–150.
23. *Шешурак П.Н.* К изучению стрекоз (Odonata) Мезинского национального природного парка (Черниговская область, Украина) // *Ентомологічна наукова конференція, присвячена 60-й річниці Українського ентомологічного товариства «Сучасні проблеми ентомології»*. Тези доповідей (м. Умань, 12–15 жовтня 2010 р.). – Київ: Колобів, 2010. – С. 91–92.
24. *Шешурак П.Н., Берест З.Л.* Новые находки орденской ленты малиновой – *Catocala sponsa* (Lepidoptera, Noctuidae) в Украине // *Вестник зоологии*. – 2004. – Т. 38, № 1. – С. 80.
25. *Шешурак П.Н., Вобленко А.С.* Интересные фаунистические находки в ландшафтном заказнике «Замглай» (Черниговская область, Украина) // *Экосистемы болот и озер Белорусского Поозерья и сопредельных территорий: современное состояние, проблемы использования и охраны: материалы Международной научной конференции (г. Витебск, 16–17 декабря 2010 р.)*. – Витебск: УО «ВГУ им. П.М. Машерова», 2010. – С. 27–129.

26. *Шешурак П.Н., Вобленко А.С., Кавурка В.В.* Находка *Larra apacheta* (Hymenoptera, Sphecidae) в Черниговской обл. (Украина) // Вестник зоологии. – 2004. – Т. 38, № 4. – С. 30.
27. *Шешурак П.Н., Кавурка В.В.* Коллекция ос-сколий (Hymenoptera, Scoliidae) в фондах зоологического музея Нежинского государственного университета имени Николая Гоголя (Черниговская область, Украина) // Український ентомологічний журнал. – 2013. – № 1. – С. 33–42.
28. *Шешурак П.Н., Кучерява М.В., Шевченко В.Л.* Некоторые интересные находки чешуекрылых (Insecta, Lepidoptera) в Черниговской области // Вестник зоологии. – 2002. – Т. 36, № 3. – С. 70.
29. *Шешурак П.Н., Матющенко М.С.* К фауне и охране настоящих пчелиных (Hymenoptera: Apidae) Черниговской области Украины // Проблемы охраны генофонду природы Полісся. – Луцьк: Надстир'я, 2001. – С. 148–149.
30. *Шешурак П.Н., Матющенко М.С., Мехеда Н.В.* Настоящие пчелиные (Hymenoptera: Apidae) биостационара НГПУ «Лесное озеро» и его окрестностей (окр. с. Ядугы Борзнянского р-на Черниговской области) // Фальцфейнівські читання. Матеріали Міжнародної наукової конференції (м. Херсон, 25–27 квітня 2001 р.). – Херсон, «ТЕРРА», 2001. – С. 221–222.
31. *Шешурак П.Н., Назаров Н.В.* Энтомофауна Национального природного парка «Мезинский» (Черниговская область, Украина): изученность, перспективы исследований, мониторинг // Материалы международной научной конференции «Фундаментальные проблемы энтомологии в XXI веке» (Санкт-Петербург, 16–20 мая 2011 г.). – Санкт-Петербург: Издательство Санкт-Петербургского ун-та, 2011. – С. 177.
32. *Шешурак П.Н., Назаров Н.В., Вобленко А.С.* Мезинский национальный природный парк (Черниговская область) – уникальный резерват энтомофауны на Северо-Востоке Украины // VIII з'їзд ГО «Українське ентомологічне товариство» (26–30 серпня 2013 р., м. Київ). – Київ, 2013. – С. 199–200.
33. *Шешурак П.Н., Павлюк В.Н.* К изучению жуков-щелкунов (Coleoptera: Elateridae) Черниговской области Украины // Известия Харьковского энтомологического общества. – 2007 (2008). – Том XV, вып. 1–2. – С. 91–96.
34. *Шешурак П.М., Падалко Т.В.* Эколого-фаунистический обзор бабок (Odonatoptera) Чернігівщини // Сучасний стан та шляхи вирішення екологічних проблем Чернігівської області. Матеріали науково-практичної конференції. – Ніжин, 1996 [1997]. – С. 127–129.
35. *Шешурак П.Н., Плющ И.Г., Кавурка В.В.* Булавоусые чешуекрылые (Lepidoptera: Rhopalocera) Черниговщины // Природничий альманах. Серія: Біологічні науки. – Вип. 4. – Херсон, 2004. – С. 166–182.
36. *Шешурак П.Н., Садовнича Л.В.* Сроки лёта жуков-усачей (Coleoptera: Cerambycidae) на Черниговщине // Известия Харьковского энтомологического общества. – 2001 (2002). – Том IX, вып. 1–2. – С. 241–244.
37. *Шешурак П.Н., Хрокало Л.А.* К изучению энтомофауны долины Десны. Стрекозы (Odonata) биостационара НГПУ «Лесное озеро» и его окрестностей (Черниговская обл., Украина) // Природничі науки на межі століть (до 70-річчя природничо-географічного факультету НДПУ). Матеріали науково-практичної конференції (23–25 березня 2004 р., м. Ніжин). – Ніжин, 2004. – С. 115–117.
38. *Шешурак П.Н., Шевченко В.Л.* О распространении на Черниговщине некоторых насекомых, внесённых в Красные книги Украины и Республики Беларусь // Проблемы экологии и экологического образования Полесья в постчернобыльский период. Материалы Международной научно-практической конференции. – Мозырь: Белый ветер, 2000. – С. 293–296.
39. *Шешурак П.Н., Шевченко В.Л.* Редкие виды жуков усачей (Coleoptera: Cerambycidae) на Черниговщине // Энтомологічна наукова конференція, присвячена 60-й річниці Українського ентомологічного товариства «Сучасні проблеми ентомології». Тези доповідей (м. Умань, 12–15 жовтня 2010 р.). – Київ: Колобїг, 2010. – С. 92–93.
40. *Шешурак П.Н., Шевченко В.Л., Назаров Н.В., Павлюк В.Н.* Редкие виды жуков усачей (Coleoptera: Cerambycidae) в Черниговской области (Украина) // Український ентомологічний журнал. – 2011, № 2. – Київ: 53–63.
41. *Шешурак П.Н., Шевченко В.Л., Чёч А.В., Кавурка В.В., Шимко Ю.Н.* Булавоусые чешуекрылые (Lepidoptera: Rhopalocera) планируемого Днепровского национального природного парка и его окрестностей (Черниговская обл., Украина) // Известия Харьковского энтомологического общества. – 2007 (2008). – Том XV, вып. 1–2. – С. 153–159.
42. *Штакельбергъ А.А.* Къ диптерофаунѣ Черниговской губерніи // Ежегодникъ зоологическаго музея Россійской академіи наукъ. – 1922. – Т. XXIII, № 3–4. – Петроградъ, 1922. – С. 404–410.
43. *Sheshurak P.N.* The beetles of the superfamily Chrysomeloidea (Coleoptera) of Ichnya National Nature Park (Chernigov Region, Ukraine) // Известия Харьковского энтомологического общества. – 2015. – Том XXIII, вып. 1. – Р. 26–30.

**ЗУСТРІЧІ ВИДІВ ТВАРИН У ХАРКІВСЬКІЙ, СУМСЬКІЙ, МИКОЛАЇВСЬКІЙ
І ЧЕРНІВЕЦЬКІЙ ОБЛАСТЯХ ТА АВТОНОМНІЙ РЕСПУБЛІЦІ КРИМ З 2010 ПО 2017 РОКИ,
ВКЛЮЧЕНИХ ДО ЧЕРВОНОЇ КНИГИ УКРАЇНИ**

Вид	Місце знахідки	Координати у десятигнітній системі		Дата знахідки	Додаткова інформація	Авторство знахідки
		Широта	Довгота			
<i>Lucanus cervus cervus</i> L.	Лісопарк у м. Харкові (на деревах та стежках)	50.037788	36.269069	10.06.15	самці, кілька особин	Юзик Д.І.
<i>Papilio machaon</i> L.	смт Путила, Путильський р-н, Чернівецька обл. (приватна садиба, город)	47.992521	25.086075	4.08 та 12.08.17	гусені II генерації	Юзик Д.І.
<i>Lissotriton montandoni</i> Boulenger	с. Сарата, Путильський р-н, Чернівецька обл., (НПП «Черемоський», Перкалабське ПНДВ, кв. 1)	47.806310	24.961504	08.06.17	2 особини	Ілик Є.М., Юзик Д.І., Юзик А.В.
<i>Pseudopus apodus</i> Pallas	Казантипський природний заповідник (на дорозі серед степу)	45.462130	35.851988	02.05.13	1 особина	Чаплигіна А.Б., Юзик Д.І.
<i>Hierophis caspius</i> Gmelin	Кінбурнська коса	46.532158	31.562847	28.07.10	2 зустрічі по й особині	Юзик Д.І.
<i>Pelecanus crispus</i> Bruch	Кінбурнська коса	46.529388	31.571138	29.07.10	згряя	Чаплигіна А.Б., Юзик Д.І.
<i>Aquila chrysaetos</i> L.	смт Путила, Чернівецька обл., на хуторі Рижа вище вул. Мешкова і колишнього цегельного заводу	47.997762	25.072249	12.04.15	у небі літала 1 молода особина	Юзик Д.І., Юзик А.В.; Юзик, Юзик, 2016
<i>Tetrao urogallus</i> L.	с. Сарата, Путильський р-н, Чернівецька обл. (НПП «Черемоський»)	47.792693	24.970870	05.04.17	1 самець	Юзик Д.І.
<i>Columba oenas</i> L.	смт Путила, Чернівецька обл. (населені пункти)	47.993869	25.085829	29.07.15	1 особина	Юзик Д.І., Юзик А.В.; Юзик, Юзик, 2016
<i>Plecotus auritus</i> L.	с. Вакалівщина, Сумський р-н, Сумська обл. (ур. Вакалівщина), кленово-ясеневі діброви	51.034136	34.929323	02.06.16	5 особин	Юзик Д.І.
<i>Plecotus austriacus</i> Fischer	с. Кам'янка, Тростянецький р-н, Сумська обл. (територія регульованої рекреації Гетьманського НПП), сосновий бір	50.401490	35.061254	27.05.16	1 особина	Юзик Д.І., Могильна Ю.
<i>Delphinus delphis</i> L.	Кінбурнська коса (близько 50 м від берега)	46.529625	31.565414	27-29.07.10	2-3 особини кожного ранку	Юзик Д.І.

Література

1. *Yuzyk D.I., Yuzyk A.V.* 2016. To the fauna of birds of urban village Putyla and the neighborhood (Chernivtsi region). Regional aspects of floristic and faunistic research. Proceedings of the third international scientific and practical conference, 13-14 May 2016, Putyla-Chernivtsi, Ukraine. Druk Art, Chernivtsi, 297-299 [In Ukrainian].

А. В. Юзик¹,
І. В. Скільський^{2,3}

¹Національний природний парк «Черемоський»
andriyuzuk@gmail.com

²Чернівецький обласний краєзнавчий музей,

³Національний природний парк «Хотинський»
skilskyiv@ukr.net

НОВІ ЗНАХІДКИ ТВАРИН З ЧЕРВОНОЇ КНИГИ УКРАЇНИ В БУКОВИНСЬКИХ КАРПАТАХ І ПЕРЕДКАРПАТТІ

Узагальнені нижче в таблиці матеріали зібрані протягом останніх чотирьох десятиліть, але основна їх кількість отримана у 2009–2017 роках. Вони стосуються 28 видів тварин із 5 класів, занесених до третього видання Червоної книги України (2009), з єдиним винятком (нічниця мала не є «червонокнижною», але такою очевидно стане в черговому виданні ЧКУ, тому ми вважали за доцільне навести і для цього кажана всі наявні дані). Значна частина досліджень проведена в межах Національного природного парку (НПП) «Черемоський», зокрема його заповідної зони в межах Перкалаласького природоохоронного науково-дослідного відділення (ПНДВ) та на прилеглих ділянках. Окремі з наведених знахідок опубліковані нами раніше (Чорней та ін., 2001а, 2001б; Нікірса та ін., 2002; Zagorodniuk et al., 2014;

Юзик, Юзик, 2016; та ін.), але без координат і часто без додаткових чи уточнюючих відомостей. Дані стосовно рукокрилих, зібрані у 2015 році з використанням баткодера (спеціальний пристрій, призначений для запису на карту пам'яті різних звуків, у тому числі ультразвуків кажанів і деяких видів птахів, які мають здатність орієнтуватись у просторі за їх допомогою), взяті з «Літопису природи» НПП «Черемоський» (Літопис..., 2017). За різноманітну допомогу на деяких етапах роботи автори висловлюють щире подяку Міхаелю Бромбахеру (Франкфуртське зоологічне товариство), Олегу Дудкіну й Ользі Яремченко (Українське товариство охорони птахів), Олександрю Киселюку (Карпатський національний природний парк) та Андрію-Тарасу Башті (Інститут екології Карпат НАН України).

Знахідки «червонокнижних» тварин у Буковинських Карпатах

Локалітет	Координати		Дата	Додаткова інформація	Автор знахідки
	широта	довгота			
Клас П'ЯВКИ (HIRUDINEA)					
П'явка медична (<i>Hirudo medicinalis</i> Linnaeus, 1758)					
Околиці х. Перкалал, Путильський район, тимчасова водойма на узбіччі лісової дороги неподалік від місця впадіння потоку Прелучний у р. Перкалал	47.7888	24.9449	27.07.2012	1 особина	А. В. Юзик
Околиці х. Перкалал, Путильський район, тимчасова водойма на узбіччі лісової дороги неподалік місця злиття річок Перкалал і Сарата (витоки р. Білий Черемош)	47.7989	24.9508	22.06.2015	1 особина	А. В. Юзик
Околиці х. Перкалал, Путильський район, у калюжі на узбіччі лісової дороги в долині р. Перкалал	47.7941	24.9466	07.06.2017	1 особина	А. В. Юзик, Д. І. Юзик
Клас КОМАХИ (INSECTA)					
Махаон (<i>Papilio machaon</i> (Linnaeus, 1758))					
Центральна частина смт Путила, подвір'я приватного домогосподарства	47.9925	25.0860	4 і 12.08.2017	1 особина, гусінь	Д. І. Юзик, А. В. Юзик
Клас Земноводні (Amphibia)					
Саламандра плямиста (<i>Salamandra salamandra</i> (Linnaeus, 1758))					
Північно-східніше смт Путила, смерековий ліс	48.0040	25.0869	17.10.2009	1 особина	А. В. Юзик
Околиці с. Торачі, Путильський район, русло безіменного потоку (права притока р. Путила)	48.0189	25.0797	13.06.2013	1 особина (на тілі наявні пошкодження, імовірно, від лап якогось хижака)	А. В. Юзик

Локалітет	Координати		Дата	Додаткова інформація	Автор знахідки
	широта	довгота			
Околиці с. Микуличин*, Яремчанська міська рада, буково-ялицево-смерековий ліс	48.3879	24.6154	14.05.2014	1 особина	А. В. Юзик, О. А. Яремченко, О. І. Киселюк
Околиці смт Путила, верхів'я Сторонецького потоку, ялицево-смерековий ліс з домішкою бука лісового	47.9371	25.0358	24.06.2014	1 особина	А. В. Юзик
Тритон карпатський (<i>Lissotriton montandoni</i> (Boulenger, 1880))					
Північно-східніше смт Путила, водойма в долині потоку Храбусна (права притока р. Путила)	48.0251	25.1200	17.06.2014	2 особини	А. В. Юзик
Північно-східніше смт Путила, водойма на узбіччі лісової дороги на хр. Ракова (кв. 5 Сергіївського лісництва ДП «Путильський лісгосп»)	48.0438	25.1154	16.06.2014	1 особина	А. В. Юзик
Околиці х. Перкалаб, Путиський район, водойма на узбіччі лісової дороги в долині р. Перкалаб	47.7990	24.9508	22.06.2015	1 особина	А. В. Юзик
У межах х. Перкалаб, Путиський район, під купою хмизу на березі р. Перкалаб неподалік Перкалабського ПНДВ НПП «Черемоський»	47.8058	24.9602	07.06.2017	до 5 особин (під час наземного способу життя)	А. В. Юзик, Д. І. Юзик, Є. М. Ілик
Кумка жовточерева (<i>Bombina variegata</i> (Linnaeus, 1758))					
У межах х. Перкалаб, Путиський район, калюжа на узбіччі дороги неподалік Кортюзанського водоспаду	47.7963	24.9661	25.07.2012	1 особина	А. В. Юзик
У межах х. Перкалаб, Путиський район, водойма біля адмінбудівлі Перкалабського ПНДВ НПП «Черемоський»	47.8056	24.9594	7.06.2017	1 особина	А. В. Юзик
У межах х. Перкалаб, Путиський район, серед трави під час дощу біля адмінбудівлі Перкалабського ПНДВ НПП «Черемоський»	47.8053	24.9580	8.06.2017	1 особина	А. В. Юзик
Клас ПТАХИ (AVES)					
Беркут (<i>Aquila chrysaetos</i> (Linnaeus, 1758))					
Околиці і с. Риж, Путиський район	47.9977	25.0722	12.04.2015	1 доросла особина (кружляла на значній висоті над населеним пунктом і окраїнами)	А. В. Юзик, Д. І. Юзик
Дятел зелений (<i>Picus viridis</i> Linnaeus, 1758)					
Околиці смт Путила, долина Сторонецького потоку, галявина неподалік смереково-ялицево-букового лісу (Путиське лісництво ДП «Путиський лісгосп»)	47.9779	25.0254	23.06.2014	1 особина	А. В. Юзик, З. Т. Паляниця
Дятел трипалій (<i>Picoides tridactylus</i> (Linnaeus, 1758))					
Околиці с. Плоска, Путиський район, лісовий заказник «Боргиня» (кв. 2 Плосківського лісництва ДП «Путиський лісгосп»), окреме дерево смереки на галявині неподалік буково-ялицево-смерекового пралісу	47.9284	25.1103	02.07.2014	1 особина (на сухому стовбурі під час пошуків їжі)	А. В. Юзик
Клас ССАВЦІ (MAMMALIA)					
Мишівка лісова (<i>Sicista betulina</i> (Pallas, 1779))					
Південно-східніше с. Долішній Шепіт, Вижицький район, г. Лісничка, галявина в ялиновому лісі	47.9936	25.2955	03.07.2007	1 особина (відловлена і випущена на волю)	Л. І. Мелешук
Сліпак буковинський (<i>Spalax graecus</i> Nehring, 1898)					
Північно-східніше с. Біла Криниця, Глибоцький район, луки	47.9795	25.8887	11.04.2000	значна кількість свіжих викидів землі на ділянці 50×70 м	І. В. Скільський
Південно-східніше с. Заволока, Сторожинецький район, ботанічний заказник «Мальованка» і прилеглі ділянки, луки	48.2529	25.8907	23.05.2000	значна кількість свіжих викидів землі	І. І. Чорней
Південно-східніше с. Заволока, Сторожинецький район, ботанічний заказник «Мальованка» (переважає типова степова і лучно-стєпова рослинність) і прилеглі ділянки (сінокісні луки), ур. Округ	48.2492	25.8945	03.07.2000	значна кількість свіжих викидів землі	І. В. Скільський

Локалітет	Координати		Дата	Додаткова інформація	Автор знахідки
	широта	довгота			
Околиці і с. Стрілецький Кут, Кіцманський район, луки, городи (присадибні ділянки), долина правобережжя р. Прут	48.3253	25.8563	07.2000	свіжі викиди землі	М. К. Унгурян
Околиці с. Кам'яна, Сторожинецький район, урочища Доманицький і Циклів Горб, пасовищні луки на схилі пагорба уздовж дороги	48.2147	25.8337	11.08.2000	сліди діяльності 2 особин у різних місцях (по кілька свіжих викидів землі)	І. В. Скільський
Околиці с. Кам'яна, Сторожинецький район, лучний степ із переважанням куцоніжки кільчатої (в основі схилу північної експозиції; на луках наявні розріджені угруповання кущів і поодинокі дерева глуду)	48.2180	25.8394	13.10.2000	12 свіжих викидів землі на ділянці 10×40 м	І. В. Скільський
Околиці с. Заволока, Сторожинецький район, ботанічний заказник «Мальованка», луки	48.2529	25.8907	29.04.2001	30 свіжих і давніх викидів землі на ділянці 10×10 м	І. В. Скільський
Південно-східніше с. Заволока, Сторожинецький район, ботанічний заказник «Мальованка», луки	48.2529	25.8907	29.04.2001	10 свіжих викидів землі на ділянці 10×10 м	І. В. Скільський
Околиці с. Кам'яна, Сторожинецький район, урочища Доманицький і Циклів Горб, різнотравно-злакові луки із заростями кущів (переважає глід)	48.2147	25.8337	04.05.2001	сліди діяльності 3 особин у різних місцях (на ділянках 10×10 м виявлено 11, 13 і 22 свіжих викидів землі)	І. В. Скільський
Північно-західніше с. Хряцька, Герцаївський район, луки	48.1659	26.1622	14.08.2001	свіжі і давні викиди землі	І. І. Чорней
Південно-східна окраїна с. Заволока, Сторожинецький район, городи (дачні ділянки)	48.2583	25.9017	28.08.2002	значна кількість свіжих викидів землі	І. В. Скільський
Північно-східніше с. Дубове, Сторожинецький район	48.2717	25.8373	01.09.2005	4 особини на 1 га, сінокісні луки на межі з масивами індивідуальної забудови; 1 особина на 1 га, дачні ділянки (щільність населення визначена за слідами діяльності тварин)	І. В. Скільський, О. А. Тітов
Південно-східніше с. Заволока, Сторожинецький район, ботанічний заказник «Мальованка» і прилеглі ділянки	48.2529	25.8907	02.09.2005	6 особин на 1 га (відловлено молоду самку), різнотравно-злакові луки; 1 особина на 2 га, городи (щільність населення визначена за слідами діяльності тварин)	І. В. Скільський, О. А. Тітов
Південно-східніше с. Заволока, Сторожинецький район, ботанічний заказник «Мальованка» і прилеглі ділянки, різнотравно-злакові луки	48.2529	25.8907	04.09.2005	молода самка (відловлено)	І. В. Скільський, О. А. Тітов
Околиці с. Коровія, Глибочький район, луки на межі з полем, долина р. Коровія	48.2278	25.9803	14.05.2006	свіжі і давні викиди землі	І. В. Скільський, Л. І. Мелешук
Околиці с. Чагор, Глибочький район, луки, поле, долина р. Коровія	48.2288	25.9932	14.05.2006	свіжі викиди землі	І. В. Скільський, Л. І. Мелешук
Східна частина м. Чернівці, масиви індивідуальної забудови (вул. Фастівська), городи (присадибні ділянки)	48.2857	25.9737	14.12.2006	кілька свіжих викидів землі	І. В. Скільський
Східна частина м. Чернівці, ландшафтний заказник «Гарячий Урбан»	48.2875	25.9928	14.12.2006	свіжі викиди землі на окраїні (10-метрова смуга) лісопарку	І. В. Скільський
Південно-східніше с. Заволока, Сторожинецький район, ботанічний заказник «Мальованка» і прилеглі ділянки, різнотравно-злакові луки	48.2529	25.8907	31.05.2013	значна кількість свіжих і давніх викидів землі	І. І. Чорней

Локалітет	Координати		Дата	Додаткова інформація	Автор знахідки
	широта	довгота			
Східна частина м. Чернівці, масиви нової багатоповерхової забудови (вул. Авангардна)	48.2805	25.9728	27.07.2014	порівняно значна кількість свіжих і давніх викидів землі (насадження дерев і залишки луків між будинками)	І. В. Скільський, Л. І. Мелешук
Хом'як звичайний (<i>Cricetus cricetus</i> (Linnaeus, 1758))					
Західна окраїна м. Чернівці, місцевість «Цецино», дачні ділянки	48.3004	25.8339	07.07.2015	2 особини	Н. І. Будна
Нічниця велика (<i>Myotis myotis</i> (Borkhausen, 1797))					
Околиці х. Перкалаб, Путильський район, заповідна зона НПП «Черемоський», смерековий праліс на хр. Чорний Діл неподалік г. Великий Камінь	47,7800	24,9596	16– 23.07.2015	1 фіксація за допомогою баткодера**	А. В. Юзик, Л. І. Труфін
Північніше с. Галицівка, Путильський район, смерековий ліс	47,9090	25,2256	09– 13.09.2015	1 фіксація за допомогою баткодера	А. В. Юзик
Нічниця довговуха (<i>Myotis bechsteinii</i> (Kuhl, 1817))					
Околиці х. Перкалаб, луки в долині р. Сарата	47,8025	24,9613	29.06– 03.07.2015	11 фіксацій за допомогою баткодера	А. В. Юзик, Л. І. Труфін
Околиці х. Перкалаб, заповідна зона НПП «Черемоський», смерековий праліс на хр. Чорний Діл неподалік г. Великий Камінь	47,7884	24,9577	13– 16.07.2015	13 фіксацій за допомогою баткодера	А. В. Юзик, Л. І. Труфін
Околиці х. Перкалаб, заповідна зона НПП «Черемоський», смерековий праліс на хр. Чорний Діл неподалік г. Великий Камінь	47,7800	24,9596	16– 23.07.2015	3 фіксації за допомогою баткодера	А. В. Юзик, Л. І. Труфін
Нічниця війчаста (<i>Myotis nattereri</i> (Kuhl, 1817))					
Околиці х. Перкалаб, заповідна зона НПП «Черемоський», смерековий праліс на хр. Чорний Діл неподалік г. Великий Камінь	47,7884	24,9577	13– 16.07.2015	13 фіксацій за допомогою баткодера	А. В. Юзик, Л. І. Труфін
Північніше с. Галицівка, Путильський район, смерековий ліс	47,9090	25,2256	09– 13.09.2015	1 фіксація за допомогою баткодера	А. В. Юзик
Нічниця мала (<i>Myotis alcaethoe</i> Helversen et Heller, 2001)					
Околиці х. Перкалаб, луки в долині р. Сарата	47,8025	24,9613	29.06– 3.07.2015	1 фіксація за допомогою баткодера	А. В. Юзик, Л. І. Труфін
Південно-східніше с. Бісків, Путильський район, південно-західний схил хр. Черепанка у верхів'ї р. Черепанка (ліва притока р. Бісків), смерековий ліс з домішкою бука лісового і ялиці білої	48,0507	25,1624	03– 06.09.2015	1 фіксація за допомогою баткодера	А. В. Юзик
У межах х. Перкалаб, неподалік Перкалабського ПНДВ НПП «Черемоський» та місця злиття річок Перкалаб і Сарата (витоки р. Білий Черемош)	47,8025	24,9613	07– 10.07.2015	1 фіксація за допомогою баткодера	А. В. Юзик, Л. І. Труфін
Нічниця ставкова (<i>Myotis dasycneme</i> (Boie, 1825))					
Околиці х. Перкалаб, заповідна зона НПП «Черемоський», смерековий праліс на хр. Чорний Діл неподалік г. Великий Камінь	47,7800	24,9596	16– 23.07.2015	2 фіксації за допомогою баткодера	А. В. Юзик, Л. І. Труфін
Нічниця водяна (<i>Myotis daubentonii</i> (Kuhl, 1817))					
Околиці х. Перкалаб, заповідна зона НПП «Черемоський», смерековий праліс на хр. Чорний Діл неподалік г. Великий Камінь	47,7800	24,9596	16– 23.07.2015	1 фіксація за допомогою баткодера	А. В. Юзик, Л. І. Труфін
Південно-східніше с. Бісків, Путильський район, південно-західний схил хр. Черепанка у верхів'ї р. Черепанка (ліва притока р. Бісків), смерековий ліс з домішкою бука лісового і ялиці білої	48,0507	25,1624	03– 06.09.2015	2 фіксації за допомогою баткодера	А. В. Юзик

Локалітет	Координати		Дата	Додаткова інформація	Автор знахідки
	широта	довгота			
Вечірниця мала (<i>Nyctalus leisleri</i> (Kuhl, 1817))					
Південно-східніше с. Бісків, Путильський район, південно-західний схил хр. Черепанка у верхів'ї р. Черепанка (ліва притока р. Бісків), смерековий ліс з домішкою бука лісового і ялиці білої	48,0507	25,1624	03–06.09.2015	1 фіксація за допомогою баткодера	А. В. Юзик
Вечірниця дозріна (<i>Nyctalus noctula</i> (Schreber, 1774))					
Околиці х. Перкалаб, заповідна зона НПП «Черемоський», смерековий праліс на хр. Чорний Діл неподалік г. Великий Камінь	47,7800	24,9596	16–23.07.2015	2 фіксації за допомогою баткодера	А. В. Юзик, Л. І. Труфін
Південно-східніше с. Бісків, Путильський район, південно-західний схил хр. Черепанка у верхів'ї р. Черепанка (ліва притока р. Бісків), смерековий ліс з домішкою бука лісового і ялиці білої	48,0507	25,1624	03–06.09.2015	3 фіксації за допомогою баткодера	А. В. Юзик
Північніше с. Галицівка, Путильський район, смерековий ліс	47,9090	25,2256	09–13.09.2015	6 фіксацій за допомогою баткодера	А. В. Юзик
Північно-східніше с. Верхній Яловець, Путильський район, смерековий ліс	47,8219	25,1020	17–20.09.2015	1 фіксація за допомогою баткодера	А. В. Юзик
Нетопир лісовий (<i>Pipistrellus nathusii</i> (Keyserling et Blasius, 1839))					
Околиці х. Перкалаб, Путильський район, підніжжя хр. Чорний Діл, узлісся смерекового лісу в долині р. Перкалаб неподалік від місця впадання потоку Прелучний	47,7876	24,9464	23–26.06.2015	3 фіксації за допомогою баткодера	А. В. Юзик, Л. І. Труфін
У межах х. Перкалаб, неподалік Перкалабського ПНДВ НПП «Черемоський» та місця злиття річок Перкалаб і Сарата (витоки р. Білий Черемош)	47,8025	24,9613	07–10.07.2015	2 фіксації за допомогою баткодера	А. В. Юзик, Л. І. Труфін
Південно-східніше с. Бісків, Путильський район, південно-західний схил хр. Черепанка у верхів'ї р. Черепанка (ліва притока р. Бісків), смерековий ліс з домішкою бука лісового і ялиці білої	48,0507	25,1624	03–06.09.2015	16 фіксацій за допомогою баткодера	А. В. Юзик
Північніше с. Галицівка, Путильський район, смерековий ліс	47,9090	25,2256	09–13.09.2015	12 фіксацій за допомогою баткодера	А. В. Юзик
Північно-східніше с. Верхній Яловець, Путильський район, смерековий ліс	47,8219	25,1020	17–20.09.2015	16 фіксацій за допомогою баткодера	А. В. Юзик
Нетопир-карлик (<i>Pipistrellus pipistrellus</i> (Schreber, 1774))					
Південно-східніше с. Бісків, Путильський район, південно-західний схил хр. Черепанка у верхів'ї р. Черепанка (ліва притока р. Бісків), смерековий ліс з домішкою бука лісового і ялиці білої	48,0507	25,1624	03–06.09.2015	11 фіксацій за допомогою баткодера	А. В. Юзик
Північніше с. Галицівка, Путильський район, смерековий ліс	47,9090	25,2256	09–13.09.2015	2 фіксації за допомогою баткодера	А. В. Юзик
Північно-східніше с. Верхній Яловець, Путильський район, смерековий ліс	47,8219	25,1020	17–20.09.2015	5 фіксацій за допомогою баткодера	А. В. Юзик
Північно-західніше с. Шепіт, Путильський район, смерековий ліс	47,8068	25,1445	24–27.09.2015	3 фіксації за допомогою баткодера	А. В. Юзик
Нетопир-пігмей (<i>Pipistrellus pygmaeus</i> (Leach, 1825))					
Південно-східніше с. Бісків, Путильський район, південно-західний схил хр. Черепанка у верхів'ї р. Черепанка (ліва притока р. Бісків), смерековий ліс з домішкою бука лісового і ялиці білої	48,0507	25,1624	03–06.09.2015	2 фіксації за допомогою баткодера	А. В. Юзик
Лилик двоколірний (<i>Vespertilio murinus</i> Linnaeus, 1758)					
Центральна частина смт Путила, масиви індивідуальної забудови (адмінприміщення НПП «Черемоський», вул. Українська, 186)	47,9939	25,0856	20.01.2015	1 особина на трубі під стелею в коридорі другого поверху будинку	А. В. Юзик

Локалітет	Координати		Дата	Додаткова інформація	Автор знахідки
	широта	довгота			
Околиці х. Перкалаб, луки в долині р. Сарата	47,8025	24,9613	29.06–03.07.2015	2 фіксації за допомогою баткодера	А. В. Юзик, Л. І. Труфін
У межах х. Перкалаб, неподалік Перкалабського ПНДВ НПП «Черемоський» та місця злиття річок Перкалаб і Сарата (витоки р. Білий Черемош)	47,8025	24,9613	07–10.07.2015	2 фіксації за допомогою баткодера	А. В. Юзик, Л. І. Труфін
Північно-східніше с. Голошина, смерековий ліс	47,9397	24,9567	29.09–02.10.2015	1 фіксація за допомогою баткодера	А. В. Юзик
Пергач пізній (<i>Eptesicus serotinus</i> (Schreber, 1774))					
У межах х. Перкалаб, неподалік Перкалабського ПНДВ НПП «Черемоський» та місця злиття річок Перкалаб і Сарата (витоки р. Білий Черемош)	47,8025	24,9613	07–10.07.2015	1 фіксація за допомогою баткодера	А. В. Юзик, Л. І. Труфін
Околиці х. Перкалаб, заповідна зона НПП «Черемоський», смерековий праліс на хр. Чорний Діл неподалік г. Великий Камінь	47,7800	24,9596	16–23.07.2015	1 фіксація за допомогою баткодера	А. В. Юзик, Л. І. Труфін
Пергач північний (<i>Eptesicus nilssonii</i> (Keyserling et Blasius, 1839))					
Околиці х. Перкалаб, Путильський район, підніжжя хр. Чорний Діл, узлісся смерекового лісу в долині р. Перкалаб неподалік від місця впадання потоку Прелучний	47,7876	24,9464	23–26.06.2015	1 фіксація за допомогою баткодера	А. В. Юзик, Л. І. Труфін
Околиці х. Перкалаб, луки в долині р. Сарата	47,8025	24,9613	29.06–03.07.2015	44 фіксації за допомогою баткодера	А. В. Юзик, Л. І. Труфін
У межах х. Перкалаб, неподалік Перкалабського ПНДВ НПП «Черемоський» та місця злиття річок Перкалаб і Сарата (витоки р. Білий Черемош)	47,8025	24,9613	07–10.07.2015	109 фіксацій за допомогою баткодера	А. В. Юзик, Л. І. Труфін
Околиці х. Перкалаб, заповідна зона НПП «Черемоський», смерековий праліс на хр. Чорний Діл неподалік г. Великий Камінь	47,7884	24,9577	13–16.07.2015	13 фіксацій за допомогою баткодера	А. В. Юзик, Л. І. Труфін
Околиці х. Перкалаб, заповідна зона НПП «Черемоський», смерековий праліс на хр. Чорний Діл неподалік г. Великий Камінь	47,7800	24,9596	16–23.07.2015	22 фіксації за допомогою баткодера	А. В. Юзик, Л. І. Труфін
Південно-східніше с. Бісків, Путильський район, південно-західний схил хр. Черепанка у верхів'ї р. Черепанка (ліва притока р. Бісків), смерековий ліс з домшкою бука лісового і ялиці білої	48,0507	25,1624	03–06.09.2015	3 фіксації за допомогою баткодера	А. В. Юзик
Північніше с. Галицівка, Путильський район, смерековий ліс	47,9090	25,2256	09–13.09.2015	1 фіксація за допомогою баткодера	А. В. Юзик
Північно-східніше с. Верхній Яловець, Путильський район, смерековий ліс	47,8219	25,1020	17–20.09.2015	1 фіксація за допомогою баткодера	А. В. Юзик
Північно-східніше с. Голошина, смерековий ліс	47,9397	24,9567	29.09–02.10.2015	2 фіксації за допомогою баткодера	А. В. Юзик
Кіт лісовий (<i>Felis silvestris</i> Schreber, 1777)					
Південно-східніше с. Їжівці, Сторожинецький район, мішаний ліс	48.0187	25.6680	1976 рік	1 особина	особисте повідомлення місцевого жителя
Південно-східніше с. Банилів-Підгірний, Сторожинецький район, мішаний ліс	48.0903	25.5172	1990-ті роки	1 особина (здобута браконьєром)	Л. В. Сторожук
Західніше смт Берегомет, Вижницький район, мішаний ліс (зараз це територія НПП «Вижницький»)	48.1443	25.2591	07–08.1991	виявляли	особисте повідомлення місцевого жителя
Південніше с. Багна, Вижницький район, мішаний ліс (зараз це територія НПП «Вижницький»)	48.2132	25.2340	07–08.1991	виявляли	особисте повідомлення місцевого жителя

Локалітет	Координати		Дата	Додаткова інформація	Автор знахідки
	широта	довгота			
Південніше с. Виженка, Вижицький район, мішаний ліс (зараз це територія НПП «Вижицький»)	48.2061	25.1782	07–08.1991	виявляли	особисте повідомлення місцевого жителя
Південніше м. Вижиця, мішаний ліс (кв. 32, 35, 38, 41, 42 і 48 Вижицького лісництва (зараз це територія НПП «Вижицький»))	48.2346	25.1836	06.1992	виявляли	особисте повідомлення місцевого жителя
Західніше смт Берегомет, Вижицький район, мішаний ліс (кв. 26, 28 і 35 Берегометського лісництва (зараз це територія НПП «Вижицький»))	48.1443	25.2591	06.1992	виявляли	особисте повідомлення місцевого жителя
Південніше с. Багна, Вижицький район, мішаний ліс (зараз це територія НПП «Вижицький»)	48.2132	25.2340	06.1992	виявляли	особисте повідомлення місцевого жителя
Південніше с. Виженка, Вижицький район, мішаний ліс (зараз це територія НПП «Вижицький»)	48.2061	25.1782	06.1992	виявляли	особисте повідомлення місцевого жителя
Західніше с. Станівці, Глибоцький район, ур. Бугаєць, листяний ліс, заболочена ділянка з очеретом	48.0755	26.1009	середина 1990-х років	1 особина (здобута браконьєром)	особисте повідомлення місцевого жителя
Південно-західніше с. Маморниця Вама (Радгоспівка), Герцаївський район, листяний ліс	48.2210	26.1238	1996 рік	1 особина (мертва біля нори)	особисте повідомлення місцевого жителя
Північніше с. Микуличин, Яремчанська міська рада, мішаний ліс (Ямянське лісництво)	48.4351	24.6022	1997 рік	1 особина	особисте повідомлення місцевого жителя
Західніше с. Опришени, Глибоцький район, поле, долина р. Котовець	48.0635	26.0050	08.1999	дорослий самець (мертвий на шосе, загинув під колесами автомобіля)	особисте повідомлення місцевого жителя
Східніше с. Сарата, Путильський район, узлісся ялинового лісу	47.7475	25.0152	кінець 1990-х років	виявляли надзвичайно рідко поодиноких особин	особисте повідомлення місцевого жителя
Південніше с. Банилів-Підгірний, Сторожинецький район, узлісся мішаного лісу	48.0876	25.5174	кінець 1990-х років	1 особина (здобута браконьєром)	О. С. Червоняк
Рись європейська (<i>Lynx lynx</i> (Linnaeus, 1758))					
Північно-західніше с. Сарата, Путильський район, заповідна зона НПП «Черемоський» (кв. 33, вид. 22 Перкалабського ПНДВ), рідколісся	47.7448	24.9822	20.11.2017	1 доросла особина (сліди на снігу на узбіччі лісової дороги)	А. В. Юзик, В. Д. Рейкало
Ведмідь бурий (<i>Ursus arctos</i> Linnaeus, 1758)					
Околиці с. Сарата, Путильський район, заповідна зона НПП «Черемоський», долина р. Сарата	47.7906	24.9738	18.02.2014	1 молода особина (сліди на дорозі)	А. В. Юзик
Околиці х. Перкалаб, Путильський район, заповідна зона НПП «Черемоський», долина р. Перкалаб	47.7949	24.9474	19.02.2014	1 молода особина (сліди на снігу на лісовій дорозі)	А. В. Юзик
Північно-східніше смт Путила, хр. Ракова, смереково-ялицевий праліс (кв. 8 Сергіївського лісництва ДП «Путильський лісгосп»)	48.0353	25.1316	16.06.2014	1 доросла особина (сліди на вогкому ґрунті)	А. В. Юзик

* Як виняток наведено дві знахідки для двох видів з території (власне гірська частина) сусідньої Івано-Франківської області.

** Виявлення рукокрилих за допомогою баткодера: збір матеріалу та координатія в НПП «Черемоський» – Андрій Юзик; загальна координатія – к. б. н. Андрій-Тарас Башта (Інститут екології Карпат НАН України); розшифрування даних – А.-Т. Башта, а також Маркус Дітц, Елена Кранніх, Аксель Кранніх (GIS) і Мона Вайтцель (усі з Інституту екології тварин та екоосвіти, Німеччина). Ці дослідження проводилися в рамках виконання природоохоронного проекту «Збереження карпатських пралісів», впроваджуваного Українським товариством охорони птахів за участі та фінансової підтримки Франкфуртського зоологічного товариства (Німеччина).

Література

1. Літопис природи / Національний природний парк «Черемоський». – Путила, 2017. – Т. V (2015–2016). – 490 с.
2. Нікірса Т. Д., Скільський І. В., Чорней І. І., Буджак В. В. Заказник місцевого значення «Мальованка» – важливий елемент збереження біорізноманіття лучних екосистем Буковинського Передкарпаття // Молодь за біорізноманіття. Матер. Міжнар. студентської наук.-практ. конф., присвяч. 70-річчю факультету захисту рослин (м. Харків, 19–20 лютого 2002 р.). – Харків, 2002. – С. 33–36.
3. Червона книга України. Тваринний світ / Ред. І. А. Акімов. – К.: Глобалконсалтинг, 2009. – 624 с.
4. Чорней І. І., Буджак В. В., Скільський І. В. Урочище «Варниця» (Чернівецька область) – перспективна територія для створення заповідного об'єкта // Міжнар. наук. конф. «Фальцфейнівські читання» (25–27 квітня 2001 р.). – Херсон: Терра, 2001а. – С. 206–207.
5. Чорней І. І., Буджак В. В., Скільський І. В. Урочище «Доманицький» – перспективна ділянка для створення заповідного об'єкта в Буковинському Передкарпатті // Збірка тез допов. учасників IV Міжнар. наук.-практ. конф. студентів, аспірантів та молодих вчених «Екологія. Людина. Суспільство» (14–16 травня 2001 р., м. Київ). – К., 2001б. – С. 57–58.
6. Юзик Д. І., Юзик А. В. До орнітофауни смт Путила та його околиць (Чернівецька область) // Регіональні аспекти флористичних і фауністичних досліджень. Матер. Третьої міжнар. наук.-практ. конф. (13–14 травня 2016 року, смт Путила – м. Чернівці, Україна). – Чернівці: Друк Арт, 2016. – С. 297–299.
7. Zagorodniuk I., Gavrilyuk M., Drebet M., Skilsky I., Andrusevko A., Pirkhal A. Wildcat (*Felis silvestris* Schreber, 1777) in Ukraine: modern state of the populations and expansion of the species range eastwards // Біол. Студії. – 2014. – Т. 8, № 3–4. – С. 5–26.

Д. І. Юзик, А. В. Юзик, І. В. Маковій, Л. І. Труфін,
М. Д. Рейкало, А. М. Добродійчук, С. П. Рубаняк,
В. Д. Рейкало, І. В. Слижук, М. І. Юрнюк, П. В. Андроненко

**ЗУСТРІЧІ ВИДІВ ТВАРИН У НПП «ЧЕРЕМОСЬКИЙ»
(ПУТИЛЬСЬКИЙ Р-Н, ЧЕРНІВЕЦЬКА ОБЛ.) З 2013 ПО 2016 РОКИ,
ВКЛЮЧЕНИХ ДО ЧЕРВОНОЇ КНИГИ УКРАЇНИ**

У таблиці наведено узагальнені дані з фенологічних карток, заповнених майстрами з охорони природи національного природного парку «Черемоський» протягом 2013–2016 років.

Вид	Місце знахідки	Координати у десятигнній системі		Дата знахідки	Додаткова інформація	Авторство знахідки
		широта	довгота			
<i>Hirudo medicinalis</i> L.	ур. Перкалаб (кв. 2)	47.805270	24.959120	29.07.14	1 особина	Рубаняк С.П., Юзик А.В., Юзик Д.І.
<i>Lissotriton montandoni</i> Boulenger	ур. Перкалаб (кв. 1)	47.807915	24.962097	09.04.16	1 особина	Рейкало М.Д., Юзик А.В., Юзик Д.І.
	ур. Перкалаб (кв. 27)	47.758142	25.000130	11.04.16	1 особина	Юзик А.В., Юзик Д.І.
	ур. Слатина (кв. 43)	47.731423	24.935620	20.05.16	1 особина	Добродійчук А.М., Юзик А.В., Юзик Д.І.
<i>Coronella austriaca</i> Laurenti	ур. Верещиха (кв. 4)	47.798443	24.962100	19.04.16	1 особина	Рейкало М.Д., Юзик А.В., Юзик Д.І.
	ур. Перкалаб (кв. 27)	47.760804	24.996390	27.04.16	1 особина	Рейкало В.Д., Юзик А.В., Юзик Д.І.
<i>Tetrao urogallus</i> L.	ур. Калиничі (кв. 23)	47.760859	24.939344	11.12.13	сліди 3 особин	Труфін Л.І., Юзик А.В., Юзик Д.І.
	ур. Калиничі, (кв. 16)	47.765242	24.941118	17.09.14	1 особина	Юзик Д.І.
	ур. Семенчук (кв. 48)	47.754971	25.033262	28.11.14	1 самець + 3 самки	Маковій І.В., Юзик А.В., Юзик Д.І.
	ур. Порняла (кв. 36)	47.754634	25.021576	22.03.15	токування	Слижук І.В., Юзик А.В., Юзик Д.І.
	ур. Чорний (кв. 17)	47.760550	25.029756	12.04.15	токування 2-х особин	Юзик Д.І.
	хребет Чорний Діл (кв. 23)	47.768900	24.955074	30.03.16	токовище	Труфін Л.І., Юзик А.В., Юзик Д.І.
	ур. Чорний потік (кв. 2)	47.799655	24.956345	15.06.16	1 особина	Юрнюк М.І., Юзик А.В., Юзик Д.І.
	хребет Чорний Діл (кв. 25)	47.759023	24.967817	07.08.16	1 особина	Рейкало М.Д., Юзик А.В., Юзик Д.І.
<i>Tetrastes bonasia</i> L.	ур. Семенчук (кв. 47)	47.743954	25.025492	03.07.14	самка з виводком	Маковій І.В., Юзик А.В., Юзик Д.І.
	ур. Семенчук (кв. 49)	47.751243	25.054527	12.06.16	4 особини	Юзик Д.І.
<i>Columba oenas</i> L.	окол. с. Сарата (кв. 46)	47.741685	25.015173	04.03.16	воркотіння	Маковій І.В., Юзик А.В., Юзик Д.І.
<i>Aegolius funereus</i> L.	ур. Перкалаб (кв. 3)	47.799100	24.959968	28.08.14	1 особина	Рубаняк С.П., Юзик А.В., Юзик Д.І.
<i>Ursus arctos</i> L.	(кв. 50)	47.731971	25.038483	02.03.14	1 особина (вихід зі сплячки)	Маковій І.В., Юзик А.В., Юзик Д.І.
	ур. Чорний (кв. 13)	47.763477	25.022633	15.03.14	сліди	Андроненко П.В., Юзик А.В., Юзик Д.І.
	ур. Чорний (кв. 10)	47.793198	24.992705	17.04.14	сліди	Юзик А.В., Юзик Д.І.
	ур. Жупани (кв. 24)	47.759363	24.966638	27.04.14	сліди	Юрнюк М.І., Юзик А.В., Юзик Д.І.

Вид	Місце знахідки	Координати у десятинній системі		Дата знахідки	Додаткова інформація	Авторство знахідки
		широта	довгота			
<i>Ursus arctos</i> L.	ур. Калиничі (кв. 23)	47.762885	24.941377	01.07.14	сліди життєдіяльності	Труфін Л.І., Юзик А.В., Юзик Д.І.
	ур. Калиничі (кв. 23)	47.763270	24.944098	18.07.14	сліди життєдіяльності (зняв кору з 2-х дерев)	
	ур. Чорний (кв. 10)	47.796647	24.992433	09.10.14	сліди	Рубаняк С.П., Юзик А.В., Юзик Д.І.
	ур. Семенчук (кв. 49)	47.746015	25.050974	20.10.14	сліди життєдіяльності (останки коня свійського)	Маковій І.В., Юзик А.В., Юзик Д.І.
	ур. Калиничі (кв. 23)	47.760834	24.938838	02.11.14	сліди	Труфін Л.І., Юзик А.В., Юзик Д.І.
	ур. Семенчук (кв. 37)	47.750517	25.030839	02.11.14	сліди	Маковій І.В., Юзик А.В., Юзик Д.І.
	ур. Калиничі, хребет Чорний Діл	47.768304	24.962579	03.12.14	сліди	Труфін Л.І., Юзик А.В., Юзик Д.І.
	ур. Порняла (кв. 35-36)	47.750983	25.010763	22.03.15		Слижук І.В., Юзик А.В., Юзик Д.І.
	хребет Чорний Діл (кв. 25)	47.758227	24.963035	23.03.15		Юрнюк М.І., Юзик А.В., Юзик Д.І.
	ур. Порняла (кв. 27)	47.761248	25.000667	17.04.15	сліди на дорозі (l=20 см, b=10 см)	Маковій І.В., Юзик А.В., Юзик Д.І.
	ур. Калиничі (кв. 23)	47.763217	24.943500	29.11.15	сліди	Труфін Л.І., Юзик А.В., Юзик Д.І.
	ур. Порняла (кв. 46)	47.740134	25.013614	04.01.16	сліди (l=26 см, b=12 см)	Маковій І.В., Юзик А.В., Юзик Д.І.
	ур. Калиничі (кв. 14)	47.774307	24.944243	03.03.16	сліди	Труфін Л.І., Юзик А.В., Юзик Д.І.
	ур. Семенчук, Сарата (кв. 37, 48-49)	47.747929	25.039087	05.03.16	сліди	Маковій І.В., Юзик А.В., Юзик Д.І.
	ур. Порняла, Семенчук, Сарата (кв. 35, 46, 50)	47.736368	25.042666	26.03.16	сліди	Юзик Д.І.
	Північно-західні окол. с. Сарата (кв. 33)	47.745570	24.983665	11.05.16	сліди	Добродійчук А.М., Юзик А.В., Юзик Д.І.
	ур. Перкалаб (кв. 27)	47.761082	24.997781	12.05.16	сліди	Рейкало В.Д., Юзик А.В., Юзик Д.І.
	Північно-східні окол. с. Сарата (кв. 36)	47.755977	25.008233	07.07.16	сліди, сліди життєдіяльності	
	ур. Семенчук (кв. 50)	47.733077	25.041607	31.08.16	сліди	Маковій І.В., Юзик А.В., Юзик Д.І.
	ур. Семенчук біля г. Томнатик (кв. 37)	47.753887	25.032300	30.09.16	убив коня	
ур. Семенчук (кв. 49-50)	47.744756	25.048733	03.10.16	сліди		
ур. Семенчук (кв. 49)	47.749909	25.055379	29.11.16	сліди		
<i>Mustela erminea</i> L.	Північні окол. с. Сарата (кв. 33)	47.760107	24.990291	22.04.16	ловля мишей	Добродійчук А.М., Юзик А.В., Юзик Д.І.
	Перкалабське ПНДВ (кв. 18), фенопункт № 8	47.777348	24.982820	10.05.16		Рейкало М.Д., Юзик А.В., Юзик Д.І.
	ур. Верещіха (кв. 8)	47.784782	24.977961	10.05.16	особина	
	ур. Жупани (кв. 41)	47.743243	24.966763	29.06.16	ловля мишей	
	ур. Жупани (кв. 33)	47.748285	24.969285	20.08.16	ловля мишей	

Вид	Місце знахідки	Координати у десятинній системі		Дата знахідки	Додаткова інформація	Авторство знахідки
		широта	довгота			
<i>Lynx lynx</i> L.	ур. Семенчук (кв. 46)	47.748327	25.018058	30.03.14	сліди	Маковій І.В., Юзик А.В., Юзик Д.І.
	ур. Калиничі (кв. 15)	47.772410	24.949781	28.11.14	сліди	Труфин Л.І., Юзик А.В., Юзик Д.І.
	ур. Семенчук (кв. 47)	47.741760	25.019940	16.01.15	сліди та розі- рвана шкурка зайця	Маковій І.В., Юзик А.В., Юзик Д.І.
<i>Lutra lutra</i> L.	Північно-східні окоп. с. Сарата (кв. 35)	47.746754	25.006810	03.01.16	3 особини, сліди	Маковій І.В., Юзик А.В., Юзик Д.І.
	с. Сарата, долина р. Сарата	47.746739	25.001080	30- 31.01.16	сліди на снігу	
	ур. Порняла, долина р. Сарата	47.757141	24.997290	13.02.15	сліди 3-х особин	
	ур. Порняла, долина р. Сарата	47.758532	24.996133	21.06.15	1 особина біля річки	
	Слатина (кв. 27)	47.761101	24.994175	08.04.16	1 особина	Добродійчук А.М., Юзик А.В., Юзик Д.І.

Р. Ю. Юречко

Національний природний парк «Північне Поділля»,
вул. Гагаріна 2-б, с. Підгірці, Бродівський район, Львівська область, Україна, 80660;
E-mail: yurechko1994@gmail.com

РЕЕСТРАЦІЇ «ЧЕРВОНОКНИЖНИХ» ВИДІВ ТВАРИН (INSECTA ET MAMMALIA) НА ПІВНІЧНО-ЗАХІДНОМУ ПОДІЛЛІ

Представлені нові відомості про реєстрації комах та ссавців, включених до третього видання Червоної книги України (2009), на територіях двох адміністративних областей України: Львівської (м. Золочів, села Білий Камінь, Верховуж, Єлиховичі, Жуличі, Золочівка, Новосілки, Пługів, Руда-Колтівська, Сасів, Скварява, Трудовач Золочівського р-ну, село Підгірці Бродівського р-ну), Тернопільської (м. Тернопіль, с. Острів Тернопільського р-ну). Відомості отримані в результаті спостережень в польових умовах.

Викладена інформація стосується 12 представників класу комах та одного представника класу

ссавці: Insecta (Odonata: *Calopteryx virgo* (Linnaeus, 1758); Coleoptera: *Lucanus cervus cervus* (Linnaeus, 1758), *Aromia moschata* (Linnaeus, 1758); Lepidoptera: *Papilio machaon* (Linnaeus, 1758), *Iphiclides podalirius* (Linnaeus, 1758), *Apatura iris* (Linnaeus, 1758), *Proserpinus proserpina* (Pallas, 1772), *Agria tau* (Linnaeus, 1758), *Catocala fraxini* (Linnaeus, 1758), *Callimorpha dominula* (Linnaeus, 1758); Hymenoptera: *Xylocopa* (*Xylocopa*) *valga* Gerstaecker, 1872; Diptera: *Asilus crabroniformis* (Linnaeus, 1758), Mammalia (Insectivora: *Crociodura leucodon* (Hermann, 1780).

Вид	Місце знахідки	Координати у десятигнітній системі		Дата знахідки	Додаткова інформація	Авторство знахідки
		широта	довгота			
<i>Calopteryx virgo</i>	окол. с. Сасів, узбіччя траси	49.870730	24.964370	29.07.2015	1 особина, самець	Юречко Р.Ю.
<i>Calopteryx virgo</i>	с. Острів, береги р. Серет	49.491573	25.577017	10.06.2015	1 особина, самець	Юречко Р.Ю.
<i>Lucanus cervus cervus</i>	м. Золочів, парк	49.804207	24.905274	27.06.2017	1 особина, самець	Юречко Р.Ю.
<i>Aromia moschata</i>	с. Білий Камінь, сад	49.894078	24.835767	05.08.2016	1 особина	Юречко Р.Ю.
<i>Papilio machaon</i>	с. Верховуж, при дорозі у лісі	49.855745	25.074005	23.07.2015	1 особина, лялечка	Юречко Р.Ю.
<i>Papilio machaon</i>	ліс південніше с. Новосілки	49.762383	24.659746	28.04.2017	1 особина	Юречко Р.Ю.
<i>Iphiclides podalirius</i>	окол. с. Єлиховичі, узбіччя траси	49.843211	24.931600	20.05.2017	1 особина	Юречко Р.Ю.
<i>Iphiclides podalirius</i>	окол. с. Жуличі, узбіччя траси	49.876282	24.839751	11.05.2017	1 особина	Юречко Р.Ю.
<i>Iphiclides podalirius</i>	окол. с. Пługів, узбіччя траси	49.759004	25.019395	24.07.2017	1 особина	Юречко Р.Ю.
<i>Iphiclides podalirius</i>	с. Золочівка, квітник	49.801676	24.925158	16.07.2017	1 особина	Юречко Р.Ю.
<i>Iphiclides podalirius</i>	с. Скварява, узбіччя дороги	49.877730	24.756973	15.07.2017	1 особина	Юречко Р.Ю.
<i>Apatura iris</i>	буковий ліс на південь від с. Підгірці	49.912954	24.981847	25.07.2015	2 особини	Юречко Р.Ю.
<i>Apatura iris</i>	с. Сасів, сосновий ліс, узбіччя траси	49.869134	24.968524	03.07.2015	1 особина, самець	Юречко Р.Ю.
<i>Proserpinus proserpina</i>	західні околиці м. Тернопіль, луки	49.580002	25.520963	25.06.2016	1 особина, гусениця	Юречко Р.Ю.
<i>Agria tau</i>	південніше с. Трудовач, буковий ліс	49.768456	24.676263	03.05.2017	1 особина	Юречко Р.Ю.
<i>Agria tau</i>	північніше с. Руда-Колтівська, буковий ліс	49.879576	25.016745	04.05.2015	1 особина	Юречко Р.Ю.
<i>Catocala fraxini</i>	північніше с. Верховуж, буковий ліс	49.874485	25.120609	11.09.2017	1 особина	Юречко Р.Ю.
<i>Callimorpha dominula</i>	долина р. В'ятина на північ від с. Верховуж	49.890529	25.101773	16.07.2017 28.07.2017 04.08.2017	по 1 особині	Юречко Р.Ю.
<i>Xylocopa valga</i>	с. Пługів, узбіччя траси	49.761038	25.014084	06.06.2016	1 особина	Юречко Р.Ю.
<i>Asilus crabroniformis</i>	окол. с. Сасів, узбіччя траси	49.870374	24.962074	07.08.2016	1 особина	Юречко Р.Ю.
<i>Crociodura leucodon</i>	окол. с. Золочівка	49.800436	24.927683	06.08.2016	1 особина	Юречко Р.Ю.

Література:

1. Червона книга України. Тваринний світ / Ред. І. А. Акімов. – К. : Глобалконсалтинг, 2009. – 624 с.

М. Яковлев

Дунайський біосферний заповідник НАН України

E-mail: bessarabia.ornito@gmail.com

ЗНАХІДКИ ПІДОРЛИКА ВЕЛИКОГО *AQUILA CLANGA* В ПРИДУНАЙСЬКОМУ РЕГІОНІ УКРАЇНИ

Вступ. Надається перелік знахідок підорлика великого *Aquila clanga* в Придунайському регіоні України.

Матеріали та методи. До переліків включено неопубліковані раніше дані щодо реєстрацій виду в регіоні.

Матеріал зібраний в ході орнітологічних досліджень в Дунайському біосферному заповіднику та прилеглих до нього територій.

Обговорення. В невеликій кількості підорлик великий мігрує через територію Придунайського регі-

ону, але через відсутність спеціалізованих обліків та певних труднощів в ідентифікації кількість реєстрацій є досить низькою. В зазначеному повідомленні надається підтверджена реєстрація виду, в тому числі й на зимівлі.

Подяка. Автор висловлює слова вдячності О. С. Настаченко за надану інформацію, С. В. Домашевському та М. В. Скирпану за уточнення видової приналежності виду.

Вид	Місце знахідки	Координати у десятиградусній системі		Дата знахідки	Додаткова інформація	Авторство знахідки
		широта	довгота			
<i>Aquila clanga</i> (Pallas, 1811)	Околиці с. Ліски, Кілійського р-ну, Одеської обл.	45.437671	29.441516	12.10.2012	1 ос. транзитно пролетіла, був сфотографований	Настаченко О.С.
<i>Aquila clanga</i> (Pallas, 1811)	Околиці с. Ліски, Кілійського р-ну, Одеської обл.	45.434333	29.444836	22.01.2013	1 ос., sad., був сфотографований	Яковлев М.В.
<i>Aquila clanga</i> (Pallas, 1811)	м. Татарбунари Одеської обл.	45.837615	29.622195	02.11.2017	1 ос. транзитно пролетіла, був сфотографований	Яковлев М.В.

М. Яковлев

Дунайський біосферний заповідник НАН України

E-mail: bessarabia.ornito@gmail.com

ЗНАХІДКИ ЯСТРУБА КОРОТКОНОГОГО *ACCIPITER BREVIPES* В ПРИДУНАЙСЬКОМУ РЕГІОНІ УКРАЇНИ

Вступ. Надається перелік знахідок яструба короткононого *Accipiter brevipes* в Придунайському регіоні України та припускається ймовірність гніздування в Кілійській дельті Дунаю в околицях м. Вилкове.

Матеріали та методи. До переліків включено опубліковані (Олейник, 2012; Яковлев, 2015) так і неопубліковані раніше дані щодо реєстрацій виду в регіоні.

Матеріал зібраний в ході орнітологічних досліджень в даному регіоні в період 2007–2017 рр. Найбільш дослідженою ділянкою став Дунайський біосферний заповідник з околицями, значно менше досліджень було проведено на Придунайських озерах (оз. Китай, оз. Катлабух, оз. Ялпуг, оз. Кугурлуй, оз. Картал, оз. Кагул та ін.).

Обговорення. В невеликій кількості яструб коротконогий мігрує через територію Придунайського регіону, але через відсутність спеціалізованих обліків та певних труднощів в ідентифікації, залишався раніше невиявленим. Реєстрація як молодих так і дорослих особин впродовж 2011–2017 рр. на обмеженій ділянці (4 точки реєстрацій з 6 знаходилась в радіусі 1 км) в околицях м. Вилкове Одеської обл., дає підставу припустити можливе гніздування яструба короткононого в Кілійській дельті р. Дунай. Ймовірно розселення виду йде з румунської території.

Подяка. Автор висловлює слова вдячності В. Л. Кучеренко, В. Кайстро за надану інформацію.

Вид	Місце знахідки	Координати у десятиградусній системі		Дата знахідки	Додаткова інформація	Авторство знахідки
		широта	довгота			
<i>Accipiter brevipes</i> (Severtsov, 1850)	Околиці м. Вилкове, Кілійського р-ну, Одеської обл.	45.423098	29.563388	02.08.2011	1 ос., самка. Птах сидів на високих деревах біля автошляху, був сфотографований.	Кучеренко В.Л.
<i>Accipiter brevipes</i> (Severtsov, 1850)	Околиці с. Нова Некрасівка, Ізмаїльського р-ну, Одеської обл.	45.372605	28.694293	18.09.2011	1 ос., самець. Птах транзитно пролітав, був сфотографований.	Олейник Д.С. (Олейник, 2012)
<i>Accipiter brevipes</i> (Severtsov, 1850)	м. Вилкове, Кілійського р-ну, Одеської обл.	45.408380	29.583156	16.09.2015	2 ос. невизначеної статі у супроводі орлана-білохвоста транзитно пролетіли, птахи були сфотографовані.	Яковлев М.В. (Яковлев, 2015)
<i>Accipiter brevipes</i> (Severtsov, 1850)	м. Вилкове, Кілійського р-ну, Одеської обл.	45.408380	29.583156	15.08.2016	1 ос., молода ос. Птах транзитно пролітав, був сфотографований.	Яковлев М.В.
<i>Accipiter brevipes</i> (Severtsov, 1850)	Околиці с. Приморське, Кілійського р-ну, Одеської обл.	45.494404	29.607875	20.08.2016	1 ос., молода ос. Птах транзитно пролітав, був сфотографований.	Кайстро В.
<i>Accipiter brevipes</i> (Severtsov, 1850)	Околиці м. Вилкове, Кілійського р-ну, Одеської обл.	45.414354	29.568328	15.05.2017	1 ос., самець. Птах низько пролітав над деревами, був сфотографований.	Яковлев М.В.

Посилання

1. Олейник Д. С. К миграции хищных птиц в Западном Придунавье осенью 2011 г. // Труды VI Международной конференции по соколообразным и совам Северной Евразии. – Кривой Рог, 2012. – С. 493–499.
2. Яковлев М. В. Нові види в анотованому списку птахів Дунайського біосферного заповідника. // Беркут. Український орнітологічний журнал. Беркут. 24 (1). 2015. – С. 1-8.

НОВІ ЗНАХІДКИ ЛЕЛЕКИ ЧОРНОГО *CICONIA NIGRA* В ПРИДУНАЙСЬКОМУ РЕГІОНІ УКРАЇНИ

Вступ. Надається перелік знахідок лелеки чорного *Ciconia nigra* в Придунайському регіоні України в період міграцій та кочівлі.

Матеріали та методи. До переліків включено неопубліковані раніше дані щодо реєстрацій виду в регіоні.

Матеріал зібраний в ході орнітологічних досліджень в період 2012–2017 рр. Найбільше досліджень було проведено в межах Кілійського, Татарбунарського районів Одеської області. Значно менше досліджень (здебільшого в весняно-літній період) були проведені в Ізмаїльському, Ренійському, Болградському, Саратському, Тарутинському районах.

Обговорення. В Придунайському регіоні України лелека чорний *Ciconia nigra* є рідкісним мігруючим ви-

дом. Зустрічаються найчастіше в період осінньої міграції, пік чисельності припадає на другу-третю декаду вересня. Більшість птахів через територію Придунайського регіону пролітає транзитно. Велике значення для птахів має Кілійська рисова зрошувальна система, загальна площа якої становить 3400 га. На цих територіях птахи харчуються впродовж серпня-жовтня де утворюють великі скупчення. Для ночівлі птахи використовують крони дерев о. Єрмаків чи територію румунської частини дельти.

Подяка. Автор висловлює слова вдячності О. М. Гайдашу, М. Є. Жмуду, С. В. Домашевському, О. С. Настаченко, П. Бредбієру, В. А. Волошину за допомогу у зборі наукового матеріалу.

Вид	Місце знахідки	Координати у десятиградусній системі		Дата знахідки	Додаткова інформація	Авторство знахідки
		широта	довгота			
<i>Ciconia nigra</i> L.	м. Татарбунари, Одеської обл.	45.840511	29.622005	29.08.2012	11 ос. пролетіло транзитно	Яковлев М.В.
<i>Ciconia nigra</i> L.	Околиці с. Ліски, Кілійського р-ну, Одеської обл.	45.485231	29.484135	17.09.2012	~ 200 ос. харчувалося на полях рисової системи	Яковлев М.В.
<i>Ciconia nigra</i> L.	Околиці м. Вилкове, Кілійського р-ну, Одеської обл., о-в. Єрмаків	45.445226	29.448508	12.10.2012	2 ос. харчувалося на о. Єрмаків	Настаченко О.С.
<i>Ciconia nigra</i> L.	Околиці м. Татарбунари, Одеської обл.	45.827105	29.633385	24.03.2013	3 ос. транзитно пролетіли	Яковлев М.В.
<i>Ciconia nigra</i> L.	Околиці с. Матроська, Ізмаїльського р-ну, Одеської обл.	45.290924	28.753944	27.05.2013	1 ос. пролетіла транзитно	Яковлев М.В., Гайдаш О.М.
<i>Ciconia nigra</i> L.	Околиці с. Ліски, Кілійського р-ну, Одеської обл.	45.492559	29.476929	06.07.2013	3 молоді ос. харчувалося на полях рисової системи	Яковлев М.В., Бредбієр П.
<i>Ciconia nigra</i> L.	Околиці с. Білолісся, Татарбунарського р-ну, Одеської обл.	45.842907	29.663081	08.09.2013	39 ос. пролетіло транзитно	Яковлев М.В.
<i>Ciconia nigra</i> L.	Околиці с. Нова Некрасівка, Ізмаїльського р-ну, Одеської обл.	45.372605	28.694293	29.09.2013	114 ос. транзитно пролетіли	Домашевський С. В., Волошин В.А., Яковлев М.В., Гайдаш О.М.
<i>Ciconia nigra</i> L.	Околиці м. Татарбунари, Одеської обл.	45.876491	29.641751	15.06.2014	1 ос. на розливах р. Когильник	Яковлев М.В., Гайдаш О.М.
<i>Ciconia nigra</i> L.	Околиці с. Лісне, Тарутинського р-ну, Одеської обл.	46.448594	29.365326	22.06.2014	1 ос. летала над агроценозами	Яковлев М.В., Гайдаш О.М.
<i>Ciconia nigra</i> L.	Околиці с. Зарічне, Татарбунарського р-ну, Одеської обл.	45.841483	29.682260	22.07.2014	5 ос. харчувалося на березі р. Сарата	Яковлев М.В.

Вид	Місце знахідки	Координати у десятигрібній системі		Дата знахідки	Додаткова інформація	Авторство знахідки
		широта	довгота			
<i>Ciconia nigra</i> L.	Околиці с. Ліски, Кілійського р-ну, Одеської обл.	45.485231	29.484135	10.09.2014	95 ос. харчувалося на полях рисової системи	Яковлев М.В.
<i>Ciconia nigra</i> L.	Околиці с. Орлівка, Ренійського р-ну, Одеської обл.	45.329286	28.430227	05.10.2014	2 ос. транзитно пролетіло	Яковлев М.В., Гайдаш О.М.
<i>Ciconia nigra</i> L.	Околиці м. Вилкове, Кілійського р-ну, Одеської обл., о-в. Єрмаків	45.442925	29.439746	28.05.2015	1 ос. харчувалося на о. Єрмаків	Яковлев М.В.
<i>Ciconia nigra</i> L.	Околиці м. Татарбунари, Одеської обл.	45.901019	29.6551	19.09.2015	1 ос. транзитно пролетіла	Яковлев М.В.
<i>Ciconia nigra</i> L.	Околиці с. Білолісся, Татарбунарського р-ну, Одеської обл.	45.842907	29.663081	20.09.2015	1 ос. транзитно пролетіла	Яковлев М.В.
<i>Ciconia nigra</i> L.	Околиці с. Ліски, Кілійського р-ну, Одеської обл.	45.492559	29.476929	21.09.2015	~ 200 ос. харчувалося на полях рисової системи	Яковлев М.В.
<i>Ciconia nigra</i> L.	м. Татарбунари, Одеської обл.	45.851658	29.598970	31.08.2016	2 ос. транзитно пролетіло	Яковлев М.В.
<i>Ciconia nigra</i> L.	Околиці с. Ліски, Кілійського р-ну, Одеської обл.	45.492559	29.476929	20.09.2016	~ 150 ос. харчувалося на полях рисової системи	Яковлев М.В.
<i>Ciconia nigra</i> L.	Околиці с. Ліски, Кілійського р-ну, Одеської обл.	45.451291	29.428823	19.09.2017	9 ос. літали над полями рисової системи	Яковлев М.В.

М. В. Яковлев¹,
О. М. Гайдаш²

¹ Дунайський біосферний заповідник НАН України
E-mail: bessarabia.ornito@gmail.com

² Український науково-дослідний протичумний інститут
ім. І. І. Мечнікова МЗ України
E-mail: alexgaidash@gmail.com

КОЛОНІАЛЬНІ ПОСЕЛЕННЯ БАКЛАНА МАЛОГО *PHALACROCORAX PYGMAEUS* В ПРИДУНАЙСЬКОМУ РЕГІОНІ УКРАЇНИ

Вступ. Надається перелік знахідок колоніальних поселень баклана малого *Phalacrocorax pygmaeus* в Придунайському регіоні України.

Матеріали та методи. До переліків включено неопубліковані раніше дані та частково опубліковані дані щодо реєстрацій колоніальних поселень баклана малого в регіоні.

Матеріал зібраний в ході орнітологічних досліджень в період 2011–2017 рр. в українській частині дельти Дунаю на Придунайських озерах.

Обговорення. В Придунайському регіоні України баклан малий є рідкісним гніздувачим видом. Най-

більша кількість гніздових пар відмічена в українській частині дельти Дунаю на о. Єрмаків. Чисельність суттєво зросла після обводнення острова, яке мало місце в 2009–2010 рр. і було здійснено в рамках проведення програми ренатуралізації екосистеми о. Єрмаков (Яковлев, 2014). У 2011 році чисельність малого баклана в цій колонії була максимальною і досягала 1000 пар, однак, в результаті агресивного впливу посліду гніздова ємність території зменшилася в зв'язку з частковою загибеллю чагарників, що призвело до різкого зменшення чисельності птахів на гніздуванні.

Вид	Місце знахідки	Координати у десятигнінній системі		Дата знахідки	Додаткова інформація	Авторство знахідки
		широта	довгота			
<i>Phalacrocorax pygmaeus</i> (Pallas, 1773)	Околиці с. Ліски, Кілійського р-ну, Одеської обл., о-ів Єрмаків	45.437840	29.466852	21.06.2011	~1000	Яковлев М.В.
<i>Phalacrocorax pygmaeus</i> (Pallas, 1773)	Околиці с. Ліски, Кілійського р-ну, Одеської обл., о-ів Єрмаків	45.437840	29.466852	27.04.2012	~300*	Яковлев М.В. (Яковлев, Гайдаш, 2015)
<i>Phalacrocorax pygmaeus</i> (Pallas, 1773)	Околиці с. Ліски, Кілійського р-ну, Одеської обл., о-ів Єрмаків	45.437840	29.466852	17.04.2013	~200	Яковлев М.В., Гайдаш О.М. (Яковлев, Гайдаш, 2015)
<i>Phalacrocorax pygmaeus</i> (Pallas, 1773)	Околиці с. Ліски, Кілійського р-ну, Одеської обл., о-ів Єрмаків	45.437840	29.466852	17.05.2014	~290	Яковлев М.В., Гайдаш О.М. (Яковлев, Гайдаш, 2015)
<i>Phalacrocorax pygmaeus</i> (Pallas, 1773)	Околиці м. Рені, Одеської обл., оз. Кагул	45.425025	28.314666	08.06.2014	>10	Яковлев М.В., Гайдаш О.М. (Яковлев, Гайдаш, 2015)
<i>Phalacrocorax pygmaeus</i> (Pallas, 1773)	Околиці с. Мирне, Кілійського р-ну, Одеської обл., лиман Карячка	45.532374	29.464115	27.05.2014	5	Яковлев М.В., Гайдаш О.М. (Яковлев, Гайдаш, 2015)
<i>Phalacrocorax pygmaeus</i> (Pallas, 1773)	Околиці с. Ліски, Кілійського р-ну, Одеської обл., о-ів Єрмаків	45.437840	29.466852	02.06.2015	10**	Яковлев М.В., Гайдаш О.М. (Яковлев, Гайдаш, 2015)

Вид	Місце знахідки	Координати у десятигрібній системі		Дата знахідки	Додаткова інформація	Авторство знахідки
		широта	довгота			
<i>Phalacrocorax pygmaeus</i> (Pallas, 1773)	Околиці с. Мирне, Кілійського р-ну, Одеської обл., лиман Карячка	45.532374	29.464115	12.06.2015	2	Яковлев М.В., Гайдаш О.М. (Яковлев, Гайдаш, 2015)
<i>Phalacrocorax pygmaeus</i> (Pallas, 1773)	Околиці с. Ліски, Кілійського р-ну, Одеської обл., о-ів Єрмаків	45.437840	29.466852	21.06.2016	~ 230 пар	Яковлев М.В., Гайдаш О.М.
<i>Phalacrocorax pygmaeus</i> (Pallas, 1773)	Околиці с. Мирне, Кілійського р-ну, Одеської обл., лиман Карячка	45.532374	29.464115	14.07.2016	5 пар	Яковлев М.В.
<i>Phalacrocorax pygmaeus</i> (Pallas, 1773)	Околиці с. Ліски, Кілійського р-ну, Одеської обл., о-ів Єрмаків	45.437840	29.466852	26.05.2017	~ 170 пар	Яковлев М.В., Гайдаш О.М.
<i>Phalacrocorax pygmaeus</i> (Pallas, 1773)	Околиці с. Мирне, Кілійського р-ну, Одеської обл., лиман Карячка	45.532374	29.464115	05.07.2017	~ 20 пар	Яковлев М.В., Яковлева І.В.

Примітка:

- * в публікації Яковлев М.В., Гайдаш А.М. (2015) міститься друкарська помилка. В 2012 р. на о. Єрмаків відмічено ~ 300 пар баклану малого (вказано, що ~ 1000 пар). Натомість ~ 1000 пар було відмічено нами в 2011 р.;
- ** чисельність є невисокою, що пов'язано, ймовірно, з ранньою датою проведення обліків – періоду, коли більшість птахів ще не приступили до гніздування.

Посилання

1. Яковлев М. В., Гайдаш А. М. Новые данные о колониальных поселениях Голенастых (Ciconiiformes) и Веслоногих (Pelecaniformes) в украинском Придунавье // Птахи Азовсько-Чорноморського регіону: матеріали 34 Наради Азово-Чорноморської орнітологічної групи. – Одеса – 2015, с. 121-134.
2. Яковлев М. В. Ренатуралізація острова Єрмаків та її вплив на орнітофауну. // Активне збереження флори і фауни, природних середовищ. Матеріали науково-практичного семінару працівників установ природно-заповідного фонду. Суми – 2014, с.192-199.

Є. Ю. Яніш¹,
Ю. В. Яніш²

¹ – Інститут зоології ім. І. І. Шмальгаузена НАН України,
tinel@ukr.net

² – Інститут експериментальної патології, онкології і радіобіології
ім. Р. Є. Кавецького НАН України

ЗУСТРІЧІ «ЧЕРВОНОКНИЖНИХ» ВИДІВ ТВАРИН.

Протягом 2009–2017 рр. в ході експедицій та поїздок автори зареєстрували низку видів, занесених до ЧКУ. Види тварин траплялися в Київській, Сумській, Харківській та Миколаївській областях. У тих випадках, коли особини певного виду були зареєстровані неодноразово в конкретній місцевості, в таблиці вказаний місяць, без конкретних дат. Із зібраних даних особливо цікавим є усне повідомлення О. Д. Буланова, співробітника Інсти-

титу експериментальної патології, онкології і радіобіології ім. Р. Є. Кавецького НАН України щодо гніздування чорного лелеки на околицях с. Тростинка Васильківського району (Київська область). Пару чорних лелек спостерігали впродовж гніздового періоду, згідно повідомлення – вони вивели та поставили на крило двох пташенят.

Узагальнені матеріали щодо зібраних даних по видах тварин, які занесені до ЧКУ, представлені у таблиці.

Таблиця. Зустрічі видів тварин, що занесені до Червоної книги України 2009–2017 рр.

Вид	Місце знахідки	Координати у десятиградусній системі		Дата знахідки	Додаткова інформація	Авторство знахідки
		широта	довгота			
<i>Acipenser stellatus</i>	Берег біля с. Парутино, Миколаївська область, Ольвія	46,6960	31,9032	07.08.2009	1 ос.; знайдена на березі після шторму	Яніш Є. Ю.
<i>Carassius carassius</i>	Околиці м. Путивль, Сумська обл.	51,3377	33,8291	01.07.2011	2 ос.	Яніш Є. Ю.
<i>Carassius carassius</i>	Околиці м. Путивль, Сумська обл.	51,3259	33,9111	01.06.2017	3 ос.	Яніш Є. Ю.
<i>Glaucidium passerinum</i>	Берег р. Сейм, біля с. Латишівка, Сумська обл	51,3098	33,8949	10.11.2010	1 ос.	Яніш Є. Ю.
<i>Tringa stagnatilis</i>	р. Любка, біля с. Корольки, Сумська обл	51,3222	33,8417	Серпень 2009	1 ос.	Яніш Є. Ю.
<i>Ciconia nigra</i>	с. Скуносове, луки, Сумська обл	51,3129	33,8393	01.08.2010	3 ос.	Яніш Є. Ю.
<i>Ciconia nigra</i>	с. Скуносове, луки, Сумська обл	51,3072	33,8521	01.08.2011	28 ос.	Яніш Є. Ю.
<i>Ciconia nigra</i>	с. Скуносове, луки, Сумська обл	51,3113	33,8537	01.08.2012	5 ос.	Яніш Є. Ю., Яніш Ю. В.
<i>Ciconia nigra</i>	с. Скуносове, луки, Сумська обл	51,2918	33,8528	01.08.2013	4 ос.	Яніш Ю. В.
<i>Ciconia nigra</i>	с. Скуносове, луки, Сумська обл	51,3037	33,8625	01.08.2015	16 ос.	Яніш Є. Ю.
<i>Ciconia nigra</i>	с. Скуносове, луки, Сумська обл	51,3160	33,8539	01.08.2016	5 ос.	Яніш Є. Ю., Яніш Ю. В.
<i>Ciconia nigra</i>	с. Скуносове (Калинівка), луки, Сумська обл	51,3139	33,8258	01.08.2017	4 ос.	Яніш Є. Ю.
<i>Ciconia nigra</i>	Околиці с.Тростинка, Васильківський р-н, Київська область	50,0482	30,3266	Травень-червень 2017	1 пара, вивели 2 пташенят	Буланов О. Д.
<i>Milvus migrans</i>	Острів Рославський	50,2543	30,6887	9 вересня 2009–2010	1 пара, 1 гніздо	Яніш Ю. В.
<i>Milvus migrans</i>	Острів Козачий	50,3301	30,5959	Травень 2009–2017	1 пара	Яніш Ю. В., Яніш Є. Ю.
<i>Milvus migrans</i>	р. Любка, біля с. Корольки, Сумська обл	51,3164	33,8280	17.08.2017	1 ос.	Яніш Є. Ю.

Вид	Місце знахідки	Координати у десятигрішній системі		Дата знахідки	Додаткова інформація	Авторство знахідки
		широта	довгота			
<i>Falco peregrinus</i>	Дніпро, о-в Дикий, Київська область, база Вишеньки	50,2678	30,6758	09.09.2017	1 ос.	Яніш Ю. В.
<i>Haliaeetus albicilla</i>	Дніпро, о-в Дикий, Київська область	50,2620	30,6718	09.09.2017, 30.09.2017	1 пара	Яніш Ю. В.
<i>Haliaeetus albicilla</i>	НПП «Гомільшанські ліси», біостанція ХНУ	49,6249	36,3245	16.09.2017	1 пара	Яніш Є. Ю., Іванова К. А.
<i>Haliaeetus albicilla</i>	Канівський природний заповідник	49,7242	31,5336	Травень 2017, 23.09.17	1 ос.	Яніш Є. Ю., Іванова К. А.
<i>Parus cyaneus</i>	Берег р. Сейм, біля м. Путивль, Сумська обл.	51,3171	33,8847	03.11.2017	18 ос.	Яніш Є. Ю., Міклухіна О. Є., Іванова К. А.
Безхребетні						
<i>Lucanus cervus</i>	м. Путивль, Сумська обл.	51,3308	33,8853	01.05.2009	3 ос.	Яніш Є. Ю.
<i>Lucanus cervus</i>	Околиці м. Путивль, ліс Катань, Сумська обл	51,3210	33,8815	Травень-червень 2010	2 ос.	Яніш Є. Ю., Яніш Ю. В.
<i>Lucanus cervus</i>	м. Путивль, Сумська обл	51,3248	33,8744	Травень-червень 2010	2 ос.	Яніш Є. Ю.
<i>Lucanus cervus</i>	м. Путивль, Сумська обл	51,3257	33,8711	01.05.2011	2 ос.	Яніш Є. Ю.
<i>Lucanus cervus</i>	Околиці м. Путивль, ліс Катань, Сумська обл	51,3284	33,8830	Травень-червень 2012	2 ос.	Яніш Є. Ю.
<i>Lucanus cervus</i>	м. Путивль, Сумська обл	51,3257	33,8710	Травень-червень 2012	3 ос.	Яніш Є. Ю.
<i>Lucanus cervus</i>	м. Путивль, приватна садиба, Сумська обл	51,331	33,889	Травень-червень 2013	3 ос.	Яніш Є. Ю.
<i>Lucanus cervus</i>	м. Путивль, біля лісу Катань, Сумська обл	51,3243	33,8896	01.05.2014	2 ос.	Яніш Є. Ю.
<i>Lucanus cervus</i>	м. Путивль, приватна садиба Сумська обл	51,331	33,889	Травень-червень 2015	3 ос.	Яніш Є. Ю.
<i>Lucanus cervus</i>	м. Путивль, приватна садиба, Сумська обл	51,331	33,889	01.05.2016	2 ос.	Яніш Є. Ю., Яніш Ю. В.
<i>Lucanus cervus</i>	Околиці м. Путивль, ліс Катань, Сумська обл	51,3243	33,8896	Травень-червень 2016	1 ос.	Яніш Є. Ю.
<i>Lucanus cervus</i>	м. Путивль, приватна садиба Сумська обл.	51,331	33,889	Травень-червень 2017	2 ос.	Яніш Є. Ю., Іванова К. А., Міклухіна О. Є.
<i>Lucanus cervus</i>	Канівський природний заповідник	49,7242	31,5336	01.05.2009	2 ос.	Яніш Є. Ю., Міклухіна О. Є.
<i>Lucanus cervus</i>	Канівський природний заповідник	49,7242	31,5336	01.05.2017	1 ос.	Яніш Є. Ю.
<i>Iphiclydes podalirius</i>	м. Путивль, Сумська обл., приватна садиба	51,331	33,889	01.06.2015	1 ос.	Яніш Є. Ю.
<i>Megascolia maculata</i>	м. Путивль, приватна садиба, Сумська обл.	51,331	33,889	05.06.2011	1 ос.	Яніш Є. Ю.
<i>Xylocopa valga</i>	м. Путивль, приватна садиба, Сумська обл.	51,331	33,889	01.05.2009	1 ос.	Яніш Є. Ю.
<i>Xylocopa valga</i>	м. Путивль, приватна садиба, Сумська обл.	51,331	33,889	01.06.2010	2 ос.	Яніш Є. Ю., Яніш Ю. В.
<i>Xylocopa valga</i>	м. Путивль, приватна садиба, Сумська обл.	51,331	33,889	01.05.2011	1 ос.	Яніш Є. Ю.
<i>Xylocopa valga</i>	м. Путивль, приватна садиба, Сумська обл.	51,331	33,889	Травень 2012	1 ос.	Яніш Є. Ю.
<i>Xylocopa valga</i>	м. Путивль, приватна садиба, Сумська обл.	51,331	33,889	01.06.2013	3 ос.	Яніш Є. Ю.
<i>Xylocopa valga</i>	м. Путивль, приватна садиба, Сумська обл.	51,331	33,889	01.06.2014	1 ос.	Яніш Є. Ю.
<i>Xylocopa valga</i>	м. Путивль, приватна садиба, Сумська обл.	51,331	33,889	Травень 2015	1 ос.	Яніш Є. Ю., Яніш Ю. В.

Вид	Місце знахідки	Координати у десятигрібній системі		Дата знахідки	Додаткова інформація	Авторство знахідки
		широта	довгота			
<i>Xylocopa valga</i>	м. Путивль, приватна садиба, Сумська обл.	51,331	33,889	01.05.2016	1 ос.	Яніш Є. Ю.
<i>Xylocopa valga</i>	м. Путивль, приватна садиба, Сумська обл.	51,331	33,889	01.06.2017	1 ос.	Яніш Є. Ю., Іванова К. А.
<i>Xylocopa valga</i>	м. Путивль, околиці лісу Катань, Сумська обл.	51,3250	33,8906	01.06.2017	2 ос.	Яніш Є. Ю., Міклухіна О. Є.
<i>Xylocopa valga</i>	Канівський природний заповідник, Лепляво	49,7948	31,5526	01.06.2009	1 ос.	Яніш Є. Ю.

Розділ 2.

**Пропозиції ревізії переліків
Червоної книги України**

І. О. Балашов

Інститут зоології ім. І.І. Шмальгаузена НАН України,
вул. Б. Хмельницького, 15, Київ 01030.
E-mail: igor_balashov@ukr.net.

НАЗЕМНІ МОЛЮСКИ ТА ДЕЯКІ ІНШІ БЕЗХРЕБЕТНІ У ЧЕРВОНІЙ КНИЗІ УКРАЇНИ: НОВІ ЗНАХІДКИ, ПРОПОЗИЦІЇ ВКЛЮЧЕННЯ І ВИКЛЮЧЕННЯ ВИДІВ, ЗАГАЛЬНІ КОМЕНТАРІ

Вступ

Наземні молюски – одна з найбільш вразливих груп живих істот. Більше третини сучасних вимирань видів, 422 випадки, належать саме до цієї групи (Lydeard et al., 2004; Régnier et al., 2009, 2015). Не менше 1,5 % сучасних видів наземних молюсків повністю вимерли протягом останніх 150 років. Наприклад, для комах цей показник, наскільки відомо, складає близько 0,00006 %.

Причому вимирання наземних молюсків відбуваються не лише в острівних і тропічних регіонах, але у всіх частинах нашої планети, зокрема у Європі та США. В Україні є окремі можливі недоведені випадки повного вимирання ендемічних видів равликів, у Криму та Карпатах. Встановленим є регіональне вимирання двох дрібних видів навколводних равликів у Криму в 2014 р., які збереглися в деяких інших частинах Європи, зокрема в північно-західній Україні: *Pupilla alpicola* (синонім *P. pratensis*) та *Vertigo moulinsiana*. Перший з цих видів у Криму був представлений ендемічним підвидом, який таким чином, імовірно, повністю вимер (Балашов, 2016 а; Balashov, 2016).

Причиною вразливості багатьох видів наземних молюсків є, перш за все, їх обмежена можливість до пересування, як самостійного, так і іншими шляхами. Тому серед фрагментованого людиною ландшафту, який досить швидко змінюється, дрібні равлики не мають можливостей повторно заселювати свої місцезнаходження, навіть коли втрачені умови існування там відновлюються (слабка динаміка метапопуляцій).

В західних розвинених країнах охорони рідкісних наземних молюсків приділяється значна увага, щороку публікуються десятки наукових робіт щодо охорони окремих видів, у національні Червоні списки багатьох країн включені десятки їх видів. Проте в Україні цьому не приділяється достатньої уваги. У Червону книгу України (далі в тексті – ЧКУ) включено лише 14 видів наземних молюсків з близько 200 відомих у країні, тоді як, наприклад, у Польщі – 74 види з 175 відомих, у Чехії – 91 вид з 162.

Нещодавно мною опубліковано монографію, в якій детально оцінено загрози та охоронний статус для кожного

виду, що зустрічається в Україні, значна кількість видів рекомендована до включення у ЧКУ (Балашов, 2016 б).

Щодо загальних принципів, категорій і критеріїв Червоної книги України

Однією з проблем ЧКУ залишається відсутність оприлюднених чітких критеріїв включення до неї видів і, відповідно, не цілковита прозорість цієї процедури. У загальних рисах критерії та категорії ЧКУ описані лише в Законі України про ЧКУ, але формулювання там є короткими і не досить чіткими (див. детальніше Балашов, 2016 б). На мій погляд, є необхідним у наступному виданні ЧКУ приділити декілька сторінок детальному опису критеріїв та категорій ЧКУ, або ж перейти на готові детально розроблені критерії, що використовуються для Червоного списку Міжнародного союзу охорони природи (далі в тексті МСОП) (IUCN, 2012 а, б). Мною вже пропонувалося прирівняти категорію ЧКУ «Зникаючі» до категорій МСОП «Critically Endangered» та «Endangered», «Вразливі» – до «Vulnerable», «Рідкісні» – до «Near Threatened», «Зниклі» – до «Extinct» та «Regionally Extinct», «Неоцінені» та «Недостатньо відомі» – до «Data Deficient» (Балашов, 2016 б). Слід розуміти, що принциповою відмінністю ЧКУ та списків МСОП є те, що до останніх включаються всі види, включно з тими, що не потребують охорони. Відповідно віднесення видів до певних категорій МСОП не означає що вони мають охоронятися (маловивчені види), або ж означає що вони точно не мають охоронятися (категорія «Least Concern»). На мій погляд, не мають офіційно охоронятися жодні види, що відповідають сучасним тлумаченням категорій «Неоцінені» та особливо «Недостатньо відомі» у Законі про ЧКУ. На законодавчому рівні охороняти види, про які невідомо чи вони цього потребують і чи вони зустрічаються в Україні не є відповідним до світової практики. Одна з цих категорій у ЧКУ може бути залишена лише для тих видів, у випадках з якими точно відомо, що вони зустрічалися в Україні та сучасний стан їх популяцій в Україні відповідає принаймні категорії «Рідкісні», але може відповідати одній з вищих категорій, зокрема якщо вид може бути зниклим.

Ще однією проблемою ЧКУ є те, що наразі для кожного виду включеного до ЧКУ, незалежно від особливостей біології, є забороненим вилучення з природи окремих особин без дозволу, і, відповідно, сплачується штраф за кожну вилучену особину. Така система є цілком обґрунтованою по відношенню до хребетних тварин і більшості рослин, з думкою про які створювалася ЧКУ, але не є доцільною по відношенню до більшості безхребетних. Адже більшість безхребетних є дрібними тваринами, що мають популяції, які включають дуже велику кількість особин, загрозою для яких є лише знищення і погіршення стану їх оселищ (місцеперебувань), а не вбивство окремих особин без порушення їх середовища існування (Балашов, 2016 б). У західних країнах включення таких тварин у охоронні списки означає, перш за все, що їх оселища мають охоронятися і мати відповідний до їх вимог заповідний режим, а не те, що має охоронятися кожна особина будь-де. Адже у випадках, особливо з літаючими комахами, є абсурдним коли багато особин гине випадково розчавленими, часто за межами їх основного середовища, і формально за це мають сплачуватися штрафи. Натомість це, без жодної на те необхідності, значно ускладнює вивчення таких безхребетних тварин і є причиною, по якій деякі українські зоологи безхребетних відмовляються працювати над включенням видів до ЧКУ. На мій погляд, є необхідним законодавчо розділити види ЧКУ на ті, стан популяцій яких залежить від вилучення окремих особин (хребетні, більшість або всі рослини, деякі безхребетні) та на ті, що не залежать від цього (більшість безхребетних). Відповідно у випадку з видами другої групи відповідальність має нестися лише за знищення або погіршення стану середовища їх існування, а не за вилучення окремих особин.

Щодо принципів формування списків безхребетних Червоної книги України та пропозиції виключення деяких видів

При формуванні списку наземних молюсків, як і деяких інших безхребетних, включених до ЧКУ, керувалися переважно не тим, якої шкоди їх популяціям може завдати трансформація їх оселищ (місцеперебувань) людиною, а скоріше міркуваннями щодо того, чи може завдати їм шкоди безпосередній збір людьми, переважно колекціонерами.

Такий підхід не є вірним. Незалежно від розмірів, помітності та легкості ідентифікації, згідно світових стандартів, мають охоронятися будь-які види, які цього потребують згідно критеріям МСОП (IUCN, 2012 а, б), відрізняються лише необхідні заходи по охороні. Як уже зазначалося у вступі, для наземних молюсків, як і для більшості безхребетних, ці заходи полягають у охороні

оселищ та дотриманні там заповідного режиму згідно потреб видів, що охороняються.

В результаті описаного вище підходу, використаного щодо безхребетних у ЧКУ, у випадку з наземними молюсками хоча і були включені переважно види з числа тих, що справді потребують охорони, але тільки найбільші та найпомітніші з них, у той час як дрібні види залишилися повністю проігнорованими, зокрема і такі що вважаються найбільш пріоритетними для охорони у країнах ЄС, занесеними там до десятків охоронних документів.

При цьому один вид, *Helix lucorum*, що є найбільшим наземним молюском України, було включено до ЧКУ (2009) помилково. По-перше, при включенні цього виду до ЧКУ розумівся не вид загалом, але тільки популяції у Криму, що розглядаються деякими дослідниками як кримський підвид «*H. lucorum taurica*». Однак, існуючі дані, зокрема і молекулярно-генетичний аналіз (Korábek et al., 2014; мої дані у друці з авторами процитованої статті), свідчать про те, що *H. lucorum* у Крим було завезено в історичний період з Малої Азії. По-друге, протягом останнього часу в різних частинах Південної України, зокрема і в Криму, в наслідок діяльності людини, утворилися колонії типового «*Helix lucorum lucorum*» з Південної Європи, статус яких не викликає жодних питань – молюски є інтродуцентами та шкідниками (Балашов, 2016 а, б). А охороняється при цьому саме вид загалом, а не лише нібито «кримський підвид». Тож утворилася абсурдна ситуація, коли до ЧКУ включено вид, популяції різних генетичних ліній якого в різні періоди з'явилися в Україні в наслідок діяльності людини, і який по суті має розглядатися як шкідник, що зокрема може загрожувати й іншим видам з ЧКУ. Відповідно принципам застосування критеріїв МСОП на регіональному рівні (IUCN, 2012 б), до регіональних чи національних червоних списків не мають включатися з охоронними категоріям види за межами їх природних ареалів (для таких видів передбачена категорія «Not Applicable», що застосовується лише на регіональному рівні). Тож не викликає жодних сумнівів, що *H. lucorum* має бути виключений з ЧКУ.

Схожа ситуація склалася і з деякими іншими безхребетними у ЧКУ. Наприклад, мухоловка звичайна, *Scutigera coleoptrata* (Linnaeus, 1758), що була включена у ЧКУ як рідкісний вид, що живе у Криму. Однак наразі цей вид середземноморського походження є дуже звичайним компонентом в міському середовищі по всьому світу, часто заселяючи підвали та вентиляційні порожнини жилих будинків, звідки часто потрапляє у жилі квартири (Bonato, Zapparoli, 2011), зокрема у багатьох містах України. Вид навіть має відповідну англійську назву: *house centipede* («хатня багатоніжка»). В жодній іншій країні цей вид не включений до охоронного списку. Тож не викликає

сумнівів, що внесення цього виду до ЧКУ було помилковим, *S. coleoprata* слід виключити з ЧКУ.

Також до ЧКУ включено декілька видів комах, що є дуже звичайними, але найбільш помітними і відомими представниками ентомофауни, зокрема *Papilio machaon* (Linnaeus, 1758), *Iphiclides podalirius* (Linnaeus, 1758), *Zerynthia polyxena* (Denis, Schiffermüller, 1775), *Parnassius mnemosyne* (Linnaeus, 1758), *Lucanus cervus* (Linnaeus, 1758) тощо. Ці види включалися до ЧКУ, з одного боку, з міркувань, що їм може завдавати шкоди збір колекціонерів, а з другого, вочевидь, з міркувань популяризації ЧКУ. Проте збір колекціонерів комах не завдає популяціям цих комах суттєвої шкоди, і внесення таких видів у охоронні списки суперечить світовій практиці.

На мій погляд, такі види комах не мають включатися у ЧКУ. Список комах ЧКУ, особливо метеликів, має бути суттєво переглянутим за науково-обґрунтованими критеріями, і види, що їм не відповідають, мають бути виключені з ЧКУ.

Також включення до ЧКУ таких видів і не сприяє популяризації охорони природи. Коли пересічні громадяни систематично знаходять «червонокнижні» види у себе на приватних ділянках, в центрах населених пунктів, на звалищах, чи у випадку з мухоловкою – у туалетах своїх осель у багатоповерхових будинках, це сприяє лише падінню авторитету ЧКУ.

Пропозиції включення видів наземних молюсків до Червоної книги України

Нещодавно мною було опубліковано монографію з пропозицією включення низки видів наземних молюсків України до ЧКУ, в якій наведені обґрунтування для них за критеріями МСОП (Балашов, 2016 б), також

наступного року я планую видання ще однієї монографії «Наземні молюски Червоної книги України», де це буде зроблено ще детальніше. Тож в межах даної статті я не зупинятимусь на обґрунтуванні, а лише перелічу види наземних молюсків які вже запропоновані до включення у ЧКУ з обґрунтуваннями у відповідних джерелах (Балашов, 2016 б; Balashov et al., 2017).

Зниклі: *Vertigo geyeri* Lindholm, 1925.

Зникаючі: *Vertigo moulinsiana* (Dupuy, 1849), *Pupilla alpicola* (Charpentier, 1837) [синонім *P. pratensis*], *Pupilla sterrii* (Forster, 1840), *Ramusculus subulatus* (Rossmässler, 1837), *Elia novorossica* (Retowski, 1888), *Vitrea nadejdae* Lindholm, 1926.

Вразливі: *Platyla perpusilla* (Reinhardt, 1880), *Rupestrella rhodia* (Roth, 1839), *Macrogastra borealis* (Boettger, 1878), *Macrogastra plicatula* (Draparnaud, 1801), *Clausilia pumila* Pfeiffer, 1828, *Vestia elata* (Rossmässler, 1836), *Pseudalinda fallax* (Rossmässler, 1836), *Discus perspectivus* (Megerle von Mühlfeld, 1816), *Mediterranea inopinata* (Uličný, 1887), *Daudebardia rufa* (Draparnaud, 1805), *Daudebardia brevipes* (Draparnaud, 1805), *Helicopsis striata* (Müller, 1774).

Рідкісні: *Acicula parcelineata* (Clessin, 1911), *Platyla polita* (Hartmann, 1840), *Sphyradium doliolum* (Brugière, 1792), *Argna bielzi* (Rossmässler, 1859), *Vertigo angustior* Jeffreys, 1830, *Truncatellina costulata* (Nilsson, 1823), *Truncatellina claustralis* (Gredler, 1856), *Pupilla triplicata* (Studer, 1820), *Ruthenica filograna* (Rossmässler, 1836), *Macrogastra tumida* (Rossmässler, 1836), *Clausilia cruciata* (Studer, 1820), *Clausilia dubia* Draparnaud, 1805, *Taurinellushka babugana* Balashov, 2014.

Ще 25 видів оцінюються як недостатньо відомі для встановлення категорії, можливо частина з них теж потребує включення до ЧКУ (Балашов, 2016 б)

Нові знахідки видів, що наразі включені до Червоної книги України

Вид	Місце знахідки	Координати у десятиградусній системі		Дата знахідки	Додаткова інформація	Авторство знахідки
		широта	довгота			
<i>Peristoma merduenianum</i> Krynicki, 1833	Крим, ок. с. Кизилове, Байдарська яйла, 600 м	44.403889	33.762222	04.08.2012	Постійна популяція	Балашов І.
<i>Peristoma merduenianum</i> Krynicki, 1833	Крим, ок. с. Олива, Ай-Петринська яйла, 650 м	44.423333	33.861944	05.08.2012	Постійна популяція	Балашов І.
<i>Peristoma merduenianum</i> Krynicki, 1833	Крим, ок. м. Судак, заказник «Новий Світ», рідколісся ялівця високого	44.840278	34.937500	16.08.2012	Постійна популяція	Балашов І.
<i>Oxychilus kobelti</i> (Lindholm, 1910)	Крим, ок. с. Запрудне, буковий ліс у балці на схилі Бабугану, 1150 м	44.595000	34.257500	09.08.2012	Постійна популяція	Балашов І.
<i>Oxychilus kobelti</i> (Lindholm, 1910)	Крим, ок. с. Запрудне, буковий ліс у балці на схилі Бабугану	44.593778	34.268472	09.08.2012	Постійна популяція	Балашов І.
<i>Oxychilus kobelti</i> (Lindholm, 1910)	Крим, ок. с. Запрудне, буковий ліс на схилі Бабугану, 600 м	44.604778	34.307528	09.08.2012	Постійна популяція	Балашов І.

Вид	Місце знахідки	Координати у десятинній системі		Дата знахідки	Додаткова інформація	Авторство знахідки
		широта	довгота			
<i>Plicateria lubomirskii</i> (Ślósarski, 1881)	м. Львів, парк «Знесіння», на узліссі	49.8475	24.0584	17.07.2013	Постійна популяція	Гураль- Сверлова Н., Балашов І.
<i>Granaria frumentum</i> (Draparnaud, 1801)	Черкаська обл., ок. смт Стеблів, степовий пагорб	49.433231	31.137030	04.07.2016 13.07.2016	Постійна популяція на невеликій ділянці степу	Василюк О., Балашов І.
<i>Granaria frumentum</i> (Draparnaud, 1801)	Черкаська обл., ок. м. Корсунь-Шевченківський, скелі над р. Рось	49.413893	31.265968	14.07.2016 08.08.2016	Постійна популяція на невеликій ділянці схилу зі скелями	Василюк О., Балашов І., Ширяєва Д., Стецун Г.
<i>Granaria frumentum</i> (Draparnaud, 1801)	Київська обл., ок. с. Дешки, степові схили над р. Рось	49.53396	30.95664	10.09.2016	Постійна популяція на невеликій ділянці степо- вого схилу зі скелями	Балашов І., Василюк О., Швидка З., Ширяєва Д., Оскірко О., Марущак О.
<i>Granaria frumentum</i> (Draparnaud, 1801)	Київська обл., ок. с. Хохітва, острів на р. Рось, ділянки степу зі скелями	49.52398	30.91413	10.09.2016	Постійна популяція на невеликих ділянках зі степом	Балашов І., Василюк О., Швидка З., Ширяєва Д., Оскірко О., Марущак О.
<i>Granaria frumentum</i> (Draparnaud, 1801)	Київська обл., ок. с. Хохітва, скеляста ділянка на березі р. Рось	49.52231	30.92343	10.09.2016	Постійна популяція на невеликій ділянці зі скелями	Балашов І., Василюк О., Швидка З., Ширяєва Д., Оскірко О., Марущак О.
<i>Scutigera coleoprata</i> (Linnaeus, 1758)	м. Київ, вул. Доброхотова, 10 (5-поверховий будинок), туалет у квартирі на другому поверсі	50.462979	30.366459	2009–2017	Регулярно виповзають окремі особини, що свідчить про існування в будинку стійкої популяції	Балашов І.

Література

1. Балашов, И. А. 2016 а. *Фауна Украины. Том 29. Моллюски. Вып. 5. Стебельчатоглазые (Stylommatophora)*. Наукова думка, Киев, 1–592.
2. Балашов, И. 2016 б. *Охрана наземных моллюсков Украины*. Киев, 1–272 с.
3. Balashov, I. 2016. The reatened land snails *Vertigo moulinsiana* and *Pupilla pratensis* are recently extinct in Crimea. *Tentacle*, 24, 35–37.
4. Balashov, I., Yarotskaya, M., Filatova, J., Starichenko, I., Kovalov, V. 2017. Terrestrial molluscs of the Tsyri-Pripyat area in Volyn (Northern Ukraine): the first findings of the threatened snail *Vertigo moulinsiana* in mainland Ukraine. *Vestnik zoologii*, 51 (3), 251–258.
5. Bonato, L., Zapparoli, M. 2011. Chilopoda – Geographical distribution. In: Minelli A. (ed.). *Treatise on zoology – anatomy, taxonomy, biology. The Myriapoda. Volume 1*. Leiden-Boston, Brill, 327–337.
6. IUCN. 2012 а. *IUCN Red List Categories and Criteria: Version 3.1. Second Edition*. IUCN, Gland, Switzerland and Cambridge, UK, 1–32.
7. IUCN. 2012 б. *Guidelines for Application of IUCN Red List Criteria at Regional and National Levels: Version 4.0*. IUCN, Gland, Switzerland and Cambridge, UK, 1–41.
8. Korábek, O., Juříčková, L., Petrusek, A. 2014. Resurrecting *Helix straminea*, a forgotten escargot with trans-Adriatic distribution: first insights into the genetic variation within the genus *Helix* (Gastropoda: Pulmonata). *Zoological Journal of the Linnean Society*, 171 (1), 72–91.
9. Lydeard, C., Cowie, R. H., Ponder, W. F., Bogan, A. E., Bouchet, P., Clark, S. A., Cummings, K. S., Frest, T. J., Gargominy, O., Herbert, D. G., Hershler, R., Perez, K., Roth, B., Seddon, M., Strong, E. E., Thompson, F. G. 2004. The global decline of non-marine mollusks. *BioScience*, 54, 321–330.
10. Régnier, C., Fontaine, B., Bouchet, P. 2009. Not knowing, not recording, not listing: numerous unnoticed mollusk extinctions. *Conservation Biology*, 23(5), 1214–1221.
11. Régnier, C., Achaz, G., Lambert, A., Cowie, R., Bouchet, P., Fontaine, B. 2015. Mass extinction in poorly known taxa. *PNAS*, 112 (25), 7761–7766.

«ЧЕРВОНОКНИЖНІ» ІЗДЦІ-ІХНЕВМОНІДИ ТА СТЕФАНІДИ (HYMENOPTERA: ICHNEUMONIDAE ET STEPHANIDAE) УКРАЇНИ – РЕІНВЕНТАРИЗАЦІЯ

Іздці-іхневмоніди підродини Rhyssinae – одні з найкрупніших представників родини на території України. На сьогодні в Європі відомо 4 види, котрі поширені і на території України (Каспарян, 1981). На сторінках Червоної Книги України (далі «ЧКУ») можна знайти наступну інформацію: «...**Ареал виду та його поширення в Україні.** Один з 3-х відомих в фауні України видів роду *Megarhyssa*...». Дійсно, якщо брати до уваги період, коли формувалась інформація про внесення видів даного роду до ЧКУ, то на той час було відомо лише 3 види: *M. perlata* (Christ, 1791), *M. vagatoria* (Fabricius, 1793) і *M. rixator* (Schellenberg, 1802) – види, у поширенні яких вказано «Пд. європейської частини колишнього ССРСР, тобто Пд-Сх. Україна». Однак автором сторінок ЧКУ, що стосуються іздців-іхневмонід, вказана саме *M. superba* (Schrank, 1781), яка на той час не була відома з території нашої держави. Виходить, що дані Каспаряна (Каспарян, 1981) були неправильно інтерпретовані або В. Г. Толканіц опиралась не на них, а на колекційні матеріали Інституту зоології ім. Шмальгаузена НАНУ, котрі вона визначала самостійно. В такому випадку все збігається: колекції містять 2 види, *M. superba*, *M. perlata*, визначені автором та *M. vagatoria* без етикетки про визначення, однак екземпляр лежав у коробці із визначенням Валентиною Гнатівною матеріалом. Єдиний екземпляр *M. rixator* був визначений помилково як *Rhyssa persuasoria* (Linnaeus, 1758). Вочевидь, саме *M. rixator* вважалась тим видом, що не поширений на території України (екземплярів не було виявлено в колекції, хоча вони були!). Щодо вибору «кандидатів» до внесення в ЧКУ, то можна припустити, що вони обирались на перш за все на основі зустрічальності в колекціях, оскільки в природі їх спостерігати, а тимпаче визначати надзвичайно важко через відсутність спеціалістів-іхневмонідологів, котрі б могли надати достовірну інформацію. Це стосується і *Dolichomitus cephalotes* (Holmgren, 1860), єдиний на той час відомий з території України екземпляр якого знаходився в колекції Інституту зоології.

Отже, критично переглянувши літературні дані та матеріали, що знаходяться в колекції Інституту зоології та інших колекцій (зокрема типові матеріали в колекціях іноземних науково-дослідних інституцій), ми пропонуємо користуватись виключно даними про екземп-

ляри, що знаходяться в колекціях українських наукових установ. Інтерпретація літературних даних – малоінформативна, оскільки може базуватись на помилкових визначеннях видів, та зазвичай не може бути перевірена через дуже часту відсутність «ваучерних» екземплярів, особливо це стосується матеріалу з України, що знаходиться в іноземних колекціях.

Підсумовуючи вищесказане, ми надаємо ревізований список видів іздців-іхневмонід, що були внесені до ЧКУ (детально матеріали див. табл. 1.).

1. *Dolichomitus cephalotes*. Вид поширений у хвойних та мішаних лісах. До 2012 р. був відомий лише по одному екземпляру із Київської області. Ми виявили, що даний вид доволі звичайний на території Карпат, а саме Івано-Франківської області (Varga, 2012, 2014a). Однак даних про його поширення з інших регіонів України поки немає, тому вважаємо за доцільне нехтувати не підтвердженими даними (в попередньому виданні ЧКУ даний вид наведений для більшості областей Західної України, вочевидь, базуючись виключно на літературних даних, до того ж сумнівних, як у випадку робіт румунських спеціалістів (наприклад, Varga, 2015)).
2. *Megarhyssa superba*. Вид поширений у листяних та мішаних лісах, оскільки асоційований із хазяями, що розвиваються у мертвій деревині листяних порід. Колекційні матеріали інституту зоології містять екземпляри лише з Київської та Чернігівської областей.
3. *Megarhyssa perlata*. Біологія як і у попереднього виду. Колекційні матеріали інституту зоології містять екземпляри лише з Київської, Черкаської, Луганської та Закарпатської областей. Також виявлена у Одеській області (лише фото).

В результаті вивчення колекційних матеріалів та власних зборів протягом 2009–2017 рр. ми виявили ще декілька видів перетинчастокрилих комах, які ми пропонуємо внести до наступного видання ЧКУ, а саме:

1. *Coleocentrus heteropus* Thomson, 1894. Вид іздців-іхневмонід, що належить до підродини Асаенітінае. Один із 7-ми достовірно відомих видів в Європі. Для території України вказано 4 види. Біологія даного виду невідома, однак можна припустити, що його

личинки паразитують на жуках-ксилофагах, котрі розвиваються у хвойних породах. Вид відомий з території України лише за кількома екземплярами із лісів Прикарпаття (Івано-Франківська обл.) (Varga, 2013). Це вид не тільки рідкісний на теренах нашої держави, а й загалом по Європі. Ареал його поширення включає лише Фінляндію, Румунію, Угорщину, Швецію. Італію (Yu et al., 2012), причому більшість літературних посилань доволі застарілі і можуть містити помилкову інформацію. Без сумніву, що даний вид повинен бути внесений під охорону, оскільки Карпатський регіон може бути одним з тих небагатьох місць в Європі, де все ще підтримується на належному рівні популяція даного виду.

2. *Megarhyssa vagatoria* (Fabricius, 1793). Вид не внесений до попереднього видання ЧКУ вочевидь через важкість у визначенні (немає жодного екземпляру, що містить етикетку із визначенням). Біологія як і у попередніх представників роду. За наявним матеріалом можемо констатувати, що вид поширений у Київській, Чернігівській та Херсонській областях.
3. *Megarhyssa rixator* (Schellenberg, 1802). Вид не внесений до попереднього видання ЧКУ вочевидь через помилковість у визначенні єдиного на той час наявного екземпляру (див. обговорення вище). На відміну від трьох інших представників роду, личинки *M. rixator* асоційовані виключно із хазяями, що розвиваються у хвойних породах, тому даний вид доволі звичний лише у східній частині Карпат (Івано-Франківська обл.), де сконцентровані основні місцезростання ялини звичайної (Varga, 2014b). З решти території України відомий лише один екземпляр (Київська обл.).

4. *Rhyssa kriebbaumeri* Ozols, 1973. Вид із дцвів-іхневмонід, що належить до підродини Rhyssinae. Один із 3 відомих видів в Європі, котрі вказані і для території України (Varga, 2014b). Біологія даного виду невідома, однак можна припустити, що його личинки, як і інших представників роду, паразитують на рогахвостих, котрі розвиваються у хвойних породах. Вид відомий з території України лише за кількома екземплярами із лісів Прикарпаття (Івано-Франківська обл.). Це вид не тільки рідкісний на теренах нашої держави, а й загалом по Європі. Ареал його поширення включає лише Німеччину, Швейцарію, Угорщину та Магаданську область Росії (Yu et al., 2012), причому виявлені нами екземпляри ще з часів опису виду. Тому без сумніву, що даний вид, як і попередній, повинен бути внесений під охорону, оскільки Карпатський регіон може бути одним з тих небагатьох місць в Європі, де все ще підтримується на належному рівні популяція даного виду.

Такий розширений список із дцвів-іхневмонід, що повинні бути представлені в ЧКУ, на наш погляд, є цілком обґрунтованим, оскільки родина Ichneumonidae одна із найбільших за кількістю видів не лише серед перетинчастокрилих, а й усіх комах загалом. Тому і представленість її у ЧКУ повинна бути відповідною.

5. *Stephanus serrator* (Fabricius, 1798). Представник із дцвів родини Stephanidae. Матеріал наявний лише із одного локалітету Закарпаття (гірський масив «Чорна Гора» неподалік м. Виноградів). Даний вид належить до реліктових і беззаперечно повинен бути внесений під охорону.

Табл. 1.

Вид	Місце знахідки	Координати у десятигрібній системі		Дата знахідки	Додаткова інформація	Авторство знахідки
		Широта	Довгота			
Види, що вже внесені до ЧКУ						
<i>Dolichomitus cephalotes</i> (Holmgren, 1860)	Урочище «Діброва», дубовий ліс	48.769889	24.504539	19.05.2011	1 особина, самка	Varga O.O.
				30.04.2012	18 особин, самці	-/-
				10-11.05.2012	1 особина, самка	-/-
				18.06.2013	1 особина, самка	-/-
				27.04.2014	1 особина, самець	-/-
<i>Dolichomitus cephalotes</i> (Holmgren, 1860)	Урочище «Мочари», мішаний ліс	48.838638	24.579456	12.05.2012	1 особина, самка	Varga O.O.
				31.05.2012	1 особина, самка	-/-
				6.05.2013	1 особина, самка	-/-
<i>Dolichomitus cephalotes</i> (Holmgren, 1860)	Урочище «Жбир», мішаний ліс	48.771726	24.453764	26.05.2012	1 особина, самка	Varga O.O.
				12.05.2013	6 особин, самці	-/-
				13-16.05.2013	7 особин, самці	-/-
				19.05.2013	1 особина, самець	-/-

Вид	Місце знахідки	Координати у десятичній системі		Дата знахідки	Додаткова інформація	Авторство знахідки
		Широта	Довгота			
<i>Dolichomitus cephalotes</i> (Holmgren, 1860)	Схили г. Лопушна, хвойний ліс	48.558395	24.126040	20-22.05.2012	2 особини, самки	Варга О.О.
<i>Dolichomitus cephalotes</i> (Holmgren, 1860)	Урочище «Ельми», хвойний ліс	48.410994	24.413892	14.07.2011	1 особина, самка	Варга О.О.
				20-23.06.2012	5 особин, самки	-/-
				8.06.2013	2 особини, самки	-/-
<i>Dolichomitus cephalotes</i> (Holmgren, 1860)	Київ (точка умовна)	50.444571	30.536778	14.05.2003	1 особина, самка	Сімутнік Є.І.
<i>Megarhyssa perlata</i> (Christ, 1791)	Заповідник «Провальський степ» (точка умовна)	48.155424	39.865556	9.06.1995	1 особина, самка	Толканіц В.Г.
<i>Megarhyssa perlata</i> (Christ, 1791)	Канівський природний заповідник (точка умовна)	49.724543	31.534493	25.05.1979	1 особина, самка	Євнух
<i>Megarhyssa perlata</i> (Christ, 1791)	Святошин	50.461614	30.421000	11.06.2006	1 особина, самка	Гезун А.
<i>Megarhyssa perlata</i> (Christ, 1791)	Боденьки	50.833391	30.724768	10.2003	1 особина, самка	Сімутнік С.А.
<i>Megarhyssa perlata</i> (Christ, 1791)	Біличі, на сухій березі	50.456142	30.352830	3.08.1993	1 особина, самка	Єрмоленко В.
				11.08.2007	1 особина, самець	Гезун А.
				13.08.2007	1 особина, самець	-/-
<i>Megarhyssa perlata</i> (Christ, 1791)	Київ, на сухій березі	50.456142	30.352830	17.05.2007	2 особини, самці	Гезун А.
<i>Megarhyssa perlata</i> (Christ, 1791)	Київ, парк «Дружби народів»	50.496040	30.542952	21.05.2009	1 особина, самець	Павлусенко І.
<i>Megarhyssa perlata</i> (Christ, 1791)	Мала Угольна, буковий праліс	48.235724	23.622997	5-21.05.2015	1 особина, самка	Варга О.О.
<i>Megarhyssa perlata</i> (Christ, 1791)	Кардамичеве (точка умовна), дані з фото	46.960459	29.913480	30.06-1.07.2017	Декілька особин, 1 самка, декілька самців	Годлевська О.В.
<i>Megarhyssa superba</i> (Schränk, 1781)	Біличі	50.456142	30.352830	11.05.2011	4 особини, самці	Заїка М.
<i>Megarhyssa superba</i> (Schränk, 1781)	Діброва	50.203812	30.204018	6.05.2011	5 особин, 3 самці, 2 самки	Заїка М.
<i>Megarhyssa superba</i> (Schränk, 1781)	Біличі, на сухій березі	50.456142	30.352830	11.08.2007	2 особини, самці	Гезун А.
				13.08.2007	4 особини, 2 самці, 2 самки	-/-
				14.08.2007	1 особина, самка	-/-
				16.08.2007	1 особина, самка	-/-
<i>Megarhyssa superba</i> (Schränk, 1781)	Ядути	51.367816	32.338873	14.08.2007	1 особина, самка	Каневець
<i>Megarhyssa superba</i> (Schränk, 1781)	Київ, «Лиса гора»	50.393089	30.549148	15.09.2014	7 особин, самки	Гезун А.
Види, запропоновані до внесення в ЧКУ						
<i>Megarhyssa rixator</i> (Schellenberg, 1802)	Урочище «Мочари», мішаний ліс	48.838638	24.579456	5.05.2012	5 особин, 1 самка, 4 самці	Варга О.О.
				6.05.2012	8 особин, 3 самки, 5 самців	-/-
				12.05.2011	1 особина, самець	-/-
				12.05.2012	3 особини, 2 самки, 1 самець	-/-
				31.05.2011	3 особини, самки	-/-
				31.05.2012	1 особина, самка	-/-

Вид	Місце знахідки	Координати у десятигнітній системі		Дата знахідки	Додаткова інформація	Авторство знахідки
		Широта	Довгота			
<i>Megarhyssa rixator</i> (Schellenberg, 1802)	Урочище «Діброва», дубовий ліс	48.769889	24.504539	19.05.2011	1 особина, самка	Варга О.О.
				10-11.05.2012	2 особини, 1 самка, 1 самець	-/-
<i>Megarhyssa rixator</i> (Schellenberg, 1802)	Чорногора, хвойний ліс	48.138536	24.547363	11.07.2013	3 особини, самці	Варга О.О.
<i>Megarhyssa rixator</i> (Schellenberg, 1802)	Святошин	50.461614	30.421000	14.04.2011	1 особина, самка	Нікітенко
<i>Megarhyssa vagatoria</i> (Fabricius, 1793)	Біличі, на сухій березі	50.456142	30.352830	21.05.2010	2 особини, самки	Заїка М.
				15.06.2010	1 особина, самка	-/-
				18.06.2010	2 особини, самки	-/-
<i>Megarhyssa vagatoria</i> (Fabricius, 1793)	Чорноморський біосферний заповідник, соленоозерний участок (точка умовна)	46.537588	32.539306	21.05.1977	2 особини, самки	Нікітенко
				16.05.1977	5 особин, самці	-/-
				5.06.1972	1 особина, самка	Котенко А.Г.
<i>Megarhyssa vagatoria</i> (Fabricius, 1793)	Бобровиця (точка умовна)	50.745106	31.378370	10.08.1999	1 особина, самка	Лебедь
<i>Megarhyssa vagatoria</i> (Fabricius, 1793)	Київ, Дарниця (точка умовна)	50.460572	30.605515	31.05.1975	1 особина, самка	Єрмоленко В.
<i>Rhyssa kriechebaumeri</i> Ozols, 1973	Урочище «Мочари», мішаний ліс	48.838638	24.579456	1.05.2011	3 особини, самки	Варга О.О.
				31.05.2011	1 особина, самка	-/-
<i>Rhyssa kriechebaumeri</i> Ozols, 1973	Урочище «Жбир», мішаний ліс	48.771726	24.453764	26.05.2012	1 особина, самка	Варга О.О.
<i>Rhyssa kriechebaumeri</i> Ozols, 1973	Горгани, хвойний ліс	48.614873	24.165244	8-9.06.2012	2 особини, самки	Варга О.О.
<i>Rhyssa kriechebaumeri</i> Ozols, 1973	Горгани, хвойний ліс	48.558972	24.128139	20-22.05.2012	1 особина, самка	Варга О.О.
<i>Rhyssa kriechebaumeri</i> Ozols, 1973	Урочище «Ельми», хвойний ліс	48.410994	24.413892	8.06.2013	6 особин, самки	Варга О.О.
<i>Coleocentrus heteropus</i> Thomson, 1894	Урочище «Жбир», мішаний ліс	48.771726	24.453764	23.05.2012	4 особини, 2 самки, 2 самці	Варга О.О.
				26.05.2012	1 особина, самець	-/-
				24.06.2012	1 особина, самка	-/-
<i>Stephanus serrator</i> (Fabricius, 1798)	Чорна Гора, дубовий ліс	48.148956	23.061281	5-23.06.2016	1 особина, самка	Варга О.О.

Література

1. Kasparyan, D. R. 1981. Подсемейство Pimplinae (Ephialtinae). Медведев Г. С., ред. *Определитель насекомых Европейской части СССР. Том III. Часть 3. Перепончатокрылые. Наездники-ихневмониды (Ichneumonidae)*. Ленинград, Наука, 41–97.
2. Varga, O. 2015. A review of the subfamily Poemeniinae Narayanan & Lal, 1953 (Hymenoptera, Ichneumonidae) from Carpathians. *Journal of Insect Biodiversity*, 3 (7): 1–14.
3. Varga, O. 2014a. New data on the genus *Dolichomitus* (Hymenoptera, Ichneumonidae, Pimplinae) in the Ukrainian Carpathians. *Vestnik zoologii*, 48 (4), 325–332.
4. Varga, A. 2014b. A review of the subfamily Rhyssinae (Hymenoptera, Ichneumonidae) from the Ukrainian Carpathians. *Vestnik Zoologii*, 48 (1), 27–34.
5. Varga, A. 2013. A review of the subfamily Acaenitinae Förster, 1869 (Hymenoptera, Ichneumonidae) from Ukrainian Carpathians. *Biodiversity Data Journal*, 1: e1008, 1–19.
6. Varga, O. 2012. The genus *Dolichomitus* Smith, 1877 (Hymenoptera: Ichneumonidae: Pimplinae) in the Ukrainian Carpathians, with description of a new species. *Zoologische Mededelingen*, 86 (7), 569–578.
7. Yu, D. S., van Achterberg, K., Horstmann, K. 2012. *World Ichneunoidea 2011. Taxonomy, Biology, Morphology and Distribution*. Available from <http://www.taxapad.com/>

О. В. Василюк

Інститут зоології імені І.І.Шмальгаузена НАН України,
Ukrainian Nature Conservation Group

ДО СТРУКТУРИ ВИДОВОГО НАРИСУ ЧЕРВОНОЇ КНИГИ УКРАЇНИ.

Перше повідомлення: аналіз міжнародної практики

Ідея «червоних книг» бере початок із Червоного списку Міжнародного союзу охорони природи (IUCN Red List). У серпні 1978 року, до відкриття XIV Генеральної асамблеї МСОП, що проходила в СРСР (Ашхабад) було опубліковане перше видання Червоної книги СРСР [46]. Завдяки цьому, в СРСР і інших країнах соцтабору поняття «Red List» вкорінилось у недослівному перекладі «червона книга» (далі – ЧК). Друге видання ЧК СРСР побачило світ в 1984 році [48]. Ці дві книги започаткували традицію періодичних видань ЧК для окремих адміністративних одиниць, що включають інформацію про види, що охороняються в цій конкретній державі (області, республіці; інколи навіть місті).

В тому числі, підготовка таких видань практикується і в Україні. Перше видання ЧК України було видано у 1980 р. Друге видання ЧК України було підготовлено у двох томах: «Тваринний світ» (1994) [79] та «Рослинний світ» (1996) [77]. Третє видання ЧК України було опубліковане у 2009 році в двох томах [78, 80].

Після появи перших ЧК (починаючи з 1978 року) у СРСР та окремих регіонах і до нашого часу наукові установи в різних регіонах підготували низку видань, по суті – науково-популярних довідників з більш точними відомостями про поширення ЧК-видів свого регіону (Донецька область [62, 65]). Низка книг також була підготовлена з метою рекомендувати включення видів до ЧК та вдосконалення їх перших видань (Білоруська РСР [63], Литовська РСР [67], Українська РСР [70] та окремі регіони Російської РСР – Мордовії [9], Далекого Сходу [66] тощо). Частина науково-популярних видань, пов'язаних з ЧК, охоплює всю територію СРСР, але присвячена окремим групам, наприклад комахам [59], риbam [60], плазунам [68], птахам [64], ссавцям [74]. Видання із описами рідкісних видів, які потребують включення у ЧК відомі і на пострадянському просторі, зокрема у Оренбурзькій області РФ [72].

До нашого часу ЧК розроблені для всіх пострадянських держав (і мають до нашого часу по кілька видань), для всіх адміністративних одиниць РФ і частини областей України (Донецька [76], Дніпропетровська [75], Харківська [82], Чернівецька [73] та ін.), і навіть для невизнаних у світі адміністративних утворень (Придністровської

Молдавської Республіки [37] та Республіки Крим [40]). Видані ЧК окремих регіонів (Українських Карпат [81], Фенноскандії [5], Приазов'я [36]) а також книги для окремих регіонів, які є фактично екстрактом ЧК для окремого регіону, деталізовані до рівня області, з нарисами і картами в регіональному розрізі, але списками видів основного видання ЧК для держави (Львівська область) [71]. Існують і зовсім неофіційні видання – від регіональних публікацій, що містять описи рідкісних видів з різних охоронних списків одночасно (на розсуд авторів) [1, 2] і до неофіційних видань «за мотивами» ЧК [84].

В усіх країнах, що видають «червоні книги», їх ведення регламентується на законодавчому рівні а видання має періодичний характер – оновлені «червоні книги» видаються здебільшого раз на 10 років.

В Україні ведення ЧК України також регламентоване на законодавчому рівні. Закон України «Про Червону книгу України» визначає такі основні положення щодо власне друкованого видання ЧК України. Закон визначає, що «Червона книга України є офіційним державним документом, який містить перелік рідкісних і таких, що перебувають під загрозою зникнення, видів тваринного і рослинного світу у межах території України, її континентального шельфу та виключної (морської) економічної зони, а також узагальнені відомості про сучасний стан цих видів тваринного і рослинного світу та заходи щодо їх збереження і відтворення» [12, ст. 3]. В реальності, ЧК України складається окремо зі списку видів, що затверджується Постановою Кабінету Міністрів України та друкованого видання, публікацією якого забезпечує Кабінет Міністрів України (також з періодичністю раз на 10 років) [12, ст. 12].

Закон також визначає, що у друкованому виданні ЧК України, «про кожний рідкісний і такий, що перебуває під загрозою зникнення, вид тваринного і рослинного світу, занесений до Червоної книги України, зазначаються такі відомості:

- назва (українською та латинською мовами),
- місце у системі класифікації тваринного і рослинного світу,
- категорія,
- наукове значення,

- поширення та чисельність (у тому числі за межами України) і причини їх зміни,
- місця перебування (зростання),
- загальна характеристика,
- заходи з охорони,
- вимоги щодо режиму збереження популяцій,
- відомості про розмноження або розведення в спеціально створених умовах,
- джерела відповідної інформації тощо.

Щодо кожного виду тваринного і рослинного світу, занесеного до Червоної книги України, складається картосхема поширення, а також виготовляються його фотографії (малюнки)» [12, ст. 12].

Щодо візуального оформлення, нариси Третього видання ЧК України включають схематичну карту України із з нанесеними точками, що відповідають місцям зустрічей видів. Для деяких видів вжито 2 або 3 різних позначки, що відповідають різним статусам перебування видів, або означають сумнівний характер збереження відомих у минулому популяцій. Наприклад для беркута точки розділені на зустрічі в зимовий період і на гніздування [80, с. 432]. Також нариси включають фото, або малюнок виду (для деяких видів фото зображають музейні експонати або гербарні зразки).

Сьогодні обговорення раціонального бачення щодо оформлення нового видання ЧКУ, що має бути опубліковане у 2019 році, є актуальним питанням. Можливість не лише перегляду переліків видів ЧК України, а й залучення нових технологій та кращих практик до підготовки Четвертого видання ЧК України потребує вивчення підходів, використаних при підготовці інших «червоних книг».

Нами проаналізовано 228 друкованих видань, які або є власне «червоними книгами» (ЧК), або безпосередньо з ними пов'язані: 34 видання часів СРСР (в т.ч. всі видання ЧК СРСР; ЧК окремих республік; книги видані за мотивами ЧК СРСР); 20 видань України (в т.ч. обидва видання ЧК за роки незалежності та регіональні видання); 7 ЧК інших пострадянських країн; 2 ЧК країн західної та центральної Європи, 2 ЧК невизнаних на міжнародному рівні адміністративних утворень (Придністровська Молдавська Республіка, Республіка Крим); 9 ЧК азійських і 2 ЧК африканських держав; 2 міждержавні книги окремих біогеографічних регіонів, 142 видання ЧК суб'єктів Російської Федерації та 1 міжнародне видання. Відразу зазначимо, що у західно-європейських, і тим більше азійських і африканських державах, бачення ЧК переважно зовсім інше. Нерідко їхні ЧК є друкованими виданнями переліку видів IUCN Red List [7] і тому не цікаві у нашому аналізі, хоча номінально і носять назву «Red Data Book».

Під час аналізу зверталась увага на підходи до вибору розділів видових нарисів ЧК, ілюстрацій і найваж-

ливіше – підходи до оформлення картосхем поширення видів. Саме завдяки ним оновлені видання ЧК стають актуальними і відображають сучасний стан поширення (можливо – стан вивчення) видів, включених до ЧК.

Узагальнюючи, можна сказати, що більшість проаналізованих видань досить однотипні: мають схожі структури нарисів та невелике різноманіття підходів у підготовці карт. Це викликано передусім тим, що законодавство більшості адміністративних одиниць, ЧК яких були проаналізовані нами, – наслідують підходи, використані ще при підготовці першого видання ЧК СРСР (1978). Лише деякі видання мають дійсно оригінальні креативні моменти, які будуть названі нижче. Варто також зазначити що більшість як традиційних так і креативних моментів – однаково можуть бути використаними як до видань ЧК рослинного світу так і для ЧК тваринного світу. Виняток становлять лише випадки позначення на картах різними позначками статусів перебування тварин (розмноження, постійне перебування, міграція, зимівля, тощо), що не має сенсу у випадку із рослинами, грибами та лишайниками. Варто також додати, що крім випадків коли ЧК видаються одним томом (коли перелік видів даної адміністративної одиниці не великий), – більшість досліджених видань умовно розділені на два томи – «тваринний світ» і «рослинний світ» (включає окрім рослин, гриби, лишайники).

Перші видання, пов'язані з ЧК, включали лише короткі нариси обсягом 1-3 абзаци і навіть не містили схем поширення видів [58], або мали їх у досить загальному вигляді. Це було викликано тим що перші ЧК стосувались всього СРСР і зобразити на їх картах точне розміщення локалітету виду в масштабах на стільки великої держави було складно [47]. Деякі видання, що фактично передували появі ЧК існували і на регіональному рівні, зокрема в УРСР [69], Самарській області РФ [61], тощо. Такі видання посилались на IUCN Red List і зазначали необхідність створення «червоних списків» в СРСР та окремих республіках. По причині зв'язку як попередніх пропозицій так і перших ЧК з IUCN Red List, структура нарисів в них досить подібна. Саме тому, різноманіття підходів у підготовці ЧК не суттєве. Все це дозволяє нам аналізувати названий масив друкованих видань в комплексі, наголошуючи на окремих позитивних практиках та оригінальних нововведеннях, щодо яких можна розглянути можливість наслідування їх у новому виданні ЧК України.

Розпочнемо аналіз з основної теми нашого дослідження – підходів до оформлення картосхем у «червоних книгах». Одним з найбільш дискусійних моментів в питанні оформлення друкованих видань ЧК є оформлення карт. Що саме має бути зображено на таких кар-

тах? Якою має бути географічна точність, біологічна достовірність і актуальність даних? Як зазначати джерела, авторство і часові рамки даних, які відображаються на картах ЧК? Відповіді на ці питання можуть залежати від багатьох факторів, частина з яких цілком може лімітувати можливість втілити очевидно раціональні ідеї.

По-перше, наявність самих даних, інакше кажучи стан вивченості видів, яким присвячені нариси ЧК. Наявність наукових установ, університетів, заповідників і національних парків в регіонах суттєво збільшує наявність відомостей про зустрічі видів, стан популяцій тощо. Важкодоступні віддалені регіони (наприклад в РФ), навпаки опиняються в незручній позиції, коли відомостей про поширення більшості видів мало. Саме це стало причиною великої деталізації картосхем в «червоних книгах» України, центральних регіонів РФ (особливо м. Москви та Московської області). Деякі регіони, що мають достатньо велику кількість даних про зустрічі видів, вдаються до відображення на картах не просто точок зустрічей видів, а моделюють щільність, або навіть стан загрозовості популяцій. Водночас найбільш віддалені від центру регіони як правило тяжіють до окреслення приблизних ареалів поширення.

Питанням, яке не вирішено в жодному з 185 досліджених нами видань – є реальне просторове розміщення популяцій видів. Інакше кажучи, всі ЧК зображають на картах де вид є (або ймовірно є, достовірно був на момент дослідження), але не зображають де його достовірно нема. Тобто стан вивченості популяцій в більшості випадків лишається низьким, або принаймні невизначеним.

По-друге, характер розподілу популяцій може не мати точкового характеру і займати досить значні полігони (наприклад у випадку з гніздуванням гусеподібних в тундрі, місцями мешкання риб, китоподібних і ластоногих, тощо). Таким чином, зобразити лише точки зустрічей не завжди є можливим. Водночас, для більшості видів раціональним є відображення саме точок. Компромісним варіантом є використання сітки із зазначенням присутності видів у квадратах (див. п. А.8).

По-третє, в ряді випадків розголошення інформації про точні місця знаходження видів може нашкодити популяціям. Це стосується як комерційно або колекційно цікавих видів, видів, щодо яких негативно налаштоване населення. Таким чином, точні локалітети а тим більше – словесні описи локалітетів у нарисах можуть нести таку небезпеку. Частково цю проблему вирішує власне діаметр точки на картах в Третьому ЧК України. Такий діаметр складає приблизно 14,5 км (у Другому виданні ЧК України такі точки мали приблизний діаметр 18 км). Деякі інші ЧК мають ще більші діаметри позначок. Таким чином, навіть точкові позначки на картах ЧК є доволі приблизними.

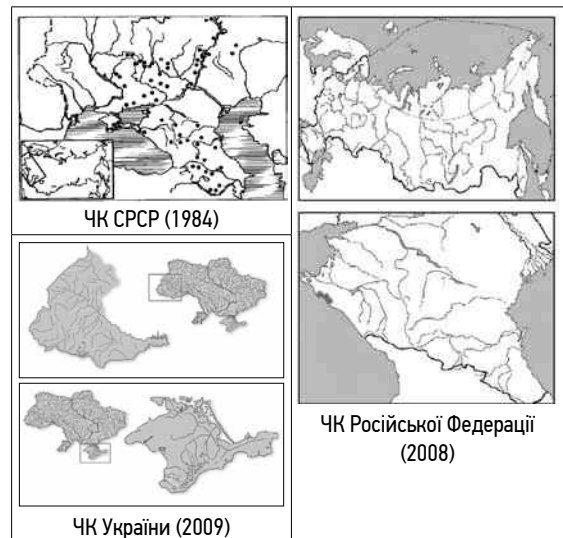
Дослідимо основні групи підходів, що використовуються при підготовці «червоних книг» в частині оформлення картосхем.

Блок А. Точність даних.

А.1. Переважна більшість видань зображають поширення видів у формі точок знахідок на карті, яка має однаковий вигляд для всіх видів.

А.2. ЧК Красноярського краю [31] та ЧК Брянської області [22] зображають ареал виду в регіоні, точки постійного мешкання, епізодичні зустрічі і сумнівні згадки. ЧК Амурської області [16] та Далекого сходу [43] зображають детальну конфігурацію ареалів

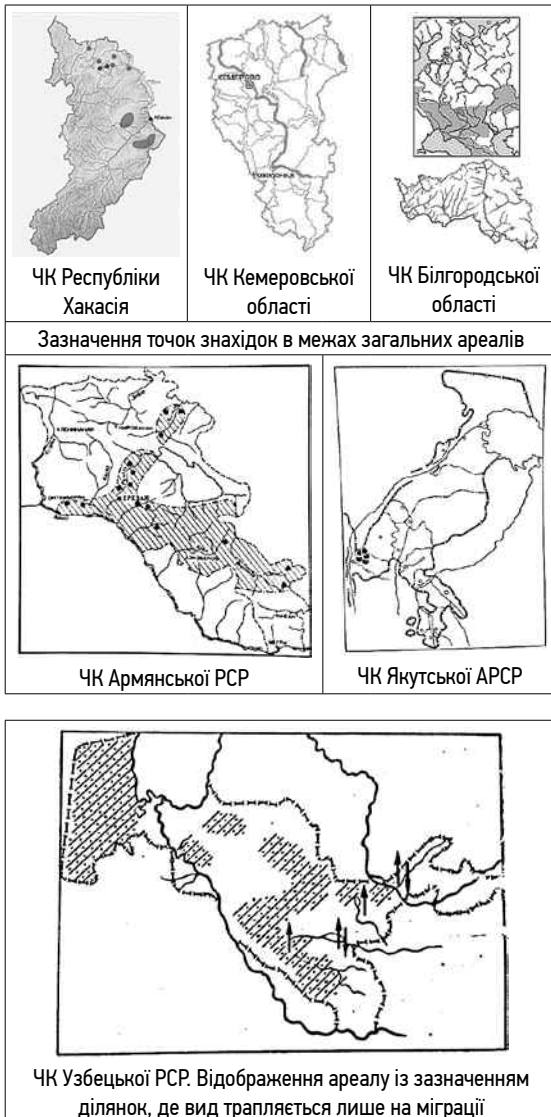
А.3. ЧК СРСР (1984) [45] використовує карту із врізкою. Тобто карта зображає відповідну частину СРСР де зустрічається вид. Поряд, на вільному від точок місці розміщується врізка: маленька схема всього СРСР із рамкою, яка вказує де розміщений наближений фрагмент [47]. Для частини видів підхід із врізками більш успішно використаний в ЧК РФ 2008 року, хоча для позначення поширення використані лише приблизні ареали а не точки знахідок. На рівні ЧК окремих регіонів такий підхід мав би бути ще більш раціональним, хоча в реальності був використаний лише у 1981 році С. Харкевичем, для видання про рідкісні рослини Далекому сходу [66]. В сучасних виданнях ЧК такий підхід використаний лише для частини видів рослин у Третьому виданні ЧК України, де була використана деталізація для окремих видів Карпатського регіону та Криму [78].

А.4. ЧК Білгородської області (2005) містить в нарисах для кожного з видів дві карти – загальний ареал (на карті РФ, Європи, Євразії) і карта відомих локалітетів в межах області [20].

А.5. В кількох випадках карти в ЧК зображають од-ночасно точкові знахідки і місця суцільного поширення (Кемеровська [29], Смоленська [44] обл мний Округ [57]). Проте, в більшості випадків, на таких картах точки опиняються за межами ділянок суцільного поширення, або як їх називають почасти в легенді до таких карт – «ареалів». Найбільш раціонально це питання вирішене в ЧК Армянської РСР [17], ЧК Якутської АРСР [56] і ЧК Узбецької РСР [53] та ЧК Брянської області (2004), де точки розміщені всередині обрисів ареалів. При цьому, узбецьке видання зазначає різні статуси перебування в межах ареалу.

А.6. ЧК Кемеровської області зображає на картах поширення риб – відрізки річок [30]. Разом з тим, аналізуючи таку схему (див. рис.) також можна виявити що вона носить не буквальний характер, адже не зрозуміло, чому відповідні види риб не відмічаються в притоках кожної з показаних річок.

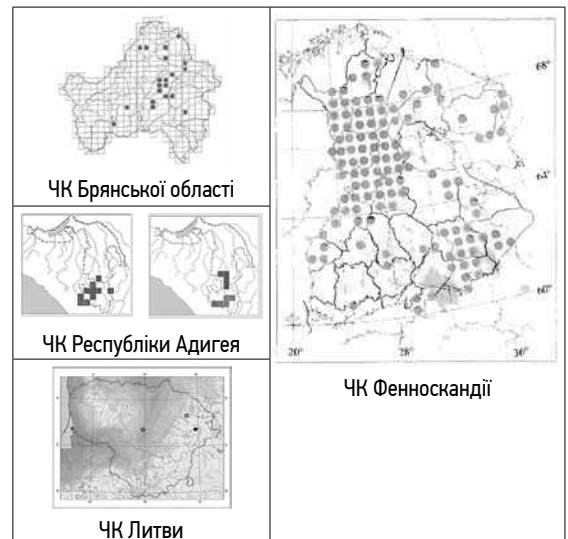
А.7. Лише ЧК Тюменської області зображає не місця знахідок, або ареали а приблизні зони поширення видів [52]. Це є прикладом найменш точної інформації на картах всіх досліджених ЧК.

А.8. Деякі видання ЧК не відображають на картах локалітети або ареали, а містять результат аналізу наявних даних. Такі видання розділяють регіон на умовні сітку квадратів (наприклад 10x10 км), відображаючи в кожному з утворених секторів інформацію, отриману під час моделювання. Тут варто зазначити, що моделювання можливе лише в разі наявності достатньої кількості даних про поширення (зустрічі) видів з географічними координатами.

А.8.1. ЧК Фенноскандії [5], ЧК Литви [6] та ЧК Республіки Крим [40] зображають найпростішу модель – наявність перевірених локалітетів в секторі одним кольором і непідтверджених після попереднього видання іншим. Крім того, більша кількість локалітетів, що потрапили у сектор зображається більш інтенсивним кольором позначки. Сітка квадратів також використана в ЧК Брянської області [21], ЧК Болгарії [3], але не передбачає градацію даних.

А.8.2. Оригінальним випадком є ЧК Республіки Адігея, карти в якій також зображають сітку, в якій одним кольором зазначені сектори, популяції виду в яких забезпечені охороною, а іншим – загрозові [39]. На скільки можна зрозуміти з анотації, мається на увазі розміщення популяцій в межах природоохоронних територій або поза ними. Жодна інша ЧК не враховує цей критерій на картах.

Такі підходи дозволяють уникнути нагромадження точок у місцях більш масового поширення видів, або більшій вивченості, що є візуально непрактичним. Також завдяки такому підходу виникає можливість частково згладити наслідки нерівномірності вивчення поширення видів по всій території держави, тобто не нагромаджуючи точки знахідок у більш вивчених частинах карти.

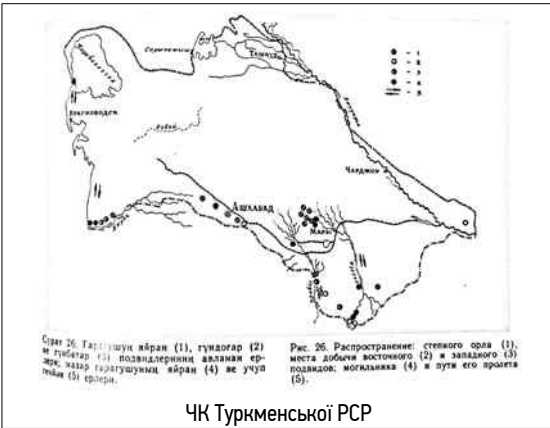

А.9. Крайністю є ЧК Оренбурзької [35], Новгородської [38] та Саратовської [8] областей, нариси в яких взагалі не включають картографічний матеріал.

Блок Б. Категоризація даних.

Для окремого взятого виду відомості про зустрічі можуть поділятися на різні категорії. В різних виданнях ЧК виділено від 1 до 8 [23, 37, 50] або навіть 10 [13] різних статусів перебування тварин та 4 статуси підтверженості для рослин (відомі за літературними точками, зібрані в рамках підготовки ЧК тощо) [24] що показано на картах різними позначками.

Наприклад ЧК Туркменської РСР зазначає шляхи міграції виду і різі статуси його перебування [51].

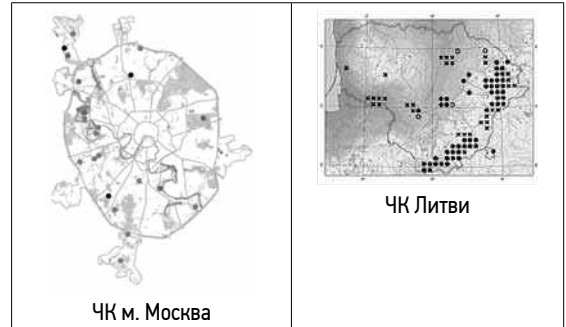
Блок В. Періодизація даних.

Періодизація даних – важлива складова ЧК, оскільки саме завдяки цьому можливим є продемонструвати прогрес як у вивченні стану популяції так і динаміку самих популяцій. Більшість ЧК не мають диференціації зображених на картах точок відповідно до будь-яких часових рамок і зрозуміти з анотації, чи дійсно зображені точки зображають лише підтвержені локалітети, лише виявлені за останній т.зв. «ревізійний» 10-річний період, чи насправді зображені довільно обрані авторами точки за весь період вивчення. Зупинимось на кількох випадках, які більш відповідально врахували обставину періодизації даних.

В.1. ЧК Литви на картах окремими позначками зображає точки за попередній «ревізійний» період і за період після останньої книги (10 років) [6].

В.2. ЧК м. Москва поділяє точки знахідок на більшу кількість груп: відомі у попередній ревізійний період, відомі до року видання попередньої книги, відомі раніше, але не підтвержені під час останнього ревізійного періоду, на виявлені у нинішній ревізійний період а також достовірно втрачені локалітети [26]. В нарисах також для кожного виду знахідки описані з датами або

діапазоном років, коли вид був зафіксований в локалітетах. ЧК Чуваської республіки [54] та ЧК Республіки Мордовія [41] подає на картах інформацію про знахідки протягом 4-х ревізійних періодів.

В.3. Деякі видання тяжіють до індивідуального підходу у підготовці карт. Наприклад, ЧК Чукотського Автономного Округу зображає у різних випадках локалітети постійного мешкання, обриси суцільних ареалів, міграційні зустрічі, дані опитувань, ймовірні знаходження, місця линьки, родові барлоги, знахідки бивнів нарвала а також викопні рештки [55]. Також індивідуальний підхід до легенди карти по кожному з видів мають ЧК Білорусі [86] та ЧК Камчаткі [28]. У зазначених виданнях для кожного з видів передбачена окрема легенда. Приклади оригінальних картосхем подані на ілюстраціях нижче.

Блок Г. Авторство даних

Низка видань ЧК містить словесні переліки зображених на карті локалітетів – у тексті нарису. Так, атлас рідкісних рослин Орловської області [10] та ЧК Алтайського краю [15] включають повні реєстри відомих місцезнаходжень. ЧК Буковини (3 видання) взагалі є якнайповнішим друкованим зведенням інформації (передусім всіх відомих публікацій та місць знахідок) щодо видів ЧКУ в межах Чернівецької області і також містить всі переліки знахідок із датами та авторами [73, 83] (аналогічно з неофіційним виданням «Рідкісні тварини Львівської області» [11]). При цьому на картах ЧК Буковини локалітети позначені номерами, у відповідності до реєстру знахідок у анотації.

Деякі видання мають обширні списки джерел в кожному нарисі [81], а деякі навіть повні бібліографічні посилання в кожному нарисі, а не відсилки на список у кінці книги.

Разом з тим, для більшості видань, досліджених нами, культура зазначення авторів даних карт дуже низька. Інакше кажучи, зазначення авторів даних карт є швидше винятком ніж правилом. Разом з тим, саме відомості, зображені на картах є тією частиною ЧК, завдяки якій книга оновлюється і стає актуальною після чергового «ревізійного» періоду.

Лише в ЧК Білгородської області окремим блоком авторів даних кожної карти [20].

Другим винятком є ЧК Курганської області, в якій зазначено, що на карта зображені лише дані авторів нарисів і збори наукових установ, що готували видання [32].

Що стосується ілюстрацій, розміщених в нарисах ЧК, то головними підходами, що використані розробниками досліджених нами «червоних книг» є зображення видів у формі малюнку або фотографії. Що є кращим – питання вкрай дискусійне. Адже з одного боку фото є більш достовірним, а з іншого – нерідко лише на малюнку можна показати необхідні діагностичні ознаки, що дозволять читачу самостійно відрізнити даний вид від інших. Хоча як фото так і малюнки у більшості ЧК є непоказовими і окрім загальновідомих видів, мало корисні для визначення видів. Щоб вирішити це питання, в ЧК України, а також в ЧК Астраханської області розміщені фото із збільшеними деталями, необхідними для визначення [19].

Обидва видання ЧК України [77, 78, 79, 80] та низка інших видань включають як фотографії так і малюнки видів. При цьому, в деяких випадках, на фотографіях зображені тварини у неволі, або колекційні екземпляри, а рослини – у формі фотографій гербарних зразків. Очевидно, що такий еkleктичний вигляд нарисів слід уніфікувати.

Оригінальним баченням є ЧК Республіки Білорусь, що зображає окрім фотографії виду на другому фото – його типовий біотоп [85]. ЧК Республіки Молдова має окремий розділ нарису «habitat» [90].

На жаль, деякі регіональні ЧК суб'єктів РФ, ЧК Болгарії – взагалі чорно-білі (ЧК Алтайського краю [14]), що сильно звужує можливості ідентифікувати види.

Авторство ілюстрацій зазначене далеко не у всіх виданнях. Оригінальними публікаціями є книжка «Рідкісні тварини Львівської області» [11], що має на кожній картинці копірайт джерела та ЧК Архангельської області, що включає посилання на інтернет-джерела ілюстрацій [19].

Варто наголосити на ще кількох важливих винятках, коли розробники «червоних» книг вдалися до оригінальних підходів у оформленні видових нарисів ЧК.

1. Мовне питання. Мовне питання у оформленні ЧК потенційно впирається в усвідомлення цільової аудиторії видання. Якщо вважати, що такі видання є просвітницькими і направлені на донесення інформації місцевому населенню, очевидним є що видання мають готуватись національними мовами. Водночас, ЧК є демонстрацією стану вивчення та охорони рідкісних видів адміністративної одиниці, а отже можуть бути не менш цікавими для фахівців з інших регіонів і держав. Проте більшість видань обмежуються державною мовою, або принаймні дублюють передмову англійською мовою.

Разом з тим, низка пострадянських держав підготували свої ЧК трьома мовами – національною, російською і англійською. Такими є ЧК Туркменістану [50] та ЧК Республіки Білорусь [86]. ЧК Республіки Молдова повністю дублює весь текст нарисів англійською [90]. ЧК Фенноскандії, що охоплює чотири мовні групи населенні зроблена, відповідно – чотирьом мовами [5]. ЧК Узбекикої СРСР повністю дублюється (в 2 колонки) національною і російською мовами [53].

2. Режим охорони виду. Більшість ЧК мають розділ «вжиті та рекомендовані заходи охорони», який зазвичай мало деталізований. Традиційно, починаючи від перших ЧК СРСР, цей розділ містить інформацію про найважливіші природоохоронні території (як правило – заповідники і національні парки), в яких вид охороняється. Традиційно, розділ «рекомендації до охорони містився в видових нарисах ЧК республік СРСР (Туркменська РСР, Узбекика РСР, Українська РСР, Киргизька РСР, Армянська РСР, Якутська АРСР тощо). Винятками серед сучасних ЧК, на які варто звернути увагу є ЧК м. Москви, яка у нарисах має крім розділу «прийняті міри охорони» детально розписаний розділ «необхідні заходи» включно із заходами для окремих ПЗФ або локалітетів [26]. Аналогічні розділи містяться і в низці інших ЧК суб'єктів РФ (Воронезька [25], Мурманська [33], Брянська [21], Омська [34], Тульська [49], Калінінградська [27] області, Чуваська Республіка [54], Республіка Татарстан [88], Республіка Адигея [39] тощо). Найбільш детально заходи охорони прописані в ЧК м. Москви та ЧК Тульської області.

3. Охоронний статус виду. Єдиним виданням, що приділяє цьому питанню особливу увагу, є ЧК Республіки Білорусь, що має у видових нарисах окремий розділ, який включає інформацію де ще, окрім Білорусі (в т.ч. в національних списках сусідніх країн та міжнародних охоронних переліках) міститься цей вид [85]. Поза окремими розділами, але у текстах нарисів, таку інформацію відображають також ЧК Архангельської області [18] та ЧК Республіки Адигея [39].

4. ЧК Казахстану містить оригінальний розділ «позиції до вивчення» [89] що включає інформацію для науковців про те, в яких регіонах держави слід зосередити дослідження з вивчення або пошуків кожного з видів.

У другому повідомленні буде подано пропозицію до структури нарисів і підходів до підготовки карт Четвертого видання ЧК України, підготовлений на основі нашого аналізу.

Висновки

Видання «червоних книг», що включають видові нарисів, є специфічною особливістю країн постсоціалістичної частини світу. Більшість інших країн включають до такого роду видань лише переліки видів, що знаходяться під охороною. Об'єктом нашого дослідження було виявлення найбільш раціональних підходів до оформлення друкованих видань ЧК.

Аналізуючи доступні видання ЧК адміністративних одиниць різного рівня, ми виявили, що окрім офіційних видань ЧК держав і областей, є і різноманітні інші типи публікацій, що містять інформацію про види з національних і регіональних охоронних списків. Відсутність єдиного підходу як до офіційних так і до неофіційних видань зумовлює їх надзвичайну різноманітність. Третє видання ЧК України (2009) є одним з видань, найбільш інформаційно ємких та оформлених зручно для читача. Разом з тим, доцільним є розглянути можливість змінити деякі підходи до оформлення видових нарисів, запозичивши важливі нововведення інших подібних видань.

Оскільки структура видових нарисів всіх досліджених нами видань в більшій чи меншій мірі корелює з нарисами зразка IUCN Red List, то найбільше різноманіття досліджених видань полягає у підходах до оформлення карт. Саме завдяки раціональному підходу до оформлення карт видових нарисів ЧК, книги стають актуальними, відображають ступінь вивченості та стан охорони кожного з видів. Серед різноманіття підходів (зображення точок, полігонів, моделювання) найбільш раціональним виявляється розділення території адміністративної одиниці на сітку квадратів і позначення квадратів різними позначками, згідно з обраними критеріями. На нашу думку, оптимальним є відображення на таких картах квадратів, в які наявність виду була під-

тверджена за останній «ревізійний» період і квадратів, в яких вид був відомий у попередній ревізійний період, але нових джерел інформації про його поширення за останні 10 років не відомо. Для видів, які перебувають на території України в різні сезони у різних статусах (наприклад гніздують в одному регіоні і зимують в іншому), доцільно розділяти позначки на окремі групи.

Зображення на картах фактично моделі (позначених різними кольорами квадратів), а не конкретних точок знахідок видів дозволяє уникнути багатьох складностей, пов'язаних із неповнотою даних і іншими факторами. Так, виділення квадрату стороною 20-50 км дозволяє:

- Уникнути нагромодження точок знахідок в місцях де авторами було ретельно за картографовано наявність видів, при цьому не видаляючи штучним чином розміщені поряд точки, що при візуалізації карти просто «налазили» б одна на одну. Наприклад у Третьому виданні ЧК України діаметр точок дозволяє зобразити лише знахідки розміщені одна від одної не ближче ніж 15 км.
 - Згладити нерівномірність вивчення території. Для жодного виду ЧК не проводились рівномірні дослідження на всій території країни (виняток становлять лише вузько локальні ендеміки). Тому велика кількість точок в одному місці і незначна в іншому можуть відображати не стільки рясність поширення виду, скільки ретельність фіксування дослідниками зустрічей з ним.
 - Уникнути дублювання відомостей з різних джерел. В ряді випадків, різні літературні джерела та особисті повідомлення авторів можуть стосуватись однієї популяції, поселення, гнізда. Проте щоразу шукаючи координати за словесним описом автора, упорядники ЧК неминуче зазначають близькі, але різні координати, штучно розмножуючи кількість точок на карті.
 - Зробити всі карти з єдиним підходом, дозволивши читачу ЧК візуально порівнювати стан поширення видів.
- Також, вважаємо раціональними оригінальні нововведення з деяких видань ЧК, зокрема дублювання вступної частини видання англійською мовою; введення в нарис розділу з вказівкою біотопів і оселищ, в яких поширений вид; зазначення авторства даних, використаних при підготовці карти.

Література

1. 50 рідкісних рослин Донеччини. Атлас-довідник / Перегрим М., Василюк О., Бронсков О., Бронскова О., Ширяєва Д., Спінова Ю., Коломицев Г., Марущак О., Осирко О., – К.: LAT & K., 2017. – 64 с.
2. 50 рідкісних рослин Луганщини. Атлас-довідник / Перегрим М., Василюк О., Ширяєва Д., Коломицев Г. – К.: «Веселка», 2014. 60 с.
3. Golemansky, V. et al. (Eds) 2015. Red Data Book of the Republic of Bulgaria. Volume 2. Animals. BAS & MoEW, Sofia.
4. Kotiranta, H., P. Uotilla, S. Sulkava & S.-L. Peltonen (eds). 1998. Red Data Book of East Fennoscandia. Ministry of the Environment, Finnish Environment Institute & Botanical Museum, Finnish Museum of Natural History. Helsinki. 351 pp.

5. Kotiranta, H., P. Uotilla, S. Sulkava & S.-L. Peltonen (eds). 1998. Red Data Book of East Fennoscandia. Ministry of the Environment, Finnish Environment Institute & Botanical Museum, Finnish Museum of Natural History. Helsinki. 351 pp.
6. Lietuvos raudonoji knyga / [V. Rapomavičius (vyr. red.) ir kt.] – Kaunas: „Lututis“, 2007. – 800 p.
7. South African Red Data Book – Fishes. P.H. Skelton. 1987. – 207 p.
8. Арестова С.В. Березуцкий М.А., Буланая М.В., Буланый Ю.И., Забалуев А.П., Иванова Л.Н., Лебедев В.А., Маевский В.В., Миловидова И.Б., Мичурин В.Г., Комирная О.Н., Костецкий О.В., Протоклитова Т.Б., Решетникова Т.Б., Стуков В.И., Тарасов А.О., Худякова Л.П., Черепанова Л.А. Красная книга Саратовской области. Растения, грибы, лишайники. Животные.. Саратов: Регион. Приволж. изд-во Детская книга, 1996. – 264 с.
9. Астрадамов В.И., Ворсобина Л.И. Редкие и исчезающие виды растений и животных Мордовии. – Саранск: Мордов. кн. Изд-во, 1988. – 104 с.
10. Атлас редких и охраняемых растений Орловской области: Монография / Л.Л. Киселева, О.М. Пригоряну, А.В. Щербаков, Н.И. Золотухин / Под ред. М.В. Казаковой. – Орел, Издатель Александр Владимирович Воробьев, 2012. – 468 с.
11. Башта А.-Т. В., Канарский Ю. В., Решетило О. С, Лесник В. В., Мартинов В. В., Мартинов О. В., Гураль Р. I., Сверлова Н. В., Гринчишин Т. Ю., Гірна А. Я. Рідкісні види тварин Львівської області. – Львів, 2006. – 220 с.
12. Закон України «Про Червону книгу України» // Відомості Верховної Ради України (ВВР), 2002, N 30, ст.201
13. Красная книга Алтайского края. Редкие и находящиеся под угрозой виды животных. – Барнаул: ОАО "ИИП "Алтай", 2006. – 211 с.
14. Красная книга Алтайского края. Редкие и находящиеся под угрозой виды растений. – Барнаул: ОАО «ИИП «Алтай», 2006. – 262 с.
15. Красная книга Алтайского края. Том 1. Редкие и находящиеся под угрозой исчезновения виды растений и грибов [Текст]. – Барнаул : Изд-во Алт. ун-та, 2016. – 292 с.
16. Красная книга Амурской области: Редкие и находящиеся под угрозой исчезновения виды животных, растений и грибов: официальное издание / Управление по охране, контролю и регулированию использования объектов животного мира и среды их обитания Амурской области, Благовещенский государственный педагогический университет. Благовещенск: Издательство БГПУ, 2009. 446 с.:
17. Красная книга Армянской ССР. Редкие и находящиеся под угрозой исчезновения виды животных. Сост.: Айрумян К.А. и др. – Ер.: Айстан, 1987. – 124 с.
18. Красная книга Архангельской области / Администрация Арханг. обл. [и др.; сост.: П.Н. Амосов, и др.; редкол.: ... А.П. Новоселов (отв. ред.) и др.]. – Архангельск: Ком. по экологии Арханг. обл., 2008. – 351 с.
19. Красная книга Астраханской области / авторы-составители: В. Н. Пилипенко, М. В. Лозовская, В. И. Закутнова, А. П. Лактионов, Ю. С. Чуйков, М. И. Пироговский, В. В. Федорович, Г. М. Русанов, Д. В. Бондарев, Н. Н. Гаврилов, Н. Д. Реуцкий, А. Т. Божанский, О. А. Кокин, В.Е. Афанасьев, А. В. Зимин, В. Ю. Андреев, О. В. Волобоева, Н. О. Мещерякова, Г. А. Лозовская, А. С. Бусалова, М. И. Фаизова. – Астрахань: Астраханский государственный университет, Издательский дом «Астраханский университет», 2014. – 413 с.
20. Красная книга Белгородской области. Редкие и исчезающие растения, грибы, лишайники и животные. Официальное издание / Общ. науч. ред. А.В. Присный. – Белгород, 2004. – 532.
21. Красная книга Брянской области / Ред. А. Д. Булохов, Н. Н. Панасенко, Ю. А. Семенищенков, Е. Ф. Ситникова. 2-е издание. – Брянск: РИО БГУ, 2016. – 432 с.
22. Красная книга Брянской области. Растения. Грибы. – Брянск: ЗАО «Издательство «Читай-город», 2004 г. – 272 с
23. Красная книга Волгоградской области. Книга в двух томах. 2-е изд., перераб. и доп. Т. 1. Животные / под ред. д.б.н., проф. В. П. Белика. Воронеж : ООО «Издат-Принт», 2017. 216 с.
24. Красная книга Волгоградской области. Книга в двух томах. 2-е изд., перераб. и доп. Т. 2. Растения и другие организмы / под ред. д.б.н., проф. О. Г. Барановой, д.б.н., проф. В. А. Сагалаева. Воронеж: ООО «Издат-Принт», 2017. – 268 с.
25. Красная книга Воронежской области : в 2т./Правительство Воронеж. обл. ; Упр. по экол. и природопользованию Воронеж. обл. ; Воронеж. гос. ун-т. ; [науч.ред. В. А. Агафонов]. – Воронеж : МОДЭК, 2011.
26. Красная книга города Москвы (издание второе, переработанное и дополненное) / Департамент природопользования и охраны окружающей среды города Москвы: Экологический фонд развития городской среды «Экогород». Отв. ред.: Б.Л.Самойлов, Г.В.Морозова. – М., изд-во. . . 2011. – 928 с.
27. Красная книга Калининградской области / колл.авт., под ред. В.П. Дедкова, Г.В.Гришанова. – Калининград: Изд-во РГУ им. КАНта, 2010. – 334 с.
28. Красная книга Камчатки. Том 1. Животные. – Петропавловск-Камчатский: Камч. печ. двор. Книжное издательство, 2006. – 272 с.
29. Красная книга Кемеровской области: Т. 1. Редкие и находящиеся под угрозой исчезновения виды растений и грибов, 2-е изд-е, перераб. и дополн. – Кемерово: «Азия принт», 2012. – 208 с.
30. Красная книга Кемеровской области: Т. 2. Редкие и находящиеся под угрозой исчезновения виды животных. 2-е изд-е, перераб. и дополн. – Кемерово: «Азия принт», 2012. – 192 с.
31. Красная книга Красноярского края: В 2 т. Т. 1. Редкие и находящиеся под угрозой исчезновения виды животных Гл. ред. А.П. Савченко (общая редакция), отв. редакторы разделов: А.А. Баранов (классы птицы, амфибии, рептилии); В.А. Заделенов (класс костные рыбы); Ю.Н. Литвинов (класс млекопитающие); О.В. Тарасова (класс насекомые); М.П. Тиунов (млекопитающие, рукокрылые); 3-е изд., перераб. и доп.; СФУ. – Красноярск, 2011. – 205 с
32. Красная книга Курганской области. Издание 2-е. – Курган: Изд-во Курганского гос.ун-та, 2012. – 448 с.
33. Красная книга Мурманской области / Правительство Мурман. обл., Упр. природ. ресурсов и охраны окружающей среды МПР России по Мурман. обл.; [Андреева В. Н. и др.; Худож.: А. М. Макаров]. – Мурманск: Кн. изд-во, 2003. – 400 с

34. Красная книга Омской области / Правительство Омской области, Омский государственный педагогический университет. Отв. ред. Г.Н. Сидоров, В.Н. Русаков. – Омск: Изд-во ОмГПУ, 2005. – 460 стр.
35. Красная книга Оренбургской области. – Оренбург: Оренбургское книжное издательство, 1998. – 176 с.
36. Красная книга Приазовского региона. Сосудистые растения. Под. ред. В.М. Остапка, В.П.Коломійчука. – К.: Альтерпрес, 2012. – 276 с.
37. Красная книга Приднестровья / М-во природных ресурсов и эколог. контроля Приднестр. Молд. Респ.; редкол.: О. А. Калякин (председатель), В. С. Рушук (гл. ред.), А. Д. Рушук [и др.]; сост.: И. Н. Жилкина, В. С. Тищенко, Т. Д. Шарапановская [и др.]. – Тирасполь: Б. и., 2009 (Бендер. ф-ка по производству техн. носителей информ.). – 376 с.
38. Красная книга растений Новгородской области. Справочное издание / Сост. Карпова О.С., Карпова Т. И. – МУК «Городские библиотеки» Великого Новгорода, 2004. – 56 с.
39. Красная книга Республики Адыгея: Редкие и находящиеся под угрозой исчезновения объекты животного и растительного мира: в 2 ч. – Издание второе / Управление по охране окружающей среды, природным ресурсам и чрезвычайным ситуациям РА; отв. ред. А.С. Замотайлов; научн. ред. части 2: А.С. Замотайлов, В.И. Щуров, М.И. Шаповалов, Р.А. Мнацеканов. – Майкоп: Качество, 2012
40. Красная книга Республики Крым. Животные / Отв. ред. д. б. н., проф. С. П. Иванов и к. б. н. А. В. Фатерыга. – Симферополь: ООО «ИТ «АРИАЛ», 2015. – 440 с.
41. Красная книга Республики Мордовия. В 2 т. Т. 1: Редкие виды растений, лишайников и грибов / Сост. Т.Б. Силаева. – Саранск: Мордов. кн. изд-во, 2003. – 288 с.
42. Красная книга Республики Хакасия: Редкие и находящиеся под угрозой исчезновения виды животных / гл. ред. А.П. Савченко (общая редакция), отв. редакторы разделов: А.А. Баранов (класс птицы); С.М. Чупров (класс костные рыбы, рептилии, амфибии); Ю.Н. Литвинов (класс млекопитающие); Ю.Н. Баранчиков (класс насекомые); Г.А. Соколов (класс млекопитающие, рукокрылые); 2-е изд., перераб. и доп.; СФУ. – Красноярск-Абакан, 2014. – 354 с.
43. Красная книга севера Дальнего востока России'. – М.: ТОО «Пента», 1998. – 292 с.
44. Красная книга Смоленской области. Отв.ред. Н. Д. Круглов. – Смоленск: Смог.гос.пед. ин-т, 1997. – 294 с
45. Красная книга СССР. Редкие и находящиеся под угрозой исчезновения виды животных и растений. т.2 / Главная ред.коллегия А.М.Бородин, А.Г.Банников, В.Е.Соколов и др. – изд. 2-е, перераб и доп. – Лесн. прм-ть. 1984. 480 с.
46. Красная книга СССР. Редкие и находящиеся под угрозой исчезновения виды животных и растений. Москва, 1978.
47. Красная книга СССР. Редкие и находящиеся под угрозой исчезновения виды животных и растений. Том.2 / Главная ред.коллегия А.М.Бородин, А.Г.Банников, В.Е.Соколов и др. – изд. 2-е, перераб. и доп. – Лесн. прм-ть. 1984. 480 с.
48. Красная книга СССР: Редкие и находящиеся под угрозой исчезновения виды животных и растений. Том 1 / Главная ред. коллегия: А. М. Бородин, А. Г. Банников, В. Е. Соколов и др. – 2-е изд. – М.: Лесная промышленность, 1984. – 392 с.
49. Красная книга Тульской области: растения, грибы: официальное издание/ Администрация Тульской области; Департамент Тульской области по экологии и и природным ресурсам; под ред. А. В. Щербаклова. – Тула: Гриф и К, 2010. – 393 с
50. Красная книга Туркменистана Том 2: Беспозвоночные и позвоночные животные. Изд. 3-е, переработанное и дополненное. – Ашхабад: Ылым, 2011. – 384 с.
51. Красная книга Туркменской ССР. Издательство «Ашхабад», 1985 год. 410 с
52. Красная книга Тюменской области. Животные, растения, грибы. / В.Н. Большанков, В.Д. Богданов, А.Г. Васильев и др. Екатеринбург: Издательство Уральского университета. – 2004. – 496 с.
53. Красная книга Узбекской ССР: Редкие и находящиеся под угрозой исчезновения виды животных и растений: в 2 т.. – Ташкент: Фан, 1984. – Т. 1: Животные. – 172 с.
54. КРАСНАЯ КНИГА ЧУВАШСКОЙ РЕСПУБЛИКИ. ТОМ 1. ЧАСТЬ 2. РЕДКИЕ И ИСЧЕЗАЮЩИЕ ВИДЫ ЖИВОТНЫХ / Гл. редактор Исаев И.В. Автор-составитель и зам. гл. редактора Дмитриев А.В. Чебоксары: ГУП «ИПК «Чувашия», 2010. 372 с.
55. Красная книга Чукотского автономного округа. Том 1. Животные / Департамент промышленной и сельскохозяйственной политики Чукотского автономного округа, Институт биологических проблем Севера ДВО РАН.Издательский дом «Дикий Север» 2008. – 240 с.
56. Красная Книга Якутской АССР.Редкие и находящиеся под угрозой исчезновения виды животных. Ревин Ю.В., Лабутин Ю.В., Перфильев В.И. и др. – Новосибирск: Наука, 1987.
57. Красная книга Ямало-Ненецкого автономного округа: животные, растения, грибы / Отв. ред. С.Н. Эктова, Д.О. Замятин. – Екатеринбург: Издательство «Баско», 2010. – 308 с.
58. Красная книга. Дикорастущие виды флоры СССР, нуждающиеся в охране. Под ред. А.Л. Тахтаджина, 1975. Изд. «Наука», Ленингр.отд., Л. – 204 с.
59. Никитский Н.Б., Свиридов А.В. Насекомые Красной книги СССР. – Москва: Педагогика, 1987. – С. 9. – 176 с.
60. Павлов Д.С., Савваитова К.А., Соколов Л.И., Алексеев С.С. Редкие и исчезающие животные, рыбы / Ред. Академик В.Е.Соколов. М.: Высшая школа. 1994. 333 с
61. Пласина Т.И. Редкие, исчезающие растения Самарской области. Самара: Изд-во «Самарский университет», 1998. – 272 с.
62. По страницам Красной книги г. Краматорска (Животный мир). Справочник – путеводитель, г. Краматорск, 2010. – 104 с.
63. По страницам Красной книги. Животные: Энцикл. справ. /БелСЭ; Редкол.: И. П. Шамякин (гл. ред.) и др.– Мн.: БелСЭ, 1987.– 359 с.,
64. Рак А.С. Исчезающие и малоизученные птицы СССР. Серия: Труды Окского государственного заповедника. Выпуск XIII. Отв. редактор. – Рязань Рязанская областная типография 1976г. 224 с
65. Рева М. Л. Страницы Красной книги.– Донецк: Донбас, 1982.–112 с, 8 л. ил.– (Бережь природу – бережь жизнь).
66. Редкие виды растений советского Дальнего Востока и их охрана / С.С. Харкевич, Н.Н. Качура, Изд-во «Наука», 1981. – 232 стор.

67. Редкие и исчезающие виды растений Белоруссии и Литвы. – М. Наука и техника, 1987. – 352 с.
68. Редкие и исчезающие животные. Земноводные и пресмыкающиеся Автор: И.С. Даревский, Н.Л. Орлов Издательство: Высшая школа Год издания: 1988 С
69. Редкие и исчезающие растения Украины: Справочник / В.И. Чопик. – Киев: Наук. думка, 1978. – 216 с.
70. Редкие растения и животные Крыма: РЗС Справ./Крюкова И. В. и др.; Худож. Жери-бор В. И., Костин Ю. В., Костин С. Ю.–Симферополь: Таврия, 1988.– 176 с
71. Рідкісні та зникаючі види рослин Львівщини / керівник проекту М.С.Хом'як. – Львів, Видавництво «Бона», 2011. – 124 с.
72. Сафонов М.А. Редкие виды грибов Оренбургской области: проблемы выявления, изучения и охраны / М. А. Сафонов. – Оренбург: Изд-во ОГПУ, 2003. – 100 с.
73. Скільський І. В., Хлус Л. М., Череватов В. Ф., Смірнов Н. А., Чередарик М. І., Худий О. І., Мелешук Л. І. Червона книга Буковини. Тваринний світ. – Чернівці: ДрукАрт, 2007. – Т.2, ч. 1. – 260 с.
74. Соколов В.Е. Редкие и исчезающие животные. Млекопитающие: Справ. пособие. – М. Высш.шк., 1986. – 519 с.
75. Червона книга Дніпропетровської області (тваринний світ) / Під ред О.Є Пахомова. – Дніпропетровськ: ТОВ «Новий друк», 2011 – 488 с.
76. Червона книга Донецької області: рослинний світ / Під заг.ред. В.М. Остапка. – Донецьк: Вид-во «Новая печать», 2010. – 432 с.
77. Червона книга України. Рослинний світ / Редкол.: Ю.Р.Шеляг-Сосонко (відп. ред.) та ін. – К. : Українська енциклопедія, 1996. – 680 с.
78. Червона книга України. Рослинний світ/ за ред. Я. П. Дідуха – К.: Глобалконсалтинг, 2009. – 900 с.
79. Червона книга України. Тваринний світ / Редкол.: М. М. Щербак (відп. ред.) та ін. – К.: Українська енциклопедія, 1994. – 464 с.
80. Червона книга України. Тваринний світ/ за ред. І.А. Акімова – К.: Глобалконсалтинг, 2009. – 600 с.
81. Червона книга Українських Карпат. Тваринний світ / заг. редакція – О.Ю Мателешко, Л.А. Потіш. – Ужгород : Карпати, 2011. – 336 с.
82. Червона книга Харківської області. Тваринний світ / За ред. Г. О. Шандикова, Т. А. Атемасової. Гол. ред. В. А. Токарський – Харків: ХНУ імені В. Н. Каразіна, 2013. – 472 с.
83. Чередарик М.І., Хлус Л.М., Скільський І.В. Рідкісні тварини Буковини та проблеми їх охорони: сторінками Червоної книги України. – Чернівці: Золоті литаври, 2001. – 176с
84. Шапаренко О. Ю., Шапаренко С. О. Червона книга України. Вони чекають на нашу допомогу Торсінг плюс 2009 р. 320 ст.
85. Красная книга Республики Беларусь: Редкие и находящиеся под угрозой исчезновения виды дикорастущих растений / Л. И. Хоружик (предс.), Л. М. Суценья, В. И. Парфенов и др. (Гл. редколлегия). – Мн.: БелЭн, 2005. – 456 с.
86. Красная книга Республики Беларусь: редкие и находящиеся под угрозой исчезновения виды дикорастущих растений / гл. редкол. : И.М. Качановский (предс.). М.Е. Никифоров, В.И. Парфенов [и др.]. – Мн.: «Беларуская Энцыклапедыя» ім. Петруся Броўкі, 2015. – 448 с.
87. Камелин Р.В. и др (сост) Красная книга Российской Федерации (растения и грибы) / Гл. редколл.: Ю. П. Трутнев и др.; Сост. Р. В. Камелин и др. – М.: Товарищество научных изданий КМК, 2008. 855с.
88. Красная книга Республики Татарстан : животные, растения, грибы = Татарстан Республикасы Кызыл китабы : хайваннар, үсемлекләр, гәмбәләр / гл. ред. А. А. Назиров. – Изд. 3-е. – Казань : Идел-Пресс, 2016. – 760 с.
89. Красная книга Казахстана. Том.1. Животные. Часть 2. Беспозвоночные. Под. реакцией д.б.н. И.Д. Митяева. Изд. 3-е.: Алмата:Онер, 2006. – 232 с.
90. Cartea Roşie a Republicii Moldova (Ed. a 2-a), 2002 Academia de Ştiinţe a Moldovei, Ed. Ştiinţa, Chişinău, 288 p.

ОБГРУНТУВАННЯ ВКЛЮЧЕННЯ НИЗКИ НОВИХ ВИДІВ ДО ЧЕРВОНОЇ КНИГИ УКРАЇНИ

У статті наведено аргументацію необхідності включення низки нових видів до «Червоної книги України» третього видання.

1. **Зелена берестянка** (*Hippolais icterina*): в цілому в Україні – нечисленний вид на межі ареалу. Обстеження 80 % біотопів виду в Тетерівському лісгоспі Київської області виявило лише 7 зайнятих ділянок. На Харківщині вид також рідкісний: при щорічних обстеженнях більше 50 % гніздових біотопів максимальна кількість зайнятих ділянок (включно із одинокими співочими самцями – без пари) становила 22. У Донецькій області виявлено ділянки поблизу Святогірської лаври, а також у заплаві Сіверського Дінця біля с.м.т. Дробишеве, с. Маяк та с. Щурове (червень 2008).

2. **Берестянка бліда** (*H. pallida*): поширена у дельті Дунаю, в межах України – нечисленний вид на північній межі ареалу.

3. **Вівчарик зелений** (*Phylloscopus trochiloides*): рідкісний вид, в межах України перебуває на південно-східній межі ареалу, зустрічається в Харківській та Сумській областях; гніздування в межах України нерегулярне, на міграціях трапляється переважно в долині Сіверського Дінця.

4. **Кропив'янка садова** (*Sylvia borin*): нечисленний вид, місцями рідкісний. В Харківській області в межах НПП «Гомільшанські ліси» та на прилеглий території (загальна площа бл. 20 000 га) відмічено не більше 12 ділянок виду, а при обстеженні бл. 70 % потенційних оптимальних біотопів (переважно – узлісся вільхових лісів та вологі і заболочені черемхові зарості) відмічено 24 ділянки. За 20 років чисельність на деяких облікових площах скоротилась на 50–70 %. На Київському Поліссі – нечисленний вид, відмічена менше ніж на 1/3 площі оптимальних біотопів (вільшняки та черемхові зарості, заболочені та вологі березові гаї, осиково-вільхово-грабові деревостани). В долині Кальміусу – рідкісний вид заплавної деревни та чагарникових заростей: на 10-км. маршруті відмічено лише 1 ділянку.

5. **Кобилочка річкова** (*Locustella fluviatilis*): в Україні – вид на південній межі ареалу, нечисленний, поширений фрагментарно. В межах Харківської області при обстеженні 30 % потенційних біотопів у 2014 та 2015 рр. виявлено лише 5 ділянок (переважно поодинокі самці). На Київському Поліссі у оптимальних біотопах чисель-

ність становить не більше 3 ділянок на 100 га, але такі біотопи займають не більше 1/5 від усіх потенційних біотопів виду в даному регіоні.

6. **Щеврик польовий** (*Anthus campestris*): рідкісний вид, високої чисельності досягає лише на крейдяних та мергелевих відслоненнях біля м. Ізюм та у Дворічанському районі (Харківська область): між співочими самцями відстань становить 300 – 500 м. На степових ділянках долини р. Кальміус (Донецька область) – рідкісний: на 10 км маршруту (ширина смуги обліку становить 150 м) у 2009 та 2011 рр. відмічено лише 3 ділянки. У інших регіонах – поодинокі пари.

7. **Сорокопуд чорнолобий** (*Lanius minor*): чисельність у 1960 – 1970-х рр. в Україні була значною: щільність у лісостеповій та степовій зоні коливалась від 100 до 1000 пар на 100 кв. км (Е. Н. Панов, «Сорокопуть мировой фауны: экология, поведение, эволюция». / Москва. – 2008. – 650 стр. (без цветных вклеек)). Зараз область із такими показниками чисельності – головним чином Причорноморська низовина та степовий Крим – становлять не більше 25 % від колишнього ареалу виду із високими показниками щільності. На решті території поширення дифузне, частіше – поодинокі особини або невеликі поселення виду (2–5 пар), розділені десятками кілометрів незаселених біотопів. В Харківській області нами було обстежено 40 % від загальної площі гніздових біотопів (рідколісся, старі сади та лісосмуги посеред агроландшафтів, заплавної та степової рідколісся та рідини дерев на узліссях поблизу низько травних заплавної лук та степів), на цій території обліковано 96 пар. Загальна чисельність виду в Харківській області становить не більше 200 пар. Лише 1/3 обстежених ділянок заселена птахами відносно щільно (до 100 пар / 100 кв. км).

8. **Вівсянка садова** (*Emberiza hortulana*): широко поширений вид, подекуди чисельність відносно висока, але здебільшого – невеликі мікропопуляції (2 – 10 пар), розділені десятками кілометрів незаселених біотопів. В Харківській області (як і на більшій частині України) чисельність низька: обстежено 25% потенційних біотопів (переважно степові рідколісся та чагарники із окремими деревами), виявлено 37 (до 40) гніздових ділянок та ділянок поодиноких самців, загальна чисельність в межах Харківської області становить бл. 160 пар. В долині

р. Кальміус по степових біотопах – звичайний вид, на 20 000 га чисельність оцінена у 500 – 700 пар. Потребує охорони – як вид стенобіотний (рідколісся, чагарники у поєднанні із суходолами та степами), поширений нерівномірно, у більшості областей України – рідкісний.

9. **Кам'янка попеляста** (*Oenanthe isabellina*): широко поширений рідкісний, місцями – нечисленний вид степової та лучностепової фауни. В Харківській області обстежено бл. 30 % потенційних біотопів виду (стеги та старі перелоги), відмічено 24 ділянки, загальна чисельність у регіоні може становити 75 – 100 пар, що є невеликою чисельністю для такого дрібного виду птахів у регіоні із відносно добре збереженими степовими ландшафтами. В долині р. Кальміус – нечисленний, навіть – рідкісний вид: відмічено 5 пар на 10 км маршруту по потенційних гніздових біотопах (ширина смуги обліку 150 м), що значно менше чисельності кам'янки лисої (*Oe. pleschanka*) – 12 пар.

10. **Дрізд-омелюх** (*Turdus viscivorus*): нечисленний вид в межах лісостепової та лісової природних зон (також – окремі території степової зони – у долинах великих річок). Населяє переважно соснові, а також мішані ліси. Відносно висока чисельність лише подекуди на Поліссі. В Харківській області – рідкісний вид: відмічено 32 гніздові ділянки, при цьому суцільними обстеженнями охо-

плено бл. 60 % від загальної площі потенційних гніздових біотопів; чисельність виду в межах області може становити 50 – 55 пар, в середньому – 53 пари.

11. **Рідкісні види роду *Protaetia* (*Potosia*)**: вивчення чисельності комах в Харківській області (перш за все – у Національному природному парку «Гомільшанські ліси» та лісопарку м. Харків) у 2007 – 2017 рр. дозволило виділити декілька рідкісних видів роду *Protaetia* (*Potosia*): *P. marmorata*, *P. cuprea*, *P. hungarica*, *P. aeruginosa*, *P. speciosa*. Серед зазначених видів лише останній вид – *P. speciosa* було занесено у попередні видання «Червоної книги України». В межах України він поширений переважно у гірських лісах Криму, є також поодинокі знахідки в Харківській області (НПП «Гомільшанські ліси»).

Обґрунтування доцільності занесення деяких видів роду *Protaetia* (*Potosia*) до нового видання «Червоної книги України».

12. **Очеретянка садова** (*Acrocephalus dumetorum*) – дуже рідкісний вид, зустрічається (поодинокі знахідки) на Харківщині та у Сумській області. Обстеження гніздових біотопів (більше 30 % від їх загальної площі) в Харківській області у 2010 – 2016 рр. виявило лише 3 ділянки, зайняті парами птахів.

Вид	Відносна чисельність (денна екскурсія), особини	Присутність на деревах із соком, що витікає, кількість зустрічей (дерева, на яких відмічено представників виду) із 10 дерев	Статус, чисельність	Природоохоронний статус
<i>Protaetia affinis</i>	4-5 – 10	4-5 – 8	звичайний	ЧС Донецької області
<i>Protaetia aeruginosa</i> *	1-2, до 4	Не більше 2	рідкісний	ЧС Донецької області
<i>Protaetia marmorata</i> *	Не більше 2	Не більше 2	Дуже рідкісний	немає
<i>Protaetia speciosa</i> **	Не більше 1 за 2 екскурсії	Виятково (1 на десятки дерев та днів спостережень)	Надзвичайно рідкісний	ЧКУ, 2009; ЧС Харківської області
<i>Protaetia lugubris</i>	4 – 5 (до 10)	4 – 8	звичайний	немає
<i>Protaetia cuprea</i> *	1 – 2	Виятково (1 на десятки дерев та днів спостережень)	Надзвичайно рідкісний	немає
<i>Cetonia aurata</i>	20 – 50, у період масового льоту – сотні	5 – 10	Звичайний / масовий	немає
<i>Lucanus cervus</i> **	10 – 20 (у період масового льоту – бл. 100)	7 – 10	Звичайний	IUCN – NT; ЧКУ, 2009; додаток 3 до Берн. К.
<i>Platycerus caprea</i> + <i>P. caraboides</i> *	1	1	Рідкісний / дуже рідкісний	ЧС Київської та ЧС Харківської областей
<i>Osmoderna eremita</i> + <i>O. barnabita</i> **	До 1 на 1-2 дні обстежень	Виятково (1 на десятки дерев та днів спостережень)	Дуже рідкісний	IUCN – NT; ЧКУ, 2009; кат. Е ЧС Європ. Союзу; додаток 2 до Берн. К.
<i>Gnorimus variabilis</i> *	2 – 3	До 2	Рідкісний	ЧС Харківської області
<i>Cerambyx cerdo</i> **	До 1 – на 2 дні обстежень	Виятково (1 на десятки дерев та днів спостережень)	Дуже рідкісний	IUCN – VU; ЧКУ, 2009; кат. Е ЧС Європ. Союзу; додаток 2 до Берн. К.

Примітка:

** – вид, занесений до «Червоної книги України» (2009);

* – вид, який ми пропонуємо занести до нового (четвертого) видання «Червоної книги України».

Обґрунтування необхідності внесення до нового видання ЧКУ такого виду, як сонцевик кропив'яний (*Aglais urticae*). Сучасний природоохоронний статус: вид занесений до Червоного списку Донецької області. В останні 10 років спостерігається майже тотальне зникнення цього виду по всій території України. Так, нами не відмічено жодного екземпляру під час спеціальних пошуків в НПП «Гомільшанські ліси» після 2013 року. Не відмічений вид і на території ДП «Тетерівське лісове господарство» та долині р. Тетерів в межах

Бородянського адмін. району (Київська область). Протягом 2012 – 2017 рр. не відмічений вид у НПП «Слобожанський», на території ІВА «Ізюмська лука», у долині Сіверського Дінця між м. Зміїв та с.м.т. Савинці, а також у басейні р. Мож (Харківська область). У 2007 році не спостерігали у долині р. Ворскла між місцем впадіння р. Мерла та м. Полтава, а у 2012 році – в долині р. Псел між с. Могриця та м. Суми і на узліссях/галявинах Могрицьких дібров. Вид зник, щонайменше, на 50 % ареалу в межах України.

Вид	X	Y	Дата (діапазон дат)	Додаткова інформація	Автор
<i>Locustella fluviatilis</i>	49,55244	36,34114	з 2007	нерегулярно в гніздовий сезон	Вітер С.Г.
<i>Locustella fluviatilis</i>	49,73141	36,61219	2014	нерегулярно в гніздовий сезон	Вітер С.Г.
<i>Locustella fluviatilis</i>	49,52173	36,55568	2013	нерегулярно в гніздовий сезон	Вітер С.Г.
<i>Locustella fluviatilis</i>	50,06818	36,23149	2014	нерегулярно в гніздовий сезон	Вітер С.Г.
<i>Locustella fluviatilis</i>	49.174696	37.092265	2014.05.14	нерегулярно в гніздовий сезон	Вітер С.Г.
<i>Acrocephalus dumetorum</i>	49.174696	37.092265	2014.05.14		Вітер С.Г.
<i>Acrocephalus dumetorum</i>	49.62502	36.33574	2009		Вітер С.Г.
<i>Acrocephalus dumetorum</i>	49.554895	36.321993	2011		Вітер С.Г.
<i>Sylvia borin</i>	50,05752	36,25004	2014		Вітер С.Г.
<i>Sylvia borin</i>	50,0956	36,51213	2013-2014		Вітер С.Г.
<i>Sylvia borin</i>	50,10733	36,50596	2013-2014		Вітер С.Г.
<i>Sylvia borin</i>	49,83347	36,85979	2005		Вітер С.Г.
<i>Sylvia borin</i>	49,61458	36,23406	07.06.2014		Вітер С.Г.
<i>Sylvia borin</i>	49,72174	36,57846	12.06.2014		Вітер С.Г.
<i>Sylvia borin</i>	49,47878	36,72099	2009		Вітер С.Г.
<i>Sylvia borin</i>	49,42192	36,92008	2010		Вітер С.Г.
<i>Sylvia borin</i>	49,18628	37,12056	2014		Вітер С.Г.
<i>Sylvia borin</i>	49,19237	37,05149	2006		Вітер С.Г.
<i>Sylvia borin</i>	49,66361	36,38017	2014		Вітер С.Г.
<i>Sylvia borin</i>	49,63214	36,34408	2014		Вітер С.Г.
<i>Sylvia borin</i>	49,5911	36,36709	2006-2013		Вітер С.Г.
<i>Sylvia borin</i>	49,55381	36,32501	2006-2013		Вітер С.Г.
<i>Sylvia borin</i>	49,55485	36,3492	2006-2013		Вітер С.Г.
<i>Sylvia borin</i>	49,56964	36,38689	2006-2013		Вітер С.Г.
<i>Turdus viscivorus</i>	50,25865511	36,87470378	2015 – 2017		Вітер С.Г.
<i>Turdus viscivorus</i>	50,05261302	35,21607781	2015 – 2017		Вітер С.Г.
<i>Turdus viscivorus</i>	50,10226147	35,33224708	2015 – 2017		Вітер С.Г.
<i>Turdus viscivorus</i>	49,61312374	36,22584637	серпень 2012		Вітер С.Г.
<i>Turdus viscivorus</i>	49,57954013	36,32712813	квітень 2012		Вітер С.Г.
<i>Turdus viscivorus</i>	49,77248174	36,12546378	2015 – 2017		Вітер С.Г.
<i>Turdus viscivorus</i>	49,7278731	36,24778767	2015 – 2017		Вітер С.Г.
<i>Turdus viscivorus</i>	49,77866579	36,62867125	2015 – 2017		Вітер С.Г.
<i>Turdus viscivorus</i>	49,57735009	36,39809157	2015 – 2017		Вітер С.Г.
<i>Turdus viscivorus</i>	49,67055452	36,40931549	2015 – 2017		Вітер С.Г.
<i>Turdus viscivorus</i>	49,59489795	36,40070584	2015 – 2017		Вітер С.Г.
<i>Turdus viscivorus</i>	49,48179018	36,72420988	2015 – 2017		Вітер С.Г.
<i>Turdus viscivorus</i>	49,40341961	37,02247611	2015 – 2017		Вітер С.Г.
<i>Turdus viscivorus</i>	49,62348367	36,36134523	2015 – 2017		Вітер С.Г.
<i>Turdus viscivorus</i>	49,67898079	36,46546325	2015 – 2017		Вітер С.Г.

Вид	X	Y	Дата (діапазон дат)	Додаткова інформація	Автор
Turdus viscivorus	49,17606569	37,26363515	2015 – 2017		Вітер С.Г.
Turdus viscivorus	49,26937212	36,97526933	2015 – 2017		Вітер С.Г.
Turdus viscivorus	49,17531878	37,23239512	2015 – 2017		Вітер С.Г.
Turdus viscivorus	49,21547072	37,03929159	2015 – 2017		Вітер С.Г.
Oenanthe isabellina	49,11989238	37,03936309	2011 – 2014		Вітер С.Г.
Oenanthe isabellina	49,24807774	37,01146795	2011 – 2014		Вітер С.Г.
Oenanthe isabellina	49,15642896	36,84905704	2011 – 2014		Вітер С.Г.
Oenanthe isabellina	49,33991017	37,20482543	2011 – 2014		Вітер С.Г.
Oenanthe isabellina	48,92475462	37,21416505	2011 – 2014		Вітер С.Г.
Oenanthe isabellina	48,96096217	37,1131161	2011 – 2014		Вітер С.Г.
Oenanthe isabellina	49,26813661	37,37178676	2011 – 2014		Вітер С.Г.
Oenanthe isabellina	49,21756205	37,1991739	2011 – 2014		Вітер С.Г.
Oenanthe isabellina	48,95388414	37,21068342	2011 – 2014		Вітер С.Г.
Oenanthe isabellina	49,01756283	37,34162661	2011 – 2014		Вітер С.Г.
Oenanthe isabellina	49,08873868	37,36116785	2011 – 2014		Вітер С.Г.
Oenanthe isabellina	49,11453483	37,31806114	2011 – 2014		Вітер С.Г.
Oenanthe isabellina	49,4880055	36,40348743	2011 – 2014		Вітер С.Г.
Oenanthe isabellina	49,51932828	36,38364679	2011 – 2014		Вітер С.Г.
Oenanthe isabellina	49,59829206	36,67391477	2011 – 2014		Вітер С.Г.
Oenanthe isabellina	49,84574481	36,8537092	2011 – 2014		Вітер С.Г.
Oenanthe isabellina	49,43758568	36,37649259	2011 – 2014		Вітер С.Г.
Oenanthe isabellina	49,64675777	36,23862122	2011 – 2014		Вітер С.Г.
Oenanthe isabellina	49,47416966	37,01652636	2011 – 2014		Вітер С.Г.
Oenanthe isabellina	49,58228458	36,19350278	2011 – 2014		Вітер С.Г.
Oenanthe isabellina	49,41860123	36,59893484	2011 – 2014		Вітер С.Г.
Oenanthe isabellina	49,40942821	36,66943479	2011 – 2014		Вітер С.Г.
Oenanthe isabellina	49,39678393	37,12418273	2011 – 2014		Вітер С.Г.
Oenanthe isabellina	50,11714022	36,18920556	2011 – 2014		Вітер С.Г.
Oenanthe isabellina	50,13146319	36,530706	2011 – 2014		Вітер С.Г.
Emberiza hortulana	49,74234448	36,75835469	15.09.2013	міграція	Вітер С.Г.
Emberiza hortulana	49,70335324	36,15887019	2010		Вітер С.Г.
Emberiza hortulana	50,10872182	36,4616396	2013-2014	4 ділянки	Вітер С.Г.
Emberiza hortulana	50,09760119	36,51292021	2013-2014	2 ділянки	Вітер С.Г.
Emberiza hortulana	50,10612544	36,19172076	2003		Вітер С.Г.
Emberiza hortulana	49,93965784	36,67625905	2014		Вітер С.Г.
Emberiza hortulana	50,10931412	36,49235319	2013-2014	5 ділянок	Вітер С.Г.
Emberiza hortulana	49,71687742	36,12861224	2010		Вітер С.Г.
Emberiza hortulana	49,54092281	36,39256794	2006-2009		Вітер С.Г.
Emberiza hortulana	49,48645995	36,44020271	2006-2009		Вітер С.Г.
Emberiza hortulana	49,45552135	36,40282814	2006-2009		Вітер С.Г.
Emberiza hortulana	49,48391504	36,369681	2006-2009		Вітер С.Г.
Emberiza hortulana	49,44379182	36,65907117	2006-2009		Вітер С.Г.
Emberiza hortulana	49,44590324	36,56744931	2006-2009		Вітер С.Г.
Emberiza hortulana	49,35971426	36,8495566	2009	2 ділянки	Вітер С.Г.
Emberiza hortulana	49,40549496	37,11215966	2009	1-2 ділянки	Вітер С.Г.
Emberiza hortulana	49,48411324	37,00797581	2009		Вітер С.Г.
Emberiza hortulana	49,53942847	37,07117086	2009		Вітер С.Г.
Emberiza hortulana	49,16791819	37,07799981	2008-2009		Вітер С.Г.
Emberiza hortulana	49,12904771	37,05542049	2008-2009		Вітер С.Г.
Emberiza hortulana	49,27455578	37,24974046	2008-2009		Вітер С.Г.

Вид	X	Y	Дата (діапазон дат)	Додаткова інформація	Автор
Emberiza hortulana	49,26857368	37,36147856	2008-2009		Вітер С.Г.
Emberiza hortulana	49,13356111	37,34669821	2008-2009		Вітер С.Г.
Emberiza hortulana	49,12130084	37,31868679	2008-2009		Вітер С.Г.
Emberiza hortulana	49,22234762	36,85254294	2004-2011		Вітер С.Г.
Emberiza hortulana	49,24598142	36,80963491	2004-2011		Вітер С.Г.
Emberiza hortulana	49,2697056	36,88414065	2004-2011		Вітер С.Г.
Emberiza hortulana	48,9718822	37,13567699	2008		Вітер С.Г.
Emberiza hortulana	48,90324954	37,15451917	2008		Вітер С.Г.
Emberiza hortulana	48,99270834	37,22538287	2008		Вітер С.Г.
Emberiza hortulana	49,0095777	37,11667666	2008		Вітер С.Г.
Emberiza hortulana	48,99061284	37,32085251	2008		Вітер С.Г.
Emberiza hortulana	49,00712714	37,27322423	2008		Вітер С.Г.
Hippolais icterina	49,40785409	37,11901738	2011		Вітер С.Г.
Hippolais icterina	49,38883043	37,13321951	2011		Вітер С.Г.
Hippolais icterina	49,22490197	37,05433837	2010		Вітер С.Г.
Hippolais icterina	49,17470639	37,14999984	2014		Вітер С.Г.
Hippolais icterina	49,92908833	36,73992714	21,05,2014		Вітер С.Г.
Hippolais icterina	49,74397419	36,56027239	10-13.06.2014		Вітер С.Г.
Hippolais icterina	49,66870185	36,39017219	16-18.06.2014		Вітер С.Г.
Hippolais icterina	49,67569896	36,45125606	16-18.06.2014		Вітер С.Г.
Hippolais icterina	49,69728973	36,45657905	16-18.06.2014		Вітер С.Г.
Hippolais icterina	49,62208816	36,34302336	2011		Вітер С.Г.
Hippolais icterina	49,61542453	36,39750202	2015		Вітер С.Г.
Hippolais icterina	49,54407835	36,36174011	2011,2014		Вітер С.Г.
Hippolais icterina	49,51736201	36,56871763	2013		Вітер С.Г.
Hippolais icterina	49,5819283	36,39942314	2015		Вітер С.Г.
Hippolais icterina	49,55868041	36,37284074	20115		Вітер С.Г.
Hippolais icterina	49,57130315	36,45373	2011,2014		Вітер С.Г.
Hippolais icterina	50,06242801	36,26505694	2015		Вітер С.Г.
Hippolais icterina	50,12122724	36,50033904	22,05,2014		Вітер С.Г.
Hippolais icterina	49,84028555	36,85634295	2005		Вітер С.Г.
Vanellus vanellus	49,19955406	36,87528802	2003-2013		Вітер С.Г.
Vanellus vanellus	49,30150885	36,94601432	2003-2013		Вітер С.Г.
Vanellus vanellus	49,14482044	36,9294078	2003-2013		Вітер С.Г.
Vanellus vanellus	49,28059428	37,30255709	2003-2013		Вітер С.Г.
Vanellus vanellus	49,10556686	37,34684044	2003-2013		Вітер С.Г.
Vanellus vanellus	49,42559581	36,90962654	2016		Вітер С.Г.
Vanellus vanellus	49,3747042	37,14051974	2016		Вітер С.Г.
Vanellus vanellus	49,76916257	36,08056966	2016		Вітер С.Г.
Vanellus vanellus	49,75267199	36,14042362	2016		Вітер С.Г.
Vanellus vanellus	50,22538929	36,4667906	2012	Пара	Вітер С.Г.
Vanellus vanellus	50,09038987	36,48000755	2014	Пара	Вітер С.Г.
Vanellus vanellus	49,72355964	36,53236842	2014	3-4 пари	Вітер С.Г.
Vanellus vanellus	49,55499789	36,39148681	2011		Вітер С.Г.
Vanellus vanellus	49,64604819	36,35875428	2014		Вітер С.Г.
Vanellus vanellus	49,65478823	36,68612346	2014		Вітер С.Г.
Vanellus vanellus	49,55667244	36,75702235	2011		Вітер С.Г.
Vanellus vanellus	49,53696198	36,93444482	2009	2 ділянки	Вітер С.Г.
Vanellus vanellus	49,64156407	36,54533136	2016 1	Пара	Вітер С.Г.
Vanellus vanellus	49,8571852	36,50096066	2010 3	3 пари	Вітер С.Г.

Вид	X	Y	Дата (діапазон дат)	Додаткова інформація	Автор
Vanellus vanellus	49,89331612	36,2488994	2007-2017	15-20 пар	Вітер С.Г.
Vanellus vanellus	49,85942618	36,41938793	2012-2016		Вітер С.Г.
Lanius minor	49,74627174	36,69103864	2015 – 2017		Вітер С.Г.
Lanius minor	49,83292302	36,86016715	2015 – 2017		Вітер С.Г.
Lanius minor	49,7297881	36,64194203	2015 – 2017		Вітер С.Г.
Lanius minor	49,67486588	36,56473276	2015 – 2017		Вітер С.Г.
Lanius minor	49,68081241	37,13394731	2015 – 2017		Вітер С.Г.
Lanius minor	49,71547112	36,52114683	2015 – 2017		Вітер С.Г.
Lanius minor	49,6734996	37,32241248	2015 – 2017		Вітер С.Г.
Lanius minor	50,09510894	36,47775963	2016		Вітер С.Г.
Lanius minor	49,85357115	36,45422292	2015 – 2017		Вітер С.Г.
Lanius minor	49,60528514	36,72707664	2015 – 2017		Вітер С.Г.
Lanius minor	49,54853246	36,40502611	2015 – 2017		Вітер С.Г.
Lanius minor	49,59779099	36,19843615	2015 – 2017		Вітер С.Г.
Lanius minor	49,61223033	36,41396495	2015 – 2017		Вітер С.Г.
Lanius minor	49,56724085	36,73885958	2015 – 2017		Вітер С.Г.
Lanius minor	49,64078646	36,67183771	2015 – 2017		Вітер С.Г.
Lanius minor	50,07139883	36,53926135	2016		Вітер С.Г.
Lanius minor	50,07276237	36,59143661	2016		Вітер С.Г.
Lanius minor	49,59098306	36,74148927	2015 – 2017		Вітер С.Г.
Lanius minor	50,10924976	36,53725971	2016		Вітер С.Г.
Lanius minor	50,12884299	36,59691717	2016		Вітер С.Г.
Lanius minor	49,55549758	36,37536542	2015 – 2017		Вітер С.Г.
Lanius minor	49,51911954	36,56714904	2015 – 2017		Вітер С.Г.
Lanius minor	49,73809671	36,66231168	2015 – 2017		Вітер С.Г.
Lanius minor	49,59147828	36,71319399	2015 – 2017		Вітер С.Г.
Lanius minor	49,55825165	36,69687799	2015 – 2017		Вітер С.Г.
Lanius minor	49,60684965	36,69881849	2015 – 2017		Вітер С.Г.
Lanius minor	49,59632932	36,68174147	2015 – 2017		Вітер С.Г.
Lanius minor	49,61587329	36,6758517	2015 – 2017		Вітер С.Г.
Lanius minor	49,55436839	36,67009003	2015 – 2017		Вітер С.Г.
Lanius minor	49,57705633	36,67098648	2015 – 2017		Вітер С.Г.
Lanius minor	49,60219014	36,6536534	2015 – 2017		Вітер С.Г.
Lanius minor	49,6083838	36,60390915	2015 – 2017		Вітер С.Г.
Lanius minor	49,49889189	36,55145719	2015 – 2017		Вітер С.Г.
Lanius minor	49,4817871	36,38443402	2015 – 2017		Вітер С.Г.
Lanius minor	49,54398763	36,27015688	2015 – 2017		Вітер С.Г.
Lanius minor	49,6483764	36,21496747	2015 – 2017		Вітер С.Г.
Lanius minor	49,63999855	36,43997174	2015 – 2017		Вітер С.Г.
Lanius minor	49,88025976	36,40829498	2015 – 2017		Вітер С.Г.
Lanius minor	50,21651564	36,44339048	2016		Вітер С.Г.
Lanius minor	50,15486713	36,66192868	2016		Вітер С.Г.
Lanius minor	49,64354743	36,17321186	2015 – 2017		Вітер С.Г.
Lanius minor	49,64901721	36,25003276	2015 – 2017		Вітер С.Г.
Lanius minor	49,63804614	36,34478569	2015 – 2017		Вітер С.Г.
Lanius minor	49,6600131	36,3272967	2015 – 2017		Вітер С.Г.
Lanius minor	49,66934784	36,2690948	2015 – 2017		Вітер С.Г.
Lanius minor	49,42095561	36,71668419	2015 – 2017		Вітер С.Г.
Lanius minor	49,42052022	36,57855982	2015 – 2017		Вітер С.Г.
Lanius minor	49,38790386	36,87665187	2009 – 2013		Вітер С.Г.

Вид	X	Y	Дата (діапазон дат)	Додаткова інформація	Автор
Lanius minor	49,25334414	36,93491647	2009 – 2013		Вітер С.Г.
Lanius minor	49,10542095	36,94600398	2009 – 2013		Вітер С.Г.
Lanius minor	49,13879486	36,92168748	2009 – 2013		Вітер С.Г.
Lanius minor	49,39722129	36,75127848	2015 – 2017		Вітер С.Г.
Lanius minor	49,16732679	36,91886147	2009 – 2013		Вітер С.Г.
Lanius minor	49,38918378	37,05048534	2015 – 2017		Вітер С.Г.
Lanius minor	49,39360222	37,08741235	2015 – 2017		Вітер С.Г.
Lanius minor	49,29415572	36,93940904	2009 – 2013		Вітер С.Г.
Lanius minor	49,26303249	36,89033091	2009 – 2013		Вітер С.Г.
Lanius minor	49,23184506	36,94072382	2009 – 2013		Вітер С.Г.
Lanius minor	49,20619804	36,93277346	2009 – 2013		Вітер С.Г.
Lanius minor	49,18936305	37,06546085	2009 – 2013		Вітер С.Г.
Lanius minor	49,2752659	37,21395964	2009 – 2013		Вітер С.Г.
Lanius minor	49,32837046	37,18527555	2009 – 2013		Вітер С.Г.
Lanius minor	49,12969335	37,02589579	2009 – 2013		Вітер С.Г.
Lanius minor	49,14617688	36,94561593	2009 – 2013		Вітер С.Г.
Lanius minor	49,17273002	36,95955675	2009 – 2013		Вітер С.Г.
Lanius minor	49,16319005	37,02134423	2009 – 2013		Вітер С.Г.
Lanius minor	49,14278364	37,11643584	2009 – 2013		Вітер С.Г.
Lanius minor	49,36306406	37,19555752	2009 – 2013		Вітер С.Г.
Lanius minor	49,26836837	37,25459489	2009 – 2013		Вітер С.Г.
Lanius minor	49,27843643	37,38433347	2009 – 2013		Вітер С.Г.
Lanius minor	49,12763157	37,30116103	2009 – 2013		Вітер С.Г.
Lanius minor	49,12551474	37,35344832	2009 – 2013		Вітер С.Г.
Lanius minor	49,0843028	37,33544157	2009 – 2013		Вітер С.Г.
Lanius minor	49,09282881	37,40656444	2009 – 2013		Вітер С.Г.
Lanius minor	48,92197968	37,14523932	2009 – 2013		Вітер С.Г.
Lanius minor	48,97716257	37,12105442	2009 – 2013		Вітер С.Г.
Lanius minor	48,97528865	37,20965075	2009 – 2013		Вітер С.Г.
Lanius minor	49,10600501	37,47420376	2009 – 2013		Вітер С.Г.
Lanius minor	48,95406217	37,28491275	2009 – 2013		Вітер С.Г.
Lanius minor	49,45601465	36,46021858	2015 – 2017		Вітер С.Г.
Lanius minor	49,22644927	36,42104863	2015 – 2017		Вітер С.Г.
Lanius minor	49,26160105	36,35986494	2015 – 2017		Вітер С.Г.
Lanius minor	49,24268398	36,38759021	2015 – 2017		Вітер С.Г.
Lanius minor	50,05634115	36,15379799	2016		Вітер С.Г.
Lanius minor	50,15500324	36,11630382	2016		Вітер С.Г.
Lanius minor	50,08736697	36,17905896	2016		Вітер С.Г.
Lanius minor	50,10220113	36,19642465	2016		Вітер С.Г.
Lanius minor	50,14668985	36,15362729	2016		Вітер С.Г.
Lanius minor	50,14208712	36,13754042	2016		Вітер С.Г.
Lanius minor	50,10728302	36,22286159	2016		Вітер С.Г.
Lanius minor	50,16247533	36,14281712	2016		Вітер С.Г.
Lanius minor	50,1627484	36,16817975	2016		Вітер С.Г.
Lanius minor	50,09004121	35,0438844	2016		Вітер С.Г.
Lanius minor	50,11771976	35,05537463	2016		Вітер С.Г.
Lanius minor	50,02610642	35,08194413	2016		Вітер С.Г.
Lanius minor	50,15427982	35,09784507	2016		Вітер С.Г.
Lanius minor	50,14322235	35,16161927	2016		Вітер С.Г.
Lanius minor	50,13944376	35,21717944	2016		Вітер С.Г.

Вид	X	Y	Дата (діапазон дат)	Додаткова інформація	Автор
<i>Lanius minor</i>	50,15530247	35,31243427	2016		Вітер С.Г.
<i>Protaetia (Potosia) marmorata</i> *	50,09	36,32	червень-липень 2015		Вітер С.Г.
<i>Protaetia (Potosia) marmorata</i> *	50,09	36,77	червень-липень 2015		Вітер С.Г.
<i>Protaetia (Potosia) aeruginosa</i> *	49,79	35,82	2010 – 2017		Вітер С.Г.
<i>Protaetia (Potosia) aeruginosa</i> *	49,58	36,21	2010 – 2017		Вітер С.Г.
<i>Protaetia (Potosia) aeruginosa</i> *	49,57	36,17	2010 – 2017		Вітер С.Г.
<i>Protaetia (Potosia) aeruginosa</i> *	49,52	36,33	2010 – 2017		Вітер С.Г.
<i>Protaetia (Potosia) aeruginosa</i> *	49,72	36,19	2010 – 2017		Вітер С.Г.
<i>Protaetia (Potosia) aeruginosa</i> *	49,76	36,51	2010 – 2017		Вітер С.Г.
<i>Protaetia (Potosia) aeruginosa</i> *	49,76	36,56	2010 – 2017		Вітер С.Г.
<i>Protaetia (Potosia) aeruginosa</i> *	49,47	36,48	2010 – 2017		Вітер С.Г.
<i>Protaetia (Potosia) aeruginosa</i> *	49,51	36,46	2010 – 2017		Вітер С.Г.
<i>Protaetia (Potosia) aeruginosa</i> *	49,51	36,55	2010 – 2017		Вітер С.Г.
<i>Protaetia (Potosia) aeruginosa</i> *	49,92	36,73	2010 – 2017		Вітер С.Г.
<i>Protaetia (Potosia) aeruginosa</i> *	49,81	36,26	2010 – 2017		Вітер С.Г.
<i>Protaetia (Potosia) aeruginosa</i> *	49,48	36,69	2010 – 2017		Вітер С.Г.
<i>Protaetia (Potosia) aeruginosa</i> *	49,62	36,33	2010 – 2017		Вітер С.Г.
<i>Protaetia (Potosia) aeruginosa</i> *	49,93	36,85	2010 – 2017		Вітер С.Г.
<i>Protaetia (Potosia) aeruginosa</i> *	49,25	36,94	2010 – 2017		Вітер С.Г.
<i>Protaetia (Potosia) aeruginosa</i> *	49,18	37,04	2010 – 2017		Вітер С.Г.
<i>Protaetia (Potosia) aeruginosa</i> *	49,39	36,99	2010 – 2017		Вітер С.Г.
<i>Protaetia (Potosia) aeruginosa</i> *	49,10	37,48	2010 – 2017		Вітер С.Г.
<i>Protaetia (Potosia) aeruginosa</i> *	50,08	36,53	2010 – 2017		Вітер С.Г.
<i>Protaetia (Potosia) aeruginosa</i> *	50,05	36,06	2010 – 2017		Вітер С.Г.
<i>Protaetia (Potosia) aeruginosa</i> *	50,03	36,14	2010 – 2017		Вітер С.Г.
<i>Protaetia (Potosia) aeruginosa</i> *	50,04	36,22	2010 – 2017		Вітер С.Г.
<i>Protaetia (Potosia) aeruginosa</i> *	50,07	36,17	2010 – 2017		Вітер С.Г.
<i>Protaetia (Potosia) aeruginosa</i> *	50,17	36,38	2010 – 2017		Вітер С.Г.
<i>Protaetia (Potosia) aeruginosa</i> *	50,07	36,25	2010 – 2017		Вітер С.Г.
<i>Protaetia (Potosia) aeruginosa</i> *	50,10	35,17	2010 – 2017		Вітер С.Г.
<i>Protaetia (Potosia) hungarica</i> *	49,14	37,03	2012		Вітер С.Г.
<i>Protaetia (Potosia) hungarica</i> *	48,96	37,12	2012		Вітер С.Г.
<i>Protaetia (Potosia) hungarica</i> *	49,10	37,31	2012		Вітер С.Г.
<i>Protaetia (Potosia) hungarica</i> *	49,04	37,35	2012		Вітер С.Г.
<i>Protaetia (Potosia) hungarica</i> *	49,26	37,23	2012		Вітер С.Г.
<i>Protaetia (Potosia) hungarica</i> *	49,38	37,135	2012		Вітер С.Г.
<i>Protaetia (Potosia) hungarica</i> *	49,26	37,36	2012		Вітер С.Г.
<i>Protaetia (Potosia) fieberi</i> *	48,97	37,33	2014 – 2015		Вітер С.Г.
<i>Protaetia (Potosia) fieberi</i> *	49,02	37,39	2014 – 2015		Вітер С.Г.
<i>Protaetia (Potosia) cuprea</i> *	49,79	35,89	2012 – 2015		Вітер С.Г.
<i>Protaetia (Potosia) cuprea</i> *	49,58	36,36	2012 – 2015		Вітер С.Г.
<i>Protaetia (Potosia) cuprea</i> *	49,62	36,32	2012 – 2015		Вітер С.Г.
<i>Protaetia (Potosia) cuprea</i> *	50,05	36,75	2012 – 2015		Вітер С.Г.

* – координати узагальнені, оскільки вказівка точної інформації про локалітет може нашкодити виду.

Висловлюємо подяку Г. Коломицеву за надану допомогу з визначення географічних координат вказаних у статті локалітетів.

С. Снігірьов¹,
С. Силантьєв²

¹Одеський Національний університет ім. І. І. Мечникова,
Шампанський провулок 2, Одеса, Україна, 65058.

²University of Edinburgh,
49 Little France Crescent, Edinburgh, UK, EH16 4SB.

ПЕРША ЗНАХІДКА МОЛЮСКІВ *APORRHAI PESPELECANI* ТА *TURRITELLA COMMUNIS* В АКВАТОРІЇ ПІВНІЧНОГО ЗАХОДУ ЧОРНОГО МОРЯ: ПРОПОЗИЦІЯ ПРО ВНЕСЕННЯ ДО ЧЕРВОНОЇ КНИГИ УКРАЇНИ

Знахідка молюсків пеліканяча нога (*Aporrhais pespelecani* (L., 1758)) та турітела (*Turritella communis* Risso, 1826) була зроблена під час дослідження донного прилову при вилові креветок тяговою сіткою в березні 2013 року, на глибині 5-7 метрів, на щільному мулисто-піщаному ґрунті, приблизно 300 метрів мористіше Тузловської коси, в точках з координатами 45°46'1,62" N 30°3'58,84" E (*A. pespelecani*) та 45°41'57,13" N 29°57'5,77" E (*T. communis*). Мушлі передані в експозицію Зоологічного музею Одеського Національного університету, каталожні номери 360/3 (*A. pespelecani*) та 331/3 (*T. communis*).

Знахідка *A. pespelecani* та *T. communis* в північно-західній частині Чорного моря цілком відповідає гідрологічним та фауністичним тенденціям останніх десятиліть. А саме, поступовому підвищенню середньо-багаторічних температур і, що важливіше, солоності води, і зумовленій цим медитеранізації водних екосистем. Проникнення в Чорне море тварин та рослин середземноморського походження і утворення ними сталих популяцій є тенденцією, неодноразово підтвердженою польовими дослідженнями та аналітичними моделями. Отже, ми вважаємо, що виявлені види молюсків є не випадковими знахідками, а результатом глобальних фауністичних перетворень в Чорноморському басейні; з іншого боку, обидва види не тільки в територіальних водах України, а і в Чорному морі взагалі відомі лише по рідкісним поодиноким знахідкам. Таким чином, на нашу думку вони заслуговують на включення до Червоної Книги України. Окрім того, знахідка даних видів в акваторії Національного Природного парку «Тузловські лимани» підтверджує цінність цієї території як одиної природно-заповідного фонду.

Пеліканяча нога

Пеліканяча нога *Aporrhais pespelecani* (L., 1758) є широко розповсюдженим видом, ареал якого охоплює прибережні та мілководні акваторії від північного узбережжя Кольського півострова та Ісландії до південного

узбережжя Середземного моря та атлантичного узбережжя Марокко. В Чорному морі пеліканяча нога – дуже рідкісний вид. В територіальних водах України достовірно відомий по двох знахідках: на південному узбережжі Керченського півострова поблизу Керчі, та біля узбережжя Тузловської коси на північний схід від гирла Дунаю. Окрім того, в Чорному морі цього молюска знаходили поблизу Батумі та в прибосфорському районі. Головним фактором, що обмежує розповсюдження виду є солоність води.

Дорослого молюска легко відрізнити за характерною формою зовнішнього краю мушлі, який формує два-чотири виступи – «пальці», які разом нагадують перетинчасту лапу водного птаха. У молодих молюсків (до 6-7 завитків мушлі) край мушлі гладкий, без виражених виступів. Мушля звичайно білого, жовтого або кремового кольору, у дорослих особин складається з 8-10 завитків. Зовнішня поверхня з слабо вираженими продольними ребрами та з добре вираженими виступами по ребру завитків; внутрішня поверхня гладка, на виході мушлі глазурована. Розмір мушлі дорослого молюска – 4-5 сантиметрів в висоту, 3-4 сантиметри в ширину (від кінчика найдовшого виступу до протилежного краю останнього завитка). Тіло молюска має світле забарвлення: сіре або жовтувате, верхня поверхня голови та ділянки на верхній поверхні ноги з карміновим відтінком різної інтенсивності; у деяких особин нога може бути безбарвною. Голова дисковидна, візуально відокремлена від тіла; несе пару щупалець, біля основи яких розташовані очі. Рот T-подібний, розташований на нижній поверхні головного диску. Нога вузька, з паралельними краями та загостреною заднім кінцем.

Молюск мешкає на мулистих, мулисто-піщаних або піщаних ґрунтах до глибини 180 метрів. Звичайно частково або повністю закопується в ґрунт. По поверхні ґрунту пересувається, прикріплюючись ногою, за якою підтягується мушля. Даний вид є детритофагом, харчується переважно рослинними рештками. Пеліканяча нога – роздільностатевий вид; розмноження в різних частинах

ареалу припадає на різні періоди від січня до вересня. Яйця відкладаються по одному, два або три в клейких капсулах на ґрунт. Через приблизно два тижні з яєць виходять вільно плаваючі личинки (велігери), які проводять кілька місяців в планктоні, після чого осідають на дно і перетворюються на дорослих молюсків.

Література

1. Albayrak S. (2003) On the Mollusca fauna of the Black Sea near Istanbul. *Zoology in the Middle East* 30, 69–75.
2. Barnes, H., & Bagenal, T. B. (1952). The habits and habitat of *Aporrhais pes-pelicanus* (L.). *Journal of Molluscan Studies*, 29 (2-3), 101–105.
3. Gude G.K. (1981) *Aporrhaidae* Gray, 1850 *Aporrhais pespelecani* (Linnaeus, 1758), pelican's foot *Strombus pespelecani* Linnaeus, 1758 *Chenopus pespelecani* (Linnaeus, 1758) *Aporrhais quadrifidus* (da Costa, 1778). *Journal of Molluscan Studies* 47 (Supplement 9), 295–299.
4. Snigirov, S., Sizo, R., & Sylantyev, S. (2013). Lodgers or tramps? *Aporrhais pespelecani* and *Turritella communis* on the north-western Black Sea shelf. *Marine Biodiversity Records*, #6.
5. Шадрин, Н. В., & Латушкин, А. А. (2002). Массовые находки раковин *Aporrhais pespelecani* (Linné, 1758) в береговой полосе Крыма. *Экология моря* 62, 29.

Турітела

Турітела (*Turritella communis* Risso, 1826) зустрічається по східному узбережжю Північної Атлантики від Норвегії до Марокко, а також в Середземному морі; в Північному морі є рідкісним видом, в Балтійському та Азовському морях не зустрічається. В Чорному морі – вкрай рідкісний вид, відомий по двох знахідках: в прибосфорському районі, та в українських територіальних водах біля узбережжя Тузловської коси на північний схід від гирла Дунаю.

Мушля турітели – видовжений гострий конус, що складається у дорослих молюсків з 16–20 завитків. Поверхня мушлі вкрита гребінцями, які йдуть паралельно напрямку наростання завитків, таким чином формуючи спіральну структуру. Звичайно таких гребінців три: один йде посередині завитку, і по одному вище та нижче середини; але це не є сталою ознакою, і число гребінців може доходити до шести. Отвір мушлі невеликий, за формою приблизно квадратний із заокругленими кутами. Колір мушлі живого молюска варіює від жовто-коричневого до світло-жовтого, з бузковим відтінком біля отвору та основи конусу; при загибелі молюска пігменти швидко розкладаються, і мушля стає білою. Рзмір мушлі може досягати 55×16 мм, але в середньому не перевищує 30×10 мм.

Тіло молюска жовто-брунатного кольору, часто з великими темними та світлими плямами, з добре виокремленою головою. На голові пара коротких нитчастих

щупалець, біля основи яких розташовані очі. Рот розташований біля переднього кінця голови та прикритий складкою епітелію. Нога коротка, широка, з заокругленим заднім кінцем.

Турітела звичайно зустрічається на м'яких мулистих ґрунтах на глибинах від 15 до 150–200 метрів, але описані знахідки також на піску і на скельних масивах, та безпосередньо під лінією урізу води. Турітела часто формує багаточисельні колонії, які повільно синхронізовано пересуваються по морському дну. За типом харчування це фільтратор: молюск харчується, відфільтровуючи рясничним апаратом зябрів (ктенідіїв) з товщі води вільно плаваючі органічні рештки, які потім спрямовуються до ротової порожнини.

Турітела є роздільностатевим видом, самці та самки візуально не відрізняються одне від одного. Розмноження в різних частинах ареалу відбувається в квітня по липень, яйця рожевого кольору відкладаються в захисних капсулах по 6–20 штук. До капсули кріпиться «ніжка» довжиною приблизно 1 міліметр, яка протилежним кінцем приклеюється до субстрату. Одна самка відкладає до кількох сотень таких капсул. Звичайно молюски відкладають яйця великими порціями, то ж групи яйцевих капсул, зібрані разом, нагадують пучки повітряних кульок.

Вільноплаваючі личинки (велігери) виходять з яєць через 6–10 днів, і після короткого (кілька днів або тижнів) періоду існування в планктоні опускаються на ґрунт, де перетворюються на дорослу форму молюска.

Література

6. Demir M. (2003) Shells of Mollusca collected from the seas of Turkey. *Turkish Journal of Zoology* 27, 101–140.
7. Gude G.K. (1981) *Turritellidae* Woodward, 1851 *Turritella terebra communis* Risso, 1826, auger or screw shell *Turritella terebra* (Pennant, 1777), non Linnaeus, 1758 *Turritella tricarinata* (Brocchi, 1864) forma communis. *Journal of Molluscan Studies* 47 (Supplement 9), 286–289.
8. Snigirov, S., Sizo, R., & Sylantyev, S. (2013). Lodgers or tramps? *Aporrhais pespelecani* and *Turritella communis* on the north-western Black Sea shelf. *Marine Biodiversity Records*, #6.
9. Yonge, C. M. (1946). On the habits of *Turritella communis* Risso. *Journal of the Marine Biological Association of the U.K.*, 26, 377–80.

С. М. Снігирьов,
О. К. Чашин,
Б. С. Гулак

Одеський центр Південного науково-дослідного інституту
морського рибного господарства та океанографії
вул. Мечникова 132, м. Одеса, 65028, Україна,
E-mail: jugniro@meta.ua; snigirev@te.net.ua

ВИСНОВОК ЩОДО СУЧАСНОГО ОХОРОННОГО СТАТУСУ ТРАВ'ЯНОГО КРАБА *CARCINUS AESTUARII* NORDO 1847 ТА КСАНТО ПОРЕСА *XANTHO PORESSA* (OLIVI, 1792) У ПІВНІЧНО-ЗАХІДНІЙ ЧАСТИНІ ЧОРНОГО МОРЯ В МЕЖАХ КОРДОНІВ УКРАЇНИ

Майже всі види крабів Чорного моря мають охоронний статус. Краби досить часто потрапляють у знаряддя для лову риби, тому є можливість оцінювати та корегувати їх відносну чисельність на прибережних ділянках моря.

Збір матеріалів про зустрічальність крабів (трав'яний краб *Carcinus aestuarii* Nordo 1847 і ксанто пореса *Xantho poressa* (Olivi, 1792) здійснювали з уловів знарядь для лову риби та креветок, які використовувалися згідно з програмами науково-дослідних робіт Одеського центру ПівденНІРО в північно-західній частині Чорного моря. Знаряддя виставляли на контрольно-спостережних пунктах, які працюють постійно в прибережних зонах моря в Одеській, Миколаївській та Херсонській областях, на основі договорів інституту з рибодобувними підприємствами. Збір даних про зустрічальність крабів проводився протягом 2016–2017 рр. Бригади рибалок на цих пунктах робили перерви в науково-дослідному лові тільки у холодну пору року у зв'язку з льодоставом і штормами. Прилов крабів в основному відзначався у дрібновічкових зябрових ставних сітках з вічком 20–50 мм, які застосовувалися для вилову бичків, кефалі, глоси та деяких інших видів риб, а також при лові ятерами креветок (вічко 6,5 мм) і бичків (вічко 20–24 мм). В районі Одеси, коси Тендри та с. Лазурне, спостереження вели також в місцях сіткового лову калкана (вічко 180 мм). Кожен контрольно-спостережний пункт мав зону лову протяжністю вздовж берега 10–30 км. Ці зони науково-дослідного лову знаходилися в наступних координатах:

- с. Приморське – с. Лебедівка 45°60' П.Ш. 22°75' С.Д. – 45°82' П.Ш. 30°15' С.Д.
- м. Одеса (Бурлача балка – Аркадія) 46°32' П.Ш. 30°67' С.Д. – 46°44' П.Ш. 30°77' С.Д.
- м. Очаків (с. Рибаківка – Лагерна коса) 46°62' П.Ш. 31°39' С.Д. – 46°60' П.Ш. 31°47' С.Д.

- коса Тендра (к. Тендра – к. Кінбурнська) 46°32' П.Ш. 31°53' С.Д. – 46°45' П.Ш. 31°69' С.Д.
- с. Лазурне (оз Устричне – о. Джарилгач) 46°02' П.Ш. 33°08' С.Д. – 46°08' П.Ш. 32°44' С.Д.

Ятері виставлялися на глибинах до 2,0 м, дрібновічкової сітки на глибинах від 1,5 до 4,0 м, а сітки для лову калкана на глибинах 15,0–25,0 м.

У теплу пору року в Одеській затоці та в районі с. Лазурного (Херсонська область) на мілководдях (глибина до 5,0 м) також вели візуальні спостереження і облік чисельності з використанням легковололазного спорядження (комплект № 1, та № 2).

Краб трав'яний *Carcinus aestuarii* Nordo, 1847
Відповідно спостережень, даним літератури (Аносів 2016) та чисельним усним повідомленням чисельність цього виду зростає вже протягом не менш десяти років. В останні роки з'являється у великій кількості в березні, коли дорослі статевозрілі особини починають мігрувати в мілководну прибережну зону для розмноження. Спочатку відзначається на глибинах близько 20 метрів в кількості 20–40 штук на кожні 10 сіток при весняному промислі камбали, потім після прогріву води, підходить на глибини де застосовуються ятері. При тихій погоді улови в квітні-травні зростають до 200–250 особин в розрахунку на один ятір. У цих випадках кількість трав'яних крабів перевищує кількість риби або креветок що потрапляють в ті ж знаряддя. Чисельність самок при розмноженні декілька перевищує чисельність самців. Самки зазвичай першими в кінці травня залишають місця розмноження і до кінця травня повертаються на великі глибини. Влітку і восени на мілководдях присутні в основному самці, які продовжують потрапляти в знаряддя лову риби і креветок (табл. 1).

Таблиця 1. Середня кількість крабів що приловлюються в ятері та сітки при промислі риби та креветки в Чорному морі, шт. (за зрізку одного ятера, або перебірку десяти зябрових сіток).

Вид краба	Район лову, контрольні-спостережні пункти							
	с. Приморське – с. Лебедівка	м. Одеса	м. Очаків		Коса Тендра		о. Джарилгач – с. Лазурне	
	Ятері	Сітки	Сітки	Ятері	Сітки	Ятері	Сітки	Ятері
Краб трав'яний <i>Carcinus aestuarii</i> Nardo, 1847	2,5	17	7	3,0	25	20	15	12
Ксанто пореса <i>Xantho poressa</i> (Oliv, 1792)	0,3	34,7	15	2,0	20	4	10	1,1

Самці завжди крупніші за самок. Розміри їх карапакса досягають 8-9 см, що є типовим для цього виду крабів. Численна молодь, що з'являється після періоду розмноження, протягом літа також зустрічається на мілководдях. Це підтверджується візуальними спостереженнями. Зі зниженням температури води до 10 °С восени трав'яні краби відходять на великі глибини до 25-30 метрів, де вони краще укриті від впливу штормів. Дані останнього зведення за видами Decapoda (Аносов 2016), вказують на те що підвищений рівень чисельності трав'яного краба в Чорному морі відповідає промислового виду. Жодна з причорноморських країн, крім України, не розглядає цей вид як рідкісний та вимагаючий охорони вид.

Ксанто пореса *Xantho poressa* (Oliv, 1792) Зустрічається на таких же глибинах що і трав'яний краб, але переважно на ділянках з кам'янистим дном, особливо там де присутні поселення мідій та інших молюсків. В знаряддях лову відзначаються статевозрілі особини з розміром карапакса 4-6 см, що відповідає нормі для даного виду. Самці більші за розмірами ніж самки.

Література

1. Аносов С.Е. Характеристика фауны Decapoda Азово-Черноморского бассейна. Качественные и количественные изменения за последнее столетие: диссертация кандидата биологических наук: 03.02.10 / С.Е. Аносов / [Место защиты: «Всероссийский научно-исследовательский институт рыбного хозяйства и океанографии»]. – Москва, 2016. – 269 с.

Підходять на менші глибини в квітні-травні і живуть серед каменів та заростей водної рослинності де і відбувається розмноження. На відміну від трав'яного краба в ятерах які виставляються на малих глибинах, зустрічається в менших кількостях. Це пов'язано з тим що ятері як правило виставляються на ділянках де камені відсутні. Максимальні прилови в кількості декількох десятків примірників на 10 рибальських знарядь відзначаються в бичкових сітках на глибинах 2-5 метрів. Підводний облік чисельності *Xantho poressa* в Одеській затоці виявив постійну присутність його особин з щільністю 5-10 екз./м². В цілому як прилови в рибальські знаряддя (табл. 1) так і підводні спостереження нирців показують, що цей вид також досяг чисельності яка забезпечує стійку динаміку популяції на звичайному для цього виду рівні.

Враховуючи вищевказане є підстави виведення трав'яного краба *Carcinus aestuarii* Nordo 1847 та ксанто пореса *Xantho poressa* (Oliv, 1792) зі списків Червоної Книги України або змینی їх природоохоронного статусу до категорії Відновлені.

А. М. Хоменко,
С. Ю. Утевський

Харківський національний університет імені В.Н. Каразіна,
кафедра зоології та екології тварин
andrii.khomenko@karazin.ua, serge.utevsky@karazin.ua

РІДКІСНІ ВИДИ П'ЯВОК (HIRUDINIDA) УКРАЇНИ

З часу публікації останнього видання Червоної книги України було отримано багато нових даних про розповсюдження рідкісних видів п'явок. У цій роботі надається нова інформація про знахідки видів, що охороняються, а їхні назви приводяться у відповідність до сучасної номенклатури. Також нами надаються пропозиції щодо зміни природоохоронного статусу деяких видів п'явок та внесення нових видів до Червоної книги України.

РОДИНА ГЛОТКОВІ П'ЯВКИ, ERPOBDELLIDAE

Археобдела каспійська *Archaeobdella esmonti* Grimm, 1876

На цей момент цілеспрямовані пошуки археобдели каспійської в Україні не дали результатів, через що можна дійти висновку, що чисельність цього виду значно скоротилася. Таким чином, ми вважаємо за необхідне змінити природоохоронний статус археобдели

каспійської *Archaeobdella esmonti* Grimm, 1876 з «вразливий» на «зникаючий».

Глотківка віленська *Erpobdella vilnensis* (Liskiewicz, 1925)

Erpobdella vilnensis (Liskiewicz, 1925) є широко розповсюдженим видом у західній Палеарктиці (Nesemann, Neubert, 1999). На території України цей вид трапляється здебільшого в Карпатах та південно-західних областях України (Utevsky et al., 2012). Глотківка віленська живе в чистих проточних водоймах з кам'янистим дном (Utevsky et al., 2012). Чисельність *E. vilnensis* в Україні є низькою, а її оселища знаходяться під загрозою знищення або трансформації внаслідок повеней та побудови гідротехнічних споруд. Таким чином, цей вид потребує внесення до Червоної книги України з природоохоронним статусом «рідкісний». Нижче (табл. 1) надається інформація про розповсюдження глотківки віленської в Україні.

Таблиця 1. Знахідки глотківки віленської в Україні.

Вид	Місце знахідки	Координати		Дата знахідки	Додаткова інформація	Посилання/ Автори знахідки
		Широта	Довгота			
<i>E. vilnensis</i>	р. Струмок, Мигійський каньйон, Первомайський р-н., Миколаївська обл.	47.99270833	31.00267500	27.07.2009	11 екземплярів між с. Куріпчине і мостом через Південний Буг	Utevsky et al., 2012
<i>E. vilnensis</i>	р. Струмок, Мигійський каньйон, Первомайський р-н., Миколаївська обл.	47.99270833	31.00267500	07.2011	2 екземпляри між с. Куріпчине і мостом через Південний Буг	Utevsky et al., 2012
<i>E. vilnensis</i>	Джерело, що впадає у р. Південний Буг, Савранський р-н., Одеська обл.	48.13693056	30.23632778	08.09.2010	2 екземпляри між мостом на трасі Одеса-Київ і с. Вільшанка	Utevsky et al., 2012
<i>E. vilnensis</i>	Калюжі поблизу р. Терєблі, с. Колочава, Міжгірський р-н., Закарпатська обл.	48.41791111	23.68807222	13.07.2009	6 екземплярів, біологічна станція Ужгородського національного університету	Utevsky et al., 2012
<i>E. vilnensis</i>	Гірська річка поблизу оз. Синевир, Закарпатська обл.	48.61669722	23.68916111	16.07.2009	2 екземпляри	Utevsky et al., 2012
<i>E. vilnensis</i>	Джерело у верхів'ях Дністра.	Дані відсутні		29.04.2008	3 екземпляри	Utevsky et al., 2012
<i>E. vilnensis</i>	Струмок у верхів'ях Дністра.	Дані відсутні		30.04.2008	5 екземплярів	Utevsky et al., 2012
<i>E. vilnensis</i>	о. Чорне, Знамянський р-н., Кіровоградська обл.	48.77336111	32.54336111	11.04.2015	2 екземпляри	Ковальов, Утевський, 2015
<i>E. vilnensis</i>	р. Немія, м. Могилів-Подільський, Вінницька обл.	48.46555900	27.78203100	05.2015	7 екземплярів	М. Владимирська

Трохета потайна *Trocheta subviridis* Dutrochet, 1817

Trocheta subviridis Dutrochet, 1817, або трохета потайна, живе на території України лише на південному березі Криму (Прокопов, Утевський, 2005). Є. Лукін відносив трохет з Криму до виду *T. bykowskii* (Лукин, 1976). Однак кримські трохети суттєво відрізняються від *T. bykowskii* за своєю морфологією, тому інші дослідники визначали їх як *T. subviridis* (Прокопов, Утевський, 2005). Раніше до виду *T. subviridis* відносили трохет з дельти Дністра і Дунаю, які, за сучасними уявленнями, належать до окремого виду *T. danastrica* (Grosser, Epshtein, 2009). Кількість відомих популяцій *T. subviridis* у Криму є дуже невеликою (Прокопов, Утевський, 2005). Ці трохети живуть біля берегової лінії гірських річок, які можуть пересохнути або бути трансформованими людиною. Таким чином, через низьку чисельність та вразливість оселищ вид *T. subviridis* потребує особливо ретельної охорони та надання йому природоохоронного статусу «зникаючий».

Трохета дністровська *Trocheta danastrica* Stschegolew, 1938

Трохета дністровська була описана з дельти Дністра як особлива форма трохети потайної *Trocheta subviridis*

forma *danastrica* Stschegolew, 1938, але пізніше таксономічний статус цієї форми був переглянутий та підвищений до рангу виду *Trocheta danastrica* Stschegolew, 1938 з огляду на значні морфологічні відмінності (Grosser, Epshtein, 2009). На сьогодні цей вид охороняється Червоною книгою України під назвою трохета потайна або *Trocheta subviridis* Dutrochet, 1817 (Червона книга..., 2009), що не відповідає її сучасному систематичному положенню. Трохета дністровська досягає довжини 28 см (Grosser, Epshtein, 2009), через що є найбільшою п'явкою Європи. Цей вид живе на території України в дельтах Дністра та Дунаю (Червона книга..., 2009) і нещодавно був знайдений нами в дельті Дніпра (Таблиця 2). Крім України, цей вид був відмічений у Сербії (Grosser, Epshtein, 2009), Румунії, Угорщині, північній Греції та Туреччині (Nesemann, Neubert, 1999). Трохета дністровська страждає від вилову рибалками, які використовують її як наживку для ловлі риби (Grosser, Epshtein, 2009). Слід відзначити, що цей вид утримується та розмножується аматорами через свої великі розміри і цікаву поведінку. Таким чином, пропонується внести *T. danastrica* до наступного видання Червоної книги України з природоохоронним статусом «вразливий» окремо від *T. subviridis*.

Таблиця 2. Нові знахідки трохети дністровської в Україні.

Вид	Місце знахідки	Координати		Дата знахідки	Додаткова інформація	Посилання/ Автори знахідки
		Широта	Довгота			
<i>T. danastrica</i>	Дельта Дніпра, околиці с. Стара Збур'ївка, Голопристанський р-н., Херсонська обл.	46.46218861	32.35753861	06.2012	4 екземпляри	Ц. Фішер (Cene Fišer), С. Утевський
<i>T. danastrica</i>	Дельта Дніпра, околиці с. Стара Збур'ївка, Голопристанський р-н., Херсонська обл.	46.46218861	32.35753861	30.04.2017	3 екземпляри	С. Утевський, А. Хоменко, М. Сон
<i>T. danastrica</i>	Дельта Дніпра, о. Білогрудий, околиці м. Гола Пристань, Голопристанський р-н., Херсонська обл.	46.50000000	32.53200694	01.05.2017	1 екземпляр	М. Сон

Трохета струмкова *Trocheta cylindrica* Örley, 1886 (= *Trocheta bykowskii* (Gedroyc, 1913))

Трохета струмкова (в останньому виданні Червоної книги України – *Trocheta bykowskii* (Gedroyc, 1913)) була описана з околиць с. Бубнище Івано-Франківської області, і неодноразово відмічалася в Карпатах (Лукин, 1976). Повідомлення про присутність цього виду в Криму скоріш за все стосуються виду трохета потайна *T. sub-*

viridis. На цей час *T. bykowskii* вважається молодшим синонімом *Trocheta cylindrica* Örley, 1886 (Košel, 2004), через що необхідно скорегувати назву цього виду в наступному виданні Червоної книги України. У подальшому ми пропонуємо вживати українську назву «трохета струмкова», яка була вперше застосована для цього виду Є. Лукіним (Лукін, 1962). Нижче наводяться дані щодо нової знахідки *T. cylindrica* (Таблиця 3).

Таблиця 3. Нова знахідка трохети струмкової.

Вид	Місце знахідки	Координати		Дата знахідки	Додаткова інформація	Посилання/ Автори знахідки
		Широта	Довгота			
<i>T. cylindrica</i>	Джерело біля м. Сколе, Сколівський р-н., Львівська обл.	49.05011100	23.48125000	07.07.2014	НПП «Сколівські Бескиди», маршрут від м. Сколе до г. Парашка.	А. Хоменко

Псевдотрохета п'ятикільчата *Fadejewobdella quinqueannulata* (Lukin, 1929)

Нижче (табл. 4) наводяться нові дані про розповсюдження псевдотрохети п'ятикільчатої.

Таблиця 4. Нові знахідки псевдотрохети п'ятикільчатої.

Вид	Місце знахідки	Координати		Дата знахідки	Додаткова інформація	Посилання/ Автори знахідки
		Широта	Довгота			
<i>F. quinqueannulata</i>	Тимчасові водойми біля с-ща Слобожанське, Зміївський р-н, Харківська обл.	49.62516800	36.52988430	Кожен рік з 1998 року	Урочище «Горіла долина»	С. Утевський, А. Утевський, М. Владимирська, М. Шрестха, С. Сідоровський, Є. Кришталь
<i>F. quinqueannulata</i>	Серія водойм в околицях с-ща Васищево, Харківський р-н., Харківська обл.	49.82084650	36.30766860	Кожен рік з 2014 року		С. Утевський, А. Утевський, М. Владимирська, С. Сідоровський
<i>F. quinqueannulata</i>	Озеро в заплаві р. Оскіл, Дворічанський р-н., Харківська обл.	49.97507200	37.86575300	2014		А. Тупіков
<i>F. quinqueannulata</i>	Озеро в заплаві р. Сироватка в околицях с. Верхня Сироватка, Сумський р-н., Сумська обл.	50.84218050	34.94484900	2014		А. Утевський

РОДИНА МЕДИЧНІ П'ЯВКИ, HIRUDINIDAE

П'явка медична *Hirudo medicinalis* Linnaeus, 1758

Медична п'явка *Hirudo medicinalis* Linnaeus, 1758 живе в лісовій та лісостеповій зонах України. Повідомлення про її присутність у Одеській і Херсонській

областях є помилковими і скоріш за все стосуються виду п'явка аптечна *Hirudo verbana* Carena, 1820. Нижче (табл. 5) наводяться нові дані про розповсюдження п'явки медичної *H. medicinalis* на території України.

Таблиця 5. Нові знахідки п'явки медичної.

Вид	Місце знахідки	Координати		Дата знахідки	Додаткова інформація	Посилання/ Автори знахідки
		Широта	Довгота			
<i>H. medicinalis</i>	Тимчасові водойми біля с-ща Слобожанське, Зміївський р-н, Харківська обл.	49.62516800	36.52988430	Кожен рік з 1998 року	Урочище «Горіла долина»	С. Утевський, А. Утевський, М. Владимирська, М. Шрестха, С. Сідоровський.
<i>H. medicinalis</i>	с. Лиман, Зміївський р-н, Харківська обл.	49.60294800	36.43207900	Кожен рік з 1998 року	«Сухий Лиман»	С. Громаков, А. Громакова, М. Шрестха, С. Утевський, А. Утевський.
<i>H. medicinalis</i>	р. Берега, с. Дмитрівка, Барвінківський р-н, Харківська обл.	49.13972300	36.65765300	2013		С. Громаков, А. Громакова, М. Шрестха
<i>H. medicinalis</i>	р. Лопань, у межах м. Харків	50.03194500	36.18626000	2010	Алексіївський Лугопарк	М. Шрестха, М. Владимирська, С. Сідоровський
<i>H. medicinalis</i>	Серія водойм в околицях с-ща Васищево, Харківський р-н., Харківська обл.	49.82084650	36.30766860	Кожен рік з 2014 року		С. Утевський, С. Сідоровський

Вид	Місце знахідки	Координати		Дата знахідки	Додаткова інформація	Посилання/ Автори знахідки
		Широта	Довгота			
<i>H. medicinalis</i>	р. Харків, у межах м. Харків.	50.03358400	36.32000000	28.08.2017		А. Хоменко, С. Утевський
<i>H. medicinalis</i>	р. Мжа біля с. Артюхівка Зміївський р-н., Харківська обл.	49.70561800	36.26384900	08.2017		Є. Коптецова
<i>H. medicinalis</i>	Озеро в заплаві р. Оскіл, Дворічанський р-н, Харківська обл.	49.90944444	37.76166667	2014, 2016	НПП «Дворічанський»	А. Атемасов
<i>H. medicinalis</i>	р. Орель, с. Займанка, Зачепилівський р-н., Харківська обл.	49.14587100	35.21057700	01.05.2016		А. Атемасов

П'явка аптечна *Hirudo verbana Carena, 1820*

П'явка аптечна *Hirudo verbana Carena, 1820* живе в степовій і лісостеповій зонах. Останнім часом цей вид поширюється на північ і може витіснити спорідне-

ний вид, п'явку медичну *H. medicinalis*. Нижче (табл. 6) наводяться нові дані про розповсюдження п'явки аптечної *H. verbana* на території України.

Таблиця 6. Нові знахідки п'явки аптечної.

Вид	Місце знахідки	Координати		Дата знахідки	Додаткова інформація	Посилання/ Автори знахідки
		Широта	Довгота			
<i>H. verbana</i>	Тимчасові водойми біля с-ща Слобожанське, Зміївський р-н, Харківська обл.	49.62516800	36.52988430	Кожен рік з 1998 року		С. Утевський, А. Утевський, М. Владимирська, М. Шрестха, С. Сідоровський
<i>H. verbana</i>	р. Харків в межах м. Харків.	49.98451600	36.23796000	08.2016		С. Сідоровський
<i>H. verbana</i>	Джерело біля с-ща Покотилівка, Харківський р-н., Харківська обл.	49.90437900	36.15821800	08.2017	«Покотилівські джерела»	С. Сідоровський
<i>H. verbana</i>	р. Орель, с. Займанка, Зачепилівський р-н., Харківська обл.	49.14587100	35.21057700	01.05.2016		М. Банік

Література

1. Ковальов, В. В., Утевський, С. Ю. Перша знахідка глоткової п'явки *Erpobdella vilnensis* (Liskiewicz, 1925) (Hirudinida: Erpobdellidae) у Кіровоградській області: Матеріали наукової конференції «Стан і біорізноманіття екосистем Шацького національного природного парку». (10–13 вересня 2015 р., смт. Шацьк). – Львів: СПОЛОМ, 2015. – с. 42–43.
2. Лукин, Е. И. Фауна СССР: Пиявки: Пиявки пресных и солоноватых водоёмов. – Ленинград: Наука, 1976. – с. 450–463.
3. Лукин, Е. И. Фауна України: Том 30: П'явки. – Київ: Видавництво Академії наук Української РСР, 1962. – с. 180–187.
4. Прокопов, Г. А., Утевський, С. Ю. Пиявки (Hirudinina) Крима: Заповідники Крима: заповідное дело, биоразнообразие, экообразование: Материалы III научной конференции: Часть II. Зоология беспозвоночных. Зоология позвоночных. Экология. (22 апреля 2005 г., Симферополь). – Симферополь: КРА «Экология и мир», 2005. – с. 48–53.
5. Червона книга України: Тваринний світ. К.: Глобалконсалтинг, 2009. – с. 16–23.
6. Grosser, C., Epshtein, V. M. Zum Artstatus des Egels *Trocheta danastica* Stschegolew, 1938 (Annelida, Hirudinina: Erpobdellidae) // *Lauterbornia*. – 2009. – 67. – S. 77–91.
7. Košel, V. Taxonomical position of two species of *Trocheta* (Hirudinina) described from Central Europe // *Biologia*. – 2004. – 59. – p. 25–28.
8. Neseemann, H., Neubert, E. Annelida, Clitellata: Branchiobdellida, Acanthobdellea, Hirudinida. – Heidelberg: Spektrum Akademischer Verlag, 1999. – p. 112–113, 122–123.
9. Utevsky, S. Y., Son, M. O., Dyadichko, V. G., Kaygorodova, I. A. New information on the geographical distribution of *Erpobdella vilnensis* (Liskiewicz, 1925) (Hirudinida, Erpobdellidae) in Ukraine // *Lauterbornia*. – 2012. – 75. – p. 75–78.

О. М. Цвелих

Інститут зоології НАН України ім. І. І. Шмальгаузена

E-mail: TSV@izan.kiev.ua

ПРО НЕОБХІДНІСТЬ ВНЕСЕННЯ *LARUS MICHAHELLIS* J.F. NAUMANN, 1840 ДО ЧЕРВОНОЇ КНИГИ УКРАЇНИ

До недавнього часу вважалося, що в регіоні Чорного моря і у більшій частині Середземномор'я розповсюджений тільки один вид великих білоголових мартинів – *Larus cachinnans*, що входить до надвидового комплексу «мартин сріблястий». Масштабні генетичні дослідження великих білоголових мартинів з цього комплексу остаточно довели, що в Середземномор'ї та прилеглих районах Атлантичного узбережжя поширений *Larus michahellis* (Liebers et al., 2004), якого раніше розглядали як підвид попереднього виду. На Чорному морі *Larus michahellis* був виявлений лише у його південно-західній частині – переважно у південно-східній Болгарії, в той час як у північно-західному Причорномор'ї, а також у всьому північному Причорномор'ї та Приазов'ї широко розповсюджений

Larus cachinnans (Liebers et al., 2004; Liebers-Helbig et al., 2010).

Аналіз колекційних матеріалів і візуальні спостереження показали, що *Larus michahellis* є гніздовим птахом фауни України (Цвелих, 2016). Цей вид гніздиться на приморських скелястих берегах (кам'янисті кручі та прибережні кам'яні острівці; зареєстровані також випадки гніздування мартинів на дахах будинків приморських міст) південного узбережжя Кримського півострова від південно-західної частини Гераклеїського півострова на заході до г. Опук, що на півдні Керченського півострова, на сході. Поселення цих мартинів на приморських скелястих берегах існують також за межами південного узбережжя Криму – на крайньому заході півострова Тарханкут та на мисі Казантип (рис. 1).

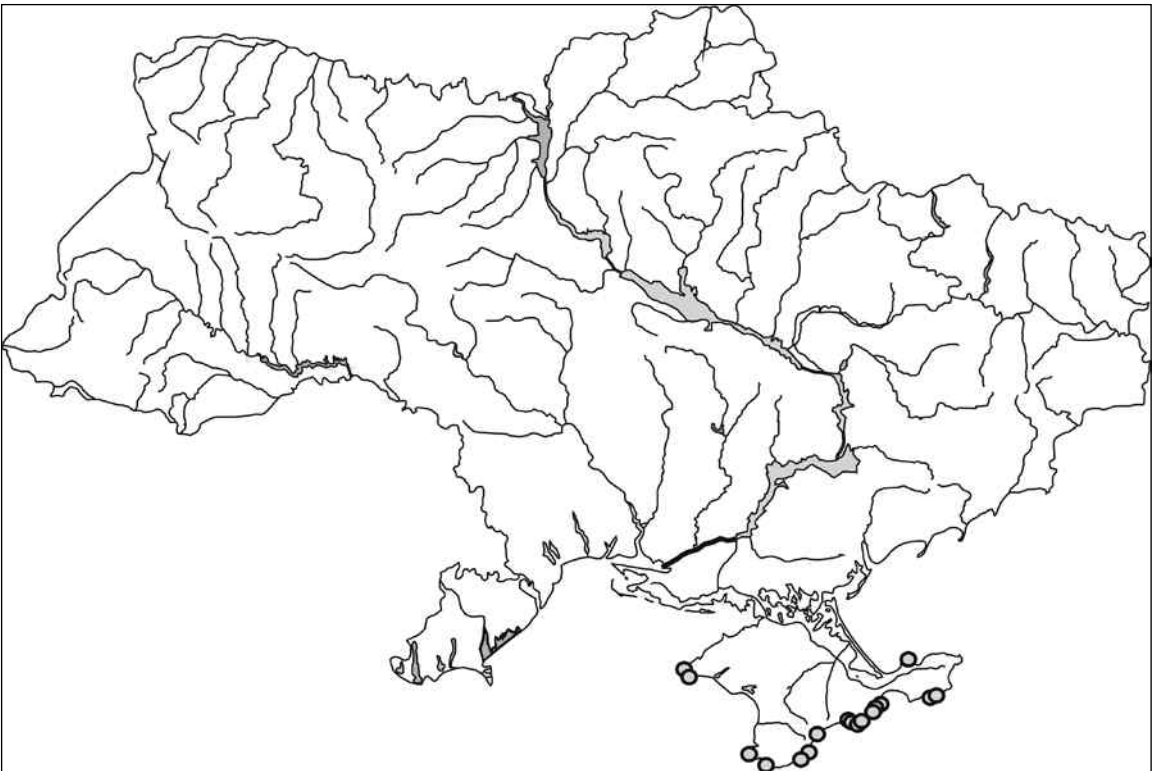

Рис. 1. Поширення *Larus michahellis* в Україні.

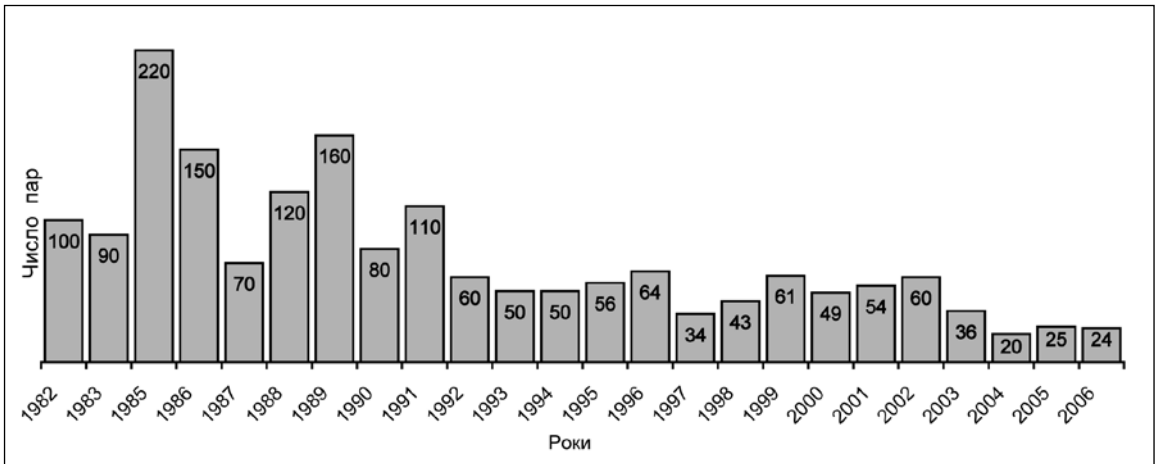

Рис. 2. Багаторічна динаміка гніздової чисельності мартинів у Карадазькому заповіднику (за: Бескаравайний, 2008).

На рівнинних островах біля північних берегів Кримського півострова масово гніздиться вид-двійник *Larus michahellis* – *Larus cachinnans* (Цвельх, 2016).

Очевидно, що *Larus michahellis* мешкає Кримському півострові здавна, а не з'явився тут нещодавно (наприклад, в результаті недавнього розселення з південного боку). Принаймні, на приморських скелях біля г. Опук, великі білоголові мартини гніздилися ще у 1943 р. (Frank, 1950), а екземпляри мартинів з фондів Зоологічного музею Київського національного університету з приморських районів Карадагу та Тарханкутського півострова, які були визначені нами як *Larus michahellis*, датуються відповідно липнем 1946 р. і травнем 1957 р.

Аналіз підрахунків кількості мартинів, що гніздяться на приморських скелях Кримського півострова (Кинда, 1993; Бескаравайний і др., 2006; Бескаравайний, 2008; Кучеренко, 2011, наші дані), дозволив оцінити чисельність української популяції *Larus michahellis*, – на початок 2000-х років вона становила близько 250 пар (Цвельх, 2016). Це свідчить, що чисельність гніздової популяції цього мартина в Україні надзвичайно низька. Наприклад, чисельність іншого рідкісного виду птахів, що має такий самий ареал в Україні і гніздиться практично у тих самих біотопах, що і *Larus michahellis*, занесеного до Червоної книги України, – баклана чубатого (*Phalacrocorax aristotelis*), у декілька разів більша – близько 850–900 пар (Бескаравайний, 2009). Існують також прямі свідчення, що за останні десятиліття чисельність *Larus michahellis* в Україні суттєво зменшилась. Так, за результатами моніторингу гніздової популяції мартинів Карадазького природного заповідника (Бескаравайний, 2008), за період 1982–2006 рр. їх чисельність зменшилась у декілька разів (рис. 2). За моїми даними, на берегових скелях Гераклейського півострова між м. Херсонес та м. Фіолент у травні 1994 р. гніздилося близько 100 пар мартинів, а у травні 2002 р. тут було за-

реєстровано тільки 32 пари. У Казантипському природно-му заповіднику чисельність мартинів, що гніздилися на берегових скелях мису Казантип, на початку 1990-х років становила 10–15 пар (Кинда, 1993), а на початку 2000-х, за нашими даними (Бескаравайний і др., 2006), знизилась до декількох пар. В Опуцькому природному заповіднику, чисельність мартинів на початку 1990-х років становила 25–30 пар (Кинда, 1993), а на початок 2000-х знизилась майже вдвічі – до 11–14 пар (Костин і др., 2006). Як і для *Phalacrocorax aristotelis* (Бескаравайний, 2009), причинами зменшення чисельності *Larus michahellis* в Україні можуть бути забруднення моря нафтопродуктами і фактор непокою в місцях гніздування, а також, на нашу думку, знищення самих місць гніздування, що дуже актуально для південного узбережжя Кримського півострова.

Я вважаю, що наведених даних досить, щоб розглянути питання про внесення *Larus michahellis* до наступного видання Червоної книги України.

Насамкінець, про українську назву для *Larus michahellis*. В науковій англомовній літературі, після розділення видів, за *Larus michahellis* закріпилася назва *Yellow-legged Gull*, тобто Мартин жовтоногий (*Larus cachinnans* була присвоєна інша англійська назва). Це повністю відповідає його морфологічним особливостям – на відміну від *Larus cachinnans*, у дорослих особин якого забарвлення ніг варіює, залежно від сезону, від сірувато-тілесного до жовтуватого і жовтого, у *Larus michahellis* ноги завжди мають яскравий жовтий колір (Gibbins et al., 2010). Тому за *Larus michahellis* слід зберегти українську назву – Мартин жовтоногий, що, як ми переконалися, відповідає сучасній міжнародній. А *Larus cachinnans* доведеться повернути його попередню українську назву (в сучасній інтерпретації) – Мартин-реготун, яка повністю відповідає науковій назві, даний цьому виду академіком П.С. Палласом (Pallas, 1811).

Література

1. *Бескаравайный М.М.* Птицы морских берегов Южного Крыма / Симферополь: Нижня Орианда, 2008. – 160 с.
2. *Бескаравайный М.М.* Баклан чубатий *Phalacrocorax aristotelis* (Linnaeus, 1761) // Червона книга України. Тваринний світ. – К.: Глобалконсалтинг, 2009. – с. 400.
3. *Бескаравайный М.М., Костин С.Ю., Цвельх А.Н.* Предварительные итоги инвентаризации орнитофауны мыса Казантип и Казантипского природного заповедника (Крым) // Заповідна справа в Україні. – 2006. – т. 12. – № 1. – С. 37-46.
4. *Кинда В.В.* Побережье Керченского полуострова // Инвентаризация и кадастровая характеристика водно-болотных угодий ю га Украины. – Мелитополь. – 1993. – Бюллетень № 1. – С. 68-71
5. *Костин С.Ю., Бескаравайный М.М., Кононов Н.В.* Аннотированный список орнитофауны Опукского природного заповедника // Труды Никитского ботанического сада. – 2006. – Т. 126. – С. 95-104.
6. *Кучеренко В.Н.* Птицы Западного Крыма (население, сезонность, охрана): дис. ... кандидата биол. наук. – К., 2011. – 230 с.
7. *Цвельх А.Н.* Распространение *Larus michahellis* J.F. Naumann и *Larus cachinnans* Pallas на Крымском полуострове // Бранта: Сборник научных трудов Азово-Черноморской орнитологической станции. – 2016. – Вып. 19. – С. 160-165.
8. *Gibbins Ch., Small B. J., Sweeney J.* Identification of Caspian Gull. Part 1: typical birds // British Birds. – 2010. – vol. 103, March. – P. 142-183.
9. *Frank F.* Die Vogel von Opuk (Schwarzmeer-Gebiet) // Bonner zool. Beitrage. – 1950. – 1 (2-4). – S. 144-214.
10. *Liebers D., de Knijff P., Helbig A.J.* The Herring Gull complex is not a ring species // Proc. R. Soc. Lond. – 2004. – B. – 271. – P. 893-901.
11. *Liebers-Helbig D, Sternkopf V, Helbig A.J., de Knijff P.* The Herring Gull Complex (*Larus argentatus* – *fuscus* – *cachinnans*) as a Model Group for Recent Holarctic Vertebrate Radiations // Evolution in Action. – M. Glaubrecht (ed.). – Berlin Heidelberg: Springer-Verlag, 2010. P. 351-371.
12. *Pallas P.* Zoographia Rosso-Asiatica, sistems omnium animalum in extenso Imperio Rossico et adjocentibus maribus observatorum recensionem, domicilia, mores et descriptiones, anatomem atoque icones plurimorum / Petropolis: Officina Caes. Academia Scientiarum, 1811. – 568 p.

ПОКАЖЧИК УСТАНОВ ПРИРОДНО-ЗАПОВІДНОГО ФОНДУ

Біосферні заповідники

Дунайський: 19, 72, 395, 396, 397, 399
Карпатський: 13, 19, 164, 193, 322
Чорноморський: 31, 39, 49, 133, 230, 240, 241, 243, 244,
246, 329

Природні заповідники

Дніпровсько-Орільський: 177
Єланецький степ: 19, 313
Казантипський: 382
Канівський: 19, 73, 121
Луганський: 326
 Відділення «Провальський степ»: 230, 356
 Відділення «Трьохізбенський степ»: 230
Поліський: 29, 121, 191
Рівненський: 121
Розточчя: 253
Український степовий природний заповідник:
 Відділення «Кам'яні Могили»: 313
Черемський: 191

Національні природні парки

Азово-Сиваський: 310, 313
Білобережжя Святослава: 31, 121, 174, 195, 241, 244
Білоозерський: 73
Бузький Гард: 19, 121, 437
Великий Луг: 313
Вижницький: 383
Галицький: 195
Гетьманський: 258, 382
Голосіївський: 19, 30, 69, 110, 121, 322, 347, 348, 441
Гомільшанські ліси: 248, 322, 328, 425, 437
Гуцульщина: 121, 297
Дермансько-Острозький: 121, 313
Деснянсько-Старогутський: 27, 28, 313, 367
Двурічанський: 334, 356, 427

Джарилгацький: 11, 19, 121, 195, 217, 239, 310, 313, 349
Дністровський каньйон: 195, 339
Ічнянський: 367
Кармелюкове Поділля: 313
Мезинський: 27, 367
Меотида: 19
Нижньодніпровський: 31, 195, 313, 437
Нижньодністровський: 275, 295
Олешківські піски: 241, 244, 356
Пирятинський: 110, 163
Північне Поділля: 393
Подільські Товтри: 121, 195, 339
Приазовський: 310, 313, 353
Прип'ять–Стохід: 121, 313
Сколівські Бескиди: 110, 437
Слобожанський: 121, 191, 425
Синевир: 121, 437
Тузлівські лимани: 195
Хотинський: 313, 339
Цуманська пуца: 121
Черемоський: 382, 383, 391

Регіональні ландшафтні парки

Дніпровські острови: 121
Знесіння: 322, 407
Ізюмська лука: 191
Караларський степ: 235
Кінбурнська коса: 31, 121, 174, 195, 241, 244, 382
Краматорський: 334
Лиса Гора: 69
Мальованка: 195
Міжрічинський: 28, 110, 121, 191, 367
Ніжинський: 195, 313, 367
Трахтемирівський: 30, 73, 121
Узун-Сирт: 356

АЛФАВІТНИЙ ПОКАЖЧИК ЛАТИНСЬКИХ НАЗВ ВИДІВ

Покажчик включає назви всіх видів, що включені до Червоної книги України відповідно до Наказу Міністерства екології та природних ресурсів України від 17.06.2009 № 313 «Про затвердження переліків видів тварин, що заносяться до Червоної книги України (тваринний світ), та видів тварин, що виключені з Червоної книги України (тваринний світ)», із змінами, внесеними Наказом від № 481 «Про внесення змін до Переліку видів тварин, що заносяться до Червоної книги України (тваринний світ)». Назви розміщені у алфавітному порядку і зазначені у такому формулюванні, в якому містяться в зазначених державних документах. Виняток становлять види, які були розділені на два після затвердження зазначених документів та виходу Червоної книги України у 2009 році. У випадках, коли автори зазначали який саме з видів у сучасному систематичному положенні вони відмітили, покажчик має відповідне уточнення. Всі інші види тварин, згадані в текстах статей, які не включені до переліків Червоної книги України на момент підготовки цієї збірки, до покажчика не включені.

Acanthaclysis occitanica : 316
Accipiter brevipes : 65, 396
Acherontia atropos : 17, 97, 283, 318, 374
Acipenser gueldenstaedtii : 116, 198, 273, 329
Acipenser ruthenus : 72, 102, 278, 339
Acipenser stellatus : 275, 329, 403
Aegolius funereus : 391
Aegyptius monachus : 127
Aglia tau : 14, 29, 394
Agriades pyrenaicus : 261
Alburnoides rossicus : 103, 251, 283
Allactaga jaculus : 240
Anadrymadusa retowskii : 315
Anas strepera : 32, 40, 52, 64, 77, 112, 119, 124, 139, 174, 177, 220, 253, 261, 296, 354
Anax imperator : 14, 295, 313, 323, 332, 371
Anoplius samariensis : 320, 376
Anser erythropus : 39, 77, 174, 199
Anthropoides virgo : 176, 222
Apatura iris : 15, 110, 121, 318, 359, 394
Aquila chrysaetos : 42, 127, 176, 265, 276, 289, 364, 382, 384
Aquila clanga : 86, 176, 254, 395
Aquila heliaca : 66, 181, 350, 364
Aquila pomarina : 11, 37, 42, 55, 66, 82, 112, 127, 176, 254, 264, 276, 289, 298, 364
Archaeobdella esmonti : 437
Ardeola ralloides : 25, 32, 51, 75, 118, 219, 276, 355, 262
Arnoglossus kessleri : 273

Aromia moschata : 69, 110, 122, 194, 316, 324, 373, 394
Asilus crabroniformis : 18, 283, 379, 394
Asio flammeus : 19, 61, 90, 176, 203, 228, 268
Aythya nyroca : 77, 124, 177, 199, 253, 276
Barbastella barbastellus : 98, 298
Barbus barbuis : 72, 210, 250, 279, 343
Barbus petenyi : 211, 279, 344
Barbus waleckii : 116, 213
Benthophiloides brauneri : 107, 295, 330
Benthophilus stellatus : 107
Bison bonasus : 132
Bolivaria brachyptera : 239, 315
Bombina variegata : 23, 111, 171, 193, 277, 301, 384
Bombus argillaceus : 121, 260, 321, 322, 378
Bombus fragrans : 320
Bombus laesus : 377
Bombus muscorum : 110, 260, 320, 322, 377
Bombus pomorum : 378
Bombus ruderatus : 378
Bombus zonatus : 321
Brachycerus sinuatus : 316
Branchipus schaefferi : 249
Bryodemella tuberculata : 320
Bubo bubo : 131, 194, 277, 338
Bucephala clangula : 33, 37, 40, 52, 77, 124, 140, 180, 194, 221, 253, 362
Burhinus oedicnemus : 56, 202, 223, 350
Buteo rufinus : 33, 42, 55, 65, 81, 112, 119, 147, 180, 263, 286, 337, 354, 363
Caenolyda reticulata : 375
Callimorpha dominul : 17, 319, 323, 375, 394
Callionymus risso : 273, 330
Calopteryx splendens taurica : 313
Calopteryx virgo : 14, 313, 323, 371, 394
Calosoma sycophanta : 315, 334
Carabus scabrosus tauricus : 315
Carabus stscheglowi : 334
Carassius carassius : 103, 163, 403
Carcinus aestuarii : 72, 198, 270, 435
Catocala dilecta : 319
Catocala fraxini : 18, 319, 323, 336, 375, 394
Catocala sponsa : 18, 97, 311
Cerambyx cerdo : 122
Charadrius alexandrinus : 34, 43, 56, 113, 151, 224, 351, 355
Charadrius hiaticula : 34, 43, 56, 89, 151, 224, 351
Chelidonichthys lucerna : 274, 330
Ciconia nigra : 11, 19, 75, 111, 119, 123, 174, 194, 199, 220, 253, 261, 276, 284, 298, 362, 397, 401
Circaetus gallicus : 11, 42, 55, 81, 112, 126, 175, 181, 254, 264, 289

- Circus cyaneus* : 33, 40, 53, 87, 112, 119, 127, 147, 174, 180, 200, 222, 254, 262, 285, 296, 300, 328, 350, 362
- Circus macrourus* : 11, 55, 88, 119, 222, 263
- Circus pygargus* : 55, 65, 71, 88, 112, 119, 127, 175, 179, 200, 222, 254, 263, 276, 286, 326, 350, 354
- Coenonympha hera* : 60
- Colias palaeno* : 359
- Columba oenas* : 36, 46, 61, 90, 114, 129, 176, 256, 291, 298, 348, 364, 382, 391
- Coracias garrulus* : 20, 26, 36, 47, 62, 68, 90, 114, 120, 203, 228, 277, 292, 338, 352, 355, 364
- Cordulegaster bidentata* : 14
- Cordulegaster boltoni* : 372
- Coronella austriaca* : 22, 111, 122, 261, 284, 301, 305, 328, 336, 391
- Cricetulus migratorius* : 338
- Cricetus cricetus* : 98, 117, 194, 235, 293, 385
- Crociodura leucodon* : 203
- Cryptocheilus rubellus* : 319
- Cucujus cinnabarinus* : 259, 373
- Cucullia argentina* : 311, 375
- Cucullia argentea* : 375
- Cygnus bewickii* : 40, 139, 220
- Delphinus delphis* : 207, 246, 382
- Dendrocopos leucotos* : 11, 131, 257, 277, 299
- Diplecogaster bimaculatus* : 273
- Discoelius zonalis* : 376
- Dolichomitus cephalotes* : 412
- Dorcadion equestre* : 122, 282, 315, 334, 374
- Drepanosurus birostratus* : 249, 334
- Elaphe dione* : 326, 336
- Elaphe sauromates* : 187, 305
- Eliomys quercinus* : 338
- Ellobius talpinus* : 26
- Emberiza melanocephala* : 25, 62, 115, 203, 326, 352, 355
- Empusa fasciata* : 314
- Empusa pennicornis* : 314
- Emus hirtus* : 315, 371
- Endromis versicolora* : 17, 323
- Eptesicus nilssonii* : 298, 388
- Eptesicus serotinus* : 27, 293, 338, 388
- Erebia manto* : 16, 332, 359
- Eriphia verrucosa* : 122
- Erythromma lindenii* : 313
- Esperarge climene* : 318, 359
- Euchalcia variabilis* : 18
- Euchloe ausonia* : 317, 359
- Eudia pavonia* : 17
- Eudontomyzon danfordi* : 213, 278
- Eudontomyzon mariae* : 101, 336, 339
- Eupallasella percnurus* : 194
- Fadejewobdella quinqueannulata* : 439
- Falco cherrug* : 42, 56, 88, 119, 176, 350
- Falco peregrinus* : 42, 56, 113, 119, 150, 176, 202, 256, 289, 350, 364, 402
- Felis sylvestris* : 208, 277, 296, 297, 388
- Gallinago media* : 129
- Glareola pratincola* : 25, 60, 114, 120, 159, 227, 352, 354
- Glaucidium passerinum* : 114, 131, 256, 278, 401
- Gmelina pusilla* : 249
- Gobio uranoscopus* : 213
- Gobius paganellus* : 273
- Granaria frumentum* : 410
- Graphoderes bilineatus* : 239, 373
- Grus grus* : 11, 19, 34, 37, 43, 56, 67, 88, 113, 119, 127, 150, 176, 179, 191, 202, 223, 256, 265, 289, 296, 299, 326, 337, 350, 354
- Gymnocephalus acerinus* : 345
- Gymnocephalus baloni* : 214
- Gymnocephalus schraetser* : 214, 280
- Gyps fulvus* : 127, 256
- Haematopus ostralegus* : 20, 25, 35, 44, 58, 68, 113, 129, 152, 179, 194, 203, 225, 296, 350, 364
- Haliaeetus albicilla* : 33, 37, 42, 55, 66, 81, 112, 125, 147, 177, 201, 222, 255, 265, 289, 337, 350, 364, 402
- Hamearis lucina* : 16, 260, 271, 359, 374
- Haploembia solieri* : 315
- Hemaris croatica* : 319
- Hemaris tityus* : 17, 375
- Hemidiaptomus rylovi* : 249
- Hieraaetus pennatus* : 42, 65, 82, 127, 180, 264, 289, 337, 363
- Hierophis caspius* : 22, 184, 198, 305, 326, 382
- Himantopus himantopus* : 19, 25, 34, 43, 57, 68, 114, 119, 129, 151, 177, 202, 224, 337, 351, 354, 364
- Hipparchia statilinus* : 318, 360
- Hippocampus guttulatus* : 72, 198, 273, 330
- Hirudo medicinalis* : 71, 258, 302, 334, 370, 383, 391, 439
- Hirudo verbana* : 197, 370, 439
- Huso huso* : 329
- Hucho hucho* : 116, 251, 280, 344
- Hydroprogne caspia* : 36, 90, 114, 120, 121, 203, 227, 352
- Iphiclides podalirius* : 15, 21, 70, 73, 86, 110, 121, 193, 259, 270, 283, 302, 317, 323, 336, 357, 374, 394, 402
- Iris polystictica* : 314
- Lacerta viridis* : 122, 301, 305
- Lanius excubitor* : 11, 25, 36, 47, 91, 115, 117, 131, 176, 203, 228, 257, 268, 277, 292, 296, 299, 338, 366
- Lanius senator* : 36, 47, 62, 228
- Larra anathema* : 320, 376
- Larus ichthyaetus* : 35, 37, 46, 60, 114, 159, 203, 227
- Lepadogaster candolii* : 273
- Leuciscus danilewskii* : 102, 305
- Leuciscus leuciscus* : 163, 214, 251, 261, 279, 339, 382

- Leucomigus candidatus* : 316
Libelloides macaronius : 316
Libythea celtis : 318, 359
Limenitis populi : 16, 318, 359
Lissotriton montandoni : 24, 116, 122, 193, 382, 384, 391
Lixus canescens : 316
Lophius piscatorius : 329
Lota lota : 103, 116, 163, 214, 261, 280
Lucanus cervus cervus : 13, 20, 69, 71, 74, 96, 110, 122, 258, 270, 282, 295, 302, 315, 324, 332, 334, 372, 394, 402
Lutra lutra : 99, 115, 205, 269, 297, 338, 393
Lynx lynx : 132, 208, 297, 389, 393
Lyrurus tetrix : 127, 194
Mantispa styriaca : 316, 335, 374
Marumba quercus : 17, 318
Megarhyssa perlata : 319, 336, 375, 413
Megarhyssa superba : 413
Megascolia maculata : 69, 198, 260, 271, 319, 322, 361, 375, 402
Melitturga clavicornis : 260
Mergus serrator : 37, 40, 52, 79, 119, 143, 174, 221
Mesotriton alpestris : 170, 193
Milvus migrans : 40, 53, 64, 80, 112, 126, 178, 254, 262, 284, 296, 337, 362, 401
Mustela erminea : 99, 115, 204, 269, 297, 392
Mustela putorius : 99
Myotis bechsteinii : 298, 385
Myotis brandtii : 298
Myotis dasycneme : 385
Myotis daubentonii : 27, 293, 298, 385
Myotis emarginatus : 298
Myotis myotis : 132, 298, 385
*Myotis mystacinus*¹ : 298, 385
(Myotis alcaethoe) : 298, 385
Myotis nattereri : 385
Nannospalax leucodon : 394
Neolycaena rhymnus : 318, 336, 360
Neomys anomalus : 30, 347
Netta rufina : 33, 37, 112, 140, 177, 253
Numenius arquata : 11, 35, 45, 59, 90, 114, 153, 203, 226, 256, 268, 352
Numenius phaeopus : 45, 60, 90, 159, 226, 352
Nyctalus leisleri : 387
Nyctalus noctula : 27, 269, 338, 387
Ophiogomphus cecilia : 270, 371
Osmoderma barnabita : 131, 334, 372
Otis tarda : 202, 291
Otus scops : 46, 120, 179, 326, 328, 364
Oxychilus kobelti : 409
Oxyura leucocephala : 52, 119
Palingenia longicauda : 313
Pandion haliaetus : 33, 40, 53, 64, 79, 119, 125, 147, 174, 180, 199, 254, 262, 284, 296, 337, 362
Papilio machaon : 15, 21, 69, 70, 73, 96, 110, 121, 259, 270, 282, 302, 317, 322, 332, 335, 357, 374, 382, 383, 394
Parnassius mnemosyne : 16, 121, 260, 317, 322, 336, 359, 374
Parus cyanus : 132, 402
Pelecanus crispus : 111, 134, 180, 219, 295, 382
Pelecanus onocrotalus : 11, 32, 37, 50, 111, 118, 122, 134, 199, 219, 295, 349
Pelecocera latifrons : 321
Percarina demidoffii : 107, 275
Pericallia matronula : 17
Periphanes delphinii : 311
Peristoma merduenianum : 409
Phalacrocorax aristotelis : 11, 219
Phalacrocorax pygmaeus : 32, 36, 51, 111, 118, 199, 399
Phocoena phocoena : 115, 206, 246
Picooides tridactylus : 31, 299, 384
Picus viridis : 19, 91, 256, 300, 384
Pipistrellus kuhlii : 27, 293, 338
Pipistrellus nathusi : 27, 387
Pipistrellus pipistrellus : 298, 387
Pipistrellus pygmaeus : 27
Platalea leucorodia : 11, 39, 51, 75, 111, 137, 220, 253, 278
Plebeius pylaon : 332, 361
Plecotus auritus : 27, 382
Plecotus austriacus : 382
Plegadis falcinellus : 32, 37, 39, 51, 111, 119, 139, 199, 220, 349
Plicutera lubomirskii : 410
Poecilimon ukrainicus : 74
Polyommatus boisduvalii : 261
Proserpinus proserpina : 17, 70, 74, 394
Proterebia afra : 360
Pseudochazara euxina : 318, 359
Pseudophilotes bavius : 318, 361
Pseudopus apodus : 304, 382
Rana dalmatina : 301
Recurvirostra avosetta : 25, 34, 44, 57, 113, 152, 202, 225, 296, 351, 354
Regulus ignicapillus : 12, 257
Rhinolophus hipposideros : 297
Romanogobio kesslerii : 214
Rosalia alpina : 13
Rufibrenta ruficollis : 39, 51, 220, 295
Rutilus frisii : 116, 340
Saga pedo : 69, 122, 198, 315, 323, 332, 334
Salamandra salamandra : 23, 110, 122, 164, 193, 239, 300, 382
Salmo labrax : 273, 329

¹ *Myotis aurascens* Kuzyakin, 1935 та *Myotis alcaethoe* von Helversen & Heller, 2001 донедавна включали до *Myotis mystacinus* (Kuhl, 1817). У 3-му видання Червоної книги України (2009) ці види окремо не розглянуті.

Sander marinus : 105, 330
Satanas gigas : 122, 198, 321
Saturnia pyri : 16, 74, 97, 121, 283, 319, 323, 374
Scarabaeus sacer : 239
Sciaena umbra : 275, 330
Scirtopoda telum : 203, 241
Scutigera coleoptrata : 20, 198, 239, 294, 334, 370, 410
Sicista betulina : 28, 29, 384
Sicista severtzovi : 230, 326
Sicista strandi : 230
Sicista subtilis : 204, 243
Somateria mollissima : 53, 124, 141, 194, 221, 326, 349
Spalax arenarius : 203, 244
Spalax graecus : 384
Spalax zemni : 232
Spermophilus suslicus : 269, 338
Sphex flavipennis : 320
Sphingonaepiopsis gorgoniades : 319
Sterna albifrons : 26, 36, 46, 61, 114, 129, 161, 179, 228, 352, 354
Stizus bipunctatus : 320
Stizus fasciatus : 320
Strix nebulosa : 90, 194
Strix uralensis : 11, 256, 278, 299
Sturnus roseus : 48, 62, 176, 296, 354
Sympetrum pedemontanum : 314, 371
Syngnathus tenuirostris : 274, 329
Syngnathus variegatus : 198, 329
Tadorna ferruginea : 19, 40, 51, 64, 112, 124, 139, 177, 220, 261, 295, 327, 337, 354, 362
Tanymastix stagnalis : 249
Telestes souffia : 215, 279
Tetrao urogallus : 127, 299, 382, 391
Tetrastes bonasia : 11, 113, 127, 194, 299, 391
Tetrax tetrax : 56
Thymallus thymallus : 215, 250, 280, 345
Tomares callimachus : 360
Tomares nogelii : 360
Tringa stagnatilis : 45, 59, 68, 153, 179, 226, 352
Triphysa phryne : 360
Triturus dobrogicus : 199, 300, 304
Triturus karelinii : 303
Trocheta bykowskii : 438
Trocheta subviridis : 438
Turricaspia lincta : 46, 61, 160
Tursiops truncatus : 246
Tyto alba : 90, 117
Umbra krameri : 280
Umbrina cirrosa : 330
Upogebia pusilla : 197
Ursus arctos : 132, 297, 389, 391
Vespertilio murinus : 387
Vipera nikolskii : 11, 261, 284, 328, 337
Vipera renardi : 122, 189, 199, 306, 337
Vormela peregusna : 338
Xantho poressa : 270
Xylocopa iris : 271, 376
Xylocopa valga : 18, 97, 110, 260, 271, 320, 322, 336, 376, 394, 402
Xylocopa violacea : 376
Zamenis longissimus : 111, 302, 305
Zegris eupheme : 317, 359
Zerynthia polyxena : 22, 70, 121, 260, 270, 317, 336, 358
Zingel streber : 215, 280, 345
Zingel zingel : 116, 215, 280, 345
Zygaena laeta : 319

СИСТЕМАТИЧНИЙ ПОКАЖЧИК ЛАТИНСЬКИХ НАЗВ ВИДІВ

Тип ANNELIDA

Клас HIRUDINEA

Archaeobdella esmonti : 437
Fadejewobdella quinqueannulata : 439
Hirudo medicinalis : 71, 258, 302, 334, 370, 383, 391, 439
Hirudo verbana : 197, 370, 439
Trocheta bykowskii : 438
Trocheta subviridis : 438

Тип ARTHROPODA

Клас CRUSTACEA

Branchipus schaefferi : 249
Tanymastix stagnalis : 249
Drepanosurus birostratus : 249, 334
Hemidiaptomus ryłowi : 249
Gmelina pusilla : 249
Urogebia pusilla : 197
Carcinus aestuarii : 72, 198, 270, 435
Eriphia verrucosa : 122
Xantho poressa : 270

Клас MYRIAPODA

Scutigera coleoptrata : 20, 198, 239, 294, 334, 370, 410

Клас INSECTA

Calopteryx splendens taurica : 313
Calopteryx virgo : 14, 313, 323, 371, 394
Anax imperator : 14, 295, 313, 323, 332, 371
Cordulegaster bidentata : 14
Cordulegaster boltoni : 372
Ophiogomphus cecilia : 270, 371
Sympetrum pedemontanum : 314, 371
Empusa fasciata : 314
Empusa pennicornis : 314
Iris polystictica : 314
Bolivaria brachyptera : 239, 315
Poecilimon ukrainicus : 74
Saga pedo : 69, 122, 198, 315, 323, 332, 334
Anadrymadusa retowskii : 315
Bryodemella tuberculata : 320
Palingenia longicauda : 313
Haploembia solieri : 315
Calosoma sycophanta : 315, 334
Carabus scabrosus tauricus : 315
Carabus stscheglowi : 334
Graphoderes bilineatus : 239, 373
Emus hirtus : 315, 371
Scarabaeus sacer : 239
Osmoderma barnabita : 131, 334, 372
Lucanus cervus cervus : 13, 20, 69, 71, 74, 96, 110, 122, 258, 270, 282, 295, 302, 315, 324, 332, 334, 372, 394, 402

Cerambyx cerdo : 122
Rosalia alpina : 13
Dorcadion equestre : 122, 282, 315, 334, 374
Aromia moschata : 69, 110, 122, 194, 316, 324, 373, 394
Cucujus cinnabarinus : 259, 373
Leucomigus candidatus : 316
Brachycerus sinuatus : 316
Lixus canescens : 316
Parus cyanus : 132, 402
Libelloides macaronius : 316
Acanthaclisis occitanica : 316
Mantispa styriaca : 316, 335, 374
Papilio machaon : 15, 21, 69, 70, 73, 96, 110, 121, 259, 270, 282, 302, 317, 322, 332, 335, 357, 374, 382, 383, 394
Iphiclides podalirius : 15, 21, 70, 73, 86, 110, 121, 193, 259, 270, 283, 302, 317, 323, 336, 357, 374, 394, 402
Zerynthia polyxena : 22, 70, 121, 260, 270, 317, 336, 358
Parnassius mnemosyne : 16, 121, 260, 317, 322, 336, 359, 374
Zegris eupheme : 317, 359
Euchloe ausonia : 317, 359
Colias palaeno : 359
Libythea celtis : 318, 359
Hamearis lucina : 16, 260, 271, 359, 374
Limenitis populi : 16, 318, 359
Apatura iris : 15, 110, 121, 318, 359, 394
Hipparchia statilinus : 318, 360
Pseudochazara euxina : 318, 359
Esperarge climene : 318, 359
Erebia manto : 16, 332, 359
Proterebia afra : 360
Triphysa phryne : 360
Coenonympha hero : 60
Tomares callimachus : 360
Tomares nogelii : 360
Agriades pyrenaicus : 261
Neolycaena rhymnus : 318, 336, 360
Plebeius pylaon : 332, 361
Polyommatus boisduvalii : 261
Pseudophilotes bavius : 318, 361
Acherontia atropos : 17, 97, 283, 318, 374
Marumba quercus : 17, 318
Hemaris croatica : 319
Hemaris tityus : 17, 375
Sphingonaepiopsis gorgoniades : 319
Proserpinus proserpina : 17, 70, 74, 394
Saturnia pyri : 16, 74, 97, 121, 283, 319, 323, 374
Eudia pavonia : 17
Aglaia tau : 14, 29, 394
Endromis versicolora : 17, 323
Catocala dilecta : 319
Catocala fraxini : 18, 319, 323, 336, 375, 394

Catocala sponsa : 18, 97, 311
Cucullia argentina : 311, 375
Cucullia argentea : 375
Euchalcia variabilis : 18
Periphanes delphinii : 311
Zygaena laeta : 319
Callimorpha dominul : 17, 319, 323, 375, 394
Caenolyda reticulata : 375
Megarhyssa perlata : 319, 336, 375, 413
Megarhyssa superba : 413
Megascolia maculata : 69, 198, 260, 271, 319, 322, 361, 375, 402
Dolichomitus cephalotes : 412
Discoelius zonalis : 376
Cryptocheilus rubellus : 319
Anoplius samariensis : 320, 376
Sphex flavipennis : 320
Larra anathema : 320, 376
Stizus bipunctatus : 320
Stizus fasciatus : 320
Melitturga clavicornis : 260
Xylocopa iris : 271, 376
Xylocopa valga : 18, 97, 110, 260, 271, 320, 322, 336, 376, 394, 402
Xylocopa violacea : 376
Bombus argillaceus : 121, 260, 321, 322, 378
Bombus fragrans : 320
Bombus laesus : 377
Bombus muscorum : 110, 260, 320, 322, 377
Bombus pomorum : 378
Bombus ruderatus : 378
Bombus zonatus : 321
Satanas gigas : 122, 198, 321
Asilus crabroniformis : 18, 283, 379, 394
Pelecocera latifrons : 321

Тип MOLLUSCA

Клас GASTROPODA

Turricaspia lincta : 46, 61, 160
Oxychilus kobelti : 409
Granaria frumentum : 410
Peristoma merduenianum : 409
Plicuteria lubomirskii : 410

Тип CHORDATA

Клас PETROMYZONTIDA

Eudontomyzon danfordi : 213, 278
Eudontomyzon mariae : 101, 336, 339

Клас ACTINOPTERYGII

Acipenser gueldenstaedtii : 116, 198, 273, 329
Acipenser ruthenus : 72, 102, 278, 339
Acipenser stellatus : 275, 329, 403

Huso huso : 329

Leuciscus danilewskii : 102, 305
Leuciscus leuciscus : 163, 214, 251, 261, 279, 339, 382
Telestes souffia : 215, 279
Rutilus frisii : 116, 340
Alburnoides rossicus : 103, 251, 283
Eupallasella percunurus : 194
Gobio uranoscopus : 213
Romanogobio kesslerii : 214
Barbus barbus : 72, 210, 250, 279, 343
Barbus petenyi : 211, 279, 344
Barbus waleckii : 116, 213
Carassius carassius : 103, 163, 403
Umbra krameri : 280
Salmo labrax : 273, 329
Hucho hucho : 116, 251, 280, 344
Thymallus thymallus : 215, 250, 280, 345
Lota lota : 103, 116, 163, 214, 261, 280
Lophius piscatorius : 329
Syngnathus tenuirostris : 274, 329
Syngnathus variegatus : 198, 329
Hippocampus guttulatus : 72, 198, 273, 330
Chelidonichthys lucerna : 274, 330
Sander marinus : 105, 330
Zingel streber : 215, 280, 345
Zingel zingel : 116, 215, 280, 345
Percarina demidoffii : 107, 275
Pericallia matronula : 17
Gymnocephalus acerinus : 345
Gymnocephalus baloni : 214
Gymnocephalus schraetser : 214, 280
Sciaena umbra : 275, 330
Umbrina cirrosa : 330
Lepadogaster candolii : 273
Diplecogaster bimaculatus : 273
Callionymus risso : 273, 330
Gobius paganellus : 273
Benthophiloides brauneri : 107, 295, 330
Benthophilus stellatus : 107
Arnoglossus kessleri : 273

Клас AMPHIBIA

Salamandra salamandra : 23, 110, 122, 164, 193, 239, 300, 382
Triturus dobrogicus : 199, 300, 304
Triturus karelinii : 303
Mesotriton alpestris : 170, 193
Lissotriton montandoni : 24, 116, 122, 193, 382, 384, 391
Bombina variegata : 23, 111, 171, 193, 277, 301, 384
Rana dalmatina : 301

Клас REPTILIA

Pseudopus apodus : 304, 382
Lacerta viridis : 122, 301, 305

- Coronella austriaca* : 22, 111, 122, 261, 284, 301, 305, 328, 336, 391
- Hierophis caspius* : 22, 184, 198, 305, 326, 382
- Elaphe dione* : 326, 336
- Elaphe sauromates* : 187, 305
- Zamenis longissimus* : 111, 302, 305
- Vipera nikolskii* : 11, 261, 284, 328, 337
- Vipera renardi* : 122, 189, 199, 306, 337
- Клас AVES
- Pelecanus crispus* : 111, 134, 180, 219, 295, 382
- Pelecanus onocrotalus* : 11, 32, 37, 50, 111, 118, 122, 134, 199, 219, 295, 349
- Phalacrocorax aristotelis* : 11, 219
- Phalacrocorax pygmaeus* : 32, 36, 51, 111, 118, 199, 399
- Ardeola ralloides* : 25, 32, 51, 75, 118, 219, 276, 355, 262
- Platalea leucorodia* : 11, 39, 51, 75, 111, 137, 220, 253, 278
- Plegadis falcinellus* : 32, 37, 39, 51, 111, 119, 139, 199, 220, 349
- Ciconia nigra* : 11, 19, 75, 111, 119, 123, 174, 194, 199, 220, 253, 261, 276, 284, 298, 362, 397, 401
- Rufibrenta ruficollis* : 39, 51, 220, 295
- Anser erythropus* : 39, 77, 174, 199
- Cygnus bewickii* : 40, 139, 220
- Tadorna ferruginea* : 19, 40, 51, 64, 112, 124, 139, 177, 220, 261, 295, 327, 337, 354, 362
- Anas strepera* : 32, 40, 52, 64, 77, 112, 119, 124, 139, 174, 177, 220, 253, 261, 296, 354
- Netta rufina* : 33, 37, 112, 140, 177, 253
- Aythya nyroca* : 77, 124, 177, 199, 253, 276
- Bucephala clangula* : 33, 37, 40, 52, 77, 124, 140, 180, 194, 221, 253, 362
- Somateria mollissima* : 53, 124, 141, 194, 221, 326, 349
- Oxyura leucocephala* : 52, 119
- Mergus serrator* : 37, 40, 52, 79, 119, 143, 174, 221
- Pandion haliaetus* : 33, 40, 53, 64, 79, 119, 125, 147, 174, 180, 199, 254, 262, 284, 296, 337, 362
- Milvus migrans* : 40, 53, 64, 80, 112, 126, 178, 254, 262, 284, 296, 337, 362, 401
- Circus cyaneus* : 33, 40, 53, 87, 112, 119, 127, 147, 174, 180, 200, 222, 254, 262, 285, 296, 300, 328, 350, 362
- Circus macrourus* : 11, 55, 88, 119, 222, 263
- Circus pygargus* : 55, 65, 71, 88, 112, 119, 127, 175, 179, 200, 222, 254, 263, 276, 286, 326, 350, 354
- Accipiter brevipes* : 65, 396
- Buteo rufinus* : 33, 42, 55, 65, 81, 112, 119, 147, 180, 263, 286, 337, 354, 363
- Circus gallicus* : 11, 42, 55, 81, 112, 126, 175, 181, 254, 264, 289
- Hieraetus pennatus* : 42, 65, 82, 127, 180, 264, 289, 337, 363
- Aquila chrysaetos* : 42, 127, 176, 265, 276, 289, 364, 382, 384
- Aquila clanga* : 86, 176, 254, 395
- Aquila heliaca* : 66, 181, 350, 364
- Aquila pomarina* : 11, 37, 42, 55, 66, 82, 112, 127, 176, 254, 264, 276, 289, 298, 364
- Haliaeetus albicilla* : 33, 37, 42, 55, 66, 81, 112, 125, 147, 177, 201, 222, 255, 265, 289, 337, 350, 364, 402
- Aegypius monachus* : 127
- Gyps fulvus* : 127, 256
- Falco cherrug* : 42, 56, 88, 119, 176, 350
- Falco peregrinus* : 42, 56, 113, 119, 150, 176, 202, 256, 289, 350, 364, 402
- Lyrurus tetrix* : 127, 194
- Tetrao urogallus* : 127, 299, 382, 391
- Tetrastes bonasia* : 11, 113, 127, 194, 299, 391
- Grus grus* : 11, 19, 34, 37, 43, 56, 67, 88, 113, 119, 127, 150, 176, 179, 191, 202, 223, 256, 265, 289, 296, 299, 326, 337, 350, 354
- Anthropoides virgo* : 176, 222
- Otis tarda* : 202, 291
- Tetrax tetrax* : 56
- Burhinus oedicephalus* : 56, 202, 223, 350
- Charadrius alexandrinus* : 34, 43, 56, 113, 151, 224, 351, 355
- Charadrius hiaticula* : 34, 43, 56, 89, 151, 224, 351
- Himantopus himantopus* : 19, 25, 34, 43, 57, 68, 114, 119, 129, 151, 177, 202, 224, 337, 351, 354, 364
- Recurvirostra avosetta* : 25, 34, 44, 57, 113, 152, 202, 225, 296, 351, 354
- Haematopus ostralegus* : 20, 25, 35, 44, 58, 68, 113, 129, 152, 179, 194, 203, 225, 296, 350, 364
- Tringa stagnatilis* : 45, 59, 68, 153, 179, 226, 352
- Gallinago media* : 129
- Numenius arquata* : 11, 35, 45, 59, 90, 114, 153, 203, 226, 256, 268, 352
- Numenius phaeopus* : 45, 60, 90, 159, 226, 352
- Glareola pratincola* : 25, 60, 114, 120, 159, 227, 352, 354
- Larus ichthyaetus* : 35, 37, 46, 60, 114, 159, 203, 227
- Hydroprogne caspia* : 36, 90, 114, 120, 121, 203, 227, 352
- Sterna albifrons* : 26, 36, 46, 61, 114, 129, 161, 179, 228, 352, 354
- Columba oenas* : 36, 46, 61, 90, 114, 129, 176, 256, 291, 298, 348, 364, 382, 391
- Bubo bubo* : 131, 194, 277, 338
- Asio flammeus* : 19, 61, 90, 176, 203, 228, 268
- Otus scops* : 46, 120, 179, 326, 328, 364
- Aegolius funereus* : 391
- Glaucidium passerinum* : 114, 131, 256, 278, 401
- Strix nebulosa* : 90, 194
- Strix uralensis* : 11, 256, 278, 299
- Tyto alba* : 90, 117
- Coracias garrulus* : 20, 26, 36, 47, 62, 68, 90, 114, 120, 203, 228, 277, 292, 338, 352, 355, 364
- Picus viridis* : 19, 91, 256, 300, 384
- Dendrocopos leucotos* : 11, 131, 257, 277, 299
- Picoides tridactylus* : 31, 299, 384

Lanius excubitor : 11, 25, 36, 47, 91, 115, 117, 131, 176,
203, 228, 257, 268, 277, 292, 296, 299, 338, 366
Lanius senator : 36, 47, 62, 228
Sturnus roseus : 48, 62, 176, 296, 354
Regulus ignicapillus : 12, 257
Emberiza melanocephala : 25, 62, 115, 203, 326, 352, 355

Клас MAMMALIA

Crocidura leucodon : 203
Neomys anomalus : 30, 347
Rhinolophus hipposideros : 277
Myotis bechsteinii : 298, 385
Myotis brandtii : 298
Myotis dasycneme : 385
Myotis daubentonii : 27, 293, 298, 385
Myotis emarginatus : 298
Myotis myotis : 132, 298, 385
*Myotis mystacinus*¹ : 298, 385
(*Myotis alcaethoe*) : 298, 385
Myotis nattereri : 385
Plecotus auritus : 27, 382
Plecotus austriacus : 382
Barbastella barbastellus : 98, 298
Nyctalus leisleri : 387
Nyctalus noctula : 27, 269, 338, 387
Pipistrellus kuhlii : 27, 293, 338
Pipistrellus nathusi : 27, 387
Pipistrellus pipistrellus : 298, 387
Pipistrellus pygmaeus : 27

Vespertilio murinus : 387
Eptesicus nilssonii : 298, 388
Eptesicus serotinus : 27, 293, 338, 388
Spermophilus suslicus : 269, 338
Nannospalax leucodon : 394
Spalax zemni : 232
Spalax arenarius : 203, 244
Spalax graecus : 384
Eliomys quercinus : 338
Allactaga jaculus : 240
Scirotopoda telum : 203, 241
Sicista betulina : 28, 29, 384
Sicista severtzovi : 230, 326
Sicista strandi : 230
Sicista subtilis : 204, 243
Cricetus cricetus : 98, 117, 194, 235, 293, 385
Cricetulus migratorius : 338
Ellobius talpinus : 26
Ursus arctos : 132, 297, 389, 391
Vormela peregusna : 338
Mustela erminea : 99, 115, 204, 269, 297, 392
Mustela putorius : 99
Lutra lutra : 99, 115, 205, 269, 297, 338, 393
Felis sylvestris : 208, 277, 296, 297, 388
Lynx lynx : 132, 208, 297, 389, 393
Tursiops truncatus : 246
Phoecena phoecena : 115, 206, 246
Delphinus delphis : 207, 246, 382
Bison bonasus : 132

¹ *Myotis aurascens* Kuzyakin, 1935 та *Myotis alcaethoe* von Helversen & Heller, 2001 донедавна включали до *Myotis mystacinus* (Kuhl, 1817). У 3-му видання Червоної книги України (2009) ці види окремо не розглянуті.

**Матеріали до 4-го видання Червоної книги України.
Тваринний світ**
Серія: «Conservation Biology in Ukraine». – Вип. 7, Т. 2

УДК: 502.743:592.599(477)

М 34

До збірника включені відомості про знахідки у 2009–2017 роках видів тварин, занесених до Червоної книги України, а також обґрунтування для внесення нових видів, або виведення їх з Червоної книги України. В публікації представлена інформація, зібрана понад як 170 фахівцями-зоологами. Загалом подано інформацію про 29 тисяч зустрічей червонокнижних видів тварин, зроблених у 15 тисячах локалітетах.

Збірник розрахований на професійних зоологів, природоохоронців, працівників установ природно-заповідного фонду.

